

BIBL. NAZ.
162
H
68
NAPOLI

BREVIARIUM

ROMANUM.

BREVIARIUM

ROMANUM

EX DECRETO SACROSANCTI CONCILII TRIDENTINI RESTITUTUM,

S. PII V. PONTIFICIS MAXIMI

JUSSU EDITUM

CLEMENTIS VIII. ET URBANI VIII.

AUCTORITATE RECOGNITUM,

CUM OFFICIIS SANCTORUM

NOVISSIME PER SUMMOS PONTIFICES USQUE AD HANC DIEM CONCESSIS.

PARS AUTUMNALIS.

NEAPOLI

EX TYPOGRAPHIA DANTIS.

MDCCCLIV.

SUMMA BULLARUM

SUMMORUM PONTIFICUM,

PRO EDITIONE HUJUS BREVIARII.

Pius V. Bulla, quæ incipit: Quod a nobis, data Romæ septimo Idus Julii anno 1568, significat causam edendi hujus Breviarii, nempe ad tollendam orandi varietatem.

Enarrat ea, quæ in hac re præstitere Paulus et Pius nomine Quarti, et quam ipse adhiberi operam curavit, ex Decreto Concilii Tridentini.

Tollit, et abolet omnino Breviarium, a Cardinale S. Crucis compositum, quod erat brevissimum. Item alia Breviaria Romana, et alia, quæ ex institutione, vel consuetudine legitima non superant ducentos annos.

Permittit tamen ut antiquiora ducentis annis possint mutari in hoc Breviarium, iis omissis, si Episcopus, et universum Capitulum consentiant.

Revocat omnes permissiones, consuetudines, statuta, privilegia, licentias, et indulta precandi, et psallendi more, et ritu prædictorum Breviariorum suppressorum.

Præcipit observari hoc Breviarium in toto orbe, cum exceptione 200 annorum, de quo supra.

Statuit in eo nihil mutandum, addendum, et detrahendum.

Obligat quosque, qui tenentur Horas Canonicas recitare, ut hoc utantur Breviario, alias non satisfaciant muneri suo.

Jubet omnibus Prælatis, ut hoc introducant tam in choro, quam extra chorum.

Tollit peccati obligationem, quæ erat, recitandi in choro Officium parvum B. M. V. et Defunctorum, Psalmos Pœnitentiales, et Graduales, juxta Rubricas Breviarii.

Hortatur, ut recitentur eadem, propositis indulgentiis dierum centum recitantibus Officium parvum B. M. V. et Defunctorum: quinquaginta recitantibus Psalmos Pœnitentiales et Graduales, quando Rubricæ ea præscribant.

Non tamen tollit laudabilem consuetudinem, ubi est, recitandi Officium parvum B. M. V. in choro, imo eamdem confirmat, et tandem tempus decernit obligationis ad usum Breviarii post ejusdem publicationem.

Clemens VIII. Bulla quæ incipit: Cum in Ecclesia, data Romæ die x Maji anno 1602 declarat, se per viros pios et eruditos Breviarium Romanum a Pio V. editum, et progressu temporis in multis depravatum, examinasse, et in statum pristinum restituisse: illudque sic restitutum in Typographia Vaticana imprimi, et divulgari jussisse. Prohibet ne alibi imprimatur nisi juxta exemplar Vaticanum, et habita Ordinariorum licentia, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ. Interdicit usum Brevia-

riorum impressorum absque tali Ordinariorum licentia in scriptis, quæ fidem faciat de collatione facta prædictorum Breviariorum cum originali Romano: cujus etiam licentiæ copia initio, vel in calce cujusque Breviarii semper imprimatur. Prædictis Ordinariis prohibet ne aliquid addi vel detrahi permittant. Et hæc sub pœna excommunicationis, suspensionis a divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ. Verumtamen in gratiam pauperum, Breviaria hactenus impressa vendere, apud se retinere, ac illis uti permittit.

Urbanus VIII. Bulla quæ incipit: Divinam Psalmodiam, data Romæ die 25 Januarii anno 1631 declarat se, piorum doctorumque virorum adhibita cura, Breviarium a Pio V. editum a Clemente VIII. recognitum, a pluribus mendis expurgasse: Hymnos ad metri, et latinitatis regulas revocasse: In Psalmis, et Canticis interpunctionem editionis vulgatæ restituisse: Sermones, Homilias, et Sanctorum historias, collatis veteribus manuscriptis, recognovisse. Quamobrem jubet ut juxta hanc correctionem Romæ imprimatur, alibi juxta Romanum exemplar excudatur, servatis conditionibus in suprascripta Clementis Bulla enumeratis, quas fere iisdem verbis repetit. Adjungens, easdem conditiones servandas in impressione eorum, quæ a Breviario Romano ortum habent, cujusmodi sunt Missalia, Diurnalia, Officia parva B. M. V. Officia majoris Hebdomadæ, et alia id genus.

EX DECRETORUM REGISTRO

S. RITUUM CONGREGATIONIS HÆC AD BREVIARIUM ROMANUM ATTINENT.

Sacra Rituum Congregatio declaravit et decrevit, non potuisse post Bullam S. Pii V. de Breviario Romano, neque posse locorum Ordinarios, tam Sæculares quam Regulares, addere Kalendariis, etiam propriis, Sanctorum Officia, nisi ea dumtaxat, quæ Breviarii Romani Rubricis, vel sacræ Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolicæ licentia conceduntur: neque propria auctoritate, quovis prætextu, mutare ritum, qui habetur in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarii, in altiorem ritum: neque extendere concessa Officia de loco ad locum.

Item vetuit et prohibuit celebrari per totam civitatem vel Diœcesim, etiam de cujuscumque Ordinarii auctoritate, Festum cum Officio, eo quod in loco adsit Ecclesia Parochialis, vel Regularis, vel Abbatialis, aut aliqua Reliquia; sed tantum in ipsius Sancti Ecclesia titulari, seu ubi asservatur corpus aut insignis Reliquia, et non alibi.

Insignes autem Reliquias declaravit esse caput, brachium, crus, aut illam partem corporis, in qua passus est Martyr, modo sit integra, et non parva, et legitime ab Ordinariis approbata.

De sanctis Episcopis locorum, Martyribus, Civibus, et aliis Festis, de quibus in Kalendario Romano, seu Rubricis Breviarii ni-

hil habetur, uti etiam de Beatis nondum canonizatis, nihil propria auctoritate constituatur, sed omnino consulatur Sacra Rit. Cong.

Decretum quoque nuper editum super electione Sanctorum in Patronos, et impressum, omnino servetur.

Et hæc omnia decrevit, statuit, et mandavit, innovando pœnas Constitutionis S. Pii V. respective.

Facta demum relatione horum Decretorum Sanctissimo D. N. Urbano Papæ VIII. ea laudavit et approbavit, atque ab omnibus ubique sub prædictis pœnis servari præcepit, necnon in novis Breviariis de mandato Sanctitatis suæ imprimendi apponi jussit.

Loco ✝ Sigilli.

T. Tegrimius *Episc. Assisiens. Secret.*

EADEM PRO SANCTIS AD LIBITUM

Eadem Sacra Rituum Congregatio, habita die 2 Decembris 1673, statuit ex mandato Clementis X. Festa Sanctorum ad libitum in posterum non esse transferenda, si eorum festivitas incidat in diem Dominicam, vel aliquam diem Festorum mobilium; sed tunc illo anno eorum Officia esse omittenda. Quod ipsum postea Innocentius Papa XI. in Congreg. habita 24 Januarii 1682 generali Decreto confirmavit, et extendit insuper etiam ad Octavas et Natalitia Sanctorum, de præcepto in aliqua Religione vel Diœcesi, ex indulto Apostolico recitanda. Ita ut ne quidem dictis Festis, vel Octavis Festa ad libitum tunc incidentia possint recitari, sed omitti prorsus debeant.

Permisit tamen, ut Festum translatum quod alias eo die celebrandum foret, in alium diem non impeditum transferatur: item ut eodem die omitti possit Officium semel per hebdomadam, aut mensem recitandum ex indulto Apostolico, ut ita locus sit celebrando Officio ad libitum.

EADEM PRO SANCTIS

IN MARTYROLOGIO NON DESCRIPTIS.

Officia Sanctorum ratione Corporis, seu insignis Reliquiæ recitanda ex Decr. Sacr. Rit. Cong. 11 Augusti 1691 intelligi debere de Sanctis dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis, et dummodo constet de identitate Corporis, seu Reliquiæ insignis illiusmet Sancti, qui reperitur in Martyrologio Romano descriptus: de ceteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non descriptis, aut quibus a S. Sede non fuerit specialiter concessum, Officia recitari, et Missas celebrari vetuerunt, non obstante quod ipsorum Corpora vel insignes Reliquiæ in Ecclesiis asserventur, quibus tamen ab Ordinariis locorum approbatis debitam Fidelium venerationem (prout hactenus servatum est) exhi-

bendam esse censuerunt, sed absque Officio et Missa, sub pœnis de non satisfaciendo præcepto recitandi Officium, aliisque in Constitutione S. Pii V. contentis. Die 11 Augusti 1691, et Sanctissimus approbavit die 19 Octobris ejusdem anni 1691.

Loco ✠ Sigilli.

J. Vallemanus *S. R. C. Secret.*

DECRETA GENERALIA CIRCA RUBRICAS.

Cum Sacrorum Rituum Congregationi demisse supplicatum fuerit sequentia dubia declarare.

Primum. An, cum multis Congregationibus, Religionibus, sive Ecclesiis, vel Nationibus, concessum sit a Sancta Sede Apostolica, ut semel, vel pluries in singulis hebdomadis, vel mensibus celebrentur varia Officia per annum, verbi gratia de SS. Sacramento, vel de Sanctis, in diebus non impeditis aliquo Festo Duplici vel Semiduplici, facere liceat ejusmodi Officia etiam in diebus sanctæ Quadragesimæ, Adventus, Vigiliarum, et Quatuor Temporum, etiamsi de his diebus nulla sit facta specialis mentio in aliquibus Officiorum concessionibus.

Secundum. An dies impeditus Festo Duplici, vel Semiduplici pro dictis Officiis recitandis, intelligantur etiam dies, in quibus ponendum est Officium de Festo Duplici, vel Semiduplici translato; quemadmodum dicitur responsum fuisse olim a Sacra Congregatione: Quod scilicet Festum Duplex, vel Semiduplex etiam translatum, nec non dies octavæ sit dies impeditus respectu talium Officiorum.

Tertium. An Regulares absque speciali privilegio, sed sola communicatione privilegiorum aliarum Religionum possint addere nomen Sancti Fundatoris in Litaniis, et Confiteor, itemque recitare Officia et Missas concessas aliis Religionibus.

Sacrorum Rituum eadem Congregatio ad relationem Eminentissimi et Reverendissimi Domini Cardinalis Colloredo respondit:

Ad Primum. Negative, et hujusmodi indulta non habere locum in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, sive cum jejunio, sive absque jejunio, nec in Feria ij. Rogationum, nec in illa Feria, in qua secundum Rubricas sit reponendum Officium Dominicæ.

Ad Secundum. Affirmative.

Ad Tertium. Negative in omnibus.

Et ita declaravit, ac servari voluit, ac insuper ut Declarationes, seu Decreta prædicta omnibus innotescant, typis ea imprimi mandavit. Die 20 Martii 1706.

G. Card. Carpineus.

Loco ✠ Sigilli.

B. Inghirami, *Sac. Rit. Congreg. Secret.*

DE ANNO ET EJUS PARTIBUS.

Annus menses habet duodecim, hebdomadas duas et quinquaginta, et diem unum, dies vero trecentos sexaginta quinque, et fere sex horas: tanto enim temporis intervallo sol Zodiacum perlustrat. Quater autem sex horæ singulis quaternis annis diem constituunt: hinc annus ille intercalaris Bissextus, vel Bissextilis dicitur.

DE ANNI CORRECTIONE, EJUSQUE NECESSITATE, AC KALENDARIO GREGORIANO.

Quod dictum est, annum continere trecentos et sexaginta quinque dies, et fere sex horas, intelligendum est, sex horas non esse integras, cum ad earum complementum aliqua minuta deficiant.

Ex quorum minutorum neglectu progressum est, ac si annus, ultra dies 365, contineret integras sex horas; et factum est, ut minuta, quæ ultra debitam quantitatem annis singulis tribuebantur, tractu temporis ita excreverint, ut invicem juncta constituerint dies decem, qui causam dederunt, ut Æquinoctium vernum sedem suam mutaverit.

Cui malo occurrens Gregorius XIII, non solum Æquinoctium vernum restituit in pristinam sedem, a qua jam a Concilio Nicæno, decem circiter diebus in anno correctionis 1582 præcedendo recesserat, quod a Concilio ad xij Kal. Aprilis fuerat constitutum, et xiv Lunam paschalem suo in loco reposuit; sed viam quoque tradidit, et rationem, qua cavetur ut in posterum et Æquinoctium vernum, et xiv Luna paschalis a propriis sedibus nunquam removerentur.

Ut enim Æquinoctium vernum ad xij Kal. Aprilis restitueretur, statuit, ut dicti decem dies in mense Octobris ipsius anni 1582 eximerentur, ut post quartam diem Octobris S. Francisco sacram, sequens dies non esset quinta, sed decima quinta Octobris. Et ita error, qui in præteritum tot annorum circulis irrepserat, in momento temporis fuit correctus.

Ut autem in posterum idem error vitaretur, ne a xij Kal. Aprilis Æquinoctium vernum recederet, statuit idem Gregorius, Bissextum quarto quoque anno (uti mos est) continuari debere, præterquam in centesimis annis; qui quamvis Bissextiles antea semper fuerint, qualem etiam esse voluit annum 1600, anno correctionis proximum, post eum tamen, qui deinceps consequentur centesimi non omnes Bissextiles essent, sed in quadringentis quibusque annis primi quique tres centesimi sine Bissexto transigerentur: quartus vero quisque centesimus esset Bissextilis, ita ut annus 1700, 1800, 1900, Bissextiles non sint, anno vero 2000 more consueto dies Bissextus intercaletur, Febr. dies 29 continente; idemque ordo intermittendi intercalandique Bissextum diem in quadringentis quibusque annis perpetuo conservaretur.

QUATUOR TEMPORA.

Quatuor Tempora celebrantur quarta et sexta Feria, ac Sabbato post tertiam Dominicam Adventus, post primam Do-

minicam Quadragesimæ, post DominicamPentecostes, post festum Exaltationis sanctæCrucis.

NUPTIÆ

QUANDO CELEBRARI NON POSSINT JUXTA DECR. CONC. TRIDENTINI.

A Dominica prima Adventus usque in diem Epiphaniæ, et a Feria quarta Cinerum usque in octavam Paschatis inclusive, sancta Synodus solemnitates nuptiarum prohibet: in aliis vero temporibus nuptias solemniter celebrari permittit.

DE CYCLO DECENNOVENNALI

AUREI NUMERI.

Cyclus decennovennalis Aurei numeri est revolutio numeri 19 annorum ab 1, usque ad 19; qua revolutione peracta, iterum ad unitatem reditur. Verbi gratia, anno 1577 numerus Cycli decennovennalis, qui dicitur Aureus, est 1, anno sequenti 1578 est 2, et ita deinceps in sequentibus annis, uno semper amplius usque ad 19, qui Aureus numerus cadet in annum 1595, post quem iterum ad unitatem redeundum est, ita ut anno 1596 Aureus numerus sit rursus 1, et anno 1597 sit 2, etc.

Igitur ut Aureus numerus quolibet anno proposito inveniatur, composita est sequens tabella Aureorum numerorum, cujus usus incipit ab anno correctionis 1582 inclusive, duratque in perpetuum. Ex ea enim Aureus numerus cujuslibet anni post annum 1582, reperietur hoc modo.

6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14.
15. 16. 17. 18. 19. 1. 2. 3. 4. 5.

Anno 1582 tribuatur primus numerus tabellæ, qui est 6; secundus autem, qui est 7, sequenti anno 1583, et ita deinceps in infinitum, donec ad annum, cujus Aureum numerum quæris, perveniatur, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam numerus, in quem annus propositus cadit, dabit Aureum num. quæsitum.

MODUS BREVIS

COGNOSCENDI AUREUM NUMERUM CUJUSQUE ANNI.

Numero anni, de quo quæris, adde unicam unitatem 1. Exempli gratia, 1834 adde 1; summam inde conflatam divide per 19, quod superest erit Aureus numerus ipsius anni, si nihil superest, erit Aureus numerus 19.

DE EPACTIS ET NOVILUNIIS.

Epacta nihil aliud est, quam numerus dierum, quibus annus Solaris communis dierum 365, annum communem Lunarem dierum 354, superat, ita ut Epacta primi anni sit 11, cum hoc numero annus Solaris communis Lunarem annum communem excedat, atque adeo sequenti anno Novilunia contingant 11 diebus prius, quam anno primo. Ex quo fit, Epactam secundi anni esse 22, cum eo anno rursum annus Solaris Lunarem annum superet 11 diebus, qui additi ad 11 dies primi anni, efficiunt 22, ac proinde, finito hoc anno, Novilunia contingere 22 diebus prius, quam primo anno: Epactam autem tertii anni esse 3, quia si rursus 11 dies ad 22 adjiciantur, efficietur numerus 33, a quo si rejiciantur 30 dies, qui unam lunationem Embolismalem constituunt, relinquentur 3, atque ita deinceps. Progrediuntur enim Epactæ omnes per continuum augmentum 11 dierum, abjectis tamen 30, quando rejici possunt. Solum quando perventum erit ad ultimam Epactam Aureo nu-

ero 19 respondentem, quæ est), adduntur 12, ut abjectis 30 c composito numero 41, habeatr rursus Epacta 11, ut in principio. Quod ideo fit, ut ultima inatio Embolismica, currente ureo numero 19, sit tantum 29 ierum. Si enim 30 dies contineret, ut aliæ sex lunationes Embolismicæ, non redirent Novilunia post 19 annos Solares ad eosdem dies, sed versus calcem nensium prolaberentur, contingerentque uno die tardius quam ante 19 annos. De qua re plura invenies in libro novæ rationis restituendi Kalendarii romani. Sunt autem novemdecim Epactæ, quot et Aurei numeri; respondebantque ipsis Aureis numeris ante Kalendarii correctionem eo modo, quo in hac tabella dispositæ sunt.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ante Kalendarii correctionem.

Aur.n.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Ep.	xi.	xxii.	iii.	xiv.	xxv.	vi.	xvii.
	8.	9.	10.	11.	12.	13	
	xxviii.	ix.	xx.	i.	xii.	xxiii.	
	14.	15.	16.	17.	18.	19.	
	iv.	xv.	xxvi.	vii.	xviii.	xxix.	

Quia vero Cyclus decennovennalis Aurei numeri imperfectus est, cum Novilunia post 19 annos Solares non præcise ad eadem loca redeant, ut dictum est, imperfectus etiam erit hic Cyclus 19 Epactarum. Quamobrem ita emendatus est, ut in posterum loco Aurei numeri, et dictarum 19 Epactarum, utamur 30 numeris epactalibus ab 1 usque ad 30, ordine progredientibus, quamvis ultima Epacta, sive quæ ordine est trigesima, notata numero non sit, sed signo hoc * propterea quod nulla Epacta esse possit 30. Variis autem temporibus ex his 30 Epactis respondent decem et novem Aureis numeris variæ decem et novem Epactæ, prout Solaris anni ac lunaris æquatio exposcit: quæ quidem decem et novem Epactæ progrediuntur, ut olim per eumdem numerum 11, adduntur que semper 12 illi Epactæ, quæ respondet Aureo numero 19, ut habeatur sequens Epacta respondens Aureo numero 1, ob rationem paulo ante dictam. Id quod sequens tabella perspicuum faciet, quæ continet Aureos numeros et Epactas inter se respondentes ab anno correctionis 1582, post detractionem x dierum, usque ad annum 1700 exclusive. Quamvis autem vulgares Epactæ mutentur in Martio, re ipsa tamen in principio anni mutandæ sunt una cum Aureo numero, in cujus locum hæ nostræ Epactæ succedunt.

Tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab Idibus Octobris anni correctionis 1582, (detractis prius decem diebus) usque ad annum 1700 exclusive.

Aur.n.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
Ep.	xxvi.	vii.	xviii.	xxix.	x.	xxi.
	12.	13.	14.	15.	16.	17.
	ii.	xiii.	xxiv.	v.	xvi.	xxvii.
	18.	19.	1.	2.	3.	4.	5.
	viii.	xix.	i.	xii.	xxiii.	iv.	xv.

Itaque si Epacta quocumque anno proposito invenienda sit, quærendus est Aureus numerus illius anni in superiori ordine illius tabellæ, quæ illi tempori, in quo propositus annus continetur, congruit. Mox enim sub Aureo numero in inferiori ordine

tabellæ repericiur Epacta anni propositi, vel certe hoc signum.* Ubi ergo illa Epacta vel signum in Kalendario inventum fuerit, eo die Novilunium fiet. Invenietur autem Aureus numerus vel ex antecedente canone, vel ex tabella Epactarum proposito tempori congruente, tribuendo primum Aureum numerum illius tabellæ illi anno a quo usus tabellæ incipit, et secundum Aureum numerum sequenti anno, etc. Eodem modo reperietur Epacta sine Aureo numero, si prima Epacta tabellæ tribuatur illi anno, a quo ejus usus incipit, et secunda Epacta seq. anno, etc.

Exemplum.—Anno correctionis 1582 Aureus numerus est 6, nempe primus primæ tabellæ, cujus usus incipit ab Idibus Octobris dicti anni 1582, detractis prius decem diebus; erit ergo tunc Epacta xxvj, quæ sub Aureo numero 6 collocatur: fietque Novilunium die 27 Octobris, et 26 Novembris, et 25 Decembris. Item anno 1583 jam correcto Aureus numerus est 7, cui in eadem tabella supposita est Epacta vij, quæ toto eo anno in Kalendario Novilunia indicabit: ut in Januario die 24, in Februario die 22, in Martio die 24, etc.

Alia tabella Epactarum respondentium Aureis numeris ab anno 1834 *inclusive, usque ad annum* 1900 *exclusive.*

Aur.n.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	
Ep.	xx.	i.	xii.	xxiii.	iv.	xv.	
17.	18.	19.	1.	2.	3.		
xxvi.	vii.	xviii.	*	xi.	xxii.		
4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
iii.	xiv.	xxv.	vi.	xvii.	xxviii.	ix.	

Ad tollendam dubitationem de usu hujus novæ tabellæ Epactarum, ostendemus rem exemplis. Anno 1834 tribuatur Epacta xx, quæ sub Aureo numero 11 collocatur: fietque Novilunia 11 Januarii, 9 Februarii, 11 Martii. Item anno 1835 tribuatur Epacta j, quæ sub Aureo numero 12 collocatur, quæ toto eo anno in Kalendario Novilunia monstrabit: ut in Januario die 30, in Februario die 28, in Martio die 30. Et sic deinceps per ordinem annis progredientibus, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Rursus anno 1843 Epacta non signatur numero, sed hoc signo * quod collocatur sub Aureo numero 1, et in Kalend. toto eo anno Novilunia indicabit, nimirum in Januario die 1, et 31, in Martio (nam in Feb. nullum tunc erit Novilunium, cum in eo signum hoc * non reperiatur) die 1, et 31, in Aprile die 29, etc.

Tabella Litterarum Dominicalium ab Idibus Octobris anni correctionis 1582, (*detractis prius decem diebus*) *usque ad annum* 1700 *exclusive.*

c	b	A g	f	e	d	c b	A	g	f	e d	c	b	A
g f	e	d	c	b A	g	f	e	d c	b	A	g	f e	d

Usus hujus tabellæ hic est. Anno correctionis 1582 post Idus Octobris, (detractis prius decem diebus) tribuatur littera c

·imæ cellulæ, et sequenti anno 583 littera b secundæ cellulæ, anno 1584 dentur litteræ A g ·rtiæ cellulæ, et sic deinceps liis annis ordine aliæ cellulæ ·ibuantur, donec ad annum propositum perventum sit, redeuno ad principium tabellæ quoiescumque eam percurreris. Iam cellula, in quam annus propositus cadit, dummodo minor it quam annus 1700, dabit Literam Dominicalem propositi nni: quæ si unica occurrerit, nnus erit communis: si vero duplex, Bissextilis; et tunc superior littera Dominicam diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad festum sancti Matthiæ Apostoli; inferior autem ab hoc festo usque ad finem anni. Exempli gratia: Sit invenienda Littera Dominicalis anni 1587: numera ab anno 1582, quem tribue primæ litteræ c usque ad annum 1587, tribuendo singulis cellulis singulos annos, (computando geminas litteras quascumque, superiorem et inferiorem, pro una cellula) cadetque annus 1587 in litteram d, quæ sextum locum in tabella occupat. Est ergo toto eo anno Littera Dominicalis d; annusque communis est, cum littera simplex occurrat. Rursus sit investiganda Littera Dominicalis anni 1616: numera ab anno 1582, ut dictum est, usque ad annum 1616, redeundo ad principium tabellæ, postquam eam percurreris, pervenies que ad duas hasce litteras c b, septimo loco positas. Est ergo annus ille Bissextilis, cum duplex littera occurrat, superiorque littera c Dominicam diem indicabit a principio anni illius usque ad festum sancti Matthiæ, inferior autem b in reliqua parte anni.

Alia tabella Litterarum Dominicalium ab anno 1834, *usque ad annum* 1900 *exclusive.*

e	d	c b	A	g	f	e d	c	b	A	g f	e	d	c
b A	g	f	e	d c	b	A	g	f e	d	c	b	A g	f

Usus autem hujus tabellæ hic est. Anno 1834 tribuatur littera e primæ cellulæ, et sequenti anno 1835 littera d secundæ cellulæ, et sic deinceps ceteris annis ordine aliæ cellulæ tribuantur, donec ad annum propositum perventum sit, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris. Nam cellula, in quam annus propositus cadit, dabit Litteram Dominicalem propositi anni: quæ si unica occurrit, annus erit communis; si vero duplex Bissextilis; et tunc superior littera Dominicalem diem ostendet in Kalendario a principio anni usque ad festum sancti Matthiæ Apostoli, inferior autem ab hoc festo usque ad finem anni.

DE INDICTIONE.

Indictio est revolutio 15 annorum ab 1 usque ad 15; qua revolutione peracta, iterum reditur ad unitatem, initiumque sumit quilibet annus hujus Cycli a Januario in Bullis pontificiis. Et quoniam Indictionum

frequens usus est in diplomatibus, et scripturis publicis, facile annum Indictionis currentem quolibet anno proposito inveniemus ex sequenti tabella, cujus usus perpetuus est; initium tamen sumit ab anno correctionis 1582.

Tabella Indictionis ab anno correctionis 1582.

10.	11.	12.	13.	14.	15.	1.
2.	3.	4. 5.	6.		7.	8.	9.

. Nam si anno 1582 tribuas primum numerum, qui est 10; et sequenti anno 1583 secundum numerum, qui est 11, et sic deinceps usque ad annum propositum, redeundo ad principium tabellæ, quotiescumque eam percurreris, cadet annus propositus in indictionem, quæ quæritur.

DE FESTIS MOBILIBUS.

Quoniam ex decreto sacri Concilii Nicæni Pascha, ex quo reliqua festa mobilia pendent, celebrari debet die Dominico, qui proxime succedit xiv Lunæ primi mensis, (is vero apud Hebræos vocatur primus mensis, cujus xiv Luna vel cadit in diem verni Æquinoctii, quod die 21 mensis Martii contingit, vel propius ipsum sequitur) efficitur, ut si Epacta cujusvis anni inveniatur, et ab ea in Kalendario notata inter diem octavum Martii inclusive, et quintum Aprilis inclusive (hujus enim Epactæ xiv Luna cadet vel in diem Æquinoctii verni, id est, in diem 21 Martii, vel eum propius sequitur) numerentur inclusive deorsum versus dies quatuordecim, proximus dies Dominicus diem hunc xiv sequens (ne cum Judæis conveniamus, si forte dies xiv Lunæ caderet in diem Dominicum) sit dies Paschæ.

Exemplum.—Anno 1603 Epacta est x, et Littera Dom. b. Et quoniam invenimus Epactam x inter diem 8 Martii, et 5 Aprilis inclusive positam esse e regione diei 21 Martii, a quo inclusive si deorsum versus numerentur 14 dies, inveniemus xiv Lunam die 3 Aprilis, quæ est Dominica, cum e regione illius sit Littera Dominicalis b. Ne igitur cum Judæis conveniamus, qui Pascha celebrant die xiv Lunæ, sumenda est Littera Dominicalis b, quæ sequitur xiv Lunam, nempe ea quæ e regione diei 10 Aprilis collocatur: atque eo anno Pascha celebrandum erit die 10 Aprilis. Item anno 1604 Epacta est xxix, et duplex Littera Dominicalis d c, cum annus ille sit Bissextilis. Si igitur ab Epacta xxix, quæ e regione diei 1 Aprilis ponitur inter diem 8 Martii, et 5 Aprilis inclusive, numerentur dies 14, cadet xiv Luna in diem 14 Aprilis. Et quia tunc currit posterior Littera Dom., nempe c, quæ post diem 14 Aprilis, id est, post xiv Lunam collocata est e regione diei 18 Aprilis, celebrabitur eo anno Pascha die 18 Aprilis.

Ceterum ut facilius omnia festa mobilia inveniantur, compositæ sunt duæ sequentes tabulæ paschales, una antiqua, et nova altera. Ex antiqua ita festa mobilia reperientur. In latere sinistro tabulæ accipiatur Epacta currens, et in linea Litterarum Dominicalium sumatur Littera Dominicalis currens, infra tamen Epactam currentem, ita ut si Littera Dominicalis currens reperiatur e regione Epactæ currentis, assumenda sit

ıdem Littera Dominicalis proime inferior. Nam e regione ujus Litteræ Dominicalis omia festa mobilia continentur.

Exemplum.—Anno 1606 Epata est xxj, et Littera Domini:alis A. Si igitur in tabula antiqua sumatur Littera Dominicais A, quæ primo infra Epactam xxj occurrit, reperietur e regione hujus litteræ Dominica Septuagesimæ die 22 Januarii, dies Cinerum 8 Februarii, Pascha 26 Martii, Ascensio Domini 4 Maji, Pentecostes 14 Maji, et Festum Corporis Christi 25 Maji. Dominicæ autem inter Pentecosten et Adventum eo anno erunt 28, et Adventus celebrabitur die 3 Decembris, et sic de ceteris. Item anno 1605 Epacta est x, et Littera Dominicalis b, quæ in tabula reperietur e regione Epactæ x. Quare sumenda est alia littera b, quæ proxime infra Epactam invenitur, e regione cujus invenies Septuag. die 6 Feb., diem Cinerum 23 Feb., Pascha 10 Aprilis, etc.

Notandum autem est, quod quemadmodum in anno communi, cadente Littera Dominicali e regione Epactæ in tabula antiqua, sumitur eadem littera proxima infra Epactam, ut diximus: ita quoque in anno Bissextili, si alterutra duarum litterarum Dom. tunc currentium e regione Epactæ, reperiatur, assumendæ sunt aliæ duæ similes litteræ proxime inferiores, ut festa mobilia inveniantur.

Ex tabula vero paschali nova ita eadem festa mobilia reperientur. In cellula Litteræ Dominicalis currentis quæratur Epacta currens. Nam e directo omnia festa mobilia deprehendentur. Ut anno 1609, in cellula Litteræ Dominicalis d tunc currentis e regione Epactæ xxiv, quæ eodem anno currit, habetur Septuag. die 15 Feb. dies Cinerum 4 Martii, Pascha 19 Apr. etc.

Sed sive antiqua, sive nova tabula paschali utamur, invenienda sunt omnia festa mobilia in annis Bissextilibus per Litteram Dominicalem posteriorem, quæ nimirum currit post festum sancti Matthiæ Apostoli, ne scilicet ambigamus, utra duarum litterarum pro hoc aut illo festo indagando accipienda sit; ita tamen ut Septuagesimæ, et diei Cinerum inventæ in Januario, aut Februario, addatur unus dies. Quod ideo fit, quia ante diem sancti Matthiæ currit prior Littera Dominicalis, quæ in Kalendario posteriorem semper sequitur, post festum autem sancti Matthiæ in Februario, licet posterior littera currat, additur tamen tunc dies intercalaris, ita ut dies 24 Februarii dicatur 25, et dies 25 dicatur 26, etc. Quod si dies Cinerum cadit in Martium, nihil addendum est, quia tunc et littera posterior currit, et dies mensis propriis numeris respondent, cum dies intercalaris Februario sit additus. Immo nisi per posteriorem litteram investigarentur, non inveniretur recte Septuagesima in anno Bissextili, currente Epacta xxiv vel xxv, et Littera Dominicali d c, ut in secundo ac tertio exemplo perspicuum fiet pro annis 4088, et 3784. Exempli gratia, anno 2096 Bissextili, Epacta erit v, et Litteræ Dominicales Ag. Si igitur per posteriorem litteram, quæ est g, festa mobilia investigentur, reperietur Septuagesima die 11 Februarii, dies Ci-

nerum 28 Februarii. Si autem addatur unus dies, cadet Septuagesima in diem 12 Februarii, quæ est Dominica, et dies Cinerum in diem 29 Februarii, quæ est feria quarta. Pascha autem, et reliqua festa in eos dies cadent qui in tabula expressi sunt. Item anno 4088 Bissextili, Epacta erit xxiv, et Litteræ Dominicales d c. Si igitur per litteram c, quæ posterior est, inquirantur festa mobilia, invenietur Septuagesima die 21 Februarii: et si addatur unus dies, cadet in diem 22 Februarii, quæ est Dominica. Dies autem Cinerum cadet in diem 10 Martii, quare nihil additur, etc. Rursus anno 3784 Bissextili, Epacta erit xxv, et Litteræ Domiuicales d c. Ergo iterum per posteriorem c reperietur Septuagesima die 21 Februarii, hoc est, addita 1 die 22. Quod si per priorem litteram d in utroque horum duorum annorum agendum esset, nihil efficeretur, cum infra Epactas xxiv, et xxv, littera d indicet Septuagesimam die 15 Februarii, quod falsum esset, cum eo anno posterior littera c Pascha offerat die 25 Aprilis, ac proinde Septuagesima die 22 Februarii celebranda sit, ut liquido constat, si a die Paschæ, Dominicæ retro numerentur usque ad Septuagesimam.

In priori porro tabula paschali antiqua reformata Epactis ad sinistram præposuimus Aureos numeros eodem ordine, quo ante emendationem Kalendarii collocari solebant, ut ex iis festa mobilia invenirentur. Hoc autem idcirco a nobis factum est, ut Pascha ceteraque festa mobilia, a Concilio Nicæno usque ad annum 1582, quilibet indagare possit. Eodem autem prorsus artificio ex Aureis numeris ita distributis festa mobilia eruuntur quo ex Epactis. Sit enim explorandum, exempli causa, quando festa hæc celebrata fuerint anno 1450, quoniam eo anno Aureus numerus fuit 7, et Littera Dominicalis d; si Aureus numerus 7 in sinistro latere accipiatur, et prima littera d, infra eum occurrens, reperietur e regione hujus litteræ d, Septuages. die 1 Feb. dies Cinerum 18 Feb. Pascha die 5 Aprilis, etc.

Adventus Domini celebratur semper die Dominico, qui propinquior est festo sancti Andreæ Apostoli, nempe a die 27 Novembris inclusive usque ad diem 3 Decembris inclusive: ita ut Littera Dominicalis currens, quæ reperitur in Kalendario a die 27 Novembris usque ad diem 3 Decembris, indicet Dominicam Adventus. Ut, verbi gratia, si Littera Dominicalis est g. Dominica Adventus cadet in diem 2 Decembris; quia ibi est littera g in Kalendario, etc.

Ad finem tandem tabularum paschalium apposita est tabula temporaria multorum annorum, e regione quorum omnia festa mobilia inveniuntur: quæ quidem tabula ex tabulis paschalibus excerpta est, ex quibus infinitæ aliæ erui possunt pro quibuscumque annis.

TABULA PASCHALIS
ANTIQUA REFORMATA

Aur. N.		Cycl. Epa.	Lit. D.	Sept.	Dies Cin.	Pasch.	Ascen	Pentec.	Cor. Ch.	D.p Pen	1 D. Adv.
16		xxiii	c	Ja.	Feb	Mar	Ap.	Ma.	Ma.		
5		xxii	d	18	4	22	30	10	21	28	29N.
		xxi	e	19	5	23	1 M.	11	22	28	30
13		xx	f	20	6	24	2	12	23	28	1De.
2		xix	g	21	7	25	3	13	24	28	2
		xviii	A	22	8	26	4	14	25	28	3
10		xvii	b	23	9	27	5	15	26	27	27N.
		xvi	c	24	10	28	6	16	27	27	28
18		xv	d	25	11	29	7	17	28	27	29
7		xiv	e	26	12	30	8	18	29	27	30
		xiii	f	27	13	31	9	19	30	27	1De.
15		xii	g	28	14	1 A.	10	20	31	27	2
4		xi	A	29	15	2	11	21	1 J.	27	3
		x	b	30	16	3	12	22	2	26	27N.
12		ix	c	31	17	4	13	23	3	26	28
1		viii	d	1 F.	18	5	14	24	4	26	29
		vii	e	2	19	6	15	25	5	26	30
9		vi	f	3	20	7	16	26	6	26	1De.
		v	g	4	21	8	17	27	7	26	2
17		iv	A	5	22	9	18	28	8	26	3
6		iii	b	6	23	10	19	29	9	25	27N.
		ii	c	7	24	11	20	30	10	25	28
14		i	d	8	25	12	21	31	11	25	29
3		*	e	9	26	13	22	1 J.	12	25	30
		xxix	f	10	27	14	23	2	13	25	1De.
11		xxviii	g	11	28	15	24	3	14	25	2
		xxvii	A	12	1M.	16	25	4	15	25	3
19	25	xxvi	b	13	2	17	26	5	16	24	27N.
8	xxv	xxiv	c	14	3	18	27	6	17	24	28
			d	15	4	19	28	7	18	24	29
			e	16	5	20	29	8	19	24	30
			f	17	6	21	30	9	20	24	1De.
			g	18	7	22	31	10	21	24	2
			A	19	8	23	1 J.	11	22	24	3
			b	20	9	24	2	12	23	23	27N.
			c	21	10	25	3	13	24	23	28

TABULA PASCHALIS

Litteræ Domin.	Cyclus Epactarum.	Septuag.	Dies Cinerum
D	23.	18. Jan.	4. Febr.
	22. 21. 20. 19. 18. 17. 16.	25. Jan.	11. Febr.
	15. 14. 13. 12. 11. 10. 9.	1. Febr.	18. Febr.
	8. 7. 6. 5. 4. 3. 2.	8. Febr.	25. Febr.
	1. *29.28.27.26. XXV.25.24.	15. Febr.	4. Mart.
E	23. 22.	19. Jan.	5. Febr.
	21. 20. 19. 18. 17. 16. 15.	26. Jan.	12. Febr.
	14. 13. 12. 11. 10. 9. 8.	2. Febr.	19. Febr.
	7. 6. 5. 4. 3. 2. 1.	9. Febr.	26. Febr.
	* 29.28.27.26. XXV. 25.24.	16. Febr.	5. Mart.
F	23. 22. 21.	20. Jan.	6. Febr.
	20.19. 18. 17. 16. 15. 14.	27. Jan.	13. Febr.
	13. 12. 11. 10. 9. 8. 7.	3. Febr.	20. Febr.
	6. 5. 4. 3. 2. 1. *	10. Febr.	27. Febr.
	29. 28. 27. 26. XXV. 25. 24.	17. Febr.	6. Mart.
G	23. 22. 21. 20.	21. Jan.	7. Febr.
	19. 18 17. 16. 15. 14. 13.	28. Jan.	14. Febr.
	12. 11. 10. 9. 8. 7. 6.	4. Febr.	21. Febr.
	5. 4. 3. 2. 1. * 29.	11. Febr.	28. Febr.
	28. 27. 26. XXV. 25. 24.	18. Febr.	7. Mart.
A	23. 22. 21. 20. 19.	22. Jan.	8. Febr.
	18. 17. 16. 15. 14. 13. 12.	29. Jan.	15. Febr.
	11. 10. 9. 8. 7. 6. 5.	5. Febr.	22. Febr.
	4. 3. 2. 1. * 29. 28.	12. Febr.	1. Mart.
	27. 26. XXV. 25. 24.	19. Febr.	8. Mart.
B	23. 22. 21. 20. 19. 18.	23. Jan.	9. Febr.
	17. 16. 15. 14. 13. 12. 11.	30. Jan.	16. Febr.
	10. 9. 8. 7. 6. 5. 4.	6. Febr.	23. Febr.
	3. 2. 1. * 29. 28. 27.	13. Febr.	2. Mart
	26. XXV. 25. 24.	20. Febr.	9. Mart.
C	23. 22. 21. 20. 19. 18. 17.	24. Jan.	10. Febr.
	16. 15. 14. 13. 12. 11. 10.	31. Jan.	17. Febr.
	9. 8. 7. 6. 5. 4. 3.	7. Febr.	24. Febr.
	2. 1. * 29. 28. 27. 26. XXV.	14. Febr.	3. Mart.
	25. 24.	21. Febr.	10. Mart.

NOVA REFORMATA

Pascha	Ascensio	Pentec.	Corpus Christi.	Dom. inter Pent. et Adv.	Prima Dominica Advent.
22. Mart.	30. Apr.	10. Maii	21. Maii	28	29. Nov.
29. Mart.	7. Maii	17. Maii	28. Maii	27	29.
5. Apr.	14. Maii	24. Maii	4. Junii	26	29.
12. Apr.	21. Maii	31. Maii	11. Junii	25	29.
19. Apr.	28. Maii	7. Junii	18. Junii	24	29.
23. Mart.	1. Maii	11. Maii	22. Maii	28	30. Nov.
30. Mart.	8. Maii	18. Maii	29. Maii	27	30.
6. Apr.	15. Maii	25. Maii	5. Junii	26	30.
13. Apr.	22. Maii	1. Junii	12. Junii	25	30.
20. Apr.	29. Maii	8. Junii	19. Junii	24	30.
24. Mart.	2. Maii	12. Maii	23. Maii	28	1. Dec.
31. Mart.	9. Maii	19. Maii	30. Maii	27	1.
7. Apr.	16. Maii	26. Maii	6. Junii	26	1.
14. Apr.	23. Maii	2. Junii	13. Junii	25	1.
21. Apr.	30. Maii	9. Junii	20. Junii	24	1.
25. Mart.	3. Maii	13. Maii	24. Maii	28	2. Dec.
1. Apr.	10. Maii	20. Maii	31. Maii	27	2.
8. Apr.	17. Maii	27. Maii	7. Junii	26	2.
15. Apr.	24. Maii	3. Junii	14. Junii	25	2.
22. Apr.	31. Maii	10. Junii	21. Junii	24	2.
26. Mart.	4. Maii	14. Maii	25. Maii	28	3. Dec.
2. Apr.	11. Maii	21. Maii	1. Junii	27	3.
9. Apr.	18. Maii	28. Maii	8. Junii	26	3.
16. Apr.	25. Maii	4. Junii	15. Junii	25	3.
23. Apr.	1. Junii	11. Junii	22. Junii	24	3.
27. Mart.	5. Maii	15. Maii	26. Maii	27	27. Nov.
3. Apr.	12. Maii	22. Maii	2. Junii	26	27.
10. Apr.	19. Maii	29. Maii	9. Junii	25	27.
17. Apr.	26. Maii	5. Junii	16. Junii	24	27.
24. Apr.	2. Junii	12. Junii	23. Junii	23	27.
28. Mart.	6. Maii	16. Maii	27. Maii	27	28. Nov.
4. Apr.	13. Maii	23. Maii	3. Junii	26	28.
11. Apr.	20. Maii	30. Maii	10. Junii	25	28.
18. Apr.	27. Maii	6. Junii	17. Junii	24	28.
25. Apr.	3. Junii	13. Junii	24. Junii	23	28.

RUBRICÆ GENERALES BREVIARII.

Officium quotidie fit aut Duplex, aut Semiduplex, aut Simplex.

I. De Officio Duplici.

Officium fit Duplex in diebus a Feria quinta in Cœna Domini usque ad Feriam tertiam Paschæ inclusive, in Dominica in Albis, in Ascensione Domini, in Dominica Pentecostes, et duobus diebus sequentibus, in Festo SS. Trinitatis, Corporis Christi, et Dedicationis propriæ Ecclesiæ; in Festis, quibus in Kalendario apponitur hæc vox Duplex; in die octava Festi habentis octavam; in Festo Patroni unius vel plurium alicujus loci, vel Titularis Ecclesiæ; et in Festis Sanctorum, qui apud quasdam Ecclesias, Religiones vel Congregationes consueverunt solemniter celebrari, cum Officiis propriis a Sede Apostolica approbatis, aut ex ejusdem Sedis auctoritate receptis, vel recipiendis (servata tamen forma hujus Breviarii) alioquin de Communi, etiamsi prædicta Festa in hoc Kalendario non sint descripta. Præterea Officium fit Duplex pro Defunctis in Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum, et in die obitus, seu depositionis Defuncti, ut in eodem Officio dicitur circa finem Breviarii. In die quoque tertio, septimo, trigesimo, et anniversario erit Officium Duplex.

2. Festum Duplex celebratur eo die quo cadit, nisi illud contingat transferri, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum.

3. Habet primas et secundas Vesperas integras, nisi cum alio simili concurrat, ut dicetur in Rubrica de Concurrentia Officii; et totum Officium fit de Duplici, incipiendo a primis Vesperis, usque ad Completorium sequentis diei inclusive, nisi aliter in propriis locis assignetur. Officium autem Defunctorum habet tantum primas Vesperas, Matutinum et Laudes, ut circa finem Breviarii ponitur.

4. In utrisque Vesperis, Matutino et Laudibus tantum, non autem in aliis Horis, duplicantur Antiphonæ; id est, integræ dicuntur in principio et in fine Psalmorum.

5. Ad Matutinum regulariter dicuntur tres Nocturni, cum novem Psalmis, et totidem Lectionibus, hoc est, in unoquoque Nocturno tres Psalmi, et tres Lectiones, præterquam in Paschate Resurrectionis et Pentecostes, cum duobus sequentibus diebus, in quibus dicitur unum tantum Nocturnum cum tribus Psalmis, et totidem Lectionibus, ut ibidem ponitur.

6. Preces ad Primam et Completorium, et Suffragia de sancta Maria, Apostolis, et Pace ad Vesperas et Laudes, non dicuntur in Officio Duplici, ut etiam in propriis eorum Rubricis dicetur.

7. Quomodo sit ordinandum Officium Duplex in Vesperis, Matutino, et ceteris Horis; similiter et de Antiphonis, Responsoriis, Versibus, Capitulis, et aliis in eo dicendis, habentur

inferius de singulis propriæ Rubricæ.

II. De Officio Semiduplici.

Officium fit Semiduplex diebus Dominicis (excepta Dominica in Albis, in qua fit Duplex) et diebus infra Octavas: item in Festis, quibus in Kalendario apponitur hæc vox Semiduplex, et in Festis propriis quorumdam locorum, seu Congregationum, quæ solemnius apud illas, quam Simplicia, consueverunt celebrari.

2. De Festo Semiduplici fit eo die quo cadit, nisi contingat transferri, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum.

3. Habet totum Officium integrum, sicut Duplex, sed non duplicantur Antiphonæ.

4. Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni, præterquam infra Octavas Paschæ et Pentecostes, in quibus dicitur unum Nocturnum cum tribus Psalmis, et totidem Lectionibus. Et regulariter quando dicuntur tres Nocturni, dicuntur novem Psalmi et totidem Lectiones, exceptis iis Dominicis, in quibus fit Officium ut in Psalterio, quæ habent xviii. Psalmos, ut ibi.

5. Quomodo sit ordinandum Officium Semiduplex tam in Festis, quam in Dominicis, et infra Octavas, item et de Antiphonis, Versibus, Responsoriis, et hujusmodi aliis, et quando in Semiduplici dicantur Preces ad Primam et Completorium, et Suffragia de Sanctis ad Vesperas et Laudes, habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ.

III. De Officio Simplici.

Officium fit Simplex in diebus ferialibus, quando occurrit fieri de Feria: item in Festis, quibus in Kalendario non apponitur hæc vox Duplex, vel Semiduplex, vel de Octava: item quando fit de B. Maria in Sabbato, ut in ejus Rubrica dicetur.

2. De Festo Simplici fit eo die quo cadit, nisi eodem die occurrat fieri Officium novem Lectionum, vel de S. Maria in Sabbato, vel de aliquibus Feriis, quibus Festum Simplex cedit, ut dicetur in Rubricis de Feriis, et de Commemorationibus.

3. Habet tantum primas Vesperas, in quibus dicuntur Psalmi feriales, et a Capitulo fit de Festo, nisi cum eo concurrat Officium novem Lectionum, quia tunc de eo fit sola commemoratio, ut dicetur in Rubrica de Concurrentia Officii, et ejus Officium terminatur ad Nonam, et nihil amplius fit de eo, nec commemoratio.

4. Ad Matutinum post Invitatorium et Hymnum de Festo, dicitur unum tantum Nocturnum cum duodecim Psalmis, ut in Psalterio, secundum Feriam quæ occurrit, et tres Lectiones leguntur, ut infra in Rubrica de Lectionibus habetur.

5. Quomodo sit ordinandum Officium Simplex ad Vesperas, Matutinum et alias Horas, item et de Antiphonis, Versibus, Responsoriis, et aliis, ac quando Preces, et Suffragia de Sanctis dicenda sint, habentur inferius propriæ Rubricæ.

IV. De Dominicis.

De Dominica semper fit Officium in Dominicis Adventus, et in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam in Albis inclusive, quocumque Festo Duplici, vel Semiduplici adveniente: quia tunc Festum transfertur (ut in Rubrica de Translatione Festorum dicetur) nisi

illud Festum sit de principali Titulo, vel Patrono alicujus Ecclesiæ, vel loci, aut Dedicatione propriæ Ecclesiæ: quia tunc de hujusmodi Festo fit tantum in Ecclesia, vel loco, cujus est Titulus vel Patronus, vel Dedicatio cum commemorat Dominicæ; quibusdam Dominicis exceptis, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus, in aliis Dominicis per annum fit de Dominica quando in eis non occurrit Festum Duplex: quia tunc fit de Duplici cum commemoratione Dominicæ in utrisque Vesperis et Laudibus: et ad Matutinum legitur nona Lectio de Homilia Dominicæ, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. Si Semiduplex eodem die occurrat, transfertur, ut dicetur in Rubrica de Translatione Festorum.

2. De Dominicis infra Octavas Nativitatis, Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi occurrentibus, Officium fit sicut infra Octavam, et in Proprio de Tempore, cum commemoratione Octavæ, et sine Precibus et Suffragiis Sanctorum. In Dominicis vero quæ occurrunt infra alias Octavas, totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio, et in Proprio de Tempore, cum commemoratione Octavæ, omissis etiam dictis Precibus et Suffragiis, ut supra. De Dominica occurrente in die octava fit commemoratio, sicut dictum est, quando in ea fit de Festo Duplici, præterquam in die octava Epiphaniæ, in qua nihil fit de Dominica, quia ejus Officium ponitur in Sabbato præcedenti.

3. Positum est autem Officium sex Dominicarum post Epiphaniam et viginti quatuor post Pentecosten, ut compleatur numerus triginta Dominicarum, quæ esse possunt ab Epiphania usque ad Septuagesimam, et a Pentecoste usque ad Adventum; ne ulla ex his Dominicis vacet, quin saltem de ea fiat commemoratio. Nam quæ aliquando supersunt post Epiphaniam ante Septuagesimam, ponuntur post xxiii. a Pentecoste, hoc ordine.

4. Si Dominicæ post Pentecosten fuerint xxv. Dominica xxiv. post Pentecosten erit quæ est vi. post Epiphaniam. Si fuerint xxvi. Dominica xxiv. erit quæ est v. et xxv. quæ est vi. Si fuerint xxvii. Dominica xxiv. erit quæ est iv. et xxv. quæ est v. et xxvi. erit vi. Si fuerint xxviii. Dominicæ xxiv. erit iii. et xxv. erit iv. et xxvi. erit v. et xxvii. erit vi. et ultimo loco semper ponitur, quæ in ordine est xxiv. post Pentecosten, etiam si post Pentecosten aliquando non sint nisi xxiii. Dominicæ. Tunc enim xxiv. ponitur loco xxiii. et Officium xxiii. ponitur in præcedenti Sabbato, quod non sit impeditum Festo novem Lectionum: alioquin in alia præcedenti die similiter non impedita, in qua fiat Officium de Feria, cum commemorat. Festi Simplicis, si occurrat; et in ea legantur tres Lectiones de Homilia Dominicæ omissis Lectionibus Scripturæ illius Feriæ, et in Laudibus dicatur Antiphona ad Benedictus, et Oratio de Dominica xxiii. Quod si tota Hebdomada impedita sit Festis novem Lectionum etiam translatis, vel aliqua Octava; tunc in Sabbato legatur nona Lectio de Homilia Dominicæ xxiii. et de ea fiat commemoratio in Laudibus tantum, cum Antiphona et Oratione propria.

5. Cum vero interdum contin-

gat, ut Dominica iii. vel iv. vel v. vel vi. post Epiphaniam supersit, nec possit poni etiam post xxiii. a Pentecoste, tunc de ea fit Officium in Sabbato ante Dominicam Septuagesimæ, ut dictum est supra numero præcedenti.

6. De Dominica ii. post Epiphaniam, quando Septuagesima venerit immediate post Octavam Epiphaniæ, quomodo agendum sit Officium, habetur in propria Rubrica ante Dominicam i. post Epiphaniam.

7. Cum autem in Proprio de Tempore dicitur aliqua Dominica esse prima mensis, in qua primo ponitur initium libri de Scriptura cum sua historia, id est, cum Responsoriis, animadvertendum est, eam dici primam Dominicam mensis, quæ venit in Kalendis illius mensis, vel est proximior Kalendis, hoc modo: Si Kalendæ venerint in ii. et iii. et iv. Feria, Dominica prima mensis erit quæ præcedit Kalendas, licet veniat in præcedenti mense: si autem Kalendæ venerint in v. et vi. Feria et Sabbato: prima Dominica erit quæ sequitur post ipsas Kalendas, Dominica autem prima Adventus non sumitur ea, quæ est proximior Kalendis Decembris, sed Festo S. Andreæ, vel quæ venerit in ipso Festo.

8. Officium Dominicæ fit Semiduplex, et incipit a primis Vesperis in Sabbato: et habet totum Officium integrum usque ad Completorium Dominicæ inclusive, nisi cum aliquo concurrat, ut dicitur in Rubrica de Concurrentia Officii.

9. Ad Matutinum dicuntur tres Nocturni cum Psalmis, ut in Psalterio; et leguntur novem Lectiones, ut in Proprio de Tempore.

10. Quomodo autem sit ordinandum ejus Officium, insuper et de Lectionibus, Responsoriis, et aliis, et quomodo initia librorum Scripturæ cum sua historia sint ponenda, habentur de singulis inferius propriæ Rubricæ.

V. De Feriis.

Officium feriale, hoc est, Simplex, de Tempore occurrenti, prout in Psalterio et Proprio de Tempore habetur, fit semper in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, et in Feria secunda Rogationum, quando infra Hebdomadam non occurrit Festum Duplex, vel Semiduplex, vel de Octava, quia tunc de hujusmodi Feriis fit commemoratio, ut dicetur in Rubrica de Commemorationibus. Si vero in eis occurrat Festum Simplex, de eo fit tantum commemoratio. Item per annum fit Officium de Feria illis diebus, quibus infra Hebdomadam in Kalendario non ponitur aliquod Festum Duplex, Semiduplex, vel Simplex, et non occurrit aliqua Octava, vel Officium sanctæ Mariæ in Sabbato, vel aliquod Festum solemne, aut consuetum in aliqua Ecclesia celebrari, quamvis in Kalendario hujus Breviarii non sit descriptum.

2. Officium Feriæ in Adventu, Quadragesima, Quatuor Temporibus, Vigiliis, et prima die Rogationum, incipit a Matutino: in aliis vero Feriis per annum, inde fit de Feria, ubi desinit Officium præcedentis diei; ita ut si præcedenti die fuerit Duplex, vel Semiduplex, Officium Feriæ incipiat sequenti die a Matutino: si præceden-

ti die fuerit Festum Simplex, de Feria fiat a Vesperis illius præcedentis diei inclusive. Similiter et quando in Feria iv. et vi. Quatuor Temporum Septembris, et in Feria iv. Cinerum ac in Vigiliis occurrit aliquod Festum simplex, de quo fieri debet commemoratio, tunc præcedenti die (nisi fuerit Festum novem Lectionum) in Vesperis fit de Feria, ut in Psalterio, sine Precibus, cum Oratione Dominicæ præcedentis, et cum commemoratione Festi trium Lectionum in sequenti Feria occurrentis, ut dicetur infra in Rubrica de Concurrentia. Terminatur autem Officium de Feria subsequenti Duplici, vel Semiduplici, ad Nonam: subsequenti vero Simplici de quo fieri debeat Officium, ad Capitulum Vesperarum, quia inde fit de Festo Simplici absque ulla deinceps commemoratione Feriæ.

3. Ad Matutinum dicitur unum tantum Nocturnum cum xii. Psalmis, secundum ordinem Feriarum in Psalterio, et tribus Lectionibus, ut in Proprio de Tempore.

4. Excipiuntur ab hoc ordinario Officii ferialis tres Feriæ majores Hebdomadæ sanctæ, et Feriæ Octavarum Paschæ et Pentecostes, in quibus fit Officium, ut in propriis locis ponitur.

5. Quomodo ordinandum sit Officium de Feria ad Matutinum et alias Horas, item de Lectionibus et Responsoriis, et quando dicendæ sint Preces feriales, ac de aliis quæ ad Officium Feriæ pertinent, habentur inferius de singulis propriæ Rubricæ.

VI. De Vigiliis.

De Vigilia fit Officium, in omnibus Vigiliis per annum, quæ jejunantur, ubi in Kalendario annotatur hæc vox Vigilia, nisi in die Vigiliæ occurrat Festum novem Lectionum, vel Octava, tunc enim in Officio novem Lectionum legitur nona Lectio de Homilia Vigiliæ, et fit commemoratio de ea ad Laudes tantum, cum Antiphona ad Benedictus, et ℣. Feriæ occurrentis de Psalterio, et Oratione Vigiliæ, præterquam in illis Festis majoribus, quæ inferius excipiuntur.

2. Si Vigilia occurrat in Dominica, de ea fit Officium in Sabbato, quod non sit impeditum Officio novem Lectionum: quia tunc de Vigilia fit tantum commemoratio, ut dictum est. Excipitur ab hac regula Vigilia Nativitatis, et Epiphaniæ Domini: quæ si venerit in Dominica, fit de illis, ut in propriis Rubricis dicitur. Si autem in Vigilia occurrat Festum solemne alicujus loci, vel ex solemnioribus infra annum, quæ inferius in Rubrica de Commemorationibus numerantur (veluti si in Vigilia sancti Joannis Baptistæ venerit Festum Corporis Christi) nihil tunc prorsus, nec commemoratio fit de Vigilia, excepta Vigilia Epiphaniæ. Idem servetur quando aliqua Vigilia venerit in Adventu, Quadragesima, et Quatuor Temporibus: nulla enim in his Feriis de Vigilia fit commemoratio.

3. Officium Vigiliæ incipit ad Matutinum, sicut dictum est in superiori Rubrica de Feriis: terminatur autem ad Nonam, quia Vesperæ sunt de sequenti Festo.

4. Officium Vigiliæ totum fit de Feria occurrenti, ut in Psalterio, et tres lectiones legun-

tur de Homilia in Evangelium Vigiliæ, ut in propriis locis assignatur; cum tribus Responsoriis de Feria occurrenti, ordine in Rubrica de Responsoriis descripto. Dicuntur Preces feriales, et commemorationes communes, aliaque omnia sicut in Feriis Adventus, Quadragesimæ, et Quatuor Temporum: de quibus et de aliis circa ordinandum ejus Officium habentur inferius propriæ Rubricæ.

5. Excipitur ab hoc ordinario Vigiliarum quæ jejunantur, Vigilia Pentecostes, quæ cum tribus Nocturnis sub Officio Semiduplici celebratur, ut ibi, et Vigilia Nativitatis Domini, quæ, nocturno Feriæ excepto, in Laudibus et Horis habet reliquum Officium Duplex. In Vigiliis vero Epiphaniæ et Ascensionis, quæ non jejunantur, fit Officium, ut in propriis locis notatur.

VII. De Octavis.

De Octava fit Officium, vel saltem commemoratio, (quando aliquo Festo, vel Dominica impeditur) per octo dies continuos. Fit de Octava in Paschate Resurrectionis, in Ascensione Domini, in Pentecoste, in Festo Corporis Christi, in Festis, quibus in Kalendario apponitur Octava, item in Festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ, et in Festo principalis Patroni, et Titularis loci, vel Ecclesiæ, et inFestis aliorumSanctorum, quæ apud quasdam Ecclesias, Congregationes, et Religiones consueverunt solemniter cum Octavis celebrari, nisi illa Festa venerint in Quadragesima: quo tempore omittitur Officium cujuscumque Octavæ. Quod si aliquod Festum, quod celebrari solet cum Octava, paulo ante Quadragesimam venerit, et jam per aliquot dies factum sit Officium de ejus Octava, adveniente Quadragesima nihil amplius fit de ea, nec commemoratio. Et idem servetur de Octavis nondum absolutis, quando supervenit Festum Pentecostes, et dies 17. Decembris.

2. In Pascha Resurrectionis, et Pentecostes Officium Octavæ terminatur in Sabbato sequenti ad Nonam.

3. Infra Octavas fit de Festis Duplicibus et Semiduplicibus occurrentibus, ac etiam translatis; ut dicetur infra de Translatione Festorum, num. 5. cum commemorat. Octavæ: nisi illa Festa sint de solemnioribus o-numeratis in sequenti Rubrica de Commemorationibus, in quibus nulla fit commemoratio de Octava: exceptis Octavis Nativitatis, Epiphaniæ, et Corporis Christi, de quibus fit semper commemoratio, quocumque Festo in illis occurrente. Infra Octavas autem Paschæ et Pentecostes non fit de Festo aliquo, etiam principali Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, vel Dedicatione ejusdem, sed transfertur post Octavam. Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, et de Dedicatione ejusdem (non tamen in die Octavæ) cum commem. Octavæ. Infra Octavam Corporis Christi fit tantum de Duplicibus, non tamen de translatis nisi essent i. vel ii. Classis, cum commemoratione Octavæ: de Semiduplicibus vero infra eam non fit, sed transferuntur post Octavas, ut dicitur in Rubrica de Translatione Festorum. De Simplicibus infra

quascumque Octavas occurrentibus fit tantum commemoratio, præterquam in duobus diebus post Pascha et Pentecosten, ut dicitur in sequenti Rubrica de Commemor. De Dominicis infra Octavas occurrentibus fit Officium, ut dictum est supra in Rubrica de Dominicis. Si duæ Octavæ simul occurrant (ut Octava sancti Joannis Baptistæ, et Octava Corporis Christi, vel Octava Patroni, vel Titularis Ecclesiæ cum alia Octav.) quando non occurrit celebranda Festa novem Lectionum, vel dies Dominicus, fiet Officium de digniori, cum commemoratione alterius. De die autem octava cujuscumque Festi fit totum Officium Duplex, cum commemoratione diei infra aliam Octavam. De Festis occurrentibus in die octava servetur quod dicitur in Rubrica de Translatione Festorum.

4. Officium de Octava fit cum tribus Nocturnis: novem scilicet Psalmis, et novem Lectionibus (exceptis Octav. Paschæ et Pentecostes, in quibus fit cum uno Nocturno, ut suis locis ponitur) et omnia dicuntur sicut in die Festi, præter Lectiones: quarum primæ tres semper sunt de Scriptura occurrente in Officio de Tempore, præterquam infra Octavam Assumptionis beatæ Mariæ, in qua singulis diebus positæ sunt Lectiones propriæ de Canticis canticorum: aliæ Lectiones secundi et tertii Nocturni dicuntur quæ infra Octavam positæ sunt. Infra Octavam vero Patroni vel Titularis Ecclesiæ, aut alterius Festi, quod in aliquibus Ecclesiis consuevit cum Octava celebrari, si apud illas Ecclesias non habentur propriæ et approbatæ Lectiones pro secundo et tertio Nocturno infra Octavam, repetantur Lectiones positæ in Communi Sanctorum si de Sanctis fiat Octava, alioquin Lectiones diei festi.

5. Infra Octavam Officium fit Semiduplex, in die octava Duplex, in Vesperis infra Octavam omnia dicuntur sicut in secundis Vesperis Festi; et in primis Vesperis diei octavæ omnia sicut in primis Vesperis Festi, nisi aliter in propriis locis notetur.

6. Infra Octavas non fiunt Suffragia consueta de Sanctis, nec dicuntur Preces ad Primam et Completorium, etiam si fiat Officium de Dominica, vel Festo Semiduplici. In aliis, quomodo sit ordinandum Officium de Octava, habentur inferius propriæ Rubricæ.

VIII. De Officio sanctæ Mariæ in Sabbato.

In omnibus Sabbatis per annum extra Adventum et Quadragesimam, ac nisi Quatuor Tempora aut Vigiliæ occurrant, vel nisi fieri debeat de Feria propter Officium alicujus Dominicæ aliquando infra Hebdomadam ponendum, ut in Rubrica de Dominicis dictum est; et nisi fiat Officium novem Lectionum, vel de Octava Paschæ et Pentecostes, semper fit Officium de sancta Maria, eo modo quo fit de Festo Simplici, quemadmodum circa finem Breviarii disponitur. De Festo autem Simplici in Sabbato occurrente fit tantum commemoratio.

2. Cum vero supradictis diebus fieri non potest Officium de sancta Maria, nulla etiam fit commemoratio de ea propter Sabbatum, sed tantum in Semiduplicibus (quando ejus Officium parvum non dicitur) fit consueta ejus

commemoratio per annum cum aliis Suffragiis positis in Psalterio post Vesperas Sabbati.

3. Ejus Officium in Sabbato incipit Feria vi. ad modum Festi Simplicis, a Capitulo, et terminatur ad Nonam Sabbati. Si autem Feria vi. occurrat Officium novem Lectionum, in Vesperis fit tantum commemoratio de S. Maria cum Antiphona, Versu, et Oratione, quæ habentur in Officio ejus in Sabbato, nisi illud Officium novem Lectionum sit de eadem beata Maria, quia tunc nulla alia commemoratio de ea facienda est.

4. Ad matutinum post Invitatorium et Hymnum de S. Maria, dicitur unum Nocturnum cum duodecim Psalmis ferialibus, ut in Psalterio. Versus de S. Maria, prima et secunda Lectio ex Scriptura de Tempore occurrente, tertia Lectio, et alia omnia tam in Matutino, quam in Laudibus et Horis, ut in Officio S. Mariæ in Sabbato assignantur.

5. Dicuntur Preces Dominicales ad Primam et Completorium; et fiunt Suffragia consueta de Apostolis et de Pace, et tempore Paschali sola commemoratio de Cruce, et in secunda Feria post Octavam Paschæ. Post Nonam nihil fit de ea, nisi consueta ejus commemoratio cum aliis Suffragiis, quando dicenda sunt in Officio de Dominica.

IX. De Commemorationibus.

Commemorationes fiunt de Festis Simplicibus, quando in eorum diebus incidit Festum novem Lectionum etiam translatum, vel Dominica, vel Octava, vel Sabbatum, et quando fieri debet de Feria, ut ponatur Officium alicuius Dominicæ, quæ eo anno supersit.

2. De Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, et secunda Rogationum, fit commemoratio, quando Festum novem Lectionum in illis Feriis occurrit. Si Simplex Festum in eisdem Feriis occurrat, Officium fit de Feria, et commemoratio de Festo Simplici.

3. Præterea fit commemoratio de Dominicis a Pentecoste usque ad Adventum, et ab Epiphania usque ad Septuagesimam, et a Dominica in Albis usque ad Pentecosten exclusive, quando Festo Duplici impediantur. De aliis Dominicis nulla fit commemoratio occurrente Festo Duplici, quia Festum in illis occurrens transfertur: nisi illud Festum fuerit principalis Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis ipsius Ecclesiæ, non autem alicuius Capellæ, vel Altaris eiusdem Ecclesiæ; et tunc de huiusmodi principali Festo fit tantum in eo loco, vel Ecclesia, cuius est Patronus, vel titulus, aut Dedicatio, cum commemoratione Dominicæ; excepta Dominica i. Adventus, Dominica i. Quadragesimæ Dominica Passionis, Dominica Palmarum, Dominica Paschæ, Dominica in Albis, ac Dominica Pentecostes, et SS. Trinitatis: in quibus huiusmodi occurrens Festum transfertur in sequentem diem similiter non impeditam: dummodo non fuerit infra maiorem Hebdomadam, et per Octavam Paschæ et Pentecostes: quibus diebus non fit de aliquo Festo Duplici occurrente.

4. De Octava etiam, quando Festo novem Lectionum, vel Dominica impeditur, fit commemoratio, nisi illud Festum novem Lectionum fuerit solemne principale alicuius loci, ut supra.

Nam in primis Vesperis et Laudibus huiusmodi Festi nulla fit commemoratio Festi Simplicis occurrentis, nec alicuius Vigiliæ (excepta Vigilia Epiphaniæ, nec alicuius diei infra Octavam) nec alicuius præcedentis Festi novem Lectionum (nisi id Festum fuerit ex iis quæ infra in hac eadem Rubrica enumerantur) nec diei octavæ, nec Dominicæ, si Festum illud solemne celebretur Feria secunda: exceptis Dominicis Adventus, et Dominicis a Septuagesima usque ad Octavam Paschæ inclusive; de quibus Dominicis, sicut etiam de Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, et secunda Rogationum semper fit commemoratio, quocumque Festo adveniente. Quod si huiusmodi Festum solemne venerit in quacumque Dominica, fit commemoratio de ea in utrisque Vesperis et Laudibus. Et similiter, si occurrat in die octava alicuius Festi habentis Octavam, de ea fiet commemoratio etiam in utrisque Vesperis et Laudibus. In secundis autem Vesperis Festi prædicti fit commemoratio de Duplici, Semiduplici, et Dominica sequentibus, et non de aliis.

5. Idem servatur in quibusdam Festis maioribus per annum, scilicet in Nativitate Domini, (in cuius Officio nulla fit commemoratio de sancta Anastasia, sed in secunda tantum Missa) in Epiphania, in Pascha Resurrectionis cum tribus proxime antecedentibus, et duobus sequentibus diebus, in Ascensione Domini, in Pentecoste, cum duobus sequentibus diebus, in Festo Corporis Christi, in Festo Nativitatis sancti Joannis Baptistæ, sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et Assumptionis beatæ Mariæ, in Festo Omnium Sanctorum, et in Festo Dedicationis propriæ Ecclesiæ: in quibus Festis fiunt commemorationes eo modo tantum, quo dictum est supra de Festo solemni alicuius loci.

6. In Festis autem secundi Ordinis, videlicet, Circumcisionis, SS. Trinitatis, Conceptionis, Purificationis, Annuntiationis, et Nativitatis beatæ Mariæ, in Natalitiis xii. Apostolorum, et Evangelistarum, in Festo S. Joseph, in Festo Inventionis sanctæ Crucis, et in Festo sancti Laurentii, et Dedicationis sancti Michaelis Archangeli, in primis Vesperis fit commemoratio Festo Duplicis eo die celebrati; nisi aliter in propriis locis notetur: de Dominica vero, de die infra Octavam, et de Festis Semiduplicibus non fit commemoratio eo modo, quo nec in Festo solemni alicuius loci, ut dictum est supra. De Simplicibus et Vigiliis in his Festis occurrentibus legitur nona Lectio, et fit commemoratio in Laudibus tantum. In secundis autem Vesperis fit commemoratio de quocumque sequenti Festo, etiam Simplici, et de die infra Octavam, si de ea fieri debeat Officium die sequenti. De Octavis Nativitatis Domini, Epiphaniæ, et Corporis Christi, semper fit commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus quandocumque contigerit infra illas de aliquo alio Festo Officium celebrari iuxta Rubricam de Octavis, num. 3.

7. De Dominicis et Feriis Adventus et Quadragesimæ commemoratio fit in utrisque Vesperis et Laudibus. De Feriis Quatuor Temporum, Vigiliarum, et

secunda Rogationum, quando de illis commemoratio fieri debet, fit in Laudibus tantum. De Festis autem Simplicibus (nisi in diebus supradictis occurrant) commemoratio fit in primis Vesperis et Laudibus eo die, quo in Kalendario assignantur. De aliis vero Dominicis per annum, et Octavis commemoratio fit in utrisque Vesperis et Laudibus, nisi concurrant cum supra enumeratis Festis.

8. Commemorationes fiunt hoc modo. Post Orationem diei, in primis Vesperis dicitur Antiphona, quæ posita est ad Magnificat, et in Laudibus, quæ posita est ad Benedictus in Communi (si propriam non habuerit) conveniens eius Officio, cuius fit commemoratio. Post Antiphonam dicitur Versus, inde sumendus, unde sumpta est Antiphona, scilicet post Hymnum Vesperarum, et Laudum: deinde dicitur Oratio. Si Antiphona et Versus Festi, de quo fit commemoratio, sumenda essent ex eodem Communi unde sumpta sunt in Officio diei, in Festo commemorationes variantur, ita ut in Vesperis sumantur ex Laudibus, et in Laudibus ex primis Vesperis eiusdem Communis; nisi aliter signetur. Et similiter si in secundis Vesperis S. Agathæ, aut alterius Sanctæ novem Lectionum fieri debeat commemoratio B. Mariæ pro eius Officio in sequenti Sabbato celebrando, ne repetatur ℣. Diffusa est gratia, dicatur. ℣. Benedicta tu, ex Laud. Si item occurrat, ut eadem sit Oratio Festi, de quo fit Officium, et eius de quo fit commemoratio, mutetur Oratio pro commemoratione in aliam de Communi. Si de Tempore fiat commemoratio, de Dominica scilicet vel Feria, Antiphona et Versus ante Orationem eodem modo sumantur ex Proprio de Tempore, si habuerit proprium: alioquin de Psalterio: Oratio vero ex Proprio de Tempore. Si vero plures sunt commem. Simplicium, tunc secunda commemoratio sumetur ex secundis Vesperis cum versu secundi Nocturni, tertia vero commemoratio fiet, desumendo Antiphonam primam ex tertio Nocturno cum versu ejusdem Nocturni. Ad Laudes prima commemoratio cum versu erit propria ex i. Vesp., secunda commem. fiet cum Antiph. iii. Nocturn. et versu assignatis in i. Vesper. Tertia autem comm. fiet desumendo Antiph. et versum dicto secundo loco in i. Vesp. nempe Antiph. secunda Vesperarum et versu ii. Noct.

9. Quando fit commemoratio de Dominica, vel Feria, quæ habent propriam Homiliam: nona Lectio in Officio diei novem Lectionum legitur de Homilia Dominicæ, vel Feriæ; quæ erit vel prima de Homilia, vel tres simul in una Lectione coniunctæ.

10. Si in die, in quo fit Officium novem Lectionum, fiat commemoratio de Festo trium Lectionum, nona Lectio legitur de Festo trium Lectionum, si propriam habuerit: si duas, ex duabus fiat una Lectio, quæ sit nona in Officio novem Lectionum. Quæ Lectio de Sancto non legitur, quando de eo fit commemoratio in Dominicis, quæ habent nonum Responsorium, nec quando nona Lectio legenda est de Homilia Dominicæ, vel Feriæ, ut supra; nec in Feriis, et aliis diebus, quando in Officio diei leguntur tantum tres Lectiones; nec etiam

nona Lectio legitur de die infra Octavam, quando de ea fit commemoratio in Dominica, vel aliquo Festo, licet habeat Evangelium proprium et Homilia.

11. Quando contingit fieri plures commemorationes, servetur hic ordo. De duplici fiat ante Dominicam, de Dominica ante Festum Semiduplex, de Semiduplici ante diem infra Octavam, de die infra Octavam ante Ferias Adventus, Quatuor Temporum, Vigiliarum, et Rogationum, et de dictis Feriis ante Festum Simplex. De sancta Maria (quando in secundis Vesperis Festi novem Lectionum, quod Feria vi. celebratum sit, de ea fieri debet commemoratio pro Officio sequentis Sabbati) fiat ante Festum Simplex in Sabbato occurrens. De Festo Simplici fit commemoratio ante Suffragia, seu communes commemorationes de Cruce, sancta Maria, Apostolis, et Pace, et ante commemorationem cuiuscumque Tituli, vel Patroni Ecclesiæ, quæ etiam pro sui dignitate aliis Suffragiis prædictis præponeretur. De quibus Suffragiis: quomodo et quando facienda sint, habetur inferius propria Rubrica.

X. *De Translatione Festorum.*

Si aliquod Festum Duplex occurrat in Dominicis Adventus, et in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam in Albis inclusive, in Vigilia Nativitatis Domini, in die Circumcisionis, in tota Octava Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, in tota maiori Hebdomada, et infra Octavam Paschæ, in Ascensione Domini, in diebus a Vigilia Pentecostes, usque ad Festum SS. Trinitatis inclusive, in Festo Corporis Christi, et eius die octava, in Festo Assumptionis B. Virginis, et omnium Sanctorum, transfertur in primam diem Festo Duplici vel Semiduplici non impeditam: exceptis tamen Festis Nativitatis S. Joannis Baptistæ, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, quæ in die octava Corporis Christi celebrantur: excepto quoque Festo quocumque solemni alicuius loci, quod in propria tantum Ecclesia, etiam in aliquibus ex supradictis diebus occurrens, scilicet in Dominicis ii. iii. et iv. Adventus et Quadragesimæ, Dominica Septuagesimæ, Sexagesimæ, et Quinquagesimæ, et diebus infra Octavam Epiphaniæ (ut in Rubrica de Commemorationibus dictum est) celebratur. Si autem Festum Purificationis B. Mariæ venerit in aliqua Dominica ii. Classis, transfertur in Feriam ii. sequentem, quamvis impeditam. Idemque est de Annuntiatione B Mariæ. Si Festum Nativitatis sancti Joannis Baptistæ venerit in die Corporis Christi, transfertur in sequentem diem, cum commemoratione Octavæ, et in secundis Vesperis Corporis Christi fit tantum commemoratio sancti Joannis: sequentibus autem diebus fit Officium de eadem Octava Corporis Christi, cum commemoratione Octavæ sancti Joannis. Dies autem Octavæ sancti Joannis tunc veniens in die octava Corporis Christi, non transfertur, sed de illa eo anno fit tantum commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus diei octavæ Corporis Christi: et id semper servetur, quando Festum habens Octavam transfertur: ut non ideo dies octava transferatur, sed ipsa die de ea fiat commemoratio, quæ alias erat Octava, si Festum non fuisset

translatum. Quod si Festum post totam suam Octavam transferri contigerit, illo anno celebretur sine Octava: nisi Titularis Ecclesiæ privilegio aliter fieri oporteat.

2. Si in die octava alicuius Festi habentis Octavam, occurrat aliquod Festum Duplex ex maioribus supra in Rubrica de Commemorationibus enumeratis, fiat de Festo cum commemoratione diei octavæ: excepta die octava Nativitatis Domini et Epiphaniæ, in quibus non fit de aliquo Festo, sed transfertur in primam diem similiter non impeditam. Si autem non fuerit ex prædictis Festis, fiat de Octava, et Festum transferatur ut supra.

3. Si aliquod Festum Duplex infra Octavam occurrens, alio maiori Festo Duplici impediatur, transferatur in primam diem similiter non impeditam, et in eo fiat commemoratio de Octava.

4. Si in aliis Dominicis per annum a supradictis occurrat Festum Duplex, non transfertur, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus.

5. Festum Semiduplex occurrens diebus supradictis, et infra Octavam Corporis Christi, et aliis Dominicis per annum, transfertur in primam diem similiter non impeditam; occurrens vero in Dominicis infra illas Octavas, in quibus fit de Festis occurrentibus (ut dictum est in Rubrica de Octavis) transfertur in sequentem diem cum commemor. Octavæ; quæ si fuerit alio Festo Duplici vel Semidup. impedita, prædictum Festum Semiduplex veniens in Dominica, transfertur post Octavam: ita ut Festum Semiduplex infra Octavam non transferatur, nisi in proxime sequentem diem.

6. Si duo vel plura Festa novem Lectionum simul eodem die veniant, fiat Officium de maiori, id est, de Duplici, et Semiduplicia transferantur. At si omnia fuerint Duplicia, vel omnia Semiduplicia, fiat de digniori, sed solemniori, et quæ minoris solemnitatis sunt, transferantur.

7. Si plura Festa novem Lectionum transferenda sint, prius transferatur Duplex quam Semiduplex, et inter plura Duplicia, quod est magis solemne semper prius transferatur et prius celebretur, alioquin si sint æqualia, unum ante aliud transferatur eo ordine, quo erant celebranda in propriis diebus. In occurrentia vero ejusdem ritus, et alias quomodocumque parium, talis ordo servetur, ut primum locum habeat offic. Ecclesiæ particularis, secundum Ordinis, tertium Diœcesis, quartum Nationis, quintum Ecclesiæ universalis.

8. Festum Simplex nunquam transfertur: sed si de eo fieri non potest Officium, fiat commemoratio ut dictum est in Rubrica de Commem. Si autem venerit in illis diebus, in quibus de Simplici nulla fit commemoratio, eo anno non fit de eo amplius.

9. Si aliquod Festum novem Lectionum, in quo annotatum est fieri commemoratio alicuius Sancti, transfertur propter advenientem Dominicam, vel aliud Festum maius, non tamen transfertur cum illo commemoratio illius Sancti in eo assignata; sed dicta commemor., fit die suo in Dominica, vel alio Festo, in quo fieri possit, cum nona Lectione

eiusdem, si propriam de vita Sancti habuerit: Festum vero novem Lectionum transfertur sine ulla amplius commemorat. festi Simplicis prædicti. Quod etiam servatur in commemorat. occurrentibus in Vigiliis, cum de Vigilia veniente in Dominica fit in Sabbato præcedenti: tunc enim commemoratio Festi Simplicis non fit in Officio Vigiliæ, sed in Dominica. Festa Simplicia perpetuo impedita, ita ut de illis nequidem commem. perpetuo fieri possit, non potest Ordinarius loci assignare certam diem aliam illis Festis impeditis. In Offic. de die, non vero de Sanctis, infra oct. Corp. Christi non legitur ix. Lect. de Simplici, sed fit commem. In i. Vesper. et Laudib. Dominicæ in Albis potest legi ix. Lectio de Simplici occurr.

XI. *De Concurrentia Officii.*

Concurrentia Officii attendenda est semper in secundis Vesperis, quomodo sit ordinandum Officium cum sequenti die. Itaque cum diciturOfficium aliquod cum alio concurrere, intelligitur de præcedenti in secundis Vesperis, cum sequenti in primis Vesperis.

2. Duplici ergo in secundis Vesperis concurrente cum alio sequenti Duplici in primis, si utraque sint eiusdem solemnitatis, regulariter a Capitulo fit de sequenti, cum commemoratione præcedentis, nisi aliter in propriis locis annotetur. Si vero non sint eiusdem solemnitatis, servetur differentia in Rubricis de Commemorat. et Translatione Festorum assignata; ut scilicet Festa maiora habeant primas et secundas Vesperas integras, cum commemoratione minorum, quando de eis fieri debet. Si autem post aliquod Festum ex iis, quæ in secundo ordine posita sunt in Rubricis de Commemorationibus, sequatur immediate aliud ex solemnibus maioribus, Vesperæ erunt de sequenti, cum commemoratione præcedentis. Inter Festa æqualis solemnitatis servetur hic ordo, ut Festa Domini præferantur omnibus aliis, et habeant utrasque Vesperas integras; sicuti Festa B. Mariæ, Festis Sanctorum: Item Festa Angelorum, S. Joseph Sponsi B. M. V. et Apostolorum, cæteris aliis; et Festa illorum Sanctorum, qui in propriis locis vel Ecclesiis solemniter celebrantur, aliis in Kalendario descriptis.

3. Duplici vero concurrente cum Festo Semiduplici, cum Dominica, cum die infra Octavam, cum Festo Simplici, et cum Officio B. Mariæ in Sabbato, omnia in secundis Vesperis de Duplici, cum commem. illorum: nisi illud Duplex fuerit de iis quæ excipiuntur in Rubrica de Commemorationibus, in quibus aliquæ commem. omittuntur. Duplici etiam, et quocumque Officio novem Lectionum concurrente cum Feria, vel potius sequente Feria, omnia de Duplici, et nihil de Feria sequente. Sed si Festum celebretur in Adventu et Quadragesima, fit semper commemoratio de Feria, ut infra dicetur. Idem dicendum de Festis Simplicibus venientibus cum sequenti Festo novem Lectionum, de quibus etiam commemoratio fit, non ratione concursus, sed quia eodem die occurrunt, ut dictum est in Rubrica de Commemorationibus.

4. Semiduplici Festo, Domi-

nica, et die infra Octavam, concurrentibus cum sequenti Duplici, omnia de Duplici cum commem. illorum, nisi Duplex fuerit ex numero maiorum, quæ supra in Rubrica de Commemorationibus numerata sunt, in quibus nulla fit commemoratio præcedentis. Semiduplici Festo concurrente cum sequenti alio Semiduplici, cum Dominica, vel cum die infra Octavam, a Capitulo fit de sequenti, et commemorat. præcedentis, nisi aliter signetur. Semidup. autem concurrente cum sequente Festo Simplici, vel cum Officio beatæ Mariæ in Sabbato, omnia de Semid. cum commem. sequentis.

5. Dominica concurrente cum sequente Festo Semiduplici, et cum die infra Octavam, vel cum Festo Simplici, omnia de Dominica, cum commemoratione sequentis.

6. Sic infra Octavam concurrente cum sequenti Dominica, vel Semiduplici, a Capitulo fit de sequenti, cum commemorat. Octavæ. Dies infra Octavam cum Simplici proprie non habet concursum, quia in sequenti die infra Octavam non fit de Simplici, nisi commemoratio, quæ et eadem ratione in præcedenti die infra Octavam fieri debet.

7. Die octava concurrente cum alia die octava, a Capitulo fit de sequenti, cum commem. præcedentis, excepta Octava Corporis Christi concurrente cum Octava S. Joannis Baptistæ, in qua de sequenti fit tantum commemor. et quando aliter in propriis locis notatur. Die octava concurrente cum sequenti Duplici minori, etiam translato, a Capitulo fit de sequenti, cum commem. Octavæ (exceptis diebus octavis Festivitatum B. M. V. etiam particularibus alicuius Religionis, in quibus de sequenti fit tantum commem.) Concurrente vero cum sequenti Duplici maiori, etiam translato, totum Officium fit de sequenti cum commem. Octavæ: excepta die octava Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, et Corporis Christi, in quibus de sequenti fit tantum commemoratio. Si autem sequens Festum etiam translatum fuerit ex solemnioribus supra enumeratis in Rubrica de Commemorationibus in secundo ordine num. 6. totum Officium fit de sequenti cum commem. Octavæ.

8. Simplex cum alio non potest concurrere in secundis Vesperis (licet cum ipso possit esse concursus in primis Vesperis) quia non habet secundas Vesperas, sed eius Officium terminatur ad Nonam, et deinceps nihil fit de eo, nec commemoratio. Si sequatur aliud Simplex, Psalmi erunt de Feria occurrente in Psalterio ad Vesperas: et a Capitulo fit de sequenti Simplici sine ulla commemor. præcedentis. Si sequatur Officium novem Lectionum, Vesperæ totæ erunt de eo sine ulla similiter commemor. Si nullum Festum sequatur, subintrat Officium de Tempore, et Vesperæ totæ erunt de Feria.

9. Feria non potest concurrere cum alio Officio in secundis Vesperis, neque cum ipsa potest esse concursus in primis Vesperis; quia eius Officium incipit et desinit, ubi desinit et incipit quodcumque aliud Officium. Quamvis proprie (si ei dandum est principium) sequente Feria post aliam Feriam eius Officium incipiat a Matutino, et terminetur sequente alia Feria ad Com-

pletorium: et ideo si Feria sequatur aliam Feriam, in Vesperis præcedentis Feriæ nihil fit de sequenti, quoad ea quæ in sequenti Feria sunt propria. Verbi gratia, si in Vesperis Feriæ iii. ante Feriam iv. Cinerum fiat de Feria, dicitur Oratio Dominicæ præcedentis, non autem ea, quæ est propria in sequenti Feria iv. Cinerum, nec ante Orationem dicuntur Preces, quæ dicendæ sunt in dicta Feria iv. Cinerum. Quod etiam fit quando Feria per annum præcedit Feriam Quatuor Temporum, vel Vigiliarum. Hac etiam ratione superius dictum est in concurrentia aliorum Officiorum, cum Feria nullum Officium concurrere, et nihil fieri de Feria præcedenti, adveniente alio Officio. Si autem de ea aliquando fieri debeat commem. in Vesperis, non fit ratione concursus, sed quia eo die, quo Officium Feriarium Adventus et Quadragesimæ impeditur, illarum commemoratio ratione temporis ex præcepto Ecclesiæ prætermitti non debet.

10. Cum vero occurrit, ut Festum Simplex veniat in Feria iv. et vi. Quatuor Temporum, in Feria iv. Cinerum, et in Vigiliis quæ ieiunantur, Vesperæ antecedentes (nisi ea die celebratum sit Festum novem Lectionum) erunt de Feria communi per annum, non autem de sequenti, ut dictum est, cum commemor. Festi Simplicis in sequenti Feria occurrentis. Quod ideo non fit, quia sequens Feria habet primas Vesperas: sed quia, cum Festum Simplex in sequenti die non habeat Officium propter Feriam prædictam in eo occurrentem, nec etiam convenit illud habere primas Vesperas in præcedenti die. Et eadem ratione, si Festum Simplex occurrit Feria v. in Cœna Domini, in qua de eo non debet fieri commem., nulla etiam fiet commemoratio in Vesperis Feriæ iv. præcedentis.

XII. *De ordinando Officio ex prædictis Rubricis.*

Si quis velit ex supradictis Rubricis ordinare Officium occurrentis diei, videat in Kalendario, et in Tabula Festorum mobilium, de quo fiat Officium sequenti diei; et ut invenerit esse faciendum, sic ordinabit illud in Vesperis, et aliis Horis nocturnis et diurnis.

2. Si ordinandum sit Officium de Tempore, id est, de Dominica, vel Feria, recurrendum est semper ad Psalterium, ubi ordinate ponitur quod est Commune Officii de Tempore, cum distributione Psalmorum; et ad Proprium de Tempore, ubi Lectiones et Responsoria, quædam Antiphonæ et Orationes ponuntur, quæ desunt in Psalterio, Invitatorium, Hymni, Capitula, Versus, Responsoria brevia, et Antiphonæ, quæ diversis temporibus ponuntur in Proprio, dicuntur loco eorum quæ sunt in Psalterio: cum vero propria non fuerint, dicuntur ut in Psalterio.

3. Si Officium sit ordinandum de Sancto, recurrendum est semper ad Commune Sanctorum (nisi proprium habeat in Proprio Sanctorum) ubi pro qualitate Festi, si novem Lectionum, id est, Duplex, vel Semiduplex fuerit, omnia ordinate ponuntur, illis exceptis, quæ propria suis locis habentur. Si Festum fuerit trium Lectionum (Nocturno Feriæ et Lectionibus exceptis)

omnia sumuntur de eodem Communi. Tres Lectiones primi Nocturni in Officio novem Lectionum, et prima et secunda Lectio, vel prima tantum in Festis trium Lectionum, sumuntur de Scriptura in Officio de Tempore, nisi aliæ in propriis locis ponantur.

4. In maioribus solemnitatibus, et Festis per annum, totum Officium ordinatur, ut in propriis locis ponitur.

5. In Festis B. Mariæ (omissis iis quæ propria in illis habentur) Hymni, novem Psalmi, et alia quædam requirenda sunt ex communi eius Officio parvo, circa finem Breviarii.

6. Modus inchoandi Officium, dicendi Invitatorium, Hymnos, Antiphonas, et Versus, habetur in principio Psalterii. Cum vero Antiphonæ duplicandæ sunt, dicuntur integræ ante Psalmos, sicut in fine Psalmorum.

7. Modus dicendi Absolutiones, et Benedictiones ante Lectiones, legendi et terminandi Lectiones, dicendi Responsoria post Lectiones, ac Responsoria brevia post Capitula, habetur in prima Dominica de Adventu.

8. Quomodo sit inchoandum et terminandum Officium per Horas, habetur in Psalterio: quomodo terminandum per Antiphonas B. Mariæ, habetur in fine Completorii.

9. Sed ut hæc omnia facilius habeantur, positæ sunt sequentes Rubricæ, de singulis Horis, earumque partibus distincte cognoscendis.

XIII. *De Matutino.*

Ad Matutinum hæc per ordinem regulariter dicuntur, secundum diversitatem Officii, nisi aliter in quibusdam diebus annotetur, Pater noster, Ave Maria, Credo, omnia secreto: deinde clara voce Hebdomadarius dicit, Domine labia mea, etc. pollice signando sibi os signo crucis: Deus in adiutorium, etc. manu extensa signando se signo crucis a fronte ad pectus, et a sinistro humero usque ad dextrum (quod servatur in principio omnium Horarum, cum dicitur, Deus in adiutorium) cum Gloria Patri, et aliis, ut in principio Psalterii. Deinde dicitur Invitatorium conveniens Officio de Tempore, vel Sancto, quod dicitur, cum Psalmo, Venite exultemus, eo modo quo in principio Psalterii describitur. Dicto Psalmo et repetito Invitatorio, dicitur Hymnus, qui Officio de Tempore, vel de Sancto convenit.

2. Postea in Duplicibus et Semiduplicibus dicuntur novem Psalmi (sed in Dominicis plures ut in Psalterio) cum suis Antiphonis et Versibus, quæ tempori vel Festo conveniunt, et totidem Lectiones cum octo Responsoriis, aliquando cum novem, ut suis locis ponitur per tres Nocturnos distinctos, hoc modo.

3. In primo Nocturno dicuntur tres Psalmi cum tribus Antiphonis, post singulos Psalmos una Antiphona: sed tempore Paschali, id est, a Dominica in Albis usque ad Pentecosten (præterquam in Officio Ascensionis Domini) tres Psalmi cuiusque Nocturni dicuntur sub una Antiphona: et in fine Psalmorum post ultimam Antiphonam cuiusque Nocturni dicitur Versus: postea, Pater noster. Et ne nos, Absolutio, Exaudi, Benedictio, Benedictione perpetua: et aliæ ad singulas Lectiones, ut in prima Dominica de Adventu ordi-

nantur. Deinde leguntur tres Lectiones de Scriptura, quæ per ordinem in Officio de Tempore occurrunt (nisi aliæ assignentur) et ad singulas Lectiones dicitur unumResponsorium conveniens Officio, si de Tempore, ut in Proprio Temporis; si de Sancto, ut in Proprio Sanctorum; alioquin ut in Communi, etiamsi Lectiones primi Nocturni sint de Scriptura Officii de Tempore.

4. In fine ultimi Responsorii cujusque Nocturni dicitur, Gloria Patri, cum repetitione partis Responsorii eo modo quo notatur in tertio ℟. primæ Dominicæ de Adventu; nisi aliter in propriis locis signetur.

5. In secundo Nocturno dicuntur alii tres Psalmi, Antiphonæ, Versus, Pater noster, Absolutio, Ipsius pietas, et ei consequentes Benedictiones, ut in dicta Dominica prima de Adventu: tres Lectiones de aliquo Sermone, aut de vita illius Sancti, de quo fit Officium, et ad quamlibet Lectionem unumResponsorium.

6. In tertio Nocturno alii tres Psalmi cum Antiphonis, ut supra: post tertiam Antiphonam, Versus. Pater noster. Absolutio, A vinculis, et Benedictiones consequentes ad singulas Lectiones, quæ erunt de Homilia Evangelii de Tempore, vel de Festo secundum qualitatem Officii, ut in eadem prima Dominica de Adventu ponuntur. Post vii. et viii. Lectionem dicitur Responsorium Officio conveniens, id est, post quamlibet unum: aliquando autem dicitur etiam post nonam Lectionem, ut suis locis notatur: et in fine ultimi Responsorii, aut octavi, aut nonis dicitur Gloria Patri, ut supra, nisi aliter signetur. Si non dicitur nonum Responsorium, post ultimam Lectionem dicitur Hymnus Te Deum.

7. In Officio trium Lectionum ad Matutinum, Pater noster, Ave Maria, Credo, Domine labia, etc. Invitatorium, et Hymnus in feriali Officio de Feria, si non sint in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio, in Festis de Festo, ut in Communi Sanctorum: deinde Nocturnum Feriæ, ut in Psalterio, id est, duodecim Psalmi cum sex Antiphonis, et tempore Paschali cum una Antiphona, Alleluia: qui dicuntur tam in Officio feriali, quam in Festis Simplicibus.

8. Post Psalmos et Antiphonas dicitur Versus, in feriali Officio, ut in Psalterio: in Festis, ut in Communi Sanctorum: qui in Festis sumitur secundum Ferias ex Nocturno Communis, unde sumuntur Responsoria, ut dicetur infra in Rubricis de Versibus, et Responsoriis. Post Versum dicitur Pater noster, Absolutio, et Benedictiones, ut habetur infra in Rubrica de Absolutionibus, et Benedictionibus. Tres Lectiones (si non adsit Homilia) singulæ in Officio feriali dicuntur de Scriptura, quæ eo die occurrit in Proprio de Tempore: si adsit Homilia, singulæ tres de Homilia. In Festis, prima et secunda de eadem Scriptura, tertia de Santo. Si fuerint duæ Lectiones de Sancto, prima tantum erit de Scriptura, reliquæ de Sancto.

9. Post singulas Lectiones in Feriis extra tempus Paschale dicitur unum Responsorium, ita ut dicantur tria Responsoria, tempore vero Paschali, et in Festis, duo tantum Responsoria di-

cuntur, scilicet post primam et secundam Lectionem tantum. In fine ultimi Responsorii, secundi scilicet, aut tertii, dicitur Gloria Patri, cum repetitione partis Responsorii, nisi aliud notetur. Quæ Responsoria in Officio de Sanctis sumuntur ex Communi Sanctorum; in feriali Officio ex Dominicis, quando propria per Ferias non distribuuntur, ordine descripto in Rubrica de Responsoriis. Quando non dicitur tertium Responsorium, post tertiam Lectionem dicitur Hymnus, Te Deum laudamus.

XIV. *De Laudibus.*

Ad Laudes, dicto Hymno, Te Deum, vel ultimo Responsorio, Hebdomadarius absolute dicit: Deus in adiutorium, etc. ut supra, et dicuntur Psalmi, et Canticum, Benedicite, vel aliud, ut in feriali habetur Officio extra tempus Paschale, cum Antiphonis Officio convenientibus. Qui Psalmi et Canticum in Dominicis per annum (exceptis Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive) et in feriali officio temporis Paschalis, ac in Festis tam novem, quam trium Lectionum, dicuntur de Dominica, ut in Psalterio. In prædictis vero Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, dicuntur ut suis locis ponitur. In feriali Officio per annum, extra tempus Paschale, dicuntur ut in Psalterio.

2. Antiphonæ in Dominicis, quando Propriæ non assignantur, dicuntur ut in Psalterio. In Festis novem et trium Lectionum, si non adsint propriæ, dicuntur de Communi. Post Psalmos dicitur Capitulum, Hymnus, Versus, Antiphona ad Canticum Benedictus cum eodem Cantico, et Oratio: omnia pro qualitate Officii, de Tempore, vel de Festo.

3. Preces, quando dicendæ sunt, dicuntur ante primam Orationem, commemorationes vero de Cruce, de sancta Maria, de Apostolis, de Patrono, et de Pace, similiter quando dicendæ sunt, dicuntur post Orationem, nisi alia commemoratio Festi Simplicis occurrat, quæ semper prædictas commemorationes præcedit, de quibus in propriis Rubricis dicitur.

4. Ante Orationem dicitur Dominus vobiscum, et Oremus; post ultimam Orationem repetitur, Dominus vobiscum; deinde Benedicamus Domino, et Versus, Fidelium animæ, Pater noster, Dominus det nobis suam pacem, et Antiphona beatæ Mariæ, ut habetur in fine Completorii, si tunc discedendum sit a Choro: alioquin in fine ultimæ Horæ, nisi sequatur Missa, vel Officium Defunctorum, vel Psalmi Pœnitentiales, aut Litaniæ, ut in propria Rubrica dicetur.

XV. *De Prima.*

Ad Primam, Pater noster, Ave Maria, Credo, secreto, Deus in adiutorium, etc. Hymnus, Jam lucis orto sidere, deinde inchoatur Antiphona, quæ convenit. Sumuntur autem Antiphonæ in Festis ad omnes Horas ex Laudibus per ordinem, quarta prætermissa, ut dicetur infra in Rubrica de Antiphonis. Postea dicuntur Psalmi, qui in Dominicis et Feriis dicuntur ut in Psalterio. In Festis autem et tempore Paschali, tres tantum, ut etiam ibi annotatur.

2. Post Antiphonam dicitur Capitulum, Regi sæculorum. *In*

feriali Officio extra tempus Paschale dicitur Capitulum, Pacem, deinde Responsorium breve, Christe Fili Dei vivi, etc. Post ℟. breve in Officio Duplici, et infra Octavas, statim dicitur Oratio, Domine Deus omnipotens. In alio Officio dicitur Kyrie eleison, cum reliquis Precibus, omnia ut in Psalterio. Ad ℣. autem, Adiutorium, Hebdomadarius signat se signo crucis a fronte ad pectus. Quando aliquis solus recitat Officium, semel tantum dicit. Confiteor, omissis illis verbis: Tibi pater, vobis fratres, et, Te pater, et, vos fratres. et similiter dicit, Misereatur nostri... peccatis nostris, perducat nos, quod etiam servatur ad Completorium. In feriali Officio, quando dictæ sunt Preces ad Laudes, adduntur aliæ Preces, ut ibidem in Psalterio.

3. Post Orationem Primæ, vel, si dicatur Officium beatæ Mariæ, post illius Orationem, dicto, Benedicamus, in Choro legitur Martyrologium: deinde dicitur, Pretiosa, cum reliquis: quæ etiam dicuntur ab iis, qui extra Chorum non legerint Martyrologium. In fine ad Absolutionem Capituli, in Festis et aliquibus diebus pro Lectione brevi dicitur Capitulum Nonæ, si adsit proprium, alioquin de Communi: alio tempore tam in Dominicis, quam Feriis, Lectio brevis Officio illius temporis in Psalterio assignata.

XVI. *De Horis Tertia, Sexta, et Nona.*

Ad Tertiam, Sextam, et Nonam ante singulas Horas dicitur Pater noster, Ave Maria, Deus in adiutorium, Hymnus, et Psalmi, ut in Psalterio: Antiphonæ secundum Officii qualitatem, ordine quo supra. Dictis Psalmis et Antiphona, dicitur Capitulum, et Responsorium breve pro qualitate Officii: quæ in Dominicis et Feriis quando non habentur propria in Proprio de Tempore, dicuntur ut in Psalterio: in Festis, si in Proprio Sanctorum non sint propria, sumuntur de Communi. Post Responsorium breve dicitur, Dominus vobiscum, et Oratio, quæ habetur in Proprio de Tempore: si autem fit de Sancto, ut in Proprio Sanctorum, alioquin ut in Communi.

2. Post Orationem repetitur. Dominus vobiscum, et dicitur, Benedicamus Domino, Fidelium animæ, et Pater noster, secreto: ut infra in Rubrica de Oratione Dominica explicatur.

XVII. *De Vesperis.*

Ad Vesperas, Pater noster, Ave Maria, Deus in adiutorium, etc. Deinde dicuntur quinque Psalmi cum quinque Antiphonis, ut in Proprio aut Communi Sanctorum signantur. In Dominicis autem et Feriis, Antiphonæ et Psalmi semper dicuntus ut in Psalterio (ubi etiam tempore Paschali Psalmi dicuntur sub una Antiphona, Alleluia) nisi aliæ propriæ Antiphonæ vel Psalmi (ut in Dominicis Adventus, et triduo ante Pascha) assignentur.

2. Post Psalmos et Antiphonas dicitur Capitulum, Hymnus, Versus, Antiphona ad Magnificat cum eodem Cantico, et Oratio; omnia de Tempore, vel de Sancto, pro qualitate Officii.

3. Preces quando dicendæ sunt, dicuntur ante Orationem: commemorationes vero de Cruce, de S. Maria, Apostolis, Patrono, et Pace post Orationem,

ut in propriis Rubricis habetur. Terminatur autem Officium Vesperarum ut in aliis Horis.

XVIII. *De Completorio.*

Ad Completorium absolute dicitur Lectio brevis, ut in Psalterio, deinde Pater noster, Confiteor, Misereatur, Indulgentiam, Converte. Deus in adiutorium, Antiphona, Psalmi, Hymnus, Capitulum, Responsorium breve, Canticum cum Antiphona, omnia ut in fine Psalterii: et post Antiphonam in Duplicibus et infra Octavas, dicitur Oratio: in alio autem Officio ante Orationem dicitur Kyrie eleison, cum reliquis Precibus, ut ibidem in Psalterio.

2. Post Versum, Benedicat et custodiat nos, etc. dicitur una ex Antiphonis B. Mariæ, cum Versiculo et Oratione, ut ibidem: et dicto Versu, Divinum auxilium, dicitur secreto, Pater noster, Ave Maria, et Credo.

XIX. *De Invitatorio.*

Invitatorium semper dicitur in omni Officio ad Matutinum cum Psalmo, Venite, exultemus, ordine in principio Psalterii descripto; sed variatur pro Officii qualitate, ut in Psalterio, et Proprio de Tempore, ac in Proprio et Communi Sanctorum.

2. Non dicitur in die Epiphaniæ, nec in triduo ante Pascha, ut suis locis notatur; nec in Officio Defunctor. per annum, excepto die Commemorationis omnium fidelium Defunctorum, ac in die obitus seu depositionis Defuncti, et quandocumque dicuntur tres Nocturni.

XX. *De Hymnis.*

Hymni semper dicuntur in quolibet Hora, præterquam a triduo ante Pascha, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, et præterquam in Offic. Def.

2. Ad Matutinum Hymnus dicitur post Psalmum, Venite, repetito Invitatorio, præterquam in die Epiphaniæ. Ad Laudes et Vesperas dicitur post Capitulum, ad Horas ante Psalmos, ad Completorium post Psalmos, et Antiphonam.

3. Dicuntur autem in Officio de Tempore ut in Psalterio, quando proprii Hymni in Proprio de Tempore non adsunt: qui Hymni de Psalterio in Dominicis et Feriis assignati, dicuntur ab Octava Pentecostes usque ad Adventum (Dominica infra Octavam Corporis Christi excepta) et ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadrag. exclusive. In Officio de Sanctis dicuntur ut in Communi Sanctorum, nisi proprii in Proprio Sanctorum habeantur.

4. In Nativitate Domini usque ad Epiphaniam, in Festo Corporis Christi, et per Octavam, et quandocumque fit Officium B. M. tam novem, quam trium Lectionum, etiam tempore Paschali, in fine omnium Hymnorum (præterquam in fine Hymni, Ave maris stella, et Hymni ad Laudes in Festo Corporis Christi, qui habet ultimum Versum proprium) dicitur, Jesu, tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine, ut in eius Officio parvo, etiam si dicantur Hymni de Sanctis, qui infra Octavas prædictas celebrantur, dummodo Hymni illi sint eiusdem metri, nec habeant ultimum Versum proprium, ut Hymnus sanctæ Crucis ad Vesperas, et plurimorum Martyrum ad Matut.

5. In Epiphania Domini, et per Octavam in fine omnium Hymnorum, dicitur, Jesu tibi sit gloria, Qui apparuisti gentibus.

6. A Dominica in Albis usque ad Ascensionem, in Pentecoste, et per Octavam, iu fine omnium Hymnorum dicitur, Deo Patri sit gloria, et Filio qui a mortuis; etiam in Festis Sanctorum eodem tempore Paschali occurrentium, dummodo Hymni sint eiusdem metri, nec habeant ultimum Versum proprium, qui non mutatur, ut supra.

7. In Ascensione autem usque ad Pentecosten (præterquam in Hymno, Salutis humanæ Sator) dicitur: Jesu, tibi sit gloria, Qui victor in cælum redis; similiter etiam in Festis tunc occurrentibus.

8. In Transfiguratione Domini dicitur, Jesu, tibi sit gloria, Qui te revelas parvulis. Aliis temporibus terminantur Hymni, ut suis locis ponitur. In festo Ss. Angelorum Custodum Hymni ejusdem metri terminari non possunt, sicut terminatur eorum Hymnus in Laudibus

XXI. *De Antiphonis.*

Ad omnes Horas nocturnas et diurnas semper cum Psalmis dicuntur Antiphonæ, vel una, vel plures, pro diversitate Officii et Horarum.

2. Si de Tempore fiat Officium, id est, de Dominica aut Feria, dicuntur Antiphonæ, ut in Psalterio, quæ cum Psalmis positæ in Vesperis Dominicæ et Feriarum, in Completorio et in Nocturnis (etiam quando fit Officium de Festo trium Lectionum, id est, Simplici) numquam mutantur, nisi tempore Paschali; in quo dicitur una tantum Antiphona, Alleluia: excepto etiam tempore Adventus, in quo ad Vesperas et Nocturnos Dominicæ ponuntur Antiphonæ propriæ. In Laudibus, et aliis Horis mutantur pro diversitate temporum, ut in Proprio de Tempore habentur: cum vero non assignantur propriæ, semper dicuntur quæ positæ sunt in Psalterio.

3. Antiphonæ, quæ in Proprio de Tempore in Sabbatis ponuntur ad Magnificat pro prima Dominica alicuius mensis, sumendæ sunt ex ea Dominica, quæ est proximior Kalendis vel est in Kalendis illius mensis; ut dictum est supra in Rubrica de Dominicis, ac etiam in Rubrica mensis Augusti: et semper in Sabbato ponitur Antiphona ad Magnificat, quæ contigua est libro Scripturæ in Dominica ponendo.

4. In Festis novem Lectionum ad Vesperas dicuntur Antiphonæ de Laudibus, nisi propriæ in Vesperis assignentur. Ad Horas similiter, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, quando habentur propriæ in Laudibus, et aliæ propriæ non fuerint ad Horas, sumuntur ex Laudibus: quarta prætermissa, hoc ordine: Ad Primam, prima: ad Tertiam, secunda: ad Sextam, tertia: ad Nonam, quinta.

5. In Feriis Adventus, quæ non habent in Laudibus Antiphonas proprias, sumuntur ad Horas ex Laud. Dominicæ præcedentis. Ubi vero in Laudibus Feriarum fuerint propriæ, sumuntur ex ipsis Laudibus.

6. Tempore Paschali, in Officio tam novem, quam trium Lectionum, Psalmi cuiuslibet Nocturni dicuntur sub unica Antiphona, quæ Officio convenit, ut suis locis ponitur: et in fine omnium Antiphonarum additur alleluia, quando in illis non habetur. A Septuagesima usque ad Pascha, ubi habetur Alleluia, tacetur;

neque aliud eius loco dicitur.

7. In Duplicibus ad Vesperas, Matutinum, et Laudes tantum, Antiphonæ dicuntur ante Psalmos vel Cantica integræ, et post Psalmos vel Cantica integræ repetuntur: in aliis Horis, et in Officio non Duplici, in principio Psalmi vel Cantici inchoatur tantum Antiphona, deinde in fine integra dicitur. Et quando Antiphona sumitur ex principio Psalmi vel Cantici, et incipit sicut Psalmus vel Canticum, post Antiphonam non repetitur principium Psalmi vel Cantici; sed continuatur quod sequitur in Psalmo vel Cantico, ab eo loco, ubi secundum ritum diei desinit Antiphona, nisi discontinuetur per Alleluia.

8. Antiphonis propriis, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, semper cedunt quæ habentur in Psalterio, et in Communi Sanctorum.

9. Quando fit aliqua commemoratio, semper dicitur Antiphona ante Orationem cum Versu: quæ sumitur ex Officio, quod convenit ei, de quo fit commemoratio: ita ut in Vesperis sumatur Antiphona quæ assignatur ad Magnificat, in Laudibus quæ ad Benedictus, cum Versibus qui habentur post Hymnum.

10. Antiphonæ sanctæ Mariæ positæ in fine Completorii, dicuntur ut inferius in propria Rubrica disponitur.

XXII. *De Psalmis.*

Psalmi in Officio de Tempore per omnes Horas in Dominicis et Feriis dicuntur eo modo, quo distributi sunt in Psalterio: nisi aliquando aliter in Proprio de Tempore signentur. In Festis autem dicuntur ut in propriis locis signantur: alioquin, ut in Communi Sanctorum.

2. Psalmi ad Laudes de Dominica, cum Cantico Benedicite, dicuntur in omnibus Festis per annum, et in Feriis temporis Paschalis.

3. Psalmus, Confitemini, dicitur ad Primam cum aliis Psalmis in Psalterio assignatis, in omnibus Dominicis (quando Officium fit de Dominica ut in Psalterio: etiam in Dominicis quæ occurrunt infra Octavas Sanctorum) a tertia Dominica post Pentecosten inclusive, usque ad Nativitatem Domini exclusive; et a secunda Dominica post Epiphaniam inclusive, usque ad Septuagesimam exclusive: A Septuagesima autem usque ad Pascha, eius loco dicitur Psalmus, Dominus regnavit, quia Psalmus, Confitemini, tunc dicitur ad Laudes post Psalmum, Miserere, ut suo loco ponitur. In Dominicis vero temporis Paschalis a Dominica in Albis inclusive, usque ad Ascensionem exclusive, dicuntur tantum tres Psalmi sicut in Festis, addito Symbolo sancti Athanasii. Alii Psalmi per singulas Ferias distributi ad Primam, dicuntur singuli loco Psalmi, Confitemini, in feriali tantum Officio, quando de Feria agitur extra tempus Paschale. In Feriis vero temporis Paschalis, in Festis per annum, et in Sabbato, sive de sancta Maria, sive de Feria fiat Officium, dicuntur tantum tres Psalmi, scilicet, Deus in nomine tuo, Beati immaculati, et, Retribue: etiam si Festum Duplex celebratur in Dominica.

4. In Dominicis autem, quando Officium fit de Dominica ut in Psalterio, post Psalmos additur semper Symbolum sancti Atha-

nasii, Quicumque, ut infra in propria Rubrica dicitur.

5. Psalmi Horarum, scilicet ad Tertiam, Sextam, et Nonam, et ad Completorium, numquam mutantur, ut in Psalterio, sive de Sanctis, sive de Tempore fiat Officium.

6. Psalmi de Dominica ad Vesperas, ut plurimum dicuntur in Vesperis Festorum, excepto ultimo, qui mutatur: cum vero aliter fieri debet, suis locis notatur. In Vesperis infra Octavam dicuntur Psalmi ut in secundis Vesperis Festi: sed in primis Vesperis diei octavæ dicuntur ut in primis Vesperis Festi, nisi aliter notetur.

7. In fine Psalmorum semper dicitur Gloria Patri, præterquam in Psalmo, Deus Deus meus, ad te de luce vigilo; et in Psalmo, Laudate Dominum de cœlis, qui coniunguntur cum aliis Psalmis; et in fine ultimi tantum dicitur Gloria, ut suis locis notatur. Præterea non dicitur in triduo maioris Hebdomadæ ante Pascha, nec in Officio Defunctorum, cuius loco pro Defunctis, dicitur, Requiem æternam dona eis Domine, etiam si fiat Officium pro uno tantum.

8. Ut sacræ vulgatæ editionis puritas inconfusa et illibata servetur, etiam quoad interpunctiones, et distinctiones in sacris Bibliis appositas, additus est Asteriscus *, ut sit nota musicæ partitionis in medio Versu.

XXIII. *De Canticis.*

Cantica dicuntur in Officio de Tempore, tam de Dominicis, quam Feriis, ad Laudes, Vesperas, et Completorium, ut in Psalterio distribuuntur.

2. In Festis et tempore Paschali ad Laudes semper dicitur Canticum, Benedicite, ut in Dominica; et in fine eius non dicitur, Gloria Patri, sicut in aliis Canticis dicitur, nec respondetur, Amen. Alia Cantica ferialia, ut in Psalterio ad Laudes, non dicuntur, nisi quando fit Officium de Feria extra tempus Paschale.

3. Cantica, Benedictus, Magnificat, et Nunc dimittis semper dicuntur suo loco, ut in Psalterio.

XXIV. *De Versibus.*

Versus semper dicuntur ad Matutinum post ultimum Psalmum et Antiphonam Nocturnorum, sive in Officio dicantur tres Nocturni, sive unus. Ad Laudes et Vesperas Versus dicitur post Hymnum: ad Horas dicitur in Responsorio brevi post repetitionem partis Responsorii, dicto Gloria Patri.

2. In Pascha Resurrectionis et per Octavam usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, in Nocturno tantum dicitur Versus, in aliis Horis non dicitur, ut ibidem.

3. Quando fit aliqua commemoratio, semper post Antiphonam eius, de quo fit commemoratio, dicitur Versus, qui in eius Officio ponitur post Hymnum Vesperarum et Laudum, nisi aliter notetur.

4. Versibus prædictis tempore Paschali semper additur Alleluia: non autem Versibus Precum, nec in Pretiosa, ad Primam, neque in Versibus Responsoriorum Matutini.

5. In Officio Festi trium Lectionum post omnes Psalmos feriales cum Antiphonis dicitur Versus de Communi Sanctorum, hoc ordine: Feria secunda et quinta Versus primi Nocturni:

Feria iii. et vi. Versus secundi Nocturni: Feria quarta Versus tertii Nocturni.

6. Versus positi in Psalterio ad Laudes et Vesperas, semper dicuntur, quando alii proprii non assignantur in Proprio de Tempore.

XXV. *De Absolutionibus et Benedictionibus ante Lectiones.*

Absolutiones et Benedictiones dicuntur per ordinem in Officio novem Lectionum ante Lectiones, ut in prima Dominica de Adventu ponuntur, scilicet post Versum dicto Pater noster, Et ne nos, dicitur Absolutio, et Benedictiones, ut ibi: præterquam in Matutinis tenebrarum maioris Hebdomadæ, et in Officio Defunctorum, in quibus Absolutio et Benedictiones non dicuntur.

2. Si fiat Officium trium Lectionum, et sit de Feria, in qua singulæ tres Lectiones sunt de Scriptura, Absolutio et Benedictiones sumuntur ex prima Dominica de Adventu, hoc ordine: Feria secunda, et quinta, dicuntur Absolutio et Benedictiones primi Nocturni: Feria iii. et vi. secundi Nocturni: Feria iv. et Sabbato, tertii Nocturni.

3. Si autem singulæ tres Lectiones sint de Homilia super Evangelium, Absolutio dicitur secundum Ferias, ut supra, Benedictiones vero semper dicuntur ut in iii. Nocturno, scilicet, Prima Benedictio erit, Evangelica lectio: Secunda, Divinum auxilium: Tertia, Ad societatem. Si fit de Sancto trium Lectionum, Absolutio dicitur secundum Ferias, ut supra: Benedictiones vero semper dicuntur ut in tertio Nocturno, hoc modo: Prima. Ille nos benedicat: Secunda, Cuius, vel Quorum, vel Quarum Festum colimus: Tertia, Ad societatem.

4. Quando fit Officium S. Mariæ in Sabbato, Absolutio et Benedictiones dicuntur, ut habentur in eius Officio parvo circa finem Breviarii.

XXVI. *De Lectionibus.*

Lectiones leguntur ad Matutinum, dictis Psalmis Nocturnorum cum Antiphonis, Versibus, Absolutionibus quoque, et Benedictionibus ut supra. In Duplicibus et Semiduplicibus dicuntur novem Lectiones, id est, in quolibet Nocturno tres; in Feriis, et in Festis simplicibus leguntur tantum tres Lectiones.

2. In Officio novem Lectionum dicuntur hoc modo. In primo Nocturno semper leguntur tres Lectiones de Scriptura: quæ, quando suis locis propriæ aut de Communi Sanctorum non assignantur, semper leguntur ut in Officio de tempore, quæ sua quaque die occurrunt legendæ. In secundo Nocturno, si fit de Sancto, tres Lectiones leguntur de vita Sancti, vel de aliquo Sermone aut Tractatu, qui ei convenit: quæ si non adsint propriæ, leguntur ex Communi Sanctorum. Ex quo etiam Communi completur numerus trium Lectionum, quando Officium fit novem Lectionum de aliquo Sancto, qui habet tantum unam vel duas Lectiones proprias. Si fit de Dominica, vel de alio Officio novem Lectionum per annum, etiam de Octava, leguntur tres Lectiones de Sermone, aut Tractatu, qui in illis ponitur. In tertio Nocturno semper leguntur tres Lectiones de Homilia in Evangelium, positæ in Proprio, aut ex Communi assignatæ: et primæ Lectioni de Homilia semper præponitur

principium Evangelii, de quo est Homilia, etiam infra Octavas. Excipiuntur ab hoc ordinario Lectionum, Matutina tenebrarum ante Pascha, et Defunctorum, ut in suis Officiis ponitur.

3. Si in Officio novem Lectionum, in quo non dicitur nonum Responsorium, contingat fieri commemorationem de aliquo Sancto, qui propriam habet Lectionem, non Lectio legitur de Sancto: si habuerit duas Lectiones, ex duabus fiat una Lectio, omissa nona Lectione in dicto Officio novem Lectionum, vel octavæ Lectioni adiuncta. Quod si eodem die occurrat Dominica, vel Feria quæ habeat Homiliam, nona Lectio Sancti omittitur, et eius loco legitur Homilia Dominicæ, vel Feriæ; scilicet vel prima Lectio de Homilia, vel tres simul in unam Lectionem coniunctæ.

4. In Officio trium Lectionum, si fit de Feria, tres Lectiones leguntur de Scriptura; nisi tres sint de Homilia, quia tunc omissis Lectionibus de Scriptura, leguntur de Homilia. Si fit de Sancto qui habet duas Lectiones, prima tantum erit de Scriptura, ut vel legatur una, vel ex tribus simul iunctis fiat una: secunda et tertia de Sancto. Si unam tantum habuerit, vel propriam, vel ex Communi assignatam, prima et secunda erunt de Scriptura, tertia de Sancto: quod etiam servatur in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

5. Lectiones autem de Scriptura in Officio de Tempore sic distributæ sunt per annum, ut quotidie aliquid ex ea legatur, etiam in Officio de Sanctis, quando aliæ (ut dictum est) non assignantur.

6. Initia librorum sacræ Scripturæ, (qui fere semper in Dominicis inchoantur) eo die ponuntur, quo notata sunt, etiamsi fiat Officium de Sancto; nisi in Festo aliæ propriæ Lectiones Scripturæ, vel de Communi assignentur; tunc enim initium Lectionis de Scriptura transfertur in sequentem diem similiter non impeditam: et Lectiones illi diei de eadem Scriptura assignatæ vel cum superioribus Lectionibus legantur vel omittantur: ita ut non oporteat eas amplius in alio sequenti die resumere, sed illæ legantur, quæ sub quaque die occurrunt, aut cum iisdem iungantur. Quod semper servetur, quando Lectiones occurrentes de Scriptura aliquo die omittuntur.

7. Cum autem initium alicuius Epistolæ Catholicæ tempore Paschali, aut alicuius Prophetæ minoris mense Novembri, infra Hebdomadam illorum temporum impeditur aliquo Festo novem Lectionum habente proprias Lectiones de Scriptura; dictum initium Epistolæ et Prophetæ, quoad commode fieri poterit, ponatur in sequenti Feria, alio simili initio Scripturæ ponendo, vel Festo non impedita, alioquin in præcedenti similiter non impedita, ita ut aliquo modo ponatur, etiam si plura initia eodem die poni oporteat. Plura tribus in his Prophetarum unica die non possunt poni, et ubi sunt plura Officia habentia primas Lectiones proprias, possunt omitti aliqua ex dictis initiis Prophetarum, occurrente legitima causa.

8. De Scriptura quoque tantum est positum, quantum satis

videtur pro numero Hebdomadarum quæ esse possunt et inter Epiphaniam et Septuagesimam, et inter Pentecosten et Adventum. Ubi vero contingit minui numerum Dominicarum et Hebdomadarum post Epiphaniam adveniente Dominica Septuag. quod superest de Epistolis beati Pauli, quæ distributæ sunt pro numero dictarum Dominicarum et Hebdomadarum, eo anno omittitur, quamvis de aliquibus Epistolis nihil sit lectum. Quod etiam fit de Scriptura ex libris Regum (de quibus legitur ab Octava Pentecostes usque ad Dominicam primam Augusti) cum non expletur numerus Dominicarum post Pentecosten de eis libris annotatus usque ad mensem Augusti: quia tunc Lectionibus de his libris omissis, legitur de Scriptura quæ ponitur mense Augusti. Quod si fiat de aliqua Dominica post Epiphaniam anticipate in Feria eo modo quo dictum est de Dominicis numero 4 et 5. tunc post Officium Dominicæ anticipatæ, in sequentibus diebus legatur de Epistolis sancti Pauli assignatis Dominicæ anticipatæ, et sequentibus Feriis, omissis aliis quæ sunt assignatæ præcedenti Hebdomadæ. Quid autem observandum sit, cum mensis, cui quinque Dominicæ assignantur, non habuerit nisi quatuor, in propriis locis notatur.

9. Lectiones de Scriptura positæ in Communi Sanctorum leguntur in Festis, ubi assignantur in Proprio Sanctorum per annum. Rursus quando aliquod Festum in propria Ecclesia solemniter celebratur: item quando aliquod Festum novem Lectionum occurrit in Quadragesima, et Quatuor Temporibus, in secunda Feria Rogationum, et in Vigilia Ascensionis, in quibus Feriis in Officio de Tempore non assignantur Lectiones de Scriptura, sed de Homilia: tunc enim in Festis recurrendum est ad Lectiones de Scriptura positas in Communi Sanctorum. Quod si in aliquibus ex supradictis Feriis occurrat dies octava alicuius Festi habentis Octavam, tunc in primo Nocturno diei Octavæ repetantur Lectiones, quæ in primo Nocturno Festi lectæ fuerunt: si vero occurrat dies infra Octavam, tunc sumantur de Communi. Aliæ Lectiones secundi et tertii Nocturni positæ in Communi Sanctorum similiter leguntur, quando in Proprio Sanctorum assignantur, et quando in aliqua Ecclesia aliquod Festum celebratur cum novem Lectionibus, quia in ea est solemne, aut consuetum in ea celebrari quod proprias et approbatas de Festo Lectiones non habuerit.

10. Lectiones primi Nocturni leguntur cum titulo libri, ex quo sumuntur, nisi aliter in propriis locis notetur: Lectiones etiam secundi Nocturni, quando sunt ex aliquo Sermone, vel Tractatu, leguntur cum titulo et nomine Auctoris: alias minime. Et similiter in tertio Nocturno præponitur titulus Auctoris, cuius est Homilia.

11. In fine cuiusque Lectionis dicitur, Tu autem Domine miserere nobis, et respondetur, Deo gratias. Quod etiam fit in Lectionibus brevibus in principio Completorii et in fine Primæ post Pretiosa; præterquam in triduo maioris Hebdomadæ ante Pascha, et in Officio Defunctorum,

ut suis locis ponitur.

XXVII. *De Responsoriis post Lectiones.*

Responsoria dicuntur ad Matutinum post Lectiones: id est, post quamlibet Lectionem dicitur unum Responsorium, ut infra.

2. In Festis novem Lectionum (præterquam in Festo sanctorum Innocentium, quando non venerit in Dominica) et in Dominicis ab Octava Paschæ inclusive, usque ad Adventum exclusive, et a Dominica infra Octavam Nativitatis inclusive usque ad Septuagesimam exclusive, dicuntur octo tantum Responsoria. Et in fine tertii, et sexti, et octavi, dicitur, Gloria Patri, cum repetitione partis Responsorii; quod regulare est in fine ultimi Responsorii cuiuslibet Nocturni, tam in Officio novem, quam trium Lectionum: excepto tempore Passionis: quo tempore loco Gloria Patri, repetitur Responsorium a principio: excepto etiam Officio Defunctorum, cuius loco dicitur, Requiem æternam, etc. Qui Versus, Gloria Patri, quibusdam diebus dicitur in primo Responsorio, ut propriis locis annotatur. Post nonam Lectionem prædictis diebus, quando octo tantum dicuntur Responsoria, immediate dicitur Hymnus, Te Deum.

3. In Dominicis Adventus, et in Dominicis a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, et in triduo ante Pascha, dicuntur novem Responsoria, quia tunc non dicitur Te Deum.

4. In Officio autem trium Lectionum, quando fit de Festo, et in Feriis temporis Paschalis, quod est inter Dominicam in Albis et Ascensionem (excepta Feria ii. Rogationum, in qua ponitur iii. Responsorium) dicuntur duo Responsoria, quia post iii. Lectionem dicitur, Te Deum. Quæ Responsoria in Festis sumuntur de Communi Sanctorum: et in dictis Feriis temporis Paschalis, quando alia propria non assignantur, sumuntur de Dominica, in qua primo sunt posita, hoc ordine: secunda et v. Feria, primum et secundum Responsorium primi Nocturni: Feria iii. et vi. primum et secundum Responsorium ii. Nocturni: Feria iv. primum et secundum Responsorium iii. Nocturni.

5. In aliis Feriis extra tempus Paschale dicuntur tria Responsoria (quia in illis non dicitur, Te Deum) hoc ordine: Feria ii. et v. tria Responsoria primi Nocturni: Feria iii. et vi. tria Responsoria ii. Nocturni: Feria iv. et Sabbato, quando in eo fit de Feria, tria Responsoria iii. Nocturni Dominicæ præcedentis, in qua primo sunt posita. Verum quia in iii. Nocturno Dominicarum a tertia post Pentecosten inclusive, usque ad Adventum exclusive, non habetur nisi unum Responsorium dicendum infra Hebdomadam quod est septimum in Dominica: propterea quod Responsorium, Duo Seraphim, non dicitur nisi in prædictis Dominicis; ideo Feria iv. et Sabbato, quando Responsoria sumenda erunt ex tertio Nocturno, primum Responsorium erit quod est vii. Dominicæ: secundo et tertio loco dicitur ii. et iii. sequentis Feriæ: id est, post secundam et tertiam Lectionem dicitur ii. et iii. Responsorium quod est secundæ sequentis Feriæ, si propria Responsoria habuerit; alioquin si non habue-

rit propria, dicitur ii. et iii. Responsorium primiNocturni eiusdem Dominicæ. Ab Octava Epiphaniæ usque ad Septuagesimam habentur Responsoria propria in singulis Feriis, excepto Sabbato; in quo, quando fit de Feria, dicuntur Responsoria Feriæ iv.

6. Sumuntur autem Responsoria ex eo loco, ubi primo sunt posita, in principio mensis, vel libri, et repetuntur in aliis sequentibus Dominicis illius mensis, in quibus alia non assignantur: vel donec de illo libro legitur, unde sumpta sunt Responsoria. Quæ autem in prima Hebdomada mensis posita sunt per Ferias, repetuntur eodem ordine in iisdem Feriis per sequentes Hebdomadas, donec alia ponantur. Ubi vero non adsunt propria, semper ex Nocturnis Dominicæ sumuntur dicto ordine.

7. Si Responsoria primi Nocturni eius Dominicæ, in qua primo ponuntur, propter Festum Duplex in ea occurrens, in ipsa Dominica poni non possint, ponantur prima die eius Hebdomadæ in qua occurrit fieri de Feria, et omittantur alia, quæ forte in illa Feria propria haberentur. Si vero in tota Hebdomada non occurrat dies in quo fiat de Feria, illa Responsoria ponantur in sequenti Hebdomada, vel Dominica similiter non impedita, et dummodo in ea alia Responsoria non sint primo ponenda, alioquin eo anno omittantur Responsoria etiam, quæ in aliquibus Feriis per Hebdomadam habentur, si eo die, quo posita sunt, non possunt dici propter Festum occurrens, non sunt transferenda in aliam diem, sed omittantur.

8. Tempore Paschali in fine Responsorii ante Versum additur, Alleluia.

XXVIII. *De Responsoriis brevibus Horarum.*

Responsoria brevia dicuntur post Capitulum ad Primam, Tertiam, Sextam, et Nonam, et ad Completorium, præterquam in triduo ante Pascha usque ad Nonam Sabbati in Albis inclusive, quibus diebus non dicuntur. Ad Primam et Completorium semper dicuntur eodem modo, ut in Psalterio. In aliis Horis, quando fit Officium de Dominica, vel Feria per annum, dicuntur ut habentur in Psalterio. In Adventu autem, Quadragesima, tempore Passionis, et Paschali, ut suis locis habentur propria. In Festis similiter, quando non habentur propria, dicuntur ut in Communi Sanctorum.

2. In fine Responsorii brevis dicitur, Gloria Patri, cum repetitione Responsorii, eo modo quo ordinatur ad Primam in Psalterio, præterquam tempore Passionis: tunc enim non dicitur, Gloria Patri, in Officio de Tempore, sed solum repetitur Responsorium breve a principio.

3. In Responsorio brevi ad Primam loco Versus, Qui sedes, etc. in Adventu dicitur, Qui venturus es in mundum, tam in Dominicis et Feriis, quam in Festis, excepto Festo Conceptionis beatæ Mariæ, et per Oct. In Nativitate Domini usque ad Epiphaniam: etiam in Festis occurrentibus: in Festo Corporis Christi, et per Octavam, et in omni Officio beatæ Mariæ, tam novem quam trium Lectionum, etiam si infra eiusdem Octavas fiat de Festo vel de Dominica, dicitur, Qui natus es de Maria Virgine. In Epiphania, et per Octavam, et in Festo Trans-

figurationis, dicitur, Qui apparuisti hodie. A Dominica in Albis inclusive, usque ad Ascensionem exclusive, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis (excepto Officio S. Mariæ) semper dicitur, Qui surrexisti a mortuis. In Ascensione usque ad Pentecosten exclusive dicitur, Qui scandis super sidera. In Pentecoste, et reliquo anni tempore, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, dicitur: Qui sedes ad dexteram Patris, ut in Psalterio.

4. Responsoria brevia aliarum Horarum, quæ ponuntur in prima Dominica de Adventu, dicuntur per totum Adventum, quando fit Officium de Tempore. Similiter quæ ponuntur in prima Dominica Quadragesimæ, dicuntur usque ad Dominicam Passionis exclusive. Et quæ ponuntur in Dominica Passionis, dicuntur usque ad Feriam v. in Cœna Domini exclusive. Item quæ ponuntur in Dominica in Albis, dicuntur usque ad Ascensionem exclusive. Quæ vero ponuntur in aliquo Festo habente Octavam, dicuntur per totam Octavam, quando fit de Octava. In Officio autem beatæ Mariæ, tam novem quam trium Lectionum (excepto Festo Assumptionis eiusdem), dicuntur semper Responsoria brevia de Communi Virginum.

5. Tempore Paschali a Dominica in Octava Paschæ usque ad Sabbatum post Pentecosten inclusive, in fine Responsorii brevis ante primum Versum dicuntur duo Alleluia; quæ etiam post dictum primum Versum repetuntur pro parte Responsorii; et in fine secundi Versus unum tantum Alleluia, tam in Officio de Tempore, quam de Sanctis, ut dicitur in Rubrica quæ est in Sabbato in Albis. Extra tempus Paschale, quamvis in aliquibus Festis ad Tertiam, Sextam, et Nonam Responsoriis brevibus addantur Alleluia, non ideo adduntur ad Primam et Completorium.

XXIX. *De Capitulis.*

Capitula semper dicuntur (præterquam a Feria v. in Cœna Domini, usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusive, et præterquam in Officio Defunctorum) ad Vesperas, Laudes, et alias Horas, dictis Psalmis et Antiphonis: ad Completorium vero dicto etiam Hymno.

2. Capitula Dominicalia posita in Psalterio, in primis et secundis Vesperis, in Laudibus et Horis, dicuntur a tertia Dominica post Pentecosten usque ad Adventum, et a secunda post Epiphaniam usque ad Septuagesimam. Capitula autem ferialia dicuntur post Octavam Pentecostes usque ad Adventum, et ab Octava Epiphaniæ usque ad Dominicam primam Quadragesimæ. Aliis temporibus dicuntur, ut in Proprio de Tempore: si fit de Sanctis, ut in Proprio de Sanctis, cum propria adsunt, alioquin de Communi Sanctorum. Capitulum Primæ et Completorii (quando Capitula dicuntur) numquam mutatur, ut in Psalterio.

3. In Dominicis ab Adventu usque ad Octavam Epiphaniæ, et a Septuagesima usque ad tertiam post Pentecosten, et in Feriis temporis Paschalis, et in omnibus Festis regulariter Capitulum positum in primis Vesperis dicitur in Laudibus ad Tertiam, et in secundis Vesperis, quibusdam exceptis, quæ suis locis assignantur.

4. In Feriis tempore Paschali ad Primam dicitur Capitulum, Regi sæculorum: sicut in Dominicis et Festis. Post Capitulum semper respondetur, Deo gratias.

XXX. *De Oratione.*

Oratio in Vesperis et Laudibus dicitur post Antiphonas ad Magnificat, et Benedictus immediate, nisi quando dicendæ sunt Preces: quæ dicuntur post Antiphonam, et in fine illarum Oratio. Ad Primam et alias Horas Oratio dicitur post Responsorium breve, nisi dicendæ sint Preces, tunc enim Oratio dicitur post Preces. Ad Completorium Oratio dicitur post Antiphonam, Salva nos; nisi dicendæ sint Preces: et tunc dicitur post illas.

2. Ad Primam et Completorium numquam mutantur Orationes quæ habentur in Psalterio, præterquam in triduo ante Pascha: in quo triduo ad omnes Horas usque ad Nonam Sabbati sancti inclusive post Psalmum, Miserere, dicitur Oratio diei, ut suo loco ponitur: in aliis Horis regulariter dicitur Oratio, quæ dicta est in primis Vesperis. In Quadragesima autem, Quatuor Temporibus, Vigiliis, et Feria ii. Rogationum, Oratio, quæ dicta est in Laudibus, dicitur tantum ad Tertiam, Sextam, et Nonam. In Vesperis autem sequentibus, si fit de Feria, dicitur vel alia propria, ut in Quadragesima, vel Dominicæ præcedentis, ut in aliis Feriis. Quæ Oratio præcedentis Dominicæ semper dicitur in feriali Officio per Hebdomadam, quando propria non assignatur. Infra Octavas dicitur Oratio ut in die Festi: similiter et in die octava, nisi alia propria assignetur.

3. Ante Orationem, etiam quando aliquis solus recitat Officium, semper dicitur Versus, Dominus vobiscum; respondetur, Et cum spiritu tuo. Qui Versus non dicitur ab eo, qui non est saltem in ordine Diaconatus, nec a Diacono præsente Sacerdote, nisi de illius licentia. Si quis autem ad Diaconatus ordinem non pervenerit, eius loco dicat, Domine exaudi orationem meam, et respondetur, Et clamor meus ad te veniat. Deinde dicitur, Oremus, postea Oratio: quæ si unica tantum dicatur, Versus, Dominus vobiscum, vel, Domine exaudi, repetitur finita Oratione, postquam fuerit responsum, Amen. Sin autem plures Orationes dicendæ sint, ante quamlibet Orationem dicitur Antiphona et Versus, deinde Oremus: et post ultimam Orationem repetitur, Dominus vobiscum: postea dicitur, Benedicamus Domino, respondetur, Deo gratias. Deinde dicitur Versus, Fidelium animæ, qui Versus non dicitur post Benedicamus Domino, ad Primam ante Pretiosa, etc. neque ad Completorium ante Versum, Benedicat, etc. nec quando post aliquam Horam immediate sequitur Officium parvum beatæ Mariæ, vel Officium Defunctorum, aut Septem Psalmi Pœnitentiales, vel solæ Litaniæ.

4. Si Oratio dirigatur ad Patrem, concluditur, Per Dominum: si ad Filium, Qui vivis et regnas. Si in principio Orationis fiat mentio Filii, dicatur, Per eumdem: si in fine Orationis, dicatur, Qui tecum vivit et regnat. Si fiat mentio Spiritus sancti, dicatur, In unitate eiusdem Spiritus sancti, etc.

5. Quando plures Orationes

dicuntur, prima tantum dicitur sub una conclusione, Per Dominum, vel aliter, ut supra: aliæ non concluduntur, nisi in ultima Oratione: sed unicuique Orationi semper præponitur Oremus, præterquam in Officio Defunctorum, in quo alio modo, quam ut supra, Orationes dicuntur: item in Litaniis Orationes omnes dicuntur coniunctim sub uno Oremus, ut suis locis habetur.

XXXI. *De Hymno, Te Deum.*

Hymnus, Te Deum, dicitur in omnibus Festis per annum, tam trium quam novem Lectionum, et per eorum Octavas, excepto Festo sanctorum Innocentium, nisi venerit in Dominica; dicitur tamen in eius die octava. Dicitur etiam in omnibus Dominicis, a Pascha Resurrectionis inclusive, usque ad Adventum exclusive; et a Nativitate Domini inclusive, usque ad Septuagesimam exclusive: et in omnibus Feriis temporis Paschalis, scilicet a Dominica in Albis usque ad Ascensionem, excepta Feria ii. Rogationum, in qua non dicitur.

2. Non dicitur autem in Dominicis Adventus, et a Septuagesima usque ad Dominicam Palmarum inclusive, neque in Feriis extra tempus Paschale.

3. Cum dicitur, omittitur semper nonum, vel tertium Responsorium; et statim dicitur post ultimam Lectionem.

4. Cum non dicitur, eius loco ponitur nonum, vel tertium Responsorium: quo dicto, statim inchoantur Laudes. Similiter quando dicitur, Te Deum, eo Hymno dicto, statim inchoantur Laudes præterquam in nocte Nativitatis Domini: quia tunc dicitur Oratio, postea celebratur Missa, ut suo loco notatur.

XXXII. *De Oratione Dominica, et Salutatione Angelica.*

Oratio Dominica, Pater noster, et Salutatio Angelica, Ave Maria, semper dicuntur secreto ante omnes Horas, præterquam ad Completorium; in cuius principio post Lectionem brevem, Fratres, Sobrii, dicto Versu, Adiutorium nostrum, dicitur tantum, Pater noster, secreto: et in fine Completorii, statim post Orationem B. Mariæ dicitur, Pater noster, Ave Maria, et Credo totum similiter secreto. Finitis Horis, et dicto Versu, Fidelium animæ, dicitur similiter secreto, Pater noster, tantum, nisi sequatur Officium beatæ Mariæ, quia tunc post illud dicitur Pater noster, ut supra, et nisi alia Hora subsequatur, tunc enim dicitur semel tantum, Pater noster, cum Ave Maria, pro principio sequentis Horæ, qua finita, dicitur, Pater noster: ita ut semper dicatur in fine ultimæ Horæ. Si autem post Vesperas immediate sequatur Completorium, dicto Fidelium animæ, incipitur Versus, Jube domne.

2. Quando in fine Orationis Dominicæ proferendum est clara voce, Et ne nos inducas, semper in principio eadem voce proferuntur hæc duo verba, Pater noster, ut in Precibus, et similibus: alias nunquam proferuntur, sed dicitur totum secreto. Ad Laudes vero et Vesperas, quando in feriali Officio dicuntur Preces, totum dicitur clara voce ab Hebdomadario.

3. Salutatio Angelica semper dicitur ante Officium B. Mariæ, quando non coniungitur cum Officio Dominicæ, quia tunc sufficit dixisse eam in principio cum

Oratione Dominica.

XXXIII. *De Symbolo Apostolorum, et Symbolo S. Athanasii.*

Symbolum Apostolorum semper dicitur ante Matutinum et Primam, et finito Completorio post Orationem Angelicam, totum secreto: etiam si ad Primam et Completorium iterum dicendum sit cum Precibus. Quando vero dicitur cum Precibus ad Primam et Completorium, clara voce profertur, Credo in Deum, et in fine, Carnis resurrectionem, reliquum dicitur secreto: alias totum secreto dicitur ut supra.

2. Symbolum sancti Athanasii dicitur ad Primam post Psalmum, Retribue, in omnibus Dominicis per annum, quando Officium fit de Dominica, exceptis Dominicis infra Octavas Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi, ac Dominicis Resurrectionis et Pentecostes, in quibus dicuntur tantum tres Psalmi consueti, ut in Festis. In Dominicis infra alias Octavas, et in Dominica Trinitatis dicitur, alias nunquam, neque si aliquod Festum Duplex celebretur in Dominica. Et in fine illius dicitur, Gloria Patri.

XXXIV. *De Precibus.*

Preces sunt aliquot Versus qui aliquando dicuntur ante Orationem, incipientes a Kyrie eleison, vel a Pater noster.

2. Preces Dominicales ad Primam et Completorium ut in Psalterio, non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, nec in Vigilia Epiphaniæ, et Feria vi. et Sabbato post Octavam Ascensionis, etiam si infra Octavam fiat Officium de Dominica, vel alio Festo Semiduplici, quia tunc ratione Octavæ non dicuntur: alias autem semper dicuntur.

3. Preces feriales ad Laudes et per Horas distinctæ, ut in Psalterio, dicuntur tantum in Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, et Vigiliarum quæ jejunantur, (exceptis Vigilia Nativitatis Domini ac Vigilia et Quatuor Temporibus Pentecostes) et tunc dicuntur flexis genibus. In aliis Feriis per annum numquam dicuntur nisi Dominicales, et in illis non flectuntur genua.

4. In Feriis Adventus, Quadragesimæ, et Quatuor Temporum, dicuntur Preces feriales etiam ad Vesperas, si non sequatur Festum: ad Completorium dicuntur consuetæ de Dominica, sed flexis genibus. Dicuntur autem Preces flexis genibus ab Hebdomadario usque ad Versum, Dominus vobiscum, ante primam Orationem: a circumstantibus autem usque ad Versum, Benedicamus Domino, post ultimam Orationem.

5. In Vigiliis Preces feriales dicuntur tantum ad Matutinum, et per Horas, ad Vesperas vero sequentes non dicuntur; quia inde fit de Festo. Quod si post Vigiliam sancti Matthiæ sequatur primus dies Quadragesimæ, in Vesperis dicuntur Preces feriales, quamvis dicenda sit Oratio Dominicæ præcedentis, et non Vigiliæ. Quod etiam servetur quando in Feria vi. et Sabbato Quatuor Temporum Septembris fit Officium de Feria, cum in eis non occurrat Festum novem Lectionum: tunc enim in Vesperis Feriæ vi. dicuntur Preces, quamvis dicenda sit Oratio Dominicæ præcedentis, non autem Feriæ Quatuor Temporum.

6. Psalmus, Miserere, dicitur cum Precibus ad Vesperas tantum, et Psalmus, De profundis,

ad Laudes. In Officio Defunctorum dicuntur Psalmi, qui in eo Officio designantur.

XXXV. *De Commemorationibus communibus, seu Suffragiis Sanctorum.*

Commemorationes communes, seu Suffragia de Sanctis, quæ habentur in Psalterio post Vesperas Sabbati, dicuntur in fine Vesperarum et Laudum, ab Octava Epiphaniæ usquè ad Dominicam Passionis exclusive, et ab Octava Pentecostes usquè ad Adventum exclusive: in Dominicis, Feriis et Festis (nisi Officium sit Duplex, vel infra Octavas, etiamsi de Dominica, vel Semiduplici infra eas fiat) et illis adiungitur commemoratio de Patrono, vel Titulo Ecclesiæ ante vel post commemorationem de S. Maria, et de Apostolis, pro dignitate illius, ita tamen, ut semper ultimo loco ponatur commemoratio de Pace. Et ante illas in feriali Officio fit commemoratio de Cruce, quæ habetur in Psalterio post Laudes Feriæ secundæ.

2. Tempore Paschali fit alia commemor. de Cruce, ut ibi ponitur in Laudibus Feriæ ii. post Dominicam in Albis, et ea solum tunc dicitur: non tamen in Duplicibus, neque infra Octavas.

3. Si facienda sit commemoratio alicuius Festi occurrentis, semper fit ante ipsa Suffragia consueta, etiam ante commemorationem de Cruce.

4. Commemoratio de S. Maria non fit cum aliis quando dicitur eius Officium parvum, nec quandocumque fit Officium de ea.

XXXVI. *De Antiphonis B. Mariæ in fine Officii.*

Antiphonæ B. Mariæ positæ in fine Psalterii post Completorium, singulæ dicuntur pro temporis diversitate, ut ibi annotatur, præterquam in triduo maioris Hebdomadæ ante Pascha.

2. Dicuntur autem extra Chorum, tantum in fine Completorii, et in fine Matutini, dictis Laudibus, si tunc terminandum sit Officium; alioquin, si alia subsequatur Hora, in fine ultimæ Horæ. In Choro autem semper dicuntur, quandocumque, terminata aliqua Hora, discedendum est a Choro.

3. Numquam vero dicuntur post aliquam Horam, quando subsequitur cum Officio diei Officium Defunctorum, vel Septem Psalmi Pœnitentiales, aut Litaniæ, præterquam post Completorium, in quo semper dicuntur, etiamsi prædicta subsequantur, neque etiam dicuntur quando post aliquam Horam immediate subsequitur Missa. Dicuntur autem flexis genibus (præterquam in diebus Dominicis, a primis Vesperis Sabbati, et toto tempore Paschali) Hebdomadario tamen ad Orationem surgente.

XXXVII. *De Officio parvo B. Mariæ et aliis.*

De Officio parvo B. Mariæ, et Officio Defunctorum, de Septem Psalmis Pœnitentialibus, et Litaniis, et de Psalmis Gradualibus, quando et quomodo tam in Choro quam extra Chorum, dicenda sint, habentur suis locis propriæ Rubricæ circa finem Breviarii.

2. Tempore Paschali in Officio parvo B. Mariæ, quod dicitur in Choro, non additur Alleluia, Antiphonis, neque Versibus, neque Responsoriis.

KALENDARIUM.

AUGUSTUS.

26	c	iv	29	Decollatio S. Joann. Bapt. *Dupl. maj.* Comm. S. Sabinæ Mart.	281
24	d	iij	30	Rosæ, Virg. Liman., *Dupl.* Com. Ss. Felicis et Adaucti Mart.	286
	e	*Pr.*	31	Raymundi Nonnati Conf., *Dupl.*	288

SEPTEMBER.

23	f	*Kal.*	1	Ægidii Ab. Com. Ss. duod Fratr. Mm.	290
22	g	iv.	2	Stephani Reg. Hungariæ Conf. semid.	291
21	A	iij	3		
20	b	*Pr.*	4	Rosaliæ Virg. *Dupl. maj. in App.*	185*
				Candidæ Senior. *Dupl. in App.*	186*
19	c	*Non.*	5	Laurentii Justiniani Ep. et C. *Sem.*	293
				Candidæ Junioris. *Dupl. maj. in App.*	187*
				Rosæ de Viter. V. *Dupl. in App.*	188*
18	d	viij	6		
17	e	vij	7		
16	f	vj	8	*Nativitas B. M. V.* Dupl. 2. Class. Com. S. Adriani Mart.	296
				* Dominica infra Oct., Festum SS. Nominis B. M. *Dupl. maj.*	301
15	g	v	9	De Oct. Com. S. Gorgonii Mart.	304
14	A	iv	10	Nicolai de Tolent. C. *Dup.* Com. Oct.	306
13	b	iij	11	De Oct. Com. Ss. Proti etc. Mm.	308
12	c	*Pr.*	12	De Octava.	310
11	d	*Idib.*	13	De Octava.	311
10	e	xviij	14	*Exalt. S. Cruc.* Dupl. maj. Com. Oct.	313
9	f	xvij	15	Oct. Nativitatis B. M. *Dupl.* Comm. S. Nicomedis Mart.	324

				*Dom.iii.Septembris.*Sept.Dolor.B. M. V. *Dupl. maj.*	328
8	g	xvj	16	Cornelii et Cypriani Pont.etM.*Sem.* Com. Ss.Euphemiæ etc. Mm.	339
7	A	xv	17	Impressio Stigmat. S. Franc.*Dupl.*	342
6	b	xiv	18	Josephi a Cupertino Conf. *Dupl.*	346
5	c	xiij	19	Januarii Ep. et soc. Mart. *Dupl.*	351
				In App. Dupl. i. Class cum Oct.	190*
4	d	xij	20	Eustachii et soc. M.*Dupl.*Com.Vig.	353
3	e	xj	21	*Matthæi Ap.et Evang.*Dupl.2.Cl.	355
2	f	x	22	Thomæ a Villanova Ep.et C. *Dupl.* Comm.Ss.Mauritii et soc.Mart.	358
				Eutychetis et Acutii Mm. *Dupl. in App.*	196*
				De octava. *In App.*	197*
1	g	ix	23	Lini Pp. et Mart. *Semid.* com. S. Theclæ, Virg. et Mart.	361
*	A	viij	24	B. Mariæ de Mercede, *Dupl.maj.*	362
29	b	vij	25	Mariæ de Cervellione Virg. *Dupl.in App.*	198*
28	c	vj	26	Cypriani et Justinæ Mart.	364
				In octava. *In App.*	200*
27	d	v	27	Cosmæ et Damiani Mart. *Semid.*	364
xxv26	e	iv	28	Wenceslai Ducis et Mart. *Semid.*	365
25.24	f	iij	29	Dedicatio S.Mich. Arch. *Dupl.2.Cl.*	367
				In App.	202*
23	g	*Pr.*	30	Hieronymi Presbyt. C. et Eccl.Doct. *Duplex.*	379

OCTOBER.

				* Dom. I.Oct.SS.Rosarii B.M.V.*Dupl. maj.*	381
				Dom.i. Oct. Divini Pastoris Matris *Dupl. maj. in App.*	202*
22	A	*Kal.*	1	Remigii Ep.et Conf.*Semid.ad libit. vel Simpl. de præcept.*	384
				Gregorii ArmeniEp.et M.*Dupl.maj. in App.*	207*
21	b	vj	2	Angelorum Custodum, *Dupl.*	384
20	c	v	3	Festi et Soc.Mm.*Semid.in App.*	211*
19	d	iv	4	Francisci Conf. *Dupl.*	395
				In App. Dupl. maj.	212*

18	e	iij	5	Placidi et soc. Mart.	398
17	f	*Pr.*	6	Brunonis Conf., *Dupl.*	399
				Mariæ Franciscæ a Vulneribus D.N. J. C. *Dupl. in App.*	212*
16	g	*Non.*	7	Marci Pp. et Conf. Comm. Ss. Sergii, Bacchi etc. Mm.	400
15	A	viij	8	Birgittæ Viduæ, *Dupl.*	401
14	b	vij	9	Dionysii Rustici et Eleuterii Mart. *Semid.*	402
13	c	vj	10	Francisci de Borgia Conf. *Semid.*	405
				In App. Dupl. 2. class.	213*
				Ludovici Bertr. C. *Dupl. in App.*	214*
12	d	v	11		
11	e	iv	12	Pulcher. V. Imp. *Dupl. in App.*	215*
10	f	iij	13	Eduardi Reg. Conf. *Semid.*	407
9	g	*Pr.*	14	Callisti, Pp. et Mart. *Dupl.*	408
				Fortunatæ V. et Mart. *Dupl. in App.*	219*
8	A	*Idib.*	15	Teresiæ Virg. *Dupl,*	411
				In App. Dupl. maj.	221*
7	b	xvij	16		
6	c	xvj	17	Hedwigis Viduæ, *Semid.*	413
				Irenæ V. et M. *Dupl. in App.*	221*
5	d	xv	18	*Lucæ Evangelistæ*, Dupl. 2. Class.	415
4	e	xiv	19	Petri de Alcantara Conf., *Dupl.*	416
3	f	xiij	20	Joannis Cantii Conf. *Dupl.*	418
2	g	xij	21	Hilarionis Abb. et com. SS. Ursulæ et soc. Virg. et Mart.	421
1	A	xj	22		
*	b	x	23		
29	c	ix	24	Raphaelis Arch. *Dupl. in App.*	221*
28	d	viij	25	Chrysanthi et Dariæ Mart.	422
				Gavini, Proti, et Januarii Mm. *Dupl. in App.*	228*
27	e	vij	26	Evaristi Papæ et Mart.	422
				Bonaventuræ a Potentia Conf. *Dupl. in App.*	229*
26	f	vj	27	Vigilia.	423
xxv 25	g	v	28	*Simonis et Judæ Apost.* Dup. 2. Cl.	424
24	A	iv	29		
23	b	iij	30	Maximi Cumani Diaconi. *Dupl. in App.*	232*
22	c	*Pr.*	31	Vigilia.	427
				Dom. ii. Octob. Maternitatis B.M.V. *Dupl. maj. in App.*	232*

				Dom. iii. Octob. Puritatis B. M. V. *Dupl. maj. in App.*	237*
				Dom. iv. Octob. B.M.V. titulo Auxilium Agoniz. *Dupl. maj. in App.*	242*

NOVEMBER.

21	d	*Kal.*	1	*Festum omn. Sanct.* Dupl. 1. Class.	429
20	e	iv	2	Comm. omn. Fidel. Defunct. *Dupl.* et de Oct. omnium Sanctorum.	439
19	f	iij	3	De Octava.	441
18	g	*Pr.*	4	Caroli Ep. et Conf. *Dupl.* Com. Oct. et Ss. Vitalis etc. Mm.	443
17	A	*Non.*	5	De Octava.	446
16	b	viij	6	De Octava.	447
15	c	vij	7	De Octava.	449
14	d	vj	8	Oct. omnium Sanctor. *Dupl.* Comm. Ss. Quatuor Coronatorum Mart.	452
13	e	v	9	Dedicat. Basilicæ Salvatoris *Dupl.* et comm. S. Theodori Mart.	454
				Agrippini Ep. et Conf. *Dupl. maj. in App.*	242*
12	f	iv	10	Andreæ Avellini Conf., *Dupl.* Com. Ss. Tryphonis etc. Mart.	457
				In App. Dupl. maj.	244*
11	g	iij	11	Martini Ep. et Conf. *Dupl.* Comm. S. Mennæ Mart.	460
10	A	*Pr.*	12	Martini Pp. et Mart., *Semid.*	465
9	b	*Idib.*	13	Didaci Conf. *Semid.*	466
				Stanislai Kost. Conf. *Dupl. in App.*	244*
8	c	xviij	14		
7	d	xvij	15	Gertrudis Virg. *Dupl.*	468
				Leopoldi Conf. *Dupl. in App.*	247*
6	e	xvj	16		
5	f	xv	17	Cregorii Thaumat. Ep. et Conf. *Sem.*	469
4	g	xiv	18	Dedic. Basilic. Ss. Petri et Pauli *Dupl.*	472
3	A	xiij	19	Elisabeth Viduæ, *Dupl.* Comm. S. Pontiani, Pp. et Mart.	474
2	b	xij	20	Felicis de Valois Conf. *Dupl.*	476
1	c	xj	21	*Præsentatio B. M. V.* Dupl. maj.	478
*	d	x	22	Cæciliæ Virg. et Mart. *Dupl.*	479
29	e	ix	23	Clementis Pp. et Mart. *Dupl.* Com. S. Felicitatis Mart.	484

28	f	viij	24	Joannis a Cruce Conf., *Dupl.* Com. S. Chrysogoni Mart.	490
27	g	vij	25	Catharinæ Virg. et Mart. *Dupl.*	493
xxv 26	A	vj	26	Petri Alexandrini Ep. et Mart. *Dupl.*	494
				Silvestri Abb. *Dupl.*	249*
25 24	b	v	27		
23	c	iv	28	Jacobi de Marchia Conf. *Dupl. maj. in App.*	250*
22	d	iij	29	Vigilia. Comm. S. Saturnini Mart.	495
				Emygdii Ep. et M. *Dupl. in App.*	253*
21	e	*Pr.*	30	*Andreæ Apostoli*, Dupl. 2. Class.	496
				Dom. ii. vel iii. Novem. Patrocinii B. M. V. *Dupl. maj. in App.*	254*

DECEMBER.

20	f	*Kal.*	1		
19	g	iv	2	Bibianæ Virg. et Mart. *Sem.*	502

TABELLA TEMPORARIA

Anni Dni	Litt. Dom.	Aur. nu.	Epactæ.	Septuag.	Dies Cinerum	Pascha.
1854	A	12	i	12. Feb.	1. Mar.	16. Apr.
1855	g	13	xii	4. Feb.	21. Feb.	8. Apr.
1856	f e	14	xxiii	20. Jan.	6. Feb.	23. Mar.
1857	d	15	iv	8. Feb.	25. Feb.	12. Apr.
1858	c	16	xv	31. Jan.	17. Feb.	4. Apr.
1859	b	17	xxvi	20. Feb.	9. Mar.	24. Apr.
1860	A g	18	vii	5. Feb.	22. Feb.	8. Apr.
1861	f	19	xviii	27. Jan.	13. Feb.	31. Mar.
1862	e	1	*	16. Feb.	5. Mar.	20. Apr.
1863	d	2	xi	1. Feb.	18. Feb.	5. Apr.
1864	c b	3	xxii	24. Jan.	10. Feb.	27. Mar.
1865	A	4	iii	12. Feb.	1. Mar.	16. Apr.
1866	g	5	xiv	28. Jan.	14. Feb.	1. Apr.
1867	f	6	xxv	17. Feb-	6 Mar.	21. Apr.
1868	e d	7	vi	9. Feb.	26. Feb.	12. Apr.
1869	c	8	xvii	24. Jan.	10. Feb.	28. Mar.
1870	b	9	xxviii	13. Feb.	2. Mar.	17. Apr.
1871	A	10	ix	5. Feb.	22. Feb.	9. Apr.
1872	g f	11	xx	28. Jan.	14. Feb.	31. Mar.
1873	e	12	i	9. Feb.	26. Feb.	13. Apr.
1874	d	13	xii	1. Feb.	18. Feb.	5. Apr.
1875	c	14	xxiii	24. Jan.	10. Feb.	28. Mar.
1876	b A	15	iv	13. Feb.	1. Mar.	16. Apr.
1877	g	16	xv	28. Jan.	14. Feb.	1. Apr.
1878	f	17	xxvi	17. Feb.	6. Mar.	21. Apr.
1879	e	18	vii	9. Feb.	26. Feb.	13. Apr.
1880	d c	19	xviii	25. Jan.	11. Feb.	28. Mar.
1881	b	1	*	13. Feb.	2. Mar.	17. Apr.
1882	A	2	xi	5. Feb.	22. Feb.	9. Apr.
1883	g	3	xxii	21. Jan.	7. Feb.	25. Mar.
1884	f e	4	iii	10. Feb.	27. Feb.	13. Apr.
1885	d	5	xiv	1. Feb.	18. Feb.	5. Apr.
1886	c	6	xxv	14. Feb.	3. Mar.	18. Apr.
1887	b	7	vi	6. Feb.	23. Feb.	10. Apr.
1888	A g	8	xvii	29. Jan.	15. Feb.	1. Apr.
1889	f	9	xxviii	17.Febr.	6.Mart.	21. Apr.

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini	Ascens.	Pentec.	Corpus Christi.	Indic.	Dom. post P.	i. Domin. Adventus.
1854	25. Maii	4. Junii	15. Junii	12	25	3. Dec.
1855	17. Maii	27. Maii	7. Junii	13	26	2. Dec.
1856	1. Maii	11. Maii	22. Maii	14	28	30. Nov.
1857	21. Maii	31. Maii	11. Junii	15	25	29. Nov.
1858	13. Maii	23. Maii	3. Junii	1	26	28. Nov.
1859	2. Junii	12. Junii	23. Junii	2	23	27. Nov.
1860	17. Maii	27. Maii	7. Junii	3	26	2. Dec.
1861	9. Maii	19. Maii	30. Maii	4	27	1. Dec.
1862	29. Maii	8. Junii	19. Junii	5	24	30. Nov.
1863	14. Maii	24. Maii	4. Junii	6	26	29. Nov.
1864	5. Maii	15. Maii	26. Maii	7	27	27- Nov.
1865	25. Maii	4. Junii	15. Junii	8	25	3. Dec.
1866	10. Maii	20. Maii	31. Maii	9	27	2. Dec.
1867	30. Maii	9. Junii	20. Junii	10	24	1. Dec.
1868	21. Maii	31. Maii	11. Junii	11	25	29. Nov.
1869	6. Maii	16. Maii	27. Maii	12	27	28. Nov.
1870	26. Maii	5. Junii	16. Junii	13	24	27. Nov.
1871	18. Maii	28. Maii	8. Junii	14	26	3. Dec.
1872	9. Maii	19. Maii	30. Maii	15	27	1. Dec.
1873	22. Maii	1. Junii	12. Junii	1	25	30. Nov.
1874	14. Maii	24. Maii	4. Junii	2	26	29. Nov.
1875	6. Maii	16. Maii	27. Maii	3	27	28. Nov.
1876	25. Maii	4. Junii	15. Junii	4	25	3. Dec.
1877	10. Maii	20. Maii	31. Maii	5	27	2. Dec.
1878	30. Maii	9. Junii	20. Junii	6	24	1. Dec.
1879	22. Maii	1. Junii	12. Junii	7	25	30. Nov.
1880	6. Maii	16. Maii	27. Maii	8	27	28. Nov.
1881	26. Maii	5. Junii	16. Junii	9	24	27. Nov.
1882	18. Maii	28. Maii	8. Junii	10	26	3. Dec.
1883	3. Maii	13. Maii	24. Maii	11	28	2. Dec.
1884	22. Maii	1. Junii	12. Junii	12	25	30. Nov.
1885	14. Maii	24. Maii	4. Junii	13	26	29. Nov.
1886	27. Maii	6. Junii	17. Junii	14	24	28. Nov.
1887	19. Maii	29. Maii	9. Junii	15	25	27. Nov.
1888	10. Maii	20. Maii	31. Maii	1	27	2. Dec.
1889	30. Maii	9. Junii	20. Junii	2	24	1. Dec.

DUÆ TABELLÆ

EX RUBRICIS GENERALIBUS EXCEPTÆ.

In quarum prima statim videri poterit, de quo celebrandum erit Officium, si plura eodem die Festa occurrant.

In secunda vero, quomodo Officium præcedens concurrat in Vesperis cum Officio sequentis diei.

Ex utraque Tabella hoc ordine reperietur quod quæritur.

Primum inveniatur numerus positus in quadrangulo illo, in quo Festa, de quibus est controversia, sibi invicem occurrunt: deinde legatur Regula iuxta dictum numerum descripta, et ex ea clare videbitur, quid sit agendum.

Exempli gratia. Quadrangulus, in quo sibi invicem occurrunt Duplex primæ classis, et Dominica primæ classis, erit qui est in angulo superiori primæ Tabellæ, in quo signatus est numerus 1. quia si ad eum tam Duplex, quam Dominica prædicta ex eorum locis recto tramite pergerent, in eo sibi invicem occurrerent. Regula autem iuxta dictum numerum apposita sic habet: 1. Translatio de primo, Officium de secundo. Id est, Duplex primæ classis prædictum transferatur, et Officium fiat de Dominica primæ classis: quia cum in his Regulis dicitur, De primo, seu præcedenti, intelligitur de Festo in superiori parte Tabellæ apposito, ut Duplex prædictum, cum de secundo vel sequenti, de Festo in inferiori parte sub numeris apposito ut in Dominica prædicta.

In aliquibus autem quadrangulis nullus appositus est numerus, vel quia nullus occursus neque concursus esse potest, vel quia in propriis locis annotatur in Breviario quid sit agendum.

Scire tamen oportet, quæ sint Duplicia primæ et secundæ classis, et maiora per annum, et quæ Dominicæ et Feriæ maiores dicantur.

DUPLICIA PRIMÆ CLASSIS,

In quibus nulla fit comm. quorumcumque Festorum occurr. nisi prout supra in Rubricis.

Nativitas Domini.
Epiphania Domini.
Pascha Resurrectionis, cum tribus antecedentibus et duobus sequentibus diebus.
Ascensio Domini.
Pentecostes, cum duobus sequentibus diebus.
Festum Corporis Christi.
Assumptio B. Mariæ virginis.
Nativitas S. Joannis Baptistæ.
Festum SS. Apostolorum Petri et Pauli
Festum Omnium Sanctorum.
Dedicatio propriæ Ecclesiæ.
Patronus, vel Titulus Ecclesiæ.

DUPLICIA SECUNDÆ CLASSIS

In quibus de Simplicibus fit commemoratio in Laudibus tantum.

Circumcisio Domini.
Festum sanctissimi Nominis Jesu
Festum sanctissimæ Trinitatis.
Festum Pretiosissimi Sanguinis.
Inventio sanctæ Crucis.
Purificatio, Annuntiatio, Nativitas, Conceptio } B. Mariæ Virg.

Natalitia undecim Apostolorum.
Festa Evangelistarum.
Festum S. Stephani Protomart.
Festum SS. Innocentium.
Festum S. Joseph.
Festum sancti Laurentii.
Dedicatio S. Michaelis Archangeli.

DOMINICÆ MAJORES dividuntur in duas classes.

Dominicæ primæ classis, quæ nunquam omittuntur.
Prima Adventus.
Prima Quadragesimæ.
Passionis.
Palmarum.
Paschæ.
In Albis.
Pentecostes.
Trinitatis.

DOMINICÆ SECUNDÆ CLASS.

Quæ non omittuntur, nisi occurrente Patrono vel Titulari Ecclesiæ, et eiusdem Dedicatione: et tunc de iis fit semper commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus.

Secunda, Tertia, Quarta } Adventus.

Dominicæ { Septuagesimæ, Sexagesimæ, Quinquagesimæ.

Secunda, Tertia, Quarta } Quadragesimæ.

DUPLICIA MAJORA PER ANNUM,

Quæ aliis Duplicibus minoribus præferuntur.

Transfiguratio Domini.
Exaltatio S. Crucis.

Festum Septem Dolorum. | Visitatio | Festum de Monte Carmelo. | Festum ad Nives | Festum SS. Nominis | Festum de Mercede | Festum SS. Rosarii | Præsentatio } B. Mariæ.

Conversio S. Pauli Apostoli.
Cathedra S. Petri utraque.
Festum sancti Joannis ante Portam Latinam.
Apparitio S. Michaelis Archangeli.
S. Barnabæ Apostoli.
Festum S. Annæ Matris B. V. Mariæ.
Festum S. Petri ad Vincula.
Festum S. Joachim Confessoris.
Festum Decollationis S. Joannis Baptistæ.
Patronorum minus principalium

FERIÆ MAJORES,

De quibus semper fit commemoratio.

Adventus.
Quadragesimæ.
Quatuor Temporum,
Secunda Rogationum.

SI OCCURRAT EODEM DIE

Duplex i. class. et	6	4	0	6	2	4	6	2	2	8	4	4	1
Duplex ii. class.	4	4	0	4	2	4	6	2	8	1	4	1	1
Duplex per anu.	4	4	0	4	2	1	4	8	1	1	4	1	1
Dies inf. Octav.	4	4	0	4	3	3	7	3	5	5	3	3	3
Dies Octavæ.	4	4	0	4	2	7	4	2	3	3	4	3	3
Semiduplex.	4	4	0	4	8	1	4	1	1	1	1	1	1
Simplex.	3	3	3	0	3	3	3	3	3	5	3	3	3
S.Maria in Sabb.	5	5	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Feria maior.	6	0	6	4	3	3	3	3	3	3	0	0	0
Vigilia	0	5	6	4	3	3	3	3	3	5	0	0	0
1. Tran. de primo Off. de secundo. 2. Offic. de primo translat. de ii. 3. Com. de primo Off. de secundo. 4. Off. de primo, commem. de ii. 5. Nihil de primo, Off. de secundo. 6. Off. de primo, nihil de secundo. 7. Off. de digniori, commemorat. de minus digno. 8. Off. de digniori, translatio de minus digno.	Vigilia	Feria maior.	S. Maria in Sabbato.	Simplex.	Semiduplex.	Dies Octavæ.	Dies infra Octavam.	Duplex per annum.	Duplex secundæ classis.	Duplex primæ classis.	Dominica per annum.	Dominica secundæ classis.	Dominica primæ classis.

Notandum, quod Duplex quodcumque, etiam Patroni, et Tituli Ecclesiæ, vel Dedicationis eiusdem, occurrens in Vigiliis Nativitatis Domini et Pentecostes, in die Circumcisionis, in die octava Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, ac in tota maiori Hebdomada, et infra Octavas Paschæ et Pentecostes, in Ascensione Domini, in Festo Corporis Christi, in Festo Assumptionis B. Virginis, et omnium Sanctorum, transfertur. Insuper prima·

riaFesta S. Joannis Baptistæ: et SS. Apostolorum Petri et Pauli.

Infra Octavam Epiphaniæ fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, et eiusdem Dedicatione, cum commemoratione Octavæ: aliaFesta transferuntur post Octavam.

InfraOctavamCorporisChristi Semiduplex transfertur, neque fit deDuplici translato, nisi i. vel ii. classis, et de ea, quocumque adveniente Duplici, fit commemoratio.

Infra illas Octavas, in quibus fit de Festis occurrentibus, Semiduplex occurrens in Dominica, transfertur in proxime sequentem diem: quæ si fuerit impedita alio simili Festo, transfertur post Oct.

DeOctavaNativitatisDomini, Epiphaniæ et Corporis Christi, semper fit commemoratio, quocumque Festo in illis occurr.

De aliis Octavis, quæ non sunt in Kalendario, nihil fit a Feria iv. Cinerum usque adDominicam in Albis, et a Vigilia Pentecostes usque ad Festum SS. Trinitatis inclusive, et a die 17 Decembris usque ad Epiphaniam.

Dies Octavæ numquam transfertur: ideo quamquam Nativitas S. Joannis Baptistæ occurrens in die Corporis Christi, transferatur in diem sequentem, non tamen transfertur Octava: sed de ea fit tantum commemoratio in Officio de Octava Corporis Christi.

Si occurrat, ut Patronus vel Titulus Ecclesiæ descriptus sit eodem die in Kalendario cum aliisSanctis, in eaEcclesia fit tantum de Patrono, vel Titulari absque commemoratione aliorum. Qui si in dicto Kalendario descripti sint sub Officio Duplici, velSemiduplici, transferuntur in primam diem simili Officio non impeditam, et de cis fiatOfficium Semiduplex: nisi tamen sint de maioribus Festis, quia tunc de translato quoque fiet Officium Duplex, ac si proprio die celebraretur. Si vero in Kalendario omnes sint tamquam Festum Simplex, de aliis nihil fit.

DeFeriisAdventus et Quadragesimæ, quando de eis non fit Officium, fit commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus cuiuscumque Festi: de Quatuor Temporibus, et Feria ii. Rogationum, ac Vigiliis, in Laudibus tantum. Si vero aliqua Vigilia occurrat in Adventu, Quadragesima, et Quatuor Temporibus, vel in diebus Festorum Duplicium primæ classis, sive Patroni, vel Tituli, aut Dedicationis Ecclesiæ, de ea nihil fit, nec etiam in Laudibus.

	Sancta Maria in Sabbato.	Die infra Octavam.	Die Octavæ.	Simplici.	Semiduplici.	Duplici per annum minore.	Duplici per annum maiore.	Patrono, seu Titulo Ecclesiæ.	Duplici secundæ classis.	Duplici primæ classis.	Dominica quacumque.
D. mai. seu i. et ii. cl. cum	0	4	3	4	4	3	3	3	3	3	0
Dom. minor. seu per ann.	0	4	3	4	4	3	3	1	1	1	0
Duplex primæ classis.	2	2	4	2	4	4	4	0	4	6	4
Duplex secundæ classis.	4	4	4	4	4	4	4	3	6	3	4
Patron. seu Titulus Eccl.	2	2	4	2	4	4	4	0	4	0	4
Duplex per ann. maius.	4	4	4	4	4	4	6	1	3	1	4
Duplex per ann. minus.	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Semiduplex.	4	5	3	4	5	3	3	1	1	1	5
Dies Octava.	4	4	5	4	4	5	3	1	3	1	4
Dies infra Octavam.	0	0	3	4	5	3	3	1	1	1	5

1. Totum de sequenti, nihil de præcedenti.
2. Totum de præcedenti, nihil de sequenti.
3. Totum de sequenti, commemor. de præced.
4. Totum de præcedenti, commem. de sequenti.
5. Capitulum de sequ., comm. de præcedenti.
6. Totum de digniori, comm., de minus digno.

Simplex, et S. Maria in Sabbato Feria et Vigilia non concurrunt.

Notandum, quod in primis Vesperis diei octavæ Ascensionis, et Corporis Christi, totum Officium fit de Octava, cum commetione præcedentis Festi Duplicis, nisi fuerit Festum solemne principale, vel primæ, vel secundæ classis; quia tunc de Festo fieret Officium et commemoratio de Octava.

In secundis Vesperis diei octavæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, et Corporis Christi, de sequenti Duplici fit tantum commemoratio, nisi illud fuerit primæ vel secundæ classis, seu Patronus vel Titulus, aut dedicatio Ecclesiæ, quia tunc de Festo fieret Officium, et de Octava commem. Et similiter die octava Corporis Christi in secundis Vesperis concurrente cum die octava S. Joannis Baptistæ, Vesperæ erunt de Oct. Corporis Christi, cum com. oct. S. Joannis.

In secundis Vesperis Duplicis secundæ classis non fit commemoratio de die infra Octavam, nisi quando de ea fieri debeat Officium die sequenti.

Cum plures fiunt commemorationes, servetur hic ordo. De Duplici, de Dominica, de Semid. de die infra Octavam, de Feria maiori, seu Vigilia, de sancta Maria in Sabbato, de Simplici.

ORATIO

Dicenda ante divinum Officium.

Aperi, Domine, os meum ad benedicendum nomen sanctum tuum: munda quoque cor meum ab omnibus vanis, perversis, et alienis cogitationibus: intellectum illumina, affectum inflamma, ut digne, attente, ac devote hoc Officium recitare valeam, et exaudiri merear ante conspectum divinæ Majestatis tuæ. Per Christum Dominum nostrum. ℞. Amen.

Domine, in unione illius divinæ intentionis, qua ipse in terris laudes Deo persolvisti, has tibi Horas persolvo.

Orationem sequentem devote post Officium recitantibus Leo Papa X. defectus et culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate cantractas indulsit et dicitur flexis genibus.

Sacrosanctæ et individuæ Trinitati, crucifixi Domini nostri Jesu Christi humanitati, beatissimæ et gloriosissimæ semperque virginis Mariæ fecundæ integritati, et omnium Sanctorum universitati sit sempiterna laus, honor, virtus et gloria ab omni creatura, nobisque remissio omnium peccatorum, per infinita sæcula sæculorum. ℞. Amen.

℣. Beata viscera Mariæ virginis, quæ portaverunt æterni Patris Filium. ℞. Et beata ubera, quæ lactaverunt Christum Dominum. Pater noster. Ave Maria.

PRO COMMEMOR. S. JANUARII

Neapoli per annum in suffragiis post Commem. SS. Apostolorum Petri et Pauli.

Ad Laud. Ant. Igne me, Dómine, examinásti, et non est invénta in me iníquitas: propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea.

℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Ad Vesp. Ant. Liberásti me, Dómine, a rugléntibus præparátis ad escam, et a pressúra flammæ quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuátus.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. Oratio.

Majestatem tuam, Dómine, súpplices exorámus: ut sicut nos júgiter béati Januárii mártyris tui atque Pontíficis commemoratióne lætíficas, ita semper supplicatióne defféndas.

PRO COMMEMORAT. FERIARUM.

PER ANNUM.

In Laudibus Feria ii.

Ant. Benedíctus Dóminus Deus Israel.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Feria iii.

Ant. Eréxit nobis Dóminus cornu salútis in domo David pueri sui.

℣. et ℟. Ut supra, et sic in seq. Feria iv.

Ant. De manu ómnium qui odérunt nos, líbera nos, Dómine.

Feria v.

Ant. In sanctitáte serviámus Dómino, et liberábit nos ab inimícis nostris. Feria vi.

Ant. Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos óriens ex alto. Sabbato.

Ant. Illumináre, Dómine, his qui in ténebris sedent, et dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

AD VESPERAS.

℣. Vespertína orátio ascéndat ad te, Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.

ABSOLUTIONES ET BENEDICTIONES

DICENDÆ ANTE LECTIONES IN OFFICIO NOVEM ET TRIUM LECTIONUM.

In primo Noct. et pro ii. et v. Feria. Absolutio.

EXAUDI Domine Jesu Christe preces servorum tuorum, et miserere nobis: qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Benedictiones.

1. Benedictione perpetua benedicat nos Pater æternus. ℟. Amen.
2. Unigenitus Dei Filius nos benedicere et adjuvare dignetur.
3. Spiritus sancti gratia illuminet sensus et corda nostra.

In ii. Nocturno, et pro iii. et. vi. Feria. Absolutio.

IPSIUS pietas et misericordia nos adjuvet, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Benedictiones.

4. Deus Pater omnipotens sit nobis propitius et clemens. ℟. Amen.
5. Christus perpetuæ det nobis gaudia vitæ.
6. Ignem sui amoris accendat Deus in cordibus nostris.

In iii. Noct. et pro Feria iv. et Sabbato. Absolutio.

A vinculis peccatorum nostrorum absolvat nos omnipotens et misericors Dominus. ℟. Amen.

Benedictiones.

7. Evangelica lectio sit nobis salus et protectio. ℟. Amen.
8. Divinum auxilium maneat semper nobiscum.
9. Ad societatem civium supernorum perducat nos Rex Angelorum.

Si Officium fit de Sancto novem Lect., octava Benedictio erit: Cuius Festum colimus, ipse, (vel ipsa) intercedat pro nobis ad Dóminum.

Quando sunt plures dicitur, Quorum, (vel quarum) Festum colimus, ipsi, (vel ipsæ) intercedant pro nobis ad Dominum.

Si Officium fit de sancta Maria octava Benedictio erit.

Cuius Festum colimus, ipsa Virgo virginum intercedat pro nobis ad Dominum.

Si in ultima Lectione legendum sit aliud Evangelium cum Homilia, nona Benedi-

ctio erit:

Per evangelica dicta deleantur nostra delicta.

In Officio iii. Lect. dicuntur Absolutiones et Benedictiones prædictæ, ordine superius in Rubricis generalibus, et in prima Dominica de Adventu descripto; et in eo, quando non legitur Homilia cum Evangelio, et Benedictiones sumendæ sunt ex iii. Noct. i. Benedicto erit:

1. **Ille nos benedicat, qui sine fine vivit et regnat.**
2. **Divinum auxilium.**
3. **Ad societatem.**

In Officio trium Lectionum, quando legitur Homil. cum Evangelio, prima Benedictio erit:

1. **Evangelica lectio.**
2. **Divinum auxilium.**
3. **Ad societatem.**

Si Officium fit de Sancto **trium Lectionum, prima** Benedictio erit:

1. **Ille nos benedicat, qui sine fine vivit et regnat.**
2. **Cujus,** vel **Quorum.**
3. **Ad societátem.**

In Officio de sancta Maria in Sabbato, Absolutio, et Benedictiones quæ ibidem ponuntur.

PSALTERIUM

DISPOSITUM

PER HEBDOMADAM

CUM ORDINARIO OFFICII DE TEMPORE.

PARS AUTUMNALIS.

DOMINICA AD MATUTINUM.

Ante Matutinum, et omnes Horas, præterquam ad Completorium, dicitur secreto:

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificétur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat volúntas tua, sicut in cœlo, et in terra. Panem nostrum quotidiánum da nobis hódie: et dimítte nobis débita nostra, sicut et nos dimíttimus debitóribus nostris: et ne nos indúcas in tentatiónem: sed líbera nos a malo, Amen.

Ave María grátia plena: Dóminus tecum: benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui Jesus. Sancta María, Mater Dei, ora pro nobis peccatóribus nunc, et in hora mortis nostræ, Amen.

In principio Matutini, et Primæ, ac in fine Completorii, dicitur etiam Symbolum Apostolorum.

Credo in Deum Patrem omnipoténtem, Creatórem cœli et terræ. Et in Jesum Christum, Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum: qui concéptus est de Spíritu sancto, natus ex María vírgine, passus sub Póntio Piláto, crucifíxus, mórtuus, et sepúltus: descéndit ad ínferos: tértia die resurréxit a mórtuis: ascéndit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis: inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam ætérnam, Amen.

Deinde clara voce dicitur ℣.

Dómine lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sǽcula sæculórum, Amen. Allelúja.

Sic dicitur Allelúja ad omnes Horas per Annum.

Invitatorium sequens dicitur ab Octava Pentecostes usque ad Adventum.

Invitatorium. Adorémus Dóminum, * Qui fecit nos.

Repetitur Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Psalmus 94.

VENITE, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et Rex magnus super omnes deos: quóniam non repéllet Dóminus plebem suam, quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit. Qui fecit nos.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus: veníte adorémus, et procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster: nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndum diem tentatiónis in desérto: ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt, et vidérunt ópera mea. Qui fecit nos.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, et dixi, Semper hi errant corde: ipsi vero non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum, Amen. Qui fecit nos. Adorémus Dóminum, qui fecit nos.

Sequens Hymnus dicitur ab Octava Pentecostes usque ad Dominicam proximiorem Kal. Octobris. Hymnus.

NOCTE surgéntes, vigilémus omnes,
Semper in psalmis meditémur, atque
Voce concórdi Dómino canámus
Dúlciter hymnos.

Ut pio Regi páriter canéntes
Cum suis Sanctis mereámur aulam
Ingredi cœli, simul et perénnem
Dúcere vitam.

Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem
Glória mundum, Amen.

Sequens Hymnus dicitur a Dominica proximiori Kalen-

dis Octobris usque ad Adventum. Hymnus.

PRIMO die, quo Trínitas
Beáta mundum cóndidit,
Vel quo resúrgens Cónditor
Nos morte victa líberat.
Pulsis procul torpóribus
Surgámus omnes ócyus:
Et nocte quærámus Deum,
Prophéta sicut præcipit:
Nostras preces ut áudiat,
Suámque dextram pórrigat,
Et expiátos sórdibus
Reddat polórum sédibus;
Ut quique sacratíssimo
Hujus diéi témpore,
Horis quiétis psállimus,
Donis beátis múneret.
Jam nunc patérna cláritas,
Te postulámus áffatim,
Absint faces libídinis,
Et omnis actus nóxius.
Ne fœda sit, vel lúbrica,
Compágo nostri córporis,
Ob cujus ignes ígnibus
Avérnus urat ácrius.
Mundi Redémptor, quæsumus,
Tu probra nostra díluas:
Nobísque largus cómmoda
Vitæ perénnis cónferas.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Per Annum, Ant. Servíte Dómino.

Asteriscus * notat pausam cantus in choro. Psalmus 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:
Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.
Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:
Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.
Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.
Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.
Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto.
Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sæcula sæculórum. Amen.

Hic Versus Glória Patri semper dicitur in fine omnium Psalmor. nisi aliter notetur. Psalmus 2.

QUARE fremuérunt gentes: * et pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum: * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.
Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis, irridé-

bit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua: * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Psalmus 3.

DOMINE quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Psalmus 6.

DOMINE, ne in furóre tuo árguas me: * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei, Dómine, quóniam infírmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu Dómine úsquequo?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me omnes qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam, * Dóminus orationem meam suscépit.

Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimíci mei: * convertántur et erubéscant valde velóciter.

Per annum, Ant. Servíte Dómine in timóre, et exultáte ei cum tremóre.

Ant. Deus judex justus.

Psalmus 7.

Dómine Deus meus in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me.

Nequándo rápiat ut leo ànimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis:

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam mérito ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehéndat, et concúlcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exúrge Dómine in ira tua: * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exúrge Dómine Deus meus in præcépto quod mandásti: * et synagóga populórum circúmdabit te.

Et propter hanc in altum regrédere: * Dóminus júdicat pópulos.

Júdica me Dómine secúndum justítiam meam, * et secúndum innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum, et díriges justum, * scrutans corda et renes Deus.

Justum adjutórium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Deus judex justus, fortis, et pátiens: * numquid irásċitur per síngulos dies?

Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum teténdit, et parávit illum.

Et in eo parávit vasa mortis, * sagíttas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam: * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum: * et íncidit in fóveam, quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus: * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descéndet.

Confitébor Dómino secúndum justítiam ejus, * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium, et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas quæ tu fun-

dásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Psalmus 9.

CONFITEBOR tibi Dómine in toto corde meo: * narrábo ómnia mirabília tua.
Lætábor et exultábo in te: * psallam nómini tuo Altíssime.
In converténdo inimícum meum retrórsum: * infirmabúntur, et períbunt a fácie tua.
Quóniam fecísti judícium meum et causam meam: * sedísti super thronum qui júdicas justítiam.
Increpásti Gentes, et périit ímpius: * nomen eórum delésti in ætérnum, et in sæculum sæculi.
Inimíci defecérunt frámeæ in finem, * et civitátes eórum destruxísti.
Périit memória eórum cum sónitu: * et Dóminus in ætérnum pérmanet.
Parávit in judício thronum suum: * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in justítia.
Et factus est Dóminus refúgium páuperi: * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.
Et sperent in te qui novérunt nomen tuum: * quóniam non dereliquísti quæréntes te, Dómine.
Psállite Dómino, qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter Gentes stúdia ejus:
Quóniam requírens sánguinem eórum recordátus est: * non est oblítus clamórem páuperum.
Miserére mei Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis.
Qui exáltas me de portis mortis, * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.
Exultábo in salutári tuo, * infixæ sunt Gentes in intéritu, quem fecérunt.
In láqueo isto, quem abscondérunt, * comprehénsus est pes eórum.
Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum suárum comprehénsus est peccátor.
Convertántur peccatóres in inférnum: * omnes gentes quæ obliviscúntur Deum.
Quóniam non in finem oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exúrge Dómine, non confortétur homo: * judicéntur Gentes in conspéctu tuo.
Constítue Dómine legislatórem super eos: * ut sciant Gentes quóniam hómines sunt.
Ut quid Dómine recessísti longe, * déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne?
Dum supérbit ímpius, incénditur pauper: * comprehendúntur in consíliis quibus cógitant.
Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ: * et iníquus benedícitur.
Exacerbávit Dóminum peccátor: * secúndum multitúdinem iræ suæ non quæret.
Non est Deus in conspéctu ejus: * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.
Auferúntur judícia tua a fácie ejus: * ómnium inimicórum suórum dominábitur.
Dixit enim in corde suo: * non movébor a generatióne in generatiónem sine malo.
Cujus maledictióne os plenum est, et amaritúdine, et dolo: * sub lingua ejus labor et dolor.
Sedet in insídiis cum divítibus in occúltis, * ut interfíciat innocéntem.
Oculi ejus in páuperem respíciunt: * insidiátur in abscóndito, quasi leo in spelúnca sua.
Insidiátur ut rápiat páuperem: * rápere páuperem, dum áttrahit eum.
In láqueo suo humiliábit eum, * inclinábit se, et cadet cum dominátus fúerit páuperum.
Dixit enim in corde suo: Oblítus est Deus: * avértit fáciem suam, ne vídeat in finem.
Exúrge Dómine Deus, exaltétur manus tua: * ne oblivíscáris páuperum.
Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.
Vides quóniam tu labórem et dolórem consíderas: * ut tradas eos in manus tuas.
Tibi derelíctus est pauper: * órphano tu eris adjútor.
Cóntere bráchium peccatóris et malígni: * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.
Dóminus regnábit in ætérnum, et in sæculum sæculi: * peribítis Gentes de terra illíus.
Desidérium páuperum exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua.
Judicáre pupíllo et húmili, * ut non appónat ultra magnificáre se homo super terram.

Psalmus 10.

In Dómino confído; quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?
Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo: * Dóminus in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Per Annum, Ant. Deus judex justus, fortis et longánimis, numquid irascétur per síngulos dies?

Ant. Tu Dómine.

Psalmus 11.

SALVUM me fac Dómine, quóniam defécit sanctus: * quóniam diminútæ sunt veritátes a fíliis hóminum.

Vana loquúti sunt unusquísque ad próximum suum: * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.

Dispérdat Dóminus univérsa lábia dolósa, * et linguam magníloquam.

Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra a nobis sunt, * quis noster Dóminus est?

Propter misériam inopum et gémitum páuperum * nunc exúrgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári: * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta: * argéntum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.

Tu Dómine servábis nos: et custódies nos * a generatióne hac in ætérnum.

In circúitu ímpii ámbulant: * secúndum altitúdinem tuam multiplicásti fílios hóminum.

Psalmus 12.

USQUEQUO Dómine obliviscéris me in finem? * Usquequo avértis fáciem tuam a me?

Quámdiu ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequo exaltábitur inimícus meus super me? * réspice, et exáudi me Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne umquam obdórmiam in morte: * nequándo dicat inimícus meus: Præválui advérsus eum.

Qui tribulant me, exultábunt si motus fúero: * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo: * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi: * et psallam nómini Dómini altíssimi.

Psalmus 13.

DIXIT insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Dóminus de cœlo prospéxit super filios hóminum,* ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.
Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.
Sepúlchrum patens est guttur eórum: linguis suis dolóse agébant, * venénum áspidum sub lábiis eórum.
Quorum os maledictióne et amaritúdine plenum est: * velóces pedes eórum ad effundéndum sánguinem.
Contrítio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt: * non est timor Dei ante óculos eórum.
Nonne cognóscent omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis?
Dóminum non invocavérunt, * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.
Quóniam Dóminus in generatióne justa est, consílium ínopis confudístis: * quóniam Dóminus spes ejus est.
Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cum avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

Psalmus 14.

DOMINE quis habitábit in tabernáculo tuo: * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?
Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justítiam:
Qui lóquitur veritátem in corde suo,* qui non egit dolum in lingua sua:
Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.
Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:
Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.
Qui facit hæc,* non movébitur in ætérnum.

Per Annum, Ant. Tu Dómine servábis nos, et custódies nos. ℣. Memor fui nocte nóminis tui Dómine. ℟. Et custodívi legem tuam.

Post Versiculum cujuslibet Nocturni dicitur Pater noster, secreto ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

EXAUDI, Dómine Jesu Christe, preces servórum tuórum, et miserére nobis, qui cum Patre et Spíritu sancto vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Benedict. Benedictióne perpétua benedícat nos Pater ætérnus. ℟. Amen.

Deinde leguntur Lectiones cum Responsoriis, ut in Proprio de Tempore assignantur.

Pro secunda Lectione, Benedictio. Unigénitus Dei Fi-

lius nos benedícere et adjuváre dignétur. ℟. Amen.

Pro tertia Lectione, Benedictio. Spíritus sancti grátia illúminet sensus et corda nostra.

℟. Amen.

IN II. NOCTURNO.

Per Annum, Ant. Bonórum meórum.

Psalmus 15.

Consérva me, Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei: * tu es qui restítues hereditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim heréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Per annum, Ant. Bonórum meórum non índiges, in te sperávi, consérva me Dómine.

Ant. Propter verba.

Psalmus 16.

Exáudi Dómine justítiam meam: * inténde deprecatiónem meam.

Áuribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probásti cor meum, et visitásti nocte: * igne me examinásti, et non est invénta in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum: * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis: * ut non moveántur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudísti me Deus: * inclína aurem tuam mihi, et exáudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperántes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ custódi me, * ut pupíllam

óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me: * a fácie impiórum qui me afflixérunt.

Inimíci mei ánimam meam circumdedérunt, ádipem suum conclusérunt:* os eórum locútum est supérbiam.

Projiciéntes me nunc circumdedérunt me: * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam: * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exúrge Dómine, præveni eum, et supplánta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manus tuæ.

Dómine a páucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abscónditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis, * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo: * satiábor cum apparúerit glória tua.

Per Annum, Ant. Propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Ant. Díligam te.

Et non repetitur in Psalmo: quod semper fit, quando Ant. incipit a primo Versu Psalmi, et Psalmus tunc incipitur ab eo verbo, in quo desinit Ant., sive integra dicatur, sive tantum inchoata; si tamen eadem sint verba, et continuetur Ant. cum Psalmo.

Psalmus 17.

Díligam te Dómine fortitúdo mea:* Dóminus firmaméntum meum, et refúgium meum, et liberátor meus.

Deus meus adjútor meus: * et sperábo in eum.

Protéctor meus, et cornu salútis meæ, * et suscéptor meus.

Laudans invocábo Dóminum: * et ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis: * et torréntes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inférni circumdedérunt me:* præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum,* et ad Deum meum clamávi:

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam:*et clamor meus in conspéctu ejus introívit in aures ejus.

Commóta est, et contrémuit terra:*fundaménta móntium conturbáta sunt, et commóta sunt, quóniam irátus est eis.

Ascéndit fumus in ira ejus, et ignis a fácie ejus exársit:* carbónes succénsi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, et descéndit: * et calígo sub pédibus ejus.

Et ascéndit super Chérubim, et volávit: * volávit super pennas ventórum.

Et pósuit ténebras latíbulum

suum, in circúitu ejus tabernáculum ejus: * tenebrósa aqua in núbibus áeris.

ræ fulgóre in conspéctu ejus nubes transiérunt,* grando et carbónes ignis.

t intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam: * grando et carbónes ignis.

t misit sagíttas suas, et dissipávit eos: * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.

t apparuérunt fontes aquárum: * et reveláta sunt fundaménta orbis terrárum.

b increpatióne tua Dómine, * ab inspiratióne spíritus iræ tuæ.

isit de summo et accépit me: * et assúmpsit me de aquis multis.

rípuit me de inimícis meis fortíssimis, et ab iis qui odérunt me: * quóniam confortáti sunt super me.

rævenérunt me in die afflictiónis meæ: * et factus est Dóminus protéctor meus.

t edúxit me in latitúdinem:* salvum me fecit, quóniam vóluit me.

t retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam: * et secúndum puritátem mánuum meárum retríbuet mihi:

uia custodívi vias Dómini,* nec ímpie gessi a Deo meo.

uóniam ómnia judícia ejus in conspéctu meo: * et justítias ejus non répuli a me.

t ero immaculátus cum eo:* et observábo me ab iniquitáte mea.

t retríbuet mihi Dóminus secúndum justítiam meam: * et secúndum puritátem mánuum meárum in conspéctu oculórum ejus.

um sancto sanctus eris:* et cum viro innocénte innocens eris.

t cum elécto eléctus eris:* et cum pervérso pervertéris.

uóniam tu pópulum húmilem salvum fácies: * et óculos superbórum humiliábis.

uóniam tu illúminas lucérnam meam Dómine: * Deus meus illúmina ténebras meas.

uóniam in te erípiar a tentatióne,* et in Deo meo transgrédiar murum.

eus meus impollúta via ejus: elóquia Dómini igne examináta: * protéctor est ómnium sperántium in se.

uóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?

eus qui præcínxit me virtúte: * et pósuit immaculátam viam meam.

ui perfécit pedes meos tamquam cervórum, * et super excélsa státuens me.

ui docet manus meas ad prælium: * et posuísti, ut arcum æreum, bráchia mea.

t dedísti mihi protectiónem salútis tuæ: * et déxtera tua suscépit me:

t disciplína tua corréxit me in finem: * et disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatásti gressus meos subtus me: * et non sunt infirmáta vestígia mea.
Pérsequar inimícos meos, et comprehéndam illos:* et non convértar donec deficiant.
Confríngam illos, nec póterunt stare; * cadent subtus pedes meos.
Et præcinxísti me virtúte ad bellum: * et supplantásti insurgéntes in me subtus me.
Et inimícos meos dedísti mihi dorsum, * et odiéntes me disperdidísti.
Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret,ad Dóminum:* nec exaudívit eos.
Et commínuam eos ut púlverem ante fáciem venti:* ut lutum platéarum delébo eos.
Erípies me de contradictiónibus pópuli:* constítues me in caput géntium.
Pópulus, quem non cognóvi, servívit mihi: * in audítu auris obedívit mihi.
Fílii aliéni mentíti sunt mihi,*fílii aliéni inveteráti sunt, et claudicavérunt a sémitis suis.
Vivit Dóminus, et benedíctus Deus meus,* et exaltétur Deus salútis meæ.
Deus, qui das vindíctas mihi, et subdis pópulos sub me, * liberátor meus de inimícis meis iracúndis.
Et ab insurgéntibus in me exaltábis me: * a viro iníquo erípies me.
Proptérea confitébor tibi in natiónibus Dómine;* et nómini tuo psalmum dicam.
Magníficans salútes Regis ejus, et fáciens misericórdiam christo suo David,* et sémini ejus usque in sæculum.

Per Annum, Ant. Díligam te, Dómine, virtus mea.

℣. Quóniam tu illúminas lucérnam meam Dómine.
℟. Deus meus illúmina ténebras meas. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. Absolutio.

Ipsius píetas et misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.
Benedictio. Deus Pater omnípotens sit nobis propítius et clemens. ℟. Amen.

Pro v. Lectione, Benedict. Christus perpétuæ det nobis gáudia vitæ. ℟. Amen.

Pro vi. Lectione, Benedict. Ignem sui amóris accéndat Deus in córdibus nostris. ℟. Amen.

IN III. NOCTURNO.

Per Annum, Ant. Non sunt loquélæ. Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.
Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.
Non sunt loquélæ neque sermónes,*quorum non audiántur voces eórum.
In omnem terram exívit sonus eórum; * et in fines or-

bis terræ verba eórum.
In sole pósuit tabernáculum suum:* et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.
Exultávit ut gigas ad curréndam viam:* a summo cœlo egréssio ejus:
Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.
Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle sapiéntiam præstans párvulis.
Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.
Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi:* judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.
Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.
Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Per Annum, Ant. Non sunt loquélæ, neque sermónes, quorum non audiántur voces eórum.

Ant. Exáudiat. Psalmus 19.

Exaudiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.
Mittat tibi auxílium de sancto: * et de Sion tueátur te.
Memor sit omnis sacrifícii tui: * et holocáustum tuum pingue fiat.
Tribuat tibi secúndum cor tuum: * et omne consílium tuum confírmet.
Lætábimur in salutári tuo:* et in nómine Dei nostri magnificábimur.
Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.
Exáudiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.
Hi in cúrribus, et hi in equis: * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.
Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt:* nos autem surréximus et erécti sumus.
Dómine salvum fac regem,* et exáudi nos in die, qua invocavérimus te.

Per Annum, Ant. Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis.

Ant. Dómine. Psalmus 20.

Domine in virtúte tua lætábitur rex:* et super salutáre tuum exultábit vehe-

ménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei:*et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te:*et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum,

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino:*et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum:* in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Per Annum, Ant. Dómine in virtúte tua lætábitur rex. ℣. Exaltáre Dómine in virtúte tua. ℟. Cantábimus et psallémus virtútes tuas. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.

Absolutio.

A VINCULIS peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Benedictio. Evangélica léctio sit nobis salus et protéctio. ℟. Amen.

Pro octava Lectione, Benedictio. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Pro nona Lectione, Benedictio. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen.

Sequens Hymnus semper dicitur post ultimam Lectionem in Dominicis et Festis tantum: in feriali officio non dicitur, sed ejus loco ponitur nonum aut tertium Responsorium.

Hymnus SS. Ambrosii et Augustini.

TE Deum laudámus: te Dóminum confitémur.

Te ætérnum Patrem: omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli: tibi cœli, et univérsæ potestátes,

Tibi Chérubim et Séraphim, incessábili voce proclámant:

Sanctus, Sanctus, Sanctus

Dóminus Deus Sábaoth.
Pleni sunt cœli et terra: majestátis glóriæ tuæ.
Te gloriósus Apostolórum chorus,
Te Prophetárum laudábilis númerus,
Te Mártyrum candidátus laudat exércitus.
Te per orbem terrárum, sancta confitétur Ecclésia,
Patrem imménsæ majestátis.
Venerándum tuum verum et únicum Fílium.
Sanctum quoque Paráclitum Spíritum.
Tu Rex glóriæ Christe.
Tu Patris sempitérnus es Fílius.
Tu ad liberándum susceptúrus hóminem: non horruísti Vírginis úterum.
Tu devícto mortis acúleo: aperuísti credéntibus regna cœlórum.
Tu ad déxteram Dei sedes: in glória Patris.
Judex créderis esse ventúrus.
Te ergo quæsumus, tuis fámulis súbveni: quos pretióso sánguine redemísti.
Ætérna fac cum Sanctis tuis in glória numerári.
Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hereditáti tuæ.
Et rege eos: et extólle illos usque in ætérnum.
Per síngulos dies benedícimus te.
Et laudámus nomen tuum in sæculum: et in sæculum sæculi.
Dignáre Dómine die isto: sine peccáto nos custodíre.
Miserére nostri Dómine: miserére nostri.
Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos: quemádmodum sperávimus in te.
In te, Dómine, sperávi: non confúndar in ætérnum.

AD LAUDES, ℣.

Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum, ℟. Amen. Allelúja.

Ab Octava Pentecostes usque ad Adventum.

Ant. Allelúja.

Psalmus 92.

Dominus regnávit, decórem indútus est: * indútus est Dóminus fortitúdinem et præcinxit se.
Etenim firmávit orbem terræ, *qui non commovébitur.
Paráta sedes tua ex tunc.*, a sæculo tu es.
Elevavérunt flúmina Dómine: * elevavérunt flúmina vocem suam.
Elevavérunt flúmina fluctus suos: * a vócibus aquárum multárum.
Mirábiles elatiónes maris, * mirábilis in altis Dóminus.
Testimónia tua credibília facta sunt nimis: * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Psalmus 99.

JUBILATE Deo omnis terra: *servíte Dómino in lætítia.
Introíte in conspéctu ejus, * in exultatióne.
Scitóte, quóniam Dóminus ipse est Deus:* ipse fecit nos, et non ipsi nos.
Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus: * introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: confitémini illi.
Laudáte nomen ejus: quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus:* et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Psalmus 62.

DEUS Deus meus,* ad te de luce vígilo.
Sitívit in te ánima mea,*quam multiplíciter tibi caro mea.
In terra desérta, et ínvia, et inaquósa: * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.
Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.
Sic benedícam te in vita mea:* et in nómine tuo levábo manus meas.
Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea: * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.
Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te:* quia fuísti adjútor meus.
Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te: * me suscépit déxtera tua.
Ipsi vero in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ:*tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.
Rex vero lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo:* quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Hic non dicitur Glória Patri.

Psalmus 66.

DEUS misereátur nostri, et benedícat nobis:* illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.
Ut cognoscámus in terra viam tuam: * in ómnibus géntibus salutáre tuum.
Confiteántur tibi pópuli Deus:* confiteántur tibi pópuli omnes.
Læténtur et exúltent gentes:* quóniam júdicas pópulos in æquitáte, et gentes in terra dírigis.
Confiteántur tibi pópuli Deus: confiteántur tibi pópuli omnes:* terra dedit fructum suum.
Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus:* et métuant eum omnes fines terræ.
Glória Patri, et Fílio.

Per Annum, Ant. Allelúja, allelúja.
Ant. Tres púeri.

Canticum trium Puerorum. *Danielis* 3. *e*

BENEDICITE ómnia ópera Dómini Dómino, * laudáte et superexaltáte eum in

sæcula.

Benedícite Angeli Dómini Dómino:*benedícite cœli Dómino.

Benedícite aquæ omnes, quæ super cœlos sunt Dómino: * benedícite omnes virtútes Dómini Dómino.

Benedícite sol et luna Dómino: * benedícite stellæ cœli Dómino.

Benedícite omnis imber et ros Dómino:* benedícite omnes spíritus Dei Dómino.

Benedícite ignis et æstus Dómino:*benedícite frigus et æstus Dómino.

Benedícite rores et pruína Dómino:* benedícite gelu et frigus Dómino.

Benedícite glácies et nives Dómino: * benedícite noctes et dies Dómino.

Benedícite lux et ténebræ Dómino: * benedícite fúlgura et nubes Dómino.

Benedícat terra Dóminum:* laudet et superexáltet eum in sæcula.

Benedícite montes et colles Dómino:* benedícite univérsa germinántia in terra Dómino.

Benedícite fontes Dómino: * benedícite mária et flúmina Dómino.

Benedícite cete,et ómnia quæ movéntur in aquis Dómino:* benedícite omnes vólucres cœli Dómino.

Benedícite omnes béstiæ et pécora Dómino: * benedícite fílii hóminum Dómino.

Benedícat Israel Dóminum:* laudet et superexáltet eum in sæcula.

Benedícite sacerdótes Dómini Dómino: * benedícite servi Dómini Dómino.

Benedícite spíritus et ánimæ justórum Dómino: * benedícite sancti et húmiles corde Dómino.

Benedícite Ananía, Azaría, Mísael Dómino: * laudáte et superexaltáte eum in sæcula.

Benedicámus Patrem et Fílium cum sancto Spíritu : * laudémus et superexaltémus eum in sæcula.

Benedíctus es Dómine in firmaménto cœli: * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sæcula.

Hic non dicitur Glória Patri, neque Amen. In aliis Cánticis dicuntur.

Per Annum. Ant. Tres púeri jussu regis in fornácem missi sunt,non timéntes flammam ignis, dicéntes: Benedíctus Deus.

Ant. Allelúja. Psalmus 148.

LAUDATE Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus: * laudáte eum omnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol et luna: * laudáte eum omnes stellæ,et lumen.

Laudáte eum cœli cœlórum: * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, et in sæculum sæculi:* præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes, et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum: * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes, et omnes colles:* ligna fructífera, et omnes cedri.

Béstiæ, et univérsa pécora:* serpéntes, et vólucres pennátæ:

Reges terræ, et omnes pópuli: * príncipes et omnes júdices terræ.

Júvenes, et vírgines: senes cum junióribus laudent nomen Dómini: * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum et terram: * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus: * fíliis Israel, pópulo appropinquánti sibi.

Hic non dicitur Glória Patri. Psalmus 149.

Cantate Dómino cánticum novum: * laus ejus in ecclésia Sanctórum.

Lætétur Israel in eo, qui fecit eum: * et fílii Sion exúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano et psaltério psallant ei:

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo: * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória, * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum: * et gládii ancípites in mánibus eórum:

Ad faciéndam vindíctam in natiónibus:* increpatiónes in pópulis.

Ad alligándos reges eórum in compédibus: * et nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscríptum:* glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Hic non dicitur Glória Patri. Psalmus 150.

Laudate Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus:* laudáte cum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ:* laudáte eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in tympano et choro: * laudáte eum in chordis, et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus: laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto.

Per Annum. Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Sequens Capítulum dicitur in Domínicis, a Domínica iij. post Pentecostem usque ad Adventum.

Capitulum. *Apoc.* 7. c

BENEDICTIO, et cláritas, et sapiéntia, et gratiárum áctio, honor, virtus et fortitúdo Deo nostro in sæcula sæculórum, Amen.

℟. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

Ab Octava Pentec. usque ad Domin. proximiorem Kalendis Octobris. Hymnus.

ECCE iam noctis tenuátur umbra
Lux et auróræ rútilans coríscat
Súpplices rerum Dóminum canóra
Voce precémur:
Ut reos culpæ miserátus, omnem
Pellat angórem, tríbuat salútem,
Donet et nobis bona sempitérnæ
Múnera pacis.
Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem
Glória mundum, Amen.

A Dominica proximiori Kalendis Octobris usque ad Adventum. Hymnus.

ÆTERNE rerum Cónditor,
Noctem diémque qui regis,
Et témporum das témpora,
Ut álleves fastídium.
Noctúrna lux viántibus
A nocte noctem ségregans,
Præco diéi jam sonat,
Jubárque solis évocat.
Hoc excitátus lúcifer
Solvit polum calígine,
Hoc omnis errónum cohors
Viam nocéndi déserit.
Hoc nauta vires cólligit,
Pontíque mitéscunt freta:
Hoc, ipsa petra Ecclésiæ
Canénte, culpam díluit.
Surgámus ergo strénue,
Gallus jacéntes éxcitat,
Et somnoléntos íncrepat,
Gallus negántes árguit.
Gallo canénte spes redit,
Ægris salus refúnditur,
Mucro latrónis cónditur,
Lapsis fides revértitur.
Jesu, labántes réspice,
Et nos vidéndo córrige:
Si réspicis, labes cadunt,
Fletúque culpa sólvitur.
Tu lux refúlge sénsibus,
Mentísque somnum díscute:
Te nostra vox primum sonet,
Et vota solvámus tibi.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

Per Annum, ℣. Dóminus regnávit, decórem índuit.
℟. Induit Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se virtúte.

Cantic. Zachariæ *Lucæ* 1. g

BENEDICTUS Dóminus Deus Israel *quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ:
Et eréxit cornu salútis nobis: * in domo David púeri sui:
Sicut locútus est per os sanctórum, * qui a sæculo sunt,

prophetárum ejus:
Salútem ex inimícis nostris,* et de manu ómnium, qui odérunt nos:
Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris:* et memorári testaménti sui sancti.
Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis:
Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi.
In sanctitáte et justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.
Et tu puer, Prophéta Altíssimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus:
Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus: * in remissiónem peccatórum eórum:
Per víscera misericórdiæ Dei nostri: * in quibus visitávit nos, óriens ex alto:
Illumináre his, qui in ténebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.
Glória Patri. Sicut erat.

Deinde dicitur Ant. et Oratio propria: et post eam, si occurrat eo die aliquod Festum Simplex, fit de eo Commemoratio. Postremo (si id tempus requirit) fiunt Commem. de S. Maria, de Apostolis, et de Patrono Ecclesiæ in ordine aliarum Commemorationum secundum illius dignitatem, et ultimo loco de Pace, ut infra in Vesperis Sabbati.

In fine, si discedendum sit a Choro, dicitur Ant. Salve Regina ut habetur infra post Completorium.

DOMINICA

AD PRIMAM

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Deus in adjutórium, ut supra. 16.

Hymnus.

Jam lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.
Linguam refrénans témperet,
Ne litis horror ínsonet:
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.
Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.
Ut cum dies abscésserit,
Noctémque sors reduxérit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

In Domínicis per Annum, Ant. Allelúja. Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac:* et in virtúte tua júdica me.
Deus exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei.
Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me: et fortes

quæsiérunt ánimam meam:* et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.
Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis:* et in veritáte tua dispérde illos.
Voluntárie sacrificábo tibi:* et confitébor nómini tuo Dómine: quóniam bonum est:
Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super inimícos meos despéxit óculus meus.

Sequens Psalmus Confitémini Dómino, dicitur tantum in Dominicis, quando fit Officium de Dominica, ut in Psalterio. Psalmus 117.

Confitemini Dómino quóniam bonus:* quóniam in sæculum misericórdia ejus.
Dicat nunc Israel, quóniam bonus:* quóniam in sæculum misericórdia ejus.
Dicat nunc domus Aaron: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.
Dicant nunc qui timent Dóminum: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.
De tribulatióne invocávi Dóminum: * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.
Dóminus mihi adjútor:* non timébo quid fáciat mihi homo.
Dóminus mihi adjútor: * et ego despíciam inimícos meos.
Bonum est confídere in Dómino,*quam confídere in hómine.
Bonum est speráre in Dómino, * quam speráre in princípibus.
Omnes gentes circuiérunt me: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.
Circumdántes circumdedérunt me: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.
Circumdedérunt me sicut apes, et exarsérunt sicut ignis in spinis: * et in nómine Dómini quia ultus sum in eos.
Impúlsus evérsus sum ut cáderem: * et Dóminus suscépit me.
Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus: * et factus est mihi in salútem.
Vox exultatiónis, et salútis:* in tabernáculis justórum.
Déxtera Dómini fecit virtútem: déxtera Dómini exaltávit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.
Non móriar, sed vivam: * et narrábo ópera Dómini.
Castígans castigávit me Dóminus: * et morti non trádidit me.
Aperíte mihi portas justítiæ, ingréssus in eas confitébor Dómino: * hæc porta Dómini, justi intrábunt in eam.
Confitébor tibi quóniam exaudísti me: * et factus es mihi in salútem.
Lápidem, quem reprobavérunt ædificántes: * hic factus est in caput ánguli.
A Dómino factum est istud:* et est mirábile in óculis no-

stris.
Hæc est dies, quam fecit Dóminus: * exultémus, et lætémur in ea.
O Dómine salvum me fac, o Dómine bene prosperáre: * benedíctus qui venit in nómine Dómini.
Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, et illúxit nobis.
Constitúite diem solémnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.
Deus meus es tu, et confitébor tibi: * Deus meus es tu, et exaltábo te.
Confitébor tibi quóniam exaudísti me: * et factus es mihi in salútem.
Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Psalmus 118.

Beati immaculáti in via: * qui ámbulant in lege Dómini.
Beáti, qui scrutántur testimónia ejus: * in toto corde exquírunt eum.
Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.
Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.
Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas!
Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.
Confitébor tibi in directióne cordis: * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.
Justificatiónes tuas custódiam: * non me derelínquas usquequáque.
In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.
In toto corde meo exquisívi te: * ne repéllas me a mandátis tuis.
In corde meo abscóndi elóquia tua: * ut non peccem tibi.
Benedíctus es Dómine: * doce me justificatiónes tuas.
In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.
In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.
In mandátis tuis exercébor: * et considerábo vias tuas.
In justificatiónibus tuis meditábor: * non oblivíscar sermónes tuos.
Retribue servo tuo, vivífica, me: * et custódiam sermónes tuos.
Revéla óculos meos: * et considerábo mirabília de lege tua.
Incola ego sum in terra: * non abscóndas a me mandáta tua.
Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas, * in omni témpore.
Increpásti supérbos, * maledícti qui declínant a mandátis tuis.
Aufer a me oppróbrium, et contémptum: * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur: * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.
Nam et testimónia tua meditátio mea est: * et consílium meum justificatiónes tuæ.
Adhæsit paviménto ánima mea: * vivífica me secúndum verbum tuum.
Vias meas enuntiávi, et exaudísti me: * doce me justificatiónes tuas.
Viam justificatiónum tuárum ínstrue me: * et exercébor in mirabílibus tuis.
Dormitávit ánima mea præ tædio: * confírma me in verbis tuis.
Viam iniquitátis ámove a me: * et de lege tua miserére mei.
Viam veritátis elégi: * judícia tua non sum oblítus.
Adhæsi testimóniis tuis Dómine: * noli me confúndere.
Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cum dilatásti cor meum.

Sequens Symbolum dicitur in Dominicis tantum, quando fit Officium de Dominica ut in Psalterio, et in Festo ss. Trinitatis.

Symbolum S. Athanasii.

Quicumque vult salvus esse, * ante ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem.
Quam nisi quisque íntegram, inviolatámque serváverit, * absque dúbio in ætérnum peribit.
Fides autem cathólica hæc est: * ut unum Deum in Trinitáte, et Trinitátem in unitáte venerémur.
Neque confundéntes persónas, * neque substántiam separántes.
Alia est enim persóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritus sancti.
Sed Patris, et Fílii, et Spíritus sancti una est divínitas, * æquális glória, coætérna majéstas.
Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus sanctus.
Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus sanctus.
Imménsus Pater, imménsus Fílius, * imménsus Spíritus sanctus.
Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, * ætérnus Spíritus sanctus.
Et tamen non tres ætérni; * sed unus ætérnus.
Sicut non tres increáti, nec tres imménsi, * sed unus increátus, et unus imménsus.
Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus.
Et tamen non tres omnipoténtes; * sed unus omnípotens.
Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus.
Et tamen non tres Dii: * sed unus est Deus.
Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus.
Et tamen non tres Dómini; *

sed unus est Dóminus.
Quia sicut singillàtim unamquámque persónam Deum, ac Dóminum confitéri christiána veritáte compéllimur: * ita tres Deos, aut Dóminos dícere cathólica religióne prohibémur.
Pater a nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.
Fílius a Patre solo est;* non factus, nec creátus, sed génitus.
Spíritus sanctus a Patre et Fílio;* non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.
Unus ergo Pater, non tres Patres; unus Fílius, non tres Fílii;* unus Spíritus sanctus, non tres Spíritus sancti.
Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus,* sed totæ tres persónæ coætérnæ sibi sunt, et coæquáles.
Ita ut per ómnia, sicut jam supra dictum est,* et únitas in Trinitáte, et Trínitas in unitáte veneránda sit.
Qui vult ergo salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.
Sed necessárium est ad ætérnam salútem, * ut Incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.
Est ergo fides recta, ut credámus et confiteámur,* quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.
Deus est ex substántia Patris ante sæcula génitus: * et homo est ex substántia matris in sæculo natus.
Perféctus Deus, perféctus homo, * ex ánima rationáli, et humána carne subsístens.
Æquális Patri secúndum divinitátem;* minor Patre secúndum humanitátem.
Qui licet Deus sit, et homo:* non duo tamen, sed unus est Christus.
Unus autem, non conversióne divinitátis in carnem;*sed assumptióne humanitátis in Deum.
Unus omníno, non confusióne substántiæ, * sed unitáte persónæ.
Nam sicut ánima rationális et caro unus est homo: * ita Deus et homo unus est Christus.
Qui passus est pro salúte nostra: descéndit ad ínferos: * tértia die resurréxit a mórtuis.
Ascéndit ad cœlos: sedet ad déxteram Dei Patris omnipoténtis: * inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos.
Ad cujus advéntum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis:*et redditúri sunt de factis própriis ratiónem.
Et qui bona egérunt, ibunt in vitam ætérnam:* qui vero mala, in ignem ætérnum.
Hæc est fides cathólica, * quam nisi quisque fidéliter firmitérque credíderit, salvus esse non póterit.

Glória Patri, et Filio.

Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Capitulum. 1. *Tim.* 1. *d*

Regi sæculórum immortáli et invisíbili soli Deo honor et glória in sæcula sæculórum, Amen. ℟. Deo grátias.

℟. br. Christe Fili Dei vivi,* Miserére nobis. Et repetitur Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Filio, et Spirítui sancto.

℟. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Exúrge Christe adjúva nos. ℟. Et libera nos propter nomen tuum.

Sequentes Preces non dicuntur in Duplicibus, nec infra Octavas, sed tunc dicto ℟. brevi, dicitur Dóminus vobiscum, et Oratio. Dómine Deus omnípotens, ut infra 27.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Pater noster, secreto usque ad ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed libera nos a malo. Credo in Deum, secreto usque ad ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam, Amen. ℣. Et ego ad te Dómine clamávi. ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. ℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam; tota die magnitúdinem tuam. ℣. Dómine, avérte fáciem tuam a peccátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. ℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me. ℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et spíritu principáli confírma me. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

Confíteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

Misereátur tui omnípotens Deus, et dimissis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem, et ubi dicitur vobis fratres et vos fratres, dicatur tibi pater, et te pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

Misereatur vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Indulgentiam, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur ℣. Dignáre Dómine die isto. ℟. Sine peccáto nos custodíre. ℣. Miserére nostri Dómine. ℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Dómine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti: tua nos hódie salva virtúte; ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes, et ópera. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℟. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de beata María, præponitur Lectioni Martyrologii. Postea Hebdomadarius dicit ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors Sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

Sancta María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum: ut nos mereámur ab eo adjuvári et salvári, qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Et dicitur ter: ultimo additur Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réspice in servos tuos Dómine, et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

Dirigere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre Dómine Deus rex cœli et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes, et actus nostros in lege tua et in opéribus mandató-

rum tuórum: ut hic, et in ætérnum, te auxiliánte, salvi et liberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum.
℟. Amen.
℣. Jube domne benedícere.
Benedictio. Dies et actus nostros in sua pace dispónat Dóminus omnípotens.
℟. Amen.

Ad Absolutionem Capituli in Dominicis et Feriis per Annum, ab Octava Pentecostes usque ad Adventum exclusive.

Lectio brevis.
2. *Thess.* 3. 5

Dominus autem dírigat corda et córpora nostra in charitáte Dei, et patiéntia Christi. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias.

Post Lectionem brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Benedícite. ℟. Deus.
Benedictio. Dóminus nos benedícat, et ab omni malo deféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam: et Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

IN FERIALI OFFICIO
AD PRIMAM.

Pater noster. Ave Maria. Credo. ℣. Deus in adjutórium, ut supra. Hymnus.

Jam lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.
Linguam refrénans témperet
Ne litis horror ínsonet;
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.
Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.
Ut, cum dies abscésserit,
Noctémque sors reduxérit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

Per Annum, Ant. Beáti qui ámbulant.

Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac: * et in virtúte tua júdica me.
Deus exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei.
Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.
Ecce enim Deus ádjuvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis: * et in veritáte tua dispérde illos.
Voluntárie sacrificábo tibi: * et confitébor nómini tuo Dómine, quóniam bonum est.
Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super

inimícos meos despéxit óculus meus.

Post Psalmum, Deus in nómine loco Psalmi Confitémini, dicitur unus ex infrascriptis Psalmis, secundum Ferias distinctis: Sabbato autem dicuntur tantum tres Psalmi, sicut in Festis.

FERIA SECUNDA.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.

Quis es iste rex glóriæ?* Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.

FERIA TERTIA.

Psalmus 24.

Ad te Dómine levávi ánimam meam:* Deus meus in te confído, non erubéscam:

Neque irrídeant me inimíci mei: * étenim univérsi, qui sústinent te, non confundéntur.

Confundántur omnes iníqua agéntes * supervácue.

Vias tuas, Dómine, demónstra mihi: * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me: * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.

Reminíscere miseratiónum tuárum Dómine,* et misericordiárum tuárum, quæ a sæculo sunt.

Delícta juventútis meæ, * et ignorántias meas ne memíneris.

Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu: * propter bonitátem tuam Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício:* docébit mites vias suas.

Univérsæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, * requiréntibus testaméntum ejus, et testimónia ejus.

Propter nomen tuum Dómine propitiáberis peccáto meo: * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dó-

minum? * legem státuit ei in via, quam elégit.
Anima ejus in bonis demorábitur: * et semen ejus hereditábit terram.
Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum: * et testaméntum ipsíus ut manifestétur illis.
Oculi mei semper ad Dóminum: * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.
Réspice in me, et miserére mei: * quia únicus et pauper sum ego.
Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.
Vide humilitátem meam, et labórem meum: * et dimitte univérsa delicta mea.
Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.
Custódi ánimam meam, et érue me: * non erubéscam, quóniam sperávi in te.
Innocéntes et recti adhæsérunt mihi: * quia sustinui te.
Líbera Deus Israel, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

FERIA QUARTA.

Psalmus 25.

JUDICA me Dómine quóniam ego in innocéntia mea ingréssus sum: * et in Dómino sperans non infirmábor.
Proba me, Dómine, et tenta me: * ure renes meos et cor meum.
Quóniam misericórdia tua ante óculos meos est: * et complácui in veritáte tua.
Non sedi cum concílio vanitátis: * et cum iniqua geréntibus non introibo.
Odivi ecclésiam malignántium: * et cum ímpiis non sedébo.
Lavábo inter innocéntes manus meas: * et circúmdabo altáre tuum Dómine:
Ut áudiam vocem laudis, * et enárrem univérsa mirabília tua.
Dómine diléxi decórem domus tuæ: * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.
Ne perdas cum ímpiis, Deus ánimam meam, * et cum viris sánguinum vitam meam:
In quorum mánibus iniquitátes sunt: * déxtera eórum repléta est munéribus.
Ego autem in innocéntia mea ingréssus sum: * rédime me, et miserére mei.
Pes meus stetit in dirécto: * in ecclésiis benedicam te Dómine.

FERIA QUINTA.

Psalmus 22.

DOMINUS regit me, et nihil mihi déerit, * in loco páscuæ ibi me collocávit,
Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convértit.
Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.
Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala: * quóniam tu mecum es.
Virga tua, et báculus tuus: *

ipsa me consoláta sunt.
Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tríbulant me.
Impinguásti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quam præclárus est!
Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ.
Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

FERIA SEXTA.
Psalmus 21.

Deus Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? * longe a salúte mea verba delictórum meórum.
Deus meus clamábo per diem, et non exáudies: * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.
Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.
In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberásti eos.
Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt: * in te speravérunt, et non sunt confúsi.
Ego autem sum vermis, et non homo: * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.
Omnes vidéntes me derisérunt me: * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.
Sperávit in Dómino, erípiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.
Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre: * spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus sum ex útero.
De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discésseris a me.
Quóniam tribulátio próxima est: * quóniam non est qui ádjuvet.
Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.
Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.
Sicut aqua effúsus sum: * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.
Factum est cor meum tamquam cera liquéscens: * in médio ventris mei.
Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis: * et in púlverem mortis deduxísti me.
Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.
Fodérunt manus meas, et pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.
Ipsi vero consideravérunt et inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.
Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum a me: * ad defensiónem meam cónspice.
Erue a frámea Deus ánimam meam: * et de manu canis únicam meam:
Salva me ex ore leónis: * et a córnibus unicórnium hu-

militátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio Ecclésiæ laudábo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum:* univérsum semen Jacob glorificáte eum.

Tímeat eum omne semen Israel: * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem páuperis:

Nec avértit fáciem suam a me: * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in Ecclésia magna: * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent páuperes et saturabúntur: et laudábunt Dóminum qui requírunt eum:* vivent corda eórum in sæculum sæculi.

Reminiscéntur et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ.

Et adorábunt in conspéctu ejus* univérsæ famíliæ géntium.

QuóniamDóminiestregnum: * et ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ:* in conspéctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet: * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra:* et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Sabbato nihil additur, ut supra in Rubrica. 29.

Deinde dicitur

Psalmus 118.

BEATI immaculáti in via: * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti, qui scrutántur testimónia ejus: * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti: * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ: * ad custodiéndas justificatiónes tuas!

Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis:* in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam:* non me derelínquas usquequáque.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiéndo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te: * ne repéllas me a mandátis tuis.

In corde meo abscóndi elóquia tua: * ut non peccem tibi.

Benedíctus es Dómine: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ó-

mnibus divitiis.
In mandátis tuis exercébor:* et considerábo vias tuas.
In justificatiónibus tuis meditábor:* non obliviscar sermónes tuos.
RETRIBUE servo tuo, vivífica me:* et custódiam sermónes tuos.
Revéla óculos meos,* et considerábo mirabília de lege tua.
Incola ego sum in terra:* non abscóndas a me mandáta tua.
Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas,* in omni témpore.
Increpásti supérbos:* maledícti qui declínant a mandátis tuis.
Aufer a me oppróbrium, et contémptum:* quia testimónia tua exquisívi.
Etenim sedérunt príncipes, et advérsum me loquebántur:* servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.
Nam et testimónia tua meditátio mea est:* et consílium meum justificatiónes tuæ.
Adhæsit paviménto ánima mea:* vivífica me secúndum verbum tuum.
Vias meas enuntiávi, et exaudísti me:* doce me justificatiónes tuas.
Viam justificatiónum tuárum ínstrue me:* et exercébor in mirabílibus tuis.
Dormitávit ánima mea præ tædio:* confírma me in verbis tuis.
Viam iniquitátis ámove a me:* et de lege tua miserére mei.
Viam veritátis elégi:* judícia tua non sum oblítus.
Adhæsi testimóniis tuis Dómine:* noli me confúndere.
Viam mandatórum tuórum cucúrri,* cum dilatásti cor meum.

Per Annum, Ant. Beáti qui ámbulant in lege tua Dómine.

Capitulum. *Zach.* 8. *d*

PACEM et veritátem dilígite, ait Dóminus omnípotens.
℟. Deo grátias.
℟.br. Christe Fili Dei vivi,* Miserére nobis. Et repetitur, Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Qui sedes ad déxteram Patris. ℟. Miserére nobis. ℣. Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto. ℟. Christe Fili Dei vivi, miserére nobis. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum.

KYRIE eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. Credo in Deum, secreto. ℣. Carnis resurrectiónem. ℟. Vitam ætérnam. Amen. ℣. Et ego ad te Dómine clamávi. ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. ℣. Repleátur os meum laude. ℟. Ut cantem glóriam tuam, tota die magnitúdinem tuam. ℣. Dómine avérte fáciem tuam a pec-

cátis meis. ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. ℣. Cor mundum crea in me Deus. ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. ℣. Ne projícias me a fácie tua. ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas a me. ℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui. ℟. Et Spíritu principáli confírma me.

Quando ad Laudes non sunt dictæ Preces feriales, statim dicitur Adjutórium nostrum, et Confíteor Deo, etc. ut infra.

Quando autem ad Laudes dictæ sunt Preces feriales inferius positæ post Laudes Feriæ secundæ, tunc ad Primam prædictæ Preces et sequentes dicuntur flexis genibus.

℣. Eripe me Dómine ab hómine malo. ℟. A viro iníquo éripe me. ℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus. ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. ℣. Eripe me de operántibus iniquitátem. ℟. Et de viris sánguinum salva me. ℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi. ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. ℣. Exáudi nos Deus salutáris noster. ℟. Spes ómnium fínium terræ, et in mari longe.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

℣. Sanctus Deus, Sanctus fortis, Sanctus immortális. ℟. Miserére nobis. ℣. Benedic ánima mea Dómino. ℟. Et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus. ℣. Bénedic ánima mea Dómino. ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. ℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. ℣. Qui rédimet de intéritu vitam tuam. ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus. ℣. Qui replet in bonis desidérium tuum. ℟. Renovábitur ut áquilæ juvéntus tua. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

Confiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet:

Misereatur tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis perdúcat te ad vi-

tam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Confessionem: et ubi dicitur vobis fratres, et vos fratres, dicatur tibi pater, et te pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

Misereatur vestri omnípotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Indulgentiam, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et prosequitur, ℣. Dignáre Dómine die isto. ℟. Sine peccáto nos custodíre. ℣. Miserére nostri Dómine. ℟. Miserére nostri. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Dómine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti: tua nos hódie salva virtúte, ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes, et ópera. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Et quando dicenda est Prima de beata Maria, præponitur Lectioni Martyrologii. Postea Hebdomadarius dicit ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors Sanctórum ejus.

Et absolute sine Orémus.

Oratio.

Sancta María, et omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum: ut nos mereámur ab eo adjuvári et salvári, qui vivit et regnat in sǽcula sæculórum. ℟. Amen. ℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Et dicitur ter; ultimo additur, Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réspice in servos tuos Dómine, et in ópera tua, et dírige fílios eórum. ℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera mánuum nostrárum dírige super nos, et opus mánuum nostrárum dírige. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

Dirígere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus rex cœ-

li et terræ, hódie corda et córpora nostra, sensus, sermónes, et actus nostros in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum, ut hic, et in ætérnum, te auxiliánte, salvi et liberi esse mereámur, Sálvator mundi: Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum.
℟. Amen.
℣. Jube domne benedícere.
Benedictio. Dies et actus nostros in sua pace dispónat Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Ad Absolutionem Capituli in Dominicis et Feriis per annum, ab Octava Pentecostes usque ad Adventum exclusive.

Lectio brevis. 2. *Thess.* 3. *b*

Dominus autem dirigat corda et córpora nostra in charitáte Dei, et patiéntia Christi. Tu autem Dómine miserére nobis.
℟. Deo grátias.

Post Lectionem brevem dicitur ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. ℣. Benedícite. ℟. Deus. Benedictio Dóminus nos benedícat, et ab omni malo deféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam: et Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

IN FESTIS

Per Annum.

Post Psalmum Deus in nómine tuo, dicuntur tantum Psalmi, Beáti immaculáti, et Retríbue. 23. Deinde Antif. competens, et reliqua ut supra in Dominica, 21. Sed in Duplicibus et infra Octavas non dicuntur Preces. Dicto Benedicámus Dómino, dicitur Prima de B. Maria, si dicenda est: postea legitur Martyrologium in Choro.

Deinde dicitur ℣. Pretiósa, cum reliquis ut sup. 27.

Ad Absolutionem Capituli in Festis dicitur Capitulum Nonæ.

AD TERTIAM

Pater noster. Ave Maria.
Deus in adjutórium. 16.

Hymnus.

Nunc sancte nobis Spíritus,
Unum Patri cum Fílio,
Dignáre promptus íngeri
Nostro refúsus péctori.
Os, lingua, mens, sensus, vigor,
Confessiónem pérsonent,
Flamméscat igne cháritas,
Accéndat ardor próximos.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. Allelúja.
In feriali Officio per Annum, Ant. Deduc me.

Psalmus.

Legem pone mihi Dómine viam justificatiónum tuárum:* et exquíram eam semper.
Da mihi intelléctum, et scrutábor legem tuam: * et cu-

stódiam illam in toto corde meo.
Deduc me in sémitam mandatórum tuórum: * quia ipsam vólui.
Inclína cor meum in testimónia tua: * et non in avarítiam.
Avérte óculos meos ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.
Státue servo tuo elóquium tuum, * in timóre tuo.
Ampúta oppróbrium meum, quod suspicátus sum: * quia judícia tua jucúnda.
Ecce concupívi mandáta tua: in æquitáte tua vivífica me:
Et véniat super me misericórdia tua Dómine: * salutáre tuum secúndum elóquium tuum.
Et respondébo exprobrántibus mihi verbum: * quia sperávi in sermónibus tuis.
Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque: * quia in judíciis tuis supersperávi.
Et custódiam legem tuam semper: * in sæculum et in sæculum sæculi.
Et ambulábam in latitúdine: * quia mandáta tua exquisívi.
Et loquébar in testimóniis tuis in conspéctu regum: * et non confundébar.
Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.
Et levávi manus meas ad mandáta tua, quæ diléxi: * et exercébar in justificatiónibus tuis.
Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedísti.
Hæc me consoláta est in humilitáte mea: * quia elóquium tuum vivificávit me.
Supérbi iníque agébant usquequáque: * a lege autem tua non declinávi.
Memor fui judiciórum tuórum a sæculo Dómine: * et consolátus sum.
Defèctio ténuit me, * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.
Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, * in loco peregrinatiónis meæ.
Memor fui nocte nóminis tui, Dómine: * et custodívi legem tuam.
Hæc facta est mihi: * quia justificatiónes tuas exquisívi.
Pórtio mea Dómine, * dixi custodíre legem tuam.
Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo: * miserére mei secúndum elóquium tuum.
Cogitávi vias meas: * et convérti pedes meos in testimónia tua.
Parátus sum, et non sum turbátus: * ut custódiam mandáta tua.
Funes peccatórum circumpléxi sunt me: * et legem tuam non sum oblítus.
Média nocte surgébam ad confiténdum tibi, * super judícia justificatiónis tuæ.
Párticeps ego sum ómnium

timéntium te: et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdia tua Dómine plena est terra: * justificatiónes tuas doce me.

Bonitatem fecísti cum servo tuo Dómine: * secúndum verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam et sciéntiam doce me: * quia mandátis tuis crédidi.

Priúsquam humiliárer ego delíqui:* proptérea elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu: * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum:* ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum:* ego vero legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliásti me: * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super míllia auri, et argénti.

Manus tuæ fécerunt me, et plasmavérunt me: * da mihi intelléctum, et discam mandáta tua.

Qui timent te vidébunt me, et lætabúntur:* quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua: * et in veritáte tua humiliásti me.

Fiat misericórdia tua ut consolétur me: * secúndum elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam: * quia lex tua meditátio mea est.

Confundántur superbi, quia injúste iniquitátem fecérunt in me:* ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertántur mihi timéntes te: * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confúndar.

Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Sequens Capitulum, et alia in aliis Horis, dicuntur in Dominicis a iii. post Pentecosten usque ad Adventum. ℟℟. brevia, similiter et quæ sequuntur in feriali officio.

Capitulum. 1.*Joann.* 4. *c*

Deus cháritas est: et qui manet in charitáte, in Deo manet, et Deus in eo.

℟. br. Inclína cor meum, Deus, * In testimónia tua. Inclína. ℣. Avérte óculos meos, ne vídeant vanitátem: in via tua vivífica me. ℟. In testimónia tua. Glória Patri. ℟. Inclína cor. ℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam quia peccávi tibi.

In feriali Officio per Annum.

Ant. Deduc me Dómine in sémitam mandatórum tuórum.

Capitulum. *Jerem.* 17. *c*

Sana me Dómine, et sanábor: salvum me fac, et salvus ero: quóniam laus mea tu es.

℟. br. **Sana ánimam meam,* Quia peccávi tibi. Sana.**
℣. **Ego dixi Dómine miserére mei.** ℟. **Quia. Glória Patri.** ℟. **Sana.** ℣. **Adjútor meus esto, ne derelínquas me.**
℟. **Neque despícias me Deus salutáris meus.**

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, ad Tertiam, Sextam, et Nonam, flexis genibus dicitur: **Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster,** secreto ℣. **Et ne nos indúcas in tentatiónem.** ℟. **Sed líbera nos a malo.** ℣. **Dómine Deus virtútum, convérte nos.** ℟. **Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.** ℣. **Exúrge Christe, ádjuva nos.** ℟. **Et líbera nos propter nomen tuum.**
℣. **Dómine exáudi oratiónem meam.** ℟. **Et clamor meus ad te véniat.** ℣. **Dóminus vobíscum.** ℟. **Et cum spíritu tuo. Orémus.**

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

Pater noster. Ave María.
Deus in adjutórium. 18.

Hymnus.

Rector potens, verax Deus,
Qui témperas rerum vices,
Splendóre mane illúminas,
Et ígnibus merídiem.
Extíngue flammas lítium,
Aufer calórem nóxium,
Confer salútem córporum,
Verámque pacem córdium.
Præsta Pater píissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum. Amen.

In Dominicis per Annum. Ant. **Allelúja.**
In feriali Officio per Annum. Ant. **Adjuva me.**

Psalmus.

Defecit in salutáre tuum ánima mea: * et in verbum tuum supersperávi.
Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicéntes: Quando consoláberis me?
Quia factus sum sicut uter in pruína: * justificatiónes tuas non sum oblítus.
Quot sunt dies servi tui: * quando fácies de persequéntibus me judícium?
Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes: * sed non ut lex tua.
Omnia mandáta tua véritas: * iníque persecúti sunt me, ádjuva me.
Paulo minus consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.
Secúndum misericórdiam tuam vivífica me; * et custódiam testimónia oris tui.
In ætérnum, Dómine,* verbum tuum pérmanet in cœlo.
In generatiónem et generatiónem véritas tua: * fundásti terram, et pérmanet.
Ordinatióne tua persevérat dies: * quóniam ómnia sérviunt tibi.
Nisi quod lex tua meditátio mea est: * tunc forte periís-

sem in humilitáte mea.
In ætérnum non obliviscar justificatiónes tuas: * quia in ipsis vivificásti me.
Tuus sum ego, salvum me fac: * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.
Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * testimónia tua intelléxi.
Omnis consummatiónis vidi finem: * latum mandátum tuum nimis.
Quomodo diléxi legem tuam Dómine? * tota die meditátio mea est.
Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandáto tuo: * quia in ætérnum mihi est.
Super omnes docéntes me intelléxi: * quia testimónia tua meditátio mea est.
Super senes intelléxi: * quia mandáta tua quæsívi.
Ab omni via mala prohíbui pedes meos; * ut custódiam verba tua.
A judíciis tuis non declinávi: * quia tu legem posuísti mihi.
Quam dúlcia fáucibus meis elóquia tua, * super mel ori meo!
A mandátis tuis intelléxi: * proptérea odívi omnem viam iniquitátis.
Lucérna pédibus meis verbum tuum, * et lumen sémitis meis.
Jurávi, et státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.
Humiliátus sum usquequáque Dómine: * vivífica me secúndum verbum tuum.
Voluntária oris mei beneplácita fac Dómine: * et judícia tua doce me.
Anima mea in mánibus meis semper: * et legem tuam non sum oblítus.
Posuérunt peccatóres láqueum mihi: * et de mandátis tuis non errávi.
Hereditáte acquisívi testimónia tua in ætérnum: * quia exultátio cordis mei sunt.
Inclinávi cor meum ad faciéndas justificatiónes tuas in ætérnum: * propter retributiónem.
Iniquos ódio hábui: * et legem tuam diléxi.
Adjútor et suscéptor meus es tu: * et in verbum tuum supersperávi.
Declináte a me maligni: * et scrutábor mandáta Dei mei.
Súscipe me secúndum elóquium tuum, et vivam: * et non confúndas me ab expectatióne mea.
Adjuva me, et salvus ero: * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.
Sprevísti omnes discedéntes a judíciis tuis: * quia injústa cogitátio eórum.
Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ: * ídeo diléxi testimónia tua.
Confige timóre tuo carnes meas: * a judíciis enim tuis tímui.
Feci judícium et justítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum: * non calumniéntur me supérbi.
Oculi mei defecérunt in salutáre tuum: * et in elóquium justítiæ tuæ.
Fac cum servo tuo secúndum misericórdiam tuam: * et justificatiónes tuas doce me.
Servus tuus sum ego: * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.
Tempus faciéndi Dómine: * dissipavérunt legem tuam.
Ideo diléxi mandáta tua, * super aurum et topázion.
Proptérea ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.
Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Capitulum. *Galat.* 6

Alter altérius ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi.

℟. br. In ætérnum Dómine,* Pérmanet verbum tuum. In. ℣. In sæculum sæculi véritas tua. ℟. Pérmanet. Glória Patri. In ætérnum. ℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

In feriali Officio per Annum, Ant. Adjuva me, et salvus ero Dómine. Capitulum Alter altérius.

℟. br. Benedícam Dóminum, * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus in ore meo. ℟. In omni. Glória Patri. Benedícam. ℣. Dóminus regit me, et nihil mihi déerit. ℟. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, flexis genibus dicitur: Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed libera nos a malo. ℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et libera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Pater noster. Ave María.
Deus in adjutórium. 18.

Hymnus.

Rerum Deus tenax vigor,
Immótus in te pérmanens,
Lucis diúrnæ témpora
Succéssibus detérminans.
Largíre lumen véspere,
Quo vita nusquam décidat.
Sed præmium mortis sacræ
Perénnis instet glória.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

In Dominicis per Annum, Ant. Allelúja.
In feriali Officio per Annum Ant. Aspice in me.

Psalmus.

MIRABILIA testimónia tua:* ídeo scrutáta est ea ánima mea.
Declarátio sermónum tuórum illúminat: * et intelléctum dat párvulis.
Os meum apérui, et attráxi spíritum:* quia mandáta tua desiderábam.
Aspice in me, et miserére mei:* secúndum judícium diligéntium nomen tuum.
Gressus meos dírige secúndum elóquium tuum: * et non dominétur mei omnis injustítia.
Rédime me a calúmniis hóminum: * ut custódiam mandáta tua.
Fáciem tuam illúmina super servum tuum: * et doce me justificatiónes tuas.
Exitus aquárum deduxérunt óculi mei: * quia non custodiérunt legem tuam.
Justus es Dómine: * et rectum judícium tuum.
Mandásti justítiam testimónia tua: * et veritátem tuam nimis.
Tabéscere me fecit zelus meus: * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.
Ignítum elóquium tuum veheménter: * et servus tuus diléxit illud.
Adolescéntulus sum ego, et contémptus: * justificatiónes tuas non sum oblítus.
Justítia tua, justítia in ætérnum: * et lex tua véritas.
Tribulátio et angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.
Æquitas testimónia tua in ætérnum: * intelléctum da mihi, et vivam.
CLAMAVI in toto corde meo, exáudi me Dómine: * justificatiónes tuas requíram.
Clamávi ad te, salvum me fac: * ut custódiam mandáta tua.
Prævéni in maturitáte, et clamávi: * quia in verba tua supersperávi.
Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo: * ut meditárer elóquia tua.
Vocem meam audi secúndum misericórdiam tuam Dómine: * et secúndum judícium tuum vivífica me.
Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti: * a lege autem tua longe facti sunt.
Prope es tu Dómine: * et omnes viæ tuæ véritas.
Inítio cognóvi de testimóniis tuis: * quia in ætérnum fundásti ea.
Vide humilitátem meam, et éripe me: * quia legem tuam non sum oblítus.
Júdica judícium meum, et rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.
Longe a peccatóribus salus: * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.
Misericórdiæ tuæ multæ Dómine: * secúndum judícium tuum vivífica me.
Multi qui persequúntur me,

et tribulant me: * a testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricántes, et tabescébam: * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua diléxi Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum, véritas: * in ætérnum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Príncipes persecúti sunt me gratis: * et a verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua: * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum: * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi: * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam: * et non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum Dómine: * et mandáta tua diléxi.

Custodívit ánima mea testimónia tua: * et diléxit ea veheménter.

Servávi mandáta tua, et testimónia tua: * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.

Intret postulátio mea in conspéctu tuo: * secúndum elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cum docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum: * quia ómnia mandáta tua æquítas.

Fiat manus tua, ut salvet me: * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum Dómine: * et lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, et laudábit te, * et judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Ant. Allelúja, allelúja, allelúja.

Capitulum.
1. Cor. 6. d

Empti enim estis prétio magno. Glorificáte, et portáte Deum in córpore vestro.

℟. br. Clamávi in toto corde meo, * Exáudi me Dómine. Clamávi. ℣. Justificatiónes tuas requíram. ℟. Exáudi. Glória Patri. Clamávi. ℣. Ab occúltis meis munda me Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

In feriali Officio per Annum,
Ant. Aspice in me, et miserére mei Dómine.

Capítulum. Empti enim.

℟. br. Rédime me Dómine, * Et miserére mei. Rédime. ℣. Pes enim meus stetit in via recta. ℟. Et miserére. Glória Patri. Rédime. ℣. Ab occúltis meis munda me Dó-

mine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

Quando ad Matutinum dictæ sunt Preces, flexis genibus dicitur: Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge Christe, ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Oratio conveniens.

Vesperæ in Domínica, et in Feriis, habentur inferius post Laudes Sabbati.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum.

Pater noster. Ave María. Credo. ℣. Dómine lábia mea apéries, ut supra. 1.

Invitatorium. Veníte, * Exultémus Dómino.

Psalmus.

Jubilémus Deo salutári nostro, ut supra. 2.

Hymnus.

Somno refectis ártubus,
Spreto cubíli súrgimus:
Nobis, Pater, canéntibus
Adésse te depóscimus.
Te lingua primum cóncinat,
Te mentis ardor ámbiat:
Ut áctuum sequéntium
Tu, sancte, sis exórdium.
Cedant tenébræ lúmini,
Et nox diúrno síderi,
Ut culpa, quam nox íntulit,
Lucis labáscat múnere.
Precámur iídem súpplices,
Noxas ut omnes ámputes,
Ex ore te canéntium
Laudéris omni témpore.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Invitatoria per Ferias dicuntur in feriali Officio ab Octava Pentecostes usque ad Adventum. Hymni vero tam ad Matutinum, quam ad Laudes et Vesperas, et Ant. Nocturnorum, ut infra.

Ant. Dóminus defénsor.

Psalmus 26.

Dominus illuminátio mea et salus mea, * quem timébo?

Dóminus protéctor vitæ meæ * a quo trepidábo?

Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, et cecidérunt.

Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.

Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii a Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini, ómnibus diébus vitæ meæ.

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi, et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis:* cantábo et psalmum dicam Dómino.

Exáudi Dómine vocem meam qua clamávi ad te: * miserére mei, et exáudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam Dómine requíram.

Ne avértas fáciem tuam a me:* ne declínes in ira a servo tuo.

Adjútor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me Deus salutáris meus.

Quóniam Pater meus, et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assúmpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua: * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini:* in terra vivéntium.

Expécta Dóminum, viríliter age: * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

Psalmus 27.

Ad te Dómine clamábo Deus meus ne síleas a me:* nequándo táceas a me, et assimilábor descendéntibus in lacum.

Exáudi Dómine vocem deprecatiónis meæ dum oro ad te:*dum extóllo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus: * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me.

Qui loquúntur pacem cum próximo suo, * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secúndum ópera eórum,*et secúndum nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secúndum ópera mánuum eórum tribue illis:* redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, et in ópera mánuum ejus * déstrues illos, et non ædificábis eos.

Benedíctus Dóminus: * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, et protéctor meus:*in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.

Et reflóruit caro mea:*et ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ: * et protéctor salvatiónum Christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ: * et rege eos, et

extólle illos usque in ætérnum.

Ant. Dóminus defénsor vitæ meæ.

Ant. Adoráte. Psalmus 28.

Afferte Dómino filii Dei: * afferte Dómino filios aríetum.

Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros: * et confringet Dóminus cedros Líbani:

Et comminuet eas tamquam vítulum Líbani: * et diléctus quemádmodum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: * Vox Dómini concutiéntis desértum, et commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa: * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit: * et sedébit Dóminus rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

Psalmus 29.

Exaltabo te Dómine quóniam suscepísti me: * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanásti me.

Dómine eduxísti ab inférno ánimam meam: * salvásti me a descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino sancti ejus: * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

Quóniam ira in indignatióne ejus: * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus: * et ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in ætérnum.

Dómine in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem.

Avertísti fáciem tuam a me: * et factus sum conturbátus.

Ad te Dómine clamábo, * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, et misértus est mei: * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum meum in gáudium mihi: * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítia:

Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar: * Dómine Deus meus in ætérnum confitébor tibi.

Ant. Adoráte Dóminum in aula sancta ejus.

Ant. In tua justítia.

Psalmus 30.

In te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum:* in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam,* accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem: et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea, et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc: quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me Dómine Deus veritátis.

Odísti observántes vanitátes, * supervácue.

Ego autem in Dómino sperávi: * exultábo, et lætábor in misericórdia tua.

Quóniam respexísti humilitátem meam,* salvásti de necessitátibus ánimam meam.

Nec conclusísti me in mánibus inimíci: * statuísti in loco spatióso pedes meos.

Miserére mei Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, et venter meus:

Quóniam defécit in dolóre vita mea:* et anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea: * et ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium et vicínis meis valde: * et timor notis meis.

Qui vidébant me, foras fugérunt a me: * oblivióni datus sum, tamquam mórtuus a corde.

Factus sum tamquam vas pérditum: * quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu:

In eo dum convenírent simul advérsum me, * accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi Dómine: * dixi: Deus meus es tu: in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * et a persequéntibus me.

Illústra fáciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericórdia tua: * Dómine non confúndar quóniam invocávi te.

Erubéscant ímpii, et deducántur in inférnum: * muta fiant lábia dolósa.

Quæ loquúntur advérsus justum iniquitátem,* in supérbia, et in abusióne.

Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ Dómine, * quam abscondísti timéntibus te!

Perfecísti eis, qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.

Abscóndes eos in abscóndito faciéi tuæ * a conturbatióne

hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * a contradictióne linguárum.

Benedíctus Dóminus: * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in excéssu mentis meæ: * Projéctus sum a fácie oculórum tuórum.

Ideo exaudisti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Dílígite Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam veritátem requíret Dóminus, et retribuet abundánter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Psalmus 31.

BEATI, quorum remíssæ sunt iniquitátes: * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum; * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem tota die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * convérsus sum in ærúmna mea, dum configitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci: * et injustítiam meam non abscóndi.

Dixi: Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino: * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum a tribulatióne, quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me a circumdántibus me.

Intelléctum tibi dabo, et ínstruam te in via hac, qua gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolite fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intelléctus.

In camo et freno maxíllas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagélla peccatóris, * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte justi, * et gloriámini omnes recti corde.

Ant. In tua justitia libera me Dómine.

Ant. Rectos decet.

Psalmus 32.

EXULTATE justi in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum: * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et ju-

dícium: * misericórdia Dómini plena est terra.
Verbo Dómini cœli firmáti sunt : * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.
Cóngregans sicut in utre aquas maris: * ponens in thesáuris abyssos.
Tímeat Dóminum omnis terra: * ab eo autem commoveántur omnes inhabitántes orbem.
Quóniam ipse dixit, et facta sunt:*ipse mandávit, et creáta sunt.
Dóminus díssipat consília Géntium: * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.
Consílium autem Dómini in ætérnum manet: * cogitatiónes cordis ejus in generatióne et generatiónem.
Beáta gens, cujus est Dóminus, Deus ejus: * pópulus, quem elégit in hereditátem sibi.
De cœlo respéxit Dóminus:* vidit omnes fílios hóminum.
De præparáto habitáculo suo: * respéxit super omnes, qui hábitant terram.
Qui finxit singillátim corda eórum: * qui intélligit ómnia ópera eórum.
Non salvátur rex per multam virtútem:* et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.
Fallax equus ad salútem: * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.
Ecce óculi Dómini super metuéntes eum: * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.
Ut éruat a morte ánimas eórum: * et alat eos in fame.
Anima nostra sústinet Dóminum: * quóniam adjútor et protéctor noster est.
Quia in eo lætábitur cor nostrum: * et in nómine sancto ejus sperávimus.
Fiat misericórdia tua Dómine super nos: * quemádmodum sperávimus in te.

Psalmus 33.

Benedicam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.
Magnificáte Dóminum mecum, * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini:* et fácies vestræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum:* et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.
Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus:* beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est

inópia timéntibus eum.

Divites eguérunt et esuriérunt:* inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum:* inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos:* et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde; * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum:* unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima:* et qui odérunt justum delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delinquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Rectos decet collaudátio.

Ant. Expúgna.

Psalmus 34.

Judica Dómine nocéntes me,* expúgna impugnántes me.

Apprehénde arma et scutum: * et exúrge in adjutórium mihi.

Effúnde frámeam, et conclúde advérsus eos, qui persequúntur me: * dic ánimæ meæ: Salus tua ego sum.

Confundántur et revereántur, * quæréntes ánimam meam.

Avertántur retrórsum, et confundántur * cogitántes mihi mala.

Fiant tamquam pulvis ante fáciem venti:*et Angelus Dómini coárctans eos.

Fiat via illórum ténebræ et lúbricum: * et Angelus Dómini pérsequens eos.

Quóniam gratis abscondérunt mihi intéritum láquei sui: * supervácue exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus, quem ignórat: et cáptio, quam abscóndit, apprehéndat eum:* et in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino: * et delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent:*Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus: * egénum et páuperem a diripiéntibus eum.

Surgéntes testes iníqui, *

quæ ignorábam, interrogábant me.
Retribuébant mihi mala pro bonis: * sterilitátem ánimæ meæ.
Ego autem cum mihi molésti essent, * induébar cilicio.
Humiliábam in jejúnio ánimam meam; * et orátio mea in sinu meo convertétur.
Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam; * quasi lugens et contristátus sic humiliábar.
Et advérsum me lætáti sunt, et convenérunt: * congregáta sunt super me flagélla, et ignorávi.
Dissipáti sunt, nec compúncti, tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne: * frenduérunt super me déntibus suis.
Dómine quando respícies? * restítue ánimam meam a malignitáte eórum, a leónibus únicam meam.
Confitébor tibi in ecclésia magna, * in pópulo gravi laudábo te.
Non supergáudeant mihi, qui adversántur mihi iníque: * qui odérunt me gratis et ánnuunt óculis.
Quóniam mihi quidem pacífice loquebántur: * et in iracúndia terræ loquéntes, dolos cogitábant.
Et dilatavérunt super me os suum: * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.
Vidisti Dómine, ne síleas; * Dómine ne discédas a me.
Exúrge et inténde judício meo: * Deus meus, et Dóminus meus in causam meam.
Júdica me secúndum justítiam tuam Dómine Deus meus, * et non supergáudeant mihi.
Non dicant in córdibus suis: Euge, euge, ánimæ nostræ:* nec dicant: devorávimus eum.
Erubéscant et revereántur simul, * qui gratulántur malis meis.
Induántur confusióne et reveréntia * qui magna loquúntur super me.
Exúltent et læténtur qui volunt justítiam meam: * et dicant semper; Magnificétur Dóminus, qui volunt pacem servi ejus.
Et lingua mea meditábitur justítiam tuam, * tota die laudem tuam.

Psalmus 35.

Dixit injústus, ut delínquat in semetípso: * non est timor Dei ante óculos ejus.
Quóniam dolóse egit in conspéctu ejus: * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.
Verba oris ejus iníquitas, et dolus: * nóluit intellígere ut bene ágeret.
Iniquitátem meditátus est in cubíli suo: * ástitit omni viæ non bonæ, malítiam autem non odívit.
Dómine in cœlo misericórdia tua; * et véritas tua usque ad nubes.
Justítia tua sicut montes Dei:

* judícia tua abyssus multa.
Hómines, et juménta salvábis Dómine: * quemádmodum multiplicásti misericórdiam tuam Deus.
Fílii autem hóminum, * in tégmine alárum tuárum sperábunt.
Inebriabúntur ab ubertáte domus tuæ: * et torrénte voluptátis tuæ potábis eos.
Quóniam apud te est fons vitæ: * et in lúmine tuo vidébimus lumen.
Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te, * et justítiam tuam his, qui recto sunt corde.
Non véniat mihi pes supérbiæ, * et manus peccatóris non móveat me.
Ibi cecidérunt qui operántur iniquitátem: * expúlsi sunt, nec potuérunt stare.
Ant. Expúgna impugnántes me.
Ant. Revéla. Psalmus 36.
NOLI æmulári in malignántibus, * neque zeláveris faciéntes iniquitátem.
Quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent: * et quemádmodum ólera herbárum cito décident.
Spera in Dómino, et fac bonitátem: * et inhábita terram, et pascéris in divítiis ejus.
Delectáre in Dómino: * et dabit tibi petitiónes cordis tui.
Revéla Dómino viam tuam, et spera in eo: * et ipse fáciet.
Et edúcet quasi lumen justítiam tuam: et judícium tuum tamquam merídiem, * súbditus esto Dómino, et ora eum.
Noli æmulári in eo, qui prosperátur in via sua: * in hómine faciénte injustítias.
Désine ab ira, et derelínque furórem: * noli æmulári ut malignéris.
Quóniam qui malignántur, exterminabúntur: * sustinéntes autem Dóminum, ipsi hereditábunt terram.
Et adhuc pusíllum, et non erit peccátor: * et quæres locum ejus, et non invénies.
Mansuéti autem hereditábunt terram, * et delectabúntur in multitúdine pacis.
Observábit peccátor justum: * et stridébit super eum déntibus suis.
Dóminus autem irridébit eum: * quóniam próspicit quod véniet dies ejus.
Gládium evaginavérunt peccatóres: * intendérunt arcum suum.
Ut dejíciant páuperem et ínopem: * ut trucídent rectos corde.
Gládius eórum intret in corda ipsórum: * et arcus eórum confringátur.
Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas.
Quóniam bráchia peccatórum conteréntur: * confírmat autem justos Dóminus.
Novit Dóminus dies immaculatórum: * et heréditas eó-

rum in ætérnum erit.
Non confundéntur in témpore malo, et in diébus famis saturabúntur: * quia peccatóres peribunt.
Inimíci vero Dómini mox ut honorificáti fúerint et exaltáti: * deficiéntes, quemádmodum fumus defícient.
Mutuábitur peccátor, et non solvet: * justus autem miserétur et tríbuet.
Quia benedicéntes ei hereditábunt terram: * maledicéntes autem ei disperíbunt.
Apud Dóminum gressus hóminis dirigéntur: * et viam ejus volet.
Cum cecíderit, non collidétur: * quia Dóminus suppónit manum suam.
Júnior fui, étenim sénui: * et non vidi justum derelíctum, nec semen ejus quærens panem.
Tota die miserétur et cómmodat: * et semen illíus in benedictióne erit.
Declína a malo, et fac bonum: * et inhábita in sæculum sæculi.
Quia Dóminus amat judícium, et non derelínquet sanctos suos: * in ætérnum conservabúntur.
Injústi puniéntur: * et semen impiórum períbit.
Justi autem hereditábunt terram: * et inhabitábunt in sæculum sæculi super eam.
Os justi meditábitur sapiéntiam, * et lingua ejus loquétur judícium.
Lex Dei ejus in corde ipsíus: * et non supplantabúntur gressus ejus.
Considerat peccátor justum: * et quærit mortificáre eum.
Dóminus autem non derelínquet eum in mánibus ejus: * nec damnábit eum cum judicábitur illi.
Expécta Dóminum, et custódi viam ejus; et exaltábit te ut hereditáte cápias terram: * cum períerint peccatóres, vidébis.
Vidi ímpium superexaltátum: * et elevátum sicut cedros Líbani.
Et transívi, et ecce non erat: * et quæsívi eum, et non est invéntus locus ejus.
Custódi innocéntiam, et vide æquitátem: * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.
Injústi autem disperíbunt simul: * relíquiæ impiórum interíbunt.
Salus autem justórum a Dómino: * et protéctor eórum in témpore tribulatiónis.
Et adjuvábit eos Dóminus, et liberábit eos: * et éruet eos a peccatóribus, et salvábit eos: quia speravérunt in eo.

Psalmus 37.

Domine ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.
Quóniam sagíttæ tuæ infíxæ sunt mihi: * et confirmásti super me manum tuam.
Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis a fácie peccató-

rum meórum.
Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum: * et sicut onus grave graváta sunt super me.
Putruérunt, et corrúptæ sunt cicatríces meæ, * a fácie insipiéntiæ meæ.
Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem: * tota die contristátus ingrediébar.
Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus: * et non est sánitas in carne mea.
Afflíctus sum, et humiliátus sum nimis: * rugiébam a gémitu cordis mei.
Dómine, ante te omne desidérium meum: * et gémitus meus a te non est abscónditus.
Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea: * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.
Amíci mei, et próximi mei * advérsum me appropinquavérunt, et stetérunt.
Et qui juxta me erant, de longe stetérunt: * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.
Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes: * et dolos tota die meditabántur.
Ego autem tamquam surdus non audiébam: * et sicut mutus non apériens os suum.
Et factus sum sicut homo non áudiens: * et non habens in ore suo redargutiónes.
Quóniam in te Dómine sperávi: * tu exáudies me Dómine Deus meus.
Quia dixi: Nequándo supergáudeant mihi inimíci mei: * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.
Quóniam ego in flagélla parátus sum: * et dolor meus in conspéctu meo semper.
Quóniam iniquitátem meam annuntiábo: * et cogitábo pro peccáto meo.
Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me: * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníque.
Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi: * quóniam sequébar bonitátem.
Ne derelínquas me Dómine Deus meus: * ne discésseris a me.
Inténde in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.
Ant. Revéla Dómino viam tuam.
Per Annum, ℣. Dómine in cœlo misericórdia tua.
℟. Et véritas tua usque ad nubes.
Pro uno Martyre, ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine.
℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Pro pluribus Martyribus, ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi.
℟. Et gloriámini omnes recti corde.
Pro Confessore Pontifice,

et non Pontifice, ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Pro una Sancta, ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

AD LAUDES,

℣. Deus in adjutórium meum inténde ut 16.

Ant. Miserére. Psalmus 50.

Miserere mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum,* dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitâtem meam ego cognósco: * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam: * et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua:* et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ: * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries:* et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique:* holocáustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum, et humiliátum Deus non despícies.

Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Ant. Miserére mei Deus.

Ant. Intéllige.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ:* Rex meus, et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo:* quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.
Neque habitábit juxta te malignus:* neque permanébunt injústi ante óculos tuos.
Odísti omnes, qui operántur iniquitátem:* perdes omnes, qui loquúntur mendácium.
Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus, * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.
Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctúm tuum in timóre tuo.
Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore eórum véritas:* cor eórum vanum est.
Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant: * júdica illos Deus.
Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos: * quóniam irritavérunt te Dómine.
Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.
Ant. Intéllige clamórem meum Dómine.
Ant. Deus Deus meus.

Psalmus 62.

Deus Deus meus,* ad te de luce vígilo.
Sitívit in te ánima mea,* quam multipliciter tibi caro mea.
In terra desérta, et ínvia, et inaquósa: * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.
Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.
Sic benedícam te in vita mea:* et in nómine tuo levábo manus meas.
Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea: * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.
Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te:* quia fuisti adjútor meus.
Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te: * me suscépit déxtera tua.
Ipsi vero in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ:* tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.
Rex vero lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo:* quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.
Hic non dícitur Glória Patri:

Psalmus 66.

Deus misereátur nostri, et benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostri.
Ut cognoscámus in terra vi-

am tuam: * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus: * confiteántur tibi pópuli omnes.

Lætèntur et exúltent gentes: * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, et gentes in terra dírigis.

Confiteántur tibi pópuli Deus: confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus: * et métuant eum omnes fines terræ.

Glória Patri, et Fílio.

Ant. Deus Deus meus, ad te de luce vígilo.

Ant. Convérsus est.

Canticum Isaiæ Prophetæ. *Cap.* 12.

Confitebor tibi Dómine quóniam irátus es mihi: * convérsus est furor tuus, et consolátus es me.

Ecce Deus salvátor meus, * fiduciáliter agam, et non timébo.

Quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris: * et dicétis in illa die: Confitémini Dómino, et invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * mementóte quóniam excélsum est nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magnífice fecit, * annuntiáte hoc in univérsa terra.

Exúlta et lauda habitátio Sion: * quia magnus in médio tui sanctus Israel.

Ant. Convérsus est furor tuus Dómine, et consolátus es me.

Ant. Laudáte. Psalmus 148.

Laudate Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus: * laudáte eum omnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol et luna: * laudáte eum omnes stellæ, et lumen.

Laudáte eum cœli cœlórum: * et aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, et in sæculum sæculi: * præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes, et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum: * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes, et omnes colles: * ligna fructífera, et omnes cedri.

Béstiæ, et univérsa pécora: * serpéntes, et vólucres pennátæ:

Reges terræ, et omnes pópuli: * príncipes et omnes júdices terræ.

Júvenes, et vírgines: senes

cum junióribus laudent nomen Dómini: * quia exaltátum est nomen ejus solíus.
Conféssio ejus super cœlum et terram: * et exaltávit cornu pópuli sui.
Hymnus ómnibus sanctis ejus: * filiis Israel, pópulo appropinquánti sibi.
Hic non dicitur Glória Patri. Psalmus 149.

CANTATE Dómino cánticum novum: * laus ejus in ecclésia Sanctórum.
Lætétur Israel in eo, qui fecit eum: * et filii Sion exúltent in rege suo.
Laudent nomen ejus in choro: * in tympano et psaltério psallant ei:
Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo: * et exaltábit mansuétos in salútem.
Exultábunt sancti in glória,* lætabúntur in cubílibus suis.
Exaltatiónes Dei in gútture eórum: * et gládii ancípites in mánibus eórum:
Ad faciéndam vindíctam in natiónibus:* increpatiónes in pópulis.
Ad alligándos reges eórum in compédibus: * et nóbiles eórum in mánicis férreis.
Ut fáciant in eis judícium conscriptum:* glória hæc est ómnibus sanctis ejus.
Hic non dicitur Glória Patri. Psalmus 150.

LAUDATE Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.
Laudáte eum in virtútibus ejus:* laudáte eum secúndum multitúdinem magnitúdinis ejus.
Laudáte eum in sono tubæ:* laudáte eum in psaltério et cíthara.
Laudáte eum in tympano et choro: * laudáte eum in chordis, et órgano.
Laudáte eum in cymbalis benesonántibus: laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.
Glória Patri, et Fílio.
Ant. Laudáte Dóminum de cœlis.

Capítulum seq. dicitur in feriali Officio, ab Octava Pentecostes usque ad Adventum.

Capítulum. *Rom.* 13. *d*

NOX præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

SPLENDOR patérnæ glóriæ,
De luce lucem próferens,
Lux lucis, et fons lúminis,
Diem dies illúminans:
Verúsque sol illábere,
Micans nitóre pérpeti:
Jubárque sancti Spíritus
Infúnde nostris sénsibus.
Votis vocémus et Patrem,
Patrem poténtis grátiæ,
Patrem perénnis glóriæ,
Culpam relégat lúbricam.
Confírmet actus strénuos:
Dentes retúndat ínvidi;
Casus secúndet ásperos:
Agénda recte dírigat.

Mentem gubérnet et regat:
Sit pura nobis cástitas:
Fides calóre férveat:
Fraudis venéna nésciat.
Christúsque nobis sit cibus,
Potúsque noster sit fides:
Læti bibámus sóbriam
Profusiónem Spíritus.
Lætus dies hic tránseat:
Pudor sit ut dilúculum:
Fides velut merídies:
Crepúsculum mens nésciat.
Auróra lucem próvehit.
Cum luce nobis pródeat,
In Patre totus Fílius,
Et totus in Verbo Pater.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

Per Annum, ℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Ant. Benedictus Dóminus Deus Israel.

In Feriis Quatuor Temporum, et Vigil. quæ jejunantur, post Ant. ad Benedictus, et in Vesperis ad Magnificat, dicuntur sequentes Preces flexis genibus: aliis temporibus non dicuntur.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, totum dicitur clara voce, etiam in Vesp. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Ego dixi, Dómine miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere Dómine úsquequo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Dómine salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te. ℣. Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hereditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum. ℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine, et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus sperántes in te. ℣. Pro afflíctis et captívis. ℟. Líbera eos Deus Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis. ℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion túere eos. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dicitur.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine: * Dómine exáudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatio-

nis meæ.
Si iniquitátes observáveris Dómine:* Dómine quis sustinébit?
Quia apud te propitiátio est: *et propter legem tuam sustínui te Dómine.
Sustínuit ánima mea in verbo ejus:*sperávit ánima mea in Dómino.
A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israel in Dómino.
Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiósa apud eum redémptio.
Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.
Glória Patri et Fílio,

In Vesperis ejus loco dicitur Psalmus. **Miserére mei Deus, * secúndum magnam. 55.**

Finito Psalmo, dicitur ℣. **Dómine Deus virtútum, convérte nos.** ℟. **Et osténde fáciém tuam, et salvi érimus.** ℣. **Exúrge Christe, ádjuva nos.** ℟. **Et líbera nos propter nomen tuum.** ℣. **Dómine exáudi oratiónem meam.** ℟. **Et clamor meus ad te véniat.** ℣. **Dóminus vobíscum.** ℟. **Et cum spíritu tuo.**

Deinde dicitur Oratio propria. Et quando in feriali Officio fiunt Commemorationes communes de S. Maria, de Apostolis, et de Pace, ante eas tam in Laudibus quam in Vesperis fit sequens Com. de Cruce. Ant **Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos Deus noster.** ℣. **Omnis terra adóret te, et psallat tibi.** ℟. **Psalmum dicat nómini tuo Dómine.**

Orémus. Oratio.

Perpetua nos, quæsumus Dómine, pace custódi: quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

Quæ Commem. de Cruce fit etiam, quando non dicuntur Preces in feriali tantum Officio.

FERIA TERTIA.

Ad Matutinum.

Invitatorium. **Jubilémus Deo * Salutári nostro.** Psalmus. **Veníte exultémus,** ut supra. 2. Hymnus.

Consors patérni lúminis,
Lux ipse lucis, et dies,
Noctem canéndo rúmpimus:
Assíste postulántibus.
Aufer tenébras méntium:
Fuga catérvas dæmonum:
Expélle somnoléntiam,
Ne pigritántes óbruat.
Sic Christe nobis ómnibus
Indúlgeas credéntibus,
Ut prosit exorántibus,
Quod præcinéntes psállimus.
Præsta, Pater piíssime,
Patrique compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. **Ut non delínquam.**

Psalmus 38.

Dixi: Custódiam vias meas: * ut non delínquam in lingua mea.
Pósui ori meo custódiam, * cum consísteret peccátor ad-

vérsum me.
Obmútui, et humiliátus sum, et silui a bonis: * et dolor meus renovátus est.
Concáluit cor meum intra me: * et in meditatióne mea exardéscet ignis.
Locútus sum in lingua mea: * Notum fac mihi, Dómine, finem meum:
Et númerum diérum meórum quis est: * ut sciam quid desit mihi.
Ecce mensurábiles posuísti dies meos:* et substántia mea tamquam nihilum ante te.
Verúmtamen univérsa vánitas, * omnis homo vivens.
Verúmtamen in imágine pertránsit homo: * sed et frustra conturbátur.
Thesaurizat: * et ignórat cui congregábit ea.
Et nunc quæ est expectátio mea? nonne Dóminus?* et substántia mea apud te est.
Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me: * oppróbrium insipiénti dedísti me.
Obmútui, et non apérui os meum, quóniam tu fecísti: * ámove a me plagas tuas.
A fortitúdine manus tuæ ego deféci in increpatiónibus: * propter iniquitátem corripuísti hóminem.
Et tabéscere fecísti, sicut aráneam ánimam ejus: * verúmtamen vane conturbátur omnis homo.
Exáudi oratiónem meam, Dómine, et deprecatiónem meam: * áuribus pércipe lácrymas meas.
Ne síleas: quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrinus,* sicut omnes patres mei.
Remítte mihi, ut refrígerer priúsquam ábeam, * et ámplius non ero.

Psalmus 39.

Expectans expectávi Dóminum,*et inténdit mihi.
Et exaudívit preces meas: * et edúxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.
Et státuit super petram pedes meos: * et diréxit gressus meos.
Et immísit in os meum cánticum novum,* carmen Deo nostro.
Vidébunt multi, et timébunt: * et sperábunt in Dómino.
Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus: * et non respéxit in vanitátes et insánias falsas.
Multa fecísti tu Dómine Deus meus mirabília tua: * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.
Annuntiávi, et locútus sum:* multiplicáti sunt super númerum.
Sacrifícium et oblatiónem noluísti: * aures autem perfecísti mihi.
Holocáustum et pro peccáto non postulásti: * tunc dixi: Ecce vénio.
In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus vó-

lui, et legem tuam in médio cordis mei.

Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine tu scisti.

Justítiam tuam non abscóndi in corde meo: * veritátem tuam, et salutáre tuum dixi.

Non abscóndi misericórdiam tuam, et veritátem tuam * a concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longe fácias miseratiónes tuas a me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capillos cápitis mei: * et cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi Dómine ut éruas me: * Dómine, ad adjuvándum me réspice.

Confundántur et revereántur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertántur retrórsum, et revereántur * qui volunt mihi mala.

Ferant conféstim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent et læténtur super te omnes quæréntes te: * et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum, et páuper: * Dóminus sollícitus est mei.

Adjútor meus, et protéctor meus tu es: * Deus meus ne tardáveris.

Ant. Ut non delínquam in lingua mea.

Ant. Sana.

Psalmus 40.

Beatus qui intélligit super egénum et páuperem: * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra: * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine miserére mei: * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, et períbit nomen ejus?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur, * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foras, * et loquebátur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei: * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt advérsum me: * Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi: * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.
Tu autem, Dómine, miserére mei, et resúscita me: * et retríbuam eis.
In hoc cognóvi, quóniam voluísti me: * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.
Me autem propter innocéntiam suscepísti: * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.
Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum: * fiat, fiat.

Psalmus 41.

Quemadmodum desíderat cervus ad fontes aquárum: * ita desíderat ánima mea ad te Deus.
Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum: * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei?
Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte: * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?
Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei.
In voce exultatiónis, et confessiónis: * sonus epulántis.
Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?
Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.
Ad meípsum ánima mea conturbáta est: * proptérea mémor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.
Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.
Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.
In die mandávit Dóminus misericórdiam suam: * et nocte cánticum ejus.
Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suscéptor meus es.
Quare oblítus es mei: * et quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?
Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei:
Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea, et quare contúrbas me?
Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.
Ant. Sana Dómine ánimam meam: quia peccávi tibi.
Ant. Eructávit.

Psalmus 43.

Deus áuribus nostris audívimus: * patres nostri annuntiavérunt nobis.
Opus, quod operátus es in diébus eórum, * et in diébus antíquis.
Manus tua gentes dispérdidit, et plantásti eos: * afflixísti pópulos, et expulísti eos:

Nec enim in gládio suo possedérunt terram,* et bráchium eórum non salvávit eos:
Sed déxtera tua, et brachium tuum, et illuminátio vultus tui: * quóniam complacuísti in eis.
Tu es ipse Rex meus et Deus meus: * qui mandas salútes Jacob.
In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * et in nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis.
Non enim in arcu meo sperábo:*et gládius meus non salvábit me.
Salvásti enim nos de affligéntibus nos: * et odiéntes nos confudísti.
In Deo laudábimur tota die:* et in nómine tuo confitébimur in sæculum.
Nunc autem repulísti et confudísti nos: * et non egrediéris Deus in virtútibus nostris.
Avertísti nos retrórsum post inimícos nostros:*et qui odérunt nos, diripiébant sibi.
Dedísti nos tamquam oves escárum :*et in Géntibus dispersísti nos.
Vendidísti pópulum tuum sine prétio: * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.
Posuísti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem et derísum his, qui sunt in circúitu nostro.
Posuísti nos in similitúdinem Géntibus : * commotiónem cápitis in pópulis.
Tota die verecúndia mea contra me est, * et confúsio faciéi meæ coopéruit me.
A voce exprobrántis, et obloquéntis: * a fácie inimíci, et persequéntis.
Hæc ómnia venérunt super nos, nec obliti sumus te: * et iníque non égimus in testaménto tuo.
Et non recéssit retro cor nostrum:* et declinásti sémitas nostras a via tua:
Quóniam humiliásti nos in loco afflictiónis, * et coopéruit nos umbra mortis.
Si obliti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum:
Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.
Quóniam propter te mortificámur tota die: * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.
Exúrge, quare obdórmis Dómine? * exúrge, et ne repéllas in finem.
Quare fáciem tuam avértis:* oblivísceris inópiæ nostræ, et tribulatiónis nostræ?
Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra: * conglutinátus est in terra venter noster.
Exúrge Dómine, ádjuva nos: * et rédime nos propter nomen tuum.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum:* dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam,* et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent: * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi:* virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto:* circúmdata varietáte.

Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum:* quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne:* adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui:* in omni generatióne et generatiónem.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.

Ant. Eructávit cor meum verbum bonum.

Ant. Adjútor.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus:* adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus, dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei:* sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur, * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram:* áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus:* exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.

Psalmus 46.

Omnes géntes pláudite mánibus: * jubiláte Deo in voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis: * et Gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hereditátem suam: * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo: * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite: * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super Gentes: * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham:* quóniam dii fortes terræ, veheménter eleváti sunt.

Ant. Adjútor in tribulatiónibus.

Ant. Magnus Dóminus.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion. * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ:* justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ,* propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam:* narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus:* et distribúite domos ejus: ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Psalmus 48.

Audite hæc omnes gentes: * áuribus percípite omnes qui habitátis orbem.

Quique terrígenæ, et filii hóminum: * simul in unum dives et pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam:* et meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam:*apériam in psaltério propositiónem meam.

Cur timébo in die mala?*iníquitas calcánei mei circúmdabit me:

Qui confídunt in virtúte sua: *et in multitúdine divitiárum suárum gloriántur.

Frater non rédimit, rédimet homo:* non dabit Deo placatiónem suam.

Et prétium redemptiónis ánimæ suæ: * et laborábit in ætérnum, et vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritum, cum víderit sapiéntes moriéntes:* simul insípiens, et stultus períbunt.

Et relínquent aliénis divítias suas: * et sepúlchra eórum domus illórum in ætérnum.

Tabernácula eórum in progénie, et progénie:* vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cum in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis: * et póstea in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inférno pósiti sunt: * mors depáscet eos.

Et dominabúntur eórum justi in matutíno:* et auxílium eórum veteráscet in inférno a glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cum accéperit me.

Ne timúeris cum dives factus fúerit homo: * et cum multiplicáta fúerit glória domus ejus.

Quóniam cum interíerit, non sumet ómnia:*neque descéndet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur:* confitébitur tibi cum beneféceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum suórum: * et usque in ætérnum non vidébit lumen.

Homo, cum in honóre esset, non intelléxit: * comparátus est juméntis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Ant. Magnus Dóminus, et laudábilis nimis.

Ant. Deus deórum.

Psalmus 49.

Deus deórum Dóminus locútus est:*et vocávit terram.

A solis ortu usque ad occásum: * ex Sion spécies decóris ejus.
Deus manifésto véniet: * Deus noster et non silébit.
Ignis in conspéctu ejus exardéscet: * et in circúitu ejus tempéstas válida.
Advocábit cœlum desúrsum: * et terram discérnere pópulum suum.
Congregáte illi sanctos ejus: * qui órdinant testaméntum ejus super sacrifícia.
Et annuntiábunt cœli justítiam ejus: * quóniam Deus judex est.
Audi pópulus meus, et loquar: Israel, et testificábor tibi: * Deus Deus tuus ego sum.
Non in sacrifíciis tuis árguam te: * holocáusta autem tua in conspéctu meo sunt semper.
Non accípiam de domo tua vítulos: * neque de grégibus tuis hircos.
Quóniam meæ sunt omnes feræ silvárum, * juménta in móntibus et boves.
Cognóvi ómnia volatília cæli: * et pulchritúdo agri mecum est.
Si esuríero, non dicam tibi: * meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.
Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sánguinem hircórum potábo?
Immola Deo sacrifícium laudis: * et redde Altíssimo vota tua.
Et ínvoca me in die tribulatiónis: * éruam te, et honorificábis me.
Peccatóri autem dixit Deus: * Quare tu enárras justítias meas, et assúmis testaméntum meum per os tuum?
Tu vero odísti disciplínam: * et projecísti sermónes meos retrórsum.
Si vidébas furem, currébas cum eo: * et cum adúlteris portiónem tuam ponébas.
Os tuum abundávit malítia: * et lingua tua concinnábat dolos.
Sedens advérsus fratrem tuum loquebáris, et advérsus fílium matris tuæ ponébas scándalum: * hæc fecísti, et tácui.
Existimásti iníque quod ero tui símilis: * árguam te, et státuam contra fáciem tuam.
Intellígite hæc qui obliviscímini Deum: * nequándo rápiat, et non sit qui erípiat.
Sacrifícium laudis honorificábit me: * et illic iter, quo osténdam illi salutáre Dei.

Psalmus 51.

Quid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?
Tota die injustítiam cogitávit lingua tua * sicut novácula acúta fecísti dolum.
Dilexísti malítiam super benignitátem: * iniquitátem magis, quam loqui æquitátem.
Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.
Proptérea Deus déstruet te in finem: * evéllet te, et emi-

grábit te de tabernáculo tuo: et radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt, et dicent: * Ecce homo, qui non pósuit Deum adjutórem suum:

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum: * et præváluit in vanitáte sua.

Ego autem, sicut oliva fructífera in domo Dei, * sperávi in misericórdia Dei in ætérnum: et in sæculum sæculi.

Confitébor tibi in sæculum quia fecísti: * et expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspéctu sanctórum tuórum.

Ant. Deus deórum Dóminus locútus est.

Per Annum. ℣. Immola Deo sacrifícium laudis. ℟. Et redde Altíssimo vota tua.

Pro uno Martyre, ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Pro Confessore Pontifice, ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Confessore non Pontifice, ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD LAUDES,

Ant. Dele Dómine iniquitátem meam. Ps. Miserére. 55.

Ant. Salutáre.

Psalmus 42.

Júdica me Deus, et discérne causam meam de gente non sancta, * ab hómine iníquo et dolóso érue me.

Quia tu es Deus fortitúdo mea: * quare me repulísti? et quare tristis incédo, dum affligit me inimícus?

Emítte lucem tuam et veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei: * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cithara Deus Deus meus: * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ant. Ad te de luce vígilo, Deus. Psalmus. Deus Deus meus, ut 56.

Ant. Cunctis diébus.

Canticum Ezechiæ.

Is. 38. b

Ego dixi: in dimídio diérum meórum * vadam ad portas ínferi.

Quæsívi resíduum annórum

meórum, * dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium.

Non aspíciam hóminem ultra,* et habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta est, et convolúta est a me, * quasi tabernáculum pastórum:

Præcísa est velut a texénte, vita mea: dum adhuc ordírer, succídit me: * de mane usque ad vésperam fínies me.

Sperábam usque ad mane, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea:

De mane usque ad vésperam fínies me: * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba.

Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum.

Dómine vim pátior, respónde pro me.* Quid dicam, aut quid respondébit mihi, cum ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine si sic vívitur, et in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, et vivificábis me.* Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima:

Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret,* projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te:* non expectábunt qui descéndunt in lacum veritátem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie:* pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.

Ant. Cunctis diébus vitæ nostræ salvos nos fac Dómine.

Ant. Omnes Angeli ejus laudáte Dóminum de cœlis.

Psalmus. Laudáte Dóminum de cœlis. 57.

Capitulum.

Rom. 13. d

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Ales diéi núntius
Lucem propínquam præcinit:
Nos excitátor méntium
Jam Christus ad vitam vocat.
Auférte, clamat, léctulos,
Ægro sopóre désides:
Castíque, recti, ac sóbrii
Vigiláte, jam sum próximus.
Jesum ciámus vócibus,
Flentes, precántes, sóbrii:
Inténta supplicátio
Dormíre cor mundum vetat.
Tu Christe somnum díscute:
Tu rumpe noctis víncula:
Tu solve peccátum vetus,
Novúmque lumen íngere.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,

Nunc, et per omne sæculum. Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Ant.

Eréxit nobis Dóminus cornu salútis, in domo David púeri sui.

Preces, quando dicuntur habentur. 59.

FERIA QUARTA

Ad Matutinum.

Invitatorium. In manu tua Dómine,* Omnes fines terræ. Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Rerum Creátor óptime,
Rectórque noster áspice;
Nos a quiéte nóxia
Mersos sopóre libera.
Te, sancte Christe, póscimus:
Ignósce culpis ómnibus:
Ad confiténdum súrgimus,
Morásque noctis rúmpimus.
Mentes manúsque tóllimus,
Prophéta sicut nóctibus,
Nobis geréndum præcipit,
Paulúsque gestis cénsuit.
Vides malum, quod fécimus:
Occúlta nostra pándimus:
Preces geméntes fúndimus,
Dimítte quod peccávimus.
Præsta Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum, Amen.

Ant. Avértit Dóminus.

Psalmus 52.

Dixit insípiens in corde suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, et abominábiles facti sunt in iniquitátibus: * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospéxit super filios hóminum: * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt: * non est qui fáciat bonum, non est usque ad unum.

Nonne scient omnes qui operántur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent: * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cum convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

Psalmus 54.

Exaudi Deus oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: * inténde mihi, et exáudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea: * et conturbátus sum a voce inimíci, et a tribulatióne peccatóris.

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes: * et in ira moléstí erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me: * et formído mortis cécidit super me.

Timor et tremor venérunt

super me: * et contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut colúmbæ, * et volábo, et requiéscam?

Ecce elongávi fúgiens: * et mansi in solitúdine.

Expectábam eum, qui salvum me fecit * a pusillanimitáte spíritus et tempestáte.

Præcípita Dómine, dívide linguas eórum: * quóniam vidi iniquitátem, et contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas:* et labor in médio ejus, et injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra, et dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixísset mihi,* sustinuíssem útique.

Et si is, qui óderat me, super me magna locútus fuísset:* abscondíssem me fórsitan ab eo.

Tu vero homo unánimis, * dux meus, et notus meus:

Qui simul mecum dulces capiébas cibos: * in domo Dei ambulávimus cum consénsu.

Véniat mors super illos: * et descéndant in inférnum vivéntes:

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum,* in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi:* et Dóminus salvábit me.

Véspere et mane et merídie narrábo et annuntiábo: * et exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropínquant mihi: * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, et humiliábit illos, * qui est ante sæcula.

Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum:* exténdit manum suam in retribuéndo.

Contaminavérunt testaméntum ejus, divísi sunt ab ira vultus ejus: * et appropinquávit cor illíus.

Molliti sunt sermónes ejus super óleum: * et ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam, et ipse te enútriet: * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.

Tu vero Deus dedúces eos,* in púteum intéritus.

Viri sánguinum et dolósi non dimidiábunt dies suos: * ego autem sperábo in te Dómine.

Ant. Avértit Dóminus captivitátem plebis suæ.

Ant. Quóniam.

Psalmus 55.

Miserere mei Deus, quóniam conculcávit me homo: * tota die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei tota die:* quóniam multi bellántes advérsum me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego vero in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabántur: * advérsum me omnes cogitatiónes eórum, in malum.
Inhabitábunt et abscóndent: * ipsi calcáneum meum observábunt.
Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.
Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.
Sicut et in promissióne tua:* tunc converténtur inimíci mei retrórsum:
In quacúmque die invocávero te:* ecce cognóvi quóniam Deus meus es.
In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem:* in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.
In me sunt Deus vota tua, * quæ reddam, laudatiónes tibi.
Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu:* ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Psalmus 56.

Miserere mei Deus, miserére mei:* quóniam in te confídit ánima mea.
Et in umbra alárum tuárum sperábo,* donec tránseat iníquitas.
Clamábo ad Deum altíssimum: * Deum qui benefécit mihi.
Misit de cœlo, et liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcántes me.
Misit Deus misericórdiam suam, et veritátem suam, * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum: dormívi conturbátus.
Fílii hóminum dentes eórum arma et sagíttæ: * et lingua eórum gládius acútus.
Exaltáre super cœlos Deus:* et in omnem terram glória tua.
Láqueum paravérunt pédibus meis:* et incurvavérunt ánimam meam.
Fodérunt ante fáciem meam fóveam: * et incidérunt in eam.
Parátum cor meum Deus, parátum cor meum:* cantábo, et psalmum dicam.
Exúrge glória mea, exúrge psaltérium et cíthara: * exúrgam dilúculo.
Confitébor tibi in pópulis Dómine:* et psalmum dicam tibi in géntibus.
Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.
Exaltáre super cœlos Deus: * et super omnem terram glória tua.
Ant. Quóniam in te confídit ánima mea.
Ant. Justa judicáte.

Psalmus 57.

Si vere útique justítiam loquímini: * recta judicáte fílii hóminum.
Etenim in corde iniquitátes operámini:* in terra injustítias manus vestræ concín-

nant.
Alienáti sunt peccatóres a vulva erravérunt ab útero:* locúti sunt falsa.
Furor illis secúndum similitúdinem serpéntis: * sicut áspidis surdæ, et obturántis aures suas,
Quæ non exáudiet vocem incantántium: * et venéfici incantántis sapiénter.
Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum: * molas leónum confrínget Dóminus.
Ad níhilum devénient tamquam aqua decúrrens: * inténdit arcum suum donec infirméntur.
Sicut cera, quæ fluit, auferéntur: * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.
Priúsquam intellígerent spinæ vestræ rhamnum: * sicut vivéntes, sic in ira absórbet eos.
Lætábitur justus cum víderit vindíctam: * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.
Et dicet homo: Si útique est fructus justo: * útique est Deus júdicans eos in terra.

Psalmus 58.

Eripe me de inimícis meis Deus meus:* et ab insurgéntibus in me líbera me.
Eripe me de operántibus iniquitátem: * et de viris sánguinum salva me.
Quia ecce cepérunt ánimam meam:* irruérunt in me fortes.
Neque iníquitas mea, neque peccátum meum Dómine: * sine iniquitáte cucúrri, et diréxi.
Exúrge in occúrsum meum, et vide: * et tu Dómine Deus virtútum Deus Israel.
Inténde ad visitándas omnes gentes: * non misereáris ómnibus, qui operántur iniquitátem.
Converténtur ad vésperam: et famem patiéntur ut canes, * et circuíbunt civitátem.
Ecce loquéntur in ore suo, et gládius in lábiis eórum: * quóniam quis audívit?
Et tu Dómine deridébis eos:* ad níhilum dedúces omnes gentes.
Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus suscéptor meus es:* Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.
Deus osténdet mihi super inimícos meos, ne occídas eos:* nequándo obliviscántur pópuli mei.
Dispérge illos in virtúte tua: * et depóne eos protéctor meus Dómine.
Delíctum oris eórum, sermónem labiórum ipsórum: * et comprehendántur in supérbia sua.
Et de execratióne et mendácio annuntiabúntur in consummatióne:* in ira consummatiónis, et non erunt.
Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * et fínium terræ.
Converténtur ad vésperam,

et famem patiéntur ut canes: * et circuíbunt civitátem.
Ipsi dispergéntur ad manducándum:* si vero non fúerint saturáti, et murmurábunt.
Ego autem cantábo fortitúdinem tuam: * et exultábo mane misericórdiam tuam.
Quia factus es suscéptor meus * et refúgium meum, in die tribulatiónis meæ.
Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus misericórdia mea.
Ant. Justa judicáte filii hóminum.
Ant. Da nobis.

Psalmus 59.

Deus repulísti nos, et destruxísti nos:* irátus es, et misértus es nobis.
Commovísti terram, et conturbásti eam: * sana contritiónes ejus, quia commóta est.
Ostendísti pópulo tuo dura:* potásti nos vino compunctiónis.
Dedísti metuéntibus te significatiónem: * ut fúgiant a fácie arcus:
Ut liberéntur dilécti tui:* salvum fac déxtera tua, et exáudi me.
Deus locútus est in sancto suo: * Lætábor, et partíbor Síchimam: et convállem tabernaculórum metíbor.
Meus est Gálaad, et meus est Manásses: * et Ephraim fortitúdo cápitis mei.
Juda rex meus: * Moab olla spei meæ.
In Idumæam exténdam calceaméntum meum:* mihi alienígenæ súbditi sunt.
Quis dedúcet me in civitátem munítam?* quis dedúcet me usque in Idumæam?
Nonne tu Deus, qui repulísti nos: * et non egrediéris Deus in virtútibus nostris?
Da nobis auxílium de tribulatióne:* quia vana salus hóminis.
In Deo faciémus virtútem:* et ipse ad níhilum dedúcet tribulántes nos.

Psalmus 60.

Exaudi Deus deprecatiónem meam:* inténde oratióni meæ.
A fínibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.
Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.
Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.
Quóniam tu Deus meus exaudísti oratiónem meam: * dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum.
Dies super dies regis adjícies: * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.
Pérmanet in ætérnum inconspectu Dei: * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?
Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi: * ut reddam vota mea de die in

diem.

Ant. Da nobis Dómine auxílium de tribulatióne.

Ant. Nonne Deo.

Psalmus 61.

Nonne Deo subjécta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus: * suscéptor meus, non movébor ámplius.

Quoúsque irrúitis in hóminem? * interfícitis univérsi vos: tamquam paríeti inclináto et macériæ depúlsæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere, cucúrri in siti: * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjécta esto ánima mea: * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et salvátor meus: * adjútor meus non emigrábo.

In Deo salutáre meum, et glória mea: * Deus auxílii mei, et spes mea in Deo est.

Speráte in eo omnis congregátio pópuli, effúndite coram illo corda vestra: * Deus adjútor noster in ætérnum.

Verúmtamen vani filii hóminum, mendáces filii hóminum in statéris: * ut decípiant ipsi de vanitáte in idípsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere: * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus est Deus, duo hæc audívi, quia potéstas Dei est, et tibi Dómine misericórdia: * quia tu reddes unicuíque juxta ópera sua.

Psalmus 63.

Exaudi Deus oratiónem meam cum déprecor: * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium: * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum: * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum; * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei: * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.

Ant. Nonne Deo subjécta erit ánima mea?

Ant. Benedícite.

Psalmus 65.

Jubilate Deo omnis terra, psalmum dicite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: quam terribília sunt ópera tua Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi: * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte et vidéte ópera Dei:* terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede: * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum, óculi ejus super gentes respíciunt: * qui exásperant, non exalténtur in semetípsis.

Benedícite Gentes Deum nostrum: * et audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam:* et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probásti nos Deus: * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatiónes in dorso nostro:* imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem et aquam: et eduxísti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocáustis: * reddam tibi vota mea, quæ distinxérunt lábia mea.

Et locútum est os meum:*in tribulatióne mea.

Holocáusta medulláta ófferam tibi cum incénso aríetum:*ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi,* et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspéxi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptérea exaudívit Deus,* et atténdit voci deprecatiónis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam a me.

Psalmus 67.

Exurgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus, * et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant: * sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei.

Et justi epuléntur, et exúltent in conspéctu Dei: * et delecténtur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui ascéndit super occásum: Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu ejus:* turbabúntur a fácie ejus, patris orphanórum, et júdicis viduárum:

Deus in loco sancto suo: * Deus, qui inhabitáre facit

unius moris in domo.
Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos, qui exásperant, qui hábitant in sepúlchris.
Deus, cum egrederéris in conspéctu pópuli tui: * cum pertransíres in desérto:
Terra mota est, étenim cœli distillavérunt a fácie Dei Sínai, * a fácie Dei Israel.
Plúviam voluntáriam segregábis Deus hereditáti tuæ: * et infirmáta est, tu vero perfecísti eam.
Animália tua habitábunt in ea: * parásti in dulcédine tua páuperi, Deus.
Dóminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multa.
Rex virtútum dilécti dilécti: * et speciéi domus divídere spólia.
Si dormiátis inter médios cleros, pennæ colúmbæ deargentátæ, * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.
Dum discérnit cœléstis reges super eam, nive dealbabúntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.
Mons coagulátus, mons pinguis: * utquid suspicámini montes coagulátos?
Mons, in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: * étenim Dóminus habitábit in finem.
Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina in sancto.
Ascendísti in altum, cepísti captivitátem: * accepísti dona in homínibus:
Etenim non credéntes: * inhabitáre Dóminum Deum.
Benedíctus Dóminus die quotídie; * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.
Deus noster, Deus salvos faciéndi: * et Dómini Dómini éxitus mortis.
Verúmtamen Deus confrínget cápita inimicórum suórum: * vérticem capílli perambulántium in delíctis suis.
Dixit Dóminus: Ex Basan convértam, * convértam in profúndum maris:
Ut intingátur pes tuus in sánguine: * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.
Vidérunt ingréssus tuos Deus, * ingréssus Dei mei: Regis mei qui est in sancto.
Prævenérunt príncipes conjúncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.
In ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.
Ibi Bénjamin adolescéntulus, * in mentis excéssu.
Príncipes Juda, duces eórum: * príncipes Zábulon, príncipes Néphthali.
Manda Deus virtúti tuæ: * confírma hoc Deus, quod operátus es in nobis.
A templo tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent reges múnera.
Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum: * ut exclúdant

eos, qui probáti sunt argénto.
Dissipa gentes, quæ bella volunt: vénient legáti ex Ægypto: * Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.
Regna terræ, cantáte Deo:* psállite Dómino:
Psállite Deo, qui ascéndit super cœlum cœli, * ad Oriéntem.
Ecce dabit voci suæ vocem virtútis, date glóriam Deo super Israel,* magnificéntia ejus, et virtus ejus in núbibus.
Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtútem, et fortitúdinem plebi suæ,* benedíctus Deus.
Ant. Benedícite gentes Deum nostrum.
Per Annum, ℣. Deus vitam meam annuntiávi tibi.
℟. Posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.
Pro uno Martyre, ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.
Pro pluribus Martyr., ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.
Pro Confessore Pontifice, ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.
Pro Conf. non Pont., ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus.
℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.
Pro una Sancta, ℣. Elégit eam Deus, et prælégit eam.
℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

AD LAUDES,

Ant. Amplius lava me Dómine ab injustítia mea.
Psalm. Miserére. 55.
Ant. Te decet.

Psalmus 64.

Te decet hymnus Deus in Sion: * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.
Exáudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.
Verba iniquórum prævaluérunt super nos: * et impietátibus nostris tu propitiáberis.
Beátus, quem elegísti, et assumpsísti: * inhabitábit in átriis tuis.
Replébimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.
Exáudi nos Deus salutáris noster,* spes ómnium fínium terræ, et in mari longe.
Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtia: * qui contúrbas profúndum maris sonum fluctuum ejus.
Turbabúntur Gentes, et timébunt qui hábitant términos a signis tuis: * éxitus matutíni et véspere delectábis.
Visitásti terram, et inebriásti eam: * multiplicásti locupletáre eam.
Flumen Dei replétum est a-

quis, parásti cibum illórum: *quóniam ita est præparátio ejus.
Rivos ejus inébria, múltiplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.
Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ: * et campi tui replebúntur ubertáte.
Pinguéscent speciósa desérti: * et exultatióne colles accingéntur.
Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.
Ant. Te decet hymnus Deus in Sion.
Ant. Lábia mea laudábunt te in vita mea, Deus meus.
Psalm. Deus Deus meus * ad te. ut 56.
Ant. Dóminus judicábit.

Cant. Annæ.
1. *Reg.* 2.

Exultavit cor meum in Dómino, * et exaltátum est cornu meum in Deo meo:
Dilatátum est os meum super inimícos meos: * quia lætáta sum in salutári tuo.
Non est sanctus, ut est Dóminus: neque enim est álius extra te, * et non est fortis sicut Deus noster.
Nolíte multiplicáre loqui sublímia, * gloriántes:
Recédant vétera de ore vestro: quia Deus scientiárum Dóminus est, * et ipsi præparántur cogitatiónes.
Arcus fórtium superátus est, * et infirmi accíncti sunt róbore.
Repléti prius, pro pánibus se locavérunt: * et famélici saturáti sunt.
Donec stérilis péperit plúrimos: * et quæ multos habébat fílios, infirmáta est.
Dóminus mortíficat et vivíficat, * dedúcit ab ínferos et redúcit.
Dóminus páuperem facit, et ditat,* humíliat, et súblevat.
Súscitat de púlvere egénum, * et de stércore élevat páuperem:
Ut sédeat cum princípibus,* et sólium glóriæ téneat.
Dómini enim sunt cárdines terræ, * et pósuit super eos orbem.
Pedes sanctórum suórum servábit, et ímpii in ténebris conticéscent: * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.
Dóminum formidábunt adversárii ejus: * et super ipsos in cœlis tonábit:
Dóminus judicábit fines terræ, et dabit impérium regi suo, * et sublimábit cornu Christi sui.
Ant. Dóminus judicábit fines terræ.
Ant. Cœli cœlórum laudáte Deum. Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis, ut 57.

Capitulum.
Rom. 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum

et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus. Hymnus.

Nox, et tenébræ, et núbila,
Confúsa mundi, et túrbida:
Lux intrat: albéscit polus:
Christus venit: discédite.
Calígo terræ scínditur
Percússa solis spículo,
Rebúsque jam color redit,
Vultu niténtis síderis.
Te, Christe, solum nóvimus:
Te mente pura, et símplici,
Flendo, et canéndo, quæsumus,
Inténde nostris sénsibus.
Sunt multa lucis íllita,
Quæ luce purgéntur tua:
Tu vera lux cœléstium
Vultu seréno illúmina.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Ant. De manu ómnium qui odérunt nos, líbera nos Dómine.

Preces quando dicuntur, habentur 59.

FERIA QUINTA.

Ad Matutinum, Invitat.

Dóminum, qui fecit nos,* Veníte adorémus. Psalmus. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Nox atra rerum cóntegit
Terræ colóres ómnium:
Nos confiténtes póscimus
Te juste judex córdium:
Ut áuferas piácula,
Sordésque mentis ábluas:
Donésque, Christe, grátiam,
Ut arceántur crímina.
Mens ecce torpet ímpia,
Quam culpa mordet nóxia:
Obscúra gestit tóllere,
Et te, Redémptor, quærere.
Repélle tu calíginem
Intrínsecus quam máxime;
Ut in beáto gáudeat
Se collocári lúmine.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. Dómine Deus.

Psalmus 68.

Salvum me fac Deus,* quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infíxus sum in limo profúndi:* et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris:* et tempéstas demérsit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ:* defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capíllos cápitis mei,* qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injúste:* quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus tu scis insipiéntiam meam:* et delícta mea a te non sunt abscóndita.

Non erubéscant in me, qui expéctant te Dómine,* Dó-

mine virtútum.
Non confundántur super me, *qui quærunt te, Deus Israel.
Quóniam propter te sustínui oppróbrium:* opéruit confúsio fáciem meam.
Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ.
Quóniam zelus domus tuæ comédit me : * et oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.
Et opérui in jejúnio ánimam meam: * et factum est in oppróbrium mihi.
Et pósui vestiméntum meum cilícium: * et factus sum illis in parábolam.
Advérsum me loquebántur qui sedébant in porta:* et in me psallébant qui bibébant vinum.
Ego vero oratiónem meam ad te Dómine : * tempus beneplácitì Deus.
In multitúdine misericórdiæ tuæ exáudi me, * in veritáte salútis tuæ :
Eripe me de luto, ut non infigar : * libera me ab iis, qui odérunt me, et de profúndis aquárum.
Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum : * neque úrgeat super me púteus os suum.
Exáudi me Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: *secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.
Et ne avértas fáciem tuam a púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exáudi me.
Inténde ánimæ meæ, et líbera eam : * propter inimícos meos éripe me.
Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam , * et reveréntiam meam.
In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me: * impropérium expectávit cor meum , et misériam.
Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit:* et qui consolarétur, et non invéni.
Et dedérunt in escam meam fel:* et in siti mea potavérunt me acéto.
Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * et in retributiónes, et in scándalum.
Obscuréntur óculi eórum ne vídeant : * et dorsum eórum semper incúrva.
Effúnde super eos iram tuam: * et furor iræ tuæ comprehéndat eos.
Fiat habitátio eórum desérta:*et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.
Quóniam quem tu percussísti persecúti sunt:* et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.
Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum :* et non intrent in justítiam tuam.
Deleántur de libro vivéntium:*et cum justis non scribántur.
Ego sum pauper et dolens: * salus tua Deus suscépit me.
Laudábo nomen Dei cum cán-

tico : * et magnificábo eum in laude:

Et placébit Deo super vítulum novéllum: *córnua producéntem et úngulas.

Videant páuperes, et lætén-tur: * quærite Deum et vivet ánima vestra:

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus: * et vinctos suos non despéxit.

Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion: * et ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * et hereditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam: * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in

Psalmus 69.

Deus in adjutórium meum inténde: * Dómine ad adjuvándum me festína.

Confundántur, et revereántur, * qui quærunt ánimam meam:

Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala.

Avertántur statim erubescéntes: * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, * et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.

Ego vero egénus, et pauper sum: * Deus ádjuva me.

Adjút o meus, et liberátor meus es tu: * Dómine ne moréris.

Ant. Dómine Deus in adjutórium meum inténde.

Ant. Esto mihi.

Psalmus 70.

In te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me, et éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum: * ut salvum me fácias.

Quóniam firmaméntum meum: * et refúgium meum es tu.

Deus meus éripe me de manu peccatóris, * et de manu contra legem agéntis et iníqui:

Quóniam tu es patiéntia mea Dómine: * Dómine spes mea a juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero: * de ventre matris meæ tu es protéctor meus.

In te cantátio mea semper: * tamquam prodígium factus sum multis: et tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam: * tota die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis: * cum defécerit virtus mea, ne derelínquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi: * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum.

Dicéntes : Deus derelíquit

eum, persequímini, et comprehéndite eum: * quia non est qui erípiat.
Deus ne elongéris a me: * Deus meus in auxílium meum réspice.
Confundántur, et deficiant detrahéntes ánimæ meæ: * operiántur confusióne, et pudóre qui quærunt mala mihi.
Ego autem semper sperábo: * et adjíciam super omnem laudem tuam.
Os meum annuntiábit justítiam tuam: * tota die salutáre tuum.
Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dómine memorábor justítiæ tuæ solius.
Deus docuísti me a juventúte mea: * et usque nunc pronuntiábo mirabília tua.
Et usque in senéctam et sénium: * Deus ne derclínquas me.
Donec annúntiem bráchium tuum* generatióni omni, quæ ventúra est:
Poténtiam tuam, et justítiam tuam Deus usque in altíssima, quæ fecísti magnália: * Deus quis símilis tibi?
Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas, et malas: * et convérsus vivificásti me: * et de abyssis terræ íterum reduxísti me.
Multiplicásti magnificéntiam tuam: * et convérsus consolátus es me.
Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam: * Deus psallam tibi in cíthara, sanctus Israel.
Exultábunt lábia mea cum cantávero tibi: * et ánima mea, quam redemísti.
Sed et lingua mea tota die meditábitur justítiam tuam: * cum confúsi et reveríti fúerint qui quærunt mala mihi.

Psalmus 71.

DEUS judícium tuum regi da: * et justítiam tuam filio regis:
Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.
Suscípiant montes pacem pópulo: * et colles justítiam.
Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet filios páuperum: * et humiliábit calumniatórem.
Et permanébit cum sole, et ante lunam, * in generatióne et generatiónem.
Descéndet sicut plúvia in vellus: * et sicut stillicídia stillántia super terram.
Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis: * donec auferátur luna.
Et dominábitur a mari usque ad mare; * et a flúmine usque ad términos orbis terrárum.
Coram illo prócident Æthíopes: * et inimíci ejus terram lingent.
Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum, et Saba dona addúcent.
Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes

sérvient ei:
Quia liberábit páuperem a poténte: * et páuperem, cui non erat adjútor.
Parcet páuperi et ínopi: * et ánimas páuperum salvas fáciet.
Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum: * et honorábile nomen eórum coram illo.
Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * tota die benedícent ei.
Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.
Sit nomen ejus benedíctum in sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.
Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificábunt eum.
Benedíctus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus:
Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum: * et replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.
Ant. Esto mihi Dómine in Deum protectórem.
Ant. Liberásti virgam.

Psalmus 72.

Quam bonus Israel Deus * his, qui recto sunt corde!
Mei autem pene moti sunt pedes: * pene effúsi sunt gressus mei.
Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.
Quia non est respéctus morti eórum: * et firmaméntum in plaga eórum.
In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabúntur.
Ideo ténuit eos supérbia, * opérti sunt iniquitáte et impietáte sua.
Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum: * transiérunt in afféctum cordis.
Cogitavérunt, et locúti sunt nequítiam: * iniquitátem in excélso locúti sunt.
Posuérunt in cœlum os suum: * et lingua eórum transívit in terra.
Ideo convertétur pópulus meus hic: * et dies pleni inveniéntur in eis.
Et dixérunt: Quómodo scit Deus, * et si est sciéntia in excélso?
Ecce ipsi peccatóres, et abundántes in sæculo, * obtinuérunt divítias.
Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocéntes manus meas:
Et fui flagellátus tota die, * et castigátio mea in matutínis.
Si dicébam: Narrábo sic: * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.
Existimábam ut cognóscerem hoc, * labor est ante me:
Donec intrem in Sanctuárium Dei: * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuísti eis: * dejecísti eos dum allevaréntur.
Quómodo facti sunt in desolatiónem, súbito defecérunt: * periérunt propter iniquitátem suam.
Velut sómnium surgéntium Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.
Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt: * et ego ad níhilum redáctus sum, et nescívi.
Ut juméntum factus sum apud te: * et ego semper tecum.
Tenuísti manum déxteram meam: et in voluntáte tua deduxísti me, * et cum glória suscepísti me.
Quid enim mihi est in cœlo?* et a te quid vólui super terram?
Defécit caro mea, et cor meum: * Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.
Quia ecce, qui elóngant se a te períbunt: * perdidísti omnes, qui fornicántur abs te.
Mihi autem adhærére Deo bonum est: * pónere in Dómino Deo spem meam:
Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis fíliæ Sion.

Psalmus 73.

Ut quid Deus repulísti in finem: * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ?
Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.
Redemísti virgam hereditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitásti in eo.
Leva manus tuas in supérbias eórum in finem: * quanta malignátus est inimícus in sancto!
Et gloriáti sunt qui odérunt te: * in médio solemnitátis tuæ.
Posuérunt signa sua, signa: * et non cognovérunt sicut in éxitu super summum.
Quasi in silva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idípsum: * in secúri, et áscia dejecérunt eam.
Incendérunt igni Sanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.
Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul:* quiéscere faciámus omnes dies festos Dei a terra.
Signa nostra non vídimus, jam non est Prophéta: * et nos non cognóscet ámplius.
Usquequo Deus improperábit inimícus: * irrítat adversárius nomen tuum in finem?
Ut quid avértis manum tuam, et déxteram tuam, * de médio sinu tuo in finem?
Deus autem Rex noster ante sæcula: * operátus est salútem in médio terræ.
Tu confirmásti in virtúte tua mare: * contribulásti cápita dracónum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis: * dedísti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupísti fontes, et torréntes: * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox: * tu fabricátus es auróram et solem.

Tu fecísti omnes términos terræ: * æstátem, et ver tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino: * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi, * et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testaméntum tuum: * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper et inops laudábunt nomen tuum.

Exúrge Deus, júdica causam tuam: * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insipiénte sunt tota die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum: * supérbia eórum, qui te odérunt, ascéndit semper.

Ant. Liberásti virgam hereditátis tuæ.

Ant. Et invocábimus.

Psalmus 74.

Confitébimur tibi, Deus: * confitébimur: et invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua: * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníque ágere: * et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum: * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus: * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, et hunc exáltat: * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc: verúmtamen fæx ejus non est exinaníta: * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sæculum: * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confríngam: * et exaltabúntur córnua justi.

Psalmus 75.

Notus in Judæa Deus: * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: * et habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, et bellum.

Illúminans tu mirabíliter a móntibus ætérnis: * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

Dormiérunt somnum suum: * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, et quis resístet tibi? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecísti judícium: * terra trémuit et quiévit:

Cum exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi:* et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro: * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera.

Terríbili et ei qui aufert spíritum príncipum, * terríbili apud reges terræ.

Ant. Et invocábimus nomen tuum Dómine.

Ant. Tu es Deus.

Psalmus 76.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Deum, et inténdit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum: * et non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima mea: * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum, et defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus sum, et non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos: * et annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo:* et exercitábar, et scopébam spíritum meum.

Numquid in ætérnum projíciet Deus: * aut non appónet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * a generatióne in generatiónem?

Aut obliviscétur miseréri Deus?* aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi: Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excélsi.

Memor fui óperum Dómini:* quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum.

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis:* et in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus qui facis mirabília.

Notam fecísti in pópulis virtútem tuam: * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, fílios Jacob, et Joseph.

Vidérunt te aquæ Deus, vidérunt te aquæ: * et timuérunt, et turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquárum: * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagíttæ tuæ tránseunt: * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est et contrémuit terra.

In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis: * et vestígia tua non cognoscéntur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum, * in manu Moysi et Aaron.

Psalmus 77.

Attendite pópule meus legem meam: * inclináte aurem vestram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum: * loquar propositiónes ab inítio.

Quanta audívimus, et cognóvimus ea: * et patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta a filiis eórum, * in generatióne áltera.

Narrántes laudes Dómini, et virtútes ejus: * et mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob: * et legem pósuit in Israel.

Quanta mandávit pátribus nostris nota fácere ea filiis suis: * ut cognóscat generátio áltera.

Filii qui nascéntur, et exúrgent, * et narrábunt filiis suis:

Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscántur óperum Dei: * et mandáta ejus exquírant.

Ne fiant sicut patres eórum: * generátio prava et exásperans:

Generátio, quæ non diréxit cor suum: * et non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Filii Ephrem intendéntes et mitténtes arcum: * convérsi sunt in die belli.

Non custodiérunt testaméntum Dei: * et in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus, quæ osténdit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, et perdúxit eos: * et státuit aquas quasi in utre.

Et dedúxit eos in nube diéi: * et tota nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo: * et adaquávit eos velut in abysso multa.

Et edúxit aquam de petra: * et dedúxit tamquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhuc peccáre ei: * in iram excitavérunt Excélsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis: * ut péterent escas animábus suis.

Et male locúti sunt de Deo: * dixérunt: Numquid póterit Deus paráre mensam in desérto?

Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt.

Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?

Ideo audívit Dóminus, et dístulit: * et ignis accénsus est in Jacob, et ira ascéndit in

Israel.

Quia non crediderunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducándum, * et panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária misit eis in abundántia.

Tránstulit Austrum de cœlo: * et indúxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes: * et sicut arénam maris volatília pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum: * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, et saturáti sunt nimis, et desidérium eórum áttulit eis: * non sunt fraudáti a desidério suo.

Adhuc escæ eórum erant in ore ipsórum: * et ira Dei ascéndit super eos.

Et occídit pingues eórum, * et eléctos Israel impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc: * et non crediderunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum: * et anni eórum cum festinatióne.

Cum occíderet eos, quærébant eum: * et revertebántur, et dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum: * et Deus excélsus redémptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * et lingua sua mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo: * nec fidéles hábiti sunt in testaménto ejus.

Ipse autem est misericors, et propítius fiet peccátis eórum: * et non dispérdet eos.

Et abundávit ut avérteret iram suam: * et non accéndit omnem iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt: * spíritus vadens, et non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in desérto, * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et convérsi sunt, et tentavérunt Deum: * et sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manus ejus, * die qua redémit eos de manu tribulántis.

Sicut pósuit in Ægypto signa sua, * et prodígia sua in campo Táneos.

Et convértit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam, et comédit eos: * et ranam, et dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum: * et labóres eórum locústæ.

Et occídit in grándine víneas eórum: * et moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumén-

ta eórum: * et possessiónem eórum igni.
Misit in eos iram indignatiónis suæ: * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.
Viam fecit semítæ iræ suæ, non pepércit a morte animábus eórum: * et juménta eórum in morte conclúsit.
Et percússit omne primogénitum in terra Ægypti:*primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.
Et ábstulit sicut oves pópulum suum: * et perdúxit eos tamquam gregem in desérto.
Et dedúxit eos in spe, et non timuérunt: * et inimícos eórum opéruit mare.
Et indúxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem, quem acquisívit déxtera ejus.
Et ejécit a fácie eórum gentes:* et sorte divísit eis terram in funículo distributiónis.
Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.
Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excélsum: * et testimónia ejus non custodiérunt.
Et avertérunt se, et non servavérunt pactum:*quemádmodum patres eórum, convérsi sunt in arcum pravum.
In iram concitavérunt eum in cóllibus suis: * et in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.
Audívit Deus, et sprevit: * et ad níhilum redégit valde Israel.
Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubi habitávit in homínibus.
Et trádidit in captivitátem virtútem eórum:*et pulchritúdinem eórum in manus inimíci.
Et conclúsit in gládio pópulum suum: * et hereditátem suam sprevit.
Júvenes eórum comédit ignis: * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.
Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt: * et víduæ eórum non plorabántur.
Et excitátus est tamquam dórmiens Dóminus, * tamquam potens crapulátus a vino.
Et percússit inimícos suos in posterióra: * oppróbrium sempitérnum dedit illis.
Et répulit tabernáculum Joseph: * et tribum Ephraim non elégit:
Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.
Et ædificávit sicut unicórnium sanctifícium suum in terra, * quam fundávit in sæcula.
Et elégit David servum suum, et sústulit eum de grégibus óvium: * de post fœtántes accépit eum.
Páscere Jacob servum suum: * et Israel hereditátem suam
Et pavit eos in innocéntia

cordis sui: * et in intelléctibus mánuum suárum dedúxit eos.
Ant. Tu es Deus, qui facis mirabília.
Ant. Propítius esto.
Psalmus 78.
DEus venérunt gentes in hereditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum: * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.
Posuérunt morticína servórum tuórum, escas volatílibus cœli: * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.
Effudérunt sánguinem eórum tamquam aquam in circúitu Jerúsalem: * et non erat qui sepeliret.
Facti sumus oppróbrium vicínis nostris: * subsannátio et illúsio his, qui in circúitu nostro sunt.
Usquequo Dómine irascéris in finem: * accendétur velut ignis zelus tuus?
Effúnde iram tuam in gentes, quæ te non novérunt: * et in regna, quæ nomen tuum non invocavérunt:
Quia comedérunt Jacob: * et locum ejus desolavérunt.
Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum, cito antícipent nos misericórdiæ tuæ: * quia páuperes facti sumus nimis.
Adjuva nos Deus salutáris noster: et propter glóriam nóminis tui Dómine líbera nos: * et propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum.
Ne forte dicant in géntibus: Ubi est Deus eórum? * et innotéscat in natiónibus coram óculis nostris.
Ultio sánguinis servórum tuórum, qui effúsus est: * intróeat in conspéctu tuo gémitus compeditórum.
Secúndum magnitúdinem bráchii tui, * pósside fílios mortificatórum.
Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum: * impropérium ipsórum, quod exprobravérunt tibi, Dómine.
Nos autem pópulus tuus, et oves páscuæ tuæ, * confitébimur tibi in sæculum:
In generatiónem et generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.
Psalmus 79.
QUi regis Israel, inténde: * qui dedúcis velut ovem Joseph.
Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coram Ephraim, Bénjamin, et Manásse.
Excita poténtiam tuam, et veni, * ut salvos fácias nos.
Deus convérte nos: * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
Dómine Deus virtútum, * quoúsque irascéris super oratiónem servi tui?
Cibábis nos pane lacrymárum: * et potum dabis nobis in lácrymis in mensúra.
Posuísti nos in contradictiónem vicínis nostris: * et inimíci nostri subsannavérunt

nos.

Deus virtútum, convérte nos: * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Víneam de Ægypto transtulísti: * ejecísti Gentes, et plantásti eam.

Dux itíneris fuísti in conspéctu ejus: * plantásti rádices ejus, et implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus: * et arbústa ejus cedros Dei.

Exténdit pálmites suos usque ad mare: * et usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxísti macériam ejus: * et vindémiant eam omnes, qui prætergrediúntur viam?

Exterminávit eam aper de silva: * et singuláris ferus depástus est eam.

Deus virtútum convértere: * réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam.

Et pérfice eam, quam plantávit déxtera tua: * et super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.

Incénsa igni, et suffóssa * ab increpatióne vultus tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ: * et super fílium hóminis, quem confirmásti tibi.

Et non discédimus a te, vivificábis nos: * et nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, convérte nos: * et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

Ant. Propítius esto peccátis nostris, Dómine.

Per Annum, ℣. Gaudébunt lábia mea, cum cantávero tibi.

℟. Et ánima mea, quam redemísti.

Pro uno Martyre, ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine.

℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi.

℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Pro Conf. Pont. et non Pont. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum.

℟. Stolam glóriæ induit eum.

Pro una Sancta, ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua.

℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

AD LAUDES.

Ant. Tibi soli peccávi, Dómine miserére mei. Psal. Miserére mei. 50.

Ant. Dómine.

Psalmus 89.

Dómine, refúgium factus es nobis: * a generatióne in generatiónem.

Priúsquam montes fíerent, aut formarétur terra, et orbis: * a sǽculo et usque in sǽculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in humilitátem: * et dixísti: Convertímini fílii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tamquam dies

hestérna, quæ prætériit;

Et custódia in nocte, * quæ pro nihilo habéntur, eórum anni erunt.

Mane sicut herba tránseat, mane flóreat, et tránseat: * véspere décidat, indúret, et aréscat.

Quia defécimus in ira tua * et in furóre tuo turbáti sumus.

Posuísti iniquitátes nostras in conspéctu tuo: * sæculum nostrum in illuminatióne vultus tui.

Quóniam omnes dies nostri defecérunt: * et in ira tua defécimus.

Anni nostri sicut aránea meditabúntur: * dies annórum nostrórum in ipsis, septuaginta anni.

Si autem in potentátibus, octogínta anni: * et ámplius eórum, labor et dolor.

Quóniam supervénit mansuetúdo: * et corripiémur.

Quis novit potestátem iræ tuæ, * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic notam fac, * et erudítos corde in sapiéntia.

Convértere Dómine úsquequo? * et deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus mane misericórdia tua: * et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus, quibus nos humiliásti: * annis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, et in ópera tua: * et dírige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, et ópera manuum nostrárum dírige super nos: * et opus mánuum nostrárum dírige.

Ant. Dómine, refúgium factus es nobis.

Ant. In matutínis meditábor in te. Psalmus. Deus Deus meus. 56.

Ant. Cantémus.

Cant. Moysi, *Exodi* 15.

CANTEMUS Dómino: glorióse enim magnificátus est: * equum et ascensórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, et glorificábo eum: * Deus patris mei, et exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor, omnípotens nomen ejus. * Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare:

Elécti príncipes ejus submérsi sunt in mari Rubro. * Abyssi operuérunt eos, descendérunt in profúndum quasi lapis.

Déxtera tua Dómine magnificáta est in fortitúdine: déxtera tua, Dómine, percússit inimícum. * Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos:

Misísti iram tuam, quæ devorávit eos sicut stípulam. *

Et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ;
Stetit unda fluens, * congregátæ sunt abyssi in médio mari.
Dixit inimícus: Pérsequar et comprehéndam, * dividam spólia, implébitur ánima mea.
Evaginábo gládium meum,* interfíciet eos manus mea.
Flavit spíritus tuus, et opéruit eos mare: * submérsi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.
Quis símilis tui in fórtibus Dómine? * quis símilis tui, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis, fáciens mirabília?
Extendísti manum tuam, et devorávit eos terra. * Dux fuísti in misericórdia tua pópulo quem redemísti:
Et portásti eum in fortitúdine tua, * ad habitáculum sanctum tuum.
Ascendérunt pópuli, et iráti sunt: * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.
Tunc conturbáti sunt príncipes Edom, robústos Moab obtínuit tremor: * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.
Irruat super eos formído et pavor, * in magnitúdine bráchii tui.
Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus Dómine, * donec pertránseat pópulus tuus iste, quem possedísti.
Introdúces eos, et plantábis in monte hereditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo, quod operátus es Dómine:
Sanctuárium tuum Dómine, quod firmavérunt manus tuæ. * Dóminus regnábit in ætérnum, et ultra.
Ingréssus est enim eques Phárao cum cúrribus et equítibus ejus in mare: * et redúxit super eos Dóminus aquas maris.
Fílii autem Israel ambulavérunt per siccum * in médio ejus.
Ant. Cantémus Dómino gloriόse.
Ant. In sanctis ejus laudáte Deum. **Psalm.** Laudáte Dóminum de cœlis. 57.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Lux ecce surgit áurea:
Pallens facéssat cæcitas,
Quæ nosmet in præceps diu
Erróre traxit dévio.
Hæc lux serénum cónferat,
Purósque nos præstat sibi:
Nihil loquámur súbdolum:
Volvámus obscúrum nihil.
Sic tota decúrrat dies,
Ne lingua mendax, ne manus,
Oculíve peccent lúbrici,
Ne noxa corpus ínquinet.
Speculátor adstat désuper,
Qui nos diébus ómnibus,
Actúsque nostros próspicit

A luce prima in vésperum.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Ant. In sanctitáte serviámus Dómino, et liberábit nos ab inimícis nostris.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 60.

FERIA SEXTA.

Ad Matutinum, Invitat. Adorémus Dóminum, * Quóniam ipse fecit nos.

Psalmus. Veníte, exultémus. 2. Hymnus.

Tu Trinitátis Unitas,
Orbem poténter quæ regis,
Atténde laudis cánticum,
Quod excubántes psállimus.
Nam léctulo consúrgimus
Noctis quiéto témpore,
Ut flagitémus ómnium
A te medélam vúlnerum.
Quo fraude quidquid dæmonum
In nóctibus delíquimus;
Abstérgat illud cœlitus
Tuæ potéstas glóriæ.
Ne corpus adstet sórdidum,
Nec torpor instet córdium,
Nec crimínis contágio
Tepéscat ardor spíritus.
Ob hoc Redémptor, quæsumus,
Reple tuo nos lúmine,
Per quod diérum círculis,
Nullis ruámus áctibus.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Ant. Exultáte.

Psalmus 80.

Exultate Deo adjutóri nostro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum: * psaltérium jucúndum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in insigni die solemnitátis vestræ:

Quia præcéptum in Israel est: * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cum exíret de terra Ægypti: * linguam, quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dorsum ejus: * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocásti me, et liberávi te: * exaudívi te in abscóndito tempestátis: probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi pópulus meus, et contestábor te: * Israel si audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus, qui edúxi te de terra Ægypti: * diláta os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam: * et Israel

non inténdit mihi.
Et dimísi eos secúndum desidérium cordis eórum: * ibunt in adinventiónibus suis.
Si pópulus meus audísset me: * Israel si in viis meis ambulásset:
Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem: * et super tribulántes eos misíssem manum meam.
Inimíci Dómino mentíti sunt ei: * et erit tempus eórum in sæcula.
Et cibávit eos ex ádipe fruménti: * et de petra, melle saturávit eos.

Psalmus 81.

Deus stetit in synagóga deórum: * in médio autem deos dijúdicat.
Usquequo judicátis iniquitátem: * et fácies peccatórum súmitis?
Judicáte egéno, et pupíllo: * húmilem, et páuperem justificáte.
Erípite páuperem: * et egénum de manu peccatóris liberáte.
Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebúntur ómnia fundaménta terræ.
Ego dixi: Dii estis, * et fílii Excélsi omnes.
Vos autem sicut hómines moriémini: * et sicut unus de princípibus cadétis.
Surge, Deus, júdica terram: * quóniam tu hereditábis in ómnibus Géntibus.
Ant. Exultáte Deo adjutóri nostro.
Ant. Tu solus.

Psalmus 82.

Deus, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris Deus:
Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt: * et qui odérunt te, extulérunt caput.
Super pópulum tuum malignavérunt consílium: * et cogitavérunt advérsus sanctos tuos.
Dixérunt: Veníte, et disperdámus eos de gente: * et non memorétur nomen Israel ultra.
Quóniam cogitavérunt unanímiter: * simul advérsum te testaméntum disposuérunt, tabernácula Idumæórum et Ismahelítæ:
Moab, et Agaréni, Gebal, et Ammon, et Amalec: * alienigenæ cum habitántibus Tyrum.
Etenim Assur venit cum illis: * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.
Fac illis sicut Mádian, et Sísaræ: * sicut Jabin in torrénte Cisson.
Disperiérunt in Endor: * facti sunt ut stercus terræ.
Pone príncipes eórum sicut Oreb, et Zeb, * et Zébee, et Sálmana:
Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt: Hæreditáte possideámus Sanctuárium Dei.
Deus meus pone illos ut rotam: * et sicut stípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis, qui combúrit silvam: * et sicut flamma combúrens montes:
Ita persequéris illos in tempestáte tua: * et in ira tua turbábis eos.
Imple fácies eórum ignomínia: * et quærent nomen tuum, Dómine.
Erubéscant, et conturbéntur in sæculum sæculi: * et confundántur, et péreant.
Et cognóscant quia nomen tibi Dóminus: * tu solus Altíssimus in omni terra.

Psalmus 83.

Quam dilécta tabernácula tua Dómine virtútum! * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.
Cor meum, et caro mea* exultavérunt in Deum vivum.
Etenim passer invénit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.
Altária tua Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.
Beáti, qui hábitant in domo tua Dómine: * in sæcula sæculórum laudábunt te.
Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.
Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.
Dómine Deus virtútum exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe Deus Jacob.
Protéctor noster áspice Deus: * et réspice in fáciem Christi tui.
Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.
Elégi abjéctus esse in domo Dei mei: * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.
Quia misericórdiam et veritátem díligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.
Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.
Ant. Tu solus Altíssimus super omnem terram.
Ant. Benedixísti.

Psalmus 84.

Benedixisti Dómine terram tuam: * avertísti captivitátem Jacob.
Remisísti iniquitátem plebis tuæ: * operuísti ómnia peccáta eórum.
Mitigásti omnem iram tuam: * avertísti ab ira indignatiónis tuæ.
Convérte nos Deus salutáris noster: * et avérte iram tuam a nobis.
Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam a generatióne in generatiónem?
Deus tu convérsus vivificábis nos: * et plebs tua lætábitur in te.
Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam: * et salutáre tuum da nobis.
Audiam quid loquátur in me

Dóminus Deus: * quóniam loquétur pacem in plebem suam:

Et super sanctos suos, * et in eos, qui convertúntur ad cor.

Verùmtamen prope timéntes eum salutáre ipsius: * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia, et véritas obviavérunt sibi: * justítia, et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est: * et justítia de cœlo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem: * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia ante eum ambulábit: * et ponet in via gressus suos.

Psalmus 85.

Inclina Dómine aurem tuam, et exáudi me: * quóniam inops, et páuper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserére mei Dómine, quóniam ad te clamávi tota die: * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te Dómine ánimam meam levávi.

Quóniam tu Dómine suávis, et mitis: * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe Dómine oratiónem meam: * et inténde voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te: * quia exaudísti me.

Non est símilis tui in diis Dómine: * et non est secúndum ópera tua.

Omnes gentes quascúmque fecísti, vénient, et adorábunt coram te Dómine: * et glorificábunt nomen tuum.

Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília: * tu es Deus solus.

Deduc me, Dómine, in via tua, et ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi Dómine Deus meus in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in ætérnum.

Quia misericórdia tua magna est super me: * et eruísti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt te in conspéctu suo.

Et tu Dómine Deus miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax.

Réspice in me, et miserére mei: * da impérium tuum púero tuo, et salvum fac fílium ancíllæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundántur: * quóniam tu Dómine adjuvísti me, et consolátus es me.

Ant. Benedixísti Dómine terram tuam.

Ant. Fundaménta ejus.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Psalmus 87.

Dómine Deus salútis meæ, * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam.

Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te Dómine tota die: * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt et confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua: * et justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te Dómine clamávi: * et mane orátio mea prævéniet te.

Ut quid Dómine repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ: * et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.

Elongásti a me amícum, et próximum: * et notos meos

a miséria.

Ant. Fundaménta ejus in móntibus sanctis.

Ant. Benedíctus.

Psalmus 88.

MISERICORDIAS Dómini* in ætérnum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo.

Quóniam dixísti: In ætérnum misericórdia ædificábitur in cœlis: * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testaméntum eléctis meis, jurávi David servo meo: * usque in ætérnum præparábo semen tuum.

Et ædificábo in generatiónem, et generatiónem * sedem tuam.

Confitebúntur cœli mirabília tua Dómine: * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino: * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in consílio sanctórum: * magnus et terríbilis super omnes, qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum quis símilis tibi? * potens es Dómine, et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris: * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vulnerátum, supérbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersísti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra, orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundásti: * Aquilónem, et mare tu creásti.

Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt: * tuum bráchium cum poténtia.

Firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua: * justítia, et judícium præparátio sedis tuæ.

Misericórdia, et véritas præcédent fáciem tuam: * beátus pópulus, qui scit jubilatiónem.

Dómine, in lúmine vultus tui ambulábunt, et in nómine tuo exultábunt tota die: * et in justítia tua exaltabúntur.

Quóniam glória virtútis eórum tu es: * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra: * et sancti Israel Regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixísti: * Pósui adjutórium in poténte: et exaltávi eléctum de plebe mea.

Invéni David servum meum: * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei: * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam a fácie ipsius inimícos ejus: * et odiéntes eum in fugam convértam.

Et véritas mea, et misericórdia mea cum ipso: * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus: * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me : Pater meus es tu: * Deus meus, et suscéptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum: * excélsum præ régibus terræ.

In ætérnum servábo illi misericórdiam meam:* et testaméntum meum fidéle ipsi.

Et ponam in sæculum sæculi semen ejus: * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint filii ejus legem meam : * et in judíciis meis non ambuláverint:

Si justítias meas profanáverint : * et mandáta mea non custodíerint:

Visitábo in virga iniquitátes eórum : * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo : * neque nocébo in veritáte mea.

Neque profanábo testaméntum meum : * et quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Semel jurávi in sancto meo, si David méntiar : * semen ejus in ætérnum manébit.

Et thronus ejus sicut sol in conspéctu meo : * et sicut luna perfécta in ætérnum: et testis in cœlo fidélis.

Tu vero repulísti et despexísti : * distulísti Christum tuum.

Evertísti testaméntum servi tui: * profanásti in terra sanctuárium ejus.

Destruxísti omnes sepes ejus: * posuísti firmaméntum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam : * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltásti déxteram depriméntium eum : * lætificásti omnes inimícos ejus.

Avertísti adjutórium gládii ejus : * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxísti eum ab emundatióne : * et sedem ejus in terram collisísti.

Minorásti dies témporis ejus : * perfudísti eum confusióne.

Usquequo Dómine avértis in finem : * exardéscet sicut ignis ira tua ?

Memoráre quæ mea substántia : * numquid enim vane constituísti omnes fílios hóminum ?

Quis est homo, qui vivet, et non vidébit mortem: * éruet ánimam suam de manu ínferi ?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antíquæ Dómine, * sicut jurásti David in veritáte tua ?

Memor esto Dómine oppróbrii servórum tuórum , * (quod contínui in sinu meo) multárum géntium.

Quod exprobravérunt inimíci tui Dómine,* quod expro-

bravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedíctus Dóminus in ætérnum: * fiat, fiat.

Psalmus 93.

Deus ultiónum Dominus : * Deus ultiónum libere egit.

Exaltáre qui júdicas terram: * redde retributiónem supérbis.

Usquequo peccatóres Dómine : * úsquequo peccatóres gloriabúntur:

Effabúntur, et loquéntur iniquitátem : * loquéntur omnes, qui operántur injustítiam?

Pópulum tuum Dómine humiliavérunt : * et hereditátem tuam vexavérunt.

Viduam, et ádvenam interfecérunt : * et pupillos occidérunt.

Et dixérunt : Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite insipiéntes in pópulo: * et stulti aliquándo sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non consíderat?

Qui córripit Gentes, non árguet : * qui docet hóminem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Beátus homo, quem tu erudíeris Dómine : * et de lege tua docúeris eum.

Ut mitiges ei a diébus malis: * donec fodiátur peccatori fóvea.

Quia non repéllet Dóminus plebem suam: * et hereditátem suam non derelínquet:

Quoadúsque justitia convertátur in judícium: * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi advérsus malignántes? * aut quis stabit mecum advérsus operántes iniquitátem?

Nisi quia Dóminus adjúvit me: * paulo minus habitásset in inférno ánima mea.

Si dicébam : Motus est pes meus:* misericórdia tua Dómine adjuvábat me.

Secúndum multitúdinem dolórum meórum in corde meo: * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis: * qui fingis labórem in præcépto?

Captábunt in ánimam justi: * et sánguinem innocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium: * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum, et in malítia eórum dispérdet eos: * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Benedíctus Dóminus in ætérnum.

Ant. Cantáte.

Psalmus 95.

Cantate Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus: * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio, et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus universa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Psalmus 96.

Dóminus regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus.

Per Annum, ℣. Intret orátio mea in conspéctu tuo Dómine.

℟. Inclína aurem tuam ad precem meam.

Pro uno Martyre. ℣. Posuísti Dómine super caput ejus.

℟. Corónam de lápide pretióso.

Pro pluribus Martyribus, ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei.

℟. Et delecténtur in lætítia.

Pro Confessore Pontif. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi.

℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Pro Conf. non Pont., ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam.

℟. Et língua ejus loquétur judícium.

Pro una Sancta, ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo.

℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

AD LAUDES.

Ant. Spíritu principáli confírma cor meum Deus.

Psal. Miserére mei. 55.

Ant. In veritáte.

Psalmus 142.

Dómine exáudi oratiónem meam, áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua: * exáudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo: * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sæculi: * et anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis: * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exáudi me Dómine: * defécit spíritus meus.

Non avértas fáciem tuam a me: * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam: * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem: * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine, ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam: * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes, qui tribu-

lant ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. In veritáte tua exáudi me Dómine.

Ant. Illúmina Dómine vultum tuum super nos.

Psalm. Deus Deus meus. 56.

Cant. Habacuc. *Cap.* 3.

Dómine audívi auditiónem tuam, * et tímui.

Dómine opus tuum, * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cum irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * et sanctus de monte Pharan:

Opéruit cœlos glória ejus: * et laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit: * córnua in mánibus ejus.

Ibi abscóndita est fortitúdo ejus : * ante fáciem ejus ibit mors.

Et egrediétur diábolus ante pedes ejus. * Stetit, et mensus est terram.

Aspéxit, et dissólvit Gentes: * et contríti sunt montes sæculi.

Incurváti sunt colles mundi, * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ : * turbabúntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es Dómine? * aut in flumínibus furor tuus, vel in mari indignátio tua?

Qui ascéndes super equos tuos: * et quadrígæ tuæ salvátio.

Súscitans suscitábis arcum tuum: * juraménta tribubus quæ locútus es:

Flúvios scindes terræ: vidérunt te, et doluérunt montes:*gurges aquárum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam : * altitúdo manus suas levávit.

Sol et luna stetérunt in habitáculo suo, * in luce sagittárum tuárum, ibunt in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram : * et in furóre obstupefácies Gentes.

Egréssus es in salútem pópuli tui : * in salútem cum Christo tuo :

Percussísti caput de domo ímpii: * denudásti fundaméntum ejus usque ad collum.

Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus : * veniéntibus ut turbo ad dispergéndum me.

Exultátio eórum : * sicut ejus, qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, et conturbátus est venter meus : * a voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis, * et subter me scáteat.

Ut requiéscam in die tribulatiónis: * ut ascéndam ad pópulum accínctum nostrum.

Ficus enim non florébit : * et non erit germen in víneis.
Mentiétur opus olívæ : * et arva non áfferent cibum.
Abscindétur de ovíli pecus : * et non erit arméntum in præsépibus.
Ego autem in Dómino gaudébo : * et exultábo in Deo Jesu meo.
Deus Dóminus fortitúdo mea: * et ponet pedes meos quasi cervórum.
Et super excélsa mea dedúcet me victor, * in psalmis canéntem.
Ant. Dómine audívi audítum tuum, et tímui.
Ant. In tympano et choro, in chordis et órgano laudáte Deum. Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis. 57.

Capitulum. *Rom.* 13. *d*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Æterna cœli glória,
Beáta spes mortálium,
Summi Tonántis Unice,
Castæque proles Vírginis.
Da déxteram surgéntibus,
Exúrgat et mens sóbria,
Flagrans et in laudem Dei,
Grates repéndat débitas.
Ortus refúlget lúcifer,
Præitque solem núntius:
Cadunt tenébræ nóctium:
Lux sancta nos illúminet.
Manénsque nostris sénsibus,
Noctem repéllat sæculi,
Omníque fine témporis
Purgáta servet péctora.
Quæsíta jam primum Fides
In corde radíces agat;
Secúnda Spes congáudeat,
Qua major extat Cháritas.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua. ℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Ant.

Per víscera misericórdiæ Dei nostri visitávit nos óriens ex alto.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 59.

SABBATO.

Ad Matutinum,

Invitat. Dóminum Deum nostrum, * Veníte adorémus.
Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Summæ Parens cleméntiæ,
Mundi regis qui máchinam,
Unius et substántiæ,
Trinúsque persónis Deus.
Nostros pius cum cánticis
Fletus benígne súscipe:
Ut corde puro sórdium
Te perfruámur lárgius.
Lumbos, jecúrque mórbidum
Flammis adúre cóngruis,
Accíncti ut artus éxcubent,
Luxu remóto péssimo.
Quicúmque ut horas nóctium
Nunc concinéndo rúmpimus,

Ditémur omnes áffatim
Donis beátæ pátriæ.
Præsta Pater piissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum,
Amen.

Ant. Quia mirabília.

Psalmus 97.

CANTATE Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera ejus: * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce túbæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina pláudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Psalmus 98.

DOMINUS regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno, quóniam terríbile, et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Moyses, et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus: * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Ant. Quia mirabília fecit Dóminus.

Sequens Ant. et Psalm. Jubiláte, hic prætermittitur, quando dicitur in Laudibus ut in Sabbatis, in quibus fit Officium de S. Maria: et ejus loco dicitur Ant. et Psalmus Bonum est confitéri Dómino.

Ant. Jubiláte.

Psalmus 99.

JUBILATE Deo omnis terra: * servíte Dómino in lætitia. Introíte in conspéctu ejus: * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus: * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus: * introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: confitémini illi.

Laudáte nomen ejus: quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * et usque in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Vel Psalmus 91.

BONUM est confitéri Dómino: * et psállere nómini tuo, Altíssime.

Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam: * et veritátem tuam per noctem.

In decachórdo psaltério: * cum cántico, in cíthara.

Quia delectásti me Dómine in factúra tua: * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quam magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ

Vir insípiens non cognóscet: * et stultus non intélliget hæc.

Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum: * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem:

Ut intéreant in sæculum sæculi: * tu autem Altíssimus in ætérnum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt: * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum: * et senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos: * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi: * et bene patiéntes erunt, ut annúntient.

Quóniam rectus Dóminus Deus noster: * et non est iníquitas in eo.

Psalmus 100.

MISERICORDIAM et judícium * cantábo tibi, Dómine:

Psallam, et intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domus meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injústam: * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum: * declinántem a me malígnum non cognoscébam.

Detrahéntem secréto próximo suo, * hunc persequébar.

Supérbo óculo, et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.
Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.
Non habitábit in médio domus meæ qui facit supérbiam: * qui lóquitur iniqua, non diréxit in conspéctu oculórum meórum.
In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ: * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operántes iniquitátem.
Ant. Jubiláte Deo omnis terra.
Vel Ant. Bonum est confitéri Dómino.
Ant. Clamor meus.

Psalmus 101.

Dómine exáudi oratiónem meam: * et clamor meus ad te véniat.
Non avértas fáciem tuam a me: * in quacúmque die tribulor, inclína ad me aurem tuam.
In quacúmque die invocávero te, * velóciter exáudi me.
Quia defecérunt sicut fumus dies mei: * et ossa mea sicut crémium aruérunt.
Percússus sum ut fœnum, et áruit cor meum: * quia oblítus sum comédere panem meum.
A voce gémitus mei: * adhæsit os meum carni meæ.
Símilis factus sum pellicáno solitúdinis: * factus sum sicut nycticorax in domicílio.
Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.
Tota die exprobrábant mihi inimíci mei: * et qui laudábant me, advérsum me jurábant.
Quia cinerem tamquam panem manducábam, * et potum meum cum fletu miscébam.
A fácie iræ et indignatiónis tuæ: * quia élevans allisísti me.
Dies mei sicut umbra declinavérunt: * et ego sicut fœnum árui.
Tu autem Dómine in ætérnum pérmanes: * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.
Tu exúrgens miseréberis Sion: * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.
Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus: * et terræ ejus miserebúntur.
Et timébunt Gentes nomen tuum Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam.
Quia ædificávit Dóminus Sion: * et vidébitur in glória sua.
Respéxit in oratiónem humílium: * et non sprevit precem eórum.
Scribántur hæc in generatióne áltera: * et pópulus, qui creábitur, laudábit Dóminum.
Quia prospéxit de excélso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspéxit:
Ut audíret gémitus compeditórum: * ut sólveret fílios interemptórum:

Ut annúntient in Sion nomen Dómini: * et laudem ejus in Jerúsalem.
In conveniéndo pópulos in unum, * et reges ut sérviant Dómino.
Respóndit ei in via virtútis suæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.
Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem et generatiónem anni tui.
Inítio tu Dómine terram fundásti: * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.
Ipsi peribunt, tu autem pérmanes: * et omnes sicut vestiméntum veteráscent.
Et sicut opertórium mutábis eos, et mutabúntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non defícient.
Fílii servórum tuórum habitábunt: * et semen eórum in sæculum dirigétur.

Psalmus 102.

Bénedic ánima mea Dómino: * et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.
Bénedic ánima mea Dómino: * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.
Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis: * qui sanat omnes infirmitátes tuas.
Qui rédimit de intéritu vitam tuam: * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.
Qui replet in bonis desidérium tuum: * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.
Fáciens misericórdias Dóminus: * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.
Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israel voluntátes suas.
Miserátor, et miséricors Dóminus: * longánimis, et multum miséricors.
Non in perpétuum irascétur: * neque in ætérnum comminábitur.
Non secúndum peccáta nostra fecit nobis: * neque secúndum iniquitátes nostras retríbuit nobis.
Quóniam secúndum altitúdinem cœli a terra: * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.
Quantum distat ortus ab occidénte: * longe fecit a nobis iniquitátes nostras.
Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se: * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.
Recordátus est quóniam pulvis sumus: * homo, sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorébit.
Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsístet: * et non cognóscet ámplius locum suum.
Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * et usque in ætérnum super timéntes eum.
Et justítia illíus in fílios filiórum, * his qui servant testaméntum ejus:
Et mémores sunt mandatórum ipsíus,* ad faciéndum ea.
Dóminus in cœlo parávit se-

dem suam: * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino omnes Angeli ejus: * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino omnes virtútes ejus: * minístri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic ánima mea Dómino.

Ant. Clamor meus ad te véniat, Deus.

Ant. Bénedic. Psalmus 103.

Benedic ánima mea Dómino: * Dómine Deus meus magnificátus es veheménter.

Confessiónem, et decórem induísti: * amíctus lúmine sicut vestiménto:

Exténdens cœlum sicut pellem: * qui tegis aquis superióra ejus.

Qui ponis nubem ascénsum tuum: * qui ámbulas super pennas ventórum.

Qui facis ángelos tuos spíritus: * et minístros tuos, ignem uréntem.

Qui fundásti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in sæculum sæculi.

Abyssus, sicut vestiméntum, amíctus ejus: * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient: * a voce tonítrui tui formidábunt.

Ascéndunt montes, et descéndunt campi * in locum quem fundásti eis.

Términum posuísti, quem non transgrediéntur: * neque converténtur operíre terram.

Qui emíttis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt: * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis: * de fructu óperum tuórum satiábitur terra.

Prodúcens fœnum juméntis, * et herbam servitúti hóminum:

Ut edúcas panem de terra: * et vinum lætíficet cor hóminis:

Ut exhílaret fáciem in óleo: * et panis cor hóminis confírmet.

Saturabúntur ligna campi, et cedri Líbani, quas plantávit: * illic pásseres nidificábunt.

Heródii domus dux est eórum: * montes excélsi cervis: petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuísti ténebras, et facta est nox: * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ silvæ.

Cátuli leónum rugiéntes, ut rápiant, * et quærant a Deo escam sibi.

Ortus est sol, et congregáti sunt: * et in cubílibus suis collocabúntur.

Exíbit homo ad opus suum: *

et ad operatiónem suam usque ad vésperum.

Quam magnificáta sunt ópera tua Dómine! * ómnia in sapiéntia fecísti: impléta est terra possessióne tua.

Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus: * illic reptília, quorum non est númerus.

Animália pusilla cum magnis: * illic naves pertransíbunt.

Draco iste, quem formásti ad illudéndum ei: * ómnia a te expéctant, ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent: * aperiénte te manum tuam, ómnia implebúntur bonitáte.

Averténte autem te fáciem, turbabúntur: * áuferes spíritum eórum, et defícient, et in púlverem suum reverténtur.

Emittes spíritum tuum, et creabúntur * et renovábis fáciem terræ.

Sit glória Dómini in sæculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis:.

Qui réspicit terram, et facit eam trémere: * qui tangit montes, et fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu sum.

Jucúndum sit ei elóquium meum: * ego vero delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres a terra, et iníqui ita ut non sint: * bénedic ánima mea Dómino.

Psalmus 104.

Confitemini Dómino, et invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter Gentes ópera ejus.

Cantáte ei, et psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, et confirmámini: * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit: * prodígia ejus, et judícia oris ejus.

Semen Abraham, servi ejus: * fílii Jacob elécti ejus.

Ipse Dóminus Deus noster: * in univérsa terra judícia ejus.

Memor fuit in sæculum testaménti sui: * verbi, quod mandávit in mille generatiónes:

Quod dispósuit ad Abraham: * et juraménti sui ad Isaac:

Et státuit illud Jacob in præcéptum: * et Israel in testaméntum ætérnum:

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan, * funículum hereditátis vestræ.

Cum essent número brevi, * paucíssimi et íncolæ ejus:

Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis: * et corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere christos meos: * et in prophétis meis nolíte malignári.

Et vocávit famem super terram: * et omne firmaméntum panis contrívit.

Misit ante eos virum: * in ser-

vum venúmdatus est Joseph.
Humiliavérunt in compédibus pedes ejus, ferrum pertránsiit ánimam ejus, * donec veníret verbum ejus.
Elóquium Dómini inflammávit eum: * misit rex, et solvit eum; princeps populórum, et dimísit eum.
Constítuit eum dóminum domus suæ: * et príncipem omnis possessiónis suæ:
Ut erudíret príncipes ejus sicut semetípsum: * et senes ejus prudéntiam docéret.
Et intrávit Israel in Ægyptum: * et Jacob áccola fuit in terra Cham.
Et auxit pópulum suum veheménter: * et firmávit eum super inimícos ejus.
Convértit cor eórum ut odírent pópulum ejus: * et dolum fácerent in servos ejus.
Misit Móysen servum suum: * Aaron quem elégit ipsum.
Pósuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.
Misit ténebras, et obscurávit: * et non exacerbávit sermónes suos.
Convértit aquas eórum in sánguinem: * et occídit pisces eórum.
Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.
Dixit, et venit cœnomyía: * et cínifes in ómnibus fínibus eórum.
Pósuit plúvias eórum grándinem: * ignem comburéntem in terram ipsórum.
Et percússit víneas eórum, et ficúlneas eórum: * et contrívit lignum fínium eórum.
Dixit, et venit locústa, et bruchus, * cujus non erat númerus:
Et comédit omne fœnum in terra eórum: * et comédit omnem fructum terræ eórum.
Et percússit omne primogénitum in terra eórum: * primítias omnis labóris eórum.
Et edúxit eos cum argénto et auro: * et non erat in tríbubus eórum infírmus.
Lætáta est Ægyptus in profectióne eórum: * quia incúbuit timor eórum super eos.
Expándit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.
Petiérunt, et venit cotúrnix: * et pane cœli saturávit eos.
Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ: * abiérunt in sicco flúmina:
Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.
Et edúxit pópulum suum in exultatióne, * et eléctos suos in lætítia.
Et dedit illis regiónes Géntium: * et labóres populórum possedérunt:
Ut custódiant justificatiónss ejus, * et legem ejus requírant.
Ant. Bénedic anima mea Dómino.

Ant. **Visita nos.**

Psalmus 105.

Confitemini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus ?

Beáti, qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.

Meménto nostri Dómine in beneplácito pópuli tui : * vísita nos in salutári tuo.

Ad vidéndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætándum in lætítia gentis tuæ : * ut laudéris cum hereditáte tua.

Peccávimus cum pátribus nostris : * injúste égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua : * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt ascendéntes in mare, * mare Rubrum.

Et salvávit eos propter nomen suum : * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit mare Rubrum, et exsiccátum est : * et dedúxit eos in abyssis sicut in desérto.

Et salvávit eos de manu odiéntium : * et redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulántes eos : * unus ex eis non remánsit.

Et credidérunt verbis ejus : * et laudavérunt laudem ejus.

Cito fecérunt, oblíti sunt óperum ejus : * et non sustinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in desérto : * et tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum : * et misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris : * Aaron sanctum Dómini.

Apérta est terra, et deglutívit Dathan : * et opéruit super congregatiónem Abíron.

Et exársit ignis in synagóga eórum : * flamma combússit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb : * et adoravérunt scúlptile.

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedéntis fœnum.

Obliti sunt Deum, qui salvávit eos, * qui fecit magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham : terribília in mari Rubro.

Et dixit ut dispérderet eos : * si non Móyses eléctus ejus stetísset in confractióne in conspéctu ejus :

Ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos : * et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem :

Non credidérunt verbo ejus, et murmuravérunt in taber-

náculis suis : * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam super eos : * ut prostérneret eos in desérto:

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus : * et dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor : * et comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis :* et multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, et placávit : * et cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usque in sempitérnum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis : * et vexátus est Móyses propter eos: quia exacerbavérunt spíritum ejus.

Et distínxit in lábiis suis : * non disperdidérunt Gentes, quas dixit Dóminus illis.

Et commíxti sunt inter Gentes, et didicérunt ópera eórum: et serviérunt sculptílibus eórum : * et factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios suos, * et fílias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem innocéntem : * sánguinem filiórum suórum et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et infécta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum : * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dómini in pópulum suum : * et abominátus est hereditátem suam.

Et trádidit eos in manus Géntium : * et domináti sunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, et humiliáti sunt sub mánibus eórum : * sæpe liberávit eos.

Ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo : * et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit cum tribularéntur : * et audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit testaménti sui : * et pœnítuit eum secúndum multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias * in conspéctu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac Dómine Deus noster : * et cóngrega nos de natiónibus.

Ut confiteámur nómini sancto tuo : * et gloriémur in láude tua.

Benedíctus Dóminus Deus Israel a sæculo et usque in sæculum : * et dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Psalmus 106.

Confitemini Dómino quóniam bonus : * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Dicant qui redémpti sunt a Dómino, quos redémit de

manu inimíci : * et de regiónibus congregávit eos.

A solis ortu, et occásu : * ab Aquilóne, et mari.

Erravérunt in solitúdine in inaquósa : * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esuriéntes, et sitiéntes : * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et dedúxit eos in viam rectam : * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus filiis hóminum.

Quia satiávit ánimam inánem : * et ánimam esuriéntem satiávit bonis.

Sedéntes in ténebris, et umbra mortis : * vinctos in mendicitáte, et ferro.

Quia exacerbavérunt elóquia Dei : * et consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labóribus cor eórum : * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et edúxit eos de ténebris, et umbra mortis : * et víncula eórum disrúpit.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus filiis hóminum.

Quia contrívit portas æreas : * et vectes férreos confrégit.

Suscépit eos de via iniquitátis eórum : * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abomináta est ánima eórum : * et appropinquavérunt usque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, et sanávit eos : * et eripuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus filiis hóminum.

Et sacrificent sacrificium laudis : * et annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descéndunt mare in návibus, * faciéntes operatiónem in aquis multis.

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profúndo.

Dixit, et stetit spíritus procéllæ : * et exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascéndunt usque ad cœlos, et descéndunt usque ad abyssos : * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius : * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum cum tribularéntur : * et de necessitátibus eórum edúxit eos.

Et státuit procéllam ejus in auram : * et siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt quia siluérunt: * et dedúxit eos in portum voluntátis eórum.
Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus : * et mirabília ejus fíliis hóminum.
Et exáltent eum in ecclésia plebis : * et in cáthedra seniórum laudent eum.
Pósuit flúmina in desértum, * et éxitus aquárum in sitim :
Terram fructíferam in salsúginem, * a malítia inhabitántium in ea.
Pósuit desértum in stagna aquárum : * et terram sine aqua in éxitus aquárum.
Et collocávit illic esuriéntes: * et constituérunt civitátem habitatiónis.
Et seminavérunt agros, et plantavérunt víneas: * et fecérunt fructum nativitátis.
Et benedíxit eis, et multiplicáti sunt nimis : * et juménta eórum non minorávit.
Et pauci facti sunt : * et vexáti sunt a tribulatióne malórum, et dolóre.
Effúsa est contémptio super príncipes : * et erráre fecit eos in ínvio, et non in via.
Et adjúvit páuperem de inópia : * et pósuit sicut oves famílias.
Vidébunt recti, et lætabúntur: * et omnis iníquitas oppilábit os suum.
Quis sápiens, et custódiet hæc ? * et intélliget misericórdias Dómini ?
Ant. Vísita nos Dómine in salutári tuo.

Ant. Confitébor Dómino.

Psalmus 107.

Parátum cor meum Deus, parátum cor meum : * cantábo, et psallam in glória mea.
Exúrge glória mea, exúrge psaltérium, et cíthara : * exúrgam dilúculo.
Confitébor tibi in pópulis Dómine : * et psallam tibi in natiónibus.
Quia magna est super cælos misericórdia tua : * et usque ad nubes véritas tua.
Exaltáre super cœlos Deus, et super omnem terram glória tua : * ut liberéntur dilécti tui.
Salvum fac déxtera tua, et exáudi me : * Deus locútus est in sancto suo.
Exultábo, et dívidam Sichimam : * et convállem tabernaculórum dimétiar.
Meus est Gálaad, et meus est Manásses : * et Ephraim, suscéptio cápitis mei.
Juda rex meus : * Moab lebes spei meæ.
In Idumæam exténdam calceaméntum meum : * mihi alienígenæ amíci facti sunt.
Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis dedúcet me usque in Idumæam ?
Nonne tu Deus, qui repulísti nos, * et non exíbis Deus in virtútibus nostris ?
Da nobis auxílium de tribulatióne : * quia vana salus hóminis.
In Deo faciémus virtútem : *

et ipse ad nihilum dedúcet inimícos nostros.

Psalmus 108.

DEus laudem meam ne tacúeris : * quia os peccatóris, et os dolósi super me apértum est.

Locúti sunt advérsum me lingua dolósa, et sermónibus ódii circumdedérunt me : * et expugnavérunt me gratis.

Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi : * ego autem orábam.

Et posuérunt advérsum me mala pro bonis : * et ódium pro dilectióne mea.

Constítue super eum peccatórem : * et diábolus stet a dextris ejus.

Cum judicátur, éxeat condemnátus : * et orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci, * et episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant filii ejus órphani : * et uxor ejus vídua.

Nutántes transferántur filii ejus, et mendícent : * et ejiciántur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus : * et dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor : * nec sit qui misereátur pupíllis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum : * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspéctu Dómini : * et peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminum semper, et dispéreat de terra memória eórum : * pro eo quod non est recordátus fácere misericórdiam.

Et persecútus est hóminem ínopem, et mendícum, * et compúnctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, et véniet ei : * et nóluit benedictiónem, et elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestiméntum, * et intrávit sicut aqua in interióra ejus, et sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestiméntum, quo operítur : * et sicut zona, qua semper præcíngitur.

Hoc opus eórum, qui détrahunt mihi apud Dóminum : * et qui loquúntur mala advérsus ánimam meam.

Et tu Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum : * quia suávis est misericórdia tua.

Líbera me, quia egénus et pauper ego sum : * et cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra cum declínat, ablátus sum : * et excússus sum sicut locústæ.

Génua mea infirmáta sunt a jejúnio : * et caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis : * vidérunt me et movérunt cápita sua.

Adjuva me Dómine Deus meus : * salvum me fac secúndum misericórdiam tuam.
Et sciant quia manus tua hæc : * et tu Dómine fecisti eam.
Maledícent illi, et tu benedíces : * qui insúrgunt in me, confundántur: servus autem tuus lætábitur.
Induántur, qui détrahunt mihi, pudóre : * et operiántur sicut diplóide confusióne sua.
Confitébor Dómino nimis in ore meo: * et in médio multórum laudábo eum.
Quia ástitit a dextris páuperis, * ut salvam fáceret a persequéntibus ánimam meam.
Ant. Confitébor Dómino nimis in ore meo.

Per Annum.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam.
℟. Et clamor meus ad te véniat.

Pro beata Maria.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.
℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

AD LAUDES.

Ant. Benígne fac in bona voluntáte tua Dómine.
Psal. Miserére mei Deus. 55.
Ant. Bonum.

Psalmus 91.

Bonum est confitéri Dómino : * et psállere nómini tuo, Altíssime.
Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam : * et veritátem tuam per noctem.
In decachórdo psaltério : * cum cántico, in cíthara.
Quia delectásti me Dómine in factúra tua : * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.
Quam magnificáta sunt ópera tua Dómine ! * nimis profúndæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.
Vir insípiens non cognóscet: * et stultus non intélliget hæc.
Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum : * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem:
Ut intéreant in sæculum sæculi : * tu autem Altíssimus in ætérnum, Dómine.
Quóniam ecce inimíci tui Dómine, quóniam ecce inimíci tui peribunt : * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.
Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum : * et senéctus mea in misericórdia úberi.
Et despéxit óculus meus inimícos meos : * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.
Justus ut palma florébit : * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.
Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.
Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi : * et bene pa-

tiéntes erunt, ut annúntient: Quóniam rectus Dóminus Deus noster : * et non est iníquitas in eo.

Ant. Bonum est confitéri Dómino.

Ant. Métuant Dóminum omnes fines terræ.

Psalm. Deus Deus meus. 56.

Ant. Date magnitúdinem.

Cant. Moysi. *Deut.* 32.

Audite cœli quæ loquor, * áudiat terra verba oris mei.

Concréscat ut plúvia doctrína mea, * fluat ut ros elóquium meum.

Quasi imber super herbam, et quasi stillæ super grámina. * Quia nomen Dómini invocábo :

Date magnificéntiam Deo nostro. * Dei perfécta sunt ópera, et omnes viæ ejus judícia :

Deus fidélis, et absque ulla iniquitáte, justus et rectus. * Peccavérunt ei, et non filii ejus in sórdibus :

Generátio prava atque pervérsa. * Hæccine reddis Dómino, pópule stulte et insípiens?

Numquid non ipse est pater tuus, * qui possédit te, et fecit, et creávit te?

Meménto diérum antiquórum, * cógita generatiónes síngulas :

Intérroga patrem tuum, et annuntiábit tibi : * majóres tuos, et dicent tibi.

Quando dividébat Altíssimus gentes : * quando separábat filios Adam.

Constituit términos populórum: * juxta númerum filiórum Israel.

Pars autem Dómini, pópulus ejus : * Jacob funículus hereditátis ejus.

Invénit eum in terra desérta, * in loco horróris, et vastæ solitúdinis :

Circumdúxit eum, et dócuit : * et custodivit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volándum pullos suos, * et super eos vólitans,

Expándit alas suas, et assúmpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit: * et non erat cum eo deus aliénus.

Constituit eum super excélsam terram : * ut coméderet fructus agrórum.

Ut súgeret mel de petra, * oleúmque de saxo duríssimo:

Butyrum de arménto, et lac de óvibus, * cum ádipe agnórum, et aríetum filiórum Basan :

Et hircos cum medúlla trítici, * et sánguinem uvæ biberet meracíssimum.

Incrassátus est diléctus, et recalcitrávit : * incrassátus, impinguátus, dilatátus.

Derelíquit Deum factórem suum, * et recéssit a Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis, * et in abominatió-

nibus ad iracúndiam concitavérunt.
Immolavérunt dæmóniis et non Deo, * diis, quos ignorábant:
Novi recentésque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.
Deum, qui te génuit, dereliquísti, * et oblítus es Dómini creatóris tui.
Vidit Dóminus, et ad iracúndiam concitátus est: * quia provocavérunt eum filii sui et filiæ.
Et ait: Abscóndam fáciem meam ab eis, * et considerábo novíssima eórum:
Generátio enim pervérsa est, * et infidéles filii.
Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat deus, * et irritavérunt in vanitátibus suis:
Et ego provocábo eos in eo, qui non est pópulus, * et in gente stulta irritábo illos.
Ignis succénsus est in furóre meo, * et ardébit usque ad inférni novíssima:
Devorabítque terram cum gérmine suo, * et móntium fundaménta combúret.
Congregábo super eos mala, * et sagíttas meas complébo in eis.
Consuméntur fame, * et devorábunt eos aves morsu amaríssimo:
Dentes bestiárum immíttam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.
Foris vastábit eos gládius, et intus pavor, * júvenem simul ac vírginem, lacténtem cum hómine sene.
Dixi: Ubinam sunt? * cessáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.
Sed propter iram inimicórum dístuli: * ne forte superbirent hostes eórum:
Et dícerent: Manus nostra excélsa, et non Dóminus, * fecit hæc ómnia.
Gens absque consílio est, et sine prudéntia. * Utinam sáperent, et intellígerent, ac novíssima providérent!
Quómodo persequátur unus mille, * et duo fugent decem míllia?
Nonne ídeo, quia Deus suus véndidit eos, * et Dóminus conclúsit illos?
Non enim est Deus noster ut dii eórum: * et inimíci nostri sunt júdices.
De vínea Sodomórum, vínea eórum, * et de suburbánis Gomórrhæ:
Uva eórum uva fellis, * et botri amaríssimi.
Fel dracónum vinum eórum, * et venénum áspidum insanábile.
Nonne hæc cóndita sunt apud me, * et signáta in thesáuris meis?
Mea est últio, et ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum:
Juxta est dies perditiónis, * et adésse festínant témpora.
Judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis mi-

serébitur:
Vidébit quod infirmáta sit manus, * et cláusi quoque defecérunt, residuíque consúmpti sunt.
Et dicet: Ubi sunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam?
De quorum víctimis comedébant ádipes, * et bibébant vinum libáminum:
Surgant, et opitivléntur vobis, * et in necessitáte vos prótegant.
Vidéte quod ego sim solus, * et non sit álius Deus præter me:
Ego occídam, et ego vívere fáciam: percútiam, et ego sanábo, * et non est qui de manu mea possit erúere.
Levábo ad cœlum manum meam, et dicam: * Vivo ego in ætérnum.
Si acúero ut fulgur gládium meum, * et arripúerit judícium manus mea:
Reddam ultiónem hóstibus meis, * et his, qui odérunt me, retríbuam.
Inebriábo sagíttas meas sánguine, * et gládius meus devorábit carnes.
De cruóre occisórum, * et de captivitáte, nudáti inimicórum cápitis.
Laudáte gentes pópulum ejus, * quia sánguinem servórum suórum ulciscétur:
Et vindíctam retríbuet in hostes eórum, * et propítius erit terræ pópuli sui.

Ant. Date magnitúdinem Deo nostro.
Ant. In cymbalis benesonántibus laudáte Deum.
Psalmus. Laudáte Dóminum de cœlis. 57.

Capitulum. *Rom.* 13. *d.*

Nox præcéssit, dies autem appropinquávit: abjiciámus ergo ópera tenebrárum, et induámur arma lucis: sicut in die honéste ambulémus.

Hymnus.

Aurora jam spargit polum,
Terris dies illábitur:
Lucis resúltat spículum,
Discédat omne lúbricum.
Phantásma noctis éxulet:
Mentis reátus córruat:
Quidquid tenébris hórridum
Nox áttulit culpæ, cadat:
Ut mane quod nos último
Hic deprecámur cérnui,
Cum luce nobis éffluat,
Hoc dum canóre cóncrepat.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum,
Amen.

℣. Repléti sumus mane misericórdia tua.
℟. Exultávimus, et delectáti sumus.

Ad Benedictus, Ant.

Illumináre, Dómine, his, qui in ténebris sedent: et dírige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur 59.

DOMINICA

Ad Vesperas.

Pater noster. Ave María.

℣. Deus in adjutórium. 46.

Ant. Dixit Dóminus.

Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo : * Sede a dextris meis :

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion : * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum : * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas : * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet : * proptérea exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis.

Ant. Fidélia.

Psalmus 110.

Confitebor tibi Dómine in toto corde meo : * in consílio justórum, et congregatióne.

Magna ópera Dómini : * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus : * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors et miserátor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui : * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo:

Ut det illis hereditátem Géntium : * ópera mánuum ejus véritas, et judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo : * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum, et terríbile nomen ejus : * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum : * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in sæculum sæculi.

Ant. In mandátis.

Psalmus 111.

Beatus vir, qui timet Dóminum : * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectórum benedicétur.

Glória, et divítiæ in domo ejus, * et justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris lumen rectis : * miséricors, et

miserátor, et justus.
Jucúndus homo qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício : * quia in ætérnum non commovébitur.
In memória ætérna erit justus: * ab auditióne mala non timébit.
Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus:* non commovébitur donec despíciat inimícos suos.
Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.
Peccátor vidébit, et irascétur, déntibus suis fremet et tabéscet : * desidérium peccátorum períbit.
Ant. In mandátis ejus cupit nimis.
Ant. Sit nomen Dómini.

Psalmus 112.

LAUDATE púeri Dóminum:* laudáte nomen Dómini.
Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.
A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.
Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.
Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?
Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem.
Ut cóllocet eum cum princípibus,* cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.
Ant. Sit nomen Dómini benedíctum in sæcula.
Ant. Nos, qui vívimus.

Psalmus 113

IN éxitu Israel de Ægypto, * domus Jacob de pópulo bárbaro:
Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potéstas ejus.
Mare vidit, et fugit: * Jordánis convérsus est retrórsum.
Montes exultavérunt ut aríetes: * et colles sicut agni óvium.
Quid est tibi mare, quod fugisti? * et tu Jordánis, quia convérsus es retrórsum?
Montes exultástis sicut aríetes, * et colles sicut agni óvium.
A fácie Dómini mota est terra, * a fácie Dei Jacob.
Qui convértit petram in stagna aquárum, * et rupem in fontes aquárum.
Non nobis Dómine, non nobis: * sed nómini tuo da glóriam.
Super misericórdia tua, et veritáte tua: * nequándo dicant Gentes: Ubi est Deus eórum?
Deus autem noster in cœlo: * ómnia quæcúmque vóluit, fecit.

Simulácra Géntium argéntum, et aurum, * ópera mánuum hóminum.
Os habent, et non loquéntur; * óculos habent, et non vidébunt.
Aures habent, et non áudient:* nares habent, et non odorábunt
Manus habent, et non palpábunt: pedes habent, et non ambulábunt: * non clamábunt in gútture suo.
Símiles illis fiant qui fáciunt ea: * et omnes qui confídunt in eis.
Domus Israel sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protéctor eórum est.
Domus Aaron sperávit in Dómino: * adjútor eórum et protéctor eórum est.
Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino: * adjútor eórum, et protéctor eórum est.
Dóminus memor fuit nostri: * et benedíxit nobis.
Benedíxit dómui Israel,* benedíxit dómui Aaron.
Benedíxit ómnibus, qui timent Dóminum, * pusíllis cum majóribus.
Adjíciat Dóminus super vos: * super vos, et super fílios vestros.
Benedícti vos a Dómino:*qui fecit cœlum. et terram.
Cœlum cœli Dómino: * terram autem dedit fíliis hóminum.
Non mórtui laudábunt te Dómine: * neque omnes qui descéndunt in inférnum.
Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc et usque in sæculum.
Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum.
2. *Cor.* 1.

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Lucis Creátor óptime,
Lucem diérum próferens,
Primórdiis lucis novæ,
Mundi parans oríginem.
Qui mane junctum vésperi
Diem vocári præcipis:
Illábitur tetrum chaos,
Audi preces cum flétibus.
Ne mens graváta crímine,
Vitæ sit exul múnere,
Dum nil perénne cógitat,
Seséque culpis ílligat.
Cœléste pulset óstium:
Vitále tollat præmium:
Vitémus omne nóxium:
Purgémus omne péssimum.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum.
Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea.
℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.
Prædictus Hymnus cum suo ℣. dicitur a Dominica ii. post

Pentecosten usque ad Adventum Capit. vero prædictum dicitur in eisdem Dominicis post Pentecosten. Dicitur etiam in feriali Officio ab Oct. Pentecosten usque ad Adventum. Similiter et ℣. Ant. autem cum Psalm. semper dicuntur ut supra, quando fit Officium de Dominica.

Canticum B. M. V.
Lucæ 1. c

MAGNIFICAT * ánima mea Dóminum.
Et exultávit spíritus meus* in Deo salutári meo.
Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.
Quia fecit mihi magna qui potens est: * et sanctum nomen ejus.
Et misericórdia ejus a progénie in progénies * timéntibus eum.
Fecit poténtiam in bráchio suo:* dispérsit supérbos mente cordis sui.
Depósuit poténtes de sede,* et exaltávit húmiles.
Esuriéntes implévit bonis: * et dívites dimísit inánes.
Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.
Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, et sémini ejus in sæcula.
Glória Patri, et Fílio.
Deinde dicitur Ant. et Oratio propria.

FERIA SECUNDA
Ad Vesperas.

Ant. **Inclinávit.**

Psalmus 114.

DILEXI, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.
Quia inclinávit aurem suam mihi: * et in diébus meis invocábo.
Circumdedérunt me dolóres mortis: * et perícula inférni invenérunt me.
Tribulatiónem et dolórem invéni: * et nomen Dómini invocávi.
O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.
Custódiens párvulos Dóminus: * humiliátus sum, et liberávit me.
Convértere ánima mea in réquiem tuam: * quia Dóminus benefécit tibi.
Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos a lácrymis, pedes meos a lapsu.
Placébo Dómino * in regióne vivórum.
Ant. Inclinávit Dóminus aurem suam mihi.
Ant. Crédidi.

Psalmus 115.

CREDIDI, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.
Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.
Quid retríbuam Dómino: * pro ómnibus, quæ retríbuit

mihi?

Cálicem salutáris accípiam,* et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.

Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus: * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Ant. Crédidi propter quod locútus sum.

Ant. Laudáte.

Psalmus 116.

Laudate Dóminum omnes gentes: * laudáte eum omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * et véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. Laudáte Dóminum omnes gentes.

Ant. Clamávi.

Canticum Graduum.

Psalmus 119.

Ad Dóminum cum tribulárer clamávi: * et exaudívit me.

Dómine líbera ánimam meam a lábiis iníquis,* et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam?

Sagíttæ poténtis acútæ:*cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est: habitávi cum habitántibus Cedar: * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem eram pacíficus: * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Ant. Clamávi, et exaudívit me.

Ant. Unde véniet.

Psalmus 120.

Levavi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum a Dómino,* qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum: * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo:*custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat intróitum tuum, et éxitum tuum:* ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ant. Unde véniet auxílium mihi.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum,

et Deus totius consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Immense cœli Cónditor,
Qui mixta ne confúnderent,
Aquæ fluénta dívidens,
Cœlum dedísti límitem:
Firmans locum cœléstibus,
Simúlque terræ rívulis:
Ut unda flammas témperet,
Terræ solum ne díssipent.
Infúnde nunc, piíssime,
Donum perénnis grátiæ:
Fráudis novæ ne cásibus
Nos error átterat vetus.
Lucem Fides adáugeat:
Sic lúminis jubar ferat:
Hæc vana cuncta próterat,
Hanc falsa nulla cómprimant.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea.
℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magníficat, Ant. Magníficat ánima mea Dóminum, quia respéxit Deus humilitátem meam.

In Feriis Quatuor Temporum et Vigiliarum quæ jejunantur, post Ant. ad Magnificat, dicuntur sequentes Preces flexis genibus, si dicendæ sint.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, totum dicitur clara voce. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere Dómine úsquequo. ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. ℣. Fiat misericórdia tua Dómine super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te. ℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Dómine salvum fac Regem. ℟. Et exáudi nos in die, qua invocavérimus te. ℣. Salvum fac pópulum tuum Dómine, et bénedic hereditáti tuæ. ℟. Et rege eos, et extólle illos usque in ætérnum. ℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine, et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Pro afflictis et captívis. ℟. Líbera eos Deus Israel, ex ómnibus tribulatiónibus suis. ℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

Deinde dicitur Psalmus 50.

Miserere mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum,* dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognósco:* et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti:* incérta et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium et lætítiam: * et exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me Deus: * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua:* et spíritum sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spíritu principáli confírma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus Deus, Deus salútis meæ:* et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine lábia mea apéries: * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísses sacrifícium, dedíssem útique: * holocáustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum, et humiliátum Deus non despícies.

Benígne fac Dómine in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes, et holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

Glória Patri, et Fílio.

Finito Psalmo dicitur ℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Exúrge Christe ádjuva nos. ℟. Et líbera nos propter nomen tuum. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio, quando propria non assignat., dicit. de Dom. præced., ut habet. in Pr. de Temp.

Ant. cum Psalmis semper dicuntur ad Vesperas in Officio feriali, ut hic in Psalterio. Hymni vero ab Octava Pentecostes usque ad adventum. Ant. autem ad Magníficat, eisdem temporibus.

FERIA TERTIA.

Ad Vesperas.

Ant. **In domum Dómini.**

Psalmus 121.

Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini ibimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idipsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te:

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. **In domum Dómini lætántes ibimus.**

Ant. **Qui hábitas.**

Psalmus 122.

Ad te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum, * in mánibus dominórum suórum.

Sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Miserére nostri Dómine, miserére nostri, * quia multum repléti sumus despectióne:

Quia multum repléta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, et despéctio supérbis.

Ant. **Qui hábitas in cœlis, miserére nobis.**

Ant. **Adjutórium.**

Psalmus 123.

Nisi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel: * nisi quia Dóminus erat in nobis.

Cum exúrgerent hómines in nos, * forte vivos deglutissent nos:

Cum irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuísset nos.

Torréntem pertransívit ánima nostra: * fórsitan pertransísset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erépta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est, * et nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. **Adjutórium nostrum in nómine Dómini.**

Ant. **Bénefac.** Psalmus 124.

Qui confídunt in Dómino, sicut mons Sion: * non commovébitur in ætérnum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus: * et Dóminus in circúitu pópuli sui, ex hoc nunc, et usque in sæculum.
Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum: * ut non exténdant justi ad iniquitátem manus suas.
Bénefac Dómine bonis, * et rectis corde.
Declinántes autem in obligatiónes, addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israel.
Ant. Bénefac Dómine bonis et rectis corde.
Ant. Facti sumus.

Psalmus 125.

In converténdo Dóminus captivitátem Sion: * facti sumus sicut consoláti.
Tunc replétum est gáudio os nostrum: * et lingua nostra exultatióne.
Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.
Magnificávit Dóminus fácere nobíscum: * facti sumus lætántes.
Convérte Dómine captivitátem nostram, * sicut torrens in Austro.
Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.
Eúntes ibant et flebant, * mitténtes sémina sua.
Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos suos.
Ant. Facti sumus sicut consoláti.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totius consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Telluris alme Cónditor,
Mundi solum qui séparans,
Pulsis aquæ moléstiis,
Terram dedísti immóbilem.
Ut germen aptum próferens,
Fulvis decóra flóribus,
Fœcúnda fructu sísteret,
Pastúmque gratum rédderet.
Mentis perústæ vúlnera
Munda viróre grátiæ;
Ut facta fletu díluat,
Motúsque pravos átterat.
Jussis tuis obtémperet:
Nullis malis appróximet:
Bonis repléri gáudeat,
Et mortis ictum nésciat.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Ant.

Exúltet spíritus meus in Deo salutári meo.
Preces, si dicendæ sint, habentur 129.

FERIA QUARTA.

Ad Vesperas.

Ant. Non confundétur.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum labo-

ravérunt qui ædificant eam.
Nisi Dóminus custodíerit civitátem,* frustra vígilat qui custódit eam.
Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.
Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce heréditas Dómini, filii: merces, fructus ventris.
Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita filii excussórum.
Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.
Ant. Non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.
Ant. Beáti.

Psalmus 127.

BEATI omnes, qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.
Labóres mánuum tuárum quia manducábis: * beátus es, et bene tibi erit.
Uxor tua sicut vitis abúndans, * in latéribus domus tuæ.
Fílii tui sicut novéllæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ.
Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.
Benedícat tibi Dóminus ex Sion: * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.
Et vídeas filios filiórum tuórum, * pacem super Israel.
Ant. Beáti omnes, qui timent Dóminum.
Ant. Sæpe.

Psalmus 128.

SÆPE expugnavérunt me a juventúte mea, * dicat nunc Israel.
Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea: * étenim non potuérunt mihi.
Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres: * prolongavérunt iniquitátem suam.
Dóminus justus concídit cervíces peccatórum: * confundántur, et convertántur retrórsum omnes, qui odérunt Sion.
Fiant sicut fœnum tectórum, * quod priúsquam evellátur, exáruit:
De quo non implévit manum suam qui metit, * et sinum suum qui manípulos cólligit:
Et non dixérunt qui præteríbant: Benedíctio Dómini super vos: * benedíximus vobis in nómine Dómini.
Ant. Sæpe expugnavérunt me a juventúte mea.
Ant. De profúndis.

Psalmus 129.

DE profúndis clamávi ad te Dómine: * Dómine exáudi vocem meam.
Fiant aures tuæ intendéntes, * in vocem deprecatiónis meæ.
Si iniquitátes observáveris Dómine: * Dómine quis sustinébit?
Quia apud te propitiátio est: * et propter legem tuam sustínui te Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israel in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. De profúndis clamávi ad te Dómine.

Ant. Speret. Psalmus 130.

DOMINE non est exaltátum cor meum: * neque eláti sunt óculi mei.

Neque ambulávi in magnis: * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam: * sed exaltávi ánimam meam.

Sicut ablactátus est super matre sua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.

Ant. Speret Israel in Dómino.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

BENEDICTUS Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

COELI Deus sanctíssime,
Qui lúcidas mundi plagas
Candóre pingis ígneo,
Augens decóro lúmine.

Quarto die qui flámmeam
Dum solis accéndis rotam;
Lunæ minístras órdinem,
Vagósque cursus síderum.

Ut nóctibus, vel lúmini
Diremptiónis términum,
Primórdiis et ménsium
Signum dares notíssimum.

Expélle noctem córdium:
Abstérge sordes méntium:
Resólve culpæ vínculum:
Evérte moles críminum.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat. Ant. Respéxit Dóminus humilitátem meam, et fecit in me magna, qui potens est.

Preces, si dicendæ sint, habentur 129.

FERIA QUINTA.

Ad Vesperas.

Ant. Et omnis. Psalmus 131.

MEMENTO Dómine David, * et omnis mansuetúdinis ejus:

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domus meæ, * si ascéndero in lectum strati mei:

Si dédero somnum óculis meis, * et pálpebris meis dormitatiónem,

Et réquiem tempóribus meis: donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo

Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephrata: * invénimus eam in campis silvæ.

Introibimus in tabernáculum ejus: * adorábimus in loco, ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam, * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induántur justítiam: * et sancti tui exúltent.

Propter David servum tuum, * non avértas fáciem Christi tui.

Jurávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui testaméntum meum, * et testimónia mea hæc, quæ docébo eos:

Et fílii eórum usque in sæculum, * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in sæculum sæculi: * hic habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári: * et sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David, * parávi lucérnam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne: * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

Ant. Et omnis mansuetúdinis ejus.

Ant. Ecce.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucúndum * habitáre fratres in unum:

Sicut unguéntum in cápite, * quod descéndit in barbam, barbam Aaron.

Quod descéndit in oram vestiménti ejus: * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem, * et vitam usque in sæculum.

Ant. Ecce quam bonum, et quam jucúndum habitáre fratres in unum.

Ant. Omnia.

Psalmus 134.

Laudate nomen Dómini, * laudáte servi Dóminum.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri.

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nómini ejus, quóniam suáve.

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quod magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit in cœlo, et in terra, * in mari, et in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ: * fúlgura in plúviam

ecit.

Qui prodúcit ventos de thesáuris suis: * qui percússit primogénita Ægypti ab hómine usque ad pecus.

Et misit signa, et prodígia in médio tui, Ægypte: * in Pharaónem, et in omnes servos ejus.

Qui percússit gentes multas: * et occídit reges fortes.

Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan,* et ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hereditátem, * hereditátem Israel pópulo suo.

Dómine nomen tuum in ætérnum: * Dómine memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Quia judicábit Dóminus pópulum suum: * et in servis suis deprecábitur.

Simulácra Géntium argéntum, et aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquéntur: * óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non áudient: * neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea: * et omnes, qui confídunt in eis.

Domus Israel benedícite Dómino: * domus Aaron benedícite Dómino.

Domus Levi benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedíctus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Ant. Omnia quæcúmque vóluit, Dóminus fecit.

Ant. Quóniam in ætérnum.

Psalmus 135.

Confitémini Dómino quóniam bonus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui facit mirabília magna solus: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit cœlos in intelléctu: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui firmávit terram super aquas: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui fecit luminária magna: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Solem in potestátem diéi: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Lunam, et stellas in potestátem noctis: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui percússit Ægyptum cum primogénitis eórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui edúxit Israel de médio eórum: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

In manu poténti, et bráchio excélso: * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Qui divisit mare Rubrum in divisiónes: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Et edúxit Israel per médium ejus: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Et excússit Pharaónem, et virtútem ejus in mari Rubro: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Qui tradúxit pópulum suum per desértum: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Qui percússit reges magnos: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Et occídit reges fortes: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Sehon regem Amorrhæórum: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Et Og regem Basan: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Et dedit terram eórum hereditátem: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Hereditátem Israel servo suo: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostri: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Et redémit nos ab inimícis nostris: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Qui dat escam omni carni: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum: * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Quóniam in æternum misericórdia ejus.

Ant. Hymnum cantáte.

Psalmus 136.

Super flúmina Babylónis, illic sédimus et flévimus: * cum recordarémur Sion:

In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra.

Quia illic interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum.

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodo cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fuéro tui Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tui:

Si non proposúero Jerúsalem, * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúsalem:

Qui dicunt: Exinaníte, exinaníte * usque ad fundaméntum in ea.

Fília Babylónis mísera: * beátus, qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuísti nobis.

Beátus, qui tenébit, * et allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Hymnum cantáte nobis

de cánticis Sion.

Capitulum. 2. Cor. 1.

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totius consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Magnæ Deus poténtiæ,
Qui fértili natos aqua
Partim relínquis gúrgiti,
Partim levas in áera.
Demérsa lymphis ímprimens,
Subvécta cœlis érigens:
Ut stirpe ab una pródita,
Divérsa répleant loca.
Largíre cunctis sérvulis,
Quos mundat unda sánguinis,
Nescíre lapsus críminum,
Nec ferre mortis tædium.
Ut culpa nullum déprimat:
Nullum éfferat jactántia:
Elísa mens ne cóncidat:
Eláta mens ne córruat.
Præsta, Pater piíssime,
Patrique compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur Dómine orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Ant.

Fac, Deus, poténtiam in bráchio tuo: dispérde supérbos, et exálta húmiles.

Preces, si dicendæ sint, habentur 129.

FERIA SEXTA.

Ad Vesperas.

Ant. In conspéctu.

Psalmus 137.

Confitébor tibi Dómine in toto corde meo: * quóniam audísti verba oris mei.
In conspéctu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.
Super misericórdia tua, et veritáte tua: * quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.
In quacúmque die invocávero te, exáudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.
Confiteántur tibi Dómine omnes reges terræ: * quia audiérunt ómnia verba oris tui.
Et cantent in viis Dómini: * quóniam magna est glória Dómini.
Quóniam excélsus Dóminus, et humília réspicit: * et alta a longe cognóscit.
Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.
Dóminus retríbuet pro me: * Dómine misericórdia tua in sæculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.
Ant. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.
Ant. Dómine.

Psalmus 138.

Dómine probásti me, et cognovísti me: * tu cognovísti sessiónem meam, et re-

surrectiónem meam.
Intellexísti cogitatiónes meas de longe : * sémitam meam, et funículum meum investigásti.
Et omnes vias meas prævidísti : * quia non est sermo in lingua mea.
Ecce Dómine tu cognovísti ómnia, novíssima, et antíqua : * tu formásti me, et posuísti super me manum tuam.
Mirábilis facta est sciéntia tua ex me : * confortáta est, et non pótero ad eam.
Quo ibo a spíritu tuo? * et quo a fácie tua fúgiam?
Si ascéndero in cœlum, tu illic es : * si descéndero in inférnum, ades.
Si súmpsero pennas meas dilúculo, * et habitávero in extrémis maris:
Etenim illuc manus tua dedúcet me : * et tenébit me déxtera tua.
Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me : * et nox illuminátio mea in delíciis meis.
Quia ténebræ non obscurabúntur a te, et nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.
Quia tu possedísti renes meos : * suscepísti me de útero matris meæ.
Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es : * mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.
Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto : * et substántia mea in inferióribus terræ.
Imperféctum meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabúntur, et nemo in eis.
Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus : * nimis confortátus est principátus eórum.
Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur : * exurréxi, et adhuc sum tecum.
Si occíderis Deus peccatóres : * viri sánguinum declináte a me :
Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.
Nonne qui odérunt te Dómine, óderam : * et super inimícos tuos tabescébam?
Perfécto ódio óderam illos: * et inimíci facti sunt mihi.
Proba me, Deus, et scito cor meum: * intérroga me, et cognósce sémitas meas.
Et vide, si via iniquitátis in me est: * et deduc me in via ætérna.
Ant. Dómine probásti me, et cognovísti me.
Ant. A viro iníquo.

Psalmus 139.

Eripe me, Dómine, ab hómine malo: * a viro iníquo éripe me.
Qui cogitavérunt iniquitátes in corde: * tota die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis: * venénum áspidum sub lábiis eórum.
Custódi me, Dómine, de manu peccatóris: * et ab homínibus iníquis éripe me.
Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: *abscondérunt supérbi láqueum mihi:
Et funes extendérunt in láqueum: * juxta iter scándalum posuérunt mihi.
Dixi Dómino: Deus meus es tu: * exáudi Dómine vocem deprecatiónis meæ.
Dómine, Dómine virtus salútis meæ: * obumbrásti super caput meum in die belli.
Ne tradas me Dómine a desidério meo peccatóri: * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne forte exalténtur.
Caput circúitus eórum: * labor labiórum ipsórum opériet eos.
Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos: * in misériis non subsístent.
Vir linguósus non dirigétur in terra: * virum injústum mala cápient in intéritu.
Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis: * et vindíctam páuperum.
Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo: * et habitábunt recti cum vultu tuo.
Ant. A viro iníquo líbera me Dómine.
Ant. Dómine.

Psalmus 140.

Dómine clamávi ad te, exáudi me: * inténde voci meæ, cum clamávero ad te.
Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: * elevátio mánuum meárum sacrifícium vespertínum.
Pone, Dómine, custódiam ori meo: * et óstium circumstántiæ lábiis meis.
Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.
Cum homínibus operántibus iniquitátem: * et non communicábo cum eléctis eórum.
Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me: * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum.
Quóniam adhuc et orátio mea in beneplácitis eórum: * absórpti sunt juncti petræ júdices eórum.
Audient verba mea quóniam potuérunt: * sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram.
Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum: * quia ad te Dómine, Dómine óculi mei: in te sperávi, non áuferas ánimam meam.
Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi: * et a scándalis operántium iniquitátem.
Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego donec tránseam.
Ant. Dómine clamávi ad te,

exáudi me.
Ant. Pórtio mea.

Psalmus 141.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Dóminum deprecátus sum:
Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam, * et tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio.
In deficiéndo ex me spíritum meum, * et tu cognovísti sémitas meas.
In via hac, qua ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.
Considerábam ad déxteram et vidébam: * et non erat qui cognósceret me.
Périit fuga a me, * et non est qui requírat ánimam meam.
Clamávi ad te Dómine, * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.
Inténde ad deprecatiónem meam: * quia humiliátus sum nimis.
Líbera me a persequéntibus me: * quia confortáti sunt super me.
Educ de custódia ánimam meam ád confiténdum nómini tuo: * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.
Ant. Pórtio mea, Dómine, sit in terra vivéntium.

Capitulum. 2. *Cor.* 1.

Benedictus Deus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui consolátur nos in omni tribulatióne nostra.

Hymnus.

Hominis supérne Cónditor,
Qui cuncta solus órdinans,
Humum jubes prodúcere
Reptántis et feræ genus:
Et magna rerum córpora,
Dictu jubéntis vívida,
Per témporum certas vices
Obtemperáre sérvulis.
Repélle, quod cupídinis
Ciénte vi, nos ímpetit,
Aut móribus se súggerit,
Aut áctibus se intérserit.
Da gaudiórum præmia,
Da gratiárum múnera:
Dissólve litis víncula,
Adstrínge pacis fœdera.
Præsta, Pater piíssime.
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

℣. Dirigátur, Dómine, orátio mea. ℟. Sicut incénsum in conspéctu tuo.

Ad Magnificat, Ant. Depósuit poténtes, sanctos persequéntes: et exaltávit húmiles, Christum confiténtes.

Preces, quando dicendæ sunt, habentur supra. 129.

SABBATO

Ad Vesperas.

Ant. Benedictus.

Psalmus 143.

Benedictus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.
Misericórdia mea, et refúgium meum: * suscéptor meus, et liberátor meus:

Protéctor meus, et in ipso sperávi: * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine quid est homo, quia innotuísti ei? * aut fílius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti símilis factus est: * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine inclína cœlos tuos, et descénde: * tange montes, et fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos: * emítte sagíttas tuas, et conturbábis eos:

Emítte manum tuam de alto, éripe me, et líbera me de aquis multis: * de manu filiórum alienórum.

Quorum os locútum est vanitátem: * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Deus cánticum novum cantábo tibi: * in psaltério decachórdo psállam tibi.

Qui das salútem régibus: * qui redemísti David servum tuum, de gládio malígno éripe me.

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem: * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis:

Quorum fílii, sicut novéllæ plantatiónes * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ: * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtósæ, abundántes in egréssibus suis: * boves eórum crassæ:

Non est ruína macériæ, neque tránsitus: * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum, cui hæc sunt: * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Benedíctus Dóminus Deus meus.

Ant. Per síngulos dies.

Psalmus 144.

Exaltabo te Deus meus Rex: * et benedícam nómini tuo in sæculum, et in sæculum sæculi.

Per síngulos dies benedícam tibi: * et laudábo nomen tuum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magnus Dóminus et laudábilis nimis: * et magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio et generátio laudábit ópera tua: * et poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur: * et mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent: * et magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt: * et justítia tua exultábunt.

Miserátor et miséricors Dóminus: * pátiens, et multum miséricors.

Suávis Dóminus univérsis: * et miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua: * et sancti

tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent:*et poténtiam tuam loquéntur:

Ut notam fáciant filiis hóminum poténtiam tuam:*et glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium sæculórum: * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis: * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes, qui córruunt: * et érigit omnes elisos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine: * et tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam:* et imples omne ánimal benedictióne.

Justus Dóminus in ómnibus viis suis: * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Prope est Dóminus ómnibus invocántibus eum: * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet: * et deprecatiónem eórum exáudiet: et salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligéntes se: * et omnes peccatóres dispérdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum: * et benedicat omnis caro nómini sancto ejus in sæculum et in sæculum sæculi.

Ant. Per singulos dies benedícam te, Dómine.

Ant. Laudábo.

Psalmus 145.

Lauda ánima mea Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolite confidere in princípibus: * in filiis hóminum, in quibus non est salus.

Exibit spiritus ejus, et revertétur in terram suam: * in illa die peribunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus: * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia, quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus: * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos:* Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos:* Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas, pupíllum et víduam suscípiet: * et vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sæcula, Deus tuus Sion,* in generatiónem et generatiónem.

Ant. Laudábo Deum meum in vita mea.

Ant. Deo nostro.

Psalmus 146.

Laudate Dóminum quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucúnda, decóraque laudátio.

Ædíficans Jerúsalem Dóminus: * dispersiónes Israélis

congregábit.
Qui sanat contrítos corde: * et álligat contritiónes eórum.
Qui númerat multitúdinem stellárum: * et ómnibus eis nomina vocat.
Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus: * et sapiéntiæ ejus non est númerus.
Suscípiens mansuétos Dóminus: * humílians autem peccatóres usque ad terram.
Præcínite Dómino in confessióne: * psállite Deo nostro in cíthara.
Qui óperit cælum núbibus: * et parat terræ plúviam.
Qui prodúcit in móntibus fœnum: * et herbam servitúti hóminum.
Qui dat juméntis escam ipsórum: * et pullis corvórum invocántibus eum.
Non in fortitúdine equi voluntátem habébit: * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.
Beneplácitum est Dómino super timéntes eum: * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus.
Ant. Deo nostro jucúnda sit laudátio.
Ant. Lauda. Psalmus 147.
LAUDA Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.
Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit fíliis tuis in te.
Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.
Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lanam: * nébulam sicut cínerem spargit.
Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frigoris ejus quis sustinébit?
Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.
Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias et judícia sua Israel.
Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.
Ant. Lauda Jerúsalem Dóminum.
Capitulum. *Rom. 11. d*
O ALTITUDO divitiárum sapiéntiæ, et sciéntiæ Dei: quam incomprehensibília sunt judícia ejus, et investigábiles viæ ejus! Hymnus.
JAM sol recédit ígneus:
Tu lux perénnis Unitas,
Nostris, beáta Trínitas,
Infúnde lumen córdibus.
Te mane laudum cármine,
Te deprecámur véspere:
Dignéris, ut Te súpplices
Laudémus inter Cælites.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.
℣. Vespertína orátio ascéndat ad te, Dómine. ℟. Et descéndat super nos misericórdia tua.
Capitulum. O altitúdo divitiárum, dicitur in Vesperis

Sabbati, ab Octava Pentecostes usque ad Adventum cum Hymno et versu sequenti. Antiphona ad Magnificat dicitur prout assignatur infra in Proprio de Tempore. Post Antiphonam dicitur Oratio propria.

Deinde fiunt sequentes Commemorationes communes, seu suffragia Sanctorum, quæ dicuntur etiam ad Laudes.

COMMEMORATIO

de Cruce in feriali tantum Officio.

Ad Vesperas et Laudes, Ant. **Per signum Crucis de inimícis nostris libera nos, Deus noster.** ℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Orémus. Oratio.

PERPETUA nos, quæsumus Dómine, pace custódi: quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es.

COMMEMORATIONES

Communes, sive suffragia Sanctorum.

De sancta Maria, quando non dicitur ejus Officium parvum.

Ad Vesperas et Laud., Ant. **Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiònem.**

℣. **Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix.** ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Orémus. Oratio.

CONCEDE nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére: et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia.

De Apostolis.

Ad Vesperas, Ant. Petrus Apóstolus, et Paulus Doctor géntium, ipsi nos docuérunt legem tuam, Dómine.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Ad Laudes, Ant. Gloriósi príncipes terræ quómodo in vita sua dilexérunt se, ita et in morte non sunt separáti.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Orémus. Oratio.

DEUS, cujus déxtera beátum Petrum, ambulántem in flúctibus, ne mergerétur, eréxit: et coapóstolum ejus Paulum tértio naufragántem de profúndo pélagi liberávit: exáudi nos propítius, et concéde; ut ambórum méritis, æternitátis glóriam consequámur.

De Patrono, vel Titular Eccl. fit Comm. consueta ante, vel post Commemorationes prædictas, pro dignita-

te illius, et ultimo loco de Pace.

Ad Vesperas et Laudes,

Ant. Da pacem Dómine in diébus nostris, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster. ℣. Fiat pax in virtúte tua. ℟. Et abundántia in túrribus tuis.

Orémus. Oratio.

Deus, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem: ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. ℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Deinde dicitur secreto Pater noster.

Sic terminatur Off. ubi alia non sequatur Hora, ut dicit. in Rubrica de Oratione Dom.

Dictæ Commemorationes, seu suffragia, dicuntur ab Octava Pentecostes usque ad Adventum, exceptis Duplicibus, et infra Octavas.

Quando dicit. Officium beatæ Mariæ, non fit alia Commemoratio de ea.

AD COMPLETORIUM.

Lector incipit ℣. Jube domne benedícere.

Bened. Noctem quiétam, et finem perféctum concédat nobis Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Lectio brevis.

1. *Pet.* 5. c

Fratres, Sóbrii estóte et vigiláte: quia adversárius vester diábolus, tamquam leo rúgiens círcuit, quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias. ℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. Pater noster, dicitur totum secreto.

Deinde Hebdomadarius facit Confessionem.

Confiteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptístæ, sanctis Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, et vobis fratres: quia peccávi nimis cogitatióne, verbo, et ópere: mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joánnem Baptístam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et vos fratres, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus respondet

Misereatur tui omnípotens Deus, et dimíssis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde repetit Conf. et ubi dicitur vobis fratres, et vos fratres, dicatur tibi pater, et

te pater.

Facta Confessione a Choro, Hebdomadarius dicit:

Misereatur vestri omnípotens Deus, et dimissis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam.

℟. Amen.

Indulgentiam, absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Et facta absolutione, dicitur ℣.

Converte nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam a nobis.

℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

Glória Patri. Sicut erat.

Ant. Miserére.

Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam et requiéscam.

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Psalmus 30.

In te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam, * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me Dómine Deus veritátis.

Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi: * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis a timóre noctúrno.
A sagitta volánte in die, a negótio perambulánte in tenebris, * ab incúrsu, et dæmónio meridiáno.
Cadent a látere tuo mille, et decem míllia a dextris tuis:* ad te autem non appropinquábit.
Verúmtamen óculis tuis considerábis: * et retributiónem peccatórum vidébis.
Quóniam tu es, Dómine, spes mea : * altíssimum posuísti refúgium tuum.
Non accédet ad te malum : * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.
Quóniam Angelis suis mandávit de te: * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.
In mánibus portábunt te: * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.
Super áspidem et basilíscum ambulábis: * et conculcábis leónem et dracónem.
Quóniam in me sperávit, liberábo eum:* prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.
Clamábit ad me, et ego exáudiam eum: * cum ipso sum in tribulatióne: erípiam eum, et glorificabo eum.
Longitúdine diérum replébo eum : * et osténdam illi salutáre meum.

Psalmus 133.

Ecce nunc benedícite Dóminum,* omnes servi Dómini.
Qui statis in domo Dómini,* in átriis domus Dei nostri.
In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * et benedícite Dóminum.
Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.
Ant. Miserére mihi Dómine, et exáudi oratiónem meam.

Hymnus.

Te lucis ante términum,
Rerum Creátor póscimus
Ut pro tua cleméntia
Sis præsul, et custódia.
Procul recédant sómnia,
Et nóctium phantásmata;
Hostémque nostrum cómprime,
Ne polluántur córpora.
Præsta, Pater píissime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito,
Regnans per omne sæculum,
Amen.

Capitulum.
Jerem. 14. b

Tu autem in nobis es Dómine, et nomen sanctum tuum invocátum est super nos, ne derelínquas nos, Dómine Deus noster. ℟. Deo grátias. ℟. br. In manus tuas, Dómine,* Comméndo spíritum meum. In. ℣. Redemísti nos Dómine Deus veritátis. Commendo.
Glória Patri. In.
℣. Custódi nos Dómine ut pupíllam óculi. ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege nos.
Ant. Salva nos.

Canticum Simeonis.
Lucæ 2. c

Nunc dimittis servum tuum Dómine, * secúndum verbum tuum in pace.
Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum.
Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum;
Lumen ad revelatiónem Géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel. Glória Patri, et Filio.
Ant. **Salva nos Dómine vigilántes, custódi nos dormiéntes: ut vigilémus cum Christo, et requiescámus in pace.**

Sequentes Preces semper dicuntur, præterquam in Officio Duplici, et infra Octavas: quæ in feriali Officio, in Quatuor Temporibus ac Vigiliis, quando dictæ sunt Preces in Vesperis, dicuntur flexis genibus.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. **Et ne nos indúcas in tentatiónem.** ℟. **Sed líbera nos a malo. Credo in Deum,** secreto.
℣. **Carnis resurrectiónem.** ℟. **Vitam ætérnam. Amen.**
℣. **Benedictus es, Dómine Deus patrum nostrórum.** ℟. **Et laudábilis, et gloriósus in sæcula.** ℣. **Benedicámus Patrem et Filium cum sancto Spíritu.** ℟. **Laudémus, et superexaltémus eum in sæcula.** ℣. **Benedíctus es Dómine in firmaménto cœli.** ℟. **Et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sæcula.**
℣. **Benedícat et custódiat nos omnipotens et miséricors Dóminus.** ℟. **Amen.** ℣. **Dignáre Dómine nocte ista.** ℟. **Sine peccáto nos custodíre.**
℣. **Miserére nostri Dómine.** ℟. **Miserére nostri.** ℣. **Fiat misericórdia tua Dómine super nos.** ℟. **Quemádmodum sperávimus in te.** ℣. **Dómine exáudi oratiónem meam.** ℟. **Et clamor meus ad te véniat.** ℣. **Dóminus vobíscum.** ℟. **Et cum spíritu tuo.**

Orémus. Oratio.

Visita, quæsumus Dómine, habitatiónem istam, et omnes insídias inimíci ab ea longe repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant: et benedíctio tua sit super nos semper. Per Dóminum nostrum. ℣. **Dóminus vobíscum.** ℟. **Et cum spíritu tuo.** ℣. **Benedicámus Dómino.** ℟. **Deo grátias.** Bened. **Benedícat et custódiat nos omnipotens et miséricors Dóminus, Pater et Fílius, et Spíritus sanctus.** ℟. **Amen.** Et non dicitur **Fidélium ánimæ** sed immediate dicitur sequens Antiphona.

A primis Vesp. Festi SS. Trinitatis usque ad Nonam Sabb. ante Adven., Antiph.

Salve Regína, mater misericórdiæ, vita, dulcédo, et spes nostra salve. Ad te clamámus éxules filii Hevæ. Ad te suspirámus geméntes et flentes in hac lacrymárum valle. Eja ergo advocáta no-

stra, illos tuos misericórdes óculos ad nos convérte. Et Jesum, benedíctum fructum ventris tui, nobis post hoc exílium osténde. O clemens, o pia, o dulcis virgo María.

℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix.

℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui gloriósæ Vírginis Matris Maríæ corpus et ánimam, ut dignum Filii tui habitáculum éffici mererétur, Spíritu sancto cooperánte, præparásti: da, ut cujus commemoratióne lætámur, ejus pia intercessióne, ab instántibus malis, et a morte perpétua liberémur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

℣. Divínum auxílium máneat semper nobíscum.

℟. Amen.

Deinde dicitur secreto Pater noster, Ave María, et Credo.

Sic dicitur Completorium per Annum.

Si post Completorium, immeditate sequatur Matutinum, tunc bis dicatur Pater noster, Ave Maria, et Credo, quia Completorium, quod est finis Officii, sic terminari debet: et ante Matutinum iterum repetitur pro principio Officii sequentis diei.

Antiphona prædicta dicitur etiam in fine Laudum, quando discedendum est a Choro: sed si immediate post Matutinum subsequatur Prima, vel alia Hora, dicitur in fine ultimæ Horæ, ita ut dicatur semper, quando, terminata aliqua Hora, discedendum est a Choro: et tunc post ℣. Fidélium ánimæ, et Pater noster, secreto, dicitur ℣. Dóminus det nobis suam pacem.

℟. Et vitam ætérnam, Amen.

Deinde prædicta Antiphona, et in fine: Divínum auxílium máneat semper nobíscum.

℟. Amen.

Extra Chorum autem dicitur in fine Laudum, si tunc terminandum sit Officium; alioquin in fine ultimæ Horæ. Post alias vero Horas, quando terminatur Officium, dicitur tantum Pater noster secreto.

PROPRIUM

DE TEMPORE

SABBATO
proximo Kalendis
Septembris.
Ad Magnificat, Antiph.
Cum audisset Job * nuntiórum verba, sustinuit patiénter, et ait : Si bona suscépimus de manu Dómini, mala autem quare non sustineámus? In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis, neque stultum áliquid contra Deum locútus est.

DOM. I. SEPTEMBRIS.
In primo Nocturno.
Incipit liber Job.
· Lectio i. *Cap.* 1.

Vir erat in terra Hus, nómine Job, et erat vir ille simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens a malo. Natíque sunt ei septem filii, et tres filiæ. Et fuit posséssio ejus septem millia óvium, et tria millia camelórum, quingénta quóque juga boum, et quingéntæ ásinæ, ac família multa nimis: erátque vir ille magnus inter omnes Orientáles.

℟. **Si bona suscépimus de manu Dei, mala autem quare non sustineámus? * Dóminus dedit, Dóminus ábstulit: sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedíctum.**
℣. **Nudus egréssus sum de útero matris meæ, et nudus revértar illuc. Dóminus.**

Lectio ii.

Et ibant filii ejus, et faciébant convívium per domos, unusquísque in die suo. Et mitténtes vocábant tres soróres suas ut coméderent et bíberent cum eis. Cumque in orbem transíssent dies convívii, mittébat ad eos Job, et sanctificábat illos, consurgénsque dilúculo offerébat holocáusta pro síngulis. Dicébat enim: Ne forte peccáverint filii mei, et benedíxerint Deo in córdibus suis. Sic faciébat Job cunctis diébus.

℟. **Antequam cómedam, suspíro, et tamquam inundántes aquæ, sic rugítus meus; quia timor quem timébam, evénit mihi: et quod verébar, áccidit: nonne dissimulávi? nonne sílui? nonne quiévi? * Et venit super me indignátio.**
℣. **Ecce non est auxilium mihi in me, et necessárii quoque mei recessérunt a me. Et.**

Lectio iii.

Quadam autem die cum venissent filii Dei ut assíste-

rent coram Dómino, áffuit inter eos étiam Satan. Cui dixit Dóminus: Unde venis? Qui respóndens, ait: Circuívi terram, et perambulávi eam. Dixitque Dóminus ad eum: Numquid considerásti servum meum Job, quod non sit ei símilis in terra, homo simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens a malo? Cui respóndens Satan, ait: Numquid Job frustra timet Deum? nonne tu vallásti eum, ac domum ejus, universámque substántiam per circúitum, opéribus mánuum ejus benedixísti, et posséssio ejus crevit in terra? Sed exténde páululum manum tuam, et tange cuncta quæ póssidet, nisi in fáciem benedíxerit tibi.

℟. Quare detraxístis sermónibus veritátis: ad increpándum verba compónitis, et subvértere nitímini amícum vestrum? *Verúmtamen quæ cogitástis, expléte.

℣. Quod justum est, judicáte; et non inveniétis in lingua mea iniquitátem. Verúmtamen. Glória Patri. Verúmtamen.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. *Lib. 2. Cap. 1.*

Scriptura sacra mentis óculis quasi quoddam spéculum oppónitur, ut intérna nostra fácies in ipsa videátur. Ibi étenim fœda, ibi pulchra nostra cognóscimus: ibi sentímus quantum profícimus, ibi a profécto quam longe distámus. Narrat autem gesta sanctórum, et ad imitatiónem corda próvocat infirmórum: dumque illórum victrícia facta commémorat, contra vitiórum prælia debília nostra confírmat: fitque verbis illíus, ut eo mens minus inter certámina trépidet, quo ante se pósitos tot virórum fórtium triúmphos videt.

℟. Indúta est caro mea putrédine, et sórdibus púlveris cutis mea áruit, et contrácta est: * Meménto mei, Dómine, quóniam ventus est vita mea.

℣. Dies mei velócius transiérunt quam a texénte tela succíditur, et consúmpti sunt absque ulla spe. Meménto.

Lectio v.

Nonnunquam vero non solum nobis eórum virtútes ásserit, sed étiam casus innotéscit: ut et in victória fórtium, quod imitándo arrípere, et rursum videámus in lápsibus quid debeámus timére. Ecce enim Job descríbitur tentatióne auctus, sed David tentatióne prostrátus; ut et majórum virtus spem nostram fóveat, et majórum casus ad cautélam nos humilitátis accíngat: quátenus dum illa gaudéntes súblevant, ista metuéntes premant: et audiéntis ánimus illinc spei fidúcia, hinc humilitáte timóris eruditus, nec temeritáte supérbiat, quia for-

mídine prémitur; nec pressus timóre despéret, quia ad spei fidúciam virtútis exémplo roborátur.

℟. Páucitas diérum meórum finiétur brevi: dimítte me, Dómine, ut plangam páululum dolórem meum, * Antequam vadam ad terram tenebrósam, et opértam mortis calígine.

℣. Manus tuæ, Dómine, fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu, et sic repénte præcípitas me? Antequam.

Lectio vi. *Lib. 1. Moral. c. 1.*

Vir erat in terra Hus, nómine Job. Idcírco sanctus vir ubi habitáverit, dícitur, ut ejus méritum virtútis exprimátur. Hus namque quis nésciat quod sit in terra Gentílium? Gentílitas autem eo obligáta vítiis éxtitit, quo cognitiónem sui Conditóris ignorávit. Dicátur ítaque ubi habitáverit: ut hoc ejus láudibus profíciat, quod bonus inter malos fuit. Neque enim valde laudábile est, bonum esse cum bonis, sed bonum esse cum malis. Sicut enim gravióris culpæ est, inter bonos bonum non esse: ita imménsi est præcónii, bonum étiam inter malos extitísse.

℟. Non abscóndas me, Dómine, a fácie tua: manum tuam longe fac a me: * Et formído tua non me térreat.

℣. Córripe me Dómine in misericórdia, non in furóre tuo, ne forte ad níhilum rédigas me. Et. Glória Patri. Et.

℟. vii. Quis mihi tríbuat, ut in inférno prótegas me, et abscóndas me, donec pertránseat furor tuus Dómine, nisi tu, qui solus es Deus? * Et constítuas mihi tempus, in quo recordéris mei.

℣. Numquid sicut dies hóminis, dies tui, ut quæras iniquitátem meam; cum sit nemo, qui de manu tua possit erúere? Et constítuas mihi.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus.

℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Infra Hebdomadam, Feria iv. post ii. et iii. Lectionem dícitur ii. et iii. Responsorium Feriæ secundæ sequentis.

FERIA SECUNDA.

De libro Job.

Lectio i. *Cap. 1. c.*

Cum autem quadam die filii et fíliæ ejus coméderent et bíberent vinum in domo fratris sui primogéniti, núntius venit ad Job, qui díceret: Boves arábant, et ásinæ pascebántur juxta eos, et irruérunt Sabæi, tulerúntque ómnia, et púeros percussérunt gládio, et evási ego solus ut nuntiárem tibi. Cumque adhuc ille loquerétur, venit alter, et dixit: Ignis Dei

eécidit e cœlo, et tactas oves puerósque consúmpsit, et effúgi ego solus ut nuntiárem tibi.

℟. Versa est in luctum cíthara mea, et órganum meum in vocem fléntium: * Parce mihi Dómine: nihil enim sunt dies mei.

℣. Cutis mea denigráta est super me, et ossa mea aruérunt. Parce.

Lectio ii.

Sed et illo adhuc loquénte, venit álius, et dixit: Chaldæi fecérunt tres turmas, et invasérunt camélos, et tulérunt eos, necnon et púeros percussérunt gládio, et ego fugi solus ut nuntiárem tibi. Adhuc loquebátur ille, et ecce álius intrávit, et dixit: Fíliis tuis et filiábus vesceńtibus et bibéntibus vinum in domo fratris sui primogéniti, repénte ventus véhemens irruit a regióne desérti, et concússit quátuor ángulos domus, quæ córruens oppréssit líberos tuos, et mórtui sunt, et effúgi ego solus ut nuntiárem tibi.

℟. Utinam appenderéntur peccáta mea, quibus iram mérui: * Et calámitas, quam pátior, in statéra!

℣. Quasi aréna maris hæc grávior apparéret: unde et verba mea dolóre sunt plena. Et.

Lectio iii.

Tunc surréxit Job, et scidit vestiménta sua, et tonso cápite córruens in terram, adorávit, et dixit: Nudus egréssus sum de útero matris meæ, et nudus revértar illuc. Dóminus dedit, Dóminus ábstulit: sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedíctum. In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis, neque stultum quid contra Deum locútus est.

℟. Quare detraxístis. 152.

Responsoria hujus secundæ Feriæ dicuntur etiam in secunda Feria Hebdomadæ sequentis.

FERIA TERTIA.

De libro Job.

Lectio i. *Cap.* 2.

Factum est autem, cum quadam die venissent fílii Dei, et starent coram Dómino, venísset quoque Satan inter eos, et staret in conspéctu ejus, ut díceret Dóminus ad Satan: Unde venis? Qui respóndens ait: Circuívi terram, et perambulávi eam. Et dixit Dóminus ad Satan: Numquid considerásti servum meum Job, quod non sit ei símilis in terra, vir simplex et rectus, ac timens Deum, et recédens a malo, et adhuc rétinens innocéntiam? Tu autem commovísti me advérsus eum, ut affligerem eum frustra. Cui respóndens Satan, ait: Pellem pro pelle, et cuncta quæ habet homo, dabit pro ánima sua: alióquin mitte manum tuam, et tange os ejus et carnem, et tunc vidébis quod in fáciem benedícat tibi.

℟. Indúta est 152.

Lectio ii.

Dixit ergo Dóminus ad Satan: Ecce in manu tua est, verúmtamen ánimam illíus serva. Egréssus igitur Satan a fácie Dómini, percússit Job úlcere péssimo, a planta pedis usque ad vérticem ejus: qui testa sániem radébat, sedens in sterquilínio. Dixit autem illi uxor sua: Adhuc tu pérmanes in simplicitáte tua? bénedic Deo, et mórere. Qui ait ad illam: Quasi una de stultis muliéribus locúta es. Si bona suscépimus de manu Dei, mala quare non suscipiámus? In ómnibus his non peccávit Job lábiis suis.

℟. Páucitas. 153.

Lectio iii.

Igitur audiéntes tres amíci Job omne malum quod accidísset ei, venérunt sínguli de loco suo, Eliphaz Themanítes, et Baldad Suhítes, et Sophar Naamathítes. Condíxerant enim, ut páriter veniéntes visitárent eum, et consolaréntur. Cumque elevássent procul óculos suos, non cognovérunt eum: et exclamántes ploravérunt, scissísque véstibus sparsérunt púlverem super caput suum in cœlum. Et sedérunt cum eo in terra septem diébus et septem nóctibus, et nemo loquebátur ei verbum: vidébant enim dolórem esse vehementem.

℟. Non abscóndas 153.

FERIA QUARTA.

De libro Job.

Lectio i. *Cap.* 3.

Post hæc apéruit Job os suum, et maledíxit diéi suo, et locútus est: Péreat dies in qua natus sum, et nox in qua dictum est: Concéptus est homo. Dies ille vertátur in ténebras, non requírat eum Deus désuper, et non illustrétur lúmine. Obscúrent eum ténebræ, et umbra mortis, óccupet eum calígo, et involvátur amaritúdine.

℟. Quis mihi. 153. Lectio ii.

Noctem illam tenebrósus turbo possídeat, non computétur in diébus anni, nec numerétur in ménsibus. Sit nox illa solitária, nec laude digna: Maledícant ei qui maledícunt diéi, qui paráti sunt suscitáre Levíathan. Obtenebréntur stellæ calígine ejus: expéctet lucem, et non vídeat, nec ortum surgéntis auróræ: Quia non conclúsit óstia ventris qui portávit me, nec ábstulit mala ab óculis meis.

℟. Utinam. 154. Lectio iii.

Quare non in vulva mórtuus sum, egréssus ex útero non statim périi? Quare excéptus génibus? cur lactátusubéribus? Nunc enim dórmiens silérem, et somno meo requiéscerem: cum régibus et consúlibus terræ, qui ædíficant sibi solitúdines: aut cum princípibus, qui póssident aurum, et replent do-

mos suas argénto: aut sicut abortívum abscónditum non subsísterem, vel qui concépti non vidérunt lucem.

℟. Quare 152.

FERIA QUINTA.

De libro Job.

Lectio i. *Cap.* 4.

RESPONDENS autem Eliphaz Themanites, dixit: Si cœpérimus loqui tibi, fórsitan moléste accípies, sed concéptum sermónem tenére quis póterit? Ecce docuísti multos, et manus lassas roborásti: Vacillántes confirmavérunt sermónes tui. et génua treméntia confortásti: nunc autem venit super te plaga, et defecísti: tétigit te, et conturbátus es. Ubi est timor tuus, fortitúdo tua, patiéntia tua, et perféctio viárum tuárum?

℟. Si bona. 151. Lectio ii.

RECORDARE, óbsecro te, quis umquam ínnocens périit? aut quando recti deléti sunt? quin pótius vidi eos qui operántur iniquitátem, et séminant dolóres, et metunt eos, flante Deo perísse, et spíritu iræ ejus esse consúmptos. Rugítus leónis, et vox leænæ, et dentes catulórum leónum contríti sunt. Tigris périit, eo quod non habéret prædam: et cátuli leónis dissipáti sunt.

℟. Antequam. 151. Lectio iii.

PORRO ad me dictum est verbum abscónditum, et quasi furtíve suscépit auris mea venas susúrri ejus. In horróre visiónis noctúrnæ, quando solet sopor occupáre hómines, pavor ténuit me, et tremor, et ómnia ossa mea pertérrita sunt; et cum spíritus me præsénte transíret, inhorruérunt pili carnis meæ. Stetit quidam, cujus non agnoscébam vultum, imágo coram óculis meis, et vocem quasi auræ lenis audívi. Numquid homo, Dei comparatióne justificábitur, aut factóre suo púrior erit vir? Ecce qui sérviunt ei, non sunt stábiles, et in ángelis suis réperit pravitátem.

℟. Quare. 152.

FERIA SEXTA.

De libro Job.

Lectio i. *Cap.* 6.

RESPONDENS autem Job, dixit: Utinam appenderéntur peccáta mea: quibus iram mérui: et calámitas, quam pátior, in statéra! Quasi aréna maris hæc grávior apparéret: unde et verba mea dolóre sunt plena: quia sagittæ Dómini in me sunt, quarum indignátio ébibit spíritum meum, et terróres Dómini militant contra me.

℟. Indúta est. 152. Lectio ii.

NUMQUID rúgiet ónager cum habúerit herbam? aut múgiet bos cum ante præsépe plenum stéterit? Aut póterit cómedi insúlsum, quod non est sale condítum? aut potest áliquis gustáre, quod gustátum affert mortem? Quæ prius nolébat tángere ánima

mea, nunc præ angústia cibi mei sunt. ℟. Páucitas diérum. 153. Lectio iii.

Quis det ut véniat petítio mea: et quod expécto, tríbuat mihi Deus? Et qui cœpit, ipse me cónterat: solvat manum suam, et succídat me? Et hæc mihi sit consolátio, ut affligens me doló-re, non parcat, nec contradícam sermónibus Sancti. Quæ est enim fortitúdo mea, ut sustíneam? aut quis finis meus, ut patiénter agam? Nec fortitúdo lápidum fortitúdo mea, nec caro mea ænea est. Ecce non est auxílium mihi in me, et necessárii quoque mei recessérunt a me. ℟. Non abscóndas. 153.

SABBATO.

De libro Job.

Lectio i. *Cap.* 7.

Milítia est vita hóminis super terram: et sicut dies mercenárii, dies ejus. Sicut servus desíderat umbram, et sicut mercenárius præstolátur finem óperis sui: sic et ego hábui menses vácuos, et noctes laboriósas enumerávi mihi. Si dormíero, dicam: Quando consúrgam? et rursum expectábo vésperam, et replébor dolóribus usque ad ténebras.

℟. Quis mihi. 153. Lectio ii.

Indúta est caro mea putrédine et sórdibus púlveris: cutis mea áruit, et contrácta est. Dies mei velócius transiérunt quam a texénte tela succíditur, et consúmpti sunt absque ulla spe. Meménto quia ventus est vita mea, et non revertétur óculus meus ut vídeat bona. Nec aspíciet me visus hóminis: óculi tui in me, et non subsístam.

℟. Utinam. 154. Lectio iii.

Sicut consúmitur nubes et pertránsit: sic qui descénderit ad ínferos, non ascéndet. Nec revertétur ultra in domum suam, neque cognóscet eum ámplius locus ejus. Quaprópter et ego non parcam ori meo, loquar in tribulatióne spíritus mei: confabulábor cum amaritúdine ánimæ meæ. Numquid mare ego sum, aut cetus, quia circumdedísti me cárcere?

℟. Quare detraxístis. 152.

Ad Magnificat, Ant. In ómnibus his * non peccávit Job lábiis suis, neque stultum áliquid contra Deum locútus est.

DOM. II. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno.

De libro Job.

Lectio i. *Cap.* 9.

Et respóndens Job, ait: Vere scio quod ita sit, et quod non justificétur homo compósitus Deo. Si volúerit conténdere cum eo, non póterit ei respondére unum pro mille. Sápiens corde est, et fortis róbore: quis réstitit ei, et pacem hábuit? Qui tránstulit montes, et nesciérunt hi quos subvértit in furóre suo.

℟. Si bona suscépimus de manu Dei, mala autem quare non sustineámus? * Dóminus dedit, Dóminus ábstulit: sicut Dómino plácuit, ita factum est: sit nomen Dómini benedictum. ℣. Nudus egréssus sum de útero matris meæ, et nudus revértar illuc. Dóminus. Lectio ii.

Qui cómmovet terram de loco suo, et colúmnæ ejus concutiúntur. Qui præcipit soli, et non óritur: et stellas claudit quasi sub signáculo. Qui exténdit cœlos solus, et gráditur super fluctus maris. Qui facit Arctúrum, et Oríona, et Hyadas, et interióra Austri. Qui facit magna, et incomprehensibília, et mirabília, quorum non est númerus.

℟. Antequam cómedam, suspiro, et tamquam inundántes aquæ, sic rugitus meus: quia timor quem timébam, evénit mihi: et quod verébar, áccidit: nonne dissimulávi? nonne silui? nonne quiévi? * Et venit super me indignátio. ℣. Ecce non est auxilium mihi in me, et necessárii quoque mei recessérunt a me. Et venit. Lectio iii.

Si vénerit ad me, non vidébo eum: si abíerit, non intélligam. Si repénte intérroget, quis respondébit ei? vel quis dícere potest: Cur ita facis? Deus, cujus iræ nemo resístere potest, et sub quo curvántur qui portant orbem. Quantus ergo sum ego, ut respóndeam ei, et loquar verbis meis cum eo? Qui étiam si habúero quíppiam justum, non respondébo, sed meum júdicem deprecábor. Et cum invocántem exaudíerit me, non credo quod audíerit vocem meam. In túrbine enim cónteret me, et multiplicábit vúlnera mea étiam sine causa.

℟. Quare detraxístis sermónibus veritátis: ad increpándum verba compónitis, et subvértere nitímini amícum vestrum? * Verúmtamen quæ cogitástis, expléte. ℣. Quod justum est, judicáte: et non inveniétis in lingua mea iniquitátem. Verúmtamen. Glória Patri. Verúmtamen.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ. Lectio iv.
Lib. 9. cap. 2.

Vere scio quod ita sit, et quod non justificábitur homo compósitus Deo. Homo quippe Deo non compósitus justítiam pércipit, compósitus amittit: quia quisquis se auctóri bonórum cómparat, bono se, quod accéperat, privat. Qui enim accépta bona sibi árrogat, suis contra Deum donis pugnat. Unde ergo despéctus erígitur, dignum est ut eréctus inde destruátur. Sanctus autem vir, quia omne virtútis nostræ méritum, esse vítium cónspicit, si ab intérno árbi-

tro districte judicétur, recte subjúngit: Si volúerit conténdere cum eo, non póterit respondére ei unum pro mille.
℟. Indúta est caro mea putrédine et sórdibus púlveris: cutis mea áruit, et contrácta est: * Meménto mei, Dómine, quóniam ventus est vita mea. ℣. Dies mei velócius transiérunt, quam a texénte tela succíditur, et consúmpti sunt absque ulla spe. Meménto. Lectio v.

In Scriptúra sancta millenárius númerus pro universitáte solet intélligi. Hinc étenim Psalmísta ait: Verbi quod mandávit in mille generatiónes: cum profécto constet, quod ab ipso mundi exórdio usque ad Redemptóris advéntum per Evangelístam non ámplius quam septuagínta et septem propágines numeréntur. Quid ergo in millenário número, nisi ad proferéndam novam sóbolem perfécta univérsitas præscítæ generatiónis exprímitur? Hinc et per Joánnem dícitur: Et regnábunt cum eo mille annis: quia vidélicet, regnum sanctæ Ecclésiæ universitátis perfectióne solidátur.
℟. Páucitas diérum meórum finiétur brevi: dimítte me, Dómine, ut plangam páululum dolórem meum, * Antequam vadam ad terram tenebrósam, et opértam mortis calígine. ℣. Manus tuæ, Dómine, fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu, et sic repénte præcípitas me? Antequam. Lect. vi.

Quia vero monas décies multiplicáta in denárium dúcitur, denárius per semetípsum ductus in centenárium dilatátur: qui rursus per denárium ductus, in millenárium ténditur: cum ab uno incípimus, ut ad millenárium veniámus, quid hoc loco unius appellatióne, nisi bene vivéndi inítium: quid millenárii númeri amplitúdine, nisi ejúsdem bonæ vitæ perféctio designátur? Cum Deo autem conténdere, est non ei tribúere, sed sibi glóriam suæ virtútis arrogáre. Sed sanctus vir conspíciat, quia et qui summa jam dona percépit, si de accéptis extóllitur, cuncta quæ accéperat, amíttit.
℟. Non abscóndas me, Dómine, a fácie tua: manum tuam longe fac a me: * Et formído tua non me térreat.
℣. Córripe me, Dómine, in misericórdia, non in furóre tuo, ne forte ad níhilum rédigas me. Et formído. Glória Patri. Et formído.
℟. vi. Quis mihi tribuat, ut in inférno prótegas me, et abscóndas me, donec pertránseat furor tuus Dómine, nisi tu, qui solus es Deus? * Et constítuas mihi tempus, in quo recordéris mei.
℣. Numquid sicut dies hóminis, dies tui, ut quæras ini-

quitátem meam; cum sit nemo, qui de manu tua possit erúere? Et.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus, et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

FERIA SECUNDA.

De libro Job.

Lectio i. *Cap.* 27.

Addidit quoque Job, assúmens parábolam suam, et dixit: Vivit Deus, qui ábstulit judícium meum, et Omnípotens, qui ad amaritúdinem addúxit ánimam meam. Quia donec súperest hálitus in me, et spíritus Dei in náribus meis, non loquéntur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium. Absit a me ut justos vos esse júdicem, donec defíciam, non recédam ab innocéntia mea. ℟. Versa est. 154.

Lectio ii.

Justificatiónem meam, quam cœpi tenére, non déseram: neque enim reprehéndit me cor meum in omni vita mea. Sit ut ímpius inimícus meus: et adversárius meus; quasi iníquus. Quæ est enim spes hypócritæ, si aváre rápiat, et non líberet Deus ánimam ejus? Numquid Deus áudiet clamórem ejus, cum vénerit super eum angústia? Aut póterit in Omnipoténte, delectári, et invocáre Deum omni témpore? ℟. Utinam. 154. Lectio iii.

Docebo vos per manum Dei quæ Omnípotens hábeat, nec abscóndam. Ecce, vos omnes nostis: et quid sine causa vana loquímini? Hæc est pars hóminis ímpii apud Deum, et heréditas violentórum quam ab Omnipoténte suscípient. Si multiplicáti fúerint filii ejus, in gládio erunt, et nepótes ejus non saturabúntur pane. Qui réliqui fúerint ex eo, sepeliéntur in intéritu, et víduæ illíus non plorábunt. ℟. Quare. 158.

FERIA TERTIA.

De libro Job.

Lectio i. *Cap* 28. *b*

Sapientia ubi invenítur? et quis est locus intelligéntiæ? Nescit homo prétium ejus, nec invenítur in terra suáviter vivéntium. Abyssus dicit: Non est in me: et mare lóquitur: Non est mecum. Non dábitur aurum obrizum pro ea, nec appendétur argéntum in commutatióne ejus. Non conferétur tinctis Indiæ colóribus, nec lápidi sardónycho pretiosíssimo, vel sapphíro. ℟. Indúta est. 159. Lectio ii.

Non adæquábitur ei aurum vel vitrum, nec commutabúntur pro ea vasa auri: Excélsa et eminéntia non memorabúntur comparatió-

ne ejus; tráhitur autem sapiéntia de occúltis. Non adæquábitur ei topázius de Æthiópia, nec tinctúræ mundíssimæ componétur. Unde ergo sapiéntia venit? et quis est locus intelligéntiæ? Abscóndita est ab óculis ómnium vivéntium, vólucres quoque cœli latet. Perdítio et mors dixérunt: Auribus nostris audívimus famam ejus. ℟. Páucitas. 159. Lect. iii.

Deus intélligit viam ejus, et ipse novit locum illíus. Ipse enim fines mundi intuétur: et ómnia, quæ sub cœlo sunt réspicit. Qui fecit ventis pondus, et aquas appéndit in mensúra. Quando ponébat plúviis legem, et viam procéllis sonántibus. Tunc vidit illam, et enarrávit, et præparávit, et investigávit. Et dixit hómini: Ecce timor Dómini, ipsa est sapiéntia: et recédere a malo, intelligéntia.

℟. Non abscóndas. 159.

FERIA QUARTA.

De libro Job.

Lectio i. *Cap.* 31.

Pepigi fœdus cum óculis meis, ut ne cogitárem quidem de vírgine. Quam enim partem habéret in me Deus désuper, et hereditátem Omnípotens de excélsis? Numquid non perdítio est iníquo, et alienátio operántibus injustítiam? Nonne ipse consíderat vias meas, et cunctos gressus meos dinúmerat? Si ambulávi in vanitáte, et festinávit in dolo pes meus: Appéndat me in statéra justa, et sciat Deus simplicitátem meam. ℟. Quis mihi. 159.

Lectio ii.

Si declinávit gressus meus de via, et si secútum est óculos meos cor meum, et si mánibus meis adhæsit mácula: seram, et álius cómedat: et progénies mea eradicétur. Si decéptum est cor meum super muliére, et si ad óstium amíci mei insidiátus sum: scortum altérius sit uxor mea, et super illam incurvéntur álii. Hoc enim nefas est, et iníquitas máxima. Ignis est usque ad perditiónem dévorans, et ómnia eradícans genímina. ℟. Utinam. 154.

Lectio iii.

Si contémpsi subíre judícium cum servo meo, et ancílla mea, cum disceptárent advérsum me. Quid enim fáciam, cum surréxerit ad judicándum Deus? et cum quæsíerit, quid respondébo illi? Numquid non in útero fecit me, qui et illum operátus est: et formávit me in vulva unus? Si negávi, quod volébant, paupéribus, et óculos víduæ expectáre feci: Si comédi buccéllam meam solus, et non comédit pupíllus ex ea: quia ab infántia mea crevit mecum miserátio: et de útero matris meæ egréssa est mecum.

℟. Quare. 158.

FERIA QUINTA.

De libro Job.

Lectio i. *Cap.* 38.

Respondens autem Dóminus Job de túrbine, dixit: Quis est iste invólvens senténtias sermónibus imperítis? Accínge sicut vir lumbos tuos, interrogábo te, et respónde mihi. Ubi eras quando ponébam fundaménta terræ? índica mihi si habes intelligéntiam. Quis pósuit mensúras ejus, si nosti? vel quis teténdit super eam líneam? Super quo bases illíus solidátæ sunt? aut quis demísit lápidem anguláreın ejus, cum me laudárent simul astra matutína, et jubilárent omnes filii Dei? ℟. Si bona. 158.

Lectio ii.

Quis conclúsit óstiis mare, quando erumpébat quasi de vulva procédens? Cum pónerem nubem vestiméntum ejus, et calígine illud quasi pannis infántiæ obvólverem? Circúmdedi illud términis meis, et pósui vectem, et óstia; et dixi: Usque huc vénies, et non procédes ámplius, et hic confrínges tuméntes fluctus tuos. Numquid post ortum tuum præcepisti dilúculo, et ostendísti auróræ locum suum? Et tenuísti concútiens extréma terræ, et excussísti ímpios ex ea. ℟. Antequam. 158.

Lectio iii.

Restituetur ut lutum signáculum, et stabit sicut vestiméntum: auferétur ab ímpiis lux sua, et bráchium excélsum confringétur. Numquid ingréssus es profúnda maris, et in novíssimis abyssi deambulásti? Numquid apértæ sunt tibi portæ mortis, et óstia tenebrósa vidísti? Numquid considerásti latitúdinem terræ? índica mihi si nosti ómnia. In qua via lux hábitet, et tenebrárum quis locus sit: ut ducas unumquódque ad términos suos, et intélligas sémitas domus ejus. ℟. Quare. 158.

FERIA SEXTA.

De libro Job.

Lectio i. *Cap.* 40.

Respondens autem Dóminus Job de túrbine, dixit: Accínge sicut vir lumbos tuos: interrogábo te, et índica mihi. Numquid írritum fácies judícium meum: et condemnábis me, ut tu justificéris? Et si habes bráchium sicut Deus, et si voce simili tonas? Circúmda tibi decórem, et in sublíme erígere, et esto gloriósus, et speciósis indúere véstibus. ℟. Indúta. 159.

Lectio ii.

Disperge supérbos in furóre tuo, et respíciens omnem arrogántem humília. Réspice cunctos supérbos, et confúnde eos, et cóntere ímpios in loco suo. Abscónde eos in púlvere simul, et fácies eórum demérge in fóveam: et ego confitébor quod salváre te possit déxtera tua.

Ecce, Béhemoth, quem feci tecum, fœnum quasi bos cómedet: fortitúdo ejus in lumbis ejus, et virtus illíus in umbilíco ventris ejus.

℟. Páucitas. 159.

Lectio iii. *Cap.* 42.

Respondens autem Job Dómino, dixit: Scio quia ómnia potes, et nulla te latet cogitàtio. Quis est iste, qui celat consílium absque sciéntia? Ideo insipiénter locútus sum, et quæ ultra modum excéderent sciéntiam meam. Audi, et ego loquar: interrogábo te, et respónde mihi. Audítu auris audívi te, nunc autem óculus meus videt te. Idcírco ipse me reprehéndo, et ago pœniténtiam in favílla et cínere.

℟. Non abscóndas. 159.

SABBATO.

De libro Job.

Lectio i. *Cap.* 42. *b.*

Postquam autem locútus est Dóminus verba hæc ad Job, dixit ad Eliphaz Themanítem: Irátus est furor meus in te, et in duos amícos tuos, quóniam non estis locúti coram me rectum, sicut servus meus Job. Súmite ergo vobis septem tauros, et septem aríetes, et ite ad servum meum Job, et offérte holocáustum pro vobis: Job autem servus meus orábit pro vobis: fáciem ejus suscípiam ut non vobis imputétur stultítia: neque enim locúti estis ad me recta sicut servus meus Job. ℟. Quis mihi. 159.

Lectio ii.

Abierunt ergo Eliphaz Themanítes, et Baldad Suhítes, et Sophar Naamathítes, et fecérunt sicut locútus fúerat Dóminus ad eos, et suscépit Dóminus fáciem Job. Dóminus quoque convérsus est ad pœniténtiam Job, cum oráret ille pro amícis suis. Et áddidit Dóminus ómnia quæcúmque fúerant Job, dupplícia. Venérunt autem ad eum omnes fratres sui, et univérsæ soróres suæ, et cuncti qui nóverant eum prius, et comedérunt cum eo panem in domo ejus: et movérunt super eum caput, et consoláti sunt eum super omni malo quod intúlerat Dóminus super eum: et dedérunt ei unusquísque ovem unam, et ináurem áuream unam. ℟. Utinam. 154.

Lectio iii.

Dominus autem benedíxit novíssimis Job magis quam princípio ejus. Et facta sunt ei quatuórdecim míllia óvium, et sex míllia camelórum, et mille juga boum, et mille ásinæ. Et fuérunt ei septem filii, et tres fíliæ. Et vocávit nomen uníus Diem, et nomen secúndæ Cássiam, et nomen tértiæ Cornustíbii. Non sunt autem invéntæ mulíeres speciósæ sicut fíliæ Job in univérsa terra: dedítque eis pater suus hereditátem inter

fratres eárum. Vixit autem Job post hæc, centum quadraginta annis, et vidit filios suos, et filios filiórum suórum, usque ad quartam generatiónem, et mórtuus est senex, et plenus diérum.

℟. Quare. 158.

Ad Magnificat, Ant. Ne reminiscáris * Dómine delícta mea, vel paréntum meórum: neque vindíctam sumas de peccátis meis.

DOM. III. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Tobiæ.

Lectio i. *Cap.* 1.

TOBIAS ex tribu et civitáte Néphthali (quæ est in superióribus Galilææ supra Naásson, post viam quæ ducit ad Occidéntem, in sinístro habens civitátem Sephet) cum captus esset in diébus Salmánasar regis Assyriórum, in captivitáte tamen pósitus, viam veritátis non deséruit: ita ut ómnia, quæ habére póterat, quotídie concaptívis frátribus, qui erant ex ejus génere, impertíret. Cumque esset júnior ómnibus in tribu Néphthali, nihil tamen puerile gessit in ópere.

℟. Peto, Dómine, ut de vínculo impropérii hujus absólvas me, aut certe désuper terram erípias me: * Ne reminiscáris delícta mea, vel paréntum meórum, neque vindíctam sumas de peccátis meis: quia éruis sustinéntes te, Dómine. ℣. Omnia enim judícia tua justa sunt, et omnes viæ tuæ misericórdia et véritas: et nunc, Dómine, meménto mei. Ne. Lectio ii.

DENIQUE cum irent omnes ad vítulos áureos, quos Jeróboam fécerat rex Israel, hic solus fugiébat consórtia ómnium, sed pergébat in Jerúsalem ad templum Dómini, et ibi adorábat Dóminum Deum Israel, ómnia primítiva sua et décimas suas fidéliter ófferens, ita ut in tértio anno prosélytis et ádvenis ministráret omnem decimatiónem. Hæc et his simília secúndum legem Dei puérulus observábat. Cum vero factus esset vir, accépit uxórem Annam de tribu sua, genuítque ex ea filium, nomen suum impónens ei, quem ab infántia timére Deum dócuit, et abstinére ab omni peccáto.

℟. Omni témpore bénedic Deum, et pete ab eo ut vias tuas dírigat: * Et in omni témpore consília tua in ipso permáneant. ℣. Inquíre ut fácias quæ plácita sunt illi in veritáte et in tota virtúte tua. Et. Lectio iii.

IGITUR cum per captivitátem devenísset cum uxóre sua, et fílio in civitátem Níniven cum omni tribu sua (cum omnes éderent ex cibis Gentílium), iste custodívit ánimam suam, et numquam contaminátus est in e-

scis eórum. Et quóniam memor fuit Dómini in toto corde suo, dedit illi Deus grátiam in conspéctu Salmánasar regis et dedit illi potestátem quocúmque vellet ire, habens libertátem quæcúmque fácere voluísset. Pergébat ergo ad omnes qui erant in captivitáte, et mónita salútis dabat eis.

℟. Memor esto, fili, quóniam páuperem vitam gérimus: * Habébis multa bona, si timúeris Deum. ℣. In mente habéto eum, et cave nequándo prætermíttas præcépta ejus. Habébis multa. Glória Patri. Habébis multa.

In secundo Nocturno.
Sermo S. Leónis Papæ.

Lectio iv.

Ser. 9. *de jejun.* vii. *mensis.*

Scio quidem, dilectíssimi, plúrimos vestrum ita in iis, quæ ad observántiam christiánæ fidei pértinent, esse devótos, ut nostris cohortatiónibus non indígeant admonéri. Quod enim dudum et tradítio decrévit, et consuetúdo firmávit; nec erudítio ignórat, nec píetas prætermíttit. Sed quia sacerdotális offícii est, erga omnes Ecclésiæ fílios curam habére commúnem, in id quod et rúdibus prosit, et doctis, quos simul dilígimus, páriter incitámus: ut jejúnium, quod nobis séptimi mensis recúrsus indícit, fide álacri per castigatiónem ánimi, et córporis celebrémus.

℟. Sufficiébat nobis paupértas nostra, ut divítiæ computaréntur: numquam fuísset pecúnia ipsa, pro qua misísti fílium nostrum. * Báculum senectútis nostræ.

℣. Heu me, fili mi, ut quid te mísimus peregrinári, lumen oculórum nostrórum? Báculum senectútis. Lectio v.

Ideo enim ipsa continéntiæ observántia quátuor est assignáta tempóribus, ut in idípsum totíus anni redeúnte decúrsu, cognoscerémus nos indesinénter purificatiónibus indigére: sempérque esse niténdum, dum hujus vitæ varietáte jactámur, ut peccátum, quod fragilitáte carnis et cupiditátum pollutióne contráhitur, jejúniis atque eleemósynis deleátur. Esuriámus páululum, dilectíssimi, et aliquántulum, quod juvándis possit prodésse paupéribus, nostræ consuetúdini subtrahámus.

℟. Benedícite Deum cœli, et coram ómnibus vivéntibus confitémini ei: * Quia fecit vobíscum misericórdiam suam. ℣. Ipsum benedícite, et cantáte illi: et enarráte ómnia mirabília ejus. Quia.

Lectio vi.

Delectetur consciéntia benignórum frúctibus largitátis: et gáudia tríbuens, quo es lætificándus accípies. Diléctio próximi, diléctio Dei est, qui plenitúdinem legis

et Prophetárum in hac géminæ charitátis unitáte constítuit: ut nemo ambígeret; Deo se offërre, quod hómini contulísset, dicénte Dómino Salvatóre, cum de aléndis juvandísque paupéribus loquerétur: Quod uni eórum fecístis, mihi fecístis. Quarta ígitur et sexta Féria jejunémus: Sábbato vero apud beátum Petrum Apóstolum vigílias celebrémus: cujus nos méritis et oratiónibus crédimus adjuvándos, ut misericórdi Deo jejúnio nostro, et devotióne placeámus.

℟. Tempus est ut revértar ad eum, qui misit me: * Vos autem benedícite Deum, et enarráte ómnia mirabília ejus. ℣. Confitémini ei coram ómnibus vivéntibus, quia fecit vobiscum misericórdiam suam. Vos. Glória Patri. Vos.

℟. vii. Tribulatiónes civitátum audívimus, quas passæ sunt, et defécimus: timor et hebetúdo mentis cécidit super nos, et super líberos nostros: ipsi montes nolunt recípere fugam nostram: * Dómine miserére. ℣. Peccávimus cum pátribus nostris, injúste égimus, iniquitátem fécimus. Dómine.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Infra Hebd. Feria iv. et Sabbato post ii. et iii. Lect. dicitur ii. et iii. Respons. i. Noct. Dominicæ.

FERIA SECUNDA.

De libro Tobíæ.

Lectio i. *Cap.* 2.

Post hæc vero, cum esset dies festus Dómini, et factum esset prándium bonum in domo Tobíæ, dixit filio suo: Vade, et adduc áliquos de tribu nostra timéntes Deum, ut epuléntur nobíscum. Cumque abiísset, revérsus nuntiávit ei, unum ex fíliis Israel jugulátum jacére in platéa. Statímque exíliens de accúbitu suo, relinquens prándium, jejúnus pervénit ad corpus: tolléns que illud portávit ad domum suam occúlte, ut, dum sol occubuísset, caute sepelíret eum.

℟. Peto Dómine. 164.

Lectio ii.

Arguebant autem eum omnes próximi ejus, dicéntes: Jam hujus rei causa intérfici jussus es, et vix effugísti mortis impérium, et íterum sepélis mórtuos? Sed Tobías plus timens Deum quam regem, rapiébat córpora occisórum, et occultábat in domo sua, et médiis nóctibus sepeliébat ea. Cóntigit autem, ut quadam die fatigátus a sepultúra, véniens in domum suam, jactásset se

juxta paríetem, et obdormísset, et ex nido hirúndinum dormiénti illi cálida stércora incíderent super óculos ejus, fierétque cæcus. Hanc autem tentatiónem ídeo permísit Dóminus veníre illi, ut pósteris darétur exémplum patiéntiæ ejus, sicut et sancti Job. ℟. Omni. 164.

Lectio iii.

Nam cum ab infántia sua semper Deum timúerit, et mandáta ejus custodíerit, non est contristátus contra Deum quod plaga cæcitátis evénerit ei, sed immóbilis in Dei timóre permánsit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ. Nam sicut beáto Job insultábant reges, ita isti paréntes et cognáti ejus irridébant vitam ejus, dicéntes: Ubi est spes tua, pro qua eleemósynas et sepultúras faciébas? Tobías vero increpábat eos, dicens: Nolíte ita loqui: quóniam filii sanctórum sumus, et vitam illam expectámus, quam Deus datúrus est his, qui fidem suam numquam mutant ab eo. ℟. Memor esto. 165.

FERIA TERTIA.

De libro Tobíæ.

Lectio i. *Cap. 2. d et 3.*

Anna vero uxor ejus ibat ad opus textrínum quotídie, et de labóre mánuum suárum victum, quem cónsequi póterat, deferébat. Unde factum est, ut hœdum caprárum accípiens detulísset domi: cujus cum vocem baláutis vir ejus audísset, dixit: Vidéte, ne forte furtívus sit, réddite eum dóminis suis, quia non licet nobis aut édere ex furto áliquid, aut contíngere. ℟. Sufficiébat. 165.

Lectio ii.

Ad hæc uxor ejus iráta respóndit: Manifésle vana facta est spes tua, et eleemósynæ tuæ modo apparuérunt. Atque his et áliis hujuscémodi verbis exprobrábat ei. Tunc Tobías ingémuit et cœpit oráre cum lácrymis, dicens: Justus es Dómine, et ómnia judícia tua justa sunt: et omnes viæ tuæ misericórdia, et véritas, et judícium. Et nunc Dómine memor esto mei, et ne vindíctam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delícta mea, vel paréntum meórum. ℟. Benedícite. 165. Lectio iii.

Quóniam non obedívimus præcéptis tuis, ídeo tráditi sumus in direptiónem, et captivitátem, et mortem, et in fábulam, et in impropérium ómnibus natiónibus, in quibus dispersísti nos. Et nunc, Dómine, magna judícia tua, quia non égimus secúndum præcépta tua, et non ambulávimus sincériter coram te. Et nunc, Dómine, secúndum voluntátem tuam fac mecum, et præcipe in pace récipi spíritum meum: éxpedit enim mihi mori magis, quam vívere. ℟. Tempus. 166.

FERIA QUARTA
Quatuor Temp. Semptemb.
Léctio sancti Evangélii
secúndum Marcum.
Lectio i. *Cap.* 9. *c*

In illo témpore: Respóndens unus de turba, dixit ad Jesum: Magíster, áttuli fílium meum ad te habéntem spíritum mutum. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ
Presbyteri.
L. 3. *c.* 38. *in Marci* 9.

Dæmoniacum hunc, quem descéndens de monte Dóminus sanávit, Marcus quidem surdum mutúmque, Matthæus vero lunáticum fuísse commémorat. Signíficat autem eos, de quibus scriptum est: Stultus ut luna mutátur. Qui numquam in eódem statu permanéntes, nunc ad hæc, nunc ad illa vítia mútati créscunt atque decréscunt. Qui muti sunt, non confiténdo fidem: surdi, nec ipsum aliquátenus veritátis audiéndo sermónem. Spumant autem, cum stultítia tabéscunt. Stultórum namque et languéntium, atque hébetum est spumas salivárum ex ore dimíttere. Strident déntibus, cum iracúndiæ furóre flamméscunt: aréscunt, cum ótio torpénte languéscunt, et nulla virtútis indústria confortáti enérviter vivunt. ℟. Tribulatiónes. 166. Lectio ii.

Quod autem ait: Et dixi discípulis tuis ut ejícerent illum, et non potuérunt; laténter Apóstolus accúsat; cum impossibílitas curándi, intérdum non ad imbecillitátem curántium, sed ad eórum qui curándi sunt, fidem referátur, dicénte Dómino: Fiat tibi secúndum fidem tuam. Qui respóndens eis, dixit: O generátio incrédula, quámdiu apud vos ero? quamdiu vos pátior? Non quod tædio superátus sit, mansuétus ac mitis, qui non apéruit sicut agnus coram tondénte os suum, nec in verba furóris erúpit: sed quod in similitúdinem médici, si ægrótum vídeat contra sua præcépta se gérere, dicat: Usquequo accédam ad domum tuam? quoúsque artis meæ perdam indústriam, me áliud jubénte, et te áliud perpetránte? ℟. Omni. 164. Lectio iii.

Et dixit illis: Hoc genus in nullo potest exíre, nisi in oratióne et jejúnio. Dum docet Apóstolus, quómodo dæmon nequíssimus débeat expélli, omnes ínstituit ad vitam: ut scílicet noverímus, gravíssima quæque vel immundórum spirítuum, vel hóminum tentaménta, jejúniis et oratiónibus esse superánda: iram quoque Dómini, cum in ultiónem nostrórum scélerum fúerit accénsa, hoc remédio singulári posse placári. Jejúnium autem generále est, non solum ab escis, sed et a cunctis illécebris abstinére carnálibus, immo ab

ómnibus vitiórum continére se passiónibus. Sic et orátio generális non in verbis solum est, quibus divínam cleméntiam invocámus, verum étiam in ómnibus, quæ in obséquium nostri Conditóris fidei devotióne gérimus.

℟. Memor esto. 165.

Ad Benedictus, Ant. Hoc genus* dæmoniórum in nullo potest exire, nisi in oratióne et jejúnio.

Deinde Preces. 59. Oratio.

Misericordiæ tuæ remédiis, quæsumus Dómine, fragilitas nostra subsistat: ut quæ sua conditióne attéritur, tua cleméntia reparétur. Per Dóminum. Et dicitur per Horas diei tantum.

Ad Vesperas, si fit de Feria, dicuntur Preces Feriales. 129. cum Oratione Dominicæ præced.

FERIA QUINTA.

De libro Tobíæ.

Lectio i. *Cap.* 12.

Vocavit ad se Tobías filium suum, dixítque ei: Quid póssumus dare viro isti sancto, qui venit tecum? Respóndens Tobías, dixit patri suo: Pater quam mercédem dábimus ei? aut quid dignum póterit esse benefíciis ejus? Me duxit et redúxit sanum, pecúniam a Gabélo ipse recépit, uxórem ipse me habére fecit, et dæmónium ab ea ipse compéscuit, gáudium paréntibus ejus fecit, me ipsum a devoratióne piscis eripuit, te quoque vidére fecit lumen cœli, et bonis ómnibus per eum repléti sumus. Quid illi ad hæc potérimus dignum dare? Sed peto te, pater mi, ut roges eum, si forte dignábitur medietátem de ómnibus quæ allàta sunt, sibi assúmere.

℟. Peto Dñe. 164. Lectio ii.

Et vocántes eum, pater scilicet et filius, tulérunt eum in partem: et rogáre cœpérunt, ut dignarétur dimídiam partem ómnium, quæ attúlerant, accéptam habére. Tunc dixit eis occúlte: Benedícite Deum cœli, et coram ómnibus vivéntibus confitémini ei, quia fecit vobíscum misericórdiam suam. Etenim sacraméntum regis abscóndere bonum est: ópera autem Dei reveláre et confitéri honoríficum est. Bona est orátio cum jejúnio, et eleemósyna, magis quam thesáuros auri recóndere: quóniam eleemósyna a morte líberat, et ipsa est quæ purgat peccáta, et facit invenire misericórdiam et vitam ætérnam. Qui autem fáciunt peccátum et iniquitátem, hostes sunt ánimæ suæ.

℟. Omni. 164. Lectio iii.

Manifesto ergo vobis veritátem, et non abscóndam a vobis occúltum sermónem. Quando orábas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos abs-

condébas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia accéptus e-ras Deo, necésse fuit ut tentátio probáret te. Et nunc misit me Dóminus, ut curárem te, et Saram uxórem fílii tui a dæmónio liberárem. Ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem, qui astámus ante Dóminum. Cumque hæc audíssent turbáti sunt, et treméntes cecidérunt super terram in fáciem suam. Dixítque eis Angelus: Pax vobis, nolíte timére.

℟. Memor esto. 165.

FERIA SEXTA.

Quatuor Temporum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio i. Cap. 7. f

In illo témpore: Rogábat Jesum quidam de Pharisæis ut manducáret cum illo. Et ingréssus domum Pharisæi discúbuit. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ. *Hom. 33. in Ev. post init.*

Quem Pharisæus de falsa justítia præsúmens, nisi Judáicum pópulum: quem peccátrix múlier ad vestígia Dómini véniens et plorans, nisi convérsam Gentilitátem désignat? Quæ cum alabástro venit, unguéntum fudit, retro secus pedes Dómini stetit, lácrymis pedes rigávit, capíllis tersit, eosdémque quos infundébat et tergébat pedes osculári non dé-siit. Nos ergo, nos illa múlier expréssit, si toto corde ad Dóminum post peccáta redeámus, si ejus pœniténtiæ luctus imitémur. Quid namque unguénto, nisi bonæ odor opiniónis exprímitur? Unde et Paulus dicit: Christi bonus odor sumus Deo in omni loco.

℟. Sufficiébat. 165. Lectio ii.

Si ergo recta ópera ágimus, quibus opiniónis bonæ odóre Ecclésiam respergámus, quid in Dómini córpore, nisi unguéntum fúndimus? Sed secus pedes Jesu múlier stetit; contra pedes enim Dómini stétimus, cum in peccátis pósiti ejus itinéribus renitebámur. Sed si ad veram pœniténtiam post peccáta convértimur, jam retro secus pedes stamus: quia ejus vestígia séquimur, quem impugnabámus. Lácrymis múlier pedes ejus rigat: quod nos quoque veráciter ágimus, si quibúslibet últimis membris Dómini per compassiónis affectum inclinámur, si sanctis ejus in tribulatióne compátimur, si eórum tristítiam, nostram putámus. ℟. Benedícite. 165.

Lectio iii.

Capillis ergo pedes Dómini térgimus, quando sanctis ejus, quibus ex charitáte compátimur, étiam ex his quæ nobis supérfluunt, miserémur: quátenus sic mens per compassiónem dóleat, ut

étiam larga manus affèctum dolóris osténdat. Rigat namque lácrymis Redemptóris pedes, sed capíllis suis non tergit, qui utcúmque proximórum dolóri compátitur; sed tamen eis ex his, quæ sibi supérfluunt, non miserétur. Plorat, et non tergit, qui verba quidem dolóris tríbuit: sed non ministrándo quæ desunt, vim dolóris mínime abscíndit. Osculátur múlier pedes quos tergit: quod nos quoque plene ágimus, si studióse diligimus, quos ex largitáte continémus: ne gravis nobis sit necéssitas próximi: ne ipsa nobis ejus indigéntia, quæ sustentátur, fiat onerósa: et cum manus necessária tríbuit, ánimus a dilectióne torpéscat. ℟. Tempus. 166.

Ad Benedictus, Ant. Múlier * quæ erat in civitáte peccátrix, stans retro secus pedes Dómini, lácrymis cœpit rigáre pedes ejus, et capíllis cápitis sui tergébat, et deosculabátur pedes ejus, et unguénto ungébat.

Deinde Preces. 59. Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut observatiónes sacras ánnua devotióne recoléntes, et córpore tibi placeámus, et mente. Per Dóminum.

Et dicitur per Horas diei tantum.

In Vesperis, nisi fiat de Festo ix. Lect. dicuntur Preces feriales. 129. et Oratio Domínicæ præteritæ.

SABBATO.

Quatuor Temporum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio i. *Cap*, 13.

In illo témpore: Dicébat Jesus turbis hanc similitúdinem: Arborem fici habébat quidam plantátam in vinea sua, et venit quærens fructum in illa, et non invénit. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Hom. 31. *in Evang.*

Dominus ac Redémptor noster per Evangélium suum aliquándo verbis, aliquándo rebus lóquitur: aliquándo áliud verbis, atque áliud rebus: aliquándo autem hoc verbis, quod rebus. Duas étenim res ex Evangélio, fratres, audístis: ficúlneam infructuósam, et mulíerem curvam: et utríque rei est píetas impénsa. Illud autem dixit per similitúdinem: istud egit per exhibitiónem. Sed hoc signíficat ficúlnea infructuósa, quod múlier inclináta: et hoc ficúlnea reserváta, quod múlier erécta. ℟. Tribulatiónes, 166. Lectio ii.

Quid arbor fici, nisi humánam natúram designat? Quid múlier inclináta, nisi eámdem natúram significándo denúntiat? Quæ et bene plantáta est sicut ficus, et bene creáta sicut múlier; sed in culpam própria sponte lapsa, neque fructum servat

operatiónis, neque statum rectitúdinis. Ad peccátum quippe ex voluntáte córruens, quia fructum obediéntiæ ferre nóluit, statum rectitúdinis amisit. Quæ ad Dei similitúdinem cóndita, dum in sua dignitáte non pérstitit, quod plantáta vel creáta fúerat, serváre contémpsit. Tértio dóminus víneæ ad ficúlneam venit, quia natúram géneris humáni ante legem, sub lege, sub grátia expectándo, admonéndo, visitándo requisivit. ℟. Omni témpore. 164.

Lectio iii.

Venit ante legem, quia per naturálem intelléctum quid unusquísque exémplo sui, quáliter erga próximum ágere debuísset, innótuit. Venit in lege, quia præcipiéndo dócuit. Venit post legem per grátiam, quia pietátis suæ præséntiam exhibéndo monstrávit. Sed tamen in tribus annis fructum se non invenísse conquéritur: quia quorúmdam pravórum mentes nec inspiráta lex naturális córrigit, nec præcépta erúdiunt, nec incarnatiónis ejus mirácula convértunt. Quid vero per cultórem víneæ, nisi præpositórum ordo exprímitur? Qui dum præsunt Ecclésiæ, nimírum domínicæ víneæ curam gerunt. ℟. Memor esto. 165.

Ad Benedictus, Ant. Illumináre, Dómine, * iis qui in ténebris sedent, et dirige pedes nostros in viam pacis, Deus Israel.

Deinde dicitur Preces, ut in Psalterio. 59. Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, qui per continéntiam salutárem corpóribus medéris et méntibus: majestátem tuam súpplices exorámus; ut pia jejunántium deprecatióne placátus, et præséntia nobis subsídia tribuas, et futúra. Per Dóminum. Et dicitur per Horas dicitantum.

Ad Magnificat, Ant. Adónai Dómine * Deus magne et mirábilis, qui dedísti salútem in manu féminæ, exáudi preces servórum tuórum.

DOM. IV. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Judith.

Lectio i. *Cap. 1. et 2.*

Arphaxad ítaque rex Medórum subjugáverat multas gentes império suo, et ipse ædificávit civitátem potentíssimam, quam appellávit Ecbátanis, ex lapídibus quadrátis, et sectis fecit muros ejus in latitúdinem cubitórum septuagínta, et in altitúdinem cubitórum trigínta: turres vero ejus pósuit in altitúdinem cubitórum centum. Per quadrum vero eárum latus utrúmque vicenórum pedum spátio tendebátur, posuítque portas ejus in altitúdinem túrrium: et gloriabátur quasi potens in poténtia exércitus sui, et in glória quadrigárum suárum.

℟. Adónai Dómine Deus magne et mirábilis, qui dedísti salútem in manu féminæ: * Exáudi preces servórum tuórum. ℣. Benedíctus es, Dómine, qui non derelínquis præsuméntes de te, et de sua virtúte gloriántes humílias. Exáudi preces. Lectio ii.

Anno ígitur duodécimo regni sui, Nabuchodónosor rex Assyriórum, qui regnábat in Nínive civitáte magna, pugnávit contra Arpháxad, et obtínuit eum in campo magno, qui appellátur Rágau, circa Euphráten, et Tigrin, et Jádason, in campo Erioch regis Elicórum. Tunc exaltátum est regnum Nabuchodónosor, et cor ejus elevátum est: et misit ad omnes, qui habitábant in Cilícia, et Damásco, et Líbano, et ad gentes quæ sunt in Carmélo, et Cedar, et inhabitántes Galilæam in campo magno Esdrelon, et ad omnes qui erant in Samaría, et trans flumen Jordánem usque ad Jerúsalem, et omnem terram Jesse, quoúsque perveniátur ad términos Æthiópiæ.

℟. Tribulatiónes civitátum audívimus, quas passæ sunt, et defécimus: timor et hebetúdo mentis cécidit super nos, et super líberos nostros: ipsi montes nolunt recípere fugam nostram, Dómine miserére. ℣. Peccávimus cum pátribus nostris, injúste égimus, iniquitátem fécimus. Dómine. Lectio iii.

Ad hos omnes misit núntios Nabuchodónosor rex Assyriórum: qui omnes uno ánimo contradixérunt, et remisérunt eos vácuos, et sine honóre abjecérunt. Tunc indignátus Nabuchodónosor rex advérsus omnem terram illam, jurávit per thronum et regnum suum quod defénderet se de ómnibus regiónibus his. Anno tertiodécimo Nabuchodónosor regis, vigésima et secúnda die mensis primi, factum est verbum in domo Nabuchodónosor regis Assyriórum ut defénderet se. Vocavítque omnes majóres natu, omnésque duces, et bellatóres suos, et hábuit cum eis mystérium consílii sui: dixítque cogitatiónem suam in eo esse, ut omnem terram suo subjugáret império.

℟. Benedícat te Dóminus in virtúte sua, qui per te ad níhilum redégit inimícos nostros: * Ut non defíciat laus tua de ore hóminum. ℣. Benedíctus Dóminus, qui creávit cœlum et terram: quia hódie nomen tuum ita magnificávit. Ut non. Glória Patri. Ut non.

In secundo Nocturno

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de Elía et jejúnio.

Lectio iv. Cap. 9.

Potentes vinum prohibéntur bíbere, ne, cum bíberint, obliviscántur sapién-

tiam. Dénique bibébant vinum in ebrietáte poténtes, qui Holoférni príncipi milítiæ regis Assyriórum se trádere gestiébant: sed non bibébat fémina Judíth, jejúnans ómnibus diébus viduitátis suæ, præter festórum diérum solemnitátes. Hís armis muníta procéssit, et omnem Assyriórum circumvénit exércitum. Sóbrii vigóre consílii ábstulit Holoférnis caput, servávit pudicítiam, victóriam reportávit. ℟. Nos álium Deum nescímus præter Dóminum, in quo sperámus: * Qui non déspicit nos, nec ámovet salútem suam a génere nostro. ℣. Indulgéntiam ipsíus fusis lácrymis postulémus, et humiliémus illi ánimas nostras. Qui non. Lectio v.

Hæc enim succíncta jejúnio in castris prætendébat aliénis: ille vino sepúltus jacébat, ut ictum vúlneris sentíre non posset. Itaque uníus mulíeris jejúnium innúmeros stravit exércitus Assyriórum. Esther quoque púlchrior facta est jejúnio: Dóminus enim grátiam sóbriæ mentis augébat. Omne genus suum, id est, totum pópulum Judæórum a persecutiónis acerbitáte liberávit, ita ut regem sibi fáceret esse subjéctum.

℟. Dominátor Dómine cœlórum et terræ, creátor aquárum, Rex univérsæ creatúræ, * Exáudi oratiónem servórum tuórum. ℣. Tu, Dómine, cui humílium semper et mansuetórum plácuit deprecátio. Exáudi. Lectio vi.

Itaque illa, quæ tríduo jejunávit contínuo, et corpus suum aqua lavit, plus plácuit, et vindíctam rétulit: Aman autem, dum se regáli jactat convívio, inter ipsa vina pœnam suæ ebrietátis exólvit. Est ergo jejúnium reconciliatiónis sacrifícium, virtútis increméntum, quod fecit étiam féminas fortióres augménto grátiæ. Jejúnium nescit fœneratórem, non sortem fœnoris novit: non rédolet usúras mensa jejunántium: étiam ipsis jejúnium convíviis dat grátiam. Dulcióres post famem épulæ fiunt, quæ assiduitáte fastídio sunt, et diutúrna continuatióne viléscunt. Condiméntum cibi jejúnium est. Quanto avídior appeténtia, tanto esca jucúndior.

℟. Dómine Deus, qui cónteris bella ab inítio, éleva bráchium tuum super Gentes, quæ cógitant servis tuis mala: * Et déxtera tua glorificétur in nobis. ℣. Allíde virtútem eórum in virtúte tua: cadat robur eórum in iracúndia tua. Et. Glória Patri. Et.

℟. vii. Confórta me Rex, sanctórum principátum tenens: * Et da sermónem rectum et bene sonántem in os meum.

℣. Dómine Rex univérsæ potestátis, convérte consílium eórum super eos. Et.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spiritus-sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

Feria iv. hujus Hebd. post ii. et iii. Lectionem dicitur ii. et iii. ℟. primi Nocturni Dominicæ.

FERIA SECUNDA.

De libro Judith.

Lectio i. Cap. 4.

FILII Israel, qui habitábant in terra Juda, timuérunt valde a fácie Holoférnis. Tremor et horror invásit sensus eórum, ne hoc fáceret Jerúsalem et Templo Dómini, quod fécerat céteris civitátibus et templis eárum. Et misérunt in omnem Samaríam per circúitum usque Jéricho, et præoccupavérunt omnes vértices móntium: et muris circumdedérunt vicos suos, et congregavérunt fruménta in præparatiónem pugnæ. ℟. Adónai Dñe. 173.

Lectio ii.

SACERDOS étiam Elíachim scripsit ad univérsos qui erant contra Esdrelon, quæ est contra fáciem campi magni juxta Dóthain, et univérsos, per quos viæ transitus esse póterat, ut obtinérent ascénsus móntium, per quos via esse póterat ad Jerúsalem, et illic custodírent, ubi angústum iter esse póterat inter montes. Et fecérunt filii Israel secúndum quod constitúerat eis sacérdos Dómini Elíachim. Et clamávit omnis pópulus ad Dóminum instántia magna, et humiliavérunt ánimas suas in jejúniis et oratiónibus, ipsi et mulíeres eórum. ℟. Tribulatiónes civitátum. 173.

Lectio iii.

ET induérunt se sacerdótes cilíciis, et infántes prostravérunt contra fáciem templi Dómini, et altáre Dómini operuérunt cilício: et clamavérunt ad Dóminum Deum Israel unanímiter, ne daréntur in prædam infántes eórum: et uxóres eórum in divisiónem, et civitátes eórum in extermínium, et sancta eórum in pollutiónem, et fíerent oppróbrium Géntibus. Tunc Elíachim, sacérdos Dómini magnus, circuívit omnem Israel, allocutúsque est eos, dicens: Scitóte quóniam exáudiet Dóminus preces vestras, si manéntes permanséritis in jejúniis et oratiónibus in conspéctu Dómini. ℟. Benedicat te. 173.

FERIA TERTIA.

De libro Judith.

Lectio i. Cap. 8.

ET factum est, cum audísset hæc verba Judith vi-

dua, quæ erat filia Merári, filii Idox, filii Joseph, filii Oziæ, filii Elai, filii Jamnor, filii Gédeon, filii Ráphaim, filii Achitob, filii Melchiæ, filii Enan, filii Nathaniæ, filii Saláthiel, filii Símeon, filii Ruben: et vir ejus fuit Manásses, qui mórtuus est in diébus messis hordeáceæ: instábat enim super alligántes manípulos in campo, et venit æstus super caput ejus, et mórtuus est in Bethúlia civitáte sua, et sepúltus est illic cum pátribus suis. Erat autem Judith relícta ejus vidua jam annis tribus, et ménsibus sex.

℟. Nos álium. 174. Lectio ii.

Et in superióribus domus suæ fecit sibi secrétum cubiculum, in quo cum puéllis suis clausa morabátur: et habens super lumbos suos cilícium, jejunábat ómnibus diébus vitæ suæ, præter sábbata et neoménias, et festa domus Israel. Erat autem elegánti aspéctu nimis, cui vir suus relíquerat divítias multas, et famíliam copiósam, ac possessiónes arméntis boum et grégibus óvium plenas. Et erat hæc in ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valde, nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. ℟. Dominátor. 174. Lectio iii.

Hæc itaque cum audísset, quóniam Ozias promisísset quod transácto quinto die tráderet civitátem, misit ad presbyteros Chabri et Charmi. Et venérunt ad illam, et dixit illis: Quod est hoc verbum, in quo consénsit Ozias, ut tradat civitátem Assyriis, si intra quinque dies non vénerit vobis adjutórium? Et qui estis vos, qui tentátis Dóminum.

℟. Dómine Deus. 174.

FERIA QUARTA.

De libro Judith.

Lectio i. *Cap.* 10.

Factum est autem, cum cessásset clamáre ad Dóminum, surréxit de loco, in quo jacúerat prostráta ad Dóminum. Vocavitque abram suam, et descéndens in domum suam, ábstulit a se cilícium, et éxuit se vestiméntis viduitátis suæ, et lavit corpus suum, et unxit se myro óptimo, et discriminávit crinem cápitis sui, et impósuit mitram super caput suum, et induit se vestiméntis jucunditátis suæ, induítque sandália pédibus suis, assumpsítque dextrálíola, et lília, et ináures, et ánnulos, et ómnibus ornaméntis suis ornávit se. Cui étiam Dóminus cóntulit splendórem. ℟. Confórta. 174.

Lectio ii.

Factum est autem, cum descénderet montem circa ortum diéi, occurrérunt ei exploratóres Assyriórum, et tenuérunt eam, dicéntes: Unde venis? aut quo vadis?

Quæ respóndit : Fília sum Hebræórum, ideo ego fugi a fácie eórum, quóniam futúrum agnóvi, quod dentur vobis in deprædatiónem, pro eo quod contemnéntes vos, noluérunt ultro trádere seípsos, ut invenírent misericórdiam in conspéctu vestro. ℟. Tribulatiónes. 173.

Lectio iii.

Duxeruntque illam ad tabernáculum Holoférnis, annuntiántes eam. Cumque intrásset ante fáciem ejus, statim captus est in suis óculis Holoférnes. Dixeruntque ad eum satéllites ejus: Quis contémnat pópulum Hebræórum, qui tam decóras mulíeres habent, ut non pro his mérito pugnare contra eos debeámus? Videns ítaque Judith Holoférnem sedéntem in conopæo, quod erat ex púrpura, et auro, et smarágdo, et lapídibus pretiósis intéxtum, et cum in fáciem ejus intendísset, adorávit eum, prostérnens se super terram. ℟. Benedícat te. 173.

FERIA QUINTA.

Si hæc fuerit ultima Hebdomada Septembris, hac nocte ponitur liber Esther cum sua historia, ut infra in Dominica v. hujus mensis. 179. et legitur de eo etiam duobus sequentibus diebus. Quod si hoc triduo non occurrat Feria, in qua possint poni Responsoria, eo anno omittuntur.

Si vero non fuerit ultima Hebdomada, legantur sequentes Lectiones.

De libro Judith.

Lectio i. *Cap.* 12. c

Et factum est, in quarto die Holoférnes fecit cœnam servis suis, et dixit ad Vágao ennúchum suum: Vade, et suáde Hebræam illam ut sponte consèntiat habitáre mecum. Fœdum est enim apud Assyrios, si fémina irrídeat virum, agéndo ut immúnis ab eo tránseat. Tunc introívit Vágao ad Judith, et dixit: Non vereátur bona puélla introire ad dóminum meum, ut honorificétur ante fáciem ejus, ut mandúcet cum eo, et bibat vinum in jucunditáte. Cui Judith respóndit: Quæ ego sum, ut contradícam dómino meo? ℟. Adónai. 173.

Lectio ii. *Cap.* 13.

Ut autem sero factum est, festinavérunt servi illíus ad hospítia sua, et conclúsit Vágao óstia cubículi, et ábiit; erant autem omnes fatigáti a vino: erátque Judith sola in cubículo. Porro Holoférnes jacébat in lecto, nímia ebrietáte sopítus. Dixítque Judith puéllæ suæ, ut staret foris ante cubículum, et observáret. Stetítque Judith ante lectum, orans cum lácrymis, et labiórum motu in siléntio, dicens: Confirma me, Dómine Deus Israel, et réspice in hac hora ad ópe-

ra mánuum meárum, ut, sicut promisisti, Jerúsalem civitátem tuam érigas, et hoc quod credens per te posse fieri cogitávi perficiam. ℟. Tribulatiónes. 173. Lectio iii.

Et cum hæc dixisset, accéssit ad colúmnam quæ erat ad caput léctuli ejus, et pugiónem ejus, qui in ea ligátus pendébat, exólvit. Cumque evaginásset illum, apprehéndit comam cápitis ejus, et ait: Confirma me Dómine Deus in hac hora. Et percússit bis in cervícem ejus, et ábscidit caput ejus: et ábstulit conopœum ejus a colúmnis, et evólvit corpus ejus truncum. Et post pusillum exívit, et trádidit caput Holoférnis ancíllæ suæ, et jussit ut mítteret illud in peram suam. ℟. Benedicat te. 173.

FERIA SEXTA.

De libro Judith.

Lectio i. *Cap.* 15.

Cumque omnis exércitus decollátum Holoférnem audísset, fugit mens et consílium ab eis, et solo tremóre et metu agitáti, fugæ præsídium sumunt, ita ut nullus loquerétur cum próximo suo sed inclináto cápite, relictis ómnibus, evádere festinábant Hebræos, quos armátos super se venire audiébant, fugiéntes per vias campórum et sémitas cóllium. Vidéntes itaque filii Israel fugiéntes, secúti sunt illos, descendéruntque clangéntes tubis, et ululántes post ipsos ℟. Nos álium. 174. Lectio ii.

Misit itaque Ozias núntios per omnes civitátes et regiónes Israel. Omnis itaque régio omnísque urbs, eléctam juventútem armátam misit post eos, et persecúti sunt eos in ore gládii, quoúsque pervenírent ad extremitátem fínium suórum. Réliqui autem qui erant in Bethúlia, ingréssi sunt castra Assyriórum, et prædam, quam fugiéntes Assyrii relíquerant, abstulérunt, et onustáti sunt valde.

℟. Dominátor. 174. Lectio iii.

Joachim autem summus Póntifex de Jerúsalem venit in Bethúliam cum univérsis presbyteris suis, ut vidéret Judith. Quæ cum exísset ad illum, benedixérunt eam omnes una voce, dicéntes: Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri: quia fecísti viríliter, et confortátum est cor tuum, eo quod castitátem amáveris, et post virum tuum álterum nescíeris: ideo et manus Dómini confortávit te, et ídeo eris benedícta in ætérnum. Et dixit omnis pópulus: Fiat, fiat. ℟. Dómine Deus. 174.

SABBATO.

De libro Judith.

Lectio i. *Cap.* 16. c

Et factum est post hæc, omnis pópulus post victóriam venit in Jerúsalem

adoráre Dóminum : et mox ut purificáti sunt, obtulérunt omnes holocáusta, et vota, et repromissiónes suas. Porro Judith univérsa vasa bellica Holoférnis, quæ dedit illi pópulus, et conopœum, quod ipsa sustúlerat de cubili ipsius, óbtulit in anáthema obliviónis.

℟. Confórta me. 174. Lectio ii.

ERAT autem pópulus jucúndus secúndum fáciem sanctórum, et per tres menses gáudium hujus victóriæ celebrátum est cum Judith. Post dies autem illos unusquisque rédiit in domum suam, et Judith magna facta est in Bethúlia, et præclárior erat univérsæ terræ Israel. Erat étiam virtúti cástitas adjúncta, ita ut non cognósceret virum ómnibus diébus vitæ suæ, ex quo defúnctus est Manásses vir ejus. Erat autem diébus festis procédens cum magna glória.

℟. Tribulatiónes. 173. Lect. iii.

MANSIT autem in domo viri sui annos centum quinque, et dimisit abram suam liberam, et defúncta est, ac sepúlta cum viro suo in Bethúlia. Luxítque illam omnis pópulus diébus septem. In omni autem spátio vitæ ejus non fuit qui perturbáret Israel, et post mortem ejus annis multis. Dies autem victóriæ hujus festivitátis, ab Hebræis in número sanctórum diérum accipitur, et cólitur a Judæis ex illo témpore usque in præséntem diem.

℟. Benedicat te. 173.

SABBATO.

ante Domínicam v. Septemb.

Ad Magníficat, Ant. Dómine rex * omnípotens, in ditióne tua cuncta sunt pósita, et non est qui possit tuæ resístere voluntáti.

DOM. V. SEPTEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Esther.

Lectio i. *Cap. 1.*

IN diébus Assuéri, qui regnávit ab India usque Æthiópiam super centum viginti septem províncias : quando sedit in sólio regni sui, Susan cívitas regni ejus exórdium fuit. Tértio ígitur anno impérii sui fecit grande convívium cunctis princípibus et púeris suis, fortíssimis Persárum, et Medórum ínclytis, et præféctis provinciárum coram se, ut osténderet divítias glóriæ regni sui, ac magnitúdinem, atque jactántiam poténtiæ suæ, multo témpore, centum vidélicet et octogínta diébus.

℟. Dómine mi Rex omnípotens, in ditióne tua cuncta sunt pósita, et non est qui possit resístere voluntáti tuæ : * Libera nos propter nomen tuum. ℣. Exáudi oratiónem nostram, et convérte luctum nostrum in gáudium. Libera. Lectio ii.

CUMQUE impleréntur dies convívii, invitávit omnem

pópulum, qui invéntus est in Susan, a máximo usque ad mínimum: et jussit septem diébus convívium præparári in vestíbulo horti, et némoris, quod régio cultu et manu cónsitum erat. Et pendébant ex omni parte tentória aérii colóris, et carbásini ac hyacínthini, sustentáta fúnibus byssinis, atque purpúreis, qui ebúrneis círculis insérti erant, et colúmnis marmóreis fulciebántur. Lécculi quoque áurei et argéntei, super paviméntum smarágdino et pário stratum lápide, dispósiti erant: quod mira varietáte pictúra decorábat.

℟. Confórta me Rex, sanctórum principátum tenens: * Et da sermónem rectum et bene sonántem in os meum: ℣. Dómine Rex univérsæ potestátis, convérte consílium eórum super eos. Et da sermónem.

Lectio iii.

Bibebant autem qui invitáti erant, áureis póculis, et áliis atque áliis vasis cibi inferebántur. Vinum quoque, ut magnificéntia régia dignum erat, abúndans, et præcípuum ponebátur. Nec erat qui noléntes cógeret ad bibéndum, sed sicut rex statúerat, præpónens mensis síngulos de princípibus suis, ut súmeret unusquísque quod vellet. Vasthi quoque regína fecit convívium feminárum in palátio, ubi rex Assuérus manére consuéverat.

℟. Spem in álium numquam hábui, prætérquam in te Deus Israel: * Qui irásceris, et propítius eris: et ómnia peccáta hóminum in tribulatióne dimíttis. ℣. Dómine Deus creátor cœli et terræ, réspice ad humilitátem nostram. Qui. Glória Patri. Qui.

In secundo Nocturno.

Ex libro Officiórum sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio iv. *Lib. 3. Cap. 15.*

Quid Esther regína, nonne ut pópulum suum perículo erúeret (quod erat decórum atque honéstum) morti se óbtulit, nec immítis regis trepidávit furórem? Ipse quoque rex Persárum ferox atque túmido corde, tamen decórum judicávit, indíci insidiárum, quæ sibi parátæ forent, grátiam repræsentáre, populúmque líberum a servitúte erípere, erúere neci, nec párcere neci ejus, qui tam indecóra suasísset. Dénique quem secúndum a se, ac præcípuum inter omnes amícos habéret, cruci trádidit, quod dehonestátum se ejus fraudoléntis consíliis animadvertísset.

℟. Meménto mei, Dómine Deus, in bonum * Et ne déleas miseratiónes meas, quas feci in domo Dei mei, et in cæremóniis ejus. ℣. Recordáre mei Dómine Deus meus. Et.

Lectio v. *Cap. 16.*

Ea enim amicítia probábilis, quæ honestátem tue-

tur, præferénda sane ópibus, honóribus, potestátibus; honestáti vero præférri non solet, sed honestátem sequi. Qualis fuit Jónathæ, qui pro pietáte nec offènsam patris, nec salútis perículum refugiébat. Qualis fuit Achímelech, qui pro hospitális grátiæ officiis necem pótius sibi, quam proditiónem fugiéntis amíci subeúndam arbitrabátur. Nihil ígitur præferéndum honestáti: quæ tamen ne amicítiæ stúdio prætereátur, étiam hoc Scriptúra ádmonet. ℟. Tribulatiónes civitátum audívimus, quas passæ sunt, et defécimus: timor et hebetúdo mentis cécidit super nos et super líberos nostros: ipsi montes nolunt recípere fugam nostram: * Dómine miserére. ℣. Peccávimus cum pátribus nostris, injúste égimus, iniquitátem fécimus. Dómine. Lectio vi.

SUNT enim pleræque philosophórum quæstiónes: Utrum amíci causa quisquam contra pátriam sentíre, necne, débeat, ut amíco obédiat: Utrum opórteat ut fidem déserat, dum indúlget atque inténdit amíci commoditátibus. Et Scriptúra quidem ait: Clava et gládius, et sagítta ferráta: sic homo est testimónium dans falsum advérsus amícum suum. Sed considera quid ádstruat. Non testimónium reprehéndit dictum in amícum, sed falsum testimónium. Quid enim si Dei causa, quid si pátria cogátur áliquis dícere testimónium? Numquid præponderáre debet amicítia religióni, præponderáre charitáti vítium? ℟. Benedícat te Dóminus in virtúte sua, qui per te ad níhilum redégit inimícos nostros: * Ut non defíciat laus tua de ore hóminum. ℣. Benedíctus Dóminus, qui creávit cœlum et terram: quia hódie nomen tuum ita magnificávit. Ut. Glória. Ut.

℟. vii. Nos álium Deum nescímus præter Dóminum, in quo sperámus: * Qui non déspicit nos, nec ámovet salútem suam a génere nostro. ℣. Indulgéntiam ipsíus fusis lácrymis postulémus, et humiliémus illi ánimas nostras, Qui non.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Feria iv. hujus Hebdomadæ post ii. et iii. Lectionem dicitur ii. et iii. ℟. primi Nocturni hujus Dominicæ.

FERIA SECUNDA.

De libro Esther.

Lectio i. *Cap.* 2.

ERAT vir Judæus in Susan civitáte, vocábulo Mardo-

chæus, filius Jair, filii Sémei, filii Cis, de stirpe Jémini, qui translátus fúerat de Jerúsalem eo témpore, quo Jechoníam regem Juda Nabuchodónosor rex Babylónis transtulérat, qui fuit nutrítius filiæ fratris sui Edissæ. quæ altero nómine vocabátur Esther: et utrúmque paréntem amíserat: pulchra nimis, et decóra fácie. Mortuísque patre ejus ac matre, Mardochæus sibi eam adoptávit in filiam. ℟. Dómine mi Rex. 179. Lectio ii.

Cumque percrebuísse tregis impérium, et juxta mandátum illíus multæ pulchræ vírgines adduceréntur Susan, et Egéo traderéntur eunúcho; Esther quoque inter céteras puéllas ei trádita est, ut servarétur in número feminárum. Quæ plácuit ei, et invénit grátiam in conspéctu illíus. Et præcépit eunúcho, ut accelleráret mundum muliebrem, et tráderet ei partes suas, et septem puéllas speciosíssimas de domo regis, et tam ípsam quam pedíssequas ejus ornáret atque excóleret. Quæ nóluit indicáre ei pópulum et pátriam suam: Mardochæus enim præcéperat ei, ut de hac re omníno reticéret: qui deambulábat quotídie ante vestíbulum domus, in qua eléctæ vírgines servabántur, curam agens salútis Esther. ℟. Confórta. 180.

Lectio iii.

Evoluto autem témpore per órdinem, instábat dies quo Esther filia Abihail fratris Mardochæi, quam sibi adoptáverat in filiam, debéret intráre ad regem. Quæ non quæsívit muliebrem cultum, sed quæcúmque vóluit Egéus eunúchus custos vírginum, hæc ei ad ornátum dedit. Erat enim formósa valde et incredíbili pulchritúdine, ómnium óculis gratiósa et amábilis videbátur. Ducta est itaque ad cubículum regis Assuéri mense décimo, qui vocátur Tebeth, séptimo anno regni ejus. Et adamávit eam rex plus quam omnes mulíeres, habuítque grátiam et misericórdiam coram eo super omnes mulíeres, et pósuit diadéma regni in cápite ejus, fecítque eam regnáre in loco Vasthi. ℟. Spem in álium. 180.

FERIA TERTIA.

De libro Esther.

Lectio i. *Cap. 3.*

Post hæc rex Assuérus exaltávit Aman filium Amadáthi, qui erat de stirpe Agag: et pósuit sólium ejus super omnes príncipes, quos habébat. Cunctíque servi regis, qui in fóribus palátii versabántur, flectébant génua, et adorábant Aman: sic enim præcéperat eis Imperátor. Solus Mardochæus non flectébat genu, neque adorábat eum. Cui dixérunt

púeri regis, qui ad fores palátii præsidébant: Cur præter céteros non obsérvas mandátum regis? ℟. Meménto mei. 180. Lectio ii.

Cumque hoc crébrius dícerent, et ille nollet audíre, nuntiavérunt Aman, scire cupiéntes utrum perseveráret in senténtia: dixerat enim eis se esse Judæum. Quod cum audísset Aman, et experiménto probásset quod Mardochæus non fléceret sibi genu, nec se adoráret, irátus est valdè, et pro nihilo duxit in unum Mardochæum míttere manus suas. ℟. Tribulatiónes. 181.

Lectio iii.

Audíerat enim quod esset gentis Judææ magisque vóluit omnem Judæórum, qui erant in regno Assuéri, pérdere natiónem. Mense primo (cujus vocábulum est Nisan) anno duodécimo regni Assuéri, missa est sors in urnam, quæ hebráice dícitur Phur, coram Aman, quo die et quo mense gens Judæórum déberet interfíci: et exívit mensis duodécimus, qui vocátur Adar.

℟. Benedicat te. 181.

FERIA QUARTA.

De libro Esther.

Lectio i. *Cap.* 4.

Quæ cum audísset Mardochæus, scidit vestiménta sua, et indútus est sacco, spargens cínerem cápiti: et in platéa médiæ civitátis voce magna clamábat, osténdens amaritúdinem ánimi sui, et hoc ejulátu usque ad fores palátii grádiens. Non enim erat lícitum indútum sacco aulam regis intráre. In ómnibus quoque provínciis, óppidis, ac locis, ad quæ crudéle regis dogma pervénerat, planctus ingens erat apud Judæos, jejúnium, ululátus, et fletus, sacco et cínere multis pro strato uténtibus. Ingréssæ autem sunt puéllæ Esther et eunúchi, nuntiaverúntque ei. Quod áudiens consternáta est: et vestem misit, ut abláto sacco, indúerent eum: quam accípere nóluit. Accitóque Athach eunúcho, quem rex ministrum ei déderat, præcépit ei ut iret ad Mardochæum, et dísceret ab eo cur hoc fáceret. ℟. Nos álium. 181.

Lectio ii.

Egressusque Athach, ivit ad Mardochæum stantem in platéa civitátis ante óstium palátii; qui indicávit ei ómnia, quæ acciderant, quómodo Aman promisísset, ut in thesáuros regis pro Judæórum nece inférret argéntum. Exémplar quoque edícti, quod pendébat in Susan, dedit ei, ut regínæ osténderet, et monéret eam, ut intráret ad regem, et deprecarétur eum pro pópulo suo. Regréssus Athach, nuntiávit Esther ómnia, quæ Mardochæus díxerat. Quæ respóndit ei, et

jussit ut díceret Mardochæo: Omnes servi regis, et cunctæ, quæ sub ditióne ejus sunt, norunt provínciæ, quod sive vir, sive múlier, non vocátus, intérius átrium regis intráverit, absque ulla cunctatióne statim interficiátur: nisi forte rex áuream virgam ad eum teténderit pro signo cleméntiæ, atque ita possit vívere. Ego igitur quómodo ad regem intráre pótero, quæ triginta jam diébus non sum vocáta ad eum? ℟. Confórta me. 180. Lectio iii.

Quod cum audisset Mardochæus, rursum mandávit Esther, dicens: Ne putes quod ánimam tuam tantum líberes, quia in domo regis es præ cunctis Judæis: si enim nunc silúeris, per áliam occasiónem liberabúntur Judæi: et tu, et domus patris tui, períbitis. Et quis novit utrum idcirco ad regnum véneris, ut in tali témpore pararéris? Rursúmque Esther hæc Mardochæo verba mandávit: Vade et cóngrega omnes Judæos, quos in Susan repéreris, et oráte pro me. Non comedátis, et non bibátis tribus diébus, et tribus nóctibus; et ego cum ancillis meis simíliter jejunábo, et tunc ingrédiar ad regem, contra legem fáciens, non vocáta, tradénsque me morti et perículo. Ivit ítaque Mardochæus, et fecit ómnia quæ ei Esther præcéperat. ℟. Spem in álium. 180.

FERIA QUINTA.

De libro Esther.

Lectio i. *Cap.* 5.

Die autem tértio indúta est Esther regálibus vestiméntis, et stetit in átrio domus régiæ, quod erat intérius, contra basilicam regis: at ille sedébat super sólium suum in consistório palátii contra óstium domus. Cumque vidisset Esther regínam stantem, plácuit óculis ejus, et exténdit contra eam virgam áuream, quam tenébat manu. Quæ accédens, osculáta est summitátem virgæ ejus. Dixítque ad eam rex: Quid vis Esther regina? quæ est petítio tua? étiam si dimídiam partem regni petíeris, dábitur tibi. At illa respóndit: Si regi placet, óbsecro ut vénias ad me hódie, et Aman tecum, ad convívium quod parávi. Statímque rex, Vocáte, inquit, cito Aman, ut Esther obédiat voluntáti. ℟. Dómine mi. 179.

Lectio ii.

Egressus est itaque illo die Aman lætus et álacer. Cumque vidisset Mardochæum sedéntem ante fores palátii, et non solum non assurrexisse sibi, sed nec motum quidem de loco sessiónis suæ, indignátus est valde: et dissimuláta ira, revérsus in domum suam, convocávit ad se amícos suos, et Zares uxórem suam: et ex-

pósuit illis magnitúdinem divitiárum suárum, filiorúmque turbam, et quanta eum glória super omnes príncipes et servos suos rex elevásset. Et post hæc ait: Regína quoque Esther nullum álium vocávit ad convívium cum rege, præter me: apud quam étiam cras cum rege pransúrus sum. Et cum hæc ómnia hábeam, nihil me habére puto, quámdiu vídero Mardochæum Judæum sedéntem ante fores régias.

℟. Confórta me. 180. Lect. iii.

RESPONDERUNTQUE ei Zares uxor ejus, et céteri amíci: Jube parári excélsam trabem, habéntem altitúdinis quinquagínta cúbitos, et dic mane regi ut appendátur super eam Mardochæus, et sic ibis cum rege lætus ad convívium. Plácuit ei consílium, et jussit excélsam parári crucem.

℟. Spem in álium. 180.

FERIA SEXTA.

De libro Esther.

Lectio i. *Cap.* 6.

NOCTEM illam duxit rex insómnem, jussitque sibi afférri históriás et annáles priórum témporum. Quæ cum illo præsénte legeréntur, ventum est ad illum locum ubi scriptum erat quómodo nuntiásset Mardochæus insídias Bágathan et Thares eunuchórum, regem Assuérum juguláre cupiéntium. Quod cum audísset rex, ait: Quid pro hac fide honóris ac præmii Mardochæus consecútus est? Dixérunt ei servi illíus ac minístri: Nihil omníno mercédis accépit. Statímque rex, Quis est, inquit, in átrio? Aman quippe intérius átrium domus régiæ intráverat, ut suggéreret regi, et jubéret Mardochæum affígi patíbulo, quod ei fúerat præparátum. Respondérunt púeri: Aman stat in átrio. Dixítque rex: Ingrediátur. ℟. Meménto mei. 180.

Lectio ii.

CUMQUE esset ingréssus, ait illi: Quid debet fieri viro, quem rex honoráre desíderat? Cógitans autem in corde suo Aman, et réputans quod nullum álium rex, nisi se, vellet honoráre, respóndit: Homo, quem rex honoráre cupit, debet índui véstibus régiis, et impóni super equum, qui de sella regis est, et accípere régium diadéma super caput suum, et primus de régiis princípibus ac tyránnis téneat equum ejus, et per platéam civitátis incédens clamet, et dicat: Sic honorábitur, quemcúmque volúerit rex honoráre. ℟. Tribulatiónes. 181.

Lectio iii.

DIXITQUE ei rex: Festina, et sumpta stola et equo, fac, ut locútus es, Mardochæo Judæo, qui sedet ante fores palátii. Cave, ne quidquam de his, quæ locútus

es, prætermittas. Tulit itaque Aman stolam et equum, indutúmque Mardochæum in platéa civitátis, et impósitum equo præcedébat, atque clamábat: Hoc honóre condignus est, quemcúmque rex volúerit honoráre. Reversúsque est Mardochæus ad jánuam palátii: et Aman festinávit ire in domum suam, lugens et opérto cápite: narravítque Zares uxóri suæ, et amicis ómnia quæ evenissent sibi.

℟. Benedicat. 181.

SABBATO.

De libro Esther.

Lectio i. *Cap.* 7.

INTRAVIT itaque rex et Aman, ut biberent cum regína. Dixítque ei rex étiam secúnda die postquam vino incalúerat: Quæ est petítio tua Esther ut detur tibi? et quid vis fieri? Etiam si dimídiam partem regni mei petieris, impetrábis. Ad quem illa respóndit: Si invéni grátiam in óculis tuis, o rex, et si tibi placet, dona mihi ánimam meam pro qua rogo, et pópulum meum pro quo óbsecro. Tráditi enim sumus ego et pópulus meus, ut conterámur, juguléinur, et pereámus. Atque útinam in servos et fámulas venderémur: esset tolerábile malum, et gemens tacérem: nunc autem hostis noster est, cujus crudélitas redúndat in regem. ℟. Nos álium. 181.

Lectio ii.

RESPONDENSQUE rex Assuérus, ait: Quis est iste, et cujus poténtiæ, ut hæc áudeat fácere? Dixítque Esther: Hostis et inimícus noster péssimus iste est Aman. Quod ille áudiens, illico obstúpuit, vultum regis ac reginæ ferre non sústinens. Rex autem irátus surréxit, et de loco convívii intrávit in hortum arbóribus cónsitum. Aman quoque surréxit ut rogáret Esther regínam pro ánima sua; intelléxit enim a rege sibi parátum malum.

℟. Confórta. 180. Lectio iii.

QUI cum revérsus esset de horto nemóribus cónsito, et intrásset convívii locum, répérit Aman super léctulum corruisse, in quo jacébat Esther, et ait: Etiam regínam vult opprímere, me præsénte, in domo mea? Necdum verbum de ore regis exíerat, et statím operuérunt fáciem ejus. Dixítque Harbóna, unus de eunúchis, qui stabant in ministério regis: En lignum, quod paráverat Mardochæo, qui locútus est pro rege, stat in domo Aman, habens altitúdinis quinquagínta cúbitos. Cui dixit rex: Appéndite eum in eo. Suspénsus est itaque Aman in patíbulo quod paráverat Mardochæo: et regis ira quiévit. ℟. Spem. 180.

SABBATO.

ante Dominicam i. Octobris.

Ad Magnificat, Ant. Adapériat Dóminus, * cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem Dóminus Deus noster.

DOMIN. I. OCTOBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber primus Machabæórum.

Lectio i. *Cap. 1.*

Et factum est, postquam percússit Alexánder Philíppi Mácedo, qui primus regnávit in Græcia, egréssus de terra Cethim, Daríum regem Persárum et Medórum: constítuit prælia multa, et obtínuit ómnium munitiónes, et interfécit reges terræ. Et pertránsiit usque ad fines terræ: et accépit spólia multitúdinis Géntium: et síluit terra in conspéctu ejus. Et congregávit virtútem, et exércitum fortem nimis: et exaltátum est, et elevátum cor ejus: et obtínuit regiónes géntium, et tyránnos: et facti sunt illi in tribútum. Et post hæc décidit in lectum, et cognóvit quia morerétur. Et vocávit púeros suos nóbiles, qui secum erant nutríti a juventúte: et divísit illis regnum suum cum adhuc víveret.

℟. Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem in diébus vestris: * concédat vobis salútem, et rédimat vos a malis. ℣. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Concédat. Lectio ii.

Et regnávit Alexánder annis duódecim, et mórtuus est. Et obtinuérunt púeri ejus regnum, unusquisque in loco suo: et imposuérunt omnes sibi diadémata post mortem ejus, et filii eórum post eos annis multis, et multiplicáta sunt mala in terra. Et éxiit ex eis radix peccátrix, Antíochus illústris, filius Antíochi regis, qui fúerat Romæ obses: et regnávit in anno centésimo trigésimo séptimo regni Græcórum.

℟. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo * Dóminus Deus noster. ℣. Det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem. Dóminus. Lectio iii.

In diébus illis exiérunt ex Israel filii iníqui, et suasérunt multis, dicéntes: Eámus, et disponámus testaméntum cum géntibus, quæ circa nos sunt: quia ex quo recéssimus ab eis, invenérunt nos multa mala. Et bonus visus est sermo in óculis eórum. Et destinavérunt áliqui de pópulo, et abiérunt ad regem: et dedit illis potestátem ut fácerent justítiam géntium. Et ædificavérunt gymnásium in Jerosólymis secúndum leges natiónum. Et fecérunt sibi præpútia, et re-

cessérunt a testaménto sancto, et juncti sunt natiónibus, et venúmdati sunt ut fácerent malum.

℟. Congregáti sunt inimíci nostri, et gloriántur in virtúte sua: cóntere fortitúdinem illórum, Dómine, et dispérge illos: * Ut cognóscant, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster. ℣. Dispérge illos in virtúte tua, et déstrue eos, protéctor noster Dómine. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Ex libro Officiórum sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio iv. *Lib. 1. cap. 40.*

FORTASSE áliquos béllica defixos glória tenet, ut putent solam esse præliárem fortitúdinem: et ídeo me ad ista deflexísse, quia illa nostris déforet. Quam fortis Jesus Nave, ut uno prælio quinque reges captos stérneret cum pópulis suis? Deinde cum advérsum Gabaonítas urgéret prælium, et vererétur ne nox impedíret victóriam, magnitúdine mentis et fidei clamávit: Stet sol: et stetit sol, donec victória consummarétur. Gédeon in trecéntis viris de ingénti pópulo et acérbo hoste revéxit triúmphum. Jónathas adoléscens virtútem magnam fecit in prælio.

℟. Impetum inimicórum ne timuéritis: mémores estóte, quómodo salvi facti sunt patres nostri: * Et nunc clamémus in cœlum, et miserébitur nostri Deus noster. ℣. Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit Pharaóni, et exercítui ejus in mari Rubro. Et.

Lectio v.

QUID de Machabæis loquar? Sed prius de pópulo dicam patrum: qui cum essent paráti ad repugnándum pro templo Dei, et pro legítimis suis, dolo hóstium die lacessíti sábbati, maluérunt vulnéribus offérre nuda córpora, quam repugnáre, ne violárent sábbatum. Itaque omnes læti se obtulérunt morti. Sed Machabæi considerántes quod hoc exémplo gens omnis posset períre, sábbato étiam, cum ipsi in bellum provocaréntur, ulti sunt innocéntium necem fratrum suórum. Unde póstea stimulátus rex Antíochus, cum bellum accénderet per duces suos Lysiam, Nicánorem, Górgiam, ita cum Orientálibus suis et Assyriis attrítus est cópiis, ut quadragínta et octo míllia in médio campi a tribus míllibus prosterneréntur.

℟. Congregátæ sunt gentes in multitúdine, ut dímicent contra nos, et ignorámus quid ágere debeámus: * Dómine Deus, ad te sunt óculi nostri, ne pereámus. ℣. Tu scis quæ cógitant in nos: quómodo potérimus subsístere ante fáciem illórum, nisi tu

adjuves nos. Dómine. Lec. vi.

Virtutem ducis Judæ Machabæi de uno ejus mílite consideráte. Namque Eleázarus, cum supereminéntem céteris elephántem loríca vestítum régia advérteret, arbitrátus quod in eo esset rex, cursu cóncito in médium legiónis se prorúpit: et abjécto clypeo, utráque manu interficiébat, donec perveníret ad béstiam, atque intrávit sub eam, et subjécto gládio interémit eam. Itaque cadens béstia oppréssit Eleázarum, atque ita mórtuus est. Quanta igitur virtus ánimi! primò ut mortem non timéret: deínde, ut circumfúsus legiónibus inimicórum, in confértos raperétur hostes, médium penetráret agmen, et contémpta morte ferócior, abjécto clypeo, utráque manu vulnerátæ molem béstiæ subíret ac sustinéret, post infra ipsam succéderet, quo pleniôri feriret ictu; cujus ruína inclúsus, magis quam oppréssus, suo est sepúltus triúmpho.

℟. Tua est poténtia, tuum regnum, Dómine: tu es super omnes gentes: * Da pacem, Dómine, in diébus nostris. ℣. Creátor ómnium Deus, terríbilis et fortis, justus et miséricors. Da. Glória Patri. Da.

℟. vii. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis: * Et fortitúdo géntium dissipáta est. ℣. Erat enim exércitus magnus valde, et fortis: et appropiávit Judas, et exércitus ejus in prælio. Et fortitúdo.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

Infra Hebd. Feria iv. et Sabbato post ii. et iii. Lect. dicitur ii. et iii. ℟. sequentis Feriæ ii. ℟℟. hujus Dominicæ dicuntur in seq. Dominicis usque ad Dominicam i. Novembris.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Machabæórum.

Lectio i. *Cap. 1. c.*

Et parátum est regnum in conspéctu Antíochi, et cœpit regnáre in Terra Ægypti, ut regnáret super duo regna. Et intrávit in Ægyptum in multitúdine gravi, in cúrribus, et elephántis, et equítibus, et copiósa návium multitúdine: et constítuit bellum advérsus Ptolemæum regem Ægypti, et véritus est Ptolemæus a fácie ejus, et fugit, et cecidérunt vulneráti multi. Et comprehéndit civitátes munítas in Terra Ægypti; et accépit spólia Terræ Ægypti.

℟. Dixit Judas Simóni fratri

suo: Elige tibi viros: et vade, libera fratres tuos in Galilæam: ego autem, et Jónathas frater tuus, ibimus in Galaaditim: * Sicut fúerit volúntas in cœlo, sic fiat.

℣. Accingímini, filii poténtes, et estóte paráti: quóniam mélius est nobis mori in bello, quam vidére mala gentis nostræ, et sanctórum. Sicut.

Lectio ii.

ET convértit Antíochus, postquam percússit Ægyptum in centésimo et quadragésimo tértio anno: et ascéndit ad Israel, et ascéndit Jerosólymam in multitúdine gravi. Et intrávit in sanctificatiónem cum supérbia, et accépit altáre áureum, et candelábrum lúminis, et univérsa vasa ejus, et mensam propositiónis; et libatória, et phíalas, et mortarióla áurea, et velum, et corónas, et ornaméntum áureum, quod in fácie templi erat: et comminuit ómnia.

℟. Ornavérunt fáciem templi corónis áureis, et dedicavérunt altáre Dómino: * Et facta est lætítia magna in pópulo. ℣. In hymnis et confessiónibus benedicébant Dóminum. Et facta est.

Lect. iii.

ET accépit argéntum, et aurum, et vasa concupiscibília: et accépit thesáuros occúltos, quos invénit: et sublátis ómnibus ábiit in terram suam. Et fecit cædem hóminum, et locútus est in supérbia magna. Et factus est planctus magnus in Israel, et in omni loco eórum: et ingemuérunt príncipes et senióres: vírgines et júvenes infirmáti sunt, et speciósitas mulíerum immutáta est. Omnis marítus sumpsit laméntum: et quæ sedébant in thoro maritáli, lugébant: et commóta est terra super habitántes in ea, et univérsa domus Jacob índuit confusiónem.

℟. In hymnis et confessiónibus benedicébant Dóminum:* Qui magna fecit in Israel, et victóriam dedit illis Dóminus omnípotens. ℣. Ornavérunt fáciem templi corónis áureis, et dedicavérunt altáre Dómino. Qui. Glória Patri. Qui.

℟℟. hujus ii. Feriæ repetuntur in aliis ii. Feriis usque ad Domínicam i. Novembris.

FERIA TERTIA.

De libro primo Machabæórum

Lectio i. *Cap.* 2.

IN diébus illis surréxit Mathathías filius Joánnis, filii Simeónis, sacérdos ex filiis Jóarib ab Jerúsalem, et consédit in monte Modin: et habébat filios quinque, Joánnem, qui cognominabátur Gaddis: et Simónem, qui cognominabátur Thasi: et Judam, qui vocabátur Machabæus: et Eleázarum, qui cognominabátur Abaron: et Jónathan, qui cognominabátur Apphus. Hi vidérunt mala quæ fiébant in pópulo Juda,

et in Jerúsalem.

℟. Hic est fratrum amátor, et pópuli Israel: * Hic est qui multum orat pro pópulo, et univérsa sancta civitáte Jerúsalem. ℣. Vir iste in pópulo suo mitíssimus appáruit. Hic.

Lectio ii.

Et dixit Mathathías: Væ mihi, ut quid natus sum vidére contritiónem pópuli mei, et contritiónem civitátis sanctæ, et sedére illic, cum datur in mánibus inimicórum? Sancta in manu extraneórum facta sunt: templum ejus sicut homo ignóbilis. Vasa glóriæ ejus captiva abdúcta sunt: trucidáti sunt senes ejus in platéis, et júvenes ejus cecidérunt in gládio inimicórum. Quæ gens non hereditávit regnum ejus, et non obtínuit spólia ejus?

℟. Tu, Dómine universórum, qui nullam habes indigéntiam, voluísti templum tuum fieri in nobis: * Consérva domum istam immaculátam in ætérnum Dómine. ℣. Tu elegísti Dómine domum istam ad invocándum nomen tuum in ea, ut esset domus oratiónis et obsecratiónis pópulo tuo. Consérva.

Lectio iii.

Et scidit vestiménta sua Mathathías, et filii ejus, et operuérunt se cilíciis, et planxérunt valde. Et venérunt illuc qui missi erant a rege Antíocho, ut cógerent eos qui confúgerant in civitátem Modin, immoláre, et accéndere thura, et a lege Dei discédere. Et multi de pópulo Israel consentiéntes accessérunt ad eos: sed Mathathías, et filii ejus constánter stetérunt.

℟. Aperi óculos tuos, Dómine, et vide afflictiónem nostram: circumdedérunt nos Gentes ad puniéndum nos: * Sed tu, Dómine, exténde bráchium tuum, et libera ánimas nostras. ℣. Afflige oppriméntes nos, et contuméliam faciéntes in supérbiam, et custódi partem tuam. Sed tu. Glória Patri. Sed tu.

℟℟. hujus iii. Feriæ repetuntur in aliis iii. Feriis usque ad Dominic. i. Novembris.

FERIA QUARTA.

De libro primo Machabæórum

Lectio i. *Cap. 2. b*

Et respóndit Mathathías, et dixit magna voce: Et si omnes gentes regi Antíocho obédiunt, ut discédat unusquisque a servitúte legis patrum suórum, et conséntiat mandátis ejus: ego, et filii mei, et fratres mei, obediémus legi patrum nostrórum. Propítius sit nobis Deus: non est nobis útile relínquere legem et justítias Dei: non audiémus verba regis Antiochi, nec sacrificábimus transgrediéntes legis nostræ mandáta, ut eámus áltera via.

℟. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis: * Et fortitúdo géntium dissipáta est. ℣. Erat

enim exércitus magnus valde, et fortis: et appropiávit Judas et exércitus ejus in prælio. Et. Lectio ii.

Et ut cessávit loqui verba hæc, accéssit quidam Judæus in ómnium óculis sacrificáre idólis, super aram in civitáte Modin secúndum jussum regis: et vidit Mathathías, et dóluit, et contremuérunt renes ejus, et accénsus est furor ejus secúndum judícium legis, et insíliens trucidávit eum super aram: sed et virum, quem rex Antíochus míserat, qui cogébat immoláre, occídit in ipso témpore, et aram destrúxit, et zelátus est legem, sicut fecit Phínees Zamri fílio Salómi.

℟. Ornavérunt fáciem templi corónis áureis, et dedicavérunt altáre Dómino: * Et facta est lætítia magna in pópulo. ℣. In hymnis et confessiónibus benedicébant Dóminum. Et. Lectio iii.

Et exclamávit Mathathías voce magna in civitáte, dicens: Omnis qui zelum habet legis státuens testaméntum, éxeat post me. Et fugit ipse, et fílii ejus in montes, et reliquérunt quæcúmque habébant in civitáte. Tunc descendérunt multi quæréntes judícium, et justítiam, in désertum: et sedérunt ibi ipsi, et fílii eórum, et mulíeres eórum, et pécora eórum: quóniam inundavérunt super eos mala.

℟. In hymnis et confessiónibus benedicébant Dóminum: * Qui magna fecit in Israel, et victóriam dedit illis Dóminus omnípotens. ℣. Ornavérunt fáciem templi corónis áureis, et dedicavérunt altáre Dómino. Qui. Glória Patri. Qui.

FERIA QUINTA.

De libro primo Machabæórum
Lectio i. *Cap. 2. f*

Et appropinquavérunt dies Mathathíæ moriéndi, et dixit fíliis suis: Nunc confortáta est supérbia, et castigátio, et tempus eversiónis, et ira indignatiónis. Nunc ergo, o fílii, æmulatóres estóte legis, et date ánimas vestras pro testaménto patrum vestrórum, et mementóte óperum patrum, quæ fecérunt in generatiónibus suis: et accipiétis glóriam magnam et nomen ætérnum. Abraham nonne in tentatióne invéntus est fidélis, et reputátum est ei ad justítiam? Joseph in témpore angústiæ suæ custodívit mandátum, et factus est dóminus Ægypti. Phínees pater noster, zelándo zelum Dei, accépit testaméntum sacerdótii ætérni.

℟. Adapériat. 187. Lectio ii.

Jesus, dum implévit verbum, factus est dux in Israel. Caleb, dum testificátur in Ecclésia, accépit hereditátem. David in sua misericórdia consecútus est sedem

regni in sæcula. Elías, dum zelat zelum legis, recéptus est in cælum. Ananías, et Azarías, et Mísael credéntes, liberáti sunt de flamma. Dániel in sua simplicitáte liberátus est de ore leónum. Et ita cogitáte per generatiónem, et generatiónem: quia omnes, qui sperant in eum, non infirmántur. Et a verbis viri peccatóris ne timuéritis: quia glória ejus stercus et vermis est: hódie extóllitur, et cras non inveniétur: quia convérsus est in terram suam, et cogitátio ejus périit. ℟. Exáudiat. 187.

Lectio iii.

Vos ergo, filii, confortámini, et viríliter ágite in lege: quia in ipsa gloriósi éritis. Et ecce Simon frater vester, scio quod vir consílii est: ipsum audíte semper, et ipse erit vobis pater. Et Judas Machabæus fortis víribus a juventúte sua, sit vobis princeps milítiæ, et ipse aget bellum pópuli. Et adducétis ad vos omnes factóres legis: et vindicáte vindíctam pópuli vestri. Retribúite retributiónem géntibus et inténdite in præcéptum legis. Et benedíxit eos, et appósitus est ad patres suos. ℟. Congregáti. 188.

FERIA SEXTA.

De libro primo Machabæórum Lectio i. *Cap.* 2. *q et* 3.

Defunctus est Mathathías anno centésimo et quadragésimo sexto: et sepúltus est a filiis suis in sepúlchris patrum suórum in Modin, et planxérunt eum omnis Israel planctu magno. Et surréxit Judas, qui vocabátur Machabæus, filius ejus pro eo: et adjuvábant eum omnes fratres ejus, et univérsi qui se conjúnxerant patri ejus, et præliabántur prælium Israel cum lætítia. Et dilatávit glóriam pópulo suo. Et persecútus est iníquos, perscrútans eos: et qui conturbábant pópulum suum, eos succéndit flammis: et repúlsi sunt inimíci ejus præ timóre ejus, et omnes operárii iniquitátis conturbáti sunt: et dirécta est salus in manu ejus. ℟. Impetum 188.

Lectio ii.

Et exacerbábat reges multos, et lætificábat Jacob in opéribus suis, et in sæculum memória ejus in benedictióne. Et perambulávit civitátes Juda, et pérdidit ímpios ex eis, et avértit iram ab Israel. Et nominátus est usque ad novíssimum terræ, et congregávit pereúntes. Et congregávit Apollónius gentes, et a Samaría virtútem multam et magnam, ad bellándum contra Israel. Et cognóvit Judas, et éxiit óbviam illi: et percússit, et occídit illum, et cecidérunt vulneráti multi, et réliqui fugérunt. Et accépit spólia eórum: et gládium Apollónii

abstulit Judas, et erat pugnans in eo ómnibus diébus. ℟. Congregátæ. 188. Lec. iii.

Et cécidit timor Judæ, ac fratrum ejus, et formído super omnes gentes in circúitu eórum. Et pervénit ad regem nomen ejus, et de prælíis Judæ narrábant omnes gentes. Ut audívit autem rex Antíochus sermónes istos, irátus est ánimo: et misit et congregávit exércitum univérsi regni sui, castra fórtia valde: et apéruit ærárium suum, et dedit stipéndia exercítui in annum: et mandávit illis ut essent paráti ad ómnia.

℟. Tua est. 189.

SABBATO.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. *Cap. 3. f*

Et vidit Judas, et fratres ejus, quia multiplicáta sunt mala, et exércitus applicábant ad fines eorum: et cognovérunt verba regis, quæ mandávit pópulo fácere in intéritum, et consummatiónem: et dixérunt unusquísque ad próximum suum: Erigámus dejectiónem pópuli nostri, et pugnémus pro pópulo nostro, et sanctis nostris. Et congregátus est convéntus, ut essent paráti in prælium; et ut orárent, et péterent misericórdiam et miseratiónes. Et Jerúsalem non habitabátur, sed erat sicut desértum: non erat qui ingrederétur, et egrederétur de natis ejus: et sanctum conculcabátur, et filii alienigenárum erant in arce, ibi erat habitátio géntium: et abláta est volúptas a Jacob, et defécit ibi tíbia et cíthara. ℟. Refúlsit. 189. Lectio ii.

Et congregáti sunt, et venérunt in Maspha contra Jerúsalem: quia locus oratiónis erat in Maspha ante in Israel. Et jejunavérunt illa die, et induérunt se cilíciis, et cínerem imposuérunt cápiti suo, et discidérunt vestiménta sua: et expandérunt libros legis, de quibus scrutabántur gentes similitúdinem simulacrórum suórum: et attulérunt ornaménta sacerdotália, et primítias, et décimas: et suscitavérunt Nazaræos, qui implévérant dies: et clamavérunt voce magna in cœlum, dicéntes: Quid faciémus istis, et quo eos ducémus? et sancta tua conculcáta sunt, et contamináta sunt, et sacerdótes tui facti sunt in luctum, et in humilitátem. Et ecce Natiónes convenérunt advérsum nos, ut nos dispérdant: tu scis quæ cógitant in nos. Quómodo potérimus subsístere ante fáciem eórum, nisi tu Deus ádjuves nos? ℟. Ornavérunt. 190. Lec. iii.

Et tubis exclamavérunt voce magna. Et post hæc constítuit Judas duces pópuli, tribúnos, et centurióness, et pentacontárchos, et

decurióнes. Et dixit his qui ædificábant domos, et sponsábant uxóres, et plantábant víneas, et formidolósis, ut redírent unusquisque in domum suam secúndum legem. Et movérunt castra, et collocavérunt ad Austrum Emmaum. Et ait Judas: Accingímini, et estóte fílii poténtes, et estóte paráti in mane, ut pugnétis advérsus natiónes has, quæ convenérunt advérsus nos, dispérdere nos, et sancta nostra: quóniam mélius est nos mori in bello, quam vidére mala gentis nostræ, et sanctórum. Sicut autem fúerit volúntas in cœlo, sic fiat. ℟. In hymnis. 190.

Ad Magnificat, Ant. Refúlsit sol * in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis, et fortitúdo géntium dissipáta est.

DOMIN. II. OCTOBRIS.

In primo Nocturno.

De libro primo Machabæórum.

Lectio i. *Cap. 4. c*

DIXIT autem Judas, et fratres ejus: Ecce contríti sunt inimíci nostri: ascendámus nunc mundáre sancta, et renováre. Et congregátus est omnis exércitus, et ascendérunt in montem Sion. Et vidérunt sanctificatiónem desértam, et altáre profanátum, et portas exústas, et in átriis virgúlta nata sicut in saltu, vel in móntibus, et pastophória díruta. Et scidérunt vestiménta sua, et planxérunt planctu magno, et imposuérunt cínerem super caput suum. Et cecidérunt in fáciem super terram, et exclamavérunt tubis signórum, et clamavérunt in cœlum.

℟. Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem in diébus vestris: * Concédat vobis salútem, et rédimat vos a malis. ℣. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Concédat vobis.

Lectio ii.

TUNC ordinávit Judas viros, ut pugnárent advérsus eos qui erant in arce, donec emundárent sancta. Et elégit sacerdótes sine mácula, voluntátem habéntes in lege Dei: et mundavérunt sancta, et tulérunt lápides contaminatiónis in locum immúndum. Et cogitávit de altári holocaustórum, quod profanátum erat, quid de eo fáceret. Et íncidit illis consílium bonum ut destrúerent illud: ne forte illis esset in oppróbrium, quia contaminavérunt illud gentes, et demolíti sunt illud. Et reposuérunt lápides in monte domus in loco apto, quoadúsque veníret Prophéta, et respondéret de eis.

℟. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconcilié-

tur vobis, nec vos déserat in témpore malo * Dóminus Deus noster. ℣. Det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem. Dóminus. Lectio iii.

Et accepérunt lápides íntegros secúndum legem; et ædificavérunt altáre novum secúndum illud quod fuit prius: et ædificavérunt sancta, et quæ intra domum erant intrínsecus: et ædem et átria sanctificavérunt. Et fecérunt vasa sancta nova, et intulérunt candelábrum, et altáre incensórum, et mensam in templum. Et incénsum posuérunt super altáre, et accendérunt lucérnas, quæ super candelábrum erant, et lucébant in templa. Et posuérunt super mensam panes, et appendérunt vela, et consummavérunt ómnia ópera, quæ fécerant.

℟. Congregáti sunt inimíci nostri, et gloriántur in virtúte sua: cóntere fortitúdinem illórum, Dómine, et dispérge illos: * Ut cognóscant, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster. ℣. Dispérge illos in virtúte tua, et déstrue eos, protéctor noster Dómine. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Augustíni Episcopi de Civitáte Dei.

Lectio iv. *Lib.* 18. *c.* 45

Posteaquam gens Judæa cœpit non habére Prophétas, procul dubio detérior facta est, eo scilicet témpore, quo se sperábat, instauráto templo, post captivitátem, quæ fuit in Babylónia, futúram esse meliórem. Sic quippe intelligébat pópulus ille carnális, quod prænuntiátum est per Aggæum Prophétam, dicéntem: Magna erit glória domus istius novíssimæ plus quam primæ. Quod de novo Testaménto dictum esse, paulo supérius demonstrávit, ubi ait apérte Christum promíttens: Et movébo omnes gentes: et véniet desiderátus cunctis géntibus.

℟. Impetum inimicórum ne timuéritis: mémores estóte quómodo salvi facti sunt patres nostri: * Et nunc clamémus in cœlum, et miserébitur nostri Deus noster. ℣. Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit Pharaóni, et exercítui ejus in mari Rubro. Et nunc. Lectio v.

Talibus enim eléctis Géntium, domus Dei ædificátur per Testaméntum novum lapídibus vivis, longe gloriósior, quam templum illud fuit, quod a rege Salomóne constrúctum est, et post captivitátem instaurátum. Propter hoc ergo nec Prophétas ex illo témpore hábuit illa gens: sed multis cládibus afflicta est ab alienígenis régibus, ipsísque Románis, ne hanc Aggæi prophetíam in illa instauratióne

templi opinarétur implétam. Non multo enim post adveniénte Alexándro, subjugáta est: quando etsi nulla facta est vastátio, quóniam non sunt ausi ei resistere, et ídeo placátum facíllime súbditi recepérunt: non erat tamen glória tanta domus illíus, quanta fuit in suórum regum líbera potestáte.

℟. Congregátæ sunt Gentes in multitúdine, ut dímicent contra nos, et ignorámus quid ágere debeámus: * Dómine Deus ad te sunt óculi nostri, ne pereámus. ℣. Tu scis quæ cógitant in nos: quómodo poterímus subsístere ante fáciem illórum, nisi tu ádjuves nos. Dómine Deus.

Lectio vi.

DEINDE Ptolemæus Lagi fílius, post Alexándri mortem, captívos inde in Ægyptum tránstulit: quos ejus succéssor Ptolemæus Philadélphus benevoléntíssime inde dimísit: per quem factum est, ut Septuaginta intérpretum Scriptúras haberémus. Deinde contríti sunt bellis, quæ in Machabæórum libris explicántur. Post hæc capti a rege Alexandríæ Ptolemæo, qui est appellátus Epíphanes: inde ab Antíocho rege Syriæ multis et gravíssimis malis ad idóla coléndа compúlsi: templúmque ipsum replétum sacrílegis superstitiónibus Géntium: quod tamen dux eórum strenuíssimus Judas, qui étiam Machabæus dictus est, Antíochi dúcibus pulsis, ab omni illa idololátriæ contaminatióne mundávit.

℟. Tua est poténtia, tuum regnum Dómine; tu es super omnes Gentes: * Da pacem, Dómine, in diébus nostris. ℣. Creátor ómnium Deus, terríbilis et fortis, justus et miséricors. Da pacem. Glória Patri. Da pacem.

℟. vii. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis: * Et fortitúdo Géntium dissipáta est. ℣. Erat enim exércitus magnus valde, et fortis: et appropiávit Judas, et exércitus ejus in prælio. Et.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est omnis.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. *Cap. 4. f*

ANTE matutínum surrexérunt quinta et vigésima die mensis noni (hic est mensis Casleu) centésimi quadragésimi octávi anni: et obtulérunt sacrifícium secúndum legem super altáre holocaustórum novum, quod fecérunt. Secúndum tempus et

secúndum diem, in qua contaminavérunt illud Gentes, in ipsa renovátum est in cánticis, et cítharis, et cinyris, et in cymbalis. Et cécidit omnis pópulus in fáciem, et adoravérunt, et benedixérunt in cœlum eum qui prosperávit eis. ℟. Dixit Judas. 189.

Lectio ii.

Et fecérunt dedicatiónem altáris diébus octo, et obtulérunt holocáusta cum lætítia, et sacrifícium salutáris et laudis. Et ornavérunt fáciem templi corónis áureis, et scútulis: et dedicavérunt portas, et pastophória, et imposuérunt eis jánuas. Et facta est lætítia in pópulo magna valde, et avérsum est oppróbrium Géntium. Et státuit Judas, et fratres ejus, et univérsa ecclésia Israel, ut agátur dies dedicatiónis altáris in tempóribus suis ab anno in annum per dies octo, a quinta et vigésima die mensis Casleu, cum lætítia et gáudio. ℟. Ornavérunt. 190.

Lectio iii.

Et ædificavérunt in témpore illo montem Sion, et per circúitum muros altos, et turres firmas, nequándo venírent Gentes, et conculcárent eum sicut ántea fecérunt. Et collocávit illic exércitum, ut serváren teum, et munívit eum ad custodiéndam Bethsúram, ut habéret pópulus munitiónem contra fáciem Idumææ. ℟. In hymnis. 190.

FERIA TERTIA.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. *Cap. 5.*

Et factum est, ut audiérunt Gentes in circúitu, quia ædificátum est altáre et sanctuárium sicut prius, irátæ sunt valde: et cogitábant tóllere genus Jacob, qui erant inter eos, et cœpérunt occídere de pópulo, et pérsequi. Et debellábat Judas fílios Esau in Idumæa, et eos, qui erant in Acrabatháne, quia circumsedébant Israelítas, et percússit eos plaga magna. Et recordátus est malítiam filiórum Bean, qui erant pópulo in láqueum, et in scándalum, insidiántes ei in via. Et conclúsi sunt ab eo in túrribus: et applícuit ad eos, et anathematizávit eos, et incéndit turres eórum igni, cum ómnibus qui in eis erant. ℟. Hic est fratrum. 191.

Lectio ii.

Et transívit ad fílios Ammon, et invénit manum fortem, et pópulum copiósum, et Timótheum ducem ipsórum: et commísit cum eis prælia multa, et contríti sunt in conspéctu eórum, et percússit eos: et cepit Gazer civitátem, et fílias ejus, et revérsus est in Judæam. Et congregátæ sunt Gentes, quæ sunt in Gálaad advérsus Israelítas, qui erant in fínibus eórum, ut tóllerent eos: et fugérunt in Dáthemam mu-

nitiónem. ℟. Tu Dómine. 191.

Lectio iii.

Et misérunt lítteras ad Judam et fratres ejus, dicéntes: Congregátæ sunt advérsum nos Gentes per circúitum, ut nos áuferant: et parant veníre, et occupáre munitiónem, in quam confúgimus: et Timótheus est dux exércitus eórum. Nunc ergo veni, et éripe nos de mánibus eórum, quia cécidit multitúdo de nobis. Et omnes fratres nostri, qui erant in locis Tubin, interfécti sunt: et captívas duxérunt uxóres eórum, et natos, et spólia, et peremérunt illic fere mille viros. ℟. Aperi óculos. 191.

FERIA QUARTA.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 5. *f*

In diébus, quibus erat Judas, et Jónathas in terra Gálaad, et Simon frater ejus in Galilæa contra fáciem Ptolemáidis, audívit Jóséphus Zachariæ fílius, et Azarías princeps virtútis res bene gestas, et prælia quæ facta sunt, et dixit: Faciámus et ipsi nobis nomen, et eámus pugnáre advérsus Gentes, quæ in circúitu nostro sunt. Et præcépit his, qui erant in exércitu suo, et abiérunt Jámniam. ℟. Refúlsit. 191.

Lectio ii.

Et exívit Górgias de civitáte, et viri ejus óbviam illis in pugnam. Et fugáti sunt Jóséphus et Azarías usque in fines Judææ: et cecidérunt illo die de pópulo Israel ad duo míllia viri, et facta est fuga magna in pópulo: quia non audiérunt Judam, et fratres ejus, existimántes fórtiter se factúros. Ipsi autem non erant de sémine virórum illórum, per quos salus facta est in Israel. ℟. Ornavérunt. 192.

Lectio iii.

Et viri Juda magnificáti sunt valde in conspéctu omnis Israel, et Géntium ómnium, ubi audiebátur nomen eórum. Et convenérunt ad eos fausta acclamántes. Et exívit Judas, et fratres ejus, et expugnábant fílios Esau in terra quæ ad Austrum est, et percússit Chebron et fílias ejus: et muros ejus et turres succéndit igni in circúitu. Et movit castra ut iret in terram alienigenárum, et perambulábat Samaríam. In die illa cecidérunt sacerdótes in bello, dum volunt fórtiter fácere, dum sine consílio éxeunt in prælium. ℟. In hymnis. 192.

FERIA QUINTA.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 6.

Et rex Antiochus perambulábat superióres regiónes, et audívit esse civitátem Elymáidem in Pérside nobilíssimam, et copiósam in argénto et auro, templúmque in ea lócuples valde: et illic velámina áurea, et lorícæ, et

scuta, quæ relíquit Alexánder Philíppi rex Mácedo, qui regnávit primus in Græcia. Et venit, et quærébat cápere civitátem, et deprædári eam: et non pótuit, quóniam innótuit sermo his qui erant in civitáte: et insurrexérunt in prælium, et fugit inde, et ábiit cum tristítia magna, et revérsus est in Babylóniam. Et venit qui nuntiáret ei in Pérside, quia fugáta sunt castra, quæ erant in terra Juda: et quia ábiit Lysias cum virtúte forti in primis, et fugátus est a fácie Judæórum.

℟. Adapériat. 195.

Lectio ii.

Et invaluérunt armis, et víribus, et spóliis multis, quæ cepérunt de castris, quæ excidérunt: et quia diruérunt abominatiónem, quam ædificáverat super altáre quod erat in Jerúsalem, et sanctificatiónem, sicut prius, circumdedérunt muris excélsis, sed et Bethsúram civitátem suam. Et factum est, ut audívit rex sermónes istos, expávit, et commótus est valde: et décidit in lectum, et íncidit in languórem præ tristítia, quia non factum est ei sicut cogitábat. Et erat illic per dies multos; quia renováta est in eo tristítia magna, et arbitrátus est se mori.

℟. Exáudiat. 196.

Lectio iii.

Et vocávit omnes amícos suos, et dixit illis: Recéssit somnus ab óculis meis, et cóncidi, et córrui corde præ sollicitúdine: et dixi in corde meo: In quantam tribulatiónem devéni, et in quos fluctus tristítiæ, in qua nunc sum, qui jucúndus eram, et diléctus in potestáte mea! Nunc vero reminíscor malórum, quæ feci in Jerúsalem, unde et ábstuli ómnia spólia áurea et argéntea, quæ erant in ea, et misi auférre habitántes Judæam sine causa. Cognóvi ergo quia proptérea invenérunt me mala ista: et ecce péreo tristítia magna in terra aliéna.

℟. Congregáti. 196.

FERIA SEXTA.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 7.

Anno centésimo quinquagésimo primo éxiit Demétrius Seléuci fílius ab urbe Roma, et ascéndit cum paucis viris in civitátem marítimam, et regnávit illic. Et sedit Demétrius super sedem regni sui: et venérunt ad eum viri iníqui, et ímpii ex Israel: et Alcimus dux eórum, qui volébat fieri sacérdos. Et accusavérunt pópulum apud regem, dicéntes: Pérdidit Judas, et fratres ejus, omnes amícos tuos, et nos dispérsit de terra nostra. Nunc ergo mitte virum, cui credis, ut eat, et vídeat extermínium omne quod fecit nobis, et regiónibus regis: et púniat omnes amícos ejus, et adjutó-

res eórum. ℟. Impetum. 196.

Lectio ii.

Et elégit rex ex amícis suis Bácchidem, qui dominabátur trans flumen magnum in regno, et fidélem regi: et misit eum ut vidéret extermínium quod fecit Judas: sed et Alcimum ímpium constítuit in sacerdótium, et mandávit ei fácere ultiónem in fílios Israel. Et surrexérunt, et venérunt cum exércitu magno in terram Juda: et misérunt núntios, et locúti sunt ad Judam, et ad fratres ejus, verbis pacíficis in dolo. Et non intendérunt sermónibus eórum: vidérunt enim quia venérunt cum exércitu magno.

℟. Congregátæ. 197.

Lectio iii.

Et convenérunt ad Alcimum et Bácchidem congregátio Scribárum requírere quæ justa sunt: et primi Assidæi, qui erant in fíliis Israel, et exquirébant ab eis pacem. Dixérunt enim: Homo sacérdos de sémine Aaron venit, non decípiet nos. Et locútus est cum eis verba pacífica: et jurávit illis dicens: Non inferémus vobis malum, neque amícis vestris. Et credidérunt ei. Et comprehéndit ex eis sexagínta viros, et occídit eos in una die, secúndum verbum quod scriptum est: Carnes sanctórum tuórum, et sánguinem ipsórum effudérunt in circúitu Jerúsalem, et non erat qui sepelíret.

℟. Tua est. 197.

SABBATO.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 8.

Et audívit Judas nomen Romanórum, quia sunt poténtes víribus, et acquiéscunt ad ómnia quæ postulántur ab eis: et quicúmque accessérunt ad eos, statuérunt cum eis amicítias, et quia sunt poténtes víribus. Et audiérunt prælia eórum, et virtútes bonas, quas fecérunt in Galátia, quia obtinuérunt eos, et duxérunt sub tribútum: et quanta fecérunt in regióne Hispániæ, et quod in potestátem redegérunt metálla argénti et auri, quæ illic sunt, et possedérunt omnem locum consílio suo, et patiéntia: lócaque quæ longe erant valde ab eis, et reges qui supervénerant eis ab extrémis terræ, contrivérunt et percussérunt eos plaga magna: céteri autem dant eis tribútum ómnibus annis.

℟. Refúlsit sol. 197.

Lectio ii.

Et elégit Judas Eupólemum fílium Joánnis, fílii Jacob, et Jasónem fílium Eleázari, et misit eos Romam constitúere cum illis amicítiam, et societátem, et ut auférrent ab eis jugum Græcórum, quia vidérunt quod in servitútem prémerent regnum Israel. Et abiérunt Ro-

mam viam multam valde, et introiérunt cúriam, et dixérunt: Judas Machabæus, et fratres ejus, et pópulus Judæórum misérunt nos ad vos statúere vobíscum societátem et pacem, et conscríbere nos sócios et amícos vestros. Et plácuit sermo in conspéctu eórum. Et hoc rescríptum est, quod rescripsérunt in tábulis æreis, et misérunt in Jerúsalem, ut esset apud eos ibi memoriále pacis, et societátis.

℟. Ornavérunt. 192. Lec. iii.

Bene sit Románis, et genti Judæórum, in mari et in terra in ætérnum: gladiúsque et hostis procul sit ab eis. Quod si instíterit bellum Románis prius, aut ómnibus sóciis eórum in omni dominatióne eórum: auxílium feret gens Judæórum, prout tempus dictáverit, corde pleno: et præliántibus non dabunt neque subministrábunt tríticum, arma, pecúniam, naves, sicut plácuit Románis: et custódient mandáta eórum, nihil ab eis accipiéntes. Simíliter autem et si genti Judæórum prius accíderit bellum, adjuvábunt Románi ex ánimo, prout eis tempus permíserit. ℟. In hymnis. 192.

Ad Magníficat, Ant. Lugébat autem * Judam Israel planctu magno, et dicébat: Quómodo cecidísti potens in prælio, qui salvum faciébas pópulum Dómini?

DOM. III. OCTOBRIS

In primo Nocturno.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. *Cap. 9.*

Interea ut audívit Demétrius quia cécidit Nicánor, et exércitus ejus in prælio, appósuit Bácchidem et Alcimum rursum míttere in Judæam, et dextrum cornu cum illis. Et abiérunt viam, quæ ducit in Gálgala, et castra posuérunt in Másaloth, quæ est in Arbéllis: et occupavérunt eam, et peremérunt ánimas hóminum multas. In mense primo anni centésimi et quinquagésimi secúndi applicuérunt exércitum ad Jerúsalem: et surrexérunt, et abiérunt in Béream viginti míllia virórum, et duo míllia équitum. Et Judas posúerat castra in Láisa, et tria míllia viri elécti cum eo: et vidérunt multitúdinem exércitus quia multi sunt, et timuérunt valde: et multi subtraxérunt se de castris, et non remansérunt ex eis nisi octingénti viri.

℟. Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem in diébus vestris: * Concédat vobis salútem, et rédimat vos a malis. ℣. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Concédat. Lectio ii.

Et vidit Judas quod deflúxit exércitus suus, et bel-

um perurgébat eum, et confráctus est corde: quia non habébat tempus congregándi eos, et dissolútus est. Et dixit his qui resídui erant: Surgámus, et eámus ad adversários nostros, si potérimus pugnáre advérsus eos. Et avertébant eum, dicéntes: Non potérimus, sed liberémus ánimas nostras modo, et revertámur ad fratres nostros, et tunc pugnábimus advérsus eos: nos autem pauci sumus. Et ait Judas: Absit istam rem fácere ut fugiámus ab eis: et si appropiávit tempus nostrum, moriámur in virtúte propter fratres nostros, et non inferámus crimen glóriæ nostræ. Et movit exércitus de castris, et stetérunt illis óbviam: et divísi sunt équites in duas partes, et fundibolárii, et sagittárii præibant exércitum, et primi certáminis omnes poténtes.

℟. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo * Dóminus Deus noster. ℣. Det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem. Dóminus Deus.

Lectio iii.

Bacchides autem erat in déxtero cornu, et proximávit légio ex duábus pártibus, et clamábant tubis: exclamavérunt autem et hi, qui erant ex parte Judæ, étiam ipsi, et commóta est terra a voce exercítuum: et commíssum est prælium a mane usque ad vésperam. Et vidit Judas, quod firmior est pars exércitus Bácchidis in dextris, et convenérunt cum ipso omnes constántes corde: et contríta est déxtera pars ab eis, et persecútus est eos usque ad montem Azóti. Et qui in sinistro cornu erant, vidérunt quod contritum est déxterum cornu, et secúti sunt post Judam, et eos qui cum ipso erant, a tergo: et ingravátum est prælium, et cecidérunt vulneráti multi ex his, et ex illis. Et Judas cécidit, et céteri fugérunt. Et Jónathas et Simon tulérunt Judam fratrem suum, et sepeliérunt eum in sepúlchro patrum suórum in civitáte Modin. Et flevérunt eum omnis pópulus Israel planctu magno.

℟. Congregáti sunt inimíci nostri, et gloriántur in virtúte sua: cóntere fortitúdinem illórum Dómine, et dispérge illos:* Ut cognóscant, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster. ℣. Dispérge illos in virtúte tua, et déstrue eos protéctor noster, Dómine. Ut cognóscant. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Ex libro Officiórum sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio iv. *Lib. 1. c. 41.*

Quia fortitúdo non solum secúndis rebus, sed étiam advérsis probátur, spectémus

Judæ Machabæi éxitum. Is enim post victum Nicánorem, regis Demétrii ducem, secúrior advérsus vigínti míllia exércitus regis, cum octingéntis viris bellum adórsus, voléntibus bis cédere, ne multitúdine opprimeréntur, gloriósam magis mortem, quam turpem fugam suásit: Ne crimen, inquit, nostræ relinquámus glóriæ. Ita commisso prælio, cum a primo ortu diéi in vésperam dimicarétur, dextrum cornu, in quo validíssimam manum advértit hóstium, aggréssus fácile avértit. Sed dum fugiéntes séquitur, a tergo vúlneri locum præbuit: ítaque gloriosiórem triúmphis mortem invénit.

℟. Impetum inimicórum ne timuéritis: mémores estóte, quómodo salvi facti sunt patres nostri: * Et nunc clamémus in cœlum, et miserébitur nostri Deus noster.

℣. Mementóte mirabílium ejus, quæ fecit Pharaóni, et exercítui ejus in mari Rubro. Et nunc.

Lectio v.

Quid Jónatham fratrem ejus attéxam, qui cum parva manu advérsus exércitus régios pugnans, desértus a suis, et cum duóbus tantum relíctus, reparávit bellum, avértit hostem, fugitántes suos ad societátem revocávit triúmphi? Habes fortitúdinem béllicam in qua non mediocris honésti ac decóri forma est, quod mortem servitúti præferat, ac turpitúdini. Quid autem de mártyrum dicam passiónibus? Et ne lóngius evagémur, non minórem de supérbo rege Antíocho Machabæi púeri revexérunt triúmphum, quam paréntes próprii: siquidem illi armáti, isti sine armis vicérunt.

℟. Congregátæ sunt gentes in multitúdine, ut dimícent contra nos, et ignorámus quid ágere debeámus: * Dómine Deus, ad te sunt óculi nostri, ne pereámus. ℣. Tu scis quæ cógitant in nos: quómodo potérimus subsístere ante fáciem illórum, nisi tu ádjuves nos? Dómine.

Lectio vi.

Stetit invícta septem puerórum cohors, régiis cincta legiónibus: defecérunt supplícia, cessérunt tortóres, non defecérunt mártyres. Alius córium cápitis exútus, spéciem mutáverat, virtútem áuxerat. Alius linguam jussus amputándam prómere, respóndit: Non solos Dóminus audit loquéntes, qui audiébat Moysen tacéntem. Plus audit tácitas cogitatiónes suórum, quam voces ómnium. Linguæ flagéllum times, flagéllum sánguinis non times? Habet et sanguis vocem suam, qua clamat ad Deum, sicut clamávit in Abel.

℟. Tua est poténtia, tuum

regnum Dómine: tu es super omnes gentes: * Da pacem Dómine in diébus nostris. ℣. Creátor ómnium Deus, terríbilis et fortis, justus et miséricors. Da. Glória Patri. Da.

℟. vii. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis: * Et fortitúdo géntium dissipáta est. ℣. Erat enim exércitus magnus valde, et fortis: et appropiávit Judas, et exércitus ejus in prælio. Et fortitúdo.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 9. c

Et congregáti sunt omnes amíci Judæ, et dixérunt Jónathæ: Ex quo frater tuus Judas defúnctus est vir símilis ei non est, qui éxeat contra inimícos nostros, Bácchidem, et eos, qui inimíci sunt gentis nostræ. Nunc ítaque te hódie elégimus esse pro eo nobis in príncipem, et ducem ad bellándum bellum nostrum. Et suscépit Jónathas témpore illo principátum, et surréxit loco Judæ fratris sui. Et cognóvit Bácchides, et quærébat eum occídere. ℟. Dixit Judas. 189.

Lectio ii.

Et cognóvit Jónathas, et Simon frater ejus, et omnes, qui cum eo erant: et fugérunt in desértum Thécuæ, et consedérunt ad aquam lacus Asphar. Et cognóvit Bácchides, et die sabbatórum venit ipse, et omnis exércitus ejus trans Jordánem. Et Jónathas misit fratrem suum ducem pópuli, et rogávit Nabuthæos amícos suos, ut commodárent illis apparátum suum, qui erat copiósus. Et exiérunt fílii Jambri ex Mádaba, et comprehendérunt Joánnem, et ómnia quæ habébat et abiérunt habéntes ea. ℟. Ornavérunt. 190. Lect. iii.

Post hæc verba, renuntiátum est Jónathæ et Simóni fratri ejus, quia fílii Jambri fáciunt núptias magnas, et ducunt sponsam ex Mádaba, fíliam uníus de magnis princípibus Chánaan, cum ambitióne magna. Et recordáti sunt sánguinis Joánnis fratris sui: et ascendérunt, et abscondérunt se sub teguménto montis. Et elevavérunt óculos suos, et vidérunt: et ecce tumúltus, et apparátus multus: et sponsus procéssit, et amíci ejus, et fratres ejus óbviam illis cum tympanis et músicis, et armis multis. Et surrexérunt ad eos ex insídiis, et occidérunt eos, et cecidérunt vul-

neráti multi, et residui fugérunt in montes: et accepérunt ómnia spólia eórum.
℟. In hymnis. 190.

FERIA TERTIA.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 12.

Et vidit Jónathas quia tempus eum juvat, et elégit viros, et misit eos Romam, statúere et renováre cum eis amicítiam: et ad Spartiátas, et ad ália loca misit epístolas secúndum eámdem formam. Et abiérunt Romam, et intravérunt cúriam, et dixérunt: Jónathas summus sacérdos, et gens Judæórum misérunt nos, ut renovarémus amicítiam et societátem secúndum prístinum. Et dedérunt illis epístolas ad ipsos per loca, ut dedúcerent eos in terram Juda cum pace.
℟. Hic est. 191. Lectio ii.

Et hoc est exémplum epistolárum, quas scripsit Jónathas Spartiátis: Jónathas summus sacérdos, et senióres gentis, et sacerdótes, et réliquus pópulus Judæórum, Spartiátis frátribus salútem. Jam pridem missæ erant epístolæ ad Oníam summum sacerdótem, ab Ario qui regnábat apud vos, quóniam estis fratres nostri, sicut rescríptum cóntinet quod subjéctum est. Et suscépit Onías virum, qui missus fúerat, cum hónore: et accépit epístolas, in quibus significabátur de societáte, et amicítia. ℟. Tu Dómine. 191.

Lectio iii.

Nos, cum nullo horum indigerémus, habéntes solátio sanctos libros, qui sunt in mánibus nostris, malúimus míttere ad vos renováre fraternitátem, et amicítiam, ne forte aliéni efficiámur a vobis: multa enim témpora transiérunt, ex quo misístis ad nos. Nos ergo in omni témpore sine intermissióne in diébus solémnibus, et céteris quibus opórtet, mémores sumus vestri in sacrifíciis quæ offérimus, et in observatiónibus, sicut fas est, et decet meminísse fratrum.
℟. Aperi óculos. 191.

FERIA QUARTA

De libro quarto Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 12. *f*

Et cum cogitásset Tryphon regnáre Asiæ, et assúmere diadéma, et exténdere manum in Antíochum regem: timens ne forte non permítteret eum Jónathas, sed pugnáret advérsus eum, quærébat comprehéndere eum, et occídere. Et exúrgens ábiit in Bethsan. Et exívit Jónathas óbviam illi cum quadragínta míllibus virórum electórum in prælium, et venit Bethsan. Et vidit Tryphon quia venit Jónathas cum exércitu multo, ut exténderet in eum manus, tímuit. Et excépit eum cum honóre, et commendávit eum ómnibus amícis suis, et dedit ei mú-

nera: et præcépit exercítibus suis ut obedírent ei, sicut sibi. ℟. Refúlsit sol. 191. Lectio iii.

Et dixit Jónathæ: Ut quid vexásti univérsum pópulum, cum bellum nobis non sit? Et nunc remítte eos in domos suas: élige autem tibi viros paucos, qui tecum sint, et veni mecum Ptolemáidam, et tradam eam tibi, et réliqua præsídia, et exércitum, et univérsos præpósitos negótii, et convérsus abibo: proptérea enim veni. Et crédidit ei, et fecit sicut dixit: et dimísit exércitum, et abiérunt in terram Juda. Retínuit autem secum tria míllia virórum; ex quibus remísit in Galilǽam duo míllia, mille autem venérunt cum eo. ℟. Ornavérunt. 192. Lectio iii.

Ut autem intrávit Ptolemáidam Jónathas, clausérunt portas civitátis Ptoleménses, et comprehendérunt eum: et omnes qui cum eo intráverant, gládio interfecérunt. Et misit Tryphon exércitum, et équites in Galilǽam, et in campum magnum, ut pérderent omnes sócios Jónathæ. At illi cum cognovíssent quia comprehénsus est Jónathas, et périit, et omnes qui cum eo erant, hortáti sunt semetípsos, et exiérunt paráti in prælium. Et vidéntes hi, qui insecúti fúerant, quia pro ánima res est illis, revérsi sunt: illi autem venérunt omnes cum pace in terram Juda. Et planxérunt Jónathan, et eos qui cum ipso fúerant, valde. ℟. In hymnis. 192.

FERIA QUINTA.

De libro primo Machabæórum.

Lectio i. *Cap.* 13.

Et audívit Simon quod congregávit Tryphon exércitum copiósum, ut veníret in terram Juda, et attéreret eam. Videns quia in tremóre pópulus est, et in timóre, ascéndit Jerúsalem, et congregávit pópulum: et adhórtans dixit: Vos scitis quanta ego, et fratres mei, et domus patris mei, fécimus pro légibus, et pro sanctis prǽlia, et angústias quales vídimus: horum grátia periérunt fratres mei omnes propter Israel, et relíctus sum ego solus. Et nunc non mihi contíngat párcere ánimæ meæ in omni témpore tribulatiónis: non enim mélior sum frátribus meis. Vindicábo ítaque gentem meam, et sancta, natos quoque nostros, et uxóres: quia congregátæ sunt univérsæ gentes contérere nos inimicítiæ grátia. ℟. Adapériat. 202. Lectio ii.

Et accénsus est spíritus pópuli simul ut audívit sermónes istos: et respondérunt voce magna dicéntes: Tu es dux noster loco Judæ, et Jónathæ fratris tui: pugna prǽlium nostrum: et ómnia, quæcúmque díxeris nobis, fació-

mus. Et cóngregans omnes viros bellatóres, accelerávit consummáre univérsos muros Jerúsalem, et munivit eam in gyro. Et mísit Jónathan filium Absalómi, et cum eo exércitum novum, in Joppen; et ejéctis his qui erant in ea, remánsit illic ipse. Et movit Tryphon a Ptolemáida cum exércitu multo, ut veníret in terram Juda, et Jónathas cum eo in custódia. Simon autem applicuit in Addus contra fáciem campi. ℟. Exáudiat. 203.

Lectio iii.

Et ut cognóvit Tryphon quia surréxit Simon loco fratris sui Jónathæ: et quia commissúrus esset cum eo prælium, misit ad eum legátos, dicens: Pro argénto, quod debébat frater tuus Jónathas in ratióne regis, propter negótia quæ hábuit detinúimus eum. Et nunc mitte argénti talénta centum, et duos filios ejus óbsides, ut non dimissus fúgiat a nobis, et remittémus eum. Et cognóvit Simon quia cum dolo loquerétur secum: jussit tamen dari argéntum, et púeros: ne inimicítiam magnam súmeret ad pópulum Israel, dicéntem: Quia non misit, ei argéntum, et púeros, proptérea périit. Et misit púeros, et centum talénta: et mentítus est, et non dimísit Jónathan.

℟. Congregáti. 203.

FERIA SEXTA.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. Cap 14. b

Et audítum est Romæ quia defúnctus esset Jónathas, et usque in Spartiátas: et contristáti sunt valde. Ut audiérunt autem quod Simon frater ejus factus esset summus sacérdos loco ejus, et ipse obtinéret omnem regiónem, et civitátes in ea: scripsérunt ad eum in tábulis æreis, ut renovárent amicítias et societátem quam fécerant cum Juda, et cum Jónatha frátribus ejus. Et lectæ sunt in conspéctu ecclésiæ in Jerúsalem. Et hoc exémplum epistolárum, quas Spartiátæ misérunt.

℟. Impetum. 204. Lectio ii.

Spartianorum príncipes, et civitátes, Simóni Sacerdóti magno, et senióribus, et sacerdótibus, et réliquo pópulo Judæórum, frátribus, salútem. Legáti, qui missi sunt ad pópulum nostrum nuntiavérunt nobis de vestra glória, et honóre, ac lætítia: et gavísi sumus in intróitu eórum. Et scripsimus quæ ab eis erant dicta in concíliis pópuli sic: Numénius Antiochi, et Antípater Jasónis filius, legáti Judæórum, venérunt ad nos, renovántes nobíscum amicítiam prístinam. Et plácuit pópulo excípere viros gloriósе, et pónere exémplum sermónum eórum in segre-

gátis pópuli libris, ut sit ad memóriam pópulo Spartiatárum. Exémplum autem horum scripsimus Simóni magno sacerdóti. ℟. Congregátæ. 204. Lectio iii.

Post hæc autem misit Simon Numénium Romam, habéntem clypeum áureum magnum, pondo mnarum mille, ad statuéndam cum eis societátem. Cum autem audisset pópulus Románus sermónes istos, dixérunt: Quam gratiárum actiónem reddémus Simóni, et fíliis ejus? Restítuit enim ipse fratres suos, et expugnávit inimícos Israel ab eis: et statuérunt ei libertátem, et descripsérunt in tábulis æreis, et posuérunt in títulis in monte Sion. ℟. Tua est. 204.

SABBATO.

De libro primo Machabæórum. Lectio i. *Cap. 16. c*

Simon autem, perámbulans civitátes, quæ erant in regióne Judææ, et solicitúdinem gerens eárum, descéndit in Jéricho ipse, et Mathathías fílius ejus, et Judas, anno centésimo septuagésimo séptimo; mense undécimo: hic est mensis Sabath. Et suscépit eos fílius Abóbi in munitiúnculam, quæ vocátur Doch, cum dolo, quam ædificávit: et fecit eis convívium magnum, et abscóndit illic viros. Et cum inebriátus esset Simon, et fílii ejus, surréxit Ptolemæus cum suis, et sumpsérunt arma sua, et intravérunt in convívium, et occidérunt eum, et duos fílios ejus, et quosdam púeros ejus. Et fecit deceptiónem magnam in Israel, et réddidit mala pro bonis. ℟. Refúlsit. 191. Lectio ii.

Et scripsit hæc Ptolemæus, et misit regi ut mitteret ei exércitum in auxílium, et tráderet ei regiónem, et civitátes eórum, et tribúta. Et misit álios in Gázaram tóllere Joánnem: et tribúnis misit epístolas, ut venírent ad se, et daret eis argéntum, et aurum, et dona. Et álios misit occupáre Jerúsalem, et montem templi. Et præcúrrens quidam, nuntiávit Joánni in Gázara, quia périit pater ejus, et fratres ejus, et quia misit te quoque interfíci. ℟. Ornavérunt. 192.

Lectio iii.

Ut audívit autem, vehem énter expávit: et comprehéndit viros, qui vénerant pérdere eum, et occídit eos: cognóvit enim quia quærébant eum pérdere. Et cétera sermónum Joánnis, et bellórum ejus, et bonárum virtútum, quibus fórtiter gessit, et ædifícii murórum quos exstrúxit, et rerum gestárum ejus: ecce hæc scripta sunt in libro diérum sacerdótii ejus, ex quo factus est princeps sacerdótum post patrem suum. ℟. In hymnis. 192.

Ad Magníficat, Ant. Exáu-

diat Dóminus* oratiónes vestras, et reconciliétur vobis: nec vos déserat in témpore malo Dóminus Deus noster.

DOMIN. IV. OCTOBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber secúndus Machabæórum. Lectio i. *Cap. 1.*

FRATRIBUS, qui sunt per Ægyptum, Judæis, salútem dicunt fratres, qui sunt in Jerosólymis, Judæi, et qui in regióne Judææ, et pacem bonam. Benefáciat vobis Deus, et memínerit testaménti sui, quod locútus est ad Abraham, et Isaac, et Jacob, servórum suórum fidélium: et det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem, corde magno, et ánimo voléntí. Adapériat cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem. Exáudiat oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Et nunc hic sumus orántes pro vobis.

℟. Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem in diébus vestris:* Concédat vobis salútem, et rédimat vos a malis. ℣. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Concédat. Lectio ii.

FACTURI igitur quinta et vigésima die mensis Casleu purificatiónem templi, necessárium dúximus significáre vobis: ut et vos quoque agátis diem scenopégiæ, et diem ignis qui datus est quando Nehemías, ædificáto templo et altári, óbtulit sacrifícia. Nam cum in Pérsidem duceréntur patres nostri, sacerdótes, qui tunc cultóres Dei erant, accéptum ignem de altári, occúlte abscondérunt in valle, ubi erat púteus altus et siccus, et in eo contutáti sunt eum, ita ut ómnibus ignótus esset locus.

℟. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo, * Dóminus Deus noster. ℣. Det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem. Dóminus. Lectio iii.

CUM autem præterissent anni multi, et plácuit Deo ut mitterétur Nehemías a rege Pérsidis: nepótes sacerdótum illórum, qui abscónderant, misit ad requiréndum ignem: et sicut narravérunt nobis, non invenérunt ignem, sed aquam crassam. Et jussit eos haurire, et afférre sibi, et sacrifícia, quæ impósita erant, jussit sacérdos Nehemías aspérgi ipsa aqua, et ligna, quæ erant super pósita. Utque hoc factum est, et tempus áffuit, quo sol refúlsit, qui prius erat in núbilo, accénsus est ignis magnus, ita ut omnes miraréntur.

℟. Congregáti sunt inimíci

nostri, et gloriántur in virtúte sua: cóntere fortitúdinem illórum Dómine, et dispérge illos:* Ut cognóscant, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster. ℣. Dispérge illos in virtúte tua, et déstrue eos, protéctor noster Dómine. Ut Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu sancti Joánnis Chrysóstomi super Psalmum quadragésimum tértium.

Lectio vi.

Deus, áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis opus, quod operátus es in diébus eórum. Hunc Psalmum dicit quidem Prophéta, dicit autem non ex persóna própria, sed ex persóna Machabæórum, narrans et prædícens quæ futúra erant illo témpore. Tales enim sunt Prophétæ: ómnia témpora percúrrrunt, præséntia, prætérita, futúra. Quinam sint autem hi Machabæi, quidque passi sint, et quid fécerint, necessárium est primum dícere, ut sint apertióra quæ in arguménto dicúntur. Ii enim, cum invasísset Judæam Antíochus qui dictus est Epíphanes, et ómnia devastásset, et multos qui tunc erant, a pátriis institútis resilíre coegísset, permansérunt illæsi ab illis tentatiónibus.

℟. Impetum inimicórum ne timuéritis: mémores estóte, quómodo salvi facti sunt patres nostri: * Et nunc clamémus in cœlum, et miserébitur nostri Deus noster. ℣. Mementóte mirabilium ejus, quæ fecit Pharaóni, et exercítui ejus in mari Rubro. Et.

Lectio v.

Et quando grave quidem bellum ingruébat, nec quidquam possent fácere quod prodésset, se abscondébant: nam hoc quoque fecérunt Apóstoli. Non enim semper apparéntes in média irruébant perícula, sed nonnúmquam et fugiéntes, et laténtes secedébant. Postquam autem parum respirárunt, tamquam generósi quidam cátuli ex antris exiliéntes, et e látebris emergéntes statuérunt non se ámplius solos serváre, sed étiam álios quoscúmque possent: et civitátem et omnem regiónem obeúntes, collegérunt quotquot invenérunt adhuc sanos et íntegros: et multos étiam qui laborábant et corrúpti erant, in statum prístinum redegérunt, eis persuadéntes redíre ad legem pátriam.

℟. Congregátæ sunt Gentes in multitúdine, ut dímicent contra nos, et ignorámus quid ágere debeámus: * Dómine Deus, ad te sunt óculi nostri, ne pereámus. ℣. Tu scis quæ cógitant in nos; quómodo potérimus subsístere ante fáciem illórum,

nisi tu ádjuves nos? Dómine.

Lectio vi.

Deum enim dicébant esse benígnum et cleméntem, nec umquam adímere salútem, quæ profíciscitur ex pœniténtia. Hæc autem dicéntes, habuérunt deléctum fortíssimórum virórum. Non enim pro uxóribus, liberis, et ancíllis, patriæque eversióne et captivitáte, sed pro lege et pátria república pugnábant. Eórum autem dux erat Deus. Cum ergo áciem dirígerent, et suas ánimas prodígerent, fundébant adversários, non armis fidéntes, sed loco omnis armatúræ, pugnæ causam sufficere ducéntes. Ad bellum autem eúntes non tragœdias excitábant, non pæána canébant, sicut nonnúlli fáciunt: non adscivérunt tibícines, ut fit in áliis castris: sed Dei supérne auxílium invocábant, ut adésset, opem ferret, et manum præbéret, propter quem bellum gerébant, pro cujus glória decertábant.

℟. Tua est poténtia, tuum regnum Dómine: tu es super omnes Gentes: * Da pacem Dómine in diébus nostris.

℣. Creátor ómnium Deus, terríbilis et fortis, justus et miséricors. Da pacem. Glória Patri. Da pacem.

℟. vii. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis: * Et fortitúdo Géntium dissipáta est.

℣. Erat enim exércitus magnus valde, et fortis: et appropiávit Judas, et exércitus ejus in prælio. Et fortitúdo Géntium.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus.

℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

FERIA SECUNDA.

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap. 2.*

Invenitur autem in descriptiónibus Jeremíæ Prophétæ, quod jussit eos ignem accípere qui transmigrábant: ut significátum est, et ut mandávit transmigrátis. Et dedit illis legem, ne oblivisceréntur præcépta Dómini, et ut non exerrárent méntibus, vidéntes simulácra áurea, et argéntea, et ornaménta eórum. Et ália hujúsmodi dicens, hortabátur ne legem amovérent a corde suo.

℟. Dixit Judas. 189. Lectio ii.

Erat autem in ipsa scriptúra, quómodo tabernáculum et arcam jussit Prophéta, divíno respónso ad se facto, comitári secum, úsquequo éxiit in montem, in quo Moyses ascéndit, et vidit Dei hereditátem. Et véniens ibi Jeremías, invénit locum spelúncæ, et tabernáculum, et

arcam, et altáre incénsi íntulit illuc, et óstium obstrúxit. Et accessérunt quidam simul, qui sequebántur, ut notárent sibi locum: et non potuérunt invenire. ℟. Ornavérunt fáciem. 190. Lectio iii.

Ut autem cognóvit Jeremías, culpans illos, dixit: Quod ignótus erit locus, donec cóngreget Deus congregatiónem pópuli, et propítius fiat: et tunc Dóminus osténdet hæc, et apparébit majéstas Dómini, et nubes erit sicut et Moysi manifestabátur, et sicut cum Sálomon pétiit, ut locus sanctificarétur magno Deo, manifestábat hæc. Magnífice étenim sapiéntiam tractábat: et ut sapiéntiam habens, óbtulit sacrifícium dedicatiónis, et consummatiónis templi.

℟. In hymnis et. 190.

FERIA TERTIA.

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 3.

Igitur cum sancta cívitas habitarétur in omni pace, leges étiam adhuc óptime custodiréntur, propter Oníæ pontíficis pietátem, et ánimos ódio habéntes mala, fiébat ut et ipsi reges et príncipes locum summo honóre dignum dúcerent, et templum máximis munéribus illustrárent: ita ut Seléucus Asiæ rex de réditibus suis præstáret omnes sumptus ad ministérium sacrificiórum pertinéntes. Simon autem de tribu Bénjamin præpósitus templi constitútus, contendébat, obsisténte sibi príncipe sacerdótum, iníquum áliquid in civitáte molíri. ℟. Hic est fratrum. 191. Lectio ii.

Sed cum víncere Oníam non posset, venit ad Apollónium Tharsææ filium, qui eo témpore erat dux Cœlesyriæ, et Phœnícis, et nuntiávit ei, pecúniis innumerabílibus plenum esse ærárium Jerosólymis, et commúnes cópias imménsas esse, quæ non pértinent ad ratiónem sacrificiórum: esse autem possíbile sub potestáte regis cádere univérsa. Cumque retulísset ad regem Apollónius de pecúniis quæ delátæ erant, ille accítum Heliodórum, qui erat super negótia ejus, misit cum mandátis, ut prædíctam pecúniam transportáret. Statímque Heliodórus iter est aggréssus, spécie quidem quasi per Cœlesyriam, et Phœnícen civitátes esset peragratúrus, re vera autem regis propósitum perfectúrus. ℟. Tu Dómine univer-sórum. 191. Lectio iii.

Sed cum venísset Jerosólymam, et benígne a summo sacerdóte in civitáte esset excéptus, narrávit de dato indício pecuniárum: et, cujus rei grátia adésset, apéruit: interrogábat autem, si vere hæc ita essent. Tunc summus sacérdos osténdit depósita esse hæc et victuá-

lia viduárum, et pupillórum: quædam vero esse Hircáni Tobíæ, viri valde eminéntis, in his quæ detúlerat impius Simon: univérsa autem argénti talénta esse quadringénta, et auri ducénta. Décipi vero eos, qui credidíssent loco et templo, quod per univérsum mundum honorátur, pro sui veneratióne et sanctitáte omníno impossíbile esse. ℟. Aperi óculos. 191.

FERIA QUARTA.

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 3. *d*

HELIODORUS autem, quod decréverat, perficiébat eódem loco ipse cum satellítibus circa ærárium præsens. Sed spíritus omnipoténtis Dei magnam fecit suæ ostensiónis evidéntiam, ita ut omnes, qui ausi fúerant parére ei, ruéntes Dei virtúte, in dissolutiónem et formídinem converteréntur. Appáruit enim illis quidam equus terríbilem habens sessórem, óptimis operiméntis adornátus: isque cum ímpetu Heliodóro prióres calces elísit Qui autem ei sedébat, videbátur arma habére áurea.

℟. Refúlsit sol. 191. Lec. ii.

ALII étiam apparuérunt duo júvenes virtúte decóri, óptimi glória, speciosíque amíctu: qui circumstetérunt eum, et ex utráque parte flagellábant, sine intermissióne multis plagis verberántes. Súbito autem Heliodórus cóncidit in terram, eúmque multa calígine circumfúsum rapuérunt, atque in sella gestatória pósitum ejecérunt. Et is, qui cum multis cursóribus et satellítibus prædíctum ingréssus est ærárium, portabátur, nullo sibi auxílium ferénte, manifésta Dei cógnita virtúte. Et ille quidem per divínam virtútem jacébat mutus, atque omni spe et salúte privátus.

℟. Ornavérunt. 192. Lec. iii.

CONSIDERANS autem summus sacérdos, ne forte rex suspicarétur malítiam áliquam ex Judæis circa Heliodórum consummátam, óbtulit pro salúte viri hóstiam salutárem. Cumque summus sacérdos exoráret, iídem júvenes eísdem véstibus amícti, astántes Heliodóro, dixérunt: Oníæ sacerdóti grátias age: nam propter eum Dóminus tibi vitam donávit. Tu autem a Deo flagellátus, núntia ómnibus magnália Dei et potestátem. Et his dictis, non comparuérunt.

℟. In hymnis. 192.

FERIA QUINTA.

Si hæc Hebdomada fuerit ultima Octobris, in tribus sequentibus diebus leguntur Lectiones Dominicæ v. et Feriæ ii. et iii. ejusdem Hebdomadæ: qui si fuerint impediti, eo anno omittantur illæ Lectiones quæ his diebus legi non possunt. Si vero in sequenti Hebd. hæ Lect. in suis

Feriis legi non possint, ponantur in sequentibus Feriis ejusdem Hebdomadæ, juxta ordinem historiæ, et martyrii Machabæorum.

De libro secùndo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 4.

Simon autem prædíctus pecuniárum et pátriæ delátor, male loquebátur de Onía, tamquam ipse Heliodórum instigásset ad hæc, et ipse fuísset incéntor malórum: provisorémque civitátis, ac defensórem gentis suæ, et æmulatórem legis Dei, audébat insidiatórem regni dícere. Sed cum inimicítiæ in tantum procéderent, ut étiam per quosdam Simónis necessários homicídia fierent: consíderans Onías perículum contentiónis, et Apollónium insaníre, útpote ducem Cœlesyriæ, et Phœnícis, ad augéndam malítiam Simónis, ad regem se cóntulit, non ut cívium accusátor, sed commúnem utilitátem apud semetípsum univérsæ multitúdinis consíderans.

℟. Adapériat. 240. Lectio ii.

Videbat enim sine regáli providéntia impossíbile esse pacem rebus dari, nec Simónem posse cessáre a stultítia sua. Sed post Seléuci vitæ excéssum, cum suscepísset regnum Antíochus, qui Nóbilis appellabátur, ambiébat Jason frater Oníæ summum sacerdótium: ádito rege, promíttens ei argénti taléntа trecénta sexagínta, et ex réditibus áliis talénta octogínta, super hæc promittébat et ália centum quinquagínta, si potestáti ejus concederétur gymnásium et ephébiam sibi constitúere, et eos, qui in Jerosólymis erant, Antiochénos scríbere.

℟. Exáudiat. 240. Lectio iii.

Quod cum rex annuísset, et obtinuísset principátum, statim ad gentílem ritum contríbules suos transférre cœpit. Et amótis his, quæ humanitátis causa Judæis a régibus fúerant constitúta, per Joánnem patrem Eupólemi, qui apud Romános de amicítia et societáte functus est legatióne legítima, cívium jura destítuens, prava institúta sanciébat.

℟. Congregáti. 240.

FERIA SEXTA.

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 5.

Eodem témpore Antíochus secúndam profectiónem parávit in Ægyptum. Contígit autem per univérsam Jerosolymórum civitátem vidéri diébus quadragínta per áera équites discurréntes, aurátas stolas habéntes, et hastis, quasi cohórtes, armátos, et cursus equórum per órdines digéstos, et congressiónes fíeri cóminus, et scutórum motus, et galeatórum multitúdinem gládiis distríctis, et telórum jactus, et aureórum armórum splen-

dórem, omnísque géneris loricárum. Quaprópter omnes rogábant in bonum monstra convérti. ℟. Impetum. 214.

Lectio ii.

Sed cum falsus rumor exísset, tamquam vita excessísset Antíochus, assúmptis Jason non minus mille viris, repénte aggréssus est civitátem: et cívibus ad murum convolántibus, ad últimum apprehénsa civitáte, Meneláus fugit in arcem: Jason vero non parcébat in cæde cívibus suis, nec cogitábat prosperitátem advérsum cognátos malum esse máximum, árbitrans hóstium et non cívium se trophæa captúrum. Et principátum quidem non obtínuit, finem vero insidiárum suárum confusiónem accépit, et prófugus íterum ábiit in Ammaníten. ℟. Congregátæ. 214.

Lectio iii.

Ad últimum, in exítium sui conclúsus ab Aréta Arabum tyránno, fúgiens de civitáte in civitátem, ómnibus odiósus, ut refúga legum et execrábilis, ut pátriæ et cívium hostis, in Ægyptum extrúsus est: et qui multos de pátria sua expúlerat, péregre périit, Lacedæmonas proféctus, quasi pro cognatióne ibi refúgium habitúrus: et qui insepúltos multos abjécerat, ipse et illamentátus et insepúltus abjícitur, sepultúra neque peregrina usus, neque pátrio sepúlchro partícipans. ℟. Tua est. 212.

SABBATO.

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 6.

Sed non post multum témporis misit rex Antíochus senem quemdam Antiochénum, qui compélleret Judæos, ut se transférrent a pátriis et Dei légibus: contáminare étiam quod in Jerosólymis erat templum, et cognomináre Jovis Olympii: et in Garízim, prout erant hi, qui locum inhabitábant, Jovis hospitális. Péssima autem et univérsis gravis erat malórum incúrsio: nam templum luxúria, et comessatiónibus Géntium erat plenum, et scortántium cum meretrícibus, sacratísque ǽdibus mulíeres se ultro ingerébant, intro feréntes ea, quæ non licébat. ℟. Refúlsit sol. 191.

Lectio ii.

Altare étiam plenum erat illícitis, quæ légibus prohibebántur. Neque autem sábbata custodiebántur; neque dies solémnes pátri servabántur, nec simplíciter Judæum se esse quisquam confitebátur. Ducebántur autem cum amára necessitáte in die natális regis ad sacrifícia: et, cum Líberi sacra celebraréntur, cogebántur hédera coronáti Líbero circuíre. Decrétum autem éxiit in próximas Gentílium civitátes, suggeréntibus Ptolemæis, ut pa-

ri modo et ipsi advérsus Judæos ágerent ut sacrificárent: eos autem, qui nollent transíre ad institúta Géntium, interficerent: erat ergo vidére misériam. ℟. Ornavérunt. 192. Lectio iii.

Duæ enim mulieres delátæ sunt natos suos circumcidisse: quas, infántibus ad úbera suspénsis, cum públice per civitátem circumduxissent, per muros præcipitavérunt. Alii vero ad próximas coéuntes spelúncas, et laténter sábbati diem celebrántes, cum indicáti essent Philippo, flammis succénsi sunt, eo quod verebántur propter religiónem et observántiam, manu sibimet auxílium ferre. Obsecro autem eos, qui hunc librum lectúri sunt, ne abhorréscant propter advérsos casus, sed réputent ea, quæ accidérunt, non ad intéritum, sed ad correptiónem esse géneris nostri. ℟. In hymnis. 192.

SABBATO

ante Domin. v. Octob., nisi sit dimittenda, quia hæc proximior sit Kalendis Novembris.

Ad Magnificat. Ant. Tua est* poténtia, tuum regnum, Dñe, tu es super omnes gentes: da pacem, Dñe, in diébus nostris.

DOM. V. OCTOBRIS.

In primo Nocturno.

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap. 6. d*

Igitur Eleázarus unus de primóribus Scribárum, vir ætáte provéctus, et vultu decórus, apérto ore hians compellebátur carnem porcínam manducáre. At ille gloriosíssimam mortem magis quam odibilem vitam compléctens, voluntárie præibat ad supplícium. Intuens autem, quemádmodum oportéret accédere, patiénter sústinens, destinávit non admittere illícita propter vitæ amórem. Hi autem qui astábant, iníqua miseratióne commóti, propter antíquam viri amicítiam, tolléntes eum secréto rogábant afférri carnes, quibus vesci ei licébat, ut simularétur manducásse, sicut rex imperáverat, de sacrifícii cárnibus: ut, hoc facto, a morte liberarétur: et propter véterem viri amicítiam, hanc in eo faciébant humanitátem.

℟. Adapériat Dóminus cor vestrum in lege sua, et in præcéptis suis, et fáciat pacem in diébus vestris: * Concédat vobis salútem, et rédimat vos a malis. ℣. Exáudiat Dominus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo. Concédat. Lectio ii.

At ille cogitáre cœpit ætátis ac senectútis suæ eminéntiam dignam, et ingénitæ nobilitátis caníitiem, atque a púero óptimæ conversatiónis actus: et secúndum sanctæ et a Deo cónditæ legis constitúta, respóndit cito, dicens, præmítti se velle in in-

fernum. Non enim ætáti nostræ dignum est, inquit, fingere, ut multi adolescéntium, arbitrántes Eleázarum nonagínta annórum transísse ad vitam alienigenárum: et ipsi propter meam simulatiónem, et propter módicum corruptibilis vitæ tempus decipiántur; et per hoc máculam, atque execratiónem meæ senectúti conquiram. Nam etsi in præsénti témpore supplíciis hóminum erípiar, sed manum Omnipoténtis nec vivus nec defúnctus effúgiam. Quamóbrem fórtiter vita excedéndo, senectúte quidem dignus apparébo; adolescéntibus autem exémplum forte relinquam, si prompto ánimo, ac fórtiter pro gravíssimis ac sanctíssimis légibus honésta morte perfúngar. His dictis, conféstim ad supplícium trahebátur.

℟. Exáudiat Dóminus oratiónes vestras, et reconciliétur vobis, nec vos déserat in témpore malo * Dóminus Deus noster. ℣. Det vobis cor ómnibus, ut colátis eum, et faciátis ejus voluntátem. Dóminus.

Lectio iii. *Cap.* 7.

Contigit autem et septem fratres una cum matre sua apprehénsos, compélli a rege édere contra fas carnes porcínas, flagris et táureis cruciátos. Unus autem ex illis, qui erat primus, sic ait: Quid quæris, et quid vis discere a nobis? paráti sumus mori, magis quam pátrias Dei leges prævaricári. Irátus ítaque rex jussit sartágines et ollas æneas succéndi: quibus statim succénsis, jussit ei qui prior fúerat locútus, amputári linguam: et cute cápitis abstrácta, summas quoque manus et pedes ei præscindi, céteris ejus frátribus et matre inspiciéntibus. Et, cum jam per ómnia inútilis factus esset, jussit ignem admovéri, et adhuc spirántem torréri in sartágine: in qua cum diu cruciarétur, céteri una cum matre ínvicem se hortabántur mori fórtiter.

℟. Congregáti sunt inimici nostri, et gloriántur in virtúte sua: cóntere fortitúdinem illórum, Dómine, et dispérge illos: * Ut cognóscant, quia non est álius qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus noster. ℣. Dispérge illos in virtúte tua, et déstrue eos, protéctor noster Dómine. Ut. Glória Patri. Ut.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni. Lectio iv.

Orat. 20. *de Machabæis.*

Eleazarus primítiæ eórum, qui hic ante Christum sunt passi, quemádmodum post Christum Stéphanus. Is vir et sacérdos et senex, canus capíllis, canus et prudéntia, prius quidem pro pópulo sacrificábat et o-

rábat: nunc autem semetípsum hóstiam óbtulit Deo perfectíssimam ad totíus pópuli expiatiónem, faustum certáminis inítium, ad quod loquens páriter ac tacens cohortabátur. Obtulit autem et filios septem, suæ fructus disciplínæ, hóstiam vivéntem, sanctam, beneplácitam Deo, omni legáli sacrificio splendidiórem et puriórem: quæ sunt enim filiórum ad patrem reférri, æquíssimum ac justíssimum est.

℟. Impetum inimicórum ne timuéritis: mémores estóte, quómodo salvi facti sunt patres nostri: * Et nunc clamémus in cœlum, et miserébitur nostri Deus noster. ℣. Mementóte mirabilium ejus, quæ fecit Pharaóni, et exercitui ejus in mari Rubro. Et.

Lectio v.

IBI tum generósi et magnánimi púeri, generósæ matris nóbilis proles, gloriósi veritátis propugnatóres, Antíochi tempóribus excelsióres, veri Mosáicæ legis discípuli, paternórum rítuum observantíssimi, númerus apud Hebræos laudábilis, et propter septenáriæ quiétis mystérium venerábilis, unum spirántes, unum spectántes, unum illud ad vitam iter agnoscéntes, ut mortem Dei causa susciperent: non minus ánimis fratres quam corpóribus, inter se mútuæ mortis æmuli: o rem admirandam! torménta quasi thesáuros præripiéntes, pro magistra lege perícula subeúntes, quæ non magis illáta formidábant, quam relicta requirébant, unum illud vériti, ne tyránnus a pœnis desisteret, ne quis ipsórum sine corónæ præmio discéderet, ne inviti fratres álii ab álio sejungeréntur, et ne, in eo discrímine cruciátibus erépti, mala victória superárent.

℟. Congregátæ sunt gentes in multitúdine, ut dimicent contra nos, et ignorámus quid ágere debeámus: * Dómine Deus, ad te sunt óculi nostri, ne pereámus. ℣. Tu scis quæ cógitant in nos: quómodo potérimus subsistere ante fáciem illórum, nisi tu ádjuves nos. Dómine.

Lect. vi.

ERAT ibi fortis et generósa mater, puerórum simul ac Dei amans, cujus matérna víscera supra natúræ consuetúdinem dilaniabántur. Non enim filiórum, qui in torméntis erant, miserebátur, sed timóre angebátur, ne non ea susciperent: neque magis eos, qui e vita migráverant, desiderábat, quam precabátur, ut réliqui cum illis conjungeréntur: de quibus filiis, magis quam de mórtuis, erat sollícita. Horum enim dúbium erat certámen, at illórum secúrus vitæ éxitus: atque illos quidem jam Deo adjúnxerat; de his vero, quómodo eos Deus

susciperet, laborábat. O virilem ánimum in córpore muliebri! o admirábile magni ánimi increméntum!

℟. Tua est poténtia, tuum regnum, Dómine: tu es super omnes gentes: * Da pacem, Dómine, in diébus nostris. ℣. Creátor ómnium Deus, terríbilis et fortis, justus et miséricors. Da. Glória. Da.

℟. vii. Refúlsit sol in clypeos áureos, et resplenduérunt montes ab eis: * Et fortitúdo géntium dissipáta est. ℣. Erat enim exércitus magnus valde, et fortis: et appropiávit Judas, et exércitus ejus in prælio. Et fortitúdo.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est.

FERIA SECUNDA.

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap. 7. b*

Mortuo ítaque illo primo, hoc modo, sequéntem deducébant ad illudéndum: et, cute cápitis ejus cum capíllis abstrácta, interrogábant, si manducáret prius quam toto córpore per membra síngula puniréur. At ille, respóndens pátria voce, dixit: Non fáciam. Propter quod et iste sequénti loco, primi torménta suscépit: et in último spíritu constitútus, sic ait: Tu quidem, scelestíssime, in præsénti vita nos perdis: sed Rex mundi defúnctos nos pro suis légibus in ætérnæ vitæ resurrectióne suscitábit. Post hunc tértius illúditur, et linguam postulátus cito prótulit, et manus constánter exténdit: et cum fidúcia ait: E cœlo ista possídeo, sed propter Dei leges nunc hæc ipsa despício, quóniam ab ipso me ea receptúrum spero: ita ut rex, et qui cum ipso erant, miraréntur adolescéntis ánimum, quod tamquam níhilum dúceret cruciátus.

℟. Dixit Judas. 189. Lect. ii.

Et hoc ita defúncto, quartum vexábant símiliter torquéntes. Et cum jam esset ad mortem, sic ait: Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre a Deo, íterum ab ipso resuscitándos: tibi enim resurréctio ad vitam non erit. Et cum admovíssent quintum, vexábant eum. At ille respíciens in eum, dixit: Potestátem inter hómines habens, cum sis corruptíbilis, facis quod vis: noli autem putáre genus nostrum a Deo esse derelíctum. Tu autem patiénter sústine, et vidébis magnam potestátem ipsíus quáliter te et semen tuum torquébit. Post hunc ducébant sextum, et is, mori incípiens, sic ait: Noli

frustra erráre: nos enim propter nosmetípsos hæc pátimur, peccántes in Deum nostrum, et digna admiratióne facta sunt in nobis: tu autem ne existimes tibi impúne futúrum, quod contra Deum pugnáre tentáveris.

℟. Ornavérunt. 190. Lec.iii.

Supra modum autem mater mirábilis, et bonórum memória digna, quæ pereúntes septem filios sub unius diéi témpore conspíciens, bono ánimo ferébat, propter spem quam in Deum habébat: singulos illórum hortabátur voce pátria fórtiter repléta sapiéntia: et femíneæ cogitatióni masculínum ánimum ínserens, dixit ad eos: Néscio quáliter in útero meo apparuistis: neque enim ego spíritum et ánimam donávi vobis et vitam, et singulórum membra non ego ipsa compégi: sed enim mundi Creátor, qui formávit hóminis nativitátem, quique ómnium invénit originem, et spíritum vobis íterum cum misericórdia reddet et vitam, sicut nunc vosmetípsos despicitis propter leges ejus.

℟. In hymnis. 190.

FERIA TERTIA.

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap. 7. c*

Antiochus autem contémni se arbitrátus, simul et exprobrántis voce despécta, cum adhuc adolescéntior superésset, non solum verbis hortabátur, sed et cum juraménto affirmábat, se divitem et beátum factúrum, et translátum a pátriis légibus amícum habitúrum, et res necessárias ei præbitúrum. Sed ad hæc cum adoléscens nequáquam inclinarétur, vocávit rex matrem, et suadébat ei ut adolescénti fieret in salútem. Cum autem multis eam verbis esset hortátus, promisit suasúram se fílio suo. Itaque inclináta ad illum, irrídens crudélem tyránnum, ait pátria voce: Fili mi, miserére mei, quæ te in útero novem ménsibus portávi, et lac triénnio dedi et álui, et in ætátem istam perdúxi. ℟. Hic est. 191. Lectio ii.

Peto, nate, ut aspícias ad cœlum et terram, et ad ómnia quæ in eis sunt, et intélligas, quia ex nihilo fecit illa Deus, et hóminum genus: ita fiet, ut non tímeas carníficem istum; sed dignus frátribus tuis efféctus párticeps, súscipe mortem, ut in illa miseratióne cum frátribus tuis te recípiam. Cum hæc illa adhuc díceret, ait adoléscens: Quem sustinétis? non obédio præcépto regis, sed præcépto legis, quæ data est nobis per Moysen. Tu vero, qui invéntor omnis malítiæ factus es in Hebræos, non effúgies manum Dei. Nos enim pro peccátis nostris hæc pátimur. Et si nobis propter increpatiónem et correptió-

nem Dóminus Deus noster módicum irátus est: sed íterum reconciliábitur servis suis. ℟. Tu Dómine. 191.

Lectio iii.

Tu autem, o sceléste, et ómnium hóminum flagitiosíssime, noli frustra extólli vanis spebus in servos ejus inflammátus. Nondum enim omnipoténtis Dei, et ómnia inspiciéntis, judícium effugisti. Nam fratres mei, módico nunc dolóre sustentáto, sub testaménto ætérnæ vitæ effécti sunt: tu vero judício Dei justas supérbiæ tuæ pœnas exólves. Ego autem, sicut et fratres mei, ánimam et corpus meum trado pro pátriis légibus: invocans Deum matúrius genti nostræ propítium fieri, teque cum torméntis et verbéribus confitéri quod ipse est Deus solus. In me vero et in frátribus meis désinet Omnipoténtis ira, quæ super omne genus nostrum juste superdúcta est. Tunc rex accénsus ira, in hunc super omnes crudélius desævit, indígne ferens se derísum. Et hic ítaque mundus óbiit, per ómnia in Dómino confídens. Novíssime autem post filios et mater consúmpta est. ℟. Aperi. 191.

FERIA QUARTA

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 8. c

Constituit autem Nicánor, ut regi tribútum, quod Románis erat dandum, duo míllia talentórum, de captivitáte Judæórum suppléret: statímque ad marítimas civitátes misit, cónvocans ad coemptiónem Judaicórum mancipiórum, promíttens se nonaginta mancípia talénto distractúrum, non respíciens ad vindíctam, quæ eum ab Omnipoténte esset consecutúra. Judas autem ubi cómperit, indicávit his qui secum erant Judæis, Nicánoris advéntum. Ex quibus quidam formidántes, et non credéntes Dei justítiæ, in fugam vertebántur: álii vero si quid eis supérerat, vendébant, simúlque Dóminum deprecabántur, ut eríperet eos ab ímpio Nicánore. ℟. Refúlsit sol. 191.

Lectio ii.

Convocatis autem Machabæus septem míllibus, qui cum ipso erant, rogábat ne hóstibus reconciliaréntur, neque metúerent iníque veniéntium advérsum se hóstium multitúdinem, sed fórtiter conténderent, ante óculos habéntes contuméliam, quæ loco sancto ab his injúste esset illáta, itémque et ludíbrio hábitæ civitátis injúriam, adhuc étiam véterum institúta convúlsa. Nam illi quidem armis confídunt, ait, simul et audácia: nos autem in omnipoténte Dómino, qui potest et veniéntes advérsum nos, et uni-

vérsum mundum uno nutu delére, confídimus. Admónuit autem eos et de auxíliis Dei, quæ facta sunt erga paréntes: et quod sub Sennácherib centum octogínta quinque míllia periérunt. ℟. Ornavérunt. 192. Lectio iii.

His verbis constántes effécti sunt, et pro légibus, et pátria mori paráti. Constítuit ítaque fratres suos duces utríque órdini, Simónem, et Joséphum, et Jónathan, subjéctis unicuíque millénis et quingenténis. Ad hoc étiam ab Esdra lecto illis sancto libro, et dato signo adjutórii Dei, in prima ácie ipse dux commísit cum Nicánore. Et facto sibi adjutóre Omnipoténte, interfecérunt super novem míllia hóminum: majórem autem partem exércitus Nicánoris vulnéribus débilem factam fúgere compulérunt. Pecúniis vero eórum, qui ad emptiónem ipsórum vénerant, sublátis, ipsos usquequáque persecúti sunt: sed revérsi sunt hora conclúsi: nam erat ante sábbatum: quam ob causam non perseveravérunt insequéntes. Arma autem ipsórum, et spólia congregántes, sábbatum agébant: benedicéntes Dóminum qui liberávit eos in isto die, misericórdiæ inítium stillans in eos. Post sábbatum vero debílibus, et órphanis, et víduis divisérunt spólia; et resídua ipsi cum suis habuére. ℟. In hymnis. 192.

FERIA QUINTA.

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 9.

Eodem témpore Antíochus inhonéste revertebátur de Pérside. Intráverat enim in eam, quæ dícitur Persépolis, et tentávit expoliáre templum, et civitátem opprímere; sed multitúdine ad arma concurrénte, in fugam versi sunt: et ita cóntigit, ut Antíochus post fugam túrpiter redíret. Et cum venísset circa Ecbátanam, recognóvit quæ erga Nicánorem, et Timótheum gesta sunt. Elátus autem in ira, arbitrabátur se injúriam illórum, qui se fugáverant, posse in Judæos retorquére: ideóque jussit agitáre currum suum, sine intermissióne agens iter cœlésti eum judício perurgénte, eo quod ita supérbe locútus est se ventúrum Jerosólymam, et congériem sepúlchri Judæórum eam factúrum. ℟. Adapériat. 217.

Lectio ii.

Sed qui univérsa cónspicit Dóminus Deus Israel, percússit eum insanábili et invisíbili plaga. Ut enim finívit hunc ipsum sermónem, apprehéndit eum dolor dirus víscerum, et amára internórum torménta: et quidem satis juste, quippe qui multis et novis cruciátibus aliórum tórserat víscera, licet

ille nullo modo a sua malítia cessáret. Super hoc autem supérbia replétus, ignem spirans ánimo in Judæos, et præcípiens accelerári negótium, cóntigit illum impetu eúntem de curru cádere, et gravi córporis collisióne membra vexári. ℟. Exáudiat. 218.

Lectio iii.

Isque, qui sibi videbátur étiam flúctibus maris imperáre, supra humánum modum supérbia replétus, et móntium altitúdines in statéra appéndere, nunc humiliátus ad terram in gestatório portabátur, manifestam Dei virtútem in semetípso contéstans: ita ut de córpore ímpii vermes scaturírent, ac vivéntis in dolóribus carnes ejus efflúerent, odóre étiam illius et fœtóre exércitus gravarétur. Et qui páulo ante sídera cœli contíngere se arbitrabátur, eum nemo póterat propter intolerántiam fœtóris portáre. ℟. Congregáti. 218.

FERIA SEXTA.

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 10.

Machabæus autem, et qui cum eo erant, Dómino se protegénte, templum quidem, et civitátem recépit: aras autem, quas alienígenæ per platéas extrúxerant, itémque delúbra demolitus est. Et purgáto templo, áliud altáre fecérunt: et de ignítis lapídibus igne concépto, sacrifícia obtulérunt post biénnium, et incénsum, et lucérnas, et panes propositiónis posuérunt. Quibus gestis, rogábant Dóminum prostráti in terram, ne ámplius tálibus malis incíderent: sed et, si quando peccássent, ut ab ipso mítius corriperéntur, et non bárbaris ac blasphémis homínibus traderéntur. Qua die autem templum ab alienígenis pollútum fúerat, cóntigit eádem die purificatiónem fieri, vigésima quinta mensis, qui fuit Cásleu. ℟. Impetum. 219. Lectio ii.

At Timótheus, qui prius a Judæis fúerat superátus, convocáto exércitu peregrínæ multitúdinis, et congregáto equitátu Asiáno, advénit quasi armis Judæam captúrus. Machabæus autem, et qui cum ipso erant, appropinquánte illo, deprecabántur Dóminum, caput terra aspergéntes, lumbósque cilíciis præcíncti, ad altáris crepídinem provolúti, ut sibi propítius, inimícis autem eórum esset inimícus, et adversáriis adversarétur, sicut lex dicit. Et ita post oratiónem, sumptis armis, lóngius de civitáte procedéntes, et próximi hóstibus effecti, resedérunt. ℟. Congregátæ. 219. Lec. iii.

Primo autem solis ortu utríque commisérunt: isti quidem victóriæ et prosperitátis sponsórem cum vir-

tûte Dóminum habéntes: illi autem ducem belli ánimum habébant. Sed, cum vèhemens pugna esset, apparuérunt adversáriis de cœlo viri quinque in equis, frenis áureis decóri, ducátum Judæis præstántes: ex quibus duo Machabæum médium habéntes, armis suis circumséptum incólumem conservâbant: in adversários autem tela et fúlmina jaciébant, ex quo et cæcitáte confúsi, et repléti perturbatióne cadébant. Interfécti sunt autem viginti míllia quingénti, et équites sexcénti. Timótheus vero confúgit in Gázaram præsídium munítum, cui præerat Chæréas. ℟. Tua est. 220.

SABBATO.

De libro secúndo Machabæórum. Lectio i. *Cap.* 15.

Machabæus autem semper confidébat cum omni spe auxílium sibi a Deo affutúrum. Et hortabátur suos ne formidárent ad advéntum natiónum, sed in mente habérent adjutória sibi facta de cœlo, et nunc sperárent ab Omnipoténte sibi affutúram victóriam. Et allocútus eos de Lege et Prophétis, ádmonens étiam certámina quæ fécerant prius, promptióres constítuit eos: et ita ánimis eórum eréctis simul ostendébat géntium falláciam, et juramentórum prævaricatiónem. Singulos autem illórum armávit, non clypei et hastæ munitióne, sed sermónibus óptimis et exhortatiónibus, expósito digno fide sómnio, per quod univérsos lætificávit. ℟. Refúlsit sol. 191.

Lectio ii.

Erat autem hujuscémodi visus: Oníam, qui fúerat summus sacérdos, virum bonum et benígnum, verecúndum visu, modéstum móribus, et elóquio decórum, et qui a púero in virtútibus exercitátus sit, manus protendéntem, oráre pro omni pópulo Judæórum. Post hoc apparuísse et álium virum, ætáte et glória mirábilem, et magni decóris habitúdine circa illum. Respondéntem vero Oníam dixísse: Hic est fratrum amátor, et pópuli Israel: hic est qui multum orat pro pópulo, et univérsa sancta civitáte, Jeremías Prophéta Dei. Extendísse autem Jeremíam dextram, et dedísse Judæ gládium áureum, dicéntem: Accipe sanctum gládium munus a Deo, in quo dejícies adversários pópuli mei Israel.

℟. Ornavérunt. 192. Lect. iii.

Exhortati ítaque Judæ sermónibus bonis valde, de quibus extólli posset ímpetus, et ánimi júvenum confortári, statuérunt dimicáre et conflígere fórtiter, ut virtus de negótiis judicáret, eo quod cívitas sancta et templum periclitaréntur. Erat enim pro uxóribus, et filiis,

itémque pro frátribus, et cognátis, minor solicitúdo: máximus vero et primus pro sanctitáte timor erat templi. Sed et eos, qui in civitáte erant, non minima solicitúdo habébat pro his qui congressúri erant ℟. In hymnis. 192.

SABBATO.

ante Dominicam i. Novembr.

Ad Magnificat, Ant. Vidi Dóminum * sedéntem super sólium excélsum, et plena erat omnis terra majestáte ejus: et ea quæ sub ipso erant, replébant templum.

DOM. I. NOVEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio i. *Cap. 1.*

Et factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, apérti sunt cœli, et vidi visiónes Dei: In quinta mensis, ipse est unnus quintus transmigratiónis regis Jóachin, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem filium Buzi sacerdótem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, et ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne, et nubes magna, et ignis invólvens, et splendor in circúitu ejus: et de médio ejus quasi spécies eléctri, id est, de médio ignis.

℟. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum: et plena erat omnis terra majestáte ejus: * Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et.

Lectio ii.

Et in médio ejus similitúdo quátuor animálium: et hic aspéctus eórum, similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti, et planta pedis eórum quasi planta pedis vítuli, et scintíllæ quasi aspéctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus: et fácies et pennas per quátuor partes habébant. Junctæque erant pennæ eórum altérius ad álterum. Non revertebántur cum incéderent: sed unumquódque ante fáciem suam gradiebátur.

℟. Aspice Dómine de sede sancta tua, et cógita de nobis: inclina Deus meus aurem tuam, et audi: * Aperi óculos tuos, et vide tribulatiónem nostram ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio iii.

Similitudo autem vultus eórum, fácies hóminis, et fácies leónis a dextris ipsórum quátuor: fácies autem bovis a sinístris ipsórum quátuor, et fácies áquilæ désuper ipsórum quátuor. Fácies

eórum, et pennæ eórum exténtæ désuper: duæ pennæ singulórum jungebántur, et duæ tegébant córpora eórum: et unumquódque eórum coram fácie sua ambulábat: ubi erat ímpetus spíritus, illuc gradiebántur, nec revertebántur cum ambulárent.

℟. Aspice, Dómine, quia facta est desoláta cívitas plena divítiis, sedet in tristítia dómina géntium: * Non est qui consolétur eam, nisi tu Deus noster. ℣. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxillis ejus. Non. Glória Patri. Non.

In secundo Nocturno.

De Expositióne S. Gregórii Papæ in Ezechiélem Prophétam. Lectio iv.

Lib. 1. Hom. 2.

Usus prophéticæ locutiónis est, ut prius persónam, tempus, locúmque describat, et póstmodum dícere mystéria prophetíæ incípiat: quátenus ad veritátem solídius ostendéndam, ante históriæ radícem figat, et post fructus spíritus per signa et allegorías próferat. Ezéchiel ítaque ætátis suæ tempus índicat, dicens: Et factum est in trigésimo anno, in quarto mense, in quinta mensis. Locum quoque denúntians adjúngit: Cum essem in médio captivórum juxta flumen Chobar, apérti sunt cœli, et vidi visiónes Dei. Tempus étiam insínuat, subdens: in quinta mensis: ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachin. Qui ut bene persónam índicet, étiam genus narrat, cum súbditur: Et factum est verbum Dómini ad Ezechiélem, fílium Buzi, sacerdótem.

℟. Super muros tuos, Jerúsalem, constítui custódes: * Tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dómini. ℣. Prædicábunt pópulis fortitúdinem meam, et annuntiábunt géntibus glóriam meam. Tota. Lectio v.

Sed prima quæstio nobis óritur, cur is qui nihil adhuc díxerat, ita exórsus est, dicens: Et factum est in trigésimo anno. Et, namque sermo conjunctiónis est: et scimus, quia non conjúngitur sermo súbsequens, nisi sermóni præcedénti. Qui igitur nihil díxerat, cur dicit, Et factum est: cum non sit sermo, cui hoc quod íncipit, subjúngat? Qua in re intuéndum est, quia sicut nos corporália, sic Prophétæ sensu spirituália aspíciunt: eísque et illa sunt præséntia, quæ nostræ ignorántiæ abséntia vidéntur. Unde fit, ut in mente Prophetárum ita conjúncta sint exterióribus interióra, quátenus simul útraque vídeant: simúlque in eis fiat et intus verbum quod áudiunt, et foris quod dicunt.

℟. Muro tuo inexpugnábili

circumcinge nos Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper: * Líbera Dómine Deus Israel clamántes ad te. ℣. Erue nos in mirabílibus tuis, et da glóriam nómini tuo. Líbera. Lectio vi.

PATET igitur causa; cur, qui nihil díxerat, inchoávit, dicens: Et factum est in trigésimo anno: quia hoc verbum, quod foris prótulit, illi verbo, quod intus audíerat, conjúnxit. Continuávit ergo verba quæ prótulit, visióni intimæ, et idcirco incipit. dicens: Et factum est. Subjúnxit enim hoc quod extérius loqui ínchoat: ac si et illud foris sit, quod intus vidit. Hoc autem quod dicitur, quia in trigésimo anno spíritum prophetiæ accéperit, indicat áliquid nobis considerándum: vidélicet quia juxta ratiónis usum, doctrinæ sermo non súppetit, nisi in ætáte perfécta. Unde et ipse Dóminus anno duodécimo ætátis suæ in médio Doctórum in templo sedens, non docens, sed intérrogans vóluit inveníri.

℟. Sustinúimus pacem, et non venit: quæsívimus bona, et ecce turbátio: cognóvimus Dómine peccáta nostra:*Non in perpétuum obliviscáris nos. ℣. Peccávimus, impie géssimus, iniquitátem fécimus Dómine in omnem justítiam tuam. Non. Glória Patri. Non.

℟. vii. Laudábilis pópulus,* Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens: Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea Israel. ℣. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus, pópulus eléctus in hereditátem. Quem Dóminus.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum:* Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus Sábaoth:* Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cælo, Pater, Verbum, et Spiritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

Infra Hebdomadam, Feria iv. dicuntur ℟℟. ibi assignata: in Sabbato autem dicitur primum ℟. **Laudábilis**, secundum et tertium Feriæ ii. sequentis. ℟℟. hujus Dominicæ dicuntur in aliis Dominicis usque ad Adventum.

FERIA SECUNDA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. *Cap. 2.*

ET audívi loquéntem ad me, et dicéntem: Fili hóminis, mitto ego te ad filios Israel, ad gentes apostatríces, quæ recessérunt a me: ipsi et patres eórum prævaricáti sunt pactum meum usque ad diem hanc. Et filii dura fácie, et indomábili corde sunt, ad quos ego mitto te: et dices ad eos: Hæc dicit Dóminus Deus: Si forte vel ipsi áudiant, et si forte quiéscant, quóniam domus exásperans est: et scient quia Prophéta

fúerit in médio eórum.

℟. Redémit pópulum suum, et liberávit eum: et vénient, et exultábunt in monte Sion: et gaudébunt de bonis Dómini super fruménto, vino, et óleo: * Et ultra non esúrient. ℣. Eritque ánima eórum quasi hortus irríguus. Et.

Lectio ii.

Tu ergo, fili hóminis, ne tímeas eos, neque sermónes eórum métuas: quóniam incréduli et subversóres sunt tecum, et cum scorpiónibus hábitas. Verba eórum ne tímeas, et vultus eórum ne formídes, quia domus exásperans est. Loquéris ergo verba mea ad eos, si forte áudiant, et quiéscant: quóniam irritatóres sunt.

℟. Angústiæ mihi sunt úndique, et quid éligam ignóro. * Mélius est mihi incídere in manus hóminum, quam derelínquere legem Dei mei. ℣. Si enim hoc égero, mors mihi est: si autem non égero, non effúgiam manus vestras. Mélius.

Lectio iii.

Tu autem, fili hóminis, audi quæcúmque loquor ad te, et noli esse exásperans, sicut domus exasperátrix est: áperi os tuum, et cómede quæcúmque ego do tibi. Et vidi, et ecce manus missa ad me, in qua erat involútus liber: et expándit illum coram me, qui erat scriptus intus et foris: et scriptæ erant in eo lamentatiónes, et carmen, et væ.

℟. Misit Dóminus Angelum suum, et conclúsit ora leónum: * Et non contaminavérunt: quia coram eo injustítia invénta non est in me. ℣. Misit Deus misericórdiam suam, et veritátem suam: ánimam meam erípuit de médio catulórum leónum. Et. Glória Patri. Et.

Resp. hujus ii. Feriæ repetuntur in aliis ii. Feriis usque ad Adventum.

FERIA TERTIA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 3.

Et dixit ad me: Fili hóminis, quodcúmque invéneris cómede: cómede volúmen istud, et vadens lóquere ad filios Israel. Et apérui os meum, et cibávit me volúmine illo: et dixit ad me: Fili hóminis, venter tuus cómedet, et víscera tua complebúntur volúmine isto, quod ego do tibi. Et comédi illud: et factum est in ore meo sicut mel dulce. Et dixit ad me: Fili hóminis, vade ad domum Israel, et loquéris verba mea ad eos.

℟. A fácie furóris tui, Deus, conturbáta est omnis terra: * Sed miserére Dómine, et ne fácias consummatiónem. ℣. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum! Sed.

Lectio ii.

Non enim ad pópulum profúndi sermónis et ignótæ linguæ, tu mítteris ad do-

mum Israel: neque ad pópulos multos profúndi sermónis et ignótæ linguæ, quorum non possis audire sermónes: et si ad illos mitteréris, ipsi audirent te. Domus autem Israel nolunt audire te: quia nolunt audire me. Omnis quippe domus Israel attríta fronte est, et duro corde. Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum, et frontem tuam duriórem fróntibus eórum. Ut adamántem, et ut sílicem dedi fáciem tuam: ne tímeas eos, neque métuas a fácie eórum: quia domus exásperans est.

℟. Civitátem istam tu circúmda Dómine: et Angeli tui custódiant muros ejus. * Exáudi Dómine pópulum tuum cum misericórdia. ℣. Avertátur furor tuus, Dómine, a pópulo tuo, et a civitáte sancta tua. Exáudi Dómine. Lectio iii.

Et dixit ad me: Fili hóminis, omnes sermónes meos, quos ego loquor ad te, assúme in corde tuo, et áuribus tuis audi: Et vade, ingrédere ad transmigratiónem, ad filios pópuli tui, et loquéris ad eos, et dices eis: Hæc dicit Dóminus Deus: Si forte áudiant, et quiéscant. Et assúmpsit me spíritus, et audívi post me vocem commotiónis magnæ: Benedícta glória Dómini de loco suo; et vocem alárum animálium percutiéntium álteram ad álteram, et vocem rotárum sequéntium animália, et vocem commotiónis magnæ.

℟. Genti peccatríci, pópulo pleno peccáto miserére, * Dómine Deus. ℣. Esto placábilis super nequítiam pópuli tui. Dómine. Glória Patri. Dómine.

℟℟. hujus iii. Feriæ repetuntur in aliis tertiis Feriis usque ad Adventum.

FERIA QUARTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 7.

Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Et tu fili hóminis, hæc dicit Dóminus Deus terræ Israel: Finis venit, venit finis super quátuor plagas terræ. Nunc finis super te, et immíttam furórem meum in te: et judicábo te juxta vias tuas: et ponam contra te omnes abominatiónes tuas. Et non parcet óculus meus super te, et non miserébor: sed vias tuas ponam super te, et abominatiónes tuæ in médio tui erunt: et sciétis quia ego Dóminus.

℟. Indicábo tibi, homo, quid sit bonum: aut quid Dóminus requírat a te: * Fácere judícium et justítiam, et sollícitum ambuláre cum Deo tuo. ℣. Spera in Dómino, et fac bonitátem, et inhábita terram. Fácere. Lectio ii.

Hæc dicit Dóminus Deus: Afflíctio una, afflíctio ec-

ce venit. Finis venit, venit finis, evigilávit advérsum te: ecce venit. Venit contritio super te, qui hábitas in terra: venit tempus; prope est dies occisiónis, et non glóriæ móntium. Nunc de propínquo effúndam iram meam super te, et complébo furórem meum in te: et judicábo te juxta vias tuas, et impónam tibi ómnia scélera tua. Et non parcet óculus meus, nec miserébor, sed vias tuas impónam tibi, et abominatiónes tuæ in médio tui erunt: et sciétis quia ego sum Dóminus percútiens.

℟. Augústiæ mihi sunt úndique, et quid éligam ignóro. * Mélius est mihi incídere in manus hóminum, quam derelínquere legem Dei mei. ℣. Si enim hoc égero, mors mihi est: si autem non égero, non effúgiam manus vestras. Mélius. *Lectio iii.*

Ecce dies, ecce venit: egréssa est contrítio, flóruit virga, germinávit supérbia: Iníquitas surréxit in virga impietátis: non ex eis, et non ex pópulo, neque ex sónitu eórum: et non erit réquies in eis. Venit tempus, appropinquávit dies: qui emit, non lætétur: et qui vendit, non lúgeat: quia ira super omnem pópulum ejus. Quia qui vendit, ad id quod véndidit, non revertétur, et adhuc in viventibus vita eórum.

℟. Misit Dóminus Angelum suum, et conclúsit ora leónum: * Et non contaminavérunt: quia coram eo injustitia invénta non est in me. ℣. Misit Deus misericórdiam suam et veritátem suam: ánimam meam erípuit de médio catulórum leónum. Et. Glória Patri. Et.

℟℟. hujus iv. Feriæ repetuntur in aliis iv. Feriis usque ad Adventum.

FERIA QUINTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. Cap. 13.

Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, vaticináre ad prophétas Israel, qui prophétant: et dices prophetántibus de corde suo: Audíte verbum Dómini: Hæc dicit Dóminus Deus: Væ prophétis insipiéntibus, qui sequúntur spíritum suum, et nihil vident. Quasi vulpes in desértis, prophétæ tui Israel erant. Non ascendistis ex advérso neque opposuístis murum pro domo Israel, ut starétis in prælio in die Dómini. Vident vana, et divínant mendácium, dicéntes: Ait Dóminus: cum Dóminus non míserit eos: et perseveravérunt confirmáre sermónem. ℟. Vidi Dóminum. 226. *Lectio ii.*

Numquid non visiónem cassam vidístis, et divinatiónem mendácem locúti estis? et dícitis, Ait Dóminus: cum ego non sim locútus. Proptérea hæc dicit Dóminus

Deus: Quia locúti estis vana, et vidístis mendácium: ídeo ecce ego ad vos, dicit Dóminus Deus: Et erit manus mea super prophétas, qui vident vana, et dívinant mendácium: in consílio pópuli mei non erunt, et in scriptúra domus Israel non scribéntur, nec in terram Israel ingrediéntur: et sciétis quia ego Dóminus Deus. Eo quod decéperint pópulum meum, dicéntes: Pax, et non est pax: et ipse ædificábat paríetem, illi autem liniébant eum luto absque páleis. ℟. Aspice Dómine. 226. Lectio iii.

Dic ad eos, qui líniunt absque temperatúra, quod casúrus sit: erit enim imber inúndans, et dabo lápides prægrándes désuper irruéntes, et ventum procéllæ dissipántem. Siquidem ecce cécidit páries: numquid non dicétur vobis: Ubi est litúra quam linístis? Proptérea hæc dicit Dóminus Deus: Et erúmpere fáciam spíritum tempestátum in indignatióne mea, et imber inúndans in furóre meo erit: et lápides grandes in ira in consumptiónem. Et déstruam paríetem, quem linístis absque temperaménto.

℟. Aspice Dómine. 227.

FERIA SEXTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 15.

Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, quid fiet de ligno vitis, ex ómnibus lignis némorum, quæ sunt inter ligna silvárum? Numquid tollétur de ea lignum, ut fiat opus, aut fabricábitur de ea paxíllus, ut depéndeat in eo quodcúmque vas? Ecce igni datum est in escam: utrámque partem ejus consúmpsit ignis, et medíetas ejus redácta est in favíllam: numquid útile erit ad opus? Etiam cum esset íntegrum, non erat aptum ad opus: quanto magis cum illud ignis devoráverit, et combússerit, nihil ex eo fiet óperis? ℟. Super muros. 227.

Lectio ii.

Proptérea hæc dicit Dóminus Deus: Quómodo lignum vitis inter ligna silvárum, quod dedi igni ad devorándum, sic tradam habitatóres Jerúsalem. Et ponam fáciem meam in eos: de igne egrediéntur, et ignis consúmet eos: et sciétis quia ego Dóminus, cum posúero fáciem meam in eos, et dédero terram ínviam et desolátam: eo quod prævaricatóres extíterint, dicit Dóminus Deus. ℟. Muro tuo. 227.

Lectio iii. *Cap.* 16.

Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, notas fac Jerúsalem abominatiónes suas, et dices: Hæc dicit Dóminus Deus Jerúsalem: Radix tua, et generátio tua de terra Chánaan: pater tuus Amorrhæus,

et mater tua Cethæa. Et quando nata es in die ortus tui, non est præcísus umbílicus tuus, et aqua non es lota in salútem, nec sale salíta, nec involúta pannis. Non pepércit super te óculus ut fáceret tibi unum de his, misértus tui: sed projécta es super fáciem terræ in abjectióne ánimæ tuæ, in die qua nata es.

℟. Sustinúimus. 228.

SABBATO.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 19.

Et tu assúme planctum super príncipes Israel, et dices: Quare mater tua leæna inter leónes cubávit, in médio leunculórum enutrívit cátulos suos? Et edúxit unum de leúnculis suis, et leo factus est: et dídicit cápere prædam, hominémque comédere. Et audiérunt de eo gentes, et non absque vulnéribus suis cepérunt eum, et adduxérunt eum in caténis in Terram Ægypti. Quæ cum vidísset quóniam infirmáta est, et périit expectátio ejus, tulit unum de leúnculis suis, leónem constítuit eum. Qui incedébat inter leónes, et factus est leo: et dídicit prædam cápere, et hómines devoráre: dídicit víduas fácere, et civitátes eórum in desértum addúcere: et desoláta est terra, et plenitúdo ejus, a voce rugítus illíus.

℟. Laudábilis. 228.

Lectio ii.

Et convenérunt advérsus eum gentes úndique de provínciis, et expandérunt super eum rete suum, in vulnéribus eárum captus est. Et misérunt eum in cáveam, in caténis adduxérunt eum ad regem Babylónis, miserúntque eum in cárcerem, ne audirétur vox ejus ultra super montes Israel. Mater tua quasi vínea in sánguine tuo super aquam plantáta est: fructus ejus, et frondes ejus crevérunt ex aquis multis. Et factæ sunt ei virgæ sólidæ in sceptra dominántium, et exaltáta est statúra ejus inter frondes et vidit altitúdinem suam in multitúdine pálmitum suórum.

℟. Angústiæ. 229. Lectio iii.

Et evúlsa est in ira, in terrámque projécta, et ventus urens siccávit fructum ejus: marcuérunt, et arefáctæ sunt virgæ róboris ejus: ignis comédit eam. Et nunc transplantáta est in desértum, in terra ínvia, et sitiénti. Et egréssus est ignis de virga ramórum ejus, qui fructum ejus comédit: et non fuit in ea virga fortis, sceptrum dominántium. Planctus est, et erit in planctum.

℟. Misit Dóminus. 229.

SABBATO.

ante Dominicam ii. Novemb.

Ad Magníficat, Ant. Aspice Dómine, * quia facta est desoláta cívitas plena divítiis,

sedet in tristítia dómina géntium: non est qui consolétur eam, nisi tu Deus noster.

Si November habeat quinque Dominicas, tunc in ii. Dominica leguntur sequentes Lectiones de Ezechiele: si vero habuerit tantum quatuor, Dominica ii. legetur Liber Danielis positus in iii. Dominica, et Sabbato ad Magnificat dicetur Ant. Muro tuo. 240, et duabus sequentibus Dominicis legentur Prophetæ minores.

DOM. II. NOVEMBRIS.

In primo Nocturno.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 21.

Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, pone fáciem tuam ad Jerúsalem, et stilla ad sanctuária, et prophéta contra humum Israel. Et dices terræ Israel: Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ad te, et ejíciam gládium meum de vagína sua, et occídam in te justum et ímpium. Pro eo autem quod occídi in te justum et impium, idcírco egrediétur gládius meus de vagína sua ad omnem carnem ab Austro usque ad Aquilónem: ut sciat omnis caro, quia ego Dóminus edúxi gládium meum de vagína sua irrevocábilem.

℟. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum: et plena erat omnis terra majestáte ejus: * Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et.

Lectio ii.

Et tu, fili hóminis, ingemísce in contritióne lumbórum, et in amaritudínibus ingemísce coram eis. Cumque díxerint ad te: Quare tu gemis? dices: Pro auditu: quia venit, et tabéscet omne cor, et dissolvéntur univérsæ manus, et infirmábitur omnis spíritus, et per cuncta génua fluent aquæ: ecce venit, et fiet, ait Dóminus Deus. Et factus est sermo Dómini ad me, dicens: Fili hóminis prophéta et dices: Hæc dicit Dóminus Deus: Lóquere: Gládius, gládius exacútus est, et limátus. Ut cædat víctimas, exacútus est: ut spléndeat, limátus est: qui moves sceptrum filii mei, succidísti omne lignum. Et dedi eum ad levigándum, ut teneátur manu: iste exacútus est gládius: et iste limátus est, ut sit in manu interficiéntis.

℟. Aspice Dómine de sede sancta tua, et cógita de nobis: inclina, Deus meus, aurem tuam, et audi: * Aperi óculos tuos, et vide tribulatiónem nostram. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio iii.

Clama et úlula, fili hóminis, quia hic factus est in

pópulo meo, hic in cunctis dúcibus Israel qui fúgerant: gládio tráditi sunt cum pópulo meo, idcírco plaude super femur, quia probátus est: et hoc, cum sceptrum subvérterit, et non erit, dicit Dóminus Deus. Tu ergo, fili hóminis, prophéta, et pércute manu ad manum, et duplicétur gládius, ac triplicétur gládius interfectórum: hic est gládius occisiónis magnæ, qui obstupéscere eos facit, et corde tabéscere, et multíplicat ruínas.

℟. Aspice Dómine, quia facta est desoláta cívitas plena divítiis, sedet in tristítia dómina géntium: * Non est qui consolétur eam, nisi tu Deus noster. ℣. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus. Non. Glória Patri. Non.

In secúndo Nocturno.

De Expositióne sancti Hierónymi Presbyteri in Ezechiélem Prophétam.

Lectio iv.

Lib. 7. *in Ezech. cap.* 21.

Quia supra díxerat: Ipsi dicunt ad me, Numquid non per parábolas lóquitur iste? et apértam pópulus flagitábat senténtiam: idcírco id quod Dóminus per metáphoram, sive parábolam, et, ut álii vertére, provérbium, est locútus, nunc maniféstius lóquitur: saltus Nageb, et Daron, et Theman esse Jerúsalem, et templum illius, sancta sanctórum, et omnem terram Judææ: flammámque quæ combustúra sit saltum, intélligi gládium devorántem, qui edúctus sit de vagína sua ut interfíciat justum et ímpium. Hoc est enim lignum víride, et lignum áridum. Unde et Dóminus: Si in ligno, ait, víridi tanta fáciunt, in sicco quid fácient?

℟. Super muros tuos Jerúsalem constítui custódes: * Tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dómini. ℣. Prædicábunt pópulis fortitúdinem meam, et annuntiábunt géntibus glóriam meam. Tota.

Lectio v.

Primum díxerat: Vaticináre, vel stilla ad Austrum, Africum, et Merídiem, et ad saltum Meridiánum. Quod quia videbátur obscúrum, et dicta Prophétæ pópulus nesciébat, secúndo pónitur maniféstius, saltum Meridiánum esse Jerúsalem: et omnes infructuósas árbores, ad quarum radíces secúris pósita sit, intélligi habitatóres ejus, gladiúmque interpretári pro incéndio. Tértio jubétur Prophétæ, ut tacéntibus illis, nec interrogántibus cur ista vaticinátus sit, fáciat per quæ interrogétur, et respóndeat quæ Dóminus locútus est.

℟. Muro tuo inexpugnábili circumcínge nos Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper: * Líbera Dómine Deus Israel clamántes ad

te. ℣. Erue nos in mirabilibus tuis, et da glóriam nómini tuo. Libera. Lectio vi.

INGEMISCE, inquit, ejuláre non levi voce, nec dolóre moderáto, sed in contritióne lumbórum, ut gémitus tuus ex imis viscéribus et amaritúdine ánimi proferátur. Et hoc fácies coram eis, ut cum te interrogáverint, cur tanto gémitu conteráris, et quid tibi mali accíderit, ut sic ingemíscas; tu eis meo sermóne respóndeas: Idcirco plango, et dolórem cordis mei dissimuláre non váleo, quia audítus, qui semper meis áuribus insonúerat, ópere complétur, et venit, ímminens vidélicet Babylónii furéntis exércitus: qui cum vénerit, et valláverit Jerúsalem, tunc tabéscet omne cor, et dissolvéntur univérsæ manus: ut occupánte pavóre mentes hóminum, nullus áudeat repugnáre.

℟. Sustinúimus pacem, et non venit: quæsívimus bona, et ecce turbátio: cognóvimus Dómine peccáta nostra: * Non in perpétuum obliviscáris nos. ℣. Peccávimus, ímpie géssimus, iniquitátem fécimus, Dómine, in omnem justítiam tuam. Non. Glória Patri. Non.

℟. vii. Laudábilis pópulus, * Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens; Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea Israel. ℣. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus, pópulus eléctus in hereditátem. Quem.

℟. viii Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 33.

ET factum est verbum Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, lóquere ad fílios pópuli tui, et dices ad eos: Terra, cum indúxero super eam gládium, et túlerit pópulus terræ virum unum de novíssimis suis, et constitúerit eum super se speculatórem: et ille víderit gládium veniéntem super terram, et cecínerit búccina, et annuntiáverit pópulo: áudiens autem, quisquis ille est, sónitum búccinæ, et non se observáverit, veneritque gládius, et túlerit eum: sanguis ipsíus super caput ejus erit. Sonum búccinæ audívit, et non se observávit, sanguis ejus in ipso erit: si autem se custodíerit, ánimam suam salvábit.

℟. Redémit. 229. Lectio ii.

QUOD si speculátor víderit gládium veniéntem, et non insonúerit búccina, et pópulus se non custodíerit,

veneritque gládius, et túlerit de eis ánimam: ille quidem in iniquitáte sua captus est, sánguinem autem ejus de manu speculatóris requíram. Et tu, fili hóminis, speculatórem dedi te dómui Israel: áudiens ergo ex ore meo sermónem, annuntiábis eis ex me. Si, me dicénte ad ímpium: Impie, morte moriéris, non fúeris locútus ut se custódiat ímpius a via sua: ipse ímpius in iniquitáte sua moriétur, sánguinem autem ejus de manu tua requíram.

℟. Angústiæ. 229. Lectio iii.

Si autem, annuntiánte te ad ímpium ut a viis suis convertátur, non fúerit convérsus a via sua: ipse in iniquitáte sua moriétur: porro tu ánimam tuam liberásti. Tu ergo, fili hóminis, dic ad domum Israel: Sic locúti estis, dicéntes: Iniquitátes nostræ, et peccata nostra super nos sunt, et in ipsis nos tabéscimus: quómodo ergo vívere potérimus? Dic ad eos: Vivo ego, dicit Dóminus Deus: nolo mortem ímpii, sed ut convertátur ímpius a via sua, et vivat. Convertímini, convertímini a viis vestris péssimis: et quare moriémini domus Israel? ℟. Misit Dóminus. 229.

FERIA TERTIA

De Ezechiéle Prophéta

Lectio i. *Cap.* 34.

Et factum est verbum Dómini ad me, dicens: Fili hóminis, prophéta de pastóribus Israel: prophéta, et dices pastóribus: Hæc dicit Dóminus Deus: Væ pastóribus Israel, qui pascébant semetípsos: nonne greges a pastóribus pascúntur? Lac comedebátis, et lanis operiebámini, et quod crassum erat occidebátis: gregem autem meum non pascebátis. Quod infírmum fuit non consolidástis, et quod ægrótum non sanástis, quod confráctum est non alligástis, et quod abjéctum est non reduxístis, et quod períerat non quæsístis: sed cum austeritáte imperabátis eis, et cum poténtia. ℟. A fácie furóris. 229.

Lectio ii.

Et dispérsæ sunt oves meæ, eo quod non esset pastor: et factæ sunt in devoratiónem ómnium bestiárum agri, et dispérsæ sunt. Erravérunt greges mei in cunctis móntibus, et in univérso colle excélso: et super omnem fáciem terræ dispérsi sunt greges mei, et non erat qui requíreret: non erat, inquam, qui requíreret. Proptérea, pastóres, audíte verbum Dómini: Vivo ego, dicit Dóminus Deus: quia pro eo quod facti sunt greges mei in rapinam, et oves meæ in devoratiónem ómnium bestiárum agri, eo quod non esset pastor: neque enim quæsiérunt pastóres mei gregem meum, sed pascébant pastóres semetípsos, et greges

meos non pascébant: proptérea, pastóres, audite verbum Dómini.

℟. Civitátem. 230.

Lectio iii.

Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse super pastóres requíram gregem meum de manu eórum, et cessáre fáciam eos ut ultra non pascant gregem, nec pascant amplius pastóres semetípsos: et liberábo gregem meum de ore eórum, et non erit ultra eis in escam. Quia hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego ipse requíram oves meas, et visitábo eas. Sicut vísitat pastor gregem suum, in die quando fúerit in médio óvium suárum dissipatárum: sic visitábo oves meas, et liberábo eas de ómnibus locis, in quibus dispérsæ fúerant in die nubis et calíginis. ℟. Genti. 230.

FERIA QUARTA

De Ezechiéle Prophéta

Lectio i. *Cap.* 40.

In vigésimo quinto anno transmigratiónis nostræ, in exórdio anni, décima mensis, quartodécimo anno postquam percússa est civitas: in ipsa hac die facta est super me manus Dómini: et addúxit me illuc. In visiónibus Dei addúxit me in terram Israel, et dimísit me super montem excélsum nimis: super quem erat quasi ædifícium civitátis vergéntis ad Austrum, et introdúxit me illuc.

℟. Indicábo. 230.

Lectio ii.

Et ecce vir, cujus erat spécies quasi spécies æris, et funículus líneus in manu ejus, et cálamus mensúræ in manu ejus: stabat autem in porta. Et locútus est ad me idem vir: Fili hóminis, vide óculis tuis, et áuribus tuis audi, et pone cor tuum in ómnia, quæ ego osténdam tibi, quia ut ostendántur tibi, addúctus es huc: annúntia ómnia, quæ tu vides, dómui Israel. ℟. Angústiæ. 231.

Lectio iii.

Et ecce murus forínsecus in circúitu domus úndique, et in manu viri cálamus mensúræ sex cubitórum, et palmo: et mensus est latitúdinem ædifícii cálamo uno, altitúdinem quoque cálamo uno. Et venit ad portam, quæ respiciébat viam Orientálem, et ascéndit per gradus ejus: et mensus est limen portæ cálamo uno latitúdinem, id est, limen unum cálamo uno in latitúdinem. ℟. Misit. 231.

FERIA QUINTA

De Ezechiéle Prophéta

Lectio i. *Cap.* 41.

Et introdúxit me in templum, et mensus est frontes, sex cúbitos latitúdinis hinc: et sex cúbitos latitúdinis inde, latitúdinem tabernáculi. Et latitúdo portæ, decem cubitórum erat: et látera portæ, quinque cúbitis hinc, et quinque cúbitis inde: et mensus est longitúdi-

nem ejus quadraginta cubitórum, et latitúdinem viginti cubitórum. Et introgréssus intrínsecus mensus est in fronte portæ duos cúbitos; et portam, sex cubitórum: et latitúdinem portæ, septem cubitórum. ℟. Vidi Dóminum. 234.

Lectio ii.

Et mensus est longitúdinem ejus viginti cubitórum, et latitúdinem ejus viginti cubitórum, ante fáciem templi: et dixit ad me: Hoc est sanctum sanctórum. Et mensus est paríetem domus sex cubitórum: et latitúdinem láteris quátuor cubitórum úndique per circúitum domus. Látera autem, latus ad latus, bis trigínta tria: et erant eminéntia, quæ ingrederéntur per paríetem domus, in latéribus per circúitum, ut continérent, et non attíngerent paríetem templi. ℟. Aspice Dómine. 234.

Lectio iii.

Et platéa erat in rotúndum, ascéndens sursum per cóchleam, et in cœnáculum templi deferébat per gyrum: idcírco látius erat templum in superióribus: et sic de inferióribus ascendebátur ad superióra in médium. Et vidi in domo altitúdinem per circúitum fundáta látera ad mensúram cálami sex cubitórum spátio: et latitúdinem per paríetem láteris forínsecus quinque cubitórum: et erat intérior domus in latéribus domus. ℟. Aspice Dómine quia. 235.

FERIA SEXTA.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 43.

Et duxit me ad portam quæ respiciébat ad viam Orientálem. Et ecce glória Dei Israel ingrediebátur per viam Orientálem: et vox erat ei quasi vox aquárum multárum, et terra splendébat a majestáte ejus. Et vidi visiónem, secúndum spéciem quam víderam, quando venit ut dispérderet civitátem: et spécies secúndum aspéctum, quem víderam juxta flúvium Chobar: et cécidi super fáciem meam. Et majéstas Dómini ingréssa est templum per viam portæ, quæ respiciébat ad Oriéntem. Et elevávit me spíritus, et introdúxit me in átrium intérius: et ecce repléta erat glória Dómini domus. ℟. Super. 235.

Lectio ii.

Et audívi loquéntem ad me de domo, et vir qui stabat juxta me, dixit ad me: Fili hóminis, locus sólii mei, et locus vestigiórum pedum meórum: ubi hábito in médio filiórum Israel in ætérnum: et non pólluent ultra domus Israel nomen sanctum meum; ipsi et reges eórum, in fornicatiónibus suis, et in ruínis regum suórum, et in excélsis. Qui fabricáti sunt limen suum juxta limen meum, et postes suos juxta po-

stes meos: et murus erat inter me et eos: et polluérunt nomen sanctum meum in abominatiónibus, quas fecérunt: propter quod consúmpsi eos in ira mea. ℟. Muro tuo. 235. Lectio iii.

Nunc ergo repéllant procul fornicatiónem suam, et ruínas regum suórum a me: et habitábo in médio eórum semper. Tu autem, fili hóminis, osténde dómui Israel templum, et confundántur ab iniquitátibus suis, et metiántur fábricam: et erubéscant ex ómnibus quæ fecérunt. Figúram domus, et fábricæ ejus éxitus, et intróitus, et omnem descriptiónem ejus, et univérsa præcépta ejus, cunctúmque órdinem ejus, et omnes leges ejus osténde eis, et scribes in óculis eórum: ut custódiant omnes descriptiónes ejus, et præcépta illius, et fáciant ea. ℟. Sustinúimus. 236.

SABBATO.

De Ezechiéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 47.

Et convértit me ad portam domus, et ecce aquæ egrediebántur subter limen domus ad Oriéntem: fácies enim domus respiciébat ad Oriéntem: aquæ autem descendébant in latus templi dextrum ad Merídiem altáris. Et edúxit me per viam portæ Aquilónis, et convértit me ad viam foras portam exteriórem, viam quæ respiciébat ad Oriéntem: et ecce aquæ redundántes a látere dextro. ℟. Laudábilis. 228.

Lectio ii.

Cum egrederétur vir ad Oriéntem, qui habébat funículum in manu sua, et mensus est mille cúbitos: et tradúxit me per aquam usque ad talos. Rursúmque mensus est mille, et tradúxit me per aquam usque ad génua: et mensus est mille, et tradúxit me per aquam usque ad renes. Et mensus est mille, torréntem, quem non pótui pertransíre: quóniam intumúerant aquæ profúndi torréntis, qui non potest transvadári. ℟. Angústiæ. 229. Lectio iii.

Et dixit ad me: Certe vidísti fili hóminis. Et edúxit me, et convértit ad ripam torréntis. Cumque me convertíssem, ecce in ripa torréntis ligna multa nimis ex utráque parte. Et ait ad me: Aquæ istæ, quæ egrediúntur ad túmulos sábuli Orientális, et descéndunt ad plana desérti, intrábunt mare, et exíbunt, et sanabúntur aquæ. Et omnis ánima vivens, quæ serpit, quocúmque vénerit torrens, vivet: et erunt pisces multi satis postquam vénerint illuc aquæ istæ, et sanabúntur: et vivent ómnia ad quæ vénerit torrens. ℟. Misit Dóminus. 245.

SABBATO.

ante Domínicam iii. Nov.

Ad Magníficat, Ant. Muro

tuo * inexpugnábili circumcinge nos, Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper.

DOM. III. NOVEMBRIS

In primo Nocturno.

Incipit liber Daniélis Prophétæ.

Lectio i. *Cap. 1.*

Anno tértio regni Jóakim regis Juda, venit Nabuchodónosor rex Babylónis in Jerúsalem, et obsédit eam, et trádidit Dóminus in manu ejus Jóakim regem Juda, et partem vasórum domus Dei: et asportávit ea in terram Sénnaar in domum dei sui, et vasa intulit in domum thesáuri dei sui. Et ait rex Asphenez præpósito eunuchórum, ut introdúceret de fíliis Israel, et de sémine régio et tyrannórum, púeros, in quibus nulla esset mácula, decóros forma, et erudítos omni sapiéntia, cautos sciéntia, et doctos disciplína, et qui possent stare in palátio regis, ut docéret eos litteras, et linguam Chaldæórum.

℟. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum: et plena erat omnis terra majestáte ejus:* Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et ea, quæ sub ipso erant. Lectio ii.

Et constítuit eis rex annónam per síngulos dies de cibis suis, et de vino unde bibébat ipse, ut enutríti tribus annis, póstea starent in conspéctu regis. Fuérunt ergo inter eos de filiis Juda, Dániel, Ananías, Mísael, et Azarías. Et impósuit eis præpósitus eunuchórum nómina: Daniéli, Baltássar; Ananiæ, Sidrach; Misaéli, Misach; et Azariæ, Abdénago. Propósuit autem Dániel in corde suo, ne polluerétur de mensa regis, neque de vino potus ejus: et rogávit eunuchórum præpósitum ne contaminarétur. Dedit autem Deus Daniéli grátiam et misericórdiam in conspéctu príncipis eunuchórum.

℟. Aspice Dómine de sede sancta tua, et cógita de nobis: inclína, Deus meus, aurem tuam, et audi: * Aperi óculos tuos, et vide tribulatiónem nostram. ℣. Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Aperi óculos tuos, et vide. Lect. iii.

Et ait princeps eunuchórum ad Daniélem: Tímeo ego dóminum meum regem, qui constítuit vobis cibum et potum: qui si víderit vultus vestros macilentióres præ céteris adolescéntibus coævis vestris, condemnábitis caput meum regi. Et dixit Dániel ad Málasar, quem constitúerat princeps eunuchórum super Daniélem, Ananíam, Misaélem, et Azaríam: Tenta nos, óbsecro, servos tuos dié-

bus decem, et dentur nobis legúmina ad vescéndum, et aqua ad bibéndum: et contemplâre vultus nostros, et vultus puerórum qui vescúntur cibo régio: et sicut víderis, fácies cum servis tuis. Qui, audito sermóne hujuscémodi, tentávit eos diébus decem. Post dies autem decem, apparuérunt vultus eórum melióres et corpulentióres præ ómnibus púeris, qui vescebántur cibo régio.

℟. Aspice, Dómine, quia facta est desoláta cívitas plena divítiis: sedet in tristítia dómina Géntium:* Non est qui consolétur eam, nisi tu Deus noster. ℣. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus. Non est qui consolétur. Glória Patri. Non est.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Athanásii Episcopi ad vírgines.

Lectio iv.

Lib. 2. de Virg. post init.

Si accédant áliqui, et dicant tibi: Ne frequénter jejúnes, ne imbecíllior fias; ne credas illis, neque auscúltes; per istos enim inimícus hæc súggerit. Reminíscere ejus quod scriptum est, quod cum tres púeri, et Dániel, et álii adolescéntuli, captívi ducti essent a Nabuchodónosor rege Babylónis, jussúmque esset ut de ipsius mensa régia coméderent, et de vino bíberent; Dániel et tres púeri illi noluérunt póllui ex mensa regis, sed dixérunt eunúcho, qui eos curándos suscéperat: Da nobis de semínibus terræ, et vescémur. Quibus ait eunúchus: Tímeo ego regem, qui constítuit vobis cibum et potum, ne forte fácies vestræ appáreant regi squalidióres præ céteris púeris, qui régia mensa alúntur, et púniat me.

℟. Super muros tuos Jerúsalem constítui custódes:* Tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dómini. ℣. Prædicábunt pópulis fortitúdinem meam, et annuntiábunt Géntibus glóriam meam. Tota.

Lectio v.

Qui dixérunt illi: Tenta servos tuos dies decem, et da nobis de semínibus. Et dedit eis legúmina ad vescéndum, et aquam ad bibéndum: et introdúxit eos in conspéctu regis: et visæ sunt fácies ipsórum speciosióres præter céteros púeros, qui régiæ mensæ cibis nutriebántur. Vidésne quid fáciat jejúnium? Morbos sanat, distillatiónes córporis exsíccat, dæmones fugat, pravas cogitatiónes expéllit, mentem clariórem reddit, cor mundum éfficit, corpus sanctíficat, dénique ad thronum Dei hóminem sistit. Et ne putes hæc témere dici, habes hujus rei testimónium in Evangéliis a Salvatóre prolátum. Cum enim quæsivíssent discípuli, quonam modo immúndi spíritus

ejiceréntur, respóndit Dóminus: Hoc genus non ejícitur, nisi in oratióne et jejúnio.
℟. Muro tuo inexpugnábili circumcinge nos, Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper: * Líbera, Dómine Deus Israel, clamántes ad te. ℣. Erue nos in mirabílibus tuis, et da glóriam nómini tuo. Líbera Dómine.

Lectio vi.

Quisquis ígitur ab immúndo spíritu vexátur, si hoc animadvértat, et hoc phármaco utátur, jejúnio, inquam, statim spíritus malus oppréssus abscédet, vim jejúnii métuens. Valde enim dæmones oblectántur crápula et ebrietáte et córporis cómmodis. Magna vis in jejúnio, et magna ac præclára fiunt per illud: alióquin unde hómines tam miríüca præstárent, et signa per eos fierent, et sanitátem infírmis per ipsos largirétur Deus, nisi plane ob exercitatiónes spirituáles, et humilitátem ánimi, et conversatiónem bonam? Jejúnium enim Angelórum cibus est: et qui eo útitur, órdinis angélici censéndus est.
℟. Sustinúimus pacem, et non venit: quæsívimus bona, et ecce turbátio: cognóvimus, Dómine, peccáta nostra: * Non in perpétuum obliviscáris nos. ℣. Peccávimus, ímpie géssimus, iniquitátem fécimus, Dómine, in omnem justítiam tuam. Non. Glória Patri. Non.
℟. vii. Laudábilis pópulus, * Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens: Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea Israel. ℣. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus, pópulus eléctus in hereditátem. Quem Dóminus.
℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 2. *c*

Tu rex vidébas, et ecce quasi státua una grandis: státua illa magna, et statúra sublímis stabat contra te, et intúitus ejus erat terríbilis. Hujus státuæ caput ex auro óptimo erat, pectus autem et bráchia de argénto, porro venter, et fémora ex ære. Tíbiæ autem férreæ, pedum quædam pars erat férrea, quædam autem fictilis. Vidébas ita, donec abscíssus est lapis de monte sine mánibus: et percússit státuam in pédibus ejus férreis et fictílibus, et comminuit eos. Tunc contrita sunt páriter ferrum, testa, æs, argéntum, et aurum, et redácta quasi in favillam æstívæ

áreæ, quæ rapta sunt vento: nullúsque locus invéntus est eis. lapis autem, qui percússerat státuam, factus est mons magnus, et implévit univérsam terram. ℟. Redémit. 229.

Lectio ii.

Hoc est sómnium: interpretatiónem quoque ejus dicémus coram te, rex. Tu rex regum es: et Deus cœli regnum, et fortitúdinem, et impérium, et glóriam dedit tibi: et ómnia in quibus hábitant filii hóminum, et béstiæ agri: vólucres quoque cœli dedit in manu tua, et sub ditióne tua univérsa constítuit: tu es ergo caput áureum. Et post te consúrget regnum áliud minus te argénteum: et regnum tértium áliud æreum, quod imperábit univérsæ terræ. Et regnum quartum erit velut ferrum. Quómodo ferrum comminuit, et domat ómnia, sic comminuet, et cónteret ómnia hæc. ℟. Angústiæ 229.

Lectio iii.

Porro quia vidísti pedum et digitórum partem testæ fíguli, et partem férream: regnum divísum erit quod tamen de plantário ferri oriétur, secúndum quod vidísti ferrum mistum testæ ex luto. Et dígitos pedum ex parte férreos, et ex parte fictiles: ex parte regnum erit sólidum, et ex parte contrítum. Quod autem vidísti ferrum mistum testæ ex luto, commiscebúntur quidem humáno sémine, sed non adhærébunt sibi, sicuti ferrum miscéri non potest testæ. In diébus autem regnórum illórum, suscitábit Deus cœli regnum, quod in ætérnum non dissipábitur, et regnum ejus álteri pópulo non tradétur; comminuet autem, et consúmet univérsa regna hæc: et ipsum stabit in ætérnum. ℟. Misit Dóminus. 229.

FERIA TERTIA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio i. *Cap. 3. b*

Pronuntiansque Nabuchodónosor rex, ait eis: Vérene Sidrach, Misach, et Abdénago, deos meos non cólitis, et státuam áuream, quam constítui, non adorátis? Nunc ergo si estis paráti, quacúmque hora audiéritis sónitum tubæ, fistulæ, citharæ, sambúcæ, et psaltérii, et symphóniæ, omnísque géneris musicórum, prostérnite vos, et adoráte státuam, quam feci: quod si non adoravéritis, eádem hora mittémini in fornácem ignis ardéntis: et quis est Deus, qui erípiet vos de manu mea? ℟. A fácie. 229.

Lectio ii.

Respondentes Sidrach, Misach, et Abdénago, dixérunt regi Nabuchodónosor: Non opórtet nos de hac re respondére tibi. Ecce enim Deus noster, quem cólimus, potest erípere nos de camino ignis ardéntis, et de

mánibus tuis, o rex, liberáre. Quod si nolúerit, notum sit tibi, rex, quia deos tuos non cólimus, et státuam áuream, quam erexísti, non adorámus. Tunc Nabuchodónosor replétus est furóre: et aspéctus faciéi illíus immutátus est super Sidrach, Misach, et Abdénago, et præcépit ut succenderétur fornax séptuplum quam succéndi consuéverat.

℟. Civitátem. 230. Lectio iii.

Et conféstim viri illi vincti, cum braccis suis, et tiáris, et calceaméntis, et véstibus, missi sunt in médium fornácis ignis ardéntis, nam jússio regis urgébat: fornax autem succénsa erat nimis. Porro viros illos, qui míserant Sidrach, Misach, et Abdénago, interfécit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, et Abdénago, cecidérunt in médio camíno ignis ardéntis, colligáti. Et ambulábant in médio flammæ laudántes Deum, et benedicéntes Dómino.

℟. Genti peccatríci. 230.

FERIA QUARTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio i. *Cap. 4. c*

Respondit Baltássar, et dixit: Dómine mi, sómnium his qui te odérunt, et interpretátio ejus hóstibus tuis sit. Arborem quam vidísti sublímem atque robústam, cujus altitúdo pertíngit ad cœlum, et aspéctus illíus in omnem terram: et rami ejus pulchérrimi, et fructus ejus nímius, et esca ómnium in ea, subter eam habitántes béstiæ agri, et in ramis ejus commorántes aves cœli: Tu es rex, qui magnificátus es, et invaluísti, et magnitúdo tua crevit, et pervénit usque ad cœlum, et potéstas tua in términos univérsæ terræ.

℟. Indicábo tibi. 230. Lec. ii.

Quod autem vidit rex vigílem et sanctum descéndere de cœlo, et dícere: Succídite árborem, et dissipáte illam, áttamen germen radícum ejus in terra dimíttite, et vinciátur ferro et ære in herbis foris, et rore cœli conspergátur, et cum feris sit pábulum ejus, donec septem témpora mutántur super eum: Hæc est interpretátio senténtiæ Altíssimi, quæ pervénit super dóminum meum regem: Ejícient te ab homínibus, et cum béstiis ferísque erit habitátio tua, et fœnum ut bos cómedes, et rore cœli infundéris.

℟. Angústiæ. 231. Lectio iii.

Septem quoque témpora mutabúntur super te, donec scias quod dominétur Excélsus super regnum hóminum, et cuicúmque volúerit, det illud. Quod autem præcépit ut relinquerétur germen radícum ejus, id est árboris: regnum tuum tibi manébit, postquam cognóveris potestátem esse cœléstem.

Quámobrem rex consílium meum pláceat tibi, et peccáta tua eleemósynis rédime, et iniquitátes tuas misericórdiis páuperum: fórsitan ignóscet delíctis tuis. Omnia hæc venérunt super Nabuchodónosor regem.

℟. Misit Dóminus. 231.

FERIA QUINTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 5.

BALTASSAR rex fecit grande convívium optimátibus suis mille: et unusquísque secúndum suam bibébat ætátem. Præcépit ergo jam temuléntus, ut afferréntur vasa áurea et argéntea, quæ asportáverat Nabuchodónosor pater ejus de templo, quod fuit in Jerúsalem, ut biberent in eis rex et optimátes ejus, uxorésque ejus, et concubínæ. Tunc alláta sunt vasa áurea, et argéntea, quæ asportáverat de templo: quod fúerat in Jerúsalem, et bibérunt in eis rex, et optimátes ejus, uxóres et concubínæ illíus. Bibébant vinum, et laudábant deos suos áureos, et argénteos, æreos, férreos, lígneósque, et lapídeos. In eádem hora apparuérunt dígiti, quasi manus hóminis scribéntis contra candelábrum in supérficie paríetis aulæ régiæ: et rex aspiciébat árticulos manus scribéntis. Tunc fácies regis commutáta est, et cogitatiónes ejus conturbábant eum. ℟. Vidi Dóminum. 241. Lectio ii.

IGITUR introdúctus est Dániel coram rege. Ad quem præfátus rex ait: Tu es Dániel de fíliis captivitátis Judæ, quem addúxit pater meus rex de Judæa? Audívi de te quóniam spíritum deórum hábeas: et sciéntia intelligéntiaque ac sapiéntia amplióres invéntæ sunt in te. Et nunc introgréssi sunt in conspéctu meo sapiéntes magi, ut scriptúram hanc légerent, et interpretatiónem ejus indicárent mihi: et nequivérunt sensum hujus sermónis edícere. Porro ego audívi de te, quod possis obscúra interpretári, et ligáta dissólvere: si ergo vales scriptúram légere, et interpretatiónem ejus indicáre mihi, púrpura vestiéris, et torquem áuream circa collum tuum habébis, et tértius in regno meo princeps eris. Ad quæ respóndens Dániel, ait coram rege: Múnera tua sint tibi, et dona domus tuæ álteri da: scriptúram autem legam tibi, rex, et interpretatiónem ejus osténdam tibi. ℟. Aspice. 241. Lectio iii.

HÆC est autem scriptúra, quæ digésta est: Mane, Thecel, Phares. Et hæc est interpretátio sermónis. Mane: numerávit Deus regnum tuum, et complévit illud. Thecel: appénsus es in statéra, et invéntus es minus habens.

Phares: divísum est regnum tuum, et datum est Medis, et Persis. Tunc jubénte rege, indútus est Dániel púrpura, et circúmdata est torques áurea collo ejus: et prædicátum est de eo quod habéret potestátem tértius in regno suo. Eádem nocte interféctus est Baltássar rex Chaldæus. Et Darius Medus succéssit in regnum annos natus sexagínta duos. ℟. Aspice Dómine, quia. 242.

FERIA SEXTA.

De Daniéle Prophéta.

Lectio i. *Cap. 6. e*

Viri ergo illi curiósius inquiréntes, invenérunt Daniélem orántem et obsecrántem Deum suum. Et accedéntes locúti sunt regi super edicto: Rex, numquid non costituísti, ut omnis homo, qui rogáret quemquam de diis et homínibus, usque ad dies trigínta, nisi te, rex, mitterétur in lacum leónum? Ad quos respóndens rex, ait: Verus est sermo juxta decrétum Medórum atque Persárum, quod prævaricári non licet. Tunc respondéntes dixérunt coram rege: Dániel de filiis captivitátis Juda, non curávit de lege tua, et de edicto quod constituísti: sed tribus tempóribus per diem orat obsecratióne sua. Quod verbum cum audisset rex, satis contristátus est: et pro Daniéle pósuit cor ut liberáret eum, et usque ad occásum solis laborábat ut erúeret illum. Viri autem illi intelligéntes regem, dixérunt ei: Scito rex, quia lex Medórum atque Persárum est, ut omne decrétum quod constitúerit rex non liceat immutári. ℟. Super muros, 242. Lectio ii.

Tunc rex præcépit: et adduxérunt Daniélem, et misérunt eum in lacum leónum. Dixitque rex Daniéli: Deus tuus, quem colis semper, ipse liberábit te. Allatúsque est lapis unus, et pósitus est super os laci: quem obsignávit rex ánnulo suo, et ánnulo optimátum suórum, ne quid fieret contra Daniélem. Et ábiit rex in domum suam, et dormívit incœnátus, cibíque non sunt alláti coram eo, insuper et somnus recéssit ab eo. Tunc rex primo dilúculo consúrgens, festínus ad lacum leónum perréxit: appropinquánsque lácui, Daniélem voce lacrymábili inclamávit, et affátus est eum: Dániel serve Dei vivéntis, Deus tuus, cui tu servis semper, putásne váluit te liberáre a leónibus? ℟. Muro tuo. 243.

Lectio iii.

Et Dániel regi respóndens ait: Rex in ætérnum vive: Deus meus misit Angelum suum, et conclúsit ora leónum, et non nocuérunt mihi: quia coram eo justítia invénta est in me: sed et co-

ram te, rex, delíctum non feci. Tunc veheménter rex gavísus est super eo, et Daniélem præcépit edúci de lacu: eductúsque est Dániel de lacu, et nulla læsio invénta est in eo, quia crédidit Deo suo. Jubénte autem rege, addúcti sunt viri illi, qui accusáverant Daniélem: et in lacum leónum missi sunt, ipsi, et filii, et uxóres eórum: et non pervenérunt usque ad paviméntum láci, donec arríperent eos leónes, et ómnia ossa eórum comminuérunt. ℟. Sustinúimus. 243.

SABBATO.

De Daniéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 9.

In anno primo Darii filii Asuéri de sémine Medórum, qui imperávit super regnum Chaldæórum: anno uno regni ejus: ego Dániel intelléxi in libris númerum annórum, de quo factus est sermo Dómini ad Jeremíam Prophétam, ut compleréntur desolatiónis Jerúsalem septuagínta anni. Et pósui fáciem meam ad Dóminum Deum meum rogáre et deprecári in jejúniis, sacco et cínere. Et orávi Dóminum Deum meum, et conféssus sum, et dixi: Obsecro, Dómine, Deus magne et terríbilis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus te, et custodiéntibus mandáta tua. Peccávimus, iniquitátem fécimus, ímpie égimus, et recéssimus, et declinávimus a mandátis tuis, ac judíciis. ℟. Laudábilis. 228. Lect. ii.

Adhuc me loquénte in oratióne, ecce vir Gábriel, quem víderam in visióne a princípio, cito volans tétigit me in témpore sacrifícii vespertíni. Et dócuit me, et locútus est mihi, dixítque Dániel, nunc egréssus sum ut docérem te, et intellígeres. Ab exórdio precum tuárum egréssus est sermo; ego autem veni ut indicárem tibi, quia vir desideriórum es: tu ergo animadvérte sermónem, et intéllige visiónem. Septuagínta hebdómades abbreviátæ sunt super pópulum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummétur prævaricátio, et finem accípiat peccátum, et deleátur iníquitas, et adducátur justítia sempitérna, et impleátur vísio, et prophetía, et ungátur Sanctus sanctórum. ℟. Angústiæ. 229. Lectio iii.

Scito ergo et animadvérte: Ab éxitu sermónis, ut íterum ædificétur Jerúsalem, usque ad Christum ducem, hebdómades septem, et hebdómades sexagínta duæ erunt: et rursum ædificábitur platéa, et muri in angústia témporum. Et post hebdómades sexagínta duas occidétur Christus; et non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est. Et civitátem et sanctuárium dissipábit pó-

pulus cum duce ventúro: et finis ejus vástitas, et post finem belli statúta desolátio. Confirmábit autem pactum multis hebdómada una: et in dimídio hebdómadis defíciet hóstia et sacrifícium: et erit in templo abominátio desolatiónis: et usque ad consummatiónem et finem persev erábit desolátio.

℟. Misit Dóminus. 229.

Ad Magnificat, Ant. Qui cœlórum * cóntines thronum, et abyssos intuéris, Dómine Rex regum, montes pónderas, terram palmo conclúdis: exáudi nos, Dómine, in gemítibus nostris.

DOM. IV. NOVEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit liber Osée Prophétæ.

Lectio i. *Cap. 1.*

VERBUM Dómini, quod factum est ad Osée filium Béeri, in diébus Oziæ, Jóathan, Achaz, Ezechiæ, regum Juda, et in diébus Jeróboam filii Joas regis Israel. Principium loquéndi Dómino in Osée: et dixit Dóminus ad Osée: Vade, sume tibi uxórem fornicatiónum, et fac tibi filios fornicatiónum: quia fórnicans fornicábitur terra a Dómino. Et ábiit, et accépit Gomer filiam Debélaim: et concépit, et péperit ei filium.

℟. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum: et plena erat omnis terra majestáte ejus: * Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et.

Lectio ii.

ET dixit Dóminus ad eum: Voca nomen ejus Jézrahel: quóniam adhuc módicum, et visitábo sánguinem Jézrahel super domum Jehu, et quiéscere fáciam regnum domus Israel. Et in illa die cónteram arcum Israel in valle Jézrahel. Et concépit adhuc, et péperit filiam. Et dixit ei: Voca nomen ejus, Absque misericórdia: quia non addam ultra miseréri dómui Israel, sed oblivióne obliviscar eórum. Et dómui Juda miserébor, et salvábo eos in Dómino Deo suo: et non salvábo eos in arcu, et gládio, et in bello, et in equis, et in equítibus.

℟. Aspice Dómine de sede sancta tua, et cógita de nobis: inclína Deus meus aurem tuam, et audi: * Aperi óculos tuos, et vide tribulatiónem nostram. ℣. Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio iii.

ET ablactávit eam, quæ erat Absque misericórdia. Et concépit, et péperit filium. Et dixit: Voca nomen ejus, Non pópulus meus: quia vos non pópulus meus, et ego non ero vester. Et erit númerus filiórum Israel quasi aréna maris, quæ sine men-

súra est, et non numerábitur. Et erit in loco ubi dicétur eis: Non pópulus meus vos: dicétur eis: Filii Dei vivéntis. Et congregabúntur filii Juda, et filii Israel páriter: et ponent síbimet caput unum et ascéndent de terra: quia magnus dies Jézrahel.
℟. Aspice Dómine, quia facta est desoláta cívitas plena divítiis, sedet in tristítia dómina géntium: * Non est qui consolétur eam, nisi tu, Deus noster. ℣. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus. Non. Glória Patri. Non.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Augustíni Episcopi de civitáte Dei.

Lectio iv. *Lib.* 18. *Cap.* 28.

Osee Prophéta, quanto profúndius quidem lóquitur, tanto operósius penetrátur. Sed áliquid inde suméndum est, et hic ex nostra promissióne ponéndum. Et erit, inquit, in loco quo dictum est eis, Non pópulus meus vos, vocabúntur et ipsi filii Dei vivi. Hoc testimónium prophéticum de vocatióne pópuli géntium, qui prius non pertinébat ad Deum, étiam Apóstoli intellexérunt.
℟. Super muros tuos Jerúsalem constítui custódes: * Tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dómini. ℣. Prædicábunt pópulis fortitúdinem meam, et annuntiábunt géntibus glóriam meam. Tota.

Lectio v.

Et quia ipse quoque pópulus géntium spirituáliter est in fíliis Abrahæ, ac per hoc recte dícitur Israel, proptérea séquitur: et dicit: Et congregabúntur filii Juda, et filii Israel in idípsum: et ponent síbimet principátum unum, et ascéndent a terra. Hoc si adhuc velímus expónere, elóquii prophétici obtundétur sapor. Recolátur tamen lapis ille anguláris, et duo illi paríetes, unus ex Judæis, alter ex géntibus: ille nómine filiórum Juda, iste nómine filiórum Israel: eídem uni principátui suo in idípsum innitén tes, et ascendéntes agnoscántur in terra.
℟. Muro tuo inexpugnábili circumcínge nos, Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper: * Líbera Dómine Deus Israel clamántes ad te. ℣. Erue nos in mirabílibus tuis, et da glóriam nómini tuo. Líbera Dómine.

Lectio vi.

Istos autem carnáles Israelítas, qui nunc nolunt crédere in Christum, póstea creditúros, id est, filios eórum (nam útique isti in suum locum moriéndo transíbunt) idem Prophéta testátur, dicens; Quóniam diébus multis sedébunt filii Israel sine rege, sine príncipe, sine sacrifício, sine altári, sine sacerdótio, sine manifestatió-

nibus. Quis non vídeat, nunc sic esse Judæos?

℟. Sustinúimus pacem, et non venit: quæsívimus bona, et ecce turbátio: cognóvimus, Dómine, peccáta nostra: * Non in perpétuum obliviscáris nos. ℣. Peccávimus, ímpie gessimus, iniquitátem fécimus, Dómine in omnem justítiam tuam. Non. Glória Patri. Non.

℟. vii. Laudábilis pópulus, * Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens: Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea Israel. ℣. Beáta gens, cujus est Dóminus Deus, pópulus eléctus in hereditátem. Quem.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus, et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena.

FERIA SECUNDA.

De Osée Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 4.

AUDITE verbum Dómini fílii Israel, quia judícium Dómino cum habitatóribus terræ: non est enim véritas, et non est misericórdia, et non est sciéntia Dei in terra. Maledíctum, et mendácium, et homicídium, et furtum, et adultérium inundavérunt, et sanguis sánguinem tétigit. Propter hoc lugébit terra, et infirmábitur omnis qui hábitat in ea, in béstia agri, et in vólucre cœli: sed et pisces maris congregabúntur.

℟. Redémit. 229. Lectio ii.

VERUMTAMEN unusquísque non júdicet: et non arguátur vir: pópulus enim tuus, sicut hi qui contradícunt sacerdóti. Et córrues hódie, et córruet étiam prophéta tecum: nocte tacére feci matrem tuam. Conticuit pópulus meus, eo quod non habúerit sciéntiam: quia tu sciéntiam repulísti, repéllam te, ne sacerdótio fungáris mihi: et oblíta es legis Dei tui, obliviscar filiórum tuórum et ego. ℟. Angústiæ. 229.

Lectio iii.

SECUNDUM multitúdinem eórum sic peccavérunt mihi: glóriam eórum in ignomíniam commutábo. Peccáta pópuli mei cómedent, et ad iniquitátem eórum sublevábunt ánimas eórum. Et erit sicut pópulus, sic sacérdos: et visitábo super eum vias ejus, et cogitatiónes ejus reddam ei. Et cómedent, et non saturabúntur: fornicáti sunt, et non cessavérunt: quóniam Dóminum dereliquérunt in non custodiéndo.

℟. Misit Dóminus. 229.

FERIA TERTIA.

Incipit Joel Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 1.

VERBUM Dómini quod factum est ad Joel filium

Phátuel. Audíte hoc senes, et áuribus percípite omnes habitatóres terræ: si factum est istud in diébus vestris, aut in diébus patrum vestrórum? Super hoc fíliis vestris narráte, et fílii vestri fíliis suis, et fílii eórum generatióni álteræ. Resíduum erúcæ comédit locústa, et resíduum locústæ comédit bruchus, et resíduum bruchi comédit rubígo. ℟. A fácie. 229.

Lectio ii.

Expergiscímini ébrii, et flete, et ululáte omnes, qui bíbitis vinum in dulcédine: quóniam périit ab ore vestro. Gens enim ascéndit super terram meam, fortis et innumerábilis: dentes ejus ut dentes leónis: et moláres ejus ut cátuli leónis. Pósuit víneam meam in desértum, et ficum meam decorticávit: nudans spoliávit eam, et projécit: albi facti sunt rami ejus. ℟. Civitátem. 230.

Lectio iii.

Plange quasi virgo accincta sacco super virum pubertátis suæ. Périit sacrifícium et libátio de domo Dómini: luxérunt sacerdótes minístri Dómini. Depopuláta est régio, luxit humus: quóniam devastátum est tríticum, confúsum est vinum, elánguit óleum. Confúsi sunt agrícolæ, ululavérunt vinitóres super fruménto et hórdeo, quia périit messis agri. ℟. Genti peccatríci. 230.

FERIA QUARTA.

De Joéle Prophéta.

Lectio i. *Cap. 3.*

In diébus illis: et in témpore illo, cum convértero captivitátem Juda et Jerúsalem: Congregábo omnes gentes, et dedúcam eas in vallem Jósaphat: et disceptábo cum eis ibi super pópulo meo, et hereditáte mea Israel, quos dispersérunt in natiónibus, et terram meam divisérunt. Et super pópulum meum misérunt sortem: et posuérunt púerum in prostíbulo, et puéllam vendidérunt pro vino ut bíberent. ℟. Indicábo. 230. Lectio ii.

Verum quid mihi et vobis Tyrus et Sidon, et omnis términus Palæstinórum? numquid ultiónem vos reddétis mihi? et si ulciscímini vos contra me, cito velóciter reddam vicissitúdinem vobis super caput vestrum. Argéntum enim meum et aurum tulístis: et desiderabília mea et pulchérrima intulístis in delúbra vestra. Et fílios Juda, et fílios Jerúsalem vendidístis fíliis Græcórum: ut longe facerétis eos de fínibus suis. Ecce ego suscitábo eos de loco, in quo vendidístis eos: et convértam retributiónem vestram in caput vestrum. ℟. Angústiæ. 231.

Lectio iii.

Et vendam fílios vestros, et fílias vestras in mánibus filiórum Juda, et venúm-

dabunt eos Sabǽis genti longínquæ, quia Dóminus locútus est. Clamáte hoc in géntibus, sanctificáte bellum, suscitáte robústos: accédant, ascéndant omnes viri bellatóres. Concídite arátra vestra in gládios, et ligónes vestros in lánceas. Infírmus dicat: Quia fortis ego sum. Erúmpite, et veníte omnes gentes de circúitu, et congregámini: ibi occúmbere fáciet Dóminus robústos tuos. Consúrgant, et ascéndant gentes in vallem Jósaphat: quia ibi sedébo ut júdicem omnes gentes in circúitu. ℟. Misit. 231.

FERIA QUINTA.

Incipit Amos Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 1.

Verba Amos, qui fuit in pastóribus de Thécue: quæ vidit super Israël in diébus Oziæ regis Juda, et in diébus Jeróboam filii Joas regis Israel, ante duos annos terræ motus. Et dixit: Dóminus de Sion rúgiet, et de Jerúsalem dabit vocem suam: et luxérunt speciósa pastórum, et exsiccátus est vertex Carméli. ℟. Vidi. 249. Lectio ii.

Hæc dicit Dóminus: Super tribus scéléribus Damásci, et super quátuor non convértam eum: eo quod trituráverint in plaustris férreis Gálaad. Et mittam ignem in domum Azael: et devorábit domos Benadad. Et cónteram vectem Damásci: et dispérdam habitatórem de campo idóli, et tenéntem sceptrum de domo voluptátis: et transferétur pópulus Syriæ Cyrénen, dicit Dóminus. ℟. Aspice. 249. Lectio iii

Hæc dicit Dñs: Super tribus scéléribus Gazæ, et super quátuor non convértam eum: eo quod transtúlerint captivitátem perféctam, ut conclúderent eam in Idumæa. Et mittam ignem in murum Gazæ, et devorábit ædes ejus. Et dispérdam habitatórem de Azóto, et tenéntem sceptrum de Ascalóne: et convértam manum meam super Accaron, et períbunt réliqui Philisthinórum, dicit Dñs Deus. ℟. Aspice Dómine, quia. 250.

FERIA SEXTA.

Incipit Abdias Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 1.

Visio Abdiæ. Hæc dicit Dóminus Deus ad Edom: Audítum audívimus a Dómino, et legátum ad Gentes misit: Súrgite, et consurgámus adversus eum in prælium. Ecce párvulum dedi te in Géntibus: contemptíbilis tu es valde. Supérbia cordis tui extúlit te, habitántem in scissúris petrárum, exaltántem sólium tuum: qui dicis in corde tuo: Quis détrahet me in terram? Si exaltátus fúeris ut áquila, et si inter sídera posúeris nidum tuum: inde détraham te, dicit Dóminus. ℟. Super muros. 250. Lec. ii.

Si fures introíssent ad te, si latrónes per noctem,

quómodo conticuísses? nonne furáti essent sufficiéntia sibi? si vindemiatóres introíssent ad te, numquid saltem racémum reliquíssent tibi? quómobo scrutáti sunt Esau, investigavérunt abscóndita ejus? Usque ad términum emisérunt te: omnes viri fœderis tui illusérunt tibi, invaluérunt advérsum te viri pacis tuæ: qui cómedunt tecum, ponent insídias subter te: non est prudéntia in eo. ℟. Muro tuo. 250. Lectio iii.

NUMQUID non in die illa, dicit Dóminus, perdam sapiéntes de Idumæa, et prudéntiam de monte Esau? et timébunt fortes tui a Merídie, ut intéreat vir de monte Esau. Propter interfectiónem, et propter iniquitátem in fratrem tuum Jacob, opériet te confúsio, et peribis in ætérnum. In die cum stares advérsus eum, quando capiébant aliéni exércitum ejus, et extránei ingrediebántur portas ejus, et super Jerúsalem mittébant sortem: tu quoque eras quasi unus ex eis. ℟. Sustinúimus. 251.

SABBATO.

Incipit Jonas Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 1.

ET factum est verbum Dómini ad Jonam filium Amáthi, dicens: Surge, et vade in Nínivem civitátem grandem, et prædica in ea: quia ascéndit malítia ejus coram me. Et surréxit Jonas, ut fúgeret in Tharsis a fácie Dómini, et descéndit in Joppen, et invénit navem eúntem in Tharsis: et dedit naulum ejus, et descéndit in eam, ut iret cum eis in Tharsis a fácie Dómini. Dóminus autem misit ventum magnum in mare: et facta est tempéstas magna in mari, et navis periclitabátur cónteri. ℟. Laudábilis. 228. Lectio ii.

ET timuérunt nautæ, et clamavérunt viri ad deum suum: et misérunt vasa, quæ erant in navi, in mare, ut alleviarétur ab eis: et Jonas descéndit ad interióra navis, et dormiébat sopóre gravi. Et accéssit ad eum gubernátor, et dixit ei: Quid tu sopóre deprímeris? surge, ínvoca Deum tuum, si forte recógitet Deus de nobis, et non pereámus. Et dixit vir ad collégam suum: Veníte, et mittámus sortes, et sciámus quare hoc malum sit nobis. Et misérunt sortes: et cécidit sors super Jonam. ℟. Angústiæ. 229. Lectio iii.

ET dixérunt ad eum: Indica nobis cujus causa malum istud sit nobis: quod est opus tuum? quæ terra tua, et quo vadis? vel ex quo pópulo es tu? Et dixit ad eos: Hebræus ego sum, et Dóminum Deum cœli ego tímeo, qui fecit mare et áridam. Et timuérunt viri timóre magno, et dixérunt ad eum: Quid hoc fecísti? (cognové-

runt enim viri quod a fácie Dómini fúgeret, quia indicáverat eis.) Et dixérunt ad eum : Quid faciémus tibi, et cessábit mare a nobis? quia mare ibat, et intumescébat. Et dixit ad eos: Tóllite me, et mittite in mare, et cessábit mare a vobis: scio enim ego quóniam propter me tempéstas hæc grandis venit super vos. ℟ Misit Dóminus. 229.

SABBATO

ante Dominic. v. Novembris.

Ad Magn., Ant Super muros* tuos Jerúsalem constítui custódes: tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dñi.

DOM. V. NOVEMBRIS.

In primo Nocturno.

Incipit Michæas Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 1.

Verbum Dómini, quod factum est ad Michæam Morastíten, in diébus Jóathan, Achaz, et Ezechíæ, regum Juda; quod vidit super Samaríam, et Jerúsalem. Audíte pópuli omnes, et atténdat terra et plenitúdo ejus : et sit Dóminus Deus vobis in testem, Dóminus de templo sancto suo. Quia ecce Dóminus egrediétur de loco suo: et descéndet, et calcábit super excélsa terræ.

℟. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum: et plena erat omnis terra majestáte ejus:* Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et ea.

Lectio ii.

Et consuméntur montes subtus eum: et valles scindéntur sicut cera a fácie ignis, et sicut aquæ, quæ decúrrunt in præceps. In scélere Jacob omne istud, et in peccátis domus Israel. Quod scelus Jacob? nonne Samaría? et quæ excélsa Judæ? nonne Jerúsalem? et ponam Samaríam quasi acérvum lápidum in agro cum plantátur vínea : et détraham in vallem lápides ejus, et fundaménta ejus revelábo.

℟ Aspice Dómine de sede sancta tua, et cógita de nobis : inclína, Deus meus, aurem tuam, et audi:* Aperi óculos tuos, et vide tribulatiónem nostram. ℣. Qui regis Israel, inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph. Aperi.

Lectio iii

Et ómnia sculptília ejus concidéntur, et omnes mercédes ejus comburéntur igne, et ómnia idóla ejus ponam in perditiónem: quia de mercédibus meretrícis congregáta sunt, et usque ad mercédem meretrícis reverténtur. Super hoc plangam, et ululábo: vadam spoliátus, et nudus: fáciam planctum velut dracónum, et luctum quasi struthiónum. Quia desperáta est plaga ejus, quia venit usque ad Judam, tétigit portam pópuli mei usque ad Jerúsalem.

℟ Aspice Dómine, quia facta

est desoláta cívitas plena divítiis, sedet in tristítia dómina Géntium: * Non est qui consolétur eam, nisi tu Deus noster. ℣. Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus. Non. Glória. Non.

In secundo Nocturno.

De Sermóne sancti Basilii Magni in Psalmum trigésimum tértium. Lectio iv.

Cum te appetítus inváserit peccándi, velim cógites horríbile illud et intolerábile Christi tribúnal, in quo præsidébit judex in alto et excélso throno: astábit autem omnis creatúra, ad glorióśum illíus conspéctum contremíscens. Adducéndi étiam nos sumus sínguli, eórum quæ in vita gessérimus, ratiónem redditúri. Mox illis qui multa mala in vita perpetrárint, terríbiles quidam et defórmes assístent ángeli, ígneos vultus præ se feréntes, atque ignem spirántes, ea re propósiti et voluntátis acerbitátem ostendéntes, nocti vultu símiles, propter mœrórem et ódium in humánum genus.

℟. Super muros tuos Jerúsalem constítui custódes: * Tota die et nocte non tacébunt laudáre nomen Dómini. ℣. Prædicábunt pópuli fortitúdinem meam, et annuntiábunt Géntibus glóriam meam. Tota. Lectio v.

Ad hæc cógites profúndum bárathrum, inextricábiles ténebras, ignem caréntem splendóre, uréndi quidem vim habéntem, sed privátum lúmine: deínde vérmium genus venénum immíttens, et carnem vorans, inexplebíliter edens, neque unquam saturitátem séntiens, intolerábiles dolóres corrosióne ipsa infígens. Postrémo, quod suppliciórum ómnium gravíssimum est, oppróbrium illud et confusiónem sempitérnam. Hæc time, et hoc timóre corréptus, ánimam a peccatórum concupiscéntia tamquam fræno quodam réprime. ℟. Muro tuo inexpugnábili circumcínge nos, Dómine, et armis tuæ poténtiæ prótege nos semper: * Líbera Dómine Deus Israel clamántes ad te. ℣. Erue nos in mirabílibus tuis, et da glóriam nómini tuo. Líbera.

Lectio vi.

Hunc timórem Dómini se doctúrum Prophéta promísit: docére autem non símpliciter promísit, sed eos, qui eum audíre volúerint: non eos, qui lóngius prolápsi sunt, sed qui salútem appeténtes accúrrunt: non aliénos a promissiónibus, sed ex baptísmate filiórum adoptiónis, verbo ipsi conciliátos atque conjúnctos. Proptérea, veníte, inquit, hoc est, per bona ópera accédite ad me fílii, quippe qui per regeneratiónem fílii lucis effíci digni facti estis, audíte qui aures cordis

habétis apértas,timórem Dómini docébo vos: illum scílicet, quem paulo ante oratióne nostra descrípsimus.

℟. Sustinúimus pacem, et non venit: quæsívimus bona, et ecce turbátio: cognóvimus Dómine peccáta nostra:* Non in perpétuum obliviscáris nos. ℣. Peccávimus, ímpie géssimus, iniquitátem fécimus Dómine, in omnem justítiam tuam. Non. Glória Patri. Non.

℟. vii. Laudábilis pópulus,* Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens: Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea Israel. ℣. Beáta gens cujus est Dóminus Deus, pópulus eléctus in hereditátem. Quem Dóminus.

℟. viii. Duo Séraphim clamábant alter ad altérum:* Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus. ℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus. Glória Patri. Plena est omnis terra.

FERIA SECUNDA.

Incipit Nahum Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 1.

Onus Nínive: Liber visiónis Nahum Elcesæi. Deus æmulátor, et ulcíscens Dóminus: ulcíscens Dóminus, et habens furórem: ulcíscens Dóminus in hostes suos, et iráscens ipse inimícis suis. Dóminus pátiens, et magnus fortitúdine, et mundans non fáciet innocéntem. Dóminus in tempestáte, et túrbine viæ ejus: et nébulæ pulvis pedum ejus. Increpans mare, et exsíccans illud: et ómnia flúmina ad desértum dedúcens.

℟. Redémit. 229. Lectio ii.

Infirmatus est Basan, et Carmélus: et flos Líbani elánguit. Montes commóti sunt ab eo, et colles desoláti sunt: et contrémuit terra a fácie ejus, et orbis, et omnes habitántes in eo. Ante fáciem indignatiónis ejus quis stabit? et quis resístet in ira furóris ejus? indignátio ejus effúsa est ut ignis: et petræ dissolútæ sunt ab eo. ℟. Angústiæ. 229. Lectio iii.

Bonus Dóminus et confórtans in die tribulatiónis: et sciens sperántes in se. Et in dilúvio prætereúnte, consummatiónem fáciet loci ejus: et inimícos ejus persequéntur ténebræ. Quid cogitátis contra Dóminum? consummatiónem ipse fáciet: non consúrget duplex tribulátio. Quia sicut spinæ se ínvicem compleciúntur, sic convívium eórum páriter potántium: consuméntur quasi stípula aridítáte plena. ℟. Misit Dóminus Angelum. 229.

FERIA TERTIA.

Incipit Hábacuc Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 1.

Onus, quod vidit Hábacuc Prophéta. Usquequo Dómine clamábo, et non exáudies? vociferábor ad te vim

pátiens, et non salvábis? Quare ostendísti mihi iniquitátem et labórem, vidére prædam et injustítiam contra me? et factum est judícium, et contradíctio poténtior. Propter hoc laceráta est lex, et non pervénit usque ad finem judícium: quia ímpius prævalet advérsus justum, proptérea egréditur judícium pervérsum. ℟. A fácie. 229.

Lectio ii.

Aspícite in géntibus, et vidéte: admirámini, et obstupéscite: quia opus factum est in diébus vestris, quod nemo credet cum narrábitur. Quia ecce ego suscitábo Chaldæos, gentem amáram, et velócem, ambulántem super latitúdinem terræ, ut possídeat tabernácula non sua. Horríbilis, et terríbilis est: ex semetípsa judícium, et onus ejus egrediétur. ℟. Civitátem. 230. Lectio iii.

Levióres pardis equi ejus, et velocióres lupis vespertínis, et diffundéntur équites ejus: équites namque ejus de longe vénient, volábunt quasi áquila festínans ad comedéndum. Omnes ad prædam vénient, fácies eórum ventus urens: et congregábit quasi arénam, captivitátem. Et ipse de régibus triumphábit, et tyránni ridículi ejus erunt: ipse super omnem munitiónem ridébit, et comportábit ággerem: et cápiet eam. ℟. Genti peccatríci. 230.

FERIA QUARTA.

Incipit Sophonías Prophéta.

Lectio i. *Cap. 1.*

Verbum Dómini quod factum est ad Sophoníam filium Chusi, fílii Godolíæ, fílii Amaríæ, fílii Ezecíæ, in diébus Josíæ fílii Amon regis Judæ. Cóngregans congregábo ómnia a fácie terræ, dicit Dóminus: cóngregans hóminem et pecus, cóngregans volatília cœli, et pisces maris: et ruínæ impiórum erunt: et dispérdam hómines a fácie terræ, dicit Dóminus. ℟. Indicábo. 230. Lectio ii.

Et exténdam manum meam super Judam, et super omnes habitántes Jerúsalem: et dispérdam de loco hoc relíquias Baal, et nómina ædituórum cum sacerdótibus: et eos qui adórant super tecta milítiam cœli, et adórant, et jurant in Dómino, et jurant in Melchom. Et qui avertúntur de post tergum Dómini, et qui non quæsiérunt Dóminum, nec investigavérunt eum. ℟. Angústiæ mihi. 231. Lectio iii.

Siléte a fácie Dómini Dei: quia juxta est dies Dómini, quia præparávit Dóminus hóstiam, sanctificávit vocátos suos. Et erit: in die hóstiæ Dómini, visitábo super príncipes, et super fílios regis, et super omnes qui indúti sunt veste peregrína, et visitábo super omnem, qui arrogánter ingréditur super

limen in die illa: qui complent domum Dómini Dei sui iniquitáte et dolo. ℟. Misit. 231.

FERIA QUINTA.

Incipit Aggæus Prophéta.

Lectio i. *Cap. 1.*

In anno secúndo Darii regis, in mense sexto, in die una mensis, factum est verbum Dómini in manu Aggæi Prophétæ, ad Zoróbabel filium Saláthiel, ducem Juda, et ad Jesum, filium Jósedec, sacerdótem magnum, dicens: Hæc ait Dóminus exercítuum, dicens: Pópulus iste dicit: Nondum venit tempus domus Dómini ædificándæ. ℟. Vidi Dñm. 255. Lectio ii.

Et factum est verbum Dómini in manu Aggæi Prophétæ, dicens: Numquid tempus vobis est ut habitétis in dómibus laqueátis, et domus ista desérta? Et nunc hæc dicit Dóminus exercítuum: Pónite corda vestra super vias vestras. Seminástis multum, et intulístis parum: comedístis, et non estis satiáti: bibístis, et non estis inebriáti: operuístis vos, et non estis calefácti: et qui mercédes congregávit, misit eas in sácculum pertúsum. ℟. Aspice Dómine de. 255. Lectio iii.

Hæc dicit Dóminus exercítuum: Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem, portáte ligna, et ædificáte domum: et acceptábilis mihi erit, et glorificábor, dicit Dóminus. Respexístis ad ámplius, et ecce factum est minus: et intulístis in domum, et exsufflávi illud: quam ob causam, dicit Dóminus exercítuum? quia domus mea desérta est, et vos festinátis unusquísque in domum suam. Propter hoc super vos prohíbiti sunt cœli ne darent rorem, et terra prohíbita est ne daret germen suum. ℟. Aspice. 256.

FERIA SEXTA.

Incipit Zacharías Prophéta.

Lectio i. *Cap. 1.*

In mense octávo, in anno secúndo Darii regis, factum est verbum Dómini ad Zacharíam, fílium Barachíæ, fílii Addo, Prophétam, dicens: Irátus est Dóminus super patres vestros iracúndia. Et dices ad eos: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Convertímini ad me, ait Dóminus exercítuum: et convértar ad vos, dicit Dóminus exercítuum.

℟. Super muros. 256. Lect. ii.

Ne sitis sicut patres vestri, ad quos clamábant Prophétæ prióres, dicéntes: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Convertímini de viis vestris malis, et de cogitatiónibus vestris péssimis: et non audiérunt, neque attendérunt ad me, dicit Dóminus. Patres vestri ubi sunt? et Prophétæ numquid in sempitérnum vivent? ℟. Muro. 256. Lectio iii.

Verumtamen verba mea, et legítima mea, quæ man-

dávi servis meis Prophétis, numquid non comprehendérunt patres vestros, et convérsi sunt, et dixérunt: Sicut cogitávit Dóminus exercítuum fácere nobis secúndum vias nostras, et secúndum adinventiónes nostras, fecit nobis.

℟. Sustinúimus. 257.

SABBATO.

Incipit Malachías Prophéta.

Lectio i. *Cap. 1.*

Onus verbi Dómini ad Israel in manu Malachíæ. Diléxi vos, dicit Dóminus, et dixístis: In quo dilexísti nos? Nonne frater erat Esau Jacob, dicit Dóminus, et diléxi Jacob, Esau autem ódio hábui? et pósui montes ejus in solitúdinem, et hereditátem ejus in dracónes desérti. Quod si díxerit Idumæa: Destrúcti sumus, sed reverténtes ædificábimus quæ destrúcta sunt: Hæc dicit Dóminus exercítuum: Isti ædificábunt, et ego déstruam: et vocabúntur términi impietátis, et pópulus cui irátus est Dóminus usque in ætérnum.

℟. Laudábilis. 228. Lect. ii.

Et óculi vestri vidébunt: et vos dicétis: Magnificétur Dóminus super términum Israel. Fílius honórat patrem, et servus dóminum suum: si ergo Pater ego sum, ubi est honor meus? et si Dóminus ego sum, ubi est timor meus? dicit Dóminus exercítuum. Ad vos, o sacerdótes, qui despícitis nomen meum, et dixístis: In quo despéximus nomen tuum? Offértis super altáre meum panem pollútum, et dícitis: In quo pollúimus te? In eo quod dícitis: Mensa Dómini despécta est. ℟. Angústiæ. 229. Lect. iii.

Si offerátis cæcum ad immolándum, nonne malum est? et si offerátis claudum, et lánguidum, nonne malum est? offer illud duci tuo, si placúerit ei, aut si suscéperit fáciem tuam, dicit Dóminus exercítuum. Et nunc deprecámini vultum Dei ut misereátur vestri (de manu enim vestra factum est hoc) si quómodo suscípiat fácies vestras, dicit Dóminus exercítuum. Quis est in vobis, qui claudat óstia, et incéndat altáre meum gratúito? non est mihi volúntas in vobis, dicit Dóminus exercítuum: et munus non suscípiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occásum, magnum est nomen meum in Géntibus, et in omni loco sacrificátur, et offértur nómini meo oblátio munda: quia magnum est nomen meum in Géntibus, dicit Dóminus exercítuum. ℟. Misit Dóminus. 229.

Ad Vesperas, Ant. cum Psalmis de Psalterio. 141. Capitulum, Hymnus, ℣. Ant. ad Magnificat, et Oratio, ut in Sabbato ante Dominicam primam Adventus, ut in Parte Hiemali.

HOMILIÆ ET ORATIONES

IN DOMINICIS

PER ORDINEM DISPOSITÆ, AB UNDECIMA POST PENTECOSTEN USQUE AD ADVENTUM.

DOM. XI. POST PENT.

Oratio.

Omnipotens, sempitérne Deus, qui abundántia pietátis tuæ, et mérita súpplicum excédis et vota: effúnde super nos misericórdiam tuam; ut dimittas quæ consciéntia métuit, et adjícias quod orátio non præsúmit. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. *Cap. 7. d*

In illo témpore: Exiens Jesus de finibus Tyri, venit per Sidónem ad mare Galilææ inter médios fines Decapóleos. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homilia 10. lib. 1. in Ezechielem ante medium.

Quid est, quod Creátor ómnium Deus, cum surdum et mutum sanáre voluisset, in aures illius suos digitos misit, et éxpuens linguam ejus tétigit? Quid per digitos Redemptóris, nisi dona sancti Spíritus designántur? Unde cum in álio loco ejecisset dæmónium, dixit: Si in dígito Dei ejício dæmónia, profécto pervénit in vos regnum Dei. Qua de re per Evangelistam álium dixísse descríbitur. Si ego in Spíritu Dei ejício dæmones, igitur pervénit in vos regnum Dei. Ex quo utróque loco colligitur, quia digitus Spíritus vocátur. Digitos ergo in auriculas míttere, est per dona Spíritus sancti mentem surdi ad obediéndum aperíre.

Lectio viii.

Quid est vero, quod éxpuens linguam ejus tétigit? Salíva nobis est ex ore Redemptóris, accépta sapiéntia in elóquio divíno. Salíva quippe ex cápite défluit in ore. Ea ergo sapiéntia, quæ ipse est, dum lingua nostra tángitur, mox ad prædicatiónis verba formátur. Qui suspíciens in cœlum, ingémuit: non quod ipse necessárium gémitum habéret, qui dabat quod postulábat: sed nos ad eum gémere, qui cœlo præsidet, dócuit; ut et aures nostræ per donum Spíritus sancti aperiri, et lingua per salívam oris, id est, per sciéntiam divínæ

locutiónis, solvi débeat ad verba prædicatiónis.

Lectio ix.

Cui mox, éphpheta, id est, adaperíre, dícitur: et statim apértæ sunt aures ejus, et solútum est vinculum linguæ ejus. Qua in re notándum est, quia propter clausas aures dictum est adaperíre. Sed cui aures cordis ad obediéndum apértæ fúerint, ex subsequénti procul dúbio étiam linguæ ejus vínculum sólvitur: ut bona quæ ipse fécerit, étiam faciénda áliis loquátur. Ubi bene ádditur: Et loquebátur recte. Ille enim recte lóquitur, qui prius obediéndo fécerit, quæ loquéndo ádmonet esse faciénda. Te Deum. 15.

Ad Benedictus, Ant. Cum transísset Dóminus, * fines Tyri, surdos fecit audíre, et mutos loqui.

Ad Magnificat, Ant. Bene ómnia fecit, * et surdos fecit audíre, et mutos loqui.

DOM. XII. POST PENT.

Oratio.

Omnipotens et miséricors Deus, de cujus múnere venit, ut tibi a fidélibus tuis digne et laudabíliter serviátur: tríbue quæsumus nobis, ut ad promissiónes tuas sine offensióne currámus. Per Dñm.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 10. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Beáti óculi, qui vident quæ vos vidétis. Dico enim vobis, quod multi Prophétæ et reges voluérunt vidére quæ vos vidétis, et non vidérunt. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 3. *c.* 43. *in Lucæ* 10.

Non óculi Scribárum et Pharisæórum, qui corpus tantum Dómini vidére; sed illi beáti óculi, qui ejus possunt cognóscere sacraménta, de quibus dícitur: Et revelásti ea párvulis. Beáti óculi parvulórum, quibus et se et Patrem Fílius reveláre dignátur. Abraham exultávit ut vidéret diem Christi: et vidit, et gavísus est. Isaías quoque et Michæas, et multi álii Prophétæ vidérunt glóriam Dómini: qui et proptérea Vidéntes sunt appelláti: sed hi omnes a longe aspiciéntes et salutántes, per spéculum et in ænígmate vidérunt.

Lectio viii.

Apostoli autem in præséntiárum habéntes Dóminum, convescentésque ei, et quæcúmque voluíssent interrogándo discéntes, nequáquam per Angelos, aut várias visiónum spécies, opus habébant docéri. Quos vero Lucas multos Prophétas et reges dicit, Matthæus apértius Prophétas et justos appéllat. Ipsi sunt enim reges magni: quia tentatiónum suárum mótibus non consentiéndo succúmbere, sed regéndo

præésse novérunt. Lectio ix.

Et ecce quidam legisperítus surréxit, tentans eum, et dicens: Magíster, quid faciéndo, vitam ætérnam possidébo? Legisperítus, qui de vita ætérna Dóminum tentans intérrogat, occasiónem, ut reor, tentándi de ipsis Dómini sermónibus sumpsit, ubi ait: Gaudéte autem quod nómina vestra scripta sunt in cœlis. Sed ipsa sua tentatióne declárat, quam vera sit illa Dómini conféssio, qua Patri lóquitur: Quod abscondísti hæc a sapiéntibus et prudéntibus, et reveládsti ea párvulis. Te Deum. 15.

Ad Benedictus, Ant. Magíster, * quid faciéndo, vitam ætérnam possidébo? At ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? quómodo legis? Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, allelúja.

Ad Magnificat, Ant. Homo quidam * descendébat ab Jerúsalem in Jéricho, et incidit in latrónes; qui étiam despoliavérunt eum, et plagis impósitis abiérunt, semivívo relícto.

DOM. XIII. POST PENT.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, da nobis fidei, spei et charitátis augméntum: et, ut mereámur ássequi quod promíttis, fac nos amáre quod præcipis. Per Dóminum.

Léctio S. Evangélii secúndum Lucam. Lectio vii. *Cap. 17. c*

In illo témpore: Dum iret Jesus in Jerúsalem transíbat per médiam Samaríam, et Galilæam. Et cum ingrederétur quoddam castéllum, occurrérunt ei decem viri leprósi. Et réliqua.

Homil. S. Augustíni Epíscopi. *Lib. 2. quæst. Ev. Cap. 40.*

De decem leprósis quos Dóminus ita mundávit, cum ait: Ite, ostendite vos sacerdótibus; quæri potest, cur eos ad sacerdótes míserit, ut cum irent, mundaréntur. Nullum enim eórum, quibus hæc corporália benefícia præstitit, invenítur misísse ad sacerdótes, nisi leprósos. Nam et illum a lepra mundáverat, cui dixit: Vade, osténde te sacerdótibus, et offer pro te sacrifícium, quod præcépit Moyses, in testimónium illis. Quæréndum ígitur est, quid ipsa lepra signíficet: non enim sanáti, sed mundáti dicúntur, qui ea caruérunt. Colóris quippe vítium est, non valetúdinis, aut integritátis sénsuum atque membrórum.

Lectio viii.

Leprosi ergo non absúrde intélligi possunt, qui sciéntiam vere fidei non habéntes, várias doctrínas profiténtur erróris. Non enim abscóndunt imperítiam suam, sed pro summa perítia próferunt in lucem, et jactántia sermónis osténtant. Nulla por-

ro falsa doctrína est, quæ non áliqua vera intermísceat. Vera ergo falsis inordináte permíxta, in una disputatióne, vel narratióne hóminis tamquam in unius córporis colóre apparéntia, signíficant lepram tamquam veris falsísque colórum fucis humána córpora variántem atque maculántem. Lectio ix.

Hi autem tam vitándi sunt Ecclésiæ, ut, si fieri potest, lóngius remóti, magno clamóre Christum interpéllent: sicut isti decem stetérunt a longe, et levavérunt vocem, dicéntes; Jesu præcéptor, miserére nostri. Nam et quod præceptórem vocant, quo nómine néscio, utrum quisquam Dóminum interpelláverit pro medicína corporáli; satis puto significáre, lepram falsam esse doctrínam, quam bonus præcéptor abstérgit. Te Deum. 45.

Ad Benedictus, Ant. Cum transíret Jesus * quoddam castéllum, occurrérunt ei decem viri leprósi: qui stetérunt longe, et levavérunt vocem, dicéntes: Jesu præcéptor, miserére nostri.

Ad Magnificat, Ant. Unus autem * ex illis, ut vidit quod mundátus est, regréssus est cum magna voce, magníficans Deum, allelúja.

DOM. XIV. POST PENT.

Oratio.

Custodi, Dómine, quæsumus, Ecclésiam tuam propitiatióne perpétua: et, quia sine te lábitur humána mortálitas, tuis semper auxíliis et abstrahátur a nóxiis, et ad salutária dirigátur. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 6. *c.*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nemo potest duóbus dóminis servíre. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Epíscopi

Lib. 2. *de Serm. Domini in monte, c.* 14.

Nemo potest duóbus dóminis servíre. Ad hanc ipsam intentiónem referéndum est quod consequénter expónit, dicens: Aut enim unum ódio habébit, et álterum díliget: aut álterum patiétur, et álterum contémnet. Quæ verba diligénter consideránda sunt: nam, qui sint duo dómini, deinceps osténdit, cum dicit: Non potéstis Deo servíre et mammónæ. Mammóna apud Hebræos divítiæ appellári dicúntur. Cóngruit et Púnicum nomen: nam lucrum Púnice mammon dícitur. Lectio viii.

Sed qui servit mammónæ, illi útique servit, qui rebus istis terrénis mérito suæ perversitátis præpósitus, magistrátus hujus sǽculi a Dómino dícitur. Aut enim unum ódio habébit homo, et álterum díliget, id est, Deum: aut álterum patiétur, et ál-

terum contémnet. Patiétur enim durum et perniciósum dóminum, quisquis servit mammónæ: sua enim cupiditáte implicátus, súbditur diábolo, et non eum diligit. Quis enim est qui diligat diábolum? sed tamen pátitur.

Lectio ix.

IDEO, inquit, dico vobis, non habére sollicitúdinem ánimæ vestræ quid edátis, neque córpori vestro quid induátis: ne forte, quamvis jam supérflua non quærántur, propter ipsa necessária cor duplicétur, et ad ipsa conquiréndo nostra detorqueátur inténtio, cum áliquid quasi misericórditer operámur: id est: ut, cum consúlere alícui vidéri vólumus, nostrum emoluméntum ibi pótius quam illíus utilitátem attendámus: et ídeo nobis non videámur peccáre, quia non supérflua, sed necessária sunt, quæ cónsequi vólumus.

Te Deum laudámus. 15.

Ad Benedictus, Ant. Nolíte sollíciti esse,* dicéntes: Quid manducábimus, aut quid bibémus? scit enim Pater vester, quid vobis necésse sit, allelúja.

Ad Magnificat, Ant. Quærite primum * regnum Dei, et justítiam ejus, et hæc ómnia adjiciéntur vobis, allelúja.

DOM. XV. POST PENT.

Orátio.

ECCLESIAM tuam, Dómine, miserátio continuáta mundet et múniat: et, quia sine te non potest salva consístere, tuo semper múnere gubernétur. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 7. *b*

IN illo témpore: Ibat Jesus in civitátem, quæ vocátur Naim: et ibant cum eo discípuli ejus, et turba copiósa. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Episcopi

Serm. 44. de Verbis Domini.

DE júvene illo resuscitáto gavísa est mater vídua: de homínibus in spíritu quotidie suscitátis gaudet mater Ecclésia. Ille quídem mórtuus erat córpore: illi autem mente. Illíus mors visibilis visibíliter plangebátur: illórum mors invisibilis nec quærebátur, nec videbátur. Quæsívit ille, qui nóverat mórtuos. Ille solus nóverat mórtuos, qui póterat fácere vivos. Nisi enim ad mórtuos suscitándos venisset, Apóstolus non díceret: Surge qui dormis, et exúrge a mórtuis et illuminábit te Christus.

Lectio viii.

TRES autem mórtuos invenímus a Dómino resuscitátos visibíliter, míllia invisibíliter: Quot autem mórtuos visibíliter suscitáverit, quis novit? Non enim ómnia, quæ fecit, scripta sunt. Joánnes hoc dixit: Multa ália fecit Jesus, quæ si scripta essent, árbitror totum mun-

dum non posse libros cápere. Multi ergo sunt álii sine dúbio suscitáti, sed non tres frustra commemoráti. Dóminus enim noster Jesus Christus ea, quæ faciébat corporáliter, étiam spiritáliter volébat intélligi. Neque enim tantum miracula propter mirácula faciébat: sed ut illa quæ faciébat, mira essent vidéntibus, vera essent intelligéntibus. Lectio ix.

Quemadmodum qui videt litteras in codice óptime scripto, et non novit légere, laudat quidem antiquárii manum, admírans ápicum pulchritúdinem: sed quid sibi velint, quid indicent illi ápices, nescit, et est óculis laudátor, mente non cógnitor. Alius autem et laudat artifícium, et capit intelléctum: ille útique, qui non solum vidére, quod commúne est ómnibus, potest, sed étiam légere: quod qui non didicit, non potest. Ita qui vidérunt Christi mirácula, et non intellexérunt quid sibi vellent, et quid intelligéntibus quodámmodo innúerent, miráti sunt tantum quia facta sunt: álii vero et facta miráti, et intelléctu assecúti. Tales nos in schola Christi esse debémus.

Te Deum laudámus. 15.

Ad Benedictus. Ant. Ibat Jesus * in civitátem, quæ vocátur Naim; et ecce defúnctus efferebátur filius únicus matris suæ.

Ad Magnificat. Ant. Prophéta magnus * surréxit in nobis, et quia Deus visitávit plebem suam.

DOM. XVI. POST PENT.

Oratio.

Tua nos, quæsumus Dómine, grátia semper et prævéniat, et sequátur: ac bonis opéribus júgiter præstet esse inténtos. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 14.

In illo témpore: Cum intráret Jesus in domum cujúsdam Príncipis Pharisæórum sábbato, manducáre panem, et ipsi observábant eum. Et ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum. Et réliqua.

Homília S. Ambrósii Epíscopi.

Lib. 7. *in Lucæ cap.* 14.

Curatur hydrópicus, in quo fluxus carnis exúberans ánimæ gravábat officia, spíritus extinguébat ardórem. Deínde docétur humílitas, dum in illo convívio nuptiáli appeténtia loci superióris arcétur: cleménter tamen, ut persuásio humanitátis asperitátem coercitiónis exclúderet, rátio profíceret ad persuasiónis efféctum, et corréctio emendáret affféctum. Huic quasi próximo límine humánitas copulátur: quæ ita Domínicæ senténtiæ definitióne distínguitur, si in páuperes et débiles conferátur: nam hospitálem esse remuneratúris, afféctus avarí-

tiæ est. Lectio viii.

Postremo jam quasi eméritæ milítiæ viro contemnendárum stipéndium præscríbitur facultátum: quod neque ille, qui stúdiis inténtus inferióribus possessiónes sibi terrénas coémit, regnum cœli possit adipísci, cum Dóminus dicat: Vende ómnia tua, et séquere me: nec ille, qui emit boves, cum Eliséus occíderit, et pópulo divíserit quos habébat: et ille, qui duxit uxórem, cógitet quæ mundi sunt, non quæ Dei. Non quod conjúgium reprehendátur, sed quia ad majórem honórem vocétur intégritas: quóniam múlier innúpta et vídua cógitat quæ sunt Dómini, ut sit sancta córpore et spíritu. Lectio ix.

Sed ut in grátiam, ut supra cum víduis, ita nunc étiam cum conjúgibus revertámur: non refúgimus opiniónem, quam sequúntur plerique, ut tria génera hóminum a consórtio magnæ illíus cœnæ æstimémus exclúdi: Gentílium, Judæórum, Hæreticórum. Et ídeo Apóstolus avarítiam dicit esse fugiéndam: ne impedíti more gentíli, iniquitáte, malítia, impudicítia, avarítia ad regnum Christi perveníre nequeámus. Omnis enim immúndus, aut avárus, quod est idolórum sérvitus, non habet hereditátem in regno Christi et Dei. Te Deum. 45.

Ad Benedictus, Ant. Cum intráret Jesus * in domum cujúsdam príncipis Pharisæórum sábbato, manducáre panem: ecce homo quidam hydrópicus erat ante illum: ipse vero apprehénsum sanávit eum ac dimísit.

Ad Magnificat, Ant. Cum vocátus fúeris * ad núptias, recúmbe in novíssimo loco: ut dicat tibi qui te invitávit: Amíce, ascénde supérius: et erit tibi glória coram simul discumbéntibus, allelúja.

DOM. XVII. POST PENT.

Oratio

Da, quǽsumus Dómine, pópulo tuo diabólica vitáre contágia: et te solum Deum pura mente sectári. Per Dñm.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 22. d*

In illo témpore: Accessérunt ad Jesum Pharisæi: et intérrogávit eum unus ex eis legis doctor, tentans eum: Magíster, quod est mandátum magnum in lege? Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 72. in Matth.

Sadducæis confúsis, Pharisæi rursus aggrediúntur: cumque quiéscere oportéret, decertáre voluérunt, et legis perítiam profiténtem præmittunt, non díscere, sed tentáre cupiéntes: ac ita intérrogant. Quodnam primum mandátum in lege sit.

Nam cum primum illud sit, Díliges Dóminum Deum tuum: putántes causas sibi allatúrum ad mandátum hoc corrigéndum, áliquid addéndo, quóniam Deum se faciébat, hoc modo intérrogant. Quid igitur Christus? Ut osténdat idcírco ad hæc eos devenísse, quia nulla in eis esset cháritas, sed invídiæ livóre tabéscerent: Díliges, inquit, Dóminum Deum tuum: hoc primum et magnum mandátum est. Secúndum autem símile huic: Díliges próximum tuum sicut teípsum.

Lectio viii.

Quamobrem símile est huic? quóniam hoc illud indúcit, et ab illo rursus munítur. Quicúmque enim male agit, ódio habet lucem, et non venit ad lucem. Et rursus: Dixit insípiens in corde suo, Non est Deus. Deínde séquitur: Corrúpti sunt et abominábiles facti sunt in stúdiis suis. Et íterum: Radix ómnium malórum avarítia est: quam quidam appeténtes, erravérunt a fide. Et, Qui díligit me, mandáta mea servábit: quorum caput et radix est, Díliges Dóminum Deum tuum, et próximum tuum sicut teípsum. Lectio ix.

Si ergo dilígere Deum, dilígere próximum est: (nam si díligis me, o Petre, inquit, pasce oves meas) si étiam diléctio próximi facit ut mandáta custódias: mérito ait in his totam legem et Prophétas pendére. Et quemádmodum in superióribus, cum de resurrectióne interrogarétur, plus dócuit quam tentántes petébant: sic in hoc loco de primo interrogátus mandáto, secúndum étiam non valde quam primum inférius sponte áttulit: secúndum enim est primo símile. Ita occúlte insinuávit, ódio illos ad quæréndum incitári. Cháritas enim, inquit, non æmulátur. Te Deum. 45.

Ad Benedictus, Ant. Magíster, * quod est mandátum magnum in lege? Ait illi Jesus: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, allelúja.

Ad Magníficat, Ant. Quid vobis vidétur * de Christo? cujus fílius est? Dicunt ei omnes: David. Dicit eis Jesus: Quómodo David in spíritu vocat eum Dóminum, dicens: Dixit Dóminus Dómino meo, Sede a dextris meis?

DOM. XVIII. POST PENT.

Oratio.

Dírigat corda nostra, quæsumus Dómine, tuæ miseratiónis operátio: quia tibi sine te placére non póssumus. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 9.

In illo témpore: Ascéndens Jesus in navículam, transfretávit, et venit in civitátem suam. Et réliqua.

Homilia sancti Petri Chrysólogi. *Serm.* 50.

Christum in humánis áctibus divína gessísse mystéria, et in rebus visibílibus invisibília exercuísse negótia, léctio hodiérna monstrávit. Ascéndit, inquit, in navículam, et transfretávit, et venit in civitátem suam. Nonne ipse est, qui, fugátis flúctibus, maris profúnda nudávit, ut Israelíticus pópulus inter stupéntes undas sicco vestígio, velut móntium cóncava, pertransíret? Nonne hic est, qui Petri pédibus marínos vórtices inclinávit, ut iter líquidum humánis gréssibus sólidum præbéret obséquium? Lectio viii.

Et quid est, quod ipse sibi sic maris dénegat servitútem, ut brevíssimi lacus tránsitum sub mercéde náutica transfretáret? Ascéndit, inquit, in navículam, et transfretávit. Et quid mirum, fratres? Christus venit suscípere infirmitátes nostras, et suas nobis conférre virtútes: humána quærere, præstáre divína: accípere injúrias, réddere dignitátes: ferre tædia, reférre sanitátes: quia médicus, qui non fert infirmitátes, curáre nescit, et qui non fúerit cum infirmo infirmátus, infirmo non potest conférre sanitátem. Lect. ix.

Christus ergo, si in suis mansísset virtútibus, commúne cum homínibus nil habéret: et nisi implésset carnis órdinem, carnis in illo esset otiósa suscéptio. Ascéndit, inquit, in navículam, et transfretávit, et venit in civitátem suam. Creátor rerum, orbis Dóminus, postéaquam se propter nos nostra angustiávit in carne, cœpit habére humánam pátriam, cœpit civitátis judáicæ esse civis, paréntes habére cœpit paréntum ómnium ipse parens: ut invitáret amor, attráheret cháritas, vincíret afféctio, suadéret humánitas, quos fugárat dominátio, metus dispérserat, fécerat vis potestátis extórres.

Te Deum laudámus. 15.

Ad Benedictus, Ant. Dixit Dóminus * paralýtico: Confide, fili, remittúntur tibi peccáta tua.

Ad Magnificat. Ant. Tulit ergo * paralyticus lectum suum in quo jacébat, magníficans Deum: et omnis plebs, ut vidit, dedit laudem Deo.

DOM. XIX. POST PENT.

Oratio.

Omnipotens et miséricors Deus, univérsa nobis adversántia propitiátus exclúde: ut mente et córpore páriter expedíti, quæ tua sunt, líberis méntibus exequámur. Per Dóminum nostrum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 22.

In illo témpore: Loquebátur Jesus princípibus sa-

cerdótum et Pharisæis in parábolis, dicens: Símile factum est regnum cœlórum hómini regi, qui fecit núptias fílio suo. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homilia 38. in Evang.

SÆPE jam me dixísse mémini, quod plerúmque in sancto Evangélio regnum cœlórum præsens Ecclésia nominátur: congregátio quippe justórum, regnum cœlórum dícitur. Quia enim per Prophétam Dóminus dicit: Cœlum mihi sedes est: et Sálomon ait: Anima justi sedes sapiéntiæ: Paulus étiam dicit Christum Dei virtútem, et Dei sapiéntiam: aliquómodo collígere debémus, quia si Deus sapiéntia, ánima autem justi, sedes sapiéntiæ, dum cœlum dícitur sedes Dei, fœlum ergo est ánima justi. Hinc per Psalmístam de sanctis prædicatóribus dícitur: Cœli enárrant glóriam Dei.

Lectio viii.

REGNUM ergo cœlórum est Ecclésia justórum: quia dum eórum corda in terra nil ámbiunt, per hoc quod ad supérna suspírant, jam in eis Dóminus quasi in cœléstibus regnat. Dicátur ergo: Símile est regnum cœlórum hómini regi, qui fecit núptias fílio suo. Jam intélligit cháritas vestra, quis est iste Rex Regis fílii pater: ille nimírum, cui Psalmísta ait: Deus judícium tuum Regi da, et justítiam tuam fílio Regis. Qui fecit núptias fílio suo. Tunc enim Deus Pater Deo Fílio suo núptias fecit, quando hunc in útero Vírginis humánæ natúræ conjúnxit, quando Deum ante sæcula fieri vóluit hóminem in fine sæculórum.

Lectio ix.

SED quia ex duábus persónis fieri solet ista nuptiális conjúnctio; absit hoc ab intelléctibus nostris, ut persónam Dei et hóminis Redemptóris nostri Jesu Christi ex duábus persónis credámus unítam. Ex duábus quippe atque in duábus hunc natúris exístere dícimus; sed ex duábus persónis compósitum credi, ut nefas, vitámus. Apértius ergo atque secúrius dici potest, quia in hoc Pater Regi Fílio núptias fecit, quo ei per incarnatiónis mystérium sanctam Ecclésiam sociávit. Uterus autem genitrícis vírginis, hujus sponsi thálamus fuit. Unde et Psalmísta dicit: In sole pósuit tabernáculum suum, et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Te Deum laudámus. 15.

Ad Benedictus, Ant. Dícite invitátis: * Ecce prándium meum parávi, veníte ad núptias, allelúja.

Ad Magnificat, Ant. Intrávit autem Rex, * ut vidéret discumbéntens: et vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli, et ait illi: Amice,

quómodo huc intrásti, non habens vestem nuptiálem?

DOM. XX. POST PENT.

Oratio.

Largire, quæsumus Dómine, fidélibus tuis indulgéntiam placátus et pacem: ut páriter ab ómnibus mundéntur offénsis, et secúra tibi mente desérviant. Per Dñm.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap. 4. f*

In illo témpore: Erat quidam régulus, cujus filius infirmabátur Caphárnaum. Et réliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ.

Homilia 28. in Evang.

Lectio sancti Evangélii, quam modo, fratres, audístis, expositióne non índiget: sed ne hanc tácite præterísse videámur, exhortándo pótius, quam exponéndo in ea áliquid loquámur. Hoc autem nobis solúmmodo de expositióne vídeo esse requiréndum, cur is, qui ad salútem filio peténdam vénerat, audívit: Nisi signa et prodígia vidéritis, non créditis. Qui enim salútem filio quærébat, procul dúbio credébat: neque enim ab eo quæreret salútem, quem non créderet Salvatórem. Quare ergo dícitur: Nisi signa et prodígia vidéritis, non créditis: qui ante crédidit, quam signa vidéret?

Lectio viii.

Sed mementóte quid pétiit: et apérte cognoscétis, quia in fide dubitávit. Popóscit namque, ut descénderet et sanáret fílium ejus. Corporálem ergo præséntiam Dómini quærébat, qui per spíritum nusquam déerat. Minus ítaque in illum crédidit, quem non putávit posse salútem dare, nisi præsens esset et córpore. Si enim perfécte credidísset, procul dúbio sciret, quia non esset locus ubi non esset Deus.

Lectio ix.

Ex magna ergo parte diffísus est, qui virtútem non dedit majestáti, sed præséntiæ corporáli. Salútem ítaque fílio pétiit, et tamen in fide dubitávit: quia eum ad quem vénerat, et poténtem ad curándum crédidit, et tamen moriénti fílio esse abséntem putávit. Sed Dóminus, qui rogátur ut vadat, quia non desit ubi invitátur, índicat: solo jussu salútem réddidit, qui voluntáte ómnia creávit. Te Deum. 45.

Ad Bened., Ant. Erat quidam régulus, *cujus filius infirmabátur Caphárnaum: hic cum audísset, quod Jesus veníret in Galilæam, rogábat eum, ut sanáret fílium ejus.

Ad Magnificat, Ant. Cognóvit autem pater, * quia illa hora erat, in qua dixit Jesus: Fílius tuus vivit: et crédidit ipse, et domus ejus tota.

DOM. XXI. POST PENT.

Oratio.

Famíliam tuam, quæsumus Dómine, contínua pietáte

custódi: ut a cunctis adversitátibus, te protegénte, sit libera; et in bonis áctibus tuo nómini sit devóta. Per Dñm.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 18. *c*

In ille témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Assimilátum est regnum cœlórum hómini regi, qui vóluit ratiónem pónere cum servis suis. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbytéri.

Lib. 3. *Comm. in Cap.* 18. *Matthæi.*

Familiare est Syris, et máxime Palæstínis, ad omnem sermónem suum parábolas júngere; ut quod per simplex præcéptum tenéri ab auditóribus non potest, per similitúdinem exémplaque teneátur. Præcépit itaque Dóminus Petro sub comparatióne regis et dómini, et servi, qui débitor decem míllium talentórum a dómino rogans véniam impetráverat, ut ipse quoque dimíttat consérvis suis minóra peccántibus. Si enim ille rex et dóminus servo debitóri decem míllia talentórum tam fácile dimísit: quanto magis servi consérvis suis debent minóra dimíttere? Lectio viii.

Quod ut maniféstius fiat dicámus sub exémplo. Si quis nostrum commíserit adultérium, homicídium, sacrilégium: majóra crimina decem míllium talentórum rogántibus dimittúntur, si et ipsi dimíttant minóra peccántibus. Sin autem ob factam contumèliam sìmus implacábiles, et propter amárum verbum pérpetes habeámus discórdias: nonne nobis vidémur recte redigéndi in cárcerem, et sub exémplo óperis nostri hoc ágere, ut majórum nobis delictórum vénia non relaxétur? Lect. ix.

Sic et Pater meus cœléstis fáciet vobis, si non remiséritis unusquísque fratri suo de córdibus vestris. Formidolósa senténtia, si juxta nostram mentem senténtia Dei fléctitur, atque mutátur: si parva frátribus non dimíttimus, magna nobis a Deo non dimitténtur. Et quia potest unusquisque dicere: Nihil hábeo contra eum, ipse novit, habet Deum júdicem: non mihi curæ est quid velit ágere, ego ignóvi ei: confírmat senténtiam suam, et omnem simulatiónem fictæ pacis evértit, dicens: Si non remiséritis unusquisque fratri suo de córdibus vestris.

Te Deum laudámus. 15.

Ad Benedictus, Ant. Dixit autem * dóminus servo: Redde quod debes. Prócidens autem servus ille rogábat eum, dicens: Patiéntiam habe in me, et ómnia reddam tibi.

Ad Magnificat, Ant. Serve nequam, * omne débitum dimísi tibi, quóniam rogásti

me: nonne ergo opórtuit et te miseréri consérvi tui, sicut et ego tui misértus sum? allelúja.

DOM. XXII. POST PENT.

Oratio.

Deus, refúgium nostrum et virtus: adésto piis Ecclésiæ tuæ precibus, auctor ipse pietátis, et præsta; ut, quod fidéliter pétimus, efficáciter consequámur. Per Dñm.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 22. *b*

In illo témpore: Abeúntes Pharisæi, consílium iniérunt ut cáperent Jesum in sermóne. Et réliqua.

Homília S. Hilárii Episcopi.

In Comm. in Matth. can. 23.

Frequenter Pharisæi commovéntur, et occasiónem insimulándi eum habére ex prætéritis non possunt. Cádere enim vítium in gesta ejus et dicta non póterat: sed de malítiæ affétu in omnem se inquisitiónem reperiúndæ accusatiónis exténdunt. Namque a sæculi vítiis, atque a superstitiónibus humanárum religiónum, univérsos ad spem regni cœléstis vocábat. Igitur an violáret sæculi potestátem, de propósitæ interrogatiónis conditióne pertentant: an vidélicet reddi tribútum Cæsari oportéret.

Lectio viii.

Qui intérna cognitiónum secréta cognóscens, (Deus enim nihil eórum quæ intra hóminem sunt abscónsa, non speculátur) afférri sibi denárium jussit, et quæsivit cujus et inscriptio esset et forma. Pharisæi respondérunt: Cæsaris eam esse. Quibus ait: Cæsari redhibénda esse quæ Cæsaris sunt: Deo autem reddénda esse, quæ Dei sunt. O plenam miráculi responsiónem, et perféctam dicti cœléstis absolutiónem! Ita ómnia inter contémptum sæculi, et contuméliam lædéndi Cæsaris temperávit, ut curis ómnibus et officiis humánis devótas Deo mentes absólveret, cum Cæsari quæ ejus essent, reddénda decérnit.

Lectio ix.

Si enim nihil ejus penes nos resséderit, conditióne reddéndi ei quæ sua sunt, non tenébimur. Porro autem si rebus illius incubámus, si jure potestátis ejus útimur, et nos tamquam mercenários aliéni patrimónii procuratióni subjícimus: extra quærélam injúriæ est, Cæsari redhibéri quod Cæsaris est, Deo autem quæ ejus sunt própria, réddere nos oportére, corpus, ánimam, voluntátem. Ab eo enim hæc profécta atque aucta retinémus: proinde condignum est, ut ei se totum reddant, cui debére se récolunt et oríginem et proféctum. Te Deum. 15.

Ad Benedictus, Ant. Magíster, * scimus quia verax es, et viam Dei in veritáte do-

ces, allelúja.

Ad Magnif, Ant. Rêddite ergo* quæ sunt Cæsaris, Cæsari: et quæ sunt Dei, Deo, allel.

Si sequens Dominica fuerit ultima post Pentecosten, ejus loco ponitur xxiv. ut infra. 279. et Officium hujus Dominicæ ponitur in Sabbato præcedenti, non impedito Festo ix. Lectionum, alioquin Feria vi. vel alia similiter non impedita.

DOM. XXIII. POST PENT.

Oratio.

Absolve, quæsumus Dómine, tuórum delicta populórum: ut a peccatórum nostrórum néxibus, quæ pro nostra fragilitáte contráximus, tua benignitáte liberémur. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 9. *c*

In illo témpore: Loquénte Jesu ad turbas, ecce princeps unus accèssit, et adorábat eum, dicens: Dómine, filia mea modo defúncta est. Et réliqua.

Homilia sancti Hierónymi Presbytéri.

Lib.1. Comm. in cap.9. Matth.

Octavum signum est, in quo princeps suscitári póstulat filiam suam, nolens de mystério veræ circumcisiónis exclúdi: sed subíntrat múlier sánguine fluens, et octávo sanátur loco: ut príncipis filia de hoc exclúsa número, véniat ad nonum, juxta illud quod in Psalmis dícitur: Æthiópia prævéniet manus ejus Deo: et, Cum intràverit plenitúdo géntium, tunc omnis Israel salvus fiet.

Lectio viii.

Et ecce múlier, quæ sánguinis fluxum patiebàtur duódecim annis, accéssit retro, et tétigit fimbriam vestiménti ejus. In Evangélio secúndum Lucam scribitur, quod principis filia duódecim annos habéret ætátis. Nota ergo quod eo témpore hæc múlier, id est, Géntium pópulus, cœperit ægrotáre, quo genus Judæórum crediderat. Nisi enim ex comparatióne virtútum, vitium non osténditur.

Lectio ix.

Hæc autem múlier sánguine fluens, non in domo, non in urbe accédit ad Dóminum, quia juxta legem úrbibus excludebátur: sed in itínere ambulànte Dño; ut dum pergit ad áliam, ália curarétur. Unde dicunt et Apóstoli: Vobis quidem prius oportébat prædicári verbum Dei: sed quóniam vos judicástis indígnos salúte, transgrédimur ad Gentes. Te Deum. 15.

Ad Benedictus, Ant. Dicébat enim * intra se: Si tetígero fimbriam vestiménti ejus tantum, salva ero.

Ad Magnificat, Ant. At Jesus convérsus, * et videns eam, dixit: Confide, filia, fides tua te salvam fecit, allelúja.

non possunt esse pauciores viginti tribus, neque plures viginti octo. Cum autem fuerint plures viginti quatuor, tunc post xxiii. Dominicam resumuntur quæ eo anno superfuerunt post Epiphaniam, quoad Orationem, Homiliam, et Ant. ad Bened. et Magníficat hoc ordine.

Si Dominicæ post Pentecosten fuerint xxv. Dominica xxiv. post Pentecosten erit quæ est vi. post Epiphaniam.

Si fuerint xxvi. Dominica xxiv. erit quæ est v. post Epiph., et xxv. quæ est vi.

Si fuerint xxvii. Domin. xxiv. erit quæ est iv. post Epiph. xxv. erit v. et xxvi. erit vi.

Si fuerint xxviii. Dominica xxiv. erit quæ est iii. post Epiphaniam, xxv. erit iv. et xxvi. erit v. et xxvii. erit vi. et ultimo loco semper ponitur quæ sequitur hic in ordine xxiv. 279.

DOMINICA III.

quæ superfuit post Epiphaniam. Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, infirmitátem nostram propítius réspice: atque ad protegéndum nos déxteram tuæ majestátis exténde. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 8.

In illo témpore: Cum descendisset Jesus de monte, secútæ sunt eum turbæ multæ: et ecce leprósus véniens, adorábat eum. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Com. in c. 8. Matth.

De monte Dómino descendénte, occúrrunt turbæ, quia ad altióra ascéndere non valuérunt. Et primus ei occúrrit leprósus: necdum enim póterat cum lepra tam multíplicem in monte Salvatóris audire sermónem. Et notándum, quod hic primus speciáliter curátus sit: secúndo, puer Centuriónis: tértio, socrus Petri fébriens in Caphárnaum: quarto loco, qui obláti sunt ei a dæmónio vexáti: quorum spíritus verbo ejiciébat, quando et omnes male habéntes curávit.

Lectio viii.

Et ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens. Recte post prædicatiónem atque doctrinam, signi offértur occásio, ut per virtútem miráculi, præteritus apud audiéntes sermo firmétur. Dómine, si vis, potes me mundáre. Qui voluntátem rogat, de virtúte non dúbitat. Et exténdens Jesus manum, tétigit eum, dicens: Volo, Mundáre. Extendénte manum Dómino, statim lepra fugit. Simúlque considera, quam húmilis, et sine jactántia respónsio. Ille díxerat, Si vis: Dóminus respóndit, Volo. Ille præmíserat, Potes me mundáre: Dóminus jungit, et dicit, Mundáre. Non ergo, ut

plerique Latinórum putant, jungéndum est, et legéndum, Volo mundáre: sed separátim, ut primum dicat, Volo, deinde ímperet. Mundáre.

Lectio ix.

Et ait illi Jesus: Vide, némini dixeris. Et revéra quid erat necésse ut sermóne jactáret, quod córpore præferébat? Sed vade osténde te sacerdóti. Várias ob causas mittit eum ad sacerdótem: primum propter humilitátem, ut sacerdótibus deférre honórem videátur. Erat enim lege præcéptum, ut, qui mundáti fúerant a lepra, offérrent múnera sacerdótibus. Deinde ut mundátum vidéntes leprósum, aut créderent Salvatóri, aut non créderent: si créderent, salvaréntur: si non créderent, inexcusábiles forent. Et simul, ne, quod in eo sæpíssime criminabántur, legem viderétur infríngere. Te Deum. 15.

Ad Benedictus, Ant. Cum descendísset * Jesus de monte, ecce leprósus véniens adorábat eum, dicens: Dómine, si vis, potes me mundáre: et exténdens manum, tétigit eum, dicens: Volo, mundáre.

Ad Magnif., Ant. Dómine, si vis, * potes me mundáre: et ait Jesus: Volo, mundáre.

DOMINICA IV.

quæ superfuit post Epiphaniam. Oratio.

Deus, qui nos in tantis perículis constitútos, pro humána scis fragilitáte non posse subsístere: da nobis salútem mentis et córporis; ut ea, quæ pro peccátis nostris pátimur, te adjuvánte, vincámus. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 8. *c*

In illo témpore: Ascendénte Jesu in navículam, secúti sunt eum discípuli ejus: et ecce motus magnus factus est in mari, ita ut navícula operirétur flúctibus, ipse vero dormiébat. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbytéri.

Lib. 1. *Comm. in c.* 8. *Matth.*

Quintum signum fecit, quando ascéndens navem de Caphárnaum, ventis imperávit et mari. Sextum, quando in regióne Gerasenórum dedit potestátem dæmónibus in porcos. Séptimum, quando ingrédiens civitátem suam, paralyticum secúndum curávit in léctulo. Primus enim paralyticus est puer Centurionis. Lectio viii.

Ipse vero dormiébat; et accessérunt ad eum, et suscitavérunt eum, dicéntes: Dómine, salva nos. Hujus signi typum in Jona légimus, quando céteris periclitántibus, ipse secúrus est, et dormit, et suscitátur: et império ac sacraménto passiónis suæ líberat suscitántes. Tunc surgens imperávit ventis et mari. Ex hoc loco intelligimus,

quod omnes creatúræ séntiunt Creatórem. Quas enim increpávit, et quibus imperávit, séntiunt imperántem: non erróre hæreticórum, qui ómnia putant animántia, sed majestáte Conditóris, quæ apud nos insensibilia, illi sensibília sunt.

Lectio ix.

Porro hómines miráti sunt, dicéntes: Qualis est hic, quia venti et mare obédiunt ei? Non discípuli, sed nautæ, et céteri qui in navi erant, mirabántur. Sin autem quis contentióse volúerit, eos, qui mirabántur, fuísse discípulos, respondébimus, recte hómines appellátos, qui necdum nóverant poténtiam Salvatóris.

Te Deum laudámus. 45.

Ad Benedictus, Ant. Ascendénte Jesu * in navículam, ecce motus magnus factus est in mari: et suscitavérunt eum discípuli ejus, dicéntes: Dómine, salva nos, perímus.

Ad Magnificat, Ant. Dómine,* salva nos, perímus: ímpera, et fac Deus tranquillitátem.

DOMINICA V.

quæ superfuit post Epiphaniam. Oratio.

Familiam tuam, quæsumus Dómine, contínua pietáte custódi: ut quæ in sola spe grátiæ cœléstis innítitur, tua semper protectióne muniátur. Per Dóminum.

Pars Autumnalis.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.13.c.*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis parábolam hanc: Símile factum est regnum cœlórum hómini qui seminávit bonum semen in agro suo. Et réliqua.

Homil. S. Augustíni Epíscopi. *Lib. quæst. Evang. in Matt. c. 11. tom. 4.*

Cum negligéntius ágerent præpósiti Ecclésiæ, aut cum dormitiónem mortis accíperent Apóstoli, venit diábolus, et superseminávit eos, quos malos fílios Dóminus intérpretátur. Sed quæritur, utrum hærétici sint, an male vivéntes Cathólici. Possunt enim dici fílii mali étiam hærétici, quia ex eódem Evangélii sémine, et Christi nómine procreáti, pravis opiniónibus ad falsa dógmata convertúntur.

Lectio viii.

Sed quod dicit eos in médio trítici seminátos, quasi videntur illi significári, qui uníus communiónis sunt. Verúmtamen quóniam Dóminus agrum ipsum, non Ecclésiam, sed hunc mundum interpretátus est: bene intelligúntur hærétici, quia non societáte uníus Ecclésiæ, vel uníus fídei, sed societáte solíus nóminis christiáni in hoc mundo permiscéntur bonis. At illi, qui in eádem fide mali sunt, pálea pótius quam zizánia reputántur, quia pálea

étiam fundaméntum ipsum habet cum fruménto, radicémque commúnem. Lec.ix.

In illa plane sagéna, qua concludúntur et mali et boni pisces, non absúrde mali Cathólici intelligúntur. Alíud est enim mare, quod magis mundum istum signíficat: áliud sagéna, quæ uníus fidei, vel uníus Ecclésiæ communiónem vidétur osténdere. Inter hæréticos, et malos Cathólicos hoc ínterest, quod hærétici falsa credunt: illi autem vera credéntes, non vivunt ita ut credunt.

Te Deum laudámus. 15.

Ad Bened., Ant. Dómine,* nonne bonum semen seminásti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? Et ait illis: Hoc fecit inimícus homo.

Ad Magníficat, Ant. Collígite * primum zizánia, et alligáte ea in fascículos ad comburéndum: tríticum autem congregáte in hórreum meum, dicit Dóminus.

DOMINICA VI.

quæ superfuit post Epiphaniam. Orátio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut semper rationabília meditántes, quæ tibi sunt plácita, et dictis exequámur, et factis. Per Dóminum nostrum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 13. *d.*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. *Comm. in c.* 13. *Matth.*

Regnum cœlórum prædicátio Evangélii est, et notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam, et de qua dícitur ad Judæos: Auferétur a vobis regnum Dei, et dábitur genti faciénti fructus ejus. Símile est ergo hujuscémodi regnum grano sinápis, quod accípiens homo seminávit in agro suo. Homo qui séminat in agro suo, a plerísque Salvátor intelligitur, quod in ánimis credéntium séminet: ab áliis ipse homo séminans in agro suo, hoc est in semetípso, et in corde suo. Lectio viii.

Quis est iste, qui séminat, nisi sensus noster et ánimus: qui suscípiens granum prædicatiónis, et fovens seméntem, humóre fidei facit in agro sui péctoris pullulare? Prædicátio Evangélii mínima est ómnibus disciplínis. Ad primam quippe doctrínam, fidem non habet veritátis, hóminem Deum, Christum mórtuum et scándalum crucis prædicans. Confer hujuscémodi doctrínam dogmátibus philosophórum, et libris eórum, et splendóri eloquéntiæ, et compositióni sermónum: et vidébis quanto mi-

nor sit céteris semínibus seméntis Evangélii. Lectio ix.

SED illa cum créverint, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demónstrant: sed totum fláccidum marcidúmque et mollítum ebúllit in ólera et in herbas, quæ cito aréscunt et córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbátur in princípio, cum vel in ánima credéntis, vel in toto mundo sata fúerit: non exúrgit in ólera, sed crescit in árborem: ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas credéntium, vel fortitúdines, Dei servítio mancipátas, sentíre debémus) véniant et hábitent in ramis ejus. Ramos puto evangélicæ árboris, quæ de grano sinápis créverit, dógmatum esse diversitátes, in quibus supradictárum vólucrum unaquæque requiéscit. Te Deum laudámus. 15.

Ad Benedictus, Ant. Símile est* regnum cœlórum grano sinápis, quod mínimum est ómnibus semínibus: cum autem créverit, majus est ómnibus oléribus.

Ad Magnificat, Ant. Símile est regnum * cœlórum ferménto, quod accéptum múlier abscóndit in farínæ satis tribus, donec fermentátum est totum.

DOMINICA XXIV.
ultima post Pentecosten.
Oratio.

EXCITA, quæsumus Dómine, tuórum fidélium voluntátes: ut divini óperis fructum propénsius exequéntes, pietátis tuæ remédia majóra percípiant. Per Dóminum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vii. *Cap.* 24. *b*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum vidéritis abominatiónem desolatiónis, quæ dicta est a Daniéle Prophéta, stantem in loco sancto: qui legit, intélligat. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.
Lib.4. Comm. in cap.24. Matt.

QUANDO ad intelligéntiam provocámur, mysticum monstrátur esse quod dictum est. Légimus autem in Daniéle hoc modo: Et in dimídio hebdómadis auferétur sacrifícium et libámina: et in templo abominátio desolatiónum erit, usque ad consummatiónem témporis, et consummátio dábitur super solitúdinem. De hoc et Apóstolus lóquitur, quod homo iniquitátis, et adversárius elevándus sit contra omne quod dícitur Deus, et cólitur: ita ut áudeat stare in templo Dei, et osténdere quod ipse sit Deus: cujus advéntus secúndum operatiónem sátanæ déstruat eos, et ad Dei solitúdinem rédigat qui se suscéperint.
℟ Laudábilis pópulus,* Quem Dóminus exercítuum benedíxit, dicens: Opus mánuum meárum tu es, heréditas mea

Israel.

℣. Beáta gens cujus est Dóminus Deus, pópulus eléctus in hereditátem. Quem.

Lectio viii.

Potest autem simplíciter aut de Antichrísto áccipi, aut de imágine Cæsaris, quam Pilátus pósuit in templo, aut de Adriáni equéstri státua, quæ in ipso sancto sanctórum loco usque in præséntem diem stetit. Abominátio quoque secúndum véterem scriptúram idólum nuncupátur; et idcirco ádditur desolatiônis, quod in desoláto templo atque destrúcto idólum pósitum sit.

℟. Duo Séraphim clamábant alter ad álterum: * Sanctus, sanctus, sanctus Dóminus Deus Sábaoth: * Plena est omnis terra glória ejus.

℣. Tres sunt qui testimónium dant in cœlo, Pater, Verbum, et Spíritus sanctus: et hi tres unum sunt. Sanctus.

lória Patri. Plena.

Lectio ix.

Abominatio desolatiónis intélligi potest et omne dogma pervérsum: quod cum vidérimus stare in loco sancto, hoc est, in Ecclésia, et se osténdere Deum, debémus fúgere de Judæa ad montes, hoc est, dimíssa occidénte líttera, et judáica pravitáte, appropinquáre móntibus ætérnis, de quibus illúminat mirabíliter Deus; et esse in técto, et in dómate, quo non possint igníta diáboli jácula perveníre, nec descéndere et tóllere áliquid de domo conversatiónis prístinæ, nec quærere quæ retrórsum sunt: sed magis sérere in agro spirituálium scripturárum, ut fructus capiámus ex eo: nec tóllere álteram túnicam, quam Apóstoli habére prohibéntur. Te Deum. 15.

Ad Benedictus, Ant. Cum vidéritis * abominatiónem desolatiónis, quæ dicta est a Daniéle Prophéta, stantem in loco sancto: qui legit, intélligat.

Ad Magnificat, Ant. Amen dico vobis, * quia non præteríbit generátio hæc, donec ómnia fiant: cœlum et terra transíbunt, verba autem mea non transíbunt, dicit Dñus.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS AUTUMNALIS

FESTA AUGUSTI

DIE XXIX. DECOLLAT.

S. Joannis Baptistæ.

Duplex majus.

Ad Vesperas Ant.Cap.Hymnus et ℣. de Laud. 285 Psalmi de Dominic. 124. et loco ultimi, Psalm. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Ad Magnificat, Ant. Misso Heródes spiculatóre, præcépit amputári caput Joánnis in cárcere: quo audíto, discípuli ejus venérunt, et tulérunt corpus ejus, et posuérunt illud in monuménto.

Oratio.

Sancti Joánnis Baptistæ, præcursóris et martyris tui, quæsumus Dómine, veneránda festívitas salutáris auxílii nobis præstet efféctum. Qui vivis.

Deinde fit comm. S. Augustíni, Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Augustíne, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Filium Dei. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei. Oratio.

Adesto supplicatiónibus nostris, omnípotens Deus: et quibus fidúciam sperándæ pietátis indúlges, intercedénte beáto Augustíno Confessóre tuo, atque Pontífice, consuétæ misericórdiæ tríbue benignus efféctum.

Postea S. Sabinæ Martyr. Ant. Símile est regnum cælórum hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, prospere procéde, et regna. Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ Sabínæ mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dómin.

Ad Matutinum, omnia de Communi unius Mart. 20* præter sequentia.

In primo Nocturno

Incipit Jeremías Prophéta.

Lectio i. *Cap. 1.*

Verba Jeremíæ filii Helcíæ, de sacerdótibus, qui fuérunt in Anathoth, in terra Bénjamin. Quod factum est verbum Dómini ad eum in

diébus Josíæ filii Amon regis Juda in tertiodécimo anno regni ejus. Et factum est in diébus Jóakim filii Josíæ regis Juda, usque ad consummatiónem undécimi anni Sedecíæ filii Josíæ, regis Juda, usque ad transmigratiónem Jerúsalem in mense quinto. Et factum est verbum Dómini ad me, dicens: Priúsquam te formárem in útero, novi te: et ántequam exíres de vulva, sanctificávi te, et prophétam in Géntibus dedi te.

℟. Misit Heródes rex manus, ac ténuit Joánnem, et vinxit eum in cárcere, quia metuébat eum, propter Herodíadem,* Quam túlerat fratri suo Philíppo uxórem.

℣. Arguébat Heródem Joánnes propter Herodíadem. Quam.

Lectio ii.

Et dixi: A a a, Dómine Deus: ecce néscio loqui, quia puer ego sum. Et dixit Dóminus ad me: Noli dícere: Puer sum: quóniam ad ómnia quæ mittam te, ibis: et univérsa quæcúmque mandávero tibi, loquéris. Ne tímeas a fácie eórum, quia tecum ego sum, ut éruam te, dicit Dóminus. Et misit Dóminus manum suam, et tétigit os meum; et dixit Dóminus ad me: Ecce dedi verba mea in in ore tuo: ecce constítui te hódie super gentes, et super regna, ut evéllas, et déstruas, et dispérdas, et díssipes, et ædífices, et plantes.

℟. Joánnes Baptísta arguébat Heródem,* Propter Herodíadem, quam túlerat fratri suo vivénti uxórem.

℣. Misso Heródes spiculatóre, præcépit amputári caput Joánnis in cárcere. Propter.

Lectio iii.

Tu ergo accínge lumbos tuos, et surge, et lóquere ad eos ómnia quæ ego præcípio tibi. Ne formídes a fácie eórum: nec enim timére te fáciam vultum eórum. Ego quippe dedi te hódie in civitátem munítam, et in colúmnam férream, et in murum æreum, super omnem terram, régibus Juda, princípibus ejus, et sacerdótibus, et pópulo terræ. Et bellábunt advérsum te, et non prævalébunt: quia ego tecum sum, ait Dóminus, ut líberem te.

℟. Puéllæ saltánti imperávit mater: * Nihil áliud petas, nisi caput Joánnis.* Et contristátus est rex propter jusjurándum, et propter simul discumbéntes. ℣. Ait puélla matri suæ: Quid petam? at illa áit. Nihil. Glória. Et.

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Ambrósii Epíscopi, de virgínibus.

Lectio iv. *Lib.* 3.

Quoniam beáti Joánnis Baptístæ non strictim prætereúnda est recordátio, interest, ut quis, et a quibus, et quam ob causam, quo modo, et quo témpore sit occí-

sus, advértere debeámus. Ab adúlteris justus occíditur, et a reis in júdicem capitális scéleris pœna convértitur. Deínde præmium saltatrícis mors est Prophétæ. Postrémo (quod étiam omnes bárbari horrére consuevérunt) inter épulas atque convívia consummándæ crudelitátis profértur edíctum: et a convívio ad cárcerem, de cárcere ad convívium ferális flagítii circumfértur obséquium. Quanta in uno facínore sunt crímina!

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Lectio v.

Quis non, cum e convívio ad cárcerem cursári vidéret, putáret Prophétam jussum esse dimítti? Quis, inquam, cum audísset natálem esse Heródis, solémne convívium, puéllæ optiónem eligéndi quod vellet datam, missum ad Joánnem ob solutiónem non arbitrarétur? Quid crudelitáti cum delíciis? quid cum funéribus voluptáti? Rápitur ad pœnam Prophéta conviváli témpore, conviváli præcépto, quo non cúperet vel absólvi: perímitur gládio, caput ejus affértur in disco. Hoc crudelitáti férculum debebátur, quo insatiáta épulis féritas vescerétur.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et.

Lectio vi.

Intuere, rex acerbíssime, tuo spectácula digna convívio. Pórrige déxteram, ne quid sævítiæ tuæ desit: ut inter dígitos tuos rivi défluant sacri cruóris. Et quóniam non exsaturári épulis fames, non restíngui póculis pótuit inaudítæ sævítiæ sitis: bibe sánguinem scaturiéntibus adhuc venis exsécti cápitis profluéntem. Cerne óculos in ipsa morte scéleris tui testes, aversántes conspéctum deliciárum. Claudúntur lúmina non tam mortis necessitáte, quam horróre luxúriæ. Os áureum illud exángue, cujus senténtiam ferre non póteras, conticéscit, et adhuc timétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: et in vínculis non derelíquit eum. Et Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. *Cap.* 6. c

In illo témpore: Misit Heródes, ac ténuit Joánnem,

et vinxit eum in cárcere, propter Herodíadem uxórem Philíppi fratris sui, quia dúxerat eam. Et réliqua.

Homília S. Augustíni Epísc.

Serm. 10. in nov. Serm.

Cum sanctum Evangélium legerétur, crudéle spectáculum ante óculos nostros constitútum est: caput sancti Joánnis in disco, ferális missus crudelitátis propter ódium veritátis. Puélla saltat, et sævit mater: et inter lascívias et delícias conviväntium témere jurátur, et ímpie, quod jurátur, implétur. Factum est Joánni, quod ipse prædíxerat. De Dómino enim Jesu Christo díxerat: Illum opórtet créscere, me autem minui. Iste minútus est in cápite, ille crevit in cruce. Odium péperit véritas. Non pótuit æquo ánimo toleràri; quod homo Dei sanctus monébat: qui útique salútem eórum quærébat quos sic monébat. Respondérunt illi mala pro bonis.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei, Dòmine,* Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de làpide pretióso. Et voluntáte.

Lectio viii.

Quid enim ille díceret, nisi quo plenus erat? Et quid illi respondérent, nisi quo pleni erant? Ille tríticum seminávit, sed spinas invénit. Dicébat regi: Non licet tibi habére uxórem fratris tui. Vincébat enim regem libído: tenébat apud se prohibitam uxórem fratris sui. Sed eum tamen sic libébat, ut non sævíret. Honorábat eum, a quo verum audiébat: sed múlier detestábilis ódium concipiébat, quod aliquándo dato témpore páreret. Quando autem parturiébat, péperit fíliam, fíliam saltántem.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibàvit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

Pro S. Sabina martyre.

Lectio ix.

Sabina múlier Romána, Valentíni viri claríssimi uxor, a Seráphia vírgine Christiánæ fídei præcéptis instit útá, post sanctæ vírginis martyrium colléctas ejus relíquias piis exséquiis sepelívit. Quæ propter eam causam paulo post Adriáno Imperatóre comprehénsa Elpídio júdici sístitur. Cui is: Tu ne illa Sabina et génere, et matrimónio nobilíssima? At illa, Sum, inquit: sed Dómino meo Jesu Christo grátias ago, qui me intercessióne Seráphiæ fámulæ suæ, e dæmonum potestáte liberávit. Quam várie tentátam, ut propósi-

tum mutáret, cum a fidei constántia movére non posset, Præféctus, pronuntiáta senténtia quod deos contémneret, cápitis damnávit. Ejus corpus a Christiánis in eódem sepúlchro cónditum est, in quo ipsa magístram fidei suæ Seraphiam posúerat.

Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Heródes enim ténuit, et ligávit Joánnem, et pósuit in cárcerem propter Herodíadem. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 16.

2. Dómine mi rex, da mihi in disco caput Joánnis Baptístæ.

3. Puéllæ saltánti imperávit mater: nihil áliud petas, nisi caput Joánnis.

4. Arguébat Heródem Joánnes propter Herodíadem, quam túlerat fratri suo Philíppo uxórem.

5. Da mihi in disco caput Joánnis Baptístæ: et contristátus est rex propter jusjurándum.

Capitulum. *Jac.* 1.

Beatus vir, qui suffert tentatiónem: quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

Invicte Martyr, únicum
Patris secútus Filium
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cæléstibus.
Tui precátus múnere
Nostrum reátum dilue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.
Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis:
Nos solve vinclis sæculi
Dono supérni Núminis.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Benedictus, Ant. Misso Heródes spiculatóre, præcépit amputári caput Joánnis in cárcere: quo audíto, discípuli ejus venérunt, et tulérunt corpus ejus, et posuérunt illud in monuménto.

Oratio.

Sancti Joánnis Baptístæ præcursóris, et mártyris tui, quæsumus Dómine, veneránda festívitas, salutáris auxílii nobis præstet efféctum. Qui vivis, et regnas.

Pro commem. S. Sabinæ, Ant. Date ei de fructu mánuum suárum, et láudent eam in portis ópera ejus.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit Deus in ætérnum.

Oratio. Deus, qui inter cétera, ut supra. 281.

Ad Tertiam, Ant. Dómine mi rex.

Capitulum. Beátus vir, ut sup.

℟. br. Glória et honóre,* Coronásti eum Dómine. Gló-

ria et hónore ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória, et honóre ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Ad Sextam, Ant. Puéllæ saltánti. Capitulum. *Eccl.* 15.

Cibavit illum pane vitæ, et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dóminus Deus noster. ℟. breve. Posuísti Dómine,* super caput ejus. Posuísti. ℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória. Posuísti. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam, et magnum decórem impónes super eum.

Ad Nonam, Ant. Da mihi in disco. Capitulum. *Eccli.* 39.

Justus cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. breve. Magna est glória ejus * In salutári tuo. Magna est. ℣. Glóriam, et magnum decórem impónes super eum. In salutári. Glória Patri. Magna. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Vesperas, Ant. Capitul. et Hymn. et ℣. de Laudibus. Psalm. de Dominica, 124. et loco ultimi, Psalm. Crédidi, 127.

Ad Magnificat., Ant. Misit Rex incrédulus minístros detestábiles, et amputári jussit caput Joánnis Baptistæ. Et fit comm. seq. etc. ut infra.

DIE XXX. S. ROSÆ a S. Maria virginis Limanæ

Duplex.

Omnia de Communi Virginum 82 præter seq. Oratio.

Bonorum ómnium largítor omnípotens Deus, qui beátam Rosam, cœléstis grátiæ rore prævéntam, virginitátis et patiéntiæ decóre Indis floréscere voluísti: da nobis fámulis tuis, ut in odórem suavitátis ejus curréntes Christi bonus odor effici mereámur. Qui tecum vivit.

Postea fit commem. Sanctorum Martyrum Felicis, et Adaucti, Ant. Istórum est enim regnum cælórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi.

℟. Et gloriámini omnes recti corde. Oratio.

Majestatem tuam, Dómine, súpplices exorámus: ut, sicut nos júgiter Sanctórum tuórum commemoratióne lætíficas, ita semper supplicatióne defendas. Per Dñm.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Primus Américæ Meridionális flos sanctitátis virgo Rosa, christiánis paréntibus Limæ progénita, mox ab incunábulis cláruit futú-

ræ sanctimóniæ indíciis: nam vultus infántis mirabíliter in rosæ effigiem transfigurátus, huic nómini occasiónem dedit: cui póstea Virgo Deípara cognómen adjécit, jubens vocári deínceps Rosam a sancta María. Quinquénnis votum perpétuæ virginitátis emísit. Adúltior, ne a paréntibus ad núptias cogerétur, clam síbimet venustíssimam cápitis cæsáriem præcídit. Jejúniis supra humánum modum addícta, íntegras Quadragésimas transégit pane ábstinens, ac diétim solis quinque gránulis mali cítrini víctitans.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Habitu Tértii Ordinis sancti Domínici assúmpto, prístinas vitæ austeritátes duplicávit: oblóngo aspérrimóque cilício sparsim minùsculas acus innéxuit: sub velo corónam densis acúleis intrórsus obarmátam intérdiu noctúque gestávit. Sanctæ Catharínæ Senénsis árdua premens vestígia, caténa férrea, tríplici nexu circumdúcta, lumbos cinxit. Léctulum sibi e truncis nodósis compósuit, horúmque vácuas commissúras fragmínibus testárum implévit. Céllulam sibi angustíssimam struxit in extrémo horti ángulo, ubi cœléstium contemplatióni dédita, crebris disciplínis, inédia, vigíliis, corpúsculum exténuans, at spíritu vegetáta, larvas dæmonum, frequénti certámine victrix, impávide protrívit ac superávit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Ægritudinum torméntis, domesticórum insúltibus, linguárum mórsibus dire agitáta, nondum satis pro mérito se afflígi querebátur. Per quíndecim annos ad plúsculas horas desolatióne spíritus, et ariditáte misérrime contabéscens, forti ánimo tulit agónes omni morte amarióres. Exínde cœpit supérnis abundáre delíciis, illustrári visiónibus, colliquéscere seráphicis ardóribus, Angelo tutelári, sanctæ Catharínæ Senénsi, Vírgini Deíparæ inter assíduas apparitiónes mire familiáris, a Christo has voces audíre méruit: Rosa cordis mei tu mihi sponsa esto. Dénique Sponsi hujus paradíso felíciter invéctam, plurimísque ante et post óbitum miráculis coruscam Clemens Décimus Póntifex Máximus sanctárum Vírginum catálogo ritu solémni adscrípsit.

℟. Afferéntur regi virgines post eam, próximæ ejus, * Afferéntur tibi in lætitia et exultatióne. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Símile erit, de Com. Virg. 93.*

Pro SS. martyribus Felici et Adaucto. Lectio ix.

Felix, Dioclétiáno et Maximiáno Imperatóribus, propter suscéptam Christi religiónem comprehénsus, in Serápidis addúctus templum est. Cui sacrificáre cum juberétur, os simulácri cónspuit. Quo facto, statim ærea státua córruit. Quod cum íterum ac tértio in æde Mercúrii Dianæque factum esset, impietátis, et mágicæ artis accusátus equúleo torquétur. Mox ad secúndum ab Urbe lápidem via Ostiénsi dúcitur, ut secúri ferirétur. Cui inter viam oblátus quidam Christiánus, cum Felicem agnóscens ad martyrium duci vidéret: Ego quoque, clara voce inquit, eádem, qua iste, lege vivo: ego eúmdem Jesum Christum colo. Itaque Felícem osculátus, cum eo secúri percútitur, tértio Kaléndas Septémbris: cujus nomen cum ignótum esset Christiánis, is Adáucti nómine nobilitátus est, quod sancto mártyri Felici adáuctus sit ad corónam. Te Deum. 15.

In Laud. fit comm. SS. Felicis, etc. Ant. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt: nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio. Majestátem. 286.

In ii. Vesp. fit a Cap. de seq.

DIE XXXI. S. RAYMUNDI Nonnati Confess. Duplex.

Omnia da Comm. Conf. non Pontificis. 66.* præter sequ.

In Hymno. Iste Conféssor, mutatur tertius versus quod servandum erit, quoties occurrent litteræ (m. t. v.)

Oratio.

Deus, qui in liberándis fidélibus tuis ab impiórum captivitáte, beátum Raymúndum Confessórem tuum mirábilem effecísti: ejus nobis intercessióne concéde; ut, a peccatórum vínculis absolúti, quæ tibi sunt plácita, liberis méntibus exequámur. Per Dóminum.

Pro com. S. Rosæ virg. Ant. Veni Sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Bonórum. 286.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Raymundus, Nonnátus cognoménto dictus, quia præter commúnem natúræ legem e mórtuæ matris dis-

secto látere in lucem edúctus fuit, Portélli in Catalónia piis et nobílibus paréntibus ortus, ab ipsa infántia futúræ sanctitátis indícia dedit. Nam puerília oblectaménta, mundíque illécebras réspuens, ita pietáti óperam dabat, ut omnes in púero adúltam virtútem admiraréntur. Crescénte vero ætáte, litterárum stúdiis incúbuit: sed mox, jubénte patre, vitam ruri agens, sacéllum sancti Nicolái in Portélli fínibus situm, crebro adibat, ut sacram Deíparæ imáginem, quæ in eo summa fidélium veneratióne étiam nunc cólitur, visitáret. Ibi effúsus in preces, ipsam Dei paréntem ut se in fílium adoptáre, viámque salútis, ac sciéntiam Sanctórum edocére dignarétur, eníxe deprecabátur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Nec défuit votis ejus benígníssima Virgo; ab ipsa enim intelléxit, gratíssimum sibi fore, si religiónem, sub título de Mercéde, seu de Misericórdia Redemptiónis Captivórum, ea suggerénte, nuper fundátam, ingrederétur. Qua monitióne percépta, Barcinónam statim proféctus: illud tam præcelléntis erga próximum charitátis institútum ampléxus est. Regulári ígitur milítiæ adscriptus, virginitátem, quam pridem beátæ Vírgini consecráverat, perpétuo cóluit, ceterísque virtútibus énituit, charitáte præsértim erga Christiános, qui sub potestáte Paganórum míseram in captivitáte vitam degébant. Hos ut redímeret in Africam missus, cum jam multos a servitúte liberásset, ne, consúmpta pecúnia, áliis item in próximo abnegándæ fídei discrímine constitútis deésset, seipsum pígnori dedit: sed cum ardentíssimo salútis animárum desidério succénsus, plures Mahometános suis conciónibus ad Christum convérteret, in arctam custódiam a bárbaris conjéctus variísque supplíciis cruciátus, mox lábiis perforátis, et sera férrea clausis, crudéle martyrium diu sustínuit.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loríeam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Ob hæc et ália fórtiter gesta, sanctitátis ejus fama longe latéque diffúsa est: qua permótus Gregórius Nonus, in amplíssimum sanctæ Románæ Ecclésiæ Cardinálium collégium Raymúndum ad-

scrípsit: sed vir Dei in ea dignitáte ab omni pompa abhórrens, religiósæ humilitátis tenacíssimus semper fuit. Romam vero pergens, statim ac Cardónam pervénit, extrémo morbo conféctus, ecclesiásticis Sacraméntis muníri summis précibus postulávit. Cumque morbus ingravésceret, et sacérdos diútius tardáret, Angelórum ministério, sub spécie Religiosórum sui Ordinis apparéntium salutári Viático reféctus fuit. Quo sumpto, et grátiis Deo peráctis, migrávit ad Dóminum Domínica última Augústi, anno millésimo ducentésimo quadragésimo. Mórtui corpus, cum circa locum sepultúræ conténtio orta esset, arcæ inclúsum, et mulæ cæcæ impósitum, ad sacéllum sancti Nicolái Dei nutu delátum fuit: ut ibi tumularétur, ubi prima jécerat sanctióris vitæ fundaménta. Illic constrúcto sui Ordinis cœnóbio, a confluéntibus voti causa ex univérsa Catalónia fidélibus pópulis honorátur, váriis miráculis et signis gloriósus.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Sint lumbi, de Comm. 74.*

In ii. Vesperis fit comm. S. Ægydii, et SS. duodecim Fratrum martyrum.

FESTA SEPTEMBBIS.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunct,

DIE I. S. ÆGIDII ABBAT.

Ant. Similábo eum viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram. ℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum.

Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti Ægidii Abbátis comméndet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Deinde fit comm. SS. duodecim Fratrum martyrum.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Orat.

Fraterna nos, Dómine, Mártyrum tuórum coróna lætíficet: quæ et fídei nostræ præbeat increménta virtútum, et multíplici nos suffrágio consolétur. Per Dñm.

Lectio iii.

Ægidius Atheniénsis, régiæ stirpis, a prima ætáte divínis lítteris, et charitátis offíciis ita déditus fuit,

ut nihil prætérea curáre viderétur. Itaque paréntibus mórtuis, totum patrimónium in páuperes erogávit: quin étiam túnicam éxuit, ut ægrótum egéntem tégeret; qua ille indútus statim conváluit. Sed multis deínceps clárior miráculis, timens sui nóminis celebritátem, Arelátem ad beátum Cæsárium conténdit: a quo post biénnium discédens, secéssit in erémum: ubi diútius herbárum radícibus, et cervæ lacte, quæ statis ad eam horis veniébat, admirábili sanctitáte vixit. Quæ cerva, insequéntibus quodam die cánibus régiis, cum in antrum Ægídii refugísset, Gálliæ regem impúlit, ut ab eo summis précibus péteret, ut in loco spelúncæ monastérium éxtrui paterétur. Cujus administratiónem, flagitánte rege, invítus suscépit: eóque múnere áliquot annis prudénter piéque gesto, migrávit in cœlum. Te Deum. 15.

In Laudibus fit comm. SS. duodecim Fratrum martyr.

Ant. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt: nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. Orat. Fratérna. 290.

Vesperæ de sequenti.

DIE II. S. STEPHANI Hungariæ Regis Conf. Sem.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter seq. (in t. v.)

Oratio.

Concede, quæsumus, Ecclésiæ tuæ, omnípotens Deus: ut beátum Stéphanum, Confessórem tuum, quem regnántem in terris propagatórem hábuit, propugnatórem habére mereátur gloriósum in cœlis. Per Dñm,

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Stephanus in Hungáriam Christi fidem et régium nomen invéxit, régia coróna a Románo Pontífice impetráta, ejúsque jussu in Regem inúnctus regnum Sedi Apostólicæ óbtulit: vária pietátis domicília Romæ, Jerosólymis, Constantinópoli, in Hungária Archiepiscopátum Strigoniénsem, Episcopátus decem, admirábili religióne, et munificéntia fundávit. Par in páuperes amor et liberálitas, quos véluti Christum ipsum compléctens, néminem a se mœréntem, ac vácuum umquam dimísit: quin ad eórum inópiam sublevándam, amplíssimis facultátibus erogátis, domésticam quoque suppelléctilem exímia benignitáte frequénter distríbuit: suis ínsuper mánibus laváre páuperum pedes, noctu solus, et ignótus nosocómia frequentáre, decumbéntibus inservíre, ac cétera charitátis offícia exhibére consuévit: quarum virtútum mérito il-

lius déxtera, resolúto cétero córpore, incorrúpta permánsit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lect. v.

Orandi stúdio noctes pene totas ducébat insómnes, atque in cœléstium rerum contemplatióne defixus, intérdum extra sensus raptus, sublímis in áera ferri visus fuit. Perduéllium conspiratiónes, ac validórum hóstium ímpetus, miro prorsus modo, non semel oratiónis præsídio evitávit. Suscéptum ex Ghisélla Bavárica sancti Henríci Imperatóris soróre, quam sibi matrimónio júnxerat, Emerícum fílium, tanta morum disciplína, talíque pietáte enutrívit, quantum ejus póstea sánctitas declarávit. Regni vero negótia ita dispósuit, ut accítis úndique prudentíssimis ac sanctíssimis viris, nihil umquam sine illórum consílio molirétur. Humíllimis ínterim précibus in cínere et cilício Deum deprecans, ut univérsum Hungáriæ regnum, ántequam e vita migráret, cathólicum vidére mererétur. Vere propter ingens dilatándæ fídei stúdium, illíus gentis Apóstolus nuncupátus, facta a Románo Pontífice ipsi posterísque Régibus præferéndæ Crucis potestáte.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Dei Genitrícem, quam ardentíssime venerabátur, amplíssimo in ejus honórem constrúcto templo, Hungáriæ Patrónam instítuit: ab eádem vicíssim Vírgine recéptus in cœlum ipso suæ Assumptiónis die, quem Húngari e sancti Regis institúto, magnæ Dóminæ diem appéllant. Sacrum ejus corpus suavíssimo fragrans odóre, liquóre cœlésti scatens, inter multa et vária miráculа, Románi Pontíficis jussu, nobiliórem in locum translátum est, atque honorífícéntius cónditum. Ejus autem festum Innocéntius Undécimus Póntifex máximus, quarto Nonas Septémbris, ob insígnem victóriam ab exércitu Leopóldi primi Romanórum elécti Imperatóris, et Hungáriæ Regis, eádem die in Budæ expugnatióne, ope divína, e Turcis reportátam, celebrándum instítuit.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum córam me ex óm-

nibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19. *b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam accípere sibi regnum, et revérti. Et réliqua.

Homília S. Ambrósii Epíscopi.

Lib. 8. *in Lucam.*

Bonus ordo, ut vocatúrus gentes, et Judæos jussúrus intérfici, qui noluérunt regnáre supra se Christum, hanc præmítteret comparatiónem, ne dicerétur: Nihil déderat pópulo Judæórum, unde póterat mélior fieri; ut quid ab eo, qui nihil recépit, exígitur? Non mediocris ista est mna, quam supra múlier evangélica, quia non invénit, lucérnam accéndit, lúmine quærit admóto, gratulátur invéntam.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse. Lect. viii.

Dénique ex una decem mnas álius fecit, álius quinque. Fortásse iste morália habet, quia quinque sunt córporis sensus: ille duplícia, id est, mystica legis, et morália probitátis. Unde et Matthæus quinque taléntum, et duo talénta pósuit. In quinque taléntis, ut sint morália; in duóbus utrúmque, mysticum atque morále. Ita quod número inférius, re ubérius.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris; * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Et hic póssumus decem mnas, decem verba intellígere, id est, legis doctrínam: quinque autem mnas, magistéria disciplínæ. Sed legisperítum in ómnibus volo esse perféctum. Non enim in sermóne, sed in virtúte est regnum Dei. Bene autem quia de Judæis dicit, duo soli multiplicátam pecúniam déferunt: non útique æris, sed dispensatiónis usúris. Alia est enim pecúniæ fœnébris, ália doctrínæ cœléstis usúra.

Te Deum laudámus. 15.

DIE V. S. LAURENTII

Justiniani Epíscopi et Conf.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. 49.* præter seq. (m. t. v.)

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Lauréntii Confessóris tui atque Pontíficis, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Laurentius ex illústri Justinianórum família Venétiis natus, exímiam vel puer morum gravitátem præ se tulit. Exácta inter pietátis officia adolescéntia, ad castum Verbi et ánimæ connúbium a divína Sapiéntia invitátus, de religiósæ vitæ institúto capesséndo deliberáre cœpit. Novæ ítaque milítiæ clam prolúdens, præter álias córporis afflictatiónes, super nudos cubábat ásseres, sedénsque velut árbiter hinc inter sæculi blandiménta, paratásque a matre núptias, illinc claustráles inter austeritátes, óculis in Christi patiéntis crucem convérsis, Tu (inquit) es Dómine spes mea, ibi posuísti certíssimum refúgium tuum: ad Canonicórum sancti Gregórii in Alga Congregatiónem convolávit: ubi novis excogitátis cruciátibus, ácrius in seípsum, vélut in hostem infensíssimum, instáurans bellum, nullam ádeo sibi oblectatiónem indulgébat, ut ne in doméstieum umquam hortum, nec in patérnam quidem domum (nisi cum moriénti matri extréma pietátis officia siccis óculis persólvit) exínde intráverit. Par erat obediéntiæ, mansuetúdinis, ac præcípue humilitátis stúdium, cum abjectíssima quæque cœnóbii múnia sibi ultro desúmeret, celebérrima per urbis loca non tam victum quam ludíbria emendicáret, illatásque contumélias ac calúmnias, immótus ac silens perférret; assíduæ præsértim oratiónis subsídio, qua sæpe per mentis excéssum rapiebátur in Deum: tantóque cor ejus æstuábat ardóre, ut nutántes étiam sodáles ad perseverántiam, ac Jesu Christi amórem inflammáret.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Ab Eugénio Quarto pátriæ Epíscopus designátus, quem magna contentióne honórem detrectáverat, majóri gessit cum laude, nam consuéta vivéndi ratióne nihil ádmodum immutáta, paupertátem, quam semper colúerat, in mensa, supelléctili, ac lecto, perpétuo retínuit: módicam domi alébat famíliam, quod grandem álteram sibi esse díceret, páuperes Christi signíficans. Quacúmque adirétur hora, præsto ómnibus erat, patérna omnes

charitáte allevábat, non rénuens vel ære sc aliéno graváre, illórum ne inópiæ deésset. Rogátus qua spe id fáceret? Dómini mei, qui pro me dissólvere facile póterit, respondébat. Spem autem non confúndere divína providéntia submíssis inopináto subsídiis júgiter declarábat. Plura Vírginum monastéria construxit, quas étiam ad perfectióris vitæ ratiónem sua vigilántia compósuit. Matrónis a sæculi pompis, et ornátus vanitáte revocándis, ecclesiásticæ disciplínæ, ac móribus reformándis maximópere stúduit: dignus sane qui ab eódem Eugénio glória, et decus Præsulum coram Cardinálibus vocarétur, et qui a Nicoláo Quinto ejus successóre, transláto e Gradénsi civitáte título, Primus Venetiárum Patriárcha renuntiarétur.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Lacrymarum dono insignítus, omnipoténti Deo placatiónis hóstiam quotídie offerébat: quod cum aliquándo nocte Domínicæ Nativitátis perágeret, Christum Jesum sub pulchérrimi infántis spécie vidére proméruit: tantúmque in eo erat commíssi gregis præsídium, ut cœlitus aliquándo accéptum fúerit, Pontíficis sui intercessióne ac méritis stetísse Rempúblicam. Prophetiæ spíritu afflátus, plura humánæ cognitióni prorsus impérvia prædixit: morbos, ac dæmones suis précibus sæpe fugávit: libros étiam, cœléstem doctrínam, ac pietátem spirántes, grammáticæ pene rudis, conscripsit. Dénique cum lethálem incidísset in morbum, et commodiórem doméstici lectum seni, atque ægro parárent, aversátus ejúsmodi delícias, tamquam a duríssima moriéntis Dómini sui cruce plus nímio abhorréntes, consuéto in stramine se jussit depóni, et finem vitæ suæ adventáre prænóscens, sublátis in cœlum óculis, Vénio, inquit, ad te, o bone Jesu; ac die octáva Januárii obdormívit in Dómino. Pretiósam ejus mortem testáti sunt angélici concéntus, a Carthusiánis quibúsdam mónachis audíti, et sacrum cadáver per duos ultra menses inhumátum, suávi fragrans odóre, et rubescénte fácie, íntegrum atque incorrúptum, ac nova post mortem patráta miracula: quibus permótus Alexánder Octávus Póntifex Máximus, eum Sanctórum número adscrípsit; Innocéntius vero Duodécimus quintam Septémbris diem, qua vir sanctus

ad Pontificiam primo Cáthedram fúerat evéctus, celebrándo illíus festo assignávit. ℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Homo péregre, de Com. 60.*

DIE VIII. IN NATIVITATE B. Mariæ Virg. Dupl. ii. clas.

Ad Vesperas, Ant. et Capit. de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. 135.*

Hymn. Ave maris. 137.*

℣. Natívitas est hodie sanctæ Mariæ Vírginis. ℟. Cujus vita inclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnificat, Ant. Gloriósæ vírginis Maríæ ortum dignissimum recolámus, quæ et genitrícis dignitátem obtínuit, et virginálem pudicítiam non amísit. Oratio.

Famulis tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut, quibus beátæ Vírginis partus éxstitit salútis exórdium, Nativitátis ejus votíva solémnitas pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

In fine Hymnorum dicitur per totam Octavam.

Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutinum, Invit. Nativitátem vírginis Maríæ celebrémus: * Christum ejus Fílium adorémus Dóminum. Psal. Veníte exultémus. 2.

Hymnus, Ant., Psalmi et ℣℣. ut in Festis B. M. 137.*

In primo Nocturno.

Incípiunt Cántica Canticórum. Lectio i. *Cap.* 1.

Osculetur me ósculo oris sui: quia melióra sunt úbera tua vino, fragrántia unguéntis óptimis. Oleum effúsum nomen tuum: ídeo adolescéntulæ dilexérunt te. Trahe me: post te currémus in odórem unguentórum tuórum. Introdúxit me Rex in cellária sua: exultábimus, et lætábimur in te, mémores úberum tuórum super vinum: recti díligunt te. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem, sicut tabernácula Cedar, sicut pelles Salomónis.

℟. Hódie nata est beáta virgo María ex progénie David: * Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cujus vita gloriósa lucem dedit sæculo. ℣. Nativitátem beátæ Maríæ vírginis cum gáudio celebrémus. Per.

Lectio ii.

Nolite me consideráre quod fusca sim, quia decolorávit me sol: fílii matris meæ pugnavérunt contra me, posuérunt me custódem in víneis: víneam meam non custodívi. Indica mihi, quem díligit ánima mea, ubi pa-

scas, ubi cubes in meridie, ne vagári incípiam post greges sodálium tuórum. Si ignóras te, o pulchérrima inter mulíeres, egrédere, et abi post vestígia gregum, et pasce hœdos tuos juxta tabernácula pastórum. Equitátui meo in cúrribus Pharaónis assimilávi te, amíca mea. Pulchræ sunt genæ tuæ sicut túrturis, collum tuum sicut monília.

℟. Beatíssimæ vírginis Maríæ Nativitátem devotíssime celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Maríæ vírginis devotíssime celebrémus. Ut ipsa pro nobis intercédat. Lectio iii.

Murenulas áureas faciémus tibi, vermiculátas argénto. Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suum. Fascículus myrrhæ diléctus meus mihi, inter úbera mea commorábitur. Botrus Cypri diléctus meus mihi, in víneis Engáddi. Ecce tu pulchra es, amíca mea, ecce tu pulchra es, óculi tui columbárum. Ecce tu pulcher es, dilécte mi, et decórus. Léctulus noster flóridus: tigna domórum nostrárum cédrina, laqueária nostra cypréssina.

℟. Gloriósæ vírginis Maríæ ortum digníssimum recolámus, * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quæ Angelo nuntiánte concépit Salvatórem mundi. ℣. Beatíssimæ vírginis Maríæ Nativitátem devotíssime celebrémus. Cujus Dóminus. Glória Patri. Cujus Dóminus.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi. Lectio iv.

Sermo. 18. de Sanctis, qui est 2. de Annunt. Domínica.

Adest nobis, dilectíssimi, optátus dies beátæ ac venerábilis semper vírginis Maríæ: ideo cum summa exultatióne gáudeat terra nostra, tantæ Vírginis illustráta natáli. Hæc est enim flos campi de qua ortum est pretiósum lílium convállium, per cujus partum mutátur natúra protoplastórum, delétur et culpa. Præcísum est in ea illud Hevæ infelicitátis elógium, quo dícitur: In dolóre páries fílios tuos: quia ista in lætítia Dóminum péperit.

℟. Nátívitas gloriósæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie nata est beáta virgo María ex progénie David. Cujus. Lectio v.

Heva enim luxit, ista exultávit: Heva lácrymas, María gáudium in ventre portávit: quia illa peccatórem, ista édidit innocéntem. Mater géneris nostri pœnam íntulit mundo, génitrix Dómini nostri salútem íntulit mundo.

Auctrix peccáti Heva, auctrix mériti María. Heva occidéndo óbfuit, María vivificándo prófuit. Illa percússit, ista sanávit. Pro inobediéntia enim obediéntia commutátur, fides pro perfidia compensátur.

℟. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Maríæ celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ. Ut.

Lectio vi.

PLAUDAT nunc órganis María, et inter velóces artículos tympana puérperæ cóncrepent. Cóncinant lætántes chori, et alternántibus módulis dulcísona cármina misceántur. Audíte ígitur quemádmodum tympanístria nostra cantáverit. Ait enim: Magníficat ánima mea Dóminum; et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo. Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ: ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes, Quia fecit mihi magna qui potens est. Cáusam ígitur invalescéntis erráti miráculum novi partus evícit, et Hevæ planctum Maríæ cantus exclúsit.

℟. Nativitas tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem: et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedicta tu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui. Ex te. Glória. Qui.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 1.*

LIBER generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Comm. in Matth.

IN Isaía légimus: Generatiónem ejus quis enarrábit? Non ergo putémus Evangelístam Prophétæ esse contrárium, ut, quod ille impossíbile dixit effátu, hic narráre incípiat: quia ibi de generatióne divinitátis, hic de incarnatióne est dictum. A carnálibus autem cœpit, ut per hóminem, Deum díscere incipiámus. Filii David, filii Abraham. Ordo præpósterus, sed necessário commutátus. Si enim primum posuísset Abraham, et póstea David, rursus ei repeténdus fúerat Abraham, ut generatiónis séries texerétur.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus

a progénie in progénies timéntibus eum. Quia fecit. Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum intercédat. Lectio viii.

IDEO autem céteris prætermíssis, horum filium nuncupávit, quia ad hos tantum est facta de Christo repromíssio. Ad Abraham: In sémine, inquit, tuo benedicéntur omnes gentes, quod est Christus. Ad David: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Judas autem génuit Phares et Zaram de Thamar.* Notándum, in genealogía Salvatóris nullam sanctárum assúmi mulíerum, sed eas, quas Scriptúra reprehéndit: ut qui propter peccatóres vénerat, de peccatóribus nascens, ómnium peccáta deléret. Unde et in consequéntibus Ruth Moabítis pónitur, et Bethsabée uxor Uríæ.

℟. Felix namque es, sacra virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Nativitátem. Quia. Glória Patri. Christus. ...

Pro S. Adriano mart. Lect. ix.

ADRIANUS, jussu Maximiáni Imperatóris, apud Nicomédiam pérsequens Christiános, cum sæpius eórum in fídei confessióne, et tormentórum perpessióne constántiam demirátus esset, veheménter ea re commótus, ad Christum sese convértit. Quámobrem cum áliis vigínti tribus Christiánis conjéctus est in cárcerem: ubi eum vísitans Natália uxor, quæ et ipsa ántea in Christum credíderat, ad martyrium incéndit. Itaque e custódia edúctus, támdiu flagéllis cæsus est, donec intestína difflúerent. Postrémo fractis crúribus, mánibus pedibúsque præcísis, una cum multis áliis martyrii certámen felíciter absólvit. Te Deum 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Natívitas gloriósæ * vírginis Maríæ, ex sémine Abrahæ, órtæ de tribu Juda, clara ex stirpe David. Psal Dóminus regnávit, cum reliquis. 16.

2. Natívitas est hódie * sanctæ Maríæ vírginis, cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

3. Regáli ex progénie * María exórta refúlget: cujus précibus nos adjuvári mente et spíritu devotíssime póscimus.

4. Corde et ánimo * Christo canámus glóriam, in hac sacra solemnitáte præcélsæ genitrícis Dei Maríæ.

5. Cum jucunditáte * Nativitátem beátæ Maríæ celebrémus, ut ipsa pro nobis

intercédat ad Dóminum Jesum Christum.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

Ab initio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi.

Hymnus.

O gloriósa vírginum,
Sublímis inter sídera,
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine:
Intrent ut astra flébiles,
Cœli reclúdis cárdines.
Tu Regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ pláudite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Natívitas est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Benedictus, Ant. Nativitátem hodiérnam * perpétuæ vírginis genitrícis Dei Maríæ solémniter celebrémus, qua celsitúdo throni processit, allelúja. Oratio.

Fámulis tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut, quibus beátæ Vírginis partus éxstitit salútis exórdium, Nativitátis ejus votiva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Deinde fit commem. S. Adriani mart., hoc loco tantum Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui beáti Adriáni mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus, in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui natus es de María vírgine. Et dicitur per tot. Oct. etiam in Festis.

Ad Tertiam, Ant. Natívitas est hódie.

Capitulum. Ab initio.

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Ant. Regáli ex progénie.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illius, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commo-

vébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Ant. Cum jucunditáte.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

In platéis sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi; quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. br. Elégit eam Deus,* Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.

℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

In ii. Vesp. Ant. et Capit. de Laud. Psalmi ut in Festis B. Maríæ. 135.*

Hymn. Ave maris stella. 137.*

℣. Natívitas est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illùstrat Ecclésias.

Ad Magnificat, Ant. Natívitas tua, * Dei Génitrix virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem: et confúndens mortem, donávit, nobis vitam sempitérnam.

Et fit comm. S. Gorgonii mart. Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Oratio.

Sanctus tuus, Dómine, Gorgónius sua nos intercessióne lætíficet: et pia fáciat solemnitáte gaudére. Per Dóminum.

DOMINICA
Infra Oct. Nativ.
FESTUM SS. NOMINIS B. M. V.
Duplex majus.

Si dies immediate sequens post Festum Nativitatis sit Dominica, Vesperæ dicuntur integræ de Nativitate sine comm. Festi Nominis: si autem Festum Nominis incidat in diem Octavam Nativit. faciendum est Officium de Nomine B. M. absque comm. Oct. Omnia ut Festis B. M. 135.* præter sequentia.

Ad Magnificat, Ant. Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tui sancti nóminis commemoratiónem. Oratio.

Concede, quæsumus omnípotens Deus: ut fidéles tui, qui sub sanctíssimæ Vírginis Maríæ nómine et protectióne lætántur: ejus pia intercessióne, a cunctis malis liberéntur in terris, et ad

gáudia ætérna perveníre mereántur in cœlis. Per Dñm.

Deinde ut comm. Dominicæ.

In i. Noct. Lect. Ego sapiéntia, ut in Festis B. M. 139. *

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Ex Hom. 2 super Missus.

Et nomen, inquit, Vírginis, María. Loquámur pauca et super hoc nómine, quod interpretátum maris stella dícitur, et Matri vírgini valde conveniénter aptátur. Ipsa namque aptíssime síderi comparátur; quia sicut sine sui corruptióne sidus suum emíttit rádium, sic absque sui læsióne Virgo partúrivit fílium. Nec síderi rádius suam mínuit claritátem, nec Vírgini fílius suam integritátem. Ipsa est ígitur nóbilis illa stella ex Jacob orta, cujus rádius univérsum orbem illúminat: cujus splendor et præfúlget in supérnis, et ínferos pénetrat, terras étiam perlústrans, et calefáciens magis mentes, quam córpora, fovet virtútes, éxcoquit vítia. Ipsa, inquam, est præclára, et exímia stella super hoc mare magnum et spatiósum necessário subleváta, micans méritis, illústrans exémplis.

℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans. Dedi. Lectio v.

O quisquis te intélligis in hujus sæculi proflúvio magis inter procéllas et tempestátes fluctuáre, quam per terram ambuláre: ne avértas óculos a fulgóre hujus síderis, si non vis óbrui procéllis. Si insúrgant venti tentatiónum, si incúrras scópulos tribulatiónum, réspice stellam, voca Maríam. Si jactáris supérbiæ undis, si ambitiónis, si detractiónis, si æmulatiónis, réspice stellam, voca Maríam. Si iracúndia, aut avarítia, aut carnis illécebra navículam concússerit mentis, réspice ad Maríam. Si críminum immanitáte turbátus, consciéntiæ fœditáte confúsus, judícii horróre pertérritus, bárathro incípias absorbéri tristítiæ, desperatiónis abysso, cógita Maríam.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt eam. Lect. vi.

In perículis, in angústiis, in rebus dúbiis Maríam cógita, Maríam ínvoca. Non recédat ab ore, non recédat a corde: et, ut ímpetres ejus oratiónis suffrágium, non déseras conversatiónis exémplum. Ipsam sequens non

dévias, ipsam rogans non despéras, ipsam cógitans non erras, ipsa tenénte non córruis, ipsa protegénte non métuis, ipsa duce non fatigáris, ipsa propítia pérvenis; et sic in temetipso experíris, quam mérito dictum sit: Et nomen Vírginis, María. Quod quidem venerábile Nomen, jam pridem in quibúsdam christiáni orbis pártibus speciáli ritu cultum, Innocéntius Undécimus Románus Pontifex, ob insígnem victóriam sub ejúsdem vírginis Maríæ præsídio de immaníssimo Turcárum tyránno, cervícibus pópuli christiáni insultánte, Viénnæ in Austria partam, et in perénne tanti benefícii monuméntum, in Ecclésia universáli síngulis annis Domínica infra Octávam Nativitátis beátæ Vírginis Maríæ celebrári præcépit.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit: * Et vidéntes eam fíliæ Sion, beatíssimam prædicavérunt, dicéntes: Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit Regina a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et vidéntes. Glória. Unguéntum.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 1. c*

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía S. Petri Chrysólogi.

Serm. 142. de Annunt.

Audístis hódie, fratres charíssimi, Angelum cum mulíere de hóminis reparatióne tractántem. Audístis agi, ut homo cúrsibus eísdem, quibus dilápsus fúerat ad mortem, redíret ad vitam. Agit, agit cum María Angelus de salúte: quia cum Heva ángelus égerat de ruína. Audístis Angelum de carnis nostræ limo templum divínæ majestátis arte ineffábili construéntem. Audístis in terris Deum, in cœlis hóminem sacraménto incomprehensibili collocári. Audístis inaudíta ratióne in uno córpore Deum hominémque miscéri. Audístis frágilem nostræ carnis natúram ad portándam totam Deitátis glóriam, angélica exhortatióne roborári.

℟. Felix namque es, sacra virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. Quia. Lect. viii.

Deníque, ne tanto póndere cœléstis fábricæ in Ma-

ría subtílis nostri córporis aréna succúmberet, et in Vírgine totíus génerís humáni portatúra fructum, virga ténuis frangerétur, fugatúra metum vox Angeli mox præcéssit, dicens: Ne tímeas María. Ante causam dígnitas Vírginis annuntiátur ex nómine: nam María Hebræo sermóne, Latíne Dómina nuncupátur. Vocat ergo Angelus Dóminam, ut Dominatóris Genitrícem trepidátio déserat servitútis, quam nasci, et vocári Dóminam ipsa sui gérminis fecit, et impetrávit auctóritas: Ne tímeas, María, invenísti enim grátiam. Verum est, quia qui ínvenit grátiam, nescit timére: invenísti grátiam.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. Glória Patri. Quia.

Lectio ix. de Homilia Domínicæ occ.

Si autem idem Officium juxta Rubricas Breviarii Romani transferendum sit seq. erit Lectio ix.

De Epístola S. Leónis Papæ ad Pulchériam Augústam.

Epistola 13. *ante medium.*

Sacramentum reconciliatiónis nostræ ante témpora ætérna dispósitum, nullæ implébant figúræ: quia nondum supervénerat Spíritus Sanctus in Vírginem, nec virtus Altíssimi obumbráverat ei, ut et intra intemeráta víscera, ædificánte sibi Sapiéntia domum, Verbum caro fieret, et forma Dei ac forma servi in unam conveniénte persónam, Creátor témporum nascerétur in témpore, et per quem facta sunt ómnia, ipse inter ómnia gignerétur. Nisi enim novus homo factus in similitúdinem carnis peccáti, nostram suscíperet vetustátem, et consubstantiális Patri, consubstantiális esse dignarétur et Matri, naturámque sibi nostram solus a peccáto liber uníret; sub jugo diáboli generáliter tenerétur humána captívitas. Te Deum. 15.

In Laudibus et in ii. Vesperis fit comm. Domínicæ.

DIE IX. SECUNDA infra Oct. Nat. B. Mariæ.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Episcopi. Lectio iv.

Serm. 18. *de Sanctis in med.*

Exultat María, et matrem se læta mirátur, et de Spíritu sancto se peperísse gaudet; nec qui péperit innúpta, terrétur: sed quia génuerit, cum exultatióne mirátur. O fémina super féminas benedícta, quæ virum omníno non novit, et virum suo útero circúmdedit! Circúmdat virum María, Ange-

lo fidem dando, quia Heva pérdidit virum, serpénti consentiéndo. O felix obediéntia! o insígnis grátia! quæ dum fidem humiliter dedit, cœli in se opíficem corporávit. Hinc proméruit glóriam quam ipsa póstmodum hausit. Ecce, ait, ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.℟. Nativitas gloriósæ.

Lectio v.

O beáta María, quis tibi digne váleat jura gratiárum, ac láudum præcónia rependere, quæ singulári tuo assénsu mundo succurrísti pérdito? Quas tibi laudes fragilitas humáni géneris persólvat, quæ solo tuo commércio recuperándi áditum invénit? Accipe itaque quascúmque exíles, quascúmque méritis tuis ímpares gratiárum actiónes: et cum suscéperis vota, culpas nostras orándo excúsa. Admítte nostras preces intra sacrárium exauditiónis, et repórta nobis antídotum reconciliatiónis.℟. Cum jucunditáte.

Lectio vi.

Sit per te excusábile, quod per te ingérimus: fiat impetrábile, quod fida mente póscimus. Accipe quod offérimus, redóna quod rogámus, excúsa quod timémus: quia tu es spes única peccatórum. Per te sperámus véniam delictórum, et in te, beatíssima, nostrórum est expectátio præmiórum. Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Nativitátem.

℟. Nativitas tua.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 1.*

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homília S. Hierónymi Presbyteri.

L. 1. Com. in Matth.

Jacob autem génuit Joseph. Hunc locum objécit nobis Juliánus Augústus de dissonántia Evangelistárum, cur Evangelísta Matthæus Joseph dixerit filium Jacob, et Lucas eum filium appellárit Heli: non intélligens consuetúdinem Scripturárum, quod alter secúndum natúram, alter secúndum legem ei pater sit. Scimus enim hoc per Moysen, Deo jubénte, præcéptum, ut si frater, aut propínquus absque liberis mórtuus fúerit, álius accípiat uxórem ad suscitándum semen fratris, vel propinqui sui. Joseph virum Mariæ. Cum virum audíeris, suspício tibi non súbeat nuptiárum: sed recordáre consuetúdinis Scri-

plurárum, quod sponsi viri, et sponsæ vocéntur uxóres. ℟. Beátam me. Lectio viii.

Et a transmigratióne Babylónis usque ad Christum generatiónes quatuórdecim. Número a Jechonía usque ad Joseph, et invénies generatiónes trédecim. Quartadécima ergo generátio in ipsum Christum reputábitur. Christi autem generátio sic erat. Quærat díligens lector, et dicat: Cum Joseph non sit pater Dómini Salvatóris, quid pértinet ad Dóminum generatiónis ordo dedúctus usque ad Joseph? Cui respondébimus, primum, non esse consuetúdinis Scripturárum, ut mulíerum in generatiónibus ordo texátur. Deínde, ex una tribu fuísse Joseph et Maríam, unde ex lege eam accípere cogebátur ut propínquam: et quod simul censéntur in Béthlehem, ut de una vidélicet stirpe generáti. ℟. Felix namque.

Pro S. Gorgonio mart.
Lectio ix.

Gorgonius, Nicomédiæ natus, Diocletiáni Imperatóris cubiculárius, Dorótheo collége suo adjutóre, réliquos omnes cubículi minístros ad Christi fidem perdúxit. Utérque autem cum vidísset quodam die mártyrem coram Diocletiáno acerbíssime cruciári, ejus exémplo martyrii amóre incénsus est. Itaque ambórum hæc vox erúpit: Quid est, Imperátor, quod hujus condemnáta senténtia, quæ nobis eum eo commúnis est, únum illum púnis? Istíus nostra étiam est fides, idem propósitum. Eos ígitur vinctos Imperátor flagéllis concídi jubet, ita ut toto córpore cutis dirumperétur, et in plagas acétum infúndi sale permíxtum: mox revínctis in cratícula súbjici ímperat vim candéntium carbónum. Dénique várie torti, suspéndio necáti sunt. Ac sancti Gorgónii corpus aliquándo Romam portátum, inter duas lauros via Latína sepúltum, póstea, Gregório Quarto summo Pontífice, in Basílicam Príncipis Apostolórum translátum est. Te Deum. 15.

In Laudibus fit commem. S. Gorgonii martyris.

Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Sanctus, ut 301.

Vesperæ de S. Nicolao, commem. Oct. Nativitatis B. M.

DIE X. S. NICOLAI
de Tolentino Confess. Dupl.

Omnia de Communi Confessoris non Pont. 66.* præter sequentia. Oratio.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti Nicolái Confessóris tui solemnitáte deférimus:

ut, qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Deinde fit commemoratio Octavæ Nativitatis B. Mariæ, ut in ii. Vesperis Festi. 301.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Nicolaus, Tolentínas a diutúrno illíus civitátis domicílio appellátus, in óppido sancti Angeli in Picéno est natus piis paréntibus: qui liberórum desidério Bárium voti causa profécti, ibíque a sancto Nicoláo de futúra prole confirmáti, quem suscepérunt fílium de illíus nómine appellárunt. Is ab infántia multárum virtútum, sed abstinéntiæ in primis spécimen dedit. Nam anno vix séptimo, beátum ipsum Nicoláum imitátus, complúres hebdómadæ dies jejunáre cœpit, eámque póstea consuetúdinem retínuit, solo pane et aqua conténtus.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

Adulta ætáte jam clericáli milítiæ adscriptus, et Canónicus factus; cum quodam die concionatórem Ordinis Eremitárum sancti Augustíni, de mundi contémptu dicéntem audísset, eo sermóne inflammátus, statim eúmdem Ordinem est ingréssus: in quo tam exáctam religiósæ vitæ ratiónem cóluit, ut áspero vestítu, verbéribus, et férrea caténa corpus domans, atque a carne, et omni fere obsónio ábstinens, charitáte, humilitáte, patiéntia, ceterísque virtútibus, áliis præluceret.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et. Lectio vi.

Orandi assíduum stúdium, quamvis sátanæ insídiis várie vexátus, et flagéllis intérdum cæsus non intermittébat. Demum sex ante óbitum ménsibus síngulis nóctibus angélicum concéntum audívit: cujus suavitáte, cum jam paradísi gáudia prægustáret, crebro illud Apóstoli repetébat: Cúpio dissólvi, et esse cum Christo. Dénique óbitus sui diem frátribus prædíxit, qui fuit quarto Idus Septémbris. Miráculis multis étiam post mortem cláruit, quibus rite et órdine cógnitis, ab Eugénio Papa Quarto in Sanctórum númerum est relátus.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te

vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória. Quia.

In iii. Nocturno Homilia in Evang. Nolíte timére, de Comm. ii. loco. 80.*

In Laud. fit comm. Oct. Nativ. B. Mariæ, ut 300.

In ii. Vesp. fit comm. Oct. Nativ. B. M. 301.

Postea SS. Proti, et Hyacinthi mart.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Oratio.

Beatorum mártyrum tuórum Proti, et Hyacinthi nos Dómine fóveat pretiósa conféssio: et pia júgiter intercéssio tueátur. Per Dñm.

DIE XI. QUARTA INFRA Octavam Nativit. B. Mariæ.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis. Lectio iv.

Ser. in cap. 12 Apo. ante med.

Novum fecit Dóminus super terram, ut múlier circúmdaret virum, nec álium quàm Christum, de quo dícitur: Ecce vir, Oriens nomen ejus. Novum quoque fecit in cœlo, ut múlier sole appáreret amicta. Dénique et coronávit eum, et vicíssim ab eo méruit coronári. Egredímini, fíliæ Sion, et vidéte regem Salomónem in diadémate, quo coronávit eum mater sua. Verum hoc álias. Interim sane ingredímini magis, et vidéte Regínam in diadémate, quo coronávit eam Fílius suus. In cápite, inquit, ejus coróna stellárum duódecim. ℟. Nativitas gloriósæ.

Lectio v.

Dignum plane stellis coronári caput, quod et ipsis longe clárius micans ornet eas pótius, quam ornétur ab eis. Quidni corónent sídera, quam sol vestit? Sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum et lília convállium. Nimirum læva sponsi sub cápite ejus, et jam déxtera illíus amplexátur eam. Quis illas æstimet gemmas? quis stellas nóminet, quibus Maríæ régium diadéma compáctum est? ℟. Cum jucunditáte. Lect. vi.

Quid ergo sídereum micat in generatióne Maríæ? Plane quod ex régibus orta, quod ex sémine Abrahæ, quod generósa ex stirpe David. Si id parum vidétur, adde, quod generatióni illi ob singuláre privilégium sanctitátis divínitus nóscitur esse concéssa: quod longe ante eisdem pátribus cœlitus repromíssa, quod mysticis præfiguráta miráculis, quod oráculis prænuntiáta prophé-

ticis. Hanc enim sacerdotális virga, dum sine radíce flóruit: hanc Gedeónis vellus, dum in médio siccæ áreæ máduit: hanc in Ezechiélis visióne Orientális porta, quæ nulli umquam pátuit, præsignábat. ℟. Natívitas tua.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 1.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília S. Hilárii Epíscopi. *Com. in Matth. c.* 1.

Gressus quem Matthæus in órdine régiæ successiónis edíderat, et quem Lucas per sacerdotálem órdinem dinúmerat, utérque agnatiónem in Dómino utriúsque tribus signíficat, et rectæ generatiónis gradum ponit: quia sacerdotális et régiæ tribus societas, per David ex conjúgio ínita, jam a Saláthiel in Zoróbabel confirmátur ex génere. Atque ita, dum Matthæus patérnam oríginem, quæ ex Juda proficiscebátur, recénset; Lucas vero accéptum per Nathan ex tribu Levi genus édocet, suis utérque pártibus Dómino nostro Jesu Christo qui est ætérnus et Rex et Sacérdos, étiam in carnáli ortu utriúsque géneris glóriam probavérunt. ℟. Beátam me.

Lectio viii.

Quod vero Joseph pótius quam Maríæ natívitas recensétur, nihil refert: éadem enim est totíus tribus atque una cognátio. Exémplum autem étiam Matthæus et Lucas dedérunt, patres ínvicem appellántes, non tam génere, quam gente: quia ab una tribu cœpta, sub uníus successiónis et oríginis família continétur. Cum enim fílius David atque Abrahæ sit osténdendus, ita Matthæus cœpit: Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. ℟. Felix namque.

Pro SS. Martyribus. Lect. ix.

Protus et Hyacínthus fratres, beátæ Eugéniæ vírginis eunúchi, una cum illa ab Héleno Epíscopo baptizáti, ac stúdiis déditi divinárum litterárum, aliquámdiu in Ægypto in monastério mira humilitáte et vitæ sanctitáte vixérunt. Sed póstea sanctam vírginem Eugéniam Romam prosecúti, Galliéno Imperatóre, in Urbe propter christiánæ fídei professiónem comprehénsi sunt. A quibus cum nullo modo impetrári posset, ut christiánam religiónem deseréntes, deos cólerent, acérbis verbéribus cæsi, secúri feriúntur tértio Idus Septémbris. Te Deum laudámus. 15.

In Laud. fit comm. SS. Proti et Hyacinthi, Ant. Vestri capílli cápitis omnes numeráti

sunt: nolite timére: multis passéribus melióres estis vos. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio. Beatórum, 308.

DIE XII. QUINTA infra Oct. Nat. B. Mariæ.

Ini. Noct. Lect. de Scrip. occ. In ii. Noct. Lect. Dei Filius ut in Festis B. M. 142 * cum ℟℟. ut in Nativ. B. M. 297.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 1.*

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homilia S. Hilárii Epíscopi *Com. in Matth. c. 1.*

Non refert quis in originis número atque órdine collocétur, dúmmodo universórum família cœpta esse intelligátur ab uno. Itaque cum ejúsdem tribus sit Joseph et María, dum proféctus esse ex Abrahæ génere Joseph osténditur, profécta quoque docétur et María. Hæc enim in lege rátio serváta est, ut si mórtuus sine filiis famíliæ princeps esset, defúncti uxórem postérior frater ejúsdem cognatiónis accíperet, susceptósque filios in famíliam ejus, qui mórtuus esset, reférret: manerétque ita in primogénitis successiónis ordo, cum patres eórum, qui post se nati essent, aut nómine haberéntur, aut génere. ℟. Beátam me.

Lectio viii.

Sequens illud est, ut, quia díximus secúndum rerum fidem generatiónis istius órdinem nec número sibi, nec successióne constáre, hujus quoque rei rátio afferátur. Non enim levis causa est, ut áliud in narratióne sit, áliud fúerit in gestis; et áliud referátur in summa, áliud vero teneátur in número. Namque ab Abraham usque ad David quatuórdecim generatiónes numerátæ sunt: et a David usque ad transmigratiónem Babylónis in quibúsdam libris decem et septem deprehendúntur. Sed in hoc non mendácii, aut negligéntiæ vítium est. Tres enim ratióne prætéritæ sunt. Nam Joras génuit Ochoziam, Ochozias vero génuit Joam, Joas deinde Amasiam, Amasías autem Oziam: et in Matthæo Joras Oziam genuisse scríbitur, cum quartus ab eo sit. Hoc ita, quia ex gentili fémina Joras Ochoziam génuit, ex Achab scilicet, qui Jézabel hábuit uxórem. ℟. Felix namque.

Lectio ix.

Denique per Prophétam non nisi quarta generatióne in throno régio Israélis quemquam de domo Achab esse sessúrum dícitur. Purgáta ígitur labe famíliæ gentilis, tribus quæ prætéri-

tis jam régulis, in quarto generatiónum consequéntium órdine numerátur, et usque ad Maríam generatiónes quatuórdecim esse scribúntur, cum in número decem et septem reperiántur, nullus error esse pôterit sciêntibus non eam solum esse Dómino nostro Jesu Christo oríginem, quæ cœpit ex María: sed in procreatióne corpórea, nativitátis ætérnæ significántiam comprehéndi. Te Deum. 45.

DIE XIII. SEXTA
infra Oct. Nativ. B. Mariæ.
Ini. Noct. Lect. de Scrip. occ.
In secundo Nocturno.
Ex libro S. Epiphánii Epíscopi advérsus hæreses.
Lectio iv. *Lib. 3. hær.* 78.

Beata Mater Dei María per Hevam significâtur, quæ per ænígma accépit, ut mater vivéntium vocétur. Illa étenim mater vivéntium vocáta est, étiam postquam audívit; Terra es, et in terram revertéris, post transgressiónem. Et mirum est, quod post transgressiònem hoc magnum cognómen hábuit. Et quod quidem pértinet ad rem sensibílem, ab illa Heva omnis hóminum generátio dedúcta est in terra: hic autem vere a María hæc vita mundo génita est, ut vivéntem gígneret, et fieret María mater vivéntium. Per ænígma igitur María mater vivéntium appelláta est. ℟. Natívitas gloriósæ.

Lectio v.

Hevæ datum est operire corpus sensíbile propter nuditátem sensibilem: Maríæ vero datum est a Deo, ut páreret nobis Agnum et ovem, et ex glòria ipsíus Agni et ovis fieret nobis velut a véllere in sapiéntia per virtùtem ipsíus induméntum incorruptibilitàtis. Heva étiam mortis causa facta est homínibus: per ipsam enim mors ingréssa est in mundum: María vero causa vitæ, per quam génita est nobis vita, et per hanc Fílius Dei advénit in mundum: et ubi abundávit peccàtum, ibi superabundávit et grátia: et unde illáta est mors, illinc procèssit et vita, ut vita pro morte fieret: et qui per mulíerem nobis vita factus est, mortem ex mulíere indúctam exclùderet. Et quóniam illic Heva, cum adhuc esset virgo per inobediêntiam transgréssa est: e contrário per Vírginem obediéntia gràtiæ facta est, annuntiáto advéntu in carne de cœlo, et vita ætérna. ℟. Cum jucunditáte.

Lectio vi.

De María accipitur (líceat mihi hoc dícere) quod scriptum est de Ecclésia: Relinquet homo patrem suum et matrem suam, et adhærébit uxóri suæ: et erunt duo in carne una. Sanctus autem Apóstolus dicit: Mystérium

hoc magnum est, ego autem dico in Christo et Ecclésia. Et vide Scripturárum accurátam dicéndi proprietátem, quod de Adam quidem dixit, formávit: de Heva vero non formátam esse, sed ædificátam. Accépit enim, inquit, unam de costis ejus, et ædificávit ipsi in uxórem. Quo osténdat Dóminum quidem de María effformásse sibi ipsi corpus, ab ipsa vero costa ædificátam esse Ecclésiam, in eo quod punctum et apértum est ipsíus latus, et mystéria sánguinis et aquæ, prétia redemptiónis facta sunt. ℟. Nativítas tua.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 1.

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homil. S. Augustíni Epíscopi. *L.* 2. *de consensu Ev. c.* 1.

Matthæus Evangelísta sic orsus est: Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Quo exórdio suo satis osténdit, generatiónem Christi secúndum carnem se suscepísse narrándam. Secúndum hanc enim Christus filius hóminis est: quod étiam se ipse sæpíssime appéllat, commén-dans nobis quid misericórditer dignátus sit esse pro nobis. Nam illa supérna, et ætérna generátio, secúndum quam Filius Dei unigénitus est ante omnem creatúram, quia ómnia per ipsum facta sunt, ita ineffábilis est, ut de illa dictum a Prophéta intelligátur: Generatiónem ejus quis enarrábit? ℟. Beátam.

Lectio viii.

Exequitur ergo humánam generatiónem Christi Matthæus, ab Abraham generatóres commémorans, quos perdúcit ad Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus. Neque enim fas erat, ut ob hoc eum a conjúgio Maríæ separándum putáret quod non ex ejus concúbitu, sed virgo péperit Christum. Hoc enim exémplo magnífice insinuátur fidélibus conjugátis étiam serváta pari consénsu continéntia, posse permanére vocaríque conjúgium, non permíxto córporis sexu, sed custodíto mentis afféctu; præsértim quia nasci eis étiam filius pótuit sine ullo compléxu carnáli, qui propter solos gignéndos filios adhibéndus est. ℟. Felix.

Lectio ix. *Cap.* 2.

Cum autem evidéntes dicat Apóstolus Paulus, ex sémine David secúndum carnem Christum: ipsam quoque Maríam de stirpe David aliquam consanguinitátem duxísse, dubitáre útique non debémus. Cujus féminæ quóniam nec sacerdotále genus

tacétur, insinuánte Luca, quod cognáta ejus esset Elisabeth, quam dicit de filiábus Aaron: firmíssime tenéndum est carnem Christi ex utróque génere propagátam, et regum scílicet, et sacerdótum, in quibus persónis apud illum pópulum Hebræórum étiam mystica únctio figurabátur, id est, Chrisma unde Christi nomen elúcet, tanto ante étiam ista evidentíssima significatióne prænuntiátum. Te Deum. 15.

Vesperæ de sequenti, cum comm. Oct. Nativ. B. M.

DIE XIV. EXALTATIONIS sanctæ Crucis. Dupl. maj.

Ad Vesp. Ant. et Capit. de Laud. Psalmi de Dominica, 124. et loco ultimi, Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128. Hymnus.

Vexilla Regis pródeunt:
Fulget Crucis mystérium,
Qua vita mortem pértulit,
Et morte vitam prótulit.
Quæ vulneráta lánceæ
Mucróne diro, críminum
Ut nos laváret sórdibus,
Manávit unda et sánguine.
Impléta sunt quæ cóncinit
David fidéli cármine,
Dicéndo natiónibus:
Regnávit a ligno Deus.
Arbor decóra et fúlgida,
Ornáta Regis púrpura,
Elécta digno stípite,
Tam sancta membra tángere.
Beáta, cujus bráchiis
Prétium pepéndit sæculi,
Statéra facta córporis,
Tulítque prædam tártari.
O Crux ave spes única,
In hac triúmphi glória
Piis adáuge grátiam,
Reísque dele crímina.
Te, fons salútis Trínitas,
Colláudet omnis spíritus:
Quibus Crucis victóriam
Largíris, adde præmium. Am.

℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo. ℟. Cum Dóminus ad judicándum vénerit.

Ad Magnificat, Ant. O Crux, splendídior cunctis astris, mundo célebris, homínibus multum amábilis, sánctior univérsis; quæ sola fuisti digna portáre taléntum mundi: dulce lignum, dulces clavos, dúlcia ferens póndera: salva præséntem catérvam in tuis hódie láudibus congregátam. Oratio.

Deus, qui nos hodiérna die Exaltatiónis sanctæ Crucis ánnua solemnitáte lætíficas: præsta, quæsumus; ut, cujus mystérium in terra cognóvimus, ejus redemptiónis præmia in cœlo mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Comm. Oct. Nativit. Ant. Natívitas tua, Dei Génitrix virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster: qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem: et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam.

℣. Natívitas est hódie sanctæ Maríæ vírginis. ℟. Cujus vi-

ta ínclyta cunctas illústrat Ecclésias. Oratio.

FAMULIS tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut, quibus beátæ Vírginis partus éxstitit salútis exórdium, Nativitátis ejus votíva solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum.

Ad Matutinum. Invitat. Christum Regem pro nobis in Cruce exaltátum, * Veníte adorémus. Psalm. Venite, exultémus. 2. Hymnus.

PANGE lingua gloriósi
Láuream certáminis,
Et super Crucis trophæo
Dic triúmphum nóbilem:
Quáliter Redémptor orbis
Immolátus vícerit.

De Paréntis protoplásti
Fraude Factor cóndolens,
Quando pomi noxiális
In necem morsu ruit:
Ipse lignum tunc notávit,
Damna ligni ut sólveret.

Hoc opus nostræ salútis
Ordo depopóscerat;
Multifórmis proditóris
Ars ut artem fálleret,
Et medélam ferret inde,
Hostis unde læserat.

Quando venit ergo sacri
Plenitúdo témporis,
Missus est ab arce Patris
Natus, orbis Cónditor;
Atque ventre virgináli
Carne amíctus pródiit.

Vagit infans inter arcta
Cónditus præsépia:
Membra pannis involúta
Virgo Mater álligat:
Et Dei manus pedésque
Stricta cingit fáscia.

Sempitérna sit beátæ
Trinitáti glória,
Æqua Patri, Filióque,
Par decus Paráclito;
Unius Triníque nomen
Laudet univérsitas, Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Nóbile lignum exaltátur: Christi fides rútilat, dum Crux ab ómnibus venerátur.

Psalmus 1.

BEATUS vir, qui non non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia, quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem projícit ventus a fácie terræ.

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Nóbile lignum exaltátur: Christi fides rútilat, dum Crux ab ómnibus venerátur.

Ant. Sancta Crux extóllitur a cunctis régibus: virga ré-

gia erígitur, in qua Salvátor triumphávit. Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia.

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cælis irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit a me:* Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc, reges, intelligite:* erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus: * et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Sancta Crux extóllitur a cunctis régibus: virga régia erígitur, in qua Salvátor triumphávit.

Ant. O Crux venerábilis, quæ salútem attulísti míseris: quibus te ésferam præcóniis quóniam vitam nobis cæléstem præparásti? Psalmus 3.

Domine, quid multiplicáti sunt, qui tríbulant me?* multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me:* exúrge, Dómine, salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. O Crux venerábilis, quæ salútem attulísti míseris: quibus te ésferam præcóniis, quóniam vitam nobis cæléstem præparásti?

℣. Hoc signum Crucis erit in cælo. ℟. Cum Dóminus ad judicándum vénerit.

De libro Numerórum.

Lectio i. *Cap.* 21.

Cum audísset Chananæus rex Arad, qui habitábat ad Merídiem, venísse scilicet Israel per exploratórum viam, pugnávit contra illum, et victor existens, duxit ex eo prædam. At Israel voto se Dómino óbligans, ait: Si tradíderis pópulum istum in manu mea, delébo urbes ejus. Exaudivítque Dóminus preces Israel, et trádidit Chananæum, quem ille interfécit, subvérsis úrbibus ejus: et vocávit nomen loci illíus Horma, id est, anáthema.

℟. Gloriósum diem sacra venerátur Ecclésia, dum triumphále exaltátur lignum: *In quo Redémptor noster mortis víncula rumpens, cállidum áspidem superávit. ℣. In ligno pendens nostræ salútis sémitam Verbum Patris invénit. In quo. Lectio ii.

Profecti sunt autem de monte Hor, per viam quæ ducit ad mare Rubrum, ut circumírent terram Edom. Et tædére cœpit pópulum itíneris ac labóris: locutúsque contra Deum et Moysen, ait: Cur eduxísti nos de Ægypto, ut moreremur in solitúdine? Deest panis, non sunt aquæ: ánima nostra jam náuseat super cibo isto levíssimo. Quámobrem misit Dóminus in pópulum ignítos serpéntes.

℟. Crux fidélis, inter omnes arbor una nóbilis: nulla silva talem profert, fronde, flore, gérmine: *Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustínuit. ℣. Super ómnia ligna cedrórum tu sola excélsior. Dulce. Lectio iii.

Ad quorum plagas et mortes plurimórum, venérunt ad Moysen, atque dixérunt: Peccávimus, quia locúti sumus contra Dóminum et te: ora ut tollat a nobis serpéntes. Oravítque Moyses pro pópulo, et locútus est Dóminus ad eum: Fac serpéntem æneum, et pone eum pro signo: qui percússus aspéxerit eum, vivet. Fecit ergo Moyses serpéntem æneum, et pósuit eum pro signo: quem cum percússi aspícerent, sanabántur.

℟. Hæc est arbor digníssima, in paradísi médio situáta: *In qua salútis auctor própria morte mortem ómnium superávit. ℣. Crux præcellénti decóre fúlgida, quam Heráclius Imperátor concupiscénti ánimo recuperávit. In. Glória Patri. In.

In secundo Nocturno.

Ant. O Crucis victória, et admirábile signum! in cælésti cúria fac nos captáre triúmphum. Psalmus 4.

Cum invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Filii hóminum, úsqueque

gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte, quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolite peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui, * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam et requiéscam;

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Ant. O Crucis victória, et admirábile signum! in cælésti cúria fac nos captáre triúmphum.

Ant. Funéstæ mortis damnátur supplícium, dum Christus in Cruce nostra destrúxit víncula críminum. Ps. 10.

In Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cælo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum, et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Funéstæ mortis damnátur supplícium, dum Christus in Cruce nostra destrúxit víncula críminum.

Ant. Rex exaltátur in æthera, cum nóbile trophæum Crucis ab univérsis Christícolis adorátur per sæcula.

Psalmus 20.

Dómine, in virtúte tua lætábitur rex: * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino: * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum:* in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Ant. Rex exaltátur in æthera, cum nóbile trophæum Crucis ab univérsis Christícolis adorátur per sæcula.

℣. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi.

℟. Quia per Crucem tuam redemísti mundum. **Lect. iv.**

Chosroas Persárum rex, extrémis Phocæ impérii tempóribus, Ægypto et Africa occupáta, ac Jerosólyma capta, multísque ibi cæsis Christianórum míllibus, Christi Dñi Crucem, quam Heléna in monte Calváriæ collocárat, in Pérsidem abstulit. Itaque Herâclius, qui Phocæ succésserat, multis belli incómmodis et calamitátibus afféctus, pacem petébat, quam a Chósroa, victóriis insolénte, ne iníquis quidem conditiónibus impetráre póterat. Quare in summo discrímine se assíduis jejúniis et oratiónibus exércens, opem a Deo veheménter implorábat: cujus mónitu exércitu comparáto, signa cum hoste cóntulit, ac tres duces Chósroæ cum tribus exercítibus superávit.

℟. Nos autem gloriári opórtet in Cruce Dómini nostri Jesu Christi, in quo est salus, vita, et resurréctio nostra; * Per quem salváti et liberáti sumus. ℣. Tuam Crucem adorámus, Dómine, et recólimus tuam gloriósam passiónem. Per. **Lectio v.**

Quibus cládibus fractus Chósroas, in fuga, qua trajícere Tigrim parábat, Medársem fílium sócium regni desígnat. Sed eam contuméliam cum Síroes, Chósroæ major natu fílius, ferret atrócìter, patri simul et fratri necem machinátur: quam paulo post utríque ex fuga retrácto áttulit, regnúmque ab Heráclio impetrávit, quibús-

dam accéptis conditiónibus: quarum ea prima fuit, ut Crucem Christi Dómini restitúeret. Ergo Crux, quatuórdecim annis, postquam vénerat in potestátem Persárum, recépta est: quam rédiens Jerosólymam, Herácius solémni celebritáte suis húmeris rétulit in eum montem, quo eam Salvátor túlerat.

℟. Dum sacrum pignus cœlitus exaltátur, Christi fides roborátur: * Adsunt prodígia divína in virga Moysi prímitus figuráta. ℣. Ad Crucis contáctum resúrgunt mórtui, et Dei magnália reseréntur. Adsunt.

Lectio vi.

Quod factum illústri miráculo commendátum est. Nam Herácius, ut erat auro et gémmis ornátus, insístere coáctus est in porta, quæ ad Calváriæ montem ducébat. Quo enim magis prógredi conabátur, eo magis retinéri videbátur. Cumque ea re et ipse Herácius, et réliqui omnes obstupéscerent, Zacharías Jerosolymórum Antístes, Vide, inquit, Imperátor, ne isto triumphláli ornátu, in Cruce ferénda parum Jesu Christi paupertátem et humilitátem imitére. Tum Herácius, abjécto amplíssimo vestítu, detractísque cálceis, ac plebéjo amíctu indútus, réliquum viæ fácile confécit, et in eódem Calváriæ loco Crucem státuit, unde fúerat a Persis asportáta. Itaque Exaltatiónis sanctæ Crucis solémnitas, quæ hac die quotánnis celebrabátur, illústrior habéri cœpit ob ejus rei memóriam, quod ibidem fúerit repósita ab Herácio, ubi Salvatóri primum fúerat constitúta.

℟. Hoc signum Crucis erit in cœlo, cum Dóminus ad judicándum vénerit: * Tunc manifésta erunt abscóndita cordis nostri. ℣. Cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, et cœperit judicáre sæculum per ignem. Tunc. Glória Patri. Tunc.

In tertio Nocturno.

Ant. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi, quia per Crucem tuam redemísti mundum.

Psalmus 95.

Cantáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Gén-

tium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus, quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cæli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi, quia per Crucem tuam redemísti mundum.

Ant. Per lignum servi facti sumus, et per sanctam Crucem liberáti sumus: fructus árboris sedúxit nos, Fílius Dei redémit nos, allel. Ps. 96.

Dóminus regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus: * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cæli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine:

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos

Lux orta est justo: * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Per lignum servi facti sumus, et per sanctam Crucem liberáti sumus: fructus árboris sedúxit nos, Fílius Dei redémit nos, allelúja

Ant. Salvátor mundi, salva nos, qui per Crucem, et sánguinem tuum redemísti nos: auxiliáre nobis, te deprecámur, Deus noster. Psal. 97.

Cantate Dómino cánticum novum: * quia mirabília

fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus: * et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.
Recordátus est misericórdiæ suæ: * et veritátis suæ dómui Israel.
Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.
Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara, et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.
Jubiláte in conspéctu regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus; orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.
Ant. Salvátor mundi, salva nos, qui per Crucem, et sánguinem tuum redemísti nos: auxiliáre nobis, te deprecámur, Deus noster.
℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap. 12. c*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Nunc judícium est mundi; nunc princeps hujus mundi ejiciétur foras. Et réliqua.

Homília S. Leónis Papæ.
Serm. 8 de Passione.

Exaltato, dilectíssimi, per Crucem Christo, non illa tantum spécies aspéctui mentis occúrrat, quæ fuit in óculis impiórum, quibus per Moysen dictum est: Et erit pendens vita tua ante óculos tuos, et timébis die ac nocte, et non credes vitæ tuæ. Isti enim nihil in crucífixo Dómino præter fácinus suum cogitáre potuérunt, habéntes timórem, non quo fides vera justificátur, sed quo consciéntia iníqua torquétur. Noster vero intelléctus, quem spíritus veritátis illúminat, glóriam Crucis cœlo terráque radiántem puro ac líbero corde suscípiat, et interióre ácie vídeat, quale sit quod Dóminus, cum de passiónis suæ loquerétur instántia, dixit: Nunc judícium mundi est, nunc princeps hujus mundi ejiciétur foras. Et ego si exaltátus fúero a terra, ómnia traham ad meípsum.
℟. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sustínuit: * Quæ sola digna fuit portáre prétium hujus sæculi. ℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo, cum Dóminus ad judicándum vénerit. Quæ.

Lectio viii.

O admirábilis poténtia Crucis, o ineffábilis glória passiónis, in qua et tribúnal Dó-

mini, et judicium mundi, et potéstas est crucifixi! Traxísti enim Dómine ómnia ad te, et cum expandísses tota die manus tuas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem tibi, confiténdæ majestátis tuæ sensum totus mundus accépit. Traxísti Dómine ómnia ad te, cum in execratiónem judáici scéleris, unam protulérunt ómnia eleménta senténtiam, cum obscurátis luminaribus cœli, et convérso in noctem die, terra quoque mótibus quaterétur insólitis, universáque creatúra impiórum úsui se negáret. Traxísti Dómine ómnia ad te, quóniam scisso templi velo, sancta sanctórum ab indignis pontifícibus recessérunt, ut figúra in veritátem, prophetia in manifestatiónem, et Lex in Evangélium verterétur.

℟. Sicut Moyses exaltávit serpéntem in desérto, ita exaltári opórtet Fílium hóminis: * Ut omnis qui credit in ipsum, non péreat, sed hábeat vitam ætérnam. ℣. Non misit Deus Fílium suum in mundum, ut júdicet mundum, sed ut salvétur mundus per ipsum. Ut. Glória Patri. Ut.

Lectio ix.

TRAXISTI Dómine ómnia ad te, ut quod in uno Judææ templo obumbrátis significatiónibus tegebátur, pleno apertóque sacraménto universárum ubique natiónum devótio celebráret. Nunc étenim et ordo clárior Levitárum, et dígnitas ámplior seniórum et sacrátior est únctio Sacerdótum: quia Crux tua ómnium fons benedictiónum, ómnium est causa gratiárum: per quam credéntibus datur virtus de infirmitáte, glória de oppróbrio, vita de morte. Nunc étiam carnálium sacrificiórum varietáte cessánte, omnes differéntias hostiárum una córporis et sánguinis tui implet oblátio: quóniam tu es verus Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi: et ita in te univérsa pérficis mystéria, ut sicut unum est pro omni víctima sacrifícium, ita unum de omni gente sit regnum. Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. O magnum pietátis opus! mors mórtua tunc est, in ligno quando mórtua vita fuit. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis. 16.

2. Salva nos, Christe Salvátor, per virtútem Crucis, qui salvásti Petrum in mari, miserére nobis.

3. Ecce Crucem Dómini, fúgite partes advérsæ, vicit leo de tribu Juda, radix David, allelúja.

4. Nos autem gloriári opórtet in Cruce Dómini nostri Jesu Christi.

5. Per signum Crucis de inimícis nostris líbera nos, Deus noster.

Capitulum. *Philip.* 2.

FRATRES, Hoc enim sentíte in vobis, quod et in Christo Jesu: qui cum in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo: sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo.

Hymnus.

LUSTRA sex qui jam perégit,
Tempus implens córporis,
Sponte líbera Redémptor
Passióni déditus,
Agnus in Crucis levátur
Immolándus stípite.
Felle potus ecce languet,
Spina, clavi, láncea
Mite corpus perforárunt,
Unda manat et cruor:
Terra, pontus, astra, mundus
Quo lavántur flúmine!
Crux fidélis inter omnes
Arbor una nóbilis:
Silva talem nulla profert
Fronde, flore, gérmine:
Dulce ferrum, dulce lignum,
Dulce pondus sústinent.
Flecte ramos, arbor alta,
Tensa laxa víscera,
Et rigor lentéscat ille
Quem dedit natívitas:
Et supérni membra Regis
Tende miti stípite.
Sola digna tu fuísti
Ferre mundi víctimam;
Atque portum præparáre
Arca mundo náufrago,
Quam sacer cruor perúnxit,
Fusus Agni córpore.
Sempitérna sit beátæ
Trinitáti glória,
Æqua Patri, Filióque,
Par decus Paráclito:
Unius Triníque nomen
Laudet univérsitas. Amen.

℣. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi. ℟. Quia per Crucem tuam redemísti mundum.

Ad Benedictus, Ant. Super ómnia ligna cedrórum tu sola excélsior, in qua vita mundi pependit, in qua Christus triumphávit, et mors mortem superávit in ætérnum.

Oratio.

DEUS, qui nos hodiérna die Exaltatiónis sanctæ Crucis ánnua solemnitáte lætíficas: præsta, quæsumus: ut, cujus mystérium in terra cognóvimus, ejus redemptiónis præmia in cœlo mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Postea fit comm. Octavæ Nativitatis B. Mariæ.

Ant. Nativitátem hodiérnam perpétuæ Vírginis Genitrícis Dei Maríæ solémniter celebrémus, qua celsitúdo throni procéssit, allelúja. ℣. Natívitas est hódie sanctæ Maríæ Vírginis. ℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Oratio.

FAMULIS tuis, quæsumus, Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: ut, quibus beátæ Vírginis partus éxtitit salútis exórdium, Nativitátis ejus votíva solémnitas, pacis tríbuat increméntum.

Per Dóminum nostrum.

Ad Tertiam, Ant. Salva nos. Capitulum. Fratres, Hoc enim, ut supra. 323.

℟. br. Hoc signum Crucis * Erit in cœlo. Hoc. ℣. Cum Dóminus ad judicándum vénerit. Erit. Glória Patri. Hoc. ℣. Adorámus te, Christe, et benedícimus tibi. ℟. Quia per Crucem tuam redemísti mundum.

Ad Sextam, Ant. Ecce Crucem Dómini.

Capitulum. *Galat.* 6. *d*

Mihi autem absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi: per quem mihi mundus crucifíxus est, et ego mundo.

℟. br. Adorámus te, Christe, * Et benedícimus tibi. Adorámus te. ℣. Quia per Crucem tuam redemísti mundum. Et benedícimus. Glória Patri. Adorámus. ℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi. ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Ad Nonam, Ant. Per signum Crucis.

Capitulum. *Philip.* 2.

Humiliavit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen, quod est super omne nomen.

℟. br. Omnis terra adóret te, Et psallat tibi. Omnis. ℣. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine. Et Psallat. Glória Patri. Omnis terra. ℣. Hoc signum Crucis erit in cœlo. ℟. Cum Dóminus ad judicándum vénerit.

In ii. Vesperis omnia dicuntur ut in primis. 313.

Ad Magnificat, Ant. O Crux benedicta, quæ sola fuísti digna portáre Regem cœlórum, et Dóminum, allelúja.

Deinde fit comm. diei Oct. Nativ. B. Mariæ. Ant. Gloriósæ Vírginis Mariæ ortum digníssimum recolámus, quæ et genitrícis dignitátem obtínuit, et virginálem pudicítiam non amísit. ℣. Natívitas. Oratio. Fámulis. 323.

Postea sancti Nicomedis mart. Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Oratio.

Adesto, Dómine, pópulo tuo, ut beáti Nicomédis mártyris tui mérita præclára suscípiens, ad impetrándam misericórdiam tuam semper ejus patrocíniis adjuvétur. Per Dóminum.

DIE XV. IN OCTAVA

Nativitatis B. M. Duplex.

In primo Nocturno.

De Cánticis Canticórum.

Lectio i. *Cap.* 8. *b*

Quæ est ista, quæ ascéndit de desérto, delíciis áffluens, innixa super diléctum

suum? Sub árbore malo suscitávi te: ibi corrúpta est mater tua, ibi violáta est génitrix tua. Pone me ut signáculum super cor tuum, ut signáculum super bráchium tuum quia fortis est ut mors diléctio, dura sicut inférnus æmulátio: lámpades ejus, lámpades ignis atque flammárum.

℟. Hódie nata est beáta virgo María ex progénie David:* Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cujus vita gloriósa lucem dedit sæculo. ℣. Nativitátem Beátæ Maríæ vírginis cum gáudio celebrémus. Per quam.

Lectio ii.

Aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem, nec flúmina óbruent illam: si déderit homo omnem substántiam domus suæ pro dilectióne, quasi nihil despíciet eam. Soror nostra parva, et úbera non habet: quid faciémus soróri nostræ in die quando alloquénda est? Si murus est, ædificémus super eum propugnácula argéntea: si óstium est, compingámus illud tábulis cédrinis.

℟. Beatíssimæ vírginis Maríæ Nativitátem devotíssime celebrémus: * Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Maríæ vírginis devotíssime celebrémus. Ut.

Lectio iii.

Ego murus: et úbera mea sicut turris, ex quo facta sum coram eo quasi pacem repériens. Vínea fuit pacífico in ea, quæ habet pópulos: trádidit eam custódibus, vir affert pro fructu ejus mille argénteos. Vínea mea coram me est. Mille tui pacífici, et ducénti his, qui custódiunt fructus ejus. Quæ hábitas in hortis, amíci auscúltant; fac me audíre vocem tuam. Fuge, dilécte mi, et assimiláre cápreæ hinnulóque cervórum super montes arómatum.

℟. Gloriósæ vírginis Maríæ ortum digníssimum recolámus, * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quæ Angelo nuntiánte concépit Salvatórem mundi. ℣. Beatíssimæ vírginis Maríæ Nativitátem devotíssime celebrémus. Cujus. Glória. Cujus.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Cyrilli Epíscopi Alexandríni.

Lectio iv. *Hom. contra Nest.*

Hilarem vídeo cœtum sanctórum ómnium qui convenérunt promptis ánimis, a sancta et Dei Matre María semper vírgine convocáti. Laus et glória sit tibi, sancta Trínitas, quæ omnes nos ad hanc celebritátem convocásti. Sit étiam tibi, sancta Dei Mater, laus. Tu enim es pretiósa margaríta orbis terrárum: tu lampas inextinguíbilis, coróna virginitátis,

sceptrum orthodóxæ fidei, templum indissolúbile, cóntinens eum, qui nusquam contineri potest; mater, et virgo, per quam benedíctus, qui venit in nómine Dómini, in sanctis Evangéliis nominátur.

℟. Natívitas gloriósæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita íncl yta cunctas illústrat Ecclésias. ℣. Hódie nata est beáta virgo María ex progénie David. Cujus. Lect. v.

Per te Trínitas sanctificátur, per te crux pretiósa celebrátur, et adorátur in toto orbe terrárum. Per te exúltat cœlum, lætántur Angeli et Archángeli, fugántur dæmones, et homo ipse ad cœlum revocátur. Per te omnis creatúra, idolórum erróre deténta, convérsa est ad agnitiónem veritátis, et fidéles hómines ad sanctum baptísma pervenérunt, atque in toto orbe terrárum constrúctæ sunt Ecclésiæ.

℟. Cum jucunditáte Nativitátem beátæ Maríæ celebrémus: Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum. ℣. Corde et ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ Genitrícis Dei Maríæ. Ut ipsa. Lectio vi.

Te adjutríce, gentes véniunt ad pœniténtiam. Quid plura? Per te unigénitus Dei Fílius, vera illa lux effúlsit sedéntibus in ténebris et umbra mortis. Per te Prophétæ prænuntiárunt, per te Apóstoli salútem Géntibus prædicárunt. Quisnam póterit tuárum laudum præcónia explicáre, María mater et virgo? Hanc, fratres dilectíssimi, celebrémus, ejus Fílium Ecclésiæ Sponsum immaculátum adorántes cui honor et glória in sæcula sæculórum, Amen.

℟. Natívitas tua, Dei génitrix virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: * Ex te enim ortus est sol justítiæ Christus Deus noster: * Qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem, et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Ex te. Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 1.*

Liber generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 2. in Matth. post init.

Audítu quidem mirábile est, quod ineffábilis Deus, et qui nec sermónibus explicári potest, nec cogitatiónibus comprehéndi, Patríque

per ómnia coæquális, per Vírginis ad nos venit úterum, et fieri ex muliere dignátus est, et habére progenitóres David et Abraham: et quid dico, David et Abraham? étiam illas, quod magis stupéndum est, féminas, quas paulo ante memorávi. Hæc igitur áudiens mente consúrge, nihílque húmile suspicéris, sed pótius propter hoc ipsum máxime miráre, quia cum verus et diléctus Filius sit sempitérni Dei, étiam Fílius David esse dignátus est, modo ut te filium fáceret Dei: servum patrem habére dignátus est, ut tibi servo patrem fáceret ipsum Deum.
℟. Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣. Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia.

Lectio viii.

Vides ab ipso statim princípio quam læta sint hæc núntia. Quod si ámbigis de his quæ ad tuum spectant honórem, ab iis quæ illius sunt, étiam tua disce crédere. Quantum enim cónsequi potest humána rátio, multo est diffícilius Deum hóminem fieri, quam hóminem Dei fílium consecrári. Cum ergo audíeris, quia fílius Dei, fílius sit et David et Abrahæ; dubitáre jam désine; quod et tu, qui fílius es Adæ, futúrus sis fílius Dei. Non enim semetípsum ita humiliásset, nisi non esset exaltatúrus. Natus est enim secúndum carnem, ut tu nascerére spíritu: natus est ex muliere, ut tu desineres fílius esse mulíeris.
℟. Felix namque es, sacra virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Nativitátem. Quia ex te. Glória Patri. Christus Deus.

Pro S. Nicomede. Lectio ix.

Nicomedes Présbyter, persequénte Christiános Domitiáno Imperatóre, quod corpus Felículæ vírginis propter confessiónem christiánæ fídei a Flacco Cómite interféctæ sepelísset, comprehéndi jussus est: ductúsque ad státuas deórum, cum eis sacrificáre velle (quod fácere jubebátur) constánter negavísset, proptérea quod sacrifícium uni Deo vero, qui regnat in cœlis, deberétur, plumbátis cæsus, in eo martyrio ánimam Deo réddidit. Cujus corpus cum idem Comes in profluéntem Tiberim prójici imperásset: Justus Nicomédis cléricus diligénter conquisítum, ad muros Urbis via Nomentána honorífi-

ce in sepúlchro cóndidit. Te Deum laudámus. 45.

In Laud. fit com. S. Nicomedis, Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Adésto Dñe. 324.

In ii. Vesperis fit comm. SS. Cornelii et Cypriani, et aliorum, ut infra. 339.

DOMIN. III. SEPTEMB.

Festum

SEPTEM DOLOR. B. V. M.

Duplex majus.

Si hodie occ. Oct. Nativ. B. M. aut Festum S. Matthæi, tunc Festum Dolorum transfertur in primam ex sequent. Dom. non impeditam Offic. 1. vel 2. classis. Decr. 18. Sept. 1814.

Ad Vesperas Ant. et Capit. de Laud. Psalmi ut in Festis B. M. 135.* Hymnus.

O quot undis lacrymárum,
Quo dolóre vólvitur,
Luctuósa de cruénto
Dum revúlsum stípite,
Cernit ulnis incubántem
Virgo Mater Fílium!

Os suáve, mite pectus,
Et latus dulcíssimum,
Dexterámque vulnerátam,
Et sinístram sáuciam,
Et rubras cruóre plantas,
Ægra tingit lácrymis.

Centiésque, milliésque
Stringit arctis néxibus
Pectus illud, et lacértos,
Illa figit vúlnera,
Sicque tota colliquéscit
In dolóris ósculis.

Eja, Mater, obsecrámus
Per tuas has lácrymas,
Filiíque triste funus,
Vulnerúmque púrpuram,
Hunc tui cordis dolórem
Conde nostris córdibus.

Esto Patri, Filióque,
Et coævo Flámini,
Esto summæ Trinitáti
Sempitérna glória;
Et perénnis laus, honórque
Hoc, et omni sæculo. Amen.

℣. Regína Mártyrum, ora pro nobis. ℟. Quæ juxta crucem Jesu constitísti.

Ad Magnificat, Ant. Nolíte me consideráre quod fusca sim, quia decolorávit me sol. Fílii matris meæ pugnavérunt contra me. Oratio.

Deus, in cujus passióne, secúndum Simeónis prophetíam, dulcíssimam ánimam gloriósæ vírginis et matris Maríæ dolóris gládius pertransívit: concéde propítius; ut, qui dolóres ejus venerándo recólimus, passiónis tuæ efféctum felícem consequámur. Qui vivis.

Deinde fit com. Domínicæ.

Ad Complet. et per Horas.

Jesu, tibi sit glória,
Qui passus es pro sérvulis.

Ad Matutinum, Invitat Stemus juxta Crucem cum María matre Jesu, * Cujus ánimam dolóris gládius pertransívit. Psal. Venite exultémus. 2. Hymnus.

Jam toto súbditus vesper eat polo,

Et sol attónitum præcípitet diem,
Dum sævæ récolo ludíbrium necis,
Divinámque catástrophen.
Spectátrix áderas supplicio Parens,
Malis uda, gerens cor adamántinum,
Natus funérea péndulus in Cruce
Altos cum gémitus dabat.
Pendens ante óculos Natus, atrócibus
Sectus verbéribus: Natus hiántibus
Fossus vulnéribus, quot penetrántibus
Te cónficit acúleis!
Heu! sputa, álapæ, vérbera, vúlnera,
Clavi, fel, áloe, spóngia, láncea,
Sitis, spina, cruor, quam vária pium
Cor pressére tyránnide!
Cunctis intéreastat generósior
Virgo Martyribus, prodígio novo,
In tantis móriens non móreris, Parens,
Diris fixa dolóribus.
Sit summæ Triadi glória, laus, honor:
A qua supplíciter, sollicita prece,
Posco Vírgínei róboris æmulas
Víres rebus in ásperis. Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Multiplicáti sunt qui tríbulant me, multi insúrgunt advérsum me. Psalm. 3.

Domine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge, Dñe, salvum me fac, Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.
Ant. Multiplicáti sunt, qui tríbulant me: multi insúrgunt advérsum me.
Ant. Paravérunt sagíttas suas in pháretra, ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Psalmus 10.

In Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ; * Tránsmigra in montem sicut passer?
Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.
Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt; * justus autem

quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo,*Dñs in cælo sedes ejus.

Oculi ejus in pàuperem respíciunt:* pálpebræ ejus intérrogant filios hóminum.

Dóminus intérrogat justum, et ímpium : * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Paravérunt sagíttas suas in phàretra, ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Ant. Defécit in dolóre vita mea: et anni mei in gemítibus.

Psalmus 30.

In te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum:*in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam,* accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea, et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me,

Edúces me de làqueo hoc, quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me, Dómine Deus veritátis.

Odísti observántes vanitátes, * supervácue.

Ego autem in Dómino sperávi: * exultábo, et lætábor in misericórdia tua.

Quóniam respexísti humilitátem meam:* salvásti de necessitátibus ánimam meam.

Nec conclusísti me in mánibus inimíci:* statuísti in loco spatióso pedes meos.

Miserére mei, Dómine, quóniam tríbulor : * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, et venter meus.

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * et anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea : * et ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium et vicínis meis valde;* et timor notis meis.

Qui vidébant me, foras fugérunt a me: * oblivióni datus sum, tamquam mórtuus a corde.

Factus sum tamquam vas pérditum; * quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu.

In eo dum convenirent simul advérsum me:* accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dñe*dixi: Deus meus es tu: in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum: * et a persequéntibus me.

Illústra fáciem tuam super servum tuum,salvum me fac

in misericórdia tua: * Dómine, non confúndar, quóniam invocávi te.

E rúbescant ímpii, et deducántur in inférnum: * muta fiant labia dolósa:

Q uæloquúntur advérsus justum iniquitátem, * in supérbia et in abusióne.

Q uam magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine,* quam abscondísti timéntibus te!

P erfecisti eis, qui sperant in te, * in conspéctu filiórum hóminum.

A bscóndes eos in abscóndito faciéi tuæ * a conturbatióne hóminum.

P róteges eos in tabernáculo tuo* a contradictióne linguárum.

B enedíctus, Dñs: * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.

E go autem dixi in excéssu mentis meæ:* Projéctus sum a fácie oculórum tuórum.

I deo exaudísti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus: * quóniam veritàtem requíret Dóminus, et retríbuet abundánter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

Ant. Defécit in dolóre vita mea,et anni mei in gemítibus.
℣. Regína Mártyrum, ora pro nobis. ℟. Quæ juxta Crucem Jesu constitísti.

De Jeremia Prophèta
Lectio i. *Thren. 1.*

PLORANS plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus: non est qui consolétur eam ex ómnibus charis ejus: omnes amíci ejus sprevérunt eam, et facti sunt ei inimíci. Vide Dómine quóniam tríbulor, conturbátus est venter meus: subversum est cor meum in memetípsa, quóniam amaritúdine plena sum. Foris intérficit gládius, et domi mors símilis est. Audiérunt quia ingemísco ego, et non est qui consolétur me. ℟. Simeon vir justus et timorátus dixit ad Maríam:* Tuam ipsíus ánimam pertransíbit gládius. ℣. Ne vocétis me pulchram, sed amáram, quia amaritúdine valde replévit me Omnípotens. Tuam.

Lectio ii. *Thren. 2. d*

CUI comparábo te, vel cui assimilábo te, filia Jerúsalem? cui exæquábo te, et consolábor te, virgo filia Sion? magna est enim velut mare contrítio tua: quis medébitur tui? Plausérunt super te mánibus omnes transeúntes per viam: sibilavérunt, et movérunt caput suum super filiam Jerúsalem: Hæccine est urbs, dicéntes, perfécti decóris, gáudium univérsæ terræ? Aperuérunt super te os suum omnes inimíci tui: sibilavérunt, et fremuérunt déntibus, et dixé-

runt: Devorábimus.
℟. Surge, et áccipe púerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum:* Et esto tibi, usque dum dicam ibi. ℣. Vocávi filium meum ex Ægypto, ut véniat salus in Israel. Et.

Lectio iii.

Fecit Dóminus quæ cogitávit, complévit sermónem suum, quem præcéperat a diébus antíquis: destrúxit, et non pepércit, et lætificávit super te inimícum, et exaltávit cornu hóstium tuórum. Clamávit cor eórum ad Dóminum super muros fíliæ Sion: Deduc quasi torréntem lácrymas per diem, et noctem: non des réquiem tibi, neque táceat pupílla óculi tui.
℟. Fili, quid fecísti nobis sic?* Ego et pater tuus* Doléntes quærebámus te. ℣. Quid est, quod me quærebátis? In his, quæ Patris mei sunt, opórtet me esse. Ego. Glória Patri. Doléntes.

In secundo Nocturno.

Ant. Factum est cor meum tamquam cera liquéscens in médio ventris mei. **Psalm. 21.**

Deus, Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti? * longe a salúte mea verba delictórum meórum.
Deus meus, clamábo per diem, et non exáudies: * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.
Tu autem in sancto hábitas,* laus Israel.
In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberásti eos.
Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt:* in te speravérunt, et non sunt confúsi.
Ego autem sum vermis, et non homo:* oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.
Omnes vidéntes me, derisérunt me:* locúti sunt lábiis, et movérunt caput.
Sperávit in Dómino, erípiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.
Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre:* spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus sum ex útero:
De ventre matris meæ Deus meus es tu: * ne discésseris a me.
Quóniam tribulátio próxima est: * quóniam non est qui ádjuvet.
Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.
Aperuérunt super me os suum,* sicut leo rápiens, et rúgiens.
Sicut aqua effúsus sum: * et dispérsa sunt ómnia ossa mea.
Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.
Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis: * et in púlverem mortis deduxísti me.
Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas et pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi vero consideravérunt,et inspexérunt me:* divisérunt sibi vestiménta mea, et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem,Dñe,ne elongáveris auxílium tuum a me:*ad defensiónem meam cónspice.

Erue a frámea, Deus ánimam meam: * et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis:* et a córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio ecclésiæ laudábo te.

Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * univérsum semen Jacob glorificáte eum:

Tímeat eum omne semen Israel: * quóniam non sprevit,neque despéxit deprecatiónem páuperis.

Nec avértit fáciem suam a me: * et cum clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in Ecclésia magna: * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent páuperes, et saturabúntur, et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum; * vivent corda eórum in sæculum sæculi.

Reminiscéntur, et converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ:

Et adorábunt in conspéctu ejus,* univérsæ famíliæ Géntium.

Quóniam Dñi est regnum* et ipse dominábitur Géntium.

Manducavérunt,et adoravérunt omnes pingues terræ:* in conspéctu ejus cadent omnes,qui descéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet: * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra:* et annuntiábunt cæli justítiam ejus, pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Factum est cor meum tamquam cera liquéscens in médio ventris mei.

Ant. Deus, vitam meam annuntiávi tibi: posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

Psalmus 55.

Miserere mei, Deus, quóniam conculcávit me homo: * tota die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei tota die:* quóniam multi bellántes advérsum me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego vero in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabántur:*advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, et abscóndent,* ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam

meam, pro níhilo salvos fácies illos, * in ira pópulos confrínges.
Deus, vitam meam annuntiávi tibi:* posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.
Sicut et in promissióne tua:* tunc converténtur inimíci mei retrórsum:
In quacúmque die invocávero te: * ecce cognóvi, quóniam Deus meus es.
In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem:* in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.
In me sunt, Deus, vota tua,* quæ reddam, laudatiónes tibi.
Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu: * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.
Ant. Deus, vitam meam annuntiávi tibi: posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.
Ant. Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die, ac nocte.

Psalmus 41.

Quemadmodum desíderat cervus ad fontes aquárum : * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.
Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum:* quando véniam et apparébo ante fáciem Dei?
Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte: * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?
Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei.
In voce exultatiónis, et confessiónis: * sonus epulántis.
Quare tristis es, ánima mea,* et quare contúrbas me?
Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.
Ad meípsum ánima mea conturbáta est: * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.
Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.
Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.
In die mandávit Dóminus misericórdiam suam,* et nocte cánticum ejus.
Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suscéptor meus es.
Quare oblítus es mei? * et quare contristátus incédo, dum affligit me inimícus?
Dum confringúntur ossa mea,* exprobravérunt mihi, qui tríbulant me inimíci mei.
Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare trístis es ánima mea, et quare contúrbas me?
Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.
Ant. Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die, ac nocte.
℣. Fascículus myrrhæ diléctus meus mihi. ℟. Inter ú-

bera mea commorábitur.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Ex Serm. de 12. Stellis.

MARTYRIUM Vírginis tam in Simeónis prophetía, quam in ipsa Domínicæ passiónis história commendátur. Pósitus est hic (ait sanctus senex de púero Jesu) in signum, cui contradicétur. Et tuam ipsíus ánimam (ad Maríam autem dicébat) pertransíbit gládius. Vere tuam, o beáta Mater, ánimam pertransívit: alióquin non nisi eam pertránsiens, carnem Fílii tui penetráret. Et quidem pósteaquam emísit spíritum tuus ille Jesus, ipsíus plane non áttigit ánimam crudélis lán-cea, quæ ipsíus apéruit latus, sed tuam útique ánimam pertransívit: ipsíus nimírum ánima jam ibi non erat, sed tua plane inde nequíbat avélli.

℟. Jesum bajulántem sibi crucem * Sequebátur turba mulíerum, quæ plangébant, et lamentabántur eum. ℣. Fíliæ Jerúsalem, super vos ipsas flete, et super fílios vestros. Sequebátur turba. Lectio v.

TUAM ergo pertransívit ánimam vis dolóris, ut plusquam Mártyrem non immérito prædicémus, in qua nimírum corpóreæ sensum passiónis excésserit compassiónis afféctus. An non tibi plusquam gládius fuit sermo ille revéra pertránsiens ánimam, et pertíngens usque ad divisiónem ánimæ, ac spíritus: Múlier ecce Fílius tuus? O commutatiónem! Joánnes tibi pro Jesu tráditur, servus pro Dómino, discípulus pro Magistro, fílius Zebedæi pro Fílio Dei, homo purus pro Deo vero. Quómodo non tuam affectuosíssimam ánimam pertransíret hæc audítio, quando et nostra, licet sáxea, licet férrea péctora, sola recordátio scindit?

℟. Postquam venérunt in locum, qui dícitur Calváriæ, ibi crucifixérunt eum: * Stabat autem juxta crucem Jesu mater ejus. ℣. Tunc beátam illíus ánimam dolóris gládius pertransívit. Stabat. Lect. vi.

NON mirémini, fratres, quod María martyr in ánima fuísse dicátur. Mirétur, qui non memínerit se audivísse Paulum inter máxima Géntium crímina memorántem, quod sine affectióne fuíssent. Longe id fuit a Maríæ viscéribus, longe sit a sérvulis ejus. Sed forte quis dicat: Numquid non eum præscíerat moritúrum? Et indubitánter. Numquid non sperábat contínuo resurrectúrum? Et fidéliter. Super hæc dóluit crucifíxum? Et veheménter. Alióquin quisnam tu, frater, aut unde tibi hæc sapiéntia, ut miréris plus Maríam compatiéntem, quam Maríæ Fílium patiéntem? Ille enim mori córpore pótuit, ista cómmori corde non pótuit? Fecit illud

cháritas, qua majórem nemo hábuit: fecit et hoc cháritas, cui post illam símilis áltera non fuit.

℟. Joseph ab Arimathæa * Pétiit corpus Jesu, quod de cruce depósitum, * Suo compléxu Mater excépit. ℣. Dolens Sunamítis sinu, et génibus suis sustínuit mórtuum Fílium. Pétiit. Glória. Suo.

In tertio Nocturno.

Ant. Intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum. Ps. 63.

Exaudi, Deus, oratiónem meam cum déprecor: * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium: * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt: Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum: * et exaltábitur Deus.

Sagíttæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum: * et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes, qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei: * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo: * et laudabúntur omnes recti corde.

Ant. Intendérunt arcum, rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Ant. Anima mea turbáta est valde, sed tu, Dómine, úsquequo? Psalmus 6.

Domine, ne in furóre tuo árguas me: * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei, Dómine, quóniam infírmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu, Dómine, úsquequo?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte, qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Labórávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me, omnes, qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudívit Dóminus depreca-

tiónem meam, * Dóminus orationem meam suscépit.

Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimíci mei: * convertántur, et erubéscant valde velóciter.

Ant. Anima mea turbáta est valde, sed tu, Dómine, úsquequo?

Ant. Deus adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis. Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.

Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Deus adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

℣. Per te salútem hauriámus, virgo María. ℟. Ex vulnéribus Christi.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 19. *c*

In illo témpore: Stabant juxta crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus, María Cléophæ, et María Magdaléne. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

De Instit. Virgin. c. 7.

Stabat juxta crucem Mater, et, fugiéntibus viris, stabat intrépida. Vidéte, utrum pudórem mutáre potúerit Mater Jesu, quæ ánimum non mutávit. Spectábat piis óculis Filii vúlnera, per quæ sciébat ómnibus futúram redemptiónem. Spectábat non degéneri Mater spectáculo, quæ non metúeret peremptórem. Pendébat in cruce Fílius, Mater se persecutóribus offerébat.

℟. Quis tibi sensus fuit, o Mater dolórum: * Dum Joseph síndone Filium tuum invólvit, et pósuit eum in monuménto? ℣. Consideráte, et vidéte, si est dolor sicut dolor meus. Dum Joseph.

Lectio viii.

Ep. 25. ad Eccles. Vercell.

MARIA mater Dómini ante crucem Filii stabat. Nullus me hoc dócuit, nisi sanctus Joánnes Evangelista. Mundum álii concússum in passióne Dómini conscripsérunt, cœlum ténebris obdúctum, refugísse solem: in paradísum latrónem, sed post piam confessiónem, recéptum. Joánnes dócuit, quod álii non docuérunt, quemádmodum in cruce pósitus matrem appellavérit. Pluris putátur, quod victor suppliciórum piétatis officia matri exhibébat, quam quod regnum cœléste donábat. Nam si religiósum est, quod latróni donátur vénia, multo uberióris pietátis est, quod a Filio mater tanto affectu honorátur.

℟. In toto corde tuo gémitus matris tuæ ne obliviscáris, * Ut perficiátur propitiátio, et benedíctio. ℣. Ave princeps generósa, Martyrúmque prima rosa; Virginúmque lílium. Ut perficiátur. Glória. Ut perficiátur.

Lectio ix. de Homilia Dominicæ occurrentis.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Quo ábiit diléctus tuus, o pulchérrima mulíerum? quo declinávit diléctus tuus, et quærémus eum tecum?

Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 16.

2. Recédite a me, amáre flebo, nolíte incúmbere, ut consolémini me.

3. Non est ei spécies neque decor, et vídimus eum, et non erat aspéctus.

4. A planta pedis usque ad vérticem cápitis non est in eo sánitas.

5. Fulcíte me flóribus, stipáte me malis, quia amóre lángueo.

Capitulum. *Thren.* 2.

CUI comparábo te? vel cui assimilábo te, filia Jerúsalem? cui exæquábo te, et consolábor te, virgo filia Sion? Magna est velut mare contrítio tua.

Hymnus.

SUMMÆ Deus cleméntiæ,
Septem Dolóres Vírginis,
Plagásque Jesu Filii
Fac rite nos revólvere.
Nobis salútem cónferant
Deíparæ tot lácrymæ,
Quibus laváre súfficis
Totíus orbis crímina.
Sit quinque Jesu vúlnerum
Amára contemplátio,
Sint et Dolóres Vírginis
Ætérna cunctis gáudia.
Jesu, tibi sit glória,
Qui passus es pro sérvulis,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. María Virgo, per virtútem tot dolórum. ℟. Fac nos gaudére in regno cœlórum.

Ad Benedictus, Ant. Veníte, ascendámus ad montem Dómini, et vidéte, si est dolor sicut dolor meus.

Oratio.

Deus, in cujus passióne, secúndum Simeónis prophétiam, dulcíssimam ánimam gloriósæ vírginis et matris Maríæ dolóris gládius pertransívit: concéde propítius; ut, qui dolóres ejus venerándo recólimus, passiónis tuæ efféctum felícem consequámur. Qui vivis et regnas.

Et fit comm. Dominicæ.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui passus es propter nostram salútem.

Ad Tertiam, Ant. Recédite a me.

Capit. Cui comparábo 338.

℟. br. O vos omnes, * Qui transítis per viam. O vos. ℣. Atténdite, et vidéte, si est dolor sicut dolor meus. Qui transítis. Glória Patri. O vos. ℣. Defecérunt præ lácrymis óculi mei. ℟. Conturbáta sunt ómnia víscera mea.

Ad Sextam, Ant. Non est ei spécies.

Capítulum. *Thren.* 1.

Plorans plorávit in nocte, et lácrymæ ejus in maxíllis ejus: non est qui consolétur eam ex ómnibus charis ejus.

℟. br. Defecérunt * Præ lácrymis óculi mei. Defecérunt. ℣. Conturbáta sunt ómnia víscera mea. Præ. Glória Patri. Defecérunt. ℣. Fascículus myrrhæ diléctus meus mihi. ℟. Inter úbera mea commorábitur.

Ad Nonam, Ant. Fulcíte me flóribus.

Capítulum. *Thren.* 2.

Deduc quasi torréntem lácrymas per diem, et noctem: non des réquiem tibi, neque táceat pupílla óculi tui.

℟. br. Fascículus myrrhæ * Diléctus meus mihi. Fascículus. ℣. Inter úbera mea commorábitur. Diléctus. Glória Patri. Fascículus. ℣. Anima mea liquefácta est. ℟. Ut diléctus locútus est.

In ii. Vesp. omnia ut in primis. 328.

Ad Magníficat, Ant. Oppréssit me dolor, et fácies mea intúmuit a fletu, et pálpebræ meæ caligavérunt.

Et fit comm. Dominicæ.

DIE XVI. SS. CORNELII et Cypriani Mart.

Semiduplex.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

Beatorum mártyrum, paritérque Pontíficum Cornélii et Cypriáni nos, quæsumus Dómine, festa tueántur: et eórum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum.

Postea SS. Euphemiæ, Luciæ et Geminiani Mart.

In Vesperis, Ant. Gaudent in cœlis ánimæ Sanctórum, qui

Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ideo cum Christo exúltant sine fine. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

In Laudibus vero,

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

Præsta, Dómine, précibus nostris cum exultatióne provéntum: ut sanctórum mártyrum Euphémiæ, Lúciæ, et Geminiáni, quorum diem passiónis ánnua devotióne recólimus, étiam fidei constántiam subsequámur. Per Dóminum.

Si Féstum SS. Cornelii, et Cypriani venerit in Dominica, transfertur in proximam diem Festo novem Lectionum non impeditam: comm. autem SS. Euphemiæ, Luciæ et Geminiani fit in i. Vesper. et Laud. Dominicæ, cum ix. Lectione ipsorum, et Ant. et ℣℣. non variantur. In i. Noct. Lect. de Script. occ. Si autem venerit in Quatuor Temporibus, leguntur Lectiones, Fratres, Debitóres, de Communi. 37.* et Lectio ix. de Hom. Feriæ occurr. cum ejus comm. ad Laudes tantum.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Cornelius Románus, Gallo et Volusiáno Imperatóribus, Pontificátum gerens cum Lucína fémina sanctíssima, córpora Apostolórum Petri et Pauli e catacúmbis in opportuniórem locum tránstulit: ac Pauli corpus Lucína in suo prædio via Ostiénsi, prope eum locum, ubi fúerat gládio percússus, collocávit: Cornélius, Príncipis Apostolórum corpus non longe inde, ubi crucifixus fúerat, repósuit. Quod cum ad Imperatóres delátum esset, et Pontífice auctóre multos fieri Christiános, míttitur is in exílium ad Centum cellas: ubi eum sanctus Cypriánus Epíscopus Carthaginiénsis per lítteras est consolátus.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Hoc autem christiánæ charitátis officium cum frequens alter álteri persólveret, deteriórem in partem id accipiéntes Imperatóres, accersítum Romam Cornélium tamquam de majestáte reum

plumbátis cœli, raptúmque ad Martis simulácrum, ei sacrificáre jubent. Quam impietátem cum ille detestarétur, ei caput abscíssum est décimo octávo Kaléndas Octóbris: cujus corpus beáta Lucína, cléricis adjutóribus, humávit in arenária prædii sui prope cœmetérium Callísti. Vixit in Pontificátu annos círciter duos.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine:* Ut herédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut.

Ex libro S. Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus ecclesiásticis. Lectio vi.

Cypriánus Afer primum gloriósе rhetóricam dócuit: exínde suadénte presbýtero Cæcílio, a quo et cognoméntum sortítus est, Christiánus factus omnem substántiam suam paupéribus erogávit. Ac post non multum témporis eléctus in presbýterum, étiam Epíscopus Carthaginiénsis constitútus est. Hujus ingénii supérfluum est índicem téxere, cum sole clarióra sint ejus ópera. Passus est sub Valeriáno et Galliéno Princípibus, persecutióne octáva, eódem die, quo Romæ Cornélius, sed non eódem anno.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum: * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In iii. Noct. Hom in Evang. Cum audiéritis, de Com 44.*

Pro SS. Mart. Euphemia, Lucia, et Geminiano. Lectio ix.

Euphémia, Lúcia, et Geminiánus, in persecutióne Diocletiáni, non eódem loco, sed eódem die, martýrio coronáti sunt. Euphémia virgo apud Chalcédonem, Prisco Procónsule, vária tormentórum génera, virgárum, equúlei, rotárum, ignis constánter passa; demum béstiis objécta, una ex iis morsum sancto córpori infigénte, céteris pedes ejus lambéntibus, immaculátum spíritum Deo réddidit. Lúcia, vidua Románа, a fílio Eutrópio, quod Christum multos annos coluísset, accusáta, in ollam pice ac plumbo fervéntem demíttitur: unde incólumis evádens, cum ferro plumbóque oneráta per urbem ducerétur, Geminiánum, nóbilem virum, constántia fídei et martýrii ad Christum convértit: quem étiam cum multis áliis ad fidem perdúctis, várie tortum, gloriósi martýrii abscísso cápite sócium hábuit. Quorum cór-

pora Máxima, múlier christiána, honorífice sepelívit. Te Deum laudámus. 15.

Vesp. de seq. com. præc.

DIE XVII. IMPRESSIONIS sacrorum Stigmatum in corpore S. Francisci. Duplex.

Omnia de Com. Conf. non Pont. 66.* præter seq.

In Hymn. Iste Conféssor, dic. Hac die lætus méruit beáta Vúlnera Christi.

In utrisque Vesp. ℣. Signásti, Dómine, servum tuum Franciscum. ℟. Signis redemptiónis nostræ. Oratio.

Domine Jesu Christe, qui, frigescénte mundo, ad inflammándum corda nostra tui amóris igne, in carne beatíssimi Francisci passiónis tuæ sacra Stígmata renovásti: concéde propítius; ut, ejus méritis et précibus, crucem júgiter ferámus, et dignos fructus pœniténtiæ faciámus. Qui vivis.

Deinde fit comm. præc. Ant. Gaudent in cœlis ánimæ Sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. Orat. Beatórum. 339.

In primo Nocturno.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

Lectio i. *Cap.* 5. *et* 6.

Si spíritu vívimus, spíritu et ambulémus. Non efficiámur inánis glóriæ cúpidi, ínvicem provocántes, ínvicem invidéntes. Fratres, et si præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, vos, qui spirituáles estis, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis, consíderans teípsum, ne et tu tentéris. Alter álterius ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi. Nam si quis exístimat se áliquid esse cum nihil sit, ipse se sedúcit. Opus autem suum probet unusquísque, et sic in semetípso tantum glóriam habébit, et non in áltero. Unusquísque enim onus suum portábit. Commúnicet autem is qui catechizátur verbo, ei qui se catechízat, in ómnibus bonis.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in páuca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra in gáudium.

Lectio ii.

Nolite erráre: Deus non irridétur. Quæ enim semináverit homo, hæc et metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem: qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam. Bonum autem faciéntes, non deficiámus: témpore enim suo metémus, non deficiéntes. Ergo dum tempus ha-

bémus, operémur bonum ad omnes, máxime autem ad domésticos fidei. Vidéte quálibus lítteris scripsi vobis mea manu. Quicúmque enim volunt placére in carne, hi cogunt vos circumcídi, tantum ut Crucis Christi persecutiónem non patiántur. Neque enim qui circumcidúntur, legem custódiunt: sed volunt vos circumcidi, ut in carne vestra gloriéntur.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum, ante Dóminum.

℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et.

Lectio iii.

Mihi autem absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi: per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. In Christo enim Jesu neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium, sed nova creatúra. Et quicúmque hanc régulam secúti fúerint, pax super illos, et misericórdia, et super Israel Dei. De cétero nemo mihi moléstus sit: ego enim stígmata Dómini Jesu in córpore meo porto. Grátia Dómini nostri Jesu Christi cum spíritu vestro, fratres, Amen.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

D. Bonav. in Leg. c. 13.

Fidelis revéra fámulus et miníster Christi Franciscus, biénnio ántequam spíritum rédderet cœlo, cum in loco excélso seórsum, qui mons Alvérniæ dícitur, quadragenárium, ad honórem Archángeli Michaélis, jejúnium inchoásset, supérnæ contemplatiónis dulcédine abundántius sólito superfúsus, ac cœléstium desideriórum ardentióri flamma succénsus, supernárum cœpit immissiónum cumulátius dona sentíre. Dum ígitur seráphicis desideriórum ardóribus sursum agerétur in Deum, et afféctus compassívu teneritúdine in eum transformarétur, cui ex charitáte nímia crucifígi complácuit, quodam mane circa festum Exaltatiónis sanctæ Crucis, in látere montis orans, vidit quasi spéciem uníus Séraphim, sex alas tam fúlgidas quam ignítas habéntem, de cœlórum sublimitáte descéndere: qui volátu celérrimo ad áeris locum viro Dei propinquum pervéniens, non solum alátus, sed et crucifixus appáruit: manus quidem et pedes habens exténsos, et cruci affíxos: alas vero sic miro modo hinc inde dispósitas, ut duas supra caput erígeret, duas ad volándum exténderet, duábus vero ré-

liquis totum corpus circumplecténdo veláret. Hoc videns, veheménter obstúpuit, mixtúmque dolóri gáudium mens ejus incúrrit, dum et in gratioso ejus aspéctu sibi tam mirabiliter quam familiáriter apparéntis excessívam quamdam concipiébat lætítiam, et dira conspécta crucis affixio ipsíus ánimam compassívi dolóris gládio pertransívit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Intellexit quidem illo docénte intérius, qui et apparébat extérius, quod licet passiónis infírmitas cum immortalitáte spíritus seráphici nullátenus convenîret, ídeo tamen hujúsmodi vísio suis fúerat præsentáta conspéctibus, ut amícus ipse Christi prænósceret, se non per martyrium carnis, sed per incéndium mentis totum in Christi Jesu crucifíxi expréssam similitúdinem transformándum. Dispárens itaque vísio, post arcánum ac familiáre collóquium, mentem ipsíus seráphico intérius inflammávit ardóre: carnem vero Crucifíxo confórmi extérius insignívit effígie: tamquam si ad ignis liquefactívam virtútem præámbulam sigillativa quædam esset impréssio subsecúta. Statim namque in mánibus et pédibus ejus apparére cœpérunt signa clavórum, ipsórum capítibus in inferióri parte mánuum et superióri pedum apparéntibus, et eórum acumínibus existéntibus ex advérso. Dextrum quoque latus quasi láncea transfíxum rubra cicatríce obdúctum erat: quod sæpe sánguinem sacrum effúndens, túnicam et femorália respergébat.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Postquam ígitur novus homo Franciscus novo et stupéndo miráculo cláruit, cum singulári privilégio, retroáctis sæculis non concésso, insignítus appáruit; sacris vidélicet Stigmátibus decorátus, descéndit de monte secum ferens Crucifíxi effígiem, non in tábulis lapídeis, vel lígneis, manu figurátam artíficis, sed in cárneis membris descríptam digito Dei vivi. Quóniam sacraméntum Regis Seráphicus vir abscóndere bonum esse óptime norat, secréti regális cónscius, signácula illa sacra pro víribus occultábat. Verum, quia

Dei est ad glóriam suam magna reveláre, quæ facit Dóminus ipse, qui signácula illa secréte impresserat, miràcula quædam apérte per ipsa monstrávit, ut illórum occúlta et mira vis stigmatum, manifésta patéret claritáte signórum. Porro rem admirábilem ac tantópere testátam, atque in pontifíciis diplomátibus præcípuis láudibus et favóribus exaltátam, Benedíctus Papa Undécimus anniversária solemnitáte celebrári vóluit: quam póstea Paulus Quintus Póntifex Máximus, ut corda fidélium in Christi crucifíxi accenderéntur amórem, ad univérsam Ecclésiam propagávit.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Homilia in Ev. Si quis vult post me venire, de Communi unius Mart. 33.*

℟. vii. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum. * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

℟. viii. Mihi absit gloriári, nisi in Cruce Dómini nostri Jesu Christi: * Per quem mihi mundus crucifíxus est, et ego mundo. ℣. Ego enim Stígmata Dómini Jesu in córpore meo porto. Per. Glória Patri. Per.

Ad Laudes, Hymnus.

Jesu, coróna célsior,
Et véritas sublímior,
Qui confiténti sérvulo
Reddis perénne præmium:
Da supplicánti cœtui,
Hujus rogátu, nóxii
Remissiónem críminis,
Rumpéndo nexum vínculi.
Anni revérso témpore
Dies refúlsit lúmine;
Quo Sanctus hic in córpore
Christi recépit Stigmata.*
Hic vana terræ gáudia,
Et luculénta prædia,
Pollúta sorde députans,
Ovans tenet cæléstia.
Te, Christe Rex piíssime,
Hic confiténdo júgiter,
Calcávit artes dæmonum,
Sævúmque avérni príncipem.
Virtúte clarus et fide,
Confessióne sédulus,
Jejúna membra déferens,
Dapes supérnas óbtinet.
Proinde te, piíssime,
Precámur omnes súpplices,
Nobis ut hujus grátia
Pœnas remíttas débitas.
Patri perénnis glória,
Natóque Patris único,
Sanctóque sit Paráclyto,
Per omne semper sæculum.
Amen.

Vesp. a Capit. com. præc.

DIE XVIII. S. JOSEPHI a Cupertino Confess. Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pont. 66.* præter seq.

Ad Magnificat, Ant. **Mórtuus sum, et vita mea est abscóndita cum Christo in Deo.**

Oratio.

Deus, qui ad unigénitum Filium tuum, exaltátum a térra, ómnia tráhere disposuísti: pérfice propítius; ut méritis, et exémplo seráphici Confessóris tui Joséphi, supra terrénas omnes cupiditátes eleváti, ad eum perveníre mereámur. Qui tecum vivit.

Et fit comm. SS. Stigmat.

Ant. **Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.** ℣. **Signásti, Dómine servum tuum Franciscum.** ℟. **Signís redemptíonis nostræ.** Oratio. **Dómine. 342.**

In primo Nocturno.

De Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. *Cap. 4. b*

Deus, qui dixit de ténebris lucem splendéscere, ipse illúxit in córdibus nostris, ad illuminatiónem sciéntiæ claritátis Dei, in fácie Christi Jesu. Habémus autem thesáurum istum in vasis fictílibus: ut sublímitas sit virtútis Dei, et non ex nobis. In ómnibus tribulatiónem pátimur, sed non angustiámur: aporiámur, sed non destitúimur: persecutiónem pátimur, sed non derelínquimur: dejícimur, sed non perímus: semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferéntes, ut et vita Jesu manifestétur in corpóribus nostris. Semper enim nos, qui vívimus, in mortem trádimur propter Jesum: ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli.

℟. **Euge, serve bone et fidélis, quia in pauca fuisti fidélis, supra multa te constítuam:* Intra in gáudium Dómini tui.** ℣. **Dómine quinque talénta tradidisti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.**

Lectio ii. *Cap. 5.*

Scimus enim, quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quod ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufáctam, ætérnam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupiéntes: si tamen vestíti, non nudi inveniámur. Nam et qui sumus in hoc tabernáculo ingemíscimus graváti: eo quod nólumus expoliári, sed supervestíri, ut absorbeátur quod mortále est, a vita. Qui autem éfficit nos in hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis pignus spíritus. Audéntes ígitur semper, sciéntes quóniam dum sumus in córpore, peregrinámur a Dómino: (per fidem enim am-

bulámus, et non per spéciem) audémus autem, et bonam voluntátem habémus magis peregrinári a córpore, et præséntes esse ad Dóminum. ℟. Justus germinábit sicut lilium: * Et florébit in ætérnum ante Dñm. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Lectio vii. *Cap.* 12.

Si gloriári opórtet (non éxpedit quidem) véniam autem ad visiónes et revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Christo ante annos quatuórdecim (sive in córpore, sive extra corpus, néscio, Deus scit) raptum hujúsmodi usque ad tértium cœlum. Et scio hujúsmodi hóminem (sive in córpore, sive extra corpus, néscio, Deus scit) quóniam raptus est in Paradísum: et audívit arcána verba, quæ non licet hómini loqui. Pro hujúsmodi gloriábor: pro me autem nihil gloriábor, nisi in infirmitátibus meis. Nam et si volúero gloriári, non ero insípiens: veritátem autem dicam: parco autem, ne quis me exístimet supra id quod videt in me, aut áliquid audit ex me. Et ne magnitúdo revelatiónum extóllat me, datus est mihi stímulus carnis meæ ángelus sátanæ, qui me colaphízet. Propter quod ter Dóminum rogávi, ut discéderet a me: et dixit mihi: Sufficit tibi grátia mea: nam virtus in infirmitáte pérficitur. Libénter ígitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi. ℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabilia magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Josephus a Cupertíno, óppido in Salentínis diœcésis Neritonénsis, anno reparátæ salútis millésimo sexcentésimo tértio, piis ibídem paréntibus ortus, Deíque amóre prævéntus pueritiam atque adolescéntiam summa cum simplicitáte morúmque innocéntia transégit. A diutúrno molestóque morbo patientíssime toleráto Deíparæ Vírginis ope liberátus, se totum pietátis opéribus, ac excoléndis virtútibus dedit: utque Deo ad majóra vocánti se intímius conjúngeret, Ordini Seráphico nomen dare constítuit. Post vários evéntus voti tandem compos factus, apud Minóres Conventuáles in cœnóbio Cryptulæ, inter láicos primum ob litterárum imperítiam, deínde inter cléricos divína dispositióne connumerátus est. Sacerdótio post solémnia vota initiátus, perféctus sibi vitæ institútum propósuit. Quám-

obrem mundánis quibuscúmque affectibus, terrenísque rebus pene ad vitam necessáriis illico a se abdicátis, ciliciis, flagéllis, caténis, omni demum asperitátum, ac pœnárum génere corpus afflixit: spíritum vero sanctæ oratiónis altissimæque contemplatiónis assiduitáte dúlciter enutrivit. Hinc factum est, ut cháritas Dei, quæ jam erat in ejus corde a prima ætáte diffúsa, miro planéque singulári modo in dies coruscáverit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimicis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Eluxit præcipue ardentíssima ejus cháritas in extásibus ad Deum suavíssimis, stupendísque ráptibus, quibus frequénter afficiebátur. Mirum autem, quod alienáto a sénsibus ánimo, statim ab éxtasi eum revocábat sola obediéntia. Hanc quippe virtútem exímio stúdio prosequebátur, dicere sólitus, se ab ea véluti cæcum circumdúci, et mori pótius velle, quam non obedire: paupertátem vero Seráphici Patriárchæ ita æmulátus est, ut morti próximus prælato suo assérere vere potúerit, se nihil habére, quod more Religiosórum resignáret. Itaque mundo sibíque mórtuus vitam Jesu manifestábat in carne sua, quæ dum in alíquibus ex turpitúdine obscœnum flagítium sentiébat, prodigiósum de se efflábat odórem, indícium nitidissimæ illius puritátis, quam immúndo spíritu vehementissimis tentatiónibus frustra obnubiláre diu conánte, servávit illæsam, tum arcta sénsuum custódia, tum jugi córporis maceratióne, tum dénique speciáli protectióne puríssimæ vírginis Maríæ, quam matrem suam appelláre consuévit, ac véluti matrem dulcíssimam íntimo cordis afféctu venerabátur, eámque ab áliis venerári exoptábat, ut cum ejúsdem patrocínio, sicut ipse ajébat, ómnia bona consequeréntur.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Hæc beáti Joséphi sollicitúdo a sua erga próximos charitáte prodíbat: tanto enim animárum zelo exardébat, ut ómnium salútem modis ómnibus istantíssime procuráret. Exténdens páriter charitátem suam in próximum síve páuperem, sive infírmum, sive quacúmque ália tribulatióne vexá-

tum, quantum in ipso erat, illum recreábat. Nec aliéni erant ab ejus charitáte, qui objurgatiónibus, probris, omnisque géneris injúriis ipsum appéterent: nam eádem patiéntia, mansuetúdine, vultúsque hilaritáte tália excipiébat, qua tot inter ac tantas vicissitúdines resplénduit, dum vel moderatórum Ordinis, vel sacræ Inquisiónis jussu hac illac erráre, versaríque coáctus est. Quamquam vero pópuli non solum sed viri Príncipes exímiam ejus sanctitátem, et supérna charísmata admiraréntur; ea nihilóminus erat humilitáte, ut magnum se peccatórem réputans, Deum enixe deprecarétur, ut sua ab eo illústria dona removéret; hómines vero exoráret, ut in eum locum mórtuum ejus corpus injícerent, ubi memória sui esset prorsus obliteráta. At Deus, qui ponit húmiles in sublíme, quique servum suum, dum víveret, cœlésti sapiéntia, prophetia, córdium perscrutatióne, curatiónum grátia, ceterísque donis cumulatíssime exornáverat, ejus quoque mortem iis, quibus ipse ante prædíxerat, loco, ac témpore, anno ætátis suæ sexagésimo primo, Auxími in Picéno pretiósam réddidit, sepulchrúmque gloriósum. Illum dénique étiam post óbitum miráculis coruscántem Benedíctus Quartus décimus Beatórum, et Clemens Tertiusdécimus Sanctórum fastis adscrípsit: ejus autem Officium, et Missam Clemens Quartusdécimus ejúsdem Ordinis ad univérsam Ecclésiam exténdit.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 22.

In illo témpore: Loquebátur Jesus princípibus sacerdótum, et Pharisæis in parábolis, dicens: Símile factum est regnum cœlórum hómini regi, qui fecit núptias fílio suo. Et réliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ.

Lib. 2. *Homil.* 38.

Quia jam largiénte Dómino, nuptiárum domum, id est, sanctam Ecclésiam intrástis, solérter, fratres, aspícite, ne áliquid de mentis vestræ hábitu Rex ingrédiens reprehéndat. Cum magno enim cordis timóre pensándum est, quod prótinus súbditur: Intrávit autem rex, ut vidéret discumbéntes, et vidit ibi hóminem non vestítum veste nuptiáli. Quid,

fratres charíssimi, éxprími per nuptiálem vestem putámus? Si enim vestem nuptiálem baptísma, vel fidem dícimus, quis sine baptísmate et fide has núptias intrávit? Eo enim ipso foris est, qui necdum crédidit. Quid ergo debémus intellígere nuptiálem vestem, nisi charitátem? Intrat enim ad núptias, sed cum nuptiáli veste non intrat, qui in sancta Ecclésia assístens fidem habet, sed charitátem non habet. Recte enim cháritas nuptiális vestis vocátur, quia hanc in se Cónditor noster hábuit, dum ad sociándæ sibi Ecclésiæ núptias venit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse. Lect. viii.

SOLA quippe dilectióne Dei factum est, ut ejus Unigénitus mentes sibi electórum hóminum uníret. Unde et Joánnes dicit: Sic enim diléxit Deus mundum, ut Fílium suum unigénitum daret pro nobis. Qui ergo per charitátem venit ad hómines eámdem charitátem innótuit vestem esse nuptiálem. Omnis ergo vestrum, qui in Ecclésia pósitus Deo crédidit, jam ad núptias intrávit: sed cum nuptiáli veste non venit, si charitátis grátiam non custódit. Et certe, fratres, si quis ad carnáles núptias esset invitátus, vestem mutáret, congaudére se sponso et sponsæ ex ipso sui hábitus decóre osténderet, inter gaudéntes, et festa celebrántes despéctis véstibus apparére erubésceret. Nos ad Dei núptias venímus; et cordis vestem mutáre dissimulámus: Congáudent Angeli, cum ad cœlum assumúntur elécti. Qua ergo mente hæc spirituália festa conspícimus, qui nuptiálem vestem, id est, charitátem, quæ sola nos speciósos éxhibet, non habémus?

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos. Lectio ix.

SCIENDUM vero est, quia sicut in duóbus lignis, superióre vidélicet, et inferióre vestis téxitur: ita in duóbus præcéptis cháritas habétur, in dilectióne scilicet Dei, et próximi. Scriptum quippe est: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota ánima tua, et ex tota virtúte tua; et pró-

ximum tuum sicut teípsum. Qua in re notándum est, quia in dilectióne próximi mensúra amóris pónitur; cum dicitur: Díliges próximum tuum sicut teipsum. Dei autem diléctio nulla mensúra constríngitur, cum dicitur: Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota ánima tua, ex tota virtúte tua. Non enim jubétur quisque quantum díligat, sed ex quanto, cum dicitur, Ex toto: quia ille veráciter Deum díligit, qui sibi de se nihil relínquit. Duo ergo necésse est ut charitátis præcépta custódiat, quisquis habére in núptiis vestem nuptiálem curat. Te Deum. 15.

Ad Benedictus, Ant. Osténdit mihi Dóminus flúvium aquæ vivæ, spléndidum tamquam crystállum procedéntem de sede Dei, et Agni.

Vesp. a Cap. de seq. com. præc.

DIE XIX. SS. JANUARII Episc. et Soc. mart. Duplex.

Omnia de Com. plur. Mart. 35.* præt. seq. Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum mártyrum tuórum Januárii et sociórum ejus solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dñm.

Et fit com. S. Josephi a Cupertino, Ant. Exístimo ómnia detriméntum esse própter eminéntem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Deus, qui ad unigénitum, 346.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In Quatuor Temp. Lect. Fratres Debitóres, de Comm. 37.* et Lectio ix. de Homilia feriæ occ. cum ejus comm. ad Laudes tantum.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Januarius, Beneventi Episcopus, Diocletiáno et Maximiáno in Christiános sæviéntibus, ad Timótheum Campániæ Præsidem ob christiánæ fidei professiónem Nolam perdúcitur. Ibi ejus constántia várie tentáta, in ardéntem fornácem conjéctus, ita illæsus evásit, ut ne vestiméntum, aut capíllum quidem flamma violáverit. Hinc Præses accénsus iracúndia, mártyris corpus ímperat usque eo dístrahi, quoad nervórum compáges artuúmque solvántur. Festus intérea ejus Diáconus, et Desidérius Lector comprehénsi, vinctíque una cum Epíscopo ante rhedam Præsidis Putéolos pertrahúntur, et in eúmdem cárcerem, in quo Sósius Misénas, et Próculus Puteolánus Diáconus, Eútyches et Acútius laici ad béstias damnáti detinebántur, simul conjiciúntur.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, ser-

viéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Póstero die omnes in amphitheátro feris objécti sunt: quæ naturális oblitæ feritátis, ad Januárii pedes se prostravére. Id Timótheus mágicis cantiónibus tribuens, cum senténtiam cápitis in Christi mártyres pronuntiásset, óculis repénte captus, oránte mox beáto Januário, lumen recépit: quo miráculo, hóminum míllia fere quinque Christi fidem suscepérunt. Verum ingrátus judex nihilo placátior factus benefício, sed conversióne tantæ multitúdinis actus in rábiem, véritus máxime Príncipum decréta, sanctum Epíscopum cum sóciis gládio pércuti jussit.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine:* Ut herédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut.

Lectio vi.

Horum córpora finítimæ urbes pro suo quæque stúdio certum sibi patrónum ex iis apud Deum adoptándi, sepeliénda curárunt. Januárii corpus Neapolitáni divino admónitu extulére, quod primo Benevéntum, inde ad monastérium Montis vírginis, postrémo Neápolim translátum, et in majóri Ecclésia cónditum multis miráculis cláruit. Sed illud in primis memorándum, quod erumpéntes olim e monte Vesúvio flammárum globos, nec vicínis modo, sed longínquis étiam regiónibus vastitátis metum afferéntes, extínxit. Præclárum illud quoque, quod ejus sanguis, qui in ampúlla vítrea concrétus asservátur, cum, in conspéctu cápitis ejúsdem Mártyris pónitur, admirándum in modum colliquefíeri, et ebullíre, perínde atque recens effúsus, ad hæc usque témpora cérnitur.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 24.

In illo témpore: Sedénte Jesu super montem Olivéti, accessérunt ad eum discípuli secréto dicéntes: Dic nobis quando hæc erunt? Et réliqua.

Homilia S. Hilárii Epíscopi.
Comm. in Matth. can. 25.

Discipuli Dóminum intérrogant quando hæc fierent, quódve signum et advéntus sui et consummatiónis sæculi nóscerent. Et quia tria hæc in unum quæsíta sunt, distinctis et témporis et intelligéntiæ significatiónibus separántur. Respondétur igitur primum de civitátis occásu: et confirmántur veritáte doctrínæ, ne quis fallax ignorántibus posset obrépere. Ventúri enim erant étiam eórum témpore, qui se Christum essent nuncupatúri. Ut igitur fides pestífero mendácio detráhi posset, admonítio præcéssit.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia.

Lectio viii.

Confirmat igitur eos ad toleránt iam passiónum, fugæ, verberatiónis, intéritus, et públici in eos ódii propter nomen ejus. Atque his quidem vexatiónibus multi turbabúntur, et tantis insurgéntibus malis scandalizabúntur, et usque in mútuum ódium excitabúntur. Et falsi prophétæ erunt (ut Nicoláus unus ex septem Diacónibus fuit) multósque ementíta veritáte pervértent: et abundánte nequítia, cháritas refrigéscet.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis: * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte, benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

Lectio ix.

Sed usque in finem perseverántibus salus reserváta est: ac tum per omnes orbis partes viris apostólicis dispérsis, Evangélii véritas prædicábitur. Et cum univérsis fúerit cognítio sacraménti cœléstis invécta, tum Jerúsalem occásus et finis incúmbet: ut prædicatiónis fidem et infidélium pœna, et metus civitátis érutæ consequátur. Hæc igitur in eam, ut fúerant prædícta, perfécta sunt: et lapidátis, fugátis, peremptis Apóstolis; fame, bello, captivitáte consúmpta est. Ac tum fuit digna non esse, cum ejéctis prædicatóribus Christi, indígnam Dei prædicatióne se præbuit. Te Deum. 15.

Vesp. a Cap. de seq. comm. præced.

DIE XX. SS. EUSTACHII

et Sociorum mart. Duplex. Omnia de Comm. plurimorum Mart. 35. * præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum mártyrum tuórum Eustáchii et sociórum ejus natalítia cólere: da no-

bis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum nostrum.

Pro comm. SS. Januarii et Sociorum, Ant. Gaudent in cœlis ánimæ Sanctórum, qui Christi vestigia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ideo cum Christo exúltant sine fine. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Orat. Deus, qui nos, ut 351.

Si hoc Festum venerit in Quatuor Temp. Lect. i. Noct. Fratres, Debitóres, de Com. 37. *Lectio ix. legitur de Homilia Feriæ occ. cum ejus comm. in Laud. tantum: et de Vig. nihil fit, nisi in Missa.

Si non venerit in Quatuor Temp. Lect. i. Noct. de Script. occ. Lect. ix. erit de Vigilia, ut infra, et com. in Laudibus.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Eustachius, qui et Plácidus génere, ópibus, et militári glória inter Románosinsignis, sub Trajáno Imperatóre magístri mílitum títulum méruit: cum vero sese aliquándo in venatióne exercéret, ac fugiéntem miræ magnitúdinis cervum inseque-rétur, vidit repénte inter consisténtis feræ córnua excélsam atque fulgéntem Christi Dómini e cruce pendéntis imáginem; cujus voce ad immortális vitæ prædam invitátus, una cum uxóre Theopista, ac duóbus párvulis fíliis Agapíto et Theopísto, christiánæ milítiæ nomen dedit. ℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

Mox ad visiónis prístinæ locum, sicut ei Dóminus præcéperat, regréssus, illum prænuntiántem audívit, quanta sibi deínceps pro ejus glória perferénda essent. Quocírca incredíbiles calamitátes mira patiéntia perpéssus, brevi in summam egestátem redáctus est. Cumque clam se subdúcere cogerétur, in itínere cónjugem primum, deínde étiam líberos sibi miserabíliter eréptos ingémuit. Tantis obvolútus ærúmnis, in regióne longínqua víllicum agens, longo témpore delítuit; donec cœlésti voce recreátus, ac nova occasióne a Trajáno conquisítus, íterum bello præfícitur. ℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut herédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut.

Lectio vi.

Illa in expeditióne, líberis simul cum uxóre inperáto recéptis, victor Urbem in-

génti ómnium gratulatióne ingréditur. Sed paulo post inanibus diis pro parta victória sacrificàre jussus, constantíssime rénuit. Cumque váriis ártibus ad Christi fidem ejurándam frustra tentarétur, una cum uxóre, et líberis leónibus objícitur: horum mansuetúdine concitátus Imperàtor, æneum in taurum subjéctis flammis candéntem eos immítti jubet, ubi divínis in láudibus consummàto martyrio, duodécimo Kaléndas Octóbris ad sempitérnam felicitàtem convolàrunt: quorum illæsa córpora religióse a fidélibus sepúlta, póstmodum ad Ecclésiam, eórum nómine eréctam, honorífice translàta sunt.

℟. Tamquam aurum in fornáce probàvit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum. * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Descéndens Jesus, de Com. ii. loco. 48.*

Pro Vigilia S. Matthæi. Benedictio Per evangélica dicta.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio ix. *Cap.* 5.

In illo témpore: Vidit Jesus publicánum nómine Levi, sedéntem ad telónium, et ait illi: Séquere me. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

L. 5. *Com. in Lucæ c.* 5.

Mystica est hæc vocátio publicàni, quem sequi jubet non córporis gressu, sed mentis afféctu. Itaque ille prius avára de mercédibus, dura de labóribus periculósque nautárum emoluménta convértens, verbo vocátus, própria derelínquit, qui rapiébat aliéna: ac vile illud sedíle destítuens, toto post Dóminum vestígio mentis incédit: convívii quoque magni éxhibet apparátum. Qui enim domicílio Christum récipit intérno, máximis delectatiónibus exuberàntium páscitur voluptátum.

Te Deum laudàmus. 15.

In Laudibus fit com. Vig. Ant. et ℣. de Feria occ. Orat.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beàti Matthæi, Apóstoli tui et Evangelístæ, quam prævenímus, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum.

Vesp. de seq. comm. præc.

DIE XXI. S. MATTHÆI

Apost. et Evangelistæ.

Duplex ii. Classis.

Omnia de Comm. Apost. 2.* præter seq. Oratio.

Beati Apóstoli et Evangelístæ Matthæi, Dómine, précibus adjuvémur: ut, quod possibílitas nostra non óbti-

net, ejus nobis intercessióne donétur. Per Dóminum.

Deinde fit comm. SS. Eustachii et soc. mart. Ant. Gaudent in cœlis ánimæ Sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio. Deus, ut 353.

In i. Noct. leguntur Lect. de Ezechiele Propheta, de Comm. Evang. 17.*

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MATTHÆUS, qui et Levi, Apóstolus et Evangelísta, Caphárnai cum ad telónium sedéret, a Christo vocátus, statim secútus est ipsum: quem étiam cum réliquis discípulis convívio excépit. Post Christi resurrectiónem, ántequam in provínciam proficiscerétur, quæ ei ad prædicándum obtígerat, primus in Judæa, propter eos, qui ex circumcisióne crediderant, Evangélium Jesu Christi hebráice scripsit: mox in Æthiópiam proféctus, Evangélium prædicávit, ac prædicatiónem multis miráculis confirmávit.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti, facti amici Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti.

Lectio v.

ILLO ígitur in primis miráculo, quo regis fíliam a mórtuis excitávit, regem patrem, et uxórem ejus, cum univérsa província ad Christi fidem convértit. Rege mórtuo, Hírtacus ejus succéssor, cum Iphigéniam, régiam fíliam, vellet sibi dari in matrimónium, Matthæum, cujus ópera illa virginitátem Deo vóverat, et in sancto propósito perseverábat, ad altáre mystérium celebrántem jussit occídi. Qui undécimo Kaléndas Octóbris munus apostólicum martyrii glória cumulávit. Cujus corpus Salérnum translátum, ac póstmodum in Ecclésia ejus nómine dedicáta, Gregório Séptimo summo Pontífice, cónditum, ibidem magno hóminum concúrsu ac pietáte cólitur.

℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exultáte quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

De Expositióne S. Gregórii Papæ super Ezechiélem Prophétam. Lect. vi. *Hom. 3. lib. 1.*

SANCTA quátuor animália, quæ prophetíæ spíritu futúra prævidéntur, subtíli narratióne describúntur, cum dícitur: Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Quid per fáciem, nisi notítia: et quid per pennas, nisi volátus exprímitur? Per fáciem quippe unusquísque cognóscitur: per pennas vero in altum ávium córpora sublevántur. Fácies ítaque ad fidem pértinet, penna ad contemplatiónem. Per fidem namque ab omnipoténti Deo cognóscimur, sicut ipse de suis óvibus dicit: Ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ. Qui rursus ait: Ego scio quos elégerim. Per contemplatiónem vero, qua super nosmetípsos tóllimur, quasi in áera levámur.

℟. Isti sunt triumphatóres et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna: * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

IN illo témpore: Vidit Jesus hóminem sedéntem in telónio, Matthæum nómine. Et ait illi: Séquere me. Et réliqua

Homília S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Com. in Matth. c. 9.

CETERI Evangelístæ, propter verecúndiam et honórem Matthæi, noluérunt eum nómine appelláre vulgáto: sed dixérunt, Levi: dúplici quippe vocábulo fuit. Ipse autem Matthæus (secúndum illud quod dícitur a Salomóne: Justus accúsator est sui in princípio sermónis: et in álio loco: Dic tu peccáta tua, ut justificéris) Matthæum se et publicánum nóminat, ut osténdat legéntibus, nullum debére salútem desperáre, si ad melióra convérsus sit, cum ipse de publicáno in Apóstolum sit repénte mutátus.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viii.

ARGUIT in hoc loco Porphyrius, et Juliánus Augústus, vel imperítiam históríci mentiéntis, vel stultítiam eórum, qui statim secúti sint Salvatórem, quasi irrationabíliter quémlibet vocántem hóminem sint secúti: cum tantæ virtútes, tantáque signa præcésserint,

quæ Apóstolos, ántequam créderent, vidisse non dúbium est. Certe fulgor ipse et majéstas divinitátis occúltæ, quæ étiam in humána fácie relucébat, ex primo ad se vidéntes tráhere póterat aspéctu. Si enim in magnéte lápide et súccinis hæc esse vis dícitur, ut ánnulos et stípulam et festúcas sibi cópulent: quantó magis Dóminus ómnium creaturárum ad se tráhere póterat quos vocábat?

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrina fulget Ecclésia ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória. Quorum. Lectio ix.

Et factum est, discumbénte eo in domo, ecce multi publicáni et peccatóres veniéntes discumbébant cum Jesu. Vidébant publicánum a peccátis ad melióra convérsum, locum invenísse pœniténtiæ, et ob id étiam ipsi non despérant salútem. Neque vero in prístinis vítiis permanéntes véniunt ad Jesum, ut Pharisæi et Scribæ múrmurant, sed pœniténtiam agéntes, ut sequens Dómini sermo signíficat, dicens: Misericórdiam volo, et non sacrifícium: non enim veni vocáre justos, sed peccatóres. Ibat autem Dóminus ad convívia peccatórum, ut occasiónem habéret docéndi, et spirituáles invitatóribus suis præbéret cibos. Te Deum. 15.

In ii. Vesperis fit com. seq. et SS. Mart. ut infra.

DIE XXII. S. THOMÆ de Villanova Episc. et Conf. Duplex.

Omnia de Com. Conf. Pont. 49.* præter seq. (m.t.v.)

Ant. Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in sæculum sæculi.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum. Oratio.

Deus, qui beátum Thomam Pontíficem insignis in páuperes misericórdiæ virtúte decorásti: quæsumus; ut, ejus intercessióne, in omnes qui te deprecántur, divítias misericórdiæ tuæ benígnus effúndas. Per Dñm.

Deinde comm. SS. Mauritii et Sociorum mart. Ant. Istórum est enim regnum cælórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Oratio.

Annue, quæsumus omnípotens Deus: ut sanctórum mártyrum tuórum Mauritii, et sociórum ejus, nos lætíficet festíva solémnitas: ut, quorum suffrágiis nítimur, eórum natalítiis gloriémur.

Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.
In Quatuor Temp. Lection.
Fidélis sermo, de Com. 51.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

THOMAS in óppido Fontisplani Toletánæ diœcéseos in Hispánia natus anno Dómini millésimo quadringentésimo octogésimo octávo, ab óptimis paréntibus ineúnte vita pietátem, et singulárem in páuperes misericórdiam accépit: cujus adhuc puer complúra dedit exémpla; sed íllud in primis nóbile, quod, ut nudos operíret, própriis véstibus non semel se ipsum éxuit. Exácta pueritia, Complúto, quo missus fúerat, ut alúmnus in collégio majóri sancti Ildefónsi lítteris óperam daret, patris óbitu revocátus, univérsam hereditátem egénis virgínibus aléndis dicávit: eodémque statim revérsus est, et sacræ Theologíæ cursu confécto, ádeo doctrína excélluit, ut in eádem Universitáte cáthedram ascéndere jussus, philosóphicas theologicásque quæstiónes mirabíliter explanáverit: ínterim assíduis précibus sciéntiam Sanctórum, et rectam vitæ morúmque normam a Dómino vehementíssime póstulans. Quare divíno instínctu Eremitárum sancti Augustíni ampléxus est Institútum.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

RELIGIONEM proféssus, ómnibus religiósi hóminis virtútibus et ornaméntis excélluit, humilitáte, patiéntia, continéntia, sed ardentíssima charitáte summe conspícuus: inter vários et assíduos labóres oratióni rerúmque divinárum meditatióni invícto spíritu semper inténtus. Prædicándi onus, útpote sanctimónia et doctrína præstans, subíre jussus, cœlésti aspiránte grátia, innumerábiles e vitiórum cœno in viam salútis edúxit. Regéndis deínde frátribus admótus, prudéntiam, æquitátem, et mansuetúdinem pari sedulitáte ac severitáte conjúnxit, ádeo ut priscam sui Ordinis disciplínam multis in locis vel firmáverit vel restitúerit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei.
℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

GRANATENSIS Archiepíscopus designátus, mira humilitáte et constántia insígne munus rejécit. Verum non multo post Valentínam Ecclésiam, Superiórum au-

ctoritáte coáctus, gubernándam suscépit, quam annis ferme úndecim ita rexit, ut sanctíssimi et vigilantíssimi pastóris partes expléverit. Céterum consuéta vivéndi ratióne nihil ádmodum immutáta, inexplébili charitáti multo magis indúlsit, cum amplos Ecclésiæ rédditus in egénos dispérsit, ne léctulo quidem sibi relícto: nam eum, in quo decumbébat, cum in cœlum evocavétur, ab eódem commodátum hábuit, cui paulo ante eleemósynæ loco donáverat. Obdormívit in Dómino sexto Idus Septémbris, annos natus octo et sexagínta. Servi sui sanctitátem adhuc vivéntis, et exínde post mortem, miráculis Deus testátam vóluit, præsértim, cum hórreum, fruménto paupéribus distribúto, pénitus vácuum, repénte plenum invéntum est: et cum ad ejus sepúlchrum puer mórtuus revíxit. Quibus aliísque non páucis fulgéntem signis, Alexánder Séptimus Póntifex Máximus Sanctórum número adscrípsit, atque ejus memóriam quartodécimo Kaléndas Octóbris celebrári mandávit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Homo péregre, de Com. 57. *

Pro SS. Mauritio, etc.

Lectio ix.

Cum Maximiánus Imperátor, ducto in Gálliam exércitu, in fínibus Sedunórum sacrifícii causa constitísset, Thebæórum légio, ne se impiórum sacrórum societáte contamináret: a réliquis cópiis discéssit. Quare Imperátor misit ad eos mílites, qui suo nómine nuntiárent, ut, si salvi esse vellent, in castra ad sacrifícia redírent. Qui se christiána religióne impedíri respondérunt. Quorum respónsum ille indigníssime ferens, majóri iracúndia, quam ántea, exársit. Itaque immíssa parte exércitus in Thebæos, décimum quemque eórum primum occídi jussit: quod martyrium sua sponte, maximéque hortatóre Maurítio, ferre maluérunt quam imperáta fácere nefárii Imperatóris: ac deinde réliquos omnes, constantíssime Christum prædicántes, décimo Kaléndas Octóbris ab univérso exércitu trucidári ímperat.

Te Deum laudámus. 15.

In Laudibus ad Benedictus, Ant. Eleemósynas illíus enarrábit omnis ecclésia sanctórum.

Et fit comm. SS. Mauritii, et Soc. mart.

Ant. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt: nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio. Annue, 358.

In ii. Vesp. ad Magnificat, Ant. Dispérsit, dedit paupéribus; justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Et fit comm. seq. et S. Theclæ Vírginis et Mart.

DIE XXIII. S. LINI PAPÆ

et Martyris, Semiduplex.

Omnia de Comm. unius Mart. 20.* præter seq. Oratio.

Deus, qui nos beáti Lini: mártyris tui atque Pontíficis, ánnuas olemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem etiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Deinde S. Theclæ V. et m. Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui beátæ Theclæ, vírginis et mártyris tuæ, natalítia cólimus, et ánnua solemnitáte lætémur, et tantæ fidei proficiámus exémplo. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ. In Quatuor Temp. Lect. A Miléto, de Comm. 23.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Linus Póntifex, Volatérris in Etrúria natus, primus post Petrum gubernávit Ecclésiam. Cujus tanta fides et sánctitas fuit, ut non solum dæmones ejíceret, sed étiam mórtuos revocáret ad vitam. Scripsit res gestas beáti Petri, et ea máxime, quæ ab illo acta sunt contra Simónem magum. Sancívit, ne qua múlier, nisi veláto cápite, in Ecclésiam introíret. Huic Pontífici caput amputátum est ob constántiam christiánæ fidei, jussu Saturníni ímpii et ingratíssimi Consuláris, cujus fíliam a dæmonum vexatióne liberáverat. Sepúltus est in Vaticáno prope sepúlchrum Príncipis Apostolórum, nono Kaléndas Octóbris. Sedit annos úndecim, menses duos, dies vigínti tres; creátis bis mense Decémbri Episcopis quíndecim, Presbýteris decem et octo.

℟. Honéstum fecit.

Lect. v. et vi. Principes persecúti sunt de Comm. ii. loco 31.* cum ℟℟. v. et vi.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Si quis venit ad me, de Communi 28.*

Pro S. Thecla Lectio ix.

Thecla virgo, ex illústribus paréntibus Icónii nata, a Paulo Apóstolo fidei præcéptis institúta, miris sanctórum Patrum láudibus celebrátur. Quæ décimum octávum annum agens, Tha-

míride sponso relícto, cum eam paréntes, quod Christiána esset, accusássent: in ardéntem rogum, qui nisi Christo renuntiáret, ei parátus erat, prius signo crucis armáta, seípsam injécit. Sed igne plúvia, quæ repénte exórta est, exstíncto, Antiochíam venit: ubi feris objécta, et tauris in divérsa incitátis alligáta, mox conjécta in fossam plenam serpéntibus, ex ómnibus Jesu Christi grátia liberátur. Cujus ardóre fidel, et vitæ sanctitáte multi ad Christum convérsi sunt. Iterum in pátriam rédiens, in montem sola secéssit: deínde multis virtútibus et miráculis insignls, nonagenária migrávit ad Dóminum, ac Seléuciæ sepúlta est. Te Deum laudámus. 15.

In Laudibus fit comm. S. Theclæ, Ant. Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri, quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Orátio. Da, quæsumus. 361.

Vesp. de seq. com. præc.

DIE XXIV. B. V. MARIÆ de Mercede. Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. 135.* præt. seq. Orátio.

Deus, qui per gloriosíssimam Fílii tui Matrem ad liberándos Christi fidéles a potestáte Paganórum nova Ecclésiam tuam prole amplificáre dignátus es: præsta, quæsumus; ut quam pie venerámur tanti óperis Institutrícem, ejus páriter méritis et intercessióne, a peccátis ómnibus, et captivitáte dæmonis liberémur. Per eúmdem Dóminum.

Pro com. S. Lini, Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Orátio. Deus, qui nos. 361.

In i. Noct. Lect. Ego sapiéntia. 139.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Quo témpore major, feliciórque Hispaniárum pars diro Saracenórum opprimebátur jugo, innumeríque fidéles sub immáni servitúte, máximo cum perículo christiánæ fidel abjurándæ, amittendæque salútis ætérnæ, infelíciter detinebántur, beatíssima cœlórum Regína tot tantísque benígniter occúrrens malis, nímiam charitátem suam in iis rediméndis osténdit. Nam sancto Petro Nolásco, pietáte et ópibus florénti, qui sanctis vacans meditatiónibus, júgiter ánimo recogitábat, qua ratióne tot Christianórum ærúmnis sub Maurórum captivitáte degéntium succúrri posset, ípsamet beatíssima Virgo se-

réna fronte se conspiciéndam dedit, et acceptíssimum sibi, ac unigénito suo Fílio fore dixit, si suum in honórem instituerétur Ordo Religiosórum, quibus cura incúmberet captívos e Turcárum tyránnide liberándi. Qua cœlésti visióne vir Dei recreátus mirum est, quo charitátis ardóre flagráre cœperit, hoc unum servans in corde suo, ut ipse, ac instituénda ab eo relígio máximam illam charitátem sédulo exercérent, ut quisque ánimam suam póneret pro amícis et próximis suis.

℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi suavitátem.

Lectio v.

Ea ipsa nocte eádem Virgo sanctíssima beáto Raymúndo de Pénnafort, et Jacóbo Aragóniæ regi appáruit, idipsum de Religiósis instituéndis ádmonens, suadénsque ut opem pro constructióne tanti óperis ferrent. Petrus autem statim ad Raymúndi pedes, qui ipsi erat a sacris confessiónibus, ádvolans, ei rem omnem apéruit, quem étiam cœlitus instrúctum réperit, ejúsque directióni se humíllime subjécit. At supervéniens Jacóbus rex, quam et ipse accéperat a beatíssima Vírgine revelatiónem, éxequi státuit. Unde collátis inter se consíliis, et consentiéntibus ánimis, in honórem ejúsdem Vírginis matris Ordinem instítuere aggréssi sunt, sub invocatióne sanctæ Maríæ de Mercéde Redemptiónis Captivórum.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt.

Lectio vi.

Die ígitur décima Augústi, anno Dómini millésimo ducentésimo décimo octávo, rex idem Jacóbus eam institutiónem, jam pridem ab iísdem sanctis viris concéptam, éxequi státuit, sodálibus quarto voto adstríctis, manéndi in pignus sub paganórum potestáte, si pro Christianórum liberatióne opus fúerit. Quibus Rex ipse arma sua régia in péctore deférre concéssit, et a Gregório Nono illud tam præcelléntis erga próximum charitátis institútum, et religiónem confirmári curávit. Sed et ipse Deus per Vírginem matrem increméntum dedit, ut talis institútio celérius, ac felícius totum per orbem divulgarétur, sanctísque viris floréret charitáte, ac

pietáte insígnibus, qui eleemósynas a Christi fidélibus colléctas in prétium redemptiónis suórum proximórum expénderent, seque ipsos intérdum darent in redemptiónem multórum. Ut autem tanti beneficii, et institutiónis débitæ Deo et Vírgini Matri referántur grátiæ, Sedes Apostólica hanc peculiárem festivitátem celebrári. et officium recitári indúlsit, cum ália fere innúmera eídem Órdini privilégia páriter contulísset.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit: * Et vidéntes eam fíliæ Sion beatíssimam prædicavérunt, dicéntes: * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit Regína a dextris tuis in vestitu deauráto, circúmdata varietáte. Et vidéntes. Glória Patri. Unguéntum.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Loquénte Jesu, 145.*

DIE XXVI. SS. CYPRIANI, et Justinæ martyrum. Oratio.

Beatorum mártyrum Cypriáni et Justínæ nos, Dómine, fóveant continuáta præsídia: quia non désinis propítius intuéri, quos tálibus auxíliis concésseris adjuvári. Per Dóminum. Lectio ii.

Cyprianus primum magus, póstea martyr, cum Justínam christiánam vírginem, quam júvenis quidam ardénter amábat, cantiónibus ac venefíciis ad ejus libídinis asséensum allícere conarétur, dæmonem consúluit, quanam id re cónsequi posset. Cui dæmon respóndit, nullam illi artem processúram advérsus eos qui vere Christum cólerent. Quo respónso commótus Cypriánus, veheménter dolére cœpit vitæ superióris institútum. Itaque, relíctis mágicis ártibus, se totum ad Christi Dómini fidem convértit. Lectio iii.

Quam ob causam una cum vírgine Justína comprehénsus est, et ambo cólaphis flagellísque cæsi sunt: mox in cárcerem conjécti, si forte senténtiam commutárent. Verum inde póstea emíssi, cum in christiána religióne constantíssimi reperiréntur, in sartáginem plenam fervéntis picis, ádipis, et ceræ, injécti sunt. Demum Nicomédiæ secúri feriúntur. Quorum projécta córpora, cum sex dies inhumáta jacuíssent, noctu quidam nautæ clam ea in navem impósita Romam portavérunt: ac primum in prædio Rufínæ nóbilis féminæ sepúlta sunt: póstea transláta in Urbem, in Basílica Constantiniána cóndita sunt prope Baptistérium. Te Deum. 15.

DIE XXVII. SS. COSMÆ, et Damiani. mart. Semidup.

Omnia de Comm. plur. Mart. 35.* præter sequentia. Orat.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui sanctórum mártyrum tuórum

Cosmæ et Damiáni natalítia cólimus, a cunctis malis imminéntibus, eórum intercessiónibus liberémur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Cosmas et Damiánus fratres Arabes, in Ægéa urbe nati, nóbiles médici, Imperatóribus Diocletiáno et Maximiáno, non magis medicínæ sciéntia, quam Christi virtúte, morbis étiam insanabílibus medebántur. Quorum religiónem cum Lysias Præféctus cognovísset, addúci eos ad se jubet: ac de vivéndi institúto, et de fidei professióne interrogátos, cum se et Christiános esse, et christiánam fidem esse ad salútem necessáriam, líbere prædicárent, deos venerári imperat: et si id recúsent, minátur cruciátus, et necem acerbíssimam. ℟. Sancti tui.

Lectio v.

Verum, ut se frustra hæc illis propónere intélligit: Colligáte, inquit, manus et pedes istórum, eósque exquisítis torquéte supplíciis. Quibus jussa exequéntibus, nihilóminus Cosmas et Damiánus in senténtia persistébant. Quare, ut erant vincti, in profúndum mare jaciúntur: unde cum salvi ac solúti essent egréssi, mágicis ártibus Præféctus factum assígnans, in cárcerem tradit, ac postrídie edúctos, in ardéntem rogum injíci jubet: ubi cum ab ipsis flamma refúgeret, várie et crudéliter tortos secúri pércuti vóluit. Itaque in Jesu Christi confessióne martyrii palmam accepérunt.

℟. Vérbera carníficum.

Lectio vi. Quotiescúmque de Comm. 40.*

℟. Tamquam aurum.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Descéndens Jesus, de Com. ii. loco. 48.*

℟. viii. Hæc est vera fratérnitas. 45.*

Vesp. a Cap. de seq. com. præc.

DIE XXVIII. S. WENCESLAI Ducis et martyris. Semidup.

Omnia de Comm. unius Mart. 20.* præter seq. Orat.

Deus, qui beátum Wencesláum per martyrii palmam a terréno principátu ad cœléstem glóriam transtulísti: ejus précibus nos ab omni adversitáte custódi, et ejúsdem tribue gaudére consórtio. Per Dóminum.

Pro com. SS. Cosmæ et Damiáni. Ant. Gaudent in cœlis ánimæ Sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Orat. Præsta quæsumus. 364.

In i. Noct. Lect. de Script. oc.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Wenceslaus, Bohémiæ Dux, Wratisláo patre

christiáno, Dragomíra mâtre gentíli natus, ab ávia Ludmílla fémina sanctíssima pie educátus, omni virtútum género insígnis, summo stúdio virginitátem per omnem vitam servávit illibátam. Mater per nefáriam Ludmíllæ necem regni administratiónem assecúta, ímpie cum junióre fílio Bolesláo vivens, concitávit in se Prócerum indignatiónem: quare tyránnici et ímpii regíminis pertæsi utriúsque excússo jugo, Wenceslaum in urbe Pragénsi regem salutárunt.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et.

Lectio v.

Ille regnum pietáte magis quam império regens, órphanis, víduis, egénis tanta charitáte subvénit, ut própriis húmeris aliquándo ligna indigéntibus noctu comportárit, paupéribus humándis frequénter adfúerit, captívos liberárit, carcéribus deténtos nocte intempésta visitárit, pecúniis et consílio sæpíssime consolátus. Miti ánimo Princeps veheménter dolébat, quémpiam, etsi reum, morti adjudicári. Summa religióne sacerdótes venerátus, suis mánibus tríticum serébat, et vinum exprimébat, quibus in Missæ sacrifício uteréntur: nocte nudis pédibus super nivem et gláciem circuíbat Ecclésias, sanguínea et terram calefaciéntia post se relínquens vestígia.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et. Lect. vi.

Angelos hábuit sui córporis custódes: cum enim ad singuláre certámen advérsus Radisláum, ducem Curiménsem, eo fine accéderet, ut suórum salúti prospíceret, visi sunt Angeli arma ministrásse, et dixísse adversário: Ne férias. Pertérritus hostis, venerabúndus prócidens, véniam exorávit. Cum in Germániam proféctus esset, Imperátor, conspéctis duóbus Angelis, áurea cruce ad se accedéntem ornántibus, e sólio prosíliens bráchiis excépit, régiis insígnibus decorávit, eíque sancti Viti bráchium donávit. Nihilóminus ímpius frater, matre hortánte, convívio excéptum, et póstea in Ecclésia orántem, parátæ sibi mortis præscium, adhíbitis scéleris comítibus interfécit. Sanguis, per paríetes aspérsus, adhuc conspícitur: et, Deo víndice, matrem inhumánam terra absórbuit: interfectóres váriis modis mí-

sere periérunt.
℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.
In iii. Noct. Hom. in Evang. Si quis vult, de Comm. ii. loco. 33.*
Vesperæ de S. Michaele, sine com. S. Wenceslai.

DIE XXIX. DEDICATIO
S. Michaelis Archangeli.
Duplex ii. Classis.

Ad Vesp. Ant. et Capit. de Laud. Psal. de Dom. 124. et loco ult. Psal. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Hymnus.

Te splendor et virtus Patris,
Te vita, Jesu, córdium,
Ab ore qui pendent tuo,
Laudámus inter Angelos.
Tibi mille densa míllium
Ducum coróna mílitat:
Sed éxplicat Victor Crucem
Míchael salútis sígnifer.
Dracónis hic dirum caput
In ima pellit tártara,
Ducémque cum rebéllibus
Cœlésti ab arce fúlminat.
Contra ducem supérbiæ
Sequámur hunc nos Príncipem,
Ut detur ex Agni throno
Nobis coróna glóriæ.
Patri simúlque Filio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.
Ad Magníficat, Ant. Dum sacrum mystérium cérneret Joánnes, Archángelus Míchael tuba cécinit: Ignósce, Dómine Deus noster, qui áperis librum, et solvis signácula ejus, allelúja. Oratio.
Deus, qui miro órdine, Angelórum ministéria hominúmque dispénsas: concéde propítius; ut, a quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur. Per Dóminum.
Ad Matutinum, Invitat. Regem Archangelórum Dóminum, *Veníte adorémus. Psal. Veníte exultémus. 2.
Hymn. Te splendor, ut sup.

In primo Nocturno.

Ant. Concússum est mare, et contrémuit terra, ubi Archángelus Michael descendébat de cœlo. Psalmus 8.
Dómine, Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum.
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum:* et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus: * oves et boves univérsas, ínsuper et pécora campi:
Vólucres cæli et pisces maris,* qui perámbulant sémitas maris.
Dómine, Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Ant. Concússum est mare, et contrémuit terra, ubi Archángelus Míchael descendébat de cælo.
Ant. Laudémus Dóminum, quem laudant Angeli, quem Chérubim et Séraphim, Sanctus, Sanctus, Sanctus, proclámant. Psalmus 10.
In Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: Tránsmigra in montem sicut passer?
Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra,* ut sagíttent in obscúro rectos corde.
Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?
Dóminus in templo sancto suo,*Dñs in cælo sedes ejus.
Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.
Dóminus intérrogat justum, et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.
Pluet super peccatóres láqueos:* ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum
Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.
Ant. Laudémus Dóminum, quem laudant Angeli, quem Chérubim et Séraphim, Sanctus, Sanctus, Sanctus, proclámant.
Ant. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini de manu Angeli. Psalmus 14.
Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?
Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justítiam.
Qui lóquitur veritátem in corde suo,* qui non egit dolum in lingua sua:
Nec fecit próximo suo malum,* et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos
Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat.
Qui jurat próximo suo, et non décipit: * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.
Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.
Ant. Ascéndit fumus aróma-

tum in conspéctu Dómini de manu Angeli.

℣. Stetit Angélus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.

Ex Daniéle Prophéta.

Lectio i. *Cap.* 7.

Aspiciebam donec throni pósiti sunt, et antíquus diérum sedit: vestiméntum ejus cándidum quasi nix, et capílli cápitis ejus quasi lana munda: thronus ejus flammæ ignis: rotæ ejus ignis accénsus. Flúvius ígneus rapidúsque egrediebátur a fácie ejus. Míllia míllium ministrábant ei, et décies míllies centéna míllia assistébant ei: judícium sedit, et libri apérti sunt. Aspiciébam propter vocem sermónum grándium, quos cornu illud loquebátur: et vidi quóniam interfécta esset béstia, et periísset corpus ejus, et tráditum esset ad comburéndum igni.

℟. Factum est siléntium in cœlo, dum commítteret bellum draco cum Michaéle Archángelo: * Audíta est vox míllia míllium dicéntium: Salus, honor, et virtus omnipoténti Deo. ℣. Míllia míllium ministrábant ei, et décies centéna míllia assistébant ei. Audíta.

Lectio ii. *Cap.* 10.

Die autem vigésima et quarta mensis primi eram juxta flúvium magnum, qui est Tigris. Et levávi óculos meos, et vidi: et ecce vir unus vestítus líneis, et renes ejus accíncti auro obrízo: et corpus ejus quasi chrysólithus, et fácies ejus velut spécies fúlguris, et óculi ejus ut lampas ardens: et bráchia ejus, et quæ deórsum sunt usque ad pedes, quasi spécies æris candéntis: et vox sermónum ejus ut vox multitúdinis. Vidi autem ego Dániel solus visiónem: porro viri qui erant mecum, non vidérunt: sed terror nímius irruit super eos, et fugérunt in abscónditum. Ego autem relíctus solus vidi visiónem grandem hanc: et non remánsit in me fortitúdo, sed et spécies mea immutáta est in me, et emárcui, nec hábui quidquam vírium.

℟. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua: et data sunt ei incénsa multa: * Et ascéndit fumus arómatum de manu Angeli in conspéctu Dómini. ℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi: adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo, Dómine. Et.

Lectio iii.

Et audívi vocem sermónum ejus: et áudiens jacébam consternátus super fáciem meam, et vultus meus hærébat terræ. Et ecce manus tétigit me, et eréxit me super génua mea, et super artículos mánuum meárum. Et dixit ad me: Dániel vir desideriórum, intéllige ver-

ba quæ ego loquor ad te, et sta in gradu tuo: nunc enim sum missus ad te. Cumque dixisset mihi sermónem istum, steti tremens. Et ait ad me: Noli metúere Dániel: quia ex die primo, quo posuísti cor tuum ad intelligéndum ut te affligeres in conspéctu Dei tui, exaudita sunt verba tua: et ego veni propter sermónes tuos. Princeps autem regni Persárum réstitit mihi viginti et uno diébus; et ecce Míchael unus de princípibus primis, venit in adjutórium meum, et ego remánsi ibi juxta regem Persárum. Veni autem ut docérem te quæ ventúra sunt pópulo tuo in novíssimis diébus, quóniam adhuc vísio in dies.

℟. In conspéctu Angelórum psallam tibi, et adorábo ad templum sanctum tuum, *Et confitébor nómini tuo, Dñe. ℣. Super misericórdia tua, et veritáte tua, quóniam magnificásti super nos nomen sanctum tuum. Et. Glória. Et.

In secundo Nocturno.

Ant. Míchael Archángele, veni in adjutórium pópulo Dei. Psalmus 18.

CÆLI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam: * a summo cælo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est, qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum, * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me; * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redémptor meus.
Ant. Michael Archángele, veni in adjutórium pópulo Dei.
Ant. Michael præpósitus paradísi, quem honorificant Angelórum cives. Psalmus 23.
Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum, * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Ant. Michael præpósitus paradísi, quem honorificant Angelórum cives.
Ant. Gloriósus apparuísti in conspéctu Dómini: proptérea decórem índuit te Dóminus. Psalmus 33.
Benedicam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.
Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, * et erípiet eos.
Gustáte et vidéte, quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.
Dívites eguérunt et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte, filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo et, fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum, delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Ant. Gloriósus apparuísti in conspéctu Dómini, proptérea decórem índuit te Dóminus.
℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini.
℟. De manu Angeli.
Sermo S. Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Ex Hom. 34. in Evang.

Novem Angelórum órdines dícimus, quia vidélicet esse, testánte sacro elóquio, scimus, Angelos, Archángelos, Virtútes, Potestátes, Principátus, Dominatiónes, Thronos, Chérubim, atque Séraphim. Esse namque Angelos, et Archángelos pene omnes sacri elóquii páginæ testántur: Chérubim vero atque Séraphim sæpe, ut notum est, libri Prophetárum loquúntur. Quátuor quoque órdinum nómina Paulus Apóstolus ad Ephésios enúmerat, dicens: Supra omnem Principátum, et Potestátem, et Virtútem, et Dominatiónem. Qui rursus ad Colossénses scribens, ait: Sive Throni, sive Potestátes, sive Principátus, sive Dominatiónes. Dum ergo illis quátuor, quæ ad Ephésios dixit, conjungúntur Throni, quinque sunt órdines; quibus dum Angeli et Archángeli, Chérubim atque Séraphim adjúncti sunt, procul dúbio novem esse Angelórum órdines inveniúntur.
℟. Hic est Michael Archángelus, princeps milítiæ Angelórum: * Cujus honor præstat beneficia populórum, et orátio perdúcit ad regna cœlórum. ℣. Archángelus Michael præpósitus paradísi, quem honoríficant Angelórum cives. Cujus

Lectio v.

Sciendum vero, quod Angelórum vocábulum nomen est officii, non naturæ. Nam sancti illi cœléstis pátriæ spíritus, semper quidem sunt

spiritus, sed semper vocári Angeli nequáquam possunt: quia tunc solum sunt Angeli, cum per eos áliqua nuntiántur. Unde et per Psalmístam dicitur: Qui facit Angelos suos spíritus. Ac si paténter dicat: Qui eos, quos semper habet spíritus, étiam cum volúerit, Angelos facit. Hi autem qui mínima núntiant, Angeli: qui vero summa annúntiant, Archángeli vocántur. Hinc est enim quod ad Maríam Vírginem non quílibet Angelus, sed Gábriel Archángelus míttitur. Ad hoc quippe ministérium, summum Angelum veníre dignum fúerat, qui summum ómnium nuntiábat. Qui idcírco étiam privátis nomínibus censéntur, ut signétur per vocábula, étiam in operatióne quid váleant. Míchael namque, Quis ut Deus? Gábriel autem, Fortitúdo Dei: Ráphael vero dícitur, Medicína Dei.

℟. Venit Míchael Archángelus cum multitúdine Angelórum, cui trádidit Deus ánimas sanctórum, * Ut perdúcat eas in paradísum exultatiónis. ℣. Emitte, Dómine, Spíritum sanctum tuum de cœlis, Spíritum sapiéntiæ et intelléctus. Ut.

Lectio vi.

Et quóties miræ virtútis áliquid ágitur, Míchael mitti perhibétur: ut ex ipso actu et nómine detur intélligi, quia nullus potest fácere, quod fácere prævalet Deus. Unde et ille antiquus hostis, qui Deo esse per supérbiam símilis concupívit, dicens: In cœlum conscéndam, super astra cœli exaltábo sólium meum, símilis ero Altíssimo: dum in fine mundi in sua virtúte relinquétur extrémo supplício periméndus, cum Michaéle Archángelo præliatúrus esse perhibétur, sicut per Joánnem dícitur: Factum est prǽlium cum Michaéle Archángelo. Ad Maríam quoque Gábriel míttitur, qui Dei fortitúdo nominátur. Illum quippe nuntiáre veniébat, qui ad debellándas aéreas potestátes húmilis apparére dignátus est. Ráphael quoque interpretátur, ut díximus, medicína Dei: quia vidélicet dum Tobíæ óculos quasi per offícium curatiónis tétigit, cæcitátis ejus ténebras tersit.

℟. In témpore illo consúrget Míchael, qui stat pro fíliis vestris: * Et véniet tempus quale non fuit, ex quo gentes esse cœpérunt, usque ad illud. ℣. In témpore illo salvábitur pópulus tuus omnis, qui invéntus fúerit scriptus in libro vitæ. Et véniet. Glória Patri. Et véniet.

In tertio Nocturno.

Ant. Angelus Archángelus Míchael, Dei núntius pro animábus justis, allelúja, allelúja.

Psalmus 95.

CANTATE Dómino cánticum novum:* cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dño, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus, quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur:* judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus:* gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Angelus Archángelus Míchael, Dei núntius pro animábus jústis, allelúja, allelúja.

Ant. Data sunt ei incénsa multa, ut adoléret ea ante altáre áureum, quod est ante óculos Dómini. Psalm. 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus: * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet,* et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ,* propter judícia tua, Dñe:

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram:* nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dómi-

nus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo: * et rectis corde lætítia.
Lætámini, justi, in Dómino:* et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Ant. Data sunt ei incénsa multa, ut adoléret ea ante altáre áureum, quod est ante óculos Dómini.
Ant. Multa magnália de Michaéle Archángelo, qui fortis in prælio fecit victóriam.

Psalmus 102.

Benedic, ánima mea, Dómino: * et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.
Bénedic, ánima mea, Dómino: * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.
Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis: * qui sanat omnes infirmitátes tuas.
Qui rédimit de intéritu vitam tuam: * qui corónat te in misericórdia, et miseratiónibus.
Qui replet in bonis desidérium tuum: * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.
Fáciens misericórdias Dóminus, * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.
Notas fecit vias suas Móysi, * fíliis Israel voluntátes suas.
Miserátor, et miséricors Dóminus: * longánimis, et multum miséricors.
Non in perpétuum irascétur: * neque in ætérnum comminábitur.
Non secúndum peccáta nostra fecit nobis: * neque secúndum iniquitátes nostras retríbuit nobis.
Quóniam secúndum altitúdinem cæli a terra, * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.
Quantum distat ortus ab occidénte: * longe fecit a nobis iniquitátes nostras.
Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se: * quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.
Recordátus est quóniam pulvis sumus: * homo sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorébit.
Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsístet: * et non cognóscet ámplius locum suum.
Misericórdia autem Dómini ab ætérno: * et usque in ætérnum super timéntes eum.
Et justítia illíus in fílios filiórum, * his, qui servant testaméntum ejus:
Et mémores sunt mandatórum ipsíus, * ad faciéndum ea.
Dóminus in cœlo parávit sedem suam: * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.
Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus: * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.
Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus: * minístri ejus,

qui fácitis voluntátem ejus. Benedícite Dómino ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic ánima mea Dómino.

Ant. Multa magnália de Michaéle Archángelo, qui fortis in prælio fecit victóriam.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.

℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 18.

In illo témpore: Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homília S. Hierónymi Presbyteri.

L. 3. *Com. in c.* 18. *Matth.*

Post invéntum statérem, post tribúta réddita, quid sibi vult Apostolórum repentína interrogátio, Quis, putas, major est in regno cœlórum? Quia víderant pro Petro et Dómino idem tribútum rédditum, ex æqualitáte prétii arbitráti sunt Petrum ómnibus Apóstolis esse prælátum, qui in redditióne tribúti Dómino fúerat comparátus: ideo intérrogant quis major sit in regno cœlórum. Vidénsque Jesus cogitatiónes eórum, et causas erróris intélligens, vult desidérium glóriæ humilitátis contentióne sanáre.

℟. In conspéctu Géntium nolíte timére: vos enim in córdibus vestris adoráte et timéte Dóminum: * Angelus enim ejus vobíscum est. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua. Angelus. Bened. Quorum festum cólimus.

Lectio viii.

Si autem manus tua, vel pes tuus scandalízat te, abscínde eum, et prójice abs te. Necésse est quidem veníre scándala: væ tamen ei est hómini, qui, quod necésse est ut fiat in mundo, vítio suo facit ut per se fiat. Igitur omnis truncátur afféctus et univérsa propínquitas amputátur, ne per occasiónem pietátis unusquisque credéntium scándalis páteat. Si, inquit, ita est, quis tibi conjúnctus, ut manus, pes, óculus, et est útilis atque sollícitus, et acútus ad perspiciéndum, scándalum autem tibi facit, et propter dissonántiam morum te pértrahit in gehénnam: mélius est, ut et propinquitáte ejus, et emoluméntis carnálibus cáreas: ne, dum vis lucrifácere cognátos et necessários, causam hábeas ruinárum.

℟. Michael Archángelus venit in adjutórium pópulo Dei, * Stetit in auxílium pro animábus justis. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua. Stetit. Glória

Patri. Stetit. Lectio ix.

Dico vobis, quia Angeli eórum in cœlis semper vident fáciem Patris mei. Supra díxerat, per manum et pedem et óculum omnes propinquitátes, et necessitúdines, quæ scándalum fácere póterant, amputándas: austeritátem ítaque senténtiæ subjécto præcépto témperat, dicens: Vidéte ne contemnátis unum ex pusíllis istis. Sic, inquit, præcípio severitátem, ut commiscéri cleméntiam dóceam: quia Angeli eórum in cœlis vident semper fáciem Patris. Magna dígnitas animárum, ut unaquæque hábeat ab ortu nativitátis in custódiam sui Angelum delegátum. Unde légimus in Apocalypsi Joánnis: Angelo Ephesi, et reliquárum Ecclesiárum scribe hæc. Apóstolus quoque præcipit velári cápita in Ecclésiis feminárum propter Angelos Te Deum. 15.

AD LAUDES,
et per Horas, Ant.

1. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua. Psal. Dóminus regnávit, cum reliq. 46.
2. Dum præliarétur Míchael Archángelus cum dracóne, audíta est vox dicéntium: Salus Deo nostro, allelúja.
3. Archángele Míchael, constítui te príncipem super omnes ánimas suscipiéndas.
4. Angeli Dómini, Dóminum benedícite in ætérnum.
5. Angeli, Archángeli, Throni, et Dominatiónes, Principátus, et Potestátes, Virtútes cœlórum, laudáte Dóminum de cœlis, allelúja.

Capitulum. *Apoc.* 1.

Significavit Deus quæ opórtet fieri cito, loquens per Angelum suum servo suo Joánni, qui testimónium perhíbuit verbo Dei, et testimónium Jesu Christi, quæcúmque vidit. Hymnus.

Christe, sanctórum decus
Angelórum,
Gentis humánæ Sator et Redémptor,
Cœlitum nobis tríbuas beátas
Scándere sedes.
Angelus pacis Míchael in ædes
Cœlitus nostras véniat, serénæ
Auctor ut pacis lacrymósa in orcum,
Bella relégct.
Angelus fortis Gábriel, ut hostes
Pellat antíquos, et amíca cœlo,
Quæ triumphátor státuit per orbem,
Templa revísat.
Angelus nostræ médicus salútis
Adsit e cœlo Ráphael, ut omnes
Sanet ægrótos, dubiósque vitæ
Dírigat actus.

Virgo Dux pacis, Genitríxque lucis,
Et sacer nobis chorus Angelórum
Semper assístat, simul et micántis
Régia cœli.

Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem
Glória mundum. Amen.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.

Ad Benedictus, Ant. Factum est siléntium in cœlo, dum draco commítteret bellum: et Míchael pugnávit cum eo, et fecit victóriam, allelúja.

Oratio.

Deus, qui miro ordine, Angelórum ministéria hominúmque dispénsas: concéde propítius; ut, a quibus tibi ministrántibus in cœlo semper assístitur, ab his in terra vita nostra muniátur. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant. Dum præliarétur.

Capit. Significávit, ut sup. ℟. Stetit Angelus * Juxta aram templi. Stetit. ℣. Habens thuríbulum áureum in manu sua. Juxta. Glória. Stetit. ℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. ℟. De manu Angeli.

Ad Sextam, Ant. Archángele Míchael.

Capitulum. *Apoc.* 5. c

Audivi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, et animálium, et seniórum: et erat númerus eórum míllia míllium, voce magna dicéntium: Salus Deo nostro.

℟. br. Ascéndit fumus arómatum * In conspéctu Dómini. Ascéndit fumus. ℣. De manu Angeli. In conspéctu. Glória Patri. Ascéndit.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Nonam, Ant. Angeli, Archángeli.

Capitulum. *Apoc.* 12. b

Factum est prælium magnum in cœlo. Míchael, et Angeli ejus præliabántur cum dracóne, et draco pugnábat, et ángeli ejus: et non prævaluérunt, neque locus invéntus est eórum ámplius in cælo.

℟. br. In conspéctu Angelórum * Psallam tibi, Deus meus. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo. Psallam. Glória Patri. In. ℣. Adoráte Deum. ℟. Omnes Angeli ejus.

In ii. Vesperis Ant. et Capit. de Laud. Psalmi de Domínica, 124. et loco ultimi, Psal. Confitébor... quóniam audísti. 138.

Hymnus. Te splendor, ut in i. Vesperis. 367.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Magnificat, Ant. Princeps gloriosíssime, Michael Archángele, esto memor nostri: hic, et ubíque semper precáre pro nobis Fílium Dei, allelúja, allelúja.

Deinde fit comm. seq.

DIE XXX. S. HIERONYMI Presb. Conf. et Ecclesiæ Doctoris. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter sequentia. Ant. O Doctor óptime, Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte Hierónyme, divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum. Oratio.

Deus, qui Ecclésiæ tuæ in exponéndis sacris Scriptúris beátum Hierónymum, Confessórem tuum, Doctórem máximum providére dignátus es: præsta, quæsumus; ut, ejus suffragántibus méritis, quod ore simul et ópere dócuit, te adjuvánte, exercére valeámus. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. Sapiéntiam ómnium, de Comm. Doct. 62.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Hieronymus, Eusébii filius, Stridóne in Dalmátia, Constántio Imperatóre, natus, Romæ adoléscens est baptizátus, et in liberálibus disciplínis a Donáto, et áliis viris doctíssimis erudítus. Tum discéndi stúdio Gálliam peragrávit: ubi pios áliquot et in divínis lítteris eruditos viros cóluit, multósque sacros libros sua manu descrípsit. Mox se in Græciam cónferens, philosophía et eloquéntia instrúctus, summórum Theologórum consuetúdine flóruit: in primis vero Gregório Nazianzéno Constantinópoli óperam dedit: quo doctóre se sacras lítteras didicísse profitétur. Tum religiónis causa visit Christi Dómini incunábula, totámque lustrávit Palæstínam: quam peregrinatiónem, adhíbitis Hebræórum eruditíssimis, ad sacræ Scriptúræ intelligéntiam sibi multum profuísse testátur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

Deinde secéssit in vastam Syriæ solitúdinem: ubi quadriénnium in lectióne divinórum librórum cœlestísque beatitúdinis contemplatióne consúmpsit, assídua se abstinéntia, vi lacrymárum, et córporis afflictatióne discrúcians. Présbyter a Paulíno Epíscopo Antiochíæ fa-

ctus, Romam de controvérsiis quorúmdam Episcopórum cum Paulíno et Epiphánio ad Dámasum Pontíficem proféctus, ejus ecclesiásticis epístolis scribéndis adjútor fuit. Verum cum pristínæ solitúdinis desidério tenerétur, in Palæstínam revérsus, Béthlehem ad Christi Dómini Præsépe, in monastério, quod a Paula Romána extrúctum erat, cœléstem quamdam vitæ ratiónem instituit: et quamquam várie morbis dolorıbúsque tentarétur, tamen córporis incómmoda piis labóribus, et perpétua lectióne ac scriptióne superábat.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum. * Et ad portas paradísi coronávit eum.
℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Tamquam ad oráculum ex ómnibus orbis terræ pártibus ad ipsum divínæ Scriptúræ quæstiónes explicándæ referebántur. Illum Dámasus Póntifex, illum sanctus Augustínus de locis Scriptúræ difficíllimis sæpe consúluit, propter ejus singulárem doctrínam, et linguæ non solum Latínæ et Græcæ, sed Hebráicæ étiam et Chaldáicæ intelligéntiam: et quod omnes pene scriptóres, ejúsdem Augustíni testimónio, légerat. Hæréticos acérrimis scriptis exagitávit: piórum et Catholicórum patrocínium semper suscépit. Vetus testaméntum ex Hebræo convértit: novum jussu Dámasi Græcæ fídei réddidit; magna étiam ex parte explicávit. Multa prætérea Latíne réddidit scripta doctórum virórum: et ipse áliis própriis ingénii monuméntis christiánam disciplínam illustrávit. Qui ad summam senectútem pervéniens, sanctitáte et doctrína illústris, Honório Imperatóre, migrávit in cœlum. Cujus corpus ad Béthlehem sepúltum, póstea Romam in Basílicam sanctæ Maríæ ad Præsépe translátum est.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 5. b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. Com. in c. 5. Matth.

Sal appellántur Apóstoli et Doctóres: quia per illos univérsum hóminum con-

litur genus. Quod si sal evanuérit, in quo saliétur? Si doctor erráverit, a quo álio doctóre emendábitur? Ad níhilum valet ultra, nisi ut mittátur foras, et conculcétur ab homínibus. Exémplum de agricultúra sumptum est. Sal étenim sicut in cibórum condiméntum, et ad siccándas carnes necessárium est, ita álium usum non habet. Certe légimus in Scriptúris, urbes quasdam ira victórum sale seminátas, ut nullum in ipsis germen orirétur.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

CAVEANT ergo doctóres et Epíscopi, et vídeant poténtes poténter torménta sustinére, nihílque esse remédii, sed majórem ruinam ad tártarum dúcere. Vos estis lux mundi. Non potest cívitas abscóndi supra montem pósita: neque accéndunt lucérnam, et ponunt eam sub módio, sed super candelábrum: ut lúceat ómnibus qui in domo sunt. Docet fidúciam prædicándi, ne Apóstoli abscondántur ob metum, et sint símiles lucérnæ sub módio; sed tota libertáte se prodant: ut, quod audiérunt in cubículis, prædicent in tectis.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et. Glória. Et.

Lectio ix.

NOLITE putáre quóniam veni sólvere legem, aut Prophétas: non veni sólvere, sed adimplére. Sive quod de se per álios prophetáta compléverit, sive quod ea quæ ante propter infirmitátem audiéntium rúdia et imperfécta fúerant, sua prædicatióne compléverit, iram tollens, et vicem taliónis exclúdens, et occúltam in mente concupiscéntiam damnans. Donec tránseat cœlum et terra. Promittúntur nobis cœli novi, et terra nova, quæ factúrus est Dóminus Deus. Si ergo nova creánda sunt, consequénter vétera transitúra. Te Deum laudámus. 15.

In ii. Vesp. comm. S. Remigii.

FESTA OCTOBRIS.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DOM. I. IN SOLEMNITATE SS. Rosarii B. V. Mariæ.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. 135.* præter sequentia.

In fine Ant. Ad Magnificat et ℟. vii. ad Matut. loco Festivitátem, dicitur Solemnitátem.

Oratio.

Deus, cujus Unigénitus, per vitam, mortem, et resurrectiónem suam, nobis salútis ætérnæ præmia comparávit: concéde quæsumus; ut hæc mystéria sanctíssimo beátæ Maríæ Vírginis Rosário recoléntes, et imitémur, quod cóntinent, et quod promíttunt, assequámur. Per eúmdem Dóminum.

Et fit comm. Dominicæ.

In i. Noct. Lectiones, Ego sapiéntia. 139.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Cum Albigénsium hæresis per Tolosátium regiónem ímpie grassarétur, atque áltius in dies radíces ágeret, sanctus Domínicus, qui nuper Prædicatórum Ordinis fundaménta jécerat, ad eam convelléndam totus incúbuit. Id ut præstáret válidius, auxílium beátæ Vírginis, cujus dígnitas illis erróribus impudentíssime impetebátur, cuique datum est cunctas hæreses interímere in univérso mundo, enixis précibus implorávit: a qua (ut memóriæ próditum est) cum mónitus esset, ut Rosárium pópulis prædicáret, velut singuláre advérsus hæreses ac vítia præsídium; mirum est, quanto mentis fervóre, et quam felíci succéssu injúnctum sibi munus sit execútus. Est autem Rosárium certa precándi fórmula, qua quíndecim Angelicárum salutatiónum décades, oratióne Domínica interjécta, distínguimus, et ad eárum síngulas tótidem nostræ reparatiónis mystéria pia meditatióne recólimus. Ex eo ergo témpore pius hic orándi modus mirabíliter per sanctum Domínicum promulgári, augeríque cœpit: quem ejúsdem institutórem auctorémque fuísse, summi Pontífices apostólicis lítteris passim affirmárunt.

℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cyprés-sus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi.

Lectio v.

Innumerabiles porro fructus ex hac tam salutári institutióne in christiánam rempúblicam dimanárunt: inter quos victória illa mérito numerátur, quam sanctíssimus Póntifex Pius Quintus, et ab eo inflammáti christiáni príncipes apud Echínadas ínsulas de Turcárum tyránno potentíssimo reportárunt. Nam, cum illa ipsa die ea victória reláta sit, qua die sanctíssimi Rosárii sodalítates per univérsum orbem consuétas supplicatiónes perágerent, statutásque preces de more fúnderent, iis précibus haud immérito refértur accépta. Quod quidem cum étiam Gregórius Tertiusdécimus testátus esset,

ut pro tam singulári benefício beátæ Vírgini sub appellatióne Rosárii perénnes grátiæ ubíque terrárum haberéntur in Ecclésiis ómnibus, in quibus altáre Rosárii foret, prima quaque Octóbris Domínica Officium ritu dúplici majóri perpétuo celebrándum indíxit: aliíque Pontífices Rosárium recitántibus, ejusdémque Rosárii sodalitátibus indulgéntias pene innúmeras concessére. ℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem?* Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt. Lectio vi.

Nuper vero Clemens Undécimus ánimo réputans insígnem páriter victóriam anno millésimo septingentésimo décimo sexto in Hungáriæ regno a Cárolo sexto, in Imperatórem Romanórum elécto, de innúmeris Turcárum cópiis relátam, eo die contigísse, quo festum Dedicatiónis sanctæ Maríæ ad Nives celebrarétur, atque eódem ferme témpore, quo sanctíssimi Rosárii confrátres públicam solemnémque supplicatiónem in Alma Urbe, ingénti pópuli concúrsu, magnáque religióne peragéntes, férvidas ad Deum preces pro Turcárum depressióne fúnderent, ac poténtem opem Deíparæ Vírginis in auxílium Christianórum humíliter imploráren; eam ob rem, victóriam illam, necnon liberátam paulo post eorúmdem Turcárum obsidióne Corcyrénsem ínsulam, ejúsdem beátæ Vírginis patrocínio pie cénsuit adscribéndam. Quam ob rem, ut hujus quoque tam insígnis benefícii perénnis semper et memória extáret, et grátia, sanctíssimi Rosárii festum eádem die, eodémque ritu celebrándum, ad Ecclésiam univérsam exténdit. Hæc autem ómnia Benedíctus Décimus tértius in Breviário Románo novíssime appóni jussit. Sanctíssimam ergo Dei Genitrícem cultu hoc eídem gratíssimo júgiter venerémur, ut quæ tóties Christi fidélibus, Rosárii précibus exoráta, terrénos hostes profligáre dedit, ac pérdere, inférnos páriter superáre concédat.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit: * Et vidéntes eam fíliæ Sion beatíssimam prædicavérunt, dicéntes: * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit Regína a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et vidéntes. Glória Patri. Unguéntum.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Loquénte Jesu. 145.*

Lectio ix. de Homil. Dominicæ, et de ea fit com. in Laud. et in ii. Vesp.

DIE I. S. REMIGII EPISC. et Confessoris. Semiduplex ad libitum, vel Simplex de præcepto. (m. t. v.)

Si occurr. in Dominica, vel in die infra Oct. pro ix. Lect. dicatur Remígius, ut infra, cum comm. ejusdem in Laud. Ant. Sacérdos et Póntifex, et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum. Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Remígii, Confessóris tui atque Pontíficis, veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat et salútem. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Remigius, Epíscopus Rheménsis, flóruit Clodovéo rege Francórum, quem étiam baptizávit, et primus ómnium doctrína et miráculis Francos ad Christi Dómini fidem perdúxit. Ejus oratióne mórtua puélla revíxit. Multos interpretátus est divínæ Scriptúræ libros. Amplius septuagínta annos summa cum laude Rheménsem Ecclésiam administrávit. Cujus vitæ et mórtis sanctitátem multa, quæ consecúta sunt, mirácula comprobárunt. ℟. Invéni.

Lect. v. A d sancti. vi. Quid quid, de Comm. 54.* cum ℟℟. v. et vi. ibid.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Homo péregre, de Com. 57.*

Vesp. de seq., cum comm. S. Remigii Episcopi, si fiat de eo Semiduplex.

DIE II. SS. ANGELORUM Custodum. Duplex.

Ad Vesperas Ant. et Capit. de Laudib. Psalmi. de Dom. 124. et loco ultimi Psal. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128. Hymnus.

Custodes hóminum, psállimus Angelos,
Natúræ frágili quos Pater áddidit
Cœléstis cómites, insidiántibus
Ne succúmberet hóstibus.

Nam quod corrúerit próditor ángelus,
Concéssis mérito pulsus honóribus,
Ardens invídia, péllere nítitur
Quos cœlo Deus ádvocat.

Huc custos ígitur pérvigil ádvola,
Avértens pátria de tibi crédita
Tam morbos ánimi, quam requiéscere
Quidquid non sinit íncolas.

Sanctæ sit Tríadi laus pia júgiter,
Cujus perpétuo Númine máchina

Triplex hæc régitur, cujus in ómnia
Regnat glória sæcula. Amen.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.
℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Magnificat, Ant. Omnes sunt administratórii spíritus, in ministérium missi propter eos, qui hereditátem cápiunt salútis. Oratio.

Deus, qui ineffábili providéntia sanctos Angelos tuos ad nostram custódiam míttere dignáris: largíre supplícibus tuis, et eórum semper protectióne deféndi, et ætérna societáte gaudére. Per Dóminum.

Pro comm. S. Remigii, Ant. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum.
℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Da, quæsumus. 384.

Ad Matutinum, Invit. Regem Angelórum Dóminum, * Veníte adorémus. Psal. Veníte. 2.

Hymnus. Custódes hóminum, ut sup. in Vesp.

In primo Nocturno.

Ant. Dóminus Deus cœli et terræ ipse mittet Angelum suum coram te. Psalmus 8.

Dómine, Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cælos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cælos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum.

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus: * oves et boves univérsas, ínsuper et pécora campi:

Vólucres cæli et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine, Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Dóminus Deus cœli et terræ ipse mittet Angelum suum coram te.

Ant. Deus meus misit Angelum suum, et conclúsit ora leónum, et non nocuérunt mihi. Psalmus 10.

In Dómino confído: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, *Dñs in cælo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant filios hóminum.

Dóminus intérrogat justum, et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Deus meus misit Angelum suum, et conclúsit ora leónum, et non nocuérunt mihi.

Ant. Bene ambulétis, et Dóminus sit in itínere vestro, et Angelus ejus comitétur vobíscum. Psalmus 14.

Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam.

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat.

Qui jurat próximo suo, et non décipit: * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Bene ambulétis, et Dóminus sit in itínere vestro, et Angelus ejus comitétur vobíscum.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.

Seq. Lect. i. Noct. omitt. eo anno, quo in præc. diebus non potest legi initium libri Esther, quod ideo legi debet in hoc Festo.

De libro Exodi.

Lectio i. *Cap.* 23. *d*

Ecce ego mittam Angelum meum, qui præcédat te, et custódiat in via, et intródúcat in locum quem parávi. Obsérva eum, et audi vocem ejus, nec contemnéndum putes: quia non dimíttet cum peccáveris, et est nomen meum in illo. Quod si audíeris vocem ejus, et féceris ómnia quæ loquor, inimícus ero inimícis tuis, et affligam affligéntes te. Præcedétque te Angelus meus.

℟. Angelis suis Deus mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis: * In mánibus portábunt te, ne umquam offéndas ad lápidem pedem tuum. ℣. Míllia míllium ministrábant ei, et décies míllies centéna míllia assisté-

bant ei. In mánibus.

Ex Zacharía Prophéta.

Lectio ii. *Cap.* 1. *b*

Factum est verbum Dómini ad Zacharíam filium Barachíæ, filii Addo, Prophétam, dicens: Vidi per noctem, et ecce vir ascéndens super equum rufum, et ipse stabat inter myrtéta, quæ erant in profúndo: et post eum equi rufi, várii, et albi. Et dixi: Quid sunt isti, Dómine mi? Et dixit ad me Angelus qui loquebátur in me: Ego osténdam tibi quid sint hæc. Et respóndit vir qui stabat inter myrtéta, et dixit: Isti sunt, quos misit Dóminus, ut perámbulent terram. Et respondérunt Angelo Dómini, qui stabat inter myrtéta, et dixérunt: Perambulávimus terram, et ecce omnis terra habitátur, et quiéscit.

℟. Respóndit Angelus Dómini, et dixit: Dómine exercítuum, * Usquequo tu non miseréberis Jerúsalem, et úrbium Juda, quibus irátus es? ℣. Iste enim septuagésimus annus est. Usquequo.

Lectio iii. *Cap.* 2.

Et levávi óculos meos, et vidi: et ecce vir, et in manu ejus funículus mensórum. Et dixi: Quo tu vadis? Et dixit ad me: Ut métiar Jerúsalem, et vídeam quanta sit latitúdo ejus, et quanta longitúdo ejus. Et ecce Angelus qui loquebátur in me, egrediebátur, et Angelus álius egrediebátur in occúrsum ejus. Et dixit ad eum: Curre, lóquere ad púerum istum, dicens: Absque muro habitábitur Jerúsalem præ multitúdine hóminum et jumentórum in médio ejus. Et ego ero ei, ait Dóminus, murus ignis in circúitu: et in glória ero in médio ejus.

℟. In conspéctu géntium nolíte timére: vos enim in córdibus vestris adoráte, et timéte Dóminum: * Angelus enim ejus vobíscum est. ℣. Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua. Angelus. Glória Patri. Angelus.

In secundo Nocturno.

Ant. Cum essem vobíscum, per voluntátem Dei eram; ipsum benedícite, et cantáte ei. Psalmus 18.

Cæli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam: * a summo cælo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est, qui se abscóndat a calóre ejus.
Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.
Justitiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.
Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.
Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum, * et dulcióra super mel et favum.
Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delicta quis intélligit? ab occúltis meis munda me; * et ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delicto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine, adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Cum essem vobíscum, per voluntátem Dei eram; ipsum benedícite, et cantáte ei.

Ant. Tollens se Angelus Dómini, qui præcedébat castra Israel, ábiit post eos. Ps. 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum, * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Tollens se Angelus Dómini, qui præcedébat castra Israel, ábiit post eos.

Ant. Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, et erípiet eos. Psal. 33.

Benedicam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et

lætentur.
Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, * et erípiet eos.
Gustáte et vidéte, quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.
Divites eguérunt et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte, filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?
Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo, et fac bonum: * inquire pacem, et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum, delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Ant. Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum, et erípiet eos.
℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini.
℟. De manu Angeli.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv. *In Ps.* 90.

Angelis suis mandávit de te. Mira dignátio, et vere magna diléctio charitátis! Quis enim? quibus? de quo? quid mandávit? Studióse considerémus, fratres, diligénter commendémus memóriæ hoc tam grande mandátum. Quis enim mandávit? cujus sunt Angeli? cujus mandátis obtémperant? cujus obédiunt voluntáti? Nempe Angelis suis mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis

tuis. Nec cunctántur, quin étiam in mánibus tollant te. ℟. Summa ergo majéstas mandávit Angelis, et Angelis suis mandávit. Illis útique sublímibus, tam beátis, quam próximis sibi cohæréntibus, et vere domésticis mandávit de te. Tu quis es? Quid est homo, quod memor es ejus? aut filius hóminis, quóniam réputas eum? Quasi vero non sit homo putrédo et filius hóminis vermis. Sed quid, putas, mandávit de te? ut custódiant te.

℟. Vivit ipse Dóminus, * Quóniam custodívit me Angelus ejus, et hinc eúntem, et ibi commorántem, et inde huc reverténtem. ℣. Et non permísit me Dóminus ancillam suam coinquinári. Quóniam.

Lectio v.

Quantam tibi debet hoc verbum inférre reveréntiam, afférre devotiónem, conférre fidúciam! Reveréntiam pro præséntia, devotiónem pro benevoléntia, fidúciam pro custódia. Caute ámbula, ut vidélicet cui adsunt Angeli, sicut eis mandátum est, in ómnibus viis tuis. In quovis diversório, in quovis ángulo, Angelo tuo reveréntiam habe. Tu ne áudeas illo præsénte, quod vidénte me non audéres. An præséntem esse dúbitas, quem non vides? Quid si audíres? quid si tángeres? quid si olfáceres? Vide, quia non solo visu rerum præséntia comprobétur.

℟. Angelus Dómini descéndit cum Azaría et sóciis ejus in fornácem, et excússit flammam ignis de fornáce: * Et non tétigit eos omníno ignis, neque contristávit. ℣. Benedictus Deus eórum, qui misit Angelum suum, et éruit servos suos, qui credidérunt in eum. Et.

Lectio vi.

In ipso ítaque, fratres, affectuóse diligámus Angelos ejus, tamquam futúros aliquándo coherédes nostros intérim vero actóres et tutóres a Patre pósitos, et præpósitos nobis. Quid sub tantis custódibus timeámus? nec superári, nec sedúci, minus autem sedúcere possunt qui custódiunt nos in ómnibus viis nostris. Fidéles sunt, prudéntes sunt, poténtes sunt; quid trepidámus? Tantum sequámur eos, adhæreámus eis, et in protectióne Dei cœli commorémur. Quóties ergo gravíssima cérnitur urgére tentátio, et tribulátio véhemens imminére, ínvoca custódem tuum, ductórem tuum, adjutórem tuum in opportunitátibus, in tribulatióne: incláma eum, et dic: Dómine, salva nos, perímus.

℟. In omni tribulatióne eórum non est tribulátus, * Et Angelus faciéi ejus salvávit eos. ℣. In dilectióne sua, et indulgéntia sua ipse redémit eos, et portávit eos, et elevávit eos cunctis diébus sæ-

culi. Et Angelus. Glória Patri. Et Angelus.

In tertio Nocturno.

Ant. Misit Dóminus Angelum suum, qui percússit omnem virum robústum, et bellatórem, et príncipem exércitus regis Assyriórum. Psal. 95.

CANTATE Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dño, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus

Afférte Dómino pátriæ Géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus, quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Misit Dóminus Angelum suum, qui percússit omnem virum robústum, et bellatórem, et príncipem exércitus regis Assyriórum.

Ant. Adoráte Dóminum omnes Angeli ejus: audívit, et lætáta est Sion. Psalm. 96.

DOMINUS regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus: * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ, *

propter judícia tua, Dñe:
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram:* nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo: * et rectis corde lætitia.
Lætámini, justi, in Dómino:* et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Ant. Adoráte Dóminum omnes Angeli ejus: audivit, et lætáta est Sion.
Ant. Benedicite Dómino omnes Angeli ejus, poténtes virtúte, faciéntes verbum illius, ad audiéndam vocem sermónum ejus. Psalmus 102.
BENEDIC, ánima mea, Dómino:* et ómnia, quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.
Bénedic, ánima mea, Dómino: * et noli oblivísci omnes retributiónes ejus.
Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis: * qui sanat omnes infirmitátes tuas.
Qui rédimit de intéritu vitam tuam : * qui corónat te in misericórdia, et miseratiónibus.
Qui replet in bonis desidérium tuum : * renovábitur ut áquilæ juvéntus tua.
Fáciens misericórdias Dóminus, * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.
Notas fecit vias suas Móysi,* filiis Israel voluntátes suas.
Miserátor, et miséricors Dóminus: * longánimis, et multum miséricors.
Non in perpétuum irascétur: * neque in ætérnum comminábitur.
Non secúndum peccáta nostra fecit nobis: * neque secúndum iniquitátes nostras retríbuit nobis.
Quóniam secúndum altitúdinem cæli a terra,* corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.
Quantum distat ortus ab occidénte: * longe fecit a nobis iniquitátes nostras.
Quómodo miserétur pater filiórum, misértus est Dóminus timéntibus se: *quóniam ipse cognóvit figméntum nostrum.
Recordátus est quóniam pulvis sumus: * homo sicut fœnum dies ejus, tamquam flos agri sic efflorébit.
Quóniam spíritus pertransíbit in illo, et non subsistet:* et non cognóscet ámplius locum suum.
Misericórdia autem Dómini ab ætérno: * et usque in ætérnum super timéntes eum.
Et justítia illíus in filios filiórum,* his, qui servant testaméntum ejus:
Et mémores sunt mandatórum ipsíus,* ad faciéndum ea.
Dóminus in cœlo parávit sedem suam: * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus: * poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.
Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus: * ministri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.
Benedícite Dómino ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic ánima mea Dómino.
Ant. Benedícite Dómino omnes Angeli ejus, poténtes virtúte, faciéntes verbum illíus, ad audiéndam vocem sermónum ejus.
℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.
℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vii. *Cap.* 18.

In illo témpore: Accessérunt discípuli ad Jesum, dicéntes: Quis, putas, major est in regno cœlórum? Et réliqua.

Homília S. Hilárii Episcopi.
Comment. in Matth can. 18.

Nonnisi revérsos in natúram puerórum introíre regnum cœlórum Dóminus docet: id est, per simplicitátem puerílem vítia córporum nostrórum animæque revocánda. Púeros autem, credéntes omnes per audiéntiæ fidem nuncupávit. Hi enim patrem sequúntur, matrem amant, próximo velle malum nésciunt, curam opum négligunt; non insoléscunt, non odérunt, non mentiúntur, dictis credunt, et quod áudiunt, verum habent. Reverténdum igitur est ad simplicitátem infántium: quia in ea collocáti, spéciem humilitátis domínicæ circumferémus.
℟. Machabæus, et qui cum eo erant, cognovérunt expugnári præsídia: * Cum fletu et lácrymis rogábant Dóminum, et omnis turba simul, ut bonum Angelum mítteret ad salútem Israel. ℣. Cum páriter prompto ánimo procéderent Jerosólymis, appáruit præcédens eos eques in veste cándida. Cum fletu. Benedictio. Quorum festum cólimus. Lectio viii.

Væ huic mundo ab scándalis. Humílitas passiónis scándalum mundo est. In hoc enim máxime ignorántia detinétur humána, quod sub deformitáte crucis, ætérnæ glóriæ Dóminum nóluit accípere. Et quid mundo tam periculósum, quam non recepísse Christum? Ideo vero necésse esse, ait, veníre scándala: quia ad sacraméntum reddéndæ nobis æternitátis, omnis in eo passiónis humílitas esset expléndа.
℟. Tu Dómine, qui misísti Angelum tuum sub Ezechía rege Juda, et interfecísti de castris Sennácherib centum octogínta quinque míllia: * Et nunc Dominátor cœló-

rum, mitte Angelum tuum bonum ante nos, in timóre et tremóre magnitúdinis bráchii tui. ℣. Ut métuant qui cum blasphémia véniunt advérsus sanctum pópulum tuum. Et. Glória. Et. Lectio ix.

VIDETE ne contemnátis unum de pusillis istis qui credunt in me. Aptíssimum vínculum mútui amóris impósuit, ad eos præcípue, qui vere in Dómino credidíssent. Pusillórum enim Angeli quotídie Deum vident: quia Fílius hóminis venit salváre quæ pérdita sunt. Ergo et Fílius hóminis salvat, et Deum Angeli vident, et Angeli pusillórum præsunt fidélium oratiónibus. Præésse Angelos absolúta auctóritas est. Salvatórum ígitur per Christum oratiónes Angeli quotídie Deo ófferunt. Ergo periculóse ille contémnitur, cujus desidéria ac postulatiónes ad ætérnum et invisíbilem Deum ambitióso Angelórum famulátu ac ministério pervehúntur. Te Deum. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Angelis suis Deus mandávit de te, ut custódiant te in ómnibus viis tuis. Psalm. Dóminus regnávit, cum réliquis. 16.

2. Laudémus Dñum quem laudant Angeli, quem Chérubim et Séraphim, Sanctus, sanctus, sanctus, proclámant.

3. Angeli eórum semper vident fáciem Patris mei, qui est in cœlis.

4. Benedíctus Deus, qui misit Angelum suum, et éruit servos suos, qui credidérunt in eum.

5. Laudáte Deum omnes Angeli ejus, laudáte eum omnes Virtútes ejus.

Capitulum. *Exodi* 23. *d*

ECCE ego mittam Angelum meum, qui præcédat te, et custódiat in via, et intródúcat in locum quem parávi. Obsérva eum, et audi vocem ejus.

Hymnus.

ÆTERNE Rector síderum
Qui, quidquid est, poténtia
Magna creásti, nec regis
Minóre providéntia:
Adésto supplicántium
Tibi reórum cœtui;
Lucísque sub crepúsculum
Lucem novam da méntibus:
Tuúsque nobis Angelus,
Eléctus ad custódiam,
Hic adsit, a contágio
Ut críminum nos prótegat.
Nobis dracónis æmuli
Versútias extérminet:
Ne rete fraudeléntiæ
Incáuta nectat péctora.
Metum repéllat hóstium
Nostris procul de fínibus:
Pacem procúret cívium,
Fugétque pestiléntiam.
Deo Patri sit glória,
Qui, quos redémit Filius,
Et sanctus unxit Spíritus,
Per Angelos custódiat. Amen.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.

℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Benedíctus, Ant. Revérsus est Angelus, qui loquebátur in me, et suscitávit me, quasi virum qui suscitátur a somno suo. Oratio.

Deus, qui ineffábili providéntia sanctos Angelos tuos ad nostram custódiam míttere dignáris: largíre supplícibus tuis; et eórum semper protectióne deféndi, et ætérna societáte gaudére. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant. Laudémus Dóminum.

Capitulum. Ecce ego mittam, 394.

℟. br. Stetit Angelus * Juxta aram templi. Stetit. Habens thuribulum áureum in manu sua. Juxta. Glória Patri. Stetit. ℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. ℟. De manu Angeli.

Ad Sextam, Ant. Angeli eórum.

Capitulum. *Exodi* 23. d

Nec contemnéndum putes: quia non dimíttet cum peccáveris, et est nomen meum in illo.

℟. br. Ascéndit fumus arómatum * In conspéctu Dómini. Ascéndit fumus. ℣. De manu Angeli. In conspéctu. Glória Patri. Ascéndit fumus. ℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Nonam, Ant. Laudáte Deum.

Capitulum. *Exodi* 23. e

Quod si audíeris vocem ejus, et féceris ómnia quæ loquor, inimícus ero inimícis tuis, et afflígam affligéntes te. Præcedétque te Angelus meus.

℟. br. In conspéctu Angelórum * Psallam tibi, Deus meus. In conspéctu. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo. Psallam tibi. Glória Patri. In conspéctu. ℣. Adoráte Deum. ℟. Omnes Angeli ejus.

In ii. Vesperis Ant. et Capit. de Laudibus. Psalmi de Dominica. 124. et loco ultimi. Psalm. Confitébor tibi... quóniam. 145.

Hymnus. Custódes, ut in i. Vesperis. 384.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Magnif., Ant. Sancti Angeli Custódes nostri, deféndite nos in prælio, ut non pereámus in treméndo judício.

DIE IV. S. FRANCISCI

Confessoris. Duplex.

Omnia de Com. Conf. non Pontificis. 66.* præter seq.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam beáti Francísci méritis fœtu novæ prolis amplíficas: tribue, nobis ex ejus imita-

tióne terréna despícere, et cœléstium donórum semper participatióne gaudére. Per Dóminum.

Lect. i. Noct. Justus si morte, de Comm. 68.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Franciscus, Assísii in Umbria natus, patris exémplum secútus, a prima ætáte mercatúram fecit. Qui quodam die páuperem, pro Christi amóre flagitántem pecúniam, cum præter consuetúdinem repulísset, repénte eo facto commótus, large ei misericórdiam impertívit: et ex eo die Deo promísit, se némini umquam poscénti eleemósynam negatúrum. Cum vero post in gravem morbum incidisset, ex eo aliquándo confirmátus, cœpit ardéntius cólere officia charitátis. Qua in exercitatióne tantum profécit, ut evangélicæ perfectiónis cúpidus, quidquid habéret, paupéribus largirétur. Quod ferens iníquius pater, eum ad Assisinátem Epíscopum duxit, ut coram illo bonis céderet patérnis: qui rejéctis étiam véstibus, patri concéssit ómnia, illud subjúngens, sibi in pósterum majórem facultátem fore dicéndi: Pater noster, qui es in cœlis.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei Et.

Lectio v.

Cum autem illud ex Evangélio audísset: Nolíte possidére aurum, neque argéntum, neque pecúniam in zonis vestris, non peram in via, neque duas túnicas, neque calceaménta; sibi eam régulam servándam propósuit. Itaque, detráctis cálceis, et una conténtus túnica, cum duódecim sócios adhibuísset, Ordinem Minórum instítuit. Quare Romam venit anno salútis millésimo ducentésimo nono, ut sui Ordinis régula ab Apostólica Sede confirmarétur. Quem cum accedéntem ad se summus Póntifex Innocéntius Tértius rejecisset, quod in somnis póstea sibi ille, quem repúlerat, collabéntem Lateranénsem Basílicam suis húmeris sustinére visus esset, conquisítum accersíri jussit, benignéque accípiens, omnem ejus institutórum ratiónem confirmávit. Franciscus ígitur, dimíssis in omnes orbis terræ partes frátribus ad prædicándum Christi Evangélium, ipse cúpiens sibi áliquam dari martyrii occasiónem, navigávit in Syriam: ubi a rege Soldáno liberalíssime tractátus, cum nihil proficeret, rédiit in Itáliam.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum, * Et ad portas

paradísi coronávit eum.
℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Multis igitur extrúctis suæ famíliæ domicíliis, se in solitúdinem montis Alvérni cóntulit; ubi quadragínta diérum propter honórem sancti Michaélis Archángeli jejúnio inchoáto, festo die Exaltatiónis sanctæ Crucis, ei Séraphim Crucifíxi effígiem inter alas cóntinens, appáruit: qui ejus et mánibus et pédibus et láteri vestígia clavórum impréssit; quæ sanctus Bonaventúra, cum Alexándri Quarti summi Pontíficis prædicatióni intéresset, narrásse Pontíficem a se visa esse, litteris commendávit. His insígnibus summi in eum Christi amóris, máximam habébat ómnium admiratiónem. Ac biénnio post gráviter ægrótans, deférri vóluit in Ecclésiam sanctæ Maríæ Angelórum: ut, ubi grátiæ spíritum a Deo accéperat, ibi spíritum vitæ rédderet. Eo in loco fratres ad paupertátem, ac patiéntiam, et sanctæ Románæ Ecclésiæ fidem servándam cohortátus, Psalmum illum pronúntians: Voce mea ad Dóminum clamávi, in eo versículo, Me expéctant justi, donec retríbuas mihi, efflávit ánimam, quarto Nonas Octóbris. Quem miráculis clarum Gregórius Nonus Póntifex Máximus in Sanctórum númerum adscrípsit.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 11. d*

In illo témpore: Respóndens Jesus, dixit: Confíteor tibi Pater, Dómine cœli et terræ, quia abscondísti hæc a sapiéntibus, et prudéntibus, et revelásti ea párvulis. Et réliqua.

Homil. S. Augustíni Epíscopi. *Serm. 10. de Verb. Dom.*

Veníte ad me omnes qui laborátis. Quare enim omnes laborámus, nisi quia sumus hómines mortáles, frágiles, infírmi, lútea vasa portántes, quæ fáciunt ínvicem angústias? Sed si angustiántur vasa carnis, dilaténtur spátia charitátis. Quid ergo dicit, Veníte ad me omnes, qui laborátis, nisi ut non laborétis? Dénique promíssio ejus in promptu est, quóniam laborántes vocávit. Quærent forte, qua mercéde vocáti sunt. Et ego vos, inquit, refíciam. Tóllite jugum meum super vos, et di-

scite a me, non mundum fabricáre, non cuncta visibilia et invisibilia creáre, non in ipso mundo mirabilia fácere et mórtuos suscitáre: sed, Quóniam mitis sum et húmilis corde.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse. Lect. viii.

MAGNUS esse vis? a mínimo íncipe. Cógitas magnam fábricam constrúere celsitúdinis? de fundaménto prius cógita humilitátis. Et quantam quisque vult, et dispónit superimpónere molem ædificii, quanto erit majus ædificium, tanto áltius fodit fundaméntum. Et fábrica quidem cum constrúitur, in supérna consúrgit: qui autem fodit fundaméntum, ad ima deprímitur. Ergo et fábrica ante celsitúdinem humiliátur, et fastígium post humiliatiónem erígitur.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos. Lectio ix.

QUOD est fastígium construéndæ fábricæ, quam molímur? quo perventúrum est cacúmen ædificii? Cito dico, usque ad conspéctum Dei. Vidétis quam excélsum est, quanta res est conspícere Deum. Qui desiderat, et quod dico, et quod audit, intélligit. Promittitur nobis conspéctus Dei, veri Dei, summi Dei. Hoc enim bonum est, vidéntem vidére. Nam qui colunt falsos deos, fácile illos vident: sed eos vident, qui óculos habent, et non vident. Nobis autem promíttitur vísio Dei vivéntis, et vidéntis. Te Deum. 15.

In ii. Vesp. eom. seq.

DIE V. S. PLACIDI,

et Sociorum martyrum.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

DEUS, qui nos concédis sanctórum mártyrum tuórum Plácidi et sociórum ejus natalítia cólere: da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum. Lectio i.

PLACIDUS Romæ, Tertúllo patre in primis nóbili natus, puer Deo oblátus, et

sancto Benedicto tráditus, tantum ejus disciplina et monásticæ vitæ institútis profécit, ut inter præcípuos illius discípulos numerétur. Ab eo in Siciliam missus, monastérium et ecclésiam in honórem sancti Joánnis Baptístæ prope Messánæ portum constrúxit, ubi cum mónachis admirábili sanctitáte vixit. Ejus viséndi causa cum eo venissent Eutychius et Victorinus, illius fratres, et Flávia virgo soror, eódem témpore illuc áppulit immánis quidam piráta, Manúcha nómine, qui, capto monastério, cum Plácidum et céteros nullo modo addúcere potuísset ut Christum negárent, ipsum fratrésque illius ac sorórem crudéliter necári jussit. Cum quibus étiam Donátus, Firmátus Diáconus, Faustus, aliíque trigínta mónachi, martyrii agónem felíciter consummárunt tértio Nonas Octóbris, anno salútis quingentésimo trigésimo nono. Te Deum. 15.

DIE VI. S. BRUNONIS
Confessoris. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter sequent.

Oratio.

Sancti Brunónis, Confessóris tui, quæsumus Dómine, intercessiónibus adjuvémur: ut, qui majestátem tuam gráviter delinquéndo offéndimus, ejus méritis et précibus nostrórum delictórum véniam consequámur. Per Dóminum.

Ini. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Bruno, Carthusiánæ Religiónis institútor, Colóniæ Agrippínæ natus est. Ab ipsis incunábilis spécimen futúræ sanctitátis præferens morum gravitáte, puerília illíus ætátis, divina favénte grátia, declínans, ádeo excélluit, ut jam inde monachórum pater, vitæque anachoréticæ futúrus instaurátor agnosceréretur. A paréntibus, génere ac virtúte claris, Lutétiam Parisiórum missus, tantum ibi in philosophíæ ac theologíæ stúdiis profécit, ut doctóris ac magístri munus in utráque facultáte sit adéptus: nec multo post, ob egrégias ipsíus virtútes, Ecclésiæ Rheménsis Canonicátu potítus.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Elapsis áliquot annis, cum sex áliis familiáribus mundo renúntians, sanctum Hugónem Epíscopum Gratianopolitánum ádiit. Qui, causa eórum advéntus cógnita, eosdémque intélligens esse, quos eádem nocte, véluti septem stellas ad suos pedes

corruéntes, in somnis víderat, montes suæ diœcésis aspérrimos, quos Carthusiános appéllant, illis concéssit. Illuc Bruno cum sóciis, ipso Hugóne comitánte, secédens, cum per áliquot annos eremíticam vitam egísset, ab Urbáno Secúndo, qui ejúsdem Brunónis discípulus fúerat, Romam accérsitur. Ejus consíliis ac doctrina Póntifex, in tot illis Ecclésiæ calamitátibus, per áliquot annos usus est, donec Bruno, recusáto Rhegiénsi Archiepiscopátu, discedéndi facultátem obtínuit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum.
℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Igitur solitúdinis amóre erémum quamdam apud Squillácum in Calábriæ fínibus pétiit. Quo in loco cum ipsum orántem Rogérius, comes Calábriæ, inter venándum, latrántibus ad illíus spelúncam cánibus, reperísset, sanctitáte viri permótus, illum ac sócios fovére, et cólere impénse cœpit. Nec liberálitas sine prœmio fuit. Cum enim idem Rogérius Cápuam obsidéret, eúmque Sérgius, quidam excubiárum magíster, pródere statuísset, Bruno adhuc in dicta erémo vivens, in somnis illi ómnia apériens ab imminénti perículo Cómitem liberávit. Tandem virtútibus ac méritis plenus, nec sanctitáte minus quam doctrínæ fama clarus, obdormívit in Dómino, sepultúsque est in monastério sancti Stéphani, ab ipso Rogério constrúcto, ubi háctenus honorífice cólitur.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Sint lumbi, de Comm. 74.*

In ii. Vesp. fit com. seq. et SS. Sergii, Bacchi, etc. mart.

DIE VII. S. MARCI PAPÆ et Confessoris.

Ant. Sacérdos et Póntifex, et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum. Oratio.

Exaudi, Dómine, preces nostras: et, interveniénte beáto Marco Confessóre tuo atque Pontífice, indulgéntiam nobis tríbue placátus et pacem. Per Dñm.

Et fit com. SS. Mart. Sergii, Bacchi, Marcelli, et Apuleji, Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui

contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. ℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Orat. SANCTORUM mártyrum tuórum nos, Dómine, Sérgii, Bacchi, Marcélli, et Apuléji, beáta mérita prosequántur, et tuo semper fáciant amóre fervéntes. Per Dñm. Lect. iii.

MARCUS Románus, Constantíno Magno Imperatóre Póntifex, instítuit, ut Episcopus Ostiénsis, a quo Románus Póntifex consecrátur, pállio uterétur. Duas Romæ Basílicas ædificávit, álteram in Urbe, álteram via Ardeatína: quas Constantínus auctas magnis munéribus exornávit. Vixit in Pontificátu menses octo, sepultúsque est in cœmetério Balbínæ. Te Deum. 15.

In Laud. fit com. SS. Mart. Sergii, etc. Ant. Vestri capilli cápitis omnes numeráti sunt: nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. Oratio. Sanctórum, supra.

DIE VIII. S. BIRGITTÆ Viduæ. Duplex.

Omnia de Comm. Sanctarum nec Virginum nec Martyr. 99.* præt. seq. Oratio.

DOMINE Deus noster, qui beátæ Birgíttæ per Fílium tuum unigénitum secréta cœléstia revelásti: ipsíus pia intercessióne da nobis fámulis tuis, in revelatióne sempitérnæ glóriæ tuæ gaudére lætántes. Per eúmdem Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ. In ii. Nocturno. Lectio iv.

BIRGITTA in Svécia illústribus et piis paréntibus orta, sanctíssime vixit. Cum adhuc in útero gestarétur, a naufrágio propter eam mater erépta est. Decénnis post audítum de passióne Dómini sermónem, sequénti nocte Jesum in cruce recénti sánguine perfúsum vidit, et de eádem passióne secum loquéntem: quo ex témpore in ejúsdem meditatióne ita afficiebátur, ut de ea sine lácrymis cogitáre deínceps numquam posset.

℟. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam, * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere, procéde et regna. Et.

Lectio v.

ULFONI Nerícìæ Príncipi in matrimónium trádita, virum ipsum ad pietátis offícia, tum óptimis exémplis, tum efficácibus verbis adhortáta est. In filiórum educatióne piíssima. Paupéribus, et máxime infírmis, domo ad id múneris dicáta, inserviébat quam diligentíssime, illórum pedes sólita laváre,

et osculári. Cum autem una cum viro suo rediret Compostélla, ubi sancti Jacóbi Apóstoli sepúlchrum visitáverat, et Atrébati Ulfo gráviter ægrotáret, sanctus Dionysius Birgíttæ noctu appáruit, et de maríti salúte, aliísque de rebus quæ futúræ erant, præmónuit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem, * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Viro Cisterciénsi mónacho facto, et paulo post defúncto, Birgítta, audita Christi voce in somnis, arctiórem vitæ formam est aggréssa. Cui deinde arcána multa fuérunt divínitus reveláta. Monastérium Vastanénse sub régula sancti Salvatóris, ab ipso Dómino accépta, instítuit. Romam Dei jussu venit, ubi plúrimos ad amórem divínum veheménter accéndit. Inde Jerosólymam pétiit, et íterum Romam: qua ex peregrinatióne cum in febrim incidísset, grávibus per annum integrum afflictáta morbis, cumuláta méritis, prænuntiáto mortis die, migrávit in cœlum. Corpus ejus ad Vastanénse monastérium translátum est: et miráculis illústrem Bonifácius Nonus in Sanctárum númerum rétulit.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

In iii. Noct. Homilia in Ev. Símile est regnum cœlórum thesáuro, de Comm. 108.*

In ii. Vesp. fit com. seq.

DIE IX. SS. DIONYSII, Rustici, et Eleutherii Mart.

Semiduplex.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

Deus, qui hodiérna die beátum Dionysium, mártyrem tuum atque Pontíficem, virtúte constántiæ in passióne roborásti, quique illi ad prædicándum géntibus glóriam tuam, Rústicum et Eleuthérium sociáre dignátus es: tríbue nobis, quæsumus, eórum imitatióne, pro amóre tuo próspera mundi despícere, et nulla ejus advérsa formidáre. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Dionysius Atheniénsis, unus ex Areopagítis judícibus, vir fuit ómni doctrí-

næ génere instrúctus. Qui cum adhuc in gentilitátis erróre versarétur, eo die quo Christus Dóminus Cruci affixus est, solem præter natúram defecisse animadvértens, exclamásse tráditur: Aut Deus natúræ pátitur, aut mundi máchina dissólvitur. Sed cum Paulus Apóstolus véniens Athénas, et in Areopágum ductus ratiónem reddidisset ejus doctrínæ quam prædicábat, affírmans Christum Dóminum resurrexísse, et mórtuos omnes in vitam reditúros esse: cum álii multi, tum ipse Dionysius in Christum crédidit. ℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra.

Lectio v.

ITAQUE et baptizátus est ab Apóstolo, et Atheniénsium Ecclésiæ præféctus. Qui cum póstea Romam venísset, a Cleménte Pontífice missus est in Gálliam prædicándi Evangélii causa. Quem Lutétiam usque Parisiórum Rústicus Présbyter, et Eleuthérius Diáconus prosecúti sunt: ubi a Fescénnio Præfécto, quod multos ad christiánam religiónem convertísset, ipse cum sóciis virgis cæsus est: cumque in prædicatióne christiánæ fidei constantíssime perseveráret, in craticulam subjécto igne injícitur, multísque prætérea supplíciis una cum sóciis cruciátur. ℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut herédes fíerent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut.

Lectio vi.

SED ea tormentórum génera ómnibus forti ac libénti ánimo perferéntibus, Dionysius annum agens supra centésimum, cum réliquis secúri percútitur séptimo Idus Octóbris. De quo illud memóriæ próditum est, abscíssum suum caput sustulísse, et progréssum ad duo míllia pássuum in mánibus gestásse. Libros scripsit admirábiles, ac plane cœléstes, de divínis nomínibus, de cœlésti et ecclesiástica hierarchía, de mystica theologia, et álios quosdam. ℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 12.*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Atténdite a ferménto Pharisæórum, quod est hypócrisis. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. in Lucam, c. 52.

De hoc ferménto Apóstolus præcipit: Itaque epulémur non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ et nequítiæ, sed in ázymis sinceritátis et veritátis. Nam sicut módicum ferméntum totam farínæ, cui injícitur, massam corrúmpit, universámque mox conspersiónem suo sapóre commáculat; sic nimírum simulátio, cujus semel ánimum imbúerit, tota virtútum sinceritáte et veritáte fraudábit. Est ergo sensus: Atténdite ne æmulémini simulatóres, quia véniet profécto tempus, in quo et vestra virtus ómnibus, et eórum revelétur hypócrisis.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, Sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia. Lectio viii.

Verum quod séquitur: Quóniam quæ in ténebris dixístis, in lúmine dicéntur: non solum in futúro, quando cuncta córdium abscóndita proferéntur ad lucem, sed et in præsénti témpore potest congruénter áccipi: quóniam quæ inter ténebras quondam pressurárum, carcerúmque umbras, vel locúti, vel passi sunt Apóstoli nunc clarificáta per orbem Ecclésia, lectis eórum áctibus, públice prædicántur. Ne terreámini ab his qui occídunt corpus. Si persecutóres Sanctórum, occísis corpóribus, non habent ámplius quid contra illos agant; ergo supervácua furunt insánia, qui mórtua Mártyrum membra feris avibúsque discerpénda projíciunt, cum nequáquam omnipoténtiæ Dei, quin ea resuscitándo vivíficet, obsístere possint.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis, * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem. Lectio ix.

Duo autem sunt génera persecutórum; unum palam sæviéntium, álterum ficte fraudulentérque blandiéntium. Contra utrúmque nos munire atque instítuere volens Salvátor, et supra ab hypócrisi Pharisæórum atténdere, et hic a carníficum cæde præcipit non timére: quia vidélicet post mortem

nec horum crudélitas, nec illórum váleat simulátio duráre. Nonne quinque pásseres véneunt dipóndio? Si minutíssima, inquit, animália, et quæ quólibet per áera ferúntur volatília, Deus oblivísci non potest; vos qui ad imáginem facti estis Creatóris, non debétis terréri ab his qui occídunt corpus; quia qui irrationabília animália gubérnat, rationabília curáre non désinit. Te Deum. 15.

In ii. Vesp. a Cap. seq. com. pr.

DIE X. S. FRANCISCI Borgiæ Conf. Semid. Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter seq. (m. t. v.) Oratio.

Domine Jesu Christe, veræ humilitátis et exémplar, et præmium quæsumus, ut, sicut beátum Francíscum in terréni honóris contémptu imitatórem tui gloriósum effecísti, ita nos ejúsdem imitatiónis et glóriæ tríbuas esse consórtes. Qui vivis.

Pro commem. SS. Dionysii etc. mart. Ant. Gaudent in cœlis ánimæ Sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio. D eus qui, 402.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Franciscus Gándiæ dux quartus, Joánne Bórgia, et Joánna Aragónia Ferdinándi cathólici nepte génitus, post puerilem ætátem inter domésticos mira innocéntia et pietáte transáctam, in aula primum Cároli Quinti Cæsaris, mox in Cataláuniæ administratióne admirabílior fuit christiánæ virtútis, et vitæ austerióris exémplis. Ad Granaténse sepúlchrum Isabéllam Imperatricem cum detulisset, in ejus vultu fœde commutáto, mortálium ómnium caducitátem rélegens, voto se adstrínxit, rebus ómnibus, cum primum licéret, abjéctis, regum Regi únice inserviéndi. Inde tantum virtútis increméntum fecit, ut inter negotiórum turbas religiósæ perfectiónis simíllimam imáginem réferens, miráculum príncipum appellarétur.
℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

Mortua Eleonóra de Castro cónjuge, ingréssus est Societátem Jesu, ut in ea latéret secúrius, et præclúderet dignitátibus áditum interpósita voti religióne: dignus, quem et viri principes complúres in amplecténdo severióri institúto fúerint secúti: et Cárolus Quintus

ipse in abdicándo império hortatórem sibi, aut ducem exstitisse non diffiderétur. In eo arctióris vitæ stúdio Franciscus jejúniis, caténis férreis, aspérrimo cilicio, cruéntis longísque verberatiónibus, somno brevíssimo, corpus ad extrémam usque máciem redégit: nullis prætérea parcens labóribus ad sui victóriam, et ad salútem animárum. Tot ítaque instrúctus virtútibus, a sancto Ignátio primum Generális commissárius in Hispániis, nec multo post Præpósitus Generális tértius a Societáte univérsa, licet invítus, elígitur. Quo in múnere princípibus, ac Summis Pontificibus prudéntia, ac morum sanctitáte apprime charus, præter complúra vel cóndita, vel aucta ubique domicília, sócios in regnum Polóniæ, in ínsulas Océani, in Mexicánam, et Peruánam provincias invéxit: missis quoque in álias regiónes apostólicis viris, qui prædicatióne, sudóribus, sánguine, fidem cathólicam Románam propagárunt.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum:*Et ad portas paradisi coronávit eum. ℣. Induit eum Dñs loricam fidei et ornávit eum. Et. Lect. vi.

De se ita demisse sentiébat, ut peccatóris nomen sibi próprium fáceret: Románam púrpuram a summis Pontificibus sæpius oblátam, invicta humilitátis constántia recusávit. Vérrere sordes, emendicáre victum ostiátim, ægris ministráre in nosocómiis, mundi ac sui contémptor, in delíciis hábuit. Singulis diébus multas continénter horas, frequénter octo, quandóque decem dabat cœléstium contemplatióni. Cénties quotídie de genu Deum adorábat. Numquam a sacrificándo abstínuit: prodebátque sese divínus, quo æstuábat, ardor, ejus vultu sacram Hóstiam offeréntis, aut concionántis intérdum radiánte. Sanctíssimum Christi Corpus in Eucharistia latens, ubi asservarétur, instinctu cœlésti sentiébat. Cardináli Alexandrino ad conjungéndos contra Turcam christiános príncipes, legáto comes ádditus a Sancto Pio Quinto, árduum iter, fractis jam pene víribus, suscépit ex obediéntia; in qua et vitæ cursum Romæ, ut optárat, felíciter consummávit, anno ætátis suæ sexagésimo secúndo, salútis vero millésimo quingentésimo septuagésimo secúndo. A sancta Terésia, quæ ejus utebátur consíliis, vir sanctus, a Gregório Décimo tértio fidélis adminíster appellátus: demum a Cleménte Décimo, plúribus magnisque clarus miráculis, in Sanctórum nú-

merum adscríptus.
℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória. Quia.
In iii. Noct. Hom. in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia, de Comm. Abbatum. 81.*

DIE XIII. S. EDUARDI
Regis Confessoris. Semidupl.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter sequentia (m. t. v.). Oratio.

Deus, qui beátum regem Eduárdum, Confessórem tuum, æternitátis glória coronásti: fac nos, quæsumus, ita eum venerári in terris, ut cum eo regnáre possímus in cœlis. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.
In ii. Nocturno. Lectio iv.

Eduárdus, cognoménto Conféssor, nepos sancti Eduárdi regis et mártyris, Anglo-Sáxonum regum último (quem futúrum regem Brithuáldo viro sanctíssimo in mentis excéssu Dóminus demonstrávit) decénnis a Dánis Angliam vastántibus quæsítus ad necem, exuláre cógitur apud avúnculum Nordmánniæ ducem: ubi in médiis vitiórum illécebris talem se exhibuit integritáte vitæ, morúmque innocéntia, ut ómnibus admiratióni esset. Elúxit in eo vel tum mira píetas in Deum, ac res divínas, fuítque ingénio mitíssimo, atque ab omni dominándi cupiditáte alieno: cujus ea vox fertur, Malle se regno caréré, quod sine cæde, et sánguine obtinéri non possit.
℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

Extinctis mox tyránnis, qui frátribus suis vitam et regnum eripúerant, revocátur in pátriam: ubi summis ómnium votis et gratulatióne regno potítus, ad hostílium irárum delénda vestígia totum se convértit, a sacris exórsus ac Divórum templis: quorum ália a fundaméntis eréxit, ália refécit, auxítque redditibus ac privilégiis; in eam curam potíssimum inténtus, ut refloréscere collápsa relígio. Ab aulæ procéribus compúlsum ad núptias, constans est assértio scriptórum, cum vírgine sponsa virginitátem in matrimónio servásse. Tantus in eo fuit in Christum amor et fides, ut illum aliquándo inter Missárum solémnia vidére merúerit blando vultu, et divína luce fulgéntem. Ob profúsam charitátem, orphanórum et egenórum pater

passim dicebátur: numquam lætior, quam cum régios thesáuros exhausisset in páuperes.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum. * Et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Prophetiæ dono illústris, de Angliæ futúro statu multa cœlitus prævidit: et illud in primis memorábile, quod Swéyni Danórum regis in mare demérsi mortem, dum Angliam invadéndi ánimo classem conscénderet, eódem quo áccidit moménto, divínitus intelléxit. Joánnem Evangelistam mirífice cóluit, nihil cuíquam, quod ejus nómine peterétur, negáre sólitus. Cui olim sub lácera veste suo nómine stipem rogánti, cum nummi deéssent, detráctum ex digito ánnulum porréxit, quem Divus non ita multo post Eduárdo remísit, una cum núntio secutúræ mortis. Quare Rex, indíctis pro se précibus, ipso ab Evangelísta prædícto die, piíssime óbiit, Nonis vídélicet Januárii, anno salútis millésimo sexagésimo sexto, quem sequénti sæculo, Alexánder Papa Tértius miráculis clarum, Sanctórum fastis adscrípsit. At ejus memóriam Innocéntius Undécimus officio público per univérsam Ecclésiam eo die celebrári præcépit, quo annis ab óbitu sex et triginta translátum ejus corpus incorrúptum, et suávem spirans odórem, repértum est.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang., Sint lumbi, de Comm. 74.*

Vesp. de seq., comm. præc.

DIE XIV. S. CALLISTI

Papæ et martyris. Duplex.

Omnia de Com. unius Mart. 20.* præter seq. Oratio.

Deus, qui nos cónspicis ex nostra infirmitáte defícere: ad amórem tuum nos misericórditer per Sanctórum tuórum exémpla restáura. Per Dóminum.

Deinde fit com. S. Eduardi. Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Deus, qui beátum regem, 407.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Callistus Románus præfuit Ecclésiæ, Antoníno Eliogábalo Imperatóre. Constítuit quátuor anni témpo-

ra, quibus jejúnium, ex apostólica traditióne accéptum, ab ómnibus servarétur. Ædificávit Basílicam sanctæ Maríæ trans Tyberim, et in via Appia vetus cœmetérium ampliávit, in quo multi sancti sacerdótes et Mártyres sepúlti sunt: unde ab eo Callisti cœmetérium appellátur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et. Lectio v.

Ejusdem pietátis fuit, quod beáti Calepódii, presbyteri et mártyris, corpus jactátum in Tyberim conquíri diligénter curávit, et invéntum honorífice sepelivit. Palmátium consulári, Simplícium senatória dignitáte illústres, Felícem, ac Blandam, qui deinde omnes martyrium subiére, cum baptismo lustrásset, missus est in cárcerem, ubi Privátum mílitem ulcéribus plenum admirabíliter sanitáti restitútum Christo adjúnxit: pro quo idem, recens adhuc a fide suscépta, plumbátis usque ad mortem cæsus occúbuit.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine: * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et. Lectio vi.

Sedit Callístus annos quinque, mensem unum, dies duódecim. Ordinatiónibus quinque, mense Decémbri, creávit presbyteros séxdecim, Diáconos quátuor, Epíscopos octo. Post longam famem crebrásque verberatiónes præceps jactus in púteum, atque ita martyrio coronátus sub Alexándro Imperatóre, illátus est in cœmetérium Calepódii via Aurélia, tértio ab Urbe lápide, pridie Idus Octóbris. Ejus póstmodum corpus in Basílicam sanctæ Maríæ trans Tyberim, ab ipso ædificátam, delátum, sub ara majóri, máxima veneratióne cólitur.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 10. *c.*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nihil est opértum, quod non revelábitur: et occúltum, quod non sciétur. Et réliqua.

Homília S. Hilárii Epíscopi.

Com. in Matth. can. 10.

Dominus diem judícii osténdit, quæ abstrúsam vo-

luntátis nostræ consciéntiam prodet: et ea quæ nunc occúlta existimántur, luce cognitiónis públicæ déteget. Igitur non minas, non consília, non potestátes insectántium monet esse metuéndas: quia dies judícii nulla hæc fuísse atque inánia revelábit. Et quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine: et quod in aure audítis, prædicáte super tecta. Non légimus Dóminum sólitum fuísse nóctibus sermocinári, et doctrínam in ténebris tradidísse; sed quia omnis sermo ejus carnálibus ténebræ sunt, et verbum ejus infidélibus nox est.

℟. Coróna aurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii.

Itaque id quod a se dictum est, cum libertáte fídei et confessiónis vult esse loquéndum. Idcírco quæ in ténebris dicta sunt, prædicári jussit in lúmine; ut quæ secréto áurium commíssa sunt super tecta, id est, excélso loquéntium præcónio, audiántur. Constánter enim Dei ingerénda cognítio est, et profúndum doctrínæ evangélicæ secrétum in lúmine prædicatiónis apostólicæ revelándum: non timéntes eos, quibus cum sit licéntia in córpora, tamen in ánimam jus nullum est: sed timéntes pótius Deum, cui perdéndæ in gehénna et ánimæ et córporis sit potéstas.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non timuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória. Qui. Lect. ix.

Nolite timére eos qui occídunt corpus. Nullus ígitur córporum nostrórum casus est pertimescéndus, neque ullus interiméndæ carnis admitténdus est dolor: quando pro natúræ suæ atque oríginis conditióne resolúta, in substántiam spirituális ánimæ refundátur. Et quia doctrínis tálibus confirmátos, opórtet líberam confiténdi Dei habére constántiam: étiam conditiónem, qua tenerémur, adjécit: negatúrum se eum Patri in cœlis, qui se homínibus in terra negásset: eum porro qui conféssus coram homínibus se fuísset, a se in cœlis confiténdum: qualésque nos nóminis sui testes homínibus fuissémus, tali nos apud Deum Patrem testimónio ejus usúros. Te Deum. 15.

Vesp. a Cap. de seq. com. præc.

DIE XV. S. TERESIÆ Virgin. Duplex. Omnia de Comm. Virg. 82.* præt. seq.
In utrisque Vesp., et Laud. Hymnus.

Regis supérni núntia,
Domum patérnam déseris,
Terris Terésa bárbaris
Christum datúra, aut sánguinem:
Sed te manet suávior
Mors, pœna poscit dúlcior,
Divíni amóris cúspide
In vulnus icta cóncides.
O charitátis víctima!
Tu corda nostra cóncrema,
Tibíque gentes créditas
Avérni ab igne líbera.
Sit laus Patri cum Fílio,
Et Spíritu Paráclito,
Tibíque, sancta Trínitas,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen. Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ Terésiæ vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita cœléstis ejus doctrínæ pábulo nutriámur, et piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum.

Pro commemoratione S. Callisti, Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. Oratio. Deus, qui. 408.

Ad Matutinum, Hymnus.

Hæc est dies, qua cándidæ
Instar colúmbæ, Cœlitum
Ad sacra templa spíritus
Se tránstulit Terésiæ.
Sponsíque voces áudiit:
Veni soror de vértice
Carméli ad Agni núptias:
Veni ad corónam glóriæ.
Te sponse Jesu Vírginum
Beáti adórent Ordines,
Et nuptiáli cántico
Laudent per omne sæculum.
Amen.

Si hoc Festum transferatur, in Hymno primus versus dicatur Felix dies qua cándidæ.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Teresia virgo nata est Abulæ in Hispánia, paréntibus tum génere, tum pietáte præcláris. Ab iis divíni timóris lacte educáta, admirándum futúræ sanctitátis in tenérrima adhuc ætáte spécimen dedit. Nam cum sanctórum Mártyrum acta perlégeret, ádeo in ejus meditatióne sancti Spíritus ignis exársit, ut domo aufúgiens, in Africam trajíceret, ubi vitam pro glória Jesu Christi et animárum salúte profúnderet. A pátruo revocáta, ardens martyrii desidérium eleemósynis, aliísque piis opéribus compensávit, júgibus lácrymis deplórans, óptimam sibi sortem fuísse præréptam. Mórtua matre, cum a beatíssima Vírgine péteret, ut se matrem esse monstráret, pii voti compos effécta est, semper períndе ac fília patrocínio Deiparæ pér-

fruens. Vigésimum ætátis annum agens, ad moniáles sanctæ Maríæ de Monte Carmélo se cóntulit: ubi per duodevigínti annos gravíssimis morbis et váriis tentatiónibus vexáta, constantíssime méruit in castris christiánæ pœniténtiæ, nullo reféctа pábulo cæléstium eárum consolatiónum, quibus solet étiam in terris sánctitas abundáre.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Angelicis ditáta virtútibus, non modo própriam, sed públicam étiam salútem sollícita cháritáte curávit. Quare severiórem véterum Carmelitárum régulam, Deo affiánte, et Pio Quarto approbánte, primum muliéribus, deínde viris observándam propósuit. Efflóruit in eo consílio omnípotens miseréntis Dómini benedíctio: nam duo supra trigínta monastéria inops virgo pótuit ædificáre, ómnibus humánis destitúta auxíliis, quinímmo adversántibus plerúmque sǽculi Princípibus. Infidélium et hæreticórum ténebras perpétuis deflébat lácrymis, atque ad placándam divínæ ultiónis iram voluntários própríi córporis cruciátus Deo pro eórum salúte dicábat. Tanto autem divíni amóris incéndio cor ejus conflagrávit, ut mérito víderit Angelum ignito jáculo sibi præcórdia transverberántem, et audíerit Christum data déxtera dicéntem sibi: Deínceps ut vera sponsa meum zelábis honórem. Eo consiliánte, máxime árduum votum emísit, efficiéndi semper quidquid perféctius esse intellígeret. Multa cœléstis sapiéntiæ documénta conscrípsit, quibus fidélium mentes ad supérnæ pátriæ desidérium máxime excitántur.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem, * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Cum autem assídua éderet exémpla virtútum, tam ánxio castigándi córporis desidério æstuábat, ut, quamvis secus suadérent morbi, quibus afflictabátur, corpus cilíciis, caténis, urticárum manípulis, aliísque aspérrimis flagéllis sæpe cruciáret, et aliquándo inter spinas volutáret, sic Deum álloqui sólita: Dómine, aut pati, aut mori: se semper miserríma morte pereúntem exístimans, quámdiu a cœlésti ætérnæ vitæ fonte abésset. Prophetíæ dono excélluit, eámque divínis charismátibus tam libe-

ráliter locupletábat Dómi-nus, ut sæpius exclámans pé-teret, beneficiis in se divínis modum impóni, nec tam cé-leri oblivióne culpárum suá-rum memóriam aboléri. In-tolerábili ígitur divíni amó-ris incéndio pótius, quam vi morbi. Albæ cum decúmbe-ret, prænuntiáto suæ mortis die, ecclesiásticis Sacramén-tis muníta, alúmnos ad pa-cem, charitátem, et regulá-rem observántiam adhortáta, sub colúmbæ spécie puríssi-mam ánimam Deo réddidit, annos nata sexagínta septem, anno millésimo quingentési-mo octogésimo secúndo, Idi-bus Octóbris, juxta Kalendá-rii Románi emendatiónem. Ei moriénti adésse visus est in-ter Angelórum ágmina Chri-stus Jesus: et arbor árida cellæ próxima statim effló-ruit. Ejus corpus usque ad hanc diem incorrúptum, o-doráto liquóre circumfúsum, pia veneratióne cólitur. Mi-ráculis cláruit ante et post óbitum: eámque Gregórius Décimus quintus in Sanctá-rum númerum rétulit.

℟. Afferéntur regi vírgines post eam, próximæ ejus* Af-feréntur tibi in lætítia et exul-tatióne. ℣. Spécie tua, et pul-chritúdine tua inténde, pró-spere procéde, et regna. Affe-réntur.

Glória Patri. Afferéntur.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, de Com-muni 93.*

DIE XVII. S. HEDWIGIS Viduæ. Semiduplex.

Omnia de Comm. nec Vir-ginis nec Martyris. 66 *præ-ter seq. Oratio.

Deus, qui beátam Hewi-gem a sæculi pompa ad húmilem tuæ crucis sequé-lam toto corde transíre do-cuísti: concéde; ut, ejus mé-ritis et exémplo, discámus peritúras mundi calcáre de-lícias, et in ampléxu tuæ cru-cis ómnia nobis adversántia superáre. Qui vivis.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In ii. Nocturno Lectio iv.

Hedwigis régiis clara na-tálibus, innocéntia tamen vitæ longe clárior, sanctæ Elisabéthæ fíliæ regis Hun-gáriæ matértera, Berthóldi, et Agnétis Morávìæ mar-chiónum fília, ánimi ab ine-únte ætáte moderatiónem prótulit: adhuc enim puél-lula puerílibus abstínuit: et duodénnis Henríco Polóniæ duci a paréntibus núptui trá-dita, thálami fide sancte ser-váta, prolem inde suscéptam in Dei timóre erudívit. Ut autem commódius Deo vacá-ret, ex pari voto, et consén-su unánimi ad separatiónem tori virum indúxit: quo de-fúncto; ipsa in monastério Trebnicénsi, Deo, quem as-síduis précibus exoráverat, inspiránte, Cisterciénsem de-vóta sumpsit hábitum, in eó-

que contemplatióni inténta, divínis officiis, et Missárum solémniis a solis ortu ad merídiem usque assídua assístens, antíquum humáni géneris hostem fortis contémpsit.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam, * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Sǽculi autem commércia, nisi divína, vel animárum salútem attíngerent, audíre vel loqui non sustínuit: prudéntia in agéndis sic emícuit, ut neque excéssus esset in modo, nec error in órdine, comis alióquin, et mansuéta in próximum. Grandem autem de se triúmphum, jejúniis, et vigíliis, vestiúmque asperitáte austéra carnem mácerans, reportávit: hinc sublimióribus florens virtútibus christiánis, consiliórum gravitáte, animíque candóre, et quiéte in exímium religiósæ pietátis evásit exémplar: ómnibus se ultro subjícere, atque vilióra præ cǽteris moniálibus alácriter múnia subíre, paupéribus étiam flexo genu ministráre, leprosórum pedes ablúere, et osculári ipsi familiáre erat, neque illórum úlcera sánie manántia sui victrix abhórruit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem, * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Proper veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Propterea.

Lectio vi.

Mira fuit ejus patiéntia animíque constántia: præcípue vero in morte Henrici ducis Silésiæ sui, quem matérne diligébat, filii in bello a Tártaris cæsi enituit: pótius enim grátias Deo, quam fílio lácrymas réddidit. Miraculórum dénique glória percrébuit: púerum enim demérsum, et molendíni rotis allísum et prorsus attrítum invocáta, vitæ restítuit; áliaque præstitit, ut rite iis Clemens Quartus probátis, Sanctórum número eam adscripserit, ejúsque festum in Polónia, ubi præcípua veneratióne uti Patróna cólitur, die décima quinta Octóbris celebrári concésserit: quod deínde ut décima séptima in tota Ecclésia fieret, Innocéntius Undécimus ampliávit.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Símile est regnum cœlórum thesáuro, de Comm. 108.*

Vesperæ de S. Luca, sine com. S. Hedwigis.

DIE XVIII. S. LUCÆ
Evang. Duplex ii. classis.
Omnia de Comm. Apost. 2.* præt. seq. Oratio.

Interveniat pro nobis, quæsumus Dómine, sanctus tuus Lucas Evangelista: qui crucis mortificatiónem júgiter in suo córpore, pro tui nóminis honóre, portávit. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. Ezechielis Prophetæ, de Comm. Evangelistarum. 17.*

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri de Scriptóribus ecclesiásticis. Lectio iv.

Lucas médicus Antiochénsis, ut ejus scripta índicant, Græci sermónis non ignárus, fuit sectátor Apóstoli Pauli, et omnis peregrinatiónis ejus comes. Scripsit Evangélium, de quo idem Paulus: Misimus, inquit, cum illo fratrem, cujus laus est in Evangélio, per omnes Ecclésias. Et ad Colossénses: Salútat vos Lucas médicus charíssimus. Et ad Timótheum: Lucas est mecum solus. Aliud quoque édidit volúmen egrégium; quod título, Acta Apostolórum, prænotátur; cujus história usque ad biénnium Romæ commorántis Pauli pervénit, id est, usque ad quartum Nerónis annum. Ex quo intellígimus, in eádem Urbe librum esse compósitum.

℟. Vidi conjúnctos viros, habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti.

Lectio v.

Igitur períodos Pauli et Theclæ, et totam baptizáti Leónis fábulam, inter apócryphas scriptúras computámus. Quale enim est, ut individuus comes Apóstoli, inter céteras ejus res hoc solum ignoráverit? Sed et Tertulliánus, vicínus eórum témporum, refert, Presbyterum quemdam in Asia amatórem Apóstoli Pauli, convíctum a Joánne, quod auctor esset libri, et confessum se hoc Pauli amóre fecisse, et ob id loco excidísse. Quidam suspicántur, quotiescúmque in Epístolis suis Paulus dicit, Juxta Evangélium meum, de Lucæ significáre volúmine.

℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes propter me: * Gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines; et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte et exultáte.

Lectio vi.

Lucam autem non solum ab Apòstolo Paulo didicìsse Evangélium, qui cum Dómino in carne non fùerat, sed a cèteris Apóstolis: quod ipse quoque in principio sui volúminis declárat, dicens: Sicut tradidérunt nobis, qui a principio ipsi vidérunt, et ministri fuèrunt sermónis. Igitur Evangélium, sicut audierat, scripsit: Acta vero Apostolórum sicut viderat ipse, compósuit. Vixit octoginta et quátuor annos, uxórem non habens: sepúltus est Constantinópoli, ad quam urbem, vigésimo Constantini anno, ossa ejus cum relíquiis Andréæ Apóstoli translàta sunt de Achája.

℟. Isti sunt triumphatóres et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna:* Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Designàvit Dóminus de Com. Evangelistarum. 19.*

In ii. Vesp. comm. seq.

DIE XIX. S. PETRI de Alcantara Confessoris.

Duplex (m.t.v.)

Ant. Similàbo eum viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ induit eum. Oratio.

Deus, qui beátum Petrum, Confessórem tuum, admirábilis pœniténtiæ, et altíssimæ contemplatiónis múnere illustrâre dignàtus es: da nobis, quæsumus; ut, ejus suffragántibus méritis, carne mortificàti, facilius cœléstia capiámus. Per Dñm.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Petrus Alcántaræ in Hispánia nobilibus paréntibus natus, a téneris annis futùræ sanctitàtis indicia præbuit. Décimo sexto ætàtis anno Ordinem Minórum ingréssus, se ómnium virtútum exémplar exhibuit. Tum munus concionatóris ex obediéntia exércens, innúmeros a vitiis ad veram pœniténtiam tradùxit. Primævum sancti Francisci Institútum exactíssime reparáre cúpiens ope divina fretus, et apostólica munitus auctoritáte, angustíssimum et paupérrimum cœnóbium juxta Pedrósum fundávit: quod vitæ genus aspérrimum ibi feliciter cœptum, per divérsas Hispániæ provincias usque ad Indias mirifice propagátum fuit. Sanctæ Terésiæ, cujus probáverat spiritum, in promovénda Carmelitárum reformatióne adjútor fuit. Ipsa autem a Deo edócta, quod Petri nómine nihil quisquam péteret, quin prótinus exau-

dirétur, ejus précibus se commendáre, et ipsum adhuc viventem Sanctum appelláre consuévit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

Príncipum obséquia, qui ipsum velut oráculum consulébant, summa humilitáte declínans, Cárolo Quinto Imperatóri a confessiónibus esse recusávit. Paupertátis rigidíssimus custos, una túnica, qua nulla detérior esset, conténtus erat. Puritátem ita cóluit, ut a fratre in extrémo morbo sibi inserviénte, nec léviter quidem tangi passus sit. Corpus suum perpétuis vigíliis, jejúniis, flagéllis, frígore, nuditáte, atque omni génere asperitátum in servitútem redégit, cum quo pactum iníerat, ne ullam in hoc sæculo ei réquiem præbéret. Cháritas Dei et próximi in ejus corde diffúsa tantum quandóque excitábat incéndium, ut e cellæ angústiis in apértum campum prosilíre, aerísque refrigério concéptum ardórem temperáre cogerétur.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et. Lectio vi.

Grátia contemplatiónis admirábilis in eo fuit, qua cum assídue spíritus reficerétur, intérdum áccidit, ut ab omni cibo et potu plúribus diébus abstinúerit. In áera frequénter sublátus, miro fulgóre coruscáre visus est. Rápidos flúvios sicco pede trajécit. Fratres in extréma penúria, cœ́litus deláta alimónia cibávit. Báculus ab ipso terræ defíxus, mox in víridem ficúlneam excrévit. Cum noctu iter ágeret, densa nive cadénte, dírutam domum sine tecto ingréssus est, eíque nix in áere péndula pro tecto fuit, ne illíus cópia suffocarétur. Dono prophetíæ ac discretiónis spíritu um imbútum fuísse, sancta Terésia testátur. Dénique annum agens sexagésimum tértium, hora qua prædíxerat, migrávit ad Dóminum, mirábili visióne, Sanctorúmque præséntia confortátus. Quem eódem moménto in cœlum ferri beáta Terésia procul distans vidit: cui póstea appárens dixit: O felix pœniténtia, quæ tantam mihi proméruit glóriam! Post mortem vero plúrimis miráculis cláruit, et a Cleménte Nono Sanctórum número adscríptus est.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et

dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia.
Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Nolite timére pusíllus grex, ut loco. 80.*

Vesp. a Cap. de seq. com. præc.

DIE XX. S. JOANNIS

Cantii Conf. Duplex. Omnia de Com. Confess. non Pont. 66.* præter seq.

Ad Vesperas. Hymnus.

Gentis Polónæ glória,
Cleríque splendor nóbilis,
Decus Lycéi, et pátriæ
Pater Joánnes ínclyte.
Legem supérni Núminis
Doces magíster, et facis:
Nil scire prodest: sédulo
Legem nitámur éxequi.
Apostolórum límina
Pedes viátor vísitas:
Ad pátriam quam téndimus,
Gressus viámque dírige.
Urbem petis Jerúsalem;
Signáta sacro sánguine
Christi colis vestígia,
Rigásque fusis flétibus.
Acérba Christi vúlnera,
Hærére nostris córdibus,
Ut cogitémus cónsequi
Redemptiónis prétium.
Te prona mundi máchina
Clemens adóret Trínitas,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus cánticum,
Amen.

Si hoc Festum non habebit i. Vesp. tunc prædict. Hymn. et seq. conjungantur ad Matut. dempto versu Te prona mundi máchina.

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus, ut, sancti Joánnis Confessóris exémplo, in sciéntia Sanctórum proficiéntes, atque áliis misericórdiam exhibéntes, ejus méritis, indúlgéntiam apud te consequámur. Per Dóminum.

Et fit com. S. Petri. Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Deus, qui. 416.

Ad Matutinum. Hymnus.

Corpus domas jejúniis,
Cædis cruénto vérbere,
Ut castra pœniténtium
Miles sequáris ínnocens.
Sequámur et nos sédulo
Gressus paréntis óptimi,
Sequámur, ut licéntiam
Carnis refrænet spíritus.
Rigénte bruma, próvidum
Præbes amíctum páuperi,
Sitim famémque egéntium
Esca potúque súblevas.
O qui negásti némini
Opem rogánti, pátrium
Regnum tuére, póstulant
Cives Polóni, et éxteri.
Sit laus Patri, sit Filio,
Tibíque, sancte Spíritus;
Preces Joánnis ímpetrent
Beáta nobis gáudia, Amen.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In II. Nocturno. Lectio iv.

Joannes in óppido Kenty Cracoviénsis diœcésis, a quo Càntii cognómen duxit, Stanisláo et Anna piis et honéstis paréntibus natus, morum suavitáte, innocéntia, gravitáte ab ipsa infántia spem fecit máximæ virtútis. In Universitáte Cracoviénsi philosophiæ, ac theologiæ primum auditor, tum per omnes Academiæ gradus ascendéndo Proféssor ac Doctor, sacra, quam annis multis trádidit, doctrina mentes audiéntium non illustrábat modo, sed et ad omnem pietátem inflammábat, simul docens scílicet et fáciens. Sacérdos factus, nihil de litterárum stúdio remíttens, stúdium auxit christiánæ perfectiónis. Utque passim offéndi Deum máxime dolébat, sic eum sibi et pópulo placáre, obláto quotídie, non sine multis lácrymis, incruénto Sacrifício, satagébat. Ilkusiénsem paróchiam annis áliquot egrégie administrávit: sed animárum perículo commótus, póstea dimísit, ac postulánte Academía, ad prístinum docéndi officium rédiit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Quidquid témporis ab stúdio supérerat, partim salúti proximórum, sacris præsértim conciónibus, curándæ, partim oratióni dabat, in qua cœléstibus quandóque visiónibus et collóquiis dignátus fertur. Christi vero Passióne sic afficiebátur, ut in ea contemplánda totas intérdum noctes dúceret insómnes, ejúsque causa mélius recoléndæ Hierosólymam peregrinátus sit: ubi et martyrii desidério flagrans, Turcis ipsis Christum crucifíxum prædicáre non dubitávit. Quater étiam ad Apostolórum límina pedes atque viária onústus sárcina Romam venit, tum ut Sedem Apostólicam, cui máxime addíctus fuit, honoráret; tum ut sui (sic enim ajébat) purgatórii pœnas, expósita illic quotídie peccatórum vénia, redímeret. Quo in itínere a latrónibus olim spoliátus, et numquid habéret prætérea interrogátus, quum negásset, áureos deínde áliquot suo insútos pállio recordátus, fugiéntibus hos étiam clamans óbtulit latrónibus, qui viri sancti candórem simul, et largitátem admiráti, étiam ablátos ultro reddidére. Aliénæ famæ ne quis detráheret, descríptis beáti Augustíni exémplo in paríete versículis, se atque álios perpétuo vóluit admónitos. Fa-

mélicos de suo étiam obsónio satiábat; nudos autem non emptis modo, sed detráctis quoque sibi véstibus, et cálceis operiébat, demísso ipse ínterim usque ad terram pállio, ne domum núdipes redíre viderétur.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum. * Et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Brevis illi somnus, atque humi: vestis, quæ nuditátem, cibus, qui mortem dumtáxat arcéret: virginálem pudicítiam, velut lílium inter spinas, áspero cilício, flagéllis, atque jejúniis custodívit. Quin et per annos ante óbitum trigínta círciter et quinque ab esu cárnium perpétuo abstínuit. Tandem diérum juxta, ac meritórum plenus, quum vicínæ, quam præsénsit, morti se diu diligentérque præparásset, ne qua re ámplius tenerétur, si quid domi supérerat, id omnino paupéribus distríbuit. Tum Ecclésiæ Sacraméntis rite munítus, dissólvi jam cúpiens, et esse cum Christo, prídie Nativitátis ejus in cœlum evolávit, miráculis ante, et post mortem clarus. Mórtuus ad próximam Academíæ Ecclésiam sanctæ Annæ delátus est, ibíque honorífice sepúltus. Auctáque in dies pópuli veneratióne ac frequéntia, inter primários Polóniæ ac Lithuániæ Patrónos religiosíssime cólitur. Novísque coruscans miráculis a Cleménte Décimo tértio Pontífice Máximo, décimo séptimo Kaléndas Augústi, anno millésimo septingentésimo sexagésimo séptimo, solémni ritu Sanctórum fastis adscríptus est.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Sint lumbi, de Comm. 74.*

Ad Laudes, Hymnus. Gentis Polónæ. 418.

Ad secundas Vesp. Hymnus.

Te deprecánte, córporum
Lues recédit, ímprobi
Morbi fugántur, prístina
Rédeunt salútis múnera.

Phtisi febríque et últere
Diram redáctos ad necem,
Sacrátas morti víctimas
Ejus rapis e fáucibus.

Te deprecánte, túmido
Merces abáctæ flúmine,
Tractæ Dei poténtia
Sursum fluunt retrógradæ.

Quum tanta possis, sédibus
Cœli locátus, póscimus,
Respónde votis súpplicum,
Et invocátus súbveni.

O una semper Trínitas!

O trina semper Unitas!
Da, supplicánte Cántio,
Ætérna nobis præmia. Amen.

Et fit comm. seq., et SS. Ursulæ et Sociarum virg. et mart. ut infra.

DIE XXI. S. HILARIONIS, Abbatis.

Ant. Similábo eum viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

℣. Amávit eum Dóminus et ornávit eum, ℟. Stolam glóriæ índuit eum. Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti Hilariónis Abbátis commméndet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Pro comm. SS. Ursulæ et Soc. in Vesperis et Laudibus, Ant. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades: ecce sponsus venit, exíte óbviam ei.

℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi. Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum vírginum et mártyrum tuárum Ursulæ, et sociárum ejus, palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum. Lect. ii.

HILARION ortus Tabáthæ in Palæstína, ex paréntibus infidélibus, Alexándriam missus studiórum causa, ibi morum et ingénii laude flóruit: ac Jesu Christi suscépta religióne, in fide et charitáte mirabíliter profécit. Frequens enim erat in Ecclésia, assíduus in jejúnio et oratióne: omnes voluptátum illécebras, et terrenárum rerum cupiditátes contemnébat. Cum autem Antónii nomen in Ægypto celebérrimum esset, ejus vidéndi stúdio in solitúdinem conténdit: apud quem duóbus ménsibus omnem ejus vitæ ratiónem dídicit. Domum revérsus, mórtuis paréntibus, facultátes suas paupéribus dilargítus est: necdum quintumdécimum annum egréssus, rédiit in solitúdinem: ubi, exstrúcta exígua casa, quæ vix ipsum cáperet, humi cubábat. Nec vero saccum, quo semel amíctus est, umquam aut lavit, aut mutávit, cum supervacáneum esse díceret, mundítias in cilício quærere.

Lectio iii.

IN sanctárum litterárum lectióne et meditatióne multus erat. Paucas ficus, et succum herbárum ad victum adhibébat: nec illis ante solis occásum vescebátur. Continéntia et humilitáte fuit incredíbili. Quibus aliísque virtútibus várias horribilésque tentatiónes diáboli superávit, et innumerábiles dæmones in multis orbis terræ pártibus ex hóminum corpóribus ejécit. Qui octogésimum

annum agens, multis ædificátis monastériis, et clarus miráculis, in morbum íncidit: cujus vi cum extrémo pene spíritu conflictarétur, dicébat: Egrédere, quid times? egrédere ánima mea, quid dúbitas? septuagínta prope annis servísti Christo, et mortem times? Quibus in verbis spíritum exhalávit.

℟. Te Deum laudámus. 45.

DIE XXV. S. CHRYSANTHI et Dariæ Mart. Oratio.

Beatorum mártyrum tuórum, Dómine, Chrysánthi et Daríæ, quæsumus, adsit nobis orátio: ut, quos venerámur obséquio, eórum pium júgiter experiámur auxílium. Per Dñm. Lectio ii.

Chrysanthus et Daría cónjuges, nóbili género nati, fide étiam clarióres, quam Daría maríti ópera, cum baptísmo suscéperat; Romæ innumerábilem hóminum multitúdinem, hæc mulíerum, ille virórum, ad Christum convertérunt. Quare Celeríuus Præféctus comprehénsos trádidit Cláudio tribúno: qui jussit a milítibus Chrysánthum vinctum cruciátibus torquéri: sed víncula ómnia resolúta sunt: mox cómpedes, in quos conjéctus fúerat, confrácti. Lectio iii.

Deinde bovis cório inelúsum in ardentíssimo sole constítuunt: tum pédibus ac mánibus caténa constríctis, in obscúrum cárcerem detrúdunt; ubi solútis caténis, claríssima lux locum illustrávit. Daría vero in lupánar compúlsa, leónis tutéla, dum in oratióne defixa est, a contumélia divínitus defénsa est. Dénique in arenáriam, quæ est via Salária, utérque ductus, effóssa terra, lapídibus óbruti, parem martyrii corónam adépti sunt.

℟. Te Deum laudámus. 45.

DIE XXVI. S. EVARISTI Papæ et mart. Oratio.

Infirmitatem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Evaristi, mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Lectio iii.

Evaristus Græcus ex Judæo patre, Trajáno Imperatóre, Pontificátum gessit. Qui Ecclesiárum títulos urbis Romæ Presbyteris divísit, et ordinávit, ut septem Diáconi Epíscopum custodirent, dum evangélicæ prædicatiónis offício fungerétur. Idem constítuit ex traditióne apostólica, ut matrimónium públice celebrétur, et Sacerdótis benedíctio adhibeátur. Præfuit Ecclésiæ annos novem, menses tres: Presbyteris decem et septem, Diáconis duóbus, Epíscopis quíndecim, quater mense Decémbri ordinátis. Martyrio coronátus, prope sepúlchrum Príncipis Apostolórum in Va-

ticáno sepúltus est, séptimo Kaléndas Novémbris.
℟ Deum laudámus. 15.

DIE XXVII. IN VIGILIA SS. Apost. Simonis et Judæ.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio i. *Cap.* 15.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Ego sum vitis vera: et Pater meus agrícola est. Et réliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi. *Tract.* 80. *in Joannem.*

ISTE locus evangélicus, fratres, ubi se dicit Dóminus vitem, et discípulos suos pálmites, secúndum hoc dicit, quod est caput Ecclésiæ, nosque membra ejus, mediátor Dei et hóminum, homo Christus Jesus. Unius quippe natúræ sunt vitis et pálmites. Propter quod cum esset Deus, cujus natúræ non sumus, factus est homo; ut in illo esset vitis humána natúra, cujus et nos hómines pálmites esse possémus.
℟℟. ut in Feria occurr.

Lectio ii.

QUID ergo est, Ego sum vitis vera? Numquid ut ádderet, vera, hoc ad eam vitem rétulit, unde ista similitúdo translata est? Sic enim dícitur vitis per similitúdinem, non per proprietátem: quemádmodum dícitur ovis, agnus, leo, petra, lapis anguláris, et cétera hujúsmodi, quæ magis ipsa sunt vera, ex quibus ducúntur istæ similitúdines, non proprietátes. Sed cum dicit: Ego sum vitis vera: ab illa se útique discérnit, cui dícitur: Quómodo convérsa es in amaritúdinem, vitis aliéna? Nam quo pacto est vitis vera quæ expectáta est ut fáceret uvam, fecit autem spinas?

Lectio iii.

EGO sum, inquit, vitis vera: et Pater meus agrícola est. Numquid unum sunt agrícola et vitis? Secúndum hoc ergo vitis Christus, secúndum quod ait: Pater major me est. Secúndum autem id quod ait: Ego et Pater unum sumus. et ipse agrícola est: nec talis, quales sunt qui extrínsecus operándo éxhibent ministérium: sed talis, ut det étiam intrínsecus increméntum. Nam neque qui plantat, est áliquid, neque qui rigat: sed, qui increméntum dat, Deus, sed útique Deus est Christus, quia Deus erat Verbum: unde ipse et Pater unum sunt: et, si Verbum caro factum est, quod non erat, manet quod erat.
In Laud. dicuntur Preces feriales flexis genibus, 59.

Oratio.

CONCEDE quæsumus omnípotens Deus: ut sicut Apostolórum tuórum Simónis et Judæ gloriósa natalítia prævenímus: sic ad tua benefícia promerénda, majestátem tuam pro nobis ipsi prævéniant. Per Dóminum.

DIE XXVIII. SS. SIMONIS
et Judæ Apost.
Duplex ii. Classis.
Omnia de Comm. Apost 2.* præter Orat., et Lect. Oratio.

DEUS, qui nos per beátos Apóstolos tuos Simónem et Judam, ad agnitiónem tui nóminis veníre tribuísti: da nobis eórum glóriam sempitérnam et proficiéndo celebráre, et celebrándo profícere. Per Dóminum.

In primo Nocturno.
Incipit Epístola cathólica beáti Judæ Apóstoli.
Lectio i.

JUDAS Jesu Christi servus, frater autem Jacóbi, his qui sunt in Deo Patre diléctis, et Christo Jesu conservátis, et vocátis. Misericórdia vobis, et pax, et cháritas adimpleátur. Charíssimi, omnem sollicitúdinem fáciens scribéndi vobis de commúni vestra salúte, necésse hábui scríbere vobis: déprecans supercertári semel tráditæ Sanctis fídei. Subintroiérunt enim quidam hómines (qui olim præscrípti sunt in hoc judícium) ímpii, Dei nostri grátiam transferéntes in luxúriam, et solum Dominatórem et Dóminum nostrum Jesum Christum negántes.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ.

℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut fílii lucis sitis. Estote. Lectio ii.

COMMONERE autem vos volo, sciéntes semel ómnia, quóniam Jesus pópulum de terra Ægypti salvans, secúndo eos, qui non credidérunt, pérdidit: ángelos vero, qui non servavérunt suum principátum, sed dereliquérunt suum domicílium, in judícium magni diéi, vínculis ætérnis sub calígine reservávit. Sicut Sódoma, et Gomórrha, et finítimæ civitátes símili modo exfornicátæ, et abeúntes post carnem álteram, factæ sunt exémplum, ignis ætérni pœnam sustinéntes. Simíliter et hi carnem quidem máculant, dominatiónem autem spernunt, majestátem autem blasphémant.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum. Lectio iii.

CUM Michael Archángelus cum diábolo dísputans altercarétur de Moysi córpore non est ausus judícium inférre blasphémiæ: sed dixit: Imperet tibi Dóminus. Hi autem quæcúmque quidem ignórant, blasphémant: quæcúmque autem naturáliter, tamquam muta animália, norunt, in his corrumpúntur. Væ illis, quia in via Cain abiérunt, et

erróre Bálaam mercéde effúsi sunt, et in contradictióne Core periérunt. Hi sunt in épulis suis máculæ, convivántes sine timóre, semetípsos pascéntes, nubes sine aqua, quæ a ventis circumferúntur, árbores autumnáles, infructuósæ, bis mórtuæ, eradicátæ, fluctus feri maris, despumántes suas confusiónes, sídera errántia: quibus procélla tenebrárum serváta est in ætérnum.

℟. Dum stetéritis ante reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini: * Dábitur enim vobis in illa hora quid loquámini.

℣. Non enim vos estis qui loquímini: sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória. Dábitur.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Simon Chananæus, qui et Zelótes, et Thaddæus, qui et Judas Jacóbi appellátur in Evangélio, unius ex cathólicis Epistolis scriptor, hic Mesopotámiam, ille Ægyptum evangélica prædicatióne peragrávit. Póstea in Pérsidem conveniéntes, cum innumerábiles fílios Jesu Christo peperíssent, fidémque in vastíssimis illis regiónibus et efferátis géntibus disseminássent; doctrína et miráculis, ac dénique glorióso martyrio, simul sanctíssimum Jesu Christi nomen illustrárunt.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti, facti amíci Dei.

℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti.

Sermo S. Gregórii Papæ. Lectio v.

Hom. 30. in Evang. post med.

Scriptum est: Spíritus Dómini ornávit cœlos: Ornaménta enim cœlórum sunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens: Alii datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secúndum eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem Spíritu, álii grátia sanitátum in uno Spíritu, álii operátio virtútum, álii prophetía, álii discrétio spirítuum, álii génera linguárum, álii interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus, atque idem Spíritus, dívidens síngulis prout vult.

℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exsultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte. Lectio vi.

Quot ergo sunt bona prædicántium, tot sunt or-

namenta cœlórum. Hinc rursus scriptum est: Verbo Dómini cœli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Fílius est Patris. Sed eósdem cœlos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendátur operáta; repénte de sancti Spíritus divinitáte adjúngitur: Et Spíritu oris ejus omnis virtus eórum. Cœlórum ergo virtus de Spíritu sumpta est: quia mundi hujus potestátibus contraíre non præsúmerent, nisi eos sancti Spíritus fortitúdo solidásset. Quales namque doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus: et post advéntum illius, cujus fortitúdinis facti sint, conspícimus.

℟. Isti sunt triumphatóres et amici Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna: * Modo coronántur, et accípiunt palmam.

℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo.

Glória Patri. Modo.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap.* 15. c

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Hæc mando vobis, ut diligátis ínvicem. Si mundus vos odit, scitóte quia me prióæem vobis ódio hábuit. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Tract. 87. *in Joannem.*

In lectióne evangélica, quæ hanc antecédit, díxerat Dóminus: Non vos me elegístis: sed ego elégi vos, et pósui vos, ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat: ut quodcúmque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. Hic autem dicit: Hæc mando vobis, ut diligátis ínvicem. Ac per hoc intellígere debémus, hunc esse fructum nostrum, de quo ait: Ego vos elégi, ut eátis, et fructum afferátis, et fructus vester máneat: et quod adjúnxit, Ut quodcúmque petiéritis Patrem in nómine meo, det vobis. Tunc útique dabit nobis, si diligámus ínvicem: cum et hoc ipsum ipse déderit nobis, qui nos elégit non habéntes fructum, quia non eum nos elegerámus, et pósuit nos ut fructum afferámus, hoc est, ínvicem diligámus.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viii.

Charitas ergo est fructus noster, quam definit Apóstolus, de corde puro, et consciéntia bona, et fide non

ficta. Hic dilígimus ínvicem, hac dilígimus Deum, neque enim vera dilectióne diligerémus invicem, nisi diligéntes Deum. Diligit enim unusquísque próximum suum tamquam seípsum, si diligit Deum: nam si non diligit Deum, non diligit seipsum. In his enim duóbus præcéptis charitátis, tota lex pendet, et Prophétæ. Hic est fructus noster. De fructu ítaque nobis mandans: Hæc mando, inquit, vobis, ut diligátis ínvicem. Unde et Apóstolus Paulus, cum contra ópera carnis commendáre fructum spíritus vellet, a cápite hoc pósuit: Fructus, inquit, spíritus, cháritas est: ac deínde cétera, tamquam ex isto cápite exórta, et religáta contéxuit, quæ sunt, gáudium, pax, longanímitas, benígnitas, bónitas, fides, mansuetúdo, continéntia, cástitas. ℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia ut sole luna. ℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum. Glória. Quorum. Lectio ix.

Quis autem bene gaudet, qui bonum non diligit unde gaudet? Quis pacem veram, nisi cum illo potest habére, quem veráciter díligit? Quis est longánimis in bono ópere perseveránter manéndo, nisi férveat diligéndo? Quis est benignus, nisi díligat, cui opitulátur? Quis bonus, nisi diligéndo efficiátur? Quis salúbriter fidélis, nisi ea fide, quæ per dilectiónem operátur? Quis utíliter mansuétus, cui non diléctio moderétur? Quis ab eo cóntinet unde turpátur, nisi díligat unde honestatur? Mérito itaque magíster bonus dilectiónem sic sæpe commendat, tamquam sola præcipiénda sit, sine qua non possunt prodésse cétera bona, et quæ non potest habéri sine céteris bonis, quibus homo efficitur bonus. Te Deum. 15.

DIE XXXI. IN VIGILIA
Omnium Sanctorum.

Tres Lect. leguntur de Homilia in Evang. Descéndens Jesus de monte, de Comm. plur. Mart. ii. loco. 48.* ℟℟. de Feria occurrente.

In Laudibus dicuntur Preces feriales. 59. Oratio.

Dómine Deus noster, multíplica super nos grátiam tuam, et quorum prævenímimus gloriósa solémnia, tríbue súbsequi in sancta proféssióne lætítiam. Per Dñm.

FESTA NOVEMBRIS.

Prima die non impedita, dicitur Officium Defunct.

DIE I. NOVEMBRIS.

IN FESTO

OMNIUM SANCTORUM.

DUPLEX PRIMÆ CLASSIS.

Ad Vesperas Ant. et Capit. de Laud. Psalmi de Dominica. 124. et loco ultimi. Psal. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128. Hymnus.

PLACARE, Christe, sérvulis,
Quibus Patris clemén- tiam
Tuæ ad Tribúnal grátiæ
Patróna Virgo póstulat.
Et vos beáta, per novem
Distincta gyros Agmina:
Antíqua cum præséntibus,
Futúra damna péllite.
Apóstoli cum Vatibus
Apud sevérum Júdicem,
Veris reórum flétibus
Exposcite indulgéntiam.
Vos purpuráti Mártyres,
Vos candidáti præmio
Confessiónis, éxules
Vocáte nos in pátriam.
Choréa casta Vírginum,
Et quos erémus íncolas
Transmísit astris, Cœlitum
Locáte nos in sédibus.
Auférte gentem pérfidam
Credéntium de fínibus;
Ut unus omnes únicum
Ovile nos Pastor regat.
Deo Patri sit glória,
Natóque Patris único,
Sancto simul Paráclito.
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Lætámini in Dómino, et exsultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Ad Magnificat, Ant. Angeli, Archángeli, Throni, et Dominatiónes, Principátus, et Potestátes, Virtútes cœlórum, Chérubim atque Séraphim, Patriárchæ et Prophétæ, sancti Legis Doctóres, Apóstoli, omnes Christi Mártyres, sancti Confessóres, Vírgines Dómini, Anachorétæ, Sanctíque omnes, intercédite pro nobis. Oratio.

OMNIPOTENS sempitérne Deus, qui nos ómnium Sanctórum tuórum mérita sub una tribuísti celebritáte venerári: quæsumus, ut desiderátam nobis tuæ propitiatiónis abundántiam multiplicátis intercessóribus, largiáris. Per Dñum nostrum.

Ad Matutinum, Invitat.

REGEM regum Dóminum veníte adorémus: * Quia ipse est coróna Sanctórum ómnium. Psal. Veníte, exsultémus. 2.

Hymnus. Placáre. 428.
In primo Nocturno.
Ant. Novit Dóminus * viam justórum, qui in lege ejus meditántur die ac nocte.
Psalmus 1.
BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit: * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit.
Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.
Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:
Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet prosperabúntur.
Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.
Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum, * et iter impiórum peribit.
Ant. Novit Dóminus viam justórum, qui in lege ejus meditántur die ac nocte.
Ant. Mirificávit Dñs Sanctos suos, * et exaudívit eos clamántes ad se. Psalmus 4.
CUM invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.
Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.
Filii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?
Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.
Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.
Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?
Signátum est super nos lumen vultus tui, Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.
A fructu fruménti, vini et ólei sui: * multiplicáti sunt.
In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam.
Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.
Ant. Mirificávit Dóminus Sanctos suos: et exaudívit eos clamántes ad se.
Ant. Admirábile * est nomen tuum, Dómine, quia glória et honóre coronásti Sanctos tuos, et constituísti eos super ópera mánuum tuárum.
Psalmus 8.
DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos,

ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam visitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecisti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: insuper et pécora campi.
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Ant. Admirábile est nomen tuum, Dómine, quia glória et honóre coronásti Sanctos tuos, et constituísti eos super ópera mánuum tuárum.
℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Ex libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio i. *Cap.* 4.

Et ecce sedes pósita erat in cœlo, et supra sedem sedens. Et qui sedébat, símilis erat aspéctui lápidis jáspidis et sárdinis: et iris erat in circúitu sedis, símilis visióni smarágdinæ. Et in circúitu sedis sedília vigínti quátuor: et super thronos vigínti quátuor senióres sedéntes, circumamicti vestiméntis albis, et in capítibus eórum corónæ áureæ: et de throno procedébant fúlgura, et voces, et tonitrua: et septem lámpades ardéntes ante thronum, qui sunt septem spíritus Dei. Et in conspéctu sedis tamquam mare vítreum símile crystállo: et in médio sedis, et in circúitu sedis, quátuor animália plena óculis ante et retro. Et ánimal primum símile leóni, et secúndum ánimal símile vítulo, et tértium ánimal habens fáciem quasi hóminis, et quartum ánimal símile áquilæ volánti. Et quátuor animália, singula eórum habébant alas senas: et in circúitu, et intus plena sunt óculis: et réquiem non habébant die ac nocte, dicéntia: Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus omnipotens, qui erat, et qui est, et qui ventúrus est.
℟. Vidi Dóminum sedéntem super sólium excélsum et elevátum: et plena erat omnis terra majestáte ejus, * Et ea quæ sub ipso erant, replébant templum. ℣. Séraphim stabant super illud: sex alæ uni, et sex alæ álteri. Et.

Lectio ii. *Cap.* 5.

Et vidi in déxtera sedéntis supra thronum, librum scriptum intus et foris, signátum sigillis septem. Et vidi Angelum fortem prædicántem voce magna: Quis est dignus aperire librum, et sólvere signácula ejus? Et nemo póterat, neque in cœ-

lo, neque in terra, neque subtus terram aperire librum, neque respicere illum. Et ego flebam multum, quóniam nemo dignus invéntus est aperire librum, nec vidére eum. Et unus de senióribus dixit mihi: Ne fléveris: ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperire librum, et sólvere septem signácula ejus. Et vidi: et ecce in médio throni et quátuor animálium, et in médio seniórum, Agnum stantem tamquam occísum, habéntem córnua septem, et óculos septem: qui sunt septem spíritus Dei, missi in omnem terram. Et venit, et accépit de déxtera sedéntis in throno librum. Et cum aperuísset librum, quátuor animália, et viginti quatuor senióres cecidérunt coram Agno, habéntes sínguli cítharas, et phialas áureas plenas odoramentórum, quæ sunt oratiónes Sanctórum.

℟. Beáta es virgo María, Dei génitrix, quæ credidísti Dómino: perfécta sunt in te, quæ dicta sunt tibi : ecce exaltáta es super choros Angelórum: * Intercéde pro nobis ad Dóminum Deum nostrum. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Intercéde.

Lectio iii.

Et cantábant cánticum novum, dicéntes: Dignus es, Dómine, accípere librum, et aperire signácula ejus: quóniam occísus es, et redemísti nos Deo in sánguine tuo ex omni tribu, et lingua, et pópulo, et natióne: et fecisti nos Deo nostro regnum, et sacerdótes: et regnábimus super terram. Et vidi, et audivi vocem Angelórum multórum in circúitu throni, et animálium, et seniórum: et erat númerus eórum míllia míllium, dicéntium voce magna: Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem. Et omnem creatúram, quæ in cœlo est, et super terram, et sub terra, et quæ sunt in mari, et quæ in eo: omnes audívi dicéntes: Sedénti in throno, et Agno, benedictio, et honor, et glória, et potéstas in sæcula sæculórum. Et quátuor animália dicébant: Amen. Et viginti quátuor senióres cecidérunt in fácies suas: et adoravérunt vivéntem in sæcula sæculórum.

℟. In conspéctu Angelórum psallam tibi: * Et adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo, Dómine. ℣. Super misericórdia tua, et veritáte tua, quóniam magnificásti super nos nomen sanctum tuum. Et. Glória. Et.

In secundo Nocturno.

Ant. Dómine, qui operáti sunt * justítiam, habitábunt in tabernáculo tuo, et re-

quiéscent in monte sancto tuo. Psalmus 14.

Dómine quis habitábit in tabernáculo tuo:* aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo,* qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum,* et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dómine, qui operáti sunt justítiam, habitábunt in tabernáculo tuo, et requiéscent in monte sancto tuo.

Ant. Hæc est * generátio quæréntium Dóminum, quæréntium fáciem Dei Jacob.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus;* orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus.

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino:* et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est rex glóriæ.

Ant. Hæc est generátio quæréntium Dóminum, quæréntium fáciem Dei Jacob.

Ant. Lætámini * in Dómino, et exultáte justi, et gloriámini omnes recti corde. Psalm 31.

Beati quorum remíssæ sunt iniquitátes: * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir, cui non imputávit Dóminus peccátum,* nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea,* dum clamárem tota die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua:* convérsus sum in ærúmna mea, dum confígitur spina.

Delictum meum cógnitum

tibi feci: * et injustítiam meam non abscóndi.
Dixi: Confitébor advérsum me injustítiam meam Dómino: * et tu remisisti impietátem peccáti mei.
Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.
Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt:
Tu es refúgium meum a tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me a circumdántibus me.
Intelléctum tibi dabo, et ínstruam te in via hac, qua gradiéris: * firmábo super te óculos meos.
Nolíte fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intelléctus.
In camo et fræno maxíllas eórum constrínge, * qui non appróximant ad te.
Multa flagélla peccatóris, * sperántem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.
Lætámini in Dómino, et exultáte justi, * et gloriámini omnes recti corde.
Ant. Lætámini in Dómino, et exultáte justi, et gloriámini omnes recti corde.
℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Sermo venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv. *Serm. 18. de Sanct.*

Hodie, dilectíssimi, ómnium Sanctórum sub una solemnitátis lætítia celebrámus festivitátem: quorum societáte cœlum exúltat, quórum patrocíniis terra lætátur, triúmphis Ecclésia sancta coronátur, quorum conféssio quanto in passióne fórtior, tanto est clárior in honóre: quia dum crevit pugna, crevit et pugnántium glória, et martyrii triúmphus multíplici passiónum génere adornátur: perque gravióra torménta, gravióra fuére et præmia: dum cathólica mater Ecclésia, quæ per totum orbem longe latéque diffúsa est, in ipso cápite suo Christo Jesu edócta est, contumélias, cruces et mortem non timére, magis magísque roboráta, non resisténdo, sed perferéndo, univérsis, quos ágmine ínclyto carcer pœnális inclúsit, pari et símili calóre virtútis ad geréndum certámen glóriam triumphálem inspirávit.
℟. Præcúrsor Dómini venit de quo ipse testátur: * Nullus major inter natos mulíerum Joánne Baptísta. ℣. Hic est Prophéta, et plus quam Prophéta, de quo Salvátor ait. Nullus.

Lectio v.

O vere beáta mater Ecclésia, quam sic honor divínæ dignatiónis illúminat, quam vincéntium gloriósus Mártyrum sanguis exórnat, quam inviolátæ confessiónis cándida índuit virgínitas! Flóribus ejus nec rosæ, nec lí-

lia desunt. Certent nunc, charíssimi, singuli ut ad utrósque honóres amplíssimam accipiant dignitátem, corónas, vel de virginitáte cándidas, vel de passióne purpúreas. In cœléstibus castris pax et ácies habent flores suos quibus milites Christi coronántur.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem. Lectio vi.

Dei enim ineffábilis et imménsa bónitas étiam hoc provídit, ut labórum quidem tempus et agónis non exténderet, nec longum fáceret, aut ætérnum, sed breve, et, ut ita dicam, momentáneum: ut in hac brevi et exígua vita agónes essent et labóres, in illa vero, quæ ætérna est, corónæ et præmia meritórum: ut labóres quidem cito finiréntur, meritórum vero præmia sine fine duráarent: ut post hujus mundi ténebras visúri essent candidíssimam lucem, et acceptúri majórem passiónum cunctárum acerbitátibus beatitúdinem, testánte hoc idem Apóstolo, ubi ait: Non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad superventúram glóriam, quæ revelábitur in nobis.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis, * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte, benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

In tertio Nocturno.

Ant. Timéte Dóminum * omnes sancti ejus, quóniam nihil deest timéntibus eum: ecce óculi Dómini super justos, et aures ejus ad preces eórum. Psalmus 33.

Benedicam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Divites eguérunt, et esuriérunt: * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte, filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes, qui sperant in eo.

Ant. Timéte Dóminum omnes sancti ejus, quóniam nihil deest timéntibus eum: ecce óculi Dómini super justos, et aures ejus ad preces eórum.

Ant. Dómine, * spes sanctórum, et turris fortitúdinis eórum, dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum, et habitábunt in tabernáculo tuo in sæcula. Psalmus 60.

Exaudi Deus deprecatiónem meam: * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi: * dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu Deus meus exaudísti oratiónem meam: * dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies: * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei: * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi: * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Dómine, spes sanctórum, et turris fortitúdinis eórum, dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum, et habitábunt in tabernáculo tuo in sæcula.

Ant. Qui dilígitis Dóminum,* lætámini in Dómino, et confitémini memóriæ sanctitátis ejus. Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.

Nubes, et caligo in circúitu ejus: * justítia, et judicium corréctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum præcédet,* et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus:* et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundántur omnes qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.

Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.

Et exultavérunt fíliæ Judæ,* propter judícia tua Dómine:

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram:* nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Qui dilígitis Dóminum, lætámini in Dómino, et confitémini memóriæ sanctitátis ejus.

℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et ápud Dóminum est merces eórum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 5.

In illo témpore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedisset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

Homil. S. Augustíni Epíscopi.
Lib. 1. de Sermone Domini in monte, sub initium.

Si quæritur quid signíficet mons, bene intelligitur significáre majóra præcépta justítiæ, quia minóra erant, quæ Judæis data sunt. Unus tamen Deus per sanctos Prophétas et fámulos suos, secúndum ordinatíssimam distributiónem témporum, dedit minóra præcépta pópulo, quem adhuc timóre alligári oportébat: et per Fílium suum majóra pópulo, quem charitáte jam liberári convénerat. Cum autem minóra minóribus, majóra majóribus dantur, ab eo dantur, qui solus novit congruéntem suis tempóribus géneri humáno exhibére medicínam.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos si-

miles hominibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis.

℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos.

Lectio viii.

Nec mirum est, quod dantur præcépta majóra propter regnum cœlórum, et minóra data sunt propter regnum terrénum, ab eódem uno Deo, qui fecit cœlum et terram. De hac ergo justítia, quæ major est, per Prophétam dicitur: Justítia tua sicut montes Dei. Et hoc bene signíficat, quod ab uno magistro, solo docéndis tantis rebus idóneo, docétur in monte. Sedens autem docet, quod pértinet ad dignitátem magistérii. Et accédunt ad eum discípuli ejus, ut audiéndis illius verbis hi essent étiam córpore viciniores, qui præcéptis adimpléndis étiam ánimo propinquábant. Et apériens os suum docébat eos, dicens. Ista circumlocútio, qua scríbitur, Et apériens os suum, fortássis ipsa mora commendat aliquánto longiórem futúrum esse sermónem. Nisi forte non vacet, quod nunc eum dictum est aperuísse os suum, quod ipse in lege véteri aperíre soléret ora Prophetárum.

℟. Média nocte clamor factus est: * Ecce Sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce Sponsus venit. Glória Patri. Ecce Sponsus venit.

Lectio ix.

Quid ergo dicit? Beáti páuperes spíritu: quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Légimus scriptum de appetitióne rerum temporálium: Omnia vánitas, et præsúmptio spíritus. Præsúmptio autem spíritus, audáciam et supérbiam signíficat. Vulgo étiam magnos spíritus supérbi habére dicúntur: et recte, quandóquidem spíritus étiam ventus vocátur. Unde scriptum est: Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum. Quis vero nésciat, supérbos inflátos dici, tamquam vento disténtos? Unde est étiam illud Apóstoli: Sciéntia inflat, cháritas vero ædíficat. Quaprópter recte hic intellegúntur páuperes spíritu, húmiles et timéntes Deum, id est, non habéntes inflántem spíritum. Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,
et per Horas, Ant.

1. Vidi turbam magnam, * quam dinumeráre nemo póterat, ex ómnibus géntibus, stantes ante thronum. Psal. Dóminus regnávit, cum réliquis. 16.

2. Et omnes Angeli * stabant in circúitu throni, et cecidérunt in conspéctu throni in fácies suas, et adoravérunt Deum.

3. Redemísti nos * Dómine

Deus, in sánguine tuo ex omni tribu, et lingua, et pópulo, et natióne: et fecisti nos Deo nostro regnum.
4. Benedícite Dóminum * omnes elécti ejus, ágite dies lætítiæ, et confitémini illi.
5. Hymnus ómnibus Sanctis ejus,* filiis Israel, pópulo appropinquánti sibi: glória hæc est ómnibus Sanctis ejus.

Capitulum. *Apoc.* 7.

Ecce ego Joánnes vidi álterum Angelum ascendéntem ab ortu solis, habéntem signum Dei vivi: et clamávit voce magna quátuor Angelis, quibus datum est nocére terræ et mari, dicens: Nolíte nocére terræ et mari, neque arbóribus, quoadúsque signémus servos Dei nostri in fróntibus eórum.

Hymnus.

Salutis ætérnæ Dator,
Jesu, redémptis súbveni:
Virgo parens cleméntiæ,
Dona salútem sérvulis.
Vos Angelórum míllia,
Patrúmque cœtus, ágmina
Canóra Vatum; vos reis
Precámini indulgéntiam.
Baptísta Christi prævius,
Summíque cœli cláviger,
Cum céteris Apóstolis
Nexus resólvant críminum.
Cohors triúmphans Mártyrum,
Almus Sacerdótum chorus,
Et virginális cástitas
Nostros reátus ábluant.
Quicúmque in alta síderum
Regnátis aula Príncipes,
Favéte votis súpplicum,
Qui dona cœli flágitant.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri, cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula, Amen.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Benedictus, Ant. Te gloriósus * Apostolórum chorus, te Prophetárum laudábilis númerus, te Mártyrum candidátus laudat exércitus, te omnes Sancti et elécti voce confiténtur unánimes, beáta Trínitas, unus Deus.

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, qui nos ómnium Sanctórum tuórum mérita sub una tribuísti celebritáte venerári: quæsumus; ut desiderátam nobis tuæ propitiatiónis abundántiam, multiplicátis intercessóribus, largiáris. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant. Et omnes Angeli.

Capitulum. Ecce ego, ut supra.

℟. br. Lætámini in Dómino,* Et exultáte justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et exultáte. Glória Patri. Lætámini. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Ad Sextam, Ant. Redemísti nos.

Capitulum. *Apoc.* 7. c

Post hæc vidi turbam magnum, quam dinumeráre

nemo póterat, ex ómnibus géntibus, et tríbubus, et pópulis, et linguis: stantes ante thronum Dei, in conspéctu Agni, amícti stolis albis, et palmæ in mánibus eórum.

℟. br. Exúltent justi * In conspéctu Dei. Exúltent. ℣. Et delecténtur in lætítia. In conspéctu. Glória Patri. Exúltent. ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Nonam, Ant. Hymnus ómnibus Sanctis ejus.

Capitulum. *Apoc.* 7. c

Benedictio, et cláritas, et sapiéntia, et gratiárum áctio, honor, virtus, et fortitúdo Deo nostro, in sæcula sæculórum. Amen.

℟. br. Justi autem * In perpétuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In perpétuum. Glória Patri. Justi. ℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Vesperas Ant. et Capit. de Laud. Psalmi de Dominica, 124. et loco ultimi, Psal. Crédidi. 127.

Hymnus. Placáre, Christe, 428.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Magnificat, Ant. O quam gloriósum est * regnum, in quo cum Christo gaudent omnes Sancti, amícti stolis albis, sequúntur Agnum quocúmque íerit.

Dicto Benedicámus Dómino, dicuntur Vesperæ Defunctorum, incipiendo ab Ant. Placébo Dómino, quæ íntegra dicitur ante et post Psalmum, similiter et aliæ Ant. ad modum Duplicis. Ps. Diléxi, et reliqua omnia ut in Vesperis Defunctorum infra. 156. * excepto Psalmo, Lauda ánima mea Dóminum, qui post Pater noster non dicitur: sed dicitur tantum Oratio Fidélium Deus ómnium, cum suis Versiculis, ut ibidem notatur.

Si prima dies post Festum omnium Sanctorum fuerit Dominica, fit Officium de ea, ut in Rubricis generalibus, et Officium Defunctorum transfertur in sequentem Feriam secundam, ita ut post Vesperas Dominicæ dicantur Vesperæ Defunctorum. Matutinum vero post Laudes Feriæ ii. quæ erit tertia dies infra Octavam.

DIE II. SECUNDA INFRA Octav. omnium Sanctorum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

De Sermóne venerábilis Bedæ Presbyteri. Lectio iv. *Serm.* 18. *de Sanctis.*

Quam laxo sinu de prælio reverténtes cívitas cœléstis éxcipit, de hoste prostrato trophæa feréntibus occúrrit! Cum triumphántibus viris et féminæ véniunt, quæ cum sæculo sexum quoque vicérunt, et gemináta glória

milítiæ, vírgines cum púeris téneros annos virtútibus transeúntes: sed et cétera fidélium turba aulæ perpétuæ régiam intrábit, qui sinceritátem fidei inconcússis præceptórum cœléstium disciplinis uníta pace observavérunt. ℟. Præcúrsor.

Lectio v.

Ergo ágite nunc, fratres, aggrediámur iter vitæ, revertámur ad civitátem cœléstem, in qua scripti sumus, et cives decréti. Non sumus hóspites, sed cives sanctórum, et doméstici Dei, étiam illíus herédes, coherédes autem Christi. Hujus nobis urbis jánuas apériet fortitúdo: et fidúcia latum præbébit ingréssum. Considerémus ergo ínclytam urbis illíus felicitátem, in quantum considerâre possíbile est: ut enim vere est, comprehéndere nullus sermo sufficiet. ℟. Isti sunt.

Lectio vi.

Dicitur de ea in quodam loco sic, Quod aufúgiet ibi dolor, et tristítia, et gémitus. Quid hac vita beátius, ubi non est paupertátis metus, non ægritúdinis imbecíllitas? Nemo lædétur, irascétur nemo: nemo ínvidet, cupíditas nulla exardéscit: nullum ibi desidérium honóris pulsat, aut potestátis ambítio. Nullus ibi diáboli metus, insídiæ dæmonum nullæ, terror gehénnæ procul: mors neque córporis neque ánimæ erit, sed immortalitátis múnere vita jucúnda. ℟. Sancti mei.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 5.

In illo témpore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homilia S. Augustíni Epíscopi.

Ex lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 1. et 2.

Nec aliúnde omníno incípere opórtuit beatitúdinem, quam a paupertáte spíritus, si quidem perventúra est ad summam sapiéntiam. Inítium autem sapiéntiæ timor Dómini: quóniam et e contrário, inítium omnis peccáti supérbia scribitur. Supérbi autem áppetunt, et díligunt regna terrárum. Beáti mites, quóniam ipsi hereditáte possidébunt terram. Illam credo terram, de qua in Psalmo dícitur: Spes mea es tu, pórtio mea in terra vivéntium. Significat enim quamdam soliditátem et stabilitátem hereditátis perpétuæ, ubi ánima per bonum affectum tamquam loco suo requiéscit, sicut corpus in terra: et inde cibo suo álitur, sicut corpus ex terra: ipsa est réquies, et vita sanctórum. Mites autem sunt, qui cedunt improbitátibus, et non resístunt malo, sed

vincunt in bono malum.
℟. Sint lumbi. Lectio viii.

Beati lugéntes: quóniam ipsi consolabúntur. Luctus est tristítia de amissióne charórum: convérsi autem ad Deum, ea quæ in hoc mundo chara amplectebántur, amíttunt. Non enim gaudent his rebus, quibus ante gaudébant: et donec fiat in illis amor æternórum, nonnúlla mœstítia sanciántur. Consolabúntur ergo Spíritu sancto, qui máxime proptérea Paráclitus nominátur, id est, consolátor; ut temporália amitténtes, ætérna lætítia perfruántur.
℟. Média nocte. Lectio ix.

Beati, qui esúriunt, et sítiunt justítiam: quóniam ipsi saturabúntur. Jam istos amatóres dicit veri et inconcússi boni. Illo ergo cibo saturabúntur, de quo ipse Dóminus dicit: Meus cibus est, ut fáciam voluntátem Patris mei, quod est justítia: et illa aqua, de qua quisquis bíberit, ut idem dicit, fiet in eo fons aquæ saliéntis in vitam ætérnam. Beáti misericórdes, quóniam ipsórum miserébitur Deus. Beátos esse dicit, qui subvéniunt míseris: quod eis ita rependitur, ut de miséria liberéntur. Te Deum. 15.

Post Laudes diei, dicto Benedicámus Dómino, absolute incipit Matutinum Defunctorum ab Invitatorio, cum Psalmo, Venite, et tribus Nocturnis, in quibus duplicantur Ant. Dicitur ix. ℟. Líbera me, Dómine de morte ætérna. Ad Laudes similiter duplicantur Ant.: et in fine Laudum non dicitur Psalm. De profúndis, sed dicto Pater noster, dicuntur Preces, et Oratio, Fidélium Deus, tantum, ut supra in Vesp.

DIE III. TERTIA INFRA Oct. omnium Sanctorum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

De Sermóne venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

Ex Serm. 18. de Sanctis.

Nulla erit tunc usquam discórdia, sed cuncta cónsona, cuncta conveniéntia: quia ómnium erit Sanctórum una concórdia, pax cuncta et lætítia cóntinet. Tranquílla sunt ómnia et quiéta, jugis splendor, non iste qui nunc est, sed tanto clárior quanto felícior: quia cívitas ut légitur, illa non egébit lúmine solis sed Dominus omnípotens illuminábit eam, et lucérna ejus est Agnus. Ibi Sancti fulgébunt ut stellæ in perpétuas æternitátes, et sicut splendor firmaménti, qui erúdiunt multos.
℟. Præcúrsor Dómini.

Lectio v.

Quapropter nox ibi nulla, nullæ ténebræ, concursus núbium nullus, nec frígoris aut ardóris aspéri-

tas ulla: sed talis quædam erit rerum tempéries, qualem nec óculus vidit, nec áuris audívit, nec in cor hóminis ascéndit, nisi illórum, qui ea pérfrui digni inveniúntur, quorum nómina scripta sunt in libro vitæ, qui et lavérunt stolas suas in sánguine Agni, et sunt ante sedem Dei, serviúntque ei die ac nocte. Non est senéctus ibi, nec senectútis miséria, dum omnes occúrrunt in virum perféctum, in mensúram ætátis plenitúdinis Christi.

℟. Isti sunt. Lectio vi.

Verum super hæc ómnia est, consociári Angelórum et Archangelórum cœtibus: Thronis étiam et Dominatiónibus, Principátibus et Potestátibus, omniúmque cœléstium supernárum virtútum contubérniis pérfrui, et intuéri ágmina Sanctórum splendídius sidéribus micántia, Patriarchárum fide fulgéntia, Prophetárum spe lætántia, Apostolórum in duódecim tribubus Israel orbem judicántia; Mártyrum purpúreis victóriæ corónis lucéntia, Vírginum quoque choros candéntia serta gestántes inspícere.

℟. Sancti mei.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 5.

In illo témpore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedisset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homilia S. Augustíni Episcopi.

Lib. 1. de Sermone Domini in monte, cap. 2. et 3.

Beati mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. Quam ergo stulti sunt, qui Deum istis exterióribus óculis quærunt, cum corde videátur, sicut álibi scriptum est: Et in simplicitáte cordis quærite illum. Hoc est enim mundum cor, quod est simplex cor. Et quemádmodum lumen hoc vidéri non potest, nisi óculis mundis: ita nec Deus vidétur, nisi mundum sit illud, quo vidéri potest. Beáti pacífici, quóniam ipsi filii Dei vocabúntur. In pace perféctio est, ubi nihil repúgnat: et ídeo filii Dei pacífici, quóniam nihil in his resístit Deo, et útique filii similitúdinem patris habére debent. ℟. Sint lumbi. Lect. viii.

Pacifici autem in semetípsis sunt qui omnes ánimi sui motus componéntes, et subjiciéntes ratióni, id est, menti et spirítui, carnaléśque concupiscéntias habéntes edómitas, fiunt regnum Dei. In quo ita sunt ordináta ómnia, ut id, quod est in hómine præcípuum et excéllens, hoc ímperet, céteris non reluctántibus, quæ sunt nobis bestiísque commúnia: atque idípsum quod excéllit in

hómine, id est mens et ratio, subjiciátur potióri, quod est ipsa Véritas, unigénitus Fílius Dei. Neque enim imperáre inferióribus potest, nisi superióri se ipse subjíciat. Et hæc est pax, quæ datur in terra homínibus bonæ voluntátis; hæc vita consummáti perfectíque sapiéntis.

℟. Média. Lectio ix.

De hujúsmodi regno pacatíssimo et ordinatíssimo missus est foras princeps hujus sæculi, qui pervérsis inordinatísque dominátur. Hac pace intrínsecus constitúta atque firmáta, quascúmque persecutiónes ille, qui foras missus est, forínsecus concitáverit, auget glóriam, quæ secúndum Deum est: non áliquid in illo ædifício labefáctans sed deficiéntibus máchinis suis innotéscere fáciens, quanta firmitas intus extrúcta sit. Ideo séquitur: Beáti, qui persecutiónem patiúntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum.

Te Deum laudámus. 15.

Vesperæ de S. Carolo, cum comm. Oct. et SS. Vitális et Agrícolæ mart.

DIE IV. S. CAROLI EPIS. et Conf. Duplex.

Omnia de Com Conf. Pont. 49.* præter seq. Oratio.

Ecclésiam tuam Dómine, sancti Cároli Confessóris tui atque Pontíficis contínua protectióne custódi: ut, sicut illum pastorális sollicitúdo gloriósum réddidit, ita nos ejus intercéssio in tuo semper fáciat amóre fervéntes. Per Dóminum.

Deinde fit comm. Oct., ut in ii. Vesp. Festi. 439.

Postea SS. Martyrum Vitális et Agrícolæ, Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus; ut, qui sanctórum mártyrum tuórum Vitális et Agrícolæ solémnia cólimus, eórum apud te intercessiónibus adjuvémur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno, Lectio iv.

Carolus, Medioláni nóbili Borromæórum família natus, quanta futúrus esset sanctitáte conspícuus, divína lux super pariéntis matris cubículum noctu corúscans præsignávit. A puerítia clericáli milítiæ adscríptus, Abbatía póstmodum insignítus, patrem admónuit, ne rédditus in rem familiárem converteréntur: quorum ipse nactus administratiónem, quidquid supérerat, expendébat in páuperes. Adoléscens liberálibus disciplínis Papiæ

óperam dedit. Castitátem ádeo cóluit, ut impudícas étiam mulíeres, ad labefactándam ejus pudicítiam plúries immíssas, invícta constántia fugáverit. Vigésimum tértium ætátis annum agens, a Pio Quarto, ejus avúnculo, in sacrum Cardinálium collégium cooptátus, insígni pietátis ac virtútum ómnium splendóre prælúxit. Mox ab eódem Mediolanénsis Archiepíscopus creátus, in eo plúrimam óperam adhíbuit, ut juxta sacrosánctum Tridentinum Concílium, quod ejus potíssimum solicitúdine jam tum fúerat absolútum, Ecclésiam sibi commíssam compóneret: atque ut depravátos plebis suæ mores reformáret, præter iterátam sæpius Synodórum celebratiónem, seípsum exímiæ sanctitátis præbuit exémplar. In profligándis hæréticis e pártibus Rhætórum et Helvetiórum, quorum plúrimos ad christiánam fidem convértit, máxime laborávit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Hujus viri cháritas præcípue enituit, cum, Uritáno Principátu véndito, prétium univérsum ad quadragínta auréorum míllia, una die in páuperes erogávit. Nec minóre pietáte, vigínti míllia, quæ sibi fúerant legáta, distribuit. Ecclesiásticos provéntus, quibus ab avúnculo copióse fúerat cumulátus, dimísit, nonnúllis reténtis, quibus ad próprios usus, et egenórum necessitátes utebátur. Quo témpore pestis Medioláni grassabátur, domésticam supelléctilem, ne relícto sibi léctulo, in eósdem aléndos cóntulit, super nuda in pósterum tábula decúmbens: eóque morbo laborántes sédulo invísens, patérno refíciébat afféctu, et Ecclésiæ Sacraménta própriis ipse mánibus administrans, mirum in modum solabátur: humíllimis ínterim précibus reconciliátor accédens, pública supplicatióne indícta, fune sibi ad collum alligáto, nudis pédibus étiam offendículo cruentátis, crucem bájulans, semetípsum pro peccátis pópuli hóstiam ófferens, divínam indignatiónem avértere satagébat. Ecclesiásticæ libertátis fuit acérrimus propugnátor. Disciplínæ vero restituéndæ solícitus, a seditiósis, dum oratióni insísteret, torménti béllici laxáta rota, ígneo glóbulo percússus, divína virtúte servátur illæsus.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo

sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Abstinentia fuit admirábili: jejunábat sæpíssime, pane tantum et aqua, solis quandóque lupínis conténtus. Noctúrnis vigíliis, aspérrimo cilício, assíduis flagéllis corpus domábat. Humilitátis ac mansuetúdinis studiosíssimus fuit. Oratiónem, ac verbi Dei prædicatiónem, gravíssimis licet curis occupátus, numquam intermísit. Multas Ecclésias, monastéria, collégia ædificávit. Plura scripsit, ad Episcopórum præsértim instructiónem utilíssima: cujus étiam ópera Parochórum Catechísmus pródiit. Demum in solitúdinem Varálli montis, ubi sculptis imagínibus Domínicæ passiónis mystéria ad vivum repræsentántur, secéssit: ibíque diébus áliquot voluntária castigatióne ásperam, sed Christi dolórum meditatiónibus suávem vitam ducens, in febrim íncidit. Mediolánum revérsus, ingravescénte morbo, cínere ac cilício coopértus, et óculis in Crucifíxi imáginem defíxis, migrávit in cœlum, ætátis anno quadragésimo séptimo, Dómini vero millésimo quingentésimo octogésimo quarto, tértio Nonas Novémbris. Quem miráculis clarum Paulus Quintus Póntifex Máximus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum.

℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse.

Glória Patri. Ipse.

In iii. Nocturno Homilia in Evangelium. Homo péregre, de Communi. 57.*

Pro SS. Mart. Vitale, etc.

Lectio ix.

Vitalis, et Agrícola ejus dóminus, in persecutióne Diocletiáni et Maximiáni, Bonóniæ ob Jesu Christi prædicatiónem comprehénsi sunt: cumque Vitális, quo magis précibus et minis tentarétur, ut senténtiam mutáret, eo magis se Christi cultórem ac servum profiterétur, vário tormentórum génere cruciátus, constánter ómnia pérferens, in oratióne spíritum Deo réddidit. Agrícola vero, cum ejus supplícium dilátum esset, si forte torméntis servi permótus, Christo vellet renuntiáre, ejus exémplo magis confirmátus est. Itaque cruci affíxus, Vitáli servo consors et sócius fuit nóbilis martyrii. Eórum córpora ad Judæórum sepúlchra cum essent humáta, a sancto Ambrósio invénta, in sacrum celebrémque locum translata sunt. Te Deum. 15.

In Laudibus omnia de Communi. Conf. ut 438.

Postea SS. Vitalis, etc. ut.
Ant. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt: nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos.
℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.
Oratio. Præsta, 443.
In ii. Vesp. fit commOct.439.

DIE V. QUINTA INF. OCT.
Omnium Sanctorum.
In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.
In secundo Nocturno.

De sermóne venerábilis Bedæ Presbyteri. Lectio iv.
Ex Sermone 18. de Sanctis.

Ad hanc ígitur óperum salutárium deléctet nos pervenire palmam. Libénter ac prompte certémus omnes in agóne justítiæ, Deo et Christo spectánte, currámus: et qui sæculo et mundo majóres esse jam cœpimus, cursum nostrum nulla sæculi cupiditáte tardémus. Si expeditos, si céleres in óperis agóne curréntes, dies nos últimus invénerit, nusquam Dóminus méritis nostris déerit remunerátor.
℟. Præcúrsor. Lectio v.

Qui corónam in persecutióne purpúream pro passióne donábit, ipse in pace vincéntibus pro justítiæ méritis dabit et cándidam. Nam nec Abraham, nec Isaac, nec Jacob occísi sunt, et tamen fidei et justítiæ méritis honoráti inter Patriárchas primi esse meruérunt: ad quorum congregátur convívium quisquis fidélis et justus et laudábilis invenitur. Mémores esse debémus, voluntátem non nostram, sed Dei fácere debére: quia qui fécerit ejus voluntátem, manet in ætérnum, quómodo et ille manet in ætérnum.
℟. Isti sunt. Lectio vi.

Quapropter, charíssimi, mente integra, fide firma, virtúte robústa, charitáte perfécta, paráti ad omnem voluntátem Dei simus, conservántes fórtiter domínica mandáta, in simplicitáte innocéntiam, in charitáte concórdiam, modéstiam in humilitáte, diligéntiam in administratióne, vigilántiam in adjuvándis laborántibus, misericórdiam in fovéndis paupéribus, in defendénda veritáte constántiam, in disciplínæ severitáte censúram, ne áliquid ad exémplum bonórum factórum desit in nobis. Hæc sunt enim vestígia, quæ nobis sancti quique reverténtes in pátriam reliquérunt, ut illórum sémitis inhæréntes sequerémur et gáudia.
℟. Sancti mei.

In tertio Nocturno.
Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vii. *Cap. 5.*

In illo témpore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedisset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homília S. Augustini Epíscopi.

Lib. 1. de Sermone Domini in monte, c. 3. et 4.

ITAQUE in hoc tértio gradu, in quo sciéntia est, lugétur amíssio summi boni, quia inhærétur extrémis. In quarto autem gradu labor est: ubi veheménter incúmbitur, ut sese ánimus avéllat ab eis, quibus pestífera dulcédine innéxus est. Hic ergo esurítur et sitítur justítia, et multum necessária est fortitúdo: quia non relínquitur sine dolóre, quod cum delectatióne retinétur. Quinto autem gradu perseverántibus in labóre datur evadéndi consílium: quia nisi quisque adjuvétur a superióre, nullo modo sibi est idóneus, ut sese tantis miseriárum implicaméntis expédiat. Est autem justum consílium, ut qui se a potentióri adjuvári vult, ádjuvet et infirmiórem, in quo est ipse poténtior. Itaque beáti misericórdes: quia ipsórum miserébitur Deus.

℟. Sint lumbi. Lectio viii.

SEXTO gradu est cordis mundítia de bona consciéntia bonórum óperum, valens ad contemplándum summum illud bonum, quod solo puro et seréno intelléctu cerni potest. Postrémo est séptima ipsa sapiéntia, id est, contemplátio veritátis, pacíficans totum hóminem, et suscípiens similitúdinem Dei: quæ ita conclúditur: Beáti pacífici, quóniam ipsi fílii Dei vocabúntur. Octáva tamquam ad caput redit, quia consummátum perfectúmque osténdit, et probat. Itaque in prima, et in octáva nominátum est regnum cœlórum: Beáti páuperes spíritu, quóniam ipsórum est regnum cœlórum: et, Beáti qui persecutiónem patiúntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum.

℟. Média nocte. Lectio ix.

CUM jam dícitur: Quis nos separábit a charitáte Christi? Tribulátio, an angústia, an persecútio, an fames, an núditas, an perículum, an gládius? Septem sunt ergo, quæ perfíciunt: nam octáva clarífícat, et quod perféctum est, demónstrat, ut per hos gradus perficiántur et céteri, tamquam a cápite rursum exórdiens. Vidétur ergo mihi étiam septifórmis operátio Spíritus sancti, de qua Isaías lóquitur, his grádibus sententiísque congrúere. Sed ínterest órdinis: nam ibi enumerátio ab excellentióribus cœpit, hic vero ab inferióribus. Ibi namque íncipit a sapiéntia Dei, et désinit ad timórem Dei: sed inítium sapiéntiæ timor Dómini est. Te Deum. 45.

DIE VI. SEXTA INFRA Oct. omnium Sanctorum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Serm. 2. de Festo omnium Sanctorum.

QUIA Sanctórum ómnium festívam hódie, dilectíssimi, omníque dignissimam devotióne memóriam celebrámus, óperæ prétium puto, de commúni eórum felicitáte, in qua beáta jam réquie perfruúntur, et futúra quam præstolántur, consummatióne, adjuvánte Spíritu sancto, sermónem fácere charitáti vestræ. Fidélis quippe sermo, et omni acceptióne dignus: ut, quos solémni veneratióne proséquimur, étiam símili conversatióne sequámur: quos beatíssimos prædicámus, ad eórum beatitúdinem tota aviditáte currámus: quorum delectámur præcóniis, sublevémur eórum patrocíniis.

℟. Præcúrsor. Lectio v.

Serm. 5. de eodem Festo.

AD quid ergo Sanctis laus nostra? ad quid glorificátio nostra? ad quid nostra hæc ipsa solémnitas? Quo eis terrénos honóres, quos, juxta verácem Fílii promissiónem, honoríficat Pater cœléstis? Quo eis præcónia nostra? Pleni sunt. Prorsus ita est, dilectíssimi: bonórum nostrórum Sancti non egent, nec quidquam eis nostra devotióne præstátur. Plane, quod eórum memóriam venerámur, nostra interest, non ipsórum. Vultis scire quantum intersit nostra? Ego in me (fáteor) ex hac recordatióne séntio desidérium véhemens inflammári, et desidérium triplex.

℟. Isti sunt. Lectio vi.

VULGO dícitur: Quod non videt óculus, cor non dolet. Oculus meus, memória mea: et cogitáre de Sanctis, quodámmodo eos vidére est. Sic nempe pórtio nostra in terra vivéntium, nec módica sane pórtio, si tamen, ut decet, memóriam afféctio comitétur: sic, inquam, conversátio nostra in cœlis est. Verúmtamen non sic nostra, sicut illórum. Ipsórum enim substántia ibi est, nostra autem desidéria: ipsi per præséntiam, nos per memóriam ibi sumus. ℟. Sancti mei.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 5.

IN illo témpore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedisset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homilía S. Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. de Ser. in monte, c. 4.

QUAPROPTER, si gradátim tamquam ascendéntes numerémus, primus ibi est timor Dei, secúnda píetas, tértia sciéntia, quarta fortitúdo, quintum consílium, sex-

tas intelléctus, séptima sapiéntia. Timor Dei cóngruit húmilibus, de quibus hic dícitur: Beáti páuperes spíritu, quóniam ipsórum est regnum cœlórum: id est, non infláti, non supérbi, de quibus Apóstolus dicit: Noli altum sápere, sed time: id est, noli extólli. Píetas cóngruit mítibus. Qui enim pie quærit, honórat sanctam Scriptúram, et non reprehéndit quod nondum intélligit, et proptérea non resístit; quod est mitem esse. Unde hic dícitur: Beáti mites, quóniam ipsi hereditáte possidébunt terram.

℟. Sint lumbi. **Lectio viii.**

SCIENTIA cóngruit lugéntibus, qui jam cognovérunt in Scriptúris, quibus malis vincti teneántur, quæ tamquam bona et utília ignorántes appetiérunt: de quibus hic dícitur: Beáti qui lugent nunc. Fortitúdo cóngruit esuriéntibus, et sitiéntibus. Labórant enim desiderántes gáudium de veris bonis, et amórem a terrénis, et corporálibus avértere cupiéntes: de quibus hic dícitur: Beáti qui esúriunt, et sítiunt justítiam. Consílium cóngruit misericórdibus: hoc enim unum remédium est de tantis malis evadéndi, ut dimittámus, sicut nobis dimítti vólumus: et adjuvémus, in quo póssumus, álios, sicut et nos; in quo non póssumus, cúpimus adjuvári: de quibus hic dícitur: Beáti misericórdes, quóniam ipsórum miserébitur Deus.

℟. Média nocte. **Lectio ix.**

INTELLECTUS cóngruit mundis corde, tamquam purgáto óculo, quo cerni possit, quod corpóreus óculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascéndit; de quibus hic dícitur: Beáti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt. Sapiéntia cóngruit pacíficis, in quibus jam ordináta sunt ómnia, nullúsque motus advérsus ratiónem rebéllis est, sed cuncta obtémperant spirítui hóminis, cum et ipse obtémperet Deo; de quibus hic dícitur: Beáti pacífici. Unum autem præmium, quod est regnum cœlórum, pro his grádibus várie nominátum est. Te Deum laudámus. 15.

DIE VII. SEPTIMA INFRA
Octavam omn. Sanctorum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi. **Lectio iv.**

Serm. de Mart. quod aut imitandi, etc. c. t. 3.

QUI Sanctórum mérita religiósa charitáte mirátur, quique justórum glórias frequénti laude collóquitur, eórum mores sanctos atque justítiam imitétur: quóniam quem deléctat Sancti alicújus méritum, delectáre debet par circa cultum Dei ob-

séquium. Quare aut imitári debet si laudat: aut laudáre non debet, si imitári detréctat: ut qui álium laudat, laudábilem se reddat: et qui Sanctórum mérita admirátur, mirábilis ipse vitæ sanctitáte reddátur. Nam si proptérea justos fidelésque dilígimus, quod in ipsis justítiam fidémque suspícimus: póssumus nos quoque esse, quod sunt, si faciámus ipsi quod fáciunt.

℟. Præcúrsor. Lectio v.

Neque enim difficile nobis est, quod ab ipsis géritur, imitári, cum sine præcedénti exémplo ab antíquis tália gesta conspícimus: ut non ipsi aliórum æmuli redderéntur, sed æmulándæ virtútis seipsos nobis præbérent exémplum: ut dum nos ex ipsis, et ex nobis álii profíciunt, sic Christus in suis semper servis in ecclésia sancta laudétur. Unde ab orígine mundi ínnocens Abel occíditur, Enoch Deo placens transfértur, justus Noe invenítur, Abraham fidélis probátur, Móyses mansuétus dignóscitur, Jesus castus, David lenis, Elias accéptus, Dániel sanctus, tres púeri victóres reddúntur.

℟. Isti sunt. Lectio vi.

Apostoli discípuli Christi, credéntium magistri habéntur: e quibus erudíti Confessóres fortíssimi pugnant, Mártyres perfécti triúmphant, et christiáni semper exércitus diábolum Deo armáti debéllant. In istis semper pares virtútes, dissímiles pugnæ, gloriósæ victóriæ. Unde tu, Christiáne, delicátus es miles, si putas te posse sine pugna víncere, sine certámine triumpháre. Exere vires, fórtiter dímica, atróciter in prælio isto concérta. Consídera pactum, conditiónem atténde, milítiam nosce: pactum, quod spopondísti; conditiónem, qua accessísti; milítiam, cui nomen dedísti. ℟. Sancti mei.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 5.

In illo témpore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedísset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homília S. Augustini Epíscopi.

Lib. 1. de Serm. in monte, c. 4.

In primo gradu, sicut oportébat, pósitum est regnum cœlórum, quod est perféctæ summæque sapiéntiæ ánimæ rationális. Sic ítaque dictum est: Beáti páuperes spíritu, quóniam ipsórum est regnum cœlórum; tamquam si dicerétur: Inítium sapiéntiæ timor Dómini. Mítibus heréditas data est, tamquam testaméntum patris cum pietáte quæréntibus. Beáti mites, quóniam ipsi hereditáte possi-

débunt terram. Lugéntibus consolátio tamquam sciéntibus quid amiserint, et quibus mersi sunt. Beáti qui lugent nunc, quóniam ipsi consolabúntur. Esuriéntibus et sitiéntibus satúritas, tamquam reféctio laborántibus, fortitérque certántibus ad salútem. Beáti qui esúriunt et sítiunt justítiam, quóniam ipsi saturabúntur.

℟. Sint lumbi. Lectio viii.

Misericordibus misericórdia, tamquam vero et óptimo consilio uténtibus, ut hoc eis exhibeátur a potentióre quod invalidióribus ipsi exhibent. Beáti misericórdes, quóniam ipsórum miserébitur Deus. Mundis corde facúltas est vidéndi Deum, tamquam purum óculum ad intelligénda ætérna geréntibus. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. Pacíficis Dei similitúdo est, tamquam perfécte sapiéntibus, formatísque ad imáginem Dei per regeneratiónem renováti hóminis. Beáti pacífici, quóniam ipsi filii Dei vocabúntur. Et ista quidem in hac vita possunt complérí sicut compléta esse in Apóstolis crédimus. Nam illa omnímoda et in angélicam formam mutátio, quæ post hanc vitam promíttitur, nullis verbis expóni potest.

℟. Média. Lectio ix.

Beati ergo, qui persecutiónem patiúntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Hæc octáva senténtia, quæ ad caput redit, perfectúmque hóminem declárat, significátur fortásse et circumcisióne octáva die in véteri testaménto, et Dómini resurrectióne post sábbatum, qui est útique octávus idémque primus dies; et celebratióne octavárum feriárum, quas in regeneratióne novi hóminis celebrámus, et número ipso Pentecóstes: nam septenário número sépties multiplicáto, quo fiunt quadragínta novem, quasi octávus ádditur, ut quinquaginta compleántur. Et tamquam redeátur ad caput, quo die missus est Spíritus sanctus, eo in regnum cœlórum dúcimur, et hereditátem accípimus, et consolámur, et páscimur, et misericórdiam conséquimur, et mundámur, et pacificámur. Atque ita perfécti, omnes extrínsecus illátas moléstias pro veritáte et justítia sustinémus. Te Deum. 15.

Ad Vesperas, Duplex, et omnia dicuntur sicut in i. Vesperis Festi. 428. cum com. SS. mart. Quat. Coronator.

Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubí-

libus suis. ✠ Laud. Oratio.

Præsta, quæsumus omnipotens Deus: ut, qui gloriósos Mártyres fortes in sua confessióne cognóvimus, pios apud te in nostra intercessióne sentiámus. Per Dñm.

DIE VIII. IN OCTAVA
Omnium SS. Duplex.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Cypriáni Epíscopi et Mártyris, de mortalitáte. Lectio iv.

In fine.

Considerandum est, fratres dilectíssimi, et idéntidem cogitándum renuntiásse nos mundo, et tamquam hóspites et peregrínos hic ínterim dégere. Amplectámur diem, qui assígnat síngulos domicílio suo, qui nos isthinc ereptos, et láqueis sæculáribus exsolútos, paradíso restítuit, et regno cœlésti. Quis non péregre constitútus properáret in pátriam régredi? Quis non ad suos navigáre festínans, ventum prósperum cupídius optáret, ut velóciter charos licéret amplécti?

℟. Præcúrsor Dómini venit, de quo ipse testátur: * Nullus major inter natos mulíerum Joánne Baptísta.

℣. Hic est Prophéta, et plus quam Prophéta, de quo Salvátor ait. Nullus. Lectio v.

Patriam nostram Paradísum computámus, paréntes Patriárchas habére jam

cœpi
mus
nost
salut
illic
expé
filiór
piosa
de su
et a
sollic
ctum
quam
com
illic
lúpta
et c
quan
licita
℟. Is
carne
siam
cem
mici
mne
eóru
ræ v

Ill
sus
rum
illic
lis pó
passi
tus.
gines
carni
tiæ r
mune
alimé
páup
céru
pta

thesáuros terréna patrimónia transtulérunt. Ad hos, fratres dilectíssimi, ávida cupiditáte properémus, et cum his cito esse, ut cito ad Christum venire contíngat, optémus.

℞. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis,* Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 5.

In illo témpore: Videns Jesus turbas, ascéndit in montem, et cum sedisset, accessérunt ad eum discípuli ejus. Et réliqua.

De Homilia S. Augustíni Epíscopi.

Ex Lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 5.

Beati éritis, inquit, cum vobis maledícent, et persequéntur vos, et dicent omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: gaudéte, et exultáte, quóniam merces vestra multa est in cœlis. Animadvértat quisquis delícias hujus sæculi, et facultátes rerum temporálium quærit in nómine christiáno intrínsecus esse beatitúdinem nostram, sicut de ánima ecclesiástica ore prophético dícitur: Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus. Nam extrínsecus maledícta, et persecutiónes, et detractiónes promittúntur: de quibus tamen magna merces est in cœlis, quæ sentítur in corde patiéntium, eórum, qui jam possunt dícere: Gloriámur in tribulatiónibus, sciéntes quod tribulátio patiéntiam operátur: patiéntia autem probatiónem: probátio vero spem, spes autem non confúndit: quia cháritas Dei diffúsa est in córdibus nostris per Spíritum sanctum, qui datus est nobis.

℞. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et.

Lectio viii.

Non enim ista pérpeti fructuósum est, sed ista pro Christi nómine non solum æquo ánimo, sed étiam cum exultatióne toleráre. Nam multi hærétici nómine christiáno ánimas decipiéntes, multa tália patiúntur: sed ídeo excludúntur ab ista mercéde, quia non dictum est tantum: Beáti qui persecutiónem patiúntur; sed ádditum est: Propter justítiam. Ubi autem sana fides non est, non potest esse justítia: quia justus ex fide vivit. Neque schismátici áliquid sibi ex ista mercéde promíttant: quia simíliter, ubi cháritas

non est, non potest esse justítia. Diléctio enim próximi malum non operátur: quam si habérent, non dilaniárent corpus Christi, quod est Ecclésia.

℟. Média nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce. Gloria. Ecce.

Pro SS. Quatuor Coronatis.

Lectio ix.

Severus, Severiánus, Carpóphorus, et Victorínus fratres, in persecutióne Diocletiáni deórum cultum líbere detestántes, plumbátis cæsi, in verbéribus vitam pro Christi nómine profudérunt. Quorum córpora cánibus objécta, cum ab illis intácta diu fuissent, subláta a Christiánis, via Lavicána, tértio ab Urbe lápide, in arenária sepeliúntur prope sepúlchrum sanctórum mártyrum Cláudii, Nicóstrati, Symphoriáni, Castórii, et Símplicii, qui, eódem Imperatóre, passi erant, quod, cum essent summi sculptóres, nullo modo addúci potúerant, ut idolórum státuas fácerent: et ad solis simulácrum ducti, ut illud veneraréntur, numquam commissúros se dixérunt, ut adorárent ópera mánuum hóminum. Quámobrem in cárcerem conjécti, cum ibi multos dies in eódem propósito perstitissent, primum scorpiónibus cæsi, deinde vivi plúmbeis lóculis inclúsi, in flumen dejiciúntur. Extat in Urbe Ecclésia sub nómine sanctórum Quátuor Coronatórum, quorum diu ignóta nómina, divínitus póstea patefácta sunt: ubi non solum illórum quátuor, sed étiam horum quinque Mártyrum córpora honoríficè sepúlta sunt, et eórum festívitas sexto Idus Novémbris celebrátur. Te Deum. 45.

Pro com. SS. mart. Quatuor Coronatorum. Ant. Vestri capilli cápitis omnes numeráti sunt: nolite timére, multis passéribus melióres estis vos. ℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio. Præsta 452.

In ii. Vesp. fit a Cap. de seq. cum com. Octavæ, et S. Theodori mart.

DIE IX. DEDICATIO Basilicæ S. Salvatoris. Dupl.

Omnia ut in Comm. Dedic. Ecclesiæ. 113.* præt. Lect.

Et fit comm. Oct. omnium SS. ut in ii. Vesp. Festi. 439.

Deinde S. Theodori Mm. Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Oratio.

Deus, qui nos beáti Theodóri, mártyris tui, con-

fessióne gloriósa circúmdas et prótegis: præsta nobis ex ejus imitatióne profícere, et oratióne fulcíri. Per Dñm.

In primo Nocturno.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio i. *Cap. 21. c.*

Et venit unus de septem Angelis habéntibus phialas plenas septem plagis novíssimis, et locútus est mecum, dicens: Veni et osténdam tibi sponsam, uxórem Agni Et sústulit me in spíritu in montem magnum et altum, et osténdit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendéntem de cœlo a Deo: habéntem claritátem Dei, et lumen éjus símile lápidi pretióso tamquam lápidi jáspidis, sicut crystállum.

℟. In dedicatióne templi decantábat pópulus laudem, * Et in ore eórum dulcis resonábat sonus. ℣. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et vénient ad eam omnes gentes. Et. Lect. ii.

Et habébat murum magnum et altum, habéntem portas duódecim: et in portis Angelos duódecim, et nómina inscrípta, quæ sunt nómina duódecim tribuum filiórum Israel. Ab Oriénte portæ tres, et ab Aquilóne portæ tres, et ab Austro portæ tres, et ab Occásu portæ tres. Et murus civitátis habens fundaménta duódecim, et in ipsis duódecim, nómina duódecim Apostolórum Agni. Et qui loquebátur mecum, habébat mensúram arundíneam áuream, ut metirétur civitátem, et portas ejus, et murum.

℟. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles: * Et vénient ad eam omnes gentes, et dicent: Glória tibi Dómine.

℣. Veniéntes autem vénient cum exultatióne, portántes manípulos suos. Et vénient.

Lectio iii.

Et cívitas in quadro pósita est, et longitúdo ejus tanta est quanta et latitúdo: et mensus est civitátem de arúndine áurea per stádia duódecim míllia: et longitúdo, et altitúdo, et latitúdo ejus æquália sunt. Et mensus est murum ejus centum quadragínta quátuor cubitórum mensúra hóminis, quæ est Angeli. Et erat structúra muri ejus ex lápide jáspide; ipsa vero cívitas aurum mundum símile vitro mundo.

℟. Bénedic Dómine domum istam, quam ædificávi nómini tuo, veniéntium in loco isto * Exáudi preces in excélso sólio glóriæ tuæ. ℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, et oráverit ad Sanctuárium tuum. Exáudi. Glória Patri. Exáudi.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Ritus, quos in consecrándis Ecclésiis et altáribus

Romána servat Ecclésia, beátus Silvéster Papa primus instítuit. Nam etsi jam ab Apostolórum témpore loca fuérunt Deo dicáta quæ a quibúsdam Oratória, ab áliis Ecclésiæ dicebántur, ubi colléctæ fiebant per unam sábbati, et christiánus pópulus oráre, Dei verbum audíre, et Eucharístiam súmere sólitus erat: non tamen illa ádeo solémni ritu consecrabántur, nec in eis adhuc in títulum eréctum erat altáre, quod chrísmate delibútum, Dómini nostri Jesu Christi, qui altáre, hóstia, et sacérdos noster est, figuram exprímeret.

℟. Orántibus in loco isto, * Dimítte peccáta pópuli tui, Deus, et osténde eis viam bonam per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimítte.

Lectio v.

Sed ubi Constantínus Imperátor per Baptísmi Sacraméntum sanitátem salutémque consecútus est, tum primum lege ab eo lata concéssum est toto orbe terrárum, Christiáni ut Ecclésias ædificárent: quos ille non solum edícto, sed étiam exémplo ad sacram ædificatiónem est cohortátus. Nam et in suo Lateranénsi palátio Ecclésiam Salvatóri dedicávit, et ei continéntem Basílicam nómine sancti Joánnis Baptístæ cóndidit, eo loco, quo ipse baptizátus a sancto Silvéstro, a lepra mundátus est: quam idem Póntifex consecrávit quinto Idus Novémbris: cujus consecratiónis memória celebrátur hodiérno die, quo primum Romæ públice Ecclésia consecráta est, et imágo Salvatóris in paríete depícta pópulo Románo appáruit.

℟. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere.

Lectio vi.

Quod si beátus Silvéster póstea in consecratióne altáris Príncipis Apostolórum decrévit, ut deínceps nisi ex lápide altária non ædificaréntur: tamen Basílicæ Lateranénsis altáre fuit e ligno eréctum: quod mirum non est. Nam cum a sancto Petro usque ad Silvéstrum, propter persecutiónes, Pontífices certo loco consístere non possent, quocúmque eos necéssitas compulísset, sive in cryptas, sive in cœmetéria, sive in ædes piórum, super illo altári lígneo ad arcæ similitúdinem cóncavo, sacra faciébant. Quo altári sanctus Silvéster, réddita Ecclésiæ pace, honóris causa Príncipis Apostolórum, qui in illo sacrificásse dícitur, et reliquó-

rum Pontificum, qui usque ad id tempus ad mystéria conficiénda eo usi fúerant, in Lateranénsi prima Ecclésia collocáto, sancívit, ne quisquam in eo præter Románum Pontíficem, Missam deínceps celebráret. Eámdem Ecclésiam incéndiis, vastatiónibus, terræ ínsuper mótibus disjéctam eversámque, ac sédula summórum Pontíficum cura reparátam, nova póstmodum molitióne restitútam, Benedíctus Décimus tértius Póntifex Máximus, Ordinis Prædicatórum, die vigésima octáva Aprílis anni millésimi septingentésimi vigésimi sexti, ritu solémni consecrávit, ejúsque celebritátis memóriam hac die recoléndam státuit.

℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in títulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino:* Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere locus. Glória. Vere locus.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Ingréssus Jesus, de Comm. Dedicationis. 121.*

Pro S. Theodoro M. Lec. ix.

Theodorus, miles christiánus, Maximiáno Imperatóre, quod idolórum fanum incendísset comprehénsus, cum a Præfécto legiónis pœna ei remitterétur, si pœnitens facti christiánam fidem execrarétur, constánter in fidei confessióne persevérans, missus est in cárcerem: ubi úngulis excarnificátus, dum costæ nudaréntur, lætus canébat: Benedícam Dóminum in omni témpore. Quare in ardéntem rogum injéctus, in oratióne et divínis láudibus ánimam Christo réddidit quinto Idus Novémbris: cujus corpus Eusébia matróna sindone involútum, sepelívit in suo prædio. Te Deum. 15.

In Laud. fit comm. S. Theodori Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Deus, qui nos. 454.

Vesper. a Cap. de seq. cum comm. ut infra.

DIE X. S. ANDREÆ

Avellini Confess. Duplex.

Omnia de Com. Conf. non Pont. 66.* præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui in corde beáti Andréæ Confessóris tui, per árduum quotídie in virtútibus proficiéndi votum, admirábiles ad te ascensiónes disposuísti: concéde nobis, ipsíus méritis et intercessióne, ita ejúsdem grátiæ partícipes fieri, ut perfectióra semper exequéntes ad glóriæ tuæ fastígium felíciter perducámur. Per Dóminum.

Commem. Dedicat. 123.*

Deinde SS. Mart. Tryphonis, etc. Ant. Istórum est enim regnum cœlórum, qui

contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.
℣. Lætámini in Dómino et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Oratio.

Fac nos, quæsumus Dómine, sanctórum mártyrum tuórum Tryphónis, Respícii, et Nymphæ semper festa sectári: quórum suffrágiis, protectiónis tuæ dona sentiámus. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Andreas Avellínus, dictus ántea Lancellótus, apud Castrum Novum Lucániæ pagum natus, inter ipsa infántiæ primórdia futúræ sanctitátis non obscúra præbuit indícia. Adoléscens ad litteras addiscéndas patérna e domo egréssus, lúbricam illíus ætátis sémitam inter bonárum ártium studia ita perégit, ut sapiéntiæ inítium, quod est timor Dñi, ob óculos potíssimum habére numquam prætermíserit. Cum egrégia proinde forma exímium castitátis stúdium conjúnxit, quo impúdicas sæpe mulíerum insídias elúsit, intérdum étiam apértam vim propulsávit. Clericáli milítiæ jam pridem adscríptus, Neápolim se cóntulit, ut legálibus disciplínis vacáret: ibíque jurisprudéntiæ láuream adéptus, atque intérea ad sacerdotálem dignitátem evéctus, causárum patrocínia in foro dumtáxat ecclesiástico, proque privátis quibúsdam persónis, juxta sacrórum Cánonum sanctiónes ágere cœpit. Verum cum aliquándo inter causam agéndam leve ei mendácium excidísset, mox vero fortúita sacrárum Scripturárum lectióne in illa verba incidísset: Os quod mentítur, occídit ánimam; tanto ejus culpæ dolóre ac pœniténtia corréptus est, ut statim ab ejúsmodi vitæ institúto sibi recedéndum esse dúxerit. Itaque abdicátis forénsibus curis, se totum divíno cúltui sacrísque ministériis mancipávit: cumque ecclesiásticæ virtútis exémplis eminéret, sanctimoniálium régimini a tunc exsisténte Archiepíscopo Neapolitáno præféctus fuit. Quo in múnere cum pravórum hóminum ódia subiísset, primo quidem intentátæ sibi necis perículum declinávit, mox vero per sicárium tribus in fácie accéptis vulnéribus, injúriæ atrocitátem æquo ánimo pértulit. Tunc perfectióris vitæ desidério flagrans, ut inter Cléricos Reguláres adscriberétur, supplíciter postulávit: votíque compos factus, ob ingéntem quo æstuábat Crucis amórem, ut sibi Andréæ nomen imponerétur, précibus impetrávit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Arctioris ítaque vitæ curriculum álacri stúdio ingréssus, in eas máxime virtútis exercitatiónes incúbuit, ad quas sese árduis étiam emíssis votis obstrínxit; áltero scilicet suæ ipsíus voluntáti júgiter obsisténdi, áltero vero in via christiánæ perfectiónis semper ultérius progrediéndi. Reguláris disciplínæ cultor assíduus, et in ea promovénda, cum áliis præésset, studiosíssimus fuit. Quidquid ab Institúti sui offícii, et régulæ præscrípto superérat témporis, oratióni et animárum salúti tribuébat. In confessiónibus excipiéndis mira ejus píetas et prudéntia enítuit: vicos et óppida, Neápoli finítima, evangélicis ministériis magno cum animárum lucro frequens lustrábat. Quam ardéntem erga próximos sancti viri charitátem signis étiam Dóminus illustrávit. Cum enim intempésta nocte ab audíta ægri confessióne domum redíret, ac plúviæ ventorúmque vis prælucéntem facem extinxísset, non solum ipse cum sóciis inter effusíssimos imbres nihil madefáctus est, verum étiam insolíto splendóre, e suo córpore mirabíliter emicánte, sóciis inter densíssimas ténebras iter monstrávit. Abstinéntia, et patiéntia, necnon abjectióne atque ódio sui summópere præstitit. Necem fratris fílio illátam imperturbáto ánimo tulit, ac suos ab omni ulciscéndi cupiditáte compéscuit, imo étiam pro interfectóribus opem, et misericórdiam júdicum implorávit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Pluribus in locis Clericórum regulárium Ordinem propagávit, eorúmque domicília Mediolani, et Placéntiæ instítuit. Illíus óperam sanctus Cárolus Borromæus et Paulus de Arétio cléricus reguláris Cardináles, quibus erat acceptíssimus, in pastorális múneris curis adhibuérunt. Deíparam Vírginem singulári amóre et cultu prosequebátur. Angelórum collóquio pérfrui méruit, quos, cum divínas laudes persólveret, e regióne concinéntes se audísse testátus est. Dénique post heróica virtútum exémpla, prophetíæ quoque dono illústris, quo et secréta córdium,

et abséntia, et futúra prospéxit, annis gravis, et labóribus fractus, ad aram celebratúrus, in verbis illis tértio repetitis: Introíbo ad altáre Dei, repentíno apopléxiæ morbo corréptus est: mox Sacraméntis rite munítus, placidíssime inter suos ánimam efflávit. Ejus corpus Neápoli in Ecclésia sancti Pauli ad hæc usque témpora eo frequentíssimo pópuli concúrsu cólitur, quo fuit elátum. Illum dénique insígnibus in vita et post mortem miráculis clarum Clemens Undécimus Póntifex Máximus solémni ritu Sanctórum catálogo adscrípsit. ℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Sint lumbi, de Comm. 74.*

Pro SS. Mart. Tryphone, etc.

Lectio ix.

Tryphon, Décio Imperatóre, cum Jesu Christi fidem prædicans, omnes ad ejus cultum perdúcere conarétur, a Décii satellítibus comprehénsus, primum equúleo torquétur, et úngulis férreis excarnificátur: deinde sublímibus pédibus candéntibus clavis confíxus, fústibus cæditur, et admótis fácibus ardéntibus adúritur. Quæ cum ómnia fórtiter feréntem vidísset Respícius tribúnus, ad Christi Dómini fidem convérsus, statim se Christiánum esse palam proféssus est. Qui várie cruciátus, una cum Tryphóne rápitur ad Jovis simulácrum: quæ státua, Tryphóne oránte, cóncidit. Quare plumbátis crudelíssime contúsi, nobilíssimum martyrium consecúti sunt, quarto Idus Novémbris. Eódem die virgo quædam, cui nomen Nympha, cum Jesum Christum verum esse Deum clara voce testarétur, martyrii palmam ad virginitátis corónam adjúnxit. Te Deum. 45.

In Laudibus fit comm. SS. Mart. Tryphonis, etc. Ant. Vestri capílli cápitis omnes numeráti sunt: nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos.

℣. Exultábunt Sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Oratio. Fac nos, 458.

Vesperæ a Capit. de sequ. cum comm. ut infra.

DIE XI. S. MARTINI

Episc. et Confess. Duplex.

Ad Vesp. si transferentur, Ant. de Laudibus, Psalmi de Dominica, 124. et loco ultimi, Psalm. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Capit., Hymnus et ℣. de Comm. Conf. Pont. 49.*

Ad Magnificat, Ant. O beátum virum, cujus ánima paradísum póssidet: unde exúltant Angeli, lætántur Archángeli, chorus Sanctórum proclámat, turba Vírginum invítat, Mane nobíscum in ætérnum. **Oratio.**

Deus, qui cónspicis, quia ex nulla nostra virtúte subsístimus: concéde propítius; ut, intercessióne beáti Martíni, Confessóris tui atque Pontíficis, contra ómnia advérsa muniámur. Per Dóminum.

Deinde fit commem. S. Andreæ Avellini, Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore manu.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Deus, qui in. 457.

Postea S. Mennæ Martyr. Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. **Oratio.**

Præsta, quæsumus omnípotens Deus; ut, qui beáti Mennæ mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus, in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invit. Laudémus Deum nostrum in confessióne beáti Martíni. Psal. Venite. 2.

Hymn. Iste Confessor. 49.*

In primo Nocturno.

Ant. Martínus adhuc catechúmenus hac me veste contéxit.

Psal. de Communius Mart. 21.*

Ant. Sanctæ Trinitátis fidem Martínus conféssus est, et baptísmi grátiam percépit.

Ant. Ego signo crucis, non clypeo protéctus, aut gálea, hóstium cúneos penetrábo secúrus.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Lectiones, Fidélis sermo, de Communi. 51.*

℟. i. Hic est Martínus, eléctus Dei Póntifex, cui Dóminus post Apóstolos tantam grátiam conférre dignátus est, * Ut in virtúte Trinitátis Deíficæ mererétur fieri trium mortuórum suscitátor magníficus. ℣. Sanctæ Trinitátis fidem Martínus conféssus est. Ut.

℟. ii. Dómine, si adhuc pópulo tuo sum necessárius, non recúso subíre propter eos labórem: * Fiat volúntas tua. ℣. Oculis ac mánibus in cœlum semper inténtus, invíctum ab oratióne spíritum non relaxábat. Fiat.

℟. iii. O beátum virum Martínum Antístitem, * Qui nec mori tímuit, nec vívere recusávit. ℣. Dómine, si adhuc pópulo tuo sum necessárius,

non recúso labórem: fiat volúntas tua. Qui. Glória. Qui.

In secundo Nocturno.

Ant. Confído in Dómino, quod fília mea précibus tuis reddénda sit sanitáti.

Ant. Tetrádius, cógnita Dei virtúte, ad baptísmi grátiam pervénit.

Ant. O ineffábilem virum, per quem nobis tanta mirácula corúscant!

℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.

Lectio iv.

Martinus, Sabáriæ in Pannónia natus, cum décimum attigísset annum, invítis paréntibus, ad Ecclésiam confúgiens, in catechumenórum númerum adscríbi vóluit. Quíndecim annos natus in milítiam proféctus, primum in Constántii, deínde Juliáni exércitu militávit. Qui cum nihil habéret præter arma, et vestiméntum, quo tegebátur, Ambiáni páuperi ac nudo ab eo peténti, ut Christi nómine sibi eleemósynam tribúeret, partem chlámydis dedit. Cui sequénti nocte Christus dimidiáta illa veste indútus appáruit, hanc mittens vocem: Martínus catechúmenus hac me veste contéxit.

℟. Oculis ac mánibus in cœlum semper inténtus, * Invíctum ab oratióne spíritum non relaxábat. ℣. Dum Sacraménta offérret beátus Mar-

tínus,
super
ab ora
Dec
he
Quare
ad Hil
pisco
in A
redác
písco
stériu
octog
sime
cum p
vicum
vem
dua
bátur
cárce
diént
bant:
ris? c
quis?
tus M
bat:
pulo
non
℟. Be
suum
dixit
lutiór
nére,
resólv
cœpit
vocat
Disso
Seo
m
ránte
suppl
ut, c
tísper

bi vis, pronus conquiésceret. Quibus Martínus, Sínite me, inquit, cœlum pótius, quam terram aspícere, ut suo jam itínere itúrus ad Dóminum spíritus dirigátur. Instánte jam morte, viso humáni géneris hoste: Quid, inquit, astas, cruénta béstia? nihil in me funéste repéries. Ea in voce, unum et octogínta annos natus, ánimam Deo réddidit: quam Angelórum chorus excépit, eósque divínas canéntes laudes multi, in primísque sanctus Severínus Coloniénsis Episcopus, audiérunt.

℟. Dixérunt discípuli ad beátum Martínum: Cur nos, pater, déseris, aut cui nos desolátos relínquis? * Invádent enim gregem tuum lupi rapáces. ℣. Scimus quidem desideráre te Christum, sed salva sunt tibi tua prǽmia, nostri pótius miserére, quos déseris. Invádent. Glória Patri. Invádent.

In tertio Nocturno.

Ant. Dóminus Jesus Christus non purpurátum, aut diadémate reniténtem se ventúrum esse prædíxit.

Ant. Sacérdos Dei Martíne, apérti sunt tibi cœli, et regnum Patris mei.

Ant. Sacérdos Dei Martíne, pastor egrégie, ora pro nobis Deum.

℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Léctio vii. *Cap. 11. e*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nemo lucérnam accéndit, et in abscóndito ponit, neque sub módio: sed supra candelábrum, ut qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homilía S. Ambrósii Episcopi.

Lib. 7. Comment. in Luc. in c. 11. post initium.

Quia in superióribus Ecclésiam synagógæ prætulit, hortátur nos, ut fidem pótius nostram ad Ecclésiam transferámus. Lucérna enim fides est, juxta quod scriptum est: Lucérna pédibus meis verbum tuum, Dómine. Verbum enim Dei fides nostra est: verbum Dei lux est. Lucérna est fides. Erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. Lucérna autem lucére non potest, nisi aliúnde lumen accéperit.

℟. O beátum virum, in cujus tránsitu Sanctórum canit númerus, Angelórum exúltat chorus, * Omniúmque cœléstium Virtútum occúrrit psalléntium exércitus. ℣. Ecclésia virtúte roborátur, sacerdótes Dei revelatióne glorificántur, quem Míchael assúmpsit cum Angelis. Omniúmque.

Léctio viii.

Hæc est lucérna, quæ accénditur, virtus scílicet nostræ mentis et sensus, ut

drachma illa possit, quæ períerat, reperiri. Nemo ergo fidem sub lege constituat. Lex enim intra mensúram est, ultra mensúram grátia: lex obúmbrat, grátia clarífìcat. Et ídeo nemo fidem suam intra mensúram legis inclúdat, sed ad Ecclésiam cónferat, in qua septifórmis Spíritus relúcet grátia, quam princeps ille sacerdótum fulgóre supérnæ divinitátis illúminat, ne eam legis umbra restínguat. Dénique lucérna illa, quam matutínis, vespertinísque tempóribus, ritu véteri, Judæórum princeps sacerdótum solébat accéndere, velut sub módio sita legis evánuit: et cívitas illa Jerúsalem, quæ in terris est, quæ occídit Prophétas, quasi in convàlle fletus pósita delitéscit: illa autem Jerúsalem, quæ in cœlo est, in qua mílitat fides nostra, in illo altíssimo ómnium locáta monte, hoc est Christo, non potest ténebris et ruínis hujus mundi abscóndi, sed fulgens candóre solis ætérni, luce nos grátiæ spiritális illúminat.

℟. Martínus Abrahæ sinu lætus excípitur: Martínus, hic pauper et módicus, * Cœlum dives ingréditur, hymnis cœléstibus honorátur. ℣. Martínus Epíscopus migrávit a sæculo, vivit in Christo gemma sacerdótum. Cœlum. Glória Patri. Cœlum.

Pro S. Menna martyre.

Lectio ix.

Mennas Ægyptius, christiánus miles, in persecutióne Diocletiáni et Maximiáni Imperatórum, cum pœniténtiæ causa in solitúdinem secessísset, natáli die Imperatórum, quo pópulus célebri spectáculo tenebátur, in theátrum prosíliens, libera voce Gentílium superstitiónem insectabátur. Quámobrem comprehénsus, et Pyrrho Præside, in Metrópoli Cottiénsium Phrygiæ vinctus, loris crudéliter cæditur: deínde equúleo tortus, lampádibus ardéntibus ad corpus admótis, plagísque cilício confricátis, tum per tríbulos et virgas férreas mánibus ac pédibus colligàtis tractus, plumbàtis étiam contúsus: demum gládio interfícitur, in ignémque conjícitur. Corpus inde a Christiánis eréptum, sepúltum est, ac póstea Constantinópolim translàtum.

Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Dixérunt discípuli ad beátum Martínum: Cur nos pater déseris, aut cui nos desolátos relinquis? invádent enim gregem tuum lupi rapáces. Psal. Dóminus regnávit, cum reliq. 16.

2. Dómine, si adhuc pópulo tuo sum necessárius, non recúso labórem, fiat volúntas

tua.
3. O virum ineffábilem, nec labóre victum, nec morte vincéndum, qui nec mori tímuit, neci vívere recusávit!
4. Oculis ac mánibus in cœlum semper inténtus, invíctum ab oratióne spíritum non relaxabat, allelúja.
5. Martínus Abrahæ sinu lætus excípitur: Martínus hic pauper et módicus, cœlum dives ingréditur, hymnis cœléstibus honorátur.
Capit. Hymn. et ℣. de Comm. Confess. Pont. 58.*
Ad Benedictus, Ant. O beátum virum, cujus ánima paradísum póssidet: unde exúltant Angeli, lætántur Archángeli, chorus Sanctórum proclámat, turba Vírginum invítat, Mane nobíscum in ætérnum. Oratio.
Deus, qui cónspicis, quia ex nulla nostra virtúte subsístimus; concéde propítius; ut, intercessióne beáti Martíni, Confessóris tui atque Pontíficis, contra ómnia advérsa muniámur. Per Dóminum.
Et fit comm. S. Mennæ Mártyris, Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. Oratio. Præsta. 461.
Ad Horas, Ant. de Laud. Capit. et ℟℟. br. de Comm. Conf. Pont. 59.*
In ii. Vesperis Ant. de Laud. Psalmi de Domínica, et loco, ultimi, Ps. Meménto Dómine David. 131.
Capit. Hymnus et ℣. de Com. Conf. Pont. 59.*
Ad Magníficat, Ant. O beátum Pontíficem, qui totis viscéribus diligébat Christum Regem, et non formidábat impérii principátum! o sanctíssima ánima, quam etsi gládius persecutóris non ábstulit, palmam tamen martyrii non amísit.
Et fit com. sequentis.

DIE XII. S. MARTINI
Papæ et Mart. Semid.

Omnia de Comm. unius Mart. 20.* præter seq. Orat.
Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.
℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Oratio.
Deus, qui nos beáti Martíni, mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas; concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.
In i. Noc. Lec. de Scrip. occ.
In ii. Nocturno. Lectio iv.
Martinus, Tudérti in Umbria natus, inítio Pontificátus et lítteris, et legatiónibus missis óperam dedit, ut Paulum Constantinopolitánum Patriárcham a nefária hæresi ad cathólicæ fidei

veritátem revocáret. Qui, Constánte Imperatóre hæretico fretus, eo améntiæ progréssus fúerat, ut Sedis Apostólicæ Legàtos várie in ínsulas relegàrit. Quo ejus scélere commótus Póntifex, coácto Romæ Concílio centum quinque Episcopórum, eum condemnávit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et. Lectio v.

Quæ causa fuit Constánti mitténdi in Itáliam Olympium Exárchum, ut Martínum Pontíficem interficiéndum, aut ad se perducéndum curáret. Igitur Olympius Romam véniens lictóri mandat, ut Pontíficem, dum in Basílica sanctæ Maríæ ad præsépe Missárum solémnia celebráret, occíderet. Quod ubi lictor aggréditur, cæcus repénte factus est.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et. Lect. vi.

Constanti autem Imperatóri ex eo témpore multæ calamitátes incidérunt: quibus níhilo mélior factus, Theodórum Calliopam ad Urbem mittens ímperat, ut Pontífici manus injíciat. A quo per fraudem captus Martínus, et Constantinópolim perdúctus, deínde in Chersonésum relegátus, ibi ob cathólicam fidem ærúmnis conféctus, prídie Idus Novémbris, cessit e vita, clarus miráculis: cujus corpus Romam póstea translátum, in Ecclésia cónditum est, quæ sanctórum Silvéstri et Martíni nómine dedicáta erat. Præfuit Ecclésiæ annos sex, mensem unum, dies vigínti sex. Hábuit Ordinatiónes duas mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros úndecim, Diáconos quinque, Epíscopos per divérsa loca trigínta tres.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dñs: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Si quis venit ad me, de Com. i. loco. 28.*

℟. viii. Dómine, prævenísti eum. 29.*

In ii. Vesp. a Capit. fit de seq., comm. præc.

DIE XIII. S. DIDACI

Confess. Semiduplex.

Omnia de Com. Conf. non Pont. 66.* præter seq. Orat.

Omnipotens, sempitérne Deus, qui dispositióne

mirábili infírma mundi éligis, ut fórtia quæque confúndas:concéde propítius humilitáti nostræ; ut píis beáti Dídaci Confessóris tui précibus, ad perénnem in cœlis glóriam sublimári mereámur. Per Dóminum.

Pro comm. S. Martini Papæ et mart. Ant. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Orátio. Deus, qui nos. 465.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Dídacus Hispánus ex óppido sancti Nicoláide Portu diœcésis Hispalénsis, ab ineúnte ætáte, pii sub sacerdótis disciplína sanctióris vitæ, solitária in Ecclésia tyrocínium exércuit. Deínde ut fírmius Deo se conjúngeret, in convéntu de Arizáfa Fratrum Minórum (quos Observántes vocant) sancti Francísci Régulam in statu laicáli proféssus est. Magna ibi alacritáte húmilis obediéntiæ, et reguláris observántiæ jugum súbiens, contemplatióni ímprimis déditus, mira Dei luce perfundebátur, ádeo ut de rebus cœléstibus, litterárum expers, mirándum in modum, et plane divínitus loquerétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedít illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Canáriis in ínsulis, ubi frátribus sui Ordinis præfuit multa perpéssus, martyrii æstuans desidério, plures infidéles, verbo et exémplo, ad Christi fidem convértit. Romam véniens anno Jubilæi, Nicoláo Quinto Pontífice, ægrotórum curæ in convéntu Aræ Cœli destinátus, eo charitátis afféctu munus hoc exércuit, ut Urbe annónæ inópia laboránte, ægrótis tamen, quorum aliquándo úlcera étiam lambéndo abstergébat, nihil pénitus necessárii deféceril. Exímia quoque fides, et grátia curatiónum in eo elúxit, cum lámpadis, quæ collucébat ante imáginem beatíssimæ Dei Genítricis, quam summa devotióne colébat, óleo ægros inúngens, signo Crucis imprésso, multórum morbos mirabíliter sanáverit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Demum Complúti finem sibi vitæ adésse intélligens, lácera et obsoléta indútus túnica, conjéctis in

Crucem óculis, singulári devotióne illis verbis ex sacro hymno pronuntiátis: Dulce lignum, dulces clavos, dúlcia ferens póndera, quæ fuísti digna portáre Regem cœlórum, et Dóminum, ánimam Deo réddidit, prídie Idus Novémbris, anno Dómini supra millésimum quadringentésimo sexagésimo tértio. Ejus corpus cum menses non paucos (ut pio confluéntium desidério fieret satis) insepúltum mansísset, quasi jam incorruptiónem indúerit, odórem suavíssimum efflávit. Illum multis, et illústribus miráculis clárum Sixtus Quintus Póntifex Máximus Sanctórum número adscrípsit.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Nolíte timére, ii. loco. 80.*

DIE XV. S. GERTRUDIS Vírginis. Duplex.

Omnia de Comm. Virg. 82.* præter seq. Oratio.

Deus, qui in corde beátæ Gertrúdis vírginis jucúndam tibi mansiónem præparásti: ipsíus méritis et intercessióne, cordis nostri máculas cleménter abstérge, et ejúsdem tribue gaudére consórtio. Per Dóminum.

In I. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Gertrudis, Islébii in Saxónia nóbili génere nata, quinquénnis in monastério Rodardénsi, Ordinis sancti Benedícti, virginitátem suam, ac seípsam Jesu Christo óbtulit. Quo ex témpore a mundánis rebus prorsus aliéna, virtutíque sédulo inténta, cœléstis vitæ genus instítuit. Ad humanióruin litterárum notítiam, rerum divinárum cognitiónem adjúnxit: quarum meditatióne veheméntius ad virtútem incénsa, brevi christiánam perfectiónem adépta est. De Christo ejúsque vitæ mystériis sæpenúmero pio cum ánimi sensu loquebátur: unámque Dei glóriam cógitans, ad illam vota sua ómnia, et actiónes referébat. Quamvis autem multis exímiis natúræ et grátiæ donis a Deo aucta esset, ita tamen sibi ipsa vilescébat, ut inter præcípua divínæ bonitátis mirácula hoc item memoráret, quod se indigníssimam misericórditer sustinéret.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam, * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde et regna. Et.

Lectio v.

Trigesimum ætátis annum agens, primum Rodar-

dénsis monastérii, ubi religiósam vitam est professa, deinde Elpediáni præses elécta, quadragínta annórum spátio, ea charitáte, prudéntia, et reguláris disciplínæ stúdio munus obívit, ut cœnóbium religiósæ perfectiónis domicílium viderétur. Utrobíque vero, licet esset ómnium mater et magístra, ómnium tamen mínima habéri volébat, ac demissióne pari minístram se exhibébat. Quo libérius Deo vacáret, vigíliis, abstinéntia, aliísque cruciátibus corpus afflíxit; sempérque sui símilis, morum innocéntiam, mansuetúdinem, ac patiéntiam prætulit singulárem. Proximórum salúti omni ope stúduit, piæque curæ copiósum fructum rétulit. Divíni amóris vi frequéntes patiebátur éxtases, altissimæque contemplatiónis, et divínæ uniónis donum obtínuit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem, * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Ut méritum acceptíssimæ sibi sponsæ Christus osténderet, in corde Gertrúdis jucúndam sibi esse mansiónem testátus est. Deíparam vírginem véluti matrem, et curatrícem a Jesu accéptam pietáte præcípua prosequebátur, ab eáque multa accépit benefícia. Erga divinissimum Eucharistíæ Sacraméntum et passiónem Dómini tanto amóre cum grati ánimi sensu afficiebátur, ut intérdum ubéribus lácrymis perfunderétur. Justórum ánimas piaculáribus flammis addíctas quotidiánis subsídiis et précibus juvábat. Multa ad confovéndam pietátem scripsit. Divinárum étiam revelatiónum, et prophetíæ dono cláruit. Dénique flagrantíssimo Dei amóre pótius, quam morbo languéscens, anno Dómini millésimo ducentésimo nonagésimo secúndo, vita decéssit. Miráculis vivens, et post mortem a Deo illustráta est.

℟. Afferéntur regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória. Afferéntur.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Símile erit, de Comm. 93.*

DIE XVII. S. GREGORII Thaumaturgi, Epíscopi et Confessoris. Semiduplex.

Omnia de Comm. Confess. Pont. 66.* præter seq. Oratio

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti Gregórii, Confessóris tui atque Pontíficis, veneránda solémnitas, et devotiónem nobis áugeat et salútem. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Gregorius, Neocæsaréæ Ponti Episcopus, sanctitáte doctrináque illústris, signis vero ac miráculis multo illústrior, quorum multitúdine atque præstántia Thaumatúrgus appellátus est, et sancti Basilii testimónio cum Moyse, Prophétis, et Apóstolis comparátus, montem, qui Ecclésiæ ædificatiónem impediébat, oratióne álio tránstulit. Item palúdem, inter fratres causam discordiárum, exsiccávit. Lycum flúvium pernicióse agros inundántem, defixo ad ripam, quo sustentabátur, báculo, qui statim viréntem crevit in árborem, coércuit, ut póstea ultra eum términum non efflúxerit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et filius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

Sæpíssime dæmones ex idolórum simulácris, atque ex hóminum corpóribus ejécit: multaque ália mirabíliter effécit, quibus innúmerábiles hómines traxit ad Jesu Christi fidem, cum étiam prophético spíritu futúra prædíceret. Qui migratúrus e vita, cum quæsisset, quot in civitáte Neocæsariénsi réliqui essent infidéles, responsúmque esset, tantum esse septémdecim, Deo grátias agens, Tótidem, inquit, erant fidéles, cum cœpi Episcopátum. Plura scripsit, quibus étiam, non solum miráculis, Dei Ecclésiam illustrávit.

℟. Pósui adjutórium super poténtem: et exaltávi eléctum de plebe mea. * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Sermo sancti Máximi Episcopi. Lectio vi.

Ex Homilia 59. *quæ est* 2. *de sancto Eusebio.*

Beati patris Gregórii mérita jam in tuto pósita secúri magnificémus, qui gubernáculum fidei viríliter tenens, ánchoram spei tranquílla jam in statióne compósuit, et plenam cœléstibus divítiis et ætérnis méritis navem optáto in líttore collocávit: qui contra omnes adversários scutum timóris Dei támdiu infatigabíliter ténuit, donec ad victóriam perveníret. Quid enim fuit totus vitæ illíus cursus, nisi unius cum vígili hoste conflíctus?

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrina ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse.

Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

Lectio vii. *Cap.* 11. *c.*

In illo témpore: Respóndens Jesus discípulis suis, ait illis: Habéte fidem Dei. Amen dico vobis, quia quicúmque díxerit huic monti: Tóllere, et míttere in mare, et non hæsitáverit in corde suo, sed credíderit, quia quodcúmque díxerit, fiat, fiet ei. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 3. *Comm. in Mar. cap.* 11.

Solent Gentiles, qui contra Ecclésiam maledícta scripsére, improperáre nostris, quod non habúerint plenam fidem Dei, quia numquam montes transférre potúerint. Quibus respondéndum est, non ómnia scripta esse, quæ in Ecclésia sunt gesta, sicut étiam de factis ipsius Christi et Dómini nostri Scriptúra testátur. Unde et hoc quoque fieri potuísset, ut mons ablátus de terra mitterétur in mare, si necéssitas id fieri poposcísset. Quómodo légimus factum précibus beáti patris Gregórii Neocæsaréæ Ponti Antístitis, viri méritis et virtútibus exímii, ut mons in terra tantum loco céderet, quantum íncolæ civitátis opus habébant.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum: stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio viii.

Cum enim volens ædificáre Ecclésiam in loco apto, vidéret eum angustiórem esse quam res exigébat, eo quod ex una parte rupe maris, ex ália monte próximo coarctarétur, venit nocte ad locum, et génibus flexis admónuit Dóminum promissiónis suæ, ut montem lóngius juxta fidem peténtis ágeret. Et mane facto revérsus, invénit montem tantum spátii reliquísse structóribus Ecclésiæ, quantum opus habúerant. Póterat ergo hic, póterat álius quis ejúsdem mériti vir, si opportúnitas exegísset, impetráre a Dómino mérito fidei ut étiam mons tollerétur, et mitterétur in mare.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos.

Lectio ix.

Verum quia montis nómine nonnúnquam diábolus significátur, vidélicet propter supérbiam, qua se contra Deum érigit, et esse vult símilis

Altíssimo: mons ad præcéptum eórum, qui fortes fide sunt, tóllitur de terra, et in mare projícitur, cum prædicántibus verbum doctóribus sanctis, immúndus spíritus ab eórum corde repéllitur, qui ad vitam sunt præordináti, et turbuléntis amarísque infidélium méntibus vesániam suæ tyránnidis exercére permíttitur. Te Deum. 15.

Vesp. de seq. cum com. S. Gregorii. Ant. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum, et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Oratio. Da quæsumus. 469.

DIE XVIII. DEDICATIO Basilicarum SS. Apost. Petri et Pauli. Duplex.

Omnia de Comm. Dedicat. Ecclesiæ. 112.* præter Lect.

In primo Nocturno.

De libro Apocalypsis beáti Joánnis Apóstoli.

Lectio i. *Cap.* 21. *e*

Et erat structúra muri ejus ex lápide jáspide: ipsa vero cívitas aurum mundum símile vitro mundo. Et fundaménta muri civitátis omni lápide pretióso ornáta. Fundaméntum primum, jaspis: secúndum, sapphírus: tértium, chalcedónius: quartum, smarágdus: quintum, sárdonyx: sextum, sárdius: séptimum, chrysólithus: octávum, berýllus: nonum, topázius: décimum, chrysóprasus: undécimum, hyacínthus: duodécimum, amethýstus.

℟. In dedicatióne templi decantábat pópulus laudem, * Et in ore eórum dulcis resonábat sonus. ℣. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et vénient ad eam omnes gentes. Et.

Lectio ii.

Et duódecim portæ, duódecim margarítæ sunt per síngulas: et síngulæ portæ erant ex síngulis margarítis: et platéa civitátis aurum mundum, tamquam vitrum perlúcidum. Et templum non vidi in ea. Dóminus enim Deus omnípotens templum illíus est et Agnus. Et cívitas non eget sole, neque luna, ut lúceant in ea. Nam cláritas Dei illuminávit eam, et lucérna ejus est Agnus.

℟. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles: * Et vénient ad eam omnes gentes, et dicent: Glória tibi Dómine.

℣. Veniéntes autem vénient cum exultatióne, portántes manípulos suos. Et vénient ad eam.

Lectio iii.

Et ambulábunt gentes in lúmine ejus, et reges terræ áfferent glóriam suam et honórem in illam. Et portæ ejus non claudéntur per diem: nox enim non erit illic. Et áfferent glóriam et honórem

géntium in illam. Non intrábit in eam áliquod coinquinátum, aut abominatiónem fáciens, et mendácium, nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni.
℟. Bénedic Dómine domum istam, quam ædificávi nómini tuo, veniéntium in loco isto; * Exáudi preces in excélso sólio glóriæ tuæ.
℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, et oráverit ad sanctuárium tuum. Exáudi.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Ex locis sacris, quæ olim apud Christiános veneratiónem habuérunt, illa celebérrima et frequentíssima fuérunt, in quibus cóndita Sanctórum córpora, vel áliquod Mártyrum vestígium aut monuméntum esset. In quorum número sanctórum locórum, in primis semper fuit insignis ea Vaticáni pars, quam sancti Petri Confessiónem appellábant. Nam eo Christiáni ex ómnibus orbis terræ pártibus, tamquam ad fidei petram, et Ecclésiæ fundaméntum, conveniéntes, locum Príncipis Apostolórum sepúlchro consecrátum, summa religióne ac pietáte venerabántur.
℟. Orántibus in loco isto, * Dimitte peccáta pópuli tui, Deus, et osténde eis viam bonam per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto. ℣. Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimitte. Lectio v.

Illuc Constantínus Magnus Imperátor octávo die post suscéptum baptísmum venit, depositóque diadémate, et humi jacens, vim lacrymárum profúdit: mox sumpto ligóne ac bidénte terram éruit: indéque duódecim terræ cóphinis, honóris causa duódecim Apostolórum, ablátis, ac loco Basílicæ Príncipis Apostolórum designáto, Ecclésiam ædificávit. Quam sanctus Silvéster Papa, décimo quarto Kaléndas Decémbris, eo modo, quo Lateranénsem Ecclésiam quinto Idus Novémbris consecráverat, dedicávit: et in ea altáre lapídeum chrísmate delibútum eréxit; atque ex eo témpore sancívit, ne deínceps altária, nisi ex lápide fierent. Eámdem Basílicam vetustáte jamprídem collabéntem, ac proptérea multórum Pontíficum pietáte látius ac magnificéntius a fundaméntis eréctam, Urbánus Octávus eádem die recurrénte anni millésimi sexcentésimi vigésimi sexti solémni ritu consecrávit.
℟. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere. Lectio vi.

Idem beátus Silvéster Basílicam sancti Pauli Apósto-

li via Osténsi ab eódem Constantíno Imperatóre magnificentíssime ædificátam, dedicávit. Quas Basílicas Imperátor multis prædiis attribútis locupletávit, ac munéribus amplíssimis exornávit. Cujus Imperatóris tantus fuit ardor religiónis, ut, delétis idolórum templis, multas ubíque terrárum exstrúxerit Ecclésias, et præcípue Romæ: in quibus fuérunt Basílica sanctæ Crucis ad Jerúsalem in agro Sessoriáno, sancti Lauréntii extra muros in agro Veráno, sanctórum Petri et Marcellíni via Lavicána, aliæque permúltæ. ℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in títulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino:* Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere. Glória Patri. Vere.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Ingréssus Jesus, quæ habetur quarta die infra Octavam Dedicationis Ecclesiæ. 127.*

Vesp. a Capit. de S. Elisabeth, cum comm. Dedicat., et S. Pontiani Papæ et Mart.

DIE XIX. S. ELISABETH Viduæ. Duplex.

Omnia de Comm. sanctarum nec Virginum nec Martyr. 99.* præt. seq. Oratio.

TUORUM corda fidélium Deus miserátor illústra: et beátæ Elisabeth précibus gloriósis fac nos próspera mundi despícere, et cœlésti semper consolatióne gaudére. Per Dóminum.

Deinde fit comm. Dedicationis, ut in commemorat. Dedicat. Ecclesiæ. 123.*

Postea S. Pontiani Papæ et Mart Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Orátio.

INFIRMITATEM nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Pontiáni, mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

ELISABETH Andréæ regis Hungáriæ fília, ab infántia Deum timére cœpit: et crescens ætáte, crevit étiam pietáte. Ludovíco Lantgrávio Hássiæ et Thuríngiæ in cónjugem copuláta, non minóri cura quæ Dei, quam quæ viri sui erant, exequebátur. Surgens enim noctúrno témpore, oratióni diu incumbébat: ac váriis misericórdiæ offíciis dédita, víduis, pupíllis, ægrótis, egéntibus sédulo inserviébat; gravíque fame urgénte, domus suæ fruménta liberáliter erogá-

bat. Leprósus hospítio suscípiens, manus eórum et pedes osculabátur. Curándis autem et aléndis paupéribus insígne xenodóchium constrúxit.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam, * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Defuncto cónjuge, ut Deo libérius servíret, depósitis ómnibus sæculáris glóriæ induméntis, vili túnica indúta est, atque Ordinem Pœniténtium sancti Francísci ingréssa, patiéntiæ et humilitátis virtúte máxime enítuit. Nam bonis ómnibus exúta, a própriis ædibus ejécta, ab ómnibus derelícta, contumélias, irrisiónes, obtrectatiónes invícto ánimo tolerávit; ádeo ut summópere gaudéret, se tália pro Deo pati. Ad ínfima quæque ministéria erga páuperes et ægrótos se abjíciens, eis necessária procurábat, solis oléribus et legumínibus pro suo victu conténta.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem, * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Cum vero in his alíísque plúrimis sanctis opéribus vitam religiosíssime transegísset, finis tandem suæ peregrinatiónis advénit, quem domésticis suis ante prædíxit. Cumque defíxis in cœlum óculis divínæ contemplatióni vacáret, a Deo mirabíliter recreáta, et Sacraméntis reféсta, obdormívit in Dómino. Statímque plúrima ad ejus túmulum mirácula patráta sunt. Quibus audítis, et rite probátis, Gregórius Nonus Sanctórum número eam adscrípsit.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur. ℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

In iii. Noct. Hom. in Evang.

Símile est regnum cœlórum thesáuro. de Comm. 108.*

Pro sancto Pontiano. Lect. ix.

Pontianus Románus præfuit Ecclésiæ, Alexándro Imperatóre; qui sanctum Pontíficem propter christiánæ fidei confessiónem, in Sardíniam ínsulam cum Hippólyto presbytero relegávit. Ubi is pro Christi fide multis calamitátibus afflíctus, décimo tértio Kaléndas Decémbris e vita migrávit. Ejus corpus, Fabiáno Pontífice, cum clero Romam delátum, in cœmetério Callísti via Appia sepelítur. Sedit annos quátuor, menses quátuor, dies vigínti quinque. Fecit

Ordinatiónes duas mense Decémbri, quibus creávit Presbyteros sex, Diáconos quinque, Epíscopos per diversa loca sex. Te Deum. 15.

In Laudibus fit comm. S. Pontiani Papæ et Mart. Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Infirmitátem. 474.

In ii. Vesp. a Capit. de seq. cum com. præc.

DIE XX. S. FELICIS de Valois Conf. Dupl. Omnia de Com. Conf. non Pont. 66.* præter seq (m.t.v) Oratio.

Deus, qui beátum Felícem Confessórem tuum ex erémo ad munus rediméndi captívos cœlitus vocáre dignátus es: præsta quæsumus; ut per grátiam tuam ex peccatórum nostrórum captivitáte, ejus intercessióne liberáti, ad cœléstem pátriam perducámur. Per Dñm.

Pro com. S. Elisabeth. Ant. Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad páuperem, et panem otiósa non comédit.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Oratio Tuórum, 474.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Felix, Hugo ántea dictus, ex regáli Valesiórum família ortus in Gállia, ab ineúnte ætáte non lévia dedit futúræ sanctitátis indícia, præsértim misericórdiæ erga páuperes: nam adhuc infántulus manu própria, ac si grándior esset, et judícii maturitáte polléret, nummos egénis distríbuit. Jam grandiúsculus, solebat ex appósitis in mensa dápibus ad ipsos míttere, et ferme eo, quod sapídius erat, obsónio paupérculos púeros recreábat. Adoléscens non semel véstibus se expoliávit, ut ínopes cooperíret. Ab avúnculo Theobáldo, Xamphánæ et Blésii Cómite, vitam reo mortis impetrávit, prædicens, hunc infámem, háctenus sicárium, mox sanctíssimis prǽditum móribus evasúrum: verídicum testimónium monstrávit evéntus. ℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

Post exáctam laudabíliter adolescéntiam, cœpit ex cœléstis contemplatiónis stúdio solitúdinem cogitáre: prius tamen vóluit sacris initiári, ut omnem regni, a cujus successióne, jure Legis Sálicæ, non longe distábat, spem sibi præcíderet. Sacérdos factus et prima Mis-

sa devotíssime celebráta, non multo post in erémum secéssit, ubi summa abstinéntia victitans, cœléstium charismátum abundántia pascebátur. Ibi cum sancto Joánne de Matha Parisiénsi doctóre, a quo ex divina inspiratióne quæsitus et invéntus, per áliquot annos sanctíssime vixit, donec ambo per Angelum a Deo admóniti, Romam petiérunt, speciálem a summo Pontífice vivéndi régulam impetratúri. Facta igitur Innocéntio Papæ Tértio inter Missárum solémnia revelatióne Religiónis et Institúti de rediméndis captivis, ab ipso Pontífice, simul cum sócio cándidis véstibus, bicolóri Cruce signátis, indúitur ad eam formam qua Angelus indútus appáruit: et ínsuper vóluit Póntifex, ut nova relígio juxta triplicem colórem, quo hábitus constat sanctíssimæ Trinitátis título decorarétur.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum. * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dñs lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Regula própria ex summi Pontíficis Innocéntii confirmatióne accépta, in diœcési Meldénsi apud locum, qui Cervus Frígidus dícitur primum Ordinis paulo ante a se et sócio extrúctum cœnóbium ampliávit, ubi religiósam observántiam, et redemptiónis institútum miríſice cóluit, ac inde per alúmnos in álias províncias diligentíssime propagávit. Illústrem hic a beáta Vírgine matre favórem accépit: dormiéntibus siquidem cunctis frátribus, et ad matutínas preces in pervigílio Nativitátis Deíparæ média nocte recitándas, Deo sic disponénte, non surgéntibus, Felix de more vígilans, et Horas prævéniens, chorum ingréssus, réperit beátam Vírginem in médio chori hábitu cruce Ordinis insigníto indútam, ac Cælítibus simíliter indútis sociátam: quibus permíxtus Felix, præcinénte Deípara, laudes divínas concínuit, ritéque persólvit. Et quasi jam a terréstri ad cœléstem chorum evocarétur, instántis mortis ab Angelo cértior factus, fílios ad charitátem erga páuperes et captívos adhórtans, ánimam Deo réddidit, ætáte ac méritis consummátus, anno post Christum natum ducentésimo duodécimo supra millésimum, sub eódem Pontífice Innocéntio Tértio.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia re-

gna. Quia. Glória Patri. Quia.
In iii. Noct. Hom. in Evang, Nolíte timére pusíllus grex. de Comm. ii. loco. 80.*
Vesp. de seq. com. præc.

DIE XXI. PRÆSENTATIO B. M. V. Dupl. majus. Omnia ut in Festis B. M. 135.* pr. seq.

Ad Magnificat, Ant. Beáta Dei Génitrix María, virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo, allelúja.

Oratio.

Deus, qui beátam Maríam semper vírginem, Spíritus sancti habitáculum, hodiérna die in templo præsentári voluísti: præsta, quæsumus; ut, ejus intercessióne, in templo glóriæ tuæ præsentári mereámur. Per Dóminum. in unitáte ejúsdem.

Pro com. S. Felícis, Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.
Oratio. Deus, qui. 476.
In i. Nocturno Lectiones, Ego sapiéntia. 139.*

In secundo Nocturno.

Ex libro S. Joánnis Damascéni de Fide orthodóxa.

Lectio iv. *Lib.* 4. *c.* 15.

Joachim lectíssimam illam, ac summis láudibus dignam muliérem Annam matrimónio sibi copulávit. Verum, quemádmodum prisca illa Anna, cum sterilitátis morbo laboráret, per oratiónem ac promissiónem Samuélem procreávit; eódem modo hæc étiam per obsecratiónem et promissiónem Dei genitrícem a Deo accépit, ut ne hic quoque cuíquam ex illústribus matrónis céderet. Itaque grátia (nam hoc sonat Annæ vocábulum) Dóminam parit (id enim Maríæ nómine significátur): vere étenim rerum ómnium conditárum Dómina facta est, cum Creatóris mater éxtitit. In lucem autem éditur in domo probáticæ Joáchim, atque ad templum addúcitur: ac deinde in domo Dei plantáta, atque per Spíritum sagináta, instar olivæ frugiferæ, virtútum ómnium domicílium effícitur: ut quæ vidélicet ab omni hujúsce vitæ et carnis concupiscéntia mentem abstraxísset, atque ita vírginem una cum córpore ánimam conservásset, ut eam decébat, quæ Deum sinu suo exceptúra erat.
℟. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi suavitátem.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de virgínibus.

Lectio v. *Lib.* 2.

Talis fuit María, ut ejus unius vita ómnium sit di-

sciplina. Si igitur auctor non displicet, opus probémus: ut quæcúmque sibi ejus exóptat præmium, imitétur exémplum. Quantæ in una vírgine spécies virtútum émicant! Secrétum verecúndiæ, vexíllum fidei, devotiónis obséquium: virgo intra domum, comes ad ministérium, mater ad templum. O quantis illa virgínibus occúrret! quantas compléxa ad Dóminum trahet, dicens: Hæc torum Fílii mei, hæc thálamos nuptiáles immaculáto servávit pudóre.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt. Lectio vi.

Quid ergo éxequar cibórum parsimóniam, officiórum redundántiam: álterum ultra natúram superfuísse, álterum pene ipsi natúræ defuísse? Illic nulla intermíssa témpora, hic congemináti jejúnio dies. Et si quando reficiéndi successísset volúntas, cibus plerúmque óbvius, qui mortem arcéret, non delícias ministráret. Dormíre non prius cupíditas, quam necéssitas fuit: et tamen cum quiésceret corpus, vigiláret ánimus: qui frequénter in somnis aut lecta répetit, aut somno interrúpta continuat, aut dispósita gerit, aut geréndа prænúntiat.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit: * Et vidéntes eam fíliæ Sion beatíssimam prædicavérunt, dicéntes: * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit Regína a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et vidéntes. Glória Patri. Unguéntum.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Loquénte Jesu. 145.*

In ℟. vii. loco. Festivitátem, dicitur Præsentatiónem.

In ii. Vesperis omnia ut in primis. 478.

Et fit com. sequentis.

DIE XXII. S. CÆCILIÆ Virg. et Martyris. Duplex.

Ad Vesp.. si dicantur integræ, Ant. de Laud. Psalmi, Capitul., Hymnus, et ℣. de Comm. Virg. 82.*

Ant. Est secrétum, Valeriáne, quod tibi volo dícere: Angelum Dei hábeo amatórem, qui nímio zelo custódit corpus meum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna. Orátio.

Deus, qui nos ánnua beátæ Cæcíliæ, vírginis et mártyris tuæ, solemnitáte lætíficas: da, ut quam venerámur offício, étiam piæ conversatiónis sequámur exémplo. Per Dóminum.

Ad Matutinum Invit. Regem Vírginum Dóminum, * Venite

adorémus. Psal. Venite. 2.

Hymn. Vírginis Próles, 85.*

In primo Nocturno.

Ant. Cæcília virgo Almáchium superábat, Tibúrtium et Valeriánum ad corónas vocábat.

Psalmi de Comm. Virg. 85.*

Ant. Expánsis mánibus orábat ad Dóminum, ut eam erí-peret de inimícis.

Ant. Cilício Cæcília membra domábat, Deum gemítibus exorábat.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Lectiones. De virgínibus, de Comm. Virg. 87.*

℟. i. Cantántibus órganis, Cæcília virgo in corde suo soli Dómino decantábat, dicens: * Fiat, Dómine, cor meum et corpus meum immaculátum, ut non confúndar. ℣. Biduánis et triduánis jejúniis orans, commendábat Dómino quod timébat. Fiat.

℟. ii. O beáta Cæcília, quæ duos fratres convertísti, Almáchium júdicem superásti: * Urbánum Epíscopum in vultu angélico demonstrásti. ℣. Quasi apis argumentósa Dómino deservísti. Urbánum.

℟. iii. Virgo gloriósa semper Evangélium Christi gerébat in péctore, et non diébus neque nóctibus vacábat * A collóquiis divínis et oratióne. ℣. Expánsis mánibus orábat ad Dóminum, et cor ejus igne cœlésti ardébat. A collóquiis. Glória Patri. A collóquiis.

In secundo Nocturno.

Ant. Dómine Jesu Christe, seminátor casti consílii, súscipe séminum fructus, quos in Cæcília seminásti.

Ant. Beáta Cæcília dixit ad Tibúrtium: Hódie te fáteor meum cognátum, quia amor Dei te fecit esse contemptórem idolórum.

Ant. Fiat, Dómine, cor meum et corpus meum immaculátum, ut non confúndar.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Lectio iv.

Cæcília, Virgo Romána, nóbili génere nata, a prima ætáte christiánæ fídei præcéptis institúta, virginitátem suam Deo vovit. Sed cum póstea contra suam voluntátem data esset in matrimónium Valeriáno, prima nuptiárum nocte hunc cum eo sermónem hábuit: Ego, Valeriáne, in Angeli tutéla sum, qui virginitátem meam custódit: quare ne quid in me commíttas, quo ira Dei in te concitétur. Quibus verbis commótus Valeriánus, illam attíngere non est ausus: quin étiam áddidit, se in Christum creditúrum, si eum Angelum vidéret. Cui Cæcília cum sine baptísmo negáret id fieri posse, incén-

sus cupiditáte vidéndi Angelum, se baptizári velle respóndit. Quare hortátu vírginis ad Urbánum Papam, qui propter persecutiónem in Mártyrum sepúlchris via Appia latébat, véniens, ab eo baptizátur.

℟. Cilício Cæcília membra domábat, Deum gemítibus exorábat: * Tibúrtium et Valeriánum ad corónas vocábat. ℣. Hæc est virgo sápiens, et una de número prudéntum. Tibúrtium et Valeriánum.

Lectio v.

Inde ad Cæcíliam revérsus, orántem, et cum ea Angelum divíno splendóre fulgéntem invénit. Quo aspéctu obstupefáctus, ut primum ex timóre confirmátus est, Tibúrtium fratrem suum accérsit: qui a Cæcília Christi fide imbútus, et ab eódem Urbáno baptizátus, ipse étiam ejúsdem Angeli, quem frater ejus víderat, aspéctu dignátus est. Utérque autem paulo post Almáchio Præfécto constánter martyrium súbiit. Qui mox Cæcíliam comprehéndi ímperat, ab eáque primum ubi Tibúrtii et Valeriáni facultátes sint, exquírit.

℟. Cæcíliam intra cubículum orántem invénit, et juxta eam stantem Angelum Dómini: * Quem videns Valeriánus, nímio terróre corréptus est. ℣. Angelus Dómini descéndit de cœlo, et lumen refúlsit in habitáculo. Quem.

Lectio vi.

Cui cum Virgo ómnia illórum paupéribus distribúta esse respondisset, eo furóre concitátus est, ut eam in ipsíus ædes redúctam, in bálneo combúri jússerit. Quo in loco cum diem noctémque ita fuísset, ut ne flamma quidem illam attíngeret, eo immíssus est cárnifex, qui ter secúri ictam, cum caput abscíndere non potuísset, semivívam relíquit. Illa tríduo post, décimo Kaléndas Decémbris, Alexándro Imperatóre, dúplici virginitátis et martyrii palma decoráta evolávit in cœlum: cujus corpus ab ipso Urbáno Papa in Callísti cœmetério sepúltum est, in ejus ædibus Ecclésia ipsíus Cæcíliæ nómine consecráta. Ejus, et Urbáni, ac Lúcii Pontíficum, Tibúrtii, Valeriáni, et Máximi córpora a Paschális Primo Pontífice inde transláta in Urbem, in eádem sanctæ Cæcíliæ Ecclésia cóndita sunt.

℟. Dómine Jesu Christe, Pastor bone, seminátor casti consílii, súscipe séminum fructus, quos in Cæcília seminásti: * Cæcília fámula tua quasi apis tibi argumentósa desérvit. ℣. Nam sponsum, quem quasi leónem ferócem accépit, ad te quasi agnum mansuetíssimum destinávit. Cæcília fámula. Glória Patri. Cæcília fámula.

In tertio Nocturno.

Ant. Crédimus Christum Fílium Dei, verum Deum esse, qui sibi talem elégit fámulam.

Ant. Nos sciéntes sanctum nomen ejus omníno negáre non póssumus.

Ant. Tunc Valeriánus perréxit et signo, quod accéperat, invénit sanctum Urbánum.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 25.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus: quæ accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso, et sponsæ. Et réliqua.

Homilía sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 79. in Matth. post init.

Quam ob causam in persóna vírginum hanc parábolam profert, nec qualemcúmque persónam sine discrímine súbjicit? Magna quædam de virginitáte disserúerat, dicens: Sunt eunúchi, qui seipsos castravérunt propter regnum cœlórum: et, Qui potest cápere, cápiat. Nec ignorábat, de virginitáte magnam esse vulgo existimatiónem, quippe cum sit ea res natúra sublímis: quod inde patet, quia neque in véteri testaménto a príscis illis sanctísque viris culta fuit, et in novo nulla legis necessitáte jubétur: non enim id imperávit, sed fidélium voluntáti permísit. Unde et Paulus ait: De virgínibus autem præcéptum Dómini non hábeo: et laudo quidem eum, qui hoc sectátur institútum, noléntem autem non cogo, neque eam rem præcéptum fácio.

℟. Beáta Cæcília dixit Tibúrtio: Hódie te fáteor meum esse cognátum, quia amor Dei te fecit esse * Contemptórem idolórum. ℣. Sicut enim amor Dei mihi tuum fratrem cónjugem fecit, ita te mihi cognátum fecit esse. Contemptórem. Lectio viii.

Quoniam ígitur et magna res erat, ac de ea apud multos magna erat existimátio: ne quis ea perfécta se totum perfecísse putáret, ac cétera neglígeret, hanc parábolam pósuit, ut osténderet virginitátem, quamvis cétera hábeat, si misericórdiæ bonis carúerit, cum fornicatóribus éjici. Ac mérito quidem inhumánum ac misericórdia caréntem cum illis cóllocat. Fornicátor enim córporum, istæ vero pecuniárum cupiditáte vincúntur. Non est autem córporum et pecúniæ par cupíditas: sed ácrior multo, atque veheméntior illa córporum est. Quanto ígitur cum im-

becillióre luctántur, tanto minus vénia dignæ sunt, si vincántur. Idcírco étiam fátuas appellávit: quóniam majóri certámine superáto, in facilióre totum perdidérunt.

℟. Cæcília me misit ad vos, ut ostendátis mihi sanctum Antístitem: * Quia ad ipsum hábeo secréta quæ pérferam. ℣. Tunc Valeriánus perréxit, et signo quod accéperat, invénit sanctum Urbánum. Quia. Glória. Quia. Lectio ix.

Lampades autem hoc loco illud ipsum virginitátis donum appéllat, et sanctimóniæ puritátem; óleum vero benignitátem, eleemósynam, impénsum indigéntibus aúxilium. Tardánte autem sponso, dormitavérunt omnes, et dormiérunt. Non parvum témporis rursus spátium interjéctum osténdit, ut discípulos regnum ipsíus, mox futúrum expectántes, ab ea opinióne dedúceret: id enim illi sperábant: quaprópter crebro ab hujúsmodi eos spe révocat. Ad hoc, illud quoque índicat, somnum quemdam esse mortem. Dormiérunt, inquit; média autem nocte clamor factus est: vel, ut in eádem parábola persístat: vel rursus osténdit in nocte futúram esse resurrectiónem. Clamórem étiam Paulus commémorat, dicens: In jussu, in voce Archángeli, in novíssima tuba descéndet de cœlo.

Te Deum laudámus 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Cantántibus órganis, Cæcília Dómino decantábat, dicens: Fiat cor meum immaculátum, ut non confúndar. Psal. Dóminus regnávit, cum reliq. 16.

2. Valeriánus in cubículo Cæcíliam cum Angelo orántem invénit.

3. Cæcília fámula tua, Dómine, quasi apis tibi argumentósa desérvit.

4. Benedíco te, Pater Dómini mei Jesu Christi, quia per Fílium tuum ignis exstínctus est a latére meo.

5. Triduánas a Dómino popósci indúcias, ut domum meam Ecclésiam consecrárem.

Capit. Fratres, Qui gloriátur. Hymn. Jesu, coróna vírginum, ut in Com. 94.*

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Ant. Dum auróra finem daret, Cæcília exclamávit, dicens: Eja, mílites Christi, abjícite ópera tenebrárum, et indúimini arma lucis. Oratio.

Deus, qui nos ánnua beátæ Cecíliæ, vírginis et mártyris tuæ solemnitáte lætíficas: da, ut quam venerámur offício, étiam piæ conversatiónis sequámur exémplum. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant. **Valeriánus.** Cap. **Fratres: Qui gloriátur.** ℟. breve. **Spécie tua, et pulchritúdine tua. Spécie.** ℣. **Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie.** ℣. **Adjuvábit eam Deus vultu suo.** ℟. **Deus in médio ejus, non commovébitur.**

Ad Sextam, Ant. **Cæcília fámula tua.**

Capitulum. **2. *Cor.* 11.**

Æmulor enim vos Dei æmulatióne. Despóndi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. breve. **Adjuvábit eam, * Deus vultu suo. Adjuvábit.** ℣. **Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit.** ℣. **Elégit eam Deus, et præelégit eam.** ℟. **In tabernáculo suo habitáre facit eam.**

Ad Nonam, Ant. **Triduánas.**

Capitulum. ***Eccli.* 51.**

Domine Deus meus, exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório.

℟. breve. **Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit.** ℣. **In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.** ℣. **Diffúsa est grátia in lábiis tuis.** ℟. **Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.**

Ad Vesperas, Ant. de Laud. Psalmi de Comm. Virg. **82.***

A Cap. fit de S. Clemente, cum comm. S. Cæciliæ, etc. ut infra.

DIE XXIII. S. CLEMENTIS

Papæ et martyris. Duplex.

Ad Vesperas, si dicantur integræ, Ant. de Laudibus. Psalmi de Dominica. **124.** et loco ultimi, Psalm. **Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.**

Capit. Hymn. et ℣. de Com. unius Mart. **20.***

Ad Magnificat, Ant. **Orémus omnes ad Dóminum Jesum Christum, ut confessóribus suis fontis venam apériat.**

Oratio.

Deus, qui nos ánnua beáti Cleméntis, mártyris tui atque Pontíficis, solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, virtútem quoque passiónis imitémur. Per Dñm.

Et fit com. S. Cæciliæ. Ant. **Virgo gloriósa semper Evangélium Christi gerébat in péctore suo, et non diébus neque nóctibus a collóquiis divínis et oratióne cessábat.** ℣. **Diffúsa est grátia in lábiis tuis** ℟. **Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.**

Oratio. **Deus, qui nos. 479.**

Postea S. Felicitatis martyris, Ant. **Símile est regnum cœlórum hómini negotiatóri, quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et compa-**

rávit eam.
℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna. Oratio.
Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut beátæ Felicitátis mártyris tuæ solémnia recenséntes, méritis ipsius protegámur, et précibus. Per Dóminum.
Ad Matutinum, omnia usque ad Lectiones, de Commnunius Mart. 21.*

In primo Nocturno.

De Actibus Apostolórum.

Lectio i. Cap. 20.

A Miléto Paulus mittens Ephesum, vocávit Majóres natu Ecclésiæ. Qui cum veníssent ad eum, et simul essent, dixit eis: Vos scitis a prima die, qua ingréssus sum in Asiam, quáliter vobíscum per omne tempus fúerim, sérviens Dómino cum omni humilitáte, et lácrymis, et tentatiónibus, quæ mihi accidérunt ex insídiis Judæórum: quómodo nihil subtráxerim utílium, quo minus annuntiárem vobis, et docérem vos públice, et per domos; testíficans Judæis, atque Gentílibus in Deum pœniténtiam, et fidem in Dñm nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligátus ego spíritu, vado in Jerúsalem, quæ in ea ventúra sint mihi, ignórans; nisi quod Spíritus Sanctus per omnes civitátes mihi protestátur, dicens: quóniam víncula, et tribulatiónes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me: dúmmodo consúmmem cursum meum, et ministérium verbi, quod accépi a Dómino Jesu: testificári Evangélium grátiæ Dei.
℟. Oránte sancto Cleménte, appáruit ei Agnus Dei:* De sub cujus pede fons vivus emánat, flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei.
℣. Vidi supra montem Agnum stantem. De. Lectio ii.

Et nunc ecce ego scio, quia ámplius non vidébitis fáciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quaprópter contéstor vos hodiérna die, quia mundus sum a sánguine ómnium. Non enim subterfúgi, quo minus annuntiárem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, et univérso gregi, in quo vos Spíritus Sanctus pósuit epíscopos régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo. Ego scio, quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exsúrgent viri loquéntes pervérsa, ut abdúcant discípulos post se. Propter quod vigiláte, memória retinéntes, quóniam per triénnium nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquémque vestrum.
℟. Omnes una voce dixé-

runt: Ora pro nobis, sancte Clemens, * Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

℣. Non meis méritis ad vos me misit Dóminus, vestris corónis partícipem fieri. Ut.

Lectio iii.

Et nunc comméndo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus. Argéntum et aurum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis: quóniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, opórtet suscípere infírmos, ac meminísse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit: Beátius est magis dare, quam accípere. Et cum hæc dixísset, pósitis génibus suis orávit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus est ómnium: et procumbéntes super collum Pauli, osculabántur eum, doléntes máxime in verbo, quod díxerat, quóniam ámplius fáciem ejus non essent visúri. Et deducébant eum ad navem.

℟. Dedísti, Dómine, habitáculum mártyri tuo Cleménti in mari, in modum templi marmórei, angélicis mánibus præparátum: * Iter præbens pópulo terræ, ut enárrent mirabília tua.

℣. Dedísti, Dómine, sanctis tuis viam in mari, et in flumínibus sémitam. Iter. Glória Patri. Iter.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Clemens Románus, Faustíni fílius, de regióne Cœlii montis, discípulus beáti Petri, cujus méminit Paulus scribens ad Philippénses: Etiam rogo et te, germáne compar, ádjuva illas quæ mecum laboravérunt in Evangélio cum Cleménte, et céteris adjutóribus meis, quorum nómina sunt in libro vitæ. Hic septem Urbis regiónes divísit septem Notáriis, síngulas síngulis attríbuens, qui passiónes Mártyrum, et res ab eis gestas diligentíssime conquisítas, lítteris mandárent. Multa scripsit et ipse accuráte et salutáriter, quibus christiánam religiónem illustrávit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam.

℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et.

Lectio v.

Cum autem doctrína ac vitæ sanctitáte multos ad Christi fidem convérteret, a Trajáno Imperatóre relegátus est trans mare Pónticum in solitúdine urbis Chersónæ, in qua duo míllia Christianórum réperit, qui ab eódem Trajáno condemnáti fúerant. Qui cum in eruéndis et secándis marmóribus,

aquæ penúria laborárent, Clemens, facta oratióne, in vicinum collem ascéndit, in cujus jugo vidit Agnum déxtero pede fontem aquæ dulcis qui inde scatébat, attingéntem, ubi omnes sitim explevérunt: eóque miráculo multi infidéles ad Christi fidem convérsi, Cleméntis étiam sanctitátem venerári cœpérunt.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine: * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Quibus concitátus Trajánus, misit illuc, qui Cleméntem, alligáta ad ejus collum ánchora, in profúndum dejícerent. Quod cum factum esset, Christiánis ad littus orántibus, mare ad tria milliária recéssit: eóque illi accedéntes, ædículam marmóream in templi formam, et intus arcam lapídeam, ubi Mártyris corpus cónditum erat, et juxta illud ánchoram, qua mersus fúerat, invenérunt. Quo miráculo íncolæ permóti Christi fidem suscepérunt. Ejus corpus póstea Romam, Nicoláo Primo Pontífice, translátum, in Ecclésia ipsius sancti Cleméntis cónditum est. Ecclésia étiam in eo ínsulæ loco, unde divínitus fons manárat, ejúsdem nómine dedicáta est. Vixit in Pontificátu annos novem, menses sex, dies sex. Fecit ordinatiónes duas mense Decémbri, quibus creávit Presbýteros decem, Diáconos duos, Epíscopos per divérsa loca quíndecim.

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 24.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homília S. Hilárii Epíscopi.

Ut ignorántiam illam diéi ómnibus táciti, non sine utílis siléntii ratióne esse sciémus, vigiláre nos Dóminus propter advéntum furis admónuit, et oratiónum assiduitáte deténtos, ómnibus præceptórum suórum opéribus inhærére. Furem enim esse osténdit zábulum, ad detrahénda ex nobis spólia pervígilem, et córporum nostrórum dómibus insidiántem: ut ea incuriósis nobis, et somno déditis, consiliórum suórum atque illecebrárum jáculis perfódiat. Pará-

tos ígitur esse nos cónvenit: quia diéi ignorátio Inténtam sollicitúdinem suspénsæ expectatiónis exágitat.

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii. *Can.* 27.

Quisnam est fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam? Quamquam in commúne nos ad indeféssam vigilántiæ curam adhortétur, speciálem tamen pópuli princípibus, id est, Episcopis, in expectatióne adventúque suo solicitúdinem mandat. Hunc enim servum fidélem atque prudéntem, præpósitum famíliæ significat, cómmoda atque utilitátes commissi sibi pópuli curántem. Qui si dicto áudiens, et præcéptis obédiens erit, id est, si doctrínæ opportunitáte et veritáte infirma confírmet, disrúpta consólidet, depraváta convértat, et verbum vitæ in æternitátis cibum aléndæ famíliæ dispéndat, atque hæc agens, hisque immorans deprehendátur, glóriam a Dómino tamquam dispensátor fidélis, et villicus útilis consequétur, et super ómnia bona constituétur; id est, in Dei glória collocábitur, quia nihil sit ultra, quod mélius sit.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non timuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Pro S. Felicitate mart.

Sermo S. Gregórii Papæ.

Lectio ix.

Ex Homil. 3. in Evang.

Beata Felícitas, cujus hódie natalítia celebrámus, septem filios sic post se tímuit vivos in carne relínquere, sicut carnáles paréntes solent metúere, ne mórtuos præmittant. In persecutiónis enim labóre deprehénsa, filiórum corda in amóre supérnæ pátriæ prædicándo, roborávit, et parturívit spíritu, quos carne pepérerat, ut prædicatióne páreret Deo, quos carne pepérerat mundo. Numquid ergo hanc féminam mártyrem díxerim? Sed plus quam mártyrem: quæ septem pignóribus ad regnum præmissis tot ante se mórtuos transmísit. Ad pœnam prima venit, sed pervénit octáva. Te Deum. 45.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Oránte sancto Cleménte, appáruit ei Agnus Dei. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 46.

2. Non meis méritis ad vos me misit Dóminus vestri corónis partícipem fieri.
3. Vidi supra montem Agnum stantem, de sub cujus pede fons vivus emánat.
4. De sub cujus pede fons vivus emánat, flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei.
5. Omnes gentes per gyrum credidéruntChristo Dómino.

Capitulum. *Jac. 1.*

Beatus vir, qui suffert tentatiónem: quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus, diligéntibus se.

Hymnus.

Invicte Martyr únicum
Patris secútus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cæléstibus.
Tui precátus múnere
Nostrum reátum dílue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.
Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis:
Nos solve vinclis sæculi
Dono supérni Núminis.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Benedíctus, Ant. Cum iter ad mare cepísset, pópulus voce magna clamábat: Dómine Jesu Christe, salva illum: et Clemens cum lácrymis dicébat: Súscipe, Pater, spíritum meum.

Oratio.

Deus, qui nos ánnua beáti Cleméntis, mártyris tui atque Pontíficis, solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, virtútem quoque passiónis imitémur. Per Dóminum.

Pro com. S. Felicitatis, Ant. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. ℣. Diffúsa, est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Præsta, 485.

Ad Tertiam, Ant. Non meis méritis.

Capitulum. Beátus vir. sup. ℟. breve. Glória, et honóre * Coronásti eum, Dómine. Glória, et honóre. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória, et honóre. ℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Ad Sextam, Ant. Vidi supra montem.

Capitulum. *Eccli. 15.*

Cibavit illum pane vitæ et intelléctus, et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dóminus Deus noster. ℟. breve. Posuísti, Dómine, * Super caput ejus. Posuísti. ℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam, et magnum de-

córem impónes super eum.

Ad Nonam, Ant. Omnes Gentes.

Capitulum. *Eccli.* 39.

Justus cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altissimi deprecábitur.

℟. br. Magna est glória ejus, * In salutári tuo. Magna. ℣. Glóriam, et magnum decórem impónes super eum. In salutári. Glória. Magna.

℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Vesp. Ant. de Laud. Ps. de Dominica, et loco ultimi, Psalm. Crédidi. 127.

A Capitulo fit de sancto Joanne cum com. ut infra.

DIE XXIV. S. JOANNIS a Cruce Confessoris. Duplex.

Omnia de Comm. Confess. non Pontificis. 66.* præter seq. (m. t. v.) Oratio.

Deus, qui sanctum Joánnem Confessórem tuum perféctæ sui abnegatiónis, et Crucis amatórem eximium effecísti: concéde, ut ejus imitatióni júgiter inhæréntes, glóriam assequámur ætérnam. Per Dóminum.

Et fit comm. S. Clementis Papæ et martyris. Ant. Dedísti, Dómine, habitáculum mártyri tuo Clementi in mari, in modum templi marmórei, angélicis mánibus præparátum, iter præbens pópulo terræ, ut enárrent mirabília tua. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Deus, qui nos. 489.

Postea S. Chrysogoni mart. Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non timuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Oratio.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris: ut, qui ex iniquitáte nostra reos nos esse cognóscimus, beáti Chrysógoni mártyris tui intercessióne liberémur. Per Dñm.

In i. Noct. Lect. de Script. oc.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Joannes a Cruce Fontibéri in Hispánia piis paréntibus natus, a primis annis certo innótuit quam Deiparæ vírgini futúrus esset accéptus: nam quinquénnis in púteum lapsus, ejúsdem Deíparæ manu sublátus, incólumis evásit: tanto autem patiéndi desidério flagrávit, ut novénnis, spreto mollióri lecto, super sarméntis cubáre consuéverit. Adoléscens hospítio páuperum ægrotántium Metymnæ Campi fámulum sese addixit, quibus magno charitátis ardóre, vilíssima quæque compléctens offícia, præsto áderat: cujus exémplo excitáti céteri eádem charitátis múnera ar-

déntius obíbant. Verum ad altióra vocátus, beátæ Maríæ Vírginis de Monte Carmélo Institútum amplèxus est, ubi sacérdos ex obediéntia factus, severióris disciplínæ, et arctióris vitæ cupidíssimus, primitívam Ordinis Régulam ex superióris licéntia ita proféssus est, ut ob jugem domínicæ passiónis memóriam, bello in se, tamquam in infensíssimum hostem, indícto, vigíliis, jejúniis, férreis flagéllis, omníque pœnárum génere, brevi carnem cum vítiis et concupiscéntiis suis crucifíxerit: dignus plane, qui a sancta Terésia inter urióres sanctiorésque ánimas, Ecclésiam Dei id témporis illustrántes, recenserétur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

Singulari vitæ austeritáte, et ómnium virtútum præsídio munítus, præ assídua rerum divinárum contemplatióne diutúrnas et mirábiles éxtases frequénter patiebátur: tantóque in Deum æstuábat amóre, ut, cum divínus ignis sese intro diútius continére non posset, foras erúmpere ejúsque vultum irradiáre visus sit. Proximórum salúti summópere inténtus, tum in verbi Dei prædicatióne, tum in Sacramentórum administratióne fuit assíduus. Hinc tot méritis auctus, strictiorísque disciplínæ promovéndæ ardóre veheménter accénsus, sanctæ Terésiæ comes divínitus datus est, ut quam ipsa inter soróres primævam Carméli Ordinis observántiam instauráverat, eámdem et inter fratres, Joánne adjutóre, restitúeret. Innúmeros ítaque una cum Dei fámula in divíno ópere promovéndo perpéssus labóres, cœnóbia, quæ ejúsdem sanctæ vírginis cura per totam Hispániam erécta fúerant, nullis vitæ incómmodis, et perículis térritus, síngula perlustrávit, in quibus, aliísque quamplúrimis ejus ópera eréctis, restaurátam observántiam propagándo, verbo et exémplo firmávit; ut mérito primus post sanctam Terésiam Carmelitárum Excalceatórum Ordinis proféssor et parens habeátur.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et. Lectio vi.

Virginitatem perpétuo cóluit, impudentèsque mulíeres, ejus pudicítiæ insidiári conántes, non modo répu-

lit, sed étiam Christo lucri-fécit. In divínis explicándis arcánis æque ac sancta Terésia, Apostólicæ Sedis judício, divinitus instrúctus, libros de mystica Theología cœlésti sapiéntia refértos conscripsit. Semel interrogátus a Christo quid præmii pro tot labóribus pósceret, respóndit: Dómine, pati et contémni pro te. Império in dæmones, quos e corpóribus sæpe fugábat, discretióne spirituum, prophetíæ dono, miraculórum glória celebratíssimus, ea semper fuit humilitáte, ut sæpius a Dómino flagitáverit eo loco mori, ubi ómnibus esset ignótus. Voti compos factus, Ubédæ diro morbo, et in crure quinque plagis sánie manántibus, ad impléndum patiéndi desidérium, constantíssime tolerátis, Ecclésiæ Sacraméntis pie sanctéque suscéptis, in Christi crucifixi ampléxu, quem semper in corde, atque ore habúerat, post illa verba: In manus tuas commendo spíritum meum, obdormívit in Dómino, die, et hora a se prædíctis, anno salútis millésimo quingentésimo nonagésimo primo, ætátis quadragésimo nono. Migrántem ejus ánimam splendidíssimus ignitus globus excépit: corpus vero suavíssimum odórem spirávit, quod etiámnum incorrúptum Segóviæ honorífice cólitur. Eum plúrimis ante et post óbitum fulgéntem signis Benedíctus Décimus tértius Póntifex Máximus in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Nocturno Homília in Evangelium, Sint lumbi vestri præcíncti, de Com. 74.*

Pro S. Chrysogono mart.

Lectio ix.

Chrysogonus, Diocletiáno Imperatóre, Romæ inclúsus in cárcere, ibi biénnium sanctæ Anastásiæ facultátibus vixit: quam étiam afflíctam propter Christum a viro suo Público, proptéreaque a suis oratiónibus per lítteras auxílium postulántem mútuis epístolis est consolátus. Sed cum Imperátor Romam scripsísset, ut réliquis Christiánis, qui in vínculis essent, interféctis, Chrysógonus Aquiléjam ad se mitterétur, eo perdúctus est. Cui Imperátor: Accersívi, inquit, te Chrysógone, ut honóribus áugeam, si modo indúxeris ánimum deos cólere. At ille: Ego eum, qui vere est Deus, mente et oratióne vénerор: deos autem, qui nihil sunt nisi dæmonum

simulácra, odi et éxecror. Quo respónso excandéscens Imperátor, ad aquas Gradátas eum secúri pércuti jubet, octávo Kaléndas Decémbris: cujus corpus projéctum in mare, paulo post in líttore invéntum, Zóilus présbyter in suis ædibus sepelívit.

Te Deum laudámus. 45.

In Laudibus fit commem. S. Chrysogoni mart. Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Orátio. Adésto, 490.

Vesperæ a Capit. de sequ. com. præc.

DIE XXV. S. CATHARINÆ. Virginis et martyris. Dupl.

Omnia de Comm. Virg. et Mart. 82.* præter seq. Orat.

Deus, qui dedísti legem Moysi in summitáte montis Sínai, et in eódem loco per sanctos Angelos tuos corpus beátæ Catharínæ, vírginis et mártyris tuæ, mirabíliter collocásti; præsta, quæsumus; ut, ejus méritis et intercessióne, ad montem, qui Christus est, pervenire valeámus. Qui tecum vivit et regnat.

Pro comm. S. Joannis, Ant. Hic vir despíciens mundum, et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Orátio. Deus, qui. 490.

In i. Noct. Lect. de Script. oc.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Catharína nóbilis virgo Alexandrína, a prima ætáte stúdia liberálium ártium cum fídei ardóre conjúngens, brevi ad eam sanctitátis et doctrínæ perfectiónem pervénit, ut decem et octo annos nata, eruditíssimum quemque superáret. Quæ cum Maximíni jussu multos propter christiánæ religiónis professiónem várie torméntis cruciátos, ad supplícium rapi vidéret: non dubitánter ipsum ádiit Maximínum, eíque nefáriam immanitátem objíciens, sapientíssimis ratiónibus Christi fidem ad salútem necessáriam esse affirmávit.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem et justítiam: *Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Cujus prudéntiam Maximínus admirátus, retinéri eam jubet, accersítis úndique doctíssimis homínibus, magnísque propósitis præmiis, qui convíctam Catharínam a Christi fide ad idolórum cultum perduxíssent. Quod contra áccidit: nam plures philósophi, qui ad eam coarguéndam convénerant, vi ac subtilitáte ejus disputatiónis tanto Jesu Christi

amóre sunt incénsi, ut pro illo mori non dubitáverint. Quámobrem Maximínus blandítiis ac promissis Catharínam de senténtia dedúcere aggréditur: verum id frustra fieri intélligens, verbéribus afféctam plumbatísque contúsam, dies úndecim sine cibo ac potu inclúsam tenet in cárcere.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem, * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea. Lect. vi.

Quo témpore Maximíni uxor et Porphyrius belli dux, viséndæ vírginis causa cárcerem ingréssi, et ejúsdem prædicatióne in Jesum Christum credéntes, póstea martyrio coronáti sunt. Intérim Catharína edúcitur e custódia: et rota expedítur crebris et acútis præfixa gládiis, ut vírginis corpus crudelíssime dilacerarétur. Quæ máchina brevi, Catharínæ oratióne, confrácta est: eóque miráculo multi Christi fidem suscepérunt. Ipse Maximínus in impietáte et crudelitáte obstinátior, Catharínam secúri pércuti ímperat. Quæ, fórtiter dato cápite, ad duplicátum virginitátis et martyrii præmium evolávit, séptimo Kaléndas Decémbris: cujus corpus ab Angelis in Sina Arábiæ monte mirabíliter collocátum est.

℟. Afferéntur regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Simile erit, de Communi 93.

In ii. Vesp. fit commem. S. Petri Episc. et mart.

DIE XXVI. S. PETRI Alexandrini Episc. et mart.

Ant. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Oratio.

Infirmitatem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti Petri, Mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum. Lect. iii.

Petrus Epíscopus Alexandríæ, post Theónam virum sanctíssimum, sanctitátis et doctrínæ splendóre non solum illustrávit Ægyptum, sed toti luxit Ecclésiæ Dei. Qui in persecutióne Maximiáni Galérii illam témporum acerbitátem ita pértulit, ut multi admirábilem ejus patiéntiam intuéntes, plúrimum in christiána virtúte proficerent. Is primus Arium

Diáconum Alexandrínum, propter schisma Meletiánum, cui favébat, a fidélium communióne sejúnxit. Ad eum, cápitis ab eódem Maximiáno damnátum, in cárcere cum Achíllas et Alexánder présbyteri deprecatóres Arii venissent, respóndit, noctu apparuisse sibi Jesum veste discissa, causámque rei sciscitánti dixisse: Arius vestem meam, quæ est Ecclésia, dilacerávit. Quibus étiam prædicens fore, ut sibi in Episcopátu succéderent, præcépit, ne umquam Arium in communiónem reciperent, quem Deo mórtuum esse sciret. Et hanc divínam prænotiónem veram fuísse, non diu post rei probávit evéntus. Deníque duodécimo sui Episcopátus anno, sexto Kaléndas Decémbris, abscísso cápite, ad martyrii corónam evolávit. Te Deum. 15.

DIE XXIX. S. SATURNINI martyris Commemoratio.

Ad Vesperas. Ant.

Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

℟. Glória et honóre coronásti eum Dómine. ℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Oratio.

Deus, qui nos beáti Saturníni mártyris tui concédis natalítio pérfrui: ejus nos tríbue méritis adjuvári Per Dñm.

IN VIGILIA S. Andreæ Apostoli.

Officium fit de Feria, ut dictum est in Rubricis general. cum Homilia et Orat. de Vigilia, ut infra.

Si Festum sancti Andreæ venerit Feria ii., de Vigilia fit Officium in Sabbato præcedenti, et comm. S. Saturnini in Dominica.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio i. *Cap. 1. c.*

In illo témpore: Stabat Joánnes, et ex discípulis ejus duo. Et respíciens Jesum ambulántem, dicit: Ecce Agnus Dei. Et réliqua.

Homil. S. Augustini Episcopi. *Tr. 7. in Joan. post. init.*

Quia talis erat Joánnes amícus sponsi, non quærébat glóriam suam, sed testimónium perhibébat veritáti: numquid vóluit apud se remanére discípulos suos, ut non sequeréntur Dóminum? Magis ipse osténdit discípulis suis quem sequeréntur: habébant enim illum tamquam Agnum. Et ille: Quid me atténditis? Ego non sum Agnus. Ecce Agnus Dei. De quo et supérius díxerat: Ecce Agnus Dei. Et quid nobis prodest Agnus Dei? Ecce, ait, qui tollit peccátum mundi. Secúti sunt illum, hoc audíto, duo qui erant cum Joánne.

℟℟. de Fer. occur. Lectio ii.

Videamus sequéntia. Ecce Agnus Dei. Hoc Joánnes.

Et audiérunt eum duo discípuli loquéntem, et secúti sunt Jesum. Non sic illum sequebántur, quasi jam ut inhærérent illi: nam maniféstum est, quando illi inhæsérunt, quia de navi eos vocávit. In his enim duóbus erat Andréas, sicut modo audístis. Andréas autem frater Petri erat. Et nóvimus in Evangélio, quod Petrum et Andréam Dóminus de navi vocávit, dicens: Venite post me, et fáciam vos piscatóres hóminum. Et ex illo jam inhæsérunt illi, ut non recéderent. Lectio iii.

Modo ergo quod illum sequúntur isti duo, non quasi non recessúri sequúntur, sed vidére voluérunt ubi habitáret, et fácere quod scriptum est: Limen ostiórum ejus éxterat pes tuus: surge ad illum veníre ássidue, et erudíre præcéptis ejus. Osténdit eis ille ubi manéret: venérunt, et fuérunt cum illo. Quam beátum diem duxérunt, quam beátam noctem! Quis est, qui nobis dicat, quæ audíerint illi a Dómino? Ædificémus et nosmetipsi in corde nostro, et faciámus domum, quo véniat ille, et dóceat nos, et colloquátur nobis.

Ad Laudes ut in Psalt. Et dicuntur Preces feriales flexis genibus. 59. Oratio.

Quæsumus omnípotens Deus: ut beátus Andréas Apóstolus, cujus prævenímus festivitátem, tuum pro nobis implóret auxílium: ut a nostris reátibus absolúti, a cunctis étiam perículis eruámur. Per Dóminum.

Deinde pro comm. S. Saturnini, Ant. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Oratio. Deus, qui nos. 495.

Extra Adventum comm. de Cruce, cum reliq. 145.

DIE XXX. S. ANDREÆ Apostoli. Dupl. ii. Classis.

Ad Vesp. Ant. et Capit. de Laud. Psal. de Domin. 124 et loco ultimi, Psalm. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128. Hymnus et ℣. de Communi Apost. 2.*

Ad Magnificat. Ant. Unus ex duóbus, qui secúti sunt Dóminum, erat Andréas frater Simónis Petri, allel. Oratio.

Majestatem tuam, Dómine, supplíciter exorámus: ut, sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor et rector, ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dóminum.

Ad Matut., Invitat. Regem Apostolórum Dóminum. *Venite adorémus. Psal. Venite. 2.

Hymnus. Ætérna Christi múnera, de Communi 2*.

In primo Nocturno.

Ant. Vidit Dóminus Petrum

et Andréam, et vocávit eos.
Psalmi de Comm. Apost. 3*.
Ant. Veníte post me, dicit Dóminus fáciam vos fieri piscatóres hóminum.
Ant. Relíctis rétibus suis, secúti sunt Dóminum Redemptórem.
℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.
Lectio i. *Cap.* 10.

Finis legis, Christus ad justítiam omni credénti. Moyses enim scripsit, quóniam justítiam, quæ ex lege est, qui fécerit homo, vivet in ea. Quæ autem ex fide est justítia, sic dicit: Ne díxeris in corde tuo: Quis ascéndet in cœlum? id est, Christum dedúcere. Aut quis descéndet in abyssum? hoc est, Christum a mórtuis revocáre. Sed quid dicit Scriptúra? Prope est verbum in ore tuo, et in corde tuo: hoc est verbum fidei, quod prædicámus. Quia si confiteáris in ore tuo Dóminum Jesum, et in corde tuo credíderis, quod Deus illum suscitávit a mórtuis, salvus eris.

℟. Cum perambuláret Dóminus juxta mare Galilææ, vidit Petrum et Andréam rétia mitténtes in mare, et vocávit eos, dicens: * Veníte post me, fáciam vos fieri piscatóres hóminum. ℣. Erant enim piscatóres, et ait illis. Veníte.

Lectio ii.

Corde enim créditur ad justítiam: ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim Scriptúra: Omnis, qui credit in illum, non confundétur. Non enim est distínctio Judæi et Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit. Quómodo ergo invocábunt, in quem non credidérunt? Aut quómodo credent ei, quem non audiérunt? Quómodo autem áudient sine prædicánte? Quómodo vero prædicábunt nisi mittántur? sicut scriptum est: Quam speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona!

℟. Mox ut vocem Dómini prædicántis audívit beátus Andréas, relíctis rétibus, quorum usu actúque vivébat, * Ætérnæ vitæ secútus est prǽmia largiéntem.
℣. Hic est qui pro amóre Christi pepéndit in cruce: et pro lege ejus sustínuit passiónem. Ætérnæ.

Lect. iii.

Sed non omnes obédiunt Evangélio. Isaías enim dicit: Dómine, quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex audítu, audítus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

Sed dico: Numquid Israel non cognóvit? Primus Moyses dicit: Ego ad æmulatiónem vos addúcam in non gentem: in gentem insipiéntem, in iram vos mittam. Isaías autem audet, et dicit: Invéntus sum a non quæréntibus me: palam appárui iis, qui me non interrogábant. Ad Israel autem dicit: Tota die expándi manus meas ad pópulum non credéntem, et contradicéntem.

℟. Doctor bonus, et amícus Dei Andréas dúcitur ad crucem; quam a longe aspíciens, dixit: Salve crux, * Súscipe discípulum ejus, qui pepéndit in te, magíster meus Christus. ℣. Salve Crux, quæ in córpore Christi dedicáta es: et ex membris ejus tamquam margaritis ornáta. Súscipe. Glória Patri. Súscipe.

In secundo Nocturno.

Ant. Dignum sibi Dóminus computávit mártyrem, quem vocávit Apóstolum, dum esset in mari, allelúja.

Ant. Diléxit Andréam Dóminus in odórem suavitátis.

Ant. Bíduo vivens pendébat in cruce beátus Andréas pro Christi nómine, et docébat pópulum.

℣. Constitues eos príncipes super omnem terram.

℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.

Lectio iv.

Andreas Apóstolus Bethsáidæ natus, qui est Galilææ vicus, frater Petri, discípulus Joánnis Baptistæ, cum eum de Christo dicéntem audísset, Ecce Agnus Dei; secútus Jesum, fratrem quoque suum ad eúmdem perdúxit: cum póstea una cum fratre piscarétur in mari Galilææ, ambo a prætereúnte Christo Dómino ante álios Apóstolos vocáti illis verbis: Venite post me, fáciam vos fieri piscatóres hóminum; nullam interponéntes moram, et relictis rétibus secúti sunt eum. Post cujus passiónem et resurrectiónem Andréas, cum in Scythiam Európæ, quæ ei província ad Christi fidem disseminándam obtígerat, venisset, deinde Epírum ac Thráciam peragrásset, doctrína et miráculis innumerábiles hómines ad Christum convértit. Post Patras Achájæ proféctus, et in ea urbe plúrimis ad veritátem evangélicam perdúctis, Ægéam Procónsulem, prædicatióni evangélicæ resisténtem, libérrime increpávit, quod, qui judex hóminum habéri vellet, Christum Deum ómnium júdicem a dæmónibus elúsus non agnósceret.

℟. Homo Dei ducebátur ut crucifígerent eum: pópulus autem clamábat voce magna, dicens: * Innocens ejus sánguis sine causa damnátur. ℣. Cumque dúcerent eum ut crucifigerétur, factus est concúrsus populórum

clamántium, et dicéntium. Innocens. Lectio v.

Tum Ægéas irátus, Désine, inquit, Christum jactáre, cui símilia verba nihil profuérunt, quo minus a Judæis crucifigerétur. Andréam vero de Christo nihilóminus libere prædicántem, quod pro salúte humáni géneris se crucifigéndum obtulísset, ímpia oratióne interpéllat, ac demum hortátur, ut sibi cónsulens, diis velit immoláre. Cui Andréas: Ego omnipoténti Deo, qui unus et verus est, ímmolo quotídie, non taurórum carnes nec hircórum sánguinem sed immaculátum Agnum in altári: cujus carnem postéaquam omnis pópulus credéntium manducáverit, Agnus, qui sacrificátus est, íntegor persevérat et vivus. Quamóbrem ira accénsus Ægéas, jubet eum in cárcerem detrúdi: unde pópulus Andréam fácile liberásset, nisi ipse sedásset multitúdinem, veheméntius rogans, ne se ad optatíssimam martyrii corónam properántem impedírent.

℟. O bona crux, quæ decórem et pulchritúdinem de membris Dómini suscepísti, áccipe me ab homínibus, et redde me Magístro meo: * Ut per te me recípiat, qui per te me redémit. ℣. Beátus Andréas expánsis mánibus ad cœlum orábat, dicens: Salva me, bona crux. Ut. Lect. vi.

Igitur paulo post in tribúnal prodúctum, cum Ægéas crucis extolléntem mystéria sibíque suam impietátem exprobrántem, diútius ferre non posset: in crucem tolli, et Christi mortem imitári jussit. Addúctus Andréas ad locum martyrii, cum crucem vidísset, longe exclamáre cœpit: O bona crux, quæ decórem ex membris Dómini suscepísti diu desideráta, sollícite amáta, sine intermissióne quæsíta, et aliquándo cupiénti ánimo præparáta; áccipe me ab homínibus, et redde me magístro meo: ut per te me recípiat, qui per te me redémit. Itaque cruci affixus est: in qua bíduum vivus pendens, et Christi fidem prædicáre numquam intermittens, ad eum migrávit, cujus mortis similitúdinem concupíerat. Quæ ómnia Presbyteri et Diáconi Achájæ, qui ejus passiónem scripsérunt, se ita ut commemoráta sunt, audísse et vidísse testántur. Ejus ossa primum, Constantíno Imperatóre, Constantinópolim, deinde Amálphim transláta sunt. Caput, Pio Secúndo Pontífice, Romam allátum in Basílica sancti Petri collocátum est.

℟. Expándi manus meas tota die in cruce ad pópulum non credéntem, sed contradicéntem mihi: * Qui ámbu-

lant vias non bonas, sed post peccáta sua. ℣. Deus ultiónum Dóminus, Deus ultiónum líbere egit: exaltáre qui júdicas terram, redde retributiónem supérbis. Qui.
Glória Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Ant. Non me permíttas, Dómine, fámulum tuum a te separári: tempus est ut commendétur terræ corpus meum, et me ad te veníre júbeas.
Ant. Andréas vero rogábat pópulum, ut non impedíret passiónem ipsius.
Ant. Accipe me ab homínibus, et redde me magistro meo ut per te me recípiat, qui per te me redémit, all.
℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 4. c*

In illo témpore: Ambulans Jesus juxta mare Galilææ vidit duos fratres, Simónem, qui vocátur Petrus, et Andréam fratrem ejus, mitténtes rete in mare. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homilia 5. in Evang.

Audistis, fratres charíssimi, quia ad unius jussiónis vocem Petrus et Andréas, relictis rétibus, secúti sunt Redemptórem. Nulla vero hunc fácere adhuc mirácula víderant, nihil ab eo de præmio ætérnæ retributiónis audíerant: et tamen ad unum Dómini præcéptum, hoc quod possidére videbántur, obliti sunt. Quanta nos ejus mirácula vidémus, quot flagéllis affligimur, quantis minárum asperitátibus deterrémur, et tamen vocántem sequi contémnimus?
℟. Orávit sanctus Andréas, dum respiceret in cœlum, et voce magna clamávit, et dixit: Tu es Deus meus quem vidi: ne me patiáris ab ímpio júdice depóni:* Quia virtútem sanctæ crucis agnóvi. ℣. Tu es magister meus Christus, quem diléxi, quem cognóvi, quem confessus sum: tantúmmodo in ista voce exáudi me. Quia. Lectio viii.

In cœlo jam sedet, qui de conversióne nos ádmonet: jam jugo fidei colla Géntium súbdidit, jam mundi glóriam stravit: jam ruinis ejus crebrescéntibus, districti sui judicii diem propinquántem denúntiat: et tamen supérba mens nostra adhuc non vult hoc sponte desérere, quod quotidie perdit invita. Quid ergo, fratres charíssimi, quid in ejus judicio dictúri sumus, qui ab amóre præséntis sæculi nec præcéptis fléctimur, nec verbéribus emendámur?
℟. Videns crucem Andréas exclamávit, dicens: O crux admirábilis, o crux desiderábilis, o crux quæ per totum mundum rútilas!* Súscipe discipulum Christi, ac

per te me recípiat, qui per te móriens me redémit.
℣. O bona crux, quæ decórem et pulchritúdinem de membris Dómini suscepísti. Súscipe. Glória Patri. Súscipe. Lectio ix.

Sed fortásse áliquis tácitis sibi cogitatiónibus dicat: Ad vocem domínicam utérque iste piscátor quid, aut quantum dimísit, qui pene nihil hábuit? Sed hac in re fratres charíssimi afféctum debémus pótius pensáre, quam censum. Multum relíquit, sibi nihil retínuit: multum relíquit, qui, quantúmlibet parum, totum deséruit. Certe nos et hábita cum amóre possidémus, et ea quæ mínime habémus, ex desidério quærimus. Multum ergo Petrus et Andréas dimísit, quando utérque étiam desidéria habéndi derelíquit.
Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,
et per Horas, Ant.

1. Salve crux pretiósa, súscipe discípulum ejus, qui pepéndit in te Magíster meus Christus. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 16.
2. Beátus Andréas orábat, dicens: Dómine Rex ætérnæ glóriæ, súscipe me pendéntem in patíbulo.
3. Andréas Christi fámulus, dignus Dei Apóstolus, germánus Petri, et in passióne sócius.
4. Maximílla Christo amábilis, tulit corpus Apóstoli, óptimo loco cum aromátibus sepelívit.
5. Qui persequebántur justum, demersísti eos Dómine in inférno, et in ligno crucis dux justi fuísti.

Capitulum. *Rom.* 10. *b*

Fratres, Corde enim créditur ad justítiam: ore autem conféssio fit ad salútem. Dicit enim Scriptúra: Omnis, qui credit in illum, non confundétur.
Hymn. et ℣. de Com. Ap. 12.*
Ad Benedictus, Ant. Concéde nobis hóminem justum, redde nobis hóminem sanctum: ne interfícias hóminem Deo charum, justum, mansuétum, et pium. Oratio.

Majestátem tuam, Dómine, suppliciter exorámus: ut, sicut Ecclésiæ tuæ beátus Andréas Apóstolus éxtitit prædicátor et rector, ita apud te sit pro nobis perpétuus intercéssor. Per Dñm.
Ad Tertiam, Ant. Beátus Andréas.
Capitulum Fratres, ut sup.
℟. br. In omnem terram * Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In omnem. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui, Dómine.
Ad Sextam, Ant. Andréas.
Capitulum. *Rom.* 10. *c*

Non enim est distinctio Judæi et Græci: nam idem

Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit.
℟. br. Constitues eos príncipes * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui, Dómine. Super. Glória Patri. Constítues. ℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam, Ant. Qui persequebántur justum.

Capitulum. *Rom.* 10. c

Isaias enim dicit: Dómine, quis crédidit audítui nostro? Ergo fides ex audítu, audítus autem per verbum Christi. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.
℟. br. Nimis honoráti sunt* Amíci tui, Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei. ℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Vesp. Ant. de Laud. Ps. ut in ii. Vesp. de Com. Ap. 13.*
Capit. Fratres, Corde. 501.
Hymn. Exúltet, Comm. 12.*
℣. Annuntiavérunt ópera Dei.
℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Magníficat, Ant. Cum pervenísset beátus Andréas ad locum ubi crux paráta erat, exclamávit et dixit: O bona crux, diu desideráta, et jam concupiscénti ánimo præparáta! secúrus et gaudens vénio ad te, ita et tu exúltans suscípias me discípulum ejus, qui pepéndit in te.

FESTA DECEMBRIS.

Ante Advent. prima die non imped. dicit. Officium Defunct.

DIE II. S. BIBIANÆ VIRG. et mart. Semiduplex.

Omnia de Comm. Virginum 82.* præter seq. Oratio.

Deus, ómnium largítor bonórum, qui in fámula tua Bibiána cum virginitátis flore martyrii palmam conjunxísti: mentes nostras, ejus intercessióne, tibi charitáte conjúnge; ut, amótis perículis, præmia consequámur ætérna. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.
In ii. Nocturno. Lectio iv.

Bibiana virgo Romána, nóbili génere nata, christiána fide nobílior fuit. Ejus enim pater Flaviánus sub Juliáno apóstata impiíssimo tyránno Expræféctus, servilibúsque notis compúnctus, ad aquas Taurinas deportátus, martyr occúbuit. Mater Dafrósa, et fíliæ primum conclúsæ domi, ut inédia conficeréntur; mox relegáta mater extra Urbem cápite plexa est. Mórtuis autem piis paréntibus, Bibiána cum soróre sua Deméţria bonis ómnibus expoliátur; Aproniánus Urbis Prætor, penúniis inhians, soróres perséquitur,

quas humána prorsus ope destitútas, Deo mirabiliter, qui dat escam esuriéntibus, enutriénte, cum vivacióres vegetiorésque conspexisset, veheménter est admirátus.

℟. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justitiam,* Et dedúcet te mirabiliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere, procéde et regna. Et.

Lectio v.

Suadet nihilóminus Aproniánus, ut venereántur deos Géntium, amissas ideo opes, Imperatóris grátiam, præclaríssimas núptias consecutúræ. Si secus fécerint, minátur cárceres, virgas, secúres. At illæ neque blandítiis, neque minis a recta fide declinántes, parátæ pótius mori, quam fœdári móribus Ethnicórum, Prætóris impietátem constantissime detestántur. Quare Demétria ob óculos Bibiánæ repénte córruens, óbiit in Dómino: Bibiána Rufínæ mulieri vaférrimæ seducénda tráditur, quæ ab incunábulis edócta christiánas leges, et illibátum serváre virginitátis florem, se ipsa fórtior, féminæ superávit insídias, et Prætóris astus delúsit.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Nihil autem proficiénte Rufína, quæ, præter dolósa verba, illam quotídie verbéribus affligébat, ut de sancto propósito dimovéret, spe sua frustrátus Prætor, accénsus ira, quod in Bibiána perdidísset óperam, a lictóribus eam denudári, vinctisque mánibus colúmnæ alligári, eámque plumbátis cædi jubet, donec effláret ánimam. Cujus sacrum corpus objéctum cánibus bíduo jácuit in foro Tauri, illæsum tamen, et divínitus servátum: quod deínde Joánnes Présbyter sepelívit noctu juxta sepúlchrum sorōris et matris ad palátium Liciniánum, ubi usque in præsens extat Ecclésia Deo, sanctæ Bibiánæ nómine, dicáta, quam Urbánus Octávus instaurávit, sanctárum Bibiánæ, Demétriæ, et Dafrósæ corpóribus in ea repértis, et sub ara máxima collocátis.

℟. Afferéntur regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 13.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam

hanc: Símile est regnum cœlórum thesáuro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homilía 11. in Evangelia.

Cælorum regnum, fratres charíssimi, idcírco terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit, quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, et per ea, quæ usu dídicit, quasi confricátus incaléscat: ut per hoc quod scit notum dilígere, discat et incógnita amáre. Ecce enim cœlórum regnum thesáuro abscóndito in agro comparátur: quem qui ínvenit homo abscóndit, et præ gáudio illíus vadit, et vendit univérsa quæ habet, et emit agrum illum.

℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ accéptis lampádibus sumpsit secum óleum: * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et veniénte Dómino.

Lectio viii.

Qua in re hoc quoque notándum est, quod invéntus thesáurus abscónditur, ut servétur: quia stúdium cœléstis desidérii a malígnis spirítibus custodíre non súfficit, qui hoc ab humánis láudibus non abscóndit. In præsénti étenim vita, quasi in via sumus, qua ad pátriam pérgimus. Malígni autem spíritus iter nostrum quasi quidam latrúnculi óbsident. Deprædári ergo desíderat, qui thesáurum públice portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant, cum scriptum sit: Vídeant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum, qui in cœlis est: sed ut per hoc quod ágimus, laudes extérius non quærámus. Sic autem sit opus in públíco, quátenus inténtio máneat in occúlto: ut et de bono ópere próximis præbeámus exémplum: et tamen per intentiónem, qua Deo soli placére quærimus, semper optémus secrétum.

℟. Média nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce sponsus. Glória. Ecce sponsus. Lectio ix.

Thesaurus autem cœléste est desidérium: ager vero in quo thesáurus abscónditur, disciplína stúdii cœléstis. Quem profécto agrum, vénditis ómnibus, cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplínæ cœléstis custódiam calcat: ut nihil jam, quod caro blandítur, líbeat, nihil quod carnálem vitam trucídat, spíritus perhorréscat. Te Deum. 15.

COMMUNE

SANCTORUM

IN VIGILIA
Apostolorum.

Officium fit de Feria, ut dictum est in Rubricis generalibus, exceptis Lectionibus, et Orat. quæ in propriis locis notantur. Ubi vero non sunt propriæ Lectiones, legitur Evangelium cum Homilia sequenti.

Lěctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio i. *Cap. 15. b*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem, sicut diléxi vos. Et réliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ.

Homilia 27. in Evang.

CUM cuncta sacra elóquia domínicis plena sint præcéptis, quid est quod de dilectióne, quasi de singulári mandáto, Dóminus dicit: Hoc est præcéptum meum ut diligátis ínvicem: nisi quia omne mandátum de sola dilectióne est: et ómnia unum præcéptum sunt? quia quidquid præcípitur, in sola charitáte solidátur. Ut enim multi árboris rami ex una radíce pródeunt: sic multæ virtútes ex una charitáte generántur. Nec habet áliquid viriditátis ramus boni óperis, si non manet in radíce charitátis.

Responsoria de Feria pro tempore.

Lectio ii.

PRÆCÉPTA ergo domínica et multa sunt, et unum: multa per diversitátem óperis, unum in radíce dilectiónis. Quáliter autem ista diléctio tenénda sit, ipse insínuat, qui in plerísque Scriptúræ suæ senténtiis et amícos jubet díligi in se, et inimícos propter se. Ille enim veráciter charitátem habet, qui et amícum diligit in Deo, et inimícum díligit propter Deum. Nam sunt nonnúlli, qui díligunt próximos, sed per afféctum cognatiónis et carnis: quibus tamen in hac dilectióne sacra elóquia non contradícunt: sed áliud est quod sponte impénditur natúræ, áliud quod præcéptis domínicis ex charitáte debétur obediéntiæ.

Lectio iii.

HI nimírum et próximum díligunt, et tamen illa sublímia dilectiónis præmia non

assequúntur: quia amórem suum non spirituáliter, sed carnáliter impéndunt. Proínde cum Dóminus díceret: Hoc est præcéptum meum, ut diligátis ínvicem: prótinus áddidit: Sicut diléxi vos: ac si apérte dicat: Ad hoc amáte, ad quod amávi vos. Qua in re, fratres charíssimi, solérter intuéndum est, quod antíquus hostis, dum mentem nostram ad rerum temporálium dilectiónem trahit, infirmiórem contra nos próximum éxcitat, qui ea ipsa, quæ dilígimus, auférre molıátur.

COMMUNE

Apostolorum et Evangelistarum.

Ad Vesperas, Ant.

Hoc est præcéptum meum, cum reliquis de Laud. 12.*

Psalmus. Dixit Dóminus, cum reliquis de Dominica. 124. et loco ultimi, Psalm. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Capitulum. *Ephes. 2. d.*

FRATRES, Jam non estis hóspites, et ádvenæ: sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu.

℟. Deo grátias. **Hymnus.**

EXULTET orbis gáudiis:
Cœlum resúltet láudibus:
Apostolórum glóriam
Tellus, et astra cóncinunt.
Vos sæculórum Júdices,
Et vera mundi lúmina:
Votis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cœli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor, salúsque séntiunt,
Sanáte mentes lánguidas:
Augéte nos virtútibus.
Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudii
Concédat esse cómpotes.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum.

Ad Magnificat, Ant.

Tradent enim vos in concíliis, et in synagógis suis flagellábunt vos, et ante reges et præsides ducémini propter me in testimónium illis, et géntibus.

Oratio propria.

Ad Matutinum, Invitat. Regem Apostolórum Dóminum, * Veníte, adorémus.

Psalm. Veníte exultémus. 2.

Hymnus.

ÆTERNA Christi múnera,
Apostolórum glóriam,
Palmas, et hymnos débitos
Lætis canámus méntibus.
Ecclesiárum Príncipes,
Belli triumpháles Duces,
Cœléstis aulæ mílites:
Et vera mundi lúmina.

Devóta Sanctórum Fides,
Invícta Spes credéntium,
Perfécta Christi Cháritas
Mundi tyránnum cónterit.
In his patérna glória,
In his triúmphat Fílius,
In his volúntas Spíritus,
Cœlum replétur gáudio.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

In primo Nocturno.

Ant. In omnem terram * exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

Psalmus 18.

CÆLI enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi. * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum.

Ant. Clamavérunt * justi, et Dóminus exaudívit eos.

Psalmus 33.

BENEDICAM Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen

ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immittet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt:* inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam:* díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos: * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala:* ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde:* et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum, delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes, qui sperant in eo.

Ant. Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos.

Ant. Constítues eos príncipes * super omnem terram: mémores erunt nóminis tui Dómine.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ,* velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam:* et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda ini-

micórum Regis.
Sedes tua Deus in sæculum sæculi:* virga directiónis virga regni tui.
Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.
Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam:* próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne:* adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii:* constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui* in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.

Ant. Constítues eos príncipes super omnem terram: mémores erunt nóminis tui Dómine.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum. ℟. Et in fines orbis terræ verba eórum. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne.

Bened. Benedictióne perpétua.

Lectiones de Scriptura pósitæ in Communi Sanctorum, leguntur quando annotantur in Proprio Sanct. per annum. et quando contingit fieri Officium de aliquo Sancto illis diebus, in quibus in Offic. Feriæ non ponuntur Lect. de Script., sed tantum de Homilia, et quando aliquod Festum solemniter celebratur in propria Ecclesia.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. *Cap. 4.*

Sic nos exístimet homo ut minístros Christi, et dispensatóres mysteriórum Dei. Hic jam quæritur inter dispensatóres, ut fidélis quis inveniátur. Mihi autem pro mínimo est ut a vobis júdicer, aut ab humáno die: sed neque meípsum júdico. Nihil enim mihi cónscius sum: sed non in hoc justificátus sum: qui autem júdicat me, Dóminus est. Itaque nolíte ante tempus judicáre, quoadúsque véniat Dóminus: qui et illu-

minábit abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium; et tunc laus erit unicuíque a Deo.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ.

℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut filii lucis sitis. Estóte.

Bened. Unigénitus Dei Filius.

Lectio ii.

Hæc autem, fratres, transfigurávi in me et Apóllo, propter vos: ut in nobis discátis, ne supra quam scriptum est, unus advérsus álterum inflétur pro álio. Quis enim te discérnit? Quid autem habes, quod non accepísti? Si autem accepísti, quid gloriáris quasi non accéperis? Jam saturáti estis, jam dívites facti estis: sine nobis regnátis: et útinam regnétis, ut et nos vobíscum regnémus. Puto enim quod Deus nos Apóstolos novíssimos osténdit, tamquam morti destinátos: quia spectáculum facti sumus mundo, et Angelis, et homínibus.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve.

℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum.

Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Nos stulti propter Christum, vos autem prudéntes in Christo: nos infirmi, vos autem fortes: vos nóbiles, nos autem ignóbiles. Usque in hanc horam et esurímus, et sitímus, et nudi sumus, et cólaphis cædimur, et instábiles sumus, et laborámus operántes mánibus nostris: maledícimur, et benedícimus, persecutiónem pátimur, et sustinémus: blasphemámur, et obsecrámus: tamquam purgaménta hujus mundi facti sumus, ómnium peripséma usque adhuc. Non ut confúndam vos, hæc scribo; sed ut filios meos charíssimos móneo. Nam si decem míllia pædagogórum habeátis in Christo; sed non multos patres. Nam in Christo Jesu per Evangélium ego vos génui.

℟. Dum stetéritis ante reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini: * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini.

℣. Non enim vos estis qui loquímini: sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur.

In secundo Nocturno.

Ant. Príncipes * populórum congregáti sunt cum Deo Abraham.

Psalmus 46.

Omnes gentes pláudite mánibus: * jubiláte Deo in

voce exultatiónis.

Quóniam Dóminus excélsus, terríbilis: * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis : * et Gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hereditátem suam, * spéciem Jacob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbilo: * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite:* psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam Rex omnis terræ Deus: * psállite sapiénter.

Regnábit Deus super Gentes:* Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham : * quóniam dii fortes terræ, veheménter eleváti sunt.

Ant. Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham.

Ant. Dedísti* hereditátem timéntibus nomen tuum Dómine.

Psalmus 60.

Exaudi Deus deprecatiónem meam: * inténde oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi:* dum anxiarétur cor meum, in petra exaltásti me.

Deduxísti me, quia factus es spes mea: * turris fortitúdinis a fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sæcula: * prótegar in velaménto alárum tuárum.

Quóniam tu Deus meus exaudísti oratiónem meam : * dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies : * annos ejus usque in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in ætérnum in conspéctu Dei : * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret ?

Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi : * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Dedísti hereditátem timéntibus nomen tuum Dómine.

Ant. Annuntiavérunt * ópera Dei, et facta ejus intellexérunt.

Psalmus 63.

Exaudi Deus oratiónem meam cum déprecor: * a timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexísti me a convéntu malignántium : * a multitúdine operántium iniquitátem.

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas : * intendérunt arcum rem amáram, ut sagíttent in occúltis immaculátum.

Súbito sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos:* dixérunt: Quis vidébit eos.

Scrutáti sunt iniquitátes : * defecérunt scrutántes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum:* et exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum:* et infirmátæ sunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes, qui vidébant eos: * et tímuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei: * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo, * et laudabúntur omnes recti corde.

Ant. Annuntiavérunt ópera Dei, et facta ejus intellexérunt.

℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Pater noster. Absolutio. Ipsius pietas ℣ Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Homília 30. in Evang., post medium.

Scriptum est: Spíritus Dómini ornávit cœlos. Ornaménta enim cœlórum sunt virtútes prædicántium. Quæ vidélicet ornaménta Paulus enúmerat, dicens: Alii datur per Spíritum sermo sapiéntiæ, álii sermo sciéntiæ secúndum eúmdem Spíritum, álteri fides in eódem Spíritu, álii grátia sanitátum in uno Spíritu, álii operátio virtútum, álii prophetía, álii discrétio spirítuum, álii génera linguárum, álii interpretátio sermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idem Spíritus, dívidens síngulis prout vult.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei.

℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem, et dicéntem. Isti sunt.

Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quot ergo sunt bona prædicántium, tot sunt ornaménta cœlórum. Hinc rursus scriptum est: Verbo Dómini cœli firmáti sunt. Verbum enim Dómini Filius est Patris. Sed eósdem cœlos, vidélicet sanctos Apóstolos, ut tota simul sancta Trínitas ostendátur operáta, repénte de sancti Spíritus divinitáte adjúngitur: Et spíritu oris ejus omnis virtus eórum. Cœlórum ergo virtus de Spíritu sumpta est: quia mundi hujus potestátibus contraíre non præsúmerent, nisi eos sancti Spíritus fortitúdo solidásset. Quales namque doctóres sanctæ Ecclésiæ ante advéntum hujus Spíritus fúerint, scimus: et post advéntum illíus cujus fortitúdinis facti sint, conspícimus.

℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos,

mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis.

℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Certe iste ipse pastor Ecclésiæ, ad cujus sacratíssimum corpus sedémus, quantæ debilitátis, quantæque formídinis ante advéntum Spíritus fúerit, ancílla ostiária requísita dicat. Una enim mulíeris voce percússus, dum mori tímuit, vitam negávit. Et pensándum, quia eum comprehénsum Petrus negávit in terra, quem suspénsum latro conféssus est in cruce. Sed vir iste tantæ formídinis, qualis post advéntum Spíritus exístat, audiámus. Fit convéntus magistrátus atque seniórum, cæsis denuntiátur Apóstolis, ne in nómine Jesu loqui débeant: Petrus magna auctoritáte respóndet: Obedíre opórtet Deo magis quam homínibus.

℟. Isti sunt triumphatóres, et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna: * Modo coronántur, et accípiunt palmam.

℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

In tertio Nocturno.

Ant. Exaltabúntur * córnua justi, allelúja.

Psalmus 74.

Confitebimur tibi Deus: * confitébimur, et invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua: * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, et omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníque ágere: * et delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu:

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum: * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénte, neque a desértis móntibus: * quóniam Deus judex est.

Hunc humíliat, et hunc exáltat; * quia calix in manu Dómini vini meri plenus misto.

Et inclinávit ex hoc in hoc: verúmtamen fæx ejus non est exinanita: * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in sæculum: * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confríngam: * et exaltabúntur córnua justi.

Ant. Exaltabúntur córnua justi, allelúja.

Ant. Lux orta est justo, * allelúja: rectis corde lætítia, allelúja.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine:
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Ant. Lux orta est justo, allelúja: rectis corde lætítia, allelúja.
Ant. Custodiébant * testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúja.

Psalmus 98.

Dominus regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.
Dóminus in Sion magnus: * et excélsus super omnes pópulos.
Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.
Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.
Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.
Moyses et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus:
Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.
Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.
Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulciscens in omnes adinventiónes eórum.
Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.
Ant. Custodiébant testimónia ejus, et præcépta ejus, allelúja.

℣. Nimis honoráti sunt amici tui Deus. ℟. Nimis confortátus est principátus eórum. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne.

Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 19. *d.*

In illo témpore: Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília S. Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. in Matth. cap. 19.

Grandis fidúcia! Petrus piscátor erat, dives non fúerat, cibos manu et arte quærébat: et tamen lóquitur confidénter: Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relínquere, jungit quod perféctum est: Et secúti súmus te. Fécimus quod jussísti: quid ígitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. Non dixit, Qui reliquístis ómnia: hoc enim et Crates fecit philósophus, et multi álii divítias contempsérunt: sed, Qui secúti estis me: quod próprie Apostolórum est atque credéntium.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt. ℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Bened. Cujus, vel Quorum festum cólimus. Lectio viii.

In regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti) sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israel: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut filios, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia congruit, in qua Salvátor lóquitur: Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separáre hóminem a patre suo, et matrem a filia, et nurum a socru: et inimíci hóminis domésticí ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiónem Evangélii, omnes afféctus contémpserint, atque divítias et sæculi voluptátes: isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum

doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna.
℣. Sancti per fidem vicérunt regna: operáti sunt justítiam. Quorum.
Glória Patri. Quorum.
Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Ex occasióne hujus senténtiæ quidam intródu-runt mille annos post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum, quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam: non intelligéntes, quod si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo: ut qui unam pro Dómino dimiserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est: qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet: quæ comparatióne et mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparétur.

Deinde dicitur Hymnus.
Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,
et per Horas, Antiph.

1. Hoc est præcéptum meum, * ut diligátis invicem, sicut diléxi vos. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 16.
2. Majórem charitátem * nemo habet, ut ánimam suam ponat quis pro amícis suis.
3. Vos amíci mei estis, * si fecéritis quæ præcípio vobis, dicit Dóminus.
4. Beáti pacífici, * beáti mundo corde: quóniam ipsi Deum vidébunt.
5. In patiéntia vestra * possidébitis ánimas vestras.

Capitulum. *Ephes. 2. d.*

Fratres, Jam non estis hóspites, et ádvenæ: sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo angulári lápide Christo Jesu. ℟. Deo grátias.

Hymnus.

Exultet orbis gáudiis:
Cœlum resúltet láudibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.
Vos sæculórum Júdices,
Et vera mundi lúmina:
Votis precámur córdium,
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cœli cláuditis,
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor, salúsque séntiunt,
Sanáte mentes lánguidas:
Augéte nos virtútibus.
Ut, cum redíbit Arbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudii
Concédat esse cómpotes.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória,
Amen.

℣. Annuntiavérunt ópera Dei.
℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Benedictus, Antiph.

Vos qui reliquistis * ómnia, et secúti estis me, céntuplum

accipiétis, et vitam ætérnam possidébitis.

Ad Tertiam, Antiph.

Majórem charitátem.

Capit. Fratres, Jam non estis,ut supra.

℟. br. In omnem terram* Exívit sonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ verba eórum. Exívit. Glória Patri. In omnem. ℣. Constítues eos príncipes super omnem terram. ℟. Mémores erunt nóminis tui Dómine.

Ad Sextam, Antiph.

Vos amíci mei estis.

Capitulum. *Act.* 5. *b.*

Per manus autem Apostolórum fiébant signa, et prodígia multa in plebe.

℟. br. Constítues eos príncipes * Super omnem terram. Constítues. ℣. Mémores erunt nóminis tui Dómine. Super. Glória Patri. Constítues.

℣. Nimis honoráti sunt amíci tui, Deus.

℟. Nimis confortátus est principátus eórum.

Ad Nonam, Antiph.

In patiéntia vestra.

Capitulum. *Act.* 5. *g.*

Ibant Apóstoli gaudéntes a conspéctu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati.

℟. br. Nimis honoráti sunt * Amíci tui, Deus. Nimis. ℣. Nimis confortátus est principátus eórum. Amíci. Glória Patri. Nimis. ℣. Annuntiavérunt ópera Dei.

℟. Et facta ejus intellexérunt.

In secundis Vesperis.

Ant. Jurávit Dóminus,* et non pœnitébit eum: Tu es sacérdos in ætérnum. Psalmus 109

Dixit Dóminus Dómino meo:* Sede a dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos,* scabéllum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion:* domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus Sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum:* Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.

Dóminus a dextris tuis,* confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrénte in via bibet:* proptérea exaltábit caput.

Ant. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: Tu es sacérdos in ætérnum.

Ant. Cóllocet eum* Dóminus cum princípibus pópuli sui.

Psalmus 112.

Laudáte púeri Dóminum:* laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum,* ex hoc nunc, et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?
Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem:
Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.
Ant. Cóllocet eum Dóminus cum princípibus pópuli sui.
Ant. Dirupísti Dómine víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis.

Psalmus 115.

Credidi propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.
Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.
Quid retríbuam Dómino,* pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?
Cálicem salutáris accípiam: * et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.
O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.
Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus, * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.
Ant. Dirupísti Dómine víncula mea: tibi sacrificábo hóstiam laudis.
Ant. Eúntes ibant et flebant,* mitténtes sémina sua.

Psalmus 125.

In converténdo Dóminus captivitátem Sion: * facti sumus sicut consoláti:
Tunc replétum est gáudio os nostrum: * et lingua nostra exultatióne.
Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.
Magnificávit Dóminus fácere nobíscum: * facti sumus lætántes.
Convérte Dómine captivitátem nostram,* sicut torrens in Austro.
Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.
Eúntes ibant et flebant,* mitténtes sémina sua.
Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manípulos suos.
Ant. Eúntes ibant et flebant, mitténtes sémina sua.
Ant. Confortátus est * principátus eórum, et honoráti sunt amíci tui, Deus.

Psalmus 138.

Domine probásti me, et cognovísti me: * tu cognovísti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.
Intellexísti cogitatiónes meas de longe: * sémitam meam, et funículum meum investigásti.
Et omnes vias meas prævidísti: * quia non est sermo in

lingua mea.

Ecce Dómine, tu cognovísti ómnia novíssima, et antíqua: * tu formásti me, et posuísti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me:* confortáta est, et non pótero ad eam.

Quo ibo a spíritu tuo? * et quo a fácie tua fúgiam?

Si ascéndero in cœlum, tu illic es: * si descéndero in inférnum, ades.

Si súmpsero pennas meas dilúculo,* et habitávero in extrémis maris:

Etenim illuc manus tua dedúcet me:* et tenébit me déxtera tua.

Et dixi: Fórsitan ténebræ conculcábunt me:* et nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabúntur a te, et nox sicut dies illuminábitur: * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedísti renes meos: * suscepísti me de útero matris meæ.

Confitébor tibi quia terribíliter magnificátus es:* mirabília ópera tua, et ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultátum os meum a te, quod fecísti in occúlto:* et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperféctum meum vidérunt óculi tui, et in libro tuo omnes scribéntur: * dies formabúntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus:* nimis confortátus est principátus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabúntur: * exurréxi, et adhuc sum tecum.

Si occíderis Deus peccatóres: * viri sánguinum declináte a me:

Quia dícitis in cogitatióne: * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te Dómine, óderam: * et super inimícos tuos tabescébam?

Perfécto ódio óderam illos :* et inimíci facti sunt mihi.

Proba me Deus, et scito cor meum: * intérroga me, et cognósce sémitas meas.

Et vide, si via iniquitátis in me est: * et deduc me in via ætérna.

Ant. Confortátus est principátus eórum, et honoráti sunt amíci tui, Deus.

Capitulum. *Ephes.* 2. *d*

FRATRES, Jam non estis hóspites, et ádvenæ; sed estis cives sanctórum, et doméstici Dei: superædificáti super fundaméntum Apostolórum, et Prophetárum, ipso summo anguláři lápide Christo Jesu.

Hymnus. Exúltet orbis. 12.*

℣. Annuntiavérunt ópera Dei.

℟. Et facta ejus intellexérunt.

Ad Magníficat. Ant. Estóte fortes in bello, * et pugnáte cum antíquo serpénte: et accipiétis regnum ætérnum, allelúja.

Aliæ Lectiones pro Apostolis.
In secundo Nocturno.
De Expositióne sancti Augustíni Episcopi super Psalmum octogésimum sextum.
Lectio iv. *Ante medium.*

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: diligit Dóminus portas Sion. Quare sunt fundaménta Apóstoli, et Prophétæ? Quia eórum auctóritas portat infirmitátem nostram. Quare sunt portæ? Quia per ipsos intrámus ad regnum Dei. Prædicant enim nobis: et cum per ipsos intrámus, per Christum intrámus. Ipse est enim jánua. Et cum dicúntur duódecim portæ Jerúsalem, et una porta Christus, et duódecim portæ Christus, quia in duódecim portis Christus: et ídeo duodenárius númerus Apostolórum. Sacraméntum magnum hujus duodenárii significátio est númeri. Sedébitis, inquit, super duódecim sedes, judicántes duódecim tribus Israel.

℟. Vidi conjúnctos viros habéntes spléndidas vestes, et Angelus Dómini locútus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amíci Dei.
℣. Vidi Angelum Dei fortem, volántem per médium cœlum, voce magna clamántem et dicéntem. Isti.

Lectio v.

Si duódecim sellæ ibi sunt, non est ubi sédeat tertiusdécimus Paulus Apóstolus, et non erit quómodo júdicet: et ipse se judicatúrum dixit non hómines tantum, sed et Angelos. Quos Angelos, nisi apóstatas ángelos? Nescítis, inquit, quia Angelos judicábimus? Respondéret ergo turba: Quid te jactas judicatúrum? Ubi sedébis? Duódecim sedes dixit Dóminus duódecim Apóstolos: unus cécidit Judas, in locum ipsíus sanctus Matthías ordinátus est: implétus est duodenárius númerus sédium. Primo locum ínveni, ubi sédeas, et sic te mináre judicatúrum. Duódecim ergo sedes quid sibi velint, videámus. Sacraméntum est cujúsdam universitátis, quia per totum orbem terrárum futúra erat Ecclésia: unde vocátur hoc ædifícium ad Christi compágem.

℟. Beáti estis cum maledíxerint vobis hómines, et persecúti vos fúerint, et díxerint omne malum advérsum vos, mentiéntes, propter me: * Gaudéte et exultáte, quóniam merces vestra copiósa est in cœlis. ℣. Cum vos óderint hómines, et cum separáverint vos, et exprobráverint, et ejécerint nomen vestrum tamquam malum propter Fílium hóminis. Gaudéte.

Lectio vi.

Et ídeo quia úndique venítur ad judicándum, duódecim sedes sunt: sicut quia úndique intrátur in illam ci-

vitátem, duódecim portæ sunt. Non solum ergo illi duódecim, et Apóstolus Paulus, sed quotquot judicatúri sunt, propter significatiónem universitátis ad sedes duódecim pértinent: quemádmodum quotquot intrábunt, ad duódecim portas pértinent. Partes enim mundi quátuor sunt, Oriens, Occidens, Aquilo, et Merídies. Istæ quátuor partes assídue nominántur in Scriptúris. Ab istis quátuor ventis, sicut dicit Dóminus in Evangélio, a quátuor ventis se collectúrum eléctos suos: ab ómnibus ergo istis quátuor ventis vocátur Ecclésia. Quómodo vocátur? Undique in Trinitáte vocátur. Non vocátur nisi per baptísmum in nómine Patris, et Filii, et Spíritus sancti. Quátuor ergo ter ducta duódecim inveniúntur.

℟. Isti sunt triumphatóres et amíci Dei, qui contemnéntes jussa príncipum, meruérunt præmia ætérna: * Modo coronántur, et accípiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Modo. Glória Patri. Modo.

Pro Evangelistis Lectiones.

In primo Nocturno.

Incipit liber Ezechiélis Prophétæ.

Lectio i. *Cap. 1.*

Et factum est in trigésimo anno, in quarto, in quinta mensis, cum essem in médio captivórum juxta flúvium Chobar, apérti sunt cœli, et vidi visiónes Dei. In quinta mensis, ipse est annus quintus transmigratiónis regis Jóachin, factum est verbum Dómini ad Ezechiélem filium Buzi sacerdótem in terra Chaldæórum, secus flumen Chobar: et facta est super eum ibi manus Dómini. Et vidi, et ecce ventus túrbinis veniébat ab Aquilóne, et nubes magna, et ignis invólvens, et splendor in circúitu ejus: et de médio ejus quasi spécies eléctri, id est, de médio ignis.

℟. Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum, dicit Dóminus: * Estóte ergo prudéntes sicut serpéntes, et símplices sicut colúmbæ. ℣. Dum lucem habétis, crédite in lucem, ut filii lucis sitis. Estóte ergo prudéntes.

Lectio ii.

Et in médio ejus similitúdo quátuor animálium: et hic aspéctus eórum, similitúdo hóminis in eis. Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Pedes eórum pedes recti, et planta pedis eórum quasi planta pedis vituli, et scintíllæ quasi aspéctus æris candéntis. Et manus hóminis sub pennis eórum in quátuor pártibus: et fácies, et pennas per quátuor partes habébant, junctæque erant pennæ eórum altérius

ad álterum. Non revertebántur cum incéderent: sed unumquódque ante fáciem suam gradiebátur.

℟. Tóllite jugum meum super vos, dicit Dóminus, et díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde: * Jugum enim meum suáve est, et onus meum leve. ℣. Et inveniétis réquiem animábus vestris. Jugum enim meum.

Lectio iii.

SIMILITUDO autem vultus eórum: fácies hóminis et fácies leónis a dextris ipsórum quátuor: fácies autem bovis a sinístris ipsórum quátuor, et fácies áquilæ désuper ipsórum quátuor. Fácies eórum, et pennæ eórum exténtæ désuper: duæ pennæ singulórum jungebántur, et duæ tegébant córpora eórum: et unumquódque eórum coram fácie sua ambulábat: ubi erat ímpetus spíritus, illuc gradiebántur, nec revertebántur cum ambulárent.

℟. Dum stetéritis ante reges et præsides, nolíte cogitáre quómodo, aut quid loquámini: * Dábitur enim vobis in illa hora, quid loquámini. ℣. Non enim vos estis qui loquímini: sed Spíritus Patris vestri, qui lóquitur in vobis. Dábitur. Glória Patri. Dábitur enim.

In secundo Nocturno.

De Expositióne S. Gregórii Papæ super Ezechiélem Prophétam.

Lectio iv.

Homilia 3. lib. 1.

SANCTA quátuor animália, quæ prophetíæ spíritu futúra prævidéntur, subtíli narratióne describúntur, cum dícitur: Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni. Quid per fáciem, nisi notítia: et quid per pennas, nisi volátus exprímitur? Per fáciem quippe unusquísque cognóscitur: per pennas vero in altum ávium córpora sublevántur. Fácies ítaque ad fidem pértinet, penna ad contemplatiónem. Per fidem namque ab omnipoténti Deo cognóscimur, sicut ipse de suis óvibus dicit: Ego sum pastor bonus, et cognósco oves meas, et cognóscunt me meæ. Qui rursus ait: Ego scio quos elégerim. Pro contemplatiónem vero, qua super nosmetípsos tóllimur, quasi in áera levámur.

℟. Vidi conjúnctos. 16.*

Lectio v.

QUATUOR ergo fácies uni sunt: quia si requíras quid Matthæus de incarnatióne Dómini séntiat: hoc nimírum sentit, quod Marcus, Lucas, et Joánnes. Si quæras quid Joánnes séntiat; hoc procul dúbio, quod Lucas, Marcus, et Matthæus. Si quæras quid Marcus; hoc quod Matthæus, Joánnes, et Lucas. Si quæras quid Lucas; hoc quod Joánnes, Matthæus, et Marcus sentit. Quá-

tuor ergo fácies uni sunt: quia notítia fidei, qua cognoscúntur a Deo, ipsa est in uno, quæ est simul in quátuor. Quidquid enim in uno invéneris, hoc in ómnibus simul quátuor cognósces.

℟. Beáti estis. 16.*

Lectio vi.

Et quátuor pennæ uni: quia Dei omnipoténtis Fílium Dóminum nostrum Jesum Christum simul omnes concórditer prædicant; et ad divinitátem ejus mentis óculos levántes, penna contemplatiónis volant. Evangelistárum ergo fácies ad humanitátem Dómini pértinet, penna ad divinitátem: quia in eum, quem corpóreum aspíciunt, quasi fácies inténdunt: sed dum hunc esse incircumscríptum atque incorpóreum ex divinitáte annúntiant, per contemplatiónis pennam quasi in áera levántur. Quia ítaque una est fides incarnatiónis ejus in ómnibus, et par contemplátio divinitátis ejus in singulis, recte nunc dícitur: Quátuor fácies uni, et quátuor pennæ uni.

℟. Isti sunt. 17.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 10.

In illo témpore: Designávit Dóminus et álios septuagínta duos: et misit illos binos ante fáciem suam, in omnem civitátem, et locum, quo erat ipse ventúrus. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homília 17. *in Evang.*

Dominus et Salvátor noster, fratres charíssimi, aliquándo nos sermónibus, aliquándo vero opéribus ádmonet. Ipsa étenim facta ejus, præcépta sunt: quia dum áliquid tácitus facit, quid ágere debeámus innotéscit. Ecce enim binos in prædicatiónem discípulos mittit: quia duo sunt præcépta charitátis, Dei vidélicet amor, et próximi: et minus quam inter duos cháritas habéri non potest. Nemo enim próprie ad semetípsum habére charitátem dícitur: sed diléctio in álterum tendit, ut cháritas esse possit.

℟. Isti sunt qui vivéntes in carne, plantavérunt Ecclésiam sánguine suo: * Cálicem Dómini bibérunt, et amíci Dei facti sunt.

℣. In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum. Cálicem.

Lectio viii.

Ecce enim binos ad prædicándum discípulos Dóminus mittit: quátenus hoc nobis tácitus innuat, quia qui charitátem erga álterum non habet, prædicatiónis officium suscípere nullátenus debet. Bene autem dícitur, quia misit eos ante fáciem

suam in omnem civitátem et locum, quo erat ipse ventúrus. Prædicatóres enim suos Dóminus séquitur: quia prædicátio prævenit, et tunc ad mentis nostræ habitáculum Dóminus venit, quando verba exhortatiónis præcúrrunt: atque per hoc véritas in mente suscípitur.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in charitáte non ficta, et dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, ut sole luna.

℣. Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam. Quorum.

Glória Patri. Quorum.

Lectio ix.

Hinc namque eísdem prædicatóribus Isaías dicit: Paráte viam Dómini, rectas fácite sémitas Dei nostri. Hinc filius Psalmísta ait: Iter fácite ei, qui ascéndit super occásum. Super occásum namque Dóminus ascéndit: quia unde in passióne occúbuit, inde majórem suam glóriam resurgéndo manifestávit. Super occásum videlicet ascéndit: quia mortem, quam pértulit, resurgéndo calcávit. Ei ergo, qui ascéndit super occásum, iter fácimus, cum nos ejus glóriam vestris méntibus prædicámus, ut eas et ipse post véniens, per amóris sui præséntiam illústret.

Te Deum laudámus. 15.

COMMUNE

Unius Martyris.

Ad Vesperas, Ant. Qui me conféssus, cum reliq. de Laudibus. 30.* Psalm. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dominica. 124. et loco ultimi, Psalm. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Capitulum. *Jac. 1. b.*

Beatus vir, qui suffert tentatiónem: quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus.

Deus, tuórum mílitum
Sors, et coróna, præmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.
Hic nempe mundi gáudia,
Et blanda fraudum pábula
Imbúta felle députans
Pervénit ad cœléstia.
Pœnas cucúrrit fórtiter
Et sústulit viríliter,
Fundénsque pro te sánguinem,
Ætérna dona póssidet.
Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus piíssime:
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.
Laus, et perénnis glória
Patri sit atque Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sempitérna sæcula.
Amen.

℣. Glória et honóre coronásti eum Dómine.

℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Magnificat, Ant.
Iste Sanctus * pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: fundátus enim erat supra firmam petram.

Pro Martyre et Pont.

Oratio.

Infirmitatem nostram réspice, omnípotens Deus: et, quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti N. mártyris tui atque Pontíficis, intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos beáti N. mártyris tui atque Pontíficis, ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Pro Martyre tantum

Oratio.

Præsta, quæsumus omnipotens Deus: ut, qui beáti N. mártyris tui natalítia cólimus; intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut, intercedénte beáto N. mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

Ad Matutinum. Invitat.
Regem mártyrum Dóminum,* Veníte adorémus.

Psal. Veníte, exultémus. 2.
Hymn. Deus tuórum mílitum, ut 20.*

In primo Nocturno.

Ant. In lege Dómini * fuit volúntas ejus die ac nocte.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non ábiit in consilio impiórum, et in via peccatórum non stetit,* et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:
Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.
Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum,* quod fructum suum dabit in témpore suo:
Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.
Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.
Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.
Ant. In lege Dómini fuit volúntas ejus die ac nocte.
Ant. Prædicans* præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in u-

num * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.
Dirumpámus vincula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam, términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confringes eos.
Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre, * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.
Ant. Prædicans præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.
Ant. Voce mea * ad Dóminum clamávi: et exaudívit me de monte sancto suo.

Psalmus 3.

Dómine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.
Ant. Voce mea ad Dóminum clamávi: et exaudívit me de monte sancto suo. ℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictióne perpétua.

Lectiones sequentes primi Nocturni leguntur in Festo Mart. et Pont.

In Festo autem Mart. non Pontificis leguntur quæ inferius positæ sunt in Communi plurimorum Martyrum.

De Actibus Apostolórum.
Lectio i. *Cap.* 20. *d*

A Miléto Paulus mittens Ephesum, vocávit Majóres natu Ecclésiæ. Qui cum venissent ad eum, et simul essent, dixit eis: Vos scitis a prima die, qua ingréssus sum in Asiam, quáliter vobíscum per omne tempus fúerim, sérviens Dómino cum omni humilitáte, et lácrymis, et tentatiónibus, quæ mihi accidérunt ex insídiis Judæórum: quómodo nihil subtráxerim utílium, quo minus annuntiárem vobis, et docérem vos públice, et per domos, testíficans Judæis atque Gentílibus in Deum pœniténtiam, et fidem in Dóminum nostrum Jesum Christum. Et nunc ecce alligátus ego spíritu, vado in Jerúsalem, quæ in ea ventúra sint mihi, ignórans: nisi quod Spíritus sanctus per omnes civitátes mihi protestátur, dicens: Quóniam víncula, et tribulatiónes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor: nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me, dúmmodo consúmmem cursum meum, et ministérium verbi, quod accépi a Dómino Jesu, testificári Evangélium grátiæ Dei.

℟. Iste Sanctus pro lege Dei sui certávit usque ad mortem, et a verbis impiórum non tímuit: * Fundátus enim erat supra firmam petram. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Fundátus. Benedictio. Unigénitus Dei Filius. Lectio ii.

Et nunc ecce ego scio quia ámplius non vidébitis fáciem meam vos omnes, per quos transívi prædicans regnum Dei. Quaprópter contéstor vos hodiérna die, quia mundus sum a sánguine ómnium. Non enim subterfúgi, quo minus annuntiárem omne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, et univérso gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit epíscopos, régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo. Ego scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcéntes gregi. Et ex vobis ipsis exúrgent viri loquéntes pervérsa, ut abdúcant discípulos post se. Propter quod vigiláte memória retinéntes: quóniam per triénnium nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquémque vestrum.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Bened. Spíritus sancti grátia.
Lectio iii.

Et nunc comméndo vos Deo, et verbo grátiæ ipsius, qui potens est ædificáre, et dare hereditátem in sanctificátis ómnibus. Argéntum et aurum, aut vestem

nullius concupivi, sicut ipsi scitis: quóniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes, opórtet suscípere infírmos, ac meminísse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit: Beátius est magis dare, quam accípere. Et cum hæc dixísset, pósitis génibus suis, orávit cum ómnibus illis. Magnus autem fletus factus est ómnium: et procumbéntes super collum Pauli, osculabántur eum, doléntes máxime in verbo, quod díxerat, quóniam ámplius fáciem ejus non essent visúri. Et deducébant eum ad navem.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum:* Et invéntus est in número Sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et invéntus. Glória Patri. Et invéntus.

In secundo Nocturno.

Ant. Fílii hóminum * scitóte, quia Dóminus sanctum suum mirificávit. Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei,* et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quǽritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum:* Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine:* dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum* dórmiam, et requiéscam:

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me.

Ant. Fílii hóminum scitóte quia Dóminus sanctum suum mirificávit.

Ant. Scuto bonæ voluntátis* tuæ coronásti eum Dómine.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ,* Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi et vidébo:* quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malígnus:* neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur

iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.
Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.
Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.
Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.
Sepúlchrum patens est guttur eórum: linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.
Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.
Et læténtur omnes: qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.
Ant. Scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum, Dómine.
Ant. In univérsa terra* glória et honóre coronásti eum.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis; glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi:
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Ant. In univérsa terra glória et honóre coronásti eum.
℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso. Pater noster. Absolutio. Ipsius piétas.
℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo S. Augustini Episc.
Lectio iv.

Serm. 44. de Sanctis.

Triumphalis beáti mártyris N. dies hódie nobis anniversária celebritáte recúrrit: cujus glorificatióni sicut congáudet Ecclésia, sic ejus propónit sequénda vestígia. Si enim compátimur,

et conglorificábimur. In cujus glorióso agóne duo nobis præcipue consideránda sunt: induráta vidélicet tortóris sævítia, et Mártyris invícta patiéntia. Sævítia tortóris, ut eam detestémur: patiéntia Mártyris, ut eam imitémur. Audi Psalmístam advérsus malítiam increpántem: Noli æmulári in malignántibus: quóniam tamquam fœnum velóciter aréscent. Quod autem advérsus malignántes patiéntia exhibénda sit, áudi Apóstolum suadéntem: Patiéntia vobis necessária est, ut reportétis promissiónes.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descenditque cum illo in fóveam: et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit. Benedictio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Coronata ítaque est beáti Mártyris patiéntia, mancipáta est ætérnis cruciátibus tortóris incorrécta malítia. Hoc atténdens in agóne suo gloriósus Christi athléta, non exhórruit cárcerem. Ad imitatiónem cápitis sui tolerávit probra, sustínuit irrisiónes, flagélla non tímuit: et quot ante mortem pro Christo pértulit supplícia, tot ei de se óbtulit sacrifícia. Quod enim propinánte Apóstolo bíberat, alte retinébat: Quia non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Et quia momentáneum hoc et leve nostræ tribulatiónis, ætérnum glóriæ pondus operátur in cœlis. Hujus promissiónis amóre a terrénis suspénsus, et prægustáta supérnæ suavitátis dulcédine ineffabíliter afféctus, dicébat cum Psalmísta: Quid mihi est in cælo, et a te quid vólui super terram? Defécit caro mea, et cor meum: Deus cordis mei, et pars mea Deus in ætérnum.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine, * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et voluntáte. Benedictio. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Contemplabatur enim quantum in ænígmate infírmitas humána óculum mentis in æternitáte fígere potest, quanta sint supérnæ civitátis gáudia: et ea enarráre non sufficiens, admirándo clamábat: Quid mihi est in cælo? Quasi díceret: Excédit vires meas, excédit facultátem eloquéntiæ meæ, transcéndit capacitátem intelligéntiæ meæ illud decus, illa glória, illa celsitúdo, qua nobis, a conturbatióne hóminum remó-

tis, in abscóndito faciéi suæ Jesus Christus Dóminus noster reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ. Hujus perféctæ libertátis contemplatióne nullum vitábat períeulum, nullum horrébat supplícium: et si millies posset mori, non putábat se hanc digne posse áliqua ratióne promeréri.

℟. Stola jucunditátis induit eum Dóminus: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et corónam. Glória Patri. Et corónam.

In tertio Nocturno.

Ant. Justus Dóminus, * et justítiam diléxit: æquitátem vidit vultus ejus. Psalmus 10.

In Dómino confido: quómodo dícitis ánimæ meæ: * Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagíttas suas in pháretra, * ut sagíttent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecísti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias diléxit: * æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Justus Dóminus, et justítiam diléxit: æquitátem vidit vultus ejus.

Ant. Habitábit * in tabernáculo tuo: requiéscet in monte sancto tuo. Psalmus 14.

Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malignus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit, * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Habitábit in tabernáculo tuo: requiéscet in monte sancto tuo.

Ant. Posuísti Dómine * super caput ejus corónam de lápide pretióso. Psalmus 20.

Domine in virtúte tua lætábitur rex: * et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei:* et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino: * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.

Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum:* in reliquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Ant. Posuísti Dómine super caput ejus corónam de lápide pretióso. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne.

Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 14.* ƒ

In illo témpore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxórem, et fílios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Hom. 37. in Evangelia.

Si considerémus, fratres charíssimi, quæ et quanta sunt quæ nobis promittúntur in cœlis, viléscunt ánimo ómnia, quæ habéntur in terris. Terréna namque substántia supérnæ felicitáti comparáta, pondus est, non subsidium. Temporális vita ætérnæ vitæ comparáta, mors est pótius dicénda, quam vita. Ipse enim quotidiánus deféctus corruptiónis quid est

áliud, quam quædam prolíxitas mortis? Quæ autem lingua dícere, vel quis intelléctus cápere súfficit, illa supérnæ civitátis quanta sint gáudia? Angelórum choris interésse, cum beatíssimis spirítibus glóriæ Conditóris assístere, præséntem Dei vultum cérnere, incircumscríptum lumen vidére, nullo mortis metu áffici, incorruptiónis perpétuæ múnere lætári?

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris, et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viii.

Sed ad hæc audíta inardéscit ánimus, jamque illic cupit assístere, ubi se sperat sine fine gaudére. Sed ad magna præmia perveníri non potest, nisi per magnos labóres. Unde et Paulus egrégius prædicátor dicit: Non coronábitur, nisi qui legítime certáverit. Deléctet ergo mentem magnitúdo præmiórum, sed non detérreat certámen labórum. Unde ad se veniéntibus Véritas dicit: Si quis venit ad me, et non odit patrem suum, et matrem, et uxórem, et fílios, et fratres, et soróres, adhuc autem et ánimam suam, non potest meus esse discípulus.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit: * Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Benedictio. Ad societátem.

Sequens ℟. dícitur ultimo loco in Festis sex SS. martyrum Pontíficum Eusebii, Marcelli, Joannis, Silverii, Martini, et Pontiani.

℟. Dómine prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * Posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. ℣. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei longitúdinem diérum in sǽculum sǽculi. Posuísti. Glória Patri. Posuísti.

Lectio ix.

Sed percontári libet, quómodo paréntes, et carnáliter propínquos præcípimur odísse, qui jubémur et inimícos dilígere? Et certe Véritas de uxóre dicit: Quod Deus conjúnxit, homo non séparet. Et Paulus ait: Viri, dilígite uxóres vestras, sicut et Christus Ecclésiam. Ecce, discípulus uxórem diligéndam prædicat, cum magíster dicat: Qui uxórem non odit, non potest meus esse discípulus. Numquid áliud judex núntiat, áliud præco clamat? An simul et odísse póssumus, et dilígere? Sed si vim præ-

cépti perpéndimus, utrúmque ágere per discretiónem valémus: ut uxórem, et eos, qui nobis carnis cognatióne conjúncti sunt, et quos próximos nóvimus, diligámus; et quos adversários in via Dei pátimur, odiéndo et fugiéndo nesciámus.
Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Qui me conféssus fúerit * coram homínibus, confitébor et ego eum coram Patre meo.
Psalmus. Dóminus regnávit, cum reliquis. 16.
2. Qui séquitur me, * non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus.
3. Qui mihi minístrat, * me sequátur: et ubi ego sum, illic sit et miníster meus.
4. Si quis mihi ministráverit,* honorificábit eum Pater meus, qui est in cœlis, dicit Dóminus.
5. Volo Pater, * ut ubi ego sum, illic sit et miníster meus.

Capitulum. *Jac. 1. b*

Beatus vir, qui suffert tentatiónem, quóniam cum probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus, diligéntibus se.

Hymnus.

Invicte martyr, únicum
Patris secútus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cœléstibus.
Tui precátus múnere
Nostrum reátum dílue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tædium.
Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis:
Nos solve vinclis sæculi,
Dono supérni Núminis.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Benedictus, Ant.

Qui odit * ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam.

Pro Martyre et Pontifice

Oratio.

Infirmitatem nostram réspice, omnípotens Deus: et quia pondus própriæ actiónis gravat, beáti N. mártyris tui atque Pontíficis intercéssio gloriósa nos prótegat. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos beáti N. mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius: ut, cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

Pro Martyre tantum,

Oratio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut, qui beáti N. mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

PRESTA, quæsumus omnípotens Deus: ut, intercedénte beáto N. mártyre tuo, et a cunctis adversitátibus liberémur in córpore, et a pravis cogitatiónibus mundémur in mente. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant. Qui séquitur me. Capitulum. Beátus vir, ut supra.

℟. br. Glória et honóre* Coronásti eum Dómine. Glória et honóre. ℣. Et constituisti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória et honóre. ℣. Posuísti Dómine super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso.

Ad Sextam, Ant.

Qui mihi minístrat.

Capitulum. *Eccli.* 15.

CIBAVIT illum pane vitæ et intelléctus. et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum Dóminus Deus noster.

℟. br. Posuísti, Dómine,* Super caput ejus. Posuísti.

℣. Corónam de lápide pretióso. Super. Glória Patri. Posuísti. ℣. Magna est glória ejus in salutári tuo. ℟. Glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Ad Nonam, Ant. Volo Pater.

Capitulum. *Eccli.* 39.

JUSTUS cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. br. Magna est glória ejus* In salutári tuo. Magna est. ℣. Glóriam et magnum decórem impónes super eum. In salutári. Glória Patri. Magna est. ℣. Justus ut palma florébit. ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Vesperas, Ant. Qui me confésus, ut supra, cum reliquis de Laudibus, 30.*

Psalmus. Dixit Dóminus, cum reliquis de Dominica. 124, et loco ultimi. Psal. Crédidi. 127.

Capitulum. Beátus vir.

Hymnus. Deus, tuórum mílitum. 20.*

℣. Justus ut palma florébit.

℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Magnificat, Ant.

Qui vult veníre post me,* ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me.

Aliæ Lectiones pro uno Martyre.

In secundo Nocturno.

De Expositióne sancti Ambrósii Episcopi in Psalmum centésimum, décimum octávum.

Lectio iv. *Serm.* 21.

PRINCIPES persecúti sunt me gratis: et a verbis tuis trepidávit cor meum. Bene hoc martyr dicit, quod injúste persecutiónem torménta sustíneat, qui nihil rapúerit, nullum violéntus opprésserit, nullíus sánguinem fúderit, nullíus thorum putáverit esse violándum, qui nihil légibus débeat, et gravióra latrónum sustinére cogá-

tur supplícia: qui loquátur juste, et non audiátur: qui loquátur plena salútis, et impugnétur: ut possit dícere: Cum loquébar illis, impugnábant me gratis. Gratis ígitur persecutiónem pátitur, qui impugnátur sine crímine: impugnátur ut nóxius, cum sit in tali confessióne laudábilis: impugnátur quasi venéficus, qui in nómine Dómini gloriátur, cum píetas virtútum ómnium fundaméntum sit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum:* Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam: et in vínculis non derelíquit eum. Et dedit.

Lectio v.

Vere frustra impugnátur, qui apud ímpios et infídos impietátis arcéssitur, cum fídei sit magíster. Verum qui gratis impugnátur, fortis debet esse et constans. Quómodo ergo subtéxuit: Et a verbis tuis trepidávit cor meum? Trepidáre infirmitátis est, timóris atque formídinis. Sed est étiam infírmitas ad salútem, est étiam timor sanctórum. Timéte Dóminum omnes sancti ejus: et Beátus vir, qui timet Dóminum. Qua ratióne beátus? Quia in mandátis ejus cupit nimis.

℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine,* Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et voluntáte.

Lectio vi.

Pone ergo mártyrem inter perícula constitútum: cum inde immánitas bestiárum ad incutiéndum terrórem infremat, aliúnde strídor candéntium laminárum, et flamma fornácis ardéntis exæstuet, ex parte ália pérsonent tractus grávium catenárum, hinc cárnifex cruéntus assístat; pone, inquam, circumspectántem ómnia pléna suppliciis, deinde cogitántem mandáta divína, illum ignem perpétuum, illud sine fine incéndium perfidórum, illam pœnæ recrudescéntis ærúmnam: trepidáre corde, ne, dum præséntibus cedat, perpétuis se dedat exítiis: perturbári ánimo, dum futúri judícii romphæam illam terríbilem quadam conspéctus spécie contuétur. Nonne ad hanc trepidatiónem fidúciæ viri constántis, æquális in eúmdem concúrrit efféctum confidéntia cupiéntis ætérna, et divína trepidántis?

℟. Stola jucunditátis índuit eum Dóminus:* Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et coró-

nam. Glória Patri. Et corónam.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 16. d.*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Si quis vult post me veníre, ábneget semetípsum, et tollat crucem suam, et sequátur me. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 31. in Evang.

Quia Dóminus ac Redémptor noster novus homo venit in mundum, nova præcépta dedit mundo. Vitæ étenim nostræ véteri in vítiis enutrítæ contrarietátem oppósuit novitátis suæ. Quid enim vetus, quid carnális homo nóverat, nisi sua retinére, aliéna rápere, si posset, concupíscere, si non posset? Sed cœléstis médicus síngulis quibúsque vítiis obviántia ádhibet medicaménta. Nam sicut arte medicínæ cálida frígidis, frígida cálidis curántur: ita Dóminus noster contrária oppósuit medicaménta peccátis, ut lúbricis continéntiam, tenácibus largitátem, iracúndis mansuetúdinem, elátis præcíperet humilitátem.

℟. Coróna áurea super caput ejus, * Expréssa signo sanctitátis, glória honóris et opus fortitúdinis. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Expréssa.

Lectio viii.

Certe cum se sequéntibus nova mandáta propóneret, dixit: Nisi quis renuntiáverit ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus. Ac si apérte dicat: Qui per vitam véterem aliéna concupíscitis, per novæ conversatiónis stúdium et vestra largímini. Quid vero in hac lectióne dicat, audiámus: Qui vult post me veníre ábneget semetípsum. Ibi dícitur, ut abnegémus nostra: hic dícitur, ut abnegémus nos. Et fortásse laboriósum non est hómini relínquere sua: sed valde laboriósum est relínquere semetípsum. Minus quippe est abnegáre quod habet: valde autem multum est, abnegáre quod est.

℟. Hic est vere martyr, qui pro Christi nómine sánguinem suum fudit:* Qui minas júdicum non tímuit, nec terrénæ dignitátis glóriam quæsívit, sed ad cœléstia regna pervénit. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Qui. Glória Patri. Qui.

Lectio ix.

Ad se autem nobis veniéntibus Dóminus præcépit, ut renuntiémus nostris: quia quicúmque ad fídei agónem venímus, luctámen contra malígnos spíritus súmimus. Nihil autem malígni spíritus

in hoc mundo próprium póssident: nudi ergo cum nudis luctári debémus. Nam si vestítus quisque cum nudo luctátur, cítius ad terram dejícitur, quia habet unde teneátur. Quid enim sunt terréna ómnia, nisi quædam córporis induménta? Qui ergo contra diábolum ad certámen próperat, vestiménta abjíciat, ne succúmbat.
Te Deum laudámus. 15.

ALIA HOMILIA
In Festis unius Martyris non Pontíficis.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vii. *Cap.* 10. *d*

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolíte arbitrári, quia pacem vénerim míttere in terram: non veni pacem míttere, sed gládium. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.
Lib. 1. *in Matt. cap.* 10.

SUPRA díxerat: Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; et quod in aure audítis, prædicáte super tecta: nunc infert quid post prædicatiónem sequátur. Ad fidem Christi totus orbis contra se divísus est: unaquæque domus et infidéles et credéntes hábuit, et proptérea bellum missum est bonum, ut rumperétur pax mala. Tale quid et in Génesi advérsus rebélles hómines, qui moti fúerant de Oriénte, et turrem extrúere festinábant, per quam cœli alta penetrárent, fecísse scríbitur Deus, ut divíderet linguas eórum.
℟. Coróna 33*. Lectio viii.

VENI enim separáre hóminem advérsus patrem suum. Hic locus prope iísdem verbis in Michæa Prophéta scríbitur. Et notándum, ubicúmque de véteri Testaménto testimónium pónitur, utrum sensus tantum, an sermo conséntiat. Qui amat patrem aut matrem plus quam me, non est me dignus. Qui ante præmíserat: Non veni pacem míttere, sed gládium, et divídere hómines advérsus patrem et matrem, nurum et socrum: ne quis pietátem religióni anteférret, subjécit, dicens: Qui amat patrem aut matrem plus quam me. Et in Cántico légimus canticórum: Ordinávit in me charitátem. Hic ordo in omni afféctu necessárius est: ama post Deum, patrem, ama matrem, ama fílios.
℟. Hic est vere. 33.* Lectio ix.

ORDO pulchérrimus: ad prædicatiónem mittit, docet perícula non timénda, afféctum súbjicit religióni. Aurum supra túlerat, æs de zona excússerat: dura Evangelistárum condítio. Unde ergo sumptus, unde victus necessária? Austeritátem mandatórum spe témperat promissórum: Qui récipit, inquiens, vos, me récipit: et

qui me récipit, récipit eum qui me misit: ut in suscipiéndis Apóstolis unusquisque credéntium Christum se suscepisse arbitrétur.

Te Deum laudámus. 45.

COMMUNE

Plurimorum Martyrum.

Ad Vesperas, Ant. Omnes sancti, cum reliq. de Laudibus. 45.*Psalmus Dixit Dóminus, cum reliq. de Dominica 124 et loco ultimi, Psalmus Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Capitulum. *Sap.* 3.

Justorum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Hymnus.

Sanctorum méritis ínclyta gáudia
Pangámus sócii, géstaque fórtia:
Gliscens fert ánimus prómere cántibus
Victórum genus óptimum.
Hi sunt, quos fátue mundus abhórruit,
Hunc fructu vácuum, flóribus áridum
Contempsére tui nóminis ásseclæ,
Jesu Rex bone Cœlitum.
Hi pro te fúrias atque minas truces
Calcárunt hóminum, sævaque vérbera:
His cessit lácerans fórtiter úngula,
Nec carpsit penetrália.
Cædúntur gládiis more bidéntium:
Non murmur résonat, non querimónia;
Sed corde impávido mens bene cónscia
Consérvat patiéntiam.
Quæ vox, quæ póterit lingua retéxere,
Quæ tu martyribus múnera præparas?
Rubri nam flúido sánguine fúlgidis
Cingunt témpora láureis.
Te summa, o Déitas, únaque póscimus,
Ut culpas ábigas, nóxia súbtrahas,
Des pacem fámulis, ut tibi glóriam
Annórum in sériem canant.
Amen.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Ad Magníficat, Ant.

Istórum est enim regnum cælórum, * qui contempsérunt vitam mundi, et pervenérunt ad præmia regni, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni.

Pro pluribus Martyribus Pontificibus. Oratio.

Beatorum mártyrum, paritérque Pontíficum N. et N. nos, quæsumus Dómine, festa tueántur: et eórum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum.

Si non fuerint Pontif. Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum mártyrum tuó-

rum N. et N. natalitia cólere: da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum nostrum.

Alia Orátio.

DEUS, qui nos ánnua sanctórum mártyrum tuórum N. et N. solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Regem mártyrum Dóminum, * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

CHRISTO profúsum sánguinem,
Et mártyrum victórias,
Dignámque cœlo láuream
Lætis sequámur vócibus.
Terróre victo sæculi,
Pœnísque spretis córporis,
Mortis sacræ compéndio
Vitam beátam póssident.
Tradúntur igni mártyres,
Et bestiárum déntibus:
Armáta sævit úngulis
Tortóris insáni manus.
Nudáta pendent víscera:
Sanguis sacrátus fúnditur:
Sed pérmanent immóbiles
Vitæ perénnis grátia.
Te nunc Redémptor quæsumus,
Ut mártyrum consórtio
Jungas precántes sérvulos
In sempitérna sæcula, Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Secus decúrsus aquárum * plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

Psalmus 1.

BEATUS vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetít, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedít:
Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.
Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum,* quod fructum suum dabit in témpore suo:
Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.
Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.
Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum peribit.

Ant. Secus decúrsus aquárum plantávit víneam justórum, et in lege Dómini fuit volúntas eórum.

Ant. Tamquam aurum in fornáce * probávit eléctos Dóminus: et quasi holocáusta accépit eos in ætérnum.

Psalmus 2.

QUARE fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula a me, et dabo tibi gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confringes eos.
Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus,* et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus: et quasi holocáusta accépit eos in ætérnum.

Ant. Si coram homínibus * torménta passi sunt, spes electórum est immortális in ætérnum. Psalmus 3.

Dómine, quid multiplicáti sunt qui tribulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me:* exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.
Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Si coram homínibus torménta passi sunt, spes electórum est immortális in ætérnum.

℣. Lætámini in Dómino, et exultáte justi. ℟. Et gloriámini omnes recti corde. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne.
Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Romános.
Lectio i. *Cap.* 8. *c.*

Fratres, Debitóres sumus non carni, ut secúndum carnem vivámus. Si enim secúndum carnem vixéritis, moriémini: si autem spíritu

facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicúmque enim spíritu Dei agúntur, ii sunt filii Dei. Non enim accepístis spíritum servitútis íterum in timóre, sed accepístis spíritum adoptiónis filiórum, in quo clamámus: Abba (Pater). Ipse enim Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quod sumus filii Dei. Si autem filii, et herédes; herédes quidem Dei, coherédes autem Christi: si tamen compátimur, ut et conglorificémur. Exístimo enim quod non sunt condígnæ passiónes hujus témporis ad futúram glóriam, quæ revelábitur in nobis. Nam expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expéctat.

℟. Abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis Sanctórum: et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: * Quóniam prióra transiérunt.

℣. Non esúrient, neque sítient ámplius, neque cadet super illos sol, neque ullus æstus. Quóniam. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Scimus autem quóniam diligéntibus Deum ómnia cooperántur in bonum, iis, qui secúndum propósitum vocáti sunt sancti. Nam quos præscívit, et prædestinávit confórmes fieri imáginis Fílii sui, ut sit ipse primogénitus in multis frátribus. Quos autem prædestinávit, hos et vocávit: et quos vocávit, hos et justificávit: quos autem justificávit, illos et glorificávit. Quid ergo dicémus ad hæc? Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui étiam próprio Fílio suo non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum: quómodo non étiam cum illo ómnia nobis donávit? Quis accusábit advérsus eléctos Dei? Deus qui justíficat, quis est qui condémnet? Christus Jesus, qui mórtuus est, immo qui et resurréxit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam interpéllat pro nobis.

℟. Viri sancti gloriósum sánguinem fudérunt pro Dómino, amavérunt Christum in vita sua, imitáti sunt eum in morte sua: * Et ídeo corónas triumpháles meruérunt. ℣. Unus spíritus, et una fides erat in eis. Et ídeo. Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Quis ergo nos separábit a charitáte Christi? tribulátio, an angústia, an fames, an núditas, an perículum, an persecútio, an gládius? (Sicut scriptum est: Quia propter te mortificámur tota die: æstimáti sumus sicut oves occisiónis.) Sed in his ómnibus superámus propter eum, qui diléxit nos. Certus sum enim, quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque Principátus, neque Virtútes, neque instántia, neque

futúra, neque fortitúdo, neque altitúdo, neque profúndum, neque creatúra ália pótterit nos separáre a charitáte Dei, quæ est in Christo Jesu Dómino nostro.

℟. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia:* Et meruérunt habére corónas perpétuas. ℣. Isti sunt qui venérunt ex magna tribulatióne, et lavérunt stolas suas in sánguine Agni. Et meruérunt. Glória Patri. Et meruérunt.

In secundo Nocturno.

Ant. Dabo Sanctis meis* locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Psalmus 14.

Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo,* qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum' dedúctus est in conspéctu ejus malignus:* timéntes autem Dóminum glorífiicat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit: * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dabo Sanctis meis locum nominátum in regno Patris mei, dicit Dóminus.

Ant. Sanctis, qui in terra sunt ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.

Psalmus 15.

Consérva me Dómine, quóniam sperávi in te: * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hereditátis meæ, et cálicis mei: * tu es, qui restítues hereditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim heréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum, qui tribuit mihi intelléctum:* insuper et usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspéctu meo semper:* quóniam a dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea: * insuper et caro mea requiéscet in spe.

Quóniam non derelínques á-

nimam meam in inférno: * nec dabis sanctum tuum vidére corruptiónem.
Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.
Ant. Sanctis, qui in terra sunt ejus, mirificávit omnes voluntátes meas inter illos.
Ant. Sancti * qui sperant in Dómino, habébunt fortitúdinem, assúment pennas, ut áquilæ, volábunt, et non defícient.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino, * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Ant. Sancti qui sperant in Dómino, habébunt fortitúdinem, assúment pennas ut áquilæ, volábunt, et non defícient.
℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia. Pater noster. Absolutio. Ipsíus pietas. ℣. Jube domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.

Lectio iv.

Serm. 47. de Sanctis.

Quotiescúmque, fratres charíssimi, sanctórum mártyrum solémnia celebrámus, ita, ipsis intercedéntibus, exspectémus a Dómino consequi temporália benefícia, ut ipsos mártyres imitándo, accípere mereámur ætérna. Ab ipsis enim sanctórum mártyrum in veritáte festivitátum gáudia celebrántur, qui ipsórum mártyrum exémpla sequúntur. Solemnitátes enim mártyrum, exhortatiónes sunt martyriórum: ut imitári non pígeat, quod celebráre delécta.
℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut in-

veniréntur illæsi in aquis vá-lidis: * Terra appáruit árida: et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra. Bened. Christus perpétuæ. Lectio v.

SED nos vólumus gaudére cum sanctis: et tribulatiónem mundi nólumus sustinére cum ipsis. Qui enim sanctos mártyres, in quantum potúerit, imitári nolúerit, ad eórum beatitúdinem non póterit pervenire. Sed et Paulus Apóstolus prædicat, dicens: Si fuérimus sócii passiónum, érimus et consolatiónum. Et Dóminus in Evangélio: Si mundus vos odit, scitóte quia me prióreт vobis ódio hábuit. Recúsat esse in córpore, qui ódium non vult sustinére cum cápite.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine: * Ut herédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut herédes. Bened. Ignem sui amóris. Lectio vi.

SED dicet áliquis: Et quis est, qui possit beatórum mártyrum vestígia sequi? Huic ego respóndeo, quia non solum mártyres sed étiam ipsum Dóminum, cum ipsíus adjutório, si vólumus, póssumus imitári. Audi non me, sed ipsum Dóminum genéri humáno clamántem: Díscite a me, quia mitis sum, et húmilis corde. Audi et Petrum Apóstolum admonéntem: Christus passus est pro nobis, relinquens nobis exémplum, ut sequámur vestígia ejus.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum: * Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In tertio Nocturno.

Ant. Justi autem * in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.

Psalmus 32.

EXULTATE justi in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum: * bene psállite ei in vociferatióne.

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Diligit misericórdiam et judícium: * misericórdia Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt: * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre a-

quas maris:* ponens in thesáuris abyssos.
Tímeat Dóminum omnis terra:* ab eo áutem commoveántur omnes inhabitántes orbem.
Quóniam ipse dixit, et facta sunt:* ipse mandávit,et creáta sunt.
Dóminus díssipat consília géntium: * réprobat autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília príncipum.
Consílium autem Dómini in ætérnum manet:* cogitatiónes cordis ejus in generatiónem et generatiónem.
Beáta gens, cujus est Dóminus, Deus ejus: * pópulus, quem elégit in hereditátem sibi.
De cœlo respéxit Dóminus:* vidit omnes fílios hóminum.
De præparáto habitáculo suo * respéxit super omnes, qui hábitant terram.
Qui finxit singillátim corda eórum: * qui intélligit ómnia ópera eórum.
Non salvátur rex per multam virtútem:* et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.
Fallax equus ad salútem: * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.
Ecce óculi Dómini super metuéntes eum: * et in eis, qui sperant super misericórdia ejus:
Ut éruat a morte ánimas eórum: * et alat eos in fame.
Anima nostra sústinet Dóminum: * quóniam adjútor et protéctor noster est.
Quia in eo lætábitur cor nostrum: * et in nómine sancto ejus sperávimus.
Fiat misericórdia tua Dómine super nos: * quemádmodum sperávimus in te.
Ant. Justi autem in perpétuum vivent, et apud Dóminum est merces eórum.
Ant. Tradidérunt * córpora sua in mortem, ne servírent idólis: ídeo coronáti póssident palmam. Psalmus 33.
BENEDICAM Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.
In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.
Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus nomen ejus in idípsum.
Exquisívi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.
Accédite ad eum, et illuminámini:* et fácies vestræ non confundéntur.
Iste pauper clamávit,et Dóminus exaudívit eum:* et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.
Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum:* et erípiet eos.
Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.
Timéte Dóminum omnes sancti ejus: * quóniam non

est inópia timéntibus eum.
Divites eguérunt et esuriérunt : * inquiréntes autem Dóminum non minuéntur omni bono.
Veníte filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.
Quis est homo qui vult vitam: * díligit dies vidére bonos?
Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.
Divérte a malo, et fac bonum:* inquíre pacem et perséquere eam.
Oculi Dómini super justos:* et aures ejus in preces eórum.
Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.
Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.
Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde:* et húmiles spíritu salvábit.
Multæ tribulatiónes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.
Custódit Dóminus ómnia ossa eórum:* unum ex his non conterétur.
Mors peccatórum péssima:* et qui odérunt justum delínquent.
Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes qui sperant in eo.
Ant. Tradidérunt córpora sua in mortem, ne servírent idólis: ideo coronáti póssident palmam.
Ant. Ecce merces * sanctórum copiósa est apud Deum: ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus, dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma:* et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus:* exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobís-

cum:* suscéptor noster Deus Jacob.

Ant. Ecce merces sanctórum copiósa est apud Deum: ipsi vero mórtui sunt pro Christo, et vivent in ætérnum. ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣ Jube domne. Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 21, *c*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Cum audiéritis prælia, et seditiónes, nolíte terréri: opórtet primum hæc fieri, sed nondum statim finis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 35. *in Evang.*

Dominus ac Redémptor noster peritúri mundi præcurréntia mala denúntiat, ut eo minus pertúrbent veniéntia, quo fúerint præscita. Minus enim jácula fériunt quæ prævidéntur: et nos tolerabílius mundi mala suscípimus, si contra hæc per præsciéntiæ clypeum munimur. Ecce enim dicit: Cum audiéritis prælia, et seditiónes, nolíte terréri: opórtet enim primum hæc fieri, sed nondum statim finis. Pensánda sunt verba Redemptóris nostri, per quæ nos áliud intérius, áliud extérius passúros esse denúntiat. Bella quippe ad hostes pértinent, seditiónes ad cives. Ut ergo nos índicet intérius exteriúsque turbári, áliud nos fatétur ab hóstibus, áliud a frátribus pérpeti. ℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia unus fuit semper. Benedictio. Quorum festum cólimus.

Lectio viii.

Sed his malis præveniénti bus, quia non statim finis sequátur, adjúngit: Surget gens contra gentem, et regnum advérsus regnum: et terræmótus magni erunt per loca, et pestiléntiæ, et fames, terrorésque de cœlo, et signa magna erunt. Ultima tribulátio multis tribulatiónibus prævenítur: et per crebra mala, quæ prævéniunt, indicántur mala perpétua, quæ subsequéntur. Et ideo post bella et seditiónes non statim finis: quia multa debent mala præcúrrere, ut malum váleant sine fine nuntiáre. ℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuistis: * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

Benedictio. Ad societátem. Sequens ℟ dicitur post viii.

vel ii. Lectionem in Festo plurimorum Martyrum fratrum.
℟. Hæc est vera fratérnitas, quæ numquam pótuit violári certámine: qui effúso sánguine secúti sunt Dóminum:* Contemnéntes aulam régiam, pervenérunt ad regna cœléstia. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Contemnéntes. Glória Patri. Contemnéntes.

Lectio ix.

SED cum tot signa perturbatiónis dicta sint, opórtet ut eórum consideratiónem bréviter per síngula perstringámus: quia necésse est: ut ália e cœlo, ália e terra, ália ab eleméntis, ália ab homínibus patiámur. Ait enim: Surget gens contra gentem, ecce perturbátio hóminum: erunt terræmótus magni per loca, ecce respéctus iræ désuper: erunt pestiléntiæ, ecce inæquálitas córporum: erit fames, ecce sterílitas terræ: terrorésque de cœlo et tempestátes, ecce inæquálitas áeris. Quia ergo ómnia consummánda sunt, ante consummatiónem ómnia perturbántur: et qui in cunctis delíquimus, in cunctis ferímur: ut impleátur quod dícitur: Et pugnábit pro eo orbis terrárum contra insensátos.

Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Omnes sancti* quanta passi sunt torménta, ut secúri pervenírent ad palmam martyrii! Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 46.

2. Cum palma* ad regna pervenérunt sancti, corónas decóris meruérunt de manu Dei.

3. Córpora sanctórum* in pace sepúlta sunt: et vivent nómina eórum in ætérnum.

4. Mártyres Dómini * Dóminum benedícite in ætérnum.

5. Mártyrum chorus* laudáte Dóminum de cœlis, allelúja.

Capitulum. *Sap.* 3.

JUSTORUM ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos torméntum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori: illi autem sunt in pace.

Hymnus.

REX glorióse mártyrum,
Coróna confiténtium,
Qui respuéntes térrea
Perdúcis ad cœléstia.
Aurem benígnam prótinus
Inténde nostris vócibus:
Trophæa sacra pángimus:
Ignósce quod delíquimus.
Tu vincis inter mártyres,
Parcísque Confessóribus:
Tu vince nostra crímina,
Largítor indulgéntiæ.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Benedictus, Ant.

Vestri capílli cápitis * omnes

numeráti sunt : nolíte timére: multis passéribus melióres estis vos.

Pro pluribus Martyr. Pontific. Oratio.

Beatorum mártyrum, paritérque Pontíficum N. et N. nos, quæsumus Dómine, festa tueántur: et eórum comméndet orátio veneránda. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Si non fuerint Pontif. Oratio.

Deus, qui nos concédis sanctórum mártyrum tuórum N. et N. natalítia cólere: da nobis in ætérna beatitúdine de eórum societáte gaudére. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum mártyrum tuórum N. et N. solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut, quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant.

Cum palma.

Capitulum. Justórum ánimæ, ut supra. 45.*

℟. br. Lætámini in Dómino, * Et exultáte justi. Lætámini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et exultáte. Glória Patri. Lætámini. ℣. Exúltent justi in conspéctu Dei. ℟. Et delecténtur in lætítia.

Ad Sextam, Ant.

Córpora Sanctórum.

Capitulum. *Sap.* 10. *d*

Reddidit Deus mercédem labórum sanctórum suórum, et dedúxit illos in via mirábili: et fuit illis in velaménto diéi, et in luce stellárum nocte.

℟. br. Exúltent justi* In conspéctu Dei. Exúltent. ℣. Et delecténtur in lætítia. In conspéctu. Glória Patri. Exúltent. ℣. Justi autem in perpétuum vivent. ℟. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Nonam, Ant.

Mártyrum chorus.

Capitulum. *Sap.* 3.

Fulgebunt justi, et tamquam scintíllæ in arundinéto discúrrent. Judicábunt natiónes, et dominabúntur pópulis: et regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

℟. br. Justi autem * In perpétuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In perpétuum. Glória Patri. Justi. ℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Vesperas, Ant.

1. Isti sunt sancti, * qui pro testaménto Dei sua córpora tradidérunt, et in sánguine Agni lavérunt stolas suas. Psalm. Dixit Dóminus, cum reliquis de Dominica. 124. et loco ult. Ps. Crédidi. 127.

2. Sancti per fidem * vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes.

3. Sanctórum velut * áquilæ juvéntus renovábitur: florébunt sicut lílium in civitáte

Dómini.

4. **Abstérget Deus * omnem lácrymam ab óculis sanctórum, et jam non erit ámplius neque luctus, neque clamor, sed nec ullus dolor: quóniam prióra transiérunt.**

5. **In cœléstibus regnis * sanctórum habitátio est, et in ætérnum réquies eórum.**

Capitulum et Hymnus ut in primis Vesp 35.*

℣. **Exultábunt sancti in glória.** ℟. **Lætabúntur in cubílibus suis.**

Ad Magnificat, Ant.

Gaudent in cœlis * ánimæ sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fudérunt, ídeo cum Christo exúltant sine fine.

Aliæ Lectiones pro pluribus Martyribus.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Serm. 1. de Martyr. t. 3.

Nemo est qui nésciat, mártyrum glórias ad hoc divíno consílio a Dei pópulis frequentári, ut et illis débitus honor dicétur, et nobis virtútis exémpla, favénte Christo, monstréntur: ut, dum hæc ita celebrári perspícimus, cognoscámus quanta eos glória máneat in cœlis, quorum natalítia táliter celebrántur in terris: quo possímus étiam ipsi tálibus provocári exémplis, virtúte pari, devotióne consímili ac fide: ut, Christo præstánte, dimicáre, et víncere hostem possímus: ut, parta victória, cum iisdem sanctis in regnis cœléstibus triumphémus.

℟. **Sancti tui Dómine. 40.***

Lectio v.

Quis est enim, qui eórum volens mérito copulári; nisi prius constántiam eórum téneat, sectétur fidem, imitétur virtútem passiónis; eórum glóriam páribus vitæ lineaméntis aut invéniat, aut exquírat? Qui etsi martyrio par esse non possit, tamen múneris tanti dignitáte se quisque bonis áctibus dignum præbeat. Adest enim clementíssimus Deus, qui desiderántibus suis aut martyrium præbeat, aut sine martyrio cum sanctis præmia divína retríbuat.

℟. **Vérbera. 41.***

Lectio vi.

Ut enim infirmátur peccátor advérsis, ita justus tentatiónibus roborátur. Sic dimicárunt advérsus peccátum sancti: sic et laborándo fortióres, et moriéndo victóres effécti sunt. Nullus athlétes sine certámine fórtior dici, nullus sine victória póterit coronári. Nemo miles sine prælio hostem subjécit: nemo sine bello imperatórem prométuit. Habes, Christiáne, competéntia arma, quibus hostem expúgnes: habes fortíssima tela, quibus inimícum debélles.

℟. Tamquam. 41.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 6. *c*

In illo témpore: Descéndens Jesus de monte, stetit in loco campéstri, et turba discipulórum ejus, et multitúdo copiósa plebis ab omni Judæa, et Jerúsalem, et marítima, et Tyri, et Sidónis. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 5. *in Lucæ cap.* 6.

Adverte ómnia diligenter, quómodo et cum Apóstolis ascéndat, et descéndat ad turbas. Quómodo enim turba nisi in húmili Christum vidéret? Non séquitur ad excélsa, non ascéndit ad sublímia. Dénique ubi descéndit, invénit infírmos: in excélsis enim infírmi esse non possunt. Hinc étiam Matthæus docet, in inferióribus débiles esse sanátos. Prius enim unusquísque sanándus est, ut paulátim virtútibus procedéntibus ascéndere possit ad montem. Et ídeo quemque in inferióribus sanat, hoc est, a libídine révocat, injúriam cæcitátis avértit. Ad vúlnera nostra descéndit: ut usu quodam et cópia suæ natúræ, compartícipes nos fáciat esse regni cœléstis.

℟. Propter testaméntum Dómini, et leges patérnas, Sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia unus fuit semper spíritus in eis, et una fides. ℣. Ecce quam bonum et quam jucúndum habitáre fratres in unum! Quia.

Lectio viii.

Beati páuperes, quia vestrum est regnum Dei. Quátuor tantum beatitúdines sanctus Lucas domínicas pósuit, octo vero sanctus Matthæus: sed in illis octo istæ quátuor sunt, et in quátuor istis illæ octo. Hic enim quátuor velut virtútes ampléxus est cardinàles: ille in illis octo mysticum númerum reserávit. Pro octáva enim multi inscribúntur Psalmi: et mandátum áccipis octo illis partem dare, fortásse benedictiónibus. Sicut enim spei nostræ octáva perféctio est, ita octáva summa virtútum est.

℟. Sancti mei, qui in carne pósiti, certámen habuístis: * Mercédem labóris ego reddam vobis. ℣. Veníte benedícti Patris mei, percípite regnum. Mercédem. Glória Patri. Mercédem.

Lectio ix.

Sed prius quæ sunt amplióra videámus. Beáti, inquit, páuperes, quóniam vestrum est regnum Dei. Primam benedictiónem hanc utérque Evangelista pósuit. Ordine enim prima est, et parens quædam generatióque virtútum: quia qui contémpserit sæculária, ipse merébitur sempitérna: nec potest quisquam méritum regni cœléstis adi-

pisci, qui mundi cupiditáte pressus, emergéndi non habet facultátem.

Te Deum laudámus. 15.

COMMUNE

Confessoris Pontificis.

Ad Vesperas, Ant. **Ecce sacérdos magnus**, cum reliquis de **Laud. 58.*** Psalm. **Dixit Dóminus**, cum reliq. de Dominica **124.** et loco ultimi, Ps. **Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.**

Capitulum. ***Eccli.* 44. c**

Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus: et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio. Hymnus.

Iste Confessor Dómini, colentes,
Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus, dicatur

Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudicus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum frequénter,
Ægra quæ passim jacuére membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas:
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat
Trinus, et unus. Amen.

℣. **Amávit eum Dóminus, et ornávit eum.** ℟. **Stolam glóriæ índuit eum.**

Ad Magnificat, Ant.

Sacérdos et Póntifex, * et virtútum ópifex, pastor bone in pópulo, ora pro nobis Dóminum.

Pro Doctoribus Ant. et Oratio ut infra. **62.***

Pro Confessore Pontif.

Oratio.

Da, quæsumus omnípotens Deus: ut beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis veneránda solémnitas et devotiónem nobis áugeat et salútem. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Exaudi, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti N. Confessóris tui atque Pontíficis, solemnitáte deférimus: et qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis ab ómnibus nos absólve peccátis. Per Dóminum.

Ad Matutinum. **Invitat.**

Regem Confessórum Dóminum, * Veníte, adorémus.
Psalmus. Veníte. 2.
Hymnus. Iste Conféssor, ut supra. 49.*

In primo Nocturno.

Ant. Beátus vir, * qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit :
Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.
Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo :
Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.
Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ.
Ideo non resúrgent ímpii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit,
Ant. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur : volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.
Ant. Beátus * iste sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus. Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ : et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.
Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis irridébit eos: * et Dóminus subsannábit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.
Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.
Cum exárserit in brevi ira

ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Beátus iste sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Ant. Tu es glória mea, * tu es suscéptor meus, Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. Psalmus 3.

Dómine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es, * glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum. Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictióne perpétua.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Timótheum.

Lectio i. *Cap.* 3.

Fidelis sermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Opórtet ergo Epíscopum irreprehensíbilem esse, uníus uxóris virum, sóbrium, prudéntem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinoléntum, non percussórem, sed modéstum; non litigiósum, non cúpidum, sed suæ dómui bene præpósitum, fílios habéntem súbditos cum omni castitáte. Si quis autem dómui suæ præésse nescit, quómodo Ecclésiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum: ne in supérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Opórtet autem illum et testimónium habére bonum ab iis qui foris sunt, ut non in oppróbrium íncidat, et in láqueum diáboli.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra.

Benedictio. Unigénitus.

De Epistola ad Titum.
Lectio ii. *Cap. 1. b*

Oportet enim Episcopum sine crímine esse, sicut Dei dispensatórem: non supérbum, non iracúndum, non vinoléntum, non percussórem, non turpis lucri cúpidum: sed hospitálem, benígnum, sóbrium, justum, sanctum, continéntem, amplecténtem eum, qui secúndum doctrínam est, fidélem sermónem: ut potens sit exhortári in doctrína sana, et eos, qui contradícunt, argúere. Sunt enim multi étiam inobediéntes; vaníloqui, et seductóres; máxime qui de circumcisióne sunt, quos opórtet redárgui: qui univérsas domos subvértunt, docéntes quæ non opórtet, turpis lúcri grátia.

℟. **Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo: *Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntum suum confirmávit super caput ejus. Ideo.** Benedictio. **Spíritus sancti grátia.**

Lectio iii. *Cap. 2.*

Tu autem lóquere quæ decent sanam doctrínam; Senes ut sóbrii sint, pudíci, prudéntes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia: Anus simíliter in hábitu sancto, non criminatrices, non multo vino serviéntes, bene docéntes: ut prudéntiam dóceant adolescéntulas, ut viros suos ament, filios suos díligant, prudéntes, castas, sóbrias, domus curam habéntes, benígnas, súbditas viris suis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes simíliter hortáre ut sóbrii sint. In ómnibus teípsum præbe exémplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum sanum, irreprehensíbile: ut is, qui ex advérso est, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

℟. **Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.** ℣. **Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis. Tu. Glória Patri. Tu.**

In secundo Nocturno.

Ant. Invocántem exaudívit * Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ:* in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei,*et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde?* utquid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum:* Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre:

* quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.
Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?
Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine:* dedísti lætítiam in corde meo.
A fructu fruménti, vini, et ólei sui: * multiplicáti sunt.
In pace in idípsum* dórmiam: et requiéscam:
Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe* constituísti me.
Ant. Invocántem exaudívit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.
Ant. Læténtur omnes, * qui sperant in te Dómine; quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.
Inténde voci oratiónis meæ,* Rex meus et Deus meus.
Quóniam ad te orábo: * Dómine mane exáudies vocem meam.
Mane astábo tibi et vidébo:* quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.
Neque habitábit juxta te malígnus:* neque permanébunt injústi ante óculos tuos.
Odísti omnes, qui operántur iniquitátem;* perdes omnes, qui loquúntur mendácium.
Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.
Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.
Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.
Quóniam non est in ore eórum véritas:* cor eórum vanum est.
Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.
Décidant a cogitatiónibus, suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.
Et læténtur omnes, qui sperant in te. * in ætérnum exultábunt: et habitábis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum: * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.
Ant. Læténtur omnes, qui sperant in te, Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.
Ant. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! Quóniam elevála est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum : * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum.

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum : * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi: Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine, Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti Sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. ℣. Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi. ℟. Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Pater noster.

Absolutio. Ipsius pietas.

℣. Jube domne. Bened. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Máximi Epíscopi.

Lectio iv.

Hom. 59. de S. Euseb. 2.

Ad sancti ac beatíssimi Patris nostri N. cujus hódie festa celebrámus, laudes addidisse, áliquid decerpsisse est: síquidem virtútum ejus grátia non sermónibus exponénda est, sed opéribus comprobánda. Cum enim dicat Scriptúra: Glória patris est fílius sápiens : quantæ hujus sunt glóriæ, qui tantórum filiórum sapiéntia, et devotióne lætátur? In Christo enim Jesu per Evangélium ipse nos génuit.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quidquid ígitur in hac sancta plebe potest esse virtútis et grátiæ, de hoc quasi quodam fonte lucidíssimo, ómnium rivulórum púritas emanávit. Etenim quia castitátis pollébat vigóre, quia abstinéntiæ gloriabátur angústiis, quia blandiméntis erat prǽditus lenitátis, ómnium cívium in Deum provocávit afféctum; quia Pontíficis administratióne fulgébat, plures e discípulis relíquit sui sacerdótii successóres.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus. Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Bene et côngrue in hac die, quam nobis beáti Patris nostri N. ad paradísum tránsitus exultábilem reddit, præséntis Psalmi versículum decantávimus: In memória ætérna erit justus. Digne enim in memóriam vértitur hóminum, qui ad gáudium tránsiit Angelórum. Dicit sermo divínus: Ne laudes hóminem in vita sua: tanquam si díceret, Lauda post vitam, magnífica post consummatiónem. Dúplici enim ex causa utílius est hóminum magis memóriæ laudem dare, quam vitæ; ut illo potíssimum témpore mérita sanctitátis extóllas, quando nec laudántem adulátio movet, nec laudátum tentet elátio.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est:* Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In tertio Nocturno.

Ant. Dómine, iste Sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justítiam:

Qui lóquitur veritátem in corde suo,* qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat:

Qui jurat próximo suo, et non décipit,* qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Ant. Dómine, iste Sanctus habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Ant. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei, Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Psalmus 20.

Dómine in virtúte tua lætábitur rex:* et super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei:* et voluntáte labiórum

ejus non fraudásti eum.
Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.
Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.
Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.
Quóniam rex sperat in Dómino:* et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.
Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.
Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.
Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.
Quóniam declinavérunt in te mala:* cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.
Quóniam pones eos dorsum:* in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.
Ant. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine: glóriam et magnum decórem impo-suísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Ant. Hic accípiet*benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum. Psalmus 23.
Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini?* aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus, et mundo corde,*qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas, príncipes, vestras: et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Ant. Hic accípiet benedictió-

nem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum. ℣. Tu es sacérdos in ætérnum. ℟. Secúndum órdinem Melchísedech. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Bened. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 25.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Homo péregre profíciscens: vocávit servos suos, et trádidit illis bona sua. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 9. *in Evang.*

Lectio sancti Evangélii, fratres charíssimi, sollícite consideráre nos ádmonet, ne nos, qui plus céteris in hoc mundo accepísse áliquid cérnimur, ab Auctóre mundi grávius inde judicémur. Cum enim augéntur dona, ratiónes étiam crescunt donórum. Tanto ergo esse humílior, atque ad serviéndum Deo prómptior quisque debet ex múnere, quanto se obligatiórem esse cónspicit in reddénda ratióne. Ecce homo, qui péregre profíciscitur, servos suos vocat, eísque ad negótium talénta partítur. Post multum vero témporis positúrus ratiónem revértitur. Bene operántes pro apportáto lucro remúnerat, servum vero a bono ópere torpéntem damnat.

℟. Amávit eum Dóminus et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fidei, et ornávit eum. Et. Bened. Cujus festum cólimus.

Lectio viii.

Quis ítaque iste homo est, qui péregre profíciscitur, nisi Redémptor noster, qui in ea carne quam assúmpserat, ábiit in cœlum? Carnis enim locus próprius terra est; quæ quasi ad peregrína dúcitur, dum per Redemptórem nostrum in cœlo collocátur. Sed homo iste péregre profíciscens servis suis bona sua trádidit, quia fidélibus suis spirituália dona concéssit. Et uni quidem quinque talénta, álii duo, álii vero commísit unum. Quinque étenim sunt córporis sensus, vidélicet: visus, audítus, gustus, odorátus, et tactus. Quinque ergo taléntis, donum quinque sénsuum, id est, exteriórum sciéntia exprímitur. Duóbus vero, intelléctus et operátio designátur. Unius autem talénti nómine, intelléctus tantúmmodo designátur.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vi-

giláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos. Benedictio. Ad societátem. Lectio ix.

Sed is, qui quinque taléntа accéperat, ália quinque lucrátus est: quia sunt nonnúlli, qui etsi intérna ac mystica penetráre nésciunt, pro intentióne tamen supérnæ pátriæ docent recta quos possunt, de ipsis exterióribus, quæ accepérunt, duplum taléntum portant: dumque se a carnis petulántia, et a terrenárum rerum ámbitu, atque a visibílium voluptáte custódiunt, ab his étiam álios admonéndo compéscunt. Et sunt nonnúlli, qui quasi duóbus taléntis ditáti, intelléctum atque operatiónem percípiunt, subtília de intérnis intélligunt, mira in exterióribus operántur. Cumque et intelligéndo et operándo áliis prædicant, quasi duplicátum de negótio lucrum repórtant.

Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Ecce sacérdos magnus, * qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus. Psalmus Dóminus regnávit, cum reliquis. 16.

2. Non est invéntus * símilis illi, qui conserváret legem Excélsi.

3. Ideo jurejurándo * fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

4. Sacerdótes Dei* benedícite Dóminum: servi Dómini hymnum dícite Deo, allelúja.

5. Serve bone * et fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

Capitulum. *Eccli. 44. c.*

Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo, et invéntus est justus: et in témpore iracúndiæ factus est reconciliátio. Hymnus.

Jesu Redémptor ómnium,
Perpes coróna Præsulum,
In hac die cleméntius
Indúlgeas precántibus;
Tui sacri qua nóminis
Conféssor almus cláruit:
Hujus celébrat ánnua
Devóta plebs solémnia.
Qui rite mundi gáudia
Hujus cadúca réspuens,
Ætérnitátis præmio
Potitur inter Angelos.
Hujus benignus ánnue
Nobis sequi vestígia:
Hujus precátu sérvulis
Dimítte noxam críminis.
Sit Christe Rex píissime,
Tibi, Patríque glória,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus, Ant.

Euge, serve bone* et fidélis, quia in pauca fuisti fidélis, supra multa te constítuam, dicit Dóminus. Oratio.

Da, quæsumus, omnípotens Deus: ut beáti N. Confes-

sôris tui atque Pontificis venerânda solémnitas et devotiónem nobis áugeat, et salútem. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Exaudi, quæsumus Dómine, preces nostras, quas in beáti N. **Confessóris tui** atque Pontificis solemnitáte deférimus: et, qui tibi digne méruit famulári, ejus intercedéntibus méritis, ab ómnibus nos absólve peccátis. Per **Dóminum.**

Ad Tertiam Ant.

Non est invéntus.

Capit. **Ecce sacérdos magnus,** ut supra.

℟. br. **Amávit eum Dóminus,* Et ornávit eum. Amávit.** ℣. **Stolam glóriæ induit eum. Et ornávit.** Glória Patri. **Amávit.** ℣. **Elégit eum Dóminus sacerdótem sibi.** ℟. **Ad sacrificándum ei hóstiam laudis.**

Ad Sextam, Ant.

Ideo jurejurándo.

Capitulum. *Eccli.* 44. *c.*

Non est invéntus similis illi, qui conserváret legem Excélsi: ídeo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam.

℟. br. **Elégit eum Dóminus* Sacerdótem sibi. Elégit.** ℣. **Ad sacrificándum ei hóstiam laudis. Sacerdótem.** Glória **Patri. Elégit.** ℣. **Tu es sacérdos in ætérnum.** ℟. **Secúndum órdinem Melchísedech.**

Ad Nonam, Ant.

Serve bone.

Capitulum. *Eccli.* 45. *c.*

Functi sacerdótio, et habére laudem in nómine ipsíus, et offérre illi incénsum dignum in odórem suavitátis. ℟. br. **Tu es sacérdos, * In ætérnum. Tu es.** ℣. **Secúndum órdinem Melchísedech. In ætérnum.** Glória Patri. **Tu es.** ℣. **Justum dedúxit Dóminus per vias rectas.** ℟. **Et osténdit illi regnum Dei.**

Ad Vesperas, Ant.

Ecce sacérdos, magnus, cum reliquis de Laudibus. **58.*** Ps. **Dixit Dóminus,** cum reliquis de Dominica **124.** et loco ultimi, Psalm. **Meménto Dómine David. 134.** Capitulum et Hymnus, ut supra in i. Vesp. **49.***

℣. **Justum dedúxit Dóminus per vias rectas.** ℟. **Et osténdit illi regnum Dei.**

Ad Magnificat, Ant.

Amávit eum Dóminus, * et ornávit eum: stolam glóriæ induit eum, et ad portas paradísi coronávit eum.

Sequens Ant. dicitur ad Magnificat, in ii. Vesperis pro solis summis Pontif.

Ant. **Dum esset summus Póntifex, * terréna non métuit, sed ad cœléstia regna gloriósus migrávit.**

Si occurrat Festum plurim. Pont. et Confes. Officium fit ut supra: sed in Oratione et Sermone, quæ ponuntur in singulari, dicantur in plurali: et in i. Noct. legantur sequentes **Lect.** de Script.

De libro Ecclesiástici.
Lectio i. *Cap. 44.*

Laudemus viros gloriósos, et paréntes nostros in generatióne sua. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntia sua a sæculo. Dominántes in potestátibus suis, hómines magni virtúte, et prudéntia sua præditi, nuntiántes in Prophétis dignitátem Prophetárum, et imperántes in præsénti pópulo, et virtúte prudéntiæ pópulis sanctíssima verba. In perítia sua requiréntes modos músicos, et narrántes cármina scripturárum.

℟. Euge. 51.*
Lectio ii.

Homines dívites in virtúte, pulchritúdinis stúdium habéntes: pacificántes in dómibus suis. Omnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adépti sunt, et in diébus suis habéntur in láudibus. Qui de illis nati sunt, reliquérunt nomen narrándi laudes eórum: et sunt quorum non est memória: periérunt quasi qui non fúerint: et nati sunt, quasi non nati, et filii ipsórum cum ipsis.

℟. Ecce sacérdos. 52.*
Lectio iii.

Sed illi viri misericórdiæ sunt, quorum pietátes non defuérunt: cum sémine eõrum pérmanent bona, heréditas sancta nepótes eórum, et in testaméntis stetit semen eórum: et filii eórum propter illos usque in ætérnum manent: semen eórum et glória eórum non derelinquétur. Córpora ipsórum in pace sepúlta sunt, et nomen eórum vivit in generatiónem et generatiónem. Sapiéntiam ipsórum narrent pópuli, et laudem eórum núntiet Ecclésia.

℟. Jurávit Dóminus. 52.*

Aliæ Lectiones pro Pontif. et Confessore.
In secundo Nocturno.
Sermo S. Máximi Epíscopi.
Lectio iv.
Ex Hom. 59. de S. Euseb. 2.

Beati Patris N. mérita jam in tuto pósita secúri magnificémus: qui gubernáculum fidei viríliter tenens, ánchoram spei tranquílla jam in statióne compósuit, et plenam cœléstibus divítiis et ætérnis mércibus navem optáto in líttore collocávit: qui contra omnes adversários scutum timóris Dei támdiu infatigabíliter ténuit, donec ad victóriam perveníret. Quid enim fuit totus vitæ illíus cursus, nisi unus cum vígili hoste conflíctus? ℟. Invéni. 54.*

Lectio v.

Quantis hic cæcis a via veritátis errántibus, et de summa jam in profúndum rupe pendéntibus, amíssum réddidit visum, et illum, quo Christus viderétur, reparávit intúitum? Quantórum áuribus surdis, et infidelitátis obturatióne damnátis, ad percipiéndam vocem cœlésti-

um mandatórum, pretiósum infúdit audítum, ut vocánti Deo ad misericórdiam respondérent per obediéntiam? Quantos intrínsecus vulnerátos, angélici oris arte et oratiónum ab infirmitáte curávit?

℟. Pósui. 55.* Lectio vi.

Quantos per longam incúriam peccáti labe resolútos, et quadam lepræ contagióne perfúsos, castigatiónibus et exhortatiónibus expiándo, Deo in se operánte mundávit? Quantórum ánimas vivéntes in córpore jam defúnctas, et delictórum mole óbrutas ac sepúltas, ad emendatiónem tamquam ad lucem vocándo, Deo resuscitávit: ut Dómini sui admirándus imitátor, jam mórtuas Deo, e contrário mortíficet vitáli morte peccáto?

℟. Iste est. 55.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 24. *d.*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vigiláte, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et reliqua.

Homília sancti Hilárii Episcopi.

Com. in Matth. can. 26.

Ut ignorántiam illam diéi ómnibus táciti, non ... útilis siléntii ratióne esse scirémus, vigiláre nos Dóminus propter advéntum furis admónuit, et oratiónum assiduitáte deténtos, ómnibus præceptórum suórum opéribus inhærére. Furem enim esse osténdit zábulum, ad detrahénda ex nobis spólia pervígilem, et córporum nostrórum dómibus insidiántem; ut ea incuriósis nobis, et somno déditis, consiliórum suórum atque illecebrárum jáculis perfódiat. Parátos igitur esse nos cónvenit: quia diéi ignorátio inténtam sollicitúdinem suspénsæ expectatiónis exágitet.

℟. Amávit eum Dóminus et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et ad.

Lectio viii. *Can.* 27.

Quisnam est fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam? Quamquam in commúne nos ad indeféssam vigilántiæ curam adhortétur: speciálem tamen pópuli princípibus, id est, Episcopis, in expectatióne adventúque suo sollicitúdinem mandat. Hunc enim servum fidélem atque prudéntem, præpósitum famíliæ signíficat, cómmoda atque utilitátes commíssi sibi pópuli curántem. Qui si dicto áudiens, et præcéptis obédiens erit, id est, si doctrínæ opportunitáte et veritáte infírma confírmet, disrúpta consólidet, depraváta con-

vértat: et verbum vitæ in æternitátis cibum aléndæ famíliæ dispéndat, atque hæc agens, hisque immorans deprehendátur, glóriam a Dómino tamquam dispensátor fidélis, et víllicus útilis consequétur, et super ómnia bona constituétur; id est, in Dei glória collocábitur, quia nihil sit ultra, quod mélius sit. ℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos símiles. Glória Patri. Et vos símiles.

Lectio ix.

Quod si cóntuens longam Dei patiéntiam, quæ in proféctum humánæ salútis exténditur, advérsum consérvos insoléscet, et sæculi malis vitiisque se tradet, præséntium tantum curam in cultu ventris exércens: desperáta die Dóminus advéniet, eúmque a bonis, quæ spopónderat, dívidet, portiónemque ejus cum hypócritis in pœnæ æternitáte constítuet: quia advéntum desperáverit, quia mandátis non obtemperáverit, quia præséntibus studúerit, quia vita Géntium víxerit, quia desperatióne judícii commíssam sibi famíliam fame, siti, cæde vexáverit. Te Deum. 15.

PRO DOCTORIBUS.

Ad Magnificat in utrisque Vesperis, Ant.

O Doctor óptime, * Ecclésiæ sanctæ lumen, beáte N. divínæ legis amátor, deprecáre pro nobis Fílium Dei.

Oratio.

Deus, qui pópulo tuo ætérnæ salútis beátum N. minístrum tribuísti: præsta, quæsumus; ut, quem doctórem vitæ habúimus in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum nostrum.

Lectiones sequentes leguntur in Festis Doctorum. Officium autem in illis fit de Confessoribus Pontificibus, vel non Pont., pro qualitate Festi.

In primo Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. *Cap.* 39.

Sapiéntiam ómnium antiquórum exquíret sápiens, et in prophétis vacábit. Narratiónem virórum nominatórum conservábit, et in versútias parabolárum simul introíbit. Occúlta proverbiórum exquíret, et in abscónditis parabolárum conversábitur. In médio magnatórum ministrábit, et in conspéctu præsidis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránsiet: bona enim et mala in homínibus tentábit. ℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te consti-

tuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra. Lectio ii.

Cor suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur. Apériet os suum in oratióne, et pro delíctis suis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum: et ipse tamquam imbres mittet elóquia sapiéntiæ suæ, et in oratióne confitébitur Dómino: et ipse díriget consílium ejus, et disciplínam, et in abscónditis suis consiliábitur.

Pro Doctore Pontifice,

℟. Ecce sacérdos magnus, qui in diébus suis plácuit Deo:* Ideo jurejurándo fecit illum Dóminus créscere in plebem suam. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi, et testaméntnm suum confirmávit super caput ejus. Ideo.

Pro Doctore non Pont.,

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit. Lectio iii.

Ipse palam fáciet disciplínam doctrínæ suæ, et in lege testaménti Dómini gloriábitur. Collaudábunt multi sapiéntiam ejus, et usque in sæculum non delébitur. Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur a generatióne in generatiónem. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes, et laudem ejus enuntiábit ecclésia.

Pro Doctore Pontifice,

℟. Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech. ℣. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede a dextris meis. Tu. Glória Patri. Tu.

Pro Doctore non Pont.,

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv. *l.* 9. *c.* 6

Qui post Oriónas Hyadum nómine, nisi Doctóres sanctæ Ecclésiæ designántur? Qui subdúctis mártyribus, eo jam témpore ad mundi notítiam venérunt, quo fides clárius elúcet: et représsa infidelitátis híeme, áltius per corda fidélium sol veritátis calet. Qui remóta tempestáte persecutiónis, explétis longis nóctibus infidelitátis, tunc sanctæ Ecclésiæ orti sunt, cum ei jam per credulitátis vernum lucídior annus aperítur.

Pro Doctore Pontifice,

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Pro Doctore non Pont.,

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Nec immérito Doctóres sancti Hyadum nuncupatióne signántur. Græco quippe elóquio hyetos plúvia vocátur, et Hyades nomen a plúviis accepérunt: quia ortæ procul dúbio imbres ferunt. Bene ergo Hyadum appellatióne expréssi sunt, qui ad statum universális Ecclésiæ, quasi in cœli fáciem dedúcti, super aréntem terram humáni péctoris sanctæ prædicatiónis imbres fudérunt. Si enim prædicatiónis sermo plúvia non esset, Moyses mínime dixísset: Expectétur sicut plúvia elóquium meum; et nequáquam per Isaíam Véritas díceret: Mandábo núbibus meis, ne pluant super eam imbrem: atque hoc, quod paulo ante protúlimus: Quamóbrem prohíbitæ sunt stellæ pluviárum.

Pro Doctore Pontifice,

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Pro Doctore non Pont.,

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Dum ergo Hyades cum plúviis véniunt, ad cœli spátia altióra sol dúcitur: quia apparénte Doctórum sciéntia, dum mens nostra imbre prædicatiónis infúnditur, fidei calor augétur. Et perfúsa terra ad fructum próficit, cum lumen ætheris ignéscit: quia ubérius frugem boni óperis réddimus, dum per sacræ eruditiónis flammam in corde clárius ardémus. Dumque per eos diébus síngulis magis magísque sciéntia cœléstis osténditur, quasi intérni nobis lúminis vernum tempus aperítur: ut novus sol nostris méntibus rútilet, et eórum verbis nobis cógnitus seípso quotídie clárior micet. Urgénte étenim mundi fine, supérna sciéntia próficit, et lárgius cum témpore excréscit.

Pro Doctore Pontifice.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse inter-

cédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

Pro Doctore non Pont.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia te. Glória Patri. Quia te.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap. 5. b*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quód si sal evanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Lib. 1. de Sermone Domini in monte, c. 6. tom. 4.

Ostendit Dóminus fátuos esse judicándos, qui temporálium bonórum vel cópiam sectántes, vel inópiam metuéntes, amíttunt ætérna, quæ nec dari possunt ab homínibus, nec auférri. Itaque si sal infatuátum fúerit, in quo saliétur? id est, si vos, per quos condiéndi sunt quodámmodo pópuli, metu persecutiónum temporálium amiséritis regna cœlórum: qui erunt hómines, per quos a vobis error auferátur: cum vos elégerit Deus, per quos errórem áuferat ceterórum?

Pro Doctore Pontifice.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et.

Pro Doctore non Pont.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Ergo ad níhilum valet sal infatuátum, nisi ut mittátur foras, et calcétur ab homínibus. Non ítaque calcáur ab homínibus, qui pátitur persecutiónem: sed qui persecutiónem timéndo infatuátur. Calcári enim non potest, nisi inférior: sed inférior non est, qui quamvis córpore multa in terra sustíneat, corde tamen fixus in cœlo est.

℟. In médio Ecclésiæ apéruit os ejus, * Et implévit eum Dóminus spíritu sapiéntiæ et intelléctus. ℣. Jucunditátem et exultatiónem thesaurizávit super eum. Et implévit. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Vos estis lumen mundi. Quómodo dixit supérius

sal terræ, sic nunc dicit lumen mundi. Nam neque supérius ista terra accipiénda est, quam pédibus corpóreis calcámus: sed hómines, qui in terra hábitant, vel étiam peccatóres, quorum condiéndis et extinguéndis putóribus apostólicum salem Dóminus misit. Et hic mundum, non cœlum et terram, sed hómines, qui sunt in mundo, vel díligunt mundum, opórtet intélligi, quibus illuminándis Apóstoli missi sunt. Non potest cívitas abscóndi super montem pósita: id est, fundáta super insígnem magnámque justítiam, quam significat étiam ipse mons, in quo disputat Dóminus.

Te Deum laudámus. 15.

COMMUNE

Confessoris non Pontificis.

Ad Vesperas, Ant. Dómine, quinque talénta, ut infra ad Laudes. 75. Psal. Dixit Dóminus, cum reliq. de Domínica. 124. et loco ultimi, Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Capitulum. *Eccli.* 31.

Beatus vir, qui invéntus est sine mácula: et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

Iste Conféssor Dómini, coléntes
Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit beátas
Scándere sedes.

Si non est dies obitus, dicatur

Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.

Qui pius, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.

Cujus ob præstans méritum frequénter,
Ægra quæ passim jacuére membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.

Noster hinc illi chorus obsequéntem
Cóncinit laudem, celebrésque palmas;
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.

Sit salus illi, decus, atque virtus,
Qui super cœli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat
Trinus et unus. Amen.

℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum. ℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnificat, Ant. Similábo eum * viro sapiénti, qui ædificávit domum suam supra petram.

Oratio.

Deus, qui nos beáti N. Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dóminum.

Alia Oratio.

Adesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. Confessóris tui solemnitáte deférimus: ut, qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Si fuerit Abbas. Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbátis comméndet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Regem Confessórum Dóminum, * Veníte adorémus. Psal. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus. Iste Conféssor, ut supra. 66.*

In primo Nocturno.

Ant. Beátus vir, * qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Psalmus 1.

Beatus vir qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:

Et fólium ejus non défluet: * et ómnia quæcúmque fáciet prosperabúntur.

Non sic ímpii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus a fácie terræ,

Ideo non resúrgent ímpii in judício: * neque peccatóres in concílio justórum.

Quóniam novit Dóminus viam justórum: * et iter impiórum períbit.

Ant. Beátus vir, qui in lege Dómini meditátur: volúntas ejus pérmanet die ac nocte, et ómnia quæcúmque fáciet, semper prosperabúntur.

Ant. Beátus * iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus. Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum, * advérsus Dóminum, et advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * et projiciámus a nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos; * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua: * et in furóre suo con-

turbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus. * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula a me, et dabo tibi Gentes hereditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite: * erudímini qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre: * et exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus,* et pereátis de via justa.

Cum exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes, qui confídunt in eo.

Ant. Beátus iste Sanctus, qui confísus est in Dómino, prædicávit præcéptum Dómini, constitútus est in monte sancto ejus.

Ant. Tu es glória * mea, tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. Psalmus 3

DOMINE, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, suscéptor meus es,* glória mea, et exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi: * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum: * et exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum fac me Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Ant. Tu es glória mea, tu es suscéptor meus Dómine: tu exáltans caput meum, et exaudísti me de monte sancto tuo. ℣. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum.

℟. Stolam glóriæ induit eum.

Pater noster. Absolutio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Benedictio. Benedictióne perpétua.

De libro Sapiéntiæ.

Lectio i. *Cap. 4. b et 5.*

JUSTUS si morte præoccupátus fúerit, in refrigério erit. Senéctus enim venerábilis est non diutúrna, neque annórum número computáta: cani autem sunt sensus hóminis, et ætas senectútis vita immaculáta. Placens Deo factus est diléctus, et vivens inter peccatóres translátus

est. Raptus est ne malítia mutáret intelléctum ejus, aut ne fictio decíperet ánimam illíus. Fascinátio enim nugacitátis obscúrat bona, et inconstántia concupiscéntiæ transvértit sensum sine malítia. Consummátus in brevi explévit témpora multa: plácita enim erat Deo ánima illíus: propter hoc properávit edúcere illum de médio iniquitátum.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra. Benedictio. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

Pópuli autem vidéntes, et non intelligéntes, nec ponéntes in præcórdiis tália: quóniam grátia Dei et misericórdia est in sanctos ejus, et respéctus in eléctos illíus. Condémnat autem justus mórtuus vivos ímpios, et juvéntus celérius consummáta longam vitam injústi. Vidébunt enim finem sapiéntis, et non intélligent quid cogitáverit de illo Deus, et quare muníerit illum Dóminus. Vidébunt et contémnent eum: illos autem Dóminus irridébit. Et erunt post hæc decidéntes sine honóre, et in contumélia inter mórtuos in perpétuum: quóniam disrúmpet illos inflátos sine voce, et commovébit illos a fundaméntis, et usque ad suprémum desolabúntur.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit. Bened. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

Et erunt geméntes, et memória illórum peribit. Vénient in cogitatióne peccatórum suórum tímidi, et tradúcent illos ex advérso iniquitátes ipsórum. Tunc stabunt justi in magna constántia advérsus eos qui se angustiavérunt, et qui abstulérunt labóres eórum. Vidéntes turbabúntur timóre horríbili, et mirabúntur in subitatióne insperátæ salútis, dicéntes intra se, pœniténtiam agéntes, et præ angústia spíritus geméntes: Hi sunt quos habúimus aliquándo in derísum, et in similitúdinem impropérii. Nos insensáti vitam illórum æstimabámus insániam, et finem illórum sine honóre: ecce quómodo computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ant. Invocántem exaudívit * Dóminus sanctum suum; Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Psalmus 4.

Cum invocárem exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * et exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequo gravi corde? * utquid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, et speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, et ólei sui, * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam, et requiéscam;

Quóniam tu, Dómine, singuláriter in spe * constituísti me.

Ant. Invocántem exaudívit Dóminus sanctum suum, Dóminus exaudívit eum, et constítuit eum in pace.

Ant. Læténtur omnes, * qui sperant in te Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.

Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi et vidébo: * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: * perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ,

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo,

Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant, * júdica illos Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos, * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis.
Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.
Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.
Ant. Læténtur omnes, qui sperant in te Dómine: quóniam tu benedixísti justo, scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti eum.
Ant. Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Psalmus 8.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi;
Vólucres cœli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Ant. Dómine Dóminus noster, quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra! quia glória et honóre coronásti sanctum tuum, et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. Pater noster. Absolutio. Ipsíus pietas. ℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

In Orat. de S. Philogonio, Tom. 3.

Beati N. dies, cujus festivitátem celebrámus, ad ipsíus recte factórum enarratiónem linguam nostram evocávit: siquidem hódie beátus iste ad tranquíllam omnísque perturbatiónis expértem vitam tránsiit: eóque navígium áppulit, ubi deínceps non póterit metúere naufrágium, nec ullam ánimi perturbatiónem, aut dolórem. Et quid mirum est, si locus ille purus est ab omni moléstia ánimi, cum Paulus homínibus adhuc in hac vita degéntibus loquens, dicat: Semper

gaudéte, sine intermissióne oráte?

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et dedit. Benedictio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Quod si hic, ubi morbi, ubi insectatiónes, ubi præmatúræ mortes, ubi calúmniæ, ubi invídiæ, ubi perturbatiónes, ubi iræ, ubi cupiditátes, ubi innumerábiles insídiæ, ubi quotidiánæ sollicitúdines, ubi perpétua sibíque succedéntia mala sunt, innúmeros ex omni parte dolóres afferéntia, Paulus dixit fieri posse ut semper gaudeámus, si quis páululum ex rerum mundanárum flúctibus eréxerit caput, vitámque suam recte composúerit: multo magis, postquam hinc demigravérimus, fácile cómpotes érimus ejus boni, cum hæc ómnia subláta fúerint, advérsa valetudo, morbi, peccándi matéria, ubi non est meum ac tuum, frígidum illud verbum et quidquid est malórum in vitam nostram ínvehens, innúmeraque gignens bella.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum; * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus loricam fidei, et ornávit eum. Et ad portas. Benedictio. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

Quamobrem maximópere grátulor hujus Sancti felicitáti, quod quamquam translátus est, atque hanc, quæ apud nos est, civitátem relíquit, tamen in álteram adscríptus est civitátem, nempe Dei: et digréssus ab hac Ecclésia, ad illam pervénit, quæ est primogenitórum descriptórum in cœlis: ac relíctis hisce festis, tránsiit ad celebritátem Angelórum. Etenim quod et cívitas sursum sit, et Ecclésia, et celébritas audi Paulum dicéntem: Accessístis ad civitátem Dei vivéntis, Jerúsalem cœléstem, et Ecclésiam primitivórum, qui conscrípti sunt in cœlis et ad multórum míllium Angelórum frequéntiam.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Ant. Dómine, iste Sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Dómine quis habitábit in tabernáculo tuo? aut quis requiéscet in monte sancto

tuo?
Qui ingréditur sine mácula,* et operátur justítiam:
Qui lóquitur veritátem in corde suo,* qui non egit dolum in lingua sua:
Nec fecit próximo suo malum,* et oppróbrium non accépit advérsus próximos suos
Ad níhilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus:* timéntes autem Dóminum glorificat:
Qui jurat próximo suo, et non décipit,* qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocéntem non accépit.
Qui facit hæc,* non movébitur in ætérnum.
Ant. Dómine, iste Sanctus * habitábit in tabernáculo tuo, operátus est justítiam, requiéscet in monte sancto tuo.
Ant. Vitam pétiit * a te, et tribuísti ei, Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Psalmus 20.
Dómine in virtúte tua lætábitur rex:* et super salutáre tuum exultábit veheménter.
Desidérium cordis ejus tribuísti ei: * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.
Quóniam prevenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Vitam pétiit a te: * et tribuísti ei longitúdinem diérum in sæculum, et in sæculum sæculi.
Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam et magnum decórem impónes super eum.
Quóniam dabis eum in benedictiónem in sæculum sæculi: * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.
Quóniam rex sperat in Dómino:* et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.
Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * déxtera tua invéniat omnes, qui te odérunt.
Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultus tui: * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.
Fructum eórum de terra perdes: * et semen eórum a fíliis hóminum.
Quóniam declinavérunt in te mala: * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.
Quóniam pones eos dorsum: * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre Dómine in virtúte tua: * cantábimus et psallémus virtútes tuas.
Ant. Vitam pétiit a te, et tribuísti ei, Dómine: glóriam et magnum decórem imposuísti super eum: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.
Ant. Hic accípiet * benedictiónem a Dómino, et mise-

córdiam a Deo salutári suo, quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Hic accípiet benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsius.

℟. Et non supplantabúntur gressus ejus. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 12. e*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.

Homilia 13. in Evang.

Sancti Evangélii, fratres charíssimi, apérta vobis est léctio recitáta. Sed ne alíquibus ipsa ejus planíties alta fortásse videátur, eam sub brevitáte transcúrrimus, quátenus ejus expositio ita nesciéntibus fiat cógnita, ut tamen sciéntibus non sit onerósa. Dóminus dicit: Sint lumbi vestri præcíncti. Lumbos enim præcíngimus, cum carnis luxúriam per continéntiam coarctámus. Sed quia minus est mala non ágere, nisi étiam quisque stúdeat et bonis opéribus insudáre, prótinus ádditur: Et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Lucérnas quippe ardéntes in mánibus tenémus, cum per bona ópera próximis nostris lucis exémpla monstrámus. De quibus profécto opéribus Dóminus dicit: Lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera

vestra bona et glorificent Patrem vestrum, qui in cœlis est.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum. * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse intercédat. Benedictio. Cujus festum cólimus.

Lectio viii.

Duo autem sunt, quæ jubéntur, et lumbos restríngere, et lucérnas tenére, ut et mundítia sit castitátis in córpore, et lumen veritátis in operatióne. Redemptóri étenim nostro unum sine áltero placére nequáquam potest: si aut is, qui bona agit, adhuc luxúriæ inquinaménta non déserit: aut is, qui castitáte præéminet, necdum se per bona ópera exércet. Nec cástitas ergo magna est sine bono ópere, nec opus bonum est áliquod sine castitáte. Sed et si utrúmque ágitur, restat, ut quisquis ille est, spe ad supérnam pátriam tendat, et nequáquam se a vítiis pro mundi hujus honestáte contíneat.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescitis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem.

Lectio ix.

Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis: ut, cum vénerit, et pulsáverit, conféstim apériant ei. Venit quippe Dóminus, cum ad judícium próperat: pulsat vero, cum jam per ægritúdinis moléstias esse mortem vicínam desígnat. Cui conféstim aperímus, si hunc cum amóre suscípimus. Aperíre enim júdici pulsánti non vult, qui exíre de córpore trépidat: et vidére eum, quem contempsísse se méminit, júdicem formídat. Qui autem de sua spe et operatióne secúrus est, pulsánti conféstim áperit, quia lætus júdicem sústinet. Et cum tempus propínquæ mortis advénerit, de glória retributiónis hilaréscit.

Te Deum laudámus, 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Dómine, * quinque talénta tradidísti mihi: ecce ália quinque superlucrátus sum.

Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 16.

2. Euge serve bone, * in módico fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

3. Fidélis servus * et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam.

A. Beátus ille servus, * quem cum vénerit dóminus ejus, et pulsáverit jánuam, invénerit vigilántem.

V. Serve bone * et fidélis, intra in gáudium Dómini tui.

Capitulum. *Eccli.* 31.

BEATUS vir, qui invéntus est sine mácula, et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua.

Hymnus.

JESU coróna célsior,
Et véritas sublímior,
Qui confiténti sérvulo,
Reddis perénne præmium.
Da supplicánti cœtui,
Hujus rogátu, nóxii
Remissiónem críminis,
Rumpéndo nexum vínculi.
Anni revérso témpore,
Dies refúlsit lúmine,
Quo Sanctus hic de córpore
Migrávit inter sídera.
Hic vana terræ gáudia,
Et luculénta prædia,
Pollúta sorde députans,
Ovans tenet cœléstia.
Te, Christe Rex piíssime,
Hic confiténdo júgiter,
Calcávit artes dæmonum,
Sævúmque avérni príncipem.
Virtúte clarus, et fide,
Confessióne sédulus,
Jejúna membra déferens,
Dapes supérnas óbtinet.
Proínde te, piíssime,
Precámur omnes súpplices:
Nobis ut hujus grátia
Pœnas remittas débitas.
Patri perénnis glória,
Natóque Patris único,
Sanctóque sit Paráclito
Per omne semper sæculum.
Amen.

V. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. R. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus, Ant.

Euge serve bone,* et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constituam, intra in gáudium Dómini tui.

Oratio.

DEUS, qui nos beáti N. Confessóris tui ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius: ut, cujus natalítia cólimus, étiam actiónes imitémur. Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

ADESTO, Dómine, supplicatiónibus nostris, quas in beáti N. Confessóris tui solemnitáte deférimus: ut, qui nostræ justítiæ fidúciam non habémus, ejus, qui tibi plácuit, précibus adjuvémur. Per Dóminum.

Si fuerit Abbas. Oratio.

INTERCESSIO nos, quæsumus Dómine, beáti N. Abbátis comméndet: ut, quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum nostrum.

Ad Tertiam, Ant.

Euge serve bone.

Capitul. Beátus vir, qui invéntus est, ut supra.

R. br. Amávit eum Dóminus,* Et ornávit eum. Amávit. V. Stolam glóriæ índuit eum. Et ornávit.

Glória Patri. Amávit. ℣. Os justi meditábitur sapiéntiam. ℟. Et lingua ejus loquétur judícium.

Ad Sextam, Ant.

Fidélis servus.

Capitulum. *Eccli.* 39.

Justus cor suum trádidit ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, et in conspéctu Altíssimi deprecábitur.

℟. br. Os justi * Meditábitur sapiéntiam. Os justi. ℣. Et lingua ejus loquétur judícium. Meditábitur. Glória Patri. Os justi. ℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus. ℟. Et non supplantabúntur gressus ejus.

Ad Nonam, Ant.

Serve bone.

Capitulum. *Sap.* 10. *b*

Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei, et dedit illi sciéntiam sanctórum: honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illíus.

℟. br. Lex Dei ejus * In corde ipsíus. Lex. ℣. Et non supplantabúntur gressus ejus. In corde. Glória Patri. Lex Dei. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Vesperas, Ant.

Dómine, quinque talénta, cum reliquis de Laud. 75.* Psalmi, Capit. et Hymn. ut in primis Vesp. 66.*

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnificat, Ant.

Hic vir despíciens mundum,* et terréna triúmphans, divítias cœlo cóndidit ore, manu.

Si occurrat celebrari Festum plur. Conf. non Pont, Offic. fit ut supra; sed in Orat., et Serm., quæ habentur in singulari, dicantur in plurali.

Aliæ Lectiones pro Conf. non Pont.

In primo Nocturno.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. *Cap.* 31.

Beatus vir, qui invéntus est sine mácula: et qui post aurum non ábiit, nec sperávit in pecúnia et thesáuris. Quis est hic, et laudábimus eum? fecit enim mirabília in vita sua. Qui probátus est in illo, et perféctus est, erit illi glória ætérna: qui pótuit tránsgredi, et non est transgréssus: fácere mala, et non fecit: ídeo stabilíta sunt bona illíus in Dómino, et eleemósynas illíus enarrábit omnis Ecclésia sanctórum.

℟. Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam: * Intra in gáudium Dómini tui. ℣. Dómine, quinque talénta tradidísti mihi, ecce ália quinque superlucrátus sum. Intra. Lectio ii.

Cap. 32. *c et* 33.

Qui timet Dóminum, excípiet doctrínam ejus: et

qui vigiláverint ad illum, invénient benedictiónem. Qui quærit legem, replébitur ab ea: et qui insidióse agit, scandalizábitur in ea. Qui timent Dóminum, invénient judícium justum, et justítias quasi lumen accéndent. Qui credit Deo, atténdit mandátis: et qui confídit in illo, non minorábitur. Timénti Dóminum non occúrrent mala, sed in tentatióne Deus illum conservábit, et liberábit a malis. Sápiens non odit mandáta et justítias, et non illidétur quasi in procélla navis. Homo sensátus credit legi Dei, et lex illi fidélis.

℟. Justus germinábit sicut lílium: * Et florébit in ætérnum ante Dóminum. ℣. Plantátus in domo Dómini, in átriis domus Dei nostri. Et florébit.

Lectio iii. *Cap.* 34. *b*

Spiritus timéntium Deum quæritur, et in respéctu illíus benedicétur. Spes enim illórum in salvántem illos, et óculi Dei in diligéntes se. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, et non pavébit: quóniam ipse est spes ejus. Timéntis Dóminum beáta est ánima ejus. Ad quem réspicit, et quis est fortitúdo ejus? Oculi Dómini super timéntes eum, protéctor poténtiæ, firmaméntum virtútis, tégimen ardóris, et umbráculum meridiáni, deprecátio offensiónis, et adjutórium casus, exáltans ánimam, et illúminans óculos, dans sanitátem, et vitam, et benedictiónem.

℟. Iste cognóvit justítiam, et vidit mirabília magna, et exorávit Altíssimum: * Et invéntus est in número sanctórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Et invéntus. Glória Patri. Et invéntus.

In secundo Nocturno.

Ex libro Morálium sancti Gregórii Papæ.

Lectio iv.

Lib. 10. *cap.* 16. *in cap.* 12. *Job.*

Deridetur justi simplícitas. Hujus mundi sapiéntia est, cor machinatiónibus tégere, sensum verbis veláre, quæ falsa sunt, vera osténdere: quæ vera sunt, falsa demonstráre. Hæc nimírum prudéntia usu a juvénibus scitur, hæc a púeris prétio díscitur: hanc qui sciunt, céteros despiciéndo supérbiunt: hanc qui nésciunt, subjécti et tímidi in áliis mirántur: quia ab eis hæc eádem duplicitátis iníquitas nómine palliáta dilígitur, dum méntis pervérsitas urbánitas vocátur. Hæc sibi obsequéntibus præcipit honórum cúlmina quærere, adépta temporális glóriæ vanitáte gaudére, irrogáta ab áliis mala multiplícius réddere: cum vires súppetunt, nullis resisténtibus cédere: cum virtútis possibílitas deest, quid-

quid explére per malítiam non valent, hoc in pacífica bonitáte simuláre.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

At contra sapiéntia justórum est, nil per ostensiónem fíngere, sensum verbis aperíre, vera ut sunt dílígere, falsa devitáre; bona gratis exhibére, mala libéntius toleráre, quam fácere; nullam injúriæ ultiónem quærere, pro veritáte contuméliam lucrum putáre. Sed hæc justórum simplícitas deridétur: quia ab hujus mundi sapiéntibus, puritátis virtus fatúitas créditur. Omne enim quod innocénter ágitur, ab eis procul dúbio stultum putátur: et quidquid in ópere véritas ápprobat, carnáli sapiéntiæ fátuum sonat. Quid namque stúltius vidétur mundo, quam mentem verbis osténdere, nil cállida machinatióne simuláre, nullas injúriis contumélias réddere, pro maledicéntibus oráre, paupertátem quærere, posséssa relínquere, rapiénti non resístere, percutiénti álteram maxillam præbére?

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum, * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et. Lectio vi.

Cap. 17. post initium.

Lampas contémpta apud cogitatiónes dívitum. Sæpe contíngit, ut eléctus quisque, qui ad ætérnam felicitátem dúcitur, contínua hic adversitáte deprimátur: non hunc rerum abundántia fúlciat, non dignitátum glória honorábilem osténdat, nulla ei obsequéntium frequéntia súppetat, nulla hunc humánis óculis véstium pompa compónat: a cunctis vero despicábilis cérnitur, et hujus mundi grátia indígnus æstimátur: sed tamen ante occúlti júdicis óculos virtútibus émicat, vitæ méritis coruscat: honorári métuit, despici non réfugit: corpus continéntia áfficit, sola in ánimo dilectióne pinguéscit: mentem semper ad patiéntiam præparat, et eréctus pro justítia, de percéptis contuméliis exúltat: afflictis ex corde compátitur, de bonórum prosperitátibus quasi de própriis lætátur, sacri verbi pábula in mente sollícitus rúminat, et inquisítus quódlibet éloqui dupplíciter ignórat.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est

qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii.

Cap. 12. *d*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Nolite timére pusillus grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilia venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. *c.* 54 *in Luc.* 12.

Pusillum gregem electórum, vel ob comparatiónem majóris número reprobórum, vel pótius ob humilitátis devotiónem nóminat: quia vídelicet Ecclésiam suam quantálibet numerositáte jam dilatátam, tamen usque ad finem mundi humilitáte vult créscere, et ad promíssum regnum humilitáte pervenire. Ideóque ejus labóres blande consolátus, quam regnum Dei tantum quærere præcipit, eídem regnum a Patre dandum complácita benignitáte promíttit.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum; * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo, sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse.

Lectio viii.

Véndite quæ possidétis, et date eleemósynam. Nolite, inquit, timére, ne propter regnum Dei militántibus, hujus vitæ necessária desint: quin étiam posséssa propter eleemósynam véndite. Quod tunc digne fit, quando quis semel pro Dómino suis ómnibus sprctis, nihilóminus post hæc labóre mánuum, unde et victum transígere, et eleemósynam dare queat, operátur. Unde gloriátur Apóstolus, dicens: Argéntum, aut aurum, aut vestem nullíus concupívi: ipsi scitis, quóniam ad ea quæ mihi opus erant, et his qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia osténdi vobis, quóniam sic laborántes opórtet suscípere infirmos.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Fácite vobis sácculos, qui non veteráscunt: eleemósynas vidélicet operándo, quarum merces in ætérnum máneat. Ubi non hoc præcéptum esse putándum est, ut nil pecúniæ reservétur a sanctis, vel suis scílicet, vel páuperum úsibus suggeréndæ:

cum et ipse Dóminus, cui ministrábant Angeli, tamen ad informándam Ecclésiam suam, lóculos habuísse legátur, et a fidélibus obláta consérvans, et suórum necessitátibus, aliísque indigéntibus tribuens; sed ne Deo propter ista serviátur, et ob inópiæ timórem justítia deserátur.

Te Deum laudámus. 15.

PRO ABBATIBUS.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 19. *d*

In illo témpore; Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos relíquimus ómnia, et secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 3. *in Matth. cap.* 19.

Grandis fidúcia! Petrus piscátor erat, dives non fúerat, cibos manu et arte quærébat: et tamen lóquitur confidénter, Relíquimus ómnia. Et quia non súfficit tantum relínquere, jungit quod perféctum est: Et secúti sumus te. Fécimus quod jussísti: quid ígitur nobis dabis præmii? Jesus autem dixit illis: Amen dico vobis: quod vos qui secúti estis me, in regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ, sedébitis et vos super sedes duódecim, judicántes duódecim tribus Israel. Non dixit, Qui reliquístis ómnia: hoc enim et Crates fecit philósophus, et multi álii divítias contempsérunt: sed, Qui secúti estis me: quod próprie Apostolórum est, atque credéntium.

℟. Iste est qui ante. 75.*

Lectio viii.

In regeneratióne, cum séderit Fílius hóminis in sede majestátis suæ (quando et mórtui de corruptióne resúrgent incorrúpti), sedébitis et vos in sóliis judicántium, condemnántes duódecim tribus Israel: quia vobis credéntibus, illi crédere noluérunt. Et omnis qui relíquerit domum, vel fratres, aut soróres, aut patrem, aut matrem, aut uxórem, aut fílios, aut agros propter nomen meum; céntuplum accípiet, et vitam ætérnam possidébit. Locus iste cum illa senténtia cóngruit, in qua Salvátor lóquitur: Non veni pacem míttere, sed gládium. Veni enim separáre hóminem a patre suo, et matrem a fília, et nurum a socru: et inimíci hóminis domésticí ejus. Qui ergo propter fidem Christi, et prædicatiónem Evangélii, omnes afféctus contémpserint, atque divítias et sǽculi voluptátes, isti céntuplum recípient, et vitam ætérnam possidébunt.

℟. Sint lumbi. 75.*

Lectio ix.

Ex occasióne hujus senténtiæ quidam introdúcunt

mille annos post resurrectiónem, dicéntes, tunc nobis céntuplum ómnium rerum, quas dimísimus, et vitam ætérnam esse reddéndam: non intelligéntes quod, si in céteris digna sit repromíssio, in uxóribus appáreat turpitúdo: ut qui unam pro Dómino dimíserit, centum recípiat in futúro. Sensus ergo iste est: Qui carnália pro Salvatóre dimíserit, spirituália recípiet: quæ comparatióne et mérito sui ita erunt, quasi si parvo número centenárius númerus comparétur.
Te Deum laudámus. 15.

COMMUNE Virginum.

Ad Vesperas, Ant. Hæc est virgo sápiens * et una de número prudéntum.

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis.
Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.
Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.
Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.
Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.
Dóminus a dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.
Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.
De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.
Ant. Hæc est virgo sápiens, et una de número prudéntum.
Ant. Hæc est virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

Psalmus 112.

LAUDATE púeri Dóminum: * laudáte nomen Dómini.
Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.
A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.
Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.
Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?
Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem:
Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.
Ant. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit.
Ant. Hæc est quæ nescívit * torum in delícto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

Psalmus 121.

Lætatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini, * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illic sedérunt sedes in judício,* sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te:

Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.

Ant. Hæc est quæ nescívit torum in delicto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

Ant. Veni elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúja.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum,* in vanum laboravérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem,* frustra vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce heréditas Dómini fílii: merces fructus ventris.

Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Ant. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, allelúja.

Ant. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dóminum: * lauda Deum tuum Sion.

Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit fíliis tuis in te.

Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.

Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystállum suam sicut buccéllas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias et judícia sua Israel.

Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.

Ant. Ista est speciósa inter filias Jerúsalem.

Capitulum 2. *Cor.* 10. *d*

FRATRES, Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seípsum comméndat, ille probátus est; sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

JESU, coróna Vírginum,
Quem mater illa concépit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clémens áccipe.
Qui pergis inter lilia,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens præmia.
Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.
Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus
Nescíre prórsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula, Amen.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magníficat. Ant. Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Orátio.

DEUS, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut qui beátæ N. Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum. Alia Oratio.

INDULGENTIAM nobis, quæsumus Dómine, beáta N. Virgo et Martyr implóret; quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

Pro Virgine non Mart.

Orátio.

EXAUDI nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ N. Vírginis tuæ festivitáte gaudémus: ita piæ devotiónis erudiámur affectu. Per Dóminum.

Si fuerint plures, in utrisque Vesperis ad Magnificat, et in Laudibus ad Benedictus. Ant. Prudéntes Vírgines, * aptáte vestras lámpades, ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi Orátio.

DA nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et mártyrum tuárum N et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis Per Dóminum.

Ad Matutinum. Invitat Regem Vírginum Dóminum, * Veníte adorémus.

Ps. Veníte exultémus 2

Hymnus

VIRGINIS Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis partos cánimus decóra
Morte triúmphos.
Hæc enim palmæ dúplicis beáta
Sorte, dum gestit frágilem domáre
Córporis sexum, dómuit cruéntum
Cæde tyránnum.
Unde nec mortem, nec amíca mortis
Mille pœnárum génera expavéscens,
Sánguine effúso méruit serénum
Scándere cœlum.
Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

Si Sancta fuerit Virgo tantum, et non Martyr, dicitur Hymnus ut sequitur:

VIRGINIS Proles, Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo,
Vírginis festum cánimus beátæ,
Accipe votum.
Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper, Deus unus omni
Témporis ævo. Amen.

In primo Nocturno.

Ant. O quam pulchra * est casta generátio cum claritáte! Psalmus 8.

DOMINE Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam elováta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.
Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédi-

bus ejus, * oves et boves universas: insuper et pécora campi;

Vólucres cæli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. O quam pulchra est casta generátio cum claritáte!

Ant. Ante torum * hujus vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Psalmus 18.

Cæli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:

Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.

Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.

Ant. Ante torum hujus vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Ant. Revértere, * revértere Sunamítis: revértere, revértere, ut intueámur te.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo

corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accipiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Ant. Revértere, revértere Sunamítis: revértere, revértere ut intueámur te.
℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna. Pater noster. Absolutio. Exáudi.
℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

Lectio i. *Cap.* 7. *e*

De virgínibus præcéptum Dómini non hábeo: consílium autem do, tamquam misericórdiam consecútus a Dómino, ut sim fidélis. Exístimo ergo hoc bonum esse propter instántem necessitátem, quóniam bonum est hómini sic esse. Alligátus es uxóri? noli quærere solutiónem. Solútus es ab uxóre? noli quærere uxórem. Si autem accéperis uxórem, non peccásti. Et si núpserit virgo, non peccávit. Tribulatiónem tamen carnis habébunt hujúsmodi. Ego autem vobis parco. Hoc ítaque dico, fratres: Tempus breve est: réliquum est, ut et qui habent uxóres, tamquam non habéntes sint: et qui flent, tamquam non flentes: et qui gaudent, tamquam non gaudéntes: et qui emunt, tamquam non possidéntes: et qui utúntur hoc mundo, tamquam non utántur: præterit enim figúra hujus mundi.

Pro Martyre, ℟. Veni sponsa Christi, áccipe corónam; quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre sánguinem tuum fudísti: * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum Angelis.

Pro non Mart. ℟. Veni eléeta mea, et ponam in te thronum meum: * Quia concupívit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia.

Benedictio. Unigénitus Dei Fílius. Lectio ii.

Volo autem vos sine sollicitúdine esse. Qui sine u-

xóre est, sollicitus est quæ Dómini sunt, quómodo pláceat Deo. Qui autem cum uxóre est, sollicitus est quæ sunt mundi, quómodo pláceat uxóri, et divísus est. Et múlier innúpta, et virgo, cógitat quæ Dómini sunt; ut sit sancta córpore, et spíritu. Quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodo pláceat viro. Porro hoc ad utilitátem vestram dico: non ut láqueum vobis injíciam, sed ad id, quod honéstum est, et quod facultátem præbeat sine impediménto Dóminum obsecrándi.
℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde et regna. Proptérea.
Benedictio. Spíritus sancti grátia. Lectio iii.

Si quis autem turpem se vidéri exístimat super vírgine sua, quod sit superadúlta, et ita opórtet fieri: quod vult fáciat: non peccat, si nubat. Nam qui státuit in corde suo firmus, non habens necessitátem, potestátem autem habens suæ voluntátis, et hoc judicávit in corde suo, serváre vírginem suam, bene facit. Igitur et qui matrimónio jungit vírginem suam, bene facit: et qui non jungit, mélius facit. Múlier alligáta est legi quanto témpore vir ejus vivit. Quod si dormíerit vir ejus, liberáta est: cui vult nubat: tantum in Dómino. Beátior autem erit si sic permánserit, secúndum meum consílium: puto autem quod et ego Spíritum Dei hábeam.
℟. Spécie tua et pulchritúdine tua, * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ant. Spécie tua * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mei Regi.
Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.
Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Accíngere gládio tuo super femur tuum * potentíssime.
Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.
Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.
Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.
Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem:* proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto:* circúmdata varietáte.
Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum:* quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et fíliæ Tyri in munéribus* vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus,* in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam:* próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne:* adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii:*constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui* in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.
Ant. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.
Ant. Adjuvábit eam * Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram:* áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma; * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus:* exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus

Jacob.

Ant. Adjuvábit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ant. Aquæ multæ * non potuérunt extínguere charitátem. Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion,* látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos

Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri:* Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ:* justítia plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam:* narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Ant. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitátem.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Pater noster. Absolutio. Ipsíus pietas. ℣. Jube domne. Benedict. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio iv.

L. 1. De Virg. circa init.

Quóniam hódie natális est Vírginis, invítat nunc íntegritátis amor, ut áliquid de virginitáte dicámus: ne véluti tránsitu quodam præstrícta videátur, quæ principális est virtus. Non enim ídeo laudábilis virgínitas, quia in martyribus reperítur: sed quia ipsa mártyres fáciat. Quis autem humáno eam possit ingénio comprehéndere, quam nec natúra suis inclúsit légibus? aut quis naturáli voce compléctí, quod supra usum natúræ sit? E cœlo accersívit, quod imitarétur in terris. Nec inmérito vivéndi sibi usum quæsívit e cœlo, quæ sponsum si-

bi invénit in cœlo.

℟. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam:* Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua, inténde, próspere procéde, et regna. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Hæc nubes, áera, Angelos, sideráque transgrédiens, Verbum Dei in ipso sinu Patris invénit, et toto hausit péctore. Nam quis tantum, cum invénerit, relínquat boni? Unguéntum enim exinanítum est nomen tuum: proptérea adolescéntulæ dilexérunt te, et attraxérunt te. Postrémo, non meum est illud, quóniam quæ non nubunt, neque nubéntur, erunt sicut Angeli Dei in cœlo. Nemo ergo mirétur, si Angelis comparéntur, quæ Angelórum Dómino copulántur.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem et mansuetúdinem et justítiam. Proptérea.

Benedictio. Ignem.

Lectio vi.

Quis ígitur neget hanc vitam fluxísse de cœlo, quam non fácile invenímus in terris, nisi postquam Deus in hæc terréni córporis membra descéndit? Tunc in útero virgo concépit, et Verbum caro factum est, ut caro fíeret Deus. Dicet áliquis: Sed étiam Elías nullíus corpórei cóitus fuisse permíxtus cupiditátibus invenítur. Ideo ergo curru raptus ad cœlum, ídeo cum Dómino appáret in glória, ídeo Domínici ventúrus est præcúrsor advéntus.

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus, * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno.

Ant. Nigra sum,* sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 95.

Cantate Dómino cánticum novum:* cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis:* terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium: afférte Dómino glóriam, et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.
Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus, quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.
Læténtur cæli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.
Ant. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.
Ant. Trahe me post te, * in odórem currémus unguentórum tuórum: óleum effúsum nomen tuum.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet: * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cæli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine:
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini, justi, in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Ant. Trahe me post te, in odórem currémus unguentórum tuórum: óleum effúsum nomen tuum.
Ant. Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Psalmus 97.

Cantate Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus, *

et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.
Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.
Vidérunt omnes términi terræ: * salutáre Dei nostri.
Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.
Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini:* quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.
Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Lectio vii. *Cap.* 25.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Simile erit regnum cœlórum decem virgínibus: quæ accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviam sponso et sponsæ. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.
Hom. 12. in Evang.

Sæpe vos, fratres charíssimi, admóneo prava ópera fúgere, mundi hujus inquinaménta devitáre: sed hodiérna sancti Evangélii lectióne compéllor dícere, ut et bona quæ ágitis, cum magna cautéla teneátis: ne per hoc, quod a vobis rectum géritur, favor aut grátia humána requirátur: ne appetítus laudis subrépat, et quod foris osténditur, intus a mercéde vacuétur. Ecce enim Redemptóris voce decem vírgines, et omnes dicúntur vírgines, et tamen intra beatitúdinis jánuam non omnes sunt recéptæ: quia eárum quædam, dum de virginitáte sua glóriam foris éxpetunt, in vasis suis óleum habére noluérunt.
℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ accéptis lampádibus sumpsit secum óleum:* Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et veniénte. Benedictio. Cujus, vel Quarum festum cólimus. Lectio viii.

Sed prius quæréndum nobis est, quid sit regnum

cælórum, aut cur decem virgínibus comparétur, quæ étiam vírgines prudéntes et fátuæ dicántur. Dum enim cœlórum regnum constat quia reprobórum nullus ingréditur, étiam fátuis virgínibus cur símile esse perhibétur? Sed sciéndum nobis est, quod sæpe in sacro elóquio regnum cælórum præséntis témporis Ecclésia dícitur. De quo álio in loco Dóminus dicit: Mittet Filius hóminis Angelos suos, et cólligent de regno ejus ómnia scándala. Neque enim in illo regno beatitúdinis, in quo pax summa est, inveníri scándala póterunt, quæ colligántur.

℟. Média nocte clamor factus est: *Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce. Glória Patri. Ecce. Benedictio. Ad societátem. Lectio ix.

In quinque autem córporis sénsibus unusquísque subsístit. Geminátus autem quinárius denárium pérficit. Et quia ex utróque sexu fidélium multitúdo collígitur, sancta Ecclésia decem virgínibus símilis esse denuntiátur. In qua, quia mali cum bonis, et réprobi cum eléctis admíxti sunt, recte símilis virgínibus prudéntibus et fátuis esse perhibétur. Sunt namque plerique continéntes qui ab appetítu se exterióri custódiunt, et spe ad interióra rapiúntur, carnem mácerant, et toto desidério ad supérnam pátriam anhélant, ætérna præmia éxpetunt, pro labóribus suis recípere laudes humánas nolunt. Hi nímirum glóriam suam non in ore hóminum ponunt, sed intra consciéntiam cóntegunt. Et sunt plerique, qui corpus per abstinéntiam afflígunt, sed de ipsa sua abstinéntia humános favóres éxpetunt. Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES.

et per Horas, Ant.

1. Hæc est virgo sápiens,*et una de número prudéntum. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 16.

2. Hæc est virgo sápiens, * quam Dóminus vigilántem invénit.

3. Hæc est quæ nescívit * thorum in delicto: habébit fructum in respectióne animárum sanctárum.

4. Veni elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúja.

5. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Capitulum. 2. Cor. 10. d

Fratres, Qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Non enim qui seipsum comméndat, ille probátus est: sed quem Deus comméndat.

Hymnus.

Jesu, coróna Vírginum,
Quem mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,

Hæc vota clemens áccipe.
Qui pergis inter lília,
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória,
Sponsísque reddens præmia.
Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur, atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant.
Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula. Amen.
℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Ant. Símile est regnum cœlórum* hómini negotiatóri quæréntì bonas margarítas, invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti; concéde propítius; ut, qui beátæ N. Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum. Alia Oratio.

Indulgentiam nobis, quæsumus Dómine, beáta N. Virgo et Martyr implóret: quæ tibi grata semper éxtitit et mérito castitátis, et tuæ professióne virtútis. Per Dóminum.

Pro Vírgine non Mártyre.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ N. Vírginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum.

Si fuerint plures, Ant. Prudéntes Vírgines, * aptáte vestras lámpades: ecce sponsus venit, exíte óbviam ei.
℣. Adducéntur Regi vírgines post eam. ℟. Próximæ ejus afferéntur tibi.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum Vírginum et Mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant. Hæc est virgo sápiens.

Capitul. Fratres, Qui gloriátur, ut supra. 94.*

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua.
℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus non commovébitur.

Ad Sextam, Ant. Hæc est quæ nescívit.

Capitulum. 2. *Cor.* 11.

Æmulor enim vos Dei æmulatióne. Despóndi e-

nim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Ant. Ista est speciósa.

Capitulum. *Eccli.* 51. *b*

Dómine Deus meus, exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório.

℟. br. Elégit eam Deus,* Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Si fuerit Virgo, et non Martyr, dicitur sequens.

Capitulum. *Sap.* 4.

O quam pulchra est casta generátio cum claritáte! immortális est enim memória illíus: quóniam apud Deum nota est, et apud hómines.

℟. br. Elégit, ut supra.

Ad Vesperas, Ant. Psalmi, Capit. et Hymn. ut in primis Vesp. 82.*

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Ant. Veni sponsa Christi, * áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Aliæ Lectiones pro Virg. Pro Vírgine et Martyre, ac pro Martyre tantum. Lectiones primi Nocturni leguntur etiam ut infra.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. *Cap.* 51.

Confitébor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne, a láqueo linguæ iníquæ, et a lábiis operántium mendácium, et in conspéctu astántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me: a pressúra flammæ quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuáta: de altitúdine ventris ínferi, e a lingua coinquináta, et a verbo mendácii, a rege iníquo, et a lingua injústa.

℟. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum: pro cujus amóre sán-

guinem tuum fudísti: * Et cum Angelis in paradísum introísti. ℣. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum, quia concupívit Rex spéciem tuam. Et cum Angelis.

Lectio ii.

Laudabit usque ad mortem ánima mea Dóminum, et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. Memoráta sum misericórdiæ tuæ Dómine, et operátionis tuæ, quæ a sæculo sunt: quóniam éruis sustinéntes te Dómine, et líberas eos de mánibus géntium.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea benedíxit.

Lectio iii.

Exaltasti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecáta sum. Invocávi Dóminum patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório. Laudábo nomen tuum assídue, et collaudábo illud in confessióne, et exaudíta est orátio mea. Et liberásti me de perditióne, et eripuísti me de témpore iníquo. Proptérea confitébor et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua * Inténde, próspere procéde, et regna. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ex libro sancti Cypriáni Epíscopi et mártyris de disciplina et hábitu Vírginum.

Lectio iv. *Cap. 2.*

Nunc nobis ad vírgines sermo est, quarum quo sublímior glória est, major et cura est. Flos est ille ecclesiástici gérminis, decus atque ornaméntum grátiæ spiritális, læta índoles, laudis et honóris opus íntegrum atque incorrúptum, Dei imágo respóndens ad sanctimóniam Dómini, illústrior pórtio gregis Christi. Gaudet per illas, atque in illis lárgiter floret Ecclésiæ matris glorióśa fœcúnditas: quantóque plus copiósa virgínitas número suo addit, tanto plus gáudium matris augéscit. Ad has lóquimur, has adhortámur affectióne pótius quam potestáte: non quod extrémi, et mínimi, et humilitátis nostræ ádmodum cónscii, áliquid ad censúram licéntiæ vindicémus: sed quod ad sollicitúdinem magis cauti, plus de diáboli infestatióne timeámus.

℟. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et. Lectio v.

NEQUE inánis hæc cáutio est, et vana formído, quæ ad salútis viam cónsulit, quæ Domínica et vitália præcépta custódit, ut quæ se Christo dicáverint, et a carnáli concupiscéntia recedéntes, tam carne, quam mente se Deo vóverint, consúmment opus suum magno præmio destinátum: nec ornári jam, aut placére cuíquam, nisi Dómino suo, stúdeant a quo et mercédem virginitátis expéctant, dicénte ipso: Non omnes cápiunt verbum, sed illi quibus datum est. Sunt enim spadónes, qui ex útero matris sic nati sunt: et sunt spadónes, qui coácti sunt ab homínibus: et sunt spadónes, qui seipsos castravérunt propter regnum cœlórum.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem:* Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

DENUO quoque per hanc Angeli vocem continéntiæ munus osténditur, virgínitas prædicátur. Hi sunt, qui cum muliéribus se non coinquinavérunt: vírgines enim permansérunt: hi sunt qui sequúntur Agnum quocúmque íerit. Neque enim tantum másculis continéntiæ grátiam Dóminus repromíttit, et féminas prǽterit: sed quóniam fémina viri pórtio est, et ex eo sumpta atque formáta est, in Scriptúris fere ómnibus ad protoplástum Deus lóquitur, quia sunt duo in carne una, et in másculo simul significátur et fémina. Quod si Christum continéntia séquitur, et regno Dei virgínitas destinátur: quid est illis cum terréno cultu, et cum ornaméntis, quibus dum homínibus placére géstiunt, Deum offéndunt?

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Accessérunt ad Jesum Pharisæi tentántes eum, et dicéntes: Si licet hómini dimíttere uxórem suam, quacúmque ex causa? Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 63. *in Matth.*

DOMINUS noster, quia ad virginitátem hortári gra-

ve esse videbátur, a necessitáte legis de non solvéndo matrimónio, eos ad cupiditátem illíus tráhere studet. Deínde ut eam esse possíbilem ostendat, sic inquit: Sunt eunúchi qui ex ventre matris ita nati sunt, et sunt qui ab homínibus eunúchi facti sunt, et sunt qui seípsos castravérunt propter regnum cœlórum. Quibus verbis laténter eos ad eligéndam virginitátem indúcit, dum eam virtútem esse possíbilem ástruit.

℟. Hæc est virgo. 93.*

Lectio viii.

Id autem hoc fere modo confirmat. Cógita tecum, si aut a natúra talis esses, aut ab homínibus eam injúriam passus, quid fáceres, cum et ejúsmodi voluptáte caréres, et nullam caréndo mercédem consequeréris? Grátias ígitur nunc Deo agas, quod cum mercéde atque corónis idem sústines, quod illi sine corónis ac præmio tólerant: immo vero non idem, sed multo lévius, tum quia spe erígeris, et consciéntia recte facti: tum quia non ita ingéntibus concupiscéntiæ flúctibus jactáris.

℟. Média nocte. 94.*

Lectio ix.

Cum ergo de illis eunúchis díxerit, qui nisi étiam ipsi mente se contíneant, frustra et inutíliter tales sunt, ac de illis, qui ut regnum cœlórum consequántur, se cóntinent, subjúnxit rursus, dicens: Qui potest cápere, cápiat: ut alacrióres effíciat eo ipso, quod grave esse opus osténdit, et ineffábili benignitáte sua nóluit eam rem intra necessitátem legis conclúdere: idque dicéndo, adhuc magis possíbilem esse demónstrat, ut voluntátis stúdium plus augeátur.

Te Deum laudámus. 15.

COMMUNE

S. Martyris tantum, et nec Virginis nec Mart.

Ad Vesperas, Ant. Dum esset Rex, cum reliquis de Laudibus 109.* Psalm. Dixit Dóminus, cum reliquis de Virg. ut 82.*

Pro Martyre tantum.

Capitulum. *Eccli.* 51.

Confitebor tibi Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capitulum. *Prov.* 31. *b*

Mulierem fortem quis inveniet? procul, et de últimis finibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

Hymnus.

Fortem viríli péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget ínclyta.

Hæc sancto amóre sáucia,
Dum mundi amórem nóxium
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.
Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potítur gáudiis.
Rex Christe virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu, quæsumus,
Audi benígnus súpplices.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Magníficat, Ant.

Símile est regnum cœlórum* hómini negotiatóri quærénti bonas margarítas: invénta una pretiósa, dedit ómnia sua, et comparávit eam.

Pro una Mart. tantum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ N. mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro plur. Mart. tantum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum.

Pro nec Virg. nec Mart.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ N. festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Laudémus Deum nostrum, * In confessióne beátæ N.
Psal. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte,
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar utriúsque virtus
Spíritus semper Deus unus omni
Témporis ævo, Amen.

In primo Nocturno.

Ant. O quam pulchra * est casta generátio cum claritáte!

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.
Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.
Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?
Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum: * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi;
Vólucres cæli, et pisces maris, * qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!
Ant. O quam pulchra est casta generátio cum claritáte!
Ant. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Psalmus 18.

Cœli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.
Dies diéi erúctat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.
Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiántur voces eórum.
In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.
In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo:
Exultávit ut gigas ad curréndam viam, * a summo cælo egréssio ejus:
Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.
Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.
Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.
Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.
Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.
Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.
Delícta quis intélligit? ab occúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo.
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.
Ant. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.
Ant. Revértere, * revértere Sunamítis: revértere, revér-

tere, ut intueámur te.

Psalmus 23.

DOMINI est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Revértere, revértere Sunamítis: revértere, revértere ut intueámur te.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna. Pater noster. Absolutio. Exáudi.

℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

Lectiones pro Mart. tantum leguntur ut supra. Confitébor. 96.*

Pro nec Virg. nec Martyre, ut sequuntur.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. *Cap.* 31. *b*

MULIEREM fortem quis invéniet? procul, et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit. Reddet ei bonum, et non malum, ómnibus diébus vitæ suæ. Quæsívit lanam et linum, et operáta est consílio mánuum suárum. Facta est quasi navis institóris, de longe portans panem suum. Et de nocte surréxit, dedítque prædam doméstieis suis, et cibária ancíllis suis. Considerávit agrum, et emit eum: de fructu mánuum suárum plantávit víneam. Accínxit fortitúdine lumbos suos, et roborávit bráchium suum.

℟. Veni elécta mea, et ponam in te thronum meum: * Quia concupívit Rex spéciem tuam. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Quia concupívit.

Bened. Unigénitus Dei Fílius.

Lectio ii.

GUSTAVIT et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucérna ejus. Manum suam misit ad fórtia, et dígiti ejus appre-

hendérunt fusum. Manum suam apéruit inopi, et palmas suas exténdit ad páuperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis: omnes enim doméstici ejus vestíti sunt duplícibus. Stragulátam vestem fecit sibi: byssus et púrpura induméntum ejus. Nóbilis in portis vir ejus, quando séderit cum senatóribus terræ. Síndonem fecit, et véndidit, et cíngulum trádidit Chananæo.

℟. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Proptérea.

Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

FORTITUDO et decor induméntum ejus, et ridébit in die novíssimo. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus. Considerávit sémitas domus suæ, et panem otiósa non comédit. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt: vir ejus, et laudávit eam. Multæ fíliæ congregavérunt divítias: tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur. Date ei de fructu mánuum suárum: et laudent eam in portis ópera ejus.

℟. Spécie tua et pulchritúdine tua, * Inténde, próspere procéde, et regna.
℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis, proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Inténde. Glória Patri. Inténde.

In secundo Nocturno.

Ant. Spécie tua * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

ERUCTAVIT cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.
Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.
Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.
Accíngere gládio tuo super femur tuum * potentíssime.
Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.
Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.
Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.
Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.
Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis

in vestítu deauráto:* circúmdata varietáte.
Audi filia, et vide, et inclína aurem tuam: * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum:* quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et filiæ Tyri in munéribus* vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus,* in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne:* adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii:*constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui* in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.
Ant. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.
Ant. Adjuvábit eam * Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram:* áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma; * et scuta combúret igni.
Vacáte,et vidéte quóniam ego sum Deus:*exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.
Ant. Adjuvábit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.
Ant. Aquæ multæ * non potuérunt extínguere charitátem.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * in civitáte Dei nostri, in monte san-

cto ejus.
Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion,* látera Aquilónis, cívitas Regis magni.
Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cum suscípiet eam.
Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos
Ibi dolóres ut parturiéntis, * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.
Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri:* Deus fundávit eam in ætérnum.
Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.
Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ:* justítia plena est déxtera tua.
Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ,* propter judícia tua Dómine.
Circúmdate Sion, et complectímini eam:* narráte in túrribus ejus.
Pónite corda vestra in virtúte ejus: * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.
Ant. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitátem.
℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.
Pater noster. Absolutio. Ipsíus piet as. ℣. Jube domne. Benedict. Deus Pater omnípotens.

Ex libro sancti Ambrósii Epíscopi de Víduis.

Lectio iv.

Agrum hunc Ecclésiæ fértilem cerno, nunc integritátis flore vernántem, nunc viduitátis gravitáte pollentem, nunc étiam conjúgii frúctibus redundántem. Nam etsi divérsi, uníus tamen agri fructus sunt: nec tanta hortórum lília, quantæ arístæ ségetum, méssium spicæ, compluriúmque spátia campórum recipiéndis aptántur semínibus, quam rédditis nováles frúctibus feriántur. Bona ergo vidúitas, quæ tóties Apostólico judício prædicátur. Hæc enim magístra fidei, magístra est castitátis.
℟. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et. Bened. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Unde et illi qui deórum suórum adultéria et probra venerántur, cœlibátus et viduitátis statuére pœnas, ut æmuli críminum mulctárent

stúdia virtútum, spécie quidem qua fœcunditátem quærerent, sed stúdio, quo propósitum castitátis abolérent. Nam conféctis et miles stipéndiis arma depó·i·, et relícto offício quod gerébat, ad própria veteránus rura dimíttitur, ut et ipse exércitæ labóribus vitæ réquiem consequátur, et álios spes futúræ quiétis subeúndis fáciat opéribus promptióres. Agrícola quoque matúrior torquéndam áliis stivam commíttit, et juveníli gravátus ópere providéntiam curæ senílis explórat: vitem fácilis tondére, quam prémere, ut juvenescéntem luxúriam réprimat, et adolescéntem lascíviam falce succídat: parcórum quamdam pártuum castitátem docens étiam in vítibus expeténdam.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Bened. Ignem sui amóris.

Lectio vi.

SIMILIS huic vídua velut eméritis veterána stipéndiis castitátis, et si conjúgii arma depónat, domus tamen totíus pacem gubérnat: et si vehéndis onéribus otiósa, maritándis tamen junióribus próvida, ubi cultus utílior, ubi fructus ubérior sit, quarum cópulam aptiórem seníli gravitáte dispónit. Itaque si maturióribus quam junióribus commíttitur ager, cur putes utiliórem nuptam esse quam víduam? Quod si persecutóres fidei, persecutóres fuérunt étiam viduitátis: útique fidem sequéntibus vidúitas non pro supplício fugiénda est, sed tenénda pro præmio.

℟. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo: * Múlier timens Deum, ipsa laudábitur.

℣. Date ei de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus. Múlier. Glória Patri. Múlier.

In tertio Nocturno.

Ant. Nigra sum,*sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 95.

CANTATE Dómino cánticum novum:*cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter Gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis:* terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium: afférte Dómino glóriam, et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.
Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.
Commoveátur a fácie ejus univérsa terra:* dícite in Géntibus, quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur:* judicábit pópulos in æquitáte.
Læténtur cæli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus:* gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte,* et pópulos in veritáte sua.
Ant. Nigra sum, sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.
Ant. Trahe me post te,* in odórem currémus unguentórum tuórum: óleum effúsum nomen tuum.

Psalmus 96.

Dominus regnávit, exúltet terra:* læténtur ínsulæ multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia, et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet:* et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cæli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes, qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum, omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ,* propter judícia tua, Dómine:
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram:* nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini, justi, in Dómino:* et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Ant. Trahe me post te, in odórem currémus unguentórum tuórum: óleum effúsum nomen tuum.
Ant. Veni sponsa Christi,* áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Psalmus 97.

Cantate Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus, *

et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dóminus salutáre suum: * in conspéctu Géntium revelávit justítiam suam.
Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.
Vidérunt omnes términi terræ: * salutáre Dei nostri.
Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.
Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.
Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.
Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.
Ant. Veni sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Benedictio. Evangélica léctio.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.
Léctio vii. *Cap.* 13. *f*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cælórum thesáuro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homília S. Gregórii Papæ.
Hom. 11. *in Evang.*

Cælorum regnum, fratres charíssimi, idcírco terrénis rebus símile dícitur, ut ex his quæ ánimus novit, surgat ad incógnita quæ non novit: quátenus exémplo visibílium se ad invisibília rápiat, et per ea, quæ usu dídicit, quasi confricátus incaléscat: ut per hoc, quod scit notum dilígere, discat et incógnita amáre. Ecce enim cælórum regnum thesáuro abscóndito in agro comparátur: quem qui invenit homo, abscóndit, et præ gáudio illíus vadit, et vendit univérsa quæ habet, et emit agrum illum.
℟. Os suum apéruit sapiéntiæ, et lex cleméntiæ in lingua ejus: considerávit sémitas domus suæ, * Et panem otiósa non comédit.
℣. Gustávit et vidit quia bona est negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucérna ejus. Et. Bened. Cujus festum.

Lectio viii.

Qua in re hoc quoque notándum est, quod invéntus thesáurus abscónditur, ut servétur: quia stúdium cæléstis desidérii a malignis spíritibus custodíre non súfficit, qui hoc ab humánis láudibus non abscóndit. In præsénti étenim vita, quasi in via sumus, qua ad pátriam pérgi-

mus. Maligni autem spíritus iter nostrum quasi quidam latrúnculi óbsident. Deprædári ergo desiderat, qui thesáurum públice portat in via. Hoc autem dico, non ut próximi ópera nostra bona non vídeant, cum scriptum sit: Vídeant ópera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum qui in cœlis est: sed ut per hoc, quod ágimus, laudes extérius non quærámus. Sic autem sit opus in público, quátenus inténtio máneat in occúlto: ut et de bono ópere próximis præbeámus exémplum, et tamen per intentiónem, qua Deo soli placére quærimus, semper optémus secrétum.

℟. Regnum mundi, et omnem ornátum sæculi contémpsi propter amórem Dómini mei Jesu Christi: * Quem vidi, quem amávi, in quem crédidi, quem diléxi.

℣. Eructávit cor meum verbum bonum: dico ego ópera mea Regi. Quem. Glória Patri. Quem. Bened. Ad societátem. Lectio ix.

THESAURUS autem cœléste est desidérium: ager vero, in quo thesáurus abscónditur, disciplína stúdii cœléstis. Quem profécto agrum, vénditis ómnibus, cómparat, qui voluptátibus carnis renúntians, cuncta sua terréna desidéria per disciplínæ cœléstis custódiam calcat: ut nihil jam, quod caro blandítur, líbeat; nihil, quod carnálem vitam trucídat, spíritus perhorréscat.

Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis. Ps. Dóminus regnávit, cum reliq. 16.

2. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

3. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit, et recéssit: surge amíca mea, et veni.

4. Veni elécta mea, * et ponam in te thronum meum, allelúja.

5. Ista est speciósa * inter fílias Jerúsalem.

Pro Martyre tantum.

Capitulum. *Eccli. 51.*

CONFITEBOR tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum salvatórem meum. Confitébor nómini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capitulum. *Prov. 31. b.*

MULIEREM fortem quis invéniet? procul et de últimis fínibus prétium ejus. Confídit in ea cor viri sui, et spóliis non indigébit.

Hymnus.

FORTEM virili péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget ínclyta.

Hæc sancto amóre sáucia,
Dum mundi amórem nóxium
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.
Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potítur gáudiis.
Rex Christe virtus fórtium,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu, quæsumus,
Audi benígnus súpplices.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum,
Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.
℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Ant.

Date ei * de fructu mánuum suárum, et laudent eam in portis ópera ejus.

Pro una Mart. tantum.

Oratio.

Deus, qui inter cétera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti: concéde propítius; ut, qui beátæ N. mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

Pro plur. Mart. tantum.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Dómine Deus noster, sanctárum mártyrum tuárum N. et N. palmas incessábili devotióne venerári: ut, quas digna mente non póssumus celebráre, humílibus saltem frequentémus obséquiis. Per Dóminum nostrum.

Pro nec Virg. nec Mart.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ N. festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur afféctu. Per Dóminum nostrum.

Ad Tertiam, Ant.

In odórem.

Pro Martyre tantum.

Capit. Confitébor, ut 109.*

Pro nec Virg. nec Mart.

Capit. Mulíerem, ut 109.*

℟. br. Spécie tua * Et pulchritúdine tua. Spécie tua.
℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua.
℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Ant.

Jam hiems tránsiit.

Pro Martyre tantum

Capitulum. *Eccli.* 51.

Liberasti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus, præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de multis tribulatiónibus quæ circumdedérunt me.

Pro nec Virg. nec Mart.

Capitulum, *Prov.* 31. c

Manum suam apéruit ínopi, et palmas suas exténdit ad páuperem. Non timébit dómui suæ a frigóribus nivis.
℟. br. Adjuvábit eam * Deus

vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit, ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Ant.

Ista est speciósa.

Pro Martyre tantum.

Capitulum. *Eccli.* 51.

Laudabit usque ad mortem ánima mea Dóminum, quóniam éruis sustinéntes te, et líberas eos de manu angústiæ, Dómine Deus noster.

Pro nec Virg. nec. Mart.

Capitulum. *Prov.* 31. *d*

Multæ fíliæ congregavérunt divítias: tu supergréssa es univérsas. Fallax grátia, et vana est pulchritúdo, múlier timens Dóminum ipsa laudábitur.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit.
℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Vesperas Ant. Psalmi, Capit. et Hymn. ut in primis Vesp. 99.*

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis.
℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Ant.

Manum suam * apéruit inopi, et palmas suas exténdit ad páuperem, et panem otiósa non comédit.

Si fuerint plures non Virgines, idem fit Officium ut 99.*

Lectiones pro Martyre tantum.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Serm. 67. de diversis novi Testamenti locis.

Ego máxime commemoratiónes diligo mártyrum, diligo, et ampléctor: atque omnes quidem, sed tum præcípue, cum mulierum certámina proponúntur. Quanto enim infirmius est vas, tanto major est grátia, tanto illústrius est trophæum, tanto insígnior est victória, non ob imbecillitátem sexus athletárum, sed quod per ea, quibus vícerat inimícus, nunc étiam vincátur.

℟. Propter. 105.* Lectio v.

Per mulierem vicit, per mulierem superátus est. Hoc illíus ántea telum erat; hoc illíus nunc cædis factum est instruméntum, hoc vas appáruit insuperábile. Peccávit illa prior, et mórtua est: ista mórtua est, ne peccáret. Illa tum fútilis promíssi spe infláta, Dei leges violávit: hæc vitam præséntem contémpsit, ne fidem in suum benefactórem ejuráret. Quam ígitur deínceps speráre póterunt excusatiónem viri, si molles sint, et ignávi? quam vero véniam, cum fórtiter ac virí-

liter se gerant mulíeres, cum ádeo se generóse ad certámina pietátis accíngant?

℟. Dilexísti. 106.*

Lectio vi.

Fuit illi corpus imbecíllum, et obnóxius sexus injúriæ: verúmtamen ómnium horum imbecillitátem advéniens grátia occultávit. Nihil enim est, nihil plane poténtius est eo, qui magno cum stúdio Dei timórem hábeat in mente defixum, sed quamvis ignes, quamvis ferrum, quamvis béstias, quamvis áliud quidvis minéntur hostes, ómnia nullo negótio contémnit; quod útique Beáta ista étiam fecit.

℟. Fallax grátia. 106.*

COMMUNE

Dedicationis Ecclesiæ.

Ad Vesperas, Ant. Domum tuam Dómine, cum reliquis de Laudibus. 122.* Psalm. Dixit Dóminus, cum reliq. de Dom. 124. et loco ultimi, Psalmus. Lauda Jerúsalem. 144.

Capitulum. *Apoc.* 21.

Vidi civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, parátam sicut sponsam ornátam viro suo.

Hymnus.

Cælestis Urbs Jerúsalem,
Beáta pacis vísio,
Quæ celsa de vivéntibus
Saxis ad astra tólleris,
Sponsæque ritu cíngeris
Mille Angelórum míllibus.

O sorte nupta próspera,
Dotáta Patris glória,
Respérsa Sponsi grátia,
Regína formosíssima,
Christo jugáta Príncipi,
Cœli corúsca Cívitas.

Hic margarítis émicant,
Paténtque cunctis óstia:
Virtúte namque prævia
Mortális illuc dúcitur,
Amóre Christi pércitus
Torménta quisquis sústinet.

Scalpri salúbris íctibus,
Et tunsióne plúrima,
Fabri políta málleo
Hanc saxa molem cónstruunt,
Aptísque juncta néxibus
Locántur in fastígio.

Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula, Amen.

℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Magnificat, Ant. Sanctificávit Dóminus * tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocábitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

In ipso die Dedicationis Ecclesiæ, et per Oct., et quando varianda est Oratio ob concursum Dedic. alterius Ecclesiæ.

Oratio.

Deus, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni

signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illùstra, et concéde: ut omnes, qui huc deprecatùri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamàverint, consolatiónis tuæ beneficia consequàntur. Per Dóminum.

In Anniversario Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam.

Oratio.

Deus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exáudi preces pópuli tui, et præsta, ut quisquis hoc templum beneficia petitúrus ingréditur, cuncta se impetràsse lætétur. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat.

Domum Dei decet sanctitúdo: * Sponsum ejus Christum adorémus in ea.

Psal. Venite, exultémus. 2.

Hymnus. Cœléstis Urbs, ut 112.*

In primo Nocturno.

Ant. Tóllite * portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternàles.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitúdo ejus; * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec juràvít in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutàri suo.

Hæc est generàtio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternàles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio:

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Ant. Tóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternàles.

Ant. Erit mihi * Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei. Psalmus 45.

Deus noster refúgium et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.

Proptérea non timébimus dum turbàbitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbàti sunt montes in fortitúdine

ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt gentes, et inclinúta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma:* et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus:* exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.
Ant. Erit mihi Dóminus in Deum, et lapis iste vocábitur domus Dei.
Ant. Ædificávit * Moyses altáre Dómino Deo.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.
Fundátur exultatióne univérsæ terræ mons Sion,* látera Aquilónis, cívitas Regis magni.
Deus in dómibus ejus cognoscétur,* cum suscípiet eam.
Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt: * convenérunt in unum.
Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.
Ibi dolóres ut parturiéntis,* in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.
Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnum.
Suscépimus Deus misericórdiam tuam, * in médio templi tui.
Secúndum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justítia plena est déxtera tua.
Lætétur mons Sion, et exúltent fíliæ Judæ,* propter judícia tua Dómine.
Circúmdate Sion, et complectímini eam: * narráte in túrribus ejus.
Pónite corda vestra in virtúte ejus:* et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.
Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.
Ant. Ædificávit Moyses altáre Dómino Deo. ℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo. ℟. In longitúdinem diérum. Pater noster. Absolu-

tio. Exáudi Dómine. ℣. Jube domne. Bened. Benedictióne perpétua.

De libro secúndo Paralipómenon.

Lectio i. *Cap.* 7.

CUM complésset Sálomon fundens preces, ignis descéndit de cœlo, et devorávit holocáusta et víctimas: et majéstas Dómini implévit domum. Nec póterant sacerdótes íngredi templum Dómini, eo quod implésset majéstas Dómini templum Dómini. Sed et omnes filii Israel vidébant descendéntem ignem et glóriam Dómini super domum: et corruéntes proni in terram super paviméntum stratum lápide, adoravérunt, et laudavérunt Dóminum: Quóniam bonus, quóniam in sæculum misericórdia ejus. Rex autem, et omnis pópulus immolábant víctimas coram Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias, boum vigínti duo míllia, arietum centum vigínti míllia: et dedicávit domum Dei Rex, et univérsus pópulus.

℟. In dedicatióne templi decantábat pópulus laudem: * Et in ore eórum dulcis resonábat sonus. ℣. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et vénient ad eam omnes Gentes. Et in ore. Benedictio. Unigénitus Dei Filius.

Lectio ii.

SACERDOTES autem stabant in offíciis suis: et Levítæ in órganis cárminum Dómini, quæ fecit David rex ad laudándum Dóminum: Quóniam in ætérnum misericórdia ejus: hymnos David canéntes per manus suas. Porro sacerdótes canébant tubis ante eos, cunctúsque Israel stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii ante templum Dómini: obtúlerat enim ibi holocáusta et ádipes pacificórum: quia altáre æneum, quod fécerat, non póterat sustinére holocáusta et sacrifícia et ádipes. Fecit ergo Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus, et omnis Israel cum eo, ecclésia magna valde, ab intróitu Emath usque ad Torréntem Ægypti. Fecítque die octávo colléctam, eo quod dedicásset altáre septem diébus, et solemnitátem celebrásset diébus septem.

℟. Fundáta est domus Dómini supra vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles: * Et vénient ad eam omnes gentes, et dicent: Glória tibi Dómine. ℣. Veniéntes autem vénient cum exultatióne, portántes manípulos suos. Et vénient. Benedictio. Spíritus sancti grátia.

Lectio iii.

COMPLEVITQUE Sálomon domum Dómini, et domum regis, et ómnia quæ disposúerat in corde suo, ut fáceret in domo Dómini, et in domo sua, et prosperátus est.

Appáruit autem ei Dóminus nocte, et ait: Audívi oratiónem tuam, et elégi locum istum mihi in domum sacrifícii. Si cláusero cœlum, et plúvia non flúxerit, et mandávero et præcépero locústæ, ut dévoret terram, et mísero pestiléntiam in pópulum meum: convérsus autem pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, et exquisíerit fáciem meam, et égerit pœniténtiam a viis suis péssimis: et ego exáudiam de cœlo, et propítius ero peccátis eórum, et sanábo terram eórum. Oculi quoque mei erunt apérti, et aures meæ eréctæ ad oratiónem ejus, qui in loco isto oráverit. Elégi enim, et sanctificávi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempitérnum, et permáneant óculi mei, et cor meum ibi cunctis diébus.

℟. Benédic Dómine domum istam, quam ædificávi nómini tuo: veniéntium in loco isto, * Exáudi preces in excélso sólio glóriæ tuæ.

℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus, et oráverit ad sanctuárium tuum. Exáudi. Glória Patri. Exáudi.

In secundo Nocturno.

Ant. Non est hic áliud, * nisi domus Dei, et porta cœli.

Psalmus 83.

Quam diléctà tabernácula tua Dómine virtútum! * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum, et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.

Beáti, qui hábitant in domo tua Dómine: * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco, quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protéctor noster áspice Deus: * et réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis: * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei; * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam, et veritátem díligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.

Ant. Non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Ant. Vidit Jacob scalam, *

summitas ejus cœlos tangébat, et descendéntes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est. Psalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthíopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Vidit Jacob scalam, súmmitas ejus cœlos tangébat, et descendéntes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est.

Ant. Eréxit Jacob * lápidem in títulum, fundens óleum désuper. Psalmus 87.

Dómine Deus salútis meæ, * in die clamávi, et nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam:

Quia repléta est malis ánima mea: * et vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius: * et ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longe fecísti notos meos a me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te Dómine tota die: * expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt, et confitebúntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te Dómine clamávi: * et mane orátio mea prævéniet te.

Ut quid Dómine repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in labóribus a juventúte mea; * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ: * et terróres tui conturbavé-

runt me.
Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.
Elongásti a me amícum, et próximum, * et notos meos a miséria.
Ant. Eréxit Jacob lápidem in títulum, fundens óleum désuper. ℣. Domus mea.
℟. Domus oratiónis vocábitur. Pater noster. Absolutio. Ipsius pietas. ℣. Jube domne. Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Sermo sancti Augustíni Episcopi.
Lectio iv.
Serm. 252. de Temp.

QUOTIESCUMQUE, fratres charíssimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligénter atténdimus, et sancte ac juste vívimus, quidquid in templis manufáctis ágitur, totum in nobis spiritáli ædificatióne complétur. Non enim mentítus est ille qui dixit: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos: et íterum: Nescítis, quia córpora vestra templum sunt Spíritus sancti, qui in vobis est? Et ídeo, fratres charíssimi, quia nullis præcedéntibus méritis per grátiam Dei merúimus fieri templum Dei, quantum póssumus cum ipsíus adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat, quod óculos suæ majestátis offéndat.

℟. Orántibus in loco isto, * Dimítte peccáta pópuli tui Deus, et osténde eis viam bonam per quam ámbulent, et da glóriam in loco isto.
℣. Qui regis Israel inténde, qui dedúcis velut ovem Joseph, qui sedes super Chérubim. Dimítte. Benedictio. Christus perpétuæ. Lectio v.

SED habitáculum cordis nostri evacuétur vítiis, et virtútibus repleátur: claudátur diábolo, et aperiátur Christo: et ita laborémus, ut nobis bonórum óperum clávibus jánuam regni cœléstis aperíre possímus. Sicut enim malis opéribus quasi quibúsdam seris ac véctibus vitæ nobis jánua cláuditur, ita absque dúbio bonis opéribus aperítur. Et ídeo, fratres charíssimi, unusquísque considéret consciéntiam suam, et quando se áliquo crímine vulnerátum esse cognóverit, prius oratiónibus, jejúniis, vel eleemósynis stúdeat mundáre consciéntiam suam, et sic Eucharístiam præsúmat accípere.
℟. O quam metuéndus est locus iste! * Vere non est hic áliud nisi domus Dei, et porta cœli. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram. Vere. Bened. Ignem sui amóris. Lectio vi.

SI enim agnóscens reátum suum, ipse se a divíno altári subtráxerit, cito ad in-

dulgéntiam divínæ misericórdiæ pervéniet. Quia sicut qui se exáltat, humiliábitur; ita e contrário, qui se humíliat, exaltábitur. Qui enim, sicut dixi, agnóscens reátum suum, ipse se humíliter ab altári Ecclésiæ pro emendatióne vitæ removére volúerit, ab ætérno illo et cœlésti convívio excommunicári pénitus non timébit.

℟. Mane surgens Jacob erigébat lápidem in títulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino: * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam. ℣. Cumque evigilásset Jacob de somno, ait. Vere locus. Glória Patri. Vere locus.

In tertio Nocturno.

Ant. Qui hábitat * in adjutório Altíssimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.

Quando hæc Ant. dicitur integra, et illi non additur in fine Allelúja, tunc princípium Psalmi est a secundo Versu. Dicet Dómino. Psalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi: * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis a timóre noctúrno.

A sagítta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris, * ab incúrsu et dæmónio meridiáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem míllia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis: * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es Dómine spes mea: * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum: * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te: * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basilíscum ambulábis: * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum: * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, et ego exáudiam eum: * cum ipso sum in tribulatióne: erípiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum: * et osténdam illi salutáre meum.

Ant. Qui hábitat in adjutório Altíssimi, in protectióne Dei cœli commorábitur.

Ant. Templum Dómini * sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátio est.

Psalmus 95.

Cantate Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii Géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Ant. Templum Dómini sanctum est, Dei structúra est, Dei ædificátio est.

Ant. Benedicta * glória Dómini de loco sancto suo, allelúja.

Psalmus 98.

Dominus regnávit, irascántur pópuli: * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus: * et excélsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno: quóniam terríbile et sanctum est: * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes: * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabéllum pedum ejus: * quóniam sanctum est.

Moyses et Aaron in sacerdótibus ejus: * et Sámuel inter eos, qui ínvocant nomen ejus:

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos: * in colúmna nubis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præcéptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster tu exaudiébas eos: * Deus tu propítius fuísti eis, et ulcíscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus: * quóniam sanctus Dóminus Deus noster. Ant. Benedícta glória Dómini de loco sancto suo, allelúja. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta.
℟. Bene fundáta est supra firmam petram. Pater noster. Absolutio. A vínculis. ℣. Jube domne. Bened. Evangélica.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.
Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homília S. Ambrósii Epísc.
L. 8. in Luc. prope fin.

Zachæus statúra pusíllus, hoc est, nulla nobilitátis ingénitæ dignitáte sublímis, exíguus méritis sicut pópulus natiónum, audíto Dómini Salvatóris advéntu, quem sui non recéperant, vidére cupiébat. Sed nemo fácile Jesum videt: nemo potest Jesum vidére constitútus in terra. Et quia non Prophétas, non legem habébat, tamquam formæ grátiam naturális, ascéndit in sycomórum, vanitátem scílicet Judæórum vestígio suo prótereus, erráta quoque córrigens, superióris ætátis: et ídeo Jesum in interióris domus recépit hospítio.
℟. Domus mea, domus oratiónis vocábitur, dicit Dóminus: in ea omnis qui petit, áccipit: et qui quærit, invénit: * Et pulsánti aperiétur.
℣. Pétite, et accipiétis: quærite, et inveniétis. Et. Bened. Divínum auxílium. Lect. viii.

Et bene ascéndit in árborem, ut arbor bona bonos fructus fáceret: ac naturáli excísus oleástro, et contra natúram insértus in bonam olívam, fructum posset legis afférre. Radix enim sancta, etsi rami inútiles: quorum infructuósam glóriam plebs géntium fide resurrectiónis, quasi quadam córporis elevatióne transcéndit. Zachæus ergo in sycomóro, cæcus in via: quorum álterum Dóminus miseratúrus expéctat, álterum mansiónis suæ claritáte nobílitat, álterum sanatúrus intérrogat, apud álterum se non invitátus invítat. Sciébat enim úberem hospítii sui esse mercédem. Sed tamen, etsi nondum vocem invitántis audíerat, jam víderat afféctum.
℟. Lápides pretiósi omnes muri tui: * Et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur.
℣. Portæ Jerúsalem ex sapphíro et smarágdo ædificabúntur, et ex lápide pretióso omnis circúitus muri ejus. Et. Glória Patri. Et. Bened. Ad societátem. Lectio ix.

Verum ne cæcum illum tamquam fastidióse páuperum cito reliquísse videámur, et

transisse ad divitem, expectémus eum, quia expectávit et Dóminus: interrogémus eum, quia interrogávit et Christus. Nos interrogémus, quia nescímus: ille, quia nóverat. Nos interrogémus, ut sciámus unde iste curátus sit: ille interrogávit, ut in uno plures discerémus, unde Dóminum vidére mereámur. Interrogávit enim, ut crederémus, néminem nisi confiténtem posse salvári. Te Deum. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Domum tuam Dómine * decet sanctitúdo, in longitúdinem diérum.

Psalm. Dóminus regnávit, cum reliquis. 16.

2 Domus mea, * domus oratiónis vocábitur.

3 Hæc est domus Dómini * firmiter ædificáta, bene fundáta est supra firmam petram.

4. Bene fundáta est * domus Dni supra firmam petram.

5. Lápides pretiósi * omnes muri tui, et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur.

Capitulum. *Apoc.* 21.

Vidi civitátem sanctam Jerúsalem novam descendéntem de cœlo a Deo, parátam sicut sponsam ornátam viro suo.

Hymnus.

Alto ex Olympi vértice
Summi Paréntis Fílius,
Ceu monte deséctus lapis
Terras in imas décidens,
Domus supérnæ, et ínfimæ,
Utrúmque junxit ángulum.

Sed illa sedes Cœlitum
Semper resúltat láudibus,
Deúmque Trinum, et Unicum
Jugi canóre prædicat:
Illi canéntes júngimur
Almæ Siónis æmuli.

Hæc templa, Rex cœléstium,
Imple benígno lúmine:
Huc o rogátus ádveni,
Plebísque vota súscipe,
Et nostra corda júgiter
Perfúnde cœli grátia.

Hic ímpetrent fidélium
Voces precésque súpplicum
Domus beátæ múnera,
Partísque donis gáudeant;
Donec solúti córpore
Sedes beátas ímpleant.

Decus Paréntí débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula, Amen.

℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Benedictus, Ant.

Zachæe, * festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére: at ille festínans descéndit, et suscépit illum gaudens in domum suam. Hódie huic dómui salus a Deo facta est, allelúja.

In ipso die Dedicationis Ecclesiæ, et per Octavam, et quando varianda est Oratio ob concursum Dedicat. alterius Ecclesiæ. Oratio.

Deus, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen

pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter osténdis: templum hoc poténtia tuæ inhabitatiónis illústra, et concéde; ut omnes qui huc deprecatúri convéniunt, ex quacúmque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequántur. Per Dóminum.

In Anniv. Dedicationis Ecclesiæ, et per Octav. Oratio.

Deus, qui nobis per síngulos annos hujus sancti templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræséntas incólumes: exáudi preces pópuli tui, et præsta, ut quisquis hoc templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrásse lætétur. Per Dóminum.

Ad Tertiam, Ant.

Domus mea.

Capit., Vidi, ut supra. 122.*

℟. br. Domum tuam Dómine, * Decet sanctitúdo. Domum. ℣. In longitúdinem diérum. Decet. Glória Patri. Domum. ℣. Locus iste sanctus est, in quo orat sacérdos. ℟. Pro delíctis et peccátis pópuli.

Ad Sextam, Ant.

Hæc est domus Dómini.

Capitulum. *Apoc.* 21.

Et audívi vocem magnam de throno dicéntem: Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, et habitábit cum eis. Et ipsi pópulus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eórum Deus.

℟. br. Locus iste sanctus est, * In quo orat sacérdos. Locus. ℣. Pro delíctis et peccátis pópuli. In quo. Glória Patri. Locus. ℣. Hæc est domus Dómini firmiter ædificáta. ℟. Bene fundáta est supra firmam petram.

Ad Nonam, Ant.

Lápides pretiósi.

Capitulum. *Apoc.* 21. *b*

Et abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum: et mors ultra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultra, quia prima abiérunt. Et dixit qui sedébat in throno: Ecce nova fácio ómnia.

℟. br. Hæc est domus Dómini * Fírmiter ædificáta. Hæc est. ℣. Bene fundáta est supra firmam petram. Fírmiter. Glória Patri. Hæc est. ℣. Bene fundáta est domus Dómini. ℟. Supra firmam petram.

In secundis Vesperis Ant. Psalmi, Capitulum, et Hymnus ut in i. Vesperis. 112.*

℣. Domum tuam Dómine decet sanctitúdo, ℟. In longitúdinem diérum.

Ad Magnificat, Ant.

O quam metuéndus est * locus iste! vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

SECUNDA DIE

Infra Octavam.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Ex Tractátu S. Augustíni Epíscopi super Psalmos.

Lectio iv. *In Ps.* 121.

JERUSALEM, quæ ædificátur ut cívitas. Fratres, quando dicébat ista David, perfécta erat illa cívitas, non ædificabátur. Néscio quam ergo civitátem dicit quæ modo ædificátur, ad quam currunt in fide lápides vivi, de quibus dicit Petrus: Et vos tamquam lápides vivi coædificámini in domum spiritálem, id est, templum Dei sanctum. Quid est, Lápides vivi coædificámini? Vivis, si credis: si autem credis, efficiéris templum Dei: quia dicit Apóstolus Paulus: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos. ℟. Orántibus. 118.* Lectio v.

IPSA ergo modo cívitas ædificátur. Præcidúntur de móntibus lápides per manus prædicántium veritátem, conquadrántur, ut intrent in structúram sempitérnam. Adhuc multi lápides in mánibus artíficis sunt: non cadant de mánibus artíficis, ut possint perfécti coædificári in structúram templi. Est ergo ista Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: fundaméntum ipsíus Christus est. Dicit Apóstolus Paulus: Fundaméntum áliud nemo potest pónere præter id, quod pósitum est, quod est Christus Jesus. ℟. O quam. 118.* Lectio vi.

FUNDAMENTUM quando pónitur in terra, désuper ædificántur paríetes, et pondus paríetum ad ima tendit, quia in imo pósitum est fundaméntum. Si autem fundaméntum nostrum in cœlo est, ad cœlum ædificémur. Córpora ædificavérunt istam structúram, quam vidétis amplam surrexísse hujus Basílicæ: et quia córpora ædificavérunt, fundaméntum in imo posuérunt. Quia vero spirituáliter ædificámur, fundaméntum nostrum in summo pósitum est. Illuc ergo currámus, ibi ædificémur, quia de ipsa Jerúsalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in átriis tuis Jerúsalem. ℟. Mane surgens. 119.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homília S. Ambrósii Epís.

Ex lib. 8. in Luc. in fine.

ET conféstim, inquit, vidit, et sequebátur illum, magníficans Dóminum. Aliter enim non vidéret, nisi sequerétur Christum, nisi Dóminum prædicáret, nisi sæculum præteríret. Cum divítibus quoque in grátiam revertámur. Nólumus enim offéndere dívites, qui vólumus, si fieri potest, sanáre omnes: ne in caméli comparatióne præstrícti, et in Zachæo cí-

tius quam opórtuit, derelícti, justæ hábeant commotiónis offénsam.

℟. Domus. 121.* Lectio viii.

Discant dívites, non in facultátibus crimen hærére, sed in iis, qui uti nésciant facultátibus. Nam divítiæ ut impediménta ímprobis, ita bonis sunt adjuménta virtútis. Dives certe Zachæus, et eléctus a Christo: sed dimídium bonórum suórum paupéribus largiéndo, reddéndo étiam in quádruplum, quæ fraude sustúlerat, (álterum enim non sat est, nec habet grátiam liberálitas, si injúria persevérat, quia non spólia, sed dona quærúntur) uberiórem mercédem quam conferébat accépit.

℟. Lápides. 121.* Lectio ix.

Et bene princeps indúcitur publicanórum Quis jam de se despéret, quando et iste, cui census ex fraude, ad salútem pervénit? Et ipse, inquit, dives. Ut scias non omnes dívites aváros. Quia statúra pusillus erat. Quid sibi vult, quod nullíus altérius statúram Scriptúra, nisi hujus expréssit? Vide ne forte malítia pusillus, aut adhuc pusillus fide. Nondum enim réddere promíserat: nondum víderat Christum: mérito adhuc pusillus. Joánnes autem magnus, quia et Christum vidit, et Spíritum sicut colúmbam super Christum manéntem, sicut ipse ait: Vidi Spíritum descendéntem sicut colúmbam, et manéntem super eum. Te Deum. 15.

TERTIA DIE

Infra Octavam.

In I. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustíni Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 256. de Temp.

Celebritas hujus congregatiónis, dedicátio est domus oratiónis. Domus ergo nostrárum oratiónum ista, domus autem Dei nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc sæculo ædificámur, ut in fine sæculi dedicémur. Ædifícium, immo ædificátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quod hic fiébat, quando ista surgébant, hoc fit modo, cum congregántur credéntes in Christum. Credéndo enim, quasi de silvis et móntibus ligna et lápides præcidúntur: cum vero catechizántur, baptizántur, formántur, tamquam inter manus fabrórum et opíficum dolántur, collineántur, complanántur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quando cháritáte compaginántur.

℟. Orántibus. 118.* Lectio v.

Ligna ista et lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacífice innécterent, si non ínvicem, cohæréndo sibi, quodámmodo amárent, nemo huc intráret. Dénique quando vides in áliqua fábrica lápides et ligna

bene sibi cohærére, secúrus fmtras, ruinam non times. Volens ergo Dóminus Christus intráre, et in nobis habitáre, tamquam ædificándo dicébat: Mandátum novum do vobis: Ut vos ínvicem diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis. Véteres enim erátis, domum mihi nondum faciebátis, in vestra ruína jacebátis. Ergo ut eruámini a vestræ ruínæ vetustáte, vos ínvicem amáte. ℟. O quam. 118.* Lectio vi.

Consideret ergo cháritas vestra ædificári adhuc istam domum toto, sicut prædictum est, et promíssum, orbe terrárum. Cum enim ædificátur domus post captivitátem, sicut habet álius Psalmus, dícitur: Cantáte Dómino cánticum novum: cantáte Dómino omnis terra. Quod ibi dixit, cánticum novum; hoc Dóminus dixit, mandátum novum. Quid enim habet cánticum novum, nisi amórem novum? Cantáre amántis est. Vox hujus cantóris, fervor est sancti amóris. Amémus, gratis amémus: Dóminum enim amámus, quo nihil mélius invenímus: ipsum amémus propter ipsum, et nos in ipso, tamen propter ipsum. ℟. Mane. 119.*

In tertio Nocturno.
Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.
Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía S. Ambrósii Epis.
Ex l. 8. *in Luc. prope fin.*

Quæ autem turba, nisi imperítæ confúsio multitúdinis, quæ vérticem nequit vidére sapiéntiæ? Ergo Zachæus quámdiu in turba est, non videt Christum: supra turbam ascéndit, et vidit: hoc est, plebis jam transgréssus inscítiam, méruit quem desiderábat, aspícere. Pulchre autem áddidit, Quia illa parte erat transitúrus Dóminus: vel ubi sycomórus, vel ubi creditúrus: ut et mystérium serváret, et grátiam semináret. Sic enim vénerat, ut per Judæos transíret ad gentes. ℟. Domus mea. 121. Lect. viii.

Vidit itaque Zachæum sursum. Jam enim sublimitáte fídei inter fructus novórum óperum, velut fœcúndæ altitúdine árboris eminébat. Et quóniam de typo ad morália defléximus, inter tot credéntium voluptátes. Domínica die relaxáre ánimum, festivitátem admiscére deléctat. Zachæus in sycomóro, novum vidélicet novi témporis pomum, ut in hoc quoque compleréтur illud: Arbor fici prodúxit grossos suos. ℟. Lápides. 121.* Lectio ix.

Ad hoc enim Christus advénit, ut ex lignis non poma, sed hómines nasceréntur

tur. Légimus álibi; Cum esses sub árbore fici, vidi te. Ergo Nathánael sub árbore, hoc est, supra radícem, quia justus. Radix enim sancta. Sub árbore tamen Nathánael, quia sub lege: Zachæus supra árborem, quia supra legem. Ille Dómini occúltus defénsor, hic públicus prædicátor. Ille adhuc Christum ex lege quærébat: iste jam supra legem relinquébat sua, et Dóminum sequebátur.

Te Deum laudámus. 15.

QUARTA DIE

Infra Octavam.

In i. Noct.Lect.de Script.occ.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Ep.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. *de Temp.*

ATTENDITE in Psalmo dedicatiónis, quem modo cantávimus ex ruína ædificiórum. Conscidísti saccum meum: hoc pértinet ad ruínam. Quid ergo ad ædifícium? Et accinxísti me lætítia. Vox dedicatiónis: Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quis est, qui lóquitur? In verbis ejus agnóscite. Si expóno, obscúrum est. Ergo verba ejus dicam, contínuo agnoscétis loquéntem, ut amétis alloquéntem. Quis est, qui dícere pótuit: Eruísti Dómine ab ínferis ánimam meam?

℟. Orántibus. 118.* Lectio v.

CUJUS ánima jam ab ínferis erúta est, nisi de qua dictum est álio loco: Non derelínques ánimam meam in inférno? Propónitur dedicátio, et cantátur liberátio, cánticum dedicatiónis domus, et dícitur: Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me: et non jucundásti inimícos meos super me. Atténdite Judæos inimícos, qui se putábant occidísse Christum, vicísse tamquam inimícum, perdidísse quasi hóminem céteris símilem atque mortálem.

℟. O quam. 118.* Lectio vi.

RESURREXIT tértia die, et ejus vox est: Exaltábo te Dómine, quóniam suscepísti me. Atténdite Apóstolum dicéntem: Propter quod eum exaltávit. Et non jucundásti inimícos meos super me. Ipsi quidem in Christi morte jucundabántur, sed in ejus resurrectióne, ascensióne, prædicatióne áliqui compungebántur. In ejus ergo prædicatióne, et per Apostolórum constántiæ diffamatiónem áliqui compungebántur, et convertebántur: áliqui obdurabántur, et confundebántur, nulli tamen jucundabántur. ℟. Mane surgens. 119.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homilia S. Gregórii Papæ. *Lib. 27. Mor., c. 27. post med.*

Si veráciter sapiéntes esse, atque ipsam sapiéntiam contemplári appétimus, stultos nos humiliter cognoscámus. Relinquámus nóxiam sapiéntiam, discámus laudábilem fatuitátem. Hinc quippe scriptum est: Stulta mundi elégit Deus, ut confúndat sapiéntes. Hinc rursum dícitur: Si quis vidétur inter vos sápiens esse in hoc sæculo, stultus fiat, ut sit sápiens. Hinc Evangélicæ históriæ verba testántur: quia Zachæus cum vidére præ turba nihil posset, sycomóri árborem ascéndit, ut transeúntem Dóminum cérneret. Sycomórus quippe ficus fátua dícitur. ℟. Domus. 121.*

Lectio viii.

Pusillus ítaque Zachæus sycomórum súbiit, et Dóminum vidit: quia qui mundi stultítiam humíliter éligunt, ipsi Dei sapiéntiam subtíliter contemplántur. Pusillitátem namque nostram ad vidéndum Dóminum turba præpedit: quia infirmitátem humánæ mentis, ne lucem veritátis inténdat, curárum sæculárium tumúltus premit. Sed prudénter sycomórum ascéndimus, si próvide eam, quæ divínitus præcípitur, stultítiam mente tenémus. Quid enim in hoc mundo stúltius, quam amíssa non quærere, posséssa rapiéntibus relaxáre, nullam pro accéptis injúriis injúriam réddere, immo adjúnctis áliis patiéntiam præbére? ℣. Lápides. 121.*

Lectio ix.

Quasi enim sycomórum nos ascéndere Dóminus præcipit, cum dicit: Qui aufert quæ tua sunt, ne répetas. Et rursum: Si quis te percússerit in déxteram maxillam, præbe illi et álteram. Per sycomórum Dóminus tránsiens cérnitur: quia per hanc sapiéntem stultítiam, etsi necdum, ut est, sólide, jam tamen per contemplatiónis lumen Dei sapiéntia quasi in tránsitu vidétur, quam vidére néqueunt qui sibi sapiéntes esse vidéntur: quia ad conspiciéndum Dóminum, in eláta cogitatiónum suárum turba deprehénsi, adhuc sycomóri árborem non invenérunt.

Te Deum laudámus 15.

QUINTA DIE

Infra Octavam.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Ep.

Lectio iv.

Ex Sermone 256. de Temp.

Modo, quando impléntur Ecclésiæ, putámus jucundári Judæos? Ecclésiæ ædificántur, dedicántur, impléntur: quómodo illi jucundántur? Non solum non jucundántur, sed étiam confundúntur, et implétur vox exultántis: Exaltábo te Dómine, quóniam suscepísti me:

et non jucundásti inimícos meos super me. Non jucundásti super me: si mihi credant, jucundábis in me. Ne multa dicámus, ad illa, quæ cantávimus, aliquándo veniámus. Quómodo dicit Christus: Conscidisti saccum meum, et accinxísti me lætítia? Saccus ejus erat similitúdo carnis peccáti.

℟. Orántibus. 118.* Lectio v.

Non tibi viléscat, quod ait, Saccum meum: ibi erat inclúsum prétium tuum. Conscidísti saccum meum. Evásimus ad saccum istum. Conscidisti saccum meum. In passióne conscíssus est. Quómodo ergo Deo Patri dicitur: Conscídisti saccum meum? Quómodo Patri dicátur, vis audíre; Conscidisti saccum meum? Quia próprio Fílio non pepércit, sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Fecit enim per Judæos nesciéntes, unde redimeréntur sciéntes, et confunderéntur negántes. Nésciunt enim quid boni nobis operáti sunt malo suo. Suspénsus est saccus, et quasi lætátus est ímpius. Conscídit saccum lánceа persecútor, et fudit prétium nostrum Redémptor.

℟. O quam. 118.* Lectio vi.

Cantet Christus Redémptor, gemat Judas vénditor; erubéscat Judæus emptor. Ecce Judas véndidit, Judæus emit, malum negótium egérunt, ambo damnáti sunt, seípsos perdidérunt vénditor et emptor. Dicat ergo caput nostrum, dicat pro córpore occíso, pro córpore dedicáto. Dicat, audiámus: Conscidisti saccum meum, et accinxísti me lætítia: id est, conscidísti mortalitátem meam, et accinxísti me immortalitáte et incorruptióne. Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar. Quid est, non compúngar? Jam contra me non ferat lánceam persecútor, ut non compúngar. Christus enim surgens a mórtuis, jam non móritur, et mors illi ultra non dominábitur.

℟. Mane surgens. 119.*

In tertio Nocturno

Léctio sancti Evangélii secundum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. *c.* 77. *in Lucæ* 19.

Quæ impossibília sunt apud hómines, possibília sunt apud Deum. Ecce enim camélus, depósita gibbi sárcina, per forámen acus transit, hoc est, dives et publicánus, relícto ónere divitiárum, contémpto censu fraudum, angústam portam, arctamque viam, quæ ad vitam ducit, ascéndit. Qui mira devo-

tióne fidei ad vidéndum Salvatórem, quod natúra minus habúerat, ascénsu supplet árboris: atque ídeo juste, quamvis ipse rogáre non áudeat, benedictiónem Domínicæ susceptiónis, quam desiderábat, accépit.

℟. Domus 121*. Lectio viii.

Mystice autem Zachæus, qui interpretátur justificátus, credéntem ex géntibus pópulum signíficat. Qui quanto curis sæculáribus occupátior, tanto flagítiis depriméntibus erat factus humílior. Sed ablútus est, sed sanctificátus, sed justificátus in nómine Dómini nostri Jesu Christi, et in Spíritu Dei nostri. Qui intrántem Jéricho Salvatórem vidére quærébat, sed præ turba non póterat: quia grátiæ fidei, quam mundo Salvátor áttulit, participáre cupiébat: sed inólita vitiórum consuetúdo, ne ad votum perveníret, obstíterat.

℟. Lápides 121*. Lectio ix.

Eadem namque turba nóxiæ consuetúdinis, quæ supra cæcum clamántem, ne lumen péteret, increpábat, étiam suspiciéntem publicánum, ne Jesum vídeat, tardat. Sed sicut cæcus turbárum voces magis ac magis clamándo devícit: ita pusillus necésse est turbæ nocéntis obstáculum altióra peténdo transcéndat, terréna relínquat, árborem crucis ascéndat. Sycomórus namque (quæ est arbor fóliis moro símilis, sed altitúdine præstans, unde et Latínis celsa nuncupátur) ficus fátua dícitur. Et éadem Domínica crux, quæ credéntes alit ut ficus, ab incrédulis irridétur ut fátua. ℣ e Deum. 15.

SEXTA DIE

Infra Octavam.

Ini. Noct. Lect. de Script. occ.

In secundo Nocturno.

De Sermóne S. Augustíni Ep.

Lectio iv.

Ex Serm. 256. de Temp.

Ergo, dum novam constructiónem sanctæ hujus Ecclésiæ libénter atténdimus, quam divíno nómini hódie dedicámus, invenímus a nobis debéri et Deo nostro máximam laudem, et sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domus ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intérius ædificánte, profíciat. Quod hic factum corporáliter vidémus in pariétibus, spirituáliter fiat in méntibus: et quod hic perféctum cérnimus in lapídibus et lignis, hoc, ædificánte grátia Dei, perficiátur in corpóribus vestris.

℟. Orántibus. 118.* Lectio v.

Principaliter ergo grátias agámus Dómino Deo nostro, a quo est omne datum óptimum, et omne donum perféctum; et ejus bo-

nitátem tota cordis alacritáte laudémus, quóniam ad construéndam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit afféctum, surrogávit auxílium, inspirávit necdum voléntibus ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent: ac per hoc Deus, qui operátur in suis et velle et perfícere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit. ℟. O quam. 118.* Lect. vi.

Et quia ópera bona in conspéctu suo numquam esse permíttit inánia, fidélibus suis, quibus operántibus, præbuit virtútis suæ favórem, tribuet condígnam pro tanta operatióne mercédem. Adhuc ámplius agéndæ sunt grátiæ Deo nostro. Hanc enim Ecclésiam, quam fecit nómini suo cónstrui, fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ámplius honorári. ℟. Mane surgens 119.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. *c.* 77. *in Lucæ* 19.

Et cum venísset ad locum, suspíciens Jesus vidit illum. Perámbulans Jéricho Salvátor venit ad locum, ubi præcúrrens Zachæus sycomórum conscénderat: quia missis per mundum sui verbi præcónibus, in quibus ipse nimírum et loquebátur et ibat, venit ad pópulum natiónum, qui passiónis ejus fide jam sublímis exístens, étiam divinitátis ejus ardébat ágnita fácie beári. Suspíciens vidit illum, quia per grátiam fidei a terrénis cupiditátibus elevátum, turbísque infidélibus præminéntem elégit. Vidére enim Dei, elígere vel amáre est. Unde est illud: Oculi Dómini super justos. Nam et nos quæ amámus, vidére; ab his, quæ execrámur, intúitum festinámus avértere. ℟. Domus mea. 121.*

Lectio viii.

Vidit ergo Jesus vidéntem se, quia elégit eligéntem se, et amávit amántem. Hunc sane órdinem proficiéndi, hoc est, per fidem domínicæ incarnatiónis ad cognitiónem divinitátis perveniéndi, quasi per sycomórum Jesu fáciem speculándi Doctor egrégius osténdit, cum ait: Non enim judicávi scire me áliquid inter vos, nisi Christum Jesum, et hunc crucifíxum. Itémque áliis exprobrans: Facti estis, inquit, quibus lacte opus sit, non sólido cibo. Lac infírma temporáriæ dispensatiónis, sólidum cibum árdua perpé-

tuæ majestátis appéllans.
℟. Lápides. 121.* Lectio ix.

Et dixit ad eum: Zachæe, festínans descénde, quia hódie in domo tua opórtet me manére. Et festínans descéndit, et excépit illum gaudens. Manébat aliquándo Dóminus in domo príncipis Pharisæórum, hoc est, in Judæórum synagóga docébat: sed quia non baptizátum ante prándium, sábbato curántem, publicános et peccatóres recipiéntem, contra avarítiam disputántem, et cætera digna Deo geréntem, lingua venenáta carpébant: pertæsus eórum facínora, discéssit et aufúgit, dicens: Relinquétur vobis domus vestra desérta. Hódie autem in domo pusílli Zachæi opórtet illum manére: hoc est, novæ lucis grátia coruscánte, in húmili credéntium natiónum corde quiéscere.

Te Deum laudámus. 15.

SEPTIMA DIE

Infra Octavam.

In i. Nocturno Lectiones de Script. occurr.

In secundo Nocturno.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Ex Hom. 33. *in c.* 9. *Matth.*

Communis ómnium domus est Ecclésia, in quam, vobis prius ingréssis, nos intrámus, discipulórum formam retinéntes: ideóque communiter ómnibus statim atque ingréssi fuérimus, ut illis datam legem sequámur, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdia tórpeat: nemo sæculáribus rebus suspénsum ánimum hábeat, cum jam ad prædicándum sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei ímminet pœna. Equidem míllies pótius malim in domum alícujus vestrum ingréssus destítui, quam hic prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset, quam illud, quandóquidem magis própria hæc est, quam illa.
℟. Orántibus. 118.* Lectio v.

Nam hic magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt; hic spes nostra omnis. Quid enim hoc loco non magnum est et admirándum? Nam hæc mensa longe pretiósior est atque jucúndior: et lucérna hæc quam illa, ut norunt qui cum fide óleo perúncti, a morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multo mélior, magísque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiam inclúsam cóntinet: quamvis pauci sint qui eam possídeant. Hic et léctulus est valde illo præstántior: divinárum enim Scripturárum réquies quovis lecto suávior est.
℟. O quam. 118.* Lectio vi.

Et quidem si concórdia perfécte servarétur a nobis, nullam áliam domum præter hanc haberémus. Hoc autem quod dixi, non esse durum, testántur illa tria míllia et

quinque míllia hóminum, quibus et domus una, et mensa una, et ánima una erat. Multitúdinis enim credéntium, inquit, unum erat cor, et ánima una. Sed quia longe ab illórum virtúte ábsumus, et per domos disjúncti sumus, saltem quando huc convenímus, id omni stúdio faciámus. Nam etsi in áliis rebus páuperes, et ínopes sumus, hoc loco saltem cum huc ad vos intrámus, cum charitáte nos suscípite: cumque, Pax vobis, dico: Et cum spíritu tuo, non voce solum, sed ánimo quoque respondéte.

℟. Mane surgens. 119.*

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: Ingréssus Jesus perambulábat Jéricho. Et ecce vir nómine Zachæus: et hic princeps erat publicanórum, et ipse dives. Et réliqua.

De Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 5. c. 77. in Luc. 19.

Et cum vidérent omnes, murmurábant dicéntes, quod ad hóminem peccatórem divertísset. Maniféstum est, Judæos semper géntium odísse salútem. Scriptum est enim: Sequénti vero sábbato pene univérsa cívitas convénit audíre verbum Dómini. Vidéntes autem turbas Judæi, repléti sunt zelo, et contradicébant iis, quæ a Paulo dicebántur. Et álibi, fidéles étiam fratres advérsus Apostolórum príncipem disceptábant, dicéntes: Quare introísti ad viros præpútium habéntes, et manducásti cum illis? ℟. Domus mea. 121.*

Lectio viii.

Stans autem Zachæus, dixit ad Dóminum: Ecce dimídium bonórum meórum, Dómine, do paupéribus: et si quid áliquem defraudávi, reddo quádruplum. Aliis calumniántibus hóminem peccatórem, ipse Zachæus stans, id est, in ea quam cœperat, fídei veritáte persístens, non solum se ex peccatóre convérsum, sed étiam inter perféctos probat esse conversátum. Dicénte enim Dómino: Si vis perféctus esse, vade, vende ómnia quæ habes, et da paupéribus: quisquis ante conversiónem innocénter vixit, ómnia convérsus potest dare paupéribus.

℟. Lápides. 121.* Lectio ix.

At qui áliqua fraude sústulit, primo hæc juxta legem reddere, deinde quod sibi remánserit, debet dare paupéribus. Ac sic et ipse, quia sibi nihil rétinet, ómnia sua dispérgit, dat paupéribus, justítia ejus manet in sæculum sæculi. Et hæc est sápiens illa stultítia, quam de sycomóro publicánus quasi fructum vitæ légerat: rapta vidélicet réddere, própria re-

línquere, visibília contémnere, pro invisibilibus étiam mori desideráre, seípsum abnegáre, et ejus, qui needum videátur, Dómini vestigia sequi concupíscere.

Te Deum laudámus. 15.

IN OCTAVA

Dedicationis Ecclesiæ.

Duplex.

Omnia ut in die, præter Lectiones ii. Nocturni.

Ex Epistola prima sancti Felícis Papæ quarti.

Lectio iv.

De Consec. dist. 1. c. 2.

Tabernaculum Moysen, Dómino præcipiénte, fecisse et sacrásse, cum mensa et altári ejus, et céteris vasis et utensílibus ad divínum cultum expléndum, légimus: et non solum divínis précibus ea sacrásse, sed étiam sancti ólei unctióne, Dómino jubénte, perlinísse nóvimus. Quáliter autem hæc facta sint, et quómodo ipsa sacra non álii quam sacerdótes sacra unctióne delibúti, Dominóque cum véstibus sanctis sacráti, et Levítæ tractábant, ferébant, erigébant, et deponébant: in ipsis institutiónibus, quæ jubénte Dómino conscríptæ sunt per Moysen, in lege Dómini repéritur.

℟. Orántibus. 118.*

Lectio v.

Quáliter ergo David regum piíssimus amplificáverit cultum Dei, et templum Dómino ædificáre volúerit, sed propter multum sánguinem quem effúderat, prohíbitus est, et ipse collégerat expénsas: Sálomon quoque fílius ejus, idípsum quod ipse fácere optáverat, jubénte et auxiliánte Deo, perfécit, et templum cum altári, et relíqua ad divínum cultum peragéndum consecrávit: in libro Regum légitur: Fecit ergo Sálomon in témpore illo festivitátem célebrem, et omnis Israel cum eo, multitúdo magna ab introítu Emath usque ad rivum Ægypti, coram Dómino Deo nostro septem diébus, et septem diébus, id est, quatuórdecim diébus, et in die octáva dimísit pópulos.

℟. O quam. 118.* Lectio vi.

De Consec. dist. 1. c. 17.

Solemnitates dedicatiónum Ecclesiárum et sacerdótum, per síngulos annos solémniter sunt celebrándæ, ipso Dómino exémplum dante, qui ad festum dedicatiónis templi, ómnibus id faciéndi dans formam, cum relíquis pópulis eámdem festivitátem celebratúrus venit, sicut scriptum est: Facta sunt encænia in Jerosólymis, et hiems erat, et ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. Quod autem octo diébus encænia sint celebránda, in libro Regum, perácta dedicatióne templi, reperiétis.

℟. Mane surgens. 119.*

IN FESTIS

B. MARIÆ VIRGINIS

PER ANNUM.

Ad Vesperas, Ant.
Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.

Psalmus 109.

DIXIT Dóminus Dómino meo: * Sede a dextris meis:
Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.
Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion:* domináre in médio inimicórum tuórum.
Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.
Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndum órdinem Melchísedech.
Dóminus a dextris tuis,* confrégit in die iræ suæ reges.
Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.
De torrénte in via bibet: * proptérea exaltábit caput.
Ant. Dum esset Rex in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis.
Ant. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me.

Psalmus 112.

LAUDATE púeri Dóminum: * laudáte nomen Dómini.
Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, et usque in sæculum.
A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.
Excélsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.
Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?
Súscitans a terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem:
Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.
Ant. Læva ejus sub cápite meo: et déxtera illíus amplexábitur me.
Ant. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem; ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

Psalmus 121.

LÆTATUS sum in his, quæ dicta sunt mihi: * in do-

mum Dómini ibimus.
Stantes erant pedes nostri,* in átriis tuis Jerúsalem.
Jerúsalem, quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.
Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: * testimónium Israel ad confiténdum nómini Dómini.
Quia illic sedérunt sedes in judício,* sedes super domum David.
Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem, * et abundántia diligéntibus te.
Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.
Propter fratres meos, et próximos meos, * loquébar pacem de te.
Propter domum Dómini Dei nostri, * quæsívi bona tibi.
Ant. Nigra sum, sed formósa, filiæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.
Ant. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit, et recéssit: surge amíca mea, et veni.

Psalmus 126.

Nisi Dóminus ædificáverit domum,* in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.
Nisi Dóminus custodíerit civitátem,* frustra vígilat qui custódit eam.
Vanum est vobis ante lucem súrgere: * súrgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.
Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce heréditas Dómini, filii; merces, fructus ventris.
Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita filii excussórum.
Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimicis suis in porta.
Ant. Jam hiems tránsiit, imber ábiit et recéssit: surge amíca mea, et veni.
Ant. Speciósa facta es:* et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix. Psalmus 147.

Lauda Jerúsalem Dóminum:* lauda Deum tuum Sion.
Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit fíliis tuis in te.
Qui pósuit fines tuos pacem:* et ádipe fruménti sátiat te.
Qui emíttit elóquium suum terræ:* velóciter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lanam:* nébulam sicut cínerem spargit.
Mittit crystállum suam sicut buccéllas; * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?
Emíttet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.
Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias et judícia sua Israel.
Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.
Ant. Speciósa facta es et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capitulum. *Eccli.* 24. b

Ab initio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. ℟. Deo grátias. Hymnus.

Ave maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.
Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevæ nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis Natus
Tulit esse tuus.
Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac et castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Tribus honor unus, Amen.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magnificat, Ant. Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam festivitátem. Oratio.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére: et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Ad Completorium et Horas, in fine Hymnorum dicitur:

Iesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula, Amen.

Ad Matutinum. Invitat.
Sancta María Dei génitrix Virgo* Intercéde pro nobis.
Psalm. Veníte, exultémus. 2.

Hymnus.

Quem terra, pontus, sídera
Colunt, adórant, prædicant,
Trinam regéntem máchinam
Claustrum Maríæ bájulat.
Cui luna, sol, et ómnia
Desérviunt per témpora,
Perfúsa cœli grátia,
Gestant puéllæ víscera.
Beáta Mater múnere,
Cujus supérnus Artifex,
Mundum pugíllo cóntinens,
Ventris sub arca clausus est.
Beáta cœli núntio,
Fœcúnda sancto Spíritu,
Desiderátus géntibus
Cujus per alvum fusus est.
Iesu tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,

Cum Patre, et almo Spíritu, In sempitérna sæcula. Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Benedícta tu * in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Psalmus 8.

Domine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua, * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hóminis quóniam vísitas eum.

Minuísti eum paulo minus ab Angelis, glória et honóre coronásti eum:* et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves univérsas: ínsuper et pécora campi.

Vólucres cœli, et pisces maris,* qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quam admirábile est nomen tuum in univérsa terra!

Ant. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui.

Ant. Sicut myrrha * elécta odórem dedísti suavitátis, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 18.

Cæli enárrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmaméntum.

Dies diéi erúctat verbum,* et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes,* quorum non audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum: * et in fines orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernáculum suum: * et ipse tamquam sponsus procédens de thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad curréndam viam,* a summo cœlo egréssio ejus:

Et occúrsus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscóndat a calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificántes corda: * præcéptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in sæculum sæculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetípsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum: * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea, * in custodiéndis illis retribútio multa.

Delícta quis intélligit? ab oc-

cúltis meis munda me: * et ab aliénis parce servo tuo
Si mei non fúerint domináti, tunc immaculátus ero: * et emundábor a delícto máximo.
Et erunt ut compláceant elóquia oris mei: * et meditátio cordis mei in conspéctu tuo semper.
Dómine adjútor meus, * et redémptor meus.
Ant. Sicut myrrha elécta odórem dedísti suavitátis, sancta Dei Génitrix.
Ant. Ante torum * hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus, * orbis terrárum, et univérsi qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?
Innocens mánibus, et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem a Dómino: * et misericórdiam a Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.
Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens: Dóminus potens in prælio.
Attóllite portas príncipes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Ant. Ante torum hujus Vírginis frequentáte nobis dúlcia cántica drámatis.
℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. *Cap.* 8. *b et* 9.

Ego sapiéntia hábito in consílio, et erudítis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum; arrogántiam, et supérbiam, et viam pravam, et os bilíngue detéstor. Meum est consílium et æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decérnunt. Per me príncipes imperant, et poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me dílígo, et qui mane vígilant ad me, invénient me.
℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Lectio ii.

Mecum sunt divítiæ, et glória, opes supérbæ et ju-

sitia. Mélior est enim fructus meus auro, et lápide pretióso, et genímina mea argénto elécto. In viis justítiæ ámbulo, in médio semitárum judícii, ut ditem diligéntes me, et thesáuros eórum répleam. Dóminus possédit me in inítio viárum suárum, ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antiquis ántequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concépta eram, necdum fontes aquárum erúperant; necdum montes gravi mole constíterant, ante colles ego parturiébar.

℟. Congratulámini mihi omnes qui diligitis Dóminum, quia cum essem párvula, plácui Altíssimo: * Et de meis viscéribus génui Deum et hóminem. ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Et.

Lectio iii.

Beatus homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et háuriet salútem a Dómino: qui autem in me peccáverit, lædet ánimam suam. Omnes, qui me odérunt, díligunt mortem. Sapiéntia ædificávit sibi domum, excídit colúmnas septem. Immolávit víctimas suas, míscuit vinum, et propósuit mensam suam. Misit ancíllas suas ut vocárent ad arcem, et ad mœnia civitátis. Si quis est párvulus, véniat ad me. Et insipiéntibus locúta est: Venite, comédite panem meum, et bíbite vinum quod míscui vobis.

℟. Beáta es virgo María, quæ Dóminum portásti Creatórem mundi: * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes virgo. ℣. Ave María, grátia plena: Dóminus tecum. Genuísti qui. Glória Patri. Genuísti.

In secundo Nocturno.

Ant. Spécie tua, * et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Speciósus forma præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * potentíssime.

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagíttæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent: * in corda inimicórum regis.

Sedes tua Deus in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.
Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis:*ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.
Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto: * circúmdata varietáte.
Audi fília, et vide, et inclína aurem tuam: * et obliviscere pópulum tuum, et domum patris tui.
Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.
Et fíliæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur: omnes dívites plebis.
Omnis glória ejus fíliæ Regis ab intus, * in fímbriis áureis circumamícta varietátibus.
Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.
Afferéntur in lætítia et exultatióne:* adducéntur in templum Regis.
Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii:* constítues eos príncipes super omnem terram.
Mémores erunt nóminis tui:* in omni generatióne et generatiónem.
Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum: * et in sæculum sæculi.
Ant. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.
Ant. Adjuvábit eam * Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus: * adjútor in tribulatiónibus, quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus, non commovébitur, * adjuvábit eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus Jacob.
Venite, et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram:* áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.
Vacáte, et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum: * suscéptor noster Deus

Jacob.

Ant. Adjuvábit eam Deus vultu suo: Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ant. Sicut lætántium * ómnium nostrum habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthiopum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea, * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum: * horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio est in te.

Ant. Sicut lætántium ómnium nostrum habitátio est in te, sancta Dei Génitrix.

℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo. ℞. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi.

Lectio iv.

Apud Metaphrasten

Dei Fílius non divitem, aut locuplétem áliquam féminam sibi matrem elégit, sed beátam Vírginem illam, cujus ánima virtútibus ornáta erat. Cum enim beáta María supra omnem humánam natúram castitátem serváret, proptérea Christum Dóminum in ventre concépit. Ad hanc ígitur sanctíssimam Vírginem et Dei Matrem accurréntes, ejus patrocínii utilitátem assequámur. Itaque quæcúmque estis vírgines, ad Matrem Dómini confúgite. Illa enim pulchérrimam, pretiosíssimam, et incorruptíbilem possessiónem patrocínio suo vobis conservábit.

℞. Sicut cedrus exaltáta sum in Líbano, et sicut cypréssus in monte Sion: quasi myrrha elécta, * Dedi suavitátem odóris. ℣. Et sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans. Dedi.

Lectio v.

Magnum revéra miráculum, fratres dilectíssimi, fuit beáta semper virgo María. Quid namque illa majus aut illústrius ullo umquam témpore invéntum est, seu aliquándo inveníri póterit? Hæc sola cœlum ac terram amplitúdine superávit. Quidnam illa sánctius? Non Prophétæ, non Apóstoli, non Mártyres, non Patriárchæ, non Angeli, non Throni, non Dominatiónes, non Séraphim, non Chérubim: non dénique áliud quídpiam inter creátas res visíbiles aut invisíbiles, majus aut excelléntius inveníri potest. Eadem

ancílla Dei est et mater: éadem virgo et génitrix.

℟. Quæ est ista, quæ procéssit sicut sol, et formósa tamquam Jerúsalem? * Vidérunt eam fíliæ Sion, et beátam dixérunt, et Regínæ laudavérunt eam. ℣. Et sicut dies verni circúmdabant eam flores rosárum, et lília convállium. Vidérunt.

Lectio vi.

Hæc ejus mater est, qui a Patre ante omne princípium génitus fuit, quem Angeli et hómines agnóscunt Dóminum rerum ómnium. Visne cognóscere quanto virgo hæc præstántior sit cœléstibus Poténtiis? Illæ cum timóre et tremóre assistunt, fáciem velántes suam: hæc humánum genus illi offert, quem génuit. Per hanc et peccatórum véniam conséquimur. Ave ígitur mater, cœlum, puélla, virgo, thronus, Ecclésiæ nostræ decus, glória et firmaméntum, assídue pro nobis precáre Jesum Fílium tuum, et Dóminum nostrum: ut per te misericórdiam inveníre in die judícii, et quæ repósita sunt iis, qui díligunt Deum, bona cónsequi possímus, grátia et benignitáte Dómini nostri Jesu Christi: cum quo Patri simul et sancto Spirítui glória et honor, et impérium nunc et semper in sæcula sæculórum. Amen.

℟. Ornátam monílibus fíliam Jerúsalem Dóminus concupívit: * Et vidéntes eam fíliæ Sion beatíssimam prædicavérunt, dicéntes: * Unguéntum effúsum nomen tuum. ℣. Astitit Regína a dextris tuis in vestítu deauráto, circúmdata varietáte. Et. Glória Patri. Unguéntum.

In tertio Nocturno.

Ant. Gaude María virgo, * cunctas hæreses sola interemísti in univérso mundo.

Psalmus 95.

Cantáte Dómino cánticum novum: * cantáte Dómino omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus: * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis nimis: * terríbilis est super omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia: * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspéctu ejus: * sanctimónia, et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam et honórem: * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur a fácie ejus univérsa terra: * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.
Etenim corréxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.
Læténtur cœli, et exúltet terra, commoveátur mare, et plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, et ómnia, quæ in eis sunt.
Tunc exultábunt ómnia ligna silvárum a fácie Dómini, quia venit: * quóniam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.
Ant. Gaude María virgo, cunctas hæreses sola interemísti in univérso mundo.
Ant. Dignáre me * laudáre te, Virgo sacráta: da mihi virtútem contra hostes tuos.
Psalmus 96.
Dóminus regnávit, exúltet terra: * læténtur ínsulæ multæ.
Nubes, et calígo in circúitu ejus: * justítia et judícium corréctio sedis ejus.
Ignis ante ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.
Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, et commóta est terra.
Montes sicut cera fluxérunt a fácie Dómini: * a fácie Dómini omnis terra.
Annuntiavérunt cœli justítiam ejus: * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.
Confundántur omnes qui adórant sculptília: * et qui gloriántur in simulácris suis.
Adoráte eum omnes Angeli ejus: * audívit, et lætáta est Sion.
Et exultavérunt fíliæ Judæ, * propter judícia tua Dómine.
Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram: * nimis exaltátus es super omnes deos.
Qui dilígitis, Dóminum, odíte malum: * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum, de manu peccatóris liberábit eos.
Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.
Lætámini justi in Dómino: * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.
Ant. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta: da mihi virtútem contra hostes tuos.
Ant. Post partum * Virgo invioláta permansísti, Dei Génitrix, intercéde pro nobis.
Psalmus 97.
Cantate Dómino cánticum novum: * quia mirabília fecit.
Salvávit sibi déxtera ejus, * et bráchium sanctum ejus.
Notum fecit Dominus salutáre suum: * in conspéctu géntium revelávit justítiam suam.
Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dó-

mui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo omnis terra: * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi: * in tubis ductílibus, et voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu Regis Dómini: * moveátur mare, et plenitúdo ejus: orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt a conspéctu Dómini: * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

Ant. Post partum Virgo invioláta permansísti, Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 11. d*

In illo témpore: Loquénte Jesu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba, dixit illi: Beátus venter, qui te portávit. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lib. 4. cap. 49. in Luc. 11.

Magnæ devotiónis et fídei hæc múlier osténditur, quæ Scribis et Pharisæis Dóminum tentántibus, simul et blasphemántibus, tanta ejus incarnatiónem præ ómnibus sinceritáte cognóscit, tanta fidúcia confitétur, ut et præséntium prócerum calúmniam, et futurórum confúndat hæreticórum perfídiam. Nam sicut tunc Judæi, sancti Spíritus ópera blasphemándo, verum consubstantialémque Patri Dei Fílium negábant: sic hærétici póstea negándo, Maríam semper vírginem, sancti Spíritus operánte virtúte, nascitúro cum humánis membris Unigénito Dei, carnis suæ matériam ministrásse, verum consubstantialémque matri fílium hóminis fatéri non debére dixérunt.

℟. Felix namque es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, Christus Deus noster.

℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Festivitátem. Quia.

Bened. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viii.

Sed si caro Verbi Dei secúndum carnem nascéntis a carne Vírginis matris pronuntiátur extránea, sine causa venter qui eam portásset, úbera quæ lactássent, beatificántur. Dicit autem Apóstolus: Quia misit Deus Fílium suum factum ex mu-

líere, factum sub lege. Neque audiéndi sunt qui legéndum putant: Natum ex muliere, factum sub lege: sed, factum ex muliere, quia concéptus ex útero virgináli, carnem non de nihilo, non aliúnde, sed matérna traxit ex carne: alióquin nec vere Fílius hóminis dicerétur, qui oríginem non habéret ex hómine. Et nos ígitur his contra Eútychen dictis, extollámus vocem cum Ecclésia cathólica, cujus hæc múlier typum gessit, extollámus et mentem de médio turbárum, dicamúsque Salvatóri: Beátus venter qui te portávit, et úbera, quæ suxísti. Vere enim beáta parens, quæ, sicut quidam ait: Eníxa est puérpera Regem, qui cœlum terrámque tenet per sæcula. ℟ Beátam me dicent omnes generatiónes: * Quia fecit mihi Dóminus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. ℣ Et misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum. Quia. Glória Patri. Quia. Lectio ix.

Quinimmo beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt. Pulchre Salvátor attestatióni mulíeris ánnuit, non eam tantúmmodo quæ Verbum Dei corporáliter generáre merúerat, sed et omnes qui idem Verbum spiritáliter audítu fidei concípere, et boni óperis custódia vel in suo vel in proximórum corde párere, et quasi álere studúerint, assevérans esse beátos: quia et éadem Dei Génitrix: et inde quidem beáta, quia Verbi incarnándi minístra facta est temporális: sed inde multo beátior, quia ejúsdem semper amándi custos manébat ætérna. Te Deum. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Dum esset Rex * in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suavitátis. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis de Domínica. 16.

2. Læva ejus * sub cápite meo, et déxtera illius amplexábitur me.

3. Nigra sum, * sed formósa, fíliæ Jerúsalem: ídeo diléxit me Rex, et introdúxit me in cubículum suum.

4. Jam hiems tránsiit, * imber ábiit et recéssit: surge amíca mea, et veni.

5. Speciósa * facta es et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

Ab inítio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. Hymnus

O gloriósa vírginum,
Sublímis inter sídera,
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine:
Intrent ut ástra flébiles,
Cœli reclúdis cárdines.

Tu Regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ pláudite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Am.

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Ant.

Beáta es María, quæ credidísti, perficiéntur in te, quæ dicta sunt tibi a Dómino, allelúja.

Oratio.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére: et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Ad Primam, in ℟. br. ℣. Qui natus es de María vírgine.

Ad Tertiam, Ant. Læva ejus.

Capit. Ab inítio, sup. 146.*

℟. br. Spécie tua, * Et pulchritúdine tua. Spécie tua. ℣. Inténde, próspere procéde, et regna. Et. Glória Patri. Spécie tua. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo.

℟. Deus in médio ejus, non commovébitur.

Ad Sextam, Ant. Nigra sum.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illíus, et in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. br. Adjuvábit eam * Deus vultu suo. Adjuvábit. ℣. Deus in médio ejus, non commovébitur. Deus. Glória Patri. Adjuvábit. ℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Ant. Speciósa.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

In platéis sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris.

℟. br. Elégit eam Deus, * Et præelégit eam. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In ii. Vesperis omnia dicuntur ut in primis.

℣. Dignáre me laudáre te, Virgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos.

Ad Magnificat, Ant.

Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancillam húmilem respéxit Deus.

OFFICIUM

Beatæ Mariæ in Sabbato.

Omnibus Sabbatis per annum. præterquam in Adv. Quadrag. Quatuor Temp. et Vigiliis, et nisi Officium fieri debeat de Feria, propter Officium alicujus Dominicæ in-

fra Hebd. ponendum, ut dicitur in Rubrica de Dominicis, ac nisi Festum ix. Lectionum occurrat, fit Officium de S. Maria, modo infrascripto.

In Vesperis Feriæ vi. dicuntur Psalmi feriales in Psalterio positi, nisi fuerit Festum novem Lectionum, quia tunc de S. Maria fit tantum com. in dictis Vesp. cum Ant. ℣. et Orat., ut inf.: quæ comm. omittitur, quando Feria sexta occurrit aliud ejusdem B. M. Officium.

Capitulum et Hymnus ut in Festis B. M. 137.*

℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Magnificat, Ant.

Beáta Mater * et intácta Virgo, gloriósa Regína mundi, intercéde pro nobis ad Dóminum. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Oratio.

Concede nos fámulos tuos, quæsumus Dómine Deus, perpétua mentis et córporis sanitáte gaudére: et gloriósa beátæ Maríæ semper vírginis intercessióne, a præsénti liberári tristítia, et ætérna pérfrui lætítia. Per Dóminum.

Post Orationem fiunt commem. consuetæ de Apostolis, et de Pace, ut 145.

Si autem occurrat Festum Simplex, de eo fit commemoratio ante ipsa suffragia.

Completor. ut in Psalt. Et in fine Hymni, Te lucis ante términum, dicitur, Jesu, tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine, etiam si in Vesperis facta sit tantum commem. de B. M., nisi Hymni illius Festi, quod Feria sexta celebr. est, aliter concludendi sint, ut in Transfiguratione Dni.

Ad Matut., Invit. Ave María, grátia plena, * Dóminus tecum. Ps. Veníte, exultémus 2.

Hymnus. Quem terra, ut in Festis B. M. 137.*

Nocturnum Sabbati ut in Psalt. 107. Et in fine ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Pater noster. Absolutio.

Precibus et méritis beátæ Maríæ semper vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cœlórum. ℟. Amen. ℣. Jube domne benedícere.

Pro prima Lectione, Bened. Nos cum prole pia benedícat virgo María. ℟. Amen.

Primæ duæ Lect. de Script. libri currentis: tertia, una ex inferius positis per ord. 149.*

℟. i. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus ésferam, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia.

Pro secunda Lectione, Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

℟. ii. Felix namque es, sacra

virgo María, et omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est sol justitiæ. * Christus Deus noster. ℣. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. Quia. Glória Patri. Christus.

Pro tertia Lect., Bened.

Per Virginem matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem. ℟. Amen.

Post tertiam Lectionem dicitur Te Deum. 15.

Ad Laudes, et per Horas, omnia ut in Festis beatæ Mariæ. 146.* præter seq.

Ad Laudes, ℣. Benedicta tu in muliéribus. ℟. Et benedictus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Ant.

Beáta Dei Génitrix María, * Virgo perpétua templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo: ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu.

Ad Vesp. Ant. et Psalmi feriales: Capit. et reliq. omnia, si non occurr. Fest. Dupl., de Dominica. In fine commem. consuetæ, ut in Psalt. 145.

Lect. sequent. dicunt. singulis mensibus in Officio B. M. in Sabbato, ordine subscrip.

MENSE SEPTEMBRI.

Ex Epístola S. Leónis Papæ ad Pulchériam Augústam.

Lectio iii.

Epist. 13. ante medium.

Sacraméntum reconciliatiónis nostræ ante témpora ætérna dispósitum, nullæ implébant figúræ: quia nondum supervénerat Spíritus sanctus in Vírginem, nec virtus Altíssimi obumbráverat ei, ut et intra intemeráta víscera, ædificánte sibi Sapiéntia domum, Verbum caro fíeret, et forma Dei ac forma servi in unam conveniente persónam, Creátor témporum nascerétur in témpore, et per quem facta sunt ómnia, ipse inter ómnia gignerétur. Nisi enim novus homo, factus in similitúdinem carnis peccáti, nostram susciperet vetustátem; et consubstantiális Patri, consubstantiális esse dignarétur et matri, naturámque sibi nostram solus a peccáto liber uníret; sub jugo diáboli generáliter tenerétur humána captívitas. Te Deum laudámus. 15.

MENSE OCTOBRI.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lectio iii.

Ex Ser. in c. 12. Ap. ante med.

Amplectámur Maríæ vestígia, fratres mei, et devotíssima supplicatióne beátis illíus pédibus provolvámur. Teneámus eam, nec dimittámus, donec benedíxerit nobis. Potens est enim. Nempe vellus est médium inter rorem et áream: múlier inter solem et lunam; María inter

Christum et Ecclésiam constitúta. Sed forte miráris, non tam vellus opértum rore, quam amíctam sole mulierem. Magna síquidem familiáritas, sed mira omníno vicínitas solis, et mulíeris. Quómodo enim in tam veheménti fervóre tam frágilis natúra subsístit? Mérito quidem admiráris, Moyses sancte, et curiósius desíderas intuéri. Verúmtamen solve calceaménta de pédibus tuis, et invólucra pone carnálium cogitatiónum, si accédere concupíscis. T e Deum. 15.

MENSE NOVEMBRI.

De Expositióne S. Basílii Epíscopi in Isaíam Prophétam.

Lectio iii.

In cap. 8. post initium.

ACCESSI, inquit, ad Prophetíssam, et in útero accépit, et péperit fílium. Quod María Prophetíssa fúerit, ad quam próxime accéssit Isaías per prænotiónem spíritus, nemo contradíxerit, qui sit memor verbórum Maríæ, quæ prophético afflátaspíritu elocúta est. Quid enim ait? Magníficat ánima mea Dóminum: et exultávit spíritus meus in Deo salutári meo: quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ: ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. Quod si ánimum accommodáveris univérsis ejus verbis, non útique per dissídium negáveris eam fuísse Prophetíssam, quod Dómini Spíritus in eam supervénerit, et virtus Altíssimi obumbráverit ei. ℟ Deum. 15.

MENSE DECEMBRI.

Ante Adventum.

Ex libro Officiórum sancti Ambrósii Epíscopi.

Lectio iii. *Lib. 1. cap. 18.*

BONUS regéndæ castitátis pudor est comes qui primus in ipso cognitiónis ingréssu Dómini matrem comméndat legéntibus, et tamquam testis lócuples, dignam, quæ ad tale munus eligerétur, ástruit; quod in cubículo, quod sola, quod salutáta ab Angelo tacet, et mota est in intróitu ejus: quod ad virílis sexus spéciem peregrínam turbátur aspéctus Vírginis. Itaque quamvis esset húmilis, præ verecúndia tamen non resalutávit, nec ullum respónsum rétulit, nisi ubi de suscipiénda Dómini generatióne cognóvit: ut qualitátem efféctus díceret, non ut sermónem reférret.

e Deum laudámus. 15.

T OFFICIUM PARVUM

Beatæ Maríæ non dicitur, quando fit Officium novem Lectionum, nec in Sabbatis, quando fit Officium de sancta María. Quibus diebus omittitur a primis Vesperis. Cum dicitur in Choro, in Matutinis, et in Vesperis præponitur Officio diei, in aliis Horis post ponitur. Prima dicitur post B enedicámus Dómino, antequam legatur

Martyrologium. Extra Chorum potest dici pro temporis opportunitate.

OFFICIUM B. MARIÆ
Extra Adventum.

Ad Vesperas, **Ave Maria**, secreto, quæ dicitur semper in principio omnium Horarum B. Mariæ, quando non conjunguntur cum Officio diei, ℣.

Deus in adjutórium meum inténde℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri. Sicut erat. Allelúja.

Ant. Psalmi, Capit. et Hymnus, ut in Festis B.M. **135:***

℣. **Diffúsa est grátia in lábiis tuis.** ℟. **Proptérea benedixit te Deus in ætérnum.**

Ad Magnificat, Ant.

Beáta Mater,*et intácta Virgo, gloriósa Regína mundi, intercéde pro nobis ad Dóminum. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. **Dóminus vobíscum.**

℟. **Et cum spíritu tuo**

Oratio. **Concéde**, ut **148.***

Sequens commem. pro Sanctis fit tantum ad Vesperas, et Laudes in Officio S. Mariæ extra Adventum.

Ant. **Sancti Dei omnes intercédere dignémini pro nostra, omniúmque salúte.**

℣. **Lætámini in Dómino, et exultáte justi.** ℟. **Et gloriámini ómnes recti corde.** Orat.

Protege, Dómine, pópulum tuum, et Apostolórum tuórum Petri et Pauli, et aliórum Apostolórum patrocínio confidéntem, perpétua defensióne conserva.

Omnes Sancti tui, quæsumus Dómine, nos ubíque ádjuvent: ut dum eórum mérita recólimus, patrocínia sentiámus: et pacem tuam nostris concéde tempóribus, et ab Ecclésia tua cunctam repélle nequítiam: iter, actus, et voluntátes nostras, et ómnium famulórum tuórum, in salútis tuæ prosperitáte dispóne: benefactóribus nostris sempitérna bona retríbue: et ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam concéde. Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Ave María, ut supra. ℣.

Converte nos Deus salutáris noster. ℟. **Et avérte iram tuam a nobis.** ℣. **Deus in adjutórium. Glória Patri. Sicut erat. Allelúja.**

Psalmi. **Sæpe expugnavérunt me. De profúndis, et Dómine non est exaltátum.** ut in Vesp. Feriæ iv. **133.**

Hymnus.

Memento, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.
María Mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,
Tu nos ab hoste prótege.
Et mortis hora súscipe.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,

In sempitérna sæcula, Amen.
Capitulum. *Eccli.* 24. c

Ego mater pulchræ dilectiónis, et timóris, et agnitiónis, et sanctæ spei.
℟. Deo grátias.
℣. Ora pro nobis, sancta Dei Génitrix. ℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Ad Nunc dimittis, Ant.

Sub tuum præsídium * confúgimus, sancta Dei Génitrix: nostras deprecatiónes ne despícias in necessitátibus, sed a perículis cunctis libera nos semper, Virgo gloriósa et benedícta. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orátio.

Beatæ et gloriósæ semper vírginis Maríæ, quæsumus Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, et ad vitam perdúcat ætérnam. Per Dóminum.

AD MATUTINUM.

Ave María, ut supra. ℣.
Dómine lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium. Glória Patri. Sicut erat. Allelúja.
Invitat. Ave María, grátia plena: * Dóminus tecum.
Psalm. Venite. 2.
Hymn. Quem terra. 137.*
In Noct., Ant. et Psalmi dicunt. ut in Festis B. M. scilicet:
Feria ii. et v. ut in i. Nocturno. 138.*
Feria iii. et vi. ut in ii. Nocturno. 140.*
Feria iv. et Sabbato ut in iii. Nocturno. 143.*
℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
℟. Sed libera nos a malo.

Absolutio.

Precibus et méritis beátæ Maríæ semper vírginis, et ómnium Sanctórum, perdúcat nos Dóminus ad regna cælórum. ℟. Amen.
℣. Jube domne benedícere. Bened. Nos cum prole pia benedícat virgo María.
℟. Amen.

Lectio i. *Eccli.* 24.

In ómnibus réquiem quæsívi, et in hereditáte Dómini morábor. Tunc præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium: et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo, et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israel hereditáre, et in eléctis meis mitte radíces. Tu autem Dómine.
℟. Sancta et immaculáta virgínitas, quibus te láudibus éfferam, néscio: * Quia quem cœli cápere non póterant, tuo grémio contulísti. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Quia. ℣. Jube domne benedícere. Bened. Ipsa Virgo vírginum intercédat pro nobis ad Dóminum. ℟. Amen.

Lectio ii.

Et sic in Sion firmáta sum: et in civitáte sanctificáta

simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei herédítas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea. Tu autem Dómine.

℟. Beáta es virgo María, quæ Dóminum portásti Creatórem mundi: * Genuísti qui te fecit, et in ætérnum pérmanes virgo. ℣. Ave María, grátia plena, Dóminus tecum. Genuísti. ℣. Jube domne benedícere. Bened. Per Vírginem Matrem concédat nobis Dóminus salútem et pacem. ℟. Amen. Lectio iii.

Quasi cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypréssus in monte Sion: quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Jéricho. Quasi olíva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. Tu autem Dómine.

Felix namque es, sacra virgo María, et omni laude digníssima: * Quia ex te ortus est sol justítiæ, * Christus Deus noster. Ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam commemoratiónem. Quia. Glória Patri. Christus.

AD LAUDES.

℣. Deus in adjutórium. ℟. Dómine ad adjuvándum. Glória Patri. Sicut erat. Allelúja.

Antiphonæ.

1. Assúmpta est * María in cœlum, gaudent Angeli, laudántes benedícunt Dominum. Ps. Dóminus regnávit, cum reliquis de Dominica. 16.

2. María virgo * assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio.

3. In odórem * unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

4. Benedícta * fília tu a Dómino: quia per te fructum vitæ communicávimus.

5. Pulchra es, * et decóra fília Jerúsalem: terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Capitulum. *Cant. 6. c.*

Vidérunt eam fíliæ Sion, et beatíssimam prædicavérunt: et regínæ laudavérunt eam. ℟. Deo grátias.

Hymnus. O gloriósa. 146.*

℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui.

Ad Benedictus, Ant.

Beáta Dei Génitrix María, * Virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo: ora pro pópulo, intérveni pro clero, intercéde pro devóto femíneo sexu.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dómi-

nus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; ut, qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Christum Dóminum.

Pro Sanctis, Ant.. Sancti Dei, ut supra 151.*

AD PRIMAM.

Ave María, etc. ℣. Deus in adjutórium.

Hymnus. Meménto. 151.*

Ant. Assúmpta est.

Psalmi de Psalterio. Deus in nómine. 22. Benedixísti Dómine. 98. Laudáte Dóminum omnes gentes. 128.

Ant. Assúmpta est María in cœlum, gaudent Angeli, laudántes benedicunt Dóminum.

Capitulum. *Cant.* 6.

Quæ est ista, quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol, terríbilis ut castrórum ácies ordináta?

℟. Deo grátias.

℣. Dignáre me laudáre te, Vírgo sacráta. ℟. Da mihi virtútem contra hostes tuos. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui virginálem aulam beátæ Maríæ; in qua habitáres, elígere dignátus es: da, quæsumus; ut sua nos defensióne munítos, jucúndos fácias suæ interésse commemoratióni. Qui vivis.

AD TERTIAM.

Ave María, etc. ℣. Deus in adjutórium.

Hymnus. Meménto. 151.*

Ant. María virgo.

Psalmi. Ad Dóminum cum tribulárer. 128. Levávi óculos. ibid. Lætátus sum 131.

Ant. María virgo assúmpta est ad æthéreum thálamum, in quo Rex regum stelláto sedet sólio.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta simíliter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. ℟. Deo grátias. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedixit te Deus in ætérnum. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

Deus, qui salútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcúnda, humáno géneri præmia præstitísti: tribue, quæsumus: ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit.

AD SEXTAM.

Ave María, etc. ℣. Deus in adjutórium.

Hymnus. Meménto. 152.*
Ant. In odórem.
Psal. Ad te levávi óculos. 131.
Nisi quia Dóminus. ibid.
Qui confídunt in Dómino ibid.
Ant. In odórem unguentórum tuórum cúrrimus, adolescéntulæ dilexérunt te nimis.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei heréditas illius, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea. ℟. Deo grátias. ℣. Benedícta tu in muliéribus. ℟. Et benedíctus fructus ventris tui. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Oratio.

Concede, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium: ut, qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, a nostris iniquitátibus resurgámus. Per eundem Dómin.

AD NONAM.

Ave María, etc. ℣. Deus in adjutórium.
Hymnus Meménto 154.*
Ant. Pulchra es.
Psal. In converténdo. 132.
Nisi Dóminus. 132. Beáti omnes. 133.
Ant. Pulchra es, et decóra fília Jerúsalem: terríbilis ut castrórum ácies ordináta.

Capitulum. *Eccli.* 24. *b*

In platéis, sicut cinnamómum, et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris. ℟. Deo grátias. ℣. Post partum Virgo inviolata permansísti. ℟. Dei Génitrix, intercéde pro nobis. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Oratio.

Famulorum tuórum, quǽsumus Dómine, delictis ignósce: ut, qui tibi placére de áctibus nostris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur. Qui tecum vivit.

OFFICIUM

DEFUNCTORUM.

Dicitur extra tempus Paschale prima cujusque mensis die, non impedita Festo novem Lectionum, alioquin alia sequenti die similiter non impedita. In Choro dicitur post Officium diei, id est, Vesperæ post Vesperas, et Matutinum post Laudes diei, nisi alia sit consuetudo Ecclesiarum: extra Chorum vero pro opportunitate temporis.

Ad Vesperas absolute incipitur ab Ant. Placébo Dómino.

Psalmus 114.

Dilexi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi: * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis: * et pericula inférni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni: * et nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam, * miséricors Dóminus, et justus, et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus: * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere ánima mea in réquiem tuam: * quia Dóminus benefécit tibi.

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos a lácrymis, pedes meos a lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivòrum.

In fine omnium Psalmorum dicitur: Réquiem ætérnam* dona eis Dómine. Et lux perpétua* lúceat eis.

Ant. Placébo Dómino in regióne vivórum.

Ant. Hei mihi, Dómine.

Psalmus 119.

Ad Dóminum cum tribulárer clamávi: * et exaudívit me.

Dómine libera ánimam meam a lábiis iníquis,* et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam.

Sagíttæ poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est: habitávi cum habitántibus Cedar: * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cum loquébar illis, impugnábant

me gratis.
Réquiem ætérnam.
Ant. Hei mihi, Dómine, quia incolátus meus prolongátus est.
Ant. Dóminus custódit te.

Psalmus 120.

Levavi óculos meos in montes,* unde véniet auxílium mihi.
Auxílium meum a Dómino,* qui fecit cœlum et terram.
Non det in commotiónem pedem tuum: * neque dormítet qui custódit te.
Ecce non dormitábit, neque dórmiet,* qui custódit Israel.
Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.
Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.
Dóminus custódit te ab omni malo: * custódiat ánimam tuam Dóminus.
Dóminus custódiat introitum tuum, et éxitum tuum,* ex hoc nunc, et usque in sæculum.
Réquiem ætérnam.
Ant. Dóminus custódit te ab omni malo: custódiat ánimam tuam Dóminus.
Ant. Si iniquitátes.

Psalmus 129.

De profúndis clamávi ad te Dómine:* Dómine exáudi vocem meam.
Fiant aures tuæ intendéntes,* in vocem deprecatiónis meæ.
Si iniquitátes observáveris Dómine:* Dómine quis sustinébit?
Quia apud te propitiátio est:* et propter legem tuam sustínui te Dómine.
Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.
A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israel in Dómino.
Quia apud Dóminum misericórdia:* et copiósa apud eum redémptio.
Et ipse rédimet Israel, * ex ómnibus iniquitátibus ejus.
Réquiem ætérnam.
Ant. Si iniquitátes observáveris Dómine, Dómine quis sustinébit?
Ant. Opera. Psalmus 137.

Confitebor tibi Dómine in toto corde meo: * quóniam audísti verba oris mei.
In conspéctu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.
Super misericórdia tua, et veritáte tua:* quóniam magnificásti super omne, nomen sanctum tuum.
In quacúmque die invocávero te, exáudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.
Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ: * qui audiérunt ómnia verba oris tui.
Et cantent in viis Dómini: * quóniam magna est glória Dómini.
Quóniam excélsus Dóminus,

et humília réspicit: * et alta a longe cognóscit.
Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendísti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.
Dóminus retríbuet pro me:* Dómine misericórdia tua in sæculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.
Réquiem ætérnam.
Ant. Opera * mánuum tuárum Dómine ne despícias.
℣. Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi. ℟. Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur.

Ad Magnificat, Ant.

Omne,*quod dat mihi Pater, ad me véniet: et eum qui venit ad me, non ejíciam foras.
Preces infrascriptæ dicuntur flexis genibus, similiter et ad Laudes. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo.
Sequens Psalmus. Lauda ánima mea, in Vesperis, similiter et Psalmus. De profúndis, in fine Laudum, non dicuntur in die Comm. omnium Fidelium Defunctorum, neque in die obitus, seu depositionis Defuncti. Alias semper dicuntur. Psalm. 145.

LAUDA ánima mea Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea: * psallam Deo meo quámdiu fúero.
Nolíte confídere in princípibus: * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.
Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam:* in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.
Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus: * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia, quæ in eis sunt.
Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus:* dat escam esuriéntibus.
Dóminus solvit compedítos:* Dóminus illúminat cæcos.
Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.
Dóminus custódit ádvenas, pupíllum, et víduam suscípiet: * et vias peccatórum dispérdet.
Regnábit Dóminus in sæcula, Deus tuus Sion, * in generatiónem et generatiónem.
In fine Psalmi, Réquiem ætérnam * dona eis Dómine.
Et lux perpétua * lúceat eis.
Deinde ℣. A porta ínferi.
℟. Erue Dómine ánimas eórum. ℣. Requiéscant in pace.
℟. Amen. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

DEUS, qui inter Apostólicos sacerdótes, fámulos tuos pontificáli, seu sacerdotáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quæsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio.

DEUS, véniæ largítor, et humánæ salútis amátor: quæsumus cleméntiam tuam; ut nostræ congregatiónis fratres, propínquos, et benefactóres, qui ex hoc sæculo transiérunt, beáta María semper vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

FIDELIUM Deus ómnium Cónditor et Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum: ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur. Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum.

℟. Amen.

In die vero Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, quando dicitur hæc ultima tantum Oratio, dicitur Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

In die depositionis Defuncti. Oratio.

ABSOLVE, quæsumus Dómine, ánimam fámuli tui N. ut defúnctus sæculo tibi vivat: et quæ per fragilitátem carnis humána conversatióne commísit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Si fuerit femina, dicatur ánimam fámulæ tuæ N. ut defúncta.

In Anniversario die. Oratio

DEUS, indulgentiárum Dómine: da animábus famulórum famularúmque tuárum, quorum anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem. Per Dóminum.

Si pro uno tantum fit Anniversarium, dicatur in singulari numero.

Pro uno Episcopo defuncto. Oratio.

DEUS, qui inter Apostólicos sacerdótes fámulum tuum N. pontificáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quæsumus; ut eórum quoque perpétuo aggregétur consórtio. Per Dóminum.

Si fuerit Sacerdos, dicatur, sacerdotáli fecísti, etc.

Pro fratribus vero, et familiaribus, vel benefactoribus, dicitur Oratio. Deus véniæ largítor, ut supra

Pro patre et matre. Oratio

DEUS, qui nos patrem et matrem honoráre præcepísti: miserére cleménter animábus patris ac matris meæ, eorúmque peccáta dimítte: meque eos in ætérnæ claritátis gáudio fac vidére. Per Dóminum nostrum.

Si fit pro pluribus, dicatur, animábus paréntum nostrórum, et ubi dicitur meque, dicatur nosque

Si pro patre tantum, dica-

tur animæ patris mei, vel nostri.

Si pro matre tantum, dicatur animæ matris meæ, vel nostræ.

Pro uno defuncto. Oratio.

Inclina, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur: ut ánimam fámuli tui, quam de hoc sæculo migráre jussisti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et Sanctórum tuórum júbeas esse consórtem. Per Dóminum nostrum.

Pro una defuncta. Oratio.

Quæsumus Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ: et a contágiis mortalitátis exútam, in ætérnæ salvatiónis partem restítue. Per Dóminum.

℣. Réquiem ætérnam dona eis Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen.

Ad Matutinum, Invitat. Regem, cui ómnia vivunt,* Venite adorémus. Psalm. Venite, exultémus. 2.

Et in fine. Réquiem ætérnam dona eis Dómine: et lux perpétua lúceat eis.

Hoc Invitatorium dicitur tantum in die Commemorationis ómnium Fidelium Defunctórum, et in die depositiónis Defuncti: quibus diebus dicuntur tres infrascripti Nocturni, et Ant. duplicantur. Aliis tempóribus dicitur tantum unum Nocturnum, cum Laudibus, hoc ordine: Feria ii. et v. primum Nocturnum: Feria iii. et vi. secundum Nocturnum: Feria quarta, et Sabbato, tertium Nocturnum.

IN I. NOCTURNO.

Pro Feria ii. et v.

Ant. Dírige. Psalmus 5.

Verba mea áuribus pércipe Dómine, * intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ:* Rex meus et Deus meus.

Quóniam ad te orábo: * Dómine, mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, et vidébo:* quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus: * neque permanébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem:* perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus: * ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam: * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in justítia tua: * propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: * cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolóse agébant: * júdica illos

Deus.

Décidant a cogitatiónibus suis, secúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos: * quóniam irritavérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te, * in ætérnum exultábunt, et habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces justo.

Dómine, ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

Réquiem ætérnam.

Ant. Dírige Dómine Deus meus in conspéctu tuo viam meam.

Ant. Convértere. Psalmus 6.

Domine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu Dómine úsquequo.

Convértere Dómine, et éripe ánimam meam; * salvum me fac propter misericórdiam tuam:

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me omnes qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam, * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimíci mei: * convertántur et erubéscant valde velóciter.

Réquiem ætérnam.

Ant. Convértere Dómine, et éripe ánimam meam: quóniam non est in morte qui memor sit tui.

Ant. Nequándo. Psalmus 7.

Domine Deus meus in te sperávi: * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et libera me.

Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, * dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud, * si est iníquitas in mánibus meis:

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam mérito ab inimícis meis inánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehéndat, et concúlcet in terra vitam meam, * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exúrge Dómine in ira tua: * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exúrge Dómine Deus meus in præcépto quod mandásti: * et synagóga populó-

rum circúmdabit te.
Et propter hanc in altum regrédere: * Dóminus júdicat pópulos.
Júdica me Dómine secúndum justítiam meam, * et secúndum innocéntiam meam super me.
Consumétur nequítia peccatórum, et díriges justum, * scrutans corda et renes Deus.
Justum adjutórium meum a Dómino, * qui salvos facit rectos corde.
Deus judex justus, fortis, et pátiens: * numquid irascitur per síngulos dies?
Nisi convérsi fuéritis, gládium suum vibrábit: * arcum suum teténdit, et parávit illum.
Et in eo parávit vasa mortis, * sagíttas suas ardéntibus effécit.
Ecce partúriit injustítiam: * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.
Lacum apéruit, et effódit eum: * et íncidit in fóveam, quam fecit.
Convertétur dolor ejus in caput ejus: * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descéndet.
Confitébor Dómino secúndum justítiam ejus: * et psallam nómini Dómini Altíssimi.
Réquiem ætérnam.
Ant. Nequándo rápiat ut leo ánimam meam, dum non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat. ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eórum. Pater noster, totum secreto.

Lectiones leguntur sine Absolutione, Benedictionibus, et Titulo. Lectio i. *Job 7. b.*

PARCE mihi Dómine, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Vísitas eum dilúculo, et súbito probas illum. Usquequo non parcis mihi, nec dimíttis me, ut glútiam salívam meam? Peccávi, quid fáciam tibi, o custos hóminum? quare posuísti me contrárium tibi, et factus sum mihimetípsi gravis? Cur non tollis peccátum meum, et quare non aufers iniquitátem meam? ecce, nunc in púlvere dórmiam: et si mane me quæsíeris, non subsístam.

Lectiones terminantur sine Tu autem, vel alia conclusione.

℟. Credo quod Redémptor meus vivit: et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: * Et in carne mea vidébo Deum Salvatórem meum. ℣. Quem visúrus sum ego ipse, et non álius, et óculi mei conspectúri sunt. Et in carne.

Lectio ii. *Job 10.*

TÆDET ánimam meam vitæ meæ, dimíttam advérsum me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnáre: índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur, si calumniéris me, et ópprimas me opus má-

nuum tuárum, et consilium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi sunt: aut sicut videt homo, et tu vidébis? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora, ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cum sit nemo qui de manu tua possit erúere. ℟. Qui Lázarum resuscitásti a monuménto fœtidum: * Tu eis Dómine dona réquiem, et locum indulgéntiæ. ℣. Qui venturus es judicáre vivos et mórtuos et sæculum per ignem. Tu eis Dómine.

Lectio iii. *Job 10. b*

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu: et sic repénte præcípitas me? Meménto quæso quod sicut lutum féceris me, et in púlverem redúces me. Nonne sicut lac mulsísti me, et sicut cáseum me coagulásti? Pelle et cárnibus vestísti me: óssibus et nervis compegísti me. Vitam et misericórdiam tribuísti mihi, et visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Dómine, quando véneris judicáre terram, ubi me abscóndam a vultu iræ tuæ? * Quia peccávi nimis in vita mea. ℣. Commíssa mea pavésco, et ante te erubésco: dum véneris judicáre, noli me condemnáre. Quia peccávi. ℣. Réquiem ætérnam dona eis Dómine: et lux perpétua lúceat eis. Quia peccávi.

Postea ad Laudes, ut 170.* quando dicitur unum tantum Nocturnum.

IN II. NOCTURNO.

Pro Feria tertia et sexta.

Ant. In loco páscuæ.

Psalmus. 22.

Dominus regit me, et nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala: * quóniam tu mecum es.

Virga tua, et báculus tuus: * ipsa me consoláta sunt.

Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quam præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me: * ómnibus diébus vitæ meæ.

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Réquiem ætérnam.

Ant. In loco páscuæ ibi me collocávit.

Ant. Delícta. Psalmus. 24.

Ad te Dómine levávi ánimam meam: * Deus meus in te confído; non erubé-

scam :
Neque irrídeant me inimíci mei : * étenim univérsi, qui sústinent te, non confundéntur.
Confundántur omnes iníqua agéntes * supervácue.
Vias tuas Dómine demónstra mihi: * et sémitas tuas édoce me.
Dírige me in veritáte tua, et doce me: * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui tota die.
Reminíscere miseratiónum tuárum Dómine, * et misericordiárum tuárum, quæ a sæculo sunt.
Delícta juventútis meæ, * et ignorántias meas ne memíneris.
Secúndum misericórdiam tuam meménto mei tu:* propter bonitátem tuam Dómine.
Dulcis et rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.
Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.
Univérsæ viæ Dómini, misericórdia et véritas, * requiréntibus testaméntum ejus, et testimónia ejus.
Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo: * multum est enim.
Quis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via, quam elégit.
Anima ejus in bonis demorábitur : * et semen ejus hereditábit terram.
Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum : * et testaméntum ipsíus ut manifestétur illis.
Oculi mei semper ad Dóminum : * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.
Réspice in me, et miserére mei: * quia únicus et pauper sum ego.
Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.
Vide humilitátem meam, et labórem meum : * et dimítte univérsa delícta mea.
Réspice inimícos meos quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me,
Custódi ánimam meam, et érue me : * non erubéscam quóniam sperávi in te.
Innocéntes et recti adhæsérunt mihi: * quia sustínui te.
Líbera Deus Israel, * ex ómnibus tribulatiónibus suis.
Réquiem ætérnam.
Ant. Delícta juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris Dómine,
Ant. Credo vidére.

Psalmus 26.

Dominus illuminátio mea, et salus mea, * quem timébo ?
Dóminus protéctor vitæ meæ, * a quo trepidábo ?
Dum apprópiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas :
Qui tribulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, et cecidérunt.
Si consístant advérsum me

castra, * non timébit cor meum.
Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.
Unam pétii a Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ.
Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.
Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.
In petra exaltávit me: * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.
Circuívi, et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dómino.
Exáudi Dómine vocem meam, qua clamávi ad te: * miserére mei, et exáudi me.
Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam Dómine requíram.
Ne avértas fáciem tuam a me: * ne declínes in ira a servo tuo.
Adjútor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me Deus salutáris meus.
Quóniam pater meus, et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assúmpsit me.
Legem pone mihi Dómine in via tua, * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.
Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.
Credo vidére bona Dómini * in terra viventium.
Expécta Dóminum, víriliter age: * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.
Réquiem ætérnam.
Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.
℣. Cólloce t eos Dóminus cum princípibus.
℟. Cum princípibus pópuli sui. Pater noster totum secreto.

Lectio iv. *Job. 13. d*

Responde mihi: Quantas hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delícta osténde mihi. Cur fáciem tuam abscóndis, et arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium, quod vento rápitur, osténdis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris: Scribis enim contra me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuísti in nervo pedem meum, et observásti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerásti: Qui quasi putrédo consuméndus sum, et quasi vestiméntum, quod coméditur a tínea.
℟. Meménto mei Deus, quia ventus est vita mea, * Nec aspíciat me visus hóminis.
℣. De profúndis clamávi ad te Dómine, Dómine exáudi vocem meam. Nec aspíciat.

Lectio v. *Job.* 14.

Homo natus de muliere, brevi vivens témpore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et numquam in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immúndo concéptum sémine? nonne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, númerus ménsium ejus apud te est: constituísti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululum ab eo, ut quiéscat, donec optáta véniat, sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hei mihi Dómine, quia peccávi nimis in vita mea! Quid fáciam miser? ubi fúgiam, nisi ad te Deus meus? * Miserére mei, dum véneris in novíssimo die. ℣. Anima mea turbáta est valde, sed tu Dómine succúrre ei. Miserére mei.

Lectio vi. *Job.* 14. c

Quis mihi hoc tríbuat, ut in inférno prótegas me, et abscóndas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus, in quo recordéris mei? Putásne mórtuus homo rursum vivat? cunctis diébus quibus nunc mílito, expécto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem gressus meos dinumerásti, sed parce peccátis meis.

℟. Ne recordéris peccáta mea Dómine, * Dum véneris judicáre sæculum per ignem. ℣. Dírige Dómine Deus meus in conspéctu tuo viam meam. Dum véneris judicáre. ℣. Réquiem ætérnam. Dum véneris judicáre.

Postea ad Laudes, ut 170.* quando dicitur unum tantum Nocturnum.

IN III. NOCTURNO.

Pro Feria quarta et Sabbato.

Ant. Compláceat.

Psalmus 39.

Expectans expectávi Dóminum, * et inténdit mihi.

Et exaudívit preces meas: * et edúxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos: * et diréxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, et timébunt: * et sperábunt in Dómino.

Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus: * et non respéxit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecísti tu Dómine Deus meus mirabília tua: * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi, et locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.

Sacrifícium et oblatiónem no-

luísti: * aures autem perfecísti mihi.
Holocáustum et pro peccáto non postulásti: * tunc dixi: Ecce vénio.
In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus vólui, et legem tuam in médio cordis mei.
Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine tu scisti.
Justítiam tuam non abscóndi in corde meo: * veritátem tuam, et salutáre tuum dixi.
Non abscóndi misericórdiam tuam, et veritátem tuam * a concílio multo.
Tu autem, Dómine, ne longe fácias miseratiónes tuas a me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.
Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.
Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei: * et cor meum derelíquit me.
Compláceat tibi Dómine ut éruas me: * Dómine, ad adjuvándum me réspice.
Confundántur et revereántur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.
Convertántur retrórsum, et revereántur * qui volunt mihi mala.
Ferant conféstim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.
Exúltent et læténtur super te omnes quæréntes te: * et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.
Ego autem mendícus sum, et pauper: * Dóminus sollícitus est mei.
Adjútor meus, et protéctor meus tu es: * Deus meus ne tardáveris.
Réquiem ætérnam.
Ant. Compláceat tibi Dómine, ut erípias me: Dómine, ad adjuvándum me réspice.
Ant. Sana Dómine.

Psalmus 40.

BEATUS qui intélligit super egénum et páuperem: * in die mala liberábit eum Dóminus.
Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra: * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.
Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus: * univérsum stratum ejus versásti in infirmitáte ejus.
Ego dixi: Dómine miserére mei: * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.
Inimíci mei dixérunt mala mihi: * quando moriétur, et períbit nomen ejus?
Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur, * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foras, * et loquebátur in idípsum.

Advérsum me susurrábant omnes inimíci mei: * advérsum me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt advérsum me: * Numquid qui dormit, non adjíciet ut resúrgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi: * qui edébat panes meos, magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére mei, et resúscita me: * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi, quóniam voluísti me: * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepísti: * et confirmásti me in conspéctu tuo in ætérnum.

Benedictus Dóminus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum: * fiat, fiat.

Réquiem ætérnam.

Ant. Sana Dómine ánimam meam, quia peccávi tibi.

Ant. Sitívit. Psalmus 41.

QUEMADMODUM desíderat cervus ad fontes aquárum: * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum: * quando véniam, et apparébo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte: * dum dícitur mihi quotídie: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam: * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei.

In voce exultatiónis, et confessiónis: * sonus epulántis.

Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est: * proptérea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam: * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo: Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei? * et quare contristátus incédo, dum afflígit me inimícus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tribulant me inimíci mei:

Dum dicunt mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus? * quare trístis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Réquiem ætérnam.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum vivum: quando véniam.

et apparébo ante fáciem Dómini?
℣. Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi. ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. Pater noster, totum secreto.

Lectio vii. *Job 17.*

SPIRITUS meus attenuábitur, dies mei breviabúntur, et solum mihi súperest sepúlchrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Libera me Dómine, et pone me juxta te, et cujúsvis manus pugnet contra me. Dies mei transiérunt, cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquéntes cor meum. Noctem vertérunt in diem, et rursum post ténebras spero lucem. Si sustinúero, inférnus domus mea est, et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; mater mea, et soror mea, vérmibus. Ubi est ergo nunc præstolátio mea, et patiéntiam meam quis considerat? ℟. Peccántem me quotídie, et non me pœniténtem, timor mortis contúrbat me: * Quia in inférno nulla est redémptio, miserére mei Deus, et salva me. ℣. Deus in nómine tuo salvum me fac, et in virtúte tua libera me. Quia.

Lectio viii. *Job 19 c.*

PELLI meæ, consúmptis cárnibus, adhæsit os meum, et derelícta sunt tantúmmodo lábia circa dentes meos. Miserémini mei, miserémini mei, saltem vos amici mei, quia manus Dómini tétigit me. Quare persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribántur sermónes mei? quis mihi det ut exaréntur in libro stylo férreo, et plumbi lámina, vel celte sculpántur in sílice? Scio enim quod Redémptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: Et rursum circúmdabor pelle mea, et in carne mea vidébo Deum meum. Quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius: repósita est hæc spes mea in sinu meo. ℣. Dómine, secúndum actum meum noli me judicáre; nihil dignum in conspéctu tuo egi: ídeo déprecor majestátem tuam, * Ut tu Deus déleas iniquitátem meam. ℣. Amplius lava me Dómine ab injustítia mea, et a delícto meo munda me. Ut.

Lectio ix. *Job 10. d*

QUARE de vulva eduxísti me? qui útinam consúmptus essem ne óculus me vidéret. Fuíssem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum. Numquid non páucitas diérum meórum finiétur brevi? dimítte ergo me, ut plangam páululum dolórem meum: ántequam vadam et non revértar, ad terram tenebrósam, et opértam mortis calígine: terram misériæ, et tenebrárum, ubi umbra mor-

tis, et nullus ordo, sed sempitérnus horror inhábitat.
℟. Líbera me Dómine de viis inférni, qui portas æreas confregísti: et visitásti inférnum, et dedísti eis lumen, ut vidérent te: * Qui erant in pœnis tenebrárum. ℣. Clamántes et dicéntes: Advenísti Redémptor noster. Qui erant.
℣. Réquiem ætérnam. Qui.
Sequens ℟. dicitur solummodo in die Commemorationis omnium Defunctorum, et quandocumque pro Defunctis dicunt. novem Lectiones.
℟. Líbera me Dómine de morte ætérna, in die illa treménda: * Quando cœli movéndi sunt et terra: * Dum véneris judicáre sæculum per ignem. ℣. Tremens factus sum ego, et tímeo, dum discússio vénerit, atque ventúra ira. Quando. ℣. Dies illa, dies iræ, calamitátis et misériæ, dies magna et amára valde. Dum véneris. ℣. Réquiem ætérnam. Líbera me, usque ad primum Versum.

AD LAUDES,

absolute incipitur.

Ant. Exultábunt * Dómino ossa humiliáta. Ps. Miserére mei Deus. 55.
Ant. Exáudi, Dómine.

Psalmus 64.

Te decet hymnus Deus in Sion: * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.
Exáudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.
Verba iniquórum prævaluérunt super nos: * et impietátibus nostris tu propitiáberis.
Beátus, quem elegísti, et assumpsísti: * inhabitábit in átriis tuis.
Replébimur in bonis domus tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.
Exáudi nos Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longe.
Præparans montes in virtúte tua, accínctus poténtia: * qui contúrbas profúndum maris sonum flúctuum ejus.
Turbabúntur Gentes, et timébunt qui hábitant términos a signis tuis: * éxitus matutíni et véspere delectábis.
Visitásti terram, et inebriásti eam: * multiplicásti locupletáre eam.
Flumen Dei replétum est aquis, parásti cibum illórum: * quóniam ita est præparátio ejus.
Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.
Benedíces corónæ ánni benignitátis tuæ: * et campi tui replebúntur ubertáte.
Pinguéscent speciósa desérti: * et exultatióne colles accingéntur.
Indúti sunt aríetes óvium, et valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.
Réquiem ætérnam.
Ant. Exáudi, Dómine, ora-

tiónem meam: ad te omnis caro véniet.
Ant. Me suscépit * déxtera tua Dómine. Psalmus. Deus Deus meus. 17.
Ant. A porta ínferi.
Canticum Ezechiæ.
Isaiæ 38. *b*
Ego dixi: In dimídio diérum meórum * vadam ad portas ínferi.
Quæsívi resíduum annórum meórum, * dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium.
Non aspíciam hóminem ultra, * et habitatórem quiétis.
Generátio mea abláta est, et convolúta est a me, * quasi tabernáculum pastórum.
Præcísa est velut a texénte, vita mea: dum adhuc ordírer, succídit me: * de mane usque ad vésperam fínies me.
Sperábam usque ad mane, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea:
De mane usque ad vésperam fínies me: * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba.
Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum.
Dómine vim pátior, respónde pro me: * Quid dicam, aut quid respondébit mihi, cum ipse fécerit?
Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.
Dómine si sic vívitur, et in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, et vivificábis me. * Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima.
Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret, * projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.
Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te: * non expectábunt qui descéndunt in lacum veritátem tuam.
Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut et ego hódie: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.
Dómine salvum me fac, * et psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.
Réquiem ætérnam.
Ant. A porta ínferi érue Dómine ánimam meam.
Ant. Omnis spíritus * laudet Dóminum.
Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis. 18.
℣. Audívi vocem de cœlo dicéntem mihi.
℟. Beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur.
Ad Benedictus, Ant.
Ego sum * resurréctio et vita: qui credit in me, étiam si mórtuus fúerit, vivet: et omnis qui vivit, et credit in me, non moriétur in ætérnum.
Deinde Pater noster. Psalm. De profúndis. 157.* cum precibus, et Orationibus, ut supra in Vesperis. 158.*
PSALMI GRADUALES
Dicuntur in Quadragesima Feria quarta cujus libet Heb-

domadæ, non impedita aliquo Festo novem Lectionum: in Choro ante Matutinum diei; extra Chorum pro opportunitate temporis.

Primi quinque Psalmi dicuntur sine Glória Patri. Sed in fine ultimi dicitur Réquiem ætérnam.

Incipitur absolute sine Ant. Psalmi. Ad Dóminum cum tribulárer. 128. Leváví óculos meos. ibid. Lætátus sum. 131. Ad te leváví óculos meos. ibid. Nisi quia Dóminus. ibid.

Requiem ætérnam * dona eis Dómine.

Et lux perpétua * lúceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus. Pater noster, secreto. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimas eórum. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Absolve, quæsumus Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuárum, et ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória inter sanctos et eléctos tuos resuscitáti respírent. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales, qui sequuntur: et in fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri. Psal. Qui confídunt in Dómino 131. In converténdo, 132. Nisi Dóminus ædificáverit domum. ibid. Beáti omnes. 133. Sæpe expugnavérunt. ibid.

Postea dicitur flexis genibus. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Meménto congregatiónis tuæ. ℟. Quam possedísti ab inítio. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, cui próprium est miseréri semper et párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post Orationem statim dicuntur alii Psalmi Graduales, qui sequuntur, et in fine cujuslibet Psal. dicitur, Glória Patri.

Psalmi De profundis. 133. Dómine non est exaltátum. 134. Meménto Dómine David. ibid. Ecce quam bonum. 135. Ecce nunc benedícite. 148.

Deinde dicitur flexis geni-

bus Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
℟. Sed líbera nos a malo.
℣. Salvos fac servos tuos.
℟. Deus meus sperántes in te.
℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Prætende Dómine fámulis et famulábus tuis déxteram cœléstis auxílii: ut te toto corde perquírant; et quæ digne póstulant, cónsequi mereántur. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

SEPTEM PSALMI

Pœnitentiales cum Litaniis dicuntur flexis genibus in omnibus sextis Feriis Quadragesimæ, quando Officium fit de Feriis. Litaniæ autem, omissis septem Psalmis, dicuntur in Litaniis majoribus in Festo sancti Marci, et in tribus diebus Rogationum.

Dicuntur autem in Quadrag. in Choro post Matutinum, et Laudes diei, dicto Benedicámus Dómino, extra Chorum pro opportunitate temporis.

In fine cujuslibet Psalmi dicitur Glória Patri.

Ant. Ne reminiscáris.

Psalmi. Dómine ne in furóre. 4. Beáti quorum. 48. Dómine ne in furóre tuo. 53. Miserére mei Deus. 55. Dómine exáudi. 110. De profúndis. 133. Dómine exáudi oratiónem meam. 105.

Ant. Ne reminiscáris Dómine, delícta nostra, vel paréntum nostrórum; neque vindíctam sumas de peccátis nostris.

LITANIÆ

Kyrie eléison.
Christe eléison.
Kyrie eléison.
Christe audi nos.
Christe exáudi nos.
Pater de cœlis Deus, miserére nobis.
Fili Redémptor mundi Deus, miserére nobis.
Spíritus Sancti Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum spirituum órdines, oráte pro nobis.
Sancte Joánnes Baptísta, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte pro nobis.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Sancte Thoma, ora.

Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Lauréntí, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Sancte Fabiáne et Sebastiáne, orate.
Sancti Joánnes et Paule, oráte pro nobis.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte.
Sancti Gervási et Protási, oráte pro nobis.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro nobis.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte pro nobis.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Bernárde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Catharína, ora.
Sancta Anastásia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti, et Sanctæ Dei, Intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis, Dómine,
Propítius esto, Exáudi nos, Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A subitánea et improvísa morte, líbera.
Ab insídiis diáboli, líbera nos Dómine.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte, líbera nos Dómine.
A spíritu fornicatiónis, líbera nos Dómine.
A fúlgure, et tempestáte, líbera nos Dómine.
A morte perpétua, líbera nos Dómine.
Per mystérium sanctæ incarnatiónis tuæ, líbera nos Dómine.
Per advéntum tuum, líbera

nos Dómine.
Per nativitátem tuam, libera nos Dómine.
Per baptismum et sanctum jejúnium tuum, libera.
Per crucem et passiónem tuam, libera.
Per mortem et sepultúram tuam, libera.
Per sanctam resurrectiónem tuam, libera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, libera.
Per advéntum Spíritus sancti Parácliti, libera.
In die judícii, libera.
Peccatóres, Te rogámus audi nos.
Ut nobis parcas, te rogámus audi nos.
Ut nobis indúlgeas, te rogámus audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te rogámus audi nos.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris, te rogámus audi nos,
Ut domnum Apostólicum et omnes Ecclesiásticos órdines in sancta religióne conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut régibus et princípibus christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut cuncto pópulo christiáno pacem et unitátem largíri dignéris, te rogámus audi nos.
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut mentes nostras ad cæléstia desidéria érigas, te rogámus audi nos.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, te rogámus audi nos.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum, et benefactórum nostrórum ab ætérna damnatióne erípias, te rogámus audi nos.
Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam donáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus audi nos.
Fili Dei, te rogámus.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exáudi nos Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserére nobis.
Christe audi nos. Christe exáudi nos. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.
℟. Sed líbera nos a malo.

Psalmus 69.

Deus in adjutórium meum inténde: * Dómine ad adjuvándum me festina.
Confundántur, et revereántur, * qui quærunt ánimam meam:
Avertántur retrórsum, et erubéscant, * qui volunt mihi mala:
Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.
Exúltent et læténtur in te omnes qui quærunt te, et dicant semper: Magnificétur Dóminus: qui diligunt salutáre tuum.
Ego vero egénus. et pauper sum: * Deus ádjuva me.
Adjútor meus, et liberátor meus es tu: * Dómine ne moréris. Glória Patri. Sicut erat.
℣. Salvos fac servos tuos.
℟. Deus meus sperántes in te. ℣. Esto nobis Dómine turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci. ℣. Nihil profíciat inimícus in nobis. ℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére nobis. ℣. Dómine non secúndum peccáta nostra fácias nobis. ℟. Neque secúndum iniquitátes nostras retríbuas nobis. ℣. Orémus pro Pontífice nostro N. ℟. Dóminus consérvet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra, et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus. ℣. Orémus pro benefactóribus nostris. ℟. Retribúere dignáre Dómine ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam, Amen. ℣. Orémus pro fidélibus defúnctis. ℟. Réquiem ætérnam dona eis Dómine: et lux perpétua lúceat eis. ℣. Requiéscant in pace. ℟. Amen. ℣. Pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperántes in te. ℣. Mitte eis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére eos. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. Oratio.

Deus, qui próprium est miseréri semper, et párcere; súscipe deprecatiónem nostram: ut nos, et omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat.

Exaudi, quæsumus Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis: ut páriter nobis indulgéntiam tribuas benígnus et pacem.

Ineffabilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam cleménter osténde: ut simul nos et a peccátis ómnibus éxuas; et a pœnis, quas pro his merémur, erípias.

Deus, qui culpa offénderis, pœniténtia placáris: preces pópuli tui supplicántis propítius réspice; et flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro pec-

cátis nostris merémur, avérte.

Omnipotens sempitérne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro N. et dírige eum secúndum tuam cleméntiam in viam salútis ætérnæ: ut te donánte tibi plácita cúpiat, et tota virtúte perfíciat.

Deus, a quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest pacem: ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et hóstium subláta formídine, témpora sint tua protectióne tranquílla.

Ure igne sancti Spíritus renes nostros, et cor nostrum, Dómine: ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

Fidelium Deus ómnium Cónditor et Redémptor, animábus famulórum famularúmque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum: ut indulgéntiam, quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur.

Actiones nostras, quæsumus Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere: ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Omnipotens sempitérne Deus, qui vivórum domináris simul et mortuórum, omniúmque miseréris; quos tuos fide et ópere futúros esse prænóscis: te súpplices exorámus; ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens sæculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntia ómnium delictórum suórum véniam consequántur. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.
℣. Exáudiat nos omnipotens et miséricors Dóminus
℟. Amen.
℣. Et fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace.
℟. Amen.

ORDO

COMMENDATIONIS ANIMÆ.

Primum dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

Kyrie eléison.
Christe eléison.
Kyrie eléison.
Sancta María, Ora pro eo.
Omnes sancti Angeli, et Archángeli. oráte.
Sancte Abel, ora.
Omnis Chorus justórum, ora
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joánnes Baptísta, ora
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.

Sancte Joánnes, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelístæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocéntes, oráte pro eo.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Lauréntî, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro eo.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Augustíne. ora.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres, oráte.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora pro eo.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ, oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, Intercédite pro eo.
Propítius esto, Parce ei Dómine.
Propítius esto, Líbera eum Dómine.
Propítius esto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A perículo mortis, líbera
A mala morte, líbera.
A pœnis inférni, líbera.
Ab omni malo, líbera.
A potestáte diáboli, líbera
Per nativitátem tuam, líbera eum Dómine.
Per crucem et passiónem tuam, líbera.
Per mortem et sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam resurrectiónem tuam. líbera.
Per admirábilem ascensiónem tuam, líbera.
Per grátiam Spíritus sancti Paráclíti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus audi nos.
Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Deinde cum in agone sui exitus anima anxiatur, dicantur sequentes Orationes:

Oratio.

Proficíscere, ánima christiána, de hoc mundo, in nómine Dei Patris omnipoténtis, qui te creávit: in nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est: in nómine Spíritus sancti, qui in te effúsus est: in nómine Angelórum et Archangelórum: in nómine Thronórum et Dominatiónum: in nómine Principátuum et Potestátum: in nómine Chérubim et Séraphim: in nómine Patriarchárum et Prophetárum: in nómine sanctórum Apostolórum et Evangelistárum: in nómine sanctórum Mártyrum et Confessórum: in nómine sanctórum Monachórum et Eremitárum: in nómine sanctárum Vírginum, et ómnium Sanctórum et Sanctárum Dei: hódie sit in pace locus tuus, et habitátio tua

in sancta Sion. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum ℟. Amen.

Oratio.

Deus miséricors, Deus clemens, Deus, qui secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum peccáta pœniténtium deles, et præteritórum críminum culpas véniæ remissiónis evácuas: réspice propítius super hunc fámulum tuum N. et remissiónem ómnium peccatórum suórum tota cordis confessióne poscéntem deprecátus exáudi. Rénova in eo, piíssime Pater, quidquid terréna fragilitáte corrúptum, vel quidquid diabólica fraude violátum est: et unitáti córporis Ecclésiæ membrum redemptiónis annécte. Miserére Dómine gemítuum, miserére lacrymárum ejus: et non habéntem fidúciam, nisi in tua misericórdia, ad tuæ sacraméntum reconciliatiónis admítte. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Commendo te omnipoténti Deo, charíssime frater, et ei, cujus es creatúra, commítto: ut cum humanitátis débitum morte interveniénte persólveris, ad auctórem tuum, qui te de limo terræ formáverat, revertáris. Egrediénti ítaque ánimæ tuæ de córpore spléndidus Angelórum cœtus occúrrat: judex Apostolórum tibi senátus advéniat: candidatórum tibi Mártyrum triumphátor exércitus óbviet: liliáta rutilántium te Confessórum turma circúmdet: jubilántium te Vírginum chorus excípiat: et beátæ quiétis in sinu Patriarchárum te compléxus astríngat: mitis atque festívus Christi Jesu tibi aspéctus appáreat, qui te inter assisténtes tibi júgiter interésse decérnat. Ignóres omne quod horret in ténebris, quod stridet in flammis, quod crúciat in torméntis. Cedat tibi tetérrimus sátanas cum satellítibus suis: in advéntu tuo te comitántibus Angelis contremíscat, atque in ætérnæ noctis chaos immáne diffúgiat. Exúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant, qui odérunt eum, a fácie ejus. Sicut déficit fumus, defíciant: sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei: et justi epuléntur, et exúltent in conspéctu Dei. Confundántur ígitur et erubéscant omnes tartáreæ legiónes, et minístri sátanæ iter tuum impedíre non áudeant. Líberet te a cruciátu Christus, qui pro te crucifíxus est. Líberet te ab ætérna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Constítuat te Christus Fílius Dei vivi intra paradísi sui semper amœna viréntia, et inter oves suas te verus ille Pastor agnóscat. Ille ab ómnibus peccátis tuis te absólvat, atque ad déxteram suam

in electórum suórum te sorte constítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas, et præsens semper assístens, manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem. Constitútus ígitur inter ágmina beatórum, contemplatiónis divínæ dulcédine potiáris in sæcula sæculórum. ℟. Amen. Oratio.

Suscipe Dómine servum tuum in locum sperándæ sibi salvatiónis a misericórdia tua. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui ex ómnibus perículis inférni, et de láqueis pœnárum, et ex ómnibus tribulatiónibus ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Henoch et Elíam de commúni morte mundi. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Noe de dilúvio. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Abraham, de Ur Chaldæórum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Job de passiónibus suis. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Isaac de hóstia et de manu patris sui Abrahæ. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Lot de Sódomis, et de flamma ignis. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Moysen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Daniélem de lacu leónum. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti tres púeros de camíno ignis ardéntis, et de manu regis iníqui. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Susánnam de falso crímine. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti David de manu regis Saul et de manu Golíæ. ℟. Amen.

Líbera Dómine ánimam servi tui, sicut liberásti Petrum et Paulum de carcéribus. ℟. Am.

Et sicut beatíssimam Theclam, vírginem et mártyrem tuam, de tribus atrocíssimis torméntis liberásti, sic liberáre dignéris ánimam hujus servi tui, et tecum fácias in bonis congaudére cœléstibus. ℟. Amen. Oratio.

Commendamus tibi Dómine ánimam fámuli tui N. precamúrque te, Dómine Jesu Christe, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendísti, Patriarchárum tuórum sínibus insinuáre non rénuas. Agnósce, Dómine, creatúram tuam, non a diis aliénis creátam, sed a te solo Deo vivo et vero: quia non est álius Deus præter te, et non est secúndum ópera tua. Lætífica Dómine ánimam ejus in conspéctu tuo, et ne memíneris ini-

quitátum ejus antiquárum, et ebrietátum, quas suscitávit furor sive fervor mali desidérii. Licet enim peccáverit, tamen Patrem, et Filium, et Spíritum sanctum non negávit, sed crédidit, et zelum Dei in se hábuit, et Deum, qui fecit ómnia, fidéliter adorávit. Oratio

Delicta juventútis, et ignorántias ejus, quæsumus, ne memíneris Dómine: sed secúndum magnam misericórdiam tuam memor esto illíus in glória claritátis tuæ. Aperiántur ei cœli, collæténtur illi Angeli. In regnum tuum, Dómine servum tuum súscipe. Suscípiat eum sanctus Míchael Archángelus Dei, qui milítiæ cœléstis méruit principátum. Véniant illi óbviam sancti Angeli Dei, et perdúcant eum in civitátem cœléstem Jerúsalem. Suscípiat eum beátus Petrus Apóstolus, cui a Deo claves regni cœléstis tráditæ sunt. Adjuvet eum sanctus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiónis. Intercédat pro eo sanctus Joánnes eléctus Dei Apóstolus, cui reveláta sunt secréta cœléstia. Orent pro eo omnes sancti Apóstoli, quibus a Dómino data est potéstas ligándi atque solvéndi. Intercédant pro eo omnes Sancti et elécti Dei, qui pro Christi nómine torménta in hoc sæculo sustinuérunt, ut vínculis carnis exútus, perveníre mereátur ad glóriam regni cœléstis, præstánte Dómino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Si anxiatur adhuc anima, dicuntur hi Psalmi, videlicet, Confitémini Dómino. 22. et totus Psalm. Beáti immaculáti per Horas distributus. 23.

Egressa autem anima, dicitur hoc ℟. Subveníte Sancti Dei, occúrrite Angeli Dómini: * Suscipiéntes ánimam ejus: * Offeréntes eam in conspéctu Altíssimi. ℣. Suscípiat te Christus, qui vocávit te, et in sinum Abrahæ Angeli dedúcant te. Suscipiéntes. ℣. Réquiem ætérnam dona ei Dómine: et lux perpétua lúceat ei. Offeréntes.

Deinde Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison.

Postea Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Réquiem ætérnam dona ei Dómine. ℟. Et lux perpétua lúceat ei. ℣. A porta ínferi. ℟. Erue Dómine ánimam ejus. ℣. Requiéscat in pace. ℟. Amen. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Tibi Dómine commendámus ánimam fámuli tui N. ut defúnctus sæculo tibi vivat: et quæ per fragilitá-

tem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu vénia misericordissimæ pietátis abstérge. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

Ante prandium Sacerdos benedicturus mensam, incipit Benedícite, et alii repetunt Benedícite. Deinde dicit ℣. Oculi ómnium, et alii prosequuntur. In te sperant, Dómine, et tu das escam illórum in témpore opportúno. Aperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne. Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℟. Sed líbera nos a malo.

Postea Sacerd. dicit: Orémus.

Benedic Dómine nos, et hæc tua dona, quæ de tua largitáte sumus sumptúri. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Lector. Jube domne benedícere. Benedic. Mensæ cœléstis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

Post prandium aguntur gratiæ hoc modo. Dicto a Lectore Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias, omnes surgunt.

Sacerdos incipit. ℣. Confiteántur tibi, Dómine, ómnia ópera tua. ℟. Et Sancti tui benedícant tibi. ℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat in princípio.

Postea Sacerd. absol. dicat:

Agimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro univérsis benefíciis tuis: qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Psal. Miserére mei Deus. 50. vel Psalmus 116.

Laudate Dóminum omnes gentes: * laudáte eum omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * et véritas Dómini manet in ætérnum. Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Sacerdos dicit. Pater noster.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Dispérsit, dedit paupéribus. ℟. Justítia ejus manet in sæculum sæculi. ℣. Benedícam Dóminum in omni témpore. ℟. Semper laus ejus in ore meo. ℣. In Dómino laudábitur ánima mea. ℟. Audiant mansuéti, et læténtur. ℣. Magnificáte Dóminum mecum. ℟. Et exaltémus nomen ejus in idípsum. ℣. Sit nomen Dómini benedíctum. ℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

Deinde sic. Orémus.

Retribuere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. ℟. Amen. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias. ℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pa-

ce. ℟. Amen, Pater noster, secreto. Quo finito, dicit Sacerdos: Deus det nobis suam pacem. ℟. Amen.

Ante cœnam Sacerdos benedicturus mensam, incipit Benedícite, et alii repetunt Benedícite.

Deinde Sacerdos incipit ℣. et alii prosequuntur:

Edent páuperes, et saturabúntur, et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum: vivent corda eórum in sæculum sæculi. Glória Patri. Sicut erat. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. Et ne nos. Orémus. Bénedic Dómine, ut supra in prandio. 186*. Jube domne. Benedictio. Ad cœnam vitæ ætérnæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine cœnæ dicitur ℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. Glória Patri. Sicut erat. Sacerdos dicit:

Benedictus Deus in donis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis: qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde alternatim dicitur Ps. Laudáte Dóminum omnes gentes, et reliqua ut 186*.

Quando semel comeditur, omnia dicuntur ut in cœna.

Prædictus modus benedicendi mensam, et agendi gratias, servatur omni tempore hujus partis Hiemalis, præterquam diebus infrascriptis, quibus Versiculi et Psalmi tantum variantur.

In Nativitate Domini. usque ad cœnam Vigiliæ Epiphaniæ exclusive dicitur ℣. Verbum caro factum est, allelúja: Et habitávit in nobis, allelúja. Glória Patri,

In fine dicitur ℣. Notum fecit Dóminus, allelúja: Salutáre suum, allelúja. Alia ut supra. Psalmus. Cantáte. 108. vel Laudáte Dóminum omnes gentes. 186*. qui Psalmus semper ad beneplacitum dici potest etiam in aliis solemnit.

In Epiphania, et per totam Octavam, ℣. Reges Tharsis, et ínsulæ múnera ófferent, allelúja: Reges Arabum, et Saba dona addúcent, allelúja. Glória Patri.

In fine dicitur ℣. Omnes de Saba vénient, allelúja: Aurum et thus deferéntes, allelúja. Glória Patri. Psalmus Deus judícium tuum. 84.

ITINERARIUM.

Clericus in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat, quæ sequuntur, in singulari, si cum sociis, in plurali.

Ant. In viam pacis.

Canticum. Benedictus Dóminus Deus Israel. 24.

In fine Glória Patri.

Ant. In viam pacis et prosperitátis dírigat nos omnípotens et miséricors Dóminus: et Angelus Ráphael comitétur nobiscum in via, ut cum

pace, salúte et gáudio revertámur ad própria. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secreto. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Salvos fac servos tuos. ℟. Deus meus sperántes in te. ℣. Mitte nobis Dómine auxílium de sancto. ℟. Et de Sion tuére nos. ℣. Esto nobis Dómine turris fortitúdinis. ℟. A fácie inimíci. ℣. Nihil profíciat inimícus in nobis. ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. ℣. Benedíctus Dóminus die quotídie. ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. ℣. Vias tuas Dómine demónstra nobis. ℟. Et sémitas tuas édoce nos. ℣. Utinam dirigántur viæ nostræ. ℟. Ad custodiéndas justificatiónes tuas. ℣. Erunt prava in dirécta. ℟. Et áspera in vias planas. ℣. Angelis suis Deus mandávit de te. ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobiscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. Oratio.

Deus, qui fílios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique tribus Magis iter ad te stella duce pandísti: tríbue nobis quæsumus iter prósperum, tempúsque tranquíllum: ut Angelo tuo sancto cómite, ad eum, quo pérgimus, locum, ac demum ad ætérnæ salútis portum perveníre felíciter valeámus.

Deus, qui Abraham púerum tuum, de Ur Chaldæórum edúctum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti: quæsumus, ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: esto nobis Dómine in procínctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore teguméntum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut te duce, quo téndimus, próspere perveniámus, et demum incólumes ad própria redeámus.

Adesto, quæsumus Dómine, supplicatiónibus nostris, et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne: ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes tuo semper protegámur auxílio.

Præsta, quæsumus omnípotens Deus: ut família tua per viam salútis incédat, et beáti Joánnis Præcursóris hortaménta sectándo, ad eum, quem prædíxit, secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Procedámus in pace.
℟. In nómine Dómini, Amen.

OFFICIA
SANCTORUM PROPRIA
IN CIVITATE ET REGNO NEAPOLITANO

ALIISQUE REGIONIBUS

EX INDULTO APOSTOLICO

RECITANDA.

PARS AUTUMNALIS.

FESTA SEPTEMBRIS.

DIE IV. S. ROSALIÆ
Virg. Panormitanæ. Duplex.
Omnia de Comm. Virginum, præter sequentia. Oratio.

Exaudi nos, Deus salutáris noster: ut, sicut de beátæ Rosáliæ virginis tuæ festivitáte gaudémus, ita piæ devotiónis erudiámur affectu; et ejus intercessióne ab iracúndiæ tuæ flagéllis misericórditer liberémur. Per Dóminum.

Pro regno Siciliæ ec.

Deus, qui beátam Rosáliam Vírginem e regalibus mundi delíciis in móntium solitúdinem transtulisti: concéde propítius, ut ejus méritis et patrocínio a sæculi voluptátibus in cœléstium amórem transferámur, et ab iracúndiæ tuæ flagéllis misericórditer liberémur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Rosalia virgo, orta Panórmi ex nóbili génere suam originem trahens a Cárolo Magno, in Quisquínæ Montem quadragínta círciter mille pássibus distántem sola secédens, patérnæ domus opes, delícias ac spem majóris amplitúdinis, ob propinquitátem et benevoléntiam regum Sicíliæ contémnens, cum tétricæ rupis horróre et asperitáte commutávit; inque antrum, cui tunc únicus, et quidem angústus áditus e superióri loco patébat, intrépida descéndit, ea mente, quam charactéribus saxo insculptis adhuc paténtibus expréssit: Ego Rosália Sinibáldi Quisquínæ, et Rosárum dómini filia, amóre Dómini mei Jesu Christi, in hoc antro habitáre decrévi. Qua inscriptióne óculis observánte,

suscéptæ vitæ propósitum áltius cordi infigere, ac divínæ benevoléntiæ signa ad castíssimæ mentis blandiménta vicíssim provocáre consuévit. ℟. Propter veritátem.

Lectio v.

In hac specu subterránea sibi et mundo emórtua, consepúltaque Jesu Christo, ut soli Deo víveret, diu noctúque látuit, cavens præcípue in móntibus patérni principátus, ne forte ágnita in domum, urbémque pátriam abducerétur invita: cállidas dæmonum insídias, quæ ásperæ vitæ tædium, et solitúdinis horrórem ánimo ingerébant, ácriter sæviéndo in se, férrea caténa, vigíliis, et humi cubatióne, forti ánimo superásse, antíquæ icónes signíficant. Cumque humánis destitúta præsídiis, nihil solátii aliúnde hauríret, quam e cœlo, Dóminus, qui consolátur, et corónat Sanctos suos, angélicis delíciis illam sæpius recreábat. ℟. Dilexísti justítiam.

Lectio vi.

Cælesti deínde consílio ex antro Quisquinénsi, in horridiórem spelúncam Peregríni montis, tribus fere mille pássibus procul Panórmo, Rosália se tránstulit, ut quo difficiliórem pugnam secum ipsa commítteret e conspéctu domus patérnæ, eo laudabílius de contémptis mundi illécebris triúmpháret. Latébat ibi ad partem lævam angústus cóncavus, quem éadem post repértas ejus relíquias, illuc venánti, cui se vidéndam præbuit, dixit esse suam cellam peregrinam, ubi multum ætátis exegísset. Hic tamquam colúmba in foramínibus petræ gemens, in cœléstium rerum contemplatióne defíxa, ad perfectíssimam divíni amóris normam in solitúdine vitam tradúxit, et sanctíssime perénnibus charitátis rosis, et virginitátis líliis coronáta depósuit prídie Nonas Septémbris, cujus corpus, Urbáno Octávo Pontífice Máximo, divínitus anno Jubilæi totíus Sicíliæ plausu repértum, illam a peste liberávit. ℟. Afferéntur Regi.

In iii. Noct. Hom. in Evan. Símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, de Communi, 93.*

DIE IV. S. CANDIDÆ Senióris primæ Christianæ Neap. Duplex ii. Classis.

Omnia de Communi nec Vírginum nec Mártyrum, præter sequentia. Oratio.

Deus, qui beátam Cándidam per Apostolórum Príncipem Fídei lúmine illustráre dignátus es: tribue, quæsumus, ut ejus suffragántibus méritis, ætérnæ glóriæ tuæ beáto lúmine pérfrui mereámur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. Muliérem, de Comm. 102.*

In ii. Nocturno Lectio iv.

CANDIDA Neapolitána, claris exórta parèntibus, sed longe clárior, quia Príncipem Apostolórum suscéptæ fidei paréntem sortíta est Petrum, cui ex Antiochénsi Sede ad fundándam Románam Ecclésiam in Itáliam naviganti, ubi Neápolim áppulit, prima occúrrit, et córporis ægritúdine repénte leváta, vitáli fonte Baptísmatis regeneráta est. Tam insígne benefícium et Religiónis, et salútis, non in se solam récipi, atque inaréscere passa est, sed suos in cives, et consanguíneum Asprénum Neapolitanórum Antístitum beátum antesignánum, ut abúnde proflúeret, ab Apóstolo príncipe exorávit, cui étiam ad aras operánti et ádfuit Cándida, et ejúsdem e mánibus immortáli recépto épulo recreáta. Dénique sanctitátis compéndium nacta, devéxa jam ætáte, et annis, et méritis plena, beátum vitæ finem impósuit prídie Nonas Septémbris, anno salútis septuagésimo octávo.

℟. Propter veritátem.

Lectio v. et vi. Agrum huic Ecclésiæ, ut in Communi nec Virg. nec Mart. 405.*

In iii. Noct. Hom. in Evan. Símile est regnum cœlórum thesáuro, ut in Comm. 408.*

DIE V. S. CANDIDÆ
Junioris Patr. Neap.
Duplex majus.

Omnia de Communi nec Virginum nec Martyrum, præter sequentia. Oratio.

DEUS, qui beátæ Cándidæ inter blandiménta sæculi candórem innocéntiæ conservásti: concéde, ut nos quoque ejúsdem exémpla sectántes, cœléstis glóriæ consórtium assequámur. Per Dóm.

In i. Noct. Lect Muliérem, de Comm. 402.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

CANDIDA Júnior quingéntis post Seniórem álteram annis Neápoli in Campánia e nóbili Brancaciórum família nata est, virtúte tamen præstántior, quam génere. A prima ætáte totam se christiánæ disciplínæ opéribus addíxit, summa in paréntes observántia, profúsa in páuperes benevoléntia; quod pietátis stúdium in connúbio quoque constantíssime rétinuit, céteris matrónis íntegre, sanctéque vivéndi absolútum se præbens exémplar. Cœléstium rerum contemplatióni, templísque inviséndis assídua, a córporis ornátu, vestiúmque cultu máxime abhórruit. In dissídiis componéndis árbitra; in se ipsam tantum excandéscere jejúniis, aliísque pœniténtiis visa, ut omnes carnis illécebras exscínderet, atque ánimi innocéntiam tuerétur.

℟. Propter. Lectio v.

UNICO, quem suscéperat, fílio, et cónjugi diutúrno

gravíque morbo laborántibus, quo minus morti matúros, ac parátos vidéret, nuncupátis Deo précibus, velut aliénæ salútis víctima, id impetrávit, ut pro diláto illis moriéndi témpore, vivéndi sibi tempus contraherétur. Voti ígitur compos, in ægritúdinem incídit; qua tandem intériit quinquagenária prídie Nonas Septémbris, eódem die, quo Sénior Cándida ad cœlum evocáta, ut imitatióne pietátis símilis, ita consors et glóriæ. Demórtuum corpus in sancti Andréæ templo honorífice cónditum est. Obiit Pelágio secúndo Pontífice, Mauritio Imperatóre. ℟. Dilexísti. Lectio vi.

Ejus sanctitátem diu recónditam, plúrimis tandem miráculis testátam vóluit Deus: liquor enim e sacro córpore emanávit, váriis morbórum genéribus útilis, atque vivíficus. Præsentíssimam opem in primis expértus paralyticus, qui tremebúndus, ac semimórtuus ad ejus túmulum delátus, summa pópuli admiratióne sanitáti rédditus, e vestígio domum incólumis regréssus est. Usum étiam loquélæ mutus excépit, benefícium alta voce conféssus, áliaque admiránda permúlta ejus méritis a Deo patráta. Sacræ Relíquiæ in Æde quoque, divi Angeli ad Nilum nuncupáta, religióse anniversária pompa colúntur. ℟. Fallax.

In iii. Noct. Hom. in Evan. Símile est regnum cœlórum thesáuro, ut in Comm. 408.*

DIE V. S. ROSÆ Viterbiensis Vírginis. Dupl.

Omnia de Communi Virg. præter sequentia. Oratio.

Deus, qui beátam Rosam sanctárum tuárum Vírginum collégio aggregáre dignátus es: tríbue nobis, quæsumus, ut, ejus précibus et méritis, a culpis ómnibus expiémur, et tuæ majestátis consórtia perfruámur ætérno. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Rosa, Vitérbii piis paréntibus nata, ab ipsa infántia omni virtúte enituit, facta perfectiónis magistra, cum vix loqui didicísset. Mundi exósa vanitátes, rudi amíctu, pedum nuditáte, cilício, jejúniis aliísque austeritátibus corpúsculum affligens, divínæ contemplatióni júgiter vacábat. Hanc vero exímiam sanctitátem insígni miráculo Deus testátam vóluit: nam adhuc puélla avúnculam defúnctam ad vitam revocávit. Ad virginitátem, quam perpétuo cóluit, solo aspéctu intuéntium ánimos excitábat. Charitátis erga páuperes studiosíssima, cum aliquándo hibérno témpore subtráctum sibi panem clam illis deférret, patre imperánte, ut pródcret quid in gré-

mio abscônditum ferret, panis in rosas convérsus est. ℟. Propter.

Lectio v.

Cum séptimum explésset annum, solitúdinis desidério flagrans, domus suæ angústam céllulam elégit: cui se tamquam voluntário cárceri inclúsit, et oratióni, corporísque castigatióni ardénter incúmbens, Dei cleméntiam deprecabátur pro sanctæ Ecclésiæ tranquillitáte, quam Frideríci secúndi Imperatóris impíetas acérrime divexábat. Ex diútina autem maceratióne in morbum lethálem íncidit: in quo beátæ Vírginis visitatióne recreáta, hábitum Tértii Ordinis sancti Francísci indúere jussa est. Decénnis a Deo inspiráta, piis adhortatiónibus validísque arguméntis multos hæréticos ad fidem et obediéntiam Románi Pontíficis redúxit. Qua de causa cum tota cognatióne sua in exílium ejécta, ad vicína óppida venit, ubi Friderici mortem, et Ecclésiæ pacem prophético spíritu prædíxit. Mulíerem cæcam a nativitáte illumináyit, et ad fídei veritátem astruéndam, succénsum rogum ingréssa, ac tribus horis in eo illæsa pérmanens, cujúsdam hæréticæ mulíeris pervicáciam vicit, eámque cum áliis ad fidem convértit. ℟. Dilexísti.

Lectio vi.

Tandem Vitérbium summa cívium gratulatióne revérsa, in consórtium Sanctimoniálium sanctæ Maríæ de Rosis admítti pétiit: sed illis ingréssum ob puéllæ inópiam denegántibus, se mórtuam in eo cœnóbio commoratúram prædíxit. Mox ad prístinum domus suæ cárcerem regréssa, cum in ea duóbus annis permansísset, morbo corrépta, et ad beátam pátriam suspírans, méritis plena migrávit ad Sponsum, décimo octávo suæ vitæ anno nondum exácto. Corpus ejus miro splendóre illustrátum, suavíque odóre perfúsum, in templo sanctæ Maríæ de Pódio, effóssa humo, ac ínsuper ingésta, tumulátum fuit: donec post trigínta círciter menses ab Alexándro quarto, tunc Vitérbii sedénte, et in somnis ter ab ea admónito refóssum, et incorrúptum repértum, prídie Nonas Septémbris ad præfátum monastérium, quod póstea santæ Rosæ nuncupátum est, solémniter translátum fuit: ubi usque ad hodiérnam diem íntegrum et flexíbile summa totíus orbis admiratióne asservátur, et novis semper miráculis coruscat. ℟. Afferéntur.

In iii. Noct. Hom. in Evan. Símile erit regn., de Comm. 93.*

DIE XIX. SEPTEMBRIS

S. JANUARII

EPISCOPI ET MARTYRIS

PRÆCIPUI PATRONI CIVITATIS, AC TOTIUS REGNI NEAPOLITANI.

Duplex I. Classis cum Octava.

Omnia dicuntur de Comm. unius Mart. exceptis his quæ sequuntur.

In regno Neap. ubi concessum non est Offic. proprium omnia dicuntur de Comm. unius Mart. præter Lect. Orat. et Ant. ad Magnificat, et Benedictus, quæ sumuntur ex sequenti Offic. prop.

Ad Vesperas, Ant. et Cap. de Laudibus, Psalmi de Dominica, 124. et loco ultimi Psal. Laudáte Dóminum omnes gentes 128.

Hymnus. Deus tuórum mílitum, de Communi unius Martyris. 20.*

℣. Ne cesses pro nobis clamáre ad Dóminum. ℟. Ut salvet nos de manu inimicórum.

Ad Magnificat. Ant. Beátus Januárius Præsul et Martyr ínclytus extínxit ímpetum ignis, obturávit ora ferárum, et in occisióne gládii pro Christo mórtuus legítimi certáminis corónam accépit.

Oratio ut ad Laudes.

Ad Matutinum, Invitator. Regem Mártyrum Dóminum * Venite adorémus. Ps. Veníte, exultémus. 2. Hymnus.

Præsulis clérus, populúsque nomen
Mártyris laudet, celebrésque palmas:
Et suo lætis módulis Patróno
Cóncinat hymnos.

Béstias, ignes, gládios minátur,
Ac necem judex furibúndus ira:
Addit athlétæ válidas supérna
Grátia vires.

Horret idólis adolére thura:
Déntibus, clamat, minuar ferárum,
Igne consúmar, fériar secúri
Víctima Christi.

Hinc vomit flammas metuénda fornax:
Rúgiunt illinc truculénta bruta,

Jussa lictóres fáciunt, eúmque
Pérdere certant.
Angelus cœlo vólitans ab alto
Imperat flammis crepitánte in æstu;
Quæ recedéntes venerántur almi
Præsulis artus.
Inde procúmbunt, feritáte missa,
Ad pedes ejus plácidi leónes:
Strénuo optátam púgili corónam
Détulit ensis.
Sint tibi plausus, decus, atque virtus,
Cuncta qui nutu regis, et beátum
Mártyrem claro décoras triúmpho
Omne per ævum. Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Sacérdos magnus, qui in ascénsu altáris sancti glóriam dedit sanctitátis amíctum.

Ps. de Com. unius Mart. 21.

Ant. Curávit gentem suam, et adéptus est glóriam in conversatióne gentis.

Ant. Beáti qui te vidérunt, et in amicítia tua decoráti sunt.

℣. Ne cesses pro nobis clamáre ad Dóminum. ℟. Ut salvet nos de manu inimicórum.

De libro Ecclesiástici.

Lectio i. *Cap.* 51.

Confitebor tibi, Dómine Rex, et collaudábo te Deum Salvatórem meum. Confitébor nomini tuo: quóniam adjútor et protéctor factus es mihi, et liberásti corpus meum a perditióne, a láqueo linguæ iniquæ, et a lábiis operántium mendácium, et in conspéctu astántium factus es mihi adjútor. Et liberásti me secúndum multitúdinem misericórdiæ nóminis tui a rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, et de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me; a pressúra flammæ, quæ circúmdedit me; et in médio ignis non sum æstuátus: de altitúdine ventris ínferi, et a lingua coinquináta, et a verbo mendácii, a rege iníquo, et a lingua injústa.

℟. Beátus Januárius in conspéctu Præsidis bonum certámen Fídei certans, * Conféssus est bonam confessiónem coram multis téstibus.

℣. Nolíte præcogitáre quid loquámini; sed quod datum fúerit vobis in illa hora, id loquímini: non enim vos estis loquéntes, sed Spíritus sanctus. Conféssus est.

Lectio ii.

Laudabit usque ad mortem ánima mea Dóminum; et vita mea appropínquans erat in inférno deórsum. Circumdedérunt me úndique, et non erat qui adjuváret. Respíciens eram ad adjutórium hóminum et non erat. Memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, et operatiónis

tuæ, quæ a sæculo sunt: quóniam éruis sustinéntes te, Dómine et líberas eos de mánibus Géntium. Exaltásti super terram habitatiónem meam, et pro morte defluénte deprecátus sum.

℟. Hæc dicit Dóminus: * Quum ambuláveris in igne, non combuséris, et flamma non ardébit in te. ℣. Magistrátus et júdices, et poténtes regis contemplabántur virum illum, quóniam nihil potestátis habuísset ignis in córpore ejus, et capíllus cápitis ejus non esset adústus. Quum.

Lectio iii.

Invocavi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelínquat me in die tribulatiónis meæ, et in témpore superbórum sine adjutório. Laudábo nomen tuum assídue, et collaudábo illud in confessióne, et exaudíta est orátio mea. Et liberásti me de perditióne, et eripuísti me de témpore iníquo. Proptérea confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini.

℟. Mártyrem tuum, Dómine, suspendérunt in equúleo: * Et fecérunt in eo quæcúmque voluérunt. ℣. Tyránnus, et qui cum ipso erant, mirabántur Mártyris ánimum, quod tamquam nihilum dúceret cruciátus. Et. Glória Patri. Et.

In secundo Nocturno.

Ant. Fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem.

Ant. Persecutiónem pátimur sed non derelínquimur: dejícimur, sed non perímus.

Ant. Zelo zelátus sum pro Dómino Deo exercítuum, et quærunt ánimam meam, ut áuferant eam. ℣. Hic est qui multum orat pro pópulo. ℟. Et pro universa sancta civitáte.

Lectio iv.

Januarius, Benevénti Epíscopus, Diocletiáno et Maximiáno in Christiános sæviéntibus, ad Timótheum Campániæ Præsidem ob Christiánæ Fídei professiónem Nolam perdúcitur. Ibi ejus constántia várie tentáta, in ardéntem fornácem conjéctus, ita illæsus evásit, ut ne vestiméntum, aut capíllum quidem flamma violáverit. Hinc Præses accénsus iracúndia, Mártyris corpus ímperat usque eo dístrahi, quoad nervórum compáges artuúmque solvántur. Festus intérea ejus Diáconus, et Desidérius Lector comprehénsi, vinctíque una cum Epíscopo ante rhedam Præsídis Putéolos pertrahúntur, et in eúmdem cárcerem, in quo Sósius Misénas, et Próculus Puteolánus Diáconus, Eútyches, et Acútius láici ad béstias damnáti detinebántur, simul conjiciúntur.

℟. Manus Dómini facta est super servum suum; accinctisque lumbis currébat an-

te rhedam Præsidis:*Donec veníret ad locum martyrii.
℣. Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine; sine iniquitáte cucúrri et diréxi. Donec. Lectio v.

POSTERO die omnes in amphitheátro feris objécti sunt: quæ naturális oblítæ feritátis, ad Januárii pedes se prostrávere. Id Timótheus mágicis cantiónibus tribuens, cum senténtiam cápitis in Christi mártyres pronuntiásset, óculis repénte captus, oránte mox beáto Januário, lumen recépit: quo miráculo, hóminum míllia fere quinque Christi fidem suscepérunt. Verum ingrátus judex nihilo placátior factus benefício, sed conversióne tantæ multitúdinis actus in rábiem; véritus máxime Príncipum decréta, sanctum Epíscopum cum sóciis gládio pércuti jussit.
℟. In sua simplicitáte *Liberátus est de ore leónum.
℣. Páveant omnes habitatóres in univérsa terra Deum: ipse est salvátor fáciens signa et mirabília, qui liberávit servum suum de lacu leónum. Liberátus. Lectio vi.

HORUM córpora finítimæ urbes pro suo quæque stúdio certum sibi patrónum ex iis apud Deum adoptándi, sepeliénda curárunt. Januárii corpus Neapolitáni divíno admónitu extulére: quod primo Benevéntum, inde ad Monastérium Montis Vírginis, postrèmo Neápolim translátum et in majóri Ecclésia cónditum, multis miráculis cláruit. Sed illud in primis memorándum, quod erumpéntes olim e monte Vesúvio flammárum globos, nec vicínis modo, sed longínquis étiam regiónibus vastitátis metum afferéntes, extínxit. Præclárum illud quoque, quod ejus Sanguis, qui in ampúlla vítrea concrétus asservátur, cum in conspéctu cápitis ejúsdem Mártyris pónitur, admirándum in modum colliquefiéri, et ebullíre, perínde atque recens effúsus, ad hæc usque témpora cérnitur.
℟. O Timóthee, Januário grátias age: * Nam propter eum tibi Dóminus lumen donávit.
℣. Ecce manus Dómini super te, et eris cæcus, et non videns solem usque ad tempus. Nam. Glória. Nam.

In tertio Nocturno.

Ant. Dabo prodígia in cœlo sursum, et signa in terra deórsum, sánguinem et ignem, et vapórem fumi.
Ant. Januárius Christi martyr per fidem defúnctus, mórtuum prophetávit corpus ejus: in vita sua fecit monstra, et in morte mirabília operátus est.
Ant. Quum ignis egréssus esset, et plaga desævíret, beátus Januárius pro pópulo deprecátus est, et plaga cessávit.

℟. Speráte in eo omnis congregátio pópuli. ℣. Effúndite coram illo corda vestra.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap* 10.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Ecce ego mitto vos, sicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homil. 34. in Matt. post init.

Cum Dóminus omnem sollicitúdinem a discipulórum córdibus ejécerit, et ostensióne signórum armáverit, atque ab ómnibus negótiis sæculáribus alienátos, et ab omni temporálium rerum cura liberátos, férreos quodámmodo, atque adamántinos fécerit, tum dénique eventúra illis advérsa prædícit. Multa enim ex hac prædictióne futurárum rerum cómmoda consequebántur. Primum, ut ejus præsciéntiæ vim edíscerent. Deínde, ut nemo suspicarétur ex magistri infirmitáte tam grávia mala descéndere. Prætérea, ne, qui ea passúri erant, súbito, ac inopináto rerum evéntu perturbaréntur. Dénique, ne cum ista sub ipsum passiónis suæ tempus audirent, nímium commoveréntur.

℟. Exáudi me, Dómine, exáudi me, ut discat pópulus iste, quia tu es Dóminus Deus: * Et tu convertísti cor eórum. ℣. Multi autem credidérunt, et factus est númerus virórum quinque míllia. Et tu.

Lectio viii.

Jam vero, ut intélligant novum hoc esse belli genus, et insólitum præliándi morem, cum illos nudos mítteret, una indútos túnica, sine cálceis, absque virga, et absque zona, et pera, et ab excipiéntibus ali jubéret, non fecit hic dicéndi finem, sed inexplicábilem virtútem suam próferens; etiam sic eúntes, inquit, mansuetúdinem tamen óvium osténdite, quamvis ad lupos itúri; nec simpliciter ad lupos, sed étiam in médio lupórum: (neque vero óvium tantum mansuetúdinem habére jubet, sed étiam colúmbæ simplicitátem) sic enim virtútem meam máxime osténdam, cum ab óvibus lupi superabúntur; et quamvis illæ sint in médio lupórum, et innúmeris mórsibus laceréntur, non modo non consúmptæ fúerint, verum étiam illos in sui natúram transmutáverint.

℟. Vidi ánimas decollatórum propter testimónium Jesu, et verbum Dei: * Qui non adoravérunt béstiam, neque imáginem ejus. ℣. Æstimáti sumus sicut oves occisiónis; sed in his ómnibus superámus propter eum, qui diléxit nos. Qui. Glória. Qui.

Lectio ix.

Majus certe, atque admirabilius est, mentem adversariórum commutáre, et

ánimum in divérsum transferre, quam illos occidere: præsértim cum duódecim tantum essent, et lupis plenus esset orbis univérsus. Erubescámus igitur, qui longe divérsa faciéntes, tamquam lupi in adversários rúimus. Nam quámdiu oves fuérimus, víncimus; étiam si mille circúmstent lupi, superámus, et victóres sumus: quod si lupi fuérimus, víncimur. Tunc enim a nobis Pastóris auxílium recédit, qui non lupos, sed oves pascit. Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Suscitábo mihi Sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum, et ánimam meam fáciet. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 16.

2. Esto fidélis usque ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ.

3. Nihil horum tímeas, quæ passúrus es: ecce missúrus est diábolus áliquos ex vobis in cárcerem, ut tentémini.

4. Nihil horum véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quam me; dúmmodo consúmmem cursum meum, et ministérium verbi.

5. In omni ópere dedit confessiónem Sancto et Excélso in verbo glóriæ.

Capitulum. *Hebr.* 11.

Fratres: Sancti per fidem vicérunt regna, operáti sunt justítiam, adépti sunt repromissiónes: obturavérunt ora leónum, extinxérunt ímpetum ignis, effugérunt áciem gládii, convaluérunt de infirmitáte, fortes facti sunt in bello, castra vertérunt exterórum.

Hymnus.

Mira, quæ patras, tua, Januári,
Cívitas gaudens récolit: stupéntes
Advenæ cernunt: resonántque totum
Nota per orbem.

Namque concrétus diutúrno ab ævo
Sanguis ampúlla vítrea liquéscens
Bullit: ac rebus pópulo est sinístris
Dulce levámen.

Tu parens adsis; patriæque custos
Se, fac, insígnem pietáte avíta
Præbeat semper, Fideique vera
Dógmata servet.

Tu probos mores dócili juvéntæ,
Tu senectúti plácidam quiétem,
Alma tu regno bona pacis omnes
Impetra in annos.

Pelle tu pestem, furiásque belli,
Tu famem, terræ subitósque motus,
Atque Vesévi fera damna nostris
Mœnibus arce.

Laus sit excélsæ Tríadi perénnis,

Quæ tibi sertum tribuens corúscum,
Te viam nobis fámulis precánte
Pandat ad astra. Amen.
℣. Prótegam civitátem istam.
℟. Ut salvem eam.

Ad Benedict., Ant. Igne me, Dómine, examinásti, et non est invénta in me iníquitas: propter hoc lætátum est cor meum, et exultávit lingua mea. Oratio.

Deus, qui in Translatióne beáti Januárii, Mártyris tui atque Pontíficis, pretióso nos præsídii tui pígnore locupletásti: quæsumus, ut, ipso intercedénte, pópulum tuum ab ómnibus perículis éruas, ac de thesáuris tuis divítias in nos ineffábilis misericórdiæ benígnus effúndas. Per Dóminum.

Ad Tert., Ant. Esto fidélis. Capit. Fratres: Sancti ut sup. ℟. br. Ne cesses pro nobis.* Clamáre ad Dñm. Ne cesses. ℣. Ut salvet nos de manu inimicórum. Clamáre. Glória. Ne cesses. ℟. Hic est qui multum orat pro pópulo. ℣. Et pro univérsa sancta civitáte.

Ad Sextam, Ant. Nihil horum tímeas.

Capitulum. *Hebr.* 11.

Alii vero ludíbria et vérbera expérti, ínsuper et víncula et cárceres: lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt.

℟. br. Hic est qui multum.* Orat pro pópulo. Hic est. ℣. Et pro univérsa sancta civitáte. Orat. Glória. Hic est. ℣. Speráte in eo omnis congregátio pópuli. ℟. Effúndite coram illo corda vestra.

Ad Nonam, Ant. In omni ópere. Capitulum. *Hebr.* 11.

Et hi omnes testimónio Fídei probáti invénti sunt in Christo Jesu Dño nostro. ℟. br. Speráte in eo.* Omnis congregátio pópuli. Speráte. ℣. Effúndite coram illo corda vestra. Omnis. Glória. Speráte. ℣. Prótegam civitátem istam. ℟. Ut salvem eam.

In ii. Vesperis omnia ut in primis; et loco ultimi Psalm. Crédidi. 127.

Ad Magnificat, Ant. Liberásti me, Dómine, a rugiéntibus præparátis ad escam, et a pressúra flammæ, quæ circúmdedit me, et in médio ignis non sum æstuátus.

Infra Oct. pro comm. Oct. In Laudibus et Vesp., Ant. et ℣. ut sup. in Laud. et ii. Vesp.

Si contingat fieri de aliquo die infra Oct. necnon in die Oct. Officium dicatur ut sup. præter Lect. i. Noct. de Script. occurrente; ii. et iii. Nocturni prop. ut in ejus. Oct.

DIE XXII Ss. EUTYCHETIS

Et Acutii Mart. Duplex. In Metrop. Eccl. tantum. Omnia de Com. plurimor. Mart. 35*

Et fit comm. Ss. Mauritii, et Soc. Mart.

Ant. et ℣. ex Laudibus.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. et iii. Noct. ut in Brev. 19. Sept.

Lectio ix. Ss. Mauritii, et soc. Mart., de quibus fit com. in Laud. Ant. et ℣. ex i. Vesp.

DIE XXII. QUARTA

infra Octavam S. Januarii Episc. et Mart. Semiduplex.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrysólogi.

Lectio iv. *De S. Apoll.* 128.

MERITO sanctus Januárius quia juxta mandátum Dei sui pérdidit ánimam suam, eam invénit in vitam sempitérnam. Beátus, qui ita cursum consummávit, fidem servávit, ut vere primus a credéntibus suo reperirétur in loco: nec eum quisquam Confessóris vocábulo minórem credat esse, quam Mártyrem, quem Dei nutu, quotidiánum et multíplicem revérsum cónspicit ad agónem. Audi Paúlum dicéntem: Quotidie mórior. Semel mori parum est eum, qui potest regi suo gloriósam sæpe de hóstibus reférre victóriam. Lectio v.

NON tam mors, quam fides, et devótio, Mártyrem facit: et sicut virtútis est in ácie, in conflíctu, pro regis amóre succúmbere, ita perféctæ virtútis est, diu ágere, et consummáre certámina. Non ideo persecútus est Mártyrem, quia non statim íntulit mortem; sed probávit Mártyrem, quia non elícuit fidem: injécit tela, quæ pótuit, et ómnia armórum suórum génera cállidus exégit inimícus: nec tamen fortíssimi ductóris movére mentem pótuit, aut temeráre constántiam.

Lectio vi.

SED ut propugnatórem suum sibi Ecclésia sancta retinéret, Christo veheménter occúrrit, ut vincénti justítiæ reserváret corónam, et sibi belli témpore præliatóris sui præséntiam condonáret. Et quid plura, fratres? Egit, egit Ecclésia sancta Mater, ut nusquam a suo separarétur Antístite. Ecce vivit: ecce ut bonus pastor suo médius assístit in grege; neque unquam separátur spíritu; qui córpore præcéssit ad tempus. Extínctus est diábolus, persecútor occúbuit. Ecce regnat, et vivit, qui pro Rege suo desiderávit occídi, qui vivit, et regnat Deus per ómnia sæcula sæculórum.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 10.

IN illo témpore. Dixit Jesus discípulis suis: Ecce ego mitto vos sicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Hom. 34. *in Matth.*

SIC dícere vidétur: Nolíte turbári, si cum vos inter lupos mitto, tamquam oves, et colúmbas esse júbeo. Nam etsi possum contrárium quo-

que præstáre, et non permíttere, ut grave áliquid patiámini, nec lupis tamquam oves subjécti sitis, sed efficere, ut leónibus terribilióres evadátis, tamen sic éxpedit fieri: hoc et vos quoque illustrióres fáciet, et meam declarábit virtútem. Sic enim póstea dixit Paulo: Súfficit tibi grátia mea: nam virtus in infirmitáte perficitur. Ipse ígitur vos, ut tales essétis, feci. Lect. viii.

SED inspiciámus, quam prudéntiam éxigit: serpéntis certe. Nam quemádmodum serpens totum seípsum tradit, nec mínimum curat, si ipsum quoque corpus incídi necésse sit, dúmmodo caput suum íntegrum servet, eódem tu quoque modo præter fidem cétera pérdere non cures; sive pecúnias, sive corpus, sive étiam vitam ipsam profúndere necésse sit. Fides enim caput est, et radix, qua serváta, etiámsi ómnia perdes, ómnia tamen rursus majóri cum glória recuperábis. Idcirco nec símplices solum jussit esse, nec prudéntes solum, sed ambo hæc in unum míscuit, ut ea in virtútem convertántur.

Lectio ix. de SS. Mauritio, etc. MM.

DIE XXV. S. MARIÆ DE Cervellione, Virg. Duplex.

Omnia de Comm. Virg. 82.* præter seq.

In i. Vesp. ad Magnificat, Ant. Flagéllis, et caténa María corpus domábat: siléntio, et abstinéntia ánimum custodiébat: oratiónibus incessánter instábat, docens Christi sponsas vas corruptíbile in sanctificatióne, et honóre possidére. Oratio.

DEUS, qui nos cónspicis in tot periculis constitútos pro nostra fragilitáte non posse subsístere, concéde propítius; ut, intercedénte beáta María fámula tua, de præséntis vitæ flúctibus edúcti, ad ætérnæ salútis portum pervenire valeámus. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

MARIA nóbili família de Cervellióne, Barcinóne in Hispánia nata, et a paréntibus in Dei timóre primis ab annis enutríta, virginitátem suam, cum decem et octo esset annórum, illi devóvit. Ejus vivéndi rátio erat, in públicum rárius prodíre, ægrotántibus doméstícis sédulo adésse, et in nosocomío ter in hebdómada paupéribus ministráre. Annum trigésimum agens, defúncto patre, hábitum Ordinis sanctæ Maríæ de Mercéde, prima ex féminis suscípiens, sanctimoniálium ejúsdem Ordinis ducem, et magístram, et exémplar se præbuit; ac distribúto património in redemptiónem captivórum, professiónem in eódem Ordine, una cum voto de laborándo pro rediméndis

captívis, emísit.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam, * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et. Lectio v.

Matre e vivis subláta, cum áliquot honéstis féminis, ejúsdem Institúti piam sanctámque vitam perégit: sólita quotídie mulierum a suis frátribus redemptárum, ac Barcinónem adveniéntium, pedes in hospitáli domo laváre: quínquies in hebdómada sacra Eucharistia refíci; terque jejunáre solo pane, et aqua conténta: quotidiánis flagéllis ínsuper, et férrea caténa corpus suum afflígens. Siléntium, quod mira observántia colébat, inánibus verbis numquam infrégit, ac párcius indúlgens somno, expetébat ab hujúsmodi necessitáte liberári, ut illo solo fruerétur incessánter, quo jucundántur cæli, et Angeli lætántur. Quod diúrni témporis supérerat ab oratióne, et pietátis exercítiis, in páuperes juvándos impendébat; nullum offícii genus prætermíttens, quo afflíctos consolarétur, oppréssos liberáret, et vinctos edúceret de carcéribus.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem. * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea. Lect. vi.

Futuras maris tempestátes prænuntiábat, illásque sæpe suis oratiónibus sedávit: visa aliquóties super undas incédere, quo fratres captivórum redemptóres, aliósque in mari periclitántes serváret incólumes: unde ei Maríæ de subsídio, vulgo de Socos, nomen est índitum. Dénique post multa virtútum insígnia, Barcinóne migrávit ad Dóminum, décimo tértio Kaléndas Octóbris, anno Salútis millésimo ducentésimo nonagésimo. Ejus corpus, ex quo suavíssimus odor manábat, sepúltum est in Ecclésia fratrum Ordinis sui: quod nonagésimo post anno Epíscopo Barcinonénsi, Petro Aragóniæ rege, cæterísque aulæ, et civitátis primátibus adstántibus, solémni pompa elátum, incorrúptum repértum fuit, ac decentióri loco, ubi religióse cólitur, asservátum.

℟. Afferéntur regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In iii. Noct. Homil. in Evang. Simile erit de Comm. 93.*

Ad Benedictus, Ant. Adducéntur in lætítia, et exultatióne Regi Dómino vírgines

post Maríam, ut in sanctitáte, et justítia sérviant illi, et quocúmque íerit, ipsum Agnum sequántur.

Ad Magníficat, Ant. Mare, et venti Maríæ obédiunt, Angélici candóris virtúte polléuti: aquæ multæ cessérunt ardóri charitátis ejus.

DIE XXVI. OCT. S. JANUARII Episc. et Martyris. Duplex.
In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.
In secundo Nocturno.
Sermo sancti Joánnis Chrysóstomi. Lectio. iv.
De S. Ignatío Mart. tom. 5.

Tempus animadvértite, fratres, quo dignitátem episcopálem beátus Januárius est assecútus. Neque enim est éadem nunc, quæ tunc erat Ecclésiam gubernándi condítio. Non æquális est labor viam tritam, et plane parátam post multos íngredi viatóres, atque eam, quæ nunc primo secánda est, quæque prærúpta, et saxósa, ferísque plena, nec ullum adhuc viatórem admisit. Tunc autem quocúmque quis óculos vérteret, ubique præcipítia, bárathra, et bella, et pugnæ, et perícula. Imperatóres et Reges, et pópuli, et civitátes, et gentes, et doméstici, et aliéni credéntibus insídias tendébant.

℟. Manus Dómini facta est super servum suum; accinctísque lumbis currébat ante rhedam Præsidis: * Donec veníret ad locum martyrii.

℣. Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine; sine iniquitáte cucúrri et diréxi. Donec.

Lectio v. *Paulo post.*

Quemadmodum ígitur gubernatórem admirámur, non quod vectóres possit in portum incólumes dúcere, cum mare tranquíllum est, cumque navis fertur ventis secúndis; sed cum insaniénte pélago, ventísque sæviéntibus, qui in navi sunt, inter se dissentiunt, magna tempestáte intus et foris navigántes exagitánte, navim tamen potest dirígere, et conserváre. Sic eos, qui tunc Ecclésiam regébant, multo magis, quam illos, qui eam in præsénti gubérnant, suspícere debémus, et admirári: quando multa bella intus, et foris; quando fidei planta imbecíllior erat adhuc, et diligéntia magis indigébat; quando véluti modo génitus infans Ecclésiæ pópulus, magnam providéntiam, atque sapiéntiam ánimæ, a qua nutriéndus esset, postulábat.

℟. In sua simplicitáte * Liberátus est de ore leónum.

℣. Páveant omnes habitatóres in univérsa terra Deum: ipse est salvátor fáciens signa et mirabília, qui liberávit servum suum de lacu leónum. Liberátus.

Lectio vi.

Verum, ne totum tempus in Episcopátus consideratióne collocántes, ab iis,

quæ ad eum uti mártyrem spectant, enarrándis excludámur; age, ad illíus certámina contendámus. Versútus enim diábolus, et ad struéndas aptus insidias existimábat, si pastóres sustulísset, ovilia se fácile direptúrum. Sed qui comprehéndit astútos in eórum astútia, osténdens Ecclésias suas non ab homínibus gubernári, sed eos, qui in ipsum credunt, semper a se regi, id fieri permittébat, ut cum cérneret, rectóribus sublátis, non tamen Religiónem deléri, nec veritátis prædicatiónem extíngui, sed pótius augéri; ex rebus ipsis, et Ipse, et qui ei inserviébant, omnes intellígerent Christianórum disciplínam non ab homínibus pendére, sed in cœlis radíces ágere, Deúmque esse, qui ubíque ecclésias tuerétur.

℟. O Timóthee, Januário grátias age: * Nam propter eum tibi Dóminus lumen donávit. ℣. Ecce manus Dómini super te, et eris cæcus, et non videns solem usque ad tempus. Nam. Glória. Nam.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 10.

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: Ecce ego mitto vos, sicut oves in médio lupórum. Et réliqua.

Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Homilia 45. in Matth.

Diligenter considera, qui sunt, qui hæc árdua, et laboriósa ádeunt; formidolósi vidélicet, et indócti, illitteráti, rudes, obscúri quidam hómines, et ignóti, qui numquam Philosophórum percepérunt institúta, vixque unquam in forum descendérunt, piscatóres, et publicáni, multis repléti rebus, quæ jure ánimos eórum possent dejícere. Nam si magnos, et claros viros tanta difficúltas rerum potuísset commovére; quómodo non potuísset imperítos hómines, quibus nullíus rei magni áliquid venit in mentem? Sed non dejécit, neque turbávit: nec id injúria, dicet quispiam, cum se intellígerent posse leprósos mundáre, dæmónia ejícere.

℟. Exáudi me, Dómine, exáudi me, ut discat pópulus iste, quia tu es Dóminus Deus: * Et tu convertísti cor eórum. ℣. Multi autem credidérunt, et factus est númerus virórum quinque míllia. Et tu.

Lectio viii.

Ego autem dícere non dubitárim, quia vidélicet idípsum jure debébat ipsos conturbáre; quóniam qui tantam potestátem habérent, ut defúnctos étiam a morte possent excitáre, hi tanta perícula essent subitúri, tanta bella gestúri, ad júdices vincti deducéndi, commúnis dénique totíus orbis admonítio

futúri. Quæ ígitur in ómnibus his erat consolátio? Sola mitténtis virtus. Quocírca ita signánter incœpit: Ecce ego mitto vos. Sufficiat hoc vobis ad omnem consolatiónem, satis sit ad confiténdum. Vides quanta ejus est auctóritas? Intélligis, quóniam máxima sit potéstas? Pérspicis inexpugnábilem ejus esse virtútem?

℟. Vidi ánimas decollatórum propter testimónium Jesu, et verbum Dei: * Qui non adoravérunt béstiam, neque imáginem ejus. ℣. Æstimáti sumus sicut oves occisiónis; sed in his ómnibus superámus propter eum, qui diléxit nos. Qui. Glória. Qui.

Lectio ix. de SS. Cypriano et Justina.

DIE XXIX. DEDICATIO S. Michaelis Arch. Patr. Neap. Dupl. ii. classis. Omnia ut in Breviario, sub hac die.

DOMIN. I. SEPTEMBRIS

vel alia die ab Ordinario adsignanda in Festo

DIVINI PASTORIS

Matris. Duplex majus.

In i. Vesp. Ant. de Laud. Psalmi et alia hic non propria ut in Festis B. M. V. 135.*

Ad Magnificat. Ant. Sicut Pastor gregem suum pascet, in bráchio suo congregábit agnos, et in sinu suo levábit.

Oratio.

Deus qui univérsum mundum ineffábili providéntia regis, atque gubérnas, præsta nobis fámulis tuis, ut intercedénte Beáta María semper Vírgine, quæ vígili custódia nos pascit, ab hóstibus defénsi, et fructus sui dulcédine satiáti ad cœléstem pátriam secúri perducámur. Per Dóminum.

Ad Matut. Invit. Sancta María Diviní Pastóris Mater * Intercéde pro nobis. Psalm. Venite. 2.

Hymn. Quem terra, 137.*

In i. Nocturno.

Ant. Mane surgámus ad víneas, videámus si flóruit vínea, si flores fructus partúriunt, ibi dabo tibi úbera mea. Ant. Cor suum tradet ad vigilándum dilúculo.

Ant. Trahe me post te: currémus in odórem unguentórum tuórum.

℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua. ℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

De Parábolis Salomónis.

Lectio i. *Cap.* 8. *et* 9.

Ego sapiéntia hábito in consílio, et erudítis intérsum cogitatiónibus. Timor Dómini odit malum, arrogántiam, et supérbiam, et viam pravam, et os bilíngue detéstor. Meum est consílium, et æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, et legum conditóres justa decérnunt. Per me príncipes ímperant, et poténtes decérnunt justítiam. Ego diligéntes me díligo, et qui mane vígilant ad me, in-

vénient me. Mecum sunt divítiæ, et glória, opes supérbæ, et justítia. Mélior est enim fructus meus auro, et lápide pretióso, et genímina mea argénto elécto. In viis justítiæ ámbulo, in médio semitárum judícii, ut ditem diligéntes me, et thesáuros eórum répleam. ℟. Sicut vigilávi super eos, ut evéllerem, et demolírem, et dissipárem, et dispérderem, et affligérem: * Sic vigilábo super eos, ut ædíficem, et plantem. ℣. Erravérunt greges mei in cunctis móntibus, et in univérso colle excélso. Sic vigilábo.

Lectio ii.

Dominus possédit me in inítio viárum suárum ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis, ántequam terra fíeret. Nondum erant abyssi, et ego jam concépta eram: necdum fontes aquárum erúperant, necdum montes gravi mole constíterant: ante colles ego parturiébar. Adhuc terram non fécerat, et flúmina, et cárdines orbis terræ. Quando præparábat cœlos áderam; quando certa lege, et gyro vallábat abyssos, quando æthera firmábat sursum, et librábat fontes aquárum, quando circúmdabat mari términum suum, et legem ponébat aquis, ne transírent fines suos, quando appendébat fundaménta terræ. Cum eo eram cuncta compónens, et delectábar per síngulos dies, ludens coram eo omni témpore, ludens in orbe terrárum. et delíciæ meæ esse cum fíliis hóminum. Nunc ergo, fílii, audíte me, beáti qui custódiunt vias meas. Audíte disciplínam, et estóte sapiéntes, et nolíte abjícere eam.

℟. Anima mea desiderávit te in nocte;* Sed et spíritu meo in præcórdiis meis; de mane vigilábo ad te. ℣. Ego dórmio, et cor meum vígilat: vox dilécti mei pulsántis. Sed et spíritu.

Lectio iii.

Beatus homo, qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et háuriet salútem a Dómino. Qui autem in me peccáverit, lædet ánimam suam. Omnes qui me odérunt, díligunt mortem. Sapiéntia ædificávit sibi domum, excídit colúmnas septem. Immolávit víctimas suas, míscuit vinum, et propósuit mensam suam. Misit ancíllas suas, ut vocárent ad arcem, et ad mœnia civitátis: si quis est párvulus véniat ad me. Et insipiéntibus locúta est: veníte, comédite panem meum, et bíbite vinum, quod míscui vobis.

℟. Sicut vísitat Pastor gregem suum in die, * Quando fúerit in médio óvium suárum dissipatárum. ℣. Sic vi-

sitábo oves meas, et liberábo eas de ómnibus locis in die nubis, et caligiuis. Quando Glória Patri. Quando.

In secundo Nocturno.

Ant. Salvábo gregem meum, et non erit ultra in rapinam.

Ant. Congregábit eum, et custódiet eum, sicut Pastor gregem suum.

Ant. Læva ejus sub cápite meo, et déxtera illius amplexábitur me. ℣. Adjuvábit eam Deus vultu suo.

℟. Deus in médio ejus non commovébitur.

Sermo S. Bernárdi Abbátis.

Lect. iv. *Ex ser. in cap. 12 Ap.*

Amplectamur Maríæ vestígia, fratres mei, et devotíssima supplicatióne beátis illius pédibus provolvámur. Teneámus eam, nec dimittámus, donec benedíxerit nobis. Potens est enim. Nempe vellus est médium inter rorem, et áream; múlier inter Solem, et Lunam; María inter Christum, et Ecclésiam constitúta. Sed forte miráris non tam vellus opértum, quam amíctam Sole mulíerem. Magna síquidem familiáritas, sed mira omníno vicínitas Solis, et mulíeris. Quómodo enim in tam veheménti fervóre tam frágilis natúra subsístit? Mérito quidem admiráris, Móyses sancte, et curiósius desíderas intuéri. Verúmtamen solve calceaménta de pédibus tuis, et invólucra pone carnálium cogitatiónum, si accédere concupíscis.

℟. Super omnem fáciem terræ dispérsi sunt greges mei, et non erat qui requíreret. * Ecce ego requíram oves meas, et visitábo eas. ℣. Custodívit illas ab inimícis; et a seductóribus tutávit illas. Ecce ego requíram. Lectio v.

Ejusd. in Assumpt. B. M. V.

Jam te Mater misericórdiæ, per ipsum sinceríssimæ tuæ mentis afféctum, tuis jacens provolúta pédibus Luna, idest Ecclésia, mediatrícem sibi apud Solem justítiæ constitútam, devótis supplicatiónibus interpéllat, ut in lúmine tuo vídeat lumen, et Solis grátiam tuo mereátur obténtu, quam vere amávit, et ornávit, stolam glóriæ induens, et corónam pulchritúdinis ponens in cápite tuo. Plena es gratiárum, plena rore cœlésti, innixa super diléctum, delíciis áffluens. Ciba hódie páuperes tuos, Dómina, ipsi quoque cátuli de micis edant, nec púero Abrahæ tantum, sed et camélis potum tribuas de supereffluénti hydria tua.

℟. Custodívit nos in omni via, per quam ambulávimus: * Et in cunctis pópulis, per quos transívimus. ℣. Posuérunt me custódem in víneis. Et in cunctis.

Sermo S. Augustíni Epíscopi.

Lect. iv. *Ser. 18 de S. in med.*

O Beáta María, áccipe quascúmque exíles, quascúm-

que méritis tuis ímpares, gratiárum actiónes; et cum susceperis vota, cúlpas nostras orándo excúsa. Admitte nostras preces intra Sacrárium exauditiónis, et repórta nobis antidotum reconciliatiónis. Sit per te excusábile, quod per te ingérimus; fiat impetrábile, quod fida mente póscimus. Accipe quod offérimus, redóna quod rogámus, excúsa quod timémus; quia tu es spes única peccatórum. Per te sperámus véniam delictórum, et in te, beatissima, nostrórum est expectatio præmiórum. Accipe insuper obséquium famulórum tuórum in hac regióne degéntium, qui in multis, magnisque periculis, a te adjúti, in grati ánimi argumentum, et in memóriam beneficiórum defensiónis, et protectiónis, a Pio Séptimo Pontifice Máximo in tui honórem Festivitátem hanc sub título Divini Pastóris Matris consecúti sunt, ut Fidéles omnes te Custódem vigilántem, ac cœléstia pábula suppeditántem cognóscant, invocent, et revereántur.

℟. Sub umbra illius, quem desideráveram sedi:* Et fructus ejus dulcis gútturi meo. ℣. Quid vidébis in Sulamite, nisi choros castrórum? Et fructus. Glória. Et fructus.

In tertio Nocturno.

Ant. Favus distillans lábia tua; mel, et lac sub lingua tua.

Ant. Egrédere, et abi post vestigia gregum, et pasce hædos tuos.

Ant. Rigábo hortum meum plantatiónum; et inebriábo prati mei fructum.

℣. Elégit eam Deus, et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap. 19.*

In illo témpore: Stabant juxta crucem Jesu Mater ejus, et soror matris ejus María Cleophæ, et María Magdaléne. Et réliqua.

Homilia sancti Petri Damiáni
Ex Serm. i. Nat. B. M. V. in fin.

Virgo Dei Génitrix, cujus pulchritúdinem Sol et Luna miràntur, súbveni, Dómina, clamántibus ad te júgiter: revértere, revértere Sunamitis, revértere, revértere, ut intueámur te. Tu benedicta, et superbenedicta, revértere primo per natúram. Numquid quia ita deificáta, ídeo nostræ humanitátis oblita es? Nequáquam, Dómina: scis in quo discrímine nos relíqueris, ubi jáceant, quantum delínquant servi tui: non enim cónvenit tantæ misericórdiæ, tantam misériam oblivisci, quia etsi súbtrahit glória, révocat natúra: non enim ita memoráris justitiæ Dei solius, ut misericórdiam non hábeas: neque ita es impassíbilis, ut non

sis compassíbilis. Natúram nostram habes, non áliam, et justum est, ut de rore tantæ pietátis diffúsius infundámur.

℟. Diléctus meus mihi, et ego illi, qui páscitur inter lília: * Donec aspíret dies, et inclinéntur umbræ. ℣. Ego dilécto meo, et ad me convérsio ejus. Donec. Lect. viii.

Revertere secúndo per poténtiam. Fecit in te magna qui potens est, et data est tibi omnis potéstas in cœlo, et in terra. Nil tibi impossíbile, cui possíbile est desperátos in spem beatitúdinis releváre. Quómodo enim illa potéstas tuæ poténtiæ póterit obviáre, quæ de carne tua carnis suscépit oríginem? Accédis enim ante illum aureum humánæ reconciliatiónis altáre non solum rogans, sed ímperans, Dómina, non ancílla. Móveat te natúra, poténtia móveat; quia quanto poténtior, tanto misericórdior esse debes. Potestáti enim cedit ad glóriam injúrias ulcísci nolle, cum possit. Revértere tértio per amórem. Scio, Dómina, quia benigníssima es, et amas nos amóre invincíbili, quos in te, et per te Fílius tuus, et Deus tuus summa dilectióne diléxit. Quis scit quóties refrígeres iram Júdicis, cum justítiæ virtus a præséntia Deitátis egréditur?

℟. Congregábo oves de terris, et indúcam eas in terram suam: * Et pascam eas in móntibus Israel: * In rivis, et in cunctis sédibus terræ. ℣. Ego pascam oves meas, et ego eas accubáre fáciam. Et pascam. Glória. In rivis.

Lect. ix. de Hom. Dom. secus. Lectio ix.

Revertere quarto per singularitátem. In mánibus tuis sunt thesáuri miseratiónum Dómini, et sola elécta es, cui grátia concéditur. Absit, ut cesset manus tua, cum occasiónem quæras salvándi míseros, et misericórdiam effundéndi; neque enim tua glória minúitur, sed augétur, cum pœniténtes ad véniam justificáti, ad glóriam assumúntur. Revértere ergo Sunamítis, idest, despécta, cujus ánimam pertransívit gládius, quæ fabri uxor appelláta fuisti. Ad quid? Ut intueámur te. Summa glória est post Deum te vidére, adhærére tibi, et in tuæ protectiónis munímine demorári. Audi nos, nam et Fílius nihil negans honórat te, qui est Deus benedíctus in sæcula sæculórum. Te Deum. 15.

AD LAUDES,
et per Horas.

1. Sonet vox tua in áuribus meis, vox enim tua dulcis, et fácies tua decóra.

Psal. Dóminus regnávit cum reliq. 16.

2. Diléctus meus descéndit in hortum, ut pascátur in

hortis, et lilia cólligat.
3. Veni, dilécte mi, egrediámur in agrum, commorémur in villis.
4. Fons hortórum, púteus aquárum vivéntium, quæ fluunt ímpetu de Líbano.
5. In portis nostris ómnia poma nova, et vétera, dilécte mi, servávi tibi.
Capit. Ab inítio, et Hymn. O Gloriósa Vírginum. 146.*
℣. Pulchra es, et decóra filia Jerúsalem. ℟. Terríbilis ut castrórum ácies ordináta.
Ad Bened. Ant. Indica mihi ubi pascas, ubi cubes in merídie, ne vagári incípiam post greges sodálium tuórum.

Oratio.

Deus qui univérsum mundum ineffábili providéntia regis, atque gubérnas, præsta nobis fámulis tuis, ut intercedénte Beáta María semper Vírgine, quæ vígili custódia nos pascit, ab hóstibus defénsi, et fructus sui dulcédine satiáti ad cœléstem pátriam secúri perducámur. Per Dóminum.
In ii. Vesp. ómnia ut in primis.
℣. Per te salútem hauriámus, Virgo María. ℟. Ex charitáte, et passióne Christi Fílii tui.
Ad Magn. Ant. Cum vidísset ergo Jesus, Matrem, et discípulum stantem, quem diligébat, dicit Matri suæ: Múlier ecce Fílius tuus. Deínde dicit discípulo: ecce Mater tua, et ex illa hora accépit eam discípulus in sua.

FESTA OCTOBRIS.

DIE I. S. GREGORII

Armeni Episcopi et Mart. Patr. Neap. Duplex majus.
Ad Vesperas, Ant. et Cap. de Laudibus Psal. de Dom. 124. et loco ult. Laudáte Dóminum. 128. Hymnus.

Lux o decóra Grégori,
Nostris refúlgeméntibus,
Te prævio, vidébimus
Solem perénnem grátiæ.
Tu clara gemma Præsulum
Excéllis inter Mártyres,
Longos per anni círculos,
Torménta passus hórrida.
Tu voce curans córpora,
Cæcásque mentes ínclytus,
Illúminans miráculis,
Nutu fugásti dæmones.
Bonis procul fugácibus
Ampléxus es cæléstia,
Spretóque mundo, Cælitum
Gaudes potítus præmiis.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

℣. Glória, et honóre coronásti eum, Dómine.
℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Ad Magníficat, Ant. O lux Ecclésiæ, Doctor veritátis, Póntifex Arméniæ, norma charitátis, prædicátor grátiæ, deprecáre pro nobis Fílium Dei, allelúja. Oratio.

Deus, qui per beátum Gregórium Pontíficem, et Mártyrem tuum Arméniæ

gentis pópulum, regémque veræ fidei lucem recípere tribuísti, da Ecclésiæ tuæ de tantis gaudére triúmphis, et apud te méritis ejúsdem, et précibus adjuvári. Per Dñm.

Deinde fit com. S. Hieronymi, ac S. Remigii, ut in Brev.

Ad Matutin. Invit. Regem Mártyrum Dóminum, * Veníte adorémus. Ps. Veníte, 2.

Hymn. Lux decóra. ut sup.

In primo Nocturno.

Ant. Probátus in Christo, et perféctus invéntus est, ídeo data est illi glória ætérna.

Psalmi et alia hic non prop. de Comm. 21.*

Ant. Præcépto regis non obedívit Gregórius, corónas áureas diis offérri præcipiéntis.

Ant. Præco salútis doctrína Evangélica Arménos erudívit.

℣. Glória et honóre coronásti eum, Dómine. ℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Lect. i. Noct. A Miléto 23.* cum ℟iis de Comm.

In secundo Nocturno.

Ant. Suspénsus in equúleo Gregórius laudábat Dóminum Salvatórem.

Ant. Glorificávit eum Dóminus in conspéctu regis, et osténdit illi glóriam suam.

Ant. Quasi sol refúlgens, sic effúlsit Gregórius in templo Dei.

℣. Posuísti, Dómine, super caput ejus. ℟. Corónam de lápide pretióso. Lectio iv.

Gregorius Arméniæ régibus ortus, cum patris Anáci tota família ad necem usque quærerétur, infans clam ereptus, Cæsaréæ Cappadóciæ educátus est. Adoléscens Christiánam legem una cum baptísmo suscépit, duósque ex legítima uxóre génuit filios, Orthánem, et Arostánem, quos ádeo in fide Christi erudívit, ut sanctíssime utérque vitam fínierit. Secésserat Cæsaréam Teridátes Cursári olim Armenórum regis ab Anáco dolóse interémpti fílius, a Persis ditióne patérna spoliátus, cui Gregórius, non ignórans patérnum scelus, sese in servitútem trádidit, et cum eo in Arméniam, restitúto ei a Románis regno, post multos annos rédiit. Ibi a Teridáte sæpius tentátus, ut idólis sacrificáre vellet, cum renuísset constantíssime, innúmera tormentórum génera subíre coáctus est, ut pene incredibília videántur.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et. Lectio v.

Nam primo dedúcitur in tetrum cárcerem: in os ejus lignum immíttitur, quod violentíssime ab inferióri par-

te superiórem disjúngeret: onerántur húmeri glebis salis, qui apud Arménos est fóssilis: fúnibus sanctum corpus alligátum in sublíme tráhitur: post diem séptimum e sublími demíttitur, áltero pede suspénso, et igne admóto, fumóque suppósito, virgis intérea sævíssime cæditur: crura tábulis, et fune constringúntur, ita ut efflúeret sanguis per summos pedes, qui clavis confíxi celeráre gressus mox cogúntur: caput fabríli quodam instruménto intercéptum comprímitur: per fístulam e naso ad cérebrum sal acéto mistum, et nitrum transfundúntur: cálatho fulígine pleno caput ipsum obrúitur, ut suffocétur: férreis úngulis excarnificántur látera, et a subjéctis murícibus férreis immaníssime cruciántur: génua tibiálibus férreis vestiúntur, quæ cúneis item férreis obfirmántur: plumbum liquefáctum in os ejus infúnditur. Sed invíctus Gregórii ánimus Christi fide, speque munítus, torméntis non cessit unquam, et divína virtúte sanátus, constántior prædicábat Christum. Unde Teridátes actus in rábiem ob patris étiam necem, quam póstea cognóvit ab Anáco factam, ligátum collo, mánibus, et pédibus, in lacum Artáxat eum déjici jubet moritúrum. ℟. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine: * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et. Lectio vi.

Post annos quatuórdecim divína providéntia factum est, ut Teridátes, quasi alter Nabuchodónosor, probátus, Gregórii velut redivívi sese ad pedes abjécerit, quem cum Sátrapis regni, mystériis initiátum, jejúnio longo purgávit, narráta cælésti visióne recreávit, et miraculósa diversárum ægritúdinum curatióne confirmávit. Quare própriam detestátus rex contra eum crudelitátem, ípsemet deórum templa destrúxit, Ecclésias vero Deo ædificávit, pretiósas vestes, prædia, thesáuros pro divíno cultu elargítus. Exposcébat rex Gregórium Epíscopum, quem dubitántem Angelus e cælo animávit ad onus, et a Leóntio Cæsaréæ Epíscopo, rogánte rege, consecrátus est. Arméniæ fines cum redíret, vix ingréssus, oratióne sua templum Hérculis a fundaméntis evúlsit, et álterum eréxit, in quo sancti Joánnis Baptístæ, et mártyris Athenógenis sacras relíquias collocávit. Ingéntem hóminum multitúdinem baptizávit, exórta in cujúsque cápite mirífica cruce. Apéruit sacrárum litterárum gymnásia. Persis,

Assyriis, Hunnis, et Medis ad Christiánam rempúblicam áditum fecit, quibus et Epíscopos dedit, et Sacerdotes, et Mónachos, multis ab eo ædificátis monastériis. Tandem quiétis, et ótii divini cupidíssimus, Arostáne filio, peténte rege, sibi suffécto, in solitúdinem cum paucis alúmnis ábiit, ubi jejúnio plane admirábili, et contemplatióni déditus, obdormívit in Dómino plenus diérum, Constantino Magno Imperatóre. Ejus sacras relíquias Christiáni ex Arménia ab hóstibus capta fugiéntes, in Itáliam transtulérunt, et Neápoli sacrum ejus caput cum caténis, quibus vinctus, et virgárum fragmínibus, quibus cæsus fúerat, deposuérunt in nóbili Ecclésia in ejúsdem honórem erécta. Bráchium vero in Ecclésia Cathedráli Neritonénsi, cujus cives sancti Viri miracula sæpius expérti præsértim in impetrándis a Dómino plúviis, eúmdem sibi Patrónum elegérunt.

℟. Stola jucunditátis induit eum Dñs: * Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Ant. Fuit magnus in Arménia magna, máximus in salútem electórum Dei.

Ant. Diréctus est divínitus in pœniténtiam gentis, et tulit abominatiónem impietátis.

Ant. Virtútes multas, et mirácula per beátum Gregórium Dóminus fecit, allelúja.

℣. Magna est glória ejus in salutári tuo.

℟. Glóriam, et magnum decórem impónes super eum.

In iii. Noct. Lect. de Hom. in Evang. Si quis venit ad me de Comm. 28.*

℟. viii. Gaudet in cælis beátus Gregórius Arméniæ Póntifex, glória, et honóre coronátus: * Qui pro Christi nómine vários, et graves sustínuit cruciátus. ℣. Dedit illi Dóminus fortitúdinem, et usque in senectútem permánsit illi virtus. Qui. Glória. Qui.

Lectio ix. de S. Remigio, ut in Brev.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Gaude, mater Ecclésia, adsunt festa solémnia Arméniæ Pontíficis, et Mártyris Gregórii Psal. Dóminus regnávit, cum rel. 46.

2. Lápide ad collum ligáto prædicábat Gregórius Dóminum Jesum Christum.

3. Sollícitus Pastor gregis Christi fuit Gregórius, ac strénuus dæmonum debellátor.

4. Idolórum templa destrúxit, et sanctis martyribus nóbiles Basílicas ædificávit, allelúja.

5. O lux Arméniæ! qui mar-

tyrio coronári, et inter Pontífices numerári digne meruísti. Capitulum. *Jac.* 1.

Beatus vir, qui suffert tentatiónem, quóniam cum probátus fúerit, accipiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

Hymnus ut in i. vesp. 207.

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Benedictus, Ant. O Pastor egrégie Grégori, lux Arméniæ! qui radiánte lúmine cum Angelórum ágmine Regem vidísti glóriæ, vota precántium súscipe, qui laudes tuas hódie pérsonant, allelúja. Oratio.

Deus, qui per beátum Gregórium Pontíficem, et Mártyrem tuum Arméniæ gentis pópulum, regémque veræ fidei lucem recípere tribuísti, da Ecclésiæ tuæ de tantis gaudére triúmphis, et apud te méritis ejúsdem, et précibus adjuvári. Per Dñm.

Deinde fit com. S. Remigii.

In ii. Vesp. omnia, ut in i. excepto ult. Ps. Crédidi. 127.

℣. Justus ut palma florébit.
℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Ad Magníficat, Ant. O Grégori, martyr Christi, esto memor nostri, ut tuis précibus adjúti, ætérna gáudia mereámur cónsequi, allelúja.

DIE III. SS. FESTI, et SOC. Mart. Semiduplex.

Omnia de Com. Plur. Mart. 35. præter seq. Oratio.

Deus, qui nos ánnua sanctórum Mártyrum tuórum Festi, et Sociórum ejus solemnitáte lætíficas, concéde propítius; ut quorum gaudémus méritis, accendámur exémplis. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Festus sancti Januárii Benevénti Epíscopi Diáconus, et Desidérius Lector, Diocletiáno, et Maximiáno in Christiános sæviéntibus, ad Timótheum Campániæ præsidem ob Christiánæ fidei professiónem Nolam perducúntur. Ibi comprehénsi, vinctíque una cum Epíscopo ante rhedam Præsidis Putéolos pertrahuntur, et in eúmdem cárcerem, in quo Sósius Misénas, et Próculus Puteolánus Diáconus, Eutyches, et Acútius láici ad béstias damnáti detinebántur, simul conjiciúntur.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra. Lectio v.

Póstero die omnes in amphiteátro feris objécti sunt: quæ naturális oblítæ feritátis, ad Januárii pedes se prostravére. Id Timótheus

mágicis cantiónibus tríbuens, cum senténtiam cápitis in Christi Mártyres pronuntiásset, óculis repénte captus, oránte mox beáto Januário, lumen recépit: quo miráculo, hóminum míllia fere quinque Christi fidem suscepérunt.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine:* Ut herédes fierent in domo Dómini ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut. Lectio vi.

VERUM ingrátus judex níhilo placátior factus benefício, sed conversióne tantæ multitúdinis actus in rábiem, véritus máxime Príncipum decréta, sanctum Epíscopum cum sóciis gládio pércuti jussit. Horum córpora finítimæ urbes, pro suo quæque stúdio certum sibi patrónum ex iis apud Deum adoptándi, sepeliénda curárunt.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum.* Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In iii. Noct. Evang. et Homil. ut in Brev. 19. Sept. 352.

DIE IV. S. FRANCISCI Assisiensis. Conf. Patr. Neap. Duplex majus.

Omnia, ut in Brev. sub hac die.

DIE VI. B. MARIÆ Franciscæ a Vulnéribus Dómini nostri Jesu Christi, Vírginis. Duplex. Omnia de Com. Virg. 82.* præt. seq. Oratio.

DOMINE Jesu, qui beátam Maríam Franciscam Vírginem inter cæteras dotes in mundi contémptu mirábilem effecísti, ejus, quæsumus, méritis, et intercessióne concédo nobis terréna despícere, et cæléstia semper inquírere. Qui vivis.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

MARIA Francísca a Quinque Vulnéribus Jesu Christi, honéstis paréntibus Neápoli orta, ab ipsa pene infántia sanctitátis indícia præbuit. Adhuc enim puélla Angelórum Panem esuriébat, et Christi Dómini cruciátus mente revólvens grati ánimi sensu et mœróre afficiebátur. Septénnis ex Sacerdótis consílio qui ei a sacris confessiónibus erat, Eucharístia reTécta Deo prorsus adhæsit. Quum sextum décimum annum ágeret cæléstem Sponsum anhélans, nulla vi, nulla ratióne addúci pótuit, ut dívites núptias iniret. Igitur aliquánto post, assentiénte patre, domi suæ Tértii Ordinis sancti Francisci hábitum índuit ex Institútis sancti Petri de Alcántara, ac religiósa vota nuncupávit.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Suscepti Institúti leges quamvis rígidas perbélle implévit, et corpus suum uti hostem dure hábuit. Jejúniis enim, vigíliis, flagéllis, asperrimísque cilíciis ipsum atterébat, licet infírma valetúdine, et aliquándo étiam labóri obnóxia, quo sibi, et soróribus consúleret. Neque noctu quiéti se dabat, quum brevem somnum cáperet super duas tábulas ovína tantum pelle contéctas. Adeo vero pati exoptábat, ut ingravescénte ætáte, morbisque attríta ægre in commodióri lecto jácuerit, quo medicórum, ac spíritus sui moderatóris jussa perfíceret. Módico pane vescebátur, cui addébat absínthium. Æquo ánimo injúrias hóminum, et convícia, dæmonum vexatiónes perferébat.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea

Lectio vi.

Virginitatem ita cóluit, ut eam Dei ope suffúlta ab impudéntium insídiis, atque apérta vi intáctam serváverit, et jucúndum sæpe spiráret odórem. Ejus cor divíni amóris igne ita æstnábat, ut duas costas perfrégerit. Cæléstibus rebus inténta frequénter in éxtasim est rapta, et quandóque e terra subláta. Deiparam Vírginem uti matrem ex ánimo habébat, et impénse venerabátur. Ægros, ínopes, vexátos, qua póterat ratióne reficiébat, solabátur, ac flagitiósos hómines qua hortátu, qua ad Deum effúsa prece ad bonam frugem reducébat. Supérnis licet cumuláta donis ita de se abjécte sentiébat, ut multis culpis obnóxiam, ac se dignam profiterétur quam Deus in níhilum redígeret. Diútinis tandem absúmpta morbis patientíssime latis ad cæléstem Sponsum migrávit prídie nonas Octóbris annos nata septuagínta septem. Eam post mortem prodígiis claram Gregórius Décimus sextus Póntifex Máximus anno millésimo octingentésimo quadragésimo tértio inter Beátas Vírgines recénsuit.

℟. Afferéntur regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.

In iii. Noct. Homil. in Evang. Símile erit, de Comm. 93.*

DIE X. S. FRANCISCI

Borgiæ Conf. Patr. Neap.

Duplex ii. Classis. Omnia ut in Brev. sub hac die præter in i. Noct. Lect. Justus. 68.*

DIE X. S. LUDOVICI Bertrandi Confess. Duplex. Omnia de Comm. Conf non Pont. 66.* præter seq. Orat.

Deus, qui beátum Ludovícum Confessórem tuum per córporis mortificatiónem, et fídei præcónium Sanctórum glóriæ coæquásti, præsta; ut quod fide profitémur, pietátis opéribus júgiter impleámus. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ.

In ii. Noct. Lectio iv.

Ludovícus Bertrándus, Valéntiæ in Hispánia Tarraconénsi honéstis piísque paréntibus natus, ab ipsa pene infántia sanctitátis, ac pœniténtiæ tyrocínium inchoávit. Exácta pueritia, intérdum nuda cubábat humo, noctes sæpe ducébat insómnes, ac in pietátis et charitátis officia sédulus incumbébat. Mundi contémptu, ac religiósæ vitæ ardóre succénsus, paréntum artes, quibus eum a sancto propósito dimovére conabántur, mira constántia superávit. Sui tandem voti compos effectus, Prædicatórum Ordíni nomen dedit, ubi brevi tantum profécit, ut vel provectióribus ipsis, quamvis tyro, fúerit exémplo. Emíssa professióne, mirum quot et quantis virtútum increméntis priórem vitæ ratiónem cumulárit. Jejúniis, flagéllis, cilíciis, vigiliísque carnem domans, mentem jugi oratiónis pábulo nutriébat, ex quo tantum intérnæ ánimi modéstiæ, ac puritátis hauriébat, ut vel in ejus óculis, ac vultu apparéret.

℞. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lectio v.

Adhuc júvenis novitiórum præféctus institútus, eos ad omnem verbo et exémplo sanctimóniam efformábat. Ad Occidentáles Indos Evangélicus prædicátor missus, quamvis uno tantum Hispánico uterétur idiómate, eum tamen divérsæ, atque inter se dissítæ natiónes, sua véluti loquéntem lingua, síngulæ audiébant, ex quibus innúmeros ad Christiánam fidem addúxit: ibíque venénum non semel sibi a Bárbaris propinátum innóxie hausit. Públicam vitiórum objurgatiónem, tamquam in se unum diréctam nóbilis quidam ultúrus, mortem Ludovíco inténtat, eum strictus in eum sclopus in Crucifíxi formam repénte convértitur. Quo miráculo nefárius aggréssor permótus, ad sancti viri pedes provolútus, tanti facino-

ris véniam enixe deprecátur. ℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum. * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

HUMILITATE ac patiéntia insígnis, illud idéntidem usurpábat: Dómine hic ure, hic seca, hic non parcas, ut in ætérnum parcas. Prophético afflátus spíritu multa prædíxit. Ignem signo crucis extínxit, tempestátes sedávit, ferárum ímpetus cohíbuit, mórtuis vitam, cæcis visum, claudis gressum, surdis réddidit audítum. Tandem durióris pœniténtiæ labóribus fractus, in morbum íncidit, sacrisque mystériis rite expiátus, migrávit in cælum, séptimo Idus Octóbris, anno millésimo quingentésimo octogésimo primo, ætátis vero suæ quinquagésimo quinto. Quem multis étiam post óbitum miráculis clarum Paulus Quintus Beatórum, Clemens vero Décimus Sanctórum número adscrípsit. Ejus demum festum Alexánder Octávus, instánte rege Cathólico, ab univérso ditiónis ipsius Clero sæculári, sub ritu dúplici celebrándum decrévit, sanctúmque Confessórem novi regni Granaténsis Patrónum Apostólica auctoritáte declarávit.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noctur. Hom. in Evang. Sint lumbi, de Comm. 74.*

DIE XII. S. PULCHERIÆ Virginis Imperatricis. Dup.

Omnia de Comm. Virg. 82.* præter seq. Oratio.

DEUS, qui beátam Pulchériam Vírginem tuam singulári castitátis prærogatíva decorásti, quique illi ad defendéndam Ecclésiam tuam summum fidei amórem tribúere voluísti, concéde; ut ejus intercessióne tibi puris méntibus inhæréntes, ab ómnium hóstium insídiis misericórditer liberémur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

ÆLIA Pulchéria Augústa, patre, avo, fratre, atque viro Romanórum Imperatóribus máxime nóbilis, profligátis sua præsértim ópera hæreticórum erróribus, et Cathólico dógmate circa Incarnatiónis Mystérium, et divínam Maternitátem constitúto multo nobílior, ab ipsa pueritia tanta sapiéntia divínitus prædita fuit, ut ii, quibus post Arcádii patris óbitum Impérii procurátio, dum Theodósius adolésceret, com-

missa fúerat, ejus arbitrátu ómnia fácerent; essétque constans opínio, uníus puéllulæ virtúte ac sapiéntia, quæ instáre atque ingrúere videbántur, perícula discússa, et felicitátem Império constitútam. Domi assídua disciplínæ exáctrix eam vivéndi formam indúxit, ut illa jam non aula Imperatórum, sed Asceterium vulgo dicerétur. Theodósium fratrem, Eudóxiam, quam illi matrimónio conjungéndam curávit. Flaccíllam, Arcádiam, Marínam soróres ita imbuébat bonis móribus, exercebátque ad virtútem, ut quibus ætáte non multum præstábat, eórum moderátrix, ac propémodum mater esse viderétur. Qua institutióne soróres quantum profécerint, vel ex hoc uno intélligi potest, quod Pulchériam imitátæ, se suámque virginitátem Deo devovérunt: utque augústa Virgo ea, quæ decréverat; ámplius confirmáret, omnésque voluntátis suæ testes habéret, ex auro et pretiósis lapídibus sacram mensam in Ecclésia Constantinopolitána pro virginitáte sua et fratris Império dedicávit, et in fronte ipsíus mensæ hæc éadem inscrípsit.

℟ Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam, *Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣ Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

Potior autem ejus in Theodósio instituéndo elúxit cura; eúmque, ubi opus esset, mira quadam dexteritáte corrigébat, qui quidem talis est efféctus; ut absolutíssimum óptimi, verêque Christiáni Príncipis exémplar fúerit, dum Pulchériæ consíliis est obsequútus. Post diutúrnam cum fratre concórdiam, turbis malevolórum fraude atque obtrectatióne in aula excitátis, tempus nacta, quo sibi jam uni, Deóque vacáre posset, secéssit in Hébdomum, locum Byzántio suburbánum, ibique vitam agens pene monásticam aliquámdiu se contínuit: cum vero felícitas Impérii una cum ea exuláret, a fratre accersíta, ubi deésse vidit, qui prǽlia Dómini pugnáret, Deboram imitáta, fide, ac religióne armáta procéssit, et missis in omnem partem epístolis hortándo, monéndo, minitándo, non pecúniæ, non labóribus parcens, digna effécta est, quam Patres Concílii Chalcedonénsis una ómnium voce, atque præcónio Custódem fídei, pacis Conciliatrícem, Expultrícem hæreticórum, Piam, Orthodóxam, novam Hélenam (sicut Marciánum tunc Imperatórem novum Constantínum) consalutárent; cuíque sanctus Leo totíus Románæ Ecclésiæ nómine plúrimum gratularétur,

ejúsque causa exultáre se díceret, ac digna Deo vota persólvere, quod de Nestoriána primum impietáte, mox de nefário Eutychétis erróre perémpto dúplicem illi et palmam contúlerat, et corónam.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem, * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lectio vi.

Atque hæ tantæ curárum moles, quas præsértim in Ephesíno ac Chalcedonénsi Concíliis, Romanórum Pontíficum auctoritáte convocátis necessária suscéperat, nihílo illam ad cætera Christiánæ pietátis offícia obeúnda fecére segniórem. Assídue cœléstium rerum contemplatióne, sacrórum librórum lectióne, córporis afflictatiónibus sponte suscéptis sese exercébat; Psalmos de nocte surgens una cum régiæ famíliæ Princípibus decantábat; Dei, ac Sanctórum (quorum et collóquio non semel dignáta est) cultrix exímia, quæ étiam summópere semper conténdit, ut erga eórum relíquias cultus augerétur. Deíparam in primis cóluit, cui hanc ipsam Deíparæ appellatiónem contra Nestorianórum blasphémias assérnit: vóluit namque summa sapiéntiæ suæ dispositióne divína Providéntia, ut per vírginem summa Vírginis dignitas inofféusa pénitus servarétur, quam étiam est imitáta servándo perpétuam in ipso conjúgio virginitátem; cujus dénique cúltui amplificándo complúra templa regáli plane magnificéntia excitávit, donáriis auxit, reditíbus locupletávit. In placánda divína justítia mira pietáte enítuit. Fuit erga páuperes misericórdia plane singulári: quos et matérna quadam charitáte compléxa est quoad vixit, et móriens eórum, quæ assídua effusissimaque liberálitas réliqua fécerat, scripsit hærédes. Quod cautum ab ipsa testaménto fuit, diligénter curávit Marciánus, quem pari religiónis stúdio, rebúsque ómnibus Império dignissimum ipsa evéxerat ad Impérium, sibíque hanc ipsam ob cáusam, salva, quam Deo vóverat, virginitáte, cónjugem delégerat. Obiit anno quadringentésimo quinquagésimo tértio magno ómnium luctu, maximísque sanctórum Patrum, cæterorúmque ejus ævi scriptórum láudibus celebráta.

℟. Afferéntur Regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne.

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Afferéntur.

Glória Patri. Afferéntur.

In tertio Nocturno.
Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.
Lectio vii. *Cap.* 17.

In illo témpore: Dixit Jesus: Hæc est autem vita ætérna, ut cognóscant te solum Deum verum, et quem misísti. Jesum Christum. Et réliqua.

Homilia S. Cyrílli Alexandríni *De Fide ad Pulcheriam, et Sorores Reginas.*

Sane vos sacras, castissimásque Christi ómnium nostrum Salvatóris sponsas, religiosíssimæ, ac Deo dilectíssimæ Imperatrices, orbis terrárum ornaméntum, sanctissimarúmque Ecclesiárum decus óptimo jure quisque appelláverit, in quibus nimírum omne virtútum genus, omnísque ornátus divínæ majestátis óculis gratus, acceptúsque mirífice splendet. Neque his ópibus conténtæ, omnem quoque curam, omnéque stúdium adhibétis, quo fide recta nullámque in partem vacillánte, excellátis. Neque Christi regnum capéssere, et ea, quæ illi grata sunt, fácere, et sentíre omíttitis, partim quidem præcláris actiónibus, partim rursum cum vestras, tum Príncipum quoque vestrórum aulas virginitátis glória condecorántes, partim dénique sumptuosíssima templa Christo Dómino excitántes; nam et hoc quoque pietátis stúdium inter cætera ille sanctis vestris ánimis impertítus est.

℟. Hæc est virgo sápiens, quam Dóminus vigilántem invénit, quæ accéptis lampádibus sumpsit secum óleum: * Et veniénte Dómino, introívit cum eo ad núptias. ℣. Média nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. Et veniénte Dómino. Lectio viii.

Igitur ex sacris lítteris vobis vere sanctis Christi sponsis (quamquam ad quodvis opus bonum abúnde instrúctæ videámini) áliquid deprómam. Hinc étenim, et Emmanuélem verum, ac naturálem Deum, et vírginem Matrem, quæ eum péperit, veram per ipsum Deíparam esse, planum fiet. Ait Christus: Hæc est vita ætérna, ut cognóscant te solum Deum verum, et, quem misísti, Jesum Christum. Si cum solíus verique Dei cognitióne Jesu Christi cognitiónem necessáriam, consociatámque esse opórtet, et hoc ipsum ætérnam vitam concíliat; cui obscúrum esse potest, Christum verum esse Deum? Verbum sane caro factum est, sed mansit ínterim Verbum.

℟. Média nocte clamor factus est: * Ecce sponsus venit, exíte óbviam ei. ℣. Prudéntes vírgines, aptáte vestras lámpades. Ecce sponsus. Glória. Ecce sponsus. Lectio ix.

Et ego claritátem, quam dedísti mihi, dedi eis; ut

sint unum, sicut et nos unum sumus. Quálem ítaque glóriam Filius a Patre accepísse se narrat, quam nobis deínde commúnem fécerit? Sane ipse ab hac quæstióne nos líberat, dum ait: Ut unum sint, sicut et nos unum sumus. Nam etsi Dei Patris Verbum, secúndum própriam hypóstasim, álius a Patre esse dignoscátur, naturáli tamen identitáte unum plane et idem est cum illo. At quo pacto Verbum illud, unum quoque nobíscum factum est? Ad eúmdem omníno modum, puta secúndum essentiálem, et naturálem identitátem. At cum divína natúra tanto a creatúra distet intervállo, ut secúndum esséntiam cum ea coíre nequáquam váleat; ecquo, inquis, modo secúndum natúram unum ille factus est nobíscum, qui omnem omníno creatúram excéllit? Verbum factum est homo: ut quemádmodum in Deitáte unum, et idem est cum Patre; ita secúndum natúræ humánæ habitúdinem sit unum quoque nobíscum.

Te Deum laudámus. 15.

DIE XIV. S. FORTUNATÆ

Virg. et mart. Duplex.

Omnia de Comm. Virg. et Mart. 82.* præter seq. Orat.

Deus, qui inter cætera poténtiæ tuæ mirácula étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti, concéde propítius; ut qui beátæ Fortunátæ vírginis, et mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exémpla gradiámur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Fortunata virgo Cæsaréæ in Palæstína nóbili génere nata, fratres hábuit, eosdémque fidei magístros, Carpónium, Evarístum, et Prisciánum, quibus una cum áliis in persecutióne Diocletiáni sub Urbáno Præside comprehénsis, cum límina cárceris pia soror frequentáret, ut qualecúmque valéret, auxílium Christi confessóribus præbéret, júdici deláta in víncula conjícitur. In iis, tum ímpiæ matris conátus, precésque nefárias, tum Præsidis minas, et oblátas filii núptias, velut hostes fidei, ac mártyrii, quod única concupíverat, constantíssime superávit. Cum autem in interióra cárceris penetrália, ubi fratres, et sócios detinéri cognóverat, a custódibus admítti obtinuísset, ac mútuis sese oratiónibus, rerúmque divinárum collóquiis, ad últimum fidei certámen confirmárent, vox de cælo resónuit, qua ómnium vota nuntiabántur exaudíta, et áliis quidem per levióra torménta, Fortunátæ vero per longe duriórem agónem martyrii coróna spondebátur.

℟. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam, *

Et dedúcet te mirabíliter déxtera tua. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna. Et.

Lectio v.

SÆVIENTE ígitur Urbáno, fortíssima Virgo capíllis divúlsis, et véstibus per ignomíniam dilacerátis, per Urbem circumdúcitur. Moxque férreis, acutísque serræ déntibus médiam secáre tortóres aggréssi, carnem ejus divínitus obdurátam, nunquam lædere potuérunt. In amphitheátro feris objécta, non modo illæsa permánsit; sed leónem ferocíssimum in Præsidem irruéntem, solo império coércuit: quo tamen benefício níhilo mítior rédditus tyránnus, talos eídem terebrári, clavísque cónfigi, ac tandem post equúleum ignésque superátos, caput amputári præcépit. Ea senténtia primum in fratres exsecutióni demandáta est. Sed cum ad Fortunátam lictor accéderet, visis repénte Angelórum et Vírginum Choris, terrefáctus obríguit ánimo simul, et víribus destitútus. Illa vero repetítis de cælo vócibus ad corónam evocáta, post brevem oratiónem invíctum spíritum Deo réddidit, et ibídem una cum sanctis frátribus a Christiánis sepelítur.

℟. Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem, * Proptérea unxit te Deus, Deus tuus óleo lætítiæ. ℣. Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam. Proptérea.

Lect. vi.

SANCTORUM Mártyrum córpora clam inde subdúcta, transvehéntibus quibúsdam nautis, ecce Angeli de cælo descendéntes in prora navis consedérunt, Davídicum illud concinéntes: Glória hæc est ómnibus sanctis ejus. Ad hæc mire consternáti quotquot áderant, ab ipsámet Fortunáta beatíssima inter Angelos apparénte bono ánimo jubéntur esse, illos itíneris duces a Deo missos habitúri. Ipsis ítaque præséntibus Campániæ littus felíciter appúlsi, sacra Mártyrum Lípsana deposuére: quæ plúrimis coruscántia miráculis ibídem tamdiu quievére, donec regióne a Vándalis, Maurísque devastáta, Stéphanus Neapolitánus Epíscopus ea Neápolim transférri curávit, Adriáno Primo Summo Pontífice, Constantíno, et Iréne imperántibus. Porro sedénte Pio Quarto, venerábiles Relíquiæ íterum invéntæ sunt in Ecclésia sanctimoniálium sancti Gaudiósi, in qua ad hanc usque diem prídie Idus Octóbris magna pópuli veneratióne colúntur.

℟. Afferéntur regi vírgines post eam, próximæ ejus * Afferéntur tibi in lætítia et exultatióne. ℣. Spécie tua, et pulchritúdine tua inténde, próspere procéde, et regna.

Afferéntur. Glória Patri. Afferéntur.
In iii. Noct. Homil. in Evang. Símile erit, de Comm. 93.*
DIE XV. S. TERESIÆ VIRG. Patr. Neapol. Duplex majus.
Omnia ut in Brev. sed Lectiones i. Nocturni De Virginibus. 87.*
DIE XVII. S. IRENÆ VIRG. et Mart. ac Patr. Neap. a Civ. tant. elect. Duplex. Omnia de Com. i. loco 82.* præter Lect. i. Noct. de Script. occ.
DIE XXIV. S. RAPHAELIS Archang. Patr. Neap. a Civ. tantum elect. Duplex.
Ad Vesp., Ant. et Cap. de Laudib. Psalm. de Dom. 124. et loc ult. Laudáte Dñm. 128.

Hymnus.

Tibi, Christe splendor Patris,
Vita, virtus córdium,
In conspéctu Angelórum
Votis, voce psállimus:
Alternántes concrepándo
Melos damus vócibus.
Collaudámus venerántes
Omnes cæli príncipes,
Sed præcípue fidélem
Médicum et cómitem
Raphaélem, in virtúte
Allgántem dæmonem.
Quo custóde procul pelle,
Rex Christe piíssime,
Omne nefas inimíci,
Mundo corde, et corpóre:
Paradíso redde tuo
Nos sola cleméntia.
Glóriam Patri melódis
Personémus vócibus.
Glóriam Christo canámus,
Glóriam Paráclito:
Qui trinus et unus Deus
Extat ante sæcula. Amen.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuríbulum áureum in manu sua.
Ad Magnificat. Ant. Ego sum Ráphael Angelus, qui asto ante Dóminum: vos autem benedícite Deum, et narráte ómnia mirabília ejus. Oratio.
Deus, qui beátum Raphaélem Archángelum Tobíæ fámulo tuo cómitem dedísti in via, concéde nobis fámulis tuis; ut ejúsdem semper protegámur custódia, et muniámur auxílio. Per Dóminum.
Ad Matut. Invit. Regem Archangelórum Dóminum, * Veníte adorémus. Psal. Veníte. 2.
Hymnus. Tibi Christe, ut supra in Vesp.

In primo Nocturno.

Ant. Ingréssus Tobías invénit júvenem præcínctum, et quasi parátum ad ambulándum, et ignórans quod Angelus esset, salutávit eum.
Psalm. Dómine Dóminus noster, cum reliquis Psalmis ut in Festo Dedicationis S. Michaelis die 29. Sept. 367.
Ant. Angelus Ráphael seípsum occúltans, ait: Ego sum Azaríasmagni Ananíæ filius.
Ant. Sanum ducam fílium tuum in regiónem Medórum, et sanum tibi redúcam, allel.
℣. Data sunt Angelo incénsa multa.
℟. Ut adoléret ea ante altáre

áureum, quod est ante óculos Dómini.

De libro Tobíæ.

Lectio I. *Cap. 12.*

VOCAVIT ad se Tobias filium suum, dixitque ei: Quid póssumus dare viro isti sancto, qui venit tecum? Et respóndens Tobías, dixit patri suo: Pater, quam mercédem dábimus ei? aut quid dignum póterit esse benefíciis ejus? Me duxit, et redúxit sanum, pecúniam a Gabélo ipse recépit, uxórem ipse me habére fecit, et dæmónium ab ea ipse compéscuit, gáudium paréntibus ejus fecit, me ipsum a devoratióne piscis erípuit, te quoque vidére fecit lumen cæli, et bonis ómnibus per eum repléti sumus. Quid illi ad hæc potérimus dignum dare? Sed peto te, pater mi, ut roges eum, si forte dignábitur medietátem de ómnibus, quæ alláta sunt, sibi assúmere.

℟. In illo témpore exaudítæ sunt preces ambórum in conspéctu glóriæ summi Dei: * Et missus est Angelus Dómini sanctus Ráphael, ut curáret eos ambos, quorum uno témpore sunt oratiónes in conspéctu Dómini recitátæ. ℣. Tobías et Sara in tribulatióne pósiti, cum lácrymis oráre cœpérunt. Et missus.

Lectio II.

ET vocántes eum, pater scilicet et filius, tulérunt eum in partem: et rogáre cœpérunt, ut dignarétur dimídiam partem ómnium, quæ attúlerant, accéptam habére. Tunc dixit eis occúlte: Benedícite Deum cæli, et coram ómnibus vivéntibus confitémini ei, quia fecit vobiscum misericórdiam suam. Etenim sacraméntum regis abscóndere bonum est: ópera autem Dei reveláre et confitéri, honoríficum est. Bona est orátio cum jejúnio, et eleemósyna magis quam thesáuros auri recóndere: quóniam eleemósyna a morte líberat, et ipsa est quæ purgat peccáta, et facit invenire misericórdiam et vitam ætérnam. Qui autem fáciunt peccátum et iniquitátem, hostes sunt ánimæ suæ. Manifésto ergo vobis veritátem, et non abscóndam a vobis occúltum sermónem. Quando orábas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos abscondébas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos, ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Et quia accéptus eras Deo, necésse fuit ut tentátio probáret te.

℟. Egréssus Tobías invénit júvenem spléndidum stantem præcínctum, et quasi parátum ad ambulándum, et salutávit eum, et dixit: * Unde te habémus, bone júvenis? ℣. Et ignórans quod Dómini Angelus esset, salutávit eum, et dixit. Unde.

Lectio iii.

Et nunc misit me Dóminus ut curárem te, et Saram uxórem filii tui a dæmónio liberárem. Ego enim sum Raphael Angelus, unus ex septem, qui astámus ante Dóminum. Cumque hæc audíssent, turbáti sunt, et treméntes cecidérunt super terram in fáciem suam. Dixítque eis Angelus: Pax vobis: nolíte timére. Etenim cum essem vobíscum per voluntátem Dei eram: ipsum benedícite, et cantáte illi. Videbar quidem vobíscum manducáre et bíbere: sed ego cibo invisíbili, et potu, qui ab homínibus vidéri non potest utor. Tempus est ergo ut revértar ad eum, qui me misit: vos autem benedícite Deum, et narráte ómnia mirabília ejus. Et cum hæc dixísset, ab aspéctu eórum ablátus est, et ultra eum vidére non potuérunt. Tunc prostráti per horas tres in fáciem, benedixérunt Deum, et exurgéntes narravérunt ómnia mirabília ejus.

℟. Ingréssus Angelus ad Tobiam, salutávit eum, et dixit: Gáudium sit tibi semper: * Forti ánimo esto: in próximo enim est, ut a Deo curéris. ℣. Et respóndens Tobías, ait: Quale gáudium mihi erit, qui in ténebris sédeo et lumen cæli non vídeo? Forti. Glória. Forti

In secundo Nocturno.

Ant. Dixit autem Angelus: Apprehénde bránchiam piscis, et trahe eum extra aquas.

Ant. Obsecro te, Azaría frater, ut dicas mihi, quod remédium habébunt ista, quæ de pisce serváre jussísti.

Ant. Lúmina fel sanat, sed virtus cordis et jécoris, diáboli expéllit potestátem.

℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini.

℟. De manu Angeli.

Sermo S. Augustini Epíscopi.

Lectio iv.

Serm. 4. in Domin. 15. de beato Tobia, qui est 226. de Temp.

Beatus Tobías, qui panem suum nóverat frángere esuriénti, mercédem célerem mercenário præparat laboránti. Patiénter lectióne percépta, quæ nuper est recitáta, admirabámur patris filiísque tractátum, quemádmodum Angelus monet, quem æstimábant terrénum sub cælésti glória mercenárium. Ad hoc enim cæcitátis incúrrit exítium, ut Angelum suscíperet médicum, qui divínis fácibus incénsus, sic anhelávit: Honésta est orátio cum jejúnio et eleemósyna. Orátio justi clavis est cæli. Ascéndit precátio, et descéndit Dei miserátio. Licet alta sit terra, altum cælum, audit tamen Deus hóminis linguam, si mundam habet consciéntiam. Cum sénsibus lóquitur si sit solus noster gémitus. Súfficit áuribus imber ocu-

lórum: fletus cítius audit, quam voces. Orátio ínvidi solet de áuribus propulsári. Erat patris et filii ánima una; dum esset propríetas membrórum, erat illis singuláris germánitas animórum. Fili, inquit, dimittámus istum hóminem, adjiciéntes ad mercédem plácitam, quia nobis multa ópere suo cóntulit bona: et rogáre cœpit mercenárium, ut mercédis suæ sumat efféctum. Frater, inquit áccipe quod tuum est, et tunc vade salvus. Récipe mercédem tuam, quia mihi et fílio meo bonam præbuisti misericórdiam. Tolle, ut dixi, médiam substántiam, quam cum filio meo reportásti; nam grátia, quam tibi debémus, non potest ponderári.

℟. Interrogávit Tobías Angelum: de qua domo, aut de qua tribu es tu? Qui respóndens, ait: * Ego sum Azarías Ananiæ magni filius. ℣. Genus quæris mercenárii, an ipsum mercenárium, qui cum filio tuo eat? Sed ne forte sollícitus sis. Ego sum.

Lectio. v.

Continuo Angelus gaudet de cogitáta mercéde, qui missus fúerat gratis fácere pietátem. Tobis, inquit, vel Tobía, quid de mea mercéde satis supérflue cogitátis? Habéte quod vobis donávit Pater ille cæléstis. Ego minister sum curatiónis, ille est auctor sanitátis. Nescitis cujus mercenárii ope pérfrui meruístis. Defúnctos captivitátis sepelíre non timuístis. Tobis, ascendérunt ad Dóminum ópera tua, quia relicto prándio reddidísti mórtuum sepultúræ. Ego Dómino medullála intuli sacrifícia pro venerábili sepultúra. Ego diréctus sum operárius fori cæléstis. Mórtuum sepelístis, et mortis acúleum non timuístis. Ipse sepúltus pro vobis voce tácita proclamávit. Probatiónis fúerat cæcitas oculórum, unde patiéntia tua clárius meruisset de cæléstibus ornaméntum. Ego sum Ráphæl, unus ex septem Angelis, qui astámus ante claritátem Dei. Non indígeo fructu humánæ mercédis, dívitem me facit conversátio majestátis. Dives est ille, qui me misit; gratis jussit impéndi, quod gratis ipse concéssit. Nec ipsum honórem gratiárum mihi deputétis, quia nihil meis víribus percepístis. Deum benedícite, et illi confitémini, et ipsum glorificáte, quia vobíscum fecit bona.

℟. Exívit Tobías ut laváret pedes suos, et ecce piscis immánis exívit ad devorándum eum: qui expavéscens, clamávit voce magna, dicens: Dómine, invádit me. Et dixit ei Angelus: Apprehénde bránchiam ejus, et trahe eum ad te: * Exéntera hunc piscem, et cor ejus, et fel, et

jecur repóne tibi: sunt enim necessária ad medicaménta utíliter. ℟. Attráxit autem Tobías piscem in siccum: et palpitáre cœpit ante pedes ejus, et ait Angelus ei. Exéntera.

Lectio vi.

Subito patefácto mystérii cæléstis honóre, voce Raphaélis Archángeli attóniti Tobis et Tobias, collápsi in terram proruérunt, vocem trémulam pénitus occultavérunt, quia vocem insólitam audiérunt. Quid metuístis, pater Tobis, filiúsque Tobia? Mercenárium habére cæléstem, et tamquam operárium locáre terréstrem? Celávit vobis Angelus nomen, Azarías sum, inquit, Ananíæ magni filius: et cum dixit: Ego sum Ráphael Angelus, celávit in primo nómine dignitátem, ne fáceret locatóri terrórem. Si enim díceret: Ego sum Angelus, non esset Tobiæ mercenárius. Serváta est dignitas nóminis, ut postrémo magnitúdo claresceret dignitátis. Vidéte, charíssimi, quantum sit eleemósynæ méritum: Angelum méruit habére operárium. Vidétis quantum prófìcit mórtuos sepelíre, ut oblátio ejus per Angelum Raphaélem ad cæléstem ascénderet majestátem! Vidétis, quia eleemósyna a morte líberat, et ipsa purgat peccáta, facit purgatiónem oculórum, líberat a ténebris peccatórum. Tobías via sua de dúcitur, Sara tot viris contristáta per Angelum matrimónio copulátur.

℟. Ubi introíeris domum tuam, dixit Angelus Ráphael ad Tobíam, statim adóra Dóminum Deum tuum, et grátias agens ei, accéde ad patrem tuum, et osculáre eum:* Statímque lini super óculos ejus ex felle isto piscis, quem portas tecum: scias enim quóniam mox aperiéntur óculi ejus, et vidébit pater tuus lumen cæli, et in aspéctu tuo gaudébit. ℣. Tolle tecum ex felle isto piscis: erit enim necessárium Statímque. Glória Patri. Statímque.

In tertio Nocturno.

Ant. Est hic Sara Raguélis fília, quæ tibi conjúgio dábitur, et omnis substántia ejus.

Ant. Septem viros hábuit, quos dæmónium oppréssit, tímeo ne mihi símile contíngat.

Ant. Per tres dies oratióni cum uxóre tua vacábis, ut in sémine Abrahæ benedictiónem in fíliis consequáris.

℣. Apprehéndit Angelus Ráphael dæmonium.

℟. Et relegávit illud in desérto superióris Ægypti.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joannem.

Lectio vii. *Cap.* 5.

In illo témpore: Erat dies festus Judæórum, et ascéndit Jesus Hierosólymam. Et réliqua.

Homilía sancti Augustíni Epíscopi.

Tract.17. in cap. 5. Joannis.

MIRUM non esse debet a Deo factum miráculum; mirum enim esset, si homo fecisset. Magis gaudére, quam mirári debémus, quia Dóminus noster et Salvátor Jesus Christus homo factus est, quam quod divína inter hómines Deus fecit. Plus est enim ad salútem nostram, quod factus est propter hómines, quam quod fecit inter hómines; et plus est, quod vítia sanávit animárum, quam quod sanávit languóres córporum moriturórum.

℟. Benedícite Deum cæli, dixit Angelus Ráphael, et coram ómnibus viventibus confitémini ei: * Quia fecit vobíscum misericórdiam suam. ℣. Ipsum benedícite, et cantáte illi, et narráte ómnia mirabília ejus. Quia.

Benedictio Cujus festum.

Lectio vi.

SED quia ipsa ánima nec Deum nóverat, a quo sanánda erat, et óculos habébat in carne, unde facta corporália vidéret; nondum habébat sanos in corde, unde Deum laténtem agnósceret: fecit quod vidéri póterat, ut sanarétur, unde vidéri non póterat. Ingréssus est locum, ubi jacébat magna multitúdo languéntium, cæcórum, claudórum, aridórum.

℟. Tempus est ut revértar ad eum, qui me misit, dixit Angelus Ráphael: * Vos autem benedícite Dóminum: et narráte ómnia mirabília ejus. ℣. Confitémini ei coram ómnibus viventibus, quia fecit vobíscum misericórdiam suam. Vos. Glória. Vos. Lec. ix.

ET cum esset médicus et animárum et córporum, et qui venísset sanáre omnes ánimas creditúrórum, de illis languéntibus unum elégit quem sanáret, ut unitátem significáret. Si mediócri corde, et quasi humáno captu et ingénio considerémus faciéntem, et quod ad potestátem pértinet, non magnum áliquid perfécit: et quoad benignitátem parum fecit. Tot jacébant, et unus curátus est, cum posset uno verbo omnes erígere. Te Deum. 15.

AD LAUDES.

et per Horas, Ant.

1. Missus est Angelus Ráphael ad Tobíam et Saram, ut curáret eos.

Psalm. Dóminus regnávit cum reliq. 16.

2. Ingréssus Angelus ad Tobíam, salutávit eum, et dixit: Gáudium sit tibi semper.

3. Forti ánimo esto, Tobías: in próximo enim est, ut a Deo curéris.

4. Benedícite Deum cæli, et coram ómnibus viventibus confitémini illi, quia fecit vobíscum misericórdiam suam.

5. Pax vobis, nolíte timére: Deum benedícite, et cantáte

illi.

Capitulum. *Tob.* 12.

Quando orábas cum lácrymis, et sepeliébas mórtuos, et derelinquébas prándium tuum, et mórtuos abscondébas per diem in domo tua, et nocte sepeliébas eos; ego óbtuli oratiónem tuam Dómino. Hymnus.

Christe, sanctórum decus
Angelórum,
Rector humáni géneris et
auctor,
Nobis sacrátum tribue benígnus
Scándere cælum.
Angelum nobis médicum salútis
Mitte de cælis Ráphael, ut
omnes
Sanet ægrótos, paritérque
nostros
Dírigat actus.
Hinc Dei nostri Génitrix María,
Totus et nobis chorus Angelórum
Semper assístat, simul et
beáta
Cóncio tota.
Præstet hoc nobis Déitas
beáta
Patris ac Nati, paritérque
Sancti
Spíritus, cujus réboat per
omnem
Glória mundum. Amen.

℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.
℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Benedictus, Ant. Ego sum Ráphael Angelus, qui asto ante Dóminum, vos autem benedícite Deum, et narráte ómnia mirabília ejus, allelúja.

Oratio.

Deus, qui beátum Rapháélem Archángelum Tobíæ fámulo tuo cómitem dedísti in via, concéde nobis fámulis tuis; ut ejúsdem semper protegámur custódia, et muniámur auxílio. Per Dóminum.

Ad Tertiam. Ant. Ingréssus Angelus. Capit. Quando orábas, ut sup.

℟. br. Stetit Angelus * Juxta aram templi. Stetit. ℣. Habens thuríbulum áureum in manu sua. Juxta. Glória Patri. Stetit. ℣. Ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dómini. ℟. De manu Angeli.

Ad Sextam, Ant. Forti ánimo. Capitulum. *Tob.* 12.

Et nunc misit me Dóminus, ut curárem te, et Saram uxórem filii tui a dæmónio liberárem. Ego enim sum Ráphael Angelus, unus ex septem, qui astámus ante Dóminum.

℟. br. Ascéndit fumus arómatum * In conspéctu Dómini. Ascéndit. ℣. De manu Angeli. In conspéctu. Glória. Ascéndit. ℣. In conspéctu Angelórum psallam tibi, Deus meus.
℟. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo.

Ad Nonam, Ant. Pax vobis

Capitulum. *Tob.* 12.

Tempus est, ut revértar ad eum, qui me misit: vos autem benedícite Deum, et narráte ómnia mirabília ejus.

℟. br. In conspéctu Angelórum * Psallam tibi, Deus meus. In conspéctu. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum, et confitébor nómini tuo. Psallam. Glória Patri. In conspéctu. ℣. Adoráte Deum. ℟. Omnes Angeli ejus.

In ii. Vesp. Ant. et Cap. de Laud. Psalm. de Dom. 124. et loco ult., Confitébor. 138. Capit., Hymnus, et ℣. ut in i. Vesp.

Ad Magnificat, Ant. Princeps gloriosíssime, Ráphael Archángele, esto memor nostri: hic, et ubíque semper precáre pro nobis Fílium Dei, allelúja, allelúja.

DIE XXV. Ss. GAVINI, Proti, et Januarii Martyr. Duplex. Omnia de Comm. Plur. Mart. 35.* præter seq.

Oratio.

Deus, qui per beátos Mártyres tuos Gavínum, Protum, et Januárium Ecclésiam tuam mirabíliter illustráre dignátus es, concéde nobis fámulis tuis; ut quos Patrónos venerámur in terris, intercessóres habére mereámur in cælis. Per Dóminum.

Et fit comm. Ss. Chrysanthi et Dariæ Mm. Ant. et ℣. ex Laud.

In i. Noct. de Script. occ.

In secundo Noct. Lect. iv.

Protus Sacérdos, et Januárius Diáconus Túrribus in Sardinia nati, quo témpore Diocletiánus Imperátor insatiábilem crudelitátem in Christiános exercébat, Romam profécti, et a Cajo sanctíssimo Pontífice ordináti, atque in Sardíniam revérsi, fidem Christi Túrribus prædicábant: Deíque grátia aspiránte, plures Gentiles ad veri Dei cultum perduxérunt: inter quos máxime enítuit Gavínus Románus miles ex præclára (ut fertur) Sabellórum família: qua de causa bárbari Præsidis jussu comprehénsi, diutúrno cárcere maceráti in equúleo suspénsi, férreis úngulis dilaniáti, variísque tormentórum genéribus vexáti sunt, sed, Deo protegénte, illæsi ab illis evasérunt.

℟. Sancti tui Dómine mirábile consecúti sunt iter, serviéntes præcéptis tuis, ut inveniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: et in mari Rubro via sine impediménto. ℣. Quóniam percússit petram, et fluxérunt aquæ, et torréntes inundavérunt. Terra. Lectio v.

Mox Protus Présbyter in Hérculis ínsulam, quæ Linária vulgo dícitur, tunc nóxiis animálibus refértam, jubénte Præside, deportátus fuit, ut a feris devorarétur: ubi cibo atque omni humána

ope pénitus destitútus, multis calamitátibus vexátus fuit: sed divínis láudibus inténdens, ab eo, qui dat escam esuriéntibus, mirabíliter enutrítus: hoc étiam suis précibus impetrásse dícitur, ut omnes nóxiæ feræ in ea ínsula, ac vicína Sardínia, usque in præséntem diem extínctæ omníno fúerint. At vero Januárius júnior, donis et blandítiis tentátus, ut a fide defíceret, in ejus confessióne immóbilis perseverávit. Quare Præses novis eum torméntis simul cum Proto, quem ab exílio revocáverat, subjécit, et Gavíno míliti utrúmque trádidit custodiéndum. Porro Gavínus ab ipsis ad Christum convérsus, et aqua salutári ablútus, líberos illos dimísit, quod insóntes eos et sine causa vinctos díceret.

℟. Vérbera carníficum non timuérunt Sancti Dei, moriéntes pro Christi nómine:* Ut herédes fierent in domo Dómini. ℣. Tradidérunt córpora sua propter Deum ad supplícia. Ut. Lectio vi.

Id cum tyránno innotuísset, suasiónibus et illécebris ad idolórum cultum Gavínum revocáre conátus est, quem in suscépta religióne constantíssimum repértum, capitáli senténtia puníri mandávit in Portu Balagái. Quo loco étiam Protus et Januárius, qui in suburbáno Túrrium loco laténtes, ab ipso Gavíno in visu ad martyrii palmam invitáti fúerant, decolláti sunt die vigésima quinta Octóbris. Horum córpora, tyránno imperánte, in mare projécta, mox ab íncolis Christiánis juxta littus repérta, et in Ecclésia magnificentíssime extrúcta, ac eórum nómine consecráta, collocáta fuérunt, ubi a toto Sardíniæ regno, et præcípue a província Turritána, quæ in honórem sancti Gavíni mensem Octóbris sanctum Gavínum appéllant, ingénti concúrsu et pópuli veneratióne colúntur.

℟. Tamquam aurum in fornáce probávit eléctos Dóminus, et quasi holocáusti hóstiam accépit illos: et in témpore erit respéctus illórum.* Quóniam donum et pax est eléctis Dei. ℣. Qui confídunt in illum, intélligent veritátem: et fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam. Glória Patri. Quóniam.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Cum audiéritis de Comm. 44.* Lect. ix. de Ss. Mart. Crysantho et Daria, cum com. in Laud. Ant. et ℣. ex i. Vesp.

DIE XXVI. B. BONAVENT. a Potentia Conf. Duplex.

Omnía de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter sequentia.

Oratio.

Deus, qui in beáto Bonaventúra Confessóre tuo exímium obediéntiæ exémplum constitúere dignátus es, præsta, quæsumus; ut e-

jus imitatióne voluntátem nostram abnegántes, mandátis tuis perpétuo inhærére valeámus. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Bonaventura piis, et honéstis paréntibus Poténtiæ in Lucánia natus adhuc puer modéstia vultus, solitúdinis amóre, et Oratiónis stúdio, quanta futúrus esset sanctitáte jam inde præmonstrávit. Adoléscens, ut árctius Deo adhæréret, eique libérius inservíret, inter Minóres Conventuáles recenséri obtínuit. Cum vero illum post emíssam professiónem ad sciéntiam sanctórum vocári superióres prænóscerent, a philosóphicis stúdiis jam incœptis, et a scholásticis concertatiónibus evocárunt, ut ei contemplatiónis dono uni Deo vacáre licéret. Quare Amálphim missus, ut ibi moderatóri spíritus probatíssimo óperam daret, eo magístro admirándum in modum in virtútibus ómnibus profécit: in id potíssimum incúmbens, ut perfécta sui abnegatióne Christo fíeret confórmis. Obediéntia præsértim ádeo fuit exímius, ut sibi mórtuus, et omnem judícii sui discretiónem exútus, sola præcipiéntis voce ad árdua quæque, et prope impossibília exequénda alácriter evoláret.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

Sacris initiátus, animárum salúti procurándæ se pénitus addíxit prædicatióne verbi Dei, et puerórum institutióne in rebus fidei. In confessiónibus excipiéndis, licet váriis, molestísque morbis afféctus, ad últimum usque vitæ assíduus perdurávit: ad infírmos extrémo agóne constitútos, quacúmque adirétur hora, ímpiger accurrébat. Erga páuperes mira charitáte flagrans, ut eos refíceret, non solum suo, licet tenuíssimo cibo abstinébat, verum ab áliis subsídia emendicándo comparábat, et non semel piis largitiónibus óleum, et panes miráculo multiplicávit. Carcéribus deténtos, ut ad pœniténtiam excitáret, frequénter adíbat nulli parcens labóri, ut temporáli simul, et ætérnæ proximórum utilitáti prospíceret. Tot curis disténtus, ab oratióne tamen ánimum non remittébat, sólitus in adoratióne sanctíssimæ Eucharístiæ Sacraménti, et Domínicæ passiónis contemplatióne (quibus mystériis magnópere afficiebátur) noctes insómnes tradúcere. Hinc factum est, ut soli Deo adhærens,

et mundána ómnia contémnens præclárum extíterit religiósæ perfectiónis exémplum, paupertátis præcípue, nunquam tam lætus, quam cum victum mendicáre cogerétur. Abstinéntiæ ítidem, et pœniténtiæ fuit austeritáte singulári, nam jejúnia illi contínua fuére, et síngulis fere nóctibus in seípsum flagéllis ácriter insæviébat. Nec nisi gravi infirmitáte, léctulo usus est, nam brevem somnum humi, vel super nudam tábulam cápere consuéverat.
℟. Amávit eum Dóminus et ornávit eum: stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum.
℣. Induit eum Dóminus loricam fídei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Hujusmodi córporis maceratiónibus, tamquam mórtuum grani fruméntum, multum fructum áttulit. Quamvis enim in simplicitáte sermónis ad pópulum loquerétur, tamen vivus erat sermo ejus, et éfficax. Quaprópter plúrimos pérditos peccatóres, et impudícas mulíeres, in ínsula præsértim Ænária, Christo lucrifécit, Deo præclaríssimis donis Apostólicos servi sui labóres prosequénte: nam sæpe in éxtasim rapi visus est, prophetíæ spíritu multa prædíxit, et grátia curatiónum morbos várιos derepénte sanávit. Inde Neápolim remíssus, cum ibi in charitátis, et pietátis offíciis totus esset, ingravescénte jam tumóre, quo in genu jámdiu laboráverat, hórrida chirurgórum instruménta, et candéntium laminárum, adustiónes ad pœniténtiæ exercítium immóbilis tolerávit. Ubi convaluit, Ravéllum proféctus est, ibique satis, supérque méritis refértus, mortis témpore prænuntiáto, Sacraméntis devotíssime suscéptis, psalmos, et hymnos dúlciter cóncinens, lætus obdormívit in Dómino, die vigésima sexta Octóbris, anno millésimo septingentésimo undécimo, ætátis suæ sexagésimo primo. Statim post mortem multa sunt patráta mirácula, inter quæ illud circumfértur, quod próxime tumulándus, cum portitóres ante tabernáculum venerábilis Eucharístiæ pertransírent, ipse extínctos óculos apéruit, et cunctis cernéntibus, ac stupóre percúlsis, caput in veneratiónis signum inclinávit. Quibus aliísque signis rite probátis, eum Pius Sextus Póntifex Máximus Beatórum albo recénsuit.
℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória. Quia.

In iii. Noct. Hom. in Evang. Sint lumbide Comm. 74.* Lectio ix. et com. S. Evaristi in Laud.

DIE XXX. S. MAXIMI CUM. Diaconi Mart. Duplex. In Metr. Eccles. tantum. Omnia de Com. unius Mart. 20.*

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. et iii. Noct. Lect. ex Comm. i. loco.

DOMINIC. II. OCTOBRIS

MATERNITATIS B. M. V.

Duplex majus.

In i Vesp. Ant. et Cap. de Laud. Ps. et alia hic non propria ut in Festis B. M. V. 135.*

℣. Benedícta tu in mulieríbus. ℟. Et benedictus fructus ventris tui.

Ad Magnificat Ant. Cum jucunditáte Maternitátem beátæ Maríæ semper vírginis celebrémus. Oratio.

DEUS, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti, præsta supplícibus tuis; ut qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem. Et fit comm. Dom.

Ad Matut. Invitat. Maternitátem beátæ Maríæ vírginis celebrémus: * Christum ejus Fílium adorémus Dñm. Ps. Venite, 2. Hymnus.

CÆLO Redémptor prætulit
Felícis alvum Vírginis,
Ubi futúra Víctima
Mortále corpus índuit.
Hæc Virgo nobis édidit
Nostræ salútis áuspicem,
Qui nos redémit sánguine,
Pœnas, crucémque pértulit.
Spes læta nostro e péctore
Pellat timóres ánxios:
Hæc quippe nostras lácrymas,
Precésque defert Fílio.
Voces Paréntis éxcipit,
Votisque Natus ánnuit,
Hanc quisque semper díligat,
Rebúsque in arctis ínvocet.
Sit Trinitáti glória,
Quæ Matris intáctum sinum
Ditávit almo gérmine,
Laus sit per omne sæculum.
Amen.

In primo Nocturno.
De libro Ecclesiástici.
Lectio i. *Cap. 24.*

EGO ex ore Altíssimi prodívi primogénita ante omnem creatúram. Ego feci in cælis, ut orirétur lumen indeficiens, et sicut nébula texi omnem terram. Ego in altíssimis habitávi, et thronus meus in colúmna nubis. Gyrum cæli circuívi sola, et profúndum abyssi penetrávi: in flúctibus maris ambulávi, et in omni terra steti, et in omni pópulo, et in omni gente primátum hábui: et ómnium excelléntium, et humílium corda virtúte calcávi: et in his ómnibus réquiem quæsívi, et in hæreditáte Dómini morábor.

℟. Felix es, sacra Virgo María, et omni laude digníssima: * Ex qua ortus est sol justítiæ, Christus Deus no-

ster, per quem salváti, et redémpti sumus. ℣. Maternitátem beátæ Maríæ Vírginis cum gàudio celebrémus. Ex qua.

Lectio ii.

TUNC præcépit, et dixit mihi Creátor ómnium: et qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo: et dixit mihi: In Jacob inhábita, et in Israel hæreditáre, et in eléctis meis mitte radíces. Ab initio, et ante sæcula creáta sum, et usque ad futúrum sæculum non désinam, et in habitatióne sancta coram ipso ministrávi. Et sic in Sion firmáta sum, et in civitáte sanctificáta similiter requiévi, et in Jerúsalem potéstas mea. Et radicávi in pópulo honorificáto, et in parte Dei mei hæréditas illíus, et in plenitúdine Sanctórum deténtio mea.

℟. Sine tactu pudóris invénta es Mater Salvatóris: * Qui cælum, terrámque regit, in tua se clausit víscera factus homo. ℣. Benedícta tu in muliéribus, et benedíctus fructus ventris tui. Qui cælum.

Lectio iii.

QUASI cedrus exaltáta sum in Líbano, et quasi cypréssus in monte Sion. Quasi palma exaltáta sum in Cades, et quasi plantátio rosæ in Jéricho: quasi oliva speciósa in campis, et quasi plátanus exaltáta sum juxta aquam in platéis. Sicut cinnamómum et bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suavitátem odóris: et quasi storax, et gálbanus, et úngula, et gutta, et quasi Líbanus non incísus vaporávi habitatiónem meam, et quasi bálsamum non mistum odor meus. Ego quasi terebínthus exténdi ramos meos, et rami mei honóris, et grátiæ. Ego quasi vitis fructificávi suavitátem odóris.

℟. Multæ fíliæ congregavérunt divítias; tu supergréssa es univérsas: * Speciósa facta es, et suávis in delíciis tuis, sancta Dei Génitrix. ℣. Séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam sanctam Maternitátem. Speciósa. Glória. Speciósa.

In secundo Nocturno.

Ex Sermóne S. Leónis Papæ. Lectio iv. *Ser. 1. de Nat. Dom.*

VIRGO régia Davídicæ stirpis eligitur, quæ sacro gravidánda fœtu, divínam, humanámque prolem prius concíperet mente, quam córpore: et ne supérni ignára consílii ad inusitátos pavéret affátus, quod in ea operándum erat a Spíritu sancto, collóquio discit Angélico; nec damnum crédidit pudóris, Dei Génitrix mox futúra. Cur enim de conceptiónis novitáte despéret, cui efficiéntia de altíssimi virtúte promíttitur? Confirmátur credéntis fides étiam præeúntis attestatióne miráculi. Donáturque Elísabeth inopináta fœcúnditas,

ut qui concéptum déderat stérili, datúrus non dubitarétur et Vírgini. Verbum ígitur Dei Filius, qui in princípio erat apud Deum, per quem facta sunt ómnia, et sine quo factum est nihil, propter liberándum hóminem ab ætérna morte, factus est homo.

℟. Gloriósæ Vírginis Maríæ Maternitátem digníssimam recolámus: * Cujus Dóminus humilitátem respéxit, quæ, Angelo nuntiánte, concépit Salvatórem mundi. ℣. Christo canámus glóriam in hac sacra solémnitáte mirábilis Genitrícis Dei. Cujus.

Lectio v. *Ser. 2. de Nat. Dom.*

INGREDITUR hæc infima Jesus Christus Dóminus noster de cæléstí sede descéndens, et a patérna glória non recédens, novo órdine, nova nativitáte generátus. Novo órdine, quia invisíbilis in suis, visíbilis factus est in nostris: incomprehensíbilis vóluit comprehéndi: ante témpora manens, esse cœpit in témpore. Nova autem nativitáte génitus est, concéptus a Vírgine, natus ex Vírgine, sine patérnæ carnis concupiscéntia, sine matérnæ integritátis injúria, quia futúrum hóminum Salvatórem talis ortus decébat, qui et in se habéret humánæ substántiæ natúram, et humánæ carnis inquinaménta nesciret. Orígo dissímilis, sed natúra consímilis: humáno usu, et consuetúdine, quod crédimus, caret: sed divína potestáte subníxum est, quod Virgo concéperit, quod Virgo pepérerit, Virgo permánserit.

℟. Benedícta fília tu a Dómino, quia per te fructum vitæ communicávimus. * Sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo. ℣. Nostras deprecatiónes ne despícias in necessitátibus nostris: et a perículis cunctis líbera nos, sancta Dei Génitrix. Sola.

Lectio vi.

OPORTUIT, ut primam Genitrícis integritátem nascéntis incorrúptio custodíret, et complácitum sibi elaustrum pudóris, et sanctitátis hospítium divíni Spíritus virtus infúsa serváret, quæ statúerat dejécta erígere, confrácta solidáre, et superándis carnis illécebris multiplicátam pudicítiæ donáre virtútem; ut virgínitas, quæ in áliis non póterat salva esse generándo, fíeret áliis imitábilis renascéndo. Hoc ipsum autem, quod Christus nasci elégit ex Vírgine, nonne appáret altíssimæ fuísse ratiónis? ut scílicet humáno géneri natam salútem diábolus ignoráret, et spirituáli laténte concéptu, quem non álium vidéret, quam álios, non áliter créderet natum esse, quam cǽteros. Quod ut fíeret, éditus est Christus ex Vírgine, quam Spíritus sanctus fœcundávit; et cum in

ómnibus mátribus non fiat sine peccáti sorde concéptio, hæc inde purgatiónem traxit, unde concépit.

℟. Benedícta tu inter mulíeres, et benedíctus fructus ventris tui: * Unde hoc mihi, ut véniat Mater Dómini mei ad me? ℣. Respéxit humilitátem Ancíllæ suæ: et fecit mihi magna, qui potens est. Unde. Glória. Unde.

In tertio Nocturno.

℣. Fecit mihi magna, qui potens est. ℟. Misericórdia ejus a progénie in progénies timéntibus eum.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap.* 2.

In illo témpore: Cum redírent, remánsit puer Jesus in Jerúsalem, et non cognovérunt paréntes ejus. Et réliqua.

Homília S. Bernárdi Abbátis. *Hom. 1. de laud. Virg. Matris.*

Deum, et Dóminum Angelórum Maria suum Filium appéllat, dicens: Fili, quid fecísti nobis sic? Quis hoc áudeat Angelórum? Súfficit eis, et pro magno habent, quod cum sint spíritus ex conditióne, ex grátia facti sunt et vocáti Angeli, testánte David: Qui facit Angelos suos spíritus. Maria vero matrem se agnóscens, majestátem illam, cui illi cum reveréntia sérviunt, cum fidúcia suum núncupat filium; nec dedignátur nuncupári Deus, quod esse dignátus est. Nam paulo post subdit Evangelista: Et erat súbditus illis. Quis? quibus? Deus homínibus; Deus, inquam, cui Angeli súbditi sunt, cui Principátus, et Potestátes obédiunt, súbditus erat Maríæ.

℟. Beáta es virgo María Dei Génitrix, quæ credidísti Dómino: perfécta sunt in te, quæ dicta sunt tibi: * Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis: intercéde pro nobis ad Dóminum Deum nostrum. Proptérea.

Benedict. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viii.

Mirare utrúmlibet, et élige, quid ámplius miréris sive Filii benigníssimam dignatiónem, sive Matris excellentíssimam dignitátem. Utrínque stupor, utrínque miráculum. Et quod Deus féminæ obtémperet, humílitas absque exémplo; et quod Deo fémina principétur, sublímitas sine sócio. In láudibus vírginum singuláriter cánitur, quod sequúntur Agnum quocúmque íerit. Quibus ergo láudibus júdicas dignam, quæ étiam præit? Disce, homo, obedíre, disce, terra, subdi, disce, pulvis, obtemperáre. De Auctóre tuo loquens Evangelísta: Et erat, inquit, súbditus illis. Erubésce, supérbe cinis, Deus se humíliat, et tu te exáltas?

Deus se homínibus subdit, et tu, dominári géstiens homínibus, tuo te præpónis Auctóri? *Felix María, cui nec humílitas défuit, nec virgínitas. Et quidem singuláris virgínitas, quam non temerávit, sed honorávit fœcúnditas. Et nihilóminus speciális humílitas, quam non ábstulit, sed éxtulit fœcúnda virgínitas: et incomparábilis prorsus fœcúnditas, quam virgínitas simul comitátur, et humílitas. Quid horum non mirábile? quid non incomparábile? quid non singulare? Mirum vero, si non hæsitas in horum ponderatióne, quid tua júdices dignius admiratióne: utrum vidélicet pótius stupénda sit fœcúnditas in Vírgine, an in matre intégritas: sublímitas in prole, an cum tanta sublimitáte humílitas! Nisi quod indubitánter horum síngulis præferénda sunt simul cuncta, et incomparabíliter excelléntius est, atque felícius ómnia percepisse, quam áliqua. Et quid mirum, si Deus, qui mirábilis légitur, et cérnitur in Sanctis suis, mirábilem se exhibuit in Matre sua? Venerámini ergo, cónjuges, in carne corruptíbili carnis integritátem. Mirámini étiam vos sacræ vírgines, in Vírgine fœcunditátem. Imitámini, omnes hómines, Dei Matris humilitátem.

℟. Congratulámini mihi, omnes, qui diligitis Dóminum quia cum essem párvula, plácui Altíssimo: * Et de meis viscéribus génui Deum, et hóminem ℣. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Deus. Et. Glória. Et.

Lect. ix. Hom. Dom. occ.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Beáta es, virgo María, quæ ómnium portásti Creatórem. Psal. Dóminus regnávit, cum reliq. 16.

2. Genuísti, qui te fecit, et in ætérnum pérmanes Virgo.

3. Beátam me dicent omnes generatiónes, quia ancíllam húmilem respéxit Dóminus.

4. Fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus.

5. Vidérunt eam filiæ Sion, et beátam dixérunt, et reginæ laudavérunt eam.

Capitulum. *Eccli.* 24.

Qui creávit me, requiévit in tabernáculo meo: et dixit mihi: in Jacob inhábita, et in eléctis meis mitte radíces.

Hymnus.

Te, Mater alma Núminis,
Orámus omnes súpplices
A fráude nos ut dæmonis
Tua sub umbra prótegas.
Ob pérditum nostrum genus
Primi paréntis crímine,
Ad ínclytum Matris decus
Te Rex suprémus éxtulit.
Cleménter ergo próspice
Lapsis Adámi pósteris:

A te rogátus Fílius
Depónat iram vindícem.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Germinávit radix Jesse: orta est stella ex Jacob.
℟. Virgo péperit Salvatórem: te laudámus, Deus noster.

Ad Benedictus, Ant. Sancta María, succúrre míseris, juva pusillánimes, réfove flébiles, ora pro pópulo, intérveni pro Clero, intercéde pro devóto femíneo sexu: séntiant omnes tuum juvámen, quicúmque célebrant tuam admirábilem Maternitátem.

Oratio.

Deus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti, præsta supplícibus tuis; ut qui vere eam Genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem.

Deinde fit com. Dom. occ.

In ii. Vesp. omnia ut in primis præter

Ad Magnificat, Ant. Matérnitas tua, Dei Génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ Christus Deus noster.

Deinde fit com. Dom. occ.

DOMIN. III. OCTOBRIS.
PURITATIS B. MARIÆ V.
Duplex majus.

In i. Vesp. Ant. et Cap. de Laud. Psalm. et alia hic non propria, ut in Festis B. M. V. 135.*

Hymnus.

Præclare custos vírginum
Intácta Mater Núminis,
Cæléstis aulæ jánua,
Spes nostra, cæli gáudium.
Inter rubéta lílium,
Colúmba formosíssima,
Virga e radíce gérminans
Nostro medélam vúlneri.
Turris dracóni impérvia,
Amíca stella náufragis,
Tuére nos a fráudibus,
Tuáque luce dírige.
Erróris umbras díscute,
Syrtes dolósas ámove,
Fluctus tot inter dévios
Tutam reclúde sémitam.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sæcula. Amen.

℣. Cum jucunditáte Virginitátem beátæ Maríæ semper vírginis celebrémus. ℟. Ut ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Jesum Christum.

Ad Magnificat, Ant. Nihil inquinátum in eam incúrrit: candor est lucis ætérnæ, et spéculum sine mácula. Orat.

Da, quæsumus, omnípotens ætérne Deus; ut puríssimæ vírginis Maríæ integérrimam Virginitátem festíva celebritáte venerántes; ejus intercessióne, puritátem méntis, et córporis consequámur. Per Dóminum.

Deinde fit com. Dom. occ.

Ad Matut., Invit. Virginitátem Deíparæ celebrémus: *

Christum ejus Filium adorémus Dóminum. Ps. Venite. 2.

Hymnus.

O Stella Jacob fúlgida!
O solis instar spléndida
Auróra! qua nil púrius
Refúlget inter sídera.
Solis amíctæ cándidis
Tibi catérvæ Cælitum
Plaudunt, sacræque vírgines
Laudes perénnes cóncinunt.
Quin obsequéntes ófferunt
Ligústra, et alba lília:
Candor sed horum víncitur,
Candóre casti péctoris.
Nostra Angelórum láudibus
Abjécta tellus ádsonans
Ad astra voces éfferat,
Et Vírginis præcónia.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula. Amen.

In primo Nocturno.

℣. Venérunt mihi ómnia bona páriter cum illa.

℟. Et innumerábilis honéstas per manus illíus.

De Cánticis Canticórum.

Lectio i. *Cap. 2.*

Ego flos campi, et lílium convállium. Sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter fílias. Sicut malus inter ligna silvárum, sic diléctus meus inter fílios. Sub umbra illíus, quem desideráveram, sedi, et fructus ejus dulcis gútturi meo. Introdúxit me in cellam vinárium, ordinávit in me charitátem. Fulcíte me flóribus, stipáte me malis, quia amóre lángueo. Læva ejus sub cápite meo, et déxtera illíus amplexábitur me. Adjúro vos, fíliæ Jerúsalem, per cápreas, cervósque campórum, ne suscitétis, neque evigiláre faciátis diléctam, quoadúsque ipsa velit. Vox dilécti mei: ecce iste venit sáliens in móntibus, transíliens colles: símilis est diléctus meus cápreæ, hinnulóque cervórum. En ipse stat post paríetem nostrum, respíciens per fenéstras, prospíciens per cancéllos. En diléctus meus lóquitur mihi: Surge, própera, amíca mea, colúmba mea, formósa mea, et veni.

℟. Diléctus meus mihi, et ego illi, qui páscitur inter lília: * Pulchra es, amíca mea, suávis, et decóra sicut Jerúsalem, terríbilis ut castrórum ácies ordináta. ℣. Una est colúmba mea, perfécta mea. Vidérunt eam fíliæ Sion, et beatíssimam prædicavérunt. Pulchra.

Lectio ii. *Cant. 4.*

Quam pulchra es, amíca mea, quam pulchra es! Oculi tui columbárum, absque eo, quod intrínsecus latet. Capílli tui sicut greges caprárum, quæ ascendérunt de monte Gálaad, dentes tui sicut greges tonsárum, quæ ascendérunt de lavácro, omnes geméllis fœtibus, et stérilis non est inter eas. Sicut vitta coccínea lábia tua, et elóquium tuum dulce. Sicut

fragmen mali púnici, ita genæ tuæ. Sicut turris David collum tuum, quæ ædificáta est cum propugnáculis: mille clypei pendent ex ea, omnis armatúra fórtium. Duo úbera tua sicut duo hínnuli cápreæ gemélli, qui pascúntur in líliis: donec aspíret dies, et inclinéntur umbræ, vadam ad montem myrrhæ, et ad collem thuris. Tota pulchra es, amica mea, et mácula non est in te.

℟. Surge, própera, amica mea, colúmba mea, formósa mea, et veni: * Jam hiems tránsiit, imber ábiit et recéssit: flores apparuérunt in terra nostra. ℣. Surgam, et circuíbo civitátem, per vicos et platéas quæram, quem díligit ánima mea. Jam.

Lectio iii. *Cap.* 4.

Veni de Líbano, sponsa mea, veni de Líbano, veni: coronáberis de cápite Amána, de vértice Sanir, et Hermon, de cubílibus leónum, de móntibus pardórum. Vulnerásti cor meum, soror mea sponsa, vulnerásti cor meum in uno oculórum tuórum, et in uno crine colli tui. Quam pulchræ sunt mammæ tuæ, soror mea sponsa! Pulchrióra sunt úbera tua vino, et odor unguentórum tuórum super ómnia arómata. Favus distíllans lábia tua, sponsa: mel et lac sub lingua tua, et odor vestimentórum tuórum, sicut odor thuris. Hortus conclúsus, soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus.

℟. Adjúro vos, fíliæ Jerúsalem, si invenéritis diléctum meum, ut nuntiétis ei, quia amóre lángueo: * Qualis est diléctus tuus, o pulchérrima mulierum? ℣. Diléctus meus cándidus, et rubicúndus, eléctus ex míllibus. Talis est diléctus meus, ipse est amícus meus, fíliæ Jerúsalem. Qualis. Glória. Qualis.

In secundo Nocturno.

℣. Post partum, Virgo, invioláta permansísti. ℟. Dei Génitrix, intercéde pro nobis.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de Virgínibus.

Lectio iv. *Lib.* 2. *post init.*

Sit vobis tamquam in imágine descrípta virgínitas, vitaque beátæ Maríæ, de qua velut in spéculo, refúlget spécies castitátis, et forma virtútis. Hinc sumátis licet exémpla vivéndi; ubi, tamquam in exemplári, magistéria expréssa probitátis, quid corrígere, quid effúgere, quid tenére debeátis, osténdunt. Primus discéndi ardor nobílitas est magístri. Quid nobílius Dei Matre? Quid splendídius ea, quam splendor elégit? Quid cástius ea, quæ corpus sine córporis contagióne generávit?

℟. Beatíssima Virgo María, hortus conclúsus, fons signátus, Regína Angelórum, Dó-

mina mundi: * Per quam Deus descéndit in terras, ut hómines ascéndere mereréntur ad cælos. ℣. Ad te clamámus éxules filii Evæ: recordáre nostri sanctissima Virgo. Per quam. Lectio v.

De cæteris ejus virtútibus quid loquar? Virgo erat non solum córpore, sed étiam mente, quæ nullo doli ámbitu sincérum adulteráret affectum. Corde húmilis, verbis gravis, ánimi prudens, loquéndi párcior, legéndi studiósior non in incérto divitiárum, sed in preces páuperis spem repónens: inténta óperi, verecúnda sermóne, árbitrum mentis sólita non hóminem, sed Deum quærere: nullum lædere, bene velle ómnibus, fúgere jactántiam, ratiónem sequi, amáre virtútem.

℟. Beáta María tantæ éxtitit puritátis, ut Mater Dómini esse mererétur: * Deus, quam elégerat, creávit; de qua crearétur, elégit. ℣. Ipsa est stella ex Jacob, cujus rádius univérsum orbem illúminat. Deus.

Ex S. Petro Chrysólogo.
Lectio vi. *Serm. 143.*

Hæc dedit cælis glóriam, terris Deum, fidem géntibus, finem vítiis, vitæ órdinem, móribus disciplínam. Grátiam, quam détulit Angelus, accépit Virgo, salútem sæculis reditúra. Vere benedícta Virgo, quæ et virginitátis póssidet decus, et Matris dignitátem. Vere benedícta, quæ et supérni concéptus méruit grátiam, et servávit integritátis coróno nam. Vere benedícta, quæ et divíni gérminis suscépit glóriam, et regína éxtitit totius castitátis.

℟. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Spíritus Sanctus supervéniet in te: * Et virtus Altíssimi obumbrábit tibi; ideóque * Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Dixit autem María: Ecce ancílla Dómini, fiat mihi secúndum verbum tuum. Et virtus. Glória Patri. Quod.

In tertio Nocturno.

℣. Invenísti grátiam apud Deum.
℟. Sancta Dei Génitrix virgo immaculáta.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.
Lectio vii. *Cap 1.*

In illo témpore: Missus est Angelus Gábriel a Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad Vírginem desponsátam viro. Et réliqua.

Homilia S. Bernárdi Abbátis.
Homil. 2. super Missus est.

Novum cánticum illud, quod solis dábitur in regno Dei cantáre virgínibus, ipsam vírginum Regínam, imo primam inter cæteras esse cantatúram, nemo est qui ámbigat. Puto autem illam, præter illud, quod solis licet, cum

ómnibus tamen virgínibus ei, ut dixi, commúne erit; dulcióri quodam atque elegantióri cármine lætificatúram esse civitátem Dei. Hujus útique dulcísonos deprómere, vel exprímere módulos ne ipsárum quidem vírginum ulla digna inveniétur, quia mérito decantándum servábitur illi, quæ sola de partu, et partu divíno gloriátur. Gloriátur, dixi de partu, non in se, sed in ipso, quem péperit. Deus siquidem, (Deus enim est, quem péperit,) Matrem suam singulári in cælestibus donatúrus glória, singulári in terris prævenire curávit et grátia, qua vidélicet ineffabíliter, et intácta concíperet, et páreret incorrúpta.

℟. Egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radice ejus ascéndet: * Ecce Virgo concípiet, et páriet Fílium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel. ℣. Joseph, fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spíritu Sancto est. Ecce.

Benedictio. Cujus festum cólimus, ipsa Virgo vírginum.

Lectio viii.

Deum hujúsmodi decébat nativitas, qua non nisi de Vírgine nascerétur. Talis congruébat et Vírgini partus, ut non páreret, nisi Deum. Proínde Factor hóminum, ut homo fieret nascitúrus de hómine, talem sibi ex ómnibus débuit delígere, imo cóndere Matrem, qualem et se decére sciébat, et sibi nóverat placitúram. Vóluit itaque esse vírginem, de qua immaculáta immaculátus procéderet, ómnium máculas purgatúrus. Vóluit et húmilem, de qua mitis et húmilis corde prodíret, harum in se virtútum necessárium ómnibus, salubérrimúmque exémplum ostensúrus. Dedit Vírgini partum, qui ei jam ante et virginitátis inspiráverat votum, et humilitátis prærogáverat méritum. Ut ígitur quæ Sanctum Sanctórum conceptúra erat páriter, et paritúra, sancta esset córpore, accépit donum virginitátis; ut esset et mente, accépit humilitátis. * O Admirábilem, et omni honóre digníssimam Vírginem! O Féminam singuláriter venerándam, super omnes féminas admirábilem, paréntum reparatrícem, posterórum vivificatrícem! Missus est Angelus ad Vírginem, vírginem carne, vírginem mente, vírginem professióne, vírginem dénique qualem descríbit Apóstolus, mente et córpore sanctam. Nec nóviter, nec fortúito invéntam, sed a sæculo eléctam, ab Altíssimo præcógnitam, et sibi præparátam, ab Angelis servátam, a Pátribus præfigurátam, a Prophétis promíssam.

℟. Beáta Dei Génitrix María, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, * Sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo. ℣. Genuísti, qui te fecit et in ætérnum pérmanes Virgo. Sola. Glória. Sola.

Lectio ix. de Hom. Dom. occ.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Sicut lilium inter spinas, sic amíca mea inter fílias.

Psalm. Dóminus regnávit cum reliq. 16.

2 Diléctus meus mihi, et ego illi, qui páscitur inter lília.

3. Quam pulchra es, amíca mea, quam pulchra es!

4. Una est colúmba mea, perfécta mea.

5. Vidérunt eam fíliæ Sion, et beatíssimam prædicavérunt.

Capitulum. *Sap.* 4.

O Quam pulchra est casta generátio cum claritáte! immortális est enim memória illíus, quóniam et apud Deum nota est, et apud hómines.

Hymnus. O gloriósa Vírginum. 146.*

℣. Spécie tua et pulchritúdine tua.

℟. Inténde, próspere procéde, et regna.

Ad Benedictus, Ant. Sancta, et immaculáta Maríæ virgínitas! quibus te láudibus éfferam néscio: quia per te Redemptórem nostrum suscépimus Dóminum nostrum Jesum Christum. Oratio.

Da, quæsumus, omnípotens Deus; ut puríssimæ vírginis Maríæ integérrimam Virginitátem festíva celebritáte venerántes; ejus intercessióne, puritátem méntis, et córporis consequámur. Per Dóminum.

Deinde fit com. Domin. occ.

In ii. Vesp. omnia, ut in prim.

Ad Magnificat, Ant. Beáta Dei Génitrix María, virgo perpétua, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuísti Dómino nostro Jesu Christo.

Deinde fit com. Domin. occ.

DOMIN. IV. OCTOBRIS

B.M.V. TITULO AUXILIUM Agonizantium. Dupl. majus.

Omnia ut in Fest. B. M. V. 135.* præter Oratio.

Deus, qui Unigénito tuo, pendénti in cruce pro animárum salúte ejus Genitrícem Vírginem Maríam adésse voluísti, fac ut nos in extrémo vitæ perículo constitúti, ipsíus intercessióne adjuvémur, et ætérna prǽmia cónsequi mereámur. Per eúmdem.

Lectio ix. de Homil. Dom. occ. et ejus com. in utrisq. Vesp. et Laud.

FESTA NOVEMBRIS

DIE IX. S. AGRIPPINI EPIS. et Patr. Neap. Duplex majus.

Omnia de Comm. Conf. Pont. 49.* præter seq. Oratio.

Deus, qui gregem tuum ab insidiis hóstium fidei, beá-

ti Agrippíni Confessóris, atque Pontíficis pastorāli sollicitúdine præservásti, dignáre, quæsumus, ejúsdem suffragántibus méritis, inter oves tuas nos perpétuo custodíre. Per Dóminum.

Et fit comm. diei Octav. Omnium Ss., et S. Theodori mart. ut in Brev.

In i. Noct. Lect. Fidélis sermó. 61.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Agrippinus Neápoli in Campánia natus, a prima ætáte Christiánis mystériis, bonísque móribus imbútus, futúræ sanctitátis spécimen dedit. Orbátus paréntibus, Christi consilium secútus, vix sibi necessáriis reténtis, bona paupéribus elargítus est; patérna étiam domo in Oratórium convérsa, eo sita in loco, in quo póstea extrúcta Basílica beáti Agrippíni nómine dedicáta est. In demórtui Neapolitáni Antístitis, Antoníno Pio imperánte, ad celsiórem locum evéctus præcláris magis, magísque virtútibus emícuit, quibus ántea in priváta vita tam mire effúlserat.

℟. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Nihil profíciet, inimícus in eo, et fílius iniquitátis non nocébit ei. Manus.

Lectio v.

In pastorāli officio omnes conátus eo inténdit, ut divínus cultus augerétur, et Christiána relígio illibáta floréret, eo potíssimum témpore, quo hærétici falsis doctrínis pérdere ánimas, et Christo oves mactáre contendébant; ad quos confutándos sanctus Soter Póntifex Máximus salutárem dedit epístolam, ádmonens Agrippínum, aliósque Campániæ præsules, ut pervígiles cavérent, ne clandestína perfídiæ lues commissos in greges grassarétur. Quod sanctus Antístes et prædicatióne divíni verbi, et exémplo integérrimæ vitæ solertíssime præstitit; multíque infidéles divínitus permóti, ejus ópera veri Dei cultum, purámque religiónem suscepére.

℟. Pósui adjutórium super poténtem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei. ℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. Manus.

Lectio vi.

Sic ætáte labóribus plúrimis, mirísque virtútibus exácta, migrávit ad Dóminum, multis ante, et post óbitum miráculis effúlgens, quinto Idus Novémbris, secúndo post Christum natum sǽculo, sepultúsque in cœmetério extra mœnia, unde in sancti Salvatóris templum translátus est, confluéntibus ad ejus sepúlchrum cultóribus, fama sanctitátis, et

prodigiórum addúctis. Cum præsértim vísus quandóque fúerit una cum beáto Januário adésse sancto Sevéro moriénti, et civitáti obséssæ auxílium ferre de cælo. Idcírco Neapolitáni cives, aliíque finítimi Basílicas et óppida insígnita Agrippíni nómine ædificárunt. Cujus sacrum corpus sub ara máxima principis Ecclésiæ nunc veneratióni habétur.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et omnis terra doctrína ejus repléta est: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Ipse. Glória Patri. Ipse.

In iii. Noct. Homil. in Evang. Vigiláte de Comm. 61.* Lect. ix. et Com. S. Theodori. In ii. Vesp. fit a Capit. de S. Andrea Avellino, comm. præced. ac Ss. Mart. Tryphonis et socior. ut in Brev.

DIE X. S. ANDREÆ

Avellini, Conf. Patr. Neap. Duplex majus.

Omn. ut in Brev. præter Lect. i. Noct. Justus. 68.* In ii. Vesp. comm. S. Martini Episcop. et Conf. et S. Mennæ martyris.

DIE XIII. S. STANISLAI

Kostkæ Conf. Duplex. Omn. de Comm. Conf. non Pont. 66.* præter seq. (m. t. v.)

Oratio.

Deus, qui inter cætera sapiéntiæ tuæ mirácula étiam in ténera ætáte matúræ sanctitátis grátiam contulísti, da, quæsumus, ut beáti Stanislái exémplo, tempus instánter operándo rediméntes, in ætérnam ingredi réquiem festinémus. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Scrip. occ. In secundo Noct. Lectio iv.

Stanislaus, Senatória Kostkárum gente ortus in Polónia, quam olim esset milítiam secutúrus, nomen Jesu prænuntiávit, paritúræ matris grémio divínitus inscríptum. Virginitátem adhuc puer ita cóluit, ut patérna in mensa si quid minus pudíce dictum audivísset, præ horróre exánimis corrúeret. Ad Viennénse in Austria seminárium studiórum causa missus non minus exémplo sodálibus, quam veneratióni fuit. Coáctus inde in Lutheráni hóspitis ædes migráre, ibique a Paulo fratre ad liberiórem vitam omni étiam asperitátum génere incitátus, doméstícum bellum toto biénnio constantíssime sustínuit, ad ætérna se, non ad cadúca natum affírmans. Itaque únicum illi erat rerum cæléstium desidérium, perpétua cum Deo consuetúdo, cultus Deiparæ ádeo tener, ut matrem suavíssime appelláret.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus

tuávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

QUOTIDIANÆ fratris vexatióni crebra ipse jejúnia, flagélla, aliósque insóntis corpúsculi cruciátus adjiciens, lethálem in morbum incidit. Quo ingravescénte, cum dæmonem horréndi canis spéciе insiliéntem signo crucis ter fugásset, sacrum Viáticum quod in hærética domo decúmbens frustra ab homínibus petébat, ab Angelis accépit. Mox ad púeri Jesu compléxum a beatíssima ejus matre cómiter admissus, ac Societáti jussus nomen dare súbito conváluit. Sed cum áditum ad illam patris timor in Germánia præclúderet; peregríni hábitu solus, pedes, mendicus fugam arripuit, certus non sistere, nisi voti compos fiat. Iter non uno Dei benefício prósperum fuit. Nam præter ália, Pauli prófugum fratrem jam assequéntis equi, immísso divínitus torpóre, constitérunt. Et Stanisláus Angelórum pane íterum Angélico ministério reféctus, post duodécies centéna pássuum míllia tandem Romæ in Societátem Jesu a sancto Francísco Bórgia Generáli Præpósito méruit cooptári.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum. * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dóminus lorícam fídei, et ornávit eum. Et. Lectio vi.

TIRONIS eméritì virtútes in religiósæ vitæ palæstra splendídius eluxére. Cháritas præsértim erga Deum, in quem assídue alienáta a sénsibus mente rapiebátur. Inde illi fácies semper accénsa, nonnúmquam irrádians; perénnes lácrymæ, ardor péctoris tantus, ut média quoque híeme foret ingésta idéntidem gélida aqua temperándus. Itaque amóre vérius quam febri æstuans, die Assúmptæ in cælum Vírgini sacro, ad ejus triumphálem pompam própius, ut optáverat, spectándam, ab ipsa beatárum vírginum choro stipáta vocátus est ex Quirináli domo probatiónis, anno innocéntis vitæ décimo octávo, óperum plénior quam diérum. Multis post óbitum miráculis, in sua præsértim Polónia cnítuit, cujus armis contra formidábiles Turcárum exércitus spectábili e cælo ádfuit non semel; et civitátes álias peste, álias incéndio liberávit. Quamóbrem Clemens Décimus eum inter primários totíus regni Patrónos constítuit. Benedictus vero Décimus tértius (quod a Cleménte Undécimo jampridem fúerat decrétum) in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Lectio vii. *Cap.* 19.

In illo témpore: obláti sunt Jesu párvuli, ut manus eis impóneret. Et réliqua.

Homil. S. Augustíni Epíscopi. *In Psalm.* 118.

Quid párvulus nisi húmilis? Hæc sunt mirabília testimónia tua, Dómine, quæ scrutáta est ánima párvuli hujus, et ídeo invénit, quia humiliátus est et párvulus factus est. Quis enim facit mandáta tua sicut faciénda sunt, idest ex fide, quæ per dilectiónem Dei operátur, nisi ejus in corde per Spíritum sanctum ipsa diléctio diffundátur? Hoc étiam iste párvulus confitétur. Os meum, inquit, apérui, et attráxi spíritum, quia mandáta tua desiderábam. Quid desiderábat, nisi fácere mandáta divína? Sed non erat unde fáceret infirmus fórtia, et párvulus magna. Apéruit os, confitens, quod per se ipse non fáceret, et attráxit unde fáceret.

℟. Iste est qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse. Lect. viii.

Junior sum ego, inquit, et contémptus: justificatiónes tuas non sum oblítus. Non sicut inimíci mei, qui oblíti sunt verbórum tuórum. Vidétur autem minor ætáte non oblítus justificatiónes Dei dolére pro inimícis suis ætáte majóribus qui oblíti sunt. Nam quid est, Júnior ego non sum oblítus, nisi illi majóres oblíti sunt? Sed contémptum se dicit hic júnior: ídeo factus est major, quia ignobília et contemptibília mundi éligit Deus, et ea, quæ non sunt, tamquam sint, ut ea, quæ sunt, evacuéntur. Et ecce sunt novíssimi qui erant primi, et primi, qui erant novíssimi.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescítis, qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória. Et vos. Lectio ix.

Iste autem júnior non est oblítus, quia non suam vóluit habére justítiam, sed Dei;

de qua étiam nunc dicit: Justítia tua justítia in ætérnum. Propter hanc passus est persecutiónem júnior a majóre, ut díceret júnior, quod séquitur: Tribulátio et necéssitas invenérunt me: mandáta tua meditátio mea est. Sæviant, persequántur; dum tamen mandáta Dei non relinquántur, et ex ipsis mandátis étiam qui sæviunt, diligántur. Intelléctum da mihi, et vivam. Intelléctum poscit iste júnior; quem si non habéret, non super senióres intellígeret. Sed eum poscit in tribulatióne et necessitáte, quo intélligat, quam sit contemnéndum, quod ei possunt auférre persequéntes inimíci, a quibus se dicit esse contémptum. Te Deum. 15.

DIE XV. S. LEOPOLDI

Confessoris Duplex.

Omnia de Com. Conf. non Pont. 66.* præt. seq. Oratio.

Deus, qui sanctum Leopóldum ex Principátu, et curis sæculi hujus immaculátum ad regnum cœléste traduxísti, concéde propítius tua cleméntia, ita nos per hæc temporália dirigi, ut ætérnæ vitæ consórtes effíci mereámur. Per Dominum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Leopoldus Austriæ Márchio, singulári præcónio pietátis, quæ in eo miríficæ elucébat, Pius cognominátus, in primo statim ætátis flore ea virtútum inítia concépit, quæ annórum progréssu in insígnem vitæ sanctitátem effloruérunt. Erat enim in júvene cum Dei timóre præclára intégritas, continéntia, et humílitas; in viro justítia, misericórdia, sapiéntia, et præcípuus religiónis cultus. Patre Leopóldo defúncto, et Principátus regímine suscépto, curis licet conjugálibus implícitus, et tam doméstícis, quam públicis negótiis impedítus, sédulo tamen pietátis, et misericórdiæ múnera súbiens, lassos roborábat, oppréssos sublevábat, ínopes fovébat, inter multíplices regéndi sollicitúdines, totque labórum stúdia, immaculátum sese ab hoc sæculo custodiébat, temporália tractándo, ætérna dispónens.

℟. Honéstum fecit illum Dñs et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum,* Et dedit illi claritátem ætérnam ℣. Justum dedúxit Dñs per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lect. v.

Hic Princeps Sacerdótes, virósque religiósos ádmodum cóluit: Summos quoque Pontífices tanta veneratióne proséquútus est, ut ab Innocéntio Secúndo Románo Pontífice peculiáris sancti Petri fílius appellarétur. Duo monastéria celebérrima Claustroneoburgénse, et sanctæ Crucis in Valle nemoró-

sa construxit, et amplissimis censibus dotavit. Melicense quoque a se instauratum magno cum sumptu illustravit. Post hujúsmodi præclára sua erga Deum pietátis monuménta, cum Austriæ Principátum quadragínta annis laudabíliter rexísset, anno Dómini millésimo, centésimo, trigésimo sexto, vita sancte functus, atque Sacraméntis munítus, e terris ad cæléstem Jerúsalem transívit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ induit eum. * Et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

Ejus corpus Claustroneobúrgi cónditum innúmeris miráculis cláruit; quibus Deus tanti viri sanctitátem mundo declarátam vóluit. Nam ad Leopóldi invocatiónem ejúsdem méritis et précibus mórtui suscitáti, cæci illumináti, surdis audítus, mutis loquéndi facúltas, claudis gressus, váriis morbis laborántibus sánitas; vinctis libértas restitúta: álii quoque áliam ejúsdem opem mirabíliter expérti sunt. Quibus clarissimis sanctimóniæ documéntis rite cógnitis, Innocéntius Octávus Leopóldum Sanctórum catálogo adscripsit. Ejus sacra ossa e túmulo, Massimiliáno Primo Imperatóre, transláta in eádem Claustroneoburgénsi Ecclésia cum débito honóre asservántur.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória. Quia.

In tertio Nocturno.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam.

Lectio vii. *Cap. 10.*

In illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis parábolam hanc: Homo quidam nóbilis ábiit in regiónem longínquam, accípere sibi regnum, et revérti. Et réliqua.

Homilía venerábilis Bedæ Presbyteri.

Homo nóbilis ille est, cui supérius cæcus clamábat: Fili David, miserére mei; et veniénti Hierosólymam concinébant: Hosánna fílio David: Benedíctus qui venit in nómine Dñi, Rex Israel. Longínqua régio Ecclésia est ex géntibus, de qua eidem hómini nóbili, qui lóquitur, Ego autem constitútus sum Rex ab eo, dícitur a Patre: Póstula a me, et dabo tibi gentes, hæreditátem tuam términos terræ. Quæ vidélicet hæréditas, ac posséssio, bifária ratióne régio longínqua vocátur, vel quia a fínibus terræ clamat ad Dóminum, vel quia longe est a

peccatóribus salus; et cum Deus ubique sit præsens, longe tamen ab eórum sensu, qui idóla colunt, Deus verus abest. Sed qui erant longe, facti sunt prope in sánguine Christi.

℟. Iste est, qui ante Deum magnas virtútes operátus est, et de omni corde suo laudávit Dóminum: * Ipse intercédat pro peccátis ómnium populórum. ℣. Ecce homo sine queréla, verus Dei cultor, ábstinens se ab omni ópere malo, et pérmanens in innocéntia sua. Ipse. Lec. viii.

Vocatis autem decem servis, dedit eis decem mnas: denárius númerus ad legem pértinet propter Decálogum. Vocat ígitur paterfamilias decem servos; quia elégit discípulos per literam legis imbútos. Dat eis decem mnas, quia dicta legis spirituáliter intelligénda revélat: post passiónem quippe, resurrectionémque apéruit illis sensum, ut intellígerent Scriptúras. Mina namque, quam Græci mnam vocant, centum drachmis appénditur, et omnis Scriptúræ sermo, qui vitæ cæléstis perfectiónem súggerit, quasi númeri centenárii póndere fulgéscit.

℟. Sint lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum suum, quando revertátur a núptiis. ℣. Vigiláte ergo, quia nescitis, qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et vos. Glória Patri. Et vos. Lect. ix.

Et ait illis: Negotiámini, dum vénio. Verba, inquit, legis, ac Prophetárum, mystica interpretatióne discússa, pópulis offérte, atque ab eis fidei confessiónem, morúmque probitátem recípite, juxta quod Psalmísta suis auditóribus præcipit, dicens: Súmite psalmum, et date tympanum; hoc est, laudem prædicatiónis in cordis intentióne percípite, et devotiónem óperis in carnis castigatióne réddite. Tympanum quippe est pellis in ligno exténta; pellis vero in ligno exténta caro est nostra ad exémplum Domínicæ crucis afflicta.

Te Deum laudámus. 15.

DIE XXVI. S. SILVESTRI Abbatis. Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non 66.* Pont. præter seq. Oratio.

Intercessio nos, quæsumus Dómine, beáti Silvéstri Abbátis comméndet: ut quod nostris méritis non valémus, ejus patrocínio assequámur. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Silvester Auximi in Picéno nóbili génere ortus, statim puerilem ætátem lítteris ac bonis móribus mirífice exornávit. Adoléscens Bonóniam ad stúdia Juris-

prudéntiæ missus a patre, cum sacris Lítteris a Deo mónitus dedísset óperam, paréntis incúrrit indignatiónem: quam æquo ánimo toto decénnio pértulit. Ob egrégiam ejus virtútem a Canónicis Cathedrális Auximánæ Ecclésiæ sócius honóris eléctus est, in quo múnere pópulo oratiónibus, exémplo, et conciónibus opem tulit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum: * Et dedit illi claritátem ætérnam.

℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et.

Lect. v.

Inter funus nóbilis cujúsdam defúncti in apérto túmulo formósi viri, suique propínqui defórme cadáver conspíciens: Ego, inquit, sum, quod hic fuit: quod hic est, ego ero: et mox perácto fúnere, illa sibi Dómini occurrénte senténtia: Qui vult venire post me, ábneget semetípsum et tollat crucem suam, et sequátur me: in solitúdinem, majóris perfectiónis stúdio, secéssit, ibíque vigíliis, oratiónibus, jejuniísque déditus, crudas tantum herbas in cibum sæpius adhíbuit. Ut autem magis latéret hómines, várias mutávit sedes, ac demum pervénit ad montem Fanum, locum, quamvis prope Fabriánum, eo tamen témpore desértum: ibíque in honórem sanctíssimi Patris Benedícti Templum eréxit, Congregationísque Silvestrinórum fundaménta jecit, sub régula et hábitu, in visióne sibi ab eódem Sancto osténsis.

℟. Amávit eum Dóminus et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum. * Et ad portas paradísi coronávit eum.

℣. Induit eum Dóminus lorícam fidei, et ornávit eum. Et.

Lectio vi.

At ínvidens sátanas, váriis terróribus illíus Mónachos turbáre nitebátur, noctu Monastérii jánuas hostíliter invádens: sed Vir Dei hostis ímpetum ita représsit, ut Mónachi in sancto institúto magis confirmaréntur, ac Patris sanctitátem agnóscerent. Spíritu prophetíæ, aliísque donis enítuit: quæ ut semper profúnda humilitáte consérvávit, ita contra se dæmonis invídiam concitávit. A quo præceps actus per scalas Oratórii, et prope interiméndus, præsentíssimo Vírginis benefício incolumitáti rédditus est. Quod benefícium perpétua et singulári in illam pietáte commendávit ad últimum usque vitæ spíritum: quem fere nonagenárius, sanctitáte et miráculis clarus Deo réddidit, anno salútis millésimo ducentésimo sexagésimo primo, sexto Kaléndas Decémbris.

℟. Iste homo perfécit ómnia quæ locútus est ei Deus, et

dixit ad eum: Ingrédere in réquiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus. ℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia.

In iii. Noct. Homilia in Evang. Ecce nos relíquimus ómnia. de Communi Abbatum. 81.*

DIE XXVIII. S. JACOBI de Marchia, Conf. Patr. Neap. Duplex majus. Omnia de Com. Conf. non Pont. 66.* præter sequentia. Orátio.

Deus, qui ad animárum salútem, et peccatóres e vitiórum cœno ad viam virtútis revocándos beátum Jacóbum Confessórem tuum Evangélii præcónem exímium effecísti, concéde propítius; ut ejus intercessióne a peccátis ómnibus expiáti vitam consequámur ætérnam. Per Dóminum.

In i. Noct. Lect. Justus, 68.*

In ii. Nocturno. Lectio iv.

Jacobus monte Prandónum Picéni óppido in Diœcési Asculána piis paréntibus natus, ab ipsa pueritia bonárum ártium, et litterárum stúdia magna cum pietáte conjúnxit. Adoléscens mundi vanitátem cógitans Carthusianórum institúto nomen dare constitúerat; Deo tamen, qui eum ad animárum salútem, et fidei propagatiónem destináverat, ducénte, Minórum Famíliam ingréssus est. In ipso tyrocínio, quod in cœnóbio cárcerum apud Assísium pósuit, obediéntia, paupertáte, cæterísque virtútibus ita excélluit, ut religiósæ perfectiónis exémplar absolutíssimum ab ómnibus haberétur. Virginitátem perpétuo illibátam servávit, trium horárum somno conténtus, réliquam noctem divínis in láudibus, cruéntis flagellatiónibus, rerúmque cæléstium contemplatióne transigébat. Loricam férream supra nudas carnes annis gestávit prope viginti, quam póstea jussu Sacerdótis, qui ejus confessiónes excipiébat, cilício aspérrimo commutávit. Semel in die pane, et aqua vescebátur, ádditis raro crudis fabis, herbísque silvéstribus obsónii loco. Quam durissimam vivéndi ratiónem ténuit, donec ætáte provéctum, et ob assíduos labóres mala afféctum valetúdine, ut mítius aliquánto secum ágeret, sancti Bernardíni Senénsis auctóritas ímpulit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Justum dedúxit Dóminus per vias rectas, et osténdit illi regnum Dei. Et. Lectio v.

Sacerdos factus, ad munus concionándi deléctus, vivo et efficáci sermóne flagítia hóminum constánter, et libere increpábat: nec viros

nóbiles ac poténtes reprehéndere est véritus, si quos criminibus irretítos offendisset; tantúsque fiébat ad eum audiéndum concúrsus, ut eum frequéntiam cápere vel magna templa non possent, in platéis, atque áreis suggésta érigi passim oportéret. Hinc Imperatóres, Reges, et Præsules amplíssimi certátim apud se eum conciónántem habére voluérunt. Mediolàni de Magdalénæ lácrymis dicens sex et triginta impudícas mulíeres a turpi quæstu avocávit, quibus étiam pecúnia corrogáta ad pie vivéndum domicílium extrúxit. Tum Sfórtia Duce, ac cívibus vehementer instántibus, ut Archiepiscopále munus susciperet, eam dignitátem constantíssime recusávit. Bis centéna infidélium míllia Baptísmi lavácro tinxísse, et in Hungária brevi témpore quinquagínta Hæreticórum míllia ad Ecclésiæ sinum reduxísse fertur. In Itália nequíssimam Fraticellórum sectam íterum, ac tértio reviviscéntem pénitus extínxit. Ferrariénsi Concílio, quod póstea Floréntiam translátum fuit, intérfuit. Sigismúndum, et Albértum Imperatóres in máximis regni difficultátibus, præsértim vero expeditióne in Turcas promovénda, et Hæréticis debellándis, consílio, et ópera adjúvit. Sancto Joánni a Capistráno sacri sociális belli advérsus Turcas Pontifíciæ Legatiónis Consiliário in Hungária defúncto suffféctus fuit.

℟. Amávit eum Dóminus, et ornávit eum, stolam glóriæ índuit eum: * Et ad portas paradísi coronávit eum. ℣. Induit eum Dñs lorícam fídei et ornávit eum. Et. Lectio vi.

Martini Quinti, Eugénii Quarti, Nicolái Quinti, Callísti Tértii, Pii Secúndi, Pauli item Secúndi, et Sixti Quarti contra Hæréticos Fraticéllos, Manichæos redivívos, Paterénos, Hussítas, Taborítas, legatiónibus functus est. Quibus in expeditiónibus Itáliam univérsam non semel percúrrit: Illyricum tértio, Pannóniam, Sarmátiam, Bohémiam, finitimásque províncias peragrávit. Tot autem itínera sine sácculo, et pera Apostolórum more pédibus confécit, ope divína únice fretus, quæ tum máxime pátuit, cum rejéctus a nauta, Padum amnem, pállio super aquas instráto, cum sócio pertránsiit. Dénique Neápoli, quo Sixti Quarti jussu, instánte Ferdinándo rege, proféctus erat, extrémo morbo corréptus, Ecclésiæ Sacraméntis rite suscéptis, anno millésimo quadringentésimo septuagésimo sexto, ætátis octogésimo quinto, quarto Kaléndas Decémbris, spíritum Deo réddidit. Multis post óbitum mirácu-

lis cláruit, quibus rite cógnitis Urbánus Octávus ejus Officium, et Missam ab Ordine Fratrum Minórum, et a Clero Neápolis celebrári permisit, quæ Jacóbum inter álios Patrónos cooptáverat. Corpus ejus in Æde sacra sanctæ Maríæ Novæ incorrúptum adhuc, et flexíbile pérmanet. Quod cum Vincéntius Cardinális Ursínus, qui post Benedíctus Décimus tértius fuit, suis mánibus contrectáret, et Philíppo Quinto Hispániæ regi venerándum offérret, odórem suavíssimum expiráre compértum est. Idem vero Póntifex anno millésimo septingentésimo vigésimo sexto Jacóbum novis miráculis coruscántem in Sanctórum númerum rétulit.

℟. Iste homo perfécit ómnia, quæ locútus est ei Deus, et dixit ad eum : Ingrédere in réquiem meam:*Quia te vidi justum coram me ex ómnibus géntibus.℣. Iste est qui contémpsit vitam mundi, et pervénit ad cœléstia regna. Quia. Glória Patri. Quia

In iii. Noct. Homil. in Evang. Sint lumbi, de Comm. 74.*

In ii. Vesperis fit comm. sequentis, et S. Saturnini mart.

DIE XXIX. S. EMYGDII

Episc., et Mart. Patr. Neap. a Civit. tantum electi. Dupl.

Omnia de Com. unius Mart. 20.* præter seq. Oratio.

Deus, qui beátum Emygdium mártyrem tuum atque Pontíficem idolórum victória, et miraculórum glória decorásti, concéde propítius: ut, eo interveniénte, malórum spirítuum fraudes víncere, et coruscáre virtútibus mereámur. Per Dñm.

In i. Noct. Lect. de Scr. occ.

In ii. Nocturno, Lectio iv.

Emygdius e nóbili Francórum prosápia Tréveris natus, anno ætátis vigésimo tértio, paréntibus idolátris frustra obstántibus, fidem Christi suscépit, et constantíssime proféssus est. Cum tribus discípulis Euplo, Germáno, et Valentíno vitam duxit, humánis sprétis oblectaméntis, rebus divínis plénius incumbébat, erga próximum charitátis ardóre æstuábat. Idcírco ad procurándam multórum salútem Romam se cóntulit. Hospítio excéptus in ínsula Tiberis, hóspitis filiam, per quinquénnium jam immedicábili morbo languéntem, Baptísmo sanávit.

℟. Honéstum fecit illum Dóminus, et custodívit eum ab inimícis, et a seductóribus tutávit illum, * Et dedit illi claritátem ætérnam. ℣. Descendítque cum illo in fóveam, et in vínculis non derelíquit eum. Et. Lectio v.

Mox óculis cæci coram pópulo signo crucis apértis, a multitúdine eum fílium Apóllinis credénte, in templum Æsculápii rápitur. Ibi Christi servum se proféssus,

ejus invocatióne magnum númerum ægrotórum, nequicquam idóli opem implorántium, valetúdini restítuit, aras díruit, Æsculápii signum confráctum in Tiberim projécit. Quibus rebus, et mille trecentórum Gentílium præter Æsculápii sacerdótes, conversióne inde sequúta, indignáti Posthúmii Titiáni Præfécti urbis minas Angeli mónitu declínans, sanctum Marcéllum Pontíficem ádiit, a quo Epíscopus ordinátus, et Asculum missus est.

℣. Desidérium ánimæ ejus tribuísti ei Dómine: * Et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum. ℣. Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. Et.

Lectio vi.

Multis in itínere miráculis ingénti multitúdine Christo adjúncta, simul ac Asculum Emygdius pervénit, dæmones e simulácris idolórum per cuncta fana ejulátibus éditis, peregrínam dolóris sui causam indicárunt; quem cum concitáta plebs ad cædem quæreret, excitátus tumúltu Polymius civitátis Præses, eum ad se vocátum, multis, sed írritis verbis ad Jovis, et Ancáriæ deæ Asculi patrónæ veneratiónem hortátur, promíssis étiam in prǽmium núptiis propriæ fíliæ Polisiæ, quam Emygdius ad Christum convérsam baptizávit, et post eam mille et sexaginta hómines, edúcta e saxo per ingens miráculum aquárum cópia. His in rábiem actus Polymius sancto Epíscopo caput abscídit. Quo facto truncus ejus mirabíliter eréctus abjéctum humo próprium caput tollens, mánibus per spátium trecentórum pássuum ad Oratórium portávit. Unde ad templum máximum translátum est, ubi magna religióne Asculáni pópuli, concúrsu externórum hanc usque in diem cólitur. Incidit ejus beáta mors, persecutióne Diocletiáni duránte.

℟. Stola jucunditátis induit eum Dóminus:* Et corónam pulchritúdinis pósuit super caput ejus. ℣. Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus: et aqua sapiéntiæ salutáris potávit illum. Et. Glória Patri. Et.

Iniii. Noct. Homil. in Evang. Si quis venit, de Comm. 28.*

Lectio ix. ante Adventum legitur de Vigilia S. Andreæ. In Laudibus fit com. Vigiliæ et S. Saturnini.

DOMINICA

post octava omnium Ss.

PATROCINIUM B. M. V.

Duplex majus. Omnia ut in Festis B. M. V. 135.* Ant. ad Magnificat et ℟. vii. terminantur ut in Festo SS. Rosarii. Lect. ix. et comm. Dom. in utriusq. Vesp. et Laud.

OFFICIA VOTIVA.

OFFICIUM
De SS. Sacramento.

Quod Feria v. cujusque Hebdomadæ, extra tempus Adventus, Quadragesimæ, et Vigiliarum, non impedita Officio novem Lectionum, etiam translato, fieri potest sub ritu Semiduplici ab omnibus, qui in Regnis suæ Majestatis, Dominiis, ac Statibus hereditariis Augustissimæ Domus Austriacæ ad Horas Canonicas tenentur, ex concessione Clementis XI.

Ad Vesperas, Ant.

1. Sacérdos in ætérnum * Christus Dóminus secúndum órdinem Melchísedech, panem et vinum óbtulit.
Psal. Dixit Dóminus. 124.
2. Miserátor Dóminus * escam dedit timéntibus se in memóriam suórum mirabílium.
Psal. Confitébor. 124.
3. Cálicem * salutáris accípiam, et sacrificábo hóstiam laudis. Psalm. Crédidi. 127.
4. Sicut novéllæ, olivárum,* Ecclésiæ filii sint in circúitu mensæ Dómini.
Psal. Beáti omnes. 133.
5. Qui pacem * ponit fines Ecclésiæ, fruménti ádipe sátiat nos Dóminus.
Psalm. Lauda Jerúsalem Dóminum. 144.

Capitulum. 1. *Cor.* 11. *e*

Fratres, Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem.

Hymnus.

Pange lingua gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinísque pretiósi,
Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit géntium.
Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clausit órdine.
In suprémæ nocte cœnæ
Recúmbens cum frátribus,
Observáta lege plene
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.
Verbum caro, panem verum
Verbo carnem éfficit:
Fitque sanguis Christi merum:
Et si sensus déficit,
Ad firmándum cor sincérum
Sola fides súfficit.
Tantum ergo Sacraméntum

Venerémur cérnui:
Et antiquum documéntum
Novo cedat rítui:
Præstet fides suppleméntum
Sénsuum deféctui.
Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedíctio:
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio, Amen.

℣. Panem de cœlo præstitísti eis. ℟. Omne delectaméntum in se habéntem.

Ad Magnificat, Ant. O quam* suávis est, Dómine, spíritus tuus, qui ut dulcédinem tuam in fílios demonstráres, pane suavíssimo de cœlo præstito, esuriéntes reples bonis, fastidiósos dívites dimíttens inánes.

Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacraménto mirábili, passiónis tuæ memóriam reliquísti: tríbue, quæsumus; ita nos Córporis et Sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis.

Ad Completorium, et per Horas, in fine Hymnorum dicitur: Jesu tibi sit glória, Qui natus es de Vírgine.

Ad Matutin., Invitat. Christum regem adorémus dominántem Géntibus, * Qui se manducántibus dat spíritus pinguédinem.

Psal. Venite, 2. Hymnus.

Sacris solémniis juncta sint gáudia,
Et ex præcórdiis sonent præcónia;
Recédant vétera, nova sint ómnia,
Corda, voces, et ópera.
Noctis recólitur cœna novíssima,
Qua Christus créditur agnum et ázyma
Dedísse frátribus, juxta legítima
Priscis indúlta pátribus.
Post agnum typicum, explétis épulis,
Corpus Domínicum datum discípulis,
Sic totum ómnibus, quod totum síngulis,
Ejus fatémur mánibus.
Dedit fragílibus córporis férculum,
Dedit et trístibus sánguinis póculum,
Dicens, Accípite quod trado vásculum,
Omnes ex eo bíbite.
Sic sacrifícium istud instítuit,
Cujus offícium commítti vóluit
Solis Presbyteris, quibus sic cóngruit,
Ut sumant, et dent céteris.
Panis angélicus fit panis hóminum,
Dat panis cœlicus figúris términum:
O res mirábilis, mandúcat Dóminum
Pauper, servus, et húmilis.
Te trina Déitas, únaque póscimus,

Sic nos tu visita, sicut te cólimus:
Per tuas sémitas duc nos quo téndimus,
Ad lucem quam inhábitas. Amen.

In primo Nocturno.

Ant. Fructum salutíferum * gustándum dedit Dóminus mortis suæ témpore.
Psalm. Beátus vir. 3.
Ant. A fructu * fruménti et vini multiplicáti fidéles in pace Christi requiéscunt.
Psal. Cum invocárem. 4.
Ant. Communióne cálicis, * quo Deus ipse súmitur, non vitulórum sánguine, congregávit nos Dóminus.
Ps. Consérva me Dómine. 15.
℣. Panem cœli dedit eis. ℟. Panem Angelórum manducávit homo.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

℟. i. Immolábit hœdum multitúdo filiórum Israel ad vésperam Paschæ: * Et edent carnes, et ázymos panes.
℣. Pascha nostrum immolátus est Christus: itaque epulémur in ázymis sinceritátis et veritátis. Et.
℟. ii. Comedétis carnes, et saturabímini pánibus: * Iste est panis, quem dedit vobis Dóminus ad vescéndum.
℣. Non Moyses dedit vobis panem de cœlo, sed Pater meus dat vobis panem de cœlo verum. Iste.
℟. iii. Respéxit Elias ad caput suum subcinerícium panem: qui surgens comédit et bibit; * Et ambulávit in fortitúdine cibi illius usque ad montem Dei. ℣. Si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Et. Glória. Et.

In secúndo Nocturno.

Ant. Memor sit Dóminus * sacrificii nostri, et holocáustum nostrum pingue fiat.
Ps. Exáudiat te Dóminus. 19.
Ant. Parátur nobis * mensa Dómini advérsus omnes qui tribulant nos.
Psal. Dóminus regit me. 22.
Ant. In voce exultatiónis résonent epulántes in mensa Dómini. Psal. Quemádmodum desíderat. 41.
℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti. ℟. Et de petra, melle saturávit eos.

MENSIBUS SEPTEMBRI ET OCTOBRI.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de Sacraméntis.

Lectio iv. *Lib. 4. c. 4.*

Auctor Sacramentórum quis est, nisi Dóminus Jesus? De cœlo ista Sacraménta venérunt. Consílium enim omne de cœlo est. Vere autem magnum est et divínum miráculum, quod pópulo pluit Deus manna de cœlo: et non laborábat pópulus, et manducábat. Tu forte dicis: Meus panis est usitátus. Sed panis iste, panis est ante verba Sacramentórum: ubi accésserit consecrátio, de pane fit caro Christi. Hoc ígitur adstruámus: Quómodo potest, qui panis

est, corpus esse Christi? Consecratióne. Consecrátio ígitur quibus verbis est, et cujus sermónibus? Dómini Jesu. Nam réliqua ómnia, quæ dicúntur, laudem Deo déferunt: orátio præmíttitur pro pópulo, pro régibus, pro céteris: ubi venítur, ut conficiátur venerábile Sacraméntum, jam non suis sermónibus sacérdos, sed útitur sermónibus Christi.

℟. Cœnántibus illis accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fregit, dedítque discípulis suis, et ait: * Accípite, et comédite: hoc est corpus meum. ℣. Dixérunt viri tabernáculi mei: Quis det de cárnibus ejus, ut saturémur? Accípite.

Lectio v.

Ergo sermo Christi hoc cónficit Sacraméntum. Quis sermo Christi? Nempe is, quo facta sunt ómnia. Jussit Dóminus, et factum est cœlum: jussit Dóminus, et facta est terra: jussit Dóminus, et facta sunt mária: jussit Dóminus, et omnis creatúra generáta est. Vides ergo quam operatórius sit sermo Christi. Si ergo tanta vis est in sermóne Dómini Jesu, ut inciperent esse quæ non erant, quanto magis operatórius est, ut quæ erant, in áliud commuténtur? Cœlum non erat, mare non erat, terra non erat. Sed audi dicéntem: Ipse dixit, et facta sunt: ipse mandávit, et creáta sunt. Ergo tibi ut respóndeam, non erat corpus Christi ante consecratiónem: sed post consecratiónem dico tibi, quod jam corpus est Christi. Ipse dixit, et factum est: ipse mandávit, et creátum est.

℟. Accépit Jesus cálicem, postquam cœnávit, dicens: Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine: * Hoc fácite in meam commemoratiónem. ℣. Memória memor ero, et tabéscet in me ánima mea. Hoc.

Lectio vi. *Cap.* 5.

Jam redi mecum ad propositiónem meam. Magnum quidem et venerábile, quod manna Judæis pluit e cœlo. Sed intéllige, quid est ámplius, manna de cœlo, an Corpus Christi? Corpus Christi útique, qui auctor est cœli. Deínde, manna qui manducávit, mórtuus est: qui manducáverit hoc corpus, fiet ei remíssio peccatórum, et non moriétur in ætérnum. Ergo non otióse, cum áccipis, tu dicis, Amen; jam in spíritu cónfitens, quod accípias Corpus Christi. Dicit tibi sacérdos, Corpus Christi: et tu dicis, Amen, hoc est, verum. Quod confitétur lingua, téneat affectus.

℟. Ego sum panis vitæ: patres vestri manducavérunt manna in desérto, et mórtui sunt: * Hic est panis de cœlo descéndens, ut si quis ex ipso mandúcet, non mo-

riátur. ℣. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descéndi: si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Hic. Glória Patri. Hic.

MENSE NOVEMBRI.

Sermo B. Cyrílli Epíscopi Jerosolymitáni.

Lectio iv. *Catech. Mystag.* 4.

Ipsa beáti Pauli doctrína abúnde sufficere vidétur ut certam vobis de divínis mystériis fidem fáciat, quibus digni rédditi, concorpórei, ut ita dicam, et consanguínei Christi facti estis. Ipse enim modo clamábat, quod in nocte, qua tradebátur Dóminus noster Jesus Christus, accípiens panem, et grátias agens, fregit, et dedit discípulis suis, dicens: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum. Et accípiens cálicem, et grátias agens, dixit: Accípite et bíbite: hic est sanguis meus. Cum ígitur ipse de pane pronuntiáverit, ac díxerit: Hoc est corpus meum: quis audébit deínceps ambígere? Et cum idem ipse tam asseveránter díxerit: Hic est sanguis meus: quis umquam dubitáverit, ut dicat non esse ejus sánguinem? ℟. Cœnántibus.

Lectio v.

Aquam olim in vinum convértit in Cana Galilææ, quod habet quamdam cum sánguine propinquitátem: et eum parum dignum existimábimus, cui credámus quod vinum in sánguinem transmutárit? Ad eas núptias, quibus córpora copulántur, vocátus, præter opiniónem ómnium hoc fecit miráculum: et non multo magis sic eum corpus et sánguinem suum fruénda nobis donásse persuásum fírmiter habébimus, ut ea cum omni certitúdine tamquam corpus ipsíus et sánguinem sumámus? Nam in spécie panis dat nobis corpus, et in spécie vini dat nobis sánguinem: ut, cum súmpseris, gustes corpus et sánguinem Christi, factus ejúsdem córporis et sánguinis párticeps. Sic enim effícimur Christiferi, hoc est, Christum in corpóribus nostris feréntes, cum corpus ejus et sánguinem in membra nostra recípimus: sic secúndum beátum Petrum, divínæ natúræ consórtes rédddimur. ℟. Accépit.

Lectio vi.

Olim cum Judæis Christus dissérens, Nisi manducavéritis, inquit, carnem meam, et bibéritis meum sánguinem, non habébitis vitam in vobis. Cum autem illi quæ dicta fúerant, non spirituáliter accepíssent, offénsi abiérunt retro: putábant enim, quod eos ad manducándas carnes hortarétur. Erant et in véteri testaménto panes propositiónis: verum illi cum fúerint véteris testaménti, finem jam accepérunt. In novo vero testaménto, panis est cœléstis, et calix salutáris, qui et áni-

mam et corpus sanctíficant. Quámobrem non sic hæc atténdas velim, tamquam sint nudus et simplex panis, nudum et simplex vinum; corpus enim sunt et sanguis Christi. Nam etiámsi sensus illud tibi renúntiat, fides tamen te confírmet. Ne júdices rem ex gustu: sed te citra ullam dubitatiónem fides certum reddat, quod sis dignus factus, qui córporis et sánguinis Christi párticeps fíeres.

℟. Ego sum.

In tertio Nocturno.

Ant. Introíbo * ad altáre Dei: sumam Christum, qui rénovat juventútem meam.

Psal. Júdica me Deus. 69.

Ant. Cibávit nos Dóminus * ex ádipe fruménti: et de petra, melle saturávit nos.

Ps. Exultáte Deo adjutóri nostro. 96.

Ant. Ex altári tuo, Dómine, * Christum súmimus: in quem cor et caro nostra exúltant.

Psalm. Quam dilécta tabernácula. 96.

℣. Edúcas panem de terra.

℟. Et vinum lætíficet cor hóminis.

MENSIBUS SEPTEMBRI ET OCTOBRI.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap. 6. f.*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Et relíqua.

Homilia S. Hilárii Episcopi.

Lib. 8. de Trinit. ante med.

Non est humáno aut sæculi sensu in Dei rebus loquéndum. Quæ scripta sunt, legámus: et quæ legérimus, intelligámus: et tunc perféctæ fídei officio fungémur. De naturáli enim in nobis Christi veritáte quæ dícimus, nisi ab eo discimus, stulte atque ímpie dícimus. Ipse enim ait: Caro mea vere est esca, et sanguis meus vere est potus. Qui edit carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in eo. De veritáte carnis et sánguinis non relictus est ambigéndi locus.

℟. Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sánguinem, * In me manet, et ego in eo.

℣. Non est ália nátio tam grandis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest nobis. In. Benedic. Divinum auxílium.

Lectio viii.

Nunc enim et ipsíus Dómini professióne, et fide nostra vere caro est, et vere sanguis est. Et hæc accépta atque hausta id effíciunt, ut et nos in Christo, et Christus in nobis sit. Anne hoc véritas non est? Contíngat plane his verum non esse, qui Christum Jesum verum esse Deum negant. Est ergo in nobis ipse per carnem, et sumus in eo, dum secum hoc, quod nos su-

mus, in Deo est. Quod autem in eo per sacraméntum communicátæ carnis et sánguinis sumus, ipse téstatur, dicens: Et hic mundus jam me non videt, vos autem me vidébitis: quóniam ego vivo, et vos vivétis: quóniam ego in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis.

℟. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: * Et qui mandúcat me, vivet propter me. ℣. Cibávit illum Dñs pane vitæ et intelléctus. Et. Glória. Et. Lectio ix.

Quod autem in nobis naturális hæc únitas sit, ipse ita testátus est: Qui edit carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in eo. Non enim quis in eo erit, nisi in quo ipse fúerit, ejus tantum in se assúmptam habens carnem, qui suam súmpserit. Perféctæ autem hujus unitátis sacraméntum supérius jam docúerat, dicens: Sicut me misit vivens Pater, et ego vivo per Patrem: et qui mandúcat meam carnem, et ipse vivet per me. Vivit ergo per Patrem: et quo modo per Patrem vivit, eódem modo nos per carnem ejus vivémus. Te Deum. 15.

MENSE NOVEMBRI.

Léctio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

Lectio vii. *Cap. 6. f.*

In illo témpore: Dixit Jesus turbis Judæórum: Caro mea vere est cibus: et sanguis meus vere est potus. Et réliqua.

Homília sancti Cyrilli Episcopi Alexandríni.

Lib. 4. in Joan. c. 17.

Qui mandúcat, inquit, carnem meam, et bibit sánguinem meum, in me manet, et ego in illo. Sicuti enim si quis liquefáctæ ceræ áliam ceram infúderit, álteram cum áltera per totum commísceat necésse est: sic qui carnem et sánguinem Dómini récipit, cum ipso ita conjúngitur, ut Christus in ipso, et ipse in Christo inveniátur. Símile quodam modo apud Matthæum compéries. Símile est, inquit, regnum cœlórum ferménto, quod accéptum abscóndit múlier in farínæ satis tribus. Sicut parum, ut Paulus ait, ferménti totam massam ferméntat, sic párvula benedíctio totum hóminem in seípsam áttrahit, et sua grátia replet: et hoc modo in nobis Christus manet, et nos in Christo. ℟. Qui mandúcat.

Lectio viii.

Nos vero, si vitam ætérnam cónsequi vólumus, si largitórem immortalitátis habére in nobis desiderámus, ad recipiéndam benedictiónem libénter concurrámus: caveamúsque ne loco láquei damnósam religiónem diábolus nobis præténdat. Recte (inquit) dicis: scriptum tamen esse non ignorámus, judícium sibi comédere atque

bibere illum, qui de pane cómedit, et de cálice bibit indígne. Ego ígitur probo meipsum, et indígnum invénio. Quando igitur, quicúmque tu es, qui ista dicis, dignus eris? Quando Christo teípsum ófferes? Nam si peccándo indígnus es, et peccáre non désinis (quis enim delicta intélligit? secúndum Psalmístam) expers omnino eris vivíficæ hujus sanctificatiónis.

℟. Misit me. Lectio ix.

Quare pias, quæso, cogitatiónes suscípias, studióse sanctéque vivas, et benedictiónem partícipes: quæ (mihi crede) non mortem solum, verum étiam morbos omnes depéllit. Sedat enim, cum in nobis máneat Christus, sæviéntem membrórum nostrórum legem, pietátem corróborat, perturbatiónes ánimi extínguit, ægrótos curat, collisos redintegrat: et sicut pastor bonus, qui ánimam suam pro óvibus pósuit, ab omni nos érigit casu.

Te Deum laudámus. 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Sapiéntia * ædificávit sibi domum, míscuit vinum, et pósuit mensam. Psalm. Dóminus regnávit, cum reliq. 16.

2. Angelórum esca * nutrivisti pópulum tuum, et panem de cœlo præstitisti eis.

3. Pinguis est panis * Christi, et præbébit delícias régibus.

4. Sacerdótes sancti * incénsum et panes ófferunt Deo.

5. Vincénti dabo manna * abscónditum, et nomen novum.

Capitulum. 1. Cor. 11. c

Fratres, Ego enim accépi a Dómino quod et trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebátur, accépit panem, et grátias agens fregit, et dixit: Accípite, et manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem. Hymn.

Verbum supérnum pródiens,
Nec Patris linquens déxteram
Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.
In mortem a discípulo
Suis tradéndus æmulis,
Prius in vitæ férculo
Se trádidit discípulis.
Quibus sub bina spécie
Carnem dedit et sánguinem;
Ut dúplicis substántiæ
Totum cibáret hóminem.
Se nascens dedit sócium,
Convéscens in edúlium,
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in præmium.
O salutáris hóstia,
Quæ cœli pandis óstium:
Bella premunt hostilia,
Da robur, fer auxilium.
Uni trinóque Dómino
Sit sempitérna glória:
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria. Amen.

℣. Pósuit fines tuos pacem.
℟. Et ádipe fruménti sátiat te.

Ad Benedictus, Ant. Ego

sum * panis vivus, qui de cœlo descéndi: si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Oratio.

Deus, qui nobis sub Sacraménto mirábili, passiónis tuæ memóriam reliquisti: tribue, quæsumus; ita nos Córporis et Sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis.

Ad Primam, ℟. br. Christe Fili. ℣. Qui natus es de María vírgine.

Ad Tertiam, Ant. Angelórum esca.

Capitulum. Fratres, Ego enim, ut supra.

℟. br. Panem cœli * Dedit eis. Panem cœli ℣. Panem Angelórum manducávit homo. Dedit. Glória Patri. Panem.

℣. Cibávit illos ex ádipe fruménti. ℟. Et de petra, melle saturávit eos.

Ad Sextam, Ant. Pinguis est panis.

Capitulum. 1 Cor. 11. f.

Quotiescumque enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis: mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

℟. br. Cibávit illos * Ex ádipe fruménti. Cibávit. ℣. Et de petra, melle saturávit eos. Ex ádipe. Glória. Cibávit.

℣. Edúcas panem de terra. ℟. Et vinum lætíficet cor hóminis.

Ad Nonam. Ant. Vincénti dabo manna.

Capitulum. 1. Cor. 11. f.

Quicumque manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indigne: reus erit Córporis et Sánguinis Dómini.

℟. br. Edúcas panem * De terra. Edúcas panem. ℣. Et vinum lætíficet cor hóminis. De terra. Glória. Edúcas.

℣. Pósuit fines tuos pacem. ℟. Et ádipe fruménti sátiat te.

In ii. Vesperis omnia dicuntur sicut in primis.

℣. Panem de cœlo præstitísti eis. ℟. Omne delectaméntum in se habéntem.

Ad Magnificat, Ant. O sacrum * convívium, in quo Christus súmitur: recólitur memória passiónis ejus: mens implétur grátia: et futúræ glóriæ nobis pignus datur.

OFFICIUM
Conceptionis Immaculatæ B. M. V.
A SS. DD. Pio Papa IX. concessum.

Ad Vesperas, Ant. et Capit. de Laud. Psal. et alia hic non propria ut in Festis B. Maríæ. 139.*

Hymn. Ave maris stella.

℣ Immaculáta Concéptio sanctæ Maríæ Vírginis.

℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat ecclésias.

Ad Magnificat, Ant. Beáta Dei Génitrix María Virgo perpétua, templum Dómini, sacrárium Spíritus sancti, sola sine exémplo placuisti Dómino nostro Jesu Christo.

Oratio.

Deus, qui per immaculátam Vírginis Conceptiónem dignum Fílio tuo habitáculum præparásti: ejus nobis intercessióne concéde; ut cor et corpus nostrum immaculátum tibi, qui eam ab omni labe preservásti, fidéliter custodiámus. Per eúmdem Dóminum.

Ad Matutinum, Invitat. Immaculátam Conceptiónem Vírginis Maríæ celebrémus:* Christum ejus Fílium adorémus Dóminum.

Psalm. Venite, exultémus. 2.

Hymnus. Quem terra.

In primo Nocturno.

Ant. Multæ fíliæ congregavérunt divítias, tu supergréssa es univérsas.

Psalmi in Festis B. M. 138.*

Ant. Manus Dómini confortávit te, et ídeo eris benedícta in ætérnum.

Ant. Noli metúere, non moriéris: non enim pro te, sed pro ómnibus hæc lex constitúta est.

℣. Deus præcínxit me virtúte. ℟. Et pósuit immaculátam viam meam.

In i. Noct. Lect. de Script. occ.

℟. i Quæ est ista quæ ascéndit sicut auróra consúrgens, * Pulchra ut luna, elécta ut sol? ℣. Quasi arcus refúlgens inter nébulas, et quasi flos rosárum in diébus vernis. Pulchra.

℟. ii. Vidi speciósam sicut colúmbam ascendéntem desuper rivos aquárum, * Cujus inæstimábilis odor erat nimis in vestiméntis ejus. ℣. Quæ est ista quæ ascéndit de desérto delíciis áffluens, inníxa super diléctum suum? Cujus.

℟. iii. Congratulámini mihi omnes qui dilígitis Dóminum.* Quia cum essem párvula, plácui Altíssimo. ℣. Fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. Quia. Glória Patri. Quia.

In secundo Nocturno.

Ant. Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, et factus est Dóminus protéctor meus.

Ant. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Ant. Fundátur mons Sion exultatióne univérsæ terræ, látera aquilónis, cívitas regis magni.

℣. In hoc cognóvi quóniam voluísti me. ℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

MENSIBUS SEPTEMBRI ET OCTOBRI.

Sermo S. Joánnis Damascéni.

Lectio iv.

Serm. 2. in Nativ. B. M. V.

Cum homo per imménsam Dei bonitátem in rerum natúram edéndus esset, in primis cœlum exténditur, substérnitur terra: suis mare términis cláuditur, cæteraque ómnia, quibus útraque complénda essent, in univérsi ornátu una prodúcta sunt. Tum postrémum homo,

régio cultu in paradíso, velut in virtútis schola, pónitur, ac nisi violásset præcéptum, a vitáli illo loco nunquam exulásset: cumque expers induménti esset, nisi divínis consíliis obstitísset, haudquáquam in multis variísque affectiónibus obnóxium mutatiónem cecidísset, ut Dei monárchiæ loco plura númina cóleret. Cunctis ítaque, ut verbo expédiam, interitióni déditis, miseránte Deo, ne quem suis ipse mánibus formásset, in níhilum céderet penitúsque abolerétur, cœlum áliud novum, terrámque ac mare fábricat, in quibus propensióri consílio humánum genus reformatúrus ipse caperétur, qui capi nusquam potest. Isthæc porro est beáta multiplicitérque celebránda Virgo.

℟. Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * Diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

℣. Gloriósa dicta sunt de te, cívitas Dei. Diligit. Lectio v.

O rem miram! Cœlum quidem est, cum velut ex penitíssimis virginitátis thesáuris solem justítiæ próferat: terra vero, ceu quæ ex intemerátis lumbis vitæ spicam edat; mare tandem, útpote quæ ex úteri sui sinu spiritálem margarítam prodit. Nunc ítaque nova ejus, qui capi nequit, creatúra elúxit: universórum Regis regális aula paráta est, ejus qui incomprehensíbilis est, ratióne utens, diversórium instrúctum. Quam mundus iste magníficus est! Quam stupénda creátio, quæ virtútum arbóribus venustátem habet, castitátis odóre fragrat, sensórum splendóribus claret, cunctísque bonis áliis nulla penúria frúitur: digna dénique prorsus est, in qua Deus ad hómines véniens inhábitet! Quinimo, inquit, mundus antérior quam máxime est admirábilis. Tum enim, cum creáta sunt sídera, laudavérunt me voce magna Angeli mei, et prædicavérunt: nihil vero sic Deo decens gratúmque fuit, uti sancta, omnibúsque modis miránda Virgo.

℟. Nihil inquinátum in eam incúrrit: * Candor est lucis ætérnæ, spéculum sine mácula. ℣. Hortus conclúsus soror mea sponsa, hortus conclúsus, fons signátus. Candor.

Lectio vi.

O indulgéntiæ demissiónem! Qui exímie bonus est, próprii figménti proles audíre non rénuit, amóre captus illíus, quæ creátis ómnibus speciósior est, iliam ampléxus, quæ cœléstibus Virtútibus dignitáte præit. De hac ítaque summe admirábilis Zacharías ait: Gaude et lætáre, fília Sion, quia ecce vénio, et habitábo in médio tui, dicit Dóminus. Sed et beatíssimus Joel de eá-

dem, ut quidem exístimo, ita propémodum nóscitur clamáre: Confide terra, gaude et lætáre, quia magnificávit Dóminus ut fáceret tibi. Terra namque est, in qua sacratíssimus Moyses umbráticæ legis calceaméntum sólvere ob grátiæ commendatiónem jussus est. Terra est, in qua ille carne fundátus a spíritu cánitur, qui fundat terram super stabilitátem suam. Terra est, in qua nulla peccáta e nata spina: secus vero per cujus germen illud pótius evúlsum est. Terra est, non uti prior maledícta, ac cujus fructus spinis ac tribulis horréscant: sed super quam benedíctio Dómini fuit, et cujus fructus ventris benedíctus, ut sacro díctum est oráculo.

℟. Beátam me dicent omnes generatiónes, * Quia ancíllam húmilem respéxit Deus. ℣. Ornátam monílibus filiam Jerúsalem Dóminus concupívit. Quia. Glória Patri. Quia.

MENSIBUS NOVEMBRI ET DECEMBRI.

Sermo S. Bernárdi Abbátis. Lect. iv. *Hom. 2. sup. Miss. est.*

Lætare, pater Adam, sed magis tu, o Eva mater, exúlta, qui sicut ómnium paréntes, ita ómnium fuístis peremptóres: et quod infelícius est, prius peremptóres, quam paréntes. Ambo, inquam, consolámini super fília, et tali fília; sed illa ámplius de qua malum ortum est prius, cujus oppróbrium in omnes pertransívit mulíeres. Instat namque tempus, quo jam tollátur oppróbrium, nec hábeat vir quid causétur advérsus féminam; qui útique, dum se imprudénter excusáre conarétur, crudéliter illam accusáre non cunctátus est, dicens: Múlier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno, et comédi. Proptérea curre, Eva, ad Maríam; curre, mater, ad fíliam; fília pro matre respóndeat: ipsa matris oppróbrium áuferat: ipsa patri pro matre satisfáciat: quia ecce si vir cécidit per féminam, jam non érigitur nisi per féminam.

℟. Fundaménta. Lectio v.

Quid dicébas, o Adam? Múlier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno, et comédi. Verba malítiæ sunt hæc, quibus magis áugeas quam déleas culpam. Verúmtamen sapiéntia vicit malítiam, cum occasiónem véniæ, quam a te Deus interrogándo elícere tentávit, sed non pótuit, in thesáuro indeficiéntis suæ pietátis invénit. Rédditur nempe fémina pro fémina, prudens pro fátua, húmilis pro supérba; quæ pro ligno mortis gustum tibi pórrigat vitæ, et pro venenóso cibo illo amaritúdinis, dulcédinem páriat fructus ætérni. Muta ergo iníquæ excusatiónis verbum in

vocem gratiárum actiónis, et dic: Dómine, múlier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno vitæ, et comédi: et dulce factum est super mel ori meo, quia in ipso vivificásti me. Ecce enim ad hoc missus est Angelus ad Vírginem. O féminam singuláriter venerándam, super omnes féminas admirábilem, paréntum reparatrícem, posterórum vivificatrícem? ℟. Nihil.

Lectio vi.

Quam tibi áliam prædixísse Deus vidétur, quando ad serpéntem ait: Inimicítias ponam inter te et mulíerem? Et si adhuc dúbitas, quod de María díxerit, audi quod séquitur: Ipsa cónteret caput tuum. Cui hæc serváta victória est, nisi Maríæ? Ipsa procuIdúbio caput contrívit venenátum, quæ omnímodam suggestiónem tam de carnis illécebra, quam de mentis supérbia dedúxit ad nihilum. Quam vero áliam Sálomon requirébat, cum dicébat: Mulíerem fortem quis invéniet? Nóverat quippe vir sápiens hujus sexus infirmitátem, frágile corpus, lúbricam mentem. Quía tamen et Deum légerat promisísse, et ita vidébat congrúere, ut qui vícerat per féminam, vincerétur per ipsam, veheménter admírans ajébat: Mulíerem fortem quis invéniet? Quod est dícere: si ita de manu féminæ pendet et nostra ómnium salus, et innocéntiæ restitútio, et de hoste victória: fortis omníno necésse est ut provideátur quæ ad tantum opus possit esse idónea. ℟. Beátam.

In tertio Nocturno.

Ant. Ave grátia plena, Dóminus tecum.

Ant. Veníte, et audíte, et narrábo quanta fecit Deus ánimæ meæ.

Ant. A dextris est mihi Dóminus, ne commóvear: propter hoc dilatátum est cor meum.

℣. Elégit eam Deus et præelégit eam. ℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

MENSIBUS SEPTEMBRI ET OCTOBRI.

Léctio S. Evangélii secúndum Matthæum. Lectio vii. *Cap. 1.*

Liber generatiónis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília S. Joánnis Chrysóst.

Unde supra paulo post.

Cujus vero rei grátia librum ipsum generatiónis Christi vocat, ubi non sola útique generátio, sed tota prorsus ipsíus mystérii dispensátio continétur? Quia totíus scílicet dispensatiónis caput, radix atque princípium ómnium nobis in hoc consístit bonórum. Ut enim Moyses librum cœli appellávit, ac terræ, cum certe non de cœlo solum terráque loquerétur, sed de cunctis quæ inter ista subsístunt; ita étiam

Evangelista ab ipso ómnium fonte et cápite bonórum librum vocávit.

℟. Signum magnum appáruit in cœlo: múlier amícta sole, et luna sub pédibus ejus, * Et in cápite ejus coróna stellárum duódecim.

℣. Fília Sion tota formósa et suávis est. Et. Lectio viii.

Qua vero de causa non cum ante filium Abrahæ, et póstea filium David nuncupávit? Non, sicut opinántur áliqui, ab inferióribus volens ad superióra conscéndere. Céterum fecísset, quod fecit et Lucas; nunc autem e contrário facit. Cur ergo commemorávit priórem David? Quia ipse procul dúbio in ómnium versabátur ore, ob insígne honóris, et glóriæ, ob ipsius quoque témporis spátia junctióra. Etsi enim utríque promíserat Deus, sed tamen illud quasi antíquum reticebátur, hoc vero, quasi novum, et recens, ab ómnibus celebrabátur.

℟. Benedixit te Dóminus in virtúte sua, * Quia per te ad níhilum redégit inimícos nostros, allelúja. ℣. Hódie nomen tuum ita magnificávit Dóminus, ut non recédat laus tua de ore hóminum. Quia. Glória Patri. Quia. Lectio ix.

Ipsi namque Judæi dicunt: Nonne ex sémine David, et Béthlehem castéllo, unde erat David, venit Christus? Nemo ígitur illum fílium Abrahæ, sed omnes fílium David nominábant; qui étiam honorabilióres quosque de sanctitáte reges, qui post David fuisse referúntur, ab illo omnes vocábant. Nec ipsi solum, verum étiam Deus; nam et Ezéchiel, et álii Prophétæ dicunt, David surrectúrum esse eis, atque ventúrum: non de illo útique mórtuo jam loquéntes, sed de iis, qui illíus virtútem erant imitatúri. Proptérea ígitur a notióre ínterim, et celebratióre persóna sumit exórdium, et tum demum ad antiquiórem recúrrit paréntem. Te Deum laudamus 15.

MENSIBUS NOVEMBRI ET DECEMBRI.

Léctio S. Evangélii secúndum Matthæum. Lectio vii. *Cap. 1.*

Liber generatiónis Jesu Christi fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Isaac. Isaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

De Homília sancti Joánnis Chrysóstomi.

Unde supra, paulo post.

Duo sunt quæ páriunt quæstiónem. Unum quæ causa sit, ut in generatiónum catálogo Virgo sileátur: álterum vero, qua ratióne Joseph memorétur: cui certe nihil cum Christi generatióne est commúne. Vidétur enim et unum abundáre, et álterum deésse. Quid ergo dicémus? quod útique primum illud necésse fúerit

memorári, quemádmodum ex David Virgo descénderit. Unde hoc ítaque discémus? Audi ad Gábriel loquéntem Dóminum: Vade ad Vírginem desponsátam viro, cui nomen Joseph, ex domo et família David. Quid vis audire maniféstius, cum ex domo et família David illam Vírginem esse cognóscas? ℟. Signum magnum. Lectio viii.

Non erat mos apud Hebræos, generatiónum catálogum per féminas téxere. Ut ergo et morem custodíret (neve in ipso statim princípio viderétur antíqua destrúere), et nobis Vírginem cértius indicáret: paréntes ejus réticens atque majóres, de Joseph generatióne non tácuit. Sive enim hæc fecísset in Vírgine, novitátis non effugísset invídiam, sive Joseph reticuísset, non agnoscerémus, ex qua tribu Virgo subsísteret. Ut ergo et nos discernerémus, quæ esset María, vel unde, et consuetúdo legis permanéret immóbilis, generatiónum catálogum usque ad Sponsum ejus perdúxit, ac de domo illum David esse monstrávit. ℟. Benedixit te. Lectio ix.

Hoc enim declaráto, illud quoque páriter osténdit, quod scílicet inde esset et Virgo; quia útique nequáquam justus iste paterétur uxórem sibi aliúnde quam unde lex præcipiébat, elígere. Póssumus vero áliam quoque et altiórem quidem proférre ratiónem, ob quam paréntes Vírginis prætermíssi sunt. Sed quæ ea est? Nóluit Evangelista recénti adhuc témpore, novi illius, admirandíque partus, Judæis esse manifestum, quod Christus natus fuisset ex Vírgine. Neque próprius noster hic sermo est, sed a nobis de Patrum, atque insígnium virórum traditióne suscéptus. Te Deum laudámus 15.

AD LAUDES,

et per Horas, Ant.

1. Sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter fílias. Psalmus. Dóminus regnávit, cum reliquis 16.

2. Diléctus meus mihi et ego illi, qui páscitur inter lília.

3. Tota pulchra es, amíca mea, et mácula non est in te.

4. Benedicta es tu, fília, a Dómino Deo excélso præ ómnibus muliéribus super terram.

5. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri.

Capitulum. *Prov.* 8.

Dominus possédit me in inítio viárum suárum, ántequam quidquam fáceret a princípio. Ab ætérno ordináta sum, et ex antíquis ántequam terra fíeret. Nondum erant abyssi, et ego jam concépta eram.

Hymnus. O gloriósa vírginum. ℣. Immaculáta Concé-

ptio sanctæ Maríæ Vírginis.
℟. Cujus vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Benedictus, Ant. Ait Dóminus Deus ad serpéntem: inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus: ipsa cónteret caput tuum, allelúja. Oratio.

Deus, qui per immaculátam Vírginis Conceptiónem dignum Fílio tuo habitáculum præparásti: ejus nobis intercessióne concéde; ut cor et corpus nostrum immaculátum tibi, qui eam ab omni labe præservásti, fidéliter custodiámus. Per eúmdem Dóminum.

Ad Primam in ℟. br. ℣. Qui natus es de María Vírgine.

Ad Tertiam, Ant. Diléctus meus.

Capitulum. Dóminus possédit, ut supra.

℟. br. Deus * Præcínxit me virtúte. Deus. ℣. Et pósuit immaculátam viam meam. Præcínxit. Glória. Deus.

℣. In hoc cognóvi quóniam voluísti me.
℟. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Ad Sextam, Ant. Tota pulchra es.

Capitulum. *Ezech.* 44.

Porta hæc clausa erit, non aperiétur, et vir non intrábit per eam, quóniam Dóminus Deus Israel ingréssus est per eam: eritque clausa Príncipi. Princeps ipse sedébit in ea.

℟. br. In hoc cognóvi,* Quóniam voluísti me. In hoc.
℣. Quóniam non gaudébit inimícus meus super me. Quóniam. Glória Patri. In hoc.
℣. Elégit eam Deus et præelégit eam.
℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Ant. Tu glória.

Capitulum. *Prov.* 8.

Beatus homo qui audit me, et qui vígilat ad fores meas quotídie, et obsérvat ad postes óstii mei. Qui me invénerit, invéniet vitam, et háuriet salútem a Dño.

℟. br. Elégit eam Deus * Et præelégit eam Deus. Elégit. ℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et. Glória. Elégit. ℣. Diffúsa est grátia in lábiis tuis. ℟. Proptérea benedíxit te Deus in ætérnum.

In ii. Vesperis omnia ut in primis, præter

Ad Magnificat, Ant. Concéptio tua, Dei génitrix Virgo, gáudium annuntiávit univérso mundo: ex te enim ortus est sol justítiæ Christus Deus noster, qui solvens maledictiónem, dedit benedictiónem, et confúndens mortem, donávit nobis vitam sempitérnam.

OFFICIUM

S. Januarii Ep. et Mart. Primi Patr. Civ. et Regni Neapolis.

Semel in mense Sem.

Omnia ut in ejus Festo die xix. Septembris. sed Lect. i. Noct. de Script. occ.

PRÆPARATIO AD MISSAM.

Pro opportunitate Sacerdotis facienda.

Ant. Ne reminiscáris. In Duplicibus duplicatur.

Psal. Quam dilécta, 98. Benedixisti, 84. Inclína, 99. Crédidi, 127. De profúndis, 133.

Ant. Ne reminiscáris, Dómine, delícta nostra, vel paréntum nostrórum, neque vindíctam sumas de peccátis nostris.

Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster. ℣. Ego dixi, Dómine, miserére mei. ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. ℣. Convértere, Dómine, aliquántulum. ℟. Et deprecáre super servos tuos.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos. ℟. Quemádmodum sperávimus in te.

℣. Sacerdótes tui induántur justítiam. ℟. Et sancti tui exúltent. ℣. Ab occúltis meis munda me, Dómine. ℟. Et ab aliénis parce servo tuo.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Aures tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclina précibus nostris, et grátia Sancti Spíritus illúmina cor nostrum, ut tuis mystériis digne ministráre, teque ætérna charitáte dilígere mereámur.

Deus, cui omne cor patet, et omnis volúntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum, purífica per infusiónem sancti Spíritus cogitatiónes cordis nostri, ut te perfécte dilígere, et digne laudáre mereámur.

Ure igne sancti Spíritus renes nostros et cor nostrum, Dómine, ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

Mentes nostras, quæsumus, Dómine, Paráclitus qui a te procédit, illúminet, et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

Adsit nobis, quæsumus, Dómine, virtus Spíritus sancti, quæ et corda nostra cleménter expúrget, et ab ómnibus tueátur advérsis.

Deus, qui corda fidélium sancti Spíritus illustratióne docuísti, da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

Conscientias nostras, quæsumus, Dómine, visitándo purífica, ut véniens Dóminus noster Jesus Christus Fílius

tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Gregorius XIII. sequentem formulam recitanti 50 annorum indulgentiam concessit.

Ego volo Missam celebráre, et conficere Corpus et Sánguinem Dómini nostri Jesu Christi, juxta ritum sanctæ Romanæ Ecclésiæ, ad laudem omnipoténtis Dei, totiúsque Cúriæ triumphántis, ad utilitátem meam, totiúsque Cúriæ militántis et patiéntis, pro ómnibus, qui se commendavérunt oratiónibus meis in génere et spécie, et pro felici statu sanctæ Románæ Ecclésiæ. Amen.

Gaudium cum pace, emendatiónem vitæ, spátium veræ pœniténtiæ, grátiam et consolatiónem sancti Spíritus, perseverántiam in bonis opéribus, tribuat nobis omnipotens et miséricors Dóminus Amen.

Oratio ad B. Mariam V.

O Mater pietátis et misericórdiæ, beatíssima virgo María, ego miser et indígnus peccátor ad te confúgio toto corde et afféctu, et precor dulcíssimam pietátem tuam, ut sicut dulcíssimo Filio tuo in cruce pendénti astitísti, ita et mihi místero Sacerdóti, et Sacerdótibus ómnibus hic et in tota sancta Ecclésia ipsum hódie offeréntibus, clementer assístere dignéris, ut tua grátia adjúti, dignam et acceptábilem hóstiam in conspéctu summæ et indivíduæ Trinitátis offérre valeámus. Amen.

Oratio ad S. Joseph.

O Beatíssime Joseph, quanta tibi a Deo concéssa est grátia, quod unigénitum ejus Fílium in carne, quem tot reges vidére frustra exoptárunt, non tantum vidéris, sed et bráchiis patérno afféctu ampléxus fúeris! Utinam ego hoc tuo exémplo inflammátus, et patrocínio adjútus, Dóminum ac Redemptórem meum Christum Jesum símilis amóris ac reveréntiæ afféctu ampléctar in sanctíssimo altáris Sacraménto, quo mérear eúmdem posthac ætérnum compléctí in cœlis. Amen.

Ad Sanctum vel Sanctam cujus eo die Festum celebretur

O Sancte, vel Sancta N. ecce ego miser peccátor de tuis méritis confísus, óffero nunc sacratíssimum Sacraméntum Córporis et Sánguinis Dómini nostri J. C. pro tuo honóre et glória: precor te humíliter et devóte, ut pro me hódie intercédere dignéris, ut tantum sacrifícium digne et acceptabíliter offérre váleam, et eum tecum et cum ómnibus eléctis ejus ætermáliter laudáre, et cum eo semper regnáre váleam. Amen.

GRATIARUM ACTIO post Missam.

Ant. Trium puerórum. In Dupl. dupl. Cant. Benedícite, 19. Ps. Laudáte Dñm, ib. Ant. Trium puerórum cantémus hymnum, quem cantábant sancti in camíno ignis benedicéntes Dómino.

Kyrie eléison, Christe eléison, Kyrie eléison. Pater noster. ℣. Confiteántur tibi, Dñe, ómnia ópera tua. ℟. Et sancti tui benedicant tibi. ℣. Exultábunt sancti in glória. ℟. Lætabúntur in cubílibus suis. ℣. Non nobis, Dñe, non nobis. ℟. Sed nómini tuo da glóriam. ℣. Dñe, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Deus, qui tribus púeris mitigásti flammas ígnium, concéde propítius, ut nos fámulos tuos non exúrat flamma vitiórum.

Actiónes nostras, quæsumus, Dñe, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere, ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

Da nobis, quæsumus, Dómine, vitiórum nostrórum flammas extínguere, qui beáto Lauréntio tribuísti tormentórum suórum incéndia superáre. Per Christum℟. Amen.

Oratio S. Thomæ Aquinatis.

Gratias tibi ago, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, qui me peccatórem indígnum fámulum tuum, nullis meis méritis, sed sola dignatióne misericórdiæ tuæ satiáre dignátus es pretióso Córpore et Sánguine Filii tui Dómini nostri Jesu Christi, et precor, ut hæc sancta Commúnio non sit mihi reátus ad pœnam, sed intercéssio salutáris ad véniam: sit mihi armatúra fidei, et scutum bonæ voluntátis: sit vitiórum meórum evacuátio, concupiscéntiæ ac libídinis exterminátio, charitátis et patiéntiæ, humilitátis et obediéntiæ, omniúmque virtútum augmentátio, contra insídias inimicórum ómnium, tam visibílium quam invisibílium firma defénsio, mótuum meórum tam carnálium quam spirituálium perfécta quietátio, in te uno ac vero Deo firma adhæsio, atque finis mei felix consummátio. Et precor te, ut ad illud ineffábile convívium me peccatórem perdúcere dignéris, ubi tu cum Fílio tuo et Spíritu sancto, Sanctis tuis es lux vera, satíetas plena, gáudium sempitérnum jucúnditas consummáta, et felícitas perfécta. Per eúmdem.

Oratio dicenda post Missam.

Omnipotens sempitérne Deus, conservátor animárum, mundíque Redémptor, me fámulum tuum ante majestátem tuam prostrátum

benigníssime réspice; et sacrificium quod in honórem nóminis tui, pro salúte fidélium tam vivórum quam étiam defunctórum, et pro peccátis et offensiónibus meis óbtuli, piíssime réspice, iram tuam a me rémove, grátiam et misericórdiam mihi concéde, jánuam paradisi mihi pande, ab ómnibus malis me poténter éripe, et quidquid próprio commísi reátu, cleménter indúlge. Sic in hoc sæculo in præcéptis tuis fac me perseveráre ut dignus electórum gregi copulári efficiar, te præstánte, Deus meus, cujus nomen benedictum, honor, atque regnum pérmanet in sæcula sæculórum. Amen.

Oratio ad B. Mariam V.

O Sereníssima et ínclyta mater Dómini nostri Jesu Christi Virgo María, regína mundi, quæ eúmdem Creatórem ómnium creaturárum tuo sanctíssimo útero fuísti digna portáre, cujus idem sacratíssimum Corpus et Sánguinem sumpsi, ad ipsum pro me mísero peccatóre intercédere dignéris, ut quidquid in hoc ineffábili Sacraménto ignoránter, negligénter, irreverénter, et accidentáliter omísi, tuis précibus sanctíssimis mihi indulgére dignétur. Qui vivit.

Oratio ante, vel post Missam

Pater cæléstis, clementíssime Dómine, Pater misericordiárum, súscipe hódie per manus servi tui hoc Sacrosánctum sacrifícium, verum corpus, et sánguinem unigéniti Filii tui Dómini nostri Jesu Christi, in satisfactiónem et remissiónem ómnium peccatórum meórum, in salútem, et fortitúdinem ánimæ meæ, et totíus domus meæ, et ómnium illórum, quibus áliqua obligatióne téneor; et ómnium Dominórum, Prælatórum, Prædicatórum, Sacerdótum, et Religiosórum Cathólicæ fidei, ut eis grátiam Spíritus Sancti impertíri dignéris ad salútem animárum suárum, et régimen totius pópuli Christiáni; et ómnium peccatórum hujus mundi, ut eos convértas, et ducas ad viam salútis; in consolatiónem ómnium tribulatórum, ut eis adjutórium, et veram patiéntiam tríbuas; in refrigérium et liberatiónem ómnium animárum existéntium in Purgatório, et máxime illárum, quæ auxílium a me jure expéctant; et ad illuminatiónem, et conversiónem ómnium géntium Infidélium, et Hæreticórum, et Schismaticórum, ut cognóscant, et ament te summam veritátem Patrem omnipoténtem, qui cum Filio, et Spíritu sancto es laudábilis Deus, benedíctus in sæcula sæculórum. Amen.

BENEDICTIONES VARIÆ

PRO CRUCE

Si fuerint plures mutetur numerus.

℣. Adjutórium nostrum ✠ In nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum, et terram.

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Rogamus te, Dómine, sancte Pater omnípotens ætérne Deus, ut dignéris bene✠dícere hoc signum crucis tuæ, ut sit remédium salutáre géneri humáno, sit solíditas fidei, proféctus bonórum óperum, redémptio animárum, sit solámen et protéctio, ac tutéla contra sæva jácula inimicórum. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Oratio.

Bene✠dic, Dómine Jesu Christe, hanc crucem tuam per quam eripuísti mundum a potéstate dæmonum, et superásti passióne tua suggestórem peccáti, qui gaudébat in prævaricatióne primi hóminis, per ligni vétiti sumptiónem hic aspergat aqua benedicta, sanctificétur hoc signum Crucis in nómine Patris ✠, et Filii ✠ et Spíritus Sancti ✠ ut orántes, inclinantésque se propter Dóminum ante istam Crucem invéniant córporis et ánimæ sanitátem. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

PRO IMAGINE VEL NUMISMATE

℣. Adjutórium et reliqua ut supra. Orémus.

Omnipotens sempitérne Deus, qui Sanctórum tuórum imágines pingi, sive effigies sculpi non réprobas, ut quóties illas corpóreis óculis intuémur, eórum actus et sanctitátem ad imitándum memóriæ óculis meditémur; hanc quæsumus imáginem (seu sculptúram) in honórem et memóriam Unigéniti Filii tui Dñi nostri Jesu Christi, (vel Beatíssimæ Vírginis Maríæ Matris Dómini nostri Jesu Christi, vel beáti N. Apóstoli tui, vel Mártyris vel Confessóris, aut Pontíficis, (aut Vírginis) adaptátam bene ✠ dícere et sancti ✠ ficáre dignéris et præsta, ut quicúmque córam illa Unigénitum Fílium tuum, (vel Beátissimam Vírginem Maríam, vel gloriósum Apóstolum N., vel Mártyrem, vel Pontíficem, vel Confessórem, vel gloriósam Vírginem,) supplíciter cólere et honoráre studúerit, illius méritis et obténtu a te grátiam in præsénti, et ætérnam gló-

riam obtíneat in futúrum. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

Aspergat aqua benedicta.

FORMULA

Ad impertiendam indulgentiam plenariam in articulo mortis.

℣. Adjutórium nostrum ✠ in nómine Dómini. ℟. Qui fecit cœlum et terram. Ant. Ne reminiscáris, Dómine, delícta fámuli tui vel ancillæ tuæ, neque vindíctam sumas de peccátis ejus. Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, etc. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos a malo. ℣. Salvum fac servum tuum vel ancillam tuam. ℟. Deus meus sperántem in te. ℣. Dómine, exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Clementissime Deus, Pater misericordiárum, et Deus totíus consolatiónis, qui néminem vis períre in te credéntem, atque sperántem, secúndum multitúdinem miseratiónum tuárum, réspice propítius fámulum tuum N. vel fámulam tuam, quem, vel quam, tibi vera fides, et spes christiána comméndant. Vísita eum, vel eam, in salutári tuo, et per Unigéniti tui passiónem, et mortem, ómnium ei delictórum suórum remissiónem, et véniam cleménter indúlge: ut ejus ánima in hora éxitus sui te júdicem propitiátum invéniat, et in sánguine ejúsdem Fílii tui ab omni mácula abláta transíre ad vitam mereátur perpétuam. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

Tum dicto ab uno ex clericis astantibus: Confíteor, etc. Sacerdos dicat: Misereátur, etc. Deinde

Dominus noster Jesus Christus Fílius Dei vivi, qui beáto Petro Apóstolo suo dedit potestátem ligándi, atque solvéndi, per suam piíssimam misericórdiam recípiat confessiónem tuam, et restítuat tibi stolam primam, quam in baptísmate recepísti: et ego facultáte mihi ab apostólica sede tribúta, indulgéntiam plenáriam, et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo, In nómine Patris, ✠ et Fílii, et Spíritus sancti.

Per sacrosáncta humánæ reparatiónis mystéria remittat tibi omnípotens Deus omnes præséntis, et futúræ vitæ pœnas, paradísi portas apériat, et ad gáudia sempitérna perdúcat. Amen.

Benedícat te omnípotens Deus, Pater ✠, et Fílius, et Spíritus sanctus. Amen.

Si vero infirmus sit morti proximus, ut neque confessionis generalis, neque precum tempus suppetat, statim

ei benedictionem impertiatur, dicens: Dñs noster etc. Et si mors proxime urgeat, dicat: Indulgéntiam plenáriam et remissiónem ómnium peccatórum tibi concédo in nómine Patris ✠, et Filii, et Spíritus sancti, Amen.

BENEDICIO

Scapularis SS. Trinitatis.

℣. Adjutórium nostrum ✠ in nómine Dómini.
℟. Qui fecit cœlum, et terram.
℣. Dómine exáudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Domine Jesu Christe, qui tegmen nostræ mortalitátis indúere dignátus es, obsecrámus tuæ largitátis abundántiam, ut hoc genus vestiménti, quod nostri Sancti Patres Joánnes, et Felix ad innocéntiæ, et humilitátis indícium abrenunciántes huic sæculo ferre sanxérunt: ita bene ✠ dícere dignéris, ut hic fámulus tuus, qui (vel hæc fámula tua, quæ) hoc in sæculo usus, (vel usa) fúerit induménto, te indúere mereátur. Qui vivis, et regnas.

Aspergat aqua benedicta, et imponat dicens.

Induat te Dóminus novum hóminem, qui secúndum Deum creátus est in justítia, et sanctitáte veritátis. Amen.

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Omnipotens sempitérne Deus, qui dedisti fámulis tuis in confessióne veræ fidei ætérnæ Trinitátis glóriam agnóscere, et in poténtia Majestátis adoráre unitátem; quæsumus, ut ejúsdem fidei firmitáte ab ómnibus semper muniámur advérsis. Per Dóminum nostrum.

BENEDICTIO

Scapularis Imm. Conc. B. M. V

℣. Adjutórium sup. Orémus.

Domine Jesu Christe, qui tegmen nostræ mortalitátis indúere dignátus es, tuæ largitátis cleméntiam humíliter implorámus, ut hoc genus vestiménti, quod in honórem, et memóriam Conceptiónis Immaculátæ B. M. V. nec non, ut illo indútus (vel indúta) exóret in hóminum pravórum morum reformatiónem, institútum fuit, benedícere dignéris, ut hic fámulus tuus, qui eo indútus (vel fámula tua quæ eo indúta) fúerit; eádem B. M. V. intercedénte, te quoque indúere mereátur. Qui vivis.

Postea Sacerdos, asperso Scapulare aqua benedicta, imponit recipienti, dicens.

Accipe frater, (vel soror) scapuláre, B. M. V. Immaculátæ, ut, ea intercedénte, véterem hóminem exútus (vel exúta), et ab omni inquinaménto mundátus, (vel

mundáta) ipsum pérferas sine mácula, et ad vitam pervénias sempitérnam. Amen.

Et ego ex facultáte mihi trádita recipio te in participatiónem bonórum spirituálium, quæ in Congregatióne Clericórum Regularium grátia Dei fiunt, et quæ per S. Sedis Apostólicæ privilégium concéssa sunt, in nómine Patris ✠, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Postea dicatur trina vice, flexis genibus: Lodato e venerato sia ogni momento il SS. Sacramento; e benedetta sempre sia la Purità, e l'Immacolata Concezione della B. Vergine Maria.

BENEDICTIO

Scapularis B. M. V. de Monte Carmelo

℣. Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam. ℟. Et salutáre tuum da nobis. ℣. Dómine Deus virtútum convérte nos. ℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus. ℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

Caput ómnium fidélium Deus, et humáni géneris Salvátor, hunc hábitum, quem propter tuum, tuǽque Genitrícis Vírginis Maríæ de Monte Carmélo amórem atque devotiónem servus tuus est delatúrus (vel ancilla tua est delatúra), déxtera tua sanctífica ✠ et hoc, quod per illud mystice datur intélligi, tua semper custódia córpore et ánima serviátur, et ad remuneratiónem perpétuam cum sanctis ómnibus felicíssime perducátur. Qui vivis et regnas in sǽcula sæculórum. Amen.

Deinde aspergat Aquam Benedictam super habitum, et postea ipsum imponat personæ recipienti dicens.

Accipe, vir devóte (vel múlier devóta), hunc hábitum benedíctum precans SS. Vírginem, ut ejus méritis illum pérferas sine mácula, et te ab omni adversitáte deféndat, atque ad vitam perdúcat ætérnam. Amen.

Deinde dicat. Ego ex potestáte mihi trádita et concéssa suscípio ac recípio te ad participatiónem ómnium orationum, disciplinárum, precum, suffragiórum, elemosynárum, jejuniórum, vigiliárum, Missárum, Horárum Canonicárum, ac cæterórum bonórum spirituálium, quæ passim die, nócteque, cooperánte misericórdia JesuChristi, a Religiósis Carmelitáni Ordinis peragúntur.

In nómine Patris, ✠ et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Bene✠dicat te Cónditor cœli, et terræ Deus omnípotens, qui te elígere dignátus est ad Beátæ Vírginis Maríæ de Monte Carmélo Societátem et Confraternitátem: quam precámur, ut

in hora óbitus tui cónterat caput serpéntis, qui tibi est adversárius, et tandem tamquam viátor palmam, et corónam sempitérnam hæreditátis consequáris. Per Christum D.m nostrum. Amen.

Aspergatur recipiens aqua benedicta.

BENEDICTIO

Scapularis B.M.V. Sept.Dol.

℣. Adjutórium ut supra.

Orémus.

DOMINE Jesu Christe, qui tegmen nostræ mortalitátis indúere dignátus es, obsecrámus imménsam largitátis tuæ abundántiam, ut hoc genus vestimentórum, quod Sancti Patres ad innocéntiæ, humilitatísque indícium in memóriam septem dolórum B. Vírginis Maríæ nos ferre sanxérunt, ita bene ✠ dicere dignéris, ut qui illo fúerit indútus (vel quæ illo fúerit indúta) córpore páriter, ac ánima induat te Salvátorem nostrum. Qui vivis et regnas in sæcula sæculórum. Amen.

Postea Sacerdos, asperso Scapulare aqua benedicta illud imponat, dicens.

ACCIPE, charíssime frater, (vel soror) hábitum B.M. Vírginis, singuláre signum servórum suórum in memóriam septem dolórum, quos Ipsa in vita et morte Unigéniti Filii sui sustínuit, ut ita indútus (vel indúta) sub ejus patrocínio perpétuo vivas.

BENEDICTIO Dei omnipoténtis Patris ✠, et Fílii, et Spíritus Sancti descéndat super te et máneat semper. Pássio Dómini nostri Jesu Christi, et Compássio B. M. Vírginis sit in corde et córpore nostro. Amen.

BENEDICTIO

Pro Coronis, vel Rosariis quinque, decem vel quindecim decadum.

℣. Adjutórium ut supra.

Orémus.

OMNIPOTENS, et miséricors Deus, qui propter exímiam charitátem tuam, qua dilexísti nos, Filium tuum Unigénitum Dñm nostrum Jesum Christum de cœlis in terram descéndere, et de Beatíssimæ Vírginis Maríæ Dóminæ nostræ útero sacratíssimo, Angelo nunciánte, carnem suscípere, crucémque, ac mortem subíre, et tértia die glorióse a mórtuis resúrgere voluísti, ut nos erípere de potestáte diáboli; obsecrámus imménsam cleméntiam tuam, ut hæc signa Rosárii in honórem et laudem ejúsdem Genitrícis Fílii tui ab Ecclésia tua fidéli dicáta, bene ✠ dicas, et sanctífices, eísque tantam Spíritus Sancti infúndas virtútem, ut quicúmque horum quólibet secum portáverit, atque in domo sua reverénter habúerit, et in eis ad te, secúndum ejúsdem sanctæ Societátis institúta, divína contemplándo

Mystéria devóte oráverit, salúbri et perseveránti devotióne abúndet, sitque consors et párticeps ómnium gratiárum, privilegiórum, et indulgentiárum, quæ eídem Societáti per Sanctam Sedem Apostólicam concéssa fuérunt, ab omni hoste visibili, et invisibili semper, ac ubíque in hoc sæculo liberétur, et in éxitu suo ab ipsa Beatíssima Vírgine María Dei Genitrice tibi plenus bonis opéribus præsentári mereátur. Per eúmdem Christum.

BENEDICTIO

Pro Coronis septem decadum.

℣. Adjutórium ut supra.

Orémus.

OMNIPOTENS, et miséricors Deus, qui propter nímiam charitátem tuam, qua dilexísti nos, Filium tuum Unigénitum Dóminum nostrum Jesum Christum pro redemptióne nostra de cœlis ad terram descéndere, carnem suscípere, et crucis torméntum subíre voluísti: obsécramus imménsam cleméntiam tuam, ut hanc corónam in memóriam septem dolórum Genitrícis Filii tui ab Ecclésia tua fidéli dicátam bene ✠ dicas, et ei tantam Spíritus sancti virtútem infúndas; ut quicúmque eam recitáverit, et secum portáverit, atque in domo sua reverénter tenúerit, ab omni hoste visíbili, et invisíbili semper, et ubíque in hoc sæculo liberétur, et in éxitu suo a Beatíssima Vírgine María tibi bonis opéribus coronátus præsentári mereátur. Per eúmdem Dóminum nostrum.

FORMULA

Pontificiæ Benedictionis.

℣. Adjutórium ✠ nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cœlum, et terram.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine.

℟. Et benédic hæreditati tuæ.

℣. Dóminus vobiscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

OMNIPOTENS, et miséricors Deus, da nobis auxílium de Sancto, et vota pópuli hujus in humilitáte cordis véniam peccatórum poscéntis, tuámque Benedictiónem præstolántis, et grátiam, cleménter exáudi; déxteram tuam super eum benígnus exténde, ac plenitúdinem divinæ Benedictiónis effúnde, qua bonis ómnibus cumulatus, felicitátem et vitam consequátur ætérnam. Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Benedícat vos, omnípotens Deus ✠ Pater et Filius, et Spíritus sanctus. Amen.

INDEX ALPHABETICUS.

PSALMORUM INDEX.

CANTICORUM INDEX.

LICENTIA ET APPROBATIO ORDINARII

Nihil obstat
HIERONYMUS ab ALEXANDRO
CENSOR THEOLOGUS

Imprimatur
Neap. xiii Kal. Feb. An. MDCCCLIV
Pro Deputato
LEOPOLDUS RUGGIERO
A SECRETIS

CANTICORUM INDEX.

LICENTIA ET APPROBATIO ORDINARII

Nihil obstat
HIERONYMUS ab ALEXANDRO
CENSOR THEOLOGUS

Imprimatur
Neap. xiii Kal. Feb. An. MDCCCLIV
Pro Deputato
LEOPOLDUS RUGGIERO
A SECRETIS

